

HANDBOOK
AT THE

UNIVERSITY OF
TORONTO PRESS

CLAUDII CLAUDIANI

OPERA OMNIA.

VOL. IV.

L⁷
6154 P. 2

CLAUDII CLAUDIANI

OPERA OMNIA

EX EDITIONE P. BURMANNI SECUNDI

CUM NOTIS ET INTERPRETATIONE

IN USUM DELPHINI

VARIIS LECTIONIBUS

NOTIS VARIORUM

RECENSU EDITIONUM ET CODICUM

ET

INDICE LOCUPLETISSIMO

ACCURATE RECENSITA.

VOLUMEN QUARTUM.

T

111 370
2015-11

LONDINI:

CURANTE ET IMPRIMENTE A. J. VALPY, A. M.

1821.

PA
6372
A2
85
V. 4

XX.

IN EUTROPIUM LIB. II.

1 *Mygdonii*] Phrygiam videlicet omnem fere tum depopulatus erat Targibilus, uti noster appellat, quem Tribigildum Zosimus.

Cinres] Reliquiæ, velut omnis esset combusta.

Eoi Regni] Partis Arcadii, quam non semel sic appellat et alibi. *Barth.*

2 *Certe non augure falso*] *Certæ.* Sic apud Statium Sylv. libro v. *Pietate Abascanti* sub finem, 'certæ jurant in vota sorores:' ubi pari modo peccatur; ut et eadem Ecloga, illo versu: 'Ille etiam certæ rupisset tempora vitæ.' Vide Gronovium *Diatribes* c. 47. et pag. 415. *D. Heins.*

Certe non augure falso] Ait enim tum demum eos intelligere certitudinem monstrorum, cum jam eventum vident. *Barth.*

4 *Præsagia discitis*] Eventus enim proditor rerum: quasi diceret, malis ingruentibus initio esse obsistendum, dum tenues adhuc sunt. *Idem.*

5 *Narita Corum Prospicit*] *Consulit* primus Med. et Palatinus. Val. Flaccus, lib. III. 'Ipse diem longe solisque cubilia Typhis Consulit, ipse ratem vento stellisque ministrat.' Apud Lucanum, lib. v. 'si murmura ponti Consulimus.' *D. Heins.*

6 *Prospicit*] Ante quam adsit, videt. *Tumidæ*] Antequam erumpat in tempestatem. *Barth.*

7 *Jam puppe*] Licet non toto navigio. *Idem.*

8 *Quid lacrymæ delicta levant*] Vel, *Cum lacrymæ delicta luant*; primus Vaticanus. *D. Heins.*

Lacrymæ delicta levant] Apud animum quidem dolentis levant, non tamen noxam datam emendant. Ovi-

dus, IV. *Tristium*: 'est quædam flere voluptas, Expletur lacrymis erigiturque dolor.'

Stant] *Eois* partibus maculam hanc perpetuam adsignat, ut tollat saltim Occidentalibus, in gratiam Stilichonis sui. *Barth.*

11 *Detersum maculas*] Infamiæ.

Veteri post obruta morbo Viscera] Mature subveniendum malo præcipit, a morbo serpente. *Barth.*

12 *Pæonias herbas*] Medicas. *Idem.* *Admoveris herbas*] *Artes* Isingrin. et Junianus cum *Pricæano*: rectius. *D. Heins.*

14 *Leviore manu*] *Tactu parcente*, ut loquitur Serenus, cap. 6. 'Leni manu,' ut Augustinus.

Ferro sanantur et igni] 'Violenta enim mala violenta etiam quærunt remedia,' ut loquitur Corn. Celsus. Ovid. I. *Metamorph.* 'immedicabile vulnus Ense recidendum est, ne pars sincera trahatur.' *Barth.*

15 *Ne coëat frustra*] Docet non esse levi manu tangendum ulcus, ne ducat supra cicatricem, et pus virusque servet in medullis suis, mox erupturum in perniciem laborantis. Coire autem vulnus dicitur quod externis suppremissisque labris jungitur, intus servat putredinem. *Idem.*

Ne noccat frustra] Omnino adsentior Cl. Barthio *coëat* legentis vel sine libris. Ovid. 'Vulnera non agites, si qua coïre velis.' Propert. 'Vulneraque ad sanum nunc coïre mea:' atque ita medici veteres passim. Quod idem *irruptura* pro *eruptura* contendit reponi debere, non accedo ejus sententiæ. *D. Heins.*

16 *Funditus humor Defluat*] Ut ex

fundamentis usque imis fluctibus finem faciat, exhausto noxio et corrupto humore. *Barth.*

17 *Vacuis*] Vacuatis sanguine infecto. *Idem.*

18 *Arcescat fons ille mali*] *Exundet* prim. ac tert. Vatican. et sex alii. Scribo *Exudet*: *exuberare* sic in Apollonio dixit. Virgil. 'exundet inutilis humor.' Gratius: 'ut omne Exudet vitium subeatque latentibus ultro Quæ facta est medicina malis:' sic malo, quam *Exudent*. Sequenti versu *degere* pro *vivere* idem prim. Vatic. et tres ex nostris: etiam probe. Malim et *seuro*: nam prima ed. *secure*; de quo videantur quæ notamus ad Epist. Hyperminestræ Nasonianæ, vs. 64. *D. Heins.*

Fons mali] Scaturigo, subjiciens sese semper. *Barth.*

20 *Aulam*] Imperium Orientale. *Idem.*

22 *Lustrare valebit Oceanus*] Etiam si, ait, omnem maris universi undam insumatis, non poteritis eluere hoc tantum dedecus. *Idem.*

23 *Diluet*] *Ἀπὸρρῖ deluet.* Supra: 'immotis hæserè piacula fatis.'

24 *Mugitus ab axe*] *Ab alto* primæ edd. Gyrard. et unus ex nostris: vere. Altum enim quicquid profundum: septem alii *infernas*; ut cum *cavernis* construatur: et id admiserim. *D. Heins.*

Mugitus ab axe Redditus inferno] Tales mugitus fingunt prodigia rerum infelicissimarum. *Barth.*

25 *Rabies arcana cavernas Vibrat*] Ventos occultos intelligit, unde terræ motus. *Idem.*

30 *Instabilem rursus*] Nam a transitu Argonautarum constiterant. *Idem.*

32 *Tradi populos*] Ut Furiarum sit regnum in Mundo. *Idem.*

33 *Mulciber ignes Sparserrat*] Ignium prodigia frequentissima. Nota fulgura, tonitrua, faces, Solis, Lunæ, labores, lapsus siderum, &c. quæ hic comprehenduntur paucissimis verbis. *Id.*

34 *Victo proruperat objice Nereus*]

Lucens. rincta: prim. Vatic. et Mazar. cum Oiseliano *victa*: quod sequor. Gyrard. *rapta*. Aldus et scripti nonnulli *raptō*, quinque *rupto*: pro *Mulciber*, *Lucens*. *Mulcifer*. ut sæpe in vetastis libris scribitur, a mulcendo ferro: sequenti versu *Hæc flagrant, hæc*, non *hinc*, scripti: bene. *D. Heins.*

Nereus] Exundationes, portenta mala. *Barth.*

35 *Numina pœnam*] Occultat rerum semina Deus (ait Plin. in Paneg.) et plerumque bonorum malorumque causæ sub diversa specie latent: ac teste Lucretio: 'Res humanas vis abdita quædam Obterit.' *Claver.*

37 *Ineumbas tridenti*] Ut impellas in totas illas terras vim tuorum fluctuum. *Barth.*

39 *Urbem*] Satis equidem incelebranter, ne dicam quid amplius. Sane Romæ veteris perpetuus et exquisitus amator non potuit amare hanc Novam, quæ crescere nequirit sine alterius decremento. *Idem.*

40 *Omnia tempus*] *Omina* nonnulli, et sequenti versu *discolor* pro *decolor*. *D. Heins.*

Tempus suum] Non enim habuerunt ab initio mundi tale, ut videri vult. *Barth.*

41 *Decolor imber*] Sanguine. *Idem.*

42 *Dissona partu Semina*] Transpositio est verborum ob versum. Nam dicendum erat seminibus incongrui partus. Sic alibi: 'Lætitiae causas ignorat dicere miles.' Cum velit perhibere, dicere militem ignorare sese illas. *Idem.*

45 *Sine more*] Præter usum communem. *Idem.*

46 *Pectora fatidici*] *Terrifici* exarati fere omnes: idque recte. Statius, Theb. iii. 'terrificique aberit dementia Phœbi': *terrifici* etiam *vates* apud Virgil. *D. Heins.*

Ignescere Phabi] Ardere in prædictiones. *Barth.*

49 *Fatalem*] Ut nimirum ipsi etiam omni honore et felicitate velut excarentur. *Idem.*

50 *Omne futurum Despicitur*] Ab Epimethei quidem sobole, de ejus imprudentia infra hoc libro. Divina sunt hæc omnia. *Barth.*

54 *Tol signa*] Auget periculum ad indicandam Ducum Arcadianorum socordiam. Omnia in laudem Stilichonis, quem adversus eos Duces in Orientem iter molitum scribit Zosimus: quod si conficere fuisset datum, haud dubio omnia melius successissent. *Idem.*

55 *Proh sexus*] Non vult nominare dedecus etiam virilitatis amissæ, sed inclamatione dolorem sedat, et tamen proponit. *Idem.*

57 *Hortantesque licet*] Hunc verum Barthius delendum censet; mihi aliter videtur. Constat enim versui sua elegantia, si pro *licet*, quod minus concinne repetitur, corrigas, *simul*. *Hortantesque simul sponderent prospera Divi.* D. Heins.

61 *Senis infandi*] Tiberii. *Barth.*

66 *Adroli genibus*] Vide corruptos jam tum mores in Romano homini abominabili submissione. *Idem.*

67 *Ambitus*] His enim beatos se fieri credebant. *Idem.*

68 *Prasidium legum*] Romani magistratus tutores legum.

Genitorque vocatur Principis] Utpote Patritius. *Barth.*

69 *Regia*] Familiam domumve Imperatoriam totam dicit. *Idem.*

70 *Posteritas, admitte*] Exclamatio in re velut incredibili.

Monumenta Dedecoris] Statuæ, effigies, picturæ. *Barth.*

71 *Dedecoris, multisque gemunt*] *Mutisque* alter Leid. Deinde *hæc nitet* non hic scripti potiores. D. Heins.

74 *Fulget eques*] Equestres quoque statuas effæminato atque evirato homini datas multas intelligi vult: etiam in Curia consecratam imaginem, relatum scilicet in seriem Trabeatarum, quibus familiæ consulares erant conspicuæ. Notandæ autem effigies datæ ad habitum magistratus quo functus aliquis. *Barth.*

76 *Cunctus hoc ore laborant*] Non hæc ora scripti: prim. Vatic. *Instaurare* vel *Incistare*: ut fortasse scribendum sit; *cunctis hæc ora laborant Instaurare viis.* Mox *tuta* pro *pura* Patav. *pulchra* minus Med. et *considere* pro *consistere*; quomodo et Rottendorph. Mox *subtus* pro *subter* tres alii. D. Heins.

78 *Certaque*] Ne relabimini, ait, in tale aliquod iterum faciuns, aut ne negetis aliquando hanc vestram insaniam. *Barth.*

79 *Subter*] In basi statuæ, ubi inscribebantur personarum iis titulis honoratarum laudes. *Idem.*

80 *Claro quod nobilis ortu*] Vir puta illustris natalibus, aut tale quid; nam ad obscurandam generis et peregrinitatis obscuritatem hæc maxime affectasse Eutropium clarissimum est: itaque et inusitatioris titulos accessisse memorat Claudianus. *Idem.*

81 *Cum vivant domini*] Supra in præfatione dominos Eutropii superstitēs dignitati ejus, dejectum certatim in servitutem vindicare voluisse asserit, et dedita opera libro primo infinitos eos descripsit. Quam indigna autem res natales hominis publicis monumentis laudari, ejus domini vivant adhuc et supersint! *Idem.*

Cum vivant domini] *Conviva domini*, Eutropius, quem Dn. Arcadius mensæ honore dignatus sit; qui summus honor ac præcipuus apud Curtium: unde et Lat. Pacatus: 'Ille mensa beatus, ille osculo consecratus est.' *Claver.*

Cum vivant domini] Hæc et sequentia inquinatissima erant. Veram lectionem ex scriptis libris deprehendit Cl. Gronovius in Observationibus, et post illum Barthius curis posterioribus: cui emendationi castigatiores membranæ adstipulantur. Frustra Claverius *Conviva et domini*: quod secutus tamen Raphelengius. D. Heins.

82 *Et patitur miles*] Quid enim tot numeris, tot legionibus magis adversum et indignius dici poterit, quam

Eunuchum solum omnia praelia implere, vacante opera tot fortissimorum et dñeum et militum? *Barth.*

Miles] Pauci, quos amavit Mars, id nominis consecuti sunt. Inde Imperator ille commilitones dixit, quia et miles haberi voluit; multi enim duces, pauci milites. Hanc sane Rex in Europa maximus appellationem non renuebat olim, nec sine exemplo. Exstat enim vetus Romæ inscriptio, Stîl. V. C. et industris, militis et magistri utriusque militiæ. *Clarck.*

Tertius urbis Conditor] Summus honos, summus titulus, adscriptus apud Urbem Romam paucis omnino, et Camillo præcipue, ut supra dictum. Isto autem ævo Barbaris et Græcis Hellesponticisque adulationibus priscam disciplinam frangentibus, non adeo alte situs, quin capi potuerit non paucis. Dabatur autem instauratoribus iste honos etiam ab aliis urbibus. *Barth.*

83 *Byzas]* Unus e nobilissimis Heroibus prisci ævi, Conditor Byzantii, cum ejus oppidi Ligos ante nomen foret. *Idem.*

84 *Producere canas In lucem]* Luxuria prisca, et omnibus seculis continuata. Sic Acerra apud Martialem, l. i. Epigr. 85. ‘Hesterno fectere mero qui credit Acerram Fallitur; in lucem semper Acerra bibit.’ *Idem.*

85 *Fectere mero]* Hesterno.

Plausum Enturus] Favorem vulgarem, quem hoc pacto nunquam ambuisse Heroem suum Stilichonem Claudianus alibi sapius testatur. *Barth.*

87 *Alieni prodigus auri]* Servus enim nihil tale poterat possidere, et involverat hereditatem Rufini, ad ipsum nihil pertinentem. *Idem.*

88 *At soror et uxor]* Una eademque mulier. Uxorem autem, aut pro ea, eam habuit Eunuchus, vel ad dissimulandam suam infelicitatem, vel et ob libidinem Eunuchis familiarem, qui intentissimi dicuntur amatores mulierum, adeo ut in sacris etiam litteris eunum sed cassum desiderium com-

paretur Spadoni virginem complectenti. Et Martialis scortum suo ævo nobile Eunuchos aluisse, quibus turpia exerceeret sine metu parvus assertat. *Idem.*

90 *Vota]* Honores votivos. Ex usu seculi. *Idem.*

91 *Summa de re]* Statu Imperii et Reipublicæ. Virgil. xi. ‘Ante equidem summa de re statuuisse, Latini, Et vellem, et fuerat melius.’ *Idem.*

92 *Hæc curas et clausa palatia mandat]* *Hæc curas* pro diversa lectione primus Vaticanus. *D. Heins.*

93 *Ceu stabulum vacuumque domum]* Viduumque Delrii codex et sex ex nostris. Ovid. Ep. Deianiræ: ‘Ipsa domo vidua votis operata pudicis Torqueor.’ Statius, Achill. ii. ‘dilecta ad mœnia vultus Declinat viduamque domum.’ Apud Virgilium tamen: ‘Sola domo mœret vacua, stratisque relictis Inebat.’ *Idem.*

Magna tueri Regna nihil] Vanitas, ait, in ambitione etiam summorum Imperiorum est, quæ nullo negotio etiam a vilissimis hominibus gubernantur. *Barth.*

97 *Jamque iter in gremio pacis]* *E gremio* prim. Vaticanus: etiam Oise-lianus a manu prima. De *gremio pacis* vide hoc loco Barthium. *D. Heins.*

Iter in gremio pacis] Altissima quicquid. Nam pro *secreta profunditate* gremium dicunt scriptores. *Barth.*

98 *Ancyra]* Urbs Constantinopoli remota millia passuum cclxxx. et quod excurrit. Eo traducere solenni itinere pompam suam solitum ineunte vere, ut scilicet sese magnum faceret, scribit noster. *Idem.*

99 *Pelagi]* In cujus capite sita Constantinopolis. *Idem.*

100 *Discursibus astas]* Non *atas* vere scripti meliores: sequenti versu pro *laude* iidem *mole*: quomodo legendum in Observationibus jam monuit Gronovius. Val. Flaccus, l. v. ‘Cernis, ait, Colchos, magna quos mole petamus?’ Stat. Theb. vii. ‘Librabat magna venturam mole cupressum.’

Silius, lib. v. 'magna vexillum mole ferebat.' Seneca (Edipo: 'Magnum esse, magna mole quod petitur, scias.' Lib. II. in Stilich. 'Quid fugis et spernis, tanta quem mole tueris?' Epist. ad Hadrianum: 'Quid tanta dignaris mole clientem?' Sic enim cum membranis legendum. Statius, Theb. VI. 'quid enim hac opus, hei mihi, lethi Mole fuit?' *D. Heins.*

103 *Ab usque Gelonis*] Martis cultum in iis gentibus vide apud Jornandem Gothicis, cap. 5. *Barth.*

105 *Alteque sonoro*] *Alteque*. *D. Heins.*

107 *Famineasque togas*] Notavi supra. Sic I. v. vs. 266. *Barth.*

108 *Subrisit crudele*] Vide ad Papium, I. VIII. vs. 581. *Idem.*

Tristisque micantem] *Cristisque* vere libri meliores, et *Quassabat non quasavit*: prior Moreti *Concussit*; ut apud Ovid. 'Concitiens illustre caput,' de Phæbo. *D. Heins.*

110 *Sanguine sordida vestem*] Cruenta virtus comes Martis. *Barth.*

111 *Illyricis*] Quas Gothi dabant: Eos vero a Rufino et Eutropio fotos et instigatos cladibus Romanæ Rei videri vult Claudianus. *Idem.*

Stragibus hydros] Non *cladibus* iidem scripti: pro *pectebat* unus Ambros. *pascebat*: prim. Vat. et Oisel. *spectabat*; forte *pexabat*: pro *alloquitur* Mazarin. *aggreditur*: placet: infra, 'Tandem Targibilum aggreditur,' pro, *alloquitur*: sic et alibi. *D. Heins.*

113 *Rigescunt*] In serietatem virilem. *Barth.*

115 *Pallet Orontes*] Sic et scripti: malim nihilominus *squallet*. Vide Consulatū Olybrii, vs. 212. infra: 'Vastior expulsis Oriens squallebit aratris.' *D. Heins.*

119 *Obscurum facinus*] Male ominosum, durum.

Crinibus ora Protegis] Pudore tam turpium facinorum. Nam Deos ipsos pudere talium arbitrabantur. *Barth.*

120 *Protegis ex quales*] Scriptos se-

quimur; vulgo *heu quales*. *Diffundat* quoque pro *diffundit* unus Petav. *diffundit in artus* nonnulli: mox pro *partibus Hesperis* tertius Vaticanus *partibus*. *D. Heins.*

121 *Otia ferri*] Per quæ cessaverunt admoneri sui. *Barth.*

125 *Vestigia juris*] Consulatū Olybrii, vs. 6. *fastigia* videri legendum monuimus. vide quæ illic notamus. *Idem.*

Juris] Imperii, et Majestatis Romanorum. *Barth.*

127 *Turpe relegasset*] Non igitur admissus est Consulatū apud Romanum Eutropius. *Idem.*

Defenso a Tibride nomen] Tò a non agnoscunt libri plerique: agnoscit prim. et tert. Vat. *D. Heins.*

129 *Portum*] Tutum refugium. Vide ad II. Stilichon. I. in Rufinum, vs. 267. *Barth.*

Pulsatu referret] *Referrent* Oxon. elegantius: mox omnes scripti *fastos* pro *fascēs*. *D. Heins.*

130 *Majestas Latii*] Imperii Romani auctoritas. *Barth.*

133 *Quam similes hæc aula viros*] Abruptus sermo, ut iracundiam ipsa narratione concitantis. *Idem.*

Quam similes hæc aula viros] Livineius et Barthius enris posterioribus, *habet aula*; sed perperam. Lucan. lib. VIII. 'O superi, Nilusne et barbara Memphis Hos animos?' τὸ *habet* subintelligitur: horum et plenus Statius. Mox *num* pro *non* bis legendum cum libris melioribus. *D. Heins.*

136 *Graiosque Quirites*] In *Graiorum* voce latet Sarcasmus: notæ enim transmarinæ officiæ, contemtibiles Quiritibus priscis. Per contumeliam ergo Graios Quirites, non Romanos, dixit. *Barth.*

Quirites] Cæsar hoc uno vocabulo militum animos depressit vel excitavit. Lucan. 'Tradite vestra viris ignavi signa Quirites.' *Clæver.*

138 *Nulla virilem*] Hæc vera lectio: quod et Raphelengius vidit: et sic

quinque ex nostris. Val. Flaccus, l. v. 'patrias placidus reminiscere terras.' Vulgo *virilis sexum*. Viriles prim. Vatican. *D. Heins.*

140 *Cinctus nepotum*] A Romulo, qui Pater perhibebatur populi Procerumque Romanorum. *Barth.*

145 *Tartaream, Bellona, tubam*] Huic enim numini furor bellicus, et in eum præcipitatio adscribebatur, itaque et furentes percussique animis sacra ejus mystæ obibant.

Stringere falcem] Gladium. In Gladiis autem magna veterum religio. *Barth.*

146 *Qua populos a stirpe metas*] Sex libri, cum primo tertioque Vaticanis: deantur quæ notamus iv. Cons. Honorii, vers. 466. vulgo *metis*, alii *meos*. Mox *Maectum* pro *Macedum* iidem libri: vere. Paulo post *gentes repulsas* non *sepultas* prim. et tert. Vaticani. *D. Heins.*

147 *Macedum*] Scribe *Maectum*. *Μακεττα* enim Macedonia, non *Μακεδία*. Vide notata ad II. Rufin. vs. 279. *Barth.*

148 *Gentes sepultas*] Ex nugis Poëtarum, qui Martem continue belligerrari apud Thracas et id genus barbaros fingebant. Innuit vero et clades iis locis a Gothis longo tum tempore illatas. *Idem.*

152 *Accito turbine*] Forte *excito*: ut infra: 'excitis iter irremeabile signis Arripit.' Bello Getico: 'aliasque excita per Alpes Cimbrica tempestas.' *D. cins.*

Turbine] Tempestate bellica, ut alibi loquitur. *Barth.*

153 *Mixtisque Gothunnis*] Recte vero mixtis, ab Gothis nimirum et Hunnis; cum hos tamen illi mirum in modum exsecerentur. *Idem.*

Gothunnis] *Grothungis*: dictum iv. Cons. Hon. vs. 623. *D. Heins.*

155 *Ad mores facilis natura reverti*] Horatius, i. Epist. x. 'Naturam expellas furca, tamen usque recurret.' *Barth.*

156 *Sic eat*] Scriptos hic secuti sumus: vidit et veram lectionem Barthius: vulgo *erat*. Lucan. lib. II. 'Sic eat: immoites Romana placula Divi Plena ferant.' Et lib. v. 'Sic eat, o Superi, quando pietasque pudorque Destituunt.' Noster bello Getico: 'Sic eat: hortatusque suos belloque viaque Instruit.' Ita vetus liber: vulgo *Sic ait*. Statius Epiced. in Filium: 'Verum eat: absumptæ vires, et copia fandi Nulla mihi: sic legendum: verum pro sed; vulgo *verum erat*. *D. Heins.*

158 *Aretous adrena*] Gothus insessor Provinciæ Romanæ. *Barth.*

161 *Pereulit athera nimbo*] Lucens. Gyrard. et prim. Vatic. cum Oiselliano, ac Vaticanæ bibliothecæ tertio codice, *agida*: eleganter; de Jovis ægide plena Græcorum poëtarum scripta: tres libri *ædra*; et *pereulit* prior Moreti. *D. Heins.*

164 *Mirantibus extulit undis*] Ita scripti plerique, non *exerulit*. Sic 'elatis cornibus amnes' apud Val. Flacum, l. I. noster vi. Cons. Hon. 'ille caput placidis sublime fluentis Extulit.' Ovid. v. Met. 'Tum caput Eleis Alpheias extulit undis.' Silius v. 'Ut cum turbatis placidum caput extulit undis Neptunus.' Val. Flaccus, lib. I. 'trifida Neptunus in hasta Cæruleum fundo caput extulit.' *Idem.*

165 *Timor alligat*] Qui quodam velut vinculo rigoris constringit membra, animo torpente metu. *Barth.*

166 *Hastam*] Alludit ad morem indicendi belli, quo tortam hastam jaciebant in fines hostium, infestam eorum terram hoc modo facientes. Hastam vero ab Imperatore ipso finibus hostilibus intorquendam servabant Romani in templo Bellonæ. *Idem.*

167 *Jaculabile*] Ausonius: 'Nec præter dominum vibrabilis ornus Achillei.'

169 *Contenta*] Non interrupto impetu. *Barth.*

170 *Affigitur oris*] *Affligitur* quatuor scripti: et pro *oris*, *arvis* meliores omnes. Ovid. Met. XII. 'Cygnum Vi multa vertit terræque afflixit Achilles:' sic enim cum membranis legendum. 'Sævo afflicto saxo' Silio, lib. XI. idem lib. X. 'Jamque reluctantes stridens immane procellas Per longum tulit ad campi suprema, cavisque Afflictos ripis tumidum demersit in amnem.' Male *procella* in vulgatis exemplaribus. D. Heins.

172 *Inhorruit unda*] *Urna* scripti complures: bene; dictum Cons. Olybrii. *Idem*.

176 *Tandem Targibilum*] Libri meliores *Trabigilum*: alii *Tarbigilum*, quos inter primus Vaticanus: quidam *Turbigalum*, atque ita porro. Lego, *Trigibilum*. Τριβίγιλδος enim Zosimo, Socrati, aliisque. Pro *Geticæ dux improbus aulæ*, Vir Cl. Albertus Rubenius *alæ*: non dubitandum; manifeste æmulatus est illa Statiana Theb. X. 'Ecce et Dirceæ juxta dux improbus alæ Venerat Amphion.' Sylvar. IV. ad Maximum Junium: 'Signa frænata moderatus alæ.' *Idem*.

Targibilum] *Tribigildi* nomen obversum ita concinnasse existimo. *Barth*.

180 *Scythicum pectus*] Gothos Scythi annumerat. *Idem*.

181 *Simulata conjugis offert*] *Simulato* quatuor libri: *mentitæ* primus Vaticanus pro diversa lectione: mox *incedens* pro *incedit* Gyrالد. Lucens, et Lovan. alii, *incendia*: corrupte. D. Heins.

182 *Ferox barbara*] Barbara natura, ferox indignatione. Gothos Mulieribus Reges Reginis deditos in Alarici exemplo Bello Getico docet Claudiannus. *Barth*.

185 *Mitra*] Muliebri ornamento tegumentoque capitis. *Idem*.

Redeunte capillum] Gyrالدinus *redimente*: bene; sic *Copa* in Catalectis 'Graia redimita miteila.' Ovid. Fast. III. cum scriptis: 'Illa levi mi-

tra canos redimita capillos.' Pro *strinxerat* sex codices *struxerat*: quomodo apud Prudent. Psychom. 'Turritum tortis caput accumularat in altum Crinibus, exstructos augeret ut addita cirros Congeries, celsumque apicem frons ardua ferret.' Pari modo D. Hieronymus ad Demetriadem, 'alienis capillis turritum verticem struere:' hunc ritum alii jam observant. Paulo post pro *Infunditque animo*, malim *diffunditque*. Pro *jungere remisso* cave admittas Barthianum *marito*. D. Heins.

188 *Infunditque animo virus per oscula*] Ut Cupido, Æneid. I. *Barth*.

190 *Rabiem motura*] Barbaram iracundiam. *Idem*.

193 *Tempore pandit*] Thuan. *prodit*: nihilo deterius. D. Heins.

200 *Quibus Argivæ*] Exemplum respicit Alarici, de cujus conjuge hæc omnia commemorat non semel alibi noster. *Barth*.

201 *Et quæ meruere Lucenas*] *Sibi quæ* duo veteres: mox forte a manu Claudiani: 'Quem refugit patriæ ritus.' D. Heins.

203 *Totum qui degener exiit Istrum*] Scythicam bellicositatem. Dicas morem Istri accolarum innuisse, per eum fluvium summa et interneciva hostibus vota concipere solitorum. *Barth*.

206 *Quam dominus rapto*] Locutio correpta: *potius* enim est omissum, quod ad integrum sermonem opus erat. Valerius Flaccus, lib. VII. 'ocumbere tandem Possumus, idque sedet, quam non quæcunque subire Patris jussa tui.' *Idem*.

207 *Prætentis vitis*] Male vulgo *pertentis*. Gyrالد. et tres alii, *Prætendis*. D. Heins.

209 *Cum tela geras*] Lucanus: 'arma tenenti Omnia dat qui justa negat.'

Flebis inultus] Exprobratio animi mollis. Horatius: 'Inultus et flebo puer.' *Barth*.

210 *Custodibus urbes*] *Arces Patav.* et *Put. Regius ardes.* Quippe metu *pænæ* malit Barthius, quam *metus.* D. Heins.

211 *Ditatur*] *Fœdifragi* ac perduelles illis temporibus ditabantur, iisque præsto erat venia. *Lucan.* 'Quicquid multis peccatur inultum est.' *Claver.*

Vastator Achivæ Gentis] *Alaricum* dicit. *Barth.*

215 *Epirum nuper populatus inultum*] *Adultum* *Rottendorphianus* et tres alii: *opimum* *tert. Vatic.* et pro diversa lectione *Puteaneus.* Sic 'opimam et fertilem *Asiam*' dixit *Cicero.* *Apposite* *Maro, Æn. i.* 'genitor tum *Belus* opimam *Vastabat* *Cyprum.*' *Apud* *Horatium:* 'Larissæ campus opimæ.' *Emenda* *Senecam* *Phœnissis*, quas *Thyesten* perperam inscripsere, vs. 51. 'Opulenta ferro regna germani petant. Pars magna opimo patris e regno mea est, Pater ipse:' qui versus homines eruditos valde exerceuit; cum hactenus legatur: *Pars magna patris optimo e regno mea est.* D. Heins.

216 *Præsides Illyrico*] Hæc vera lectio, quam *Lucens.* *Regius, Oxon. prim. Vatic.* et tres alii agnoscunt. *Illyricum* enim absolute dicitur. Sic bello *Get.* 'At nunc *Illyrici* postquam mihi tradita jura.' *Lib. i. de laud. Stilich.* 'Illyricum peteres.' *Claverius, Raphelengius,* et quinque scripti *Præsides Illyricis.* Sed tum *Illyriis* legendum. *Propert.* 'Dic alias iterum naviget *Illyrias.*' *Ceteri Præsides Illyricos.* *Vulgo, Possides Illyricos.* *Idem.*

Præsides Illyricis] Hæc enim provincie assignatæ erant *Alarico.* Ipse loquitur, bello *Getico*, vs. 515. 'nunc, *Illyrici* postquam mihi tradita jura, Meque sum fecere ducem, tot tela, tot enses, Tot galeas, multo *Thracum* sudore paravi.' *Barth.*

221 *Respicias*] *Mazarin. Despicis.* D. Heins.

222 *Bella dabunt socios*] Sane vero, modo *Dux* sit, militum et sociorum confluet copia, velut servi ad pileum. *Barth.*

223 *Si contra*] Id est, ex adverso. *Virgil.* 'Venus aurea contra.' *Claudianus* mens: Non te ita mouerem, si tibi confligendum esset cum viris. *Pati* hoc loco est, experiri. *Claver.*

Si contra paterere viros] Vel rapere primus *Vaticanus.* D. Heins.

226 *Barbarica*] Dignæ te et majoribus tuis, dignæ gente tua. *Barth.*

228 *Prædaque repletus*] *Prim. Vatic. repleti.* *Cum libeat.* *Rottendorph. repletus.* *Puto refertus.* D. Heins.

229 *Cum libeat, Romanus eris*] Omnino vere hæc et ex non temporum istorum loquitur hæc *Furia.* *Barth.*

231 *Infernis tenebris*] *Stygiis.* *Idem.*

234 *Rigide sedere comæ*] Quæ metu et stupore surrexerant. *Virgilius:* 'Obstupui, steteruntque comæ, et vox faucibus hæsit.' *Idem.*

235 *Irritatque sequi*] *Prim. Vatic. et Lucens. Irritatque.* D. Heins.

238 *Pars Phrygiæ*] Ita scripti omnes. *Frustra* *Raphelengius Phrygiam,* ex viri maximi conjectura. Post τὸ proxima distinguendum, quod illum fefellit: nec opus *Bithyno* aut *Bithynis.* *Paulo* post pro *Quæ lava* *Delrius* et *Gronovius* levat jam legendum monuerunt: nec aliter potiores scripti. *Vidit* ex parte veram quoque scripturam *Barthius.* *Laudæ* *Serenæ:* 'primo levat aquare solem *India:* tu fessos exacta luce jugales *Proluis.*' Quomodo legendum, non *lavat:* locus corruptus magno *Casaubono* persuasit *Comment. in Persium,* ut proluere plus esse crederet, quam lavare: atqui proluere, leviter lavare. *Ovid. in Fast.* 'niveos *Luna* levavit equos.' *Male* *lavarit* *Passeratius.* *Idem.*

240 *Quæ levat*] Loquitur partem *Phrygiæ* *Orienti* obversam. Est vero imperfectior hæc descriptio obtum exstantes *Chorographicæ* tabulas

minime accuratissimas. *Barth.*

247 *Thyni Thraces erant*] Quæ nunc, ait, Bithynia nominatur, olim Thraciæ pars erat, Thynis, ejus populo, habitata. *Idem.*

Thyni Thraces erant] *Arant* prim. Vatie. et quinque alii: optime. Virgilius *Æneidos* tertio: 'Terra procul vastis colitur Mavortia campis (Thraces arant) acti quondam regnata Lycurgo.' Rufus Festus Avienus *Descriptione Orbis*: 'tunc ipsi maxima Thraces Vomere sollicitant curvo loca.' Stat. Theb. v. 'Thraces arant contra: Thracum fatalia nobis Litora.' Priscianus Periegesi: 'Thraces arant post hos, latissima rura tenentes.' Lucan. lib. iv. 'Qua nudi Garamantes arant.' Silius, lib. iv. 'Huic cadit infelix niveis Varenus in armis, Mevanas Varenus, arat cui divitis uber Campi Fulginea:.' sic ex optimo libro legendum. *Mevanas*, ut Arpinas, Privernas, Fidenas, Capenas, similia. 'Altinates genestas' habes apud Gratium. 'Fulginas municipium' et 'Fulginas præfectura' Ciceroni in *Oratione pro L. Varena* apud Priscianum. *D. Heins.*

251 *Dat cuncta vetustus Principium Phrygibus*] Veritatis quidem ignara, et a diluvio. *Barth.*

252 *Nec Rex Ægyptius ultra Restitit*] Vide Historiam sive Fabulam apud Herodotum, libro II. *Idem.*

Nec rex Ægyptius] Vide apud Herodotum nohilem contentionem Psammetichi regis Ægypti cum Phryge: utra lingua aut natio esset prior aut antiquior. *Clarer.*

253 *Uberis expers*] *Isidis* Lucensis. latet aliquid. *D. Heins.*

255 *Hic cecidit Libycis*] *Lyciis* Claverius ex veteri libro; sed puto Cujacii conjecturam esse, nostri enim omnes in contraria erunt: nulla opus mutatione, si de Tritoniaca palude intelligatur. Silius, lib. ix. 'Et Pallas Libycis Tritonidos edita lymphis.' Lucan. lib. ix. 'stagnique quieta Vul-

tus vidit aqua, posuitque in margine plantas, Et se dilecta Tritonida dixit ab unda:.' pro *cecidit*, Lævineius *cecinxit*: et sic Isingrin. et Florent. S. Marci; quod omnem difficultatem tollit. Pro *umbra*, *unda* prior Moreti, et *redderet*. *Idem.*

Hic cecidit Libycis jactata pulvibus] Fabula est de Minerva recens, inventam tibiā inflante, quæ cum in umbra aut fluvio inflatarum malarum tumorem vidisset, projecit fistulam, quam invenientes pastorum quidam, didicere modulamina. *Barth.*

256 *Fadatum cum reddidit umbra Minervæ*] Buccis tumentibus. Fabula exstat apud Ovid. *Idem.*

258 *Pelle*] Miserrimus ille cantorum. Versus expressus de Statii libro iv. 'Illustres Satyro pendente Celænas.' *Idem.*

259 *Quatuor hic*] Imo *hinc* cum Lucensi et duobus aliis. *D. Heins.*

261 *Toties tacere*] Cum unus ejus tactus potuisset eas aureas totas facere.

263 *Sangarium Galli*] Martianus Capella, vi. 35. 'Bithynia initium Ponti est, et ab ortu Thraciæ adversa a Sangario flumine primos habitatores habet, qui fluvius alii fluvio, Gallo, miscetur, a quo Galli dicuntur ministri matris Deum.' *Barth.*

267 *Dum suus est, flexusque carens*] *Flexusque carens*, secundo casu, primus et tertius Vaticani: venuste; etiam Oiselianus. Sic *egere* nunc secundum nunc quartum casum regit. *D. Heins.*

269 *Quos inter aprica Planities*] Inter fluvia videlicet Phrygiæ, modo nominata. *Idem.*

271 *Vitibus, et glaucos fructus*] *Glaucæ* unus Ambros. concinnius; pro *fructus*, prior Leidensis et quartus Vaticanus *fluctus*: eleganter; nam *fructus attollere* minus proprie dictum. Rufus Festus Avienus: 'Ipsa dehinc tellus, qua circumplectitur orbem, Et procerarum fluctu vernat

palmarum.' Epist. ad Serenam : ' Fluctuat et glauca pinguis oliva coma.' Lib. II. de Rapt. ' Fluctuat hic denso crispata cacumine buxus.' Rutil. Itiner. ' Pineaque extremis fluctuat umbra fretis.' Seneca, Herenle Furienti : ' Nec adulta leni fluctuat Zephyro seges.' Sic et *undare* de arboribus poetæ. quomodo apud Maronem : ' Et iuvat undantem buxo spectare Cytorum.' *D. Heins.*

272 *Dives equis, felix pecorum*] *Equis* unus Ambros. *pecori* etiam scripti fere omnes. Oxon. Reg. primus Med. *pecoris*. *Lego Dives equi, felix pecoris*. nisi mavis *equum* pro *equorum* : ut in illo Virgiliano : ' Dives equum, dives pictæ vestis et auri.' *Idem.*

Pretiosa picto Marmore] Phryginum marmor celebrat. *Barth.*

273 *Purpureis cedit cui Synnada re- vis*] *Synnada* pro *Synnas*, ut *Persida* pro *Persis*, et similia apud posterioris ævi scriptores : sed quis tam barbarum credat Claudianum? Scripti quidam *Cui cedit*. *Lego cui cedant*. *Synnas* Latinis, Græcis τὰ Σύνναδα. Stephanus : Σύνναδα πόλις Φρυγίας. Nec aliter Strabo et Ptolemæus. Cicero Catoni, Epist. Famil. libro xv. ' Bidduum Laodiceæ fui, deinde Apameæ quatrimum, triduum Synnadis, totidem dies Philomeli.' Lib. III. Ep. 8. ad Appium : ' Non arbitrabar te genere isto legationum delectari. Idque me arbitror Synnadis pro tribunali multis verbis disputasse : ' et mox : ' Cum Apameæ, cum Laodiceæ, cum Synnadis, cum Philomeli, cum Iconii essem, quibus in oppidis omnibus commoratus sum : ' et postea : ' Iisdem diebus mens conventus erat Apameæ, Synnadis, Philomeli ; tuus Tarsi.' In Historia quoque Ecclesiastica Rufini scribendum est, *apud Synnada*, non *Synnadam* : in Eusebio (στ ἐν Σύνναδοις : apud Prudentium, lib. II. in Symmach. perperam vulgo *maculosaque Synna* pro *Synnas* legitur : mox *Geticis populatibus* recte

Raphelengius : scripti meliores confirmant. *D. Heins.*

279 *Partibus Idæ*] *Rupibus* Isingr. Lucens. Gyrard. prim. et tert. Vatic. cum Oiscliano. recte : ut lib. III. de Rapt. ' quales nec rupibus Idæ Miratur Simois.' Thuan. *facundis rupibus*. *Idem.*

283 *Turris*] *Turritam* qua mythologia fingant matrem Deorum Poetæ, habes apud Lucretium et Varronem, nobis alibi productos. *Barth.*

284 *Crinalis*] *Aptus* crinibus. Incessunt usu huius verbi Claudianum acuti Censores, velut trahentis aliquid de seculo. At non meminerunt Virgilii, scribentis lib. VII. ' Solve crinales vittas, capite orgia mecum.' *Idem.*

285 *Imo Fixa metu*] *Uno* scripti fere omnes. Bello Get. ' quos ante pares effecerat una Nube timor.' Statius, Theb. libro I. ' Et populis mors una venit.' Theb. VI. ' jam caeco pulvere mixti Una in nube latent.' Theb. VIII. ' Sic ubi per fluctus uno ratis obruta somno Contieuit.' Theb. X. ' Una omnes eademque subit formido per annos : ' et ibidem : ' pariterque horrore sub uno Vox, acies, sanguisque perit.' Theb. XII. ' atque uno vultus pallore gelati.' *D. Heins.*

287 *Irata profatur*] *Commota* libri meliores, et mox *grandæva* pro *longæva* : sic ' fera vulneribus commota ruit : ' et ' Commotæ glomerantur apes.' Lib. II. in Rufin. Laude Serenæ : ' cumque ipsa timeret Commotum Flaccilla virum.' *Idem.*

291 *Quantasque cadavera lenti Mæandri passura moras*] Fuit cum reponi debere arbitrarer, *quantasque cadavere lentus Mæander passure moras*. *Idem.*

292 *Immobilis hæret Terminus*] Lucretius, lib. I. Virgilius, lib. IV. *Barthius.*

294 *Parct*] Hoc tam flebili funestoque omine. *Idem.*

Parct finitinis luctus] *Par* et Livi-

cuius et tres ex nostris libris cum primo et quinto Vaticanis: optime. Alii *Paret finitimus*: sine sensu. *D. Heins.*

295 *Lydia*] Lydus enim Bacchus. *Barth.*

298 *Campi*] Virgilius: 'Et campos ubi Troja fuit.' *Idem.*

300 *Berecynthia*] Vibius Sequester: Berecynthus mons Phrygiæ, unde nater Deum Berecynthia.

Berecynthia] Simillime alibi loquitur de Regibus a Stilichone subditis. Et de Gildone, i. Stilich. 361. 'Fracturumque reos humili sub iudice vulsus.' *Barth.*

308 *Ad sontes*] *In sontes* recte unus ambros. *parari* pro *paranda*. *D. Heins.*

309 *Nec duce*, &c.] Elegans allusio: libri de Theodosio: 'Non hostes victore cadunt, sed iudice sontes Damiat voce reos.' *Claver.*

310 *Vasta velut Libya*] Struthioamelum dicunt, avem nec nunc quidem rarissimam visu inter peregre ductas.

Vasta] Στρουθὸς ἡ μεγάλη Ælianoemper fere nominatur: ut, ii. 27. *Barth.*

311 *Cursu transmittit arenas*] Vide Elianum, iv. 37. *Idem.*

313 *Pulverulenta volat*] Per pulve-rem videlicet, non tam volans quam urens; nititur enim pedibus. *Barthius.*

314 *Oblita fugæ*] *Fugam* sex scrip-iti: sic iv. Cons. Honorii: 'Nec tamen oblitus civem cedentibus atrox artibus infremuit.' Bello Getico: Patrios gens hæc oblita Triones.' *D. Heins.*

315 *Ridendum caput*] Semicalvum cilicet et sine superciliis, sed et hoc ipso actu ridiculum. *Barth.*

316 *Quem non ipsa videt*] Sic scrip-iti: male *Quæ* vulgo; credit se illi attere, quem ipsa non videt. Sic intelligendum suadet Oppianus iv. Hæut. ubi Sciamam cum Struthione comparat. *κάρη δ' ἄρα δίζεται ὄλον*
Delph. et Var. Clas. Claud.

φράσσασθαι. κεφαλὴν δὲ κατακρύψασα καὶ ὅσσε ἔλπεται οὐχ ὀρώσα λαβεῖν ὀρώωντος ἐφορμήν. Plura habes illic ad rem. Paulo ante *Oblita fugam* pro *fugæ* quinque scripti; et *velata caput* non *revoluta* unus Petavianus cum duobus Vaticanis et Pricæano: inter frutices enim abscondit caput; qua de re Aristoteles, hist. animal. Plinius, alii. *D. Heins.*

318 *Nota dulcedine prædæ*] *Notæ* duo Med. cum Palat. et sec. Vatic. *Idem.*

319 *Servire*] Servitutum esse.

Nec grata tinentum Munera] ii. Stilichon. 149. 'scis nulla placere Munera, quæ metuens illis, quos spreverit, offert.' *Barth.*

320 *Prima cingula*] Principem militiæ dignitatem. Tam enim metu perditus erat Ennuchus, ut hosti offerret magisterium Militum. *Cingulum* jns militandi. Nisi malis, oblatum militare enlmen respuisse, contemptu Eunuchi: munera enim dantis merito censeri solent. Absentibus sane mittebatur etiam cingulum illustis dignitatis. *Claver.*

321 *Consule tali*] Conferente, et sub eo. *Barth.*

325 *Tandem consilium*] *Concilium* tres scripti cum Claverio. Silius: 'Concilium vocat angustum.' Val. Flaccus, lib. i. 'Æquoreos vocat ecce Deos Neptunus et ingens Concilium.' Juvenal. Satyr. iv. 'vocantur Ergo in concilium proceres:' sic legendum: mox addet, 'exire jubentur Concilio.' *Confisus pro confessus* Palat. sed male. *D. Heins.*

Tandem consilium] Sunt hæc a distinctione intricatiora. Scribe: *Tandem consilium, belli confessus agendi, Ad sua tecta vocat; juvenes venere protervi Lascivique senes. Confessus agendi belli*, ideo dixit, quia coactum et quasi condemnatum necessitate aggredi bellica consilia facit. Potest etiam facilius sententia fieri, si τὸ *consilium ἀπὸ κοινοῦ* repetendum dicas, ut tam *ad confessionem* quam *ad convocationem*

pertineat. *Barth.*

326 *Ad sua tecta vocat*] Non in aulam, non in Curiam, non in locum aliquem publica religione venerabilem. *Idem.*

327 *Quibus est insignis edendi Gloria*] Tale concilium ad convivium Domitiani habes in Satyr. iv. Juvenalis, in quod venit etiam, 'venter Montani abdomine tardus.' *Idem.*

Lascirique senes quibus est insignis edendi Gloria, corruptasquē dapes variasse decorum] Quod autem insignem edendi gloriam in vituperio posuit, non caret egregio antiquitatis sensu. Nam *edaces* olim *Asinos* appellabant, ut abjectissimi animalis nomen indignissimis hominibus imponeretur. Quare Erisichthon ille voracitatis portentosa *καρθών* dicitur Æliano, lib. i. Var. hist. cap. 27. Justus Vulteijs interpretes reddit, *asinus*. Hinc proverbium apud Arist. lib. iii. Moral. *ὄνος πέλων βοπάλου ἀμελεῖ*: *Asinus famelicus fustem contemnit*. Dempster.

328 *Corruptas*] Non ad pastum, sed ad ingluviem; non ad cibum, sed ad gulam. Corrupta enim in deliciis gula corrumpit hominem totum deliciis. *Barth.*

329 *Qui ventrem invitant pretio*] Irritant malum; ut apud Silium, lib. x. 'Poculaque Eoa luxum irritantia gemma.' Ansonius, Idyllio v. 'Nec nostros reticebo cibos, quos priscus habet mos; Irritamentum quibus additur æquoreum sal.' Seneca, Epist. xxi. 'Non irritant, inquam, hi horti famem, sed extinguunt.' *D. Heins.*

Ventrem] Ingluviem, voracitatem.

Ventrem invitant pretio] Nihil de-glutientes nisi quod immanis sit pretii; non ad gustum, sed ad pretium epulas quærentes. Prodigalitatem gulæ describit, ut Petronius: 'vendunt conchylia cenas Ut renovent per damna famem.' *Barth.*

330 *Sidercas Junonis aves*] Pavones luxui sui ævi exprobrat etiam jam dum Publius Mimographus: 'Tuo

palato clausus pavo pascitur, Plumate amictus aulæo Babylonico.' Claudianus vero non solos hos, sed omnes illis similes intelligit, quorum species, raritas, pretium, commendet epulas.

331 *Coloratis*] Nigris: κατ' ἐξοχήν, cum niger aut ater coloratior fieri non possit. Ipsam autem institutionem loquendi commendasse gulæ aves memorare vult. *Barth.*

332 *Quæsitos trans regna cibos*] Sic bene prim. Vat. vulgo *quæsitus cibos*. *D. Heins.*

Quasitos trans regna cibos] Pulchre Seneca maledicit iis, quibus tam invidiosum Imperium angustum gulæ erat, qui aves petebant extra Romanum Orbem. *Barth.*

333 *Ingluviem*, &c.] Salust. 'Vescendi causa terra marique omnia exquirere.' Seneca vero dicit: 'Conviviorum luxuriam et vestium, esse ægræ civitatis indicia.' *Claver.*

Non Ægeus] Si quoquam, in piscatu fuerunt dedecorum omnium contemtores Apicii illi prisci. Sic triremes ex Hispania et aliunde Vitellio piscium delicias advexisse scribit Suetonius. *Barth.*

334 *Mæotida piscibus explet*] Alii *Mæotica*: tres libri *Mæotia* cum primo Vaticano: bene; dictum iv. Cons. Hon. vs. 180. pro *explet* sex *implent*: unus *æquent*; ut infra: 'quem non Cyclopia solum Æquatúra fames:' nil mutandum tamen. Virgilius, Ge. iii. 'piscibus atram Improbus ingluviem ranisque loquacibus explet.' *D. Heins.*

335 *Vestis odoratæ studium*] Reg. et Oxoniensis cum Pricæano, *adornatæ*: alii multi *odoratæ*: mox *vanos sales* pro *varios* Gyrard. et complures alii: etiam bene. *Idem.*

Vestis odoratæ studium] Hoc quoque, jam renatum recens, habnere veteres. *Barth.*

336 *Morisæ sales*] Histrionum gregem describit.

Minimeque viriles Munditiæ] Quibus

videlicet provocabant in se perditissimi libidinem. *Barth.*

337 *Onerique vel ipsa Serica*] Tam teneros, inquit, luxus et deliciae plusquam muliebres faciebant, ut etiam teneros putarent sibi Sericas ipsas vestes, quamlibet tenuissimas. Sic Juvenalis, Satyr. vi. 'tenui sudant in cyclade, quarum Delicias et panniculus bombycinus urit.' *Idem.*

338 *Sin Hunnus feriat*] *Si Chunnus* quatuor scripti: recte: populus Sarmatiae, Chuni. Ptolemæus, Μεταξὺ δὲ βασιλέων καὶ Πορολάνων Χοῦνοι: nosser lib. i. de Stilich. 'Non vaga Chunnorum feritas:' quæ vera lectio: meminertunt horum Ausonius et Sidonius Apollinaris non semel. prim. Vatic. alique nonnulli sic *hunnus*. D. Heins.

339 *Romam contemnere sueti*] Obares ejus animos. Talem faciunt nonnulli Honorium Romam contemnentem, Ludos cum Gallo æstimantem. *Barth.*

340 *Alluit ædes*] Sic scripsimus ex vestigiis Isingr. et Tholosani codicum; in quibus *abluit*: quod et Livio Barthioque visum. Alii libri, *obstruit*, *horruit*, *obluit*: *horruit* etiam prim. et tert. Vaticani: vulgo *obruit*. 'Prudent.' 'Sospitant qui nunc colonos, nos Hiberus alluit.' Paulo ante pro *cenæ* Gyrald. Vatican. alique multi *cenæ*. D. Heins.

341 *Aurigarumque periti*] *Auriganique* unus Med. et Claverii codex: quod ille frustra damnat. Lamprid. Elagab. 'Inde itum est in hortos, ubi Varius invenitur certamen aurigandi parans.' Posset et legi, *atque aurigare periti*; vel, *aurigarique*. *Idem.*

Aurigarumque periti] Gnari et intelligentes quis auriga, cujus factionis, quo alterius sit præstantior. Hæc it studia fuisse, hanc disciplinam ab ætate horum. Heroïcorum Procerum. *Barth.*

342 *Humili de plebe*] De extremis ordinibus et natalibus prorsus obscuris elevati in Duces Legionum, Numerorum, &c. *Idem.*

343 *Crura larentia*] Ovidius II. Amor. : 'Vidi ego compedibus larentia crura gerentem.' *Idem.*

344 *Jura*] Magistratus, Imperia, Judicia. *Idem.*

346 *Hosio*] Omnia enim agit, ut Hosium hunc de Coquina ad dignitates venisse, ostendat, quem et vocabulis ejus concinne adnxit. *Idem.*

Submixta secundo] Non secunda meliores libri: deinde pro *Dulcior hic sane cunctis*, sex veteres *Doctior*; quod prætulerim, *Doctus movendi juris*: et sic a manu secunda in Oiseliانو. D. Heins.

347 *Novandi Juris*] Hæc Claverii lectio. Val. Flaccus, lib. II. 'Vacuæque in mœnibus urbis Jura novant.' Vulgatum tamen *juris movendi* non videtur mutandum: ut *movere* pro turbare, invertere, dicat; atque ita ambiguitas rectius sibi constabit. Ad artem enim culinariam simul alludit. Vernacula nos Belgæ lingua dicemus, *de suusse roeren*. Sic *movere pacta* pro turbare, vi. Cons. Hon. vs. 204. ita enim capiendus iste locus, in quo magnum Cnjacium se diu exercuisse testis Claverius: mox *temperet* pro *temperat* et *fumo* pro *naso* scripti: quod posterius recte secutus Raphelengius; quicquid alii dissentiunt. *Idem.*

348 *Admoto qui temperet omnia fumo*] Dicit autem hominem adeo coquinandi sollertem esse, ut de nidore etiam possit temperiem justam dare cibis parandis, quæ laus sane sit incomparabilis Coci; hunc autem promoverit ad proximam Entropio dignitatem. *Barth.*

349 *Qui bene decoquat iram*] Ferventis nimirum juris aut aquæ. *Idem.*

350 *Apices*] Summa culmina. *Idem.*

351 *Defossi*] Magnis cicatricibus, ob iterata flagella. *Idem.*

Defossi verbere terga] *Defessi* Raphelengius: *defossi* pro *confossi*: nisi quod scribendum opinor *perfossi*. In primo tamen Vaticano *defessi*. Priæanus *descissi*: malo etiam *Hinc coquus, hinc leno*. D. Heins.

355 *Morbis*] Ambigua etiam vox, alterum perstringit libidini, alterum gulæ curandis artifices. *Barth.*

356 *Obliti subito*] Summi stuporis est præsentium argentumque negotiorum in ipsa eorum tractatione oblivisci. *Idem.*

Bellisque relictis] *Belloque relicto* scripti plerique. *D. Heins.*

359 *Quis melius vibrata puer vertigine molli Membra rotet; vertat quis marmora crine supino*] Licet alii non de disco, sed de puerili quodam exercitamento intelligi versum hunc velint; quo illi pedibus in altum sublati, caput in terram dimittebant, et legunt ex fide Mss. codicum: *Verrat quis marmora crine supino?* Dempster.

Vertigine molli] Non obharente. Mollia enim omnia quæ facile fiunt scriptoribus.

360 *Vertat quis marmora*] *Verrat* membranæ nonnullæ; quod aliis jam deprehensum: *crine solito* non *supino* Palatinus: sequenti versa *laterum arcus* non *artus* cum tredecim scriptis legendum. Val. Flaccus iv. 'vitalia rupit Vincula, qua primo cervix committitur aren:': hoc est primæ costæ; sic scribo: vulgo *artu*. Mox *motibus pro moribus* Raphelengius: optime; confirmant Lovaniensis et Puteanea excerpta: sic *motus Ionici* pro saltationibus Horatio: et in catalectis Pithœi, Epicedio Mimi: 'Motibus ac dictis, tragica quoque voce placebam:': et alibi de Mimo: 'Nam cum grata chorus diffundit cantica dulcis, Quæ resonat cantor, motibus ipse probat:': bene etiam idem Raphelengius *choro* pro *thoro*: atque ita libri. *D. Heins.*

Vertat quis marmora crine supino] Marmora, discum marmoreum. Crine supino, ex Hom. Odys. Θ. *Τὴν ἑτερος βίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιδέντα Ἰδνωθὲς ὀπίσω*. *Brod.*

Verrat quis marmora crine supino] Capite per impactos solo lacertos trajecto, quo modo comatorum histionum capilli solum tergunt. Hodieque ubivis gentium multos hujusmodi

exossos saltatores videmus, qui, manibus in terram nixi, vix elabi videantur capitis afflictionem, dum se subijciunt sibi, et in se, orbe quodam mirifico, convoluti, et mox illo evoluti, ultima primis trajiciendo, in manuum vestigia pedibus redeunt, in manus rursus elevatis et in orbem rotatis istis, ut perpetuo quodam globo prætereant sese, et toto corpore volvantur in ærem, excipiendi nunc manuum denno, nunc iterum pedum subsidiis. *Barth.*

361 *Nec dum commissa choro cantatur Agave*] Citra ambages Claudianus novam et nondum scena tractatam fabulam intelligit, quam recitent isti in concilio magnis de rebus agendis convocato. *Idem.*

366 *Nunc alias armorum incumbere curas*] *Altas curas* olim legebam: potest et vulgata ferri, ut armorum curas curis scenicis opponat. *D. Heins.*

367 *Cingi*] Militaria omnia munia obire. *Barth.*

368 *Subsistere*] [Cui innitantur nimirum illa. Apuleius, lib. iii. 'Nec hoc factum putes ulla benevolentia, sed ut ei redeunt medela salubri possem subsistere.' Versus qui sequuntur divini sunt, ut tota Antiquitate illustrius ad similitudinibus et comparationibus res illustrandas vix ullum fuit ingenium. *Idem.*

376 *Extemplo*] Ex improvviso. Mira emphasis verborum et rerum, ad declarandam et ostendendam rem præsentem. *Idem.*

377 *Leo*] Poëtice hæc fingit ad dignos Eutropiano magistratu ministros posteritati exhibendos. Nam a Gaine missum hunc hominem, licet vecordem, et ventri deditum, officium suum non male expedisse Zosimus, deletumque cum suis copiis non ignavia sua, non virtute hostili, sed dolo et perfidia Gains, qui omnia agebat hoc solo scopo ut everteret Eutropium. *Idem.*

380 *Acer in absentes*] Thersites et Drances Poëtarum. *Idem.*

Abundans Corporis] A crebritate talem Romani scriptores magnum pro stolido homine snumunt. *Barth.*

382 *Pectinis unci*] *Uncti* Gyrالد. Lucens. et prior Moreti: vide notas lib. I. 276. Mazarin. *uncci*. Juvenali tamen Sat. VII. *obliquum ferrum* similiter: 'Qui docet obliquum lanam deducere ferro:' quare nil mutandum: paulo ante *linguae* pro *lingua* cum scriptis. *D. Heins.*

385 *Producere rimas*] *Deducere* prior Moreti et tert. Vaticanus. utrunque probum. *Idem.*

Producere rimas] Carminis ferrei descriptio, ad nitidandam et producendam lanam, quod carminari dictum scribit M. Varro, lib. VI. de LL. quia ea ope careat lana quod in ea nequam sit. *Barth.*

386 *Ajax erat Eutropii*] Cujus sub clypeo ille sese tegebat, non aliter ac Teucer sub fratris Ajacis. Uti vero quae ad Hosium superiorem omnia de culina petitis verbis edissernit, sic nunc lanificii opera et instrumenta producit. *Idem.*

390 *Exsurgit tandem*] *Adsurgit* meliores, et recte: quia *expromit* sequitur. *D. Heins.*

393 *Gliscere desidia*] Gliscendi etiam verbum ex opere est. Lana enim gliscit, augetur, producit, dum carminatur. *Barth.*

399 *Targibulum*] Manu exarati *Tarbigilum* vel *Trabigilum*. *Tribigilum* videri legendum et *Gruthungos* cum Gyrالدino et Lucensi dictum supra: *timidum* etiam, non *tumidum* pr. Vat. aliique multi. *D. Heins.*

403 *Consilii clamor*] *Concilii* meliores scripti: pro *caveis* mox *cuneis* sec. Vatic. et Palat. cum primo Mediceo. *Idem.*

407 *Infaustoque jubet bubone moveri*] *Non infestoque* Gyrالد. Isingr. Vatic. Lucens. quomodo et Raphelengius legendum vidit. *D. Heins.*

408 *Volucres*] Pabula daturus di-

cit milites vulturibus in Phrygia. *Barth.*

409 *Pulcher et urb.*] Declarat mollietatem ducum ejusmodi et militum, qui umbra et urbe potius, quam Sole et pulvere delectentur; quum teste Vegetio, exercitus dicatur, quod melior fiat exercendo. *Claver.*

411 *Multumque priori Dispar*] Eundem dicit esse exercitum quem in Orientem ducturus Stilicho deserere jubebatur ab Areadio, quam Historiam II. in Rufinum descriptam habes, sed mirifice sub talibus moderatoribus effeminatum et disciplina militari exutum. *Barth.*

414 *Hebrum*] Debellatarum cum Theodosio Stilichoni Thraciarum saepissime meminit hic Poëta. *Idem.*

416 *Ancyranique triumphi*] Supra lib. hoc, 96. iter hoc Eutropii solenne describit, unde triumphabundus redierit. Habuit speciem expeditionis illa profectio, ut liquet ex omnibus quibus describitur, ne videlicet exercitus Romanus tam strenuis ductibus torpesceret. *Idem.*

417 *Non peditem, &c.*] Hic notat imperitiam ducum Eutropiani exercitus a Leone supino et crasso homine educti, ubi omnia indisposita (sic enim Tacitus) pervigiliis et Bacchanalibus, quam disciplinæ et castris propiora. *Claver.*

421 *Opaca vagantur*] *Operta* prim. Vatic. et pro *vagantur* primus Med. et Palat. *feruntur*, et pro *passim* unus Amb. *sparsim*; quod placet: denique *ignotas angusto*, non *angustas ignoto*, potiores scripti. Puto, *ignotos angusto tramite calles*: ut apud Virgil. 'prædamque per herbas Convectant calle angusto.' *D. Heins.*

423 *Sic vacui rectoris equi*] Ab equo et navigio ducit rationem; non posse sine rectore sollerte et efficace regi exercitum. *Barth.*

Sic orba magistro] *Magistri* unus Ambros. et Pricæanus: sic *luminis*

orbus apud Ovid. et similia. *D. Heins.*

424 *Abruptum*] Præceps, pessum. *Barth.*

425 *Sic ruit in rupes*] Musculum autem dicit qui inter saxosa vel breviala Balænarum Corpulentiam prægnat. Sidonius, v. Epist. 13. Plinius, lib. ix. c. 63. *Idem.*

426 *Cui prævius edocet undas*] Imo qui cum prim. Vatic. et aliis quatuor: mox idem Vatic. *tanto conjungit fœdere monstrum:* lege *tantum.* *D. Heins.*

427 *Immensum*] Vegrande, longissimum.

Pecus] Monstrum marinum. Horatius: 'Omne cum Protens pecus egit altos Visere montes.' *Barth.*

428 *Temperat*] Moderatur, gubernat.

Conjungit] Jungit fœdera tantilla res cum tam immani monstro. *Barth.*

429 *Illa natat*] Amisso pisce sodali, quod modo dixit. *Idem.*

430 *Deprensa*] A navi quæ deprehendi dicitur cum est fluctibus inacta. *Idem.*

431 *Vanos scopulis illidit hiatus*] *Vacuus* prior Moreti. lib. ii. in Rufin. 'vacuo qualis discedit hiatu Impatiens remeare leo.' Paulo ante *ignara natandi*, prim. Vatic. non *reverti.* *D. Heins.*

432 *Simulare fugam*] Sane miserimus hic Comedo ita deceptus est a sollerte talium Barbaro, si quidem vera recenset Claudianus.

Flatusque Leonis] Jactantiam stolidam, tumorem imprudentem, a rebus inani vento tumentibus. Horatius, lib. ii. Satyrarum, Sat. v. 'Crescentem tumidis infla sermonibus utrem.' *Barth.*

Flatusque Leonis Spe nutrire leres] *Lervis* in multis veterum: etiam in Oiselianis; sed sic, ut s in *leris* postea esset deletum: de cujusmodi hiatibus egimus libro iii. in Stilichonem, 167. *D. Heins.*

435 *Inter vina*] 'In circulis, et, si Diis placet, conviviis, sunt qui exercitum ducant,' ait Livius. At optime Curtius: 'Circumferri merum largius jubent, debellaturi super mensa Alexandrum.' *Claver.*

438 *Sine more*] Omni exemplo. *Barth.*

440 *Leo dama, &c.*] Huc plane respicit illud Homeri de Agamemnone: Οἰνοβαρὲς κυνὸς θυμῶν ἔχων κραδίην δ' ἐλάφοιο. Nam Leo fuit vini gurgis et metenctosus. Tales galeati lepores apud Liv. xiii. quibus nec in victoria decus putatur, neque in fuga flagitium. *Claver.*

442 *Cunctantia*] Moram cœnosa voragine facientia. Sic 'cunctans ramus,' qui non facile sequitur decerpiturum. *Barth.*

443 *Subnixa*] Moles videlicet illa speciosissima. *Idem.*

446 *Hosius mucrone corusco*] Illum suum cocum de superioribus paginis huc accersit. Coquorum autem erat antiquitus mactare animantia culinæ destinata. *Idem.*

448 *Calenti Mandet aquæ*] Quibus elixis, quibusque assis opus sit herilem mensam instruere; quas partes in farcina compingat, additis ei reitibilibus. *Idem.*

449 *Cutem distendat Echino*] Non inepte de ovis Echinorum Delrio, quibus assam suillam dicit istum sapientissimum cocorum farcire voluisse Claudianus. Echinos ipsos marinos saltares fastidienti stomacho, levandæque vesicæ, auctor est Ælianus, lib. xiv. de Animal. c. 4. et per *Echinum*, fartum quorumvis farciminum intelligere, cum omasum, quod Latio pinguem talem molem notat, ἐχίνον inter cætera dixerint etiam Græci. *Idem.*

450 *Flagrat opus*] 'Fervet opus.' Virgil.

Flagrat opus] Vel *Fervet* primus Vaticanus, quomodo Virgilius. mox

leves frondes non levis aura idem Vati-
cannus nihilo deterius. *D. Heins.*

Crebro pulsatus] Nihil verius quam
scripsisse Claudianum: *Flagrat opus,
crebro pulsu cos perstrepi* *icta*. Medita-
tur quibus modis suam mactatam dis-
periat, et epulis accommodet Hosi-
us, ne otiosus sit interim, et ut cultus
culinarius fiat subactior, eum coti
identidem impingere. *Barth.*

451 *Contextit varius*] *Textitur et va-*
rius excerpta Pomponii. Barthius *Con-*
textit verubus hoc loco legit, et *Contexti*
in Adversariis ex Claveriano libro:
superiori versu idem *cultri cos perstre-*
pit: frustra; secundis curis *crebro*
pulsu cos perstrepi icta: *pulsatum* pro
pulsu poni, jam ab aliis animadver-
sum: *contextit*, quomodo *subtextit*. Virg.
Æn. iii. 'intremere omnem Murmure
Trinacriam, et cælum subtexere fu-
mo.' Idem lib. xi. 'fundunt simul
undique tela Crebra nivis ritu, cœ-
lumque obtexitur umbra.' Avienus
Descriptione Orbis: 'missilibus late
subtextitur aër.' Prudent. Hamartig.
'sulphure cum jam Nimbose ignitus
cælum subtextitur aër.' ubi veterri-
mus liber Bodleianus *contextitur*. Sta-
tius, Hercule Surrent. 'nocturna cœ-
lum subtextitur umbra.' Silius, lib. iv.
'Libyæ certant subtexere cornus
Densa nube polum.' Noster lib. i. de
laud. Stilich. 'Pœnus jaculis obtexi-
tur aër.' atque ita sæpe. *D. Heins.*

Penetrat Calcedona] Vicina admo-
dum ea Urbs Constantinopoli. *Barth.*

452 *Ecce levis frondes*] Terrore ex-
animatum miserrimum bellatorem
dicit, quem interemtum cum omni
sua copia dolo Gainis memorat deser-
tum Zosimus. Ad strepitum autem
foliorum timore percelli, descriptio
est hominum extreme meticulosorum.
Idem.

455 *Integer*] Hlæsus. *Formidine sau-*
cium quod dixit, Apuleii infinitis locis
poterit illustrari, qui *saucii* vocem ad
animum perlubenter refert. *Idem.*

456 *Quis tibi tractandos*] Tanquam

fœminam alloquitur. Hæc enim talia
viri imperabant mulieribus. *Idem.*

457 *Solio arito*] Ubi sedens lanam
carminabas, sederantque retro majo-
res tui. *Idem.*

458 *Laudabat carmina tutus*] Erat
enim præfectus lanificorum, ut mag-
num, a natalibus et avis suis, eorum-
que carmina laudabat, cum belle lana
pecteretur aut duceretur. Omnino
enim intelligendum carmen lanificum,
quod illustravit Janus Gulielmius, Ve-
risimilium iii. 20. *Barth.*

Laudabas carmina tutus] Sic scripti:
vulgo *carmine*. Unde Raphelengius
ludebus carmine, male: textentes ut
plurimum canebant. Ovid. l. iv. Trist.
El. i. 'Cantantis pariter, pariter data
pensa trahentis Fallitur ancillæ deci-
piturque labor.' Sed et carmina pro
carminationibus sumi possunt, a ca-
rendo. Lucret. 'quasi carmine lana
trahatur.' ut quidam legunt: apud
Nasonem Trist. v. El. 3. ex vetusto
codice: 'Scilicet hanc legem nentes
fatalia Parcæ Carmina, bis genito bis
cecinere tibi.' In veteri inscriptione
apud Gruterum, p. dclv. EN HOC IN
TUMULO CINEREM NOSTRI CORPORIS
INFESTÆ PARCÆ DEPOSIVERUNT CAR-
MINE. Quæ ad carminationem refer:
quanquam et Parcas inter lanificium
canentes fata poëtæ describunt. ut
in illis Catullianis: 'Hæc tum clari-
sona pellentes vellera voce Talia di-
vino fuderunt carmine fata.' Fortas-
sis tamen scribendum in Claudiano
laudabas stamina. Frequenter enim
hæ duæ voces inter se confunduntur.
de quo ad Nasonem nonnihil. sic apud
Propertium, l. iv. Eleg. 7. 'fatorum
nulli revolvibile stamen' corrigi de-
bet. In codice Regio *tramina* legitur.
D. Heins.

459 *Frigora mensis*] *Pensis* conjicit
V. Cl. Albertus Rubenius: quod et
Barthius viderat, curis prioribus; nam
posteriores in contrarium eunt, per-
peram. *Idem.*

Mensis] Ingluvie cum ipso Solis

ortu cæpta. *Barth.*

462 *Pallentem*] Translatio a vultu humano, magno metu expallescente. *Idem.*

461 *Mæonios agros*] *Mygdonios* quintus Vaticanus: et nunc Med. quomodo initio libri hujus, 'Mygdonii cineres.' Thuanens *Chaonios*. D. Heins.

465 *Pamphylus*] *Pisidusque* rapi] Lege *Pamphylus*: quomodo prior Moreti et unus Ambros. miror hoc fugisse interpretes. Secunda enim syllaba in *Pamphylus* producitur: sic apud *Periegetem*, Παμφυλίδες εἰς πόλιν. Scholiast. Πάμφυλος καὶ Παμφύλιος τὸ ἔθνηκόν. *Idem.*

Metuendus ab omni] *Metuenulus*, cuius metus non facile placibilis, φοβερώτατος. *Barth.*

466 *Sonat*] Velut stridor venientis audiatur. *Idem.*

467 *Incumbere*] Instar tempestatis. *Idem.*

470 *Verba pavoris*] Insulse, lege cum scriptis vera: vidit Barthius. Statii illa respexit, Theb. III. 'Deus omnia credere suadet Armipotens, geminatque acceptos fama pavores.' D. Heins.

471 *Puppibus urbes*] *E puppibus* Vatic. et multi alii. Forte *e rupibus*: præfatione hujus libri: 'Prospectant Paphiæ celsa de rupe puellæ, Sollicitæ salvam dum ferat unda ratem:' ubi pari modo variant libri veteres. Statius Theb. IV. 'Stant in rupe tamen: fugientia carbasa visu Dulce sequi, patriosque dolent crebrescere ventos: 'Stant tamen, et notam puppem de rupe salutant.' Sylvarum lib. V. Protreptico Crispini: 'Vela sequar, spectemque ratem jam lassus ab altis Rupibus.' Mox *Accensæ* et *citata favilla* scribendum videtur: ut spectari pro spectantur dixerit; quomodo sæpe. D. Heins.

475 *Babylona*] Consentur hoc nomine tota Assyria et Mesopotamia. *Barth.*

478 *Unaque cuncto Pana manet ge-*

neri] Si quis Regem occiderit, cum universo genere et tota familia sua exseinditur. Parthorum in Regem singularem amorem celebrat Virgilius, Georg. IV. Sed illam parendi etiam crudelibus naturalem velut miseriam, potius pœnam vocat Claudianus. *Idem.*

Unaque cuncto Pana manet generi] Alii *cunctos generis*: perperam. Cicero Philipp. 'Quis autem meum consilium præter P. Clodium, qui vituperaret, inventus est? Cujus quidem tibi fatum, sicut C. Curioni, manet.' Ita veterrimus Romanus. Bello Get. 'si cura tibi manet ulla tuorum.' Seneca Œdipo: 'Nec tibi longa manent sceleratæ gaudia cædis.' D. Heins.

481 *Fidumque sodalem*] *Saporem* Lucens. Gyrald. prim. Vatic. et Pomponii excerpta; optime. Est enim nomen plerisque Persarum regibus commune: unde factum, ut *Sapores* dicerentur promiscue Persarum Reges, quomodo Romanorum Cæsares. Sidonius Apollinaris Panegyrico Aviti: 'Parthicus ultro Restituit mea signa Sapor,' cum de Phraate loquitur: et Panegyrico Majoriani, 'Ventidius maectat Sapor:' cum Pacoro nomen fuerit illi Parthorum Regi quem Ventidius obtuncavit. *Sapor* et dictus ille, qui a Gordiano tertio præliis aliquot superatus, quique Valerianum seniore vivum cepit: alterius etiam Ammianus meminit sub Constantio, et *Tamsaporis* ejus præfecti. Reddendum id nomen prisco epigrammati ex auctoritate veterum membranarum in catalectis Pithæanis. Epigrammatis initium est: 'Fata per humanas solitus prænoscere fibras Impius infandæ religionis Aper:' cum scribendum sit, agitur enim de homine Persa: 'Impius infanda religione Sapor.' Eusebius de vita Constantini, IV. 9. et Libanius in Oratione, quæ βασιλικὸς inscribitur, Saporis Persarum Regis sub

Constantini tempore meminerunt, qui is ipse forsā, cujus sub Constantio Ammianus Marcellinus mentionem facit. *D. Heins.*

486 *Septi latrantibus undique bellis*] Velut canibus maritimis Scylla. *Barth.*

489 *Eventu stolido*] Παθὼν δέ τε νῆπιος ἔργω vetus Hesiodæum est. *Idem.*

Eventu rerum stolido] Ita scripti. Barthius *stolidi*: frustra. Livius, lib. XXII. 'nec eventus modo hoc docet: stultorum iste magister est.' *D. Heins.*

490 *Geminos fratres*] Non tam tecte hoc profert, ut videri non velit simul Arcadium et Honorium spectandos proponi. *Barth.*

491 *Japetionidus*] Promethea et Epimethea, Japeti filios intellige. Totus vero hic locus, quasi ad verbum, ex Platonis Protagora desumptus est. *Claver.*

492 *Prometheus*] Per Promethenm intelligit Sapientia Poëtica προβούλευσιν. Ætherem autem animam intelligit Platonius Poëta. *Barth.*

493 *Excoluit, multoque*] Non multumque, septem libri cum primo Vatic. unus etiam Ambros. *intexuit* pro *inexuit*: quod placet; neque aliter primus Vaticanus. Putabam aliquando *immiscuit*. *D. Heins.*

496 *Edidit auctor*] Condidit Isingrin. et quatuor ex nostris: ut IV. Consul. Hon. 'cum conderet artus Nostros, æthereis miscens terrena Prometheus.' *Idem.*

497 *Epimethea*] A sequente pœnitentia. Sic pedissequam Epimethei Pœnitentiam dicit Georgius Pachymerius, lib. III. Historiarum. *Barth.*

501 *Et seri transacta gemunt*] Non sero, in scriptis: *serie* primus Vaticanus. *D. Heins.*

Renidet] Resplendet. *Barth.*

504 *Procedere saltim*] Exemplo Rufini. *Idem.*

507 *Hunc tantis bellorum*] Sic Isingrini codex et tres ex nostris: vulgo

hoc; atque ita sequenti versu. *D. Heins.*

Sidus] Alibi *te nostræ ceu sidus dulce carinæ*. Intelligit Castoris et Pollucis salutaria nautis sidera. *Barth.*

508 *Sperant*] Superventurum scilicet. *Idem.*

517 *Qui se tradiderint famulo*] *Famulis* Ald. et scripti: infra: 'Sic me ludibrium famulis risumque relinquas?' *D. Heins.*

518 *Mutati stupere diu*] Amentiam illam suam incredibilem. Fabula Pen-thei lippis et tonsoribus nota est. *Barth.*

520 *Projectis fuscibus*] *Prostratis* primus ticanus. *D. Heins.*

526 *Et rabiem desisse dolent*] *Descisse* Aldus cum plerisque membranis: ut apud Statium, Theb. II. 'Respicens descisse Deos.' Isingr. *cessisse*. Lucens. *descesse*. Petav. *discesse*. Gyrard. prim. Vatican. et septem alii vulgatam lectionem tuentur, bene. Lucan. lib. VII. 'Cum fureret Pentheus, vel cum desisset Agave.' quomodo illic legendum vir magnus jam monuit, pro *desisset*. Martial. lib. VIII. 'Desisti, Macer, annulos habere.' Ovid. II. Pont. El. 5. 'Cum tu desisti, mortaliaque ora quierunt?' ita utroque loco codices scripti, non *desistis*. *Idem.*

Dolent] Qua ignorabant parricidium suum. *Barth.*

529 *Livida luctu*] *Lurida* quintus Vatic. et primus Petav. quod placet: paulo ante in Oiseliano solum hemistichium legebatur, *Non radiis redimita comam*: quod postea suppletum altero hemistichio, *non lucida vultu*: pro quo in nonnullis exemplaribus, *non lumine sueto*: in primo Vaticano pro diversa lectione, *non luce corusca*. *D. Heins.*

530 *Phrygio busto*] Tam procul a regno natali. *Barth.*

532 *Manum amplexa*] Veluti supplex, et pro magno cultu. Sequens

versus miram habet emphasim et rem velut audiendam spectandamque proponit. *Barth.*

533 *Atque rix lacrymans*] Non atque ita, potiores libri.

536 *Dur meus*] Erat enim ibi omnia sub Theodosio quondam Stilicho. Cedrenus, universi Regni rebus præfectum fuisse scribit. *Barth.*

539 *Gallisque dedit*] Gallos hic scriptor dicit Occidentalis Imperii legiones, magno honore nobilissimæ nationis, quoties ex persona Orientalium sermo est. Hoc inde ortum quod in Gallia Cisalpina Mediolanum frequens coluerat Theodosius Magnus. *Idem.*

541 *Hoc auctore fuit*] Fluit malim. adeantur Fescennina Nuptiis Honorii, vs. 63. *majora furenti non morenti tertius Vaticanus. D. Heins.*

543 *Relaxit*] Velut fulgur. Alibi 'cunctis inopina relaxit In Stilichone salus.' *Barth.*

549 *Cum subito monstrosa mihi*] *Monstrosa lues* codex Junianus: sic *pestem, labem, cladem* Eutropium passim vocat. de Rufino: 'vos pandite vati, Pierides, quo tanta lues eruperit ortu.' *Idem.*

550 *Castratus prosilit hæres*] Eutropius: qui damnati Rufini ad se bona traxit. Zosimus scribit partem tantum sibi sumsisse potiozem. *Idem.*

552 *Domini sexum*] Eunuchis enim novis affingitur: supra v. 223. 'nunc alter in armis Sexus, et Eunuchis se defensoribus Orbis Credidit.' *Idem.*

554 *Jubens*] Imperans. *Idem.*

556 *Sumere, nec tantas*] *Totas Lucens.* Gyrall. prim. Vatic. et quatuor alii. *D. Heins.*

Vertere leges] Contra jus et fas bacchari in Jura et Leges. *Barth.*

557 *Face*] Vulgarium et servilium hominum. *Idem.*

558 *Dignosque sodales*] *Dignusque satelles* cum scriptis et Aldo. *D. Heins.*

559 *Fiducia crevit*] Deprehende astutem Eunuchi; qui, ut ait Persius, 'astutam vapido sub pectore vulpem servabat.' *Clarer.*

562 *Quos ipse regit*] Imo gerit cum libris: vidit Raphaelengius. Paulo post *Insultant* Lovan. et unus Ambros. pro *Exsultant*. Bello Gild. 'faciles insultandique jacemus.' Ibid. 'Insultaret atrox famula Carthagine Maurus.' *D. Heins.*

566 *Squallebit atratis*] *Squallescit* rectius in Reg. et Oxon. *squallebit* pr. Vatic. *Idem.*

568 *Cursu*] Non interrupto, impetu. *Barth.*

570 *Terruit Antiochi muros*] Id est, ipsam Antiochiam, quæ urbs olim pulcherrima et ampla imprimis; nam et Syriæ caput: incolæ ipsius fuere leves admodum et pervicaces; ita ut barbæ Juliani Imperatoris non pepercerint: quin etiam Flaccillæ Augustæ statnam dejecere: in quos dum Princeps ultionem parat, Libanius sen potius Flavianus obviam iit, veniamque delicti meruit eloquentia sua. *Clarer.*

571 *Caput Syriæ*] Antiochiam dicit amœnissimam urbem. *Barth.*

573 *Mucrone secundo*] Non *cruento*, libri plerique. Bello Gild. 'Tertia jam cervix solito mucrone rotetur.' *D. Heins.*

576 *Legio*] Cui, tanquam emeritæ, agri erant assignati apud Phrygiam. *Barth.*

580 *Nec duce, nec numero*] *Nec vi, nec numero* prim. Vaticanus. *D. Heins.*

581 *Proditioque*] Sic recte scripti meliores: quod et aliis deprehensum. Vulgo *Prodigiumque*. *Captiris* mox pro *captivis* cum iisdem legendum: mox *perdita* curat nonnulli pro *curant*. *Idem.*

582 *Teste Danubio*] Magna autem res est, quia Danubius nomen erat timoris Romani plenum, et Deus Gothorum istorum. *Barth.*

587 *Duplex*] In duas partes scissa. Avaritiæ commento. *Barth.*

588 *Sarcire peremptæ*] Forte *redemptæ*: vel *diremptæ*. *D. Heins.*

589 *Arte reperta*] *Fraude* prior Moreti: supra lib. I. 'nec fraude reperta Cantior elusi fremitus vitare mariti.' Vide quæ notamus Bello Gildonico, vs. 264. *Idem.*

595 *Offensa*] *Læsiō*. Tertullianus, lib. de Oratione, cap. 10. 'Nec prius adscendamus ad Dei altare quam, si quid discordiæ vel offensæ cum fratribus contraxerimus, resolvamus.' *Barth.*

596 *Suprema pericula semper*] *Piacula* alter Moreti, Thuan. et unus Me-

dicus cum quinto Vaticano. quomodo et Oiselianus a manu secunda. *D. Heins.*

Suprema pericula semper Dant veniam culpæ] Convenit vulgatissimæ Jureconsultorum Regula, etsi in alium sensum hic prolatum. *Barth.*

600 *Splendore*] Ut salutiferi Solis.

602 *Unaque pro gemino*] Hic vir doctus putat quædam desiderari: ego vero minime: quamvis tertium designet antiquus liber; quid enim juverit mortuo insultare, quem ipsi vivere ad pœnam optaverant? ait enim: *Vive pudor fatis*: nihil tamen periculi video, si credas. *Claver.*

XXI.

IN I. CONS. STILICHONIS LIB. I.

LUCENSIS aliique nonnulli codices DE CONSULATU STILICHONIS hunc librum inscribunt. Idque rectius; testatur ipse illo versu: 'Consule defensæ surgunt Stilichone curules.' Optimus tamen Vaticanus cum Oiselliano, INCIPIT LAUS STILICHONIS. LIBRI NUMERO III. Cæterum Barthius duos primos libros ad priorem Stilichonis Consulatum refert, tertium ad posteriorem, cui sententiæ subscribo. Sed quod additur his quartus ab illo liber, qui de Bello Getico non vulgatis editionibus nominatur, non possum assentiri. *D. Heins.*

Vetus liber laudes Stilichonis in tres libros dividit rectissime: sunt enim tres Panegyrici de uno eodemque Consulatu, duæ priores invitantes Stilichonem, qui speciem recusantis præ se ferebat; sive id innata ipsi

modestia evenerit; sive metu invidiæ. Constat enim Olympium et Heraclianum Principi Honorio, satis credulo, quædam detulisse, quæ hominem suspectum reddiderint. *Claver.*

1 *Continuant Superi*] Ut fluunt res mortalium, interpolata felicitas, nulla felicitas est. Ut autem ea continuetur, constanter etiam atque perseveranter virtutis studiis erit incumbendum viro Principi, adeo ut ab omnibus vitæ deliciis hoc nomine sese separet, somni sit parcissimi, sollicitudinum infinitarum, uti scribit ad Arcadium Synesius...nam 'dicique beatus Ante obitum nemo supremæque funera debet.' Deos autem Romana gaudia continnare ait, felicitatem indicans temporum.

Pleno favore] Quanto possunt, Optimo, Maximo. *Barth.*

2 *Successibus augent*] *Urgent* tres scripti: magis placet. iv. Cons. Honorii: 'longumque tueris Electos, crebris nec succedentibus urges.' *D. Heins.*

Augent] Mactant, beant. *Barth.*

3 *Connubii*] Honorii nuptiæ celebratæ Anno 398. tunc Gildo fusus est. Eutropius concidit anno sequente. *Clarer.*

Conjugii necdum] *Connubii* Lucens. bene: mox pro triumphos Raphelengius triumphus: quomodo et plurimi ex scriptis, interque illos Lucensis, et optimus Ambrosianus: sed nil opus, si de regia intelligatur. Posset tamen et *ecini* legi: ut præfatione belli Getici, 'Consulis hic fascēs cecini.' *D. Heins.*

Regia] Imperialem domum sive familiam dicit.

Festivos cantus] Fescenninos et Nuptiales. *Barth.*

5 *Calidis thalami sertis*] Adhuc calentibus, recentibus de habitu nuptialium festivitatum.

Successit laurea] Pariter idem Sidonius Paneg. Anthemii: 'Hos thalamos, Ricimer, virtus tibi pronuba poscit, Atque Dionæam dat Martia Laurea myrtum.' Proximam lauro myrtum collocat et Maro, scilicet memores omnes Veneris cum Marte conjugii. Regiam autem myrto et lauro coronatam dicit Claudianus, Veneris eam aulæ comparans, quam talibus sertis semper recentem fingunt Poëtarum filii. *Barth.*

7 *Crimen Eoum*] Eutropius, quem superum crimen, cæli terræque pudorem, inter alios titulos, ipsi congruos, appellat. Libyæ prælia Gildonem domitum denotant. Orientem, Orientale clima, dicit imperium Arcadianum. *Idem.*

9 *Consule*] Bis Consul fuit Stilicho, primum cum Anreliano, deinde cum Anthemio, ut ex Cassiodoro, Fastis, Chronologisque aliis constat.

Surgunt Stilichone] Eriguntur in

pristinum decus. *Barth.*

10 *Ordine vota meant*] Velut ad ordinem præscriptum. *Vota*, optabiles successus.

Si carmen in unum] Dicit quod optimi scriptores solent, cum ad summo opere aliquem laudandum veniunt, non posse assequi rei præsentis præstantiam. Petronius: 'Nulla vox est, quæ formam ejus possit comprehendere; quicquid dixerō, minus erit.' *Barth.*

Carmen in unum] Duo carmine in uno: septem carmine in unum: ut 'colligere in unum' et similia. *D. Heins.*

11 *Advolvere*] Ob molem et copiam. *Barth.*

13 *Quodcunque relinquam Majus erit*] Tanta, ait, rerum narrandarum frequentia est, etiam paritas. Avarum quodammodo sibi animum facit res tantas prædicandi. *Idem.*

14 *Actus*] Res gestas, actiones.

Primam juventam] In omnibus suis Heroibus laudat adolescentiam prudentiorem aliorum virili ætate, vel et senili. *Barth.*

16 *Justitiam*] Togata decora, quorum summa est Justitia: Et in justitia perfectionem vitæ esse Diogenes auctor est in Sermone vii. Stobæi. *Idem.*

18 *Latia quod reddita servit Africa*] Extinctis Gildonis Furiis, quo sane bello virtus et consilia summam felicitatem habuerunt. Gildonis quæ fuerit potentia, satis compareret ex inscriptione l. 9. *C. Theodos. ad l. Jul. de adulter.* Ubi Comes et Magister utriusque militiæ per Africam appellatur. *Idem.*

19 *Vicinum quod nescit Iberia Maurum*] Utique enim Africa abstracta bellum in Hispaniam translaturus erat Gildo. *Nescire*, acutius positum, præsentis hostis quandam absentiam ingerit. *Idem.*

20 *Quod miratur Gallia Rhenum*] Insessum alioquin semper et infestum Germanorum insultibus. *Idem.*

21 *Decertatosque*] Papinius, Thebaid. 1. 'alternaque regna profanis Decertata odiis.' Sic *depræliari* apud Horatium.

Labores] Instar Herculis illorum celebrium. Habet hæc vox apud Poëtâs virtutem bellicam cum singulari effectu. *Barth.*

22 *Hebro testē*] Illic victos Gothos autumat. Initio Imperii Theodosiani apud Thraciam multi conflictus inter Gothos et Romanos fuere: donec Athanaricus Rex illi se tradidit; quam tamen infidam pacem fuisse Idatius atque alii scriptores commemorant. Stilicho vero earum pugnarum Theodosio perpetuus Comes.

Æquor] Mare vel Oceanum Landum dicit Stilichoniarum. Infra: 'laudumque' sequentibus undis Obruimur.' *Barth.*

23 *Lassant*] Non se posse ait tantarum rerum seriem enarrare, quin subsidat iis omnis vis eloquentiæ.

Proclivâ currus] *Cursus* Gyræald. et duo alii. Paulo ante *Aut gelidam* pro *An* Lucens. aliique duo. *D. Heins.*

Pierios currus] Eloquentiam Poëticam, sæpe curribus et equis comparatam.

Proclivâ] Loca prona. *Barth.*

25 *Nunquam sincera bonorum*] Nemo ab omni parte beatus. Plinius Panegyrico: 'Adhuc nemo exstitit, cujus virtutes nullo vitiorum confinio læderentur.' *Idem.*

26 *Sors ulli concessa viro*] *Uni* malim. et sic Barthius: mox *animus quem plurimus ornat*, non *pulchrior*, sex veteres. *D. Heins.*

Quem vultus honestat, Deducant mores] Juxta Petronium: 'raram facit mixturam Forma cum sapientia.' Terentius Andria 'Honestam et liberalem formam' jungit, quo respexit Claudianus. *Barth.*

27 *Animus quem pulchrior ornat, Corpus destituit*] Innumera vero exempla animi pulcherrimi in fædo corpore degentis. Vel unus Phryx Æsopus

divinus animo, corpore bellua fuit. Ad Principem autem Ducemque egregium tam corporis quam animi felicitas requiritur. *Barth.*

28 *Bellis insignior ille, Sed pacem fædat ritiis*] Plinius Panegyrico: 'Enituit aliquis in bello? sed obsolevit in pace. Alium toga, sed non et arma honestarunt.' *Idem.*

29 *Hic publica felix*] Non in publica, scripti potiores, et Raphaelengius eos secutus: sic 'felix omnia' pari Græcismo apud Pollionem in vita Censorini. Vide Salmas. ad Historiam Augustam, p. 324. *D. Heins.*

In publica felix, Sed privata minus] Plinius Panegyrico: 'Ille quæsitam domi gloriam in publico, hic in publico partam domi perdidit.' *Barth.*

30 *Partitum singula quemque*] *Partito* ex veteri codice Claverius: pri. Vaticanus, aliique complures *partitu*; unde *partite* Delrius: *partitim* præstantissimus Moreti liber; quod Barthium invenit approbatorem. *D. Heins.*

34 *In te mixta fluunt*] *Sparsioni* argute *fluxum* opponit. Victorinus Epitoma Cæsarum, Trajano: 'Tantus erat in eo maximarum rerum modus, ut quasi temperamento quodam virtutes miscuisse videretur.' *Barth.*

In te mista, &c.] Pacatus: Dixisse sufficiat, unum illum divinitus exstittisse, in quo virtutes simul omnes vigerent, quæ singulæ in omnibus prædicantur. *Claver.*

Divisa beatos] Prim. Vat. aliique plurimi *diversa*: et pro *collecta* tres *colata*. Barthius ex Palatino: 'tu, quæ divisa beatos Efficiunt, collecta tenes.' Nostri omnes dissentiunt. *D. Heins.*

36 *Protendere famam*] Ita prima editio et liber Farnesianus. Sic 'famam extendere factis' apud Virgil. Lucensis tamen cæterique omnes *producere*, nisi quod in tribus *procedere*. Forte *procedere*: vide notas lib. 1. in Rufin. v. 114. *Idem.*

Protendere famam] Horatius: 'Vi-

vet extento Proculus ævo Notus in fratres animi paterni.' 'Porrigere vitam,' idem sonat Ausonio. *Barth.*

38 *Rutilantes crinibus*] Barbarorum turmas dicit a Patre Stilichonis ductas. *Idem.*

39 *Sufficeret natus Stilicho*] Patris felicitatem ponit in virtute Filii, ut alibi non semel in rebus Theodosii et Filiorum. Contra infelicitas parentum, degenerans soboles.

Sufficeret natus Stilicho] *Stilichon* passim Pomponii Læti codex. quomodo in veteri inscriptione apud Gruterum, p. 110. L. POSTUMIUS STILICON. *D. Heins.*

Mens ardua semper A puero] Altam indolem, et spiritum excelsum agnoscit in primæva etiam ætate Heroium suorum. *Barth.*

41 *Fortunæ majoris honos*] Ut in illo, 'nec te Troja capit.'

Erectus et acer] Tacitus, de Agricola adhuc puero: 'scilicet sublime ac erectum ingenium pulchritudinem ac speciem excelsæ magnæque gloriæ vehementius quam caute appetebat.' *Acer*, Constantem in urgendo proposito designat. *Erectus*, magnanimum omni ævo valet. *Barth.*

42 *Nil breve moliri*] Animum excelsum non applicare rebus frivolis, aut minoris momenti.

Nil breve] Minutum, exiguum. Cui contrarium *moliri*, quod conatu ingenti aliquid aggredi designat. Horatius: 'Quanto rectius hic, qui nil molitur inepte!'

Nil breve moliri] Nil exiguum aut parvum moliri. Posset tamen et legi *Nil lere moliri*: quo alludit glossa codicis Regii, qui super τὸ breve adscriptum habet, *id est, instabile*. Lib. II. 'futile ne quid infirmumque geras.' *D. Heins.*

Hæcce potentum Liminibus] Uti emendicabundus fortunam prospiciorem. *Barth.*

43 *Fastisque loqui*] Indole Consulari, quæ proxima Imperatoriæ. *Idem.*

Fatisque loqui jam digna futuris] *Fatis* pro fortuna: sic legendum ex Lucensi, Gyrالد. prim. Vat. et tribus aliis. vulgo *fastisque*. sic et VI. Cons. Hon. 'magnis docuit præcludere fatis.' Pari modo in vulgatis illic peccatur. IV. Cons. Honorii: 'Major et utilior fato conjuncta potenti, Vile latens virtus:' ubi *facto* etiam legebatur. *D. Heins.*

45 *Spondebatque ducem celsi nitor igneus oris*] Ignea forma commendatur in Fescenninis Honorii. Ubi pluribus. Formæ inest Regia dignitas, et hæc illa exornatur. *Barth.*

46 *Nec carmina fingunt*] Etiam Poëtarum fictionibus præstantiorem temperiem membrorum dicit. Hanc enim *modus* hoc loco indicat. *Idem.*

Carmina fingunt] *Fingent* tres scripti. Puto *fingunt* cum Palatino. *D. Heins.*

47 *Alte gradereris*] Incessum Heroicum celsæ staturæ et speciosissimo vultui jungit.

Alte] Cum majestate et decore. *Barth.*

48 *Cedentes spaciis*] Hoc quoque cum assurrectione honoris delati indicium.

Assurgentesque] Honos habitus dignioribus penes Romanos. Isque a Poëtis adscribitur etiam primis hominibus. Juvenalis de his Sat. XIII. 'Credebant hoc grande nefas, et morte piandum, Si juvenis vetulo non assurrexerat.' *Barth.*

49 *Taciti suffragia vulgi*] Jam oculis omnium notabaris futurus Imperator, Principis affinis, &c. Nec ullus erat qui tibi non faveret. *Idem.*

50 *Reddidit aula*] Velut debitum. *Idem.*

Reddidit aula] *Debuit* Gyrالد. Lucens. et undecim alii: forte *detulit*; vel *præbuit*, vel *credidit*. Infra l. II. 'Quid non intrepidus credas, cui regia tuto Creditur?' *Debuit* tamen nec temere mutandum, hoc est ex debito contulit. Unus Petav. *con-*

tulit: mox paci, non pacis, Oxon. D. Heins.

51 *Primævus*] Ephebos egressus. Hos enim primævos videntur Latini perhibere, usu vocis parum cognito. Legationem ait ad Parthos obisse, instar maximæ rei, adhuc primævum. *Barth.*

54 *Babylona petis*] Regiam Persarum, ut olim Parthorum.

Seceri Parthorum proceres] Disciplinam Parthorum innuit legum patriarum custodem talem, ut præ ea Romana fuerit fere ridicula. *Barth.*

55 *Parthorum proceres*] *Persarum* prim. Vatic. Isingrin. et novem alii: sed male, cum *Persides* paulo post sequantur. Mox cave *Thuris odorati* legas cum Barthio: cum *odoratæ* sit in optimis plerisque membranis, ut ad aras referatur. *D. Heins.*

Plebs pharetrata] Semper cum pharetris Persæ isti, quippe sagittandi exercitio a pueris destinati. *Barth.*

56 *Defixæque hospite pulchro*] Oculis in eum intentis, velutque attonitis. Hospitem vocat ex ipsarum admiratione, quibus omnia ipsius peregrina erant, nomen ignotum. Itaque appellabantur jam olim quorum ignorabantur vocabula, cæteri ipsis suis appellationibus. *Idem.*

Defixæ] In jure legimus, Defigere animos ad libidinem. Ovid. 'defigere votis.' *Claver.*

57 *Arcanum suspiravere calorem*] Non ausæ fateri Amorem tanti Herois. *Barth.*

58 *Thuris odorati*] Pacem juratam dicit, adhibitis sacrificiis. *Idem.*

59 *Ignem Sacratum*] Quem pro numine habent hoc genus Orientalium gentium. Ægyptii vero ignem ita honorabant, ut ejus cultui fuerint dedicatæ celeberrimæ illæ Pyramides. *Idem.*

60 *Ritu Chaldaeo*] Adhibitis Chaldaeorum cæremoniis. Magos Persarum dicit, quorum crebra mentio apud Xenophontem. Ritui Chaldaeo

Magos jungit, quoniam illis adscribatur cura rerum cælestium, his sacrificiorum; quæ duo jungi conveniebat. *Idem.*

61 *Rex ipse micantem*] Ad firmationem fœderis Regem ipsum ait sacrificio vinum adlibasse. *Idem.*

62 *Secretaque Beli*] Belum Chaldaïs Jovem esse, notat Diodorus Siculus, lib. 11. quem præsidem auctoremque fœderum, nescit nemo. *Idem.*

Secretaque Beli] Hæc indubitata Scaligeri conjectura. Vulgo *belli*: scripti quidam *cæli*. *D. Heins.*

63 *Mitram*] Solem Persis et Chaldaïs hoc nomine cultum. *Barth.*

64 *Venatibus*] Meditatio Bellorum in Pace. Debitum enim hoc exercitium primæ ætati virorum Principum. *Idem.*

66 *Virgatas figere tigres*] Ita in suo libro legi monuit Claverius: nec aliter ex nostris Lucens. et unus Ambros. cum excerptis Pomponii Læti, et optimo Vaticano a manu secunda: vulgo inepte *virga transfigere*; cui lectioni tamen subscribit Barthius. Seneca Hippol. 'Tunc virgatas' India tigres discolor horret.' Auctor Herculis Œtæi: 'fera Caspia, Quæ virgata tibi præbuit ubera.' Silius, lib. v. 'Cancasiam intratus virgato corpore tigrim.' *D. Heins.*

Virga transfigere tigres] Virga est jaculum gracilius, figendis feris, ut *πάβδος* Græcis. *Barth.*

Cominus aut longe virga transfigere Tigres] Lege mecum: longe *virgatas figere Tigres*. Nam *tigres virgatæ* sunt maculis, instar virgarum transversis, distinctæ. *Dempster.*

67 *Medus tibi cecidit*] Medi nobiles equitatu. Horatius l. 1. Od. 2. 'Neu sinas Cædros equitare inultos Te Dnce, Mæsar.' *Barth.*

68 *Refugum*] iv. Consulatu Honorii: 'refugo quæ sit fiducia Partho.' *Idem.*

70 *Patrias suspenso Principe*] Se-

rena hæc erat filia Honorii, qui frater fuerat Theodosii Principis. Claudianus ob curam, et, ut loqui amat, Pietatem, Principis, ipsi filiam adscribit. Honorius ipse Imperator in Nuptiis suis Patris sui germen vocat, 31. Vide Zosimum, lib. v. *Barth.*

71 *Ducis*] Titulus aptissimus Stilichoni. Non enim Augustus, non Cæsar, non Imperator, non Rex, non Princeps Imperii Romani, sed Dux fuit, Pater Tutorque Principum. *Idem.*

72 *Toto quærebat ab axe*] Summa Stilichonis gloria, prudentissimum principem toto Imperii Romani Orbe non invenisse quem liberis tutorem daret, Stilichone potiore. *Idem.*

74 *Judicium virtutis erat*] Omnis omnium Heronum virtus vocabatur in Judicium et examen, ut certo præstantissimus caperetur. Non opes, non genus, non aliud quidvis, virtutem solam ait ponderatam. *Idem.*

75 *Animi cunctantis libra*] Eleganter animus librans momenta rerum, ut potissimam seligat, æquiparatur libræ, ut et alæ, quarum rerum incerta sunt momenta, priusquam certi quid concludatur. Philo Judæus, improborum hominum semper incertam ait esse sententiam, et velut in lance pendentem, momento minimo in diversa vergere. *Barth.*

77 *Intra consilium*] *Concilium* pri. Vatic. *D. Heins.*

Consilium] Deliberationem, Judicium.

Sensumque] Animi acumen, ingenium. Claudian. III. Stilich. 'cujus libratur sensibus orbis.' *Barth.*

78 *Gener Augustis*] Tanquam Honorius cum fratre Theodosio principatum participasset, vel Serena filia hujus fuisset, non illius. Concordiam atque unanimi-
tatem summam fratrum hæc tacite laudant, ut quibus Imperium vel ipsum, vel proles, pari fuerit in Potestate. *Idem.*

79 *Accedis*] In familiam scilicet eorum.

Tyriaque superbit Majestate torus] Toros nuptiales purpura cultos dicit; vestem stragulam purpuream cape. *Barth.*

80 *Comitatu parentibus*] Ab iis ducta. *Idem.*

81 *Purpureis*] Augustis. Dignitate Principali. *Idem.*

82 *Regina gerebat Obsequium*] *Gyrald.* Lucens. et tredecim alii ex melioribus, *regebat.* *D. Heins.*

Matris r. g. o. g. subnectens flammea gemmis] Matris et pronubæ officium simul obire Augustam ait: harum enim novam nuptam flammeo obducere, idque deinde demere. *Barth.*

83 *Flammea*] Latei video honorem antiquissimum in nuptialibus flammeis. Lucanus: 'Non timidum nuptæ leviter tectura pudorem Latea demissos velarunt flammea vultus.' *Claver.*

84 *Choreis astra*] Tripudiasse choreis suis astra dicit. *Barth.*

85 *Mellisque lacus*] Sidonius: 'Te nascente ferunt exorto flumina melle Dulcatis cunctata vadis.' Ovidius de Aureo ævo: 'Flumina tunc Lactis, tunc flumina Nectaris ibant, Flavaque de viridi stillabant ilice mella.' *Idem.*

87 *Erincta*] Virgilius, Ecl. VII. 'Puniceo stabis suras evincta cothurno.' *Idem.*

88 *Asiæ Europa*] Utraque gaudens Consiliis Stilichonis, utraque ab eo conservata. *Idem.*

89 *Congrua mundo Judicat*] Judicium Principis in eligendo genere landat, diis hominibusque consentientibus. *Idem.*

90 *Et primus sensit*] *Censet* Isingr. et prim. Vatic. alique novem ex nostris: bene. mox *nataque adjunxit et aulæ* cum uno Ambros. præstantioris notæ legendum. de nuptiis enim Stilichonis adhuc mentio. *vulgo natis.* mire hæc Claverius interpretatur. *D. Heins.*

Cernimus] Decernimus, arbitramur, iudicamus. *Barth.*

91 *Talem quippe virum*] Vis singularis in his verbis, commonstrans Hectorē omni velut posteritati. *Idem.*

92 *Blanda periculis Otia*] Catullus: *Otium et Reges prius et beatas Perdidit urbes.* Perit natura, ubi quisti voluptatibus vincitur, ait Euripides. *Idem.*

93 *Lucis fructus*] Vita ipsa, iucentissimus ille fructus lucis vitalis. *Idem.*

94 *Laude*] Virtute, parente laudem. *Idem.*

Mysos] Thraciæ gentem. *Idem.*

Mysos Reppulit] Hic locus satis obcurus: constat enim Mysos fuisse abditos Orientis Imp. et misere afflictos a Getis: quare Stilichonis virtute hostium incursu et populatu liberati, non possunt hostium numero haberi. Sic igitur interpretari libet: Quis enim Mysos feroces, id est, animosos, reppulit, excitavit suo adventu, in plastra, id est, in Getas? 'quorum plastra vagas rite trahunt dominos,' ut ait Horat. *Claver.*

Mysos in plastra feroces] Lucens, rim. Vatie. et multi alii, *Visos*: forsan recte. Apud Sidonium Panegyri. Majorani *Vesi* sunt: hinc et *Visigothi*; quidam scripti *Nisos* vel *missos*. Pro *Promoti* etiam *Proponti* male legebatur vulgo; quod alii jam monuerunt. *D. Heins.*

95 *Promoti eade tumentes*] Ducem fortissimum Promotum dolo ab Ruino, Barbaris inmissis, trucidatum, memorat Zosimus, lib. iv. Quæ historia hic tangitur. *Barth.*

96 *Una ruina*] Pugna capitali. *Idem.*

97 *Pallantis jugulum*] Tumulum secundus Vaticanus. *D. Heins.*

98 *Tractusque rotis ultricibus Hector*] Vel vindictam vel quæstum causam fuisse Hectoris tracti autumat: cavens velut iudicium interponere iti tam duræ. Accusatur enim huius

nundinationis gratia Achilles, a nobilissimis scriptoribus, vel Homerus potius, tantus viri præco. *Barth.*

100 *Vesano*] Ob indecorem iracundiam, cuius notatur Achilles. *Idem.*

101 *Funera*] Cadavera.

Vanam] Ubi spatium non est. *Barth.*

102 *Turma equitum*] Hoc est, *τάσσειν ὕλας φάλαγγας*. Sic in tumulos maectare, est parentare Papinio, lib. v. 675. Turma, equitum agmina peculiari significato. *Idem.*

103 *Amici*] Socii enim Duces, Promotus et Stilicho. *Idem.*

105 *Fabricataque ratibus arma*] Elegantissime. Non enim fuerunt unquam talia: dicendum fuerat *fabricata Diis aut Cyclopibus*. *Idem.*

107 *Jampridem*] Longe etiam ante Valentis tempora. *Idem.*

108 *Conclusa*] Et dimissa, adjicit Orosius. Eum cum Zosimo lege. *Idem.*

109 *Nec te terrisonus stridor*] *Malim ferrisonus*: ut *arisonus*. Mox *Chunorum* eum Lucensi et Gyrالد. libro legendum pro *Humorum* dixi supra. *D. Heins.*

Venientis Alani] Repræsentat stridorem cum metu ipso procul ingruentis atrocissimi hostis. Emphasis ingens in voce *venientis*. De Alanis vide Josephum, lib. vii. Excidii: 'Qui mirificam eorum pugnandi rationem tradit;' procul missis in acie laqueis trahere hostes; uti pene ceperant Tiridaten Regem, ægre fuga elapsum, fune inciso. *Barth.*

110 *Falce Gelonus*] Falcato gladio, cū genti usitato. *Idem.*

111 *Sarmata conto*] In Papinii modo adscriptis pariter legimus *quo turbine conto Sarmates*. *Idem.*

113 *Occultus proditor*] Rufinum dicit. Potest tamen ut intelligatur etiam occultior alius: ut miræ tenebræ sunt in personis huius ævi.

Proditor] Rufinus: de quo supra. *Barth.*

116 *Assiduus*] 'Quanto quis obsequio promptior,' ait Tacitus, 'honoribus et opibus extollitur. Ergo ad famam suam gestis exultare oportet; sed ad auctorem fortunam referre.' Claver.

Urbi] Constantinopolim dicit, quo secedebat Theodosius, non presentibus periculis, si fides Zosimo, lib. iv. Barth.

117 *Trepida pietate*] Timens Liberis suis. *Idem*.

118 *Virque salutis laribus*] Exemplo strenui militis, qualem exhibet in actis Hebræorum Regum Urias. Salutabant autem Lares, domum ut primum revertebantur. *Idem*.

119 *Deterso nec dum sanguine*] Adhuc ense rubens. *Idem*.

120 *Eucherii*] Miserabilis hic fuit: nam patre Stilichone occiso, Romam aufugit, ubi ab Arsacio et Terentio Eunucho perquisitus, violenta morte obiit. Zosimus. Claver.

Oscula saltem Per galeam] III. Consulatu, vs. 30. De Eucherio ipso, ut paganus fuerit, ut Imperio paratus a patre, multis Christiani Chronologi. Barth.

121 *Ignesque mariti*] Quatuor ignemque. Languet nonnihil versus; qui erigetur, si legas *patrios stimulos ignemque maritum*: nisi mavis *ignisque mariti* quod in Pulmanniano codice legebatur. Vide notas bello Gild. vs. 407. et quæ ad Nasonem notamus, Epist. xiv. 29. D. Heins.

122 *Vincit cura ducis*] Ingenitis omnibus affectibus majorem virtutem et fidelitatem Stilichonis laudat.

Sub pellibus] Tabernacula dicta sunt, licet ex tentoriis et pellibus fiant. Barth.

123 *Edonas hyemes*] Riphæas, Thracias. *Idem*.

125 *Tunc iste rigentem*] Igne Patavin. et Putcan. teste Junianus: legendum *triste*; et sic editio Claverii, haud dubie ex libris scriptis: quod

confirmatum postea a Farnesiano codice deprehendi. *Ister agentem* a manu prima primus Vaticanus. Statius Abascantii pietate: 'Nec frons triste rigens, nimiusque in moribus horror.' Pro divo unus Med. dio, et pro *Edonas, Sithonias*. D. Heins.

126 *Niribusque profundum*] Tolerantiae talis exemplum Adrianus Imperator apud Spartianum. Barth.

132 *Stragibus aquaret*] Hyperbole Poëtica. *Idem*.

134 *Bisaltæ*] Servins, Georg. III. 'Bisaltæ populi Scytharum, qui fugientes equorum sanguine aluntur, lacte permixto.' *Idem*.

135 *Quantæ sub vomere putres*] Malim *quantis*. Excerpta Gyraldi *quanto*: pro *putres* malit Barthius cum Palatino *suo ruptis*; aliter nostri omnes. D. Heins.

137 *Ossa regum*] Barbarorum Regum immanem staturam ex ossibus peremptorum dat conjiciendam posteritati. Barth.

139 *Laudum undis*] Fluctibus. Omnem copiam fluminibus, torrentibus, &c. comparari notissima res est. *Idem*.

140 *Genitor*] Præsentium Principum. Tyrannum cape Eugenium, qui cum Arbogaste suo ultimus Theodosio peremptorum. *Idem*.

Tyranni] Eugenii scil. qui vere secunus rex. Claver.

141 *Commisissis terris*] Utriusque Principis regno. Barth.

142 *Ruituro culmine*] Ruinam minabundo. *Idem*.

143 *Cervice subis*] Nusquam inclinante; quali ante sustentaverat ipse Theodosius. *Idem*.

148 *Nil ibi barbarie motus*] Nulli ex scriptis et primis edd. pro *rpto ordine* prim. Vatic. aliique meliores *rupto*; quomodo ex exagitatis etiam multi. D. Heins.

Turbida rupto ordine tentavit novitas] Novitatem sive mutationem rerum non sine turbis esse Platonium est. Barth.

150 *Mulatas orbis non sensit habenas*] Accessore eadem benignitate animi in subditos, qua fuerat praeceptor. *Barth.*

151 *Ceu libera frenis*] *Freni* scripserat, ut puto, Claudianus: sic 'liberorum Rusticus' Horat. Silius, 'Itber campi pastor:' neque aliter Luanus, Prudentius, alii frequenter. deantur, si tanti est, quæ ad Maroem congesimus hanc in rem *Æneidos* decimo, vs. 151. ubi ex optimis embranis castigavimus: 'tum libera fati Classem concedit jussis gens ydia divum.' *D. Heins.*

152 *Nec tantis dissona linguis*] Obiis Theodosii tot diversorum populorum numeris constanti exercitui ana laxaverat. Reverentia tamen stilichonis nullæ omnia turbæ vel amore perceptæ sunt. *Barth.*

154 *Populus*] Turba. *Idem.*

156 *Mitra velatus Arabs*] Arabes ætimationis notantur multis scripturis. *Mitra* autem insigne molliarum.

Crine decoro] Armenium militem crispitie capilli insignit. *Barth.*

Hic crine decoro Armenius] Plerique cum primo Vaticano *decorus*: quinque cum *crine decoris Armeniis*: et e duocodices Andreae Schotti: bene. *D. Heins.*

157 *Suces*] Sacæ nobilis Orientum populus. Meminerunt hujus gentis et Strabo, lib. II. *Ælianus*, *Varar.* lib. XII. cap. 37. *Barth.*

158 *Gemmata*] Copiam gemmarum b Indis peti nemo nescit. Tentoria ummis opibus excolunt nunc etiam turcæ. *Idem.*

159 *Rhodani proccra cohors*] Galli Germanique proccri corporibus; comaratione Romanorum.

Miles alumnus Oceani] Quatuor ejusdem Schotti et viginti ex nostris *Alatus*, mutata distinctione: sed nil mutandum. *D. Heins.*

Alumnus Oceani] Accola. Sic ipsum Theodosium Oceano oriundum dicit

Fescenninis, qui erat natus Chanæ, civitate Gallæciæ, provincie Hispaniarum. *Barth.*

161 *Quas vel progrediens*] Alii, quos. Isingr. et prior Leid. *quot*: sequor. Pri. Vatic. *Quod*. *D. Heins.*

Occidens sol] Venustate affectata, velut representetur descensus. *Barth.*

162 *Tumultu*] Varietate incondita. *Idem.*

163 *Jurisque mctus*] Servatæ Justitiæ. Discipline militaris vindicem Heroem suum facit. *Idem.*

165 *Vel seges crepta*] Ita scripti omnes. Vulgo *ut*: unde aut *Raphelengii*. *Exsecta* octo etiam libri: infra lib. II. 'Exsectis inculta dabant quas sacula silvis:' sic et 'resecta seges' apud Ovidium. *D. Heins.*

166 *Rabius*] Iracundia militaris, qua constat bona virtutis ejusce pars.

Turpe] Proprie turpe quod fit per libidinem. *Barth.*

167 *Suaderet*] *Suaderent* rectius meliores libri. *D. Heins.*

170 *Denique felices aquibus*] *Victrices* malim cum *Puteaneo* et *Patavino*; quomodo et *Lucanus* de aquilis. *Idem.*

171 *Arabant epoti amnes*] Græca de Xerxe fabula II. *Rufin.* 'Hand aliter Xerxen toto simul orbe secutus Narratur rapuisse vagos, exercitus, amnes.' *Barth.*

173 *Vexillum navale dures*] Vexilli propositio, indicium Belli. *Idem.*

174 *Nullis*] Nimbis succincta Ceramnia nullis deterrebant. Frustra hic hæreas. De locis ipsis omnia sunt protrita, nihil scripsisse novellum. *Idem.*

177 *Securo milite*] Tanta in fortuna ducis erat fiducia. *Idem.*

181 *Rustica Musa Lycæi*] Propter ceticinem ibidem Pana illum iurestris Musæ præsidem. *Idem.*

183 *Quod te pugnante resurgens*] Quo verior scriptura. *D. Heins.*

185 *Parrhasius*] Arcas. *Barth.*

186 *Alphæus Geticis*] Eo Epigram-

mate: 'Alpheus late rubuit, Sien-
lumque per æquor Sanguineas belli
rettulit unda notas.' Certum ad lib.
II. in Rufinum id Epigramma spec-
tare. *Barth.*

188 *Miramur rapidis*] *Rabidis* Isin-
grin. et prima ed. probe. Sequenti
versu *num* pro *non* potiores scripti.
Proximo versu malim *ruat* quam *ruant*;
ut ad hostem referatur. *D. Heins.*

Rapidis bellis] Fulmineis, alibi.
Barth.

189 *Solo terrore ruant*] Ne minor
scilicet sit Alexandro Magno Stili-
cho; de quo Historici consentiunt
solo terrore nominis gentes multas
subegisse.

Classica Francis Intulimus] Merito
hos nominat, quos Fama ferebat tan-
tæ magnitudinis animi, uti nihil me-
tuerent, nisi ne cælum quandoque ir-
rueret. *Barth.*

191 *Contudimus*] Ad repetita cum
his nationibus bella alludit. Non enim
semel vinci potuerunt populi tam bel-
licosi. *Idem.*

192 *Ante tubum*] Congressum, con-
flictum. *Idem.*

193 *Cedant, Druse, tui*] Drusi res
obscuriores, deletis, insigni damno
posteritatis, xx. libris Plinii de Bellis
Germanicis. Eutropius, lib. VII.
'Trajanus Rempublicam ita adminis-
travit, ut omnibus principibus merito
præferatur. Gloriam tamen milita-
rem civitate et moderatione supera-
vit.' *Idem.*

195 *Transcurrens egit Stilicho*] Ali-
orsum velut properans.

Totidemque diebus] Strenuitas fe-
lix, magna parvo tempore exsequi.
Barth.

196 *Potuistis*] Summum laborem
denotat hoc verbum. IV. Cons. Hon.
'Quod longis alii bellis potuere me-
reri.' *Idem.*

197 *Solus*] Distinctionem colloca-
ab hac voce. *Idem.*

199 *Ad bifidos tractus*] Ubi in duos
alveos Rhenus scinditur. *Idem.*

200 *Fulminum*] Rapidissimum.
Idem.

Fulminum perstrinxit iter] *Flumine-*
um frustra alii. Infra: 'Barbara ful-
mineo secuit tentoria cursu.' Ita et
'fulmineum tigris cursum,' Silius, lib.
XII. dixit. Duo etiam codices, *præ-*
strinxit: quod magis placet. *D.*
Heins.

201 *Pax a fonte profecta, &c.*] Di-
vine dictum. *Barth.*

203 *Crinigero*] Gentibus his coma
fere, ut dicere solitum nobis, pro
patrimonio erat; certe maximi æsti-
mata. *Idem.*

205 *Paruerant*] *Paruerint* meliores
libri an *Paruerunt*? de quo infra. *D.*
Heins.

206 *Lintribus*] Ne moram facerent
naves expectando. Annis κατ' ἐξοχὴν
Rhenus. *Barth.*

208 *Fidelem*] Servantem promissa.
Idem.

210 *Otia vendere semper*] Principes
quidem ad emendam pacem sæpius
compulerant. *Idem.*

213 *Revincti*] Non aliter ac si tri-
umphentur. *Idem.*

215 *Fontesque interjacet Istri*] Non
fontemque in scriptis.

216 *Servitio Boreas*] Ambros. opti-
ma note *Servit io*. bene. Mox *confi-*
cis pro *perficis* Oxon. ut præfat. lib. II.
in Eutrop. 'Confecit sævum littera
Martis opus.'

219 *Luna nuper*] Rem incredibilem
ob temporis brevitatem, tam eo certe
assignato pene est ut credibilem fa-
ciat. *Barth.*

221 *Cornibus infractis*] Obstina-
tione populorum Rheni accolarum.
Idem.

223 *In falcem current gladios*] *Cu-*
ncent excerpta Pomponii Latii. Forte
cutant, vel *lunent*: 'sic lunare arcum'
apud Nasonem in Amoribus pro cur-
vare. *Lunata Harpe*, Persei gladius
apud eundem Nasonem et Lucanum
prim. Vatican. aliique complures *Sy-*
cambus curvet, scripto τῆ *Sycambus*

per y. In Oiseliano *Siganbrus*. D. Heins.

224 *Cum rideat ripas*] Rhenum utrimque Romanis moribus cultum indicare cupit. Barth.

225 *Non indignante Cayco*] Tres *Cheruco*: duo *Caucho* cum primo Vaticano: alii duo *Chauco*. Legendum *Cauco* alibi monuimus. Cauci enim frequenter Belgas invadebant. Spartianus in Didio Juliano: 'Inde Belgicam sancte ac diu rexit. Ibi Cauchis Germaniæ populis, qui Albim accolebant, erumpentibus restitit.' D. Heins.

226 *Mediumque ingressa per Albim*] Tam profundam stabilitamque pacem licit his populis indultam, ut per medium etiam flumen, qua illud profundissimum, vacaverit nationi alteri non alterius pascua pecua sua agere. Barth.

227 *Gallica Francorum*] Vides clarissime hic quam hi populi, hæ regiones, fuerint omnino tum diversæ. Idem.

229 *Lucos*] Hercyniorum Lucorum meminit Seneca Medea: 'Lucis Suevi nobiles Hercyniis.' Idem.

230 *Religione truces*] Horrendos, tum horrore visendos. Idem.

233 *Victorique farent*] Mente simul et corpore devicti. Alibi: 'non est victoria major Quam quæ confessos animo quoque subjugat hostes.' Idem.

234 *Alemania*] Totam Barbariam et Danubii et Rheni accolam dicere videtur. Non habuit olim certam gentis significationem hæc vox, dici enim non potest quam varie diverseque ea utantur scriptores. Pro diversis gentibus, et totis ejus oræ tractibus. Idem.

236 *Provincia missos*] Hæc corruptissime hactenus legebantur. *Mysos* quidam; frustra. *Profallax* sequenti versu recte codices nonnulli *fascēs*: quomodo et prim. Vatic. Mox perperam *Quos dederis servat vel feriat vel servet* vulgati et scripti; quidam

etiam *acies*; quod Raphelengius secutus. Proxime veram lectionem, quæ tertio Vaticano Codici, Florentino S. Marci, secundo Mediceo, ac Oiseliano, in quibus *acie nec jam pulsare rebelles*, debetur. Simili sensu iv. Cons. Hon. 'Non hostes victore cadunt, sed iudice sontes.' Lib. II. in Eutrop. 'Non duce frangendas jactat, sed iudice, vires.' Ultima syllaba *τοῦ dederis* producebatur nonnunquam: nam et *dederitis* dicebant. Ovid. 'vitam dederitis in undis.' Adcantur, quæ notamus ad Nasonem Artis Amat. I. 447. D. Heins.

237 *Quam Francia, &c.*] Ergo Franci Reges a Stilichone accipiunt. Magnam vero curam injiciebant Romanis, licet parva manu: quos non paulo ante Arbogastes, itidem Francus, sed patriæ hostis, diversis præliis debilitasset, non adeo facile Rheni ripas deseruissent. Cluver.

241 *Marcomeres Sonnoque docent*] Nota tunc vocabula Regum Francorum.

Marcomeres Sonnoque docent] Sic pr. Vaticanus cum aliis nonnullis; atque ita Raphelengius: nisi quod ille *docet*. Lucensis *Marcomares Sunnoque*. Gyrard. alique complures *Marcomanes*: quidam *Sunnoque*, *Summoque*, *Suenoque*, *Suerusque*, et similia. Scaliger in ora libri sui *Marcomirus*. Cum his Valentiniano res fuisse videtur. Chronicon Altissiodurense: 'Egressi inde Marcomiro, Summone, et Genebaudo ducibus, venerunt et habitaverunt circa ripam Rheni in confinio Germaniæ et Alemanniæ. Quos cum multis idem Valentinianus præliis attentasset, nec vincere potuisset, Francos, id est, feroces, appellavit.' Plura ad rem congescit Barthius. D. Heins.

Etruscum Pertulit exilium] Sua fide isthæc narrat. Omnino tamen aliquid veri inest. Nam et ad pacta adactos Reges illos, Francorum Historiæ affirmant. Barth.

241 *Res aridi conscire noras*] Imo *concire*; atque ita primus Petavianus: sic 'concire seditiones' Livio. Plauto 'concire lites et turbas.' *D. Heins.*

245 *Scelerumque cupidine fratres*] Non minus, ait, quam Natura. Hinc enim concludi debet fratres fuisse hos sive Reges, sive, ut Sulpitius Alexander appellat, Regales; quæ et causa est quod junctim fere ubique a scriptoribus ponantur. *Fratres*, pares per omnia. *Barth.*

246 *Arctos*] Septentrionales, Occidentalesque populos. *Idem.*

248 *Morerat amens*] Non omnes octodecim ex nostris. *D. Heins.*

251 *Cynics*] Flumen Libyæ. *Barth.*

252 *Triton*] Vide Plinium, l. v. c. 9. *Idem.*

Et Gyr notissimus annis] Alii, *Gil, Ger, Gis*: nec opus virorum doctorum conjecturis. *Felp* est Ptolemæo et *Felpa* civitas ad hunc fluvium sita. Paulo etiam post *Nuba* pro *Juba* membranae meliores; ut aliis jam monitum: apud Silium sæpe nomen idem corruptum. *Νοῦβα* Græcis hic populus. *D. Heins.*

Gir] Sidonius, Panegyrico Aviti: 'Indorum Ganges, Colchorum Phasis, Araxes Armeniæ, Gir Æthiopum, Tanaisque Getarum.' Vides ab hoc notissimis annibus adscribi. Facile vero Æthiopum notissimus, cum ceteri plerique minus noti forent, et commercia pene nulla. *Barthius.*

254 *Nuba*] Nomen populi ejus tractus. Stephanus: *Νοῦβαι ἔθνος Αἰθῶνης παρὰ Νείλῳ.* *Idem.*

257 *Stipantur Numide campis*] *Campi* legendum vel sine libris; nisi quod eam conjecturam a primo tertioque Vaticanis ac aliis duobus aut tribus codicibus confirmatam offendi. Sic *stipare fora* auctor Panegyrici ad Pisonem: 'Olim turba vias impleverat agmine denso; Ardua nunc eadem stipat fora.' *Numide campi*, ut *Numide leones* apud Ovidium, lib. II.

Art. Am. in antiquis codicibus: 'Obsequium tigresque domat Numidasque leones.' Sic *Pannus aër* nostro paulo post, et *Pana vis* Silio lib. VI. 'nubes subito cum densa Laconum Saxosis latebris intento ad prælium circum Funditor, et Pœna insurgit vis sæva virorum:' ita locus ille ex veteri libro legendus. Mox dicet, *Cur usque ad Panos miseram fugis?* ubi et perperam vulgo *panas*. *D. Heins. Stant*] Obducuntur. *Barth.*

259 *Virga*] Bello Gildonico, de iisdem populis: 'sonipes ignarus habet: Virga regit.' *Idem.*

263 *Splendent vipercæ*] Isingr. Lucens. prim. et tert. Vatican. nec pauci alii cum Aldo *Pudent*. Epithal. Palladii: 'Pendientes placido suspirant igne pharetra.' Stat. Theb. VII. 'Pendientesque sonant anrata lynce pharetra.' *D. Heins.*

Vipercæ] De praegrantium viperarum pellibus. Quod autem jaculis aërem obtexi dicit, sæpe legitur apud scriptores. Lucanus, lib. II. 'cæca telorum in nube.' Lib. III. 'Emissaque tela Aëra texerunt.' *Barth.*

264 *Simois*] Nobilis olim amnis Phrygiæ, nunc vix rivus. *Barth.*

269 *Ferridus Austram*] Nil temere mutem; malim tamen *perfidus*: agit de rebellibus. *D. Heins.*

271 *His ille*] Arcadianis partibus Gildo. Pietatem inter fratres dicit. *Barth.*

273 *Pallax legitimam, &c.*] Hic notatur Gildo, qui regnum Africae præsumpserit, quia sane fuit locuples in illa regione, ita ut ejus patrimonium Codice Th. sit nobilitatum. *Claver.*

Legitimam] Velut ad Arcadii partes Africae regnum pertineret. Hoc colore, ait, sumserat arma Gildo, interim suas res agens.

Umbram] Speciem, Colorem. *Barthius.*

274 *Geminum bellum*] Rufini dolos dicit, Entropii, &c. Sed potius Arcadium ob Africam Honorium im-

pugnaturum. *Barth.*

Geminum] Distinguit duo bellaurgentia contra Occidentem: quorum alterum apertum fuit, ut Libycum; alterum vero tacitum, ut Orientale. pudebat enim fratrem fratri civile bellum indicare. *Claver.*

279 *Fanes obsederat Urbem*] Attinebat enim numentationem Africanam Gildo, nec classes Libycarum populo Romano subveniebant. *Barth.*

281 *Tacitum*] Occultum. Affectiones autem tacitae periculosiores. *Idem.*

282 *Laterumque alternis ictibus ancipis*] Placuit hæc Raphelengio lectio, quam Aldus et scripti quidam agnoscunt: alii *Latiumque*; etiam non male, quod Barthio curis secundis probatum; quidam *lacerumque*, quod verum puto. Infra l. II. 'te sospitas est Vexatum laceri corpus juvenescere regni.' Mox *minacia fata* non *monantia* Præcæanus. *D. Heins.*

285 *Ereutusque sibi latura*] Sibi ipsi virtute viam fecisse dicit Heroëmsuum. *Barth.*

287 *Vexat Orion*] Non *versat* decem scripti. Prudent. Cathem. Hymno VIII. 'Inerepas ventum furentem, quod procellis tristibus Vertat æquor fundo ab imo, vexet et vagam ratem.' Vide notas l. I. in Rufin. vs. 65. *D. Heins.*

288 *Clavi flexu*] Gubernaculi, quo flectitur navigium. *Barth.*

292 *Noxia furto*] Clam agebant, Claudiani sensu, hæc Aulici Orientis, uti dolo interverterent Africa Honorium, eamque in sese transferrent. *Barth.*

293 *Pretio manus inflammata*] Eorum qui Epistolas et Edicta nomine Arcadii componebant. De Edictis supra: 'illine Edicta meabant Corruptura Ducees.' Tale quod armis abscedere, militem relinquere cogit Stilhionem, II. in Rufinum. *Idem.*

Latet] *Latent* prima ed. bene. *D. Heins.*

295 *Responsa quod ardua semper Eois dederis*] Imo contra ita magnanimitate sua utebatur Stilicho, certe ipso fuit ut Arcadii Imperium Honoriano subderet, certe omnibus illius ducebus, fortior, melior, felicior. Vide Zosimum. Quod innuit Claudianus, neminem scilicet ejus temporis Stilichone Procerum auro minus fuisse obnoxium, quo nemini tamen non vendebantur dignitates. *Barth.*

301 *Inveniens animo*] Animus laudatur ob promptitudinem et dexteritatem inveniendi.

Animo quæ mente gerenda] Distinctio nota inter animum, animam, et mentem. Claudianus noster animum inventioni, mentem judicio assignat: 'Anima vitæ est, animus consilii.' Hinc cum totam vim interni hominis dicere voluerunt, mentem animi dixerunt scriptores. *Barth.*

Mente gerenda] Sine hac enim, ratione scilicet judicioque, omnia cæca sunt. *Idem.*

302 *Manu*] Opere ipso, strenuitate.

Dictare paratus] Promptus, expeditus. Quod in Cæsare ad prodigium usque laudatur. *Barth.*

303 *Quæ brachia centum, Quis Briareus*] *Non brachia centum, Non Briareus*, Gyrald. Vatican. alique nonnulli: putem etiam *humero crescente non numero*, at apud Ovid. in Amor. 'Ante meos humeris vellem cecidisse lacertos.' *D. Heins.*

304 *Briareus*] Centimanus. *Barth.*

305 *Confligere*] Eas devincere legitimo velut certamine. *Idem.*

308 *Quæ fruges vel bella*] Mutatis nimirum oneribus. Fruges vecturæ erant in Italiam; inde militem in Africam. *τὸ vel* etiam *et* designare potest, cum de duplici Classe loquatur.

Tumulum] Turbas, seditionem. Intelligit dissidium Arcadii et Honorianarum partium. *Barth.*

309 *Romæ famem*] Tot capitum scilicet penuriæ prospicere. *Idem.*

Quot nube soporis] Multi ex libris *nubis aperta*: mendose: scribendum videtur *nube sopori*: sic *noctem soporam* Virgil. Lucan. et Statius dixerunt. Prudent. Cathem. ex veterrimo codice: 'Auferte clamat lectulos Ægros, soporos, desides.' *D. Heins.*

310 *Immuēs oculi*] Vigilantiam commendat Stilichonis. *Barth.*

312 *Fama canit*] Alto sono, Fabulæ notissimo.

Lumine, cinctum] Lege cum prim. Vatie. et priore Moreti, *centum Corporis excubiis*: neque aliter Helmæstadiensis. *D. Heins.*

Cinctum] Undique obsessum. Ovidius: 'Centum luminibus cinctum caput Argus habebat,' &c. *Barth.*

313 *Corporis excubiis*] Non animi, ut Stilicho servavit Rempublicam. *Idem.*

316 *Emicuit*] Sic Isingrin. et tres ex nostris; quod et Raphelengius secutus, et Barthius curis secundis probavit. Vulgo *enituit*; minus bene. Mox perperam idem Raphelengius sub *romere*, prava distinctione deceptus, ut Barthio jam deprehensum: *dilectum* etiam pro *delectu*, ut apud alios quoque auctores antiquissimi codices. Denique *conceptas* pro *concepto* multi veteres: sed vulgatum non est temere mutandum. Sic Idyllio Phœnicis: 'Hic neque concepto fœtu, nec semine surgit.' *Concepto* etiam a manu prima primus Vaticanus. *D. Heins.*

Senio] Senium de detrimento rerum dixisse omnium probat Nonius. *Barth.*

327 *Censeret bella Senatus*] *Censerent* codex Rottendorphianus. *D. Heins.*

329 *Ducibus mandarent pralia Patres*] Patres censerent bellandum, et hostem declararent, in quem arma forent sumenda. *Barth.*

330 *Decretoque togæ*] Curiae Romanæ, Senatus. Illud Ciceronianum verum fuisse dixeris: 'Cedant arma togæ.' *Idem.*

331 *Remeasse fatemur*] Sic prior Moreti: vulgo *redisse*. Gyrald. et Lucens. *Romulæ leges rediere*. *D. Heins.*

332 *Procerum jussis famulantia cernimus arma*] Reverentiam Patrum laudat in Stilichone. *Barth.*

333 *Junctis transmittere signis*] Sic conjecebam, cum id mox confirmatum a Regio libro animadverti. Vulgo *cunctis*. Vid. Cons. Olybrii, vs. 231. *D. Heins.*

334 *Maniplis*] Quid manipulus, et unde dictus, habes apud Vegetium. *Barth.*

335 *Consilio*] Prudentia, Judicio. Sic nullo consilio agere, temere omnia administrare valet.

Stetit] Coërcita, alioquin ruitura in hostem recta. *Barth.*

Consilio stetit ira minor] *Ira ruens* primus Vatican. cum duodecim scriptis: ut apud Horat. 'Vis consili expers mole ruit sua,' *D. Heins.*

336 *Te duce*] Audito tuo rebellibus fatali nomine. *Barth.*

Te duce, suscepto] *Suspecto* Isingrin. prim. Vatie. et tredecim alii: bene: hoc est, ne magnus ille apparatus suspectus esset. *D. Heins.*

339 *Solatio mortis*] Ultionis aliquid; damnum contra hosti illatum, quod genus mortis jam certi pro ejus solatio habebant. *Barth.*

340 *Res mira relatu*] Prior Moreti, *res digna relatu*, *Ne timeare, cures*; et pro *profuit* idem contulit. iv. Cons. Honor. 'vitam tibi contulit idem Imperiumque dies,' *D. Heins.*

341 *Ne timeare times*] Pacatus Pa-negyrico: 'Quo quidem tuus maxime exercitus gaudebat, cum se ultro videret lacerari, qui nihil magis timebat quam timeri.' Stilicho autem metuebat, ne nimio metu virtutis suæ hostem noxium amitteret. *Barth.*

Ne timeare times] Inde Sidonius de rege Gothorum, 'Timeat timeri,' inquit. Tacitus plane ad rem: 'nihil æque cavebatur, quam ne bellum metu eluderet.' Pacatus: 'Tuus exer-

citus nihil magis timebat, quam timeri.' *Claver.*

342 *Fiducia*] In arma sua. Qui, si initio statim percussus fuisset, tot nobilissimas civitates in solatium cladis suae perdidisset. *Barth.*

345 *Spe captus inani*] Tanquam metueretur a Stilichone, qui obrui poterat, nisi sic periturus cum damno Reipublicæ. *Idem.*

350 *Solibus effatus*] Africani caloris impatientes: cum primum isthuc trajecerint, inquebat Barbarus, robur omne ipsa aëris vehementia et Solis inadsueto calore amittent, tum eos ego pulvere turmarum mearum enecabo. *Effatus*, exsuccus. Virgilius, lib. v. 'frigentque effætæ in corpore vires.' *Idem.*

Solibus effatos mersurus pulvere Gallos] Malim, *Solibus effato pulvere.* *D. Heins.*

351 *Geminata venenis Vulnere*] Mos gentium versus eas plagas spicula veneno linere, duplici morte, ut loquuntur Poëtæ. *Barth.*

355 *Intorquet Garamas*] Jam torquet scripti, paucis exceptis. *D. Heins.*

Fugaces Autololes] Populi Mauritanix, ut et Mazacum natio. *Barth.*

356 *Autololes*] Gyrard. *Audolopes.* Lucens, alique multi *Autolopes*: alii aliter. Ambros. optimæ notæ *Autolales*: quod cum Solino et Plinio convenit, quibus *Autolalæ* dicuntur; ut pateat mendum esse in Ptolemæi codicibus, et *αυτολάλαι* pro *αυτολάται* scribendum. Deinde *Mazax* meliores libri: quomodo etiam Suetonius ac Lucanus, in Cunegetico Gratinus; alii *Matax*, vel *Mazas* vel *Mazar*. Pro *projecti* duo Medicei *projectat*: unus Ambr. *paridum projectat*: eleganter. Lucani illa respiciebat, lib. iv. 'tremulum cum torsit missile Mazax.' *D. Heins.*

358 *Lembo*] Minuto navigio. *Barth.*

359 *Merito*] Quia illic pœnas dedit. Quid Gildone revera factum est in-

certum. Claudianus hic expresse scribit pœna ordinaria exceptum, passum prius ludibria populi.

Tabraca] Urbs Libyæ. *Barth.*

361 *Lætæ iurgia plebis*] Ludibria ante mortem; cum traduceretur spectandus velut in triumpho. *Idem.*

362 *Fracturumque reos*] Multi *Perfractumque*: duo *Perfunctumque*. Forte *Frangendumque.* *D. Heins.*

363 *Nil tribuat fortuna sibi*] Alias utramque paginam faciens. Laudatur ergo summe, qui virtute sua omnia fecisse dicuntur, exclusa illa gubernatrice omnium. *Barth.*

Sit prospera semper] Lego sic. *D. Heins.*

365 *Alea*] Belli. Non, ait, uno ictui Fortunæ umquam omnia credidimus. *Barth.*

368 *Dux major*] Ipse videlicet Stilicho. *Idem.*

369 *Optatior*] De omnibus suis ita loquitur. *Idem.*

373 *Ii propagandi ruerent*] Ita plerique scripti: alii cum editis *ruerant*. Puto *ruerunt*: quod et Barthio videbatur, ex veteris libri auctoritate: sic apud Virgil. 'tulerunt fastidia menses,' et sæpe alibi; de quo notis ad Ovidium; qui multis in locis pari modo corruptus. *D. Heins.*

374 *Stabat Romana*] Consistebat. Romam autem et Italiam fame conficere poterat Gildo. *Barth.*

Tempora tuto] Lege *tutas* cum tribus scriptis: quinque alii *tutæ moræ*: ut hiatus relinquatur: qua in re multus Virgilius. *D. Heins.*

375 *Vincere tarde*] Livinus: 'Si ta occasionis momento, ejus prætervolat opportunitas, cunctatus paululum fueris, nequequam mox omissam querere.' *Claver.*

376 *Vinci pene fuit*] Acute rem in acie versantem insinuat. *Barth.*

377 *Supplicum deforme*] Famem, miserrimum genus mortis. *Idem.*

378 *Et tantum Libyam*] Tanto, et mox quanto, Scaliger: confirmat liber

Patavinus. *D. Heins.*

382 *Lentum caneret Fabium*] Cane-
torem. *Cancere* Famæ est. Supra:
'Argum l'ana canit centeno lumine
cinctum.'

Jure percuto] Romanis moribus,
barbarie inducta. In illis ponit omne
jus. *Barth.*

383 *Famula Carthagine*] Subdita ea
urbe servitium Roma auguratur: non
fecellit hominem prudentissimum an-
guinum, ut tempora mox sequentia,
Vandalis ea potitis, et inde Roma de-
vastata, contestantur. *Idem.*

384 *Adorea*] Victoria. *Idem.*

XXII.

IN I. CONS. STILICHONIS LIB. II.

1 *Quilibus urbem*] Veteres plerique
orbem. Intia: 'si non, ut ductor, ab
orbe Quem regit, accipiat saltem cog-
natus ab aula.' *D. Heins.*

Quilibus Urbem] Aliquoties alibi
utrumque Imperium Stilichonis cura
a Theodosio commissum celebravit.
Urbis frenatio Præfectum ejus de-
ceat, non Patrem Imperii, Princi-
pumque moderatorem. *Barth.*

2 *Moribus*] Pacis virtutes omnes
intellige.

Metuendus amore] Amori mixto me-
tu: quæ duo juncta venerationem
faciunt. *Barth.*

3 *Actore*] Quo medio, interces-
sore, negotii gestore. *Actor*, qui ge-
rit, offert, impetrat, conficit rem al-
terius suove nomine. Nolentem enim
recusantemque Consulatum subisse
Stilichonem videri vult. *Idem.*

Auctore rogantes] Frustra Rraphe-
lengius *rogante*; et mox *temperat* pro
temperat contra scriptos: frustra eti-
am Barthius, qui *actore* cum mendosis
codicibus amplectitur, eamque vocem
ter Statio reddendam opinatur, cum
nihil istis locis sit mutandum. Sic
vulveris auctor et teli auctor, auctor

pugnae, et similia passim apud Naso-
nem occurrunt. *D. Heins.*

4 *Suum annum*] Nomine suo signa-
tum. *Anni* enim sunt Consulium.
Barth.

5 *Fidibus remissis*] Intentus enim
sonus bellicarum laudum. Pacatæ res
breviore gyro, ut Papinius loquitur,
absolvuntur.

Musa] Filia Mnemosynes. *Barth.*

Musa remissis] *Diva* unus Med. ut
Musa intelligatur; et tum *incipias*
malim. *D. Heins.*

6 *Custos Clementia mundi*] Hac enim
moderante omnia constant, ne ardore,
frigore, vi, violentia, pessum eant.
Barth.

7 *Jovis zonam*] Summa enim Potes-
tas, a qua dependent omnia, omnes-
que ceteræ, necesse est sit tranquilla,
placida, pace divina et inturbabili
omnia moderans. Jupiter autem con-
sensu omnium est illa suprema, om-
nia moderans, gubernansque, potes-
tas, quo nihil tranquillius, clementius;
unde nomen habet. Itaque Jovis Si-
dus Clementiæ adscribitur a Poëtis
proprium, quæ servat, custodit, su-
premo suo numine, omnia.

Incoluit zonam] Inde velut nunc in pectus Stilichonis translata. *Barth.*

8 *Frigoris et flammæ mediam*] *Medio* prim. Vatic. a manu prima; quomodo et alii plurimi cum Aldina editione. *D. Heins.*

Maxima natu] Imo aeterna ideo, quia citra eam nulla temperies; sine temperie, nulla progeneratio; sine progeneratione nullum exordium, Theologia quidem Poëtarum, qui ex elementorum contemperie et partibus mundi Deos etiam suos oriundos scripserunt. *Barth.*

9 *Chaos Clementia solvit*] Materiam confusam rerum dicit, quam digesserit et explicaverit Clementia, ut alludunt literas veritatis Poëtae fabulatores. *Idem.*

10 *Congeriem*] Indigestam.

Materiem rudem] Impolitam. Virgilinus, lib. ix. 'rudem nodis et cortice crudo Hastam.'

Congriem miserata rudem] *Partita* Regius. *D. Heins.*

Vultu sereno] Placido, divino. Vultum autem Serenum et Serenificum Diis tribuunt omnes Poëtae suis. *Barth.*

11 *Discussis tenebris*] Lux enim prima nascentium fuit, unde rerum formæ parvere.

Secula] Tempora, in quibus sunt vivuntque omnia. Potest vitam omnium animantium hominumque hac voce intelligere. *Barth.*

12 *Pro templis*] Divina Philosophia Deum immortalem habere non alibi sedem, non alibi domicilium, ipso dignum, quam apud mentem hominis, ipsi videlicet dignitate proximam. Laudantur ita summi Heroës, ut hic Stilicho, qui virtutes in animo suo fixas irasque habent, ut ingenua humanitas Principibus habetur.

Thure calcitibus] Perpetuo et ubere numinis cultu. *Barth.*

14 *Pænis hominum*] Savitiam scissime ipsis penetralibus Heroïs sui vertit, indignum testatus gaudere sanguine, et pænis delectari tantarum

rerum effectorem. Clementia tamen sic erit restringenda cordato principi, ne impunita scelera crescant.

Sanguine pasci Turpe ferrumque putes] *Panegy. Manlii*: 'Qui finitur pœna, ferus est.' Feritas enim speciatim appellatur hoc vitium, &c. Verbum *pasci* voluptatem hanc feritatis ingerit, quod delectari animum indicat. *Barth.*

15 *Ferrum Marte eruentum, Siccum pace*] *Siccum pace*, hoc est, adeo sis pacificus extra bellum, ut non sentiat, nesciat omnino, sanguinem mucro tuus, aut gladius. Tingas ense sanguine hostium, civium cruore siccum serves. *Idem.*

16 *Siccum pace premas*] *Sic cum* male sejunctim ante legebatur. Infra lib. iii. 'Maneant clausis nunc sicca pharetris Spicula.' Statius, *Theb.* viii. 'Stat medius campis etiamnum cuspidē sicca.' Ita et 'sicci sanguine dentes' apud Silium, l. vii., et l. viii. 'cæde sine ulla Insolitum sibi bellā geri, siccasque cruoris Inter tela sui Mavortis hebescere dextras.' Sic coniecimus: nam vetus liber *cruori*. Vulgo *cruore*, et *siti Mavortis*. *Sicca mors* Juvenali, Sat. x. 'Ad genus Cereris sine cæde et sanguine pauci Descendant reges, et sicca morte tyranni.' Ita ex Servio legendum; non, *sine vulnere*, quod alterius glossema; *sine sanguine*, ἀναιμωτῆ, Homero et Oppiano. Caterum in primo Vaticano et aliis decem, *siccum pace feras*, non *premas*; quod arridet præ altera lectione: nam *premere ferrum Marte eruentum* minus concinne dixerit. *D. Heins.*

Infensus] Tacite eos odio habens, nec facile placabilis. Quomodo qui persequitur aliquem, certe materiam alendis odiis præstat. *Barth.*

17 *Utro Ignovisse velis*] Etiam non rogatus. Ut potius tibi sit ultro ignoscere etiam merenti, quam stricte ulcisci crimina. Ita Cicero se ignoscendi causas quæsisse, cum in ali-

quem animadvertendum foret, affirmat. *Barth.*

18 *Ocius*] Promptius. *Idem.*

19 *Implacabilis*] Crimen a Stilichone removet, quod in Achille reprehendunt Graeci ejus Laudatores: stolidi scilicet cum fecisse, qui aliis suaderet avertendae Deorum Irae nihil non facere, cum suae fraena imponere nesciat. *Idem.*

20 *Obria prosternas*] Est illud: 'Parcere subjectis et debellare superbos.'

Prostratuque more leonum Despicias] Pulcherrime Seneca, l. 5. de Clementia: 'Magni est animi proprium, placidum esse, tranquillumque; et injurias atque offensiones semper despiciere. Muliebre est furere in ira. Ferarum vero, nec generosarum quidem, praemordere, et urgere projectos. Elephantes Leonesque transeunt, quae impulerunt. Ignobilis bestia pertinax est. Non decet Regem saeva, nec inexorabilis ira.' *Barth.*

21 *Alacres tauros*] Resistendi promissos.

Sternere] Speciatim id verbi robori summo ferarum adscribitur. *Barth.*

Ardent qui frangere tauros] Ita scripti fere omnes, Gyrard. et Palat. cum *frangere*. Male vulgo cum *sternere*. III. Cens. Honor. 'Magnaue tauro-rum fracturae colla Britannae.' τὸ ἀγειν Homericum expressit. Iliad. E. Ὡς δὲ λέων ἐν βοῦσι θορᾶν ἐξ αὐχένα ἄξει Πόρτιος ἢ βοὺς ξύλοχον καταβοσκο-μενάων. Iliad. A. Τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε λαβῶν κρατεροῖσιν ὁδοῦσι. qui versus et alibi apud illum occurrit. Homericam phrasin Statius quoque expressit Theb. v. 'Massylo frangi stupuere sub hoste juvenae.' Lib. xi. 'Armenti reges magno leo fregit hiatu.' Val. Flaccus, lib. ii. 'Qualiter implevit gemitu cum tauros acerbis A-via, frangentem morsu super alta leonem Terga ferens.' Pro *ardent* etiam *ardent* vel *gaudent* scripti nonnulli frustra. Lib. i. in Rufin. 'Romanas ardet prosternere vires:' quae

vera lectio: atque ita noster, Statius, alii passim. *D. Heins.*

22 *Hac ipse magistra Das veniam vinctis*] Iste prim. Vatic. a manu prima: quae scriptura et in aliis multis exstat. Forte *hac sponte magistra Das veniam*. *Idem.*

23 *Das veniam vinctis*] Non ultra praelia saeviens, idem enim odiis et armis terminus. *Barth.*

Hac exhortante calores] Exorante undecim libri: vere. In primo Vaticano a manu prima *exorare*. Epigr. de Apollino: 'Parcarumque colos exoratura severas.' Silius, l. xi. 'nigroque undantia pectora felle Tandem tot titulis totque exorata tropaeis Infelix muta.' Quomodo eleganter Codex Modii. Dausqueius solens facit, qui obloquatur. *D. Heins.*

24 *Quae nunquam nocitura timentur Jurgia*] Jurgiorum ait eam esse naturam ut timentur, licet nocitura non sint. Quae res in Principe viro verissima est; tremunt enim omnia eo vel leviter commoto, ne dum in irata verba prorumpente. Dicit sola auctoritate aut majestate cohibere litigia, et officio suo homines adtinere Stilichonem, nec in quemquam calore iracundiae, aut verbis gravibus commoveri. *Barth.*

26 *Aetherii patris*] A Jove enim Reges. *Idem.*

27 *Concutiens tonitru*] Pulchre Statius de Domitiano: 'Venturi fulminis ictu Horrentem, tonitru tantum temique procella Contentus monuisse fuit.' *Clarck.*

30 *Diva germana Fides*] Fides et Clementia germanae sorores, primae virtutum pectus Heroicorum habitantium, ut crudelitas nulla timeatur, quia constat, propositi fideique tenacem Principem, nusquam utrimque remittere. *Barth.*

Eademque sorori] Sic in ora libri sui magnus Scaliger, quod secutus Raphaelengius; nec aliter octo scripti: hoc est, eadem cum sorore. Vulgo

Sororis. Ovid. lib. 1. Amor. El. 4. 'Vir tuus est epulas nobis aditurus easdem:' quæ vera lectio; non *no-biscum*. Horat. 'Invitum qui servat, idem facit occidenti:' hoc est, idem quod occidens facit. *D. Heins.*

32 *Inscrît*] Imperium velut habens omnium tuorum actuum et negotiorum. Placiditatem Numinis constantissimi notat hoc verbum. Fidem omnia humana negotia regere late demonstrat Arnobius, lib. II. contra Nationes.

Nullo livescere fuce] *Alba* quippe *fides*, *albaque* ejus indumenta. *Barth.*

33 *Numquam falsa loqui*] Mentiri enim Injustitia est. *Idem.*

34 *Odisse*] Præstat renunciare amicitiam more majorum, et exemplo Germanici, ut est apud Suet. Honestius vero est offendere, quam odisse, clanculum scilicet: vide Tacitum. *Claver.*

Virus in alto] Sic vocant omnem dolum optimi Scriptores. *Barth.*

35 *Pratendere fraudi*] Sic Gyrald. cum Farnesiano: ut mox, 'Prætendens proprio nomen regale furori.' Aldus et scripti plerique *præmittere*: quinque *promittere*: duo *committere*. *D. Heins.*

36 *Certum*] Quo viso de mente pos-sis esse securus. *Barth.*

37 *Prodesse remittit*] Sensus sit: Fides permittit clam prodesse hominibus, sævire autem et explere tecte odia, non itidem. *Remittit* sit, per-mittit. *Idem.*

38 *Amicitias firmat*] Vincula mox agnoscit. Sic de Fide Publins: 'Amicitia coagulum unicum est Fides.' *Idem.*

Hæc et amicitias longo post tem-pore firmat] Ita scripti plerique: nisi quod in primo Vaticano, *plus tempore firmat*; omnino elegantius: quam scrip-turam unus Petavianus, Bononiensis, et uterque Oxoniensis agnoscunt. *D. Heins.*

39 *Ligat*] Amici animis velut col-

ligati, invicemque connexi; ut vinen-lis tota ea res apprime bene compare-tur. *Barth.*

40 *Ingenium parva*] Sic bene cum scriptis Raphael. et Barthins. *D. Heins.*

Strepitu noxa] Errore aliquo, aut culpa leviuscula. *Barth.*

41 *Fastidire priorem*] Vetus est: Amicos parans novos, ne obliviscare veterum. *Idem.*

42 *Allicitur veniente novo*] Loens corruptus. Gyraldinus cum tribus Medicis et secundo Vaticano *Illici-tum*. Puto, *Fit licitum*. Lucensis, cum prim. et tertio Vaticanis, Oiseliano, et novem aliis, *Illicitur*; unde olim *Illicet* adveniente conjectabam: septem *Allicitum*; quomodo et prim. Vati-can. pro diversa lectione: undecim *Illicite*: tres *Allectum*; quod Scaliger probare visus: unus *Illectum*: prior Moreti, *Allicitus*: fuit cum et *Neg-lectum* vel etiam *Ejectum* reponi de-bere opinarer. Infra, 'neque enim neglectas pace cohortes Tum ditas, cum bella fremunt.' *D. Heins.*

Benefacta tenere] Quæ ab aliis sci-licet in te fuerint collata. *Barth.*

44 *Laborat*] Laboras scripti nonnulli. Forte laborans. *D. Heins.*

46 *Foret absentes*] Impervio calum-niæ et delationi pectore. *Barth.*

47 *Nullis avidam rumoribus*] Et hoc Principi dictum sit. Civiles rumores inquirere, et secundum fidem ami-citiæ alterum alteri privatorum nar-rare convenit. *Idem.*

Avidam rumoribus] Mæcenas apud Dionem: οὐ χρὴ πᾶσιν τοῖς λεγομένοις πιστεύειν 'nam quis innocens erit, si accusasse sufficet?' ait ille apud Ammian. *Claver.*

48 *Pandit et ignarum*] Ut Raphe-lengius bene cum scriptis. *D. Heins.*

Ignarum nunquam læsura] More tyrannorum, quibus jussi duci, nihil minus expectantes. Non autem de-lationes aut rumores captari a Stili-chone dicit, quoniam ille animi mi-nime habeat indemnatum inauditum-

que quempiam interimere. *Barth.*

49 *Insidiosa murmura*] Delatorum. Adsentatores ideo fugiendos monet Sosicrates apud Rutilium Lupum, quod id genus hominum primo loco insidiatur iis quos coluerit antea, cum primum Fortuna rotam verterit. *Idem.*

50 *Nec viris amexus amor*] Libri quidam *inexus*, *amixus*, *obmixus*. *Putean. amplexus.* Forte, *ricos amplexus amor*: sed nil mutandum temere. *D. Heins.*

51 *In prolem transeurrit gratia patrum*] Lege et exemplo veræ et perennantis amicitiae. Servavit hoc in amicis Regibus et clientibus, amicisque præcipue Populus Romanus. *Barth.*

53 *Post fata colis*] Vera amicitia hæc: quæ cum moriente homine perit, imaginariam contra dicas. *Idem.*

51 *Ille monendus*] Duo *morendos*: unus *Med. forcendus*: quod verbum amat noster. Sic paulo ante, 'Hæc fovet absentes.' Sed tamen mox habebis, 'patriis gubernare Imperium monitis.' *D. Heins.*

Monendus] Instituendos. *Barth.*

57 *Maluerint*] *Maluerunt* Farnesianus et Rottendorphianus: et *possint* paulo ante, non *possent*, meliora exemplaria. *D. Heins.*

Violati] Corrupti, contaminati. *Bart.*

59 *Reservat*] Apud sese videlicet repositum. *Idem.*

60 *Depositum teneris*] Lucens, et viginti alii *terris*: nil muto. *D. Heins.*

Quantum Sol igneus ambit] Romanum Imperium intelligit, quod ambitio scriptorum aequat toti mundo. *Barth.*

61 *Regia*] Domus, Familia Imperatoria. *Idem.*

62 *Clypeo*] Præsidio. *Idem.*

63 *Non genuit patrem*] Velut superstitem sibi in Stilichone.

Vitæque et lucis] Distingue: 'Vitæque et lucis in ipso Limne, contentus nunquam, dat jura subactis

Gentibus.' Orbi, inquit, tot gentibus constanti suo Imperio a prima infantia præest Honorius, ob ætatem teneriorem nulli unquam contentus, te Tutore, sub tuo Præsidio. *Barth.*

64 *Limine contemptus*] Non *contentus*: veram lectionem Raphaelengius vidit, quæ in scriptis extat melioribus. *D. Heins.*

66 *Formas*] Instruis, in statum sapientis viri. *Barth.*

Mente severa] *Serena* Gyrald. Lucens, et tredecim alii; non probo: media Stilichoni mens inter placidam et severam. *D. Heins.*

68 *Contra nixus*] Summa inconsultaque vi, quo genere generosi animi franguntur velut, et indolis nobilitatem amittunt. *Niti*, vim denotat maximam.

Orantem] Exsultantem, alacri lætaque indole se exercentem. *Barth.*

69 *Confringas animum*] Unde servilia fiunt ingenia, loqui non audentia, constricta, hesitantia, et assueta timiditate incerta sui, incerta rerum, sermonum; qualia amissa libertate sub tyrannico Imperio fieri etiam bene notat Dionysius Longinus *περὶ ὕψους*, cap. 39. *Frangere* translatum est, et debilitare denotat.

Ceu cernas consona regno] Vera scriptura meliorum Belgarum videtur *scernis consona regno*, eligis, seponis, ad quæ tuum pupillum moderere; ut majestas illi servetur, nec tamen vel justo minus, vel amplius æquo illi indulgeas. *Barth.*

Secretus consona regno] Sic Aldus et scripti plerique cum primo Vaticano, Lucensi, et Gyraldino, quomodo et Cl. Gronovius in Observationibus, libro 1. cap. 21. jam monuit legendum: novem, *secretò*: ut pri. Vatic. a manu prima: novem *secerni*: quod Barthius amplectebatur: vulgo *ceu cernas*. Mox *patriisque obsequiis* meliores, non *patriisque obsequio*. *D. Heins.*

71 *Sanctum venerere senem*] Non

alio cum honore venereris quam qui debetur et ab omnibus deferretur senili ætati. *Barth.*

Ceu sanctum, &c.] Quidam Theodosium, alii B. Ambrosium intelligunt, qui magno affectu prosecutus est Stilichonem: sane si diutius post mortem Theodosii vixisset, mutuas tradidisset operas cum Stilichone in fovendo ac regendo Honorio; sed maturius decessit: unde imo Stilicho dixisse fertur (ait Paulinus) tanto viro recedente de corpore, interitum imminere Italiæ: obiit vero ante bellum Gildon, quod fuit triennio post mortem Theodosii. *Claver.*

74 *Hinc fuit*] *Sic fuit* prim. Vatic. et sex alii. *D. Heins.*

Primos in conjuge disceret ignes] Non exhaustus adolescentiam vulgivagis libidinibus, sed integram famem ad ovum afferens. *Barth.*

75 *Virum*] Virilem concubitum, primam Venerem. Martialis: 'Et quæ te faciet prima puella virum.' Prima te fruatur. *Idem.*

76 *Lege tori*] Nihil in ore frequentius Græcis Poëtis, quam Lex Venereis, Amoris, &c. *Lex* autem *tori* hic legitimos thalamos notat. *Idem.*

77 *Felicior ille Te socero*] Certe omnem in eo felicitatem habuit Honorius. *Idem.*

79 *Iners aut impia*] Eutropium dicit et Rufinum ex suis quemque moribus. In Arcadium longe aliter animatum fuisse Stilichonem tradit Sozomenus, lib. ix. cap. 4. Sed ex ruinoribus. *Idem.*

82 *Cum fremuit*] *Fremere* libri plerique: sed *fremuit* exstat in prim. Vatic. excerptis Lacti et sex aliis. Deinde pro *Stilichonis* prim. Vatic. et alii multi *Stilicho sic*. Nihil ergo opus Raphaelengii conjectura, *lucessiti* et *petiti* pro *lucessitis* et *petitis* reponendis. Frustra ille etiam secutus Isidorianum odiisque pro *gladiisque*: quod et in quatuor nostris exstabat. Frustra Barthius Raphaelengianæ lec-

tionis subscribit, et *lucessiti* ac *petiti* in secundo casu approbat. Male idem *Stiliconia ira* reponebat, nam τὸ sic necessarium est, cum τὸ ut subsequatur. *D. Heins.*

Canduit ira] *Candere*, summam commotionem animi notat. *Barth.*

86 *Cujus fulta fide*] *Hujus* pr. Vatic. et decem præterea. *D. Heins.*

87 *Stabat*] Inconcussa permanebat, florebat. *Stare fidem*, quæ non vacillet, dixit Plautus. *Barth.*

88 *Sidonias chlamydes*] Omnem Vestem augustam dicit.

Cingula] Inter insignia Majestatis Regiæ hi balthei. *Barth.*

90 *Renidentes hyacinthis*] *Redundantes* prim. Vatic. et sex alii: non placet. Infra in Epigr. 'Dumque auro phaleræ, gemmis dum frena renident.' Pro *Smaragdis* rectius *Lacens*. *Smaragdo*; et a manu prima secundus Vatic. *D. Heins.*

91 *Capulis radiantibus*] Manubriis gemmis fulgentibus. Capulus enim fortium factorum monumenta habebat cælata. *Barth.*

92 *Ignæ*] Fulgore. *Idem.*

95 *Mittitur et miles*] Ad partes scilicet Orientales. Dicit exercitus etiam fratrum ex æquo divisisse. Meliorem tamen partem sibi et Honorio suo servasse Stilichonem memorat Zosimus, lib. v.

Partes] Imperia duo Occidentis et Orientis. *Partes*, adversæ factiones. *Barth.*

96 *Tumcant*] Ex dissensione in Bellum. *Idem.*

97 *Quam peccare fide*] Sic quidam veteres; plerique tamen *fidem*: quatuor *spectare fidem*: Ald. *violare fidem*: *peccare fidem* probum est: peccat fides, quæ non præstatur. Mox lege *quicquid fuerit* vel contra libros. *D. Heins.*

99 *Mereri*] Obtinere, capere. Sic alibi *Meritum* pro præmio. *Barth.*

100 *Quæ crimina pellunt*] Sex scripti *poseunt*: hoc est, provocant, vel im-

petunt, ut glossa nnius Petaviani: vide notas ad lib. II. in Rufin. vs. 302. Unus Med. *posito quæ crimina pascunt*. *Pellunt orbe* etiam pro ore secundus Vaticanus: non male. Mox *junxere choros* Raphelengius; confirmant veteres plerique: doctissimus tamen Gronovius ad Silvas Statii Diatribes cap. 50. *vinxere* est seentus. *D. Heins.*

101 *Junxere choros*] Connexæ enim sibi invicem quodammodo cohæreant virtutes.

Receptæ Pectore] Velut adscitæ. Quæ enim discit aliquis dicuntur animi ejus penetrare, et inseri menti, et intrare pectus. *Barth.*

102 *Cinguntur*] Militaturæ velut tibi. Cingulum: militiæ primum insigne, post omnis dignitatis et officii apud Romanos. *Idem.*

105 *Largiri sociis*] Tò sociis hand placet: forte *largiri facilis*. Adeantur quæ notamus III. Cons. Hon. vs. 90. *D. Heins.*

Corpus Instruit] Quale decet Imperatorem habere. Sic Ammianus Juliano corpus laboribus induratum, ab omni voluptate, cibo, somno, venere, temperasse scribit, lib. XXV. *Barth.*

106 *Cupiat*] Ne velit quidem. *Idem.*

Cupiat cessisse labori] Cupius secundus Vaticanus, et Mazarinianus cum Oisciliano. *D. Heins.*

107 *Casta petas*] Enndem Julianum adamasse Bacchylidis dietum ibidem idem testatur Ammianus: 'ut pietor egregium vultum exornet omni industria, et ipso sese formosiores faciat, ita Pudicitiam vitam honorare ad excelsa surgentem.' *Barth.*

108 *Inconsultus agas*] Ne quid facias sine deliberatione. *Leo.*

Constantia futile ne quid] Turpe dicit, et fortitudine animi indignum. *Barth.*

109 *Infirmumque*] Nullo nixum solido robore. *Idem.*

110 *Tartarus edidit*] Monstrorum pater. *Idem.*

111 *At primum scelerum matrem*] *Ac primam* scripti. Mox *felissima nutrix* Aldus et manu exarati sex; quod conveniens nutrici epitheton: prior Moreti *scrivissima*. *D. Heins.*

Scelerum matrem] Paulus Apostolus, 'omnium malorum radicem' dixit.

Habendo Plus sitiens] Nunquam enim avari mens divitiis exsatiatur. Ovid. Fast. I. 'Quo plus sunt potæ, plus sitiuntur aquæ.' Horat. Od. II. 2. *Barth.*

113 *Trudis avaritiam*] Hujus extensione cedunt aliæ etiam pestes, alia vitia.

Nutrix Ambitio] Utpote mater rapinarum. *Barth.*

115 *Pretiiis commercia pascit honorum*] Mercaturam et Nundinationem facit Honorum et Magistratum.

Pascit honorum] Pascit undecim libri cum primo tertioque Vaticanis: optime. Sic apud Silium, lib. XIII. 'domibus deprompta talenta Pascere longinquum non deficientia bellum.' Vide quæ noto III. Cons. Hon. vs. 99. Congessit nonnulla de elegantiori usu hujus verbi Barthius curis secundis supra hoc libro, vs. 14. *D. Heins.*

116 *Gurges avi*] Corrupta tempora. *Barth.*

117 *Quod*] Exemplum videlicet. *Idem.*

118 *Legem*] Consuetudinem, quæ vicem Legis habet. *Idem.*

Interat usus] Sic recte meo iudicio Raphelengius: scripti tamen omnes, Pricavano excepto, *usum*. Monni libro primo in Eutropium, vs. 249. si vulgatum lectionem sequamur, *malim, quæ jam firmaverat usum*; avaritia, scilicet: nam *qui* in multis codicibus: *gurgitem avaritiæ* Prudentius quoque dixit Haartig. *D. Heins.*

119 *Rure paterno*] Polyandus. *Barth.*

120 *Vel laribus pallet*] Pendet prim. Vatic. et duodecim alii, opinor, pro *pendit*. *Pendit*, damno vel poena affli-

citur. *D. Heins.*

Oberrat] Delator emissarius; quales emissi occulte a tyrannīs in populum, subornati divitum eversores, quos aliquid contra tempora aut Principes fecisse, dixisse, calumniarentur. *Barth.*

121 *Facturus quemcunque reum*] *Fracturus* primæ edd. Janian. Oxon. Pricæan. et Petav. bene: supra lib. i. 'Fracturumque reos humili sub iudice vultus.' Posset tamen et legi *Acturus. Reum agere* elegans et Latium. *D. Heins.*

Obruta virtus Paupertate] Infra felicitati temporum accenset, 'Quod nec inops jaceat probitas, nec inertia surgat Divitiis.' *Barth.*

122 *Lectos ex omnibus oris Erehis*] Non secundum Patriam. Dicit hoc utique in favorem Barbarorum, et Ducum, et militum, Politicos etiam Magistratus gerentium, quibus tum Res Romana nitebatur. Alioquin censu legitimum legendorum ad honores, prævalere utique Patriæ virtus debet. *Idem.*

123 *Et meritum, non quæ cunabula, quæris*] Sic Delrii Codex et Cujacii apud Claverium: ille tamen vulgatum *et nunquam meriti cunabula* perperam probat; quod in primo Vaticano plurimisque præterea scriptis exstabat: alter ejusdem *et meritum nunquam cunabula* cum duobus Pulmannianis et quatuor nostris; quod et Raphelengius secutus. duo *meriti non quæ*. Lectio, quam exprimendam curavimus, a Lucensi, Gyrالد. et octodecim aliis confirmatur. Mox malim, *Et quales, non unde sati*; ut ad τὸ lectos ex omnibus oris referatur: quanquam scripti cum editis constanter, *Et qualis, non unde satus*. *D. Heins.*

Meriti] Non inquiris natales ortumque ejus, qui provehi meretur virtute. *Barth.*

Meritum] Eum scil. qui meritis est honoris gradum. *Claver.*

124 *Benigno*] Benigne omnia in-
Delph. et Var. Clus.

terpretante, bonis amico, non fingente vitia, et præ virtutibus ea dissimulante. Secus omnia agunt Tyranni. *Barth.*

126 *Priscæ redeunt artes*] Symmachus, lib. i. Epist. 37. *Idem.*

127 *Ingeniis aperitur iter*] Quæ sub libertate pleraque florere, pauca sub tyrannide.

Despectaque Musæ Colla velant] Avaritia, et crudelitate atque inhumanitate priorum Ducum velut oppressæ. *Barth.*

128 *Opibusque fluens et pauper*] Vera æstimatio virtutis. Vera justitia. Sententiarum vetus Auctor Manuscriptus: 'Virtutem si colit Sapiens, nullo discrimine juvat pauperem et potentem.' *Idem.*

129 *Fructum*] Utilitatem jucundam. *Idem.*

130 *Jaceat*] Contemnatur, nullius pretii habeatur.

Inertia surgat Divitiis] Inertiam probitati opponit. Ea enim improbitas mera est: 'Pigro enim homine nemo est nequior.' *Barth.*

133 *Hebetat*] Obtundit, contundit. Silianum illud huc facit: 'nec ira Deum tantum, nec tela, nec hostes, Quantum sola nocet animis illapsa voluptas.' *Idem.*

134 *Circæis herbis*] Proverbio nota Circes incantamenta. Voluptatem Venercam iis a Poëta circumscriptam docent Mythologi. *Idem.*

135 *Blanda quidem vultus*] Ita libri plurimi: *vultu* minus bene vulgo. *Tetrius* etiam, non *tetrior*, iidem: et pro *Interius* Gyrالد. Lucens. et septem alii *Ultrices*: bene. Pro *fuscata*, plerique *sulcata*: unus *signata*. *Blanda vultus*, ut bello Gild. 'nec flammea vultum:.' sic *gratus ora* apud Silium, lib. xii. 'Dilectus Pæno Cinyps, quo grator ora Non fuit.' Sic bene scripti, lib. xvi. 'Omnes primævi flaventiaque ora decori:.' sic et paulo post apud nostrum legendum: 'tetrica nec Pallade vultum Inferior,

Claud.

5 D

nec Marte minor.' *Illyricus genas* Helmæstadiensis. *D. Heins.*

137 *Auro circumlinit hydros*] Isingrini codex, Gyrالد. alique nonnulli *circumlignat*: quidam *circumluit*, *circumfluit*, *circumvenit*: sed perperam. Adeantur quæ notamus ad Artem Amatoriam Nasonis, l. iii. 232. *Idem.*

139 *Nunquam conata sapre*, nunquam tamen decepit. Perstat in comparatione eum nexu hauri, qui sæpius conatur priusquam quod vult efficiat. *Barth.*

140 *Non tempora somnus agendi Frustratur*] *Fraudatur* codex Patavinus. Forte *Furatur*: ita et 'fures temporis amicos' dicebant: vulgata tamen scriptura inconsulte non est sollicitanda. *D. Heins.*

Tempora somnus agendi Frustratur] Οὐ χρὴ παννύχιον εἶδεν βουληφόρον ἀνδρα. *Barth.*

141 *Nullo citharæ convivium cantu*] Alludere videtur Edictum Theodosii, quo sublatae sunt de conviviis operæ cantorum. *Idem.*

142 *Non pueri*] *Pueris* sex libri; ut ad convivium referatur. *D. Heins.*

143 *Tota mente remissum*] Ut non simul videres sentiresque gravitatem Terrarum Orbis moderatricem. *Barth.*

145 *Indecores*] Luxui, ejusque instrumentis imputatae. *Idem.*

147 *Absentum condonat opes*] *Condemnat* prima editio, unus Medicus, et prior Leid. Placet. *Pricæanus commendat vel condemnat.* Pro *spreverit* paulo post *spreverat* Lucens. Vatie. et alii nonnulli: et paulo ante *gesserit* pro *gesserat* meliores. *D. Heins.*

Parcus Diligeris] Non ob aurum, sed virtutem. Multis autem Principibus Romanis in militem talis parcimonia exitosa fuit. *Barth.*

148 *Neglectas in pace cohortes*] Id perdidit Probum optimum Principem: nec cum perdidit solum, sed ab eo cæso milites Principum crean-

torum jus venale sibi temere, contra Senatum. *Idem.*

149 *Tum ditas*] Effusus largitionibus. Sero quidem hoc. *Idem.*

Tum ditas] At Nemesis voluit, ut Heliocrates quidam, cæso Stilichone, omnium facultates, quos ille exexerat ex mandato principis publicaret. Vide Zosimum. *Clarer.*

150 *Quos spreverit*] Non subveniens egentibus, aut merita virtuti præmia per avaritiam denegans. *Barth.*

151 *Prodigus*] Ne perdat totum, partem prodigere studens. Cui tamen hæc ipsa donatio donatio non est, nec pro tali accipitur ab iis quibus coacta confertur. *Idem.*

153 *Mensisque adhibes*] Victoria parta, aut re bene gesta.

Nomine quemque Compellas] Blandimentum efficax apud milites, et iis gratum, Imperatori decorum ac gloriosum, posse eos nomine compellere. *Barth.*

155 *Admonitor facti*] Sic Gyrالدinus: cæteri omnes *admonitum*, nisi quod prior Moreti *admonitu*. *D. Heins.*

Figenda sensibus] Ob amorem loquentis. *Barth.*

Figendaque sensibus addis Verba, quibus magni geminatur gratia doni] *Geminatur* rectius scribas. Deinde prim. Vatie. et Pricæanus a manu prima *nodi* non *doni*; quæ scriptura et in Regio codice exstat et Osiellano: etiam pro diversa lectione in tertio Vaticano. *Nodum* dixit pro vinculo et nexu: 'animi vinculum nexusque fideles' Licentio ad Augustinum. Jethaldus Monachus Cluniacensis: 'Qui tibi præcipui nodis jungebar amoris.' *Nodus Vincris* apud Nasonem, quod Maroni *Vincris vinculum*. *Nodus amicitiae* Ciceroni de Amicitia: 'Atque etiam mihi quidem videntur, qui utilitatis causa fingunt amicitias, amabilissimum nodum amicitiae tollere.' *D. Heins.*

156 *Verba*] Pauca ea sint Principi. *Barth.*

Gratia doni] Symmachus ad Stilichonem: 'Nihil ad integrandas hominum fortunas virtutibus tuis promptius; novos beneficiorum gradus invenis; inconstantem putas amorem, qui incrementum non capit; tu instrumentum boni sæculi; tuæ familiæ debetur, quicquid singuli sumus.' *Claver.*

157 *Jactatum sapius*] Arrogantia, et exprobratio beneficiorum odiosa. Nulla res auditu intolerabilior, quam sui ipsius exaltatio. Nam: 'istæ commemoratio Quasi exprobratio est immemoris beneficii.' *Barth.*

158 *Quos promoveris*] Evexeris ad honores. *Idem.*

159 *Flatus Attollunt*] Inanem superbiam. *Idem.*

160 *Ipsa superbia longe*] Superbia Comes felicitatis. Salvianus: 'Pedissequa plerumque novi honoris est Arrogantia.' Superbiam ut plurimum malæ et sceleratæ vitæ causam et principium dare scribit Gregorius Nyssenus in vita Thaumaturgi. *Idem.*

162 *Contingere passim*] Non ut tyranni solent, quorum dextram contigisse pars fuerit voti, ut apud Maronem: 'Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni.' Ubicumque, ait, obvium accedere licet et contingere. *Idem.*

163 *Affarique licet*] Datur unus Ambros. et Medic. ut apud Virg. 'datur ora tueri.' *D. Heins.*

Affarique licet] Affabilitas inter commendati Principis virtutes.

Non inter pocula sermo Captatur] Cum nefas quasi repellere allocutorum. Cum Genio indulgerent veteres, offendit illum, et sese facinus piaculare admittere credebant, triste situm facerent aut dicerent aliquid. *Barth.*

161 *Pura libertate*] Non subfulta adulationibus, non parata et elaborata artificibus, ut aures fastu turgidas palpationibus intraret. *Idem.*

165 *Seria quisque jocis*] Mira in

dicteriis et scommatis ferendis patientia. *Idem.*

166 *Regni parentem*] Publicus Parens Stilicho. *Idem.*

167 *Miratur curiva parem*] Ob comitatem conviviorum et participatum epulandi commendantur Principes.

Tanta potestas] Homo tantæ potestatis. *Barth.*

168 *Civem agat*] Civilitatem commendat Stilichonis, civibus se parem gerentis.

Doctus prisca loquentem] Acute omnem eruditionem in eloquio et notitia Antiquitatis collocat. *Barth.*

170 *Aspersis salibus*] Non infusis. Faceta autem et comis oratio in Proceribus commendatur, ingeniositatem demonstrans. *Idem.*

171 *Aonios meditantem carmine muros*] Verissima Lectio; cum fabula notissima sit, Amphionis cantu muros Thebarum compositos. *Idem.*

Aonios meditantem carmine muros] Multi ex nostris *Aonias Musas*; quomodo ex suis Delius et Schottus legendum contendunt: perperam. Vidit et veram scripturam Gronovius, Diatribis Statio cap. 50. Statius, Theb. I. 'Quo carmine muris Jussit Amphion Tyrios accedere montes.' Lib. II. 'alio tibi carmine muros Amphion auditus agat.' Lib. X. 'faciles carmenque imbelles secuti, Et mentita diu Thebarum fabula, muri.' Silius, XI. 441. 'Exaudita chelys lapidem testudine felix Ducere, et in muros posuisse volentia saxa. Hæc Amphionio vallavit pectine Thebas:' ita versus isti ex antiquo codice legendi. *D. Heins.*

173 *Fallentibus omnes*] *Fallacibus* cum scriptis Raphaelengius: bene. *Idem.*

175 *Auratis figuris*] Effigies, simulacra, statuas inauratas dicit viventibus positas. *Barth.*

176 *Quæ non incudes streperent*] Instar earum, quæ imagines principum

conficerent, quarum ingens copia erat, cum ubique gentium ii adorarentur. *Barth.*

177 *Quantis fluerec fornacibus æra*] Sic idem Raphelengius cum manu exaratis plerisque, ac primis editionibus; bene: nec carpi a Cl. Barthio hac de causa curis prioribus debuit. Rutilius, lib. 1. Itiner. 'Non Biturix largo potior strictura camino, Nec quæ Sardoo cespite massa fluit.' sic ista capienda, quæ interpretes assecuti non sunt. Vide notas lib. 1. de Rapt. 241. *D. Heins.*

179 *Quæ non pro numine vultus*] Instar beneficorum, qui divinis cultibus culti. *Barth.*

180 *Talem nî semper honorem Respucres*] Exemplo Agesilai apud Græcos, qui moriens etiam talem honorem sibi haberi vetuit. *Idem.*

181 *Rapiat*] Cupide, et ambitiose. *Idem.*

183 *Hic solus sprerisse potest*] Imo *Hoc* cum libris. *Tuctur pro meretur* Helmæst. *D. Heins.*

Sprevisse potest, qui jure meretur] Alterius enim animum non subiverit tanta generositas. Auctor in Funere Mæcenatis: 'Majus erat potuisse tibi nec velle triumphos, Major res magnis abstinuisse fuit.' *Barth.*

184 *Undique legati properant*] Ad Stilichonem, Imperii Administratorem. Ejus enim potentia tanta erat, ut nutui obtemperantes haberet tam Romanos quam Barbaros. *Idem.*

185 *In tua centenas aptant*] *Optant* Delrius et Schottus ex suis libris; quod et multi ex nostris confirmant. Nihil magis obvium apud poëtas, quam ut laudaturi aliquem centum aut mille linguas optent. Pro milite mox recte *limite* Raphelengius: codices scripti confirmant. Sic in Historia Augusta passim, *limes Transrhenanus, Orientalis, Scythicus, Libycus, Illyricianus, Thracius, Rheticus, Africanus*, et similia: *limes Hesperius* iv. Consulatu Honor. 129. ex optimis

membranis. *D. Heins.*

186 *Limite tutus inermi*] Noti exercitus ad limites rebellantium gentium. *Barth.*

187 *Culmina totis Edifect ripis*] *Tectis* Delrii liber et unus Ambrosianus. *Pricæanus notis.* *Lego tutis*: ab hostili scilicet incursu: supra habuimus: 'Tuta quod imbellem miratur Gallia Rhenum.' *D. Heins.*

188 *Særum gentibus amnem*] Rhenum dicit: ejus accolæ pro invictis Romanæ rei hostibus semper in ore habet. *Gentibus*, quod infinita vocabula sint Barbararum gentium, quæ ex illis partibus infestarunt Romanos. *Barth.*

189 *Domibus amænis*] Prætoriiis, amœnitatis ergo ripis Rheni impositis. *Idem.*

Præcellet amænis] *Prævallet* scripti aliquot: probe. *D. Heins.*

190 *Rura tyranno Libera*] Gildonem suum intelligit. *Barth.*

191 *Obsidione*] xxx annorum, quæ pressus fuerat ab Alarico. *Idem.*

192 *Sari*] Fluvii Pannoniarum, ejus nomen inepte hic turbant libri. *Idem.*

194 *Nigras rubigine falces*] Unus *Med. rubras*: *rubeas* pro diversa lectione primus Vaticanus. Forte *scabras rubigine falces*; quod proprium rubigini epitheton: tamen Lucanus dixit lib. 1. 'scabros nigre morsu rubiginis enses.' Sic et *obscuram rubiginem* Propertius, lib. 11. Eleg. 25. 'Sed tamen obscura teritur rubigine mæro Ferrens.' Ita codices nonnulli scripti cum primis editionibus; nisi mavis *sed tamen et scabra*. Naso enim libro 1. Eleg. 1. Pont. 'Reditur ut scabra positum rubigine ferrum:' apud eundem Metam. viii. 'scabri rubigine dentes:' apud Maronem: 'Exesa inveniet scabra rubigine tela:' Prudentius Psychomach. 'ne sorde latenti Occupet ablutum rubigo scabra nitorem:' idem libro 11. contra Symmach. 'scabra aut ærugo

peresam Conficit effigiem.' In Propertio tamen *obscura rubigine* omnino placet; cum vulgo legatur *Sed tamen obsistam*, in quibusdam sit codicibus *obsita*. D. Heins.

195 *Ligones*] Ad faciendum opus rusticum. Barth.

196 *Agnoscitque casas*] Sic bene Raphaelengius eum Aldo, Isingrin. et octo nostris: unus Ambros. *Agnoscit causas*; quomodo Barthius ac Schottus coniecerant. Vulgo *Agnoscit causas*; et *cedit pro credit*: τὸ *cedit* perperam curis secundis tnetur Barthius, cum membranae omnes meliores et ipsa ratio pro altera lectione pugnent. D. Heins.

Collibus] Religio osculatae terrae illustratur nobis alibi. Barth.

197 *Non cedit aratro*] Sciens non iri perturbatum opus hostium repentino incursum, sed pro sua jam subigens terram. Idem.

198 *Inculca dabant quas sacula*] Longi anni. Proprie hic autem loquitur. Sacculum enim solos xxx. annos quandoque notat. Idem.

200 *Patrium vectigal*] Non auctum per tot militum Romanorum labores, quos innuit. Idem.

202 *Juvenescere*] Senium enim omnem morbum, omne detrimentum notat. Idem.

203 *Sub tot Principibus*] Invenies mirificas turbas ante hæc tempora, convulsiones Imperii, tumultuationes, rebelliones perpetuas; quod refluunt nodammodo, Stilichonis potissimum pera, sub Honorio. Idem.

204 *Tu reddis*] Scripti multi *Te reddi solo poterunt*, et *crescet* sequenti versu. D. Heins.

205 *Romanum vulnus tectura cicatrix*] Non audet sanationem integram colligere, prudens plerumque veritatis, tiam in mediis adulationibus: de te ergo leviter clausa loquitur, sub tua purulenta lateant omnia. Barth.

208 *Cæleste iudicium*] Deorum. Idem.

209 *Judicium*] Favor, charitas, electio, æstimatio. Idem.

Cingunt Superi] Ammian. Id agit benignitas numinis aut meritum hominum, aut affectio sincera, qua divinitas tangitur, ad prodenda ea, quæ ipsis impendeant. Hom. ὕψαρ ἐκ Διὸς ἐστίν. Claver.

210 *Aut litore produnt*] Ut ad Aquileiam Maximum: Andragathius præceps in undas sese abiecit: Gildonem Tabracam pontus expulit. Sed de isto capiendum, quod sequitur, 'totum oppositi elaudunt f. æquor.' Barth.

212 *In se vertunt*] Arbogastes, Eugenii Dux bellicosissimus et strenuissimus sua se manu peremit.

Militis ense] Rufinum dicit. Barth.

214 *Cubilia fraudum*] Penetralia arcana, a cubilibus ferarum ingeniose effossis. Idem.

215 *Tenera nare*] Sagacem dicit Seneca Hippolyto: 'Nunc demissi nare sagaci Captent aures, lustra que presso Quærant rostro.'

Venantem nare Molossi] Molossum a manu prima primus Vaticanus et Pricæanus: quomodo et alii novem. D. Heins.

217 *Certa dignantur imagine somnos*] Exempla non pauca suppetunt, Principes etiam veritatis ignaros, somniis futurarum rerum admonitos. Barth.

218 *Terræ*] *Provincia*. Sic enim Consulatus veterem dignitatem tueri Claudianus laborat, ut ob servatas Provincias collatum asseveret. Idem.

220 *Aliorum prona favori, Judex dura sui*] Moderatio Stilichonis Zosimo notata. Idem.

221 *Facibus succensa pudoris*] Largo velut igne. Idem.

223 *Tantos annos*] Tot. Numerum et amplitudinem vox ista simul notat. Idem.

225 *Cogere certe*] Lege certæ. Mox annueres bene potiores scripti et Raphaelengius. Vulgo *annuerit*. Aldus et Mazar. *annueris*. Male postea et

contra scriptos Raphelengius, *luet pro lucent*. D. Heins.

227 *Tecta Dea*] Templum in se habebat sibi sum Roma, cum Venere commune, Caesarum nempe progenitrice. *Barth.*

228 *Prima*] Quia Patria Theodosii. *Idem.*

229 *Foliis Minerva*] *Olea*, *legatorum* ramo. Tagum addit, ut præcipuum et singulare Provinciæ decus. *Idem.*

233 *Potuit*] Tanquam rem arduam dicat. Notatum supra. *Augusti fuscus*, quia tertium Consul fuerat Theodosius, cujus fratris filiam, ab ipso Principe liberis accensitam, matrimonio habebat Stilicho. *Idem.*

234 *Ab orbe, Quem regit*] Revera sub Principe Princeps erat. *Idem.*

236 *Exiguamne putat*] *Putet* duo libri. D. Heins.

237 *Immoto jure*] Imperio. Quod tuebatur utrique Principum. *Barth.*

238 *Purpura*] Culmen Imperatorum in Hispana familia. *Idem.*

239 *Mariæ facundet*] At Maria Aug. sine prole obiit, unde illud vaticinium perit. *Cluver.*

240 *Quod Dominis speratur avus*] In aliis *Dominis*: primus Vaticanus utramque lectionem agnoscit. D. Heins.

Dominis] Honorio enim filius sperabatur, eni avus futurus Stilicho. *Barth.*

241 *Torque decoro*] Veteri Gallorum cultu. *Idem.*

242 *Gasa*] Gallicum telum. *Gellius*, lib. x. cap. 25.

Animoso pectore] Gallis propria laus. *Barth.*

244 *Pagina*] Immortalis consignatio. *Idem.*

247 *Caledonio rebata Britannia monstro*] Putabam aliquando *callata Britannia ponto*: ut bello Getico: ‘*val-lata mari Scironia rupes.*’ D. Heins.

Caledonio monstro] Ignota feræ, dicere vult, allusione ad intima Britanniarum tum nondum satis perspec-

ta, unde monstrosa censita Provincia. Quasi damnatæ fuerint hæ oræ talibus ferendis portentis. *Barth.*

248 *Ferro picta genus*] Immanitatem gentis, et voluptatem in sanguine etiam sic indicat. vide *Julium Solinum*, cap. 25. *Caledonii* *Britanni* a *Silva Scotiae*, ejus nominis.

Vestigia verrit] More Heroinarum præscarum: quibus populi tam longi in usu, ut pedissequas alerent vestium laciniis ferundis. *Barth.*

Vestigia verrit] *Lambit* prior *Moreti*, eleganter. Pro *ferro picta genus* forte *secta*; de Alanis alibi: ‘*frontemque secari Ladus.*’ posset et *puncta*; sic ‘*puncti Threiciis notis.*’ D. Heins.

249 *Occani æstum*] Fluendo et refluendo. *Barth.*

251 *Munivit Stilicho*] Ut *Vopiscus* in *Caro*, ‘*Civitatem religione munivit.*’ *Intra* lib. iii. ‘*popularibus illi Munito studiis languebat gratia patrum.*’ *Regius* tamen *Me jurit*; quod efficacies. Pro *Hibernam*, quod omnes fere libri tuentur, *Iernam* *Raphelengius*, *Lucens*, *Iernon*, *Oxon*, *Inermem*, *Lego*, *Iernon*, *Stephanus*, *Ἰέρων ὕψος*. Sic et *Strabo*. D. Heins.

Scotus Iernon] *Hiberniam* dicit a *Scotis* sociis in stragem *Britanniæ* excitam. *Barth.*

253 *Bella timorem*] *Tela* multi scripti. Sed censeo *vela* reponi debere. *Mox tuto* pro *toto* *Reg.* et *Oxon*. *Santona* quoque non *Saxona* unus *Ambros.* tam hic quam alibi. Male etiam *Aspicrem* pro *Prospicerem* *Raphelengius*, *Lucan.* viii. ‘*Rupis in abruptæ scopulos extremaque currens Littora, prospiciens fluctus, nutantia longe Semper prima vides venientis vela carinæ.*’ *Ovid.* *Epist.* *Phylidis*: ‘*Hinc ego vela tuæ prospexi prima carinæ.*’ quæ *veta lectio*. *Epist.* *Atiad.* ‘*Aut mare prospiciens in saxo frigida sedil.*’ *Epist.* *Horus*: ‘*Aut freta prospiciens odioso concita vento.*’ *Raphelengii* errorem etiam *Bar-*

thius deprehendit. *D. Heins.*

251 *Ne Pietum tremcrem*] De Pietis alibi. Saxones vero circa hanc tempestatem Britanniam in suam potestatem redegerant. Tiro Presper Chronico. *Barth.*

255 *Dubiis venturum Saxona ventis*] Tanti Piratæ Saxones, ut Britannicum Oceanum p[er] libris consutis navigare ludum haberent. *Idem.*

257 *Calido die*] Multo Sole. *Idem.*

261 *Nomen ignorare*] Tam secunda ab hoste, ut ne nomen quidem ejus amib[us] esset grave. Supra lib. i. 'vicinum quod nescit Iberia Maurum.' *Idem.*

262 *Post hæc (Enotria lentis)*] *Post hæc* Lucensis, prim. Vatic. et octo alii. Rectius *lentas* etiam alter Moreti, et tertius Vaticanus. *D. Heins.*

264 *Curules*] *Curulem* prim. Vaticanus et Oselianus. *Idem.*

265 *Augeri*] Honorari. *Barth.*

Sola jurare Fama potest] Re in Italia præsentem. *Idem.*

266 *Incitat ardor*] *Incitet* libri quatuor. *D. Heins.*

268 *Anni pandentem claustra*] Exordientem Consulatam, eoque novum annum. Ceremoniam aliquam affuisse indicatur, qua temporis novi ingressio proponeretur. *Prosequar*, ad deductionem pertinet, ab amicis, clientibus, necessariis. *Barth.*

269 *Romam*] Divinis honoribus hinc inde per Provincias cultam. *Idem.*

271 *Raptis sed protinus*] Romæ effigies in monumentis priscis armata semper visitur. *Idem.*

272 *Per nubila sidere*] 'Quod si non cecidit, potuit cecidisse videri.' Tanta enim celeritate hoc fieri aiunt, ut oculorum acies prætereatur. *Idem.*

274 *Jam fulgurat umbra*] *Subfulgurat* alter Moreti et unus Ambros. cum Delrii codice. *D. Heins.*

275 *Nec Pallade cultu*] *Vultum* Gevartii excerpta et prim. Vatic. dictum supra. Sequenti versu *orbe corusco* non *ore* ex suis libris Schottus ac

Delrius: nec aliter nostri; bene: orbem clypei intelligit; vulgatum frustra tuctur Barthius. Mox *protangunt* primus Med. et Palatin. *tergunt*: vide not. præf. lib. i. in Rufin. Mox *Transchitur Thuscus* non *Thuscus* Barthius: perperam. *Idem.*

Tetrica Pallade] Quæ vultum habeat in virginitate masculinum. *Barth.*

276 *Ore corusco*] Totum vultum habitumque a Poëtis *os* nuncupari notamus alibi. *Idem.*

277 *Tangunt laquearia*] Conjectare hinc licet quanta altitudine fuerint Romana Procerum Palatia. *Idem.*

278 *Attonitum*] De insperato adventu earis-imî numinis. *Idem.*

280 *Quid profuit umi*] *Malo amais.* *D. Heins.*

281 *Servilem notam*] Eutropium Eunuchum Consulem consiliis Stilichonis eversum videri vult. *Barth.*

282 *Tanta quem mole*] Tanto conatu, tantis machinis. *Idem.*

Tanta quem mole turis] Lucens. et Gyrald. *tota*: non placet. Vide lib. ii. in Eutrop. vs. 100. *D. Heins.*

284 *Quanam caussa moræ*] Modestiam ego arbitror, Zosimo non semel laudatam; qua neque unicuique suum filium ultra Tribunorum Notariorum, e quibus et Claudianus fuit, nomen evectum voluit. *Barth.*

Quonam cunctabere rursus] Alii *quoniam*. Aldus et sexdecim nostri cum quinque Vaticanis melioris notæ, *quoniam*; vere: *cunctari* aliquem pro morari. Nupt. Honor. 'quoniam usque verendus Cunctatur mea vota socer?' Lib. iii. de Rapt. 'non me Riphæa tenebunt Frigora, non dubio Syrtis cunctabitur æstu.' Statius, Theb. iii. 'magnum cunctamur, Nata, paratus.' Lib. vi. 'furit undique clamor Dissonus, ambiguumque senis cunctatur Adrastrum Consilium.' Lib. vii. 'Atque ea cunctantes Tyrii primordia belli Jupiter haud æquo respexit corde Pelasgos.' Lib. xi. 'Ut dubium et pugnas cunctantem Etheo-

clea vidit.' Val. Flaccus II. 'Acclinem scopulo inveniunt, miserantque fœventque Alternos ægro cunctantem poplite gressus.' Virgilianum illud imitatus: 'Alternos longa nitentem cuspidē gressus.' Idem Valerius, lib. I. 'Talia cunctanti lævum Jovis armiger æthra Advenit:' sic vetus editio. Eodem libro: 'quam multa leo cunctatus in areta Strage virum.' Lib. IV. 'Argus et in scopulos et monstros horrida saxa Ignotas jubet ire vias, heu multa morantem Cunctantemque preces inclusaque pectore verba:' ita et illic scribendum puto. Ovid. lib. II. Fast. 'Cætera cunctantem cubito Tirynthius heros Reppulit:' quomodo vetus liber; vulgo *tentantem*: sed jam nimis sumus. Virgil. Æneid. IV. 'Linquens multa metu cunctantem, et multa parantem Dicere.' Apud Nasonem epistola Leandri: 'Atque ita cunctatus monitum nutricis amaræ:' quomodo codex omnium optimus in Puteanea bibliotheca; nam hactenus lectum, *monitu contactus*. D. Heins.

285 *Ingenio*] Causa ingeniose excogitata.

Boreæ metus] Septentrionalium populorum.

Omnis et Austri] In Austrum Junianus: eleganter, pro ora quæ in Austrum vergit: quinque libri *Eos et Auster*, contra legem metricam. Forte *Auster et Eos*. *Eos ora*, pro *Eoa*: in quibus loquendi modis noster multus est: *omnis et astra* Oiselianus. D. Heins.

Austri] Gildonis apud Africam debellatis. Barth.

287 *Junum pax alta ligat*] More priscæ Reipublicæ. Idem.

289 *Quo se decorare fatentur*] Duo scripti quod: tres qui. Lego, *quem se decorare*. D. Heins.

291 *Non si*] Num unus Med. Placeat. Pro *Omen* quinque *Crimen*. Tertius Vaticanus *Opprobrium*. Lego *omen vel crimen eat*: ut apud Statium, Theb.

III. 'et tibi tuto Nunc eat iste furor.' Ovid. 'Inque nurus Parthas dedecus illud eat.' Pro *rebus Eois* quinque libri cum duobus præcipuæ notæ Vaticanis, *reris*; et sane *rebus* mox sequitur. Reg. *venus*. Forte, *quod reris*, *Eois Omen erat*, quod nomen *Eois Omen* erat prim. Medic. et Thuanens; ut ad nomina Fastorum alludat. Mox *nullis mihi credita rebus*, non *cognita*, Helmaſtadiensis. Idem.

Prodigiis] Deprecatur autem Stilichonem ne hujus mali ominis gratia Consulatum contemnat; eventum enim Orientalibus partibus impendere. Ad sese in Occidentem nihil de rebus tam fœdi Consulis pervenisse. Barth.

293 *Rebus*] Negotiis, usu ipso. Fabulam inde meram in Occidentem perlatam fuisse ait; res hæsisse in Oriente. Idem.

294 *Risit*] Velut portentum fuerit risu dignum. Idem.

De erimine rumor] Discrimine sec. Vatic. Farnes. et Lovan. Mox *Opprobrii* Lucens. D. Heins.

296 *Maxima virtus Est tua*] In hoc maxime, inquit, Heroica tua Prudentia elucet, quod taceas in Curia de monstros pellendis, cum alia omnia ad Patres Senatūque referas. Opprobriis nullam fidem constare ait, hoc est, non exstare Senatūs consultum aut rescriptum ullum Senatūs, quo mentio fiat Eutropii Consulis; sed rem abolitam in usu pro fabula. *Decoris oracula*, dedecus illud nunciantia, Consulem Orientalem Romanis Fastis inferentia. Barth.

298 *Pellendi denique nullum*] Prim. Vaticanum et octo alios secuti sumus. Vulgo *pellendis: denique nullum*. D. Heins.

300 *Curia nomen*] Omnia agit ut Eutropii nomen Romæ Occidentali ignotum faciat; certe ejus fastis minime admissum. Barth.

301 *Pars sceleris dubitasse fuit*] Legebam olim *Par sceleri*: quam conjecturam viris harum litterarum peri-

tissimis tunc laudatam memini: et sane *Par scelere* a manu prima in primo Vaticano legebatur, et Oisiliano. Vulgata tamen lectio ex illo Virgiliano potest defendi: 'Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni.' Sequentia videntur corrupta: pro *factorum* mox novem librifactorum. D. Heins.

303 *Ante fretum delata mihi*] *Delata* prim. Vatican. et alii octo; ad me delata, et suppressa meo studio. *Idem.*

Ante fretum delata mihi] Priusquam navim scanderet, aut mari nunciis crederetur. *Mihi*, meo commodo; Romæ enim dignitatem servasse Stilichonem ubique videri vult. *Barth.*

304 *Exempla*] Exempla sunt Historiæ priorum, servientis instructioni sequentium. *Idem.*

306 *Secretum meruit*] Ne innotesceret apud veterem Romam. *Idem.*

Quisquis Eoos Scribere desierit] *Eois* legit Barthius: et mox *rasisse* pro *tersisse*, quod placet, pro *crasisse*; propria significatione: 'eradere nomen ex fastis.' In prim. Vatie. aliisque multis est *terxisse*: sec. Vatie. *strinxisse*: alter Oxon. *traxisse*, cum Moreti duobus; quæ lectiones ad veram aludunt; ut et duo Medicei, in quibus *ramsisse*: proxime tamen omnium Patavinus, qui *rosisse* præfert: pari modo apud Ciceronem 'radere nomen fastis,' pro, eradere: potest tamen et *tersisse* ferri hoc loco. Lego etiam *Eois*, ut ad *fastos* referatur; atque ita Lucensis. Pro *desierit* octo codices *deseruit*: an *desuerit*? *Fastus* quoque pro *fastos* Patavinus: dictum alibi. D. Heins.

307 *Gabinos*] Romanos. Vetustatem morum et ceremoniarum hoc nomine commendat. *Barth.*

309 *Cur ego quæ nunquam*] *Quem* et *gratuler* ex scriptis: et deinde *Nos* nec credidimus: non *Nec nos*. D. Heins. *Creatum*] Consulem Eutropium *Barthius*.

313 *Plus ideo*] Eo magis, amplius. *Id.* *Fastigia juris*] Prior Leid. *re-*

rum. Lucens. et Gyrald. *ritas*: nihil muta. Adi notas lib. II. in Eutrop. vs. 124. Barthius versum esse adulterinum affirmat. D. Heins.

314 *Qui portus honorum*] Portus, tutum supremumque confugium denotat. *Barth.*

317 *Titulo tunc crescere*] Aliquoties adulatur Stilichonem suum hoc modo: 'Principe tu genero felix, felicior ille Te socero.' *Idem.*

319 *Consulibus*] Annis scilicet, quos a condito Consulatu Romano contaminatos ubique, ubi locus fert, clamat Eutropii fascibus. *Idem.*

320 *Annum redde tuum*] *Malo suum*: ut alibi; 'Restituit Stilicho cunctos tibi, Roma, triumphos.' *Quicumque*, subintellige consul: aliter Barthius. D. Heins.

323 *Tunc consule Bruto*] *Te consule*, *Brute* primus Med. *Idem.*

324 *Per fasces*] Consulatum Regno substitutum. *Barth.*

325 *Sublimem honorem*] Papinius: 'Lucemque a Consule dedit Omnis honos.' *Idem.*

326 *Plus est servasse*] Liv. I. XXXVII. 'Quæ parare et quærere arduum fuit, nescio an tueri non sit difficilius.' *Id.*

327 *Ore reverendo*] *Rubenti* pri. Vatican. et undecim alii; bene: rubenti præ verecundia; hinc *rubor* pro pudore passim apud poëtas; ut lib. I. in Eutrop. vs. 253. 'Aut quid in hoc vultu poterit flagrare ruboris?' ubi perperam *suprare* rescribunt: ad-eantur quæ notamus illic. Mox pro *insolitus* Scaliger et *solitus*: quomodo Delrii codex et undecim nostri cum primo Vaticano. Ego olim *en solitus*; nec adhuc damno penitus. Pro *ignis* quindecim *amnis*. Glossa libri Regii, *id est sudor ex verecundia*. Barthius ex Palatino an *solitus frontem circumfluit ignis*? quod minus arridet: verius est debere reponi, *ut solitus frontem circumfluit ignis*! Sic libro proxime sequenti ex optimis membranis, *ut, Stilicho, cunctis inopina relaxit Te victore*

salus! Apud Juvenalem, Sat. vi. 'ut sæpe emungeris!' ita enim contra scriptos editosque, quotquot vidi, codices est reponendum. Noster bello Gildonico: 'ut te mortalia pridem Implorant!' *D. Heins.*

328 *Et solitus frontem circumfluit ignis*] *Pudorem* dicit, verecundiam ob honorem oblatum. *Circumfluere* ignem pulchre dixit a contrario ipsi elemento.

Circumfluit] Ut illa vehementia pudicæ flammæ generet humorem quendam per ora labentem. *Barth.*

329 *Vincis qui cuncta, pudorem*] *Vincis* quo quinque libri, quos inter Oisc- lianus; argute: vulgatum tamen ex illo Ovidiano defendi potest: 'Vinee animos iramque tuam, qui cætera vincis.' *D. Heins.*

331 *Te certum est*] *Posse* quas veteres multi cum Aldo: unus Vatican. *nosse* quas. *Idem.*

Mirare libens] Trabeam Consularem dicit mirifico auri pondere constantem, intextis imaginibus Heronum, ab imperatoribus mitti consueta designatis Consulibus. *Cinctus*, ab cingulo cætera continente, omnia vestimenta denotat. *Barth.*

333 *Reposito nurice*] Bis tineta lana. Palladi omne artificiosum opus tribuisse veteres alibi notamus. *Idem.*

334 *Nerimus auro*] Auro in fila ducto. *Idem.*

335 *Aurea quo Lachesis*] Parcas Heronum felicium tempora non lana, sed auro, nere et ducere censebant Poëtae. *Idem.*

336 *Hic ego*] *His* ego malim, si liceat per codices antiquos. *D. Heins.*

Promissam sobolem] Responsis videlicet Deorum, ut de omnibus feliciorum temporum auctoribus Poëtae. Sobolem noster dicit ex Maria Stilichonia et Honorio. *Barth.*

337 *Praelusi*] Præpiuxi in trabea. *Praeludere* est per ludum velut rem aliquam præfigurare. *Idem.*

340 *Insigne Minervæ Spirat opus*]

Minervam legendam ex Lucens. Gyrald. et quatuordecim aliis: dictum iv. Cons. Hon. vs. 591. Paulo ante perperam *cuncta fila*, non *tineta*, potior scriptorum pars. *D. Heins.*

341 *Spirat opus*] Instar vivi aomatique. *Barth.*

342 *Lucina labores*] Non dolores primæ editiones et plurimi scripti; quod et recte Raphelengius secutus: hinc *laborare* puerperæ dicuntur, et *labor* pro puerperio. *D. Heins.*

343 *Fulgente*] Auro, gemmis, purpura. *Barth.*

Fulgente lecto] Auro vel argento scilicet. *Clarcr.*

344 *Palescunt gaudia*] Metuentem simul et gaudentem facit. *Barth.*

Palescunt gaudia matris] *Malo matris*. Mox in *stamine* pro de potiores scripti. *D. Heins.*

345 *Susceptum puerum Nymphæ*] Ut Deorum puerperiis. His enim adsignantur Nymphæ. *Barth.*

347 *Vagitus audire putes*] Fictio Poëtica, ad vivum effigiatam speciem etiam auditui admoveans. *Idem.*

348 *Ore ferens patrem*] Testata matris pudicitia. *Idem.*

Stilicho maturior aro] *Sed arvens matura* *verendo* Gyrald. Lucens, et tredecim alii. *Stilicho maturior ari* undecim: nonnulli *sed arvens maturior ari*; ut *τὸ Stilicho* ex Glossa sit. Sic apud Virgil. 'arvens matura Acestes:' et apud Statium, Theb. v. 'arvens matura Polyxo.' Veram lectionem jam vidit in Elencho Antidiatribes Statiæ Gronovius noster. *D. Heins.*

350 *Fucantem serica frenâ*] Sic cum Isingrinus Raphelengius, et Mazariinus ex nostris: alii cum vulgatis *fumantem* vel *spumantem*: alter Moreti *undantem*; non male: prim. Vaticanus *fugantem*, solummodo errore pro *fucantem*. Pro *purpurco*, quæ vox paulo post repetitur, lege *sanguineis* cum prim. Vaticano et undecim aliis: noster de Equo Honorii in Epigrammatis: 'Sanguineo virides morsu

vexare smaragdos, Et Tyrio dignus terga rubere toro.' Lucan. IV. 'Sic-
caque sanguineis durescit spuma lupatis.' *Sanguinem*, pro spuma, noster
lib. II. de Rapt. 'Sanguine ficna ca-
lent.' IV. Cons. Hon. 'spumosis mor-
sibus antrum Fumat, anhelantes ex-
undant sanguine gemmæ.' Statius,
Theb. VI. 'Qui dominis, idem ardor
equis, facie lumina surgunt. Ora so-
nant morsa, spumisque et sanguine
ferrum Uritur.' Ita et *spuma cruenta*
Virgilio Georg. 'spumas ager ore
cruentas.' Silius, lib. XVI. de equo
Asture: 'siccumque cruento Spumens
admorsu ganderet mandere ferrum.'
Idem lib. XII. 'Iumitem quatiebat
equum, spumantia sævo Frena cruen-
tantem morsa.' Oppianus v. Halient.
'Ἀφρῶ ὅφ' αἱματόεντι γένυν σκυλοῖσι χα-
λινῶς ἔμπριει, ubi de equo. Apud
Dionem Chrysostomum locus insignis
est in hanc rem, ubi Apelles equi
spumam pingens describitur Orat.
LXIII. sed exemplar non est ad ma-
num. D. Heins.

354 *Aureus ipse*] Anno totus factus,
assimulatus, indutus. Barth.

355 *Tertia regali*] Primum Conju-
gium Stilichonis cum Serena. Secun-
dum Honorii, cum ejusdem paris fœ-
mina. Tertium addit non ex Historia
sed ex voto et præsagio, quorum ta-
men neutro vates fuit. Intelligas igitur
Eucherii cum sorore Honorii; se-
quentia hoc volunt. Idem.

356 *Pennatique nurrum*] Multi ex
scriptis *torum*. D. Heins.

Nurum] Placidiam inmit, quæ fi-
lia Theodosii magni ex Galla sorore
Valentiniani Jun. Satis vero apparet
Claudianum eam quasi destinare Eu-
cherio. Claver.

358 *Eucherius timido*] *Trepidus* libri
meliores; alii *tepido*. Junianus *tumi-
do*; ut noster Laude Serenæ: 'Utra-
que luminibus tumidum micat, utra-
que blandas Excitat ore faces:'
sic bene codices scripti. Nupt. Cele-
stinæ, 'matura tumescit Virginitas.'

Statius, Theb. II. 'Deiphilen tumida
jam virginitate jugari.' Achill. 'Vir-
ginitas matura thoris, annique tu-
mentes,' de Lycomedis filiabus. Dra-
contius Hexamera: 'Virgo decora,
rudis, matura tumentibus annis.' Se-
quenti versu pro *lato* prim. Vatie, et
Reg. *retro*: tert. Vatie, pro diversa
lectione *tetro*. D. Heins.

Flammea sublevat ore] Amoris con-
jugalis pudica et decora significatio.
Barth.

359 *Arridet*] Puerili quodammodo
affectu. Idem.

Thermantia] Stilichonis filia minor
nata, quæ sorore defuncta nupsit
Honorio, integro adhuc et casto, ut
aiunt, quantum ad illam. Claver.

360 *Utroque petit diademata sexu*] Utraque
stirpe Imperium complexa.
Barth.

361 *Reginasque*] Sic olim Regum
filix apud nos.

362 *Dextraque regendum*] Meliores
gerendum. Plantini editio *tegendum*
mendo-e: unde Raphael. *tendum*. D.
Heins.

363 *Ebur*] Sceptrum Consulare ex
Ebore.

Solemnibus urnam Commovet auspiciis] Servatis omnibus ceremoniis et
observationibus veteris Institutii.
Barth.

364 *Acibusque*] Addicentibus. Idem.

365 *Habiles armis*] Ex quotidiano
usu perpetuaque gestatione. Idem.

366 *Latii cultus*] Summo quodam
Latii Magistratui destinati.

Sederunt] Apto modo. Habilem
idoneumque togato magistratui indi-
cat. Barth.

369 *Deposito mitis clypeo*] Milita-
rem pulchritudinem dicit, gratam in
pacato habitu. Idem.

371 *Currumque patris*] Bellona Mar-
tis filia. Idem.

Bellona cruentum] Sic plerique
scripti. Cl. Gronovius, Diatribes Sta-
tianæ cap. 50. *cruentum*; cui accedo:
nam Gyrald. prim. Vatie. et decem

alii cum primis edd. *cruciat*. Idem *tendens non tendentem*; et sic scripti. *D. Heins.*

373 *Fratre Parore*] Inepte alii *Pudore*. Homero et Hesiodo δειμός τε φόβος τε θεράποντες Ἀρῆος. Val. Flaccus, lib. III. ‘Terrorque Pavorque Martis equi?’ et sic poëta passim. *Idem.*

374 *Terga catenis*] Colla meliores; ut VI. Cons. Hon. ‘Colla catenati vidit squalentia Cimbri.’ *Idem.*

376 *Ingentem securim*] Antiquissimorum Heroium gestamen, telumque cum primis formidatum. *Barth.*

380 *Famæ vulnere*] *Vulnera Famæ* vocat execratam sæpius Eutropii Consulis Historiam. Sic *vulnera Pacis*, civile et detestatum Bellum Petronio: ‘et læsæ vulnera Pacis.’ *Idem.*

Famæ qui vulnere nuper Calcatam flectere togam] *Calcatam Famæ vulnere togam* minus concinne censeo dici: quare minimum abest quin opiner *vulnera* reponendum, cujusmodi appositiones multum amari a nostro alibi jam ostendimus. *D. Heins.*

382 *Lusisse Catones*] Exemplia severitatis omni post avo ambo Catones, uterque tamen, si Historias exacte consulas, non prorsus sine nota iniquitatis. *Barth.*

384 *Dammis*] Ita vocat pericula famæ et famis, ab Eutropio et Gildone. *Idem.*

387 *Urbique tuum*] Consules apud Urbem Magistratum inire et gerere maximi facit, veneratione morum antiquorum perpetua, licet inconsulta. *Idem.*

389 *Depulsa*] Barthius *Depulsam*: confirmant prima editio et quatuor aut quinque scripti. *D. Heins.*

Depulsam] Regimine nimirum antiquo illo pene dejectam atque excusam. *Barth.*

390 *Camillum*] Tertiū Urbis Conditorum. Camillus enim tali titulo cultus. *Idem.*

391 *Quirites, Et populus*] Proceres,

et plebem. *Idem.*

392 *Quem ductor amas*] *Ames* cum Aldo et plerisque scriptis. *D. Heins.*

393 *Nec prius auditas*] Gallicum frumentum industria Stilichonis Romæ laboranti subvenisse aliquoties celebrat. *Barth.*

395 *Messesque ferat*] *Ferant* multi. Gyrald. Lucens. Vatic. *rebat*: decem alii *rebat*; bene, ut infra: ‘Vexit Lingonicæ sudatas vomere messes.’ *D. Heins.*

Auster] Ab Africa annonam dicit. *Barth.*

396 *Horrea*] In Urbe Roma condendo frumento 306 horrea fuerunt, memorante Publio Victore. *Idem.*

398 *Fallax o quoties*] Ut solet expectanteis rumor illudere. *Idem.*

Rumor deludet amorem] *Pulvis* primæ edd. prim. Vatic. et octo alii; optime. Infra: ‘jam tempora desine longæ Dinumerare viæ, visoque adsurgere semper Pulvere.’ Bello Getico: ‘Pulveris ambiguum nubem speculamur ab altis Turribus, incerti socios apportet an hostes.’ Lucan. ‘Cæsareas pulvis testatur adesse cohortes.’ Pluribus eam lectionem confirmare tædio sit. *D. Heins.*

400 *Spargentur et omnes Flore viæ*] Notissimus honor omnibus pompis, et notarunt ubertim docti. *Barth.*

401 *Superet*] Transeat.

Pythia limina] Templum Apollinis, aut vicum. *Barth.*

Superet cum Pythia limina Consul] *Superes* malo, cum septem scriptis. *Culina* etiam bene octo cum primo Vaticano. Idem Vaticanus *Pincia culmina*: in aliis multis *Phicia* et *Phitia*; mons Pincius Romæ satis celebris; sed vulgatam scripturam non temere damnem. *D. Heins.*

402 *Species Romana*] Roma digna. Pompam dicit. *Barth.*

403 *Pompeiana proscenia*] Theatrum Pompeii Magni. *Idem.*

404 *Vallis tibi Martia ducet*] *Murtia* scribendum. Varro, l. IV. de L. L.

'Intimus Circus ad Murtium vocatus, ut Proclilius aiebat, ab urceis. quod is locus esset inter figulos. alii dicunt a murteto. cujus vestigium manet, quod ibi sacellum etiamnum Murtiæ Veneris.' Vidit Barthius quoque veram scripturam curis secundis, qui illic aduendus. Primus Vaticanus a manu prima *Murtia*: in aliis compluribus *Murtia*. *Tollet nomen non ducet* optimus liber Moreti et quatuor alii. Libro III. 'exultant avidi, quocumque decorus Conspiciare loco, nomenque ad sidera tollunt.' *D. Heins.*

Ducet] Pulchra lectio, ad longum clamoris tenorem capienda. Cœlum autem dicit, alludens opinionem Populi Romani, continuantis tam diu eoque usque plausum, donec ab æthere ipso reddi videretur. *Barth.*

405 *Nomen*] Vocabulum Stilichonis, iteratum a plebe, favore ejus, et redditum ab Echo. *Idem.*

Pallanteoque recessu] *Recussus* vel *recussu* prim. Vatic. et emendatum a secunda manu *recussum*: pari modo et Oiselianus: tertius Vaticanus *recussis*: quatuor alii *recursu*. *recussum* placet, ut in illo Maronis: 'utroque recusso Insonnere cavæ genitumque dedere cavernæ.' *D. Heins.*

407 *Cum genero*] Non obtigit illi votum hoc. Cum secundum enim Consule Stilichone Magistratum gessit Anthemius. *Barth.*

408 *Jam Fama loquacibus alis*] De *alis loquacibus* nugæ sunt: lego *Fama ales*, quicquid obstant scripti; distinctione locus etiam juvandus: dictum bello Gild. vs. 477. Sic et *alitem Victoriam* facit VI. Cons. Hon. vs. 607. ubi plura. Cæterum in Pricæano *volacibus alis*: ut forte scribendum sit: 'Hæc dum Roma refert, jam fama sonacibus alis Pervolat Oceanum: linguis et mille citatos Festinare jubet proceres.' *D. Heins.*

409 *Linguis et mille*] Nota Famæ Maroniana descriptio. *Barth.*

411 *Non iter*] Signum veræ amicitiae. Horatius: 'Septimi, Gades adi-ture mecum, et Cantabrum indoc-tum,' &c. *Idem.*

412 *Vincit amor meriti pridem*] *Pu-to: Vincit amor: meritis pridem clari-que vetustis Fascibus ad socii properant et consulis annum.* Naso, Metam. x. 'Vicit Amor: supera deus hic bene notus in ora est.' Posset etiam vocibus transpositis, *pridem emeriti*; ut Consulatu Mallii: 'Emeritum pridem, desudatisque remotum Judiciis, eadem rursus complexa potestas Evehit, et reducem notis imponit habenis.' Infra l. III. 'Et post emeritas moderator quisque secures Dis-crimen letale subit.' *D. Heins.*

Vetustis Fascibus] Qui longo ante tempore Consulari dignitate functi fuerant. *Barth.*

413 *Vindicis*] A masculis Entropianis. *Idem.*

416 *Nilique ad littora tandem*] *Gy-rald. et undecim alii tendens: recte. Alibi de Phœnice: 'velox alienum tendit in orbem.' Paulo ante pro-fœcunda, perperam quidam fœcundam.* Eidyll. de Phœnice: 'Emeritos artus fœcunda morte reformat.' *D. Heins.*

417 *Procedit ab Euro*] Procedere hic emphasin habet singularem. Virgilius: 'Ecce Dionæi procedit Cæ-saris astrum.' *Barth.*

419 *Solis mirantur arem*] Cum eo nimirum æternam. *Idem.*

420 *Redolent cui cinnama busti*] *Re-cens enim nativitate de busto patrio Phœnix.* *Idem.*

421 *Chorus est*] Exsultatio tripudians. *Idem.*

422 *Divique*] Deum honor, ait Tacitus, non ante Principi habetur, quam agere inter homines desierit. Tertull. 'Maledictum est ante apotheosiu Deum Cæsarem nominare.' *Claver.*

424 *Est ignota procul*] Humanis cæteris. Poëta enim afflatu divino percitus videt aliis mortalibus invisâ. *Barth.*

426 *Immensi spehæca ævi*] *Æternitatis* quodammodo, et temporis, sub mensuram non cadentis, et hoc est ævum.

Tempora vasto Suppeditat revocatque simi] *Ordinem, distinctiones, nomina ævi, tempora vocat. Barth.*

429 *Perpetuumque viret*] *Vivens* Gyrald. et *reductum* prim. Vatic. aliique non pauci. Pro lapsu *Lovan. morsu.* D. Heins.

435 *Stabilesque moras*] *Fixas* currentesque *stellas* dicit: sic tamen *ποιητικωτέρως* hæc capias, ut cursus stabiles simul cum moris dicantur.

Quibus omnia circum Ac percunt] *Omnia enim tempus suum habent, aut affixum astris, aut indicatum. Barth.*

436 *Fixis cum legibus*] *Puto fixis* *cæu legibus*, frequens error, quo *Apuleium* non semel liberavimus, prim. Vatic. aliique non pauci distinguunt, *fixis cum legibus ille recenset*, ut forte *fixis tum legibus* sit scribendum. D. Heins.

437 *Incertum Martis*] *Incerta Martii sideris temperies, Jovis stabilis, Hinc errores in vita humana Martis sideri subditi. Barth.*

441 *Illius ut Phæbus*] *Undecim cum* prim. Vaticano: *Illius ut magno Sol limine constitit atrii.* D. Heins.

442 *Ocurrat Natura potens*] *Acurrat* meliores scripti. *Parus* etiam prior Moreti, quod perpetuum *Naturæ* apud poëtas epitheton. At prim. Vatic. a manu prima *duce*, pro *duci*; ut *Solem Naturæ ducem* appellet. *Idem.*

446 *Hic habitant*] *Putem His* legendum, ut ad τὸ τοῖς referatur. *Idem.*

449 *Eximia regione*] *Scribe: Eximia regione domus, contingere terris Difficilis, stabat, rutili grex aureus anni.* *Sequentia temperiem anni felicitis moderatam imminuit. Barth.*

450 *Difficilis, stabat Rutuli*] *Rutuli stabant* tres scripti: optime Cl. Gevartius *Difficiles, stabant Rutuli*: in uno certe *Ambros. Difficiles stabat*:

scribendum etiam videtur *Eximia regione domus*, ut colareant. D. Heins.

454 *En, cui distulimus*] *In quem distulimus* prim. et tert. Vatic. cum aliis quatuor. Sic iv. Cons. Honorii, ‘sed prælia differ In Juvenerem,’ 385. ubi plura ad rem diximus. *Idem.*

457 *Hilaris Baccho*] *Bacchi* unus *Ambros.* non ineleganter. Multus est in hisce secundis easibus *Silius Italicus. Idem.*

462 *Prærupto dissolvat Aquarius imbre*] *Ita et scripti. Malim nihilominus, prorupto imbre*, pro prorumpente: quomodo apud Maronem: ‘Unde per ora novem vasto cum murmure montis It mare proruptum.’ Lib. vii. ‘ossæque et artus Perfudit toto proruptus corpore sudor.’ Sed magis ad rem illa *Valerii Flacci*, lib. vi. ‘velut hiberno proruptus ab ære Imber agens scopulos.’ Noster ipse bello *Gildon.* ‘Mergi prima peto, veniant prorupta *Pachyno Æquora*.’ ubi pari modo peccabatur. Apud eundem *Valerium Flacum*: ‘prorupti tonit cum forte *Vesevi Hesperia* lethalis apex.’ Apud *Statium Theb.* ii. ‘atque illi voce repleta Intercepta natat prorupto in sanguine lingua:’ quomodo et illic optima membrana. *Idem.*

463 *Rosco cornu*] *Blando. Barth.*

465 *Scorpius*] *Libri multi mendose scorpion pro scorpius*: ut sæpe veterum codices peccant. Pro *gramina* *Aldus* et cum primo Vaticano plurimi scripti *germina*: vere: pro pomis, quod et *Barthio* curis secundis videbatur. *Alcimus Avitus*, lib. iii. ‘sed postquam fœdere rupto Interdicta tuus perstrinxit germina gustus.’ D. Heins.

466 *Allatret Scirius*] *Canis æstus latratui canino aequatur. Latratus, omnis inconditus sonus. Barth.*

467 *Crocis rorantes*] *Cum Solis illi horti non alio dignius quam pulcherrimo ejus elemento irrorentur. Idem.*

Ignibus hortos] *Finibus* *Isingrin. et septendecim nostri: unus crinibus:*

prior Leid. Pamel. et Lovan. *floribus*. Forte *croceis halantes floribus hortos*. Vide quæ notamus ad Nasonem libro Metam. viii. 677. Virgiliana est æmulatio, apud quem, 'Invitent croceis halantes floribus horti:' *alantes* scriptum fuerat. Priores literæ *τοῦ* *rorantes* ex præcedenti voce perperam geminatae sunt. Statius *spirare* dixit, *Laerymis Etrusei*: 'Semper odoratis spirabunt floribus aræ.' Pro *flagrantibus* mox *fragrantibus* lego cum duobus Vaticanis; quod optimus ille quoque pro diversa lectione agnoscebat. Oiselianns *flaglantibus*. Sic peccatur et apud Silium, lib. xv. 'Nec donum deforme viro fragrantis anomii.' Apud Val. Flacum de Harpyis: 'fædataque turbant Pocula: fragrat odor, surgitque miserrima pugna.' Non opus ex Carrionis codice reponi *sarvit odor*. *Fragrare* enim pro foetere. Mox eodem libro: 'Fragrat acerbus odor, patriique expirat Averni Halitus.' Sic et *fragrare hesterno vino* apud Martial. D. Heins.

468 *Vallemque suam*] Domum, regiam, thronum, hortos, mensas, pecora etiam, ut bono scilicet villico. Soli largitos de votis Poëtas suis nemo ignorat. Barth.

469 *Largum jubar*] Egregium acumen. Irriguæ sunt herbæ larga luce, quibus pro Jove est Solis infusi instillantisque sese splendor. Larga autem

omnia Deorum tingunt: ut quos copia omni abundare norunt. *Idem*.

472 *Gelidas*] A rore primæ diei, ultimæ noctis. Blando quodam gelu præcurrente Solis vim, ad capiendam eam majore, scilicet, cum voluptate.

Lucifer ornatus] Ornatricum aut Ornatorum, si qui fuerunt, vicem adscribit famulatio Solis Luciferum et Anroram. Barth.

473 *Arridet habenis*] Prim. Vatican. et duodecim *alludit*: tres *illudit*: *arridet habenas* secundus Vatic. D. Heins.

474 *Aureus annus*] Felix; aurei seculi proles.

Nomen prætendit Consulis] Non enim alia erat anni censio, nisi ab Urbe Condita, et titulo Consulis. Unde et Consulium nomina ipsis annis adscribebantur. Barth.

475 *Novos iterum*] Anno novo veteri succedente. Ingeniosior est hic versus quam prima fronte censeas: *τὸ revolutum* enim finem emensi, *τὸ novum* initium ingredientis anni præpingit, cum cætera eundem tamen et nuntium, de quo sermo sit, indicent. *Idem*.

476 *Æthercis fastis*] Cælo ipso felicitatis, perennandæque memoriæ ipsius gratia, in suos illos æternitatis fastos tanti Consulis titulum referente.

Sidera] Dii ipsi. Barth.

XXIII.

IN II. CONS. STILICHIONIS PRÆFAT.

Hic sane primus, ut antea dicere non sum veritus, Consulatus Stilichionis, quem honeste deprecabatur, quamvis Roma instaret ejus videndi cupida, post fusum Gildonem; liben-

ter sane in locum Entropii ipsum suffectura fuit; sed finem anni consulatus expectavit Stilicho. *Clarior*.

1 *Italiqui solus ab oris*] *Qui ductus* Isingr. Forte *ductor*. D. Heins.

2 *Proprium caput*] Similitudo ducta videtur a fluvii vi in fontem retro versis; eorum enim fontes capita dicuntur. Horatius: 'nunc ad aquæ lene caput sacræ.' *Barth.*

3 *Non sine Pieriis exercuit*] Favorem in homines Musicos, præcipue Poëtas, Scipionis commendat, Stilichonem etiam nominis sono illi comparandum præpingens, seque interim etiam melioris ævi vatibus non inepte componens. *Idem.*

5 *Gaudet enim virtus testes sibi jungere Musas*] Sane vero, et exemplo Omnipotentis Divinæ Majestatis, quæ contra immensa omnia beneficia tua aliud nihil poscit, quam laudari. Gloria Musas comitatur, quia res Heroum grato ipsis officio concelebrant. *Idem.*

11 *Hærebat lateri*] Summæ familiaritatis documento.

Doctus Ennius] Catonem sane majorem litteris instituit, quo omni genere literatiorem ea ætas non habuit. Ovidius: 'Ennius ingenio maximus, arte rudis.'

Castris omnibus] Omnibus bellis, omni expeditione. *Barth.*

12 *In medias Ennius ire tubas*] Et quidem non immerito. Erat enim Centurio. *Idem.*

15 *Gemina Carthagine*] Fuit enim Carthago in Africa, et nova Carthago in Hispania, utraque virtute Scipionis debellata. *Claver.*

Carthagine victa] Claverii codex et Thuan. victor. *D. Heins.*

16 *Hanc vinder patris*] Patri prim. Vatic. et undecim alii. *Idem.*

Vinder patris] Novam eo die cæpit quo appulit. *Barth.*

17 *Funera belli*] Incredibilem hominum Bellis Punicis peremptorum multitudinem invenies, si subduxeris numerum. *Idem.*

18 *Cogeret ire rotas*] Triumpharet prælata effigie. *Idem.*

20 *Martia laurus*] Non Apollinea, quæ solebat; sed Martia, in gratiam Victoris. *Idem.*

21 *Quo concedit alter*] Qui Pricæanus: lege cui concedit. *D. Heins.*

22 *Sæviore Hannibale*] Hannibal pro atrocissimo hoste Romanis Proverbium ejus loco fecit. Horatius: 'Parentibusque abominatus Hannibal.' *Barth.*

23 *Tu mihi post quintos*] Quinos Raphael. placet. *D. Heins.*

Tu mihi post quintos] Ex his colligitur Claudianum a Consulatu Olybrii et Probrini, sen mavis a morte Theodosii, qui obiit Mediolani, ibidem consedissee, ac recitasse Panegyres in tertium ac quartum Honorii Cons. et postremo Theodori Paneg. Ne quis vero fallatur secundus Stilichonis Consulatus, qui cum Anthemio fuit quadriennio post hunc, qui quidem secutus est Honorii vi. Cons. anno 405. *Claver.*

Post quintos] Sane quinquennio post primum iteravit Consulatum Stilicho. Romæ vero ideo medio tempore desedissee Claudianum verosimile non est, qui hoc ipso Epigrammate innuit sese expeditionum Bellicarum Comitum, cum eo in urbem rediisse post victorias. *Barth.*

24 *Votis suis adesse*] Coram ipsa, inque sinu ejus, Consulatum gerere. *Idem.*

XXIV.

IN II. CONS. STILICHONIS.

1 *Populi plausu, procerum voce*] Proceribus consultiorem acclamationem assignat; quamquam constet in ipso Senatu Romano stultas stolidasque sæpe voces jactatas, notantibus Historicis Augustis. *Barth.*

Quem populi] Senatus populusque Romanus in votis habuit adventum Stilichonis Consulis renunciati. *Clar.*

Voce] Dictum innui Acclamationes, quæ adeo solennes iis temporibus, uti in certas velut formulas redactæ, requirerentur vel ab invitis, nisi aliqua peccare vellent in morem temporum. *Barth.*

2 *Aspice, Roma, virum*] Sic suum Principem votis et Urbi, hoc est, totius Pop. Romani et Senatus desiderio redditum. Plinius Panegyrico celebrat. *Idem.*

3 *Dimunerare viæ*] *Moræ* duo veteres. *D. Heins.*

Dimunerare viæ tempora] Quod sane poterat quis facile, stationibus et mansionibus Principali auctoritate designatis.

Visoque assurgere semper Pulvere] More impatienter desiderantium adventum optati Principis. *Barth.*

4 *Torquere votis*] Spei tormentum vel magnis adnumerat sapientia prisca. Papinius: 'spes anxia mentem Extrahit, et longo consumit gaudia voto.' *Idem.*

5 *Adest oculis*] Summa votorum. *Idem.*

6 *Spe major, fama melior*] Rem sane magnam dicit, cum vero verius sit quod alibi agens dicit, 'minuit præsentia famam.' *Idem.*

Delph. et Var. Clas.

7 *Quæ tibi restituit fasces*] Majestati Urbanæ, id est ipsis domesticæ.

Complettere dextram] Quod solebat fieri sospitatoribus. *Barth.*

8 *Panos*] Mauros. *Idem.*

9 *Excipe*] Amplexu. *Idem.*

10 *Libratur*] Ne in hanc aut illam partem peccet. *Idem.*

11 *Os sacrum*] Vultum, personam.

Ere colis, miraris in auro] Heroïcam et proprie divinam speciem non semel alibi Stilichoni adseribit. Hic de omni genere statuarum, effigiarum, imaginum, fusilium sculptiliumque loquitur, quem honorem tamen Stilichonem non magni fecisse libro superiori memoravit. *Barth.*

12 *Felix bellator ubique*] *Pro te bellator* plerique veteres, quod ex Crisostomianis libris probat Barthius; neque aliter Aldus, Gyrald. Isingrin. Lucens. ex melioribus. At prim. Vatic. *felix: forte, pro te qui bellat ubique.* *D. Heins.*

13 *Rheni pacator*] Vera antem laus; solus enim Rheni, cum Theodosio Danubii accolæ pacavit Stilicho. *Barth.*

Rheni pacator et Istri] *Calcator* Isingr. alique multi: ut vi. Cons. Honor. 'Colla catenati proculcat Honorius Istri.' Nihil tamen muto. Supra lib. ii. 'Usque adeone levis pacati gloria Rheni?' Epith. Celerinæ: 'quanto pacatur milite Rhenus.' *D. Heins.*

15 *Vulgo monstrare*] Triumphis, arcibus, statuis, inscriptionibus, mille modis memoriarum: quo genere optimi etiam Principes fuere ambiciosi. *Barth.*

Claud.

5 E

16 *Certarent*] *Certassent* prim. Vatic. et decem alii: rectius. *D. Heins.*

18 *Flavente Sycambri*] *Flavam* eandem caesariem indicat noster alibi. iv. Consulatu: 'flavam sparsere Sycambri Cæsariem.' *Barth.*

19 *Nigris Mauri crinibus*] Et contortis. *Idem.*

21 *Laurigerum*] Currus triumphantium lauro ornati.

Festo frenasset carmine, miles] Aclamatio vetus erat, *Io triumphe, Io triumphe.* *Barth.*

22 *Facta metallis*] Rectius quidam metallo: *fieta* etiam malim; ut Cons. Olybr. 'Fingunt aëra lupam.' Vide quæ curis secundis ad Nasoem notamus Pont. iv. El. i. 32. *D. Heins.*

Facta metallis Oppida] Expressa, fabre facta. *Barth.*

23 *Captiva flumina*] Mœrentia vastationem patriarum terrarum, in ipsis effigiebus. *Idem.*

25 *Catenato Rheno*] Maxime. Bonæ Fortunæ, immanisque egregii facinoris loco. *Idem.*

26 *Non immodicus*] Contemptor enim honorum vulgarium, virtutumque propter ipsas amans. *Idem.*

28 *Labor ipse juvat*] Virtus; quæ cum sine labore nulla sit aut fuerit adeo unquam, in vocabulum etiam hujus venit. Sic Maro: 'Disce, puer, virtutem ex me verumque laborem, Fortunam ex aliis.'

Streptus iuanes] Famæ, gloriæ, rumoris, auræ popularis, sermonum vulgi. *Barth.*

29 *Inque animis hominum*] Vero amore ipsi addictorum, quos sibi devicit atque subdidit benignitate, comitate, omni genere virtutum. *Idem.*

32 *Fabricius Pyrrho*] Ad eum diem triumphus insignior splendidiorque non fuerat actus, quam de Pyrrhi rebus quem duxerunt victores ejus. Vide Florum, l. i. 18. *Idem.*

33 *Paulus*] Is amplius de spoliis Macedonicis arario intulit, quam etiam Orbe Terrarum pene subju-

gato Pompeius. *Barth.*

35 *Post Numidas Mario*] Victo Jugurtha captoque; quem atrocissimi Populi Romani hostibus etiam alibi comparat. *Idem.*

37 *Quæ gravis obstreperet laudi*] *Laudes* sec. Vatican. opt. Moreti, optimus Leid. et decem alii cum Aldina editione: duo veteres *laudis*. Adeantur quæ notamus ad Nasonem, Met. xi. 18. *D. Heins.*

Gravis laudi] Clam inimica. Martialis de Delatoribus: 'Turba gravis paci, placidæque inimica quieti.'

Stimulis matignis] Duplicibus, insidiosis. *Barth.*

39 *Iaridicæ fines virtute reliquit*] Summa virtus et felicitas. *Idem.*

40 *Quis enim livescere possit*] Non tangit summas et mortalitati subductas res livor. *Idem.*

41 *Quod Jupiter olim*] *Altum* octo libri, cum primo et tertio Vaticanis; bene. *D. Heins.*

Olim] Tempore immemorabili. Cum natura sane Rector fuit semper. Itaque et ei impositum, per eam Imperiam nactum Poëtæ aiunt. *Barth.*

42 *Noverit omnia Phæbus*] Huc spectat quod Solem omnia contuentem, omnia audientem facit Homeerus. *Idem.*

43 *Est aliquod meriti spatium*] *Meritis* malo. *D. Heins.*

Meriti spatium] Virtutis, multos de merentis. *Barth.*

45 *Præterea diversus erat favor*] *Disquis* prima ed. et Pateanus codex; recte. Vide notas lib. ii. in Rufin. 25. atque ita Barthius curis secundis. *D. Heins.*

48 *Variis Ordinibus*] Inter se maxime dissidentibus. Allaborat non tam Principum, sed liberæ Romæ Heroibus Stilehonen præferre, quem æquat data opera quum potest. Statum vero temporum consideranti magis ridiculæ quam magnanimæ aut quidvis aliud parebunt hæc laudes. *Barth.*

51 *Parentem*] Hæc vero verissima aus. *Barth.*

Parentem] Symmachus eundem Stilichonem publicum parentem nuncubat; neque renuit Ambrosius. *Clar.*

52 *Mundi communis amor*] Alibi de Honorio. *Barth.*

55 *Meruit*] Pro re magna. *Idem.*

56 *Virginibus flores*] Divitiæ puellarum, Poëtis adscriptoribus. *Idem.*

58 *Numine tanto*] Apollini Stilichonem componit. *Idem.*

59 *Littora Delia*] Insula tam prævente Apolline clara, ut oracula inde peterentur, non secus atque Delphis. *Idem.*

Lauros] *Laurus* Gyrald. aliique nonnulli. *D. Heins.*

Fulsit Apollinis arcus] Ita subitum numinis adventum aut declarationem describunt ab ornamentis Poëtæ. *Barth.*

63 *Tecta latere Matribus*] Studio visendi etiam altissima ædificiorum loca compleri. *Idem.*

64 *Matribus! his Stilicho*] *Ut Stilicho* Lucens. et duodecim alii; optime; admirantis est. Adi Notas superiori libro 327. In quibusdam sic, quod Barthius amplexus est. *D. Heins.*

His, Stilicho, cunctis] Aspice hos omnes, ait, qui, nisi tua virtus immanem barbariem avertisset, aut Gildonis molitiones, faciem inferentes, comprehensisset, omnes interiissent. Alii eg. *Hic Stilicho.* In urbe enim velut in pectore, animaque ipsa Imperii, relaxisse salutem omnibus dicit. Humanum enim genus solens Romano censet.

Reluxit] Instar insperatæ lucis, subito ingruentis. *Barth.*

65 *Septem montes*] Colles, quibus Roma inædificata. *Idem.*

66 *Auri fulgore*] Tectis auro vestitis. *Idem.*

67 *Indutosque arcus spoliis*] *Inducosque* frustra quidam: alibi, 'vestita spoliis donabere quercu.' *D. Heins.*

69 *Quantum profueris*] *Quam tummus* Ambros. *Lego Quantæ*: alibi: 'Proxime dis consul, tantæ qui prospicis urbi.' *Idem.*

70 *Metire oculis*] Expende.

Fabula] Pene nihil, quodque proximum nihilo. De quibus nihil superesset præter sermones hominum, nudumque nomen. Hoc enim *fabula* denotat. *Barth.*

71 *Incumberet*] Impediret ejus proventum. Verbum summam vim continet. *Idem.*

72 *Quercu velaret*] Vide Gellium, v. 6. Stilichonem post victum Rhadagaistum, omnium Romani nominis hostium immanissimum, coronatum cum toto exercitu rediisse auctor Zosimus, lib. v. *Idem.*

77 *Nec solam*] Sic meliores scripti: vulgo *non solum*. *D. Heins.*

78 *Sed quo jucundior esset*] Sic scripti potiores; quomodo et alii jam legendum viderant. Vulgo *quod*; unde *quod jucundius*: et mox *fructu pro fructus*, male Raphael. nec necessarium, quod Barthius, curis secundis, *ut amissas vires pro et reponit*. *Idem.*

Sed, quo jucundior esset] Ut enim Africam ipsam cum classibus frumentariis, sic gloriam etiam restituisse Romæ indicat Stilichonem. *Barth.*

79 *Venerabile famæ Pondus*] Quæ cum vitæ ipsius scilicet pretio æstimetur. *Pondus*, auctoritatem, majestatem notat. *Idem.*

82 *Fanulosre precatur*] Fame et penuria coacta. *Idem.*

83 *Robore Gabino*] Italico, Latino, Romano, prisco. *Idem.*

84 *Romana ira*] Digna Romana virtute. Ovidius: 'dignas Jove concepit iras.' *Iram* pro omni re Martiæ virtutis multoties usurpat Papinius. *Idem.*

85 *Subet signis*] Imperat. *Idem.*

Bellaturoque] *Bellatorique* unus Med. *et expectant pro et spectant* mox libri omnes. *D. Heins.*

86 *Spectant*] Observant, suspiciunt, colunt, respiciunt. *Barth.*

88 *Obtulit hæc ultro fastos*] *Tres ultori fastos* : unus *ultori fasces* : alii *multi hæc ultro fasces* ; quod ferri non potest, quia *fasces* mox sequuntur : septem, cum primo Vaticano, *Obtulit, ultori fastosque*. Supra lib. II. ‘*Ultorem videant servatoremque Quirites.*’ *D. Heins.*

Fastos ornare] Alibi : ‘ornatur Fortuna viro.’ *Barth.*

89 *Nec libera quarit Sacula*] Infra hoc libro : ‘nunquam libertas gratior exstat Quam sub Rege pio.’ Roma ita parens libertatis, et libertatem pro arbitrio donabat, velut optimo jure rerum ad eam Imperium pertineret. *Idem.*

91 *Crevisse videt*] Novo vectigali, frumentatione Gallica accedente, ea inopiæ Urbanae Bello Gildonico subvenisse Stilichonem, non semel attestatur Claudianus. *Idem.*

Quis Gallica rura] *Rutra* legebam aliquando, quia *ligones* sequuntur. De ea voce diximus ad librum v. Fast. Nasonis. *D. Heins.*

93 *Ab Arcto*] Sic sæpe Germaniam vicinosque ei populos dicit. *Barth.*

95 *Auxilium non illa seges*] *Illa seges non auxilium* omnes. *D. Heins.*

97 *Admonuit domine gentes*] Ex ambitione prisca. Belli Getici insignis clausula est : ‘Discite, vesanae, Romanam non temnere, gentes.’ *Admonere* etiam vim violentam infert. *Barth.*

Domina] Domina hic est Roma : Gentes vero Germani, haecenus invicti. *Cluver.*

99 *Majestas Quirini*] Romani Imperii auctoritas. Majestas enim emittens omnis potestas, coli digna.

Plena] Justa, absoluta. *Barth.*

100 *Rectores Libyæ*] Sic Gyrالد. Vulgatum *Libyæ* glossa est alterius. *D. Heins.*

Populo iudice] Velut stante Republica ; antequam populus jus suum in Principes conferret. *Barth.*

101 *Emeritis sceures*] Magistratus quibus rectæ provinciæ, *Emeriti*, qui

honorum tempora constituta expleverunt. *Idem.*

102 *Discrimen lethale*] Accusatus male gestarum rerum, spoliata, expulsa, Provincia, Repejundarum, &c. Gildonem punitum supplicio Legibus constituto tradidit etiam supra, lib. I. *Idem.*

Quod Parnus arator Intulerit] Quid lege ex prim. Vatican. Lucensi, aliisque nonnullis. *D. Heins.*

103 *Mudidus iaster*] Ventum enim pluviis ingruentes Africam fecundant, unde horrea Romana complebantur. *Barth.*

105 *Hinc trepidant*] Prim. Vatic. et alii multi *Hic* : quidam *Hi*. Pro *tremuit* prim. Vatican. aliique non *panci timuit* : posset et legi, *Nunc trepidant* ; quod pro diversa lectione in Oiseliano erat notatum. *D. Heins.*

106 *Canit virtutibus ævi*] Priscæ reverentiæ. *Barth.*

109 *Magnos calcet mctuendus honores*] Ut summo Magistratu sanctos vocet in jus, et secundum Leges iudicet facta potentium. Eximas hinc Honorem Principis, cui quamdiu sua habetur reverentia, tamdiu stare Republicam Cicero scripsit Libris de Republica. *Idem.*

110 *Pietate*] Clementia. *Idem.*

111 *Puros*] Animum sordibus vitiorum non inquinatos. *Idem.*

112 *Patrias artes*] Gubernandi Mundum. Virgilius, lib. VI. ‘Tu regere imperio populos, Romane, memento ; Hæc tibi erunt artes.’ *Idem.*

113 *Fallitur egregio quisquis sub Principe credit Serritium*] Omnem legitimi Principatus virtutem complexus est paucissimis verbis ; ut nimirum infinita ejus commoda, nullam subditi sentiant gravitatem. *Idem.*

115 *Praeficit ipse regendis*] Ut Tutor Imperii et Parens Publicus. *Idem.*

116 *Placis patrumque*] Senatus et Populi. *Idem.*

118 *Purpura*] Magistratus summus. Ipsum Imperatorem Legibus se sub-

nittere dicit. *Purpura* Principatus index etiam Romanis. Loquitur autem de Honorio hactenus Claudianus, ut in eo Stilichonem clare agnoscas. *Barth.*

120 *Sic casta iuventæ Frena dedit*] Patav. *fossa iuventæ*; corrupte; unus Petav. et alter Leid. *siccata*. Regius, *sic tanta*, pro *sic casta*; quomodo Lucens. et Oxon. unus Med. *sic sacra*: prima ed. et tres scripti *sic apta*: prior Leid. *arta*; quod etiam impense placet; alludit eo et opt. Moreti, in quo *sic acta*. Possent et *parca frena* restitui. Apud Lucan. l. vii. manu exarati codices, *frenorumque artat habenas*. De voce *casta* dictum l. ii. de Bapt. vs. 11. *D. Heins.*

121 *His moribus imbuat annos*] *In-*
duit potior scriptorum pars; vere. Plinius, l. xxviii. c. 8. 'Mores pudicos et severos induere' dixit. *Idem.*

122 *Verior Augusti genitor*] Illum enim necessitas et natura dedit, hunc studium et institutio. Phædrus: 'Facit parentes bonitas, non necessitas.' Sic verus Rex Deus Christianis, præ quo cæteri figmenta et nugæ.

Fiducia belli Facis consilium] Ita vocat Stilichonem, velut animam mentemque ipsam Imperii et Reipublicæ. *Barth.*

124 *Infloruit*] Cape ad insitam diuturnitatem quandam. *Idem.*

Artibus atas] *Arcibus* legendum cum libris decem: supra; 'Non alium certe Romanæ clarius arces Suscepere ducem.' Virgil. 'Inbellem avertis Romanis arcibus Indum.' *D. Heins.*

125 *Translatæque penæ*] Constantinopolim, præ qua deflorere et decrescere vetus Roma videbatur. Iniquior semper Orientali Imperii parti hic vates, non abs re quidem, in Patroni sui gratiam; tangitque laudibus veteris Romæ degenerantem illam novam. *Barth.*

126 *Servilibus arvis*] Subjectis vi armorum Romano Imperio. *Idem.*

127 *In proprium seducta larem*] A servilibus illis arvis et urbibus Romæ subjectis. Incessit Consulatus aliorum alibi quam in capite Orbis urbes sumtos gestosque, cum Romæ ingenuus hic sit honos. *Idem.*

In proprium seducta larem] *Sed ducta* Luccus, bene: quomodo et Barthius euris secundis coniecit. *D. Heins.*

128 *Hæserat*] *Inhæserat*, infixa fuerat. *Hævere* enim constantem per mansionem denotat. *Barth.*

129 *Reponit*] Ordine suo collocat. *Idem.*

130 *Proxime Diis Consul*] Summa felicitas proximum perhiberi Deo. *Idem.*

133 *Luce metalli Æmula*] Auro colucens relucensque undique. *Idem.*

134 *Fastigia conscribit astris*] Ob altitudinem molium sive ædificiorum. *Idem.*

135 *Septem scopulis zonas*] Tot numero zonas statuunt nonnulli, alii quinque solas. *Idem.*

Zonas] Fuit etiam Romæ Septizonium, index forte septem planetarum. *Claver.*

136 *Armorum legumque parens*] Quartus Vaticanus pro diversa lectione *potens*: quo alludit et Rottendorphiannus, qui *patens*. iv. Cons. Honorii: 'Cernis, ut armorum proceres, legumque potentes Patricios sumunt habitus.' Sic *legum potens* Pompeius Lucano; ubi *regum* male legitur: 'Non domitor mundi, nec ter Capitolia curru Invectus, legumque potens, vindexque Senatus.' 'Divæ nemorumque potentes' noster infra; et 'potens volucrum aquila' Præfatione tertii Consulatus Honorii Aug. 'Nemorum potentes Sylvani et Nymphæ' apud eundem lib. iii. 'Pelagi potens Rhodos' lib. v. 'Potens veri Pæan' ibidem. 'Animal potens lethi' lib. vi. *D. Heins.*

138 *Exiguæ quæ finibus orta*] Principia Romanæ Potentiæ omnibus notissima sunt.

Tetculit] Dicas velut sagena cepisse populos, qua rupta exciderunt postea Provinciæ et Urbes. *Barth.*

139 *Parraque a sede profecta*] *Profectas* meliores libri. *Pro Dispersit* vir maximus *disperscit*: male. Val. Flaccus, l. i. 'Saltem in vacuos ut brachia ventos Spargat.' *D. Heins.*

140 *Dispersit cum Sole manus*] Potentiam suam cum Solaris cursus amplitudine æquavit. *Barth.*

Obria fatis] *Votis* Prim. Vatic. alii que multi. *D. Heins.*

141 *Pugnās*] Bella, quæ duella olim. *Barth.*

142 *Submitteret urbes*] *Obsideret* exarati fere omnes; bene: ut Delrius jam legendum vidit ex illo versu: 'Meque minabatur calcato obsidere vallo.' *D. Heins.*

141 *Numquam succubuit damnis*] Horatius verbis Hannibalis: 'Gens quæ ciemato fortis ab Illo, &c. Per damna, per cædes, ab ipso Sumit opes animosque ferro.' *Barth.*

145 *Post Cannas major*] Florns: 'Magna populi Romani Fortuna, sed semper malis major resurrexit.' *Idem.*

146 *Murumque feriret Hostis*] Alluditur Hannibal ad Portas. *Idem.*

Murumque feriret Hostis] *Ferirent* optimus Vatic. Adeantur quæ observo ad Nasonem Remed. Amor. 164. *D. Heins.*

149 *Alio Orbe*] Eatenus incognito. *Barth.*

150 *In gremium victos quæ solu recepit*] Ut aleret, tueretur, suis civibus adscriberet, diligeret, foveret; contra mores tyrannorum. *Idem.*

152 *Matris, non dominæ, ritu*] Exserto ubere. Symmachus, l. ii. Epist. 7. Ubi famem Gildonianam deplorat. *Idem.*

155 *Patriis regionibus*] Roma omnium communis Patria, in qua nemo, nisi servus aut barbarus, peregrinabatur. *Idem.*

156 *Scdem mutare licet*] Ubique inventa patria.

Cernere Thulen] *Extremam* regionem dicere vult, ut mediarum facillima habitatio, salvo jure Civitatis Romanæ, patesceret. *Barth.*

Cernere Thulen Rursus] *Lusus* Lucens, Gyrald. prim. Vatic. et Rottendorphiæ; bene: supra l. ii. in Rufin. 'frontemque secari Ludus, et occisos pulchrum jurare parentes.' iii. Cons. Honorii: 'regumque recentes Exuvie tibi ludus erant.' Virgil. Æn. ix. 'Flectere ludus equos et spicula tendere cornu.' Sidonius: 'Ludus erat puero raptas ex hoste sagittas Festina tractare manu.' Val. Flaccus, l. iii. 'Ludus et ille Deo, pavidum præsepibus aufert Cum pecus.' Silius, l. xvi. 'Cui ludus nullam cursu non tollere damnam.' Statius, Achill. ii. 'Spargere castus Ludus erat requiesque mihi.' Avienus Ora Maritima: 'Gens hic docta sali tumido freta gurgite currit, Inque procellosos lembum convertere fluctus Ludum habet.' *D. Heins.*

157 *Horrendos recessus*] Barbarie omni expulsa et moribus Romanis subdita omni regione. *Recessus*, extremæ regiones. *Barth.*

161 *Luxuries citiis*] 'Otium Reges prins et beatas Perdidit Urbes.' *Idem.*

162 *Male sublimes*] Inconsulte, improvidè. *Idem.*

161 *Tulit*] Abstulit. *Idem.*

167 *Hæc sacris animata Numæ est*] Scripti τὸ ἐστ non agnoscunt: quales hiatus in Virgilio occurrere frequentes supra jam diximus. Noster Epithalamio Honorii: 'Et platanus platano, alnoque assibilat alnus.' ita illic scripti complures et ex veteri libro, secundo in Entrop. 'Tarbigilus simulare fugam, flatusque leonis Spe nutrire levi, improvisusque repente.' deinde pro *hinc, huic* cum libris nonnullis legendum: *librat* etiam recte unus Petav. et unus Vatic. Apud Horatium, l. iii. Od. 14. 'pueri et puellæ Jam virum expertæ, male omi-

natis Pareite verbis? eam enim lectionem cum vetusti codices castigatiores, nunc vetus Schoiastes quoque agnoscunt, non *male nominatis verbis*. Scripserat Suetonius librum integrum, ut ex Grammaticis discimus, *de Vocibus male ominatis*. Idem Horatius, l. II. Od. 20. 'Jam Dædaleo oclor Icaro Visam gementis littora Bospori.' Epod. 5. 'Post insepulta membra different lupi Et Esquilinae alites.' Epod. 13. 'Nunc mare, nunc silvæ Threicio Aquilone sonant: rapiamus, amici, Occasionem de die: quibus locis nihil est mutandum. Idem Horatius, l. II. Sat. II. 'num veseeris ista, Quam laudas, pluma? cocto num adest honor idem?' sic constanter membranæ veteres, non, *coctore num adest*. Ubi tamen fortassis legendum, *coctone adest* sine elisione. Statius, Theb. IV. ex optimis membranis: 'unde hæc furibunda cupido, Nate, tibi? tenero unde improba pectore virtus?' Apud Juvenalem, Sat. XII. 'decidere jactu Cæpit enim ventis, imitatus eastora, qui se Eunuchum ipse facit, cupiens evadere damno Testiculi. adeo medicatum intelligit inguen: quomodo illic loci non solum veterrima exemplaria a me inspecta, sed Servius quoque l. I. Georg. Virgil. vs. 58. agnoscunt; cum in vulgatis codicibus sit *Testiculorum*. Pari modo sæpe alibi Juvenalis idem, ut Satyra secunda: 'Si fur displiceat Verri, homicida Miloni;' et Satyra III. 'Hic Andro, ille Samo; hic Trallibus aut Alabandis.' Sat. XII. 'dorso ferre solebant Partem aliquam belli, et euntem in prælia turmam.' Sat. XIII. 'Egregium sanctumque virum si cerno, bimbri Hoc monstrum puero, et miranti sub aratro Piscibus inventis, et fætæ comparo mulæ:' sic et ibi vetusti codices; ut et Sat. XIV. meliores: 'nec tu pueri contempseris annos, Sed peccaturo obstet tibi filius infans:' non, *obsistat*, quod est in vulgatis.

Sat. XV. quoque scribendum videtur, 'Illic cæruleum, hic piscem fluminis, illic Oppida tota canem venerantur, nulla Dianam:' non *cæruleos*; intelligit autem marinum piscem. D. Heins.

Animata] Inspirata. Cultus enim Numinis, anima salutis in Republica. Etiam fiducia in Deos hoc verbo indicatur. Barth.

Fulgmina vibrat] Hic locus mihi se obtulit commodum, explicat enim Statii mentem, Theb. VIII. 'Nec fragor Ansoniæ tantus cum Jupiter omni Arce tonat.' Claver.

169 *Orgia secum*] *Orgia Bacchus* Lucens. Gyrald. prim. Vatic. et Farnesianus; probe. VI. Cons. Hon. 'dubitassent orgia Bacchi Cui furerent.' Oxon. *Orgia sacer*; corrupte. Statius, Achill. I. 'Lucens Agenorei sublimis ad orgia Bacchi Stabat.' Libro II. 'quid, si Bacchea ferentes Orgia, Palladias aut circum videris aras?' Atque ita in Thebaide non semel. Virgil. Georg. IV. 'Inter sacra Deum, nocturnique orgia Bacchi.' Naso, Metam. XI. ubi de Baccho agit: 'cui Thracius Orpheus Orgia tradiderat.' Pro *relat* paulo ante unus Med. *vellat*. Puto *vallat*. D. Heins.

171 *Huc depulsurus morbos*] Codices vetusti magna ex parte *defensurus*; optime. Deinde pro *Epidaurius hospes* prim. Vatic. et quinque alii *ultro*. *Defendere* pro arcere, quomodo et apud Græcos ἀργεῖν et ἀρκεῖν ambigua significatione, lib. II. de Rapt. 'sic me crudelibus umbris Tradere, sic toto placuit defendere mundo?' quomodo vetus codex: in Eutrop. libro I. 'contagia fascibus oro Defendas ignava tuis.' IV. Consul. Honor. 'defensura calorem Aurea submoveant rapidos umbracula soles.' Bello Gild. 'Extremam defende famem.' Epithal. Celerinæ: 'Defendunt alii luco Dryadasque proceres:' ita enim legendum. Sic apud Statium Protreptico Crispini, 'Defensare metus:'

et Hercule Surrentino, 'defendere arbore soles.' Et apud Maronem: 'hunc oro defende furorem.' Theb. 1. 'haud passi sociis defendere noctem Culminibus.' Theb. ix. 'Vestrum opus, ire retro, et senium defendere famæ:' hoc est a fama: quæ ibi vera scriptura, quomodo apud Virgil. 'Solstitium pecori defendite:' et apud Horat. lib. 1. Od. 17. 'æstatem capellis defendere:' et apud Silium, lib. v. 'defendere nescia morti Dedecus,' ut veterimus liber, non morte. Idem lib. xvii. 'Haud valuit misero defendere Damia tela;' pro, a misero. Plant. Mostellar. Act. iv. Sc. 2. 'Hens equis hic est, maximam qui his injuriam foribus defendat?' hoc est, a foribus. Sic apud Euripidem Troasini: παῖδ' ἑ' οὐ δύναμ' ἔθ' θάνατον ἀπῆξαι. Idem Silius, lib. vii. 'Fonte sitim et pura soliti defendere lympha.' Ovid. Epist. CEnones: 'Defensa est humili cana pruina casa:' ut illic sine dubio scribendum; ubi plura, jam enim nimii sumus. Cæternum in optimo Vaticano aliisque nonnullis scribi animadverto, *Epidaurius ultro Venit*, non *Epidaurius hospes*. elegantius est, quam videatur primo conspectu. Augustinus de Civitate Dei, lib. iii. cap. 12. 'Æsculapius ab Epidauro ambivit Romam, ut peritissimus medicus in urbe nobilissima artem gloriosius exerceeret:' ita monnit in optimis membranis legi Gronovius, quem nihil elegantiarum fugit, Diatribes Statianæ cap. 26. vide totam de Æsculapii hæc emigratione historiam apud Nasonem, Met. xv. Mater Deorum apud eundem Nasonem, Fast. iv. 'Ipsa peti volui: nec sit mora: mitte volentem. Dignus Roma locus, quo Deus omnis eat.' Denique scribendum *Huc defensurus morbos*, non *Huc reptarit*: quod manifeste falsum est, cum Romam non reptarit Æsculapius, sed vectus sit, ut noster mox addit. *D. Heins.*

Epidaurius hospes] In Draconis effi-

gie Æsculapius Epidauro Romam ad-
vectus. *Barth.*

174 *Cum Superis*] Pari, dicere vult, dexterritate. Hoc est, pari cum Regibus veneratione. *Idem.*

175 *Clypeo*] Tutitione armata. *Idem.*

Protegis hunc clypeo matrem] *Patriciam* scripti fere omnes: non placet. Supra de Roma: 'Hæc est in gremium victos quæ sola recepit Matris non domina ritus.' De eadem Rutilius Itiner. 'Exaudi genitrix hominum, genitrixque Deorum.' *D. Heins.*

176 *Præcipue tuam*] Qui tam præclare ultra priorum merita eam tueris. Sequentia jam participem Imperio puerum angurantur. *Barth.*

177 *Hic regia mater*] *Hinc* pri. Vatic. et alii non pauci. *D. Heins.*

179 *Sustulit*] Ut Consulatu III. 28. *Barth.*

180 *Venturi fati*] Non clam neque obscure Imperii successionem Eucherio spondet. *Idem.*

181 *Toto mcruiisset pignore cirem*] *Tanto* potiores libri; et quidem recte: sic apud Propert. 'famæ pignora tanta mee.' Prudent. Peristeph. hymno Vincentii: 'Tantique custos pignoris Fiscella fertur fluctibus.' *D. Heins.*

181 *Hinc pralia sumsit*] *Sumere*, sponte suscepisse indicat. *Barth.*

187 *Fudit*] Copia plena. *Idem.*

188 *Hæc omnibus egit*] *Hoc* libri; nisi quod prim. et tert. Vatican. *non omnibus egit*, cum aliis quinque. *Puto quis enim princeps non omnibus emittit Obsequiis, dominum sese patremque vocari!* Bello Gild. 'hoc damnis, genitor, Camenisibus emi?' ubi *egi* similiter veteres quidam. Laude Serenæ: 'Emurus thalamum dubii discrimine lethi.' De piis fratribus: 'Emtum est ingenti clade perenne decus.' Sic Virgilius, Silius, Statius, alii passim. *D. Heins.*

Egit] Nemo peregit, omnibus licet obsequiis amixtus. *Barth.*

189 *Dominum patremque*] Roma Pa-

trem Patriæ Ciceronem libera dicit. Miranda felicitas Barbaro, Patrem et Dominum simul Romanorum perhiberi. *Barth.*

190 *Quod tibi continuis resonant*] Sic scripti: quam veram lectionem esse jam alii viderunt. *D. Heins.*

Resonant conuera] Plausu populi, voce Procerum. *Barth.*

191 *Mavortia plebes*] Populus Romanus. *Idem.*

192 *Bruto non indignante*] Expulsore Tyrannorum, inductore libertatis Romanæ, a quo Dominorum nomen Romanis inauditum. *Idem.*

193 *Terrore coacta*] *Subacta* Delirii cod., nusus Ambros. et Petav. cum duobus Vaticanis: dictum lib. II. in Rufin. 314. *D. Heins.*

195 *Exsultant avidi*] Formam Stilichonis commendat, sine Nuptiarum Honorii, et superioribus hic libellis. *Barth.*

198 *Circum*] Circum maximum ad spectacula venationum, eursuum.

Trabeis fulgentibus] Auro ductili ne- toque. *Barth.*

199 *Solio eburno*] Sella Curuli. *Idem.*

200 *Jure*] Magistratus insignibus, officioque jus dicturi. Habitum jus dicentis ab eo separat quo crimina puniebantur. *Idem.*

Denso seu turbine vulgi] *Densi* Oxon. Pro *Cingas jure forum*, malim *Stringas*: unde et *Strictæ leges* Statio in Silvis: 'Nulla foro rabies nec strictæ jurgia legis:' quo tamen loco invenisse me memini in vetusta editione: 'Nulla foro rabies nec scita Lycurgia leges.' 'Stringere volatu terras,' et 'stringere venatu saltus' noster alibi dixerat. Adeantur notæ bello Gildonico, 356. 'Cingere jure forum' tamen dictum videri possit, ut 'fora fascibus circumdare' alibi nostro. *D. Heins.*

201 *Circumfusa*] Vide Doctissimi Lipsii Admiranda, III. 8.

202 *Certa fuere Gaudia*] Non adu- landi studio, non ambitione extorta;

vera, ingenua, solida, certa. *Barth.*

204 *Panderet ades*] *Alas* Gyrالد. prim. Vatic. et multi ex nostris, primaque edd. Virgil. Georg. IV. de apibus: 'Pontibus ut magnis possint consistere et alas Pandere ad æstivum solem.' Horat. de Pavone: 'pieta pandit spectacula cauda.' Ovid. lib. III. Amor. 'Prima loco fertur passis Victoria pennis:' ubi perperam vulgo *sparsis*. Prudent. lib. II. contra Symmach. 'aurea quamvis Marmoreo in templo rutilas Victoria pennas Explicat:' quo loco confirmatur lectio unius Medicei, qui pro *ardua pennas* agnoscit *aurea*. Quod paulo post sequitur, *Stilico tua sæpius ornet Limina*, vulgatam scripturam adstruere videtur. *D. Heins.*

205 *O palma viridi*] Sic ex prim. Vatic. et quindecim aliis legendum. Vulgo *Et palma*. Pro *gaudens*, tres *florens*: de quo verbo alibi dictum. *Idem.*

Amicta tropæis] *Amicta*, eineta, incincta undique. *Barth.*

206 *Custos Imperii*] Tutela, tutrix. *Idem.*

207 *Vulneribus*] Quæ intulit Senium Urbi et Romanis rebus. Et *demis Laborum sensum*; hoc est, Tanta es dulcedine, ut omnis labor respectu tui vanescat, vilescat, pro nullo pro- sus habeatur. *Idem.*

208 *Dictæ*] Quam Bacchus Ariadne puellæ Cretensi paravit. *Idem.*

211 *Fessi mulces suspiria Martis*] A perpetuis belligerationibus quibus eum astringunt Poëtarum filii. *Idem.*

214 *Teque reducat*] Potitus te, profligatis hostibus. Sed et signa Victoriæ habebant in exercitu prisce Duce. Eadem dono oblata ob primitias sive auspicia Imperii Principibus, exemplum apud Ammianum, lib. XXVIII. *Idem.*

216 *Placidis te moribus egit*] Semper mitis et clemens fuit in victoria. *Idem.*

217 *Serravitque pium victis*] Libri *vita, victa, victam, justis, vitas*: duo

juncta: ut ad τὸ σάβιτιν referatur: deinde, *cives* pro *civem* meliores scripti. *D. Heins.*

219 *Vexat legionibus Urbem*] Vexare est ejus qui potestatem in aliquem habeat. *Barth.*

Vexat legionibus] At Rutilius postea contrarium cecinit: 'Ipsa satellitibus pellitis Roma patebat, Et captiva prius, quam caperetur erat.' *Claver.*

221 *Contentus lictore*] Olim teste Livio, fores a lictore percutiebantur, Consule ipso domum redeunte. *Idem.*

222 *Solo munitus amore*] Ad ejus tutelam et munimenta nihili omnia cætera armorum et militaris virtutis. *Barth.*

223 *Nec parcus opum*] Non parcus, nec prodigus tamen. Postquam edidit spectacula, majora beneficia in militem et plebem reservat genero. Non vult sumptibus in militem et populum Romanum profundendis privati modum excedere, ne præjudicare videatur Principibus. *Idem.*

224 *Et post miracula*] *Sed* prim. Vatic. et quatuor alii: male etiam hæc vulgo distinguebantur. *D. Heins.*

228 *Jam pulsante*] *Laxante*, prim. Vatican. Oxon. Pal. Pricæ, et Rottendorph. cum Oisiliano: alii quidam *lassante*. *Idem.*

Jam pulsante femur] Jam prodiere inde gestiente. *Barth.*

229 *Votive famem*] E voto natam; Cum etiam cibi in aurum commutarentur. *Idem.*

233 *Obscurat reteres*] *Obscurus* et *obscurusque* *futurus* Regius: *futurus* etiam tres alii, ut ad *manus* referatur. *D. Heins.*

234 *Par donis*] Contemtor pretii, nec parce donans nec ut ambitiose. *Barth.*

235 *Vili pro pondere*] Evilescere pondere. *Idem.*

Pro pondere, massas] *Sub pondere* prim. Vatic. et alii nonnulli. Quod etiam pro *Quas* a manu prima primus et tertius Vaticanus; etiam Oisilianus: lego, quot dedit immanes massas. Pos-

set etiam reponi: *Quod dedit immanis, vili cu pondere, massas.* *D. Heins.*

242 *Inviolabile*] Virgineum, pudicum, castum, quales comites Dianæ. *Barth.*

243 *Humeros et brachia*] Exsertæ ad pugnandum in belluas. *Idem.*

245 *Sadoribus ora Pulverulenta rubent*] Sic Gyrald. et prim. Vatic. alique melioris notæ non pauci: multi *horrent.* Thuanus *trahunt*; opinor scribendum *Pulverulenta rigent.* Adeantur quæ curis secundis ad Nasonem, Epist. xvii. 16. annotamus. *D. Heins.*

246 *Pulverulenta*] A pugna silvestri. Pulvis enim belli indicium.

Cruda virginitas] Infesta Veneri, non blanda. *Barth.*

247 *Duo cingula*] Altius cinctæ, ad expeditiorem operam. *Idem.*

249 *Flava Leontodane*] Hæc sunt Nympharum nomina, apud Ovid. canibus adsignantur. *Claver.*

251 *Ignæa*] A cursu pernicissimo. *Barth.*

252 *Nunquam cessura Lycaste*] *Malo nusquam.* *D. Heins.*

253 *Metuenda feris Hecæerge*] *Isingrin.* *Erymanthe*: prim. et tert. Vatic. alique nonnulli *Aeæree*; in reliquis codicibus monstra lectionum extant. Gyrald. Lucens. et prima ed. *silvis metuenda Nicæree*: nihil muto. *Opis* et *Hecæerge* sorores. Utramque Callimachus conjunxit Ὀδῆς τε Λοξώ τε καὶ εὐδαίω 'Εκαέρῃ. Sequenti versu male *renatibus* Raphaelengius. Mox *Progenitæ Scythia* pr. Vatic. et quinque alii; non *Progenies Scythiæ*. In Oisiliano mendose, *Progenites Sirothiæ*. *Idem.*

256 *Delos*] In gratiam ibi regnantis et natæ Dianæ. *Barth.*

257 *Exercitus*] Omnes copiæ hoc nomine censentur. *Idem.*

258 *Acies formosa Dianæ*] *Famosa* multi ex scriptis, id est, nota, celebris; sed in malam partem plerumque sumitur. *D. Heins.*

259 *Centum Taygeti*] Unus *Taygetis*:

quindecim *Taygete*. *Lego Taygetæ*, pro *Taygetiæ*; et sic unus Medicus. Steph. Ταῦγετον, ὄρος τῆς Λακονικῆς τὸ ἐθνικὸν Ταῦγέτιος. Sic et Virgilius *Taygetique cunes* videtur dixisse III. Georg. nam *Lacones* Servius interpretatur. *D. Heins.*

260 *Casto flumine*] Ob notam Spartanarum pudicitiam. *Barth.*

261 *Quas ubi*] Lucens. *Has*; bene. *Quas* præcesserat. *D. Heins.*

266 *Ab orbe*] Omni orbis parte. Neptunus primus equum domitor.

Donet ab urbe greges] Rectius alii cum Raphelengio *ab orbe*. Forte, *Donet habere*. Pro laudi quam nulla canentæ Fratris plectra vacent, prim. Vatic. aliique complures quod nulla. Forte, laudique ut nulla canentæ. *D. Heins.*

Nulla] Non. Quam omnino nullum otium det celebrandi istum Consulem Musicæ suæ Apollo. *Barth.*

272 *Retibus, et claustris*] *Lege clathris* cum Gyrالد. et Lucens. Horat. Art. Poët. 'ac velut ursus Objectos caveæ valuit si frangere elathros.' Scholiastes, 'Clathri sunt robusti postes et rotundi, repagula quibus obfirmatur cavea.' Hinc *clathrare* apud Columellam et *clathrata fenestra* Plauto. Noster VI. Cons. Honor. 'perpetuisque immoto cardine clathris Janus bella premens:' sic Gyrالد codex. Glossæ Stephani, *Clathri*, Κανόνες, οἱ ἐν θύραισιν ὀβελίτικοι. Propertius, lib. IV. El. 5. 'Et nimis in nostros cæcis experrecta dolores, Cum fallenda meo pollice clathra forrent.' Sic meliores libri; ita et *clathratae fores* in epigrammatis antiquis, et *faliscæ clathratae* apud Catonem de RR. cap. 14. Lucanus, libro X. 'Sic fremit in parvis fera nobilis abdita clathris, Et frangit rabidos præmorso carcere dentes:' sic malo; nam *claustris* nunc legitur; quanquam et alterum defendi potest ex Statianarum Silvarum libro secundo, de Leone Mansucto: 'Quid quod abire domo,

rursusque in claustra reverti Snetus.' *D. Heins.*

273 *Ducendaque*] Vivæ ad Spectacula Stilichonis exornanda. *Barth.*

274 *Monstris*] Inusitatæ magnitudinis feris. *Idem.*

275 *Mihi cursus anhelas*] Lucens. et Gyrالد. prim. Vatic. aliique multi, *dum cursus*: quidam *mihi currus*; ut paulo post 'cervi currum subiere jugales.' *D. Heins.*

276 *Dictæa Lycaste*] *Dictynna* quatuor scripti cum prim. tertioque Vaticanis et Palatino ac Oiselliano; eleganter, pro *Dictynnæa*. Δικτύωννη civitas in Creta Straboni. Sic *Dictæ mons*, Solino *Dictynnæus*, nisi mavls dictam ἀπὸ τοῦ δικτύου, a rete: quomodo et Britomartim Virgilius in Ciri *Dictynnâ* fuisse nuncupatam contendit. *Idem.*

277 *Æstus*] Arenas æstnosas. Syrtes describuntur a Salustio. *Barth.*

279 *Ceu victa, tributum*] Lucens. et multi alii, *sed victa*. *D. Heins.*

282 *Posita formidine*] Captis Feris latrocinantibus. *Barth.*

Laudat formidine pastor] *Laudet Palatinus*: quod a Barthio jam monitum. *D. Heins.*

284 *Parent numinibus montes*] Munera sint spectacula, quibus ad Stilichonis obsequium non minus pareant montes, quam ejusdem legibus urbes. *Barth.*

Parent Numinibus montes, ut legibus urbes] Quis non videt ridiculam esse hanc comparisonem inter numina et leges? Deinde cur soli montes numinibus parere dicuntur? Animadvertit et Claverius nihili hæc esse, ac proinde versum ex auctoritate codicis sui delendum censet; pari modo Barthius: uterque frustra. Pro *Parent*, alii inter scriptos, *Parcet*, *parcent*, *placet*: prima editio et quatuor exarati, *Parent muneribus*: unus Petav. *Paret muneribus*. Prior Moreti et unus Med. *Parcet muneribus*. Regius *Pascet muneribus*. Oisellianus

Pacēt muneribus. Vera lectio est: *Pacēt muneribus montes, qui legibus urbes.* ita enim tres melioris notæ Vaticanæ et septem alii; nisi quod quatuor *ut legibus.* *Munera arena* intelligit, de quibus lib. II. in Rufin. 396. dictum. *Pacare montes*, ut apud Statium, Thebaïd. IV. ‘Saltus tum forte remotos Pacabat cornu gelidique arbusta Lycæi.’ Virgil. de Hercule, Æn. VI. ‘utque Erymanthi Pacarit memora et Lernam tremefecerit arenæ.’ sic enim legunt antiquissimi libri. Hinc idem Heracles *Nemeæ pacator* Silio dictus lib. II. ‘Quam tali alloquitur Nemeæ pacator honore.’ quomodo ex præstantissimo codice scribendum viri docti jam monuerunt. Dausqueius tamen vulgatum *venie pacator* malit, juratus veterum elegantiarum hostis. Apud Manil. lib. IV. ‘Ille novas semper pugnas, nova bella ferarum Apparat, et pecorum spolio, vivitque rapinis. Hoc habet, hoc studium, postes ornare superbos Pellibus, et captas donibus præfigere prædas, Et pacare metu silvas et vivere rapto.’ Apud Horat. ‘incultæ pacantur vomere silvæ.’ Apud Apuleium, Met. VII. ‘pacata itinera,’ quæ a latronibus non infestantur; ubi *pansata* ridicule Colvius reponit. *D. Heins.*

286 *Cervi jugales*] De vectura Lunæ vide Commentarium Delrii ad Senecæ Hippolytum. *Barth.*

287 *Decus esse Deæ*] Ut essent.

Primi sub lumine cæli] *Limine* primi. Vatie. et plerique alii; ut Scaliger conjecerat. Lovan. *sub limina.* Virgil. ‘insueti miratur limen Olympi.’ Homerns βηλοῦ voce plerumque utitur, ut Iliad. A. ‘Ρίψε ποδὸς τεταγῶν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίῳ.’ *D. Heins.*

Primi sub lumine cæli] Cum primum Luna cælo illuxit. *Barth.*

288 *Facundis Luna cavernis*] Ex eorum opinione qui Lunam habitabilem animantibus crediderunt. *Idem.*

291 *Proceræ metallo*] *Spatiosa* pri-

mus Med. Farnes. et Palat. Ovid. III. Metam. ‘Bos stetit attollens spatiosam cornibus altis Ad cælum frontem.’ sic bene libri, non *speciosam.* *D. Heins.*

296 *Ducitque cohortem*] *Ducuntque* quinque libri; rectius. Similes loquendi modos Nasoni passim reddidimus. *Idem.*

297 *Variae formis et gente*] Junxit duas canum notas; ad patriam enim et formam legebantur. *Barth.*

298 *Ingenioque*] Natura. Ingenium est naturalis potentia ad videndum discendumque res. *Idem.*

300 *Hirsutæque fremunt Cressæ*] *Argutæque* Ulitius emendat ad Gratium curis secundis. *D. Heins.*

Cressæ] Canes Cretenses. Quos pugnaes vocat Seneca initio Hippolyti. *Barth.*

301 *Taurorum fracturæ colla Britan-næ*] Britannii canes, nunc granditate notissimi. *Idem.*

303 *Agil*] Versat, excutit, exigit. Ut ἀγειν καὶ φέρειν, agere et terre. Nihil reliquum sibi facere ad omnia exigenda, differenda, auferenda. *Idem.*

304 *Germanorumque paludes*] Nobilissima cultissimaque regio hodie, paludibus olim insessa. Contra loca olim felicissima, hodie aspera, et non agnoscenda sterilitate priscis cultoribus, ut Palæstina. *Idem.*

305 *Arundine Rheni*] Annis olim arundinetis obsitus, hodie cultissima loca permeans. *Idem.*

306 *Curvaverat aro*] *Curvaverit* sex scripti; et id bene. *D. Heins.*

307 *Nabiferas Alpes*] Ut suspicientibus videntur vicina cælo Alpium juga quibus Italiani natura vallavit. *Barth.*

310 *Informes ursos*] Comparatione aliorum. *Idem.*

311 *Cynæis*] Corsica Cyna Græcis. *Idem.*

317 *Pompam*] Ornamentum tantum spectaculi causa quæsitum. Di-

stinatio sequens ingeniosissime omnia fere quadrupedum genera complectitur, qualium imitatio corrumpit sequentium Poëtarum stilos. *Barth.*

320 *Non caute latent*] Multi veterum *cauta*; quomodo legendum lib. II. de Rapt. vs. II. monemus. III. Cons. Honorii: 'cauto nec profuit hosti Munitis hæsisse locis.' *D. Heins.*

323 *Ilignis domibus*] Caveis ligneis. *Barth.*

325 *Carea*] Caligula quosdam bestiarum more caveis coërenit. *Claver.*

326 *Per freta vel fluvios*] *Per fluvios* prior Moreti; concinne. *D. Heins.*

329 *Montanis plena triumphis*] *Montani triumph* meliores: et mox pro *rehitur* prior Moreti, Putean. et unus *Ambros. trahitur.* *Idem.*

Montani triumph] De spoliis silvarum et montium. *Barth.*

330 *Sollicitis iuvenis*] Natura enim bruta etiam animantia hostes suos agnoscere facit. *Idem.*

331 *Quibus*] Quorum similibus, genere. *Idem.*

332 *Paridi temone recedunt*] Quantum possunt. *Idem.*

335 *Hesperidas*] Mauritanas Nymphas, quales nobiles ibi aureis olim malis hortos coluerant.

337 *Impune numquam*] Secuta de proximo strage pecorum. Genera capiendarum ferarum mox recensentur, ignis, foveæ, fossæ pendens præda. *Barth.*

338 *Pastores nunquam excepere per aures*] *Pastorum nunquam venere.* *Vatic.* et novem alii ex emendationibus. Scalliger et Barthius cum Delrii libro, *pastores excepere per aures*; et sic quinque nostri. *D. Heins.*

339 *Tadæ ardentes*] Timor etiam generosissimorum animalium.

Strata superne Lapsuro virgulta solo] Fovea tecta virgultis, quæ pro terra solida calcantes feræ ferantur in cavum. *Barth.*

340 *Vocibus hædi*] Qui noto clamore ad prædam convocaret fame

furentes belluas. *Idem.*

342 *Utro se volvere capi*] Blanditiæ, quales apud Martialem Spectaculis. *Idem.*

344 *Reserant*] Cratibus ante elausa, et a ferarum incursu munita. *Idem.*

345 *Virides pardos*] Glancis et viridantibus maculis sparsos. *Idem.*

346 *Dentes*] Vel barros tertius Vaticanus. *D. Heins.*

347 *Qui secti ferro*] Pro hisce duobus versibus prim. *Vatic.* unum nobis exhibet, ut et Oxoniensis, cum *Regio* atque Oiseliano: *Qui mor in tabulas inscripto Consule secti.* *Idem.*

Secti ferro in tabulas] Tesseras eburneas dicit, quibus inscriptum Consulis nomen; vel eburneos pugillares dicit, qui inter cætera munuscula consulibus novis elargiti in populum. *Barth.*

349 *Stupor omnibus Indis*] *Annibus* *Barthias* legit. *D. Heins.*

351 *Insedit nigra cervice gementum*] *Malim insedit.* *Idem.*

352 *Penitusque cruentis*] Ex ipsa usque cranii propagine. *Barth.*

353 *Stirpibus arulis*] Durus ablativorum concursus. Lego igitur *arulso*: ut ad *rd ebur* referatur. *D. Heins.*

Exarmat] Ferarum armis evulsis: sic sæpe locuti scriptores. *Barth.*

355 *Cunctari mole*] *Moles*, omnis res difficulter movenda. *Idem.*

356 *Amplexa per undas*] Scripti nonnulli *adnixa*, *adnexa*, *complexa*, *adnexa*. Latet aliquid mendi; quamvis vulgatum tueatur Claverius, pri. *Vatic.* aliique complures ex scriptis. Forte versus exciderit; nolo conjecturis abuti. Pro *Classica turba* prim. *Vatic.* cum plurimis aliis *Classis*; in nonnullis *Classi*: an pro *Clathris*? ut paulo ante *Palatin. classibus.* *D. Heins.*

358 *In proram jacet usque leo*] *Jacit* ex suis Claverius. aliter nostri, a quibus non recedo. *Idem.*

360 *Terrenaque*] Id est, terrena monstra superant maris monstra. *Claver.*

361 *Sed non æquare fatetur*] Et non meliores. *D. Heins.*

364 *Insudant*] *Adsudant* nostri ple-rique; sed prim. Vatie. aliique meli-ores, *Insudant*; et sic Claverius. Qui et bene mox *saliant* pro *solvunt*: quo-modo et quidam ex nostris, interque illos prim. Vaticanus. *Idem.*

Insudant] Bæchi comitatus Satyri, Sileni, Bæchæ, Fauni, idque genus Semidei. *Barth.*

365 *Bromios remos*] Recte ex Cu-jacianis editum *pronos* velut sentien-tes Deum quem veherent, ducique cupidos. *Idem.*

Bromios invitant tympana remos] *Pronos* edidit Claverius, approbante Barthio: aliter nostri omnes, nisi quod in optimo Moreti, *Bromios*. *Bromii* voce non uno loco alibi est usus Claudianus, quare et hoc loco ea est admittenda. *Lænea dona* apud Stati-

um, iv. Sylvarum, Hercule Vindicis. *Latex Lyæus* apud Maronem. Alludit ad celeusma nauticum. *D. Heins.*

367 *Ebria serpens*] Indicans blando quodam veneno Bæchi munera in-fecta esse, quam mentem quodammodo intoxicent. *Barth.*

369 *Lynceæ et tigres*] Bæchi pom-pæ sacrum utrumque animal. *Idem.*

Insolitæ] Vet. Cod. habet *Insolitas*. quæ si lectio vera est: Carbasa ina-nima tigres sibi hæcenus incognitas mirantur. His vero tribus Panegy-ricis satis superque laudatur Stilicho vir magnus, sed parum felici exitu. Nam Olympius, teste Zosimo, specie religionis valde formidabilis, eum Honorio maligne detulit: aiebat enim in Orientem nulla alia de causa iter-suscipere, nisi ut Theodosio juniore interfecto, filium suum Encherium diademate insigniret, &c. *Claver.*

Insolitæ tigres] Barthius cum li-bris Claverianis mavult *insolitas*. *D. Heins.*

XXV.

DE BELLO GETICO PRÆFAT.

LIBER iste sine controversia argumentum habet generale Laudes Stilichonis; speciale, Bellum sive Victoriam ejusdem Geticam, Alarico Gothorum Rege ad Pollentiam superato. *Barth.*

Hujus libri titulus variat in antiquis codicibus. Unus habet, De bello Pollentiaco: alter, De victoria Stilichonis contra Alaricum: quod magis placeat. *Claver.*

1 *Resides annos*] Clementiore nota inertiae. *Barth.*

Post resides, &c.] Non adeo in occulto posita sunt Claudiani studia, ut ignoremus quamdiu fuerit immunis a Poëtica prurigine, si hoc verbo in tam præclara re utendum est. Scripserat igitur anno 398 Consul. IV. Honorii et Gildonem. Anno 399 Entropium. Anno 400 Stilichonem. At duobus annis sequentibus feriatum est, in hunc usque annum, qui 403 numeratur, Theodosio Juniore Aug. et Rumorodio Coss. *Claver.*

Velut excita somno] Veterno quodam seu sopore, in quem lentum ducit pigrities. *Barth.*

2 *Romanis choris*] Publicis gaudiis. *Idem.*

4 *Pythia domus*] Apollinis Templum, quo Stilichonem Romæ diverfisse, ant certe prope id, testatur lib. II. supra. Et constat Augustæ Aulæ Templum Apollinis fuisse vicinum. *Catus* vocat Senatam. *Idem.*

5 *Consulis hic fasces cecinit*] Cecini cum nonnullis scriptis et Raphelengio. Mox *ahenam* pro *amænam* bene Claverius. Confirmant Lucens, et

Gyraldinus, cum excerptis Pomponii Læti. *D. Heins.*

Libyanque receptam] Quod biennio ante priorem Stilichonis consulatum factum, Gildone profligato, docent Idatius aliique Chronologi. *Barth.*

6 *Prostratis*] Ingentem eadem hæc vox notat. Nec negem tamen Gothos non inultos cecidisse. *Idem.*

7 *Effigiem amænam*] Statuæ autem ob dotes igeniorum Romanis moribus ponebantur. *Idem.*

Effigiem] Hunc honorem statuæ mernit Claudianus, præsertim, poëmatio de Gildone, cujus basis marmorea eruta est ante sæculum in foro Trajani. eam Pomp. Lætus, ævi sui Quintilianus possedit, atque in honore habuit. Inscriptio talis est: CL. CLAUDIANO. V. C. INTER. CAETERAS. INGENTES. ARTES. PRÆGLORIOSISS. POETARUM. LICET. AD. MEMORIAM. SEMPITERNAM. CARMINA. AB. EODEM. SCRIPTA. SUFFICIENT. ATTAMEN. TESTIMONII. GRATIA. OB. JUDICII. SUI. FIDEM. D. D. N. N. ARCADIVS. ET. HONORIUS. FELICISSIMI. AC. DOCTISS. IMPERATORES. SENATU. PETENTE. STATUAM. IN. FORO. DIVI. TRAJANI. ERIGI. COLLOCARIQUE. JUSSEUNT. *Claver.*

Sed prior effigiem tribuit successus amænam, &c.] Lege opera Ms. mei Bongarsiani et Cujacii, &c. 'At prior effigiem tribuit successus ahenam.'

8 *Patritius honos*] Nos Patritium Honorem a Senatu exhibitum capimus; petente enim hoc statuam Poëtæ dedisse Principes verba ejusdem Epigrammatis clare attestantur.

[*Honos*] Honoris continuandi diuturnitas origo statuaram viris illustribus ponendarum, ut quamdiu laudabilium personarum opinio superes- set, tam diu et similitudinem vivæ substantiæ imago corporis custodi- ret. Hinc quo merita potiora, eo statuis imaginibusque potiundis cura adhibebatur acrior. *Barth.*

9 *Annuit hic*] Imo hunc cum melio- ribus libris. *D. Heins.*

Annuit hoc Princeps] Cujus erat peculiari indulgentia opus.

Titulum poscente Senatu] Titulis or- natæ statuæ honoratiores ceteris, erant enim communes sine his.

Poscente Senatu] Senatus decernebat statuas, concedebat Imperator. *Barth.*

10 *Judicium quam grave, Musa, subis*]

Velut iterum in aleam descendas, coacta tanto judicio inscriptionis publicæ satisfacere. *Idem.*

11 *Mercēs*] Premium, quod sibi jam receptum canit. *Idem.*

14 *Legimur*] In statua. *Honos* vero summus principibus collatus est ingeniorum conservatio, et perpetuata memoria.

Medio foro] Utique enim et locus ipse addit honori. *Barth.*

15 *Solitumque timorem*] *Timoris* *Lucens*, et Gyrard. eleganter. Sic 'clausa viarum,' taliaque infinita, de quibus alibi. *D. Heins.*

18 *Vel meritum libri*] *Belli* excerpta Puteana: optime. *Idem.*

Meritum libri] *Materiæ* dignitas, nobilitas. *Barth.*

XXVI.

DE BELLO GETICO.

LILIER hic in uno Claverii codice *de bello Pollentiaco*, in altero *de victoria Stilichonis contra Alaricum* vocatur: utramque inscriptionem in nostris quoque deprehendi. *Lucens. De bello Gothico.* Putem, *De pugna vel victoria Pollentiaca.* Poëma hoc in primo Vaticano manu recentiori erat exaratum. *D. Heins.*

1 *Intacti*] Argo enim prima navi- um, secundum nonnullos. Valerius Flaccus initio Operis: 'Prima deum magnis caninus freta pervia nautis, Fatidicamque ratem.' *Barth.*

Intacti, &c.] Bella similitudo navis cum Imperii gubernatione. Hora- tius eleganti Allegoria usus est re

minime dispari, quum ait: 'O navis, referent in mare te novi Fluctus,' &c. *Claver.*

Claustra fracti] Ipsam consue clau- sum.

Cœcinitibus æquor] Fabulis Poëta- rum decantata Symplegades, sive rripes Cyaneæ. *Barth.*

2 *Armatum scopulis*] *Aretatum* *Raphelengius* contra libros veteres; frustra. Scio quidem *Symplegades aretas* ab Ovidio dici: novi et illud Statii, Theb. v. 'oraque primum Cyaneis aretata vadis.' Etiam Senecæ illa ex Hercule Furenti: 'quæ pon- tum Seythen Symplegas aretat:' atque hujus notæ plura; sed vulgata

lectio se tnetur illis Laude Serenæ, 'quod stagna Charybdis Armarit, quod Scylla canes.' In epigrammate xxxv. etiam habes, 'exarmatum terris cingentibus æquor:' mox *Æctan* excerpta Lati. D. Heins.

Irrumperet Argo] Festino enim cursu conceita pervolabat Argo, ne a collidentibus petris taeta elideretur. Pariter Seneca Medea: 'qui freta primum Rate tam fragili perfida rupit.' Barth.

3 *Æctan*] Alii leg. *Æcam*, quæ Colchus ipsa.

Propiore periclo] Symplegadibus jam in collisionem sublimibus. Barth.

4 *Post numina*] Junonem et Minervam, Tutelas Argus. *Idem*.

Typhis] Orpheus.

5 *Tenui damno*] Extrema puppe ruina montium conquassata. Barth.

8 *Stupere superba*] Valerius, l. iv. 'Tum freta quæ longis fuerant impervia scelis Ad subitam stupere ratem.' *Idem*.

Stupere superba] *Superbi* tres scripti: unus *Mediceus superba*, quod Livineio placebat: neque aliter a manu secunda in Oiseliano. Mox pro *cunctis puppibus* Oxon. *certis*. Pro *jura soli* unus Vatie. *soli*. D. Heins.

9 *Passæ Jura Soli*] Inviti qui quid ferunt, pati dicuntur. Barth.

10 *Jura Soli*] Naturam. Ante enim erant mobiles illæ rupes, fato constituto ut quamprimum aliqua navis transiret, figerentur solo.

Cunctis faciles jam puppibus hærent] Orpheus Argonaut. καὶ ἔμπεδον αἰὲν ἔμμνον, Οὕτω γὰρ μοῖραι τὰς ἐπεκλώσαντο βαρεῖαι. Discere ad magnum opus insignemque difficultatem pertinet. Barth.

12 *Navis ab innocuæ*] Illæsæ. Raro usu. *Idem*.

13 *Tanti regni*] Quantum Sol aurens ambit. *Idem*.

Tanti pulso discrimine regni] *Tantis regnis* malo. Pro *sufficient* alii *sufficerent*. Gevart. *sufficiant*; bene. D. Heins.

Delph. et Var. Clas.

Claud.

15 *In majus celebrata ferant*] Et hoc est artificium eloquentium viro- rum in majus offerre minus celebrari digna. Barth.

16 *Sudasse Minerram*] Minerva tendæ Argo navi præfecta. Hinc 'Tritonis pinus' et 'Palladia puppis' dicitur Nasoni. *Idem*.

18 *Tomari Jovis augure luco*] *Tomarus* autem mons est Dodonæ, Tmarus aliis nuncupatus, auctore correptore Stephani. In Dodona vero quercus fatidicæ, unde responsa dabat Jupiter. Duas fixere columbas alii Ægypto profugas in oracula venisse, quarum altera in quereum Dodonæam, altera Ammonis Afri consederit delubrum. Vide Herodotum, Silium, lib. iii. &c.

Augure] Fatidico. Barth.

Teneri Jovis augure luco] Sic scripti fere omnes. Oxon. et Reg. *tenari*: unus Petav. cum Oiseliano, *toneri*. Alii quidam *summi Jovis*. Tert. Vatie. *totum*: vulgo *monitu Jovis*. *Tomuri Jovis* primus, quod sciam, Janus Parthasius emendavit. Mox alii *Tomari*, quod idem: sed cum secunda syllaba in *Tomarus* producat, ut in illo Orphei Argonauticis, ubi de Argo agit, Δὴ τότ' ἐπιβρομέουσα Τομαριάς ἔκλαγε φηγὸς, mihi *Tmarii Jovis* a Claudiano scriptum videtur. Hesychius: Τμάριος, Ζεὺς ἐν Δωδώνῃ. Stephanus, Τόμαρος, ὕρος Δωδώνης, ὃ τινες Τομοῦρον, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Τομοῦρους· οἱ δὲ Τμάρους (sic lego, non Τμάρας), οὗ τὸ ἐθνικὸν Τμάριος. Virgil. Eclog. viii. 'Aut Tmaros, aut Rhodope, aut extremi Garamantes.' Sic enim antiquissimus liber Florentinus. Vulgo *Ismarus*. Nec dubito apud eundem libro v. *Æneidos* pari modo scribendum esse: 'Fit Beroë Tmarii conjunx longæva Dorycli:' pro quo *Ismarii* nunc circumfertur. Certe omnium vetustissimus codex Florentinus *Mari*: unus Leidensis *Tarii*. Pierius quoque Valerianus in plerisque suis *Marii* invenisse se testatur. Sic libro ix. apud

eundem Virgilium codex Medicens longe veterrimus pro *præceps animi Tmarus* habet *Marus*; quod nomen apud Silium Italicum quoque occurrit. Cæterum, ut ad *Tmarium Jorem* revertar, apud Callimachum etiam Hymno Cereris *Ἀρεσὺ ἐν Τμαρίῳ* habes. Superiori versu *junxisse* pro *vinxisse* jam emendarunt alii, et sic scripti. Malim præterea *cæsa Tmarii Joris augure luco Arbore. cæsa arbore*, inquam, malo, quam *cæso luco*. D. Heins.

19 *Arbore prasaga*] Fatidicam ratem vocat Valerius Flaccus. Barth.

Animasse] Quæ enim loquebatur, erat anima quodammodo navigii. *Animare*, vivificare, vitam donare. *Idem*.

21 *Vincturi carmine mentes*] *Victuro* sex libri: totidem *victuri*: tres *vincturo*; bene. D. Heins.

Vincturi carmine mentes] Poëtas dicit. Barth.

22 *Insopitisque refusum Tractibus*] Valerius Flaccus, Apollonius, Ovidius, *Metamorph. vii.* *Idem*.

25 *Fætasque novales Martis*] Usus Græcismi notamus ad Rufinum. *Idem*.

28 *Unaque excludere mensa*] Phinei. Apollonius II. *Idem*.

29 *Nobilior titulus*] *Lans*, honor, commendatio. A *titulis* quibus laudatur quod per eos spectandum proponitur. *Idem*.

30 *Geticus*] Veteri vocabulo Gothorum mavult uti, prisæ rei amore.

Fauces] Præsentia pericula, a feris. Barth.

31 *An ego*] *Anne ego* novem libri: rectius. D. Heins.

Terrigenus] Satus ex tellure. Barth.

34 *Abiit Bellona*] Prosperos omnes successus bellicos hoc numine sæpe indicat. Barth.

Tropæis] Victoriis. Tropæa post omnem felicem pugnam statuebant Græci.

35 *Mavortia canuit atas*] Virilem armisqueabilem ætatem omnem in

bello, usque ad canitiem ipsam, insumserunt. *Martia* ætas, apta pugnae, ab anno xxx. usque xlv. stipendiorumque eoque capax. Vide Censorinum, cap. 11. Barth.

36 *Excita tenebris*] Obducta indutaque iis ante. *Idem*.

Excita tenebris] *Excita* prior Morret. et unus Med. quod placet. Pro unum Isingr. et Florent. S. Marci virum: forte iterum. D. Heins.

38 *Ersanguis leges*] Velut spirantes loquitur. Barth.

39 *Potestates*] Magistratus. *Idem*.

40 *Justitiæ*] *Juris dicundi*, administrandæ per partes et officia Justitiæ. Dicit metum tumultumque bellicum omnia togata officia conturbasse. *Idem*.

Quas ante parces effecerat una Nube timor] Puto suffuderat una Nube, vel, infecerat: sic libro III. Raptus: 'nox oculorum infecerat ignes.' D. Heins.

41 *Nube timor*] Nubes, quicquid confusionem, turbationem, inducit. *Timoris* id ingenium est, ut mentes adeo confundat, uti futura etiam mala sentiant. Barth.

43 *Damnati fato populi, virtute renati*] Philosophicum, qui, ut virtutem Stoici fato opponant, omnem sapientiam insumunt. *Idem*.

44 *Formidine clausi*] Formido est terribilamentum, retibus in agendis feris olim insitatum, versicoloribus terrificisque avium pennis textum. *Idem*.

46 *Metimur flumina rotis*] Qui hostem fluvio diremptum metuit, metitur, vovetque insuperabilem amnem ipsum. *Idem*.

Flumina rotis] *Fulmina* Gyrard. et quatuor alii. D. Heins.

48 *Undosam fidem*] Cum fluvio crescentem et decresecentem. Barth.

49 *Conjuratum serenum*] Favens hostibus. *Idem*.

50 *Ipsa quoque interius furis*] *Internis* duodecim scripti; bene. Silius, l. viii. 'His super internæ tabes et

civica vulnus Invidia augebant : sic lego ; *tabes* locum hic non habet. Sallust. iv. Histor. ' Qui quidem mos, ut tabes, in urbem conjectus.' Sic et ' tabem fori' dixit Tacitus : quandoque enim pro peste sumitur. In Præcæno *furiis exercita belli*. Forte *interni belli*. Mox pro *levat* optimus Ambros. *leva* ; ut Romam alloquatur : sequentia confirmant. D. Heins.

51 *Levat arces*] Papinius xvii. Cons. Domit. ' Et Septemgemino iactantior æthera pulsata Roma iungo.' Barth.

52 *Secundis Deis*] Fortunæ faventi. Idem.

54 *Æquæva polo*] Ex illo : ' His ego nec metas rerum nec tempora pono.' Idem.

Urbs æquæva polo] Claudianus urbis æternæ statum inviolabilem anaguratur ; sed frustra : nam post obitum Stilichonis Roma capta ac direpta est ab Alarico duce Gothorum. Claver.

Ferrea Luchesis] Inexorabilis. Barth.

56 *Novis*] Inusitatis, horrendis. Idem.

58 *Promat ab Indis*] Prodat primus Petav. duo Vaticanus et Patav. diximus alibi. D. Heins.

61 *Hucusque*] Romæ discrimina Deorum ipsorum infortuniis excusat. Quæ eatenus grassata affirmat ut Stilichonis hæc victoria finita sint cum ipso metu. Barth.

64 *Si fas est timuisse*] Tremuisse meliores : et mox *spirantque*. D. Heins.

Si fas est] Impietatem dicto deprecatur. Barth.

66 *Lamberet*] *Tangeret*. Horatius : ' quæ loca fabulosus lambit Hydaspes.' Idem.

67 *Labor*] Inconstantia, afflictio. Idem.

68 *Gemini fratres*] Othrys et Ephialtes. Idem.

70 *Steteritque*] Omisso suo cursu. Dicere vult pene cælestem machinam constitisse cum tres montes contulis-

sent Gigantes. Idem.

72 *Caret eventu nimius furor*] Euripides Helena : Μισῶν γὰρ ὁ Θεὸς τὴν βίαν. Prudentius : ' frangit Deus omne superbum.' Idem.

73 *Pervenere iuventæ Robur*] Subaudi voculam *ad* ; pro *ad robur* non pervenere. Idem.

74 *Alcivæ*] Stultæ et effrænæ audaciæ violentiæque exempla, ad terrendos animos inconsultorum.

Pelion] Montem Thessaliæ. Barth.

Pelion Otrys] Otus legendum alii jam viderunt. In scriptis certe nonnullis *Otys* et *Otis* est. *Oton* et *Ephialten* Virgilius quoque in Culice conjunxit. D. Heins.

77 *Aspice, Roma, tuum*] Geminata acclamatio ejusdem vocis anget sententiam vimque vociferantis. Barth.

78 *Rarum*] Velut decerptis plurimis aristas de manipulo frugum. Idem.

79 *Italia detrusus*] Quam spe jam devoraverat, ejus potiundæ gratia ex Epiro contendens per Illyricum. Stilichone jam extincto Romam Alaricus occupavit.

Detrusus] Eadem jactat vi. Cons. Honorii. Barth.

81 *Patrii numen juraverat Istri*] More gentium accolarum Danubii. Idem.

84 *Romanus nurus*] Cæperat enim jam fastidire alias.

Sua pignora vidit] Alludit captivitatem Gothorum profligatorum, quæ tanta fuit, ut vilissimarum pecudum modo singulis aureis greges venderentur. *Mens profunda* spem, præsumptionem immensam notat. Barth.

89 *Manibus et armis*] Milite et apparatu sive instrumento bellico, spoliisque tot annorum spatio convasatis, ut noster late. vi. Consulatu Honorii. Idem.

91 *Positis odiis*] Quæ cum hoste vincit vir fortis et sapiens.

Ignoscere pulchrum Jam misero] Exemplo leonum. Barth.

95 *Magis*] Potius. Idem.

97 *Ne pejor in arcto Sæviret rabies*]

Sæpe clausum, sæpe dimissum cum Gothis suis Alaricum alio refert Orosius. Desperationem autem innuit Claudianus, qua hostem urgente movent persecutione abstinendum sapientes. *Barth.*

98 *Venturæ conscia mortis*] Non nuncia, scripti: vidit Barthius. *D. Heins.*

100 *Procul arceat altus Jupiter*] Non arenit diu post hoc scriptum: abominatio solita, ubi de hostium successibus sermo est. *Sedem Quirini* vocat Roman, ejus casu diu apud Capitolium ostentata. *Barth.*

101 *Delubra Numæ, sanctumque Quirini*] Sic in meo Ms. antehac legebatur: *Delubra Numæ, sedemque Quirini.*

103 *Arcanum tanti regni*] Sacra, penetralia, Sedem Imperii: quibus visis admiratio tanti Regni imminuatur; non visis, Majestas exterior numen quoddam intus habitans fingit. Spargebantur veteri more Arcana quædam Deorum deposita penetralibus magnarum urbium servari, quibus salus imperii salvis constaret. Tale *Palladium* Trojæ erat; *Vestæ ignis* Romæ.

Deprendere] Non enim enarrabatur alioquin, nec oculis exponebatur.

108 *Vires Exercere dabat*] *Dabant* cum membranarum omnibus legendum. Vulgata lectio *Raphelengium* decepta, qui ex conjectura Viri maximi, *virtus Exercere dabat*: malim *et tutas*, pro *tuto*; certe duo Vaticani *totas*. Pro *diversa* Gyrard. et quatuor alii *divisa*. *D. Heins.*

109 *Regumque catenæ*] *Catervæ* rectius novem libri. *Idem.*

Currus regumque catenæ] Capti triumphatique Reges. *Barth.*

110 *Abundantis fati*] Quo carcere poterant citra detrimentum. *Idem.*

111 *Circumstetit*] Ut magna pericula videri solent. Virgilius, *Æn.* 11. 'At me tum primum sævus circumstetit horror.' *Idem.*

113 *Ratio ventosa favoris*] Vento auræ aequatur favor popularis. *Idem.*

Ratio ventosa favoris] *Furoris* Gyrard. et duo alii; duo Medicei et *Pallat. timoris*; forte *tumoris*. Pro *spec-tata* duo libri *suspecta*. *D. Heins.*

118 *Nec pro successu tumidus*] *Nimius* eleganter scripti plerique. *Præ successu* etiam opt. Ambros. apud Tacitum, lib. 11. Hist. 'Galeria Imperatoris uxor non nimia tristibus:' sic et Livius Manlium 'nimium animi' appellat. Vopiseus in Aureliano: 'Nimius est, multus est, gravis est, ad nostra non facit tempora.' Capitolinus in Gordiano, 'Moribus ita moderatus, ut nihil possis dicere, quod ille aut cupide, aut immodeste, aut nimie ageret.' Seneca Agamemnone, vs. 84. 'Quæque superbos urit Erinys Nimias semper comitata domos:' sic optimus Medicus. Vulgo *tumidas*. Martialis Spect. 'Qualiter in Scythica religatus rupe Prometheus Assiduam nimio pectore pavit avem.' *Nimio pectore*, hoc est, in pœnas semper crescenti et nimis fecundo, ut Virgilius loquitur. Male ergo *nudo* et *viro pectore* conjiciunt. Statius Epicedio Patris: 'nimius fortasse avidusque doloris Dicor:' et ibidem; 'raperis, genitor, non indignus ævi, Non nimius.' Achilleide: 'Nunc nimius lateri non evitantis adhæret.' *Idem.*

Nec pro successu tumidus] Efferri rerum successu, contra consilium Sapientiæ est. Horat. l. 11. Carm. 10. 'Rebus angustis animosus atque Fortis appare: sapienter idem Contrabes vento nimium secundo Turgida vela.' *Barth.*

122 *Parcendoque secat*] Utrumque simul agens, parere et secare. *Idem.*

Longius acto] *Largius* scripti fere omnes: prior *Mor. latius*. *D. Heins.*

127 *Nircis quadrigis*] Camillo hoc invisum. *Barth.*

130 *Nulli pervia culpæ*] Contempto auro Regio. In quo animositas. *Idem.*

131 *Vel armis*] Et armis. *Barth.*

131 *Validam gentem*] Apud Jul. Imp. in Cass. gloriatur Ulpius Trajanus, quod Geticas nationes omnium bellicosissimas et corporis viribus prævalidas fuderit paulo minus quam quinquennio. *Clarer.*

138 *Lento luctamine*] Quasi lucta congressus. *Barth.*

Lento luctamine Panum] Non damno hanc lectionem: malim tamen *cunctamine*, quod postea confirmarunt excerpta Pomponii Læti: ita fere semper poetæ, cum de Fabio agitur; unde et *Cunctatoris* nomen illi impositum. *Meditamina* vocat Silius: 'lenti meditamina belli Cantus ama:' sic scribo; insulse vulgo *medicamina*. *D. Heins.*

139 *Ausus*] Absolute: *congregi* enim addendum erat. *Barth.*

140 *Virtus Scipiadae*] Græcismus. Horatius: 'Virtus Scipiadae et mitis Sapientia Læli.' Hincque descendit, quod in abusum rapuit sequior ætas, dignitatem virtutemve hominis pro ipsomet dicere. *Idem.*

143 *Tres potuit complere duces*] *Superare* Isingrin. Pricæan. tert. Vatic. et Florent. S. Marci, quod plus est; neque aliter Pricæanus pro diversa lectione. Mox *frangit* Raphelengius contra scriptos; probat tamen Barthius, qui et *vincit* reponendum censet: certe *τὸ vincit* in plurimis membranis exstat. *D. Heins.*

Tres potuit] *Τὸ potuit* arduum opus designat.

Fregitque] Claudianum scripsisse arbitror *frangitque fur*, C. *vincitque m. victumque relegat*. Quæ scriptura insuper hoc etiam egregium habet, quod indicat raptum unoque velut impetu facta ista omnia. *Barth.*

145 *Miscentem incendia Pyrrhum*] *Prælia* Isingr. tert. Vatican. et Rotendorp. ut apud Virgil. 'ipsis prælia miscent Aggeribus murorum.' Post *τὸ brevi* cum Barthio distinguendum. *Tanto lustrò* etiam pro *toto lustrò* Hel-

mæstadiensis. *D. Heins.*

147 *Itali per graminis herbas*] Cl. Barthius *Latii per gramina brumas* conjicit, sed timide. Editio Amstelodamensis Cassiorum *Latii per gramina messes*, et mox *bellorum pro terrorum*, contra auctoritatem omnium scriptorum; quæ audacia minime ferenda. Vulgata lectio non fuit sollicitanda. *Graminis herba* pro ipso gramine. Virgil. 'nec graminis attigit herbam.' *Gramen* autem pro æstate ponit, ut *aristas* idem divinus poeta: 'Post aliquot mea regna videns mirabor aristas.' Sic et *messes* frequenter poetæ. *Idem.*

Ter senas herbas] Toties renatas. *Barth.*

148 *Massylus*] Numida, Pœnus. *Idem.*

149 *Hannibalemque senem*] Vincendo senem. *Idem.*

151 *Bruna ne longior una*] In Italia quidem. Nam alioquin integro tricennio partes Græciæ vastatas ab Gothis iisdem mox dicet, repetetque vi. Cons. Hon. *Idem.*

152 *Esset hyems rerum*] Male hæc vulgo distinguuntur. Sic *amoris hyems* apud Ovid. 'Pessima mutati cœpit amoris hyems.' Pro *messibus* plurimi veteres *mensibus*; recte: quod et curis secundis vidit Barthius. *D. Heins.*

Hyems] Tempestas belli. *Barth.*

155 *Vilis cum Spartacus*] Ob gladiatoriam artem, quod genus vitæ auctoratæ contemtissimum Romanis moribus. *Idem.*

Vilis cum Spartacus] *Vili* excerpta Vaticana Pomponii Læti; ut ad ferrum et ignem referatur. Eadem excerpta pro *ferro, furto*: perperam. *D. Heins.*

159 *Servilibus armis*] Servos enim ad pileum vocabat Spartacus. *Barth.*

162 *Ergastula nobis, &c.*] Servi non jure militantes, neque infimi e plebe Romana seu proletarii, nisi tumultu subito. *Clarer.*

163 *Conjurantis arenæ*] Triginta pri-

mun gladiatores fuerunt exercitus Spartaci, carcere fracto in cladem Italiæ prodeuntes. *Barth.*

164 *Dejecerit*] Magno scilicet opere. *Idem.*

166 *Frigida ter decies*] Ergo triginta anni sunt, cum Alaricus orbem Romanum invasit: id confirmat Prudentius anctor elegans: 'Illic ter denis gens exitiabilis annis.' *Claver.*

167 *Totiesque solutis*] *Totidemque* Lucens, eleganter: sic 'ter senas graminis herbas' supra dixerat. Idyllio de Phœnice pari modo peccatur; ubi legendum: 'Namque ubi mille vias longinqua retorserit æstas, Tot ruerint hyemes, totidem ver cursibus actum.' *D. Heins.*

168 *Amictum*] *Vestiri* terram gramine, Poëticum. *Barth.*

170 *Semel vestigia firat*] *Simul* Oselianns. *D. Heins.*

Vestigia fanesta] Pestilentia loco ingentisque luis divinitus immissa talia discrimina gentium. *Barth.*

173 *Ex illo, quocunque*] Hæc scriptorum meliorem lectio; quod et Barthius vidit. Vulgo *Ex illo quoscunque*. Raphelengius, *Ex illo quoscunque*. *D. Heins.*

Quoscunque ragos] Scribe *quocunque*: apertum hoc miror nec Scaligerum conspexisse. *Barth.*

Erinnys] Omnis fatalis clades Poëtis. *Idem.*

174 *Grandinis aut morbi ritu*] Torrentis, locustarum, fulminis. *Idem.*

175 *Per claustra, ruunt*] Isingr. *lustra*; tredecim nostri *clausa*, quod verum: sic 'dura viarum,' IV. Cons. Honor. et apud Silium non semel: 'secreta Nili' I. I. in Rufin. Plurimus in his loquendi modis noster: supra in præf. 'solitum timoris' ex veteri libro, et apud Prudent. Cathem. Hymno I. 'Linguae locutus lubrico est.' Vulgo *lingua lubrica*. *D. Heins.*

177 *Nil profuit Hamus*] *Hebrus* malit Barthius curis secundis, ex Cujacianis et uno suo; quomodo et potior

pars nostrorum: sed meliores pro vulgata stant; et sane duo montes hoc ipso versu jam præcessere. *Idem.*

178 *Contemnunt Strymona saltu*] *Contemptum* ex scriptis: et *gemit* pro *gerit*: quod et Barthio deprehensum. *Idem.*

179 *Alyacmona*] Plinius, IV. 10.

Bessi] Durissimi Thraciæ populi. *Barth.*

180 *Nubibus intactum*] *Lego hinc tectum*; vel *en tectum*. Lucan. I. III. 'tectumque cacumen Nubibus et dubios cernit vanescere montes:' nisi quis malit *hinc tactum*, ut apud eundem Lucan. 'Æthera tangentes silvas liquere Coatræ?' sed fortasse *intactus nubibus*, quia nubibus altior. *D. Heins.*

182 *Irrisam cautibus Ælam*] *Æten* et *cotibus* perique libri. *Idem.*

183 *Virginibus dilectus Enipeus*] Ob spacia choreis ducendis apta in campis Thessaliæ, cujus flumen Enipeus. *Barth.*

186 *Quæ durius olim*] *Qua* unus Med. rectius. *D. Heins.*

188 *Thermopylae*] Vide Herodotum, I. VII. Diodorum, I. XI. *Barth.*

Thermopylae] Hunc Alarici ingressum describit Eunapius, unde hæc. Quare dixit Poëta, *prim. conamine*. Quis vero has Græciæ angustias prodidit exercitui Getico? an solitaria quædam natio pullata, veste a cæteris distincta? Cætera vide apud auctorem citatum. Constat autem Thermopylarum jugo mediam Græciam dirimi, ut Italiam Apennino. *Claver.*

Scironia rupes] Illi olim nobili latroni inessa. Isthmi Corinthiaci promontorium *Murum* vocat, quod situs Isthmi Corinthiaci munitionem habeat velut mann factam. *Barth.*

190 *Claustra Lycæi*] *Lychæi* Raphelengius ex conjectura viri maximi; et sic in ora optimi Ambrosiani. *Lychæum* Achaïæ promontorium. *Claustra* etiam, non *templa*, vere scripti. *D. Heins.*

193 *Tuygeti*] Mons Laconia. *Amy-*

clæ, Sparta. Barth.

196 *Eridanus*] Ad Pollentiam cecidit Alaricum Stilicho.

Alte Fatorem secretæ tegi] Adeo quidem, ut ipsis etiam Diis ignota faciat Quintus Smyrnaeus. *Barth.*

198 *Latii fore credidit umbram*] Vel tenuem figuram. Persius docte 'tramam figura' dixit. *Idem.*

200 *Pyrcnæumque*] Idem Pyrenæi montes seu Pyrene, quæ Stephan. Πυρρήνη. Dionysius: Πυρρηναῖον ὄρος καὶ δῶματα Κελτῶν. *Claver.*

201 *Alas*] A celeritate rumoris loca pervagantis alas Famæ tribuunt Poëtae. *Barth.*

202 *Cuncta trahens*] In sententiam suam, hoc est, timorem, horrorem et concussionem, ceterosque belli tumultus. *Idem.*

204 *Belli murmure*] Terrore hostico. *Idem.*

205 *Noti flabris*] Ventis dare, oblivisci, memoria et æstimatione penitus deponere, atque abjicere. *Idem.*

206 *Festæ doleant ne tristibus aures*] Lætis enim festisque diebus sub aridente fortuna vulnerari aures credebant tristibus rebus memorandis. *Idem.*

207 *Meminisse jurat*] Animo recreando. *Idem.*

208 *Gaudia præmissi cumulant inopina dolores*] Repetitur sententia infra, 294. *Idem.*

209 *Occidua Pleiade*] Ubi tempestuosa eorum et mare. *Idem.*

213 *Adamante rigentes*] Quo summa durities indicatur. *Idem.*

214 *Turribus invalidis fragiles*] Infractus et fractus eadem. *D. Heins.*

Fragiles procumbere muri] Egregie exprimit ingenium rumoris ante bella manifesta miracula de hostium viribus cauentis. *Barth.*

218 *Sardoosque habitare sinus*] Notis ad bellum Gild. 510. hanc veram lectionem monuimus, quam ex veteri

libro Claverius protulit, et secutus Raphelengius: qui et bene mox *Cyrni* pro *Cypri*, vel contra scriptos, Corsicam innuit Sardiniae vicinam. *D. Heins.*

Sardoos habitare sinus] Timore cupiunt profugere in insulas. *Barth.*

Sardoosque] Alii *Sardonios* imperite. Steph. recte Σαρδῶος. Virgil. 'Imo ego Sardois veniam tibi amarior herbis.' Ovidius dixit, 'Sardoa regna,' pro Sardinia. *Claver.*

Inhospita Cyrni] Saxosa loca Corsicæ. Corsicam cæcis saxis infestam memorat fine belli Gildonici. *Barth.*

220 *Ipsa etiam diffusa*] Mazar. *per-fusa*: duo *divisa*: quatuor *distincta*: unde olim *distenta* faciebam. Rapheleng. cum uno Pulmanniano, *diffissa*, quod arrisit Barthio nequicquam. Excerpta Pomponii Læti, *divulsa*. Sed verum, quod in duodecim nostris, *diffisa*, pro diffidens. Paulo post lego *optet*, non *optat*: *sinas* etiam pro *sinat* Putean. eleganter. *D. Heins.*

Diffissa brevi] Male sibi metuens ob vicinitatem. Siciliam ob exiguum intervallum putabant olim Italiæ adhæsisse, evulsam vi ponti. *Barth.*

223 *Fultaque despiciens*] Nihil mutandum. Vide Notas VI. Cons. Hon. 168. *D. Heins.*

223 *Fulta auro*] Inauratis trabibus. *Barth.*

224 *Æoliis carernis*] Montium speculcis unde venti erumpunt. *Idem.*

225 *Tandemque libido*] Sensus: Tum demum constitit avaritia et gravioribus curis, de vita nempe, concessit. Libido avaritiæ, ipsa, ut libido regnandi, ambitio, priori in Eutropium: 'Regnandique palam flagravat aperta libido.' *Idem.*

227 *Ingenioque loquax*] Natura sua. *Idem.*

228 *Tum somnia vulgo*] Puto tunc omnia, quæ cum monstris etiam conjungit l. II. in Eutrop. 'Utque semel patuit monstris iter, omnia tempus

Nacta suum properant.' *D. Heins.*

229 *Monstra Deum*] Portenta, ostenta.

Monitus] Deorum sic nominantur portenta, admonentibus Diis. *Barth.*

231 *Fulmineo ore*] Per fulmina enim suam mentem indicabat Jupiter. Unde procurari moris ea. *Idem.*

232 *Carbasus*] Carbasus linteum tenuissimum, opulentiae nomine non necessitatis, ut sericum, amictui usurpatum, auctore Nonio. Talium usus in scribendo, et inarata huic generi Sibyllina carmina. *Idem.*

Falidico custos Romani carbasus avi] Quæ tamen non ita intelligenda velim, ut soli Sibyllini libri in huiusmodi linteis tabulis, seu linteæ tela inductis, scriberentur, cum alios etiam sic scriptos reperiam, leges scil. &c. *Dempster.*

233 *Lunæ labor*] Creditus veteribus in Eclipsibus. *Barth.*

234 *Noctibus horrisonas*] *Ærisonas* bene scripti fere omnes cum Barthio: sic 'ærisonus Nilus' Statius Theb. i. propter sinistra: et 'ærisonus Stymphalos' Theb. iv. 'ærisona Cnretum antra' Silio, l. ii. quomodo et 'ærisonas oras' Val. Flaccus, l. i. ubi de Creta: et l. iii. 'ærisonum montem' Idam vocat. Cave audias Isingrinianum et ex nostris nonnullos, in quibus 'Ansonias urbes.' *D. Heins.*

Horrisonas] Omnes libri *ærisonas*, a vasis nimirum æreis quibus pulsatis credebant Lunæ succurrere. *Barth.*

236 *Subcunte globo*] Intercedente.

Castra secutas Barbara] Thessaliam maxime spoliaverant barbari. Lege Zosimum. Penes eam gentem Incautationum Magiæque notus fuit principatus. *Idem.*

237 *Vencnis*] Noxiis herbis. *Inces-tare*, contaminare. *Idem.*

239 *Neglexerat omen*] Neglexerit duo libri: parum refert. *D. Heins.*

240 *Addit cura novis*] Etiam quæ non erant, cura condebat omina. Aut

effossum ipsa oblivione dicit, ingenio timoris vana veris affingente, modo fieri possint aut facta fuerint unquam.

Lapidosos grandinis ictus] Hic quoque inter prodigia. *Barth.*

241 *Molitusque examæna apes*] Prodigiolorum infestorum celebre unum. *Idem.*

242 *Incendia*] Ignem cælo missum prodigiis belli civilis accenset Petronius. *Idem.*

243 *Nunquam calo spectatum impune cometen*] Quamlibet non unum aliquod ostentum faciant, ait, nemo tamen dixerit penitus indemnem mundum vidisse Cometen. *Idem.*

246 *Lycæonia ab Arcto*] Lege *Lycæoniam ad Arcton* cum Lucensi et tribus aliis; sic sensus postulat: neque aliter excerpta Pomponii Læti. *D. Heins.*

247 *Getici*] Omen aptat Getis. Et veram rem puto. Raro enim omnino fingit. *Moriens*, paulatim evanescens, quod de igne pulchre dicitur. *Barth.*

250 *Horrificant*] Adigunt in horrorem. *Idem.*

Horrificant] *Terrificant* Palatinus. *D. Heins.*

253 *Prodigium miramque notam*] *Verique notam duxere futuri*, scriptum a Clandiano putem. Ovid. Met. viii. 'Fibra quoque agra notas veri monitusque deorum Perdiderant.' *Idem.*

Notam] Observationem, documentum. *Barth.*

256 *Ventre latebant*] *Latebat* frustra contra scriptos Raphelengius. *D. Heins.*

259 *Ore sub Augusti*] Sic Claverius. Cujus alter codex et quinque nostri *Ora*: supra, 'duo quippe lupi sub Principis ora,' ubi et *ore* duo veteres. *Vulgo orbe.* *Idem.*

Ore sub Augusti] Ipso adspectu: modo 'sub principis ora.' *Barth.*

260 *Virides*] Vivo plenæ sanguine. *Viridia* enim omnia, quæ in flore. *Idem.*

Patuere resecto] *Lego resecto*, vel sine scriptis; duo Vaticani tamen *recepto*. Apuleius, libro iv. *Metam.* 'Lanius paulo fidentior utero bestiae resecto ursa magnificum despoliavit latronem.' D. Heins.

261 *Romula virtus*] Romana. Barth.

262 *Malus interpret rerum metus*] Papinius, lib. iii. 'Pessimus in dubiis angur Timor.' Quippe rationem turbans, prudentiam et sapientiam expectorans, ut ex Ennio relatum. *Idem.*

265 *Tunc reputant annos*] Ad illos usque ab urbe condita, quos praescripserant augures, nimirum M. C. C. Censorinus, cap. 17. Nec sane multum aberat ille fatalis limes, nam Stilichone et Aureliano Coss. hæc gesta sunt, Anno Urbis M. C. LII.

Interceptoque volatu Vulturis] Hoc est, ob metus vehementiam, demserunt illi vulturum Augurio aliquot annos, ne MCC. illi implerentur, et clades, metu augure, anticiparet limitem, XLVIII. ipsi anni sic deerpebantur. Barth.

266 *Vulturis*] Bonum felixque augurium. Papinius, libro iii. 'Non venit augurii melior quam vultur, et altis Desuper accipitres exsultavere rapinis.' *Idem.*

267 *Solus erat Stilicho*] Eximia laus divino carmine celebrata, ut hic liber egregium Epos est; haustaque ista ex Papinio iii. Theb. 668. Sane victis Gothis coronatum rediisse Stilichonem (ita enim capienda ejus verba) scribit Zosimus cum toto exercitu. *Idem.*

268 *Meliora manu*] Sibi suisque felix augurium manu fecisse Stilichonem virtute perrumpentem metum et pericula, dicit. *Idem.*

269 *Dux idem vatesque*] Et spondens meliora, non perens animi exemplo, et adversa profligans manu atque animo.

Durate parumper] Securo pectore ipse praecepta dat animositatis cæte-

ris. Barth.

270 *Muliebribus querelis*] Ad mulieres remissis, quæ nihil norunt aliud. *Idem.*

271 *Fatorum toleremus onus*] Stoice. *Idem.*

274 *Toto pectore*] Omni vi. *Idem.*

Pectore niti] Robore meliores. vidit Raphelengius. Mox idem etiam bene cum scriptis *Non si perfidia*. Pro succurrere velis, prior Moreti succedere. D. Heins.

276 *Exhaustire fretum*] Aquam marinam navi egerere. Barth.

278 *Penetrabile tempus*] Tempus penetrabile, aptum penetrare Gothis, laxatis nimirum excubiis Romanis. *Idem.*

282 *Calle reperto*] Invio haetenus, quod fecit Hannibal. Loquitur de Maximo et Eugenio, quorum exemplo, post inruptam Italianam pariter cæsorum, consolatur populum. *Idem.*

284 *Nunc vero geminis*] Maximum et Eugenium indicat. legimus vero Alaricum ab Oriente cum Theodosio venisse, magna manu Gothorum stipatum, unde ipsi Alpium iter innotuerit. Claver.

285 *Famosum*] Celebre cum nota. Vox inter pretium et convitium hic media. Barth.

286 *Praestructum*] Præinstructum bellis civilibus itinere tyrannorum, qua iter capessendum esset ad Italianam penetrandam. *Idem.*

287 *Aditusque sequendos*] Aldus et prior Moreti *secundos*: ut alibi, 'Barbara fulmineo secuit tentoria enrsn.' Tres alii *secundos*. D. Heins.

Sequendos] Παθητικῶς, non sine usu prisco. Barth.

288 *Barbarico Romana dedit*] Summum Politicum monitum est quod hic tangit. Sic Imperium Romanum cum summum culmen adscendisset conversum in se magnatum discordia. *Idem.*

291 *Senonum sanguine*] Vindice Camillo. Ubi tamen omnis majestas una

arce clausa fuit. *Barth.*

293 *Colla catenati v. s. Cimbri*] Cimbrorum Regem copulatio Mario cap-
tum, Teutobochum nomine, auctor
Eutropius, lib. vii. *Idem.*

294 *Vile decus*] Vide ad Augusti-
num, lib. i. cap. 1. *Horror*, timor, me-
tus; periculum ipsum. *Idem.*

295 *Ingentes geminant*] *Generant*
Lucens, et Gyrald. sed male. Infra:
‘Cum Trebiam saxo geminassent
vulnere Cannæ:’ sic et alibi noster,
D. Heins.

297 *Post terga*] Retro. *Barth.*

300 *Considet regn. Rhodano*] Hic
Stilicho incitat suos male cunctantes,
atque a fuga in Galliam deterret. Le-
gimus vero Honorium Alarico, agros
et provincias petenti, Galliam con-
cessisse. Cavendum est sane bono
duci ne dubitantem aut formidantem
exercitum ad pugnam producat:
quamvis Caesar ‘Verbere conversæ
cessantes suscitet hastæ.’ *Claver.*

301 *Stimulant si pignora*] Necessi-
tudines; aliis in discrimine ipso able-
gatæ prorsus, ut Tyriis, urbe ab Alex-
andro obsessa, Carthaginem. Curtius,
lib. iv. *Barth.*

302 *Remordet*] Sæpius tangit. Mor-
sus enim stimulus affectuum. *Idem.*

303 *Ferro corda rigent*] Proverbia-
lis locutio, rigidissimum hominem in-
dicans. *Idem.*

Ut nosse recusant] Ita meliores. Vul-
go aut n. recusant. *D. Heins.*

304 *Sanctum soceri*] Adulatio oc-
cultæ; omnibus affectibus præponen-
tis Imperatoris generi curam. *Barth.*

305 *Quantus prolis amor*] Quo nulla
unquam strictiore caritate homines
natura devinxit. *Idem.*

306 *Obscuram*] Turpem, puden-
dam. *Latebra* numero unitatis inusi-
tatum.

Pictas ignara] Talis facta ob metum
et adversas res, vel amore nimio suo-
rum. *Barth.*

307 *Nec vobis fortis*] Uti solet verti
magnanimitas, sibi canta, aliis li-

bera, contemtrixque periculorum.
Idem.

308 *Hic conjux, hic progenies*] *Pig-
nora*, inquit, fidelitatis meæ in Rem-
publicam. Pertinet huc quod con-
sultior Reipublicæ Princeps cum li-
beris, quam improlis. *Idem.*

Hic conjux] Demonstrat insignis il-
le Dux, nec suos periculo subtrahi;
Romam pro solo natali et parente ad-
gnoscit. *Claver.*

Curior omni luce] Summæ formula
dilectionis. *Barth.*

309 *Procellæ*] Tempestati, adversæ
Fortunæ. *Idem.*

310 *Nostre mentis*] Vincula, animi
amicitiæ propior nexus. *Idem.*

311 *Pignora*] Cl. Gronovius ad
Statium, cap. 12. Diatribes cum
scriptis castigatioribus *Vincula* scri-
bendum jam vidit; atque ita Bar-
thius. Rutil. Itinerar. ‘Ille meæ se-
cum dulcissima vincula curæ, Filius
affectu, stirpe propinquus, habet.’
Propert. ‘Sanguinis et chari vincula
rupit amor.’ Seneca Hippol. ‘Quanto
parentes sanguinis vincolo tenes Na-
tura?’ *D. Heins.*

312 *Muris impende lucidis*] Ea ir-
ruptione Gothorum Urbem novis mu-
nis munitam Honorii jussu alibi his
libris notamus, et indicat hic vir doc-
tus. Sed an non simpliciter potius
urbis tuitionem loquatur, dum ipse
aberit, Stilicho, hoc loci, nescio; nec
est tanti. *Barth.*

Muris] De horum restauratione
exstat præclara inscriptio, quam refe-
rimus Paneg. vi. Honorii, ubi multa
huc pertinentia. *Claver.*

313 *Lectam robur*] Militem ex om-
nibus stipendiariis auxiliisque elec-
tum XXX. numeros militum habuisse,
quibus Rhadagaisti copias confecerit,
Stilichonem, scribit Zosimus, cum-
que exercitum illum totum fuisse
quem in Liguria habuerit Respublica.
Barth.

Lectum robur] Ergo non subitarii
milites, aut desuefa bello agmina, sed

legiones olim probatæ a Stilichone desiderantur, quare ipse paucis comitatus Rheticas Alpes transit; unde quasi curriculo revertit, Romam ipsam et Honorium Imp. ab hostibus quasi obsessum redempturus. *Claver.*

315 *Migrantisque*] Principe jam cum omni aula Italia decessuro. Ravennæ autem tum fuisse Honorium constat ex auctoribus. *Barth.*

316 *Tenebris pulsus*] Periculorum nocte. Rebus adversis. *Idem.*

318 *Stetit obside fati*] Egregium exemplum Civiles apud Tacitum, Histor. iv. 'a tergo matrem, sororem, pignora cætera pugnaturis collocans.' *Idem.*

319 *Protinus, &c.*] Hic locus mire excitat Lectorem, neque puto meliores versus exstare aspiciam; est enim hic Poëta Nili sui cataractis uberior. *Claver.*

320 *Dulci mentitur Nerea fluctu*] *Fluxu* minus Vatic. *D. Heins.*

Mentitur Nerea] Speciem marinæ aquæ præferre ait Larium, cum dulci tamen constet. *Barth.*

321 *Prætervolat*] Hoc est, *pervolat*. *Idem.*

322 *Brumali sidere*] Frigore. *Idem.*

323 *Nil hyemis calice memor*] Oblitus magnanimitate eorum quæ natura ipsa opponebat, et attendere coquebat, tantus ardor erat virtutis, et amor eripiendæ eladibus Italiæ.

Ille] Excellens aliquis, aliorum præcipuus. *Barth.*

332 *Flumina regno*] In hanc rem D. Ambrosius tradit, Rhenum Imperii Romani, adversum feras gentes murum esse. *Claver.*

335 *In nomen transire suum*] Pulchre Ausonius Mosella: 'celerant in te consumere nomen.' Ipsa autem sexaginta capere Danubium priusquam Ponto evolvatur scribit Jornandes Geticar. Orig. cap. 12. *Barthius.*

336 *Bifido mcatu*] Vide Strabonem, lib. iv. *Idem.*

338 *Glacialia secti Terga rotis*] Mirum hoc in barbaris et septentrionalibus fluviiis Romanis hominibus. At in Cappadocia etiam Asiana, ejusque ad urbem celeberrimam Cæsaream gelu parvis violentiæ agnosceit Gaudentius. *Idem.*

339 *Boreæ Martique sodales*] Ab interrupto cultu. *Idem.*

Martique sodales] *Martisque* tres; quod nescio cur maluerit Raphelengius: qui mox bene *quo* pro *qua* cum scriptis. *D. Heins.*

341 *Punditque tremendam*] *Lego premendam*; ut apud Silium, lib. iii. 'dubio devexa per invia nisu Firmabat gressum atque lumentia saxa premebat:' nisi quis malit ex Delrii conjectura *tremendam*, quod præstat. Livineius *tenendam*; quomodo in Regio: minus bene, proxime tamen verum. *Idem.*

342 *Ceu Gorgone visa*] Saxifeco vultu Medusa. *Barth.*

343 *Hausere profundæ nives*] Pulchre. Silius, lib. iii. 'haurit hiatu, Nix resoluta viros, altoque a culmine præceps Viventes operit turmas delapsa ruina.' *Idem.*

345 *Barathro*] Omnis vorago irre-meabilis hac voce censetur. *Idem.*

347 *Trepididis fundamina subruit, &c.*] Poëtica enim licentia eo ascendit ut nivium jugis ipsa astra machinamque cœlestem incumbere pronuciare audeat. *Idem.*

Trepididis fundamina subruit Austris] Sic ex conjectura Raphelengius. Lovaniensis liber confirmat; ut et Pomponii Læti excerpta. Vulgati et scripti plerique *trepididis astris*. Isingr. et plurimi ex nostris *trepididis astris*; quod et Livineio placebat: ut apud Silium, lib. viii. 'Phlegreus tetigit trepidantia sidera vertex.' secutus etiam est Barthius. *D. Heins.*

348 *Malefida*] Non servantia quod polliceri videbantur. *Barth.*

349 *Nulla Lyæi Pocula, nulla Ceres*] Expressit virtutis hanc violentiam iu

Anthemio, de milite ipsius Sidonius: 'Cui deesset enim saepe Ceres, semperque Lyæus, Disciplina tamen non defuit.' *Barth.*

350 *Rara Ceres*] Cruda Oxon. Nulla Maz. *D. Heins.*

351 *Oncratus amictu*] Plurimum enim aquæ pluviae nivalisque imbiberat. Omnem spem prævenisse in occupandis cade hostibus Stilichonem tradit Zosimus. *Barth.*

352 *Nec mollia fesso Strata dedere torum*] Heroica cubilia corpus molli- bus tomentis fovere indignantia. *Idem.*

353 *Metuenda*] Aliis. *Idem.*

355 *Pastorali culmine*] Tugurio. *Idem.*

Sub culmine fultus] Tegmine prior Moreti, pro tecto. Statius, Thebaid. i. 'liquentia nimbis Ora comasque ge- reus [malo rigens] subit uno tegmine, ejus Fesus humo gelida partem prior hospes habebat.' *D. Heins.*

356 *Stat pallidus hospite magno Pastor*] Admirans ignoti Herois speciem, inconsuetum tugurii hospitium. *Barthius.*

357 *Ignoto nomine*] Homine simplice et rustico magnum imaginante, non tamen rogare auso. *Idem.*

358 *Sordenti*] In casa talis vita. *Sordes tales* vitam inmodicam commen- dant. *Idem.*

360 *Illis sub nivibus*] Illi decem co- dices enim Livineio et Barthio. *D. Heins.*

361 *Hanc requiem terris*] Illi labo- res dederunt Reipublicæ quietem. *Barth.*

363 *Casæ*] Minuta ardficiola rus- tica.

Gentes] Quas pacarat antea, qui- busque formulam federis scripserat Stilicho. Gentes, omnes populi extra Romanum. *Barth.*

365 *Rura tenebant*] Duo Florent. tertius Vatican. Rottendorph. et Isin- grin. castra. Puto claustra. *D. Heins.*

370 *Reducem dominum*] Exemplum in Plauti Mostellaria. *Barth.*

Si reducem dominum sors improvisa rerexit] Nam et ibi *reinxit legunt* vulgati codices. *Torrent.*

Sors improrisa rerexit] Fors, cum Regio et Thuanco. *D. Heins.*

372 *Conscia servilis*] Hic profecto notantur æmuli Stilichonis, qui de eo multa sinistra ubique sparserant; eos tamen viri reduci præsentia tacitos et quasi exanimis reddidit. *Clarer.*

Servilis horror] Adsuetus flagris et tormentis. *Barth.*

374 *Lalium*] Gravitas Latina.

Tota refulsit in uno Roma viro] Sum- ma laus Herois alienjus, cum pro om- nibus mus fuisse dicitur. *Barth.*

375 *Læta parum, non tristior æquo*] Lætam serietatem alibi dicit. *Idem.*

376 *Mista sed nobilis ira*] Est in ira enim nobilitas animi, quam pro hac plurimis locis usurpat Papinius. *Idem.*

378 *Fuit ore dolor*] Decem libri co- lor. Pro in atram Junianus iniquam; ut Græcismus sit. *D. Heins.*

Atram nubem] Densam, obscuram. *Barth.*

379 *Masto Jorc*] Aëre turbato.

Cogitur ather] Qualis facit nubi- lum. *Barth.*

382 *Non ita Romanum*] Plena He- roicæ Romanæ fortitudinis Oratio. *Idem.*

383 *Nequeant punire tumultus*] Ne- queat Delrius et scripti. *D. Heins.*

Tumultus] Non dixit bella ant re- bellionem. Florus, iii. 19. *Barth.*

387 *Et Trebiam sacro*] Socio Isin- grin. tert. Vatic. et pro diversa lec- tione Pricæanus; eleganter: de qua voce alibi. *D. Heins.*

388 *Spes rana Philippum*] Adeo contentum de hoc Rege loquuntur Romani, ut eum bello umbrasse ur- bes dicat Silius Italicus. *Barth.*

392 *De culmine rerum*] Summo orbis terrarum Imperio. *Idem.*

396 *Philippus*] Fuit tamen virtutis non contemnenda princeps, manu etiam strenuus, ut in obsidione Athe- narum illustre documentum narrat

Livius, l. xxxi. *Barth.*

398 *Prætereunte manu*] Velut aliud agente. Alibi eadem sententia nos- ter transeuntem Stilichonem egisse, quod magno labore vix exegissent alii canit. Regis Philippi res tam exiguae aut contentibiles non fuere, quin gra- vibus accenseri mereantur. *Idem.*

401 *Precantes*] Deprecantes noxi- am, veniæ loco, et probandæ fidelitatis precantes admitti in stipendia. *Idem.*

402 *Mensus numerum*] Fuit is exer- citus Stilichonis ad xxxv. ant præter propter millia militum. *Idem.*

Mensus numerum] Panegyris ad Constantium: 'Magnus Alexander, cum præter Macedonas suos ennetæ Græciæ et universo Illyrico innu- merabilem delectum posset indicere, nunquam majores quadraginta mil- lium copias duxit: inhabile regenti ratus quicquid excederet.' *Claver.*

406 *Animi Stilichone recepti*] Malo animis receptis, ut cum sequentibus hæc cohæreant. *D. Heins.*

407 *Lacrymosaque gaudia*] Viso in- columi Principe militiæ, ut in gau- diis maximis lacrymæ solent oboriri. *Barth.*

409 *Sibila nota*] Tauros docebant ingenia veterum pastorum ad sibila cognoscenda, et ad eorum utrum mira bovinis ingeniis patranda. *Idem.*

410 *Vel notæ pascua vallis*] Lucens, et Gyrald. et avitæ: optime. Lib. II. in Rufin. 'Ut fera quæ nuper montes demisit avitos.' Maro Georgicon ter- tio describens victum certamine tan- rum: 'Et stabula aspectans regnis excessit avitis.' Statius, Thebaid. IV. 'Tuque prior, tu cede, nocens, qui solus avita Gramina communemque petis defendere montem?' atque ita fortassis et apud eundem libro secun- do corrigendum: 'veluti cum taurus avita Valle carens, pulsum solito quem gramine victor Jussit ab erepta lon- gum mugire juvenea:' quanquam nec vulgatum *anata valle* temere istic damnandum. Pro *pascua* Oxon. pa-

bula. Pro *regunt* sequenti versu scrip- ti quidam *rogant*; quod Delrio place- bat; idque Scaliger in ora codicis sui probare visus. Epigr. de mulabus Gallicis: 'Cum pronas pecudes Gal- lica verba regant.' *D. Heins.*

411 *Inque vicem*] Mutuo. Lucanus, l. I. 'Inque vicem gens omnis amet.' *Barth.*

413 *Rara per obscuras apparent cor- nua frondes*] Ut 'Apparent rari nan- tes in gurgite vasto.' Mihi tamen rectius fore videtur, si reponas, *Vara*: de qua voce multis egi ad Nasonem. Paulo post pro *Vindelicis spoliis* prima ed. et multæ membranæ *Vandalicis*: quam lectionem approbare visus est Marcus Velserus Rerum Augustana- rum Historia, p. 162. *D. Heins.*

416 *Extremis Britannis*] Ultra illos enim nihil Romæ serviebat. Virgil. 'Et penitus toto divisos orbe Britan- nos.' *Barth.*

417 *Scoto dat fræna truci*] De Bar- barie tum Scotorum alibi Claudianus. *Idem.*

418 *Picto moriente*] Hujusdem mor- is supra facta mentio. *Idem.*

419 *Sycambis*] Hic milites limi- tanei designantur. de quorum disci- plina et fortitudine multa in Panegy- ricis. *Claver.*

420 *Quæque domant Cattos*] Sic Lu- cens. et Gyrald. cum Pulmanno. Cæ- teri codices corrupti sunt maximam partem: in Oiseliano *Cattos*. *D. Heins.*

422 *Rhenum solo terrore*] Alibi in- ter summa facinora. Quis domitum meminit sola formidine Rhenum? *Barth.*

423 *Ullane posteritas credet*] *Credat* prior Moreti: rectius. Et mox *ferox populi* eleganter excerpta Puteanea secundo casu. *D. Heins.*

Germania quondam Illa ferox populis] Germanos a germinando dictos qui- dam autmarunt propter copiam se semper subjicientem. Ferox autem populus ab instituto vitæ venatui et

incursionibus deditæ, tum et ob proceritatem corporum, quibus excellentes faciunt Manilius, Vegetius, alii. *Barth.*

Germania quondam] Hæc omnia in laudem Germaniæ hæcenus fere indomitæ; quod Stilichoni virtutis admiratione se placidam exhibuerit; id quod ipsi honori est: necesse enim fuit eam virtutibus abundare, quæ alienas amaverit. *Claver.*

426 Jam sese placidam præbet] Tam Barthius; probò. *Præstat* etiam primus Petav. duo Vatican. et Pat. *D. Heins.*

427 Nudato limite] Notæ exenbiæ Romani militis; castra limitanea opposita Barbararum gentium semper metuendis incursionibus. Habebant ei rei et munitiones, aggeres, castella, quas prætenturas non semel vocat Ammianus. *Barth.*

430 Celsior o cunctis] Potestatem habuit Stilicho qualem vix quisquam antea.

Unique æquande Camillo] Quem assertorem urbis censet præ cæteris Romana Antiquitas. *Barth.*

433 Divinam] Ἀπὸ μηχανῆς, inspectam. *Idem.*

434 Tu sospitis ultor] Acute. Ultus es eam antequam periret. Invenit unde Camillo hominem præponat. *Idem.*

436 Pariter] Cum regressu tuo, opem consiliumque ferentis. *Idem.*

437 Virusque redit calor] Rectius scripti plerique *color*; quod et Barthio eurus secundis videbatur. *Virus* pro vividus. Manil. l. v.: 'lapidum vivos miscere colores' dixit. Martial. l. vi. 'Et placido fulget vivus in ore liquor.' Sic et Ovidio: 'macie male viva puellas.' *D. Heins.*

Virus color] Genuinus. Ægro potius deest color vivus quam calor. cum citra hunc nec ager esse possit. *Barth.*

438 Renorasse lacertis] Reparasse unus Ambros. ut vi. Cons. Honor.

'trabeis reparatur et urbi Majestas.' Præf. l. ii. de Rapt. 'Desuetæ reparat fila canora lyra:.' sic enim vetus liber. *Rerocasse* excerpta Læti. *D. Heins.*

439 Fœmina] Alcestis. *Barth.*

440 Juvenem] Hippolytum. *Idem.*

442 Vere narratur fabula] Fabulam omnem sermonem, verum quoque, dici. *Idem.*

443 Minoum rupto] Minoi filius erat Glaucus. Glanens casu in grande vas oppletum melle decedens, obierat fatum. Pater Minos eam ob rem graviter succensens Medico filii Polyido, hominem cum puero extincto vivum sepeliri voluit. Polyidus erat sagacissimus medicinæ: ita observaverat quondam Draconem mortuo pari herbam in os iugessisse, ea herba vitam rediisse cadaveri. Ipse quoque idcirco præfatus Deos herba inventa eadem, cum eorundem opitulatione, os opplet Glaucos. Res eventum habuit: ex mortuo filium furibundo Regi restituit vivum. Pœna negligente sese, morte herilem, Regem merore exiit. *Idem.*

Minoum] Hæc fabula satis recondita explicatur ab Hygino. *Claver.*

444 Arium clangore] Bubonis, qui indicium fecit. *Barth.*

446 Anguis] Polyidus angur a Minœ cum Glaucos filio, qui ante in mellis dolium lapsus animam efflaverat, vivus sepulchro destinatur; cui mæsto, cum duo serpentes apparerent, alterum occidit; alter vero occiso herba salutari vitam reddidit, cujus ope homo anxius Glaucum ab orco reducem fecit. *Claver.*

448 Sub morte] Desperata salute. *Barth.*

450 Ipso Roma die] Ne quid priscarum rerum deesset, etiam portenta de more Antiquitatis accersit. *Idem.*

451 Latis Vocibus] Aclamationibus. *Idem.*

452 Auspicium plausere] Felix omen. Auspiciorum enim vox late patet.

Res designans aspicias, et ipsa exordia rerum. *Barth.*

453 *Muniti Stilichone suo*] Instar muri et clypei, ut alibi dixit. Sic in uno Imperatore esse bona omnium civium, auctor est Cleocharis Vetus Rhetor.

Quis gaudia vero] Non fucatum amorem Principis, non fucatos amplexus Procerum Amicorumque intelligit. Et sic alibi l. II. supra: 'Hinc amor; hinc veris et non fallentibus omnes Pro te solliciti votis.' *Barth.*

Quis gaudia vero] *Viri* Aldus et unus Petav. cum excerptis Pomponii Laeti. Editiones nonnullae *veros*: cave Barthium mutantem audias. *D. Heins.*

454 *Disserat*] Edisserat. *Barth.*

457 *Globus*] Agmen pulvere de longinquo involutum, visum.

Librant] Ambigentem etiam. *Barth.*

458 *Donec pulvere sub turbine*] Primus Med. et prior Moreti, *vertice*. Quintilian. VIII. 2. 'Vertex est contorta in se aqua, vel quicquid aliud simile vertitur.' malim tamen *vortice*. *D. Heins.*

Sideris instar] Exori subito suum Heroem dicit, ut caeleste quid ei affingat. *Barth.*

460 *Cantius*] Eam commendat in Stilichone et Epithalam. Hon. *Idem.*

Repens] Repentinus, insperabilis. *Idem.*

461 *Ipsa venit*] Velut in nullo alio spes auxilii. *Idem.*

462 *Turba salutatis*] Malo, *salutandis*. *D. Heins.*

Salutatis signis] More et honore militibus debito: ut vicissim salutabant populum miles et Princeps. *Barth.*

463 *Delectus miseri*] Priorum aliorumque ducum tarditatem notat in Laudem Stilichonis, qui paratum habet, eumque exercitatum, militem, ne miseros delectus agere, inhabilibus bello agricolis sub signa redactis,

elade propinqua cogatur. *Idem.*

Non jam delectus] Non igitur debilitatos, murcos, servos, aut libertinos eligit et conscribit; sed veros milites. C. Th. ad militiam nemo aspiret, nisi quem liberum inquisitio cauta deprehenderit. *Claver.*

464 *Messor*] At viri fortissimi et milites strenni, auctore Vegetio, ex agricolis etiam: minus enim timet mortem, qui minus deliciarum novit. *Idem.*

467 *Vera jurentus*] Dignam militia aetatem habens. *Barth.*

Juventus] Juventutis nomen a juvando pulchre deducitur. hic vero *Jurentus* virilibus annis propior est. *Claver.*

468 *Virida Martis imago*] Qualis erat veterum, qualis speciem Romanam habet, exercitu priscis æquando. Conspectu dicas victores futuros. *Barth.*

Virida] Ingenua non adscititia. *Idem.*

470 *Vertice proximus astris*] Proverbialis locutio de animo supra modum elato, et quo superbior fieri vix possit. Dicit igitur Getam sese eatenus supra modum magnificentem fecisse, non secus atque Plautinus ille Longurio. *Idem.*

472 *Tot flumina pulsus*] Lego *pulsus* cum optimo Ambros. Pricæi codex *pulsa* vel *passim*. Reg. et Oxon. *passis*. Putabam aliquando *rallis*. Barthius versum hunc tollendum censet. *D. Heins.*

Pulsus] Ipsius stulta imaginatione. *Barth.*

474 *Tot subito pedites*] *Subitos* Lucens, alique multi bene. *D. Heins.*

477 *Sperata teneri*] Velut manu jam comprehendenda. Deinde vero longe visam ait abesse, cum spes omnes in contrarium fuerint versæ. *Barth.*

479 *Occultat ore metum*] Spem vultu simulans. *Primi*, sunt Proceres. Senatus; concilium senum. *Idem.*

Occultat tamen ore metum] *Ira* unus Med. argute; quomodo et Palatinus. *D. Heins.*

481 *Crinigeri scelere patres*] Capillati patres conscripti Getarum: omnes Barbari hoc genus in comæ prolixitate majestatem ponere consuevi. Ut intonsum Catonem Horatius: 'fertur et intonsi Catonis saepe mero eanisse virtus.' *Barth.*

Pellita Curia] De consutis pellibus Barbarorum habitus, ob inclementiam cæli in patria: nude pelliti, nota barbariæ, audiunt Romanis. *Idem.*

482 *Curia*] Senatus.

Decorat numerosa cicatrix] Cicatrim cum copia virtutis indicium Barbaris, a prima ætate bellatoribus. *Barth.*

483 *Tremulos*] Ultimæ senectutis Proceres omnia expertos ait convenisse. *Idem.*

484 *Contis*] Hastis quibus inittaris.

Non exarmata] Ne plane exarmata incedat: pro baculo nixa conto. Erant hoc genus Barbaris gladii sive tela thecis condita, quibus pro baculis simul et gladiis uterentur: buxos vocabant, quæ vox nunc quoque Germanis thecam notat. *Barth.*

485 *Gravior natu*] Aliud est, quod refert Christ. historia; ubi vir quidam venerabilis monuit eum ne talia auderet. Cui Alaricus: Non ego volens Romam peto, sed quidam quotidie ad me: Perge et Romam destrue. *Clarcr.*

Dictis consiliisque] *Dicti consilii*que quidam veteres; concinnius. *D. Heins.*

486 *Defixus lumina terræ*] Cogitabundus, misto pudore, ad Musæum. *Barth.*

487 *Capulo eburno*] Vides gladio- rum in theca rem esse: quomodo enim contus sit capulo eburno? *Idem.*

490 *Ehudimus*] Vim Romanam. Non ausi palam viribus experiri. *Idem.*

492 *Per tot certamina docto*] *Ducto* cum novem scriptis et Aldo. *D. Heins.*

494 *Gestatum*] Auctoritatem sibi

hinc adseiscit. *Barth.*

495 *Hamcris*] In Corytho suspendebatur humero arcus. *Idem.*

496 *Icti Fœderis*] Gothi Imperio Romano federati, *φειδέρπτοι*. Malcho excerptus Legationum. *Idem.*

497 *Emathia*] Thessalia. *Idem.*

498 *Flamma juvenatæ*] Inconsulto impetu. *Idem.*

500 *Agnina longe*] Ultricia Stilichonis. *Idem.*

503 *Scelerum*] Rapinarum, populationum. *Idem.*

504 *Uber*] Proventus, fertilitas. *Idem.*

505 *Proprio cum Tibride*] Fluvius peculiaris, alicujus Numinis personam sustinet. *Idem.*

507 *Hanc urbem*] At postea Romam cepit Alaricus, vastavitque misere, teste Hieronymo- *Claver.*

508 *Latatus violasse*] Certe verum. Nee improbavit post direptam Romam exemplo suo iste idem Alaricus, ut aliis ipse fuerit pro novo; non sustentibus vastare, quamvis non diffi- culter possent, urbem.

Numina sedem] A Templorum copia. Ausonius: 'Divum domus aurea Roma.' *Barth.*

510 *Diciniq; volant pro manibus ignes*] Ut Pæno ingruente. *Idem.*

511 *Seu Roma*] Jam pro Dea ubique per Imperium suum culta.

Olympum] Deos omnes. *Barth.*

513 *Fortuna famulante*] Quam in suo habet arbitrio.

Scis ipse, perosis] Hoc est, tantam aggresserit vim omnium de peremtis hostibus, ut etiam rogis ea fuerit ob copiam dare perosos. Avertit hoc dicto crudelitatis et impietatis suspicionem, quam ponebant veteres utramque in prohibitione sepulturæ. *Barth.*

Scis ipse, perosos] *Perosis jugis* lego; id est, inuisis: passivè posuit. Alci- mus Avitus, lib. III. 'tristi tum luce perosam Expavere diem.' Raphelen- gius *perosis* contra libros. Mox *stimu-*

lante pro famulante novem, et regis pro jugis omnes: perosis regis Lucensis; quod Barthio curis secundis probatum est. Mihi tamen *jugis* arridet, quod in primis editionibus exstat, et excerptis Pomponii Læti, uno Vaticano, Farnesiano, et altero Leidensi; non enim verisimile est, profligato hostium exercitu cadavera a Stilichone rogo fuisse mandata. *D. Heins.*

515 *Sanguine calefecerit amnes*] Silius ipsa flumina natasse sanguine in ingenti clade tradit. *Barth.*

516 *Sub nomine legum*] Rescriptum dolo Rufini de hoste dimittendo exprobatum innuit, cujus et alibi mentionem habet. Vide infra ad vs. 565. *Idem.*

517 *Regnique favor texisset Eoi*] *Fratrisque* Lovan. ut III. Cons. Honor. 'curis æqualibus orbem Eo cum fratre regis: et in Epigr. 'Quem decus Eo fratri, pignusque propinqui Sanguinis Hesperio misit ab orbe soror.' *D. Heins.*

518 *Flammata fronte*] Ut solet ira commotis rei alicujus indignitate, frons æstuar. *Barth.*

519 *Obliquis oculis*] Obliquum ex ira contuens. *Idem.*

520 *Sed rupit rapidas*] *Rabidas* primæ edd. et scripti octo. *D. Heins.*

Superbia] Barbarus fastus in Juvene Rege, successibus et spe efferrato. *Barth.*

521 *Fraudataque sensibus ætas*] 'Enim senibus delirat linguaque mensque' secundum Lucretium. Sensus extremos, hoc est, prope jam evanescentes, in ea ætate constituto esse agnoscit Laberius, cum ait: 'Necessitas Quo me detrusit, pene extremis sensibus?' *Idem.*

523 *Danubius*] Numen patrium, quod lædi contumelia hac, quam putabat, videtur. *Idem.*

524 *Tot Augustos*] In Thracia dicit ante Theodosium. Non videas tamen quomodo Alarico tempore conveniant, qui juvenili ætate post cap-

tam Romam obiisse traditur: Urbem autem trigesimo post elevationem Theodosii anno cepit. Mendacium ergo hoc Barbarum. *Idem.*

525 *Te patiar suadente fugam*] *Suadere* Raphelengius contra veteres libros male. Val. Flaccus, lib. VIII. 'Ut gener Æsonides nostra consideret aula, Nec talem paterere fugam.' Sic 'pati privatos lares,' Nupt. Honor. et alibi 'pati jocos ac jurgia,' similiaque. Val. Flaccus, lib. V. 'Interea lato patitur convivia vultu;' ubi perperam *potitur* ex codice veteri Carrio libro VII. 'Ipsam flammigeros cogam compescere tauros, Amplexumque pati:' male idem illic, 'Amplexuque peti.' Eodem libro scribendum puto: 'Tunc, ait, Æsoniden quicquam te velle relicta Credis, et ulla pati sine te loca?' nunc legitur *peti*. *D. Heins.*

Cesserit omnis Obsequiis natura meis] *Jactantia Barbarica.* Hunc ipsum Alaricum, cum Romam contenderet, monitum quantum opus aggredere-tur non insulse respondisse accepimus, densum gramen melius sequi falcem. *Barth.*

528 *Non ita Dii Getici faciant*] *Faxint* lego cum Gyraldino aliisque sedecim scriptis, Capitolini. Clodio Albino: 'Ego Cæsareum nomen, quod mihi Commodus detulit, nolo. Dii faxint, ut ne alii quidem velint.' Lamprid. Diadum. 'Dii faxint et bona Juno, quam colis, ut ille Antonini meritum effingat.' Plura ad Ovidium conguessimus. *D. Heins.*

Dii Getici] Deos Italos Maronis al-ludit.

Manesque parentum] More magnatum majores suos contestandi. Manes parentum in omnibus diis suis colebat antiqua superstitio, ne dum Bar-bara. *Barth.*

529 *Converso*] Id factum Stilichonis consilio gloriatur Claudianus VI. Consulatu Honorii. *Idem.*

530 *Vel victor regno, vel morte tenebo*

Fictus humum] Generosissima vox in Rege bellicoso, et in Regem educato. Getae utique de Scythia. Scytharum autem vetus religio mortem contemnere, quam sive virtutem sive persuasionem sequuntur illa quæ de Scythia memorant fide digni scriptores. *Barth.*

532 *Galeisque Padum victricibus hauri*] More militari, inter frugalitatis mores relato. Lutatius: 'Poenum militis galea est.' Sic Casari potum in galea miles fert. *Idem.*

535 *At nunc Illyrici*] Antea, Zosimo teste, nunciatum est Romæ Alaricum relictæ Epiro expeditionem parare, et legatos de stipendiis exigendis ad Stilichonem venire, quibus auditis Stilicho adiit Honorium (qui Ravennæ tenebatur, odio Romanæ urbis) deliberaturus cum eo, cui vel comitibus bellum placuit. Pacem vero Stilicho præferendam esse pronuntiavit, quia revera Alaricum sciebat Honorii partibus adhæsisse, cui servavit Illyriam contra Orientales. Et eventus docuit paci potius consulendum fuisse. Sed omnia Stilichonis consilia aliorum rapiebant invidi. *Claver.*

Illyrici] Insederat eam provinciam, aque partibus Orientalis ad Occidentale Imperium traduxerat Alaricus Stilichonis consiliis; quibus in hoc Rege, Rei Romanæ addictissimo, si parvisset Honorius, nec inerti imbellicque potius nebuloni, Olympio, nec Roma capta, nec Africa Barbaris inessa aut expoliata unquam fuisset; nec quicquid deinde cladum Occidentem inundavit, tam facile Rempublicam evenisset.

Illyrici mihi tradita iura] A Romanis. Qui et Ducem suum agnoverunt, fidelitatem experti, dum Stilichonis consiliis uterentur. *Barth.*

537 *Tot galeas*] Milites. *Idem.*

Parari] *Parari* primus Medicus et Palatinus: forsitan recte; ut τῶν κοῦγι colereant hæc. *D. Heins.*

540 *Quos omnibus annis*] *Malo arvis;*

ut iv. Cons. Honor. 'Omnibus arvis Et toto dotanda mari.' Vulgata scriptura Barthio jure suspecta est. *Idem.*

Quos omnibus annis] A prima, dicere vult, ætate. *Barth.*

542 *Arma dabunt*] *Dabant* et *rubebat* potiores scripti: bene. Gyrald. *jubebat*; forte *fluebat*: dictum lib. i. de Rapt. vs. 241. unus Ambr. *redibat*: duo Anglie. *frenebat*. Pricæanus *rudebat*. Mox *edita luce*, non *reddita* cum scriptis Raphael. *D. Heins.*

544 *Hortantes*] Per omnia superstitionum genera. *Barth.*

547 *Alpibus raptis*] Facile obsidentis a defensoribus, et distinguendo hoste, si quis custos adfuisset. *Idem.*

550 *Sic ait*] Prior Moreti *sic eat*: dictum lib. ii. in Eutrop. vs. 157. Deinde *hortatusque* et *riacque* meliores: prior Moreti et secundus Vaticanus *bellique riacque*; quod non est de nihilo. *D. Heins.*

551 *Vanos fastus*] Illudentia stolidæ arrogantiae. *Barth.*

552 *Semper tacita sortes ambage maligna*] Pulchre Apollonius Rhodius, ideo incerta a Diis dari responsa, ut opem eorum etiam porro mortales apprecentur. *Idem.*

553 *Eventuque patens*] Stolidorum magistro. *Ambagem* dicit incertitudinem oraculi, in utramque bonam malamque partem torsilis.

Noxia valibus ipsis] Quæ sola malorum Spirituum Justitia est. *Barth.*

554 *Veri sacra fides*] Verum, argumentum Oraculorum, ipsa responsa. *Idem.*

Sacra fides] Arcana, divina, non temere inquirenda. *Idem.*

Veri sacra fides] Scripti fere omnes *særa*: optime: ut Gronovius jam animadvertit. Idem bene pro *noxia*, *nescia* conjectat in Observationibus: ne dubita. *D. Heins.*

555 *Pervenit ad fluvium*] Asteriseo hæc notarat Raphaelengius. Vir maximus in ora libri sui *Pervenit ad Flavi*, cum hac nota, 'Flavia colonia cog-

nemine Pollentia:’ nihil difficultatis. De Urbe fluvio vide Italiam Cluverii. *D. Heins.*

Pervenit ad fluvium] Urbem nomine. *Barth.*

Cognominis Urbem] Ænigma et ambiguitas latet sub hoc nomine, quod est fluvii proprium, qui in Liguria. *Claver.*

559 *Pleno castra gradu*] Sermonis majestas rem exprimit. Non dispersim, non propere, non incaute, non timide. Ingressum ad pugnam gravi sermone indicat.

Dictis instigat] Brevibus quidem, ut poscere videtur usus militaris, quem optimi Historiarum scriptores parum attendunt. *Barth.*

560 *Socii*] Commilitones. *Apta* voce Imperatoribus militi blandientibus.

Temerata] Barbaro citra Sacrilegium non tangendæ. *Barth.*

561 *Obsessi*] Gothi tale quid fecerant, per ignaviam Romani militis usque ad ipsius Principis injuriam proveci. Est omnino illa obsessio quam Honorius ipse solutam Stilichonis auspiciis innuit in Sexto suo Consulatu. Mediolani contigisse id ibi indicat. *Idem.*

Obsessi] Alloquitur forte legiones antea rebelles, et quæ Maximo tyranno militaverant: eas vero Theodosius, obsessas cum suo duce Aquileiæ ad Timavum, deditione subita recepit. Nisi mavis Honorii mentionem fieri, obsessi ab Alaricho. *Claver.*

563 *Alpinum pudorem*] Nullo negotio Alpes hosti penetratas. *Barth.*

565 *Odisque anceps civilibus orbis*] Dum fovetur a Rufino ex parte Arcadii Imperatoris. *Idem.*

567 *Vindicat aulæ*] Bene *renditat* Raphaelengius; atque ita Lucensis et tres alii ex nostris. *D. Heins.*

568 *Diva Britannia*] Majorem partem incognita Romanis. *Barth.*

570 *Prælia vincite*] Durius dictum

videatur; nec tamen est. *Idem.*

572 *Campus*] Concursus, pugna, congressus. *Idem.*

573 *Sancit*] Confirmat, consecrat velut. Sic *sanciantur* Nuptiæ, quas pestea scindi nefas et piaculum. *Idem.*

574 *Hæmi*] Ita scribendum montis hujus Thracii nomen nullibi constanter exaratum, ab Hæmio scilicet tyranno, quem ibi interemit Byzas Heros, primus Conditor Byzantinæ civitatis. *Idem.*

577 *Ipsoque in corde*] Romam eor vocat Imperii Romani. Sic *Senatum* ejusdem *pectus*. *Idem.*

581 *Ibat patiens ditionis Alanus*] Militabat Romanis contra barbaros alios.

Ditionis] Imperii. *Barth.*

583 *Gentis præclarus Alanæ*] Sic ‘præclarus fidei’ apud Tacitum: ‘præclarus formæ Narcissus’ Statio Theb. vii. quæ vera illic scriptura. Eidem Theb. i. ‘præstans armorum animique Coræbus;’ taliaque infinita. Claverius tamen *prælatus* notat ex veteri libro: unde Raphaelengius, *genti prælatus*. Barthius *gentes præclarus*. Delrius *gentis dur clarus*; frustra: ita et ‘egregius morum’ noster bello Gild. ‘egregii juvenum’ Stat. Thebaid. ii. apposite, ‘Egregii juvenum, quos non sine numine regnis Invenit nox atra meis:’ ‘egregius fati mentisque,’ idem lib. iii. et ‘eximii regum’ l. vi. *D. Heins.*

Genti prælatus Alanæ] Gentes docuit pro Latio mortem oppetendam præclarus Alanæ, Rex scilicet, dux, vir, miles, homo. Repetitio tamen vocis et gentis tam de propinquo mihi non spirat tam castigatum vatem; et suspicor, cum de natione dictum sit, sequaturque *Cui natura breves, nomen viri excidisse*. *Barth.*

Præclarus Alanæ] Mira structura et quæ Hellenismum sapiat: mendosam crederem ni optimo codice niteretur. Fuit vero ille dux Alanæ geu-

tis bello ferox, et qui Saulus opinor fuerit nominatus: unde quidam pauperum historici Hebræum perhibent. *Clarer.*

584 *Cui natura breves*] Citra Alanorum alioquin conditionem, qui statura proceræ gens erat.

Breves animis ingentibus] Quod sapius fieri certum est, docentque exempla. *Barth.*

585 *Oculos infecerat ira*] Torvi aspectu Alani. *Idem.*

586 *Vulneribus pars nulla vacat*] Potest abesse totus hic versus. Et sane assutitius mihi videtur. *Idem.*

Vulneribus pars nulla vacat, recisæque cunctis, &c.] Certissima coniectura, me duce, rescribes: *Vulneribus pars nulla vacat, rescissæque contis, &c.* Sensus est, gloriosum Getis videri, si faciem hastis militariibus vulneratam habeant. *Dempst.*

Rescissæque contis] Ita in Electis Philippus Rubenius coniecerat; quomodo et scripti nonnulli: *Vulneribus pars nulla vacat, rescissæque cunctis. Claverius cuncti. Barthius punctis* curis primis, nec felicius secundis *invisæque comptis.* Ammianus Marcellinus, lib. xxxi. Hunnis, quos Alanis eodem facit, frontem secari asseverat. Vid. lib. i. in Rufin. vs. 324. 'Obtusum per barbara vulnera contus' apud Sidonium Panegyrico Aviti. *D. Heins.*

587 *Gloria fadati splendet jactantioris*] Virtutis testibus cicatricibus aut vulneribus censetur militaris formositas. *Barth.*

Gloria fadati oris] Eleganter: idque mihi renovat memoriam ejusdam ducis strenuissimi, ne quid præterea dicam. Alia vero ratio est nautarum in Batavia, qui quasi ludendo, sed plus poti, sibi invicem ora cultris dissecant. *Clarer.*

588 *Ille tamen*] Suspectum hic latet aliquid. Docuit exemplo suo vir fortissimus mortem pro Latio subeundam. Tamen acceleratur equis citatis Stilichonis mandato. *Barth.*

589 *Acceleravit*] Affirmat enim hæc lectio ipsius studium, junctum obsequio Stilichonis.

Italumque monordit arenam] In Italia est occisus. *Barth.*

590 *Carminè dignus*] Memoria Musarum æterna. *Idem.*

592 *Judice ferro*] Aliquando sane eo veniendum est, et quasi Martis alea subeunda, ut veritas pateat. At cavendum, autore Tacito, ne aliquid vulnus per nimiam fiduciam accipiat; nam et modica damna famam victoriæ partæ lacerant. Sed neque hastam abiecit Stilicho; neque prælii unius eventa pavescit. *Clarer.*

593 *Diluit, &c.*] Hinc satis conjicio Stilichonem suspectum fuisse magnæ parti Italia, seu potius anlicis, qui Honorio insusurrabant nescio quid de novis rebus, quas moliri putabatur; quod falsum esse hic Alanus morte obita probare voluit. *Idem.*

Immeritum] Famam dicit sparsisse, Alanum clam colluisse Alarico; eum rumorem morte sua vir fortissimus delevit. *Barth.*

594 *Morte viri turbatus eques*] Equitem ait auxiliarium Duce cæso tota acie fluctuasse. Hæc nimirum tota est illa fuga Stilichonis, quam post abominabilem ejus eadem tantopere odio flagrantibus scriptores auxerunt. *Idem.*

595 *Mutassent agmina cornu*] Meliores *mutassent*: vidit Barthius. *D. Heins.*

596 *Celer*] Opportune sane. Omnique occasione laudat celeritatem Stilichonis, ut ne Casariibus aut Alexandris faciat relinquatque deteriorem. *Barth.*

597 *Subsidiis peditum*] Robur præcipuum fuit in militia Romana, quod hic advertere est. Stilicho autem, ne quis ulterius fugeret, ex equo, opinor, descendit, ac suam probavit in rebus dubiis constantiam. *Clarer.*

598 *Recepto*] Toto intra pectus. Sic primo Raptus: 'totum spirant

præcordia Phœbum.' *Barth.*

601 *Toto descendimus euse*] A gladiatoribus, qui missione a populo negata occidebantur, victoribus ferrum in visceribus immergentibus. *Idem.*

Altius descendimus] Hoc verbum satistumidum, sed mire efficax. *Claver.*

603 *Tanain, Istri*] Danubium et Tanain, quæ diversissima duo flumina imperite nonnulli confundunt. Flumina pro populis usurpare, Claudiano usitatissimum. *Barth.*

606 *Cædis ararus*] Sic libidinem sanguinis Arnobius dixit. Est enim et in cæde inimicorum avaritia, cupide grassans etiam ultra vindictam ant iram. *Idem.*

609 *Ira furens*] Notissimum veteris Sapientiæ scitum, Iram esse furorem. Augustinus Epistolis: 'Furor est ira brevis, quæ non tam malitiæ proposito, quam eventu subito contingit.' *Idem.*

610 *Assumptas igne*] Igne ereptas, cum Valentem exurerent Gothi. Inepte libri nonnulli de ignibus gemmarum, quibus docti inconsulte assentiuntur. *Idem.*

Assumptus igne valentes] Scripti *assumptoque, absumptasque, absumptoque.* Pro *valentes* recte *Valentis* Claverius. *Lego absumptique igne Valentis:* male vulgatam Barthius tuetur. *D. Heins.*

Igne Valentis] Alii leg. *valentes exurias,* quod si verum est, pretiosas expono. Sed enim constat Valentem Imp. in tugurio ustulatum, ejusque gazam ab Alarico direptam, ubi inter cætera poterunt esse vestes regie gemmæ splendore fulgurantes.

611 *Miseris ab Argis*] Spoliatis in clade illa totius Græciæ urbibus, Athenis et Thebis tantum exceptis. *Barth.*

612 *Spirantia signa*] Corinthium æs notissimum, notissima etiam vasa Corinthia. *Spirantia,* viva pene; vivis simillima.

Corintho] Nobilissimum æs Corin-

thium, nobilissima etiam opera Corinthi facta. *Barth.*

613 *Callidus ante pedes*] Ut intentus spoliis miles a persecutione fugientium desisteret. *Idem.*

615 *Justos præbent stimulos monumenta doloris*] Ad pœnam de scelerato sanguine hauriendam. *Idem.*

616 *Captivum vulgus*] Mulieres puerique. *Idem.*

619 *Oscula dextris*] Loquitur hic de Italis potius captivis Claudianus, quam aliis, scilicet quos ad Timavum ceperat, ubi vulnus acceperisse Rempublicam supra memoravit. *Idem.*

620 *Desertosque Lares*] *Desuetosque,* excerpta Pomponii Læti. *D. Heins.*

621 *Domus*] Familia omnis hoc nomine censetur. *Barth.*

622 *Ordine cognati*] Non audio hic Claverium post *ordine* distinguentem, cui Barthius tamen subscribit. Libri plerique, *cum grati,* quod Barthio placet: alii *congrati:* Lucens. Gyrald. et sex nostri, *tum grati:* grata enim belli finiti commemoratio: noster vi. Cons. Honor. 'Grataque patris exordia sumere bellis.' Multa in hanc rem possent congeri. Rapphelegius, *cognatis.* Rottendorphianns *congressi.* *D. Heins.*

Cognatis referunt] Cognatos in gratiam Stilichonis narrasse postliminio restitutis ait, domi suæ cuique, quanto miraculo virtutis bellum hoc conferret Stilicho. *Barth.*

623 *Cum Marte perirent*] Augēt do-
lorem homini militari, inque armis educato, totque victoriis glorioso, aperto Marte perdere, quæ nullis non artibus acquisiverat. Utpore non de Fortuna ejus solum, sed et de virtute et gloria hoste triumphante. *Idem.*

625 *Conjugis aures*] *Flebilis* quinque libri. Statius, Theb. v. 'Argolicas ululatus flebilis aures Impulit.' *D. Heins.*

626 *Invicto quæ dudum fracta marito*] Mirifica festivitate muliebrem morem

et naturam indicat, quæ in mariti prosperitate semper se indigna committere videtur, nisi omnes arrogantia superbiæque excedat, rata parum sua virum fortuna uti posse. Monilibus inest superbia potiundis, qualem magnas sæpe clades dedisse notum. *Barth.*

628 *Romanasque alta*] Conjugum mulierumque vexatio et raptus in rebus adversis bellicisque tristissimum eventum vel primus. *Idem.*

Cervice petebat] *Parabat* Isingrin. et Florent. S. Marci, cum tertio Vaticano: supra; 'qui fieda parabat Romanas ad stupra muns:' sic et alibi. Amat enim hoc verbum noster. Mox idem tertius Vaticanus *Argolidas*: rectius quam *Argolicas*: de quo dictum ad Nasonis Epist. vii. 81. *D. Heins.*

630 *Pulchras lacunas*] Spartanarum mulierum celebris formositas. *Barth.*

631 *Dea quæ nimis obstat Rhamnusia rotis*] *Neuresis* Justitiæ Vindicis nomine culta contra elatos animo et verbis. *Idem.*

632 *Ingenuit*] Invidia scilicet.

Domat aspera victos] Non insultandum victis aut miseris. *Barth.*

634 *Acies*] Martem enim illum, ob quem oculos dolere Alarico modo dixit, uno conflictu prospero Romanis rependisse ait multorum annorum sequiores successus. *Idem.*

635 *Pollentia*] Urbs Liguria quæ Ptolemaeo dicitur *Πολεντία*. *Clarck.*

636 *Apta triumphis*] Adepta. *Barth.*

637 *Virtutis fatale solum*] *Malo Virtuti*. *D. Heins.*

639 *Quirina*] Rei Romanæ. *Barth.*

640 *Oceani stagnis excita supremis*] Florus, iii. 3. *Idem.*

641 *Tuspestas*] Exercitus, instar tempestatis ingruens, ob ingentem vim Barbarorum. *Idem.*

642 *Jam protenus*] Statim ex hinc. Usus vocis *protenus* non satis est agnitus vulgo. Vide Servium. Momentum pugnandi esse in loco nemo it inficias. *Idem.*

644 *Et duplices signet titulos*] Probe compertum habeo appositiones hujusmodi Claudiano in deliciis esse: hoc tamen loco rectius opinor: 'Et duplici signet titulo commune tropæum.' *D. Heins.*

645 *Stilichone peremptos et Mario*] Stilichonem æquat Mario instar summi Ducis huic adscribens. *Barth.*

647 *Discite vesana*] Sumtum ex formula castigationis publicæ, ubi plagis et verberibus addebatur: *NOLI HOC FACERE. DISCE HOC AGERE.*

Romam non temnere] Insignis Nobilissimi Pæanis conclusio. Elidens ingenio præstantium, sed judicio parum cautorum hominum nugas, qui defici spiritu ad extrema operum Claudianum, nec perveli ad portum capta favoris Musici aura gannunt. *Barth.*

Non temnere gentes] *Non tendere* ex veteri codice Claverius: nihil opus; quanquam approbante Barthio ad Præfationem lib. ii. in Entropium. Respexit illa: 'Discite justitiam moniti et non temnere Divos.' Ipse noster libro ii. in Entrop. 'Romam contemnere sucti.' *D. Heins.*

XXVII.

IN VI. CONS. HONORII PRÆFAT.

PRÆFATIONEM hæc hoc inserendam loco alii jam monnerunt. Nec dissentiant meliores membranae. In pervetusto Vossiano Ausonii codice quinque priora disticha hujus epigrammatis legebantur. *D. Heins.*

Hanc Præfationem quidam præpostere ingeniosi, alio transtulerant, rati opinor, librum III. Proserp. hoc de se mereri, quum etiam hic fiat aliqua Ætnæ mentio; sed nã illi frustra sunt; nam de Honorio loquitur, ejus auspiciis Enceladus, id est, Alarichus, paulo ante debellatus est. Hic vero Consulatus VI. Honorii cum Aristoneto incidit in annum 404. *Claver.*

1 *Sensu*] Quæ videt nimirum per hunc homo.

Vota] Quæ quisque in vita agit, agendaque sibi aliis negotiis præponit, *vota* appellantur. *Barth.*

2 *Pectore sopito*] Homine toto in soporem dato. Quo nomine inquieta somnia excludit, quæ pectoribus quietem etiam in somno negant.

Reddit] Reponit, a voce quæ re-percussa reddi perhibetur.

Amica quies] Æquat enim felicibus (nec semper tamen) infortunatos; omniumque votorum maectat, quibus favens venit. *Barth.*

3 *Venator defessu toro*] Primo loco ponit primum vetustissimumque humani corporis exercitium. *Idem.*

4 *Sua lustra*] Quæ habitat quasi assiduo usu. *Idem.*

5 *Aurigæ somnia*] Nominat hos ob

frequentia etiam tum Spectacula Circensia. *Idem.*

6 *Vanaque nocturnis*] Per somnium visa, et sic nec visa simul. Meta eauta laborem summum studiumque aurigarum indicat, quibus hoc opus unicum et necessarium nisi frangi vellent. *Idem.*

7 *Furto gaudet amans*] Clandestino amicæ usu.

Permutat navita merces] Usus navigationis antiquissimæ docte tangit. Certum enim a primis aureisque temporibus degenerantia, ob commutandas merces pelagus primum tentasse. *Barth.*

Permutat] Hic conventio juris gentium clæcet. Permutatio equidem honestior est, et contractus innominatus; neque enim discerni potest, uter emptor, uter sit venditor. *Clar.*

8 *Vigil avarus*] Cui avaritia non concedit quietem suam.

Elapsus] Quærit enim quod jam habet, et amissum putat quod nondum. Vetus est tam deesse avaro quod habet quam quod quærit: 'Inter opes inopes.' *Barth.*

9 *Ægris*] Quorum morbus irrestincta sitis. *Idem.*

10 *Irriguus sopor*] Flumine quodam liquido. *Idem.*

11 *Me quoque Musarum studium*] *Studiis* prior Moreti: Florent. S. Marci *studio*; ut ad τὸ *sopor* hæc referantur, et per appositionem *studium Musarum artes* vocet. Sequenti versu optimus Ambros. *invigilare jubet*. Pro

artibus assuetis multi veteres assidue; sed perperam. *D. Heins.*

Musarum studium] Sic alibi vatem se, non alio magis nomine gloriaturus, appellat, Aganippes et Pieridum elicientem, epotis jam Musicis scilicet fluentis. *Barth.*

11 *Ante pedes*] Habitu supplicis. *Idem.*

15 *Faret somnus*] In re præclara etiam nocturnæ imagines virtutum animi commendant: contra nocentibus hominibus evenit, quos ipsa quies conturbat. *Idem.*

16 *Corona chori*] Locus enim oranti medius datur. *Idem.*

17 *Enceladus mihi carmen erat*] Etiam pueris notæ Fabulæ. *Idem.*

Victusque Typhoeus] *Vinctusque* novem scripti cum Oisiliano; probe: dictum III. Cons. Hon. vs. 158. *D. Heins.*

18 *Hic subit Inarimen*] Ita plerique codices. Vulgo *Hunc premit Inarimes*, quod ferri non potest, cum *Inarime* dicendum fuerit: nam Claverium corruptus Servii codex decepit. Pro *domat* duo libri *premit*. *Idem.*

Inarimes] Montis nomen quem Typhæo, aut Encelado, iniecerunt Poëtæ, cum suo Jove.

Inarimes] Mons fuit, qui terræ motu diffissus alteram insulam fecit, quæ *Prochyta* ab effusione dicta. Vide Servium in IX. Æneid. *Claver.*

Gravis Ætna] Proverbium notum. Istam Typhæo injectam constantior fama. *Barth.*

19 *Quam latum*] Non *latus* meliores scripti: ad Gigantomachiam suam videtur allusisse. *D. Heins.*

20 *Præmia militiæ*] Imperii cælestis firmationem. *Barth.*

21 *Imago*] Species somno oblata: quæ cum nihil sit, aliquid tamen referat, imago rerum existentium perhibetur. *Idem.*

22 *Irrita*] Nullius momenti; unde irritare, in vanum redigere sequior ætas dixit. *Idem.*

Misit ebur] *Mittit* prior Moreti et duo alii. Mox *æquandus* pro *æquatus* Delrii codex et ex nostris unus: placet. *D. Heins.*

Ebur] Duæ portæ somniorum apud inferos Poëtis, quibus emissa ea sese ingerant sopitis mortalibus, Cornea verorum, Eburnea vanorum.

23 *En Princeps*] Per *Principem* intellige Honorium Aug. qui Dei personam sustinet in terris. Per *Deos*, intellige viros illustres, clarissimos, spectabiles: vel potius purpureum Senatum. *Claver.*

Apex] Summus cujusque rei honos. *Barth.*

24 *Quales memini*] Senatum comparat Diis. *Idem.*

Turba verenda, Deos] *Dei* Raphelengius contra scriptos et Claudiani mentem. En turba verenda, quales esse Deos memini: nihil difficultatis. Pro *vati* multi *menti*: quos inter prim. *Vatic.* *D. Heins.*

26 *Calo aula parem*] Palatia Romana, aliud cælum. *Barth.*

XXVIII.

DE VI. CONSULATU HONORII.

1 *Aurea*] Romæ templa anro tecta agnoscunt scriptores: inde ipsam Romam auream dicunt.

Fortunæ reduci] Culta Romæ hoc titulo, quia absentes Principes votis omnium reposebantur. Inscriptio Vetus, Divione: J. O. M. ET. FORTUNÆ. REDUCI. PRO. SALUTE. ITU. ET. REDITU. Unde paret ipso exitu Principum talia vota facta. *Barth.*

Fortunæ reduci] Varia olim epitheta Diis gentium adsignata; sed *Fortunam reducem* non legi, nisi sub imperio Domitiani. Martialis: 'Hic ubi Fortunæ Reducis fulgentia late Templa nitent, felix arca nuper erat.' *Claver.*

Priores] Majores, inquit, nostri. Prius enim olim denotat. *Barth.*

2 *Ob redditum ducum*] Vota pro *Reditu Ducum* concepta. Horatius, lib. IV. Od. 2. 'Concines lætosque dies et Urbis Publicum Ludum, super impetrato Fortis Augusti redditu.' *Idem.*

Non dignius unquam] Primus Med. num. Tholos. nunc corrupte. *Pro redditu* quoque sec. Vatican. non *Ob redditum*. Idem mox *Lutias arces* pro *amplas ædes*. D. Heins.

4 *Trabeis reparatur et Urbi*] Præsentia Principis, Consulatum inemptis. Is enim et Urbem et honorem eum pristinae dignitati restituit.

Repetatur et Urbi] Claverius et Raphael. cum Isingr. et quatuordecim nostris *reparatur*: quos inter et prim. Vatic. Malo tamen *reparetur* cum Lucens. et Gyrald. D. Heins.

5 *Majestas*] Consularis dignitas. *Barth.*

Campus solennis et urna] *Campi et urnæ* Raphaelengius ex conjectura viri Illustris. non sequor. campum et urnam (quæ duo Lucanus quoque conjungit lib. v. 392.) pro suffragiis ponit, quæ debebantur. In primo tamen Vaticano a manu prima *campo solennis*; non male; ut *luditur ad nuptestatem* referatur. D. Heins.

Urnæ] In quam collecta suffragia. Versabatur urna, inde sortes eximebantur. *Barth.*

Urnæ] Lucan. v. 'Decantatque tribus et vana versat in urna.' *Claver.*

6 *Luditur in morem*] Ut mori satisfiat, gesticulatur quodammodo auctoritate aliorum translata.

In morem] Ex sola consuetudine, uti solus mos servetur. Ceremoniæ enim solæ mera Indibria.

Species nec dissona catu] Figura rei inconueniens. Cætus non coactus ob eam rem, quam specie præ se tulit. Species est ubi solam simulatamque rei figuram denotat. *Barth.*

7 *Peregrina imago*] Potestate in unum collata a populi suffragiis. Vel et armis omnia tenentibus, aut re non agnoscente speciem. Simulabatur jus eligendi, quod penes principem erat, populi adhuc esse, adhibebanturque ceremoniæ suffragiis liberis olim sancitæ, quæ nunc cassæ erant, et non agnoscebant rem quam prætexere jubebantur.

Simulati juris imago] Vix extrema umbra fictitii Juris. Vix enim reliquæ quædam prisce Juris Populi Romani in ceremoniis comitiorum supererant, armis et majestate principum

omnia tenentibus. Imago enim est, quo absens res ipsa aliquatenus cognoscitur et representatur. *Barth.*

8 *Indigenus habitus*] Romanos, Consularibus Comitibus ab origine destinatos.

Nativa Palatia] In quibus natus honos, quæ ad eum honorem extructa. Dicit hoc exultabundus, principe jam Romana sua palatia repetente, quæ non brevi ante tempore erant spreta.

Nativa Palatia] In ipsa sede Imperii. *Barth.*

9 *Plebem castris*] Quirites Militibus. Sæpius meminit Principem suum Consularem habitum sumsisse armis undique circumstipantibus. Gaudium hic urbanum celebrat, præsentem in ipsis Imperii et Consulatus enabulis Consule Principe. *Idem.*

10 *Mars Augusta sui*] Legentia nimirum Augustum in Consulem. Suffragia videri vult ab Honorio reddita populo; quod ingens popularitatis argumentum. *Idem.*

11 *Qualis erit terris*] *Erat* tredecim libri. Forte *cat*; ut alibi, *ita optati mortalibus anni*. Mox pro *annus* duo nostri *annus*, quod Claverio et Barthio placet, non mihi. Palatinus et sex alii præstantioris notæ *annum*; rectius. *D. Heins.*

Mons Evandrius] Ab Evandro olim cultus. Palatinum dicit Maro.

12 *Romanis*] Imperio ejus æternitatem vetustissimæ sortes pollicite sunt. *Barth.*

13 *Tui cognominis*] Tuo nomine nominati. Ita possessores annos consulibus dicit Plinius Panegyrico. *Idem.*

14 *Inoffensum successibus omen*] Ut omni responderint eventus semper. Felicissimum anno omen quod veteri more intra mœnia urbis intus Consulatus. *Idem.*

16 *Miro ortu*] Quem secutura sit mira felicitas. Urbi Principique debitum.

Promittitur felix] Alludit de proxi-

mo morem Romanum, votentis sibi felicem annum Populi, quem ingredientem viderent. *Barth.*

Promittitur ortu] Putean. *protenditur*; hoc est, *portenditur*: ut lib. i. in Entrop. 'Quæ nova portendunt superis.' *D. Heins.*

17 *Urbis et Augusti*] Magnus Scalliger in ora libri sui *ter bis in Augusti*: ut ad vi. Consulatum Honorii alludat, quod in textum Raphaeleugius admisit; nolim factum. Duplici nomine felicem annum vocat, et ob Augustum consulem, et ob Urbis ædificia ac mania restituta: qua de re infra vs. 530. et alibi. Sic et supra, 'sua cum trabeis repararetur et Urbi Majestas.' Pro nomine Lucens, aliique complures *numine*; quod Barthio se probabat: quidam *munere*; nihil mutuo. Inter aureos æreosque Augusti Caesaris ac Tibicii nummos vidi, qui inscriptum templo haberent, ROMÆ ET AUGUSTO. Vetus inscriptio:

SERVILIO. MARCIANO.

ARVERNO.

C. SERVILII. DOMITI. FILIO

SACERDOTI. AD. TEMPLUM

ROMÆ. ET. AUGUSTORUM

TRES. PROVINCIÆ. GALLIÆ. *Idem.*

Geminato nomine] *Hic miro tamen ante alios promittitur ortu Urbis et Augusti geminato numine felix.* Barthius.

18 *Babylonia cura*] Mathesis universa inventio Chaldaica, præcipue Genethliace, quam omnes norunt. *Idem.*

Babylonia cura] Horat. Babylonios numeros eadem significatione dixit. Lucano *Cura Assyria* est studium astrorum, quo gens Chaldaica primitus effloruit. *Claver.*

20 *Celicola*] Non omnes, sed quos salubres antea stellas dixit. *Barth.*

21 *Radios humili statione recondunt*] Gyrard. *recumbunt*: forte *radiis recumbunt*: duo Vaticani *radios recondunt*; quod verum est. Adeantur quæ de hoc verbo notavimus Consulatu

Olybrii, vs. 22. *D. Heins.*

22 *Signifer*] Imperium dicit, aut ipsum adeo Stilichonem. *Barth.*

23 *Imperii sidus*] Sidus, ornamentum præcipuum cuiusque rei. *Idem.*

Prima] Liqueat de excelsissima loqui, non de propria.

Propria cum sede locavit] Sic scripti omnes, non *prima*: vere, quicquid alii dissentiant. Bello Get.

‘Quid mihi nescio quam propitio cum Tibride Romam Semper in ore geris?’ Infra hoc ipso libro: ‘nec te mutare reversum Evaluit propria nutritor Bosphorus arce.’ Et ibid. ‘nec contigit ullis Annibus aut scopulis proprias defendere terras:’ sic et alibi. Mox *omina pro omnia pri.* Vaticanus et quatuor alii: quomodo Pulmannus coniecerat, applaudente Raphelengio.

D. Heins.

24 *Certius omnia surgunt*] Omina imperii notat prosperi. *Barth.*

25 *Cum*] Sensus est illa decantatissima loca nil distare vulgaribus alibi de gente Apolline. *Idem.*

26 *Hyperboreas*] Celebre Templum Apollinis Hyperboræi.

Delphis cessantibus] Ab ordinariis responsis. *Barth.*

Delphis, &c.] Hic notat Phæbum seu solem hyemalem, qui medio cæli relicto, ac parte orbis media, Hyperboreis tractibus inluet. *Claver.*

28 *Laurus*] Qua coronabantur vaticinaturæ Phæbades. *Barth.*

29 *Antra masta, inconsulti recessus*] Unde solebant promi Oracula. Res notissima ex Mythologia et Tragicis præcipue Poëtis. *Idem.*

30 *Grypha jugalem*] Si in curru Apollinis. Sic in nummis Galien in-scripti Phæbo Gryphos præferunt. *Idem.*

31 *Tripodas repetens*] Ordinariam summi sedem. *Idem.*

32 *Antra loqui*] Spiracula: quibus voces emugiebant vel Dæmones, vel ipsis plenæ Sacerdotes.

Fivere fontes] Quos loqui et Ora-

cula promulgare traditem Poëtis, habitante nempe Apolline. *Barth.*

33 *Sacer horror*] Religio, Veneratio. *Idem.*

34 *Spirant præsagia rupes*] Adeo præsentiam apud Delphos Apollinis omnia sentiunt, ut etiam durissimæ eantes fatidicinam fecerint quandoque. *Idem.*

35 *Palatino crevit reverentia monti*] Palatinus autem mons eam reverentiam cepit a domo Caesaris, quæ inibi fuit, propagato splendore ad Principes successores. Vide Dionem, lib. LIII. *Idem.*

37 *Oracula*] Responsa principalia. *Idem.*

38 *Ad signa jubet revirescere*] Consule Augusto, reforescunt omnes dignitates.

Suas laurus] Domesticas nimirum, et patrias, imo avitas. Apollinem ipsum Honorio *σύνουκον* canit, ejus mystæ Lauri velut toti induebantur. *Barth.*

Lauros] *Laurus* prim. Vatic. et alii multi: sic et infra vs. 120. *idem.* *Bellorum duplicat laurus.* *D. Heins.*

40 *Esse larcm*] Satis constat Imp. habitasse in monte Palatino. *Claver.*

Potestas] Κατ' ἐξοχήν, summa videlicet. *Barth.*

41 *Sentit*] Ut autumare possis splendorem ejus contemplans. *Idem.*

43 *Deorum Cingitur excubiis*] Templis undique circumpositis. *Idem.*

44 *Jurat intra tecta Tonantis*] Ex Principum Lare, Palatio, ait dari prospectum in Fava Jovis Capitolini et Tarpeii, ubi monumenta pendeant superatorum Gigantum. *Idem.*

Intra tecta Tonantis] *Infra* Ald. et plerique scripti; bene: prim. Vatic. *intra tecta*, ut et Oselianus. Pro Gigantes bene *idem* prim. Vatic. *Gigantas.* Consulantur quæ notamus ad Nasonem euri secundis Met. l. 152. *D. Heins.*

45 *Tarpeia rupe*] Quæ sedes erat Jovis, Imperium Urbemque tutantis,

Propertius de Roma nondum exstructa: 'Tarpeiusque pater nuda de rupe tonabat.'

Pendentescrupe] In signum victoriae. Possis et ad censum molientes imaginari. *Barth.*

46 *Calatasque*] De his foribus memorabile exemplum Zosimus prætulit: Fertur, inquit, Stilicho arcana vindictæ non effugisse: cum enim is mandasset, ut fores Capitolii, quæ auri luminis erant obductæ, miderentur, sinistrum illud elogium repertum est: 'Misero regi servantur.' Atque huic inscriptioni respondit eventus: nam dux ille, regia affinitate conspicuus, misere obiit. *Clarcr.*

Volantia signa Nubibus] Vexilla dicit, summis templis figi solita, uti monumenta nonnulla prisca indicant. Vel et simulacra Deorum, qualibus fastigia fanorum oppleta ostendunt nummi. *Barth.*

47 *Densum æthera*] Ut totus plenus videatur, ægre visus præ templorum tot apicibus. *Idem.*

48 *Æraque*] Rostra navium ærata. *Idem.*

Numerosa puppe columinis] Nihil quod lectorem offendant. Plurimi tamen veteres, *numerosa recte*: quomodo et prim. Vaticanus pro diversa lectione; ut *numeroso recte* scripsisse Claudianus videri possit, et hæc intelligantur: quomodo apud Ovidium: 'Recte Pelethronius Macarens in pectus adacto Stravit Erigdnpm.' Optimus certe Ambros, *numerosa recte*, possit et pro contis sumi. Sic apud Silium, l. i. tonsæ inter trophæa suspensæ: 'Et Ligurum horrentes tonsæ, parmaque relatæ Hispana de gente:' ita namque Oxoniensis codex; vulgo *horrentesque comæ*. Colon. *horrentes coni.* D. Heins.

Columinis] Augustus, victo Antonio et Cleopatra, ex rostris navium Ægypti quatuor columnas erexit, quæ postea positæ in Capitolio a Domitiano. *Clarcr.*

49 *Consita*] Alterum alteri proxi-

mum dicit. *Conserere, jungere. Barth.*

50 *Manu*] Opere humano. *Idem.*

51 *Innumeros arcus*] *Innumeris malo.* D. Heins.

Acies stupet igne metalli] Falgore aureorum gemmatorumque monumentorum. *Barth.*

52 *Trepidans obtunditur*] Aciei oculorum trepidare, celebris locutio. Auro autem strata erant tecta, auro fulgebant parietes. *Idem.*

54 *Primis miratus in annis*] Ait puero etiam Honorio placuisse Occidentis Imperium, ob Sedem veram principum, Romanum Palatium; idque a Patre exorasse. *Idem.*

56 *Meruit felicius*] *Agere* videlicet, quod ἀνδρ κοῦωδὶ huc respicit de sequente versu. *Idem.*

57 *Quam quod*] *Lego Quam quos.* D. Heins.

58 *Melioribus exemplis*] Priorum Principum, cum primis Trajani. *Barthius.*

60 *Alternos cum plebe jocos*] Communem omnibus indidem dicit Victorinus. Sic et Stilichonem laudat noster, l. ii. Laudum: 'pura sed libertate loquendi, Seria quisque jocis, nulla formidine, miscet.' *Idem.*

61 *Patriciasque domos*] Summa laus Principis etiam Nobilitati Romanæ potuisse placere. *Idem.*

62 *Deposito fastu*] Solo se habitu differre putans, ut Victorinus loquitur. *Idem.*

63 *Publicus hinc ardescit amor*] Verum, nil pariter amorem facere Principi, quam cum popularem se affabilemque reddit subditis. *Idem.*

64 *Regale cubicu*] Quod eo solo augere potest Princeps, si se ipse demittat, non effert, securus scilicet magnitudinis suæ, cum fortuna ejus nulla re certius absit quam ab humilitate aut vilitate coacta, ut seite demonstrat Pînius Panegyrico. *Idem.*

65 *Diadmate nec dum cingebare*] Quod factum rebellante demum Eugenio, Tertio Consulatu Theodosii. *Idem.*

66 *Socium sumebat honorum*] Induxit enim triumphans secum urbi, et congiarium cum eo populo dedit. *Barth.*

67 *Purpureo fotum gremio*] Tertio Consulatu: 'cum tu genitoris amico Exceptus gremio, mediam vehere per Urbem,' &c.

Parrumque triumphis Induit] Sic meliores libri: alii, *imbuit*, quod miror Raphaelengium secutum: sic 'induere moribus,' l. iii. in Stilich. vs. 121. ubi plura. Infra, 'quem non aliena per arva Induit hospes honos.' Cons. Olybr. 'te messibus aestas Induat.' iv. Cons. Hon. 'Auspiciis iterum sese regalibus annus Induit:' duo libri *trophais*; non refert. Mox *fatis* pro *fastis* cum Lucensi, prim. Vatic. priore Leid. et mo Ambros. legendum dixi l. i. in Stilich. 43. *D. Heins.*

Parrumque triumphis induit] Ut puerum, viribus nondum suis utentem; similitudine a vestiendo. *Barth.*

68 *Praludere*] Exercitando velut animo ad capiendam dignitatem. Consulari dignitati fataliter destinari homines jam ab ipsa nativitate sapius noster dixit. Et ita de pnero Stilichone, alibi: 'fastisque loqui jam digna futuris.'

70 *Persorum proceres*] Paria de Stilichone primavo: 'stupere severi Parthorum Proceres, et plebs pharetrata videndi Flagravit studio.' *Barthius.*

71 *Positoque tiaram Submisere genu*] Sic Aldus, et omnes fere scripti; optime. Curtius, l. viii. 'Tu Macedonas voluisti genua tibi ponere, venerarique te ut denm.' Ovid. Fast. ii. 'Suppliciter posito procubnere genu.' Lib. iii. 'In terram posito procubnere genu.' Lib. v. 'Ipse genu posito flammam exsuscitat aura;' sic quidam codices, non *genu nixus, flammam excussit ab aura*, quod in vulgatis. Lib. vi. 'dubitare videbat, Et pavidas posito procubuisse genu.' Met.

iii. 'Et genibus positis supplex similisque roganti Circumfert tacitos tanquam sua brachia vultus;' quomodo vetustus liber; vulgati *genibus pronis*. Petronius: 'Positoque in limine genu sic deprecatus sum numina versu:' atque ita passim boni scriptores; vulgo *positaque tiara*. Raphaelengius, *positoque tiara*; quomodo et scripti nonnulli. Mox *præclara* pro *prælargâ* prim. Vatic. et duo alii. *D. Heins.*

73 *Ditondas addona tribus*] Congiarium innuit, quod post victoriam de Maximo et Victore Populo Romano præsens dedit, ob auspicia puto filii, Theodosius. *Barth.*

74 *Collecti Senatus*] *Collecto Senatu* rectius duo Anglicani et Oiselianus. *D. Heins.*

Delubra Senatus] Senatus non poterat convocari nisi in locum consecratum. *Barth.*

75 *Gaudens offerre favori*] Commendare Populo, quod solebant Principes præstare liberis suis. *Idem.*

76 *Imperio assuesceret*] Ut rei gravissimæ et difficillimæ. *Idem.*

77 *Concreta radice*] Tecum velut crescentem radicem agens. *Idem.*

78 *Inolerit*] Elegans sane et locutio et verbum, quod linguæ aliæ vix est ut exprimant, ab stirpibus atque frugibus. Virgilius, Georg. ii. 'aliena ex arbore germen Includunt, udoque docent inolescere libro.'

Roma] Mirificum studium in Urbem vatis. *Barth.*

79 *Teneris conceptus ab annis*] Elegantissime prim. Vatic. et Oiselianus, *tenero ab ungue*. ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων, Græcum adagium. Horat. 'et incestos amores De tenero meditatur ungui.' Cicero, l. i. ad Famil. Ep. 6. 'Sed præsta te cum, qui mihi teneris (ut Græci dicunt) unguiculis es cognitus.' Pro Urbis primus Med. urbi: placet. *D. Heins.*

80 *Tecum crevit amor*] Non adeo tamen, quin Ravennæ considerare præ-

ferret.

Reversum] Reduxit enim Constantinopolim Honorium, ut eodem loco Principem scilicet faceret quo fecerat fratrem Arcadium. Unde reversus est patre Mediolani jam aegrescente, ut notatum est supra. *Barth.*

81 *Evaluit*] Licet omnibus viribus adhibitis.

Nutritor] Educabatur enim ibi Regia soboles. *Barth.*

82 *Optare tibi*] Id agit quod alias semper, ubi datur copia, Honorium ut praeferat Arcadio. *Idem.*

Optare] Verbum satis delicatum, quo animi nostri desiderium potius quam electio videtur exprimi. *Claver.*

84 *Sortemque paratam*] Paratos servire populos, Orientem dicit et Asiam, vel feminis parere suetos. *Paratus*, facilis acquiri. *Barth.*

85 *Volentes Assyrios*] Alibi: 'Assyriam rexit quam femina gentem.' Tanta Romae in hoc scriptore reverentia, ut patriam etiam, Egyptum, tantus Philosophus, postponat. *Idem.*

87 *Mea Roma*] Quasi dicat, veterem Romam esse nova Roma splendidiorem ac potiore, quae saepe praerogativa vel invito Constantino ei servata est. In Novellis Theod. Junioris, qui Orientis Imperator, constat sane Occidentale imperium praevaluisse Orienti. *Claver.*

88 *Fortuna, novum molita tyrannum*] Eugenium dici clarum, quo dejecto Victoria Patris Imperatorem Occidentem induxit Honorium. *Barth.*

89 *Querebat*] Magno scilicet labore. *Idem.*

90 *Volor accitus ab aula*] Tot Provinciarum celerem transitum laudat. *Idem.*

91 *Receptam*] Quam jam tenerant Maximus et Eugenius. *Idem.*

93 *Serena comes*] Regiam mulierem patronam Claudiano singularem fuisse indicant multa ejus loca. *Idem.*

Serena] Haec filia Honorii Senioris fratris Theodosii, quam ipse cum

sore Thermantia adoptavit, ac dedit nuptum Stilichoni. Profecta est Byzantio cum Honorio, quem fovebat ut par erat: is vero ad patrem properabat, ut imperium Occidentis, occiso Eugenio, pacatum sortiretur. Illa sane multis animi et corporis dotibus insignis fuit, sed parum fausti exitus. Mariam enim Aug. filiam adhuc tenellam sepeliit; alteram solio dejectam recepit. Maritum ac filium Eucherium violenta morte ademptos luxit miserabili naevia, dum ipsa feritate Placidiae interiret; dicebatur enim Alaricus ea viva non soluturus obsidionem. *Claver.*

95 *Generumque sibi*] Callidam feminam non dubito jam dum id egisse.

Seniore] Errant tamen qui vitam ejus ultra annum l. protendunt. *Barth.*

96 *Reptente*] Inde enim venisse Principes videri volunt. Notum illud celebratissimum, *ἐκ Διὸς βασιλεὺς*. *Idem.*

98 *Scepbris patru*] Fratre enim Theodosii nata erat Serena. *Idem.*

99 *Donatus*] Stilichonia, isti Regia agnata. Illico autem mortuus Theodosius, Honorio Mediolanum appellente. *Idem.*

100 *Conjugis officio*] Sic cum scriptis plerisque Raphaelengius et Aldus. vulgo *officiis*: unus Ambros. *obsequiis*; bene: ut noster saepe. lib. 1. de Stilich. 'inde pium matris Regina gerebat Obsequium.' l. II. 'Obsequio moderere ducem.' l. III. 'Quis enim princeps hoc omnibus egit Obsequiis?' Infra hoc ipso libro: 'Cum tamen Eucherius fratri praeberet ovanti Mitis obsequium.' sic libri meliores. Praefat. Nupt. Celerina: 'Officio vatis, militis obsequio.' *D. Heins.*

101 *Felix ille parens*] Sane bona indoles Honorii, quem malitiae nemo umquam. Patrum felicitas, Libero- rum splendor. *Barth.*

103 *Se factis exarisse tuis*] Virtus Libero- rum, gloria parentum.

105 *Alaricum barbara Peuce Nutric-*

rat] Secundæ post Amalos nobilitatis hominem, ejus res compendio, sed omnino falsis plurimis, narrat Jornandes. *Barth.*

106 *Sæpe sprevere profana mente*] Profana mente, quia exstabat Regis ipsorum Atanarici vox, cum Theodosii accitu Constantinopolim vidisset: Deus, inquit, sine dubio terrenus est Imperator, et quisquis adversus eum manum moverit, ipse sui sanguinis reus existit. *Idem.*

107 *Thracum veniens e finibus alter*] Venientem Isingrin. et plerique ex nostris; quod malo: aliter tamen tres Vaticani, quos inter et primus. *D. Heins.*

108 *Hebri clausit aquis*] Præcepta scilicet non ultra secutus. *Barth.*

109 *Auxiliis ad proxima bella negatis*] Gildonem dicit, qui secessit a Theodosio negatione auxilii. *Idem.*

110 *Abjurata*] Contra fidem sacramento datam sibi vindicata. *Abjurare* rem est sibi creditam negare, contraque fidem retentam usurpare. *Idem.*

111 *Meritam repetens non immemor*] Amolitur a Theodosio molliem non vindicatarum injuriarum, cum a morte etiam memorem puniendorum criminum facit. Iracundiam in eo promtiorē, sed quæ modico tempore flecteretur, agnoscit. *Idem.*

112 *Suppliciiis fruitur*] Punientibus scelera: sine quibus punitis nequam animum potest componere Regia indoles. Alibi non semel ingerit: 'pœnis hominum vel sanguine pasci Turpe ferumque putes.'

Ultori] Scelerum, spretarumque Imperii Legum. *Barth.*

113 *Ense Thyestiadæ*] Affert nunc Heroum Piscorum facta, quæ omnia de more premit, ut Honoriana emineant. *Idem.*

Ense Thyestiadæ] Lucens. et sex alii *Thyestadem*: quidam *Thyestiades*; male. Similiter bello Get. locutus: 'Tandem supplicium cunctis pro montibus Alpes Exegere Getis.' Apud

Nasonem, Fast. iv. vs. 230. 'huic pœnas exigit ira Deæ:' ita illic optimæ membranæ, non *hinc*. *D. Heins.*

114 *Mixtum nefas*] Fabulæ Orestis, vel de Cothurno, notissimæ.

Pietate] Ἀρχαϊσμός. *Pietati* enim dicendum erat.

Dubitanda] Dubia inter laudem et vituperium. *Barth.*

115 *Gloria maternæ*] Materno cum Delrio et Scaligero scripti. *D. Heins.*

116 *Parit*] Refecit. *Barth.*

117 *Augustus: sed falsa pui*] *Sed særa* Putean. et unus Ambr. Mox *parentans* recte Isingrin. et quinque nostri, non *parentis*: aliis monitum. *D. Heins.*

Falsa pui præconia sumpsit] Evolas accurate res gestas, vix reperies cellediorem Augusto Principem. Pius enim Theodosius in vindicanda nece Gratiani; quam si inultam voluisset transmittere, nullis conflictibus aut periculo contra Maximum opus habuisset. *Barth.*

119 *Causa patris*] Lucanus: 'Victrix causa deis placuit, sed victa Catoni.'

Rerum] Romani Imperii. *Barth.*

120 *Duplicat lauros*] Laudes geminat. *Libertatem orbi redditum dicit*: quia pristino nitore restitutam videri vult ab Honorio Roman. *Idem.*

123 *Egit*] Velut in triumphum. *Idem.*

124 *Apud socrum*] In castris aut contubernio Stilichonis. Patet hinc Bellum Gildonicum ad res Stilichonis pertinere; et merito nos eis junximus hac recensione. *Idem.*

125 *Sacra*] Mystéria velut.

Musis] Cantu Musico. *Barth.*

126 *Exordia*] Cantus ipsos. *Idem.*

Patris bellis] Confectis. Est enim patratio effectus rei; unde Patres, sobole perfecta. *Idem.*

127 *Tinnatus funere campi*] Vide Prudentium supra initio hujus Panegyrici productum. *Idem.*

128 *Concessaque sibi*] Et hoc verum, Alaricum cum suis Gothiis sæpe po-

tuisse deleri a Stilichone, sed dimissum esse: vide Orosium, vii. 37. et 38. Qui adeo verum scivit, ut perfidiam etiam hinc Stilichoni imputet. Barth.

129 *Omnibus una Direptis opibus*] Quas tricennio toto congesserat. *Idem.*

132 *Relaxit iter*] Remetitur, velut iisdem vestigiis.

Paratica puppis] Similitudo appositissima. Græco euidam scriptori par. Barth.

135 *Bellatricemque triremem*] Verba exprimiunt molem navigii, non facile mobilem scilicet, triecosis istis syllabis. Talis non minus in hoc scriptore. *Idem.*

136 *Dam prædum de more putat*] Parat duo Angl. et duo Florent. cum Palatino; rectius: quod et Barthæo videbatur curis secundis. Paulo ante *triremem*, prim. Vatic. *D. Heins.*

Prædum de more putat] An ergo illi tam experti rerum maritimarum, ut sunt omnes piratæ, non agnoverint bellicam triremem? Puto veriorem scripturam a nostro libro servatam, *de more parat*: cæcus enim ardor vires suas non æstimat, prædam solam inhiat, illuc velis remisque incumbit. Barth.

137 *Scissis velorum debilis alis*] Similitudine dicta a volucri aliqua. Navium pennæ vela. *Idem.*

139 *Ludibrium pelagi*] Lucanus, l. viii. 'bausto per vulnera fluctu Ludibrium pelagi.' *Idem.*

140 *Profundo*] Mari. *Idem.*

141 *Ab Urbe minus*] Vide finem l. i. de Bello Getico. *Idem.*

142 *Italium fugiens*] Italia prim. Vaticanus et Oisc. *D. Heins.*

143 *Prona fuit*] Ingressu videlicet Italia. Barth.

144 *Closa putat sibi cuncta paror*] Omnia angusta sunt metuenti exitum. Timoris enim id ingenium est, ut cladem clade anticipet, et imminentis vim fati accersat pusillanimitate, ut Diogenes ait, apud Stobæum, Ser-

mone vi. *Idem.*

145 *Quos modo terrebat*] *Temnebat* prim. Vatic. et quinque alii; non male. Sic 'facili contemptum Strymona saltu' bello Get. et lib. ii. in Rufin. 'stratumque pedes contemneret aquor.' *D. Heins.*

148 *Pater Eridanus*] Vide Jornandem Geticis, c. 29. Barth.

150 *Romana quies*] Tuta vita sub Imperio Romano. Urbs enim hæc humanum genus in gremium matrum coëgit. *Idem.*

151 *Ad præscos pecudum*] Qualis fingitur humana vita sub Saturno. *Idem.*

Sæcula ritus] Junian. *victus*: tres alii *ricus*. *D. Heins.*

152 *Secum*] Intra se solum. Barth.

153 *Resoluta comam*] Ut pingi Heroinæ solent, cum maxime formosæ videri volunt, præcipue nudæ.

Complexaque patrem] Velut rei gratæ nancia. Barth.

154 *En Alaricus ait*] *En Alaricus adest* prim. Vatic. *D. Heins.*

Ocantem] Constat tamen moderata admodum postulata ejus fuisse, cum Italiam intraret. Et in plerisque omnibus hujus Regis rebus agnoscas mitem animi alacritatem, virtutemque minime sanguinariam. Barth.

156 *Manum*] Manipulum velut unum, qui tantus modo, tot spoliis dives, tot provinciis terrori erat excruciat.

Tanta ex gente] Tanto militum populo. Barth.

157 *Brevēs*] Minutas, parvas.

Mesta Fronte] Austerus senex contraxerat frontem rebus non succedentibus. Barth.

158 *Nymphasque choris jam redde sorores*] Sonoris Isingr. prim. Vatic. et præterea duo ex nostris, quod temere secutus Raphaelengius. Apud Maronem Georg. iii. 'Fortunatus et ille Deos qui novit agrestes Pannaque Silvanumque senem nymphasque sorores.' Georg. iv. 'simul ipse precatur Oceanumque patrem rerum

nymphasque sorores.' Malim i, *redde*, quam *jam redde*; sed codices vetusti abnuunt: egimus de eo loquendi modo ad Raptum Proserpinæ, et ad Nasoneum. *D. Heins.*

Choris] In quibus perennibus vivere Nymphæ finguntur, ut mortali scilicet conditione majores.

Redde] Restitue. Horatius: 'Redditum Cyri solio Phraaten.' *Barth.*

160 *Extulit*] Effigiati in Tiberino alibi proposita. *Idem.*

161 *Aurea*] Electrifer fluvius, dignus aureis cornibus. *Idem.*

164 *Electra*] Padum nobilitantia, in omni arborum genere. *Idem.*

165 *Palla tegit*] Pallam virilem etiam esse vestem notamus non paucis ad Papinium. Muliebre alioquin ingerunt multa loca Plauti.

Latos humeris] *Heroïum*, fortiumque virorum habitu.

Curruque paterno] Alludit verba Epitaphii in Ovidio: 'Hic situs est Phaëton, currus auriga paterni, Quem si non tenuit, magnis tamen excidit ausis.' *Barth.*

166 *Incendit*] Flammiis ipsis velut representatis. *Idem.*

167 *Fultaque sub gremio*] In eum enim inclinans lævo gremio pingebatur fluvius.

Fultaque sub gremio] *Fulvaque* Isingrini codex. *Sculptaque* alter Leidensis. Sed nil mutandum. Adeatur Diatribe Statiana doctissimi Gronovii, cap. 54. bello Getico noster: 'Fultaque despiciens auro laquearia dives.' Statius, libro I. Theb. 'Crasso laquearia fulta metallo.' 'Stant fulti pulvere crines,' apud eundem Theb. III. *D. Heins.*

Calatis nobilis astris] Sphæram cælestium corporum urnæ incælatam dicit. *Barth.*

168 *Luctus Argumenta*] Solem ait omnem Phaëthontis fabulam exscripsisse cælo. *Idem.*

170 *Senem plumis*] Cygnum. *Idem.*

171 *Vulnera lævit*] Ovidius, lib. II.

Delph. et Var. Clas.

'Excipit Eridanus, fumantiaque abluunt ora.' *Idem.*

173 *Hyades*] De quibus alii alia omnia fabulantur.

Sodalis] Vicinus loco, cultuque. *Barth.*

174 *Lacteus circulus*] De eo quanta mira commenti sint veteres Mythologi, videas vel apud solum Manilium sub finem libri primi. *Idem.*

175 *Stellifer Eridanus*] Eridanus, fluviorum rex Maroni. *Idem.*

Sinuatis fluctibus errans] Lucens. prim. et tert. Vaticani, unus Ambros. et Medic. *flexibus*. noster infra: 'Flumina non crebro vincant Mæandria flexu.' Silius, l. xv. 'Nam qua curvatus sinuatis flexibus amnis Obliquat ripas.' *D. Heins.*

176 *Noti convexa rigat*] Hyginus: 'Eridanus a sinistro pede Orionis profectus, et perveniens usque ad pistricem, rursum diffunditur ad Leporis pedes, et protinus ad Arcticum circulum tendit,' &c.

Gladioque tremendum] Sidera enim terret ejus conspectus armati. *Barth.*

Gladioque tremendum] *Gladiique* Oxon. venuste: sic 'vitæ laudandus opacæ' Siliio lib. I. Videantur quæ noto ad Metamorphoses Nasonis lib. II. 765. *D. Heins.*

177 *Gurgite sidero*] Curvaturis enim tribus Eridani stellæ finguntur. *Barth.*

178 *Prospexit euntes*] *Prospexit* scripti fere omnes. Præf. lib. II. in Eutrop. 'Prospectant Paphiæ celsa de rupe puellæ.' *D. Heins.*

179 *Tunc talia*] Illud *tunc* absolutam considerationem, et post eam sermonem occulta quadam Energia denotat. Maronis exemplo, qui sermoni de rebus gravibus præmittere voculam istam solet. *Barth.*

180 *Siccine*] Amara cum sarcasmo percentatio. *Idem.*

181 *Italæ*] Quam provinciam spe jam deglutiverat. *Idem.*

182 *Cornipedem Tiberino gramine*

Claud.

5 H

pascis] Militaris jactantia, ex antiquiore tamen ad Istrum voto Alarici. *Barth.*

183 *Thuscis nec figis aratrum Collibus*] Urbibus dirutis, quæ in collibus olim sitæ. Non enim tam de cultu agrorum, quam eversione civitatum loqui Poëtam existimo. *Idem.*

184 *Cunctis Erebi dignissime pænis*] Summa crudelium imprecationum n. in Rufinum, loquente inferorum judice: 'genus omne dolorum In te ferre libet: dubio tibi pendula rupes Immineat lapsu, volucer te torqueat axis,' &c. *Idem.*

185 *Gigantæis furiis*] Proverbium. Romam pro cælo habet, tot nempe Deorum sedem. *Idem.*

188 *Calî*] Solis. Cælum notat omnes Deos. *Idem.*

190 *Diem diffundere*] Quem Solis vultus solet. Pulchre eo sensu diem Solis filiam appellat Pindarus. *Idem.*

192 *Adspirat Romæ spoliis*] Magnifica et Romana vox. *Idem.*

Aut solis habenis] *Ut* contra libros Raphaelengius. *D. Heins.*

193 *Amnes*] Plane ita Tiberis in Panegyrico Proбини. *Barth.*

197 *Novem ora*] Virgilius, *Æn.* 1. 'Regna Liburnorum et fontem superare Timavi, Unde per ora novem, vasto cum murmure montis, It mare præruptum.'

199 *Pana Lycaum*] Arcadem, a Lycaeo monte Arcadiæ. *Barth.*

201 *Getico, Verona, triumpho*] Certum hic indicari notas Gothorum tum elades, invidia scriptorum post interfectum Stilichonem pressas. *Idem.*

Verona] Euganeorum Urbs, auctore Plinio: cum Gallienus Imperator suo nomine illustrari voluit, atque opinor instauravit, ut patet ex veteri inscriptione: COLONIA AUGUSTA VERONA NOVA GALLIENIANA. Notandum est vero Claudianum de secunda elade Alarici agere, quæ nihilo minor Pollentina fuerit; unde conjicias medio tempore fuisse aliquod

pactum inter Honorium et ipsum, ut nimirum in Gallias recederet; quo Geta se non obligatum ratus, progredi quam regredi maluerit. *Claver.*

202 *Pollentia*] Non ignobilis tunc, ut apparet, civitas; nunc pagum volunt ignobilem, *Palanzam* nomine. *Barth.*

203 *Mania vindicis Astæ*] Addunt aspirationem huic civitati membranæ veteres. *Hasta* quoque oppidum occurrit apud Agrimensores. *Pro pacta morct* mallem paulo post, si per vetustos codices liceret, *pacta novat*. *D. Heins.*

204 *Pacta morct*] Concutit, conturbat, contemnerat. *Barth.*

205 *Extremo casu*] Malens rem extremæ aleæ committere, quam in desperationem pronam ambigue sustinere. *Idem.*

206 *Sensit prodesse*] *Sentit* prim. Vatic. aliique nonnulli ex melioribus. *D. Heins.*

207 *Converti nec fata loco*] Opinio multorum summorum Ducum, sæpius male felix quam eventu prospero. *Barth.*

208 *Diras parit aves*] *Aquas* Pntean. dictum n. Cons. Hon. *D. Heins.*

210 *Oblatum Stilicho violato fœdere Martem*] At Stilichonem ipsum contra fidem pactam Gothos irruisse declamant Orosius, Jornandes, quique catervatim hos sunt secuti. Quis nescit nosse melius præsentem in aula et ad summos Principes Claudianum omnia potuisse? *Barth.*

212 *Medius Padus*] Inter hostem et Romam. *Idem.*

Medius Padus arbiter ibat] *Medio* si legas cum prim. Vatic. Oisel. Oxon. et Regio, molliorem versum reddideris. Barthius caris secundis transponit voces hoc modo, 'et medius belli Padus arbiter ibat;' recte: in quarto Vaticano *medi* mendose. Paulo ante ut pro ubi in Farnesiano. Mox *præbensque exempla labori* Helmæstad. *D. Heins.*

214 *Exempla labori*] *Præcepto Theodosiano ad Honorium filium*, IV. Cons. 345. *Barth.*

215 *Accensos æstivo pulvere soles*] *Rectius fore videtur, æstivos accenso pulvere soles.* Infra: 'Solibus effecto mersurus pulvere Gallos?' quomodo et illic castigandum videtur, non *effectos*: sterilem pulverem designat. *D. Heins.*

216 *Ipse manu metucendus*] *Contra Orosium et alios, qui summam belli commissam Barbaro et pagano duei Saulli, scribunt. Vide Orosium, lib. VII. 37. Barth.*

217 *Et, qua rocat usus*] *Malim quo.* *D. Heins.*

Ab omni Parte venit] *Quem hostis, notam expertamque habens industriam, undique ingruiturum metuat.* *Barth.*

220 *Cognatis viribus*] *Barbaros Barbaris profligandis inducens.*

Istrum] *Scythiam, Gothum, ex Istri accolis.* *Barth.*

224 *Ni calor*] *Alanorum ducem, Romanis militantem sub Stilichone, nimio pugnandi fervore ait non attendisse Imperatoris Imperium; itaque cum antecaperet tempus destinatum excidio Gothorum, fecisse ut elaberetur Alaricus.* *Idem.*

225 *Dispositum opus*] *Consilia Stilichonis, quibus circumclusus erat Alariens.* *Idem.*

226 *Vitasse*] *Captionem, dispositum opus.* *Idem.*

227 *Ipotius gentis reliquum*] *Genti reliquis cum tribus Vaticanis, quos inter optimus quoque, et septem aliis legendum. Lucens, et duo nostri genti reliquum: quinque gentis reliquis; quomodo 'Samnitium reliqui,' apud Florum, libro 1. cap. 17. nisi legis illic 'Samnitium reliquæ;' ut libro II. cap. 11. de Gallogræcis, 'adultæratæ reliquæ Gallorum.' Apud Statium, Theb. XI. corrigo: 'Sera quidem extremus socium, gentique superstes Argolicæ consulta, pater, jam*

rebus in artis Aggredior:' ubi gentis, que minus bene legebatur. Sequenti versu pro et nostrum, novem in nostrum: undecim i, nostrum; vere. De similibus mendis vide quæ collegimus ad Epist. Heroid. Nason. XIV. 126. *D. Heins.*

228 *Danubii populis*] *Non unam enim gentem traxisse verosimile est.*

Vire tropæum] *Elegantissime. Si enim ita exsutus et profligatus fuit, uti noster memorat, tantus Rex, sane vivum fuit monumentum fortitudinis Romanæ.* *Barth.*

229 *Ingenium atrox*] *Crudele, indomitum.* *Idem.*

230 *Tentabat tramite montis*] *Montes prim. Vatican. et duodecim alii ex melioribus. Cum iisdem sequenti versu si qua pro quas legendum; quod et Barthius vidit. Hoc ipso versu Palat. Obliquo tentabat vertice montis.* *D. Heins.*

231 *Subitus exquirere posset*] *Subito tum inventas, nulli notas antea.* *Barth.*

232 *Fortior obstat Cura ducis*] *Et hæc enim præviderat Stilicho.* *Idem.*

233 *Divinum pectus*] *Præsagum, compos quodammodo divinitatis.* *Idem.*

234 *Excubiis vigilantia lumina regni*] *Malo excubias; ut lumina excubias per appositionem vocet. Sic lib. 1. de Stilich. 'Argum fama canit centeno lumine, centum Corporis excubiis unam servasse juveneam.'* *D. Heins.*

Excubiis vigilantia lumina regni] *Divinitatem in Prudentia Stilichonis agnoscit, ejus oculos ait vigilare pro Imperii Romani universi salute.* *Barth.*

235 *Cujus consilium non unquam reperit hostis*] *Etiam omni ope scrutatus. Prudentiæ Imperatoriæ est consilia sua ita administrare atque instituere, ne quid eorum emanet ad hostem, quod cantiores eum præscitæ cladis faciat; si qua autem senserit innotuisse, uti sunt mortalia, omnia retexere.* *Idem.*

238 *Omnibus exclusus*] *Nullæ urbes*

accipiunt, nulla mœnia, deterior indies fit loco alieno; unde nec mirum si quasi sedendo superari queat, ex sententia Livii. *Clarcr.*

Consedit in imo Colle tremens] At enim ima latibula quasivisse tantarum modo copiarum Regem. *Barth.*

Consedit in imo] Scripti plerique *confidit*. Lege *considit*, quomodo quatuor ex nostris. Uno etiam pro *imo* iidem scripti cum prim. Vatican. vere; utrumque Farnesianus agnoscit. Libro II. in Rufin. 'se cogit in unam Planitiem,' IV. Cons. Hon. 'Et quorum turbæ spatium vix præbuit orbis, Uno colle latent.' Adi notas ad lib. II. in Entrop. vs. 285. Barthius, qui pro vulgata scriptura stat, non est audiendus. *D. Heins.*

241 *Tetris cibus*] Quos abhorruisset citra summam necessitatem quilibet.

Anni] Ætatis. Eo enim tempore rem gestam arguit, quod supra dixit Stilichonem contempsisse pulverem fervidum. Militem Romanum intellige, obsessorem. *Barth.*

Anniq̃ue vapore] *Annisque* nms Med. Thuanus et prim. Vatic. *annisque*: sex alii *animique*: Gyrall. et Farnesianus, *animique p̃vore*; hoc est, animi angore: perspicue. *Omniq̃ue* Helmaestadiensis. Mox pro *morbi* *tabes* tertius Vatic. *rabies*: quomodo et Isingrini codex et ex nostris quinque alii. *D. Heins.*

244 *Omne periculum Docta subire famus*] Omnium quippe pestimum pessima, omnium dolorum dolor sævissimus. *Barth.*

245 *Præda luctus*] Non minimam Romanis cecidisse, indubitabilem testem Prudentium supra produximus. *Idem.*

246 *Dictis*] Dicta sunt salsa convitia, scommata acutiora, injuriis proxima. *Idem.*

247 *Campe*] Marti, pugne. *Idem.*

249 *Animo quoque subjugat hostes*] Ut sese nempe ipsos pro victis habebant agnoscatque. *Idem.*

Animo subjugat] Polybius id etiam tradit: nullam esse firmam victoriam, nisi animos quoque hostium deieceris. *Clarcr.*

250 *Frequens rarus*] Eleganter autem dictum: etsi enim raro quid detrahatur, ipsum tamen robur imminuit frequentia defractionis. *Decerpere*, clandestino etiam gestam rem indicat, quomodo numerus imminui dicitur, decerptis aliis. *Barth.*

252 *Nec jam editio*] *Seditio* opt. Ambr. et tres alii; bene. Mox pro *discedere*, *descendere* duodecim libri. Conjeci eam jam olim *desciscere*: quod opt. Ambrosianus confirmat: ut infra, 'quæ sponte relictis Descivere favis.' Palat. *discernere*: Rottendorph. *decescere*. *D. Heins.*

253 *Discedere turmæ*] In nostro est *descendere*. Nempe quia in colle obsessum Alaricum supra memoravit. *Barth.*

255 *Mox nomina supplex*] *Nomina* potiores manu exarati; probe: nihil enim magis ad conciliandos sibi militum animos facere potest imperator, quam si nomine eos compellet: lib. II. in Rufin. 'Nomine quemque vocans natosque patresque reversis Nunciat incolumes:' quod Virgilianum hemistichium Æneid. XI, 'variis instigat vocibus alas Nomine quemque vocans:' et Æneidos XII, 'Rutulos simul increpat omnes Nomine quemque vocans, notumque efflagitat enses.' Lib. II. de Stilich. 'et nomine quemque Compellas, clari, sub te quod gesserit olim, Admonitum facti.' Val. Flaccus, lib. IV. 'Hortatur, supplexque manus intendit Iason, Nomine quemque premens.' Silius, lib. I. 'Monstrabat furibundus iter, cunctosque ciebat Nomine.' *D. Heins.*

257 *Jugulum parcentibus offert*] Ut solet extremo discrimine fieri. Artificioso sermonis initio balbutientis, nimirum instar attoniti. *Barth.*

258 *Defixoque malis animo*] Attonito velut, nec se moventi satis.

Sua membra] Elegantissime. Omnis enim Alarici spes, fortuna, et ipsa vita consistebant in hoc milite, quem eedentem videns, suum sibi sanguinem decedere velut sentiebat. *Barth.*

259 *Cybeleia ara*] Tintinnabula, quolibus strepabant matris Deum illi egregii sacerdotes semiviri. *Idem.*

261 *Tinnitu conatur*] Conatus cum Tholos. *D. Heins.*

262 *Exhaustus*] Fatigatus. Videns nihil se proficere. *Barth.*

264 *Perfida*] Non enim illam de se spem dederant. *Idem.*

265 *Præclusæ voci*] Maximi enim affectuum tumultus vocem præcludere solent. *Idem.*

266 *Frena dolor, notasque*] Tò que delent scripti. *D. Heins.*

Alpes] Illyricos montes intelligit. Illac enim Italiam ingressus fuerat Alaricus, maxima omnia spe complexus. *Barth.*

269 *Solo peragens cum murmure bellum*] Sola jussione, solo motu linguæ strages daret undique, cum hasta protenta frangeret opposita mœnia. *Idem.*

270 *Conto*] Barbarica hasta, qua et in equo utebantur. *Idem.*

272 *Debita spectacula*] Nemesi suas res gerente. Credebant enim veteres hoc numen vindicare omnia magna dicta et facta. *Idem.*

275 *Nocentum*] Fatemur, inquit, nos meritos hanc cladem, non enim nostrum erat contra fata tua niti. *Idem.*

278 *Ante tuum felix aditum*] Infinitas sane divitias collegerat Alaricus, spoliatis Achaia, Attica, Epiris, Illyrico; quaque iter habuerat, nec parva erat cum virtute ei felicitas.

Ceu legibus exsul] Jure velut ordinario Italia pulsus ob commissa facinora. *Barth.*

279 *Addictus*] Pœnæ; Lictori jam traditus.

Flatu propiore sequentum] Jam jam

imminente, qui comprehendat. *Barth.*

280 *Quæ prima miser*] Non invenit unde incipiat miseriarum ordinem incipere, sic principium canendarum laudum non invenire dicit Claudianus, i. Stilich.

282 *Cruciatis*] *Cruciastis* rectius libri: pro *captæ* male *raptæ* Raphael. Mox lego *Fors tulcrit*, vel sine libris. *D. Heins.*

288 *Finibus ab Ligurum*] Sic prim. Vatic. quomodo Raphaelengius et Barthius ex conjectura. Reliqui a *Ligurum*. Vulgo ad *Ligurum*. *Complectitur* etiam libri omnes. *Finibus ab Liguris* Oiselianus. *Idem.*

290 *Perpetuo tractu*] Apenninus enim mediam secat Italiam. *Barth.*

Discriminat aquora] *Disterninat* duo Vaticani et unus Petav. quod placet: ita et libri veteres libro i. in Rufin. 175. *D. Heins.*

291 *Hunc ego continuum*] Variant scripti: vera lectio *huc*; quomodo unus Pulmanni et septem e nostris. Hæc ex conjectura Raphaelengius. Unus etiam Ambros. *continuo cursu*: sed male; sic *fugam tendere* paulo post. In Rottendorphiano *hinc ego*; quo et multi veteres alludunt, in quibus *Hic*. 'Hæc memorans, instante fugam Stilichone tetendit.' *Idem.*

293 *Jam desperata voluisssem*] Imo *valuisssem* cum eodem Ambros. uno Petav. sec. Vatic. et Farnesiano. Deinde *maiore*, non *meliore*, scripti. Pro *omnibus perustis* Oiselianus et Palatinus pro diversa lectione, *peremptis*. *Idem.*

294 *Fama meliore*] Ut ante obitum tamen ægre faciens hostibus, et ultus suum casum. *Barth.*

295 *Propius te*] Ut vel solo trucidato aspectu satiarem odium, quo excidium tibi voveram. *Idem.*

299 *Exsertum*] Promptum, paratum, ab pugnaturis brachio exserto. Omnia autem discrimina sibi objecta spernit Alaricus præ eo quod se vi-

det pene captum, fustum, fugatumque, suis artibus a Romano Duce. *Barth.*

Succinctior] Paratior, ob habile et mobile agmen. *Idem.*

301 *Fatalis semper*] Bello Getico, quod huic libro conferendum: 'A magno Stilichone cave.' *Idem.*

302 *Rettulit hostiles*] Vir doctus est qui oblique hic notari Stilichonem dicat. Minime vero, cum priorem *factus* fregisse Alaricum, et suis artibus merito circumventum tota narratio Claudiani indicet. *Idem.*

Rettulit hostiles animos] *Rettulit* vere octo libri: quod et Barthio in mentem venit; sed curis secundis perperam damnassee visus est, cum ejus illic non meminerit: alii aliter. *Feralis* etiam *Stilicho* Palatin. *D. Heins.*

303 *Transfere*] Ultra fluvium; ut is pro muro Romam ab Alarico tueretur. *Barth.*

305 *Violentior armis Omnibus clementia*] Clementia autem ista securum fecerat hostem et opportunum cladi. *Idem.*

306 *Expugnat*] Securitate quodammodo exemptam virtutis tenori. *Idem.*

307 *Gravior sub pace latet*] Caveri nempe difficilior. *Idem.*

308 *Fesso*] Omnibus subsidiis spoliato. *Idem.*

309 *Consiliumve ferat*] *Dabit* pri. Vatic. alique multi. *Idem* mox *O utinam*, non, *atque utinam*. *D. Heins.*

310 *Atque utinam*] Collectio in iracundiam animi.

Cunctos perdere] Universos amittere. *Barth.*

312 *Desinet esse meus*] *Desinit* plerique: quinque *desiit*. Vulgata scriptura proba est. Auctor Elegiæ in obitum Marcenatis: 'Nec tibi qui moritur desinit esse tuus.' Panno ante *atque utinam meritos*, non *cunctos* Helmaestadiensis. *D. Heins.*

314 *Victa manus*] Queritur nemi-

nem sibi victo fidum; Stilichoni favore omnes suos. *Barth.*

315 *Infensi comites*] *Offensi* in nostris. *D. Heins.*

317 *Naufragii fragmenta mei*] Fortunæ reliquias. *Barth.*

319 *Nomen circumsonet*] Ipsam memoriam cladium suarum abspellere animo vovet, inque loca sola deferri, ubi nomen Romanum non audiat. *Idem.*

Circumsonat aures] *Circumsonet* cum plerisque. *D. Heins.*

321 *Aquilas*] Congressum militarem. Illatio enim signorum, conflictus. *Barth.*

322 *Saucia lividus*] Verberibus. Plangentes, ora pugnis obverberabant. *Idem.*

323 *Inferno agmine morbi*] Innumeri, male habentem animum secuti. *Idem.*

324 *Lustralem sic triste facem*] Sane triste visu hoc, ut hactenus descripti Alarici spectaculum cum agmine toto morborum.

Lustralem facem] Quam circum expiandum sive lustrandum hominem, rite confectam, in orbem rotaverat antistes Operis; cam facem aversim trans caput abjiciebat, piacula scilicet secum omnia ablaturam. Circumibant eum face talia sive corpora sive loca. *Barth.*

Lustralem sic triste facem] *Sic* rite prim. Vatic. Oisel. et quatuor alii; optime. Val. Flaccus in descriptione lustralis sacri, 'Rite locat quercus.' Miror virum summum Isaacum Casaubonum, qui ad Theophrasti characterem περί δεσποδαιμονίας multa erudite, ut solet, de lustrationibus concessit, hoc etiam loco adducto, nihil de mendo suspicatum esse: sed Barthio minus ignoscendum, qui cum hanc scripturam in Claveriana editione reperisset, ex vetustis membranis haud dubie depromptam, vulgatam tamen lectionem mordicus ar-

ripuit. *D. Heins.*

325 *Sulphure carulco*] Fumat enim caruleum incensum sulphur. *Barth.*

326 *Doctus*] Superstitionis ceremonias. *Idem.*

327 *Rore pio*] Aspergine sarra.

Dura fugantibus herbis] Summa talibus superstitio veterum. Dæmonia fugantes herbas sic memorant Apuleius, Macer, aliique id genus. *Barth.*

328 *Numina terrificumque Jovem*] Scripti multi *turificum*: duo *turrificum*. Putabam olim *lustrifico*; ut apud Val. Flaccum: 'Atque ita lustrifico cantu vocat:' sed Lucens. Gyrald. prim. Vatic. et duo alii, *purificum*; vere: hinc et *purificare* in lustralibus sacris. Plinius, x. 41. 'Villaribus gallinis et religio inest. Inhorrescunt edito ovo, excutuntque sese et circumactæ purificant, ac festuca aliqua sese et ova lustrant.' *Jupiter purificus* idem, qui Græcis καθάρσιος, cujus Herodotus et Pausanias meminerunt. In Actis Apostolorum, cap. x. 15. 'Quæ Deus purificavit, tu commune ne dixeris.' Martialis, Præfatione lib. viii. 'Meminerit non nisi religiosa purificatione lustratos accedere ad templa debere:' sic scribe. Auctor Queroli in Præfatione: 'Parasitus magus domum purificat, et puram facit:' et *puram facit* Glossa est. Et mox: 'Nullam unquam domum sic purificatam retineo.' Apuleius, Met. xi. 'Alacer exsurgo, neque protinus purificandi studio, lavaero marino trado.' Libro xi. 'Navem purissime purificatam Deæ nuncupavere.' Apud Plantum Amphitrione *Jovis prodigialis* fit mentio: 'Sed mulier postquam experrecta est, prodigiali Jovi Aut mola salsa hodie, aut thure comprecata oportuit:' quod Turnebus in Adversariis, l. vii. c. 15. et Lambinus ad hunc locum recte interpretantur pro *depulsore prodigiorum*: ἀποτροπαίω, τερπαστή. *Novæ aversis* cum scriptis et Raphelengio, non

adversis legendum. *D. Heins.*

Terrificumque Jovem] Occultis terrificisque sacris præsidem. Magicus Jupiter Scriptori Ceiris. Tartareus, Valerio Flacco, lib. i.

Trivium] Dianam, Lunam. Præsidem lustrationum. *Barth.*

329 *Trans caput aversis manibus*] Aversi enim lustrationum reliquias abiciebant. Sic nefas erat respicere illum qui purgamenta illa lustralia efferebat.

In Austrum] Contra ventum. *Barthius.*

330 *Cantata piacula*] Quibus mala illa incantata. *Devotata* dicat Apuleius. *Idem.*

334 *Cultrisse*] Ob frequentiam. Calent enim omnia a motu. *Idem.*

335 *Dacia*] Magni momenti bellum, quod ideo tanto post tempore peculiari opere exsecutus est Dio Cassius.

Bellipotens] Ad reprehensionem laurarum studiosus, ut notum. *Barth.*

Fregerat] Et redegerat Raphelengius: quod scripti multi confirmant; ut et prim. Vaticanus; non *fregeris* et *redegerit*. Pro *Dacia* primæ edd. et quidam scripti *Dacia*: sic *Parthia* pro *Parthica*, *Pharsalia* pro *Pharsalica*, et similia. *D. Heins.*

336 *Indignantes*] Ob crebram rebellionem. *Barth.*

337 *Cum cinxere faces Hypanim*] Quis usus facibus ad Imperium Romanum indicandum? Scribe ex Belgicis libris *cum fasces cinxere*: vere. Ubi enim tribunal Legesque Romanæ, quid dignius legi fascibus? Ait eas provincias Romano juri subdidisse Trajanum. *Idem.*

Cum cinxere faces Hypanim] Recte cum scriptis Barthius, *fasces cinxere*. Deinde *Maotia* pro *Maotica* libri quinque cum prim. Vaticano: bene; jam alibi dictum. *D. Heins.*

339 *Ad templa*] Aras focosque patros. Nota ejus Principis in Deos suos Pietas, utinam in verum; quem

nec voluisse agnoscere clarum ex fragmentis scriptorum. *Barth.*

340 *Marce*] M. Antoninus Imp. teste Niphilino, Quados ope legionis ex eventu κεραυνόβολου seu fulminatrici profligavit. Hoc vero Claudianns non adserit magicis artibus effectum, sed Ducis optimi pietate. *Clarer.*

Gentibus undique cinctam] Bella Marci auspiciis gesta, tanta sunt ut omnis ævi principibus opera ejus opponi possint. *Barth.*

342 *Flammeus imber*] Intelligit auxilio celi patratam victoriam contra Quados et Marcemannos, quod Christianorum tamen precibus, non Principis moribus, obtentum est.

In hostem] necesse amplius millium exercitum trahentem. Marci robre admodum contra exili. Vide Niphilinum et Capitolinum. *Barth.*

343 *Flammante*] Prim. Vatic. et Isingr. *fumante*: quod secutus frustra Raphael. Apud Statium, Theb. iv. 'Cornipedum flammata sitis.' *D. Heins.*

344 *Tabescente*] Liqueute vi impacti fulguris aut fulminis. *Barth.*

345 *Subsedit*] *Subsidit* cum undecim scriptis. *D. Heins.*

348 *Chaldaea mago*] Magicas incantationes loquitur, Chaldaeis oriundas. *Barth.*

350 *Marci mores*] Summa animi tranquillitas, sapientia, constantia, justitia, æquitas, æquanimitas, fortitudo, clementia, eruditio, omnibus Principibus hunc merito præponunt.

351 *Prasidium*] Auxilium, subsidium. *Barth.*

Prasidium] *Subsidium* Vatic. et mox *vestra manus* unus Ambr. *D. Heins.*

352 *Æther*] Dii ipsi, ejus incola. *Barth.*

353 *Titulos*] Honorem, laudem. Ait non juvando Stileichonem Deos ipsi favisse, ut solius esset ejus gloria. *Idem.*

354 *Soceri sudore*] Summa virtute,

summo labore. *Idem.*

355 *Fulgura laurum*] Quidam *vulneca*. Puto *fulgura*. *D. Heins.*

357 *Differri longius urbis Communes non passa precis*] Assentior Barthio curis secundis reponenti orbis: agitur enim de ipsa Roma. Navus hic antiquis membranis pertinaciter inhæret, nisi quod *urbem* in nonnullis. Mox *prosiluit* non *prosiluit* meliores. *Idem.*

361 *Dissimulata diu*] Queritur Roma instar neglectæ amatricis se esse præteritam, suaeque vota principem dissimulasse. *Barth.*

362 *Auguste, quoror*] *Preceor* Oxon. Reg. et tert. Vatic. quod placet. Mox *discernens* pro *decernens* cum scriptis et Raphelengio. *D. Heins.*

363 *Prælati meo votu Ligur*] *Ligus* Lucens. prim. Vatic. et unus Ambros. ut 'Vane Ligus' Maroni, 'Ligus ora' Persio, et Silio 'pernix Ligus:' sic et alii. *Idem.*

Ligur] Mediolanum dicit, Urbem amatam Theodosio, ubi aliquoties Consul etiam Honorius fuerat, ibique nuptias celebraverat. *Barth.*

365 *Rubicon*] Limes olim Galliæ, Italian inde dispescens; Liguribus tum adscriptus, sive Galliæ Cisalpinæ, non procul Mediolano ad Ariminum. *Idem.*

369 *Frænabam geminos*] Non loquitur de triumpho. Sed Consules tum temporis hac pompa Urbem ingrediebantur. *Idem.*

371 *Radiante toga*] Trabea, auro intexta. *Idem.*

372 *Dicabam*] *Ferebam* Isingrin. Lucens. *docēbam*: prior Moreti *parabam*, ut sæpe noster: sed nil mutandum. Sic in Priapeis Epigrammate rv. scribendum: 'Obscænas rigido deo tabellas Dicans ex Elephantidos libellis Dat donum Lalage, rogatque tentes Si pietas opus edat ad tabellas.' *Ducens* perperam nunc legitur in vulgatis exemplaribus. *D. Heins.*

375 *Spectanda Jovi*] In Capitolium enim ibat pompa omnis trium-

phalis.

Caelata metallo Classis] Talia monimenta dicabantur in Capitolio, translata triumphali pompa. *Barth.*

376 *Auratos fluctus*] *Auratum fluctum* plerique cum prim. Vaticano, duo *auratum pontum*. Mox pro *equis* prim. Vatic. *aquis*, et quindecim alii; recte: nam de Tritone palude intelligendum. Malo etiam *trementi* quam *trementem*; ut intra de piis fratribus: 'Fusus in attonito palluit ære tremor.' Silius, lib. i. 'stant marmore mæsto Effigies: non mæstæ codex optimus. *D. Heins.*

377 *Oppida*] Auro, argento, ære, ebore, citro aliquando, ficta, cælata. *Barth.*

378 *Palladiæque*] Oliva, arundini innexa. *Idem.*

384 *Num præscens*] Sic bene ex conjectura Raphelengius: confirmat primus Vaticanus. *D. Heins.*

386 *Tua te benefacta morantem Conveniant*] Hoc est, alloquuntur, compellant, convincunt. *Barth.*

387 *Meritisque suis obnoxia virtus Quod servavit amat*] Virtus amat quod servavit, huic, alioquin nulli, obnoxia adfectui. *Idem.*

Meritisque suis] *Tuis* Isingrin. et tres alii. Nescio an jure damnatum a Barthio. Mox *quos servavit*, non *quod*, prim. et tert. Vatican. excerpta Pomponiana, et nonnulli alii; bene: codex Regius *quem*: unus Medic. *quam*: ut seipsam Roma designet; argute. *D. Heins.*

389 *Gargara*] Horæ anni Poëtica potatio. Gargara locus Mysiæ fertilissimus. Vide Macrobius, Saturnal. lib. v. cap. 20. *Barth.*

390 *Spectatosque iterum nulli*] Ludos seculares dicit ex formula qua proclamabantur. *Idem.*

Spectatosque] Malo *spectandosque* cum uno Mediceo. *D. Heins.*

391 *Circumflexa*] In se redeuntia.

394 *Tropæi*] Statuti intra Urbem. Noluit triumphum dicere ob civilem

sanguinem. *Barth.*

Tropæi] *Tropæis* rectius cum uno Mediceo. *D. Heins.*

398 *Favere tyrannis*] Prim. Vatic. Oisel. et alter Moreti *perire tyranni*; etiam *Pricæanus* a manu secunda, quod verum puto. Mox *putet* pro *putat* cum scriptis quibusdam. *Idem.*

Favere tyrannis] Quos illi occiderant cives mei, dicere vult. *Barth.*

399 *Cum Gallica vulgo*] Sæpe primo res suorum Cæsarum exæquat. *Idem.*

400 *Pharsalica Cæsar*] *Pharsalia* meliores: ut nupt. Hon. 'Pharsalia rura Pervolat:' et apud Catull. 'Pharsalia tecta frequentant.' *D. Heins.*

402 *Numquam vicisse decorum*] Imo in vetitis, contraque Leges, certaminibus, deterior est qui vincit eo qui superatur. *Barth.*

404 *Verior*] Justior.

Fructum] Delectationem. *Furorem* vocat sæpius quicquid contra Romæ majestatem fit. *Barth.*

405 *Desuetum*] *Desuetæ* plerique; bene. Mox pro *sumptisque* Lucens. et Gyrald. *fultosque*; probe. Et tum malim *sonesque* paulo post. Verius tamen primus Vaticanus et pro diversa lectione tertius ejusdem bibliothecæ ac *Pricæanus* cum Oiselliano, *justisque furoris Externi spoliis*. Bello Gildonico: 'justo magnoque triumpho Civiles abolete notas.' *D. Heins.*

407 *Laribus sejuncta potestas*] Romæ nimirum habitare debens. *Barth.*

409 *Cunctis tribuere Palatia nomen*] A Palatio Romano sedes Regiæ *Palatia* nominantur. *Idem.*

410 *Neglecto senio*] Cui honos cultusque contra debebantur. *Idem.*

411 *Illic posse regi*] *Illinc* pri. Vatic. Isingr. et sedecim alii: quomodo Barthius conjecit. *D. Heins.*

Medium non deserit unquam] Apposita comparatio. Medium illi adsignasse ait Clementiam, ne propinquior ureret, semotior a rigore non defenderet. *Barth.*

414 *Leriusne timebant*] Tremebant opt. Ambros. *D. Heins.*

415 *Et Indus*] Aliquot annorum itinere venit venerabundus Augustum. Florus, iv. 12. *Barth.*

417 *Mutua virtus*] Qui enim virtuti studebat, honorem sperare præmiū poterat. Qui ei in alium sententia sua conferendo adfuisse, parem ab eodem exspectare habebat. Sic erat virtutum quedam series, lubeusque favebat quisque alteri, intra conscientiam suam eorundem præmiorum præstolator. *Idem.*

418 *Nomen*] Consulatum, summum tum magistratum, dicit. *Idem.*

420 *Ælia*] A Nerva Ælios se nuncupabant Antonini. Ego tamen Adriano laudatissimo Imperatori id debitum nomen potius autumem, qui eo velut proprio Urbes monumetaque varia complevit. *Idem.*

421 *Tranquillique Pii*] Lipsius ad Panegyricum Plinii, *Tranquillique, Pii*: sed perperam, quod et Barthius vidit. Paulo ante pro *mutua virtus* tres scripti, *nuncia*. Forte *unica virtus*. *D. Heins.*

Tranquillique Pii] Pios dicit, quia et Marco id cognomen fuit, ut aperte nummi indicant, imo etiam Commodus, Pertinacique, iisdem auctoribus. Primantem *Pii* tranquillitas summa fuit, qui miranda majestate sine bello rexit Imperium. Vise Victorem, Victorinum, alios.

Bellatoresque Sereri] Aurelius Victor: 'Severus, felix ac prudens, armis præcipue, adeo ut nullo congressu nisi Victor discesserit.' *Barth.*

422 *Hic civis*] *Hoc* Scripti plerique et Barthius. *Hunc chorum* pri. Vatic. Oisclianus, et pro diversa lectione *Pricæanus*; vere: *chorum* vocat Cæsares paulo ante nominatos. Ne designare, inquit, imitari hunc chorum. Sic Epistola ad Serenam: 'me iungeret auspex Purpura, me sancto cingeret aula choro:' ut illic castigandum; et Præfatione hujus Poëmati:

'Utque favet somnus, plandeabant numina dictis, Et circumfusi sacra corona chori.' Pro *sub mente* Lucens. et duodecim alii, *ut*; probe: prim. Vat. *su*; et emend. *sub*. Idem cum aliis nonnullis *priorum*, non *priorem*. *D. Heins.*

Hoc civis] Romana majestate etiam Principem civitati velut subjicit. *Barth.*

425 *Duce*] Utriusque militiæ. *Idem.*

426 *Orantem*] Orabat enim simul et perorabat. *Idem.*

428 *O Dea, nec legum matri*] Ergo Roma legum mater, non Constantinopolis, quæ potius *Noverca*. *Claver.*

Occurrere matri] Secundus Vaticanus *obstare parenti*. Mox *adrectæ securæ* non *curules* quinque veteres. *D. Heins.*

429 *Post Libyam*] Receptam nempe. *Barth.*

431 *Adrectæ*] Principes vero Curulibus peculiaribus Consulari schemate usos, hinc patet. *Idem.*

433 *Vidistis in illo me quoque*] Blandimentis intimorum amicorum. *Idem.*

431 *Pietas*] Nostra videlicet. *Idem.*

437 *Mundoque*] Nedum Romano Imperio.

Ab omnibus unum] Ab uno omnia, dicere vult. *Barth.*

440 *Spectator vel caussa fuit*] Lege *fui* cum Barthio et scriptis. *D. Heins.*

Spectator vel caussa] Elegans transitio ad Laudes Stilichonis, excusatio Honorii, quod ipse Roman non venerit, sed vicem suam tantum virum miserit. Ait in conspectu suo hæc esse gesta Honorius, cum tertium tantum ab eo miliare abfuerint castra Alarici, Ravennæ nempe degente. Jornandes, c. 29. *Barth.*

441 *Bistoniacque plagæ*] Thraciam, Græciam, Epirum, multis lustris spoliaverant Gothi. *Idem.*

442 *Ruptas Alpes*] Vi transitas. *Idem.*

444 *Quod gentibus illis Frigore consuctis*] Prim. Vatic. et Oisclianus,

quo gentibus illis *Sidere consueti* ; optime : *hiberno sidere* pro tempore ; ut apud Virgil. ‘ *Quin etiam hiberno moliris sidere classem.*’ Ovid. II. Pont. El. 4. ‘ *Longa dies brevior brumali sidere :*’ quo *sidere* etiam quinque ex nostris : alii quinque, *quod sidere* : totidem, *quod fadere* : duo quo *fadere* : duo item quo *frigore*. Vulgo *quod frigore*. supra IV. Consul. Honorii, vs. 30. ‘ *Quid rigor æternus cæli, quid sidera prosunt, Ignotumque fretum?*’ sic et illic scribendum esse monimus, *non frigora* ; et pluribus adstruxit curis secundis, ut video, Barthius : quare miror hoc loco sui oblitum pro vulgata scriptura pugnare. Statius, Thebaid. VII. ‘ *Bistonias super usque domos axemque nivosi Sideris.*’ D. Heins.

445 *Frigore consuetis*] Ordo est, quia gentibus hujus census ipso frigore favet inclementia, consuetis videlicet. Barth.

Sidere cons.] Alii *Frigore*. Gens gentem præcedit in bello, ait Vegetius, et plaga cæli non tantum ad robur corporum, sed etiam animorum facit. Claver.

447 *Si forte remotis*] *Ni forte* quinque libri, cum primo et secundo Vaticanis. D. Heins.

450 *Et duce venturo*] *Hoc duce* contra scriptos Raphelengius. Idem.

Memoremque tuorum] Quibus se comparat. Barth.

452 *Fadus lucisamor*] ‘ *Quippe mori satius, vitæ quam ferre pudorem.*’ Idem.

453 *Mox et per Latium*] Prim. et tertius Vatic. prior Moreti et prim. Med. cum Palatino, et Pricavano, *Nox erat, et late* : quomodo Delrius ac Schottus ex suis legunt, et probat Barthius : recte. Val. Flaccus, III. ‘ *Nox erat, et leni caneant æquora sulco.*’ Ita Virgilius, Naso, Horatius, alii frequenter. D. Heins.

Mox et per Latium] Obsessum intravallum Principem, liberatum a Stili-

chone canit, quo omnia hæc conveniunt.

Stellarum more videbam] Ad indicandam multitudinem. Barth.

454 *Primos vigiles*] Vigilia prima vix excitata, succedente secunda, patuisse dicit opitulatorem. Quatuor vigiliæ, singulas trium horarum, fuisse, notum ex iis quæ de Militia Romana viri doctissimi illustrarunt. Idem.

455 *Pulcher*] Ita potius quam alium quemvis dixit. Omni enim loco et tempore bene ominata Pulchritudo. Virgilius, lib. I. Æneid. ‘ *Nascetur pulchra Trojannus origine Cæsar.*’ Idem.

457 *Inter me socerumque*] Veterum librorum lectionem expressimus ; quomodo et alii emendandum viderunt : vulgo hæc inquinatissima erant. D. Heins.

458 *Addua*] Magnum flumen, Lario lacu oriundum, Padum influit. Barth.

460 *Adeunda*] Siquidem me salvum vellet. Idem.

463 *Extera vel nostras acies*] Auxilia Barbarica, et Romanos numeros liquerat procul, audito discrimine Principis. Idem.

Hæc ille locutus] *Hoc ille locutus* ex conjectura bene Raphelengius : scripti meliores confirmant. D. Heins.

467 *Virtute pia*] In Principem et generum. Barth.

468 *Prosteruens obvia*] *Præsternens* contra libros Raphelengius. D. Heins.

469 *Fulmineo secuit tentoria cursu*] Verba indicant velocitatem trans-euntis. Barth.

470 *Nunc mihi*] More suo antiquitatem Græcam Heronum suorum comparatione deprimit. Idem.

Nunc mihi] Tibi prim. et tert. Vatican. et quatuor alii. D. Heins.

477 *Ecce virum*] Comparatione ejus, fœminas dicas cæteros, qui noctu cadundis adversariis famam gloriamque quæsiverint. Barth.

479 *Tantum præclarior*] *Tanto* et *quanto* lego: sic et alibi peccatum. *Mox nec vigiliū* pro *non* scripti potiores; quomodo et Barthius. *D. Heins.*

480 *Furtis*] *Cadibus* furtivis. *Barth.*

481 *Ripis monitor*] Transeundo prius flumine, quam ad eum adesses, cuius ripæ ipsius erant tutela. *Idem.*

482 *Fas est*] *Malim fas sit*; sed obstant libri. Proximo etiam versu pro *Thrax erat, hic Thracum domitor*, videtur reponi debere: *Thrax ille, hic Thracum domitor*, vel, *Thrax erat hic, Thracum hic domitor*: libri tamen veteres vulgatum mordicus timentur. *D. Heins.*

484 *Minacem*] *Minax* Tyrrihenus pulchre totam Porsenæ aciem notat, quam manu dicit sua repulisse Coelitem: neque aliter videri vult Stilichonem, cum ait: 'Ense palam sibi fecit iter.' *Barth.*

485 *Tyrrhenam manum*] *Non manu* Raphael. scripti confirmant. Barthius curis secundis; sic ille *minacem Tyrrhenum* labente manu pro ponte reptelens. *D. Heins.*

486 *Texerat Urbem*] Veluti manibus tegi posset. *Barth.*

487 *Superbus*] Ut solus Victor tot Porsenæ manipulorum. *Idem.*

489 *Sulcatur soccro*] *Sulcatus* libri meliores. Deinde pro bellis *Raphelengius telis*, contra scriptos: non opus. Lucan. iv. 'Incertus qua terga daret, qua pectora bello.' *D. Heins.*

491 *Tanta certamine laudis*] *Certamina* per appositionem quindecim codices: vide notas ad bell. Gild. 136. *Idem.*

492 *Choros*] Tota agmina vatū et Encomiastarū dicit. *Barth.*

493 *Parentem*] Stilichonem, qui parens publicus Symmacho. *Idem.*

494 *Antiquæ Ravenna*] Zosimus, l. v. Vide Jornandem, Getic. xxix. *Idem.*

Ravenna] Illic Honorius Romam perosus habitabat. Nam cum Alari-

eus ab eo, ut fertur, suscitatus, Romam diripisset, quasi communi sensu destitutus est. utque nuncius dixit, Romam captam esse: respondit, Roma hic modo fuit, quomodo capta est? alebat vero gallinam magnam seu struthio-camelum, aut meleagrida, quam in contumeliam urbis vocabat *Romam*. Claver.

495 *Ora Padi*] Jornandes: 'Ravenna Urbs inter paludes et pelagus, interque Padi fluenta uni tantum patet accessui,' &c.

497 *Anne secundo*] *Ore secundo* Lovan. nam et *ora* fluvii dantur. Pri. Vatic. et sex alii *retruso*: duo *refuso*: tres *recluso*; quomodo et prim. Vatican. a manu prima. Sic Lucanus: 'Occurrit gelidus Boreas, pelagusque retundit.' Nil temere tamen mutandum. Auson. Mosell. 'anne secundo Laberis.' Osielanus *recluso*. *D. Heins.*

499 *Lunaribus annula damnis*] *Æstu* ad Lunam reciproco. *Barth.*

500 *Fano Fortuna*] Civitas hujus nominis. *Idem.*

501 *Metaurus*] Fluvius Umbriae, in sinum Adriaticum exonerans. *Idem.*

502 *Mons arte patens*] Partim vivum arcum, partim arte factum transitum dicit, junctam operi naturam. *Idem.*

503 *Admisitque*] *Admittitque* duo. Pro *saxoque minantes* quintus Vatican. *micantes*; ut templum marmoreum inmat. Priscianus et Lovan. *minaces*. *D. Heins.*

506 *Clitumni sacras victoribus undas*] *Pompis* Romanorum Procerum; inde lecti albi Equi. Servius: 'Clitumnus fluvius est in Mevania, quæ pars est Umbriae.' *Barth.*

507 *Candida*] Albis enim Equis triumphabatur. *Idem.*

508 *Lisere cura fuit*] *Trahunt* Farnesianus. Forte *trahit*: ut 'trahit sua quemque voluptas.' *D. Heins.*

Miracula fontis prætereunt] Fontium miracula non pauca apud Ovidium, l. xv. *Barth.*

511 *Commistis ferrebat aquis*] *Com-*
motis mann prima primus Vatie. ne-
 que aliter secundus ejusdem biblio-
 thecæ, excerpta Puteanorum fratrum,
 et pro diversa lectione Pricæanus;
 quod magis arridet. Forte tamen *ad-*
missis ferrebat aquis; ut apud Naso-
 nem, 'sacer admissas exigit Hebrus
 aquas.' *Fervor* proprie fluvii datur
 cum impetu labentibus. Statius Ti-
 burtino Vopisci, 'Nusquam fervor
 aquis.' mox *similes ut corporis umbras*,
 cave in *undas* mutes cum vitioso Bar-
 thii codice: nihil hic difficultatis.
 Quis enim ignorat umbras corporum
 in aqua nunquam exhiberi? *D.*
Heins.

512 *Similes ut corporis umbras*] An
 ergo miraculosus iste fons non tam
 umbras ostendit hominum quam mo-
 res? Quomodo autem mores, si non
 umbras? Noster Codex clare habet
ut corporis undas. Uti dicat hunc un-
 dis concipere non tam corpora quam
 mores hominum. Prodigiosa utrius-
 que lectionis res est, et explicatam
 vellem. *Barth.*

515 *Narnia*] In via Flaminia est
 civitas Narnia, in montibus posita,
 quibus subest Nar fluvius, qui Tibe-
 rino jungitur: notandum vero in isto
 tractu pulverem labente pluvia exci-
 tari. Vide Serv. et Plin. lib. xxxi.
Claver.

516 *Rarique coloris*] Sulfurei. Nar
 scilicet. *Barth.*

518 *Silvis arcatur opacis*] Lucens.
 et opt. Ambros. cum Pricæano, *arc-*
tatus: quomodo et Raphelengius cum
 Livincio. Lovan. *arcatur*. Forte *ar-*
eatus, ab areu: ut apud Ovid. l. xi.
 Metam. 'Iris et arcato cælum curva-
 mine complet.' Extat et id verbi
 apud Livium. Paulo post pro *lymphis*
 Lucens, et tres alii *Nymphis*: de quo
 ad Nasonem. *D. Heins.*

520 *Salutato libatis*] More prisco
 venerandi flumina. *Barth.*

521 *Operosaque semita vastis Moli-*
bus] Magnitudine molium aretata se-

mita, ut operosus sit transitus. Po-
 test et operosa semita maximis moli-
 bus strata dici. Mos etiam acceden-
 tibus principibus, ornamentis stipare
 vias. *Idem.*

523 *Officiis trepidantibus*] Incerta
 adhuc spe proci. Trepidant omnia
 quæ properant. *Idem.*

526 *Angustat iaspide pectus*] Pone-
 bant in gracilitate corporis deens
 puellarum veteres, idque proeurabant
 cingulis et deducto cibo. *Idem.*

527 *Substringitque comam gemmis*] Ornamenta muliebria dudum doctis
 expedita. *Idem.*

528 *Baccis*] Margaritis.

Baccis oneret aures] Mos Romanus
 matronarum aures pretiosissimis mar-
 garitis onerare. *Barth.*

530 *Nota major*] Quales fingeban-
 tur Dii. *Idem.*

531 *Nora menia*] Recens tum in-
 staurata. Inscriptionem ponent Al-
 dus Manutius, Gruterus, alii: S. P. Q.
 R. IMP. CÆS. DNX. N. N. INVICTISSIMIS.
 PRINCIPIBUS. ARCADIO. ET. HONORIO.
 VICTORIBUS. AC. TRIUMPHATORIBUS.
 SEMPER. AUGUSTIS. OB. INSTAURATOS.
 URBIS. ÆTERNÆ. MUROS. PORTAS. AC.
 TURRES. EGESTIS. IMMENSIS. RUDERI-
 BUS. EX. SUGGESTIONE. V. C. ET.
 ILLUSTRIS. MILITIS. ET. MAGISTRI.
 UTRIUSQUE. MILITIÆ. FL. STILICHON-
 NIS. AD. PERPETUITATEM. NOMINIS.
 EORUM. SIMULACRA. CONSTITUIT. CU-
 RANTE. FL. MACROBIO. LONGIMANO.
 V. C. PREF. URB. DN. M. Q. EORUM.
 Atque hic vides caudorem simul et
 magnanimitatem Stilichonis, imo re-
 verentiam erga Honorium. *Idem.*

533 *Decori timor*] Metu enim Go-
 thorum mœnia resecta. *Idem.*

534 *Senectus*] Ruinæ et rudera col-
 lapsarum molium. *Idem.*

538 *Quamvis assiduo*] Allusisse di-
 cas distichon Maronis, ipso dignum:
 'Nocte pluit tota, redeunt specta-
 cula mane, Divisum imperium cum
 Jove Cæsar habet.' *Idem.*

Fœdaverat imbri] *Fœdaverit imbri*

prior Moreti et quinque alii. Mox octo scripti *omnem ante diem*. Paulo ante fortassis reponendam, *solitoque serenior aër*, pro *decentior*. D. Heins.

539 *Detersu*] Eleganter, velut manu. Barth.

541 *Lanisque rudem*] Novam. *Idem*.

543 *Qua pons a colle recedit*] Libri meliores *quod pons*; vere: diximus Cons. Mallii 57. Lucens, etiam et Bonon. *Multrius*, non *Milrius*: recte, ut et prim. Vatic. qui etiam *in quantum* pro *et quantum*: quo loquendi modo et alibi noster usus. D. Heins.

545 *Undare*] Fluctibus velut. Populi copia talis. Virgilius: 'Mane salutantum totis vomit ædibus undam.' Barth.

546 *Matribus ades*] De summo loco spectantibus. *Idem*.

548 *Prospera fata*] *Fati* in plerisque scriptis; bene: quod et aliis deprehensum. Vide notas bell. Gildon. 103. vulgatum tamen Barthius tuctur. D. Heins.

550 *Quod tempore solus*] *Quo tempore solus* Raphelengius ex conjectura: sed *tempora* jam hoc ipso versu præcesserant. Libri antiqui fere omnes *quod pectore solus*: placet, si bene distinguatur; vidit quoque Barthius curis secundis veram scripturam: *quo pectore* Oiselianus. *Idem*.

551 *Romanos retuit*] Adeo pulchre educatus fuit a Stilichone Honorius, ut Senatui plurimum deferret, quod est imprimis laudabile; alias nihil regium aut egregium de Principe speraveris. Moris erat quidem, ut Senatores et sanguis patricius, Imperatori triumphanti obviam procederent: sed hunc honorem modeste ac generose recusavit. Claver.

Retuit currum præcedere Patres] Notes mores priorum Principum. Barth.

552 *Cum tamen Eucherius*] Unicum pignus virile suum ut habuerit, parimimum cum ipso vate nostro, dignitate, Stilicho, notarunt jam alii ex

Zosimo. *Idem*.

554 *Militis officium*] *Obsequium* prim. Vatic. Mazarin. et unus Medic. cum Oiseliano: dictum supra. D. Heins.

556 *Quique neget nato*] Quotquot fuere illa tempestate viri in rerum fastigiis constituti, eos longe animi moderatione anteivit Stilicho. Licet enim ultimo Theodosii elogio, utriusque Imperii summa ei commissa fuerit, et annos XXIII. militare culmen obtinuerit, nunquam tamen numerata pecunia duces creavit, aut annuam in suum commodum vertere sustinuit: eumque unius filii pater esset, hanc ei metam posuit, ut dignitatem Tribuni ac Notarii non transcendere. Claver.

557 *Hoc sibi cura senum*] Multi hæc, et mox *tum flore*. *Hic* sec. Vatican. D. Heins.

Sibi cura senum] Suo scilicet commodo. Cura senibus adscribitur, quod omnia expendant, metuant.

Matura atas] Robusta, media inter Juventutem et Senectam. Barth.

558 *Aulæ*] Imperii. *Idem*.

560 *Flore*] Lanugine prima. *Idem*.

561 *Gemmato*] Uti erant vestes Imperatoriae. *Idem*.

562 *Certatura Lyæo*] Inter formosissimos Bæchus. *Idem*.

563 *Inter Erythræos*] *Erythræas* novem libri cum quatuor melioris notæ Vaticanis: recte. Sic apud Lucan. l. x. vetus codex: 'foribus testudinis Indæ Terga sedent, crebra maculas distincta smaragdo.' Ovid. Met. II. 'Sedebat In solio Phæbus clara lucente smaragdo.' Lib. III. Art. Am. 'Hic Paphias myrtos, hic purpureas amethystos:' ut quidem in antiquis exemplaribus uterque locus extat. D. Heins.

565 *Calet ore pudor*] Alter Moreti et Lovan. *ille pudor*. recte, nam τὸ *ora* sequitur. vide IV. Cons. Hon. vs. 284. *rubor* unus Vatic. *Idem*.

Calet ore pudor] Ruborem modesti

pudoris suffusum sæpius dicit. *Barth.*
 566 *Draconum*] Vexilla temporibus
 istis usitata. *Idem.*

569 *Ut chalybe indutos*] *Chalghem*
Gyrald. et decem alii : unus Vatican.
chalybem inductos : primus ejusdem
 bibliothecæ, *chalybem dutos* ; et sic a
 manu prima in Oiseliano fuisse vide-
 tur. Silius, l. iv. 'Indutosque simul
 gentilia lina Faliscos.' Vetus Epigr.
 'Fulget honorificos indutus mensis
 amictus.' *D. Heins.*

Chalybe indutos equites] Cataphrac-
 tos. Vide ad II. in *Rufin.* *Barth.*

571 *Metallo informat equos*] *Am-
 mianus*, l. xxv. 'Erant omnes ca-
 tertæ ferratæ, ita per singula mem-
 bra densis laminis tectæ, ut rigentes
 juncturæ compagibus artuum conven-
 irent.' *Idem.*

573 *Addidit hinntum*] *Indidit* pri.
Vatic. et belli pro bellis ; quomodo et
 tertius. *D. Heins.*

Simulacra viva] Statuas dicit. *Bar-
 thius.*

575 *Junonia cristas Ornet avis*] Vide
Lipsium, l. III. de Militia Rom. c. 5.
Idem.

Junonia avis] Pavo scil. In pictura
Aquileiensi (ait *Panegyristes*) puella
 offert Constantino galeam auro gem-
 misque radiantem, et pennis pulchræ
 alitis eminentem. *Claver.*

576 *Rigidos vibrata per armos*] Se-
 ricas fascias intelligit, quibus enses
 suspensi, ut galearum coni ornati.
Cataphracti auratis squamis ornaban-
 tur. *Barth.*

577 *Rubra subaurato*] *Subarato* ii-
 dem *Vat.* de equis cataphractis intel-
 ligendum. *D. Heins.*

578 *Mercem*] *Mercedem*, præmium.
Barth.

579 *Curru vectus eodem*] Ut ante
Theodosius pater. Honos enim iste
 summus, et dignationis patriæ. *Idem.*

583 *Infantem moriens*] Annorum
 tamen undecim, ut *Idatius* notat.
Idem.

585 *Fides*] Vide II. *Stilich.* 30.
Idem.

587 *Hic est ille puer*] *Mirifica Ener-
 gia.*

Ad Rostra Quirites] More Consula-
 tum ingredientium. *Barth.*

588 *Solio eburno*] Curuli sella Con-
 sulari. *Idem.*

591 *Digerit imperii*] *Dirigit* *Tholos.*
 unus *Medic.* et alii duo : ut apud *Sta-
 tium* *Pietate* *Abase*. 'notat ista *Deus*,
 qui flectit habenas Orbis, et humanos
 propior Jove dirigit actus :' *fata* quo-
 que pro *facta* unus *Petav.* ut olim con-
 jeceram : *fata imperii*, ut *Latia fata*
Val. Flacc. lib. iv. 'non ulla meo te
 carmine dictam Abstulerint, durent
Latiis modo sæcula fati :' sic scribo :
 quid enim *Hypsipylæ* cum *Latiis* fas-
 tis? *Silius*, lib. xvi. 'adjunget *Latiis*
 tua nomina fati.' *D. Heins.*

594 *Agnoscent proceres*] Unum ve-
 lut ex ipsis. Ait omnia ad veterem
 morem redacta, Senatoribus jus velut
 conferentibus Principi. *Barth.*

597 *Talis victoria templis*] *Primus*
Mariangelus *Accursius* *Diatrise* in
Ansonium alcs legendum monuit : at-
 que ita *Isingr. Gyrald.* tres Vaticani
 et duo *Medicei* ; etiam *Pricaranns* pro
 diversa lectione. Facilis hic error.
 Sic apud *Val. Flaccum*, lib. II. cum
 vulgo scribatur : 'Attamen hos tales
 forsan solabere casus Tu thalamis,'
 legendum hos aliis. Sic et *præpetem*
victoriam vocat *Prudentius*, et *alitem*
famam noster lib. II. in *Stilich.* ubi
 plura. *D. Heins.*

Victoria] *Cicer.* de *Nat. Deor.* 'Res
 in qua vis inest major aliqua sic ap-
 pellatur, ut ea ipsa vis nominetur
Deus, ut *Fides*, *Mens*, *Concordia*, *Li-
 bertas*, *Victoria* : quarum quia vis
 est tanta, ut sine *Deo* regi non pos-
 sint ; ipsa res *Deorum* nomen obti-
 nuit.' Atque hæc sunt arcana theolo-
 giæ, si fas dicere, paganæ. *Claver.*

598 *Romanæ tutela togæ*] Assignata
 velut Romano Imperio.

Tutela] Custos, tutrix. *Barth.*

Quæ dirite penna] *Pompeii* quindecim; ut triumphum intelligat. *Lucens*, et excerpta *Pomponii Latii, parma*: qualis in antiquis nummis nonnunquam exhibetur. *D. Heins.*

599 *Patritii sacraria catus*] *Curiam Romanam* dicit. *Victoriam* ab *Hierone* dono missam, pondo cxxx. auri pendentem, in Templum *Jovis Capitolini*, arcem *Romanæ Urbis*, dedicavit, ut mansuram semper, *Senatus Romanus*. *Livius*, lib. xxi. *Barth.*

601 *Nunc tandem fruitor votis*] *Junctis* quatuor scripti. Te scilicet et *Roma*. Mox concinnius legas, si per libros veteres liceat, omne futuri avi: prior certe *Moreti arce*. *D. Heins.*

602 *Promittit in arua*] *Par votum* illi *Hieronis*. *Barth.*

603 *Patris laribus*] *Palatinum* dicit petiisse via sacra.

Nunc rero] Te illuc iter faciente. *Barth.*

604 *Flagrat studiis concordia vulgi*] *Colendo* in adorandoque te. *Idem.*

605 *Non illecebris dispersi colligis æri*] *Sparsionem* in vulgus pecuniæ intelligit, solemnem prioribus Principibus. *Consulum* ea consuetudo. *Idem.*

609 *Adstringit sua quemque salus*] *Obstringit* meliores. *Obstrinxit* prim. *Vatic.* et mox errat ac quarat: et muneris non numinis. Prim. tamen *Vaticanus* a manu prima, alique nonnulli, nominis. Pro vitam qui debet amori prim. et tert. *Vaticanus* dedit, a dedendo. *D. Heins.*

Sua quemque salus] In Salute *Cæsaris* consistens. *Barth.*

611 *Sacra nominis*] Quod veneretur in presente Principe. *Idem.*

612 *Imperii præcæsus species*] *Genius* ex scriptis legendum jam monuit *Cl. Gronovius* ad *Statium*, cap. 31. atque ita duodecim ex nostris. *Pricævus gemitu*: sic in antiquis nummis *GENIO POPULI ROMANI*, et similia in

vetustis passim inscriptionibus. *D. Heins.*

613 *Regia Circi Connexum gradibus ren. par. vulgus*] *Connexum* ob densitatem, velut unum corpus opponit Principi populum in *Theatro Circove* consistentem. *Ingrediens* autem *Theatrum* Princeps populum adorabat. *Barth.*

614 *Connexum gradibus*] *Connexum* *Raphelengius* contra libros: *concerum* sex; quod verum puto. Optime enim rotunditatem *Circi* exprimit, quam in rem vetus epigramma extat, ejus initium, 'Circus imago poli.' *Glossæ Stephani*, *convexus*, περιφέρεια. Apud *Lucanum*, ix. 502. 'convexa galea;' ut quidem in nonnullis scriptis. *Virgilio* 'convexa silva' et 'convexus nemorum trames.' *D. Heins.*

615 *Consensuque*] *Assensuque* prim. *Vatic.* et tres alii ex melioribus: *convessuque* quintus *Vaticanus*, quod *Gronovio* non displicebat: quomodo 'convessum caveæ' dixit *Maro* *Æneidos* quinto et octavo. *Bullengerus* de *Theatro*: 'Consensu caveæ sublatus in æthera elamor;' sed male. *Paulo* post *septenis arcibus* non est mutandum: quanquam variant libri veteres, qui *rocibus*, *collibus*, aliaque supponunt. *Arces* enim pro *montibus* ponit: quomodo et *Sidonius* *Apollinarem* frequenter loqui recorder. *Idem.*

Caveæ vallis] Cujus speciem *Theatri* aut *Circi* cavitas facit. *Barth.*

Assensuque caveæ sublatus in æthera vallis, &c.] *Cæsar Bulengerus* in *Theatro* suo l. 51. putavit hunc locum aliter legendum, interpungendumque hoc scilicet pacto: 'Consensu caveæ sublatus in æthera elamor,' &c. sed corrupta et vitiosa indubie ista lectio, omnibus Mss. excensisque codicibus contraria; quippe natura vallis optime per τὸ caveæ exprimitur. *Lucan.* lib. iv. 'cava regni vires in valle retentat.' Deinde et mens *Poëtae* alia, qui *Circenses* describit, in *Circo* au-

tem illo ævo nullæ caveæ; sed tantum in Amphitheatro. *Dempst.*

616 *Plebis adorata*] Etiam triumphantes Principes venerabantur Plebem. *Barth.*

Plebis adorata] Claudius Cæsar, ait Sueton., spectacula edentes voce ac manu veneratus est. Otho apud Tacitum protendens manus adorat vulgum. *Clarer.*

617 *Septenis arcibus Echo*] Veteres nonnulli *rocibus* et *montibus* et *partibus* et *collibus*: perperam. *Arces* pro collibus aut montibus poni jam alibi monuimus. Fesceminis Honorii: 'Aurea septemgeminas Roma coronet arcēs.' Libro III. in Stilichonem, quomodo illic castigavimus: 'Pristina Romuleis infloruit arcibus ætas.' Apud Maronem: 'Imbellem avertis Romanis arcibus Indum.' *D. Heins.*

618 *Nec solis hic cursus equis, assucta quadrigas Cingit rara tigris*] Tigrides quadrigis junctas discimus ex Æl. Lampridio in Heliogabalo: et *ravam*, a colore, optimo sensu dictam, quis inficiari possit? similiter et vide Horat. lib. III. Od. 37. *Dempst.*

Assucta quadrigas Cingunt arva tigris] *Tingunt* legendum monent sequentia: et sic tres scripti. Val. Flacens, lib. I. 'niveique greges altaria tingunt: male *cingunt* vulgo et illic legitur. Virgil. in Dedicatione Æneidos 'maxima taurus Victimæ sacratos tingunt odore focos.' Vir magnus in ora libri sui *assucta quadrigas Cingunt rara tigris*, atque ita commentariis in Manilium citat: quod me non intelligere fateor. Rapphelegius asteriscis locum notarat. Barthius *Cingunt arma*: certe *arma* in septem scriptis nostrorum exstat. Pro *assucta* multi veteres *adecta*. Priæanus *attrita* non male. In Gyrالد. Lucens. prim. Vatican. et tribus aliis pro *tigris*, *trabes*; ut pegasus aut scenam intelligat. In Oiselianum *cingunt arma traves*: *trabes* pro pegasus etiam Consulatū Theodori habes: 'varios

effingat Mulciber orbes Per tabulas impune vagus, pictæque citato Ludant igne trabes.' *D. Heins.*

619 *Cingunt arva tigris*] Implent, dicas. Scribendum arbitror *arma*. *Arma quadrigis* equorum sueta addi, Tigridum curribus ait juncta. De iis in Circo nemini res ignota: junxit Tigres currui cum Bacchum præferret, Alagabalus, scriptore Lampridio.

Subitaque aspectus arenæ] Subito immisas feras, eo loco eaque forma non expectatas. *Barth.*

620 *Libycos cruores*] Africanas feras, notatissima spectacula. *Idem.*

621 *Hic et belligeros*] *Hæc* meliores. *D. Heins.*

Hæc et belligeros, &c.] Quæ sane de Circo perperam, ut puto, Jos. Scaliger interpretatur, Isag. II. in Manil. Nam Claudianus antea de Circensibus, isto vero loco de campestribus agit, sive militaribus exercitiis, quæ in Campo Martio, aut verius ejus area. *Dempst.*

Belligeros lusus] Gladiatorum, in speciem verorum; aut commissa simulacra bellorum.

Area] Spatium Circi. *Barth.*

623 *Textus lege fugas*] Cursus, recessusque. *Idem.*

624 *Et pulchras errorum acies*] *Malim erronum*: quamquam invitis vetustis membranis: certe in uno Petaviano *heroum*. Videantur quæ ad Nasonem notavi Epist. xv. 53. *Artes* hic in vulgatis legebatur: quomodo et veteres multi cum prim. Vatic. ut *erronum artes* dicat; quomodo Silius, libro IV. 'Aut illi dextros lunatis flexibus orbes, Aut illi lævos sinuant in cornua gyros. Texunt alterno glomerata volumina cursu, Atque eadem refuga cedentes arte resolvunt.' Ita scribendum. Claverius ex suis *pulchras errorum acies*: quomodo et ex nostris quatuor aut quinque; quo aludunt veteres plurimi, in quibus *arces*. Sed *artes* loco movendas non esse censeo. *D. Heins.*

Jucunda] Jucunditates: spectacula pulchra et delectantia. Sequentes versus mirifice sonum rei ipsius referunt. *Barth.*

626 *Tunc pectore motus*] *Tot* ex scriptis legendum: et mox *allisis* pro *illis*, quod alii jam viderunt. *D. Heins.*

628 *Mucronis acutum Marmor*] *Acuti* libri nonnulli. Lego minima mutatione *grare parma sonat, mucronis acutum Marmara*; vel, *sonant: grare sonat parma, ensis acutum*; *acutum* certe in melioribus membranis exstat. Mox *resultat* pro *resultans* libri. *Idem.*

630 *Clauditor ense*] *Plauditur* Raphaelengius contra scriptos: optime tamen ad sensum, quamvis dissentit Barthius. Sic apud Statium, Protrept. ad Crispin. 'Quis tibi tam tenero permisit plaudere collo Nubigenas clypeos?' Gallaci apud Silium, lib. III. 'Ad numerum resonas gaudentes plaudere cetras.' Vulgata tamen lectio temere non est sollicitanda. Sic apud Horat. lib. II. Sat. I. 'pedibus delectat claudere verba,' et 'claudere versum' Persio. *Idem.*

631 *Salutant*] Adorant. *Barth.*

632 *Galeæ*] Milites armati, Galeati. *Partitis inde catervis*] In partes ductis. *Barth.*

633 *Ordine gyros*] *Agrine* opt. Ambros. et mox *vel crebro* Gyrall. sequentia male vulgo distinguebantur. *D. Heins.*

634 *Semiferi*] Gyrall. Lucens. et duo alii *semiriri*: atque ita promiscue in antiquis libris. *Semiriron borem* hunc eundem Minotaurum Naso appellavit: sic et *Nessum semiriron* vocat Epist. Deianira. *Idem.*

Semiferi Juvenci] Labyrinthum Cretensem dicit. *Barth.*

627 *Inmoto*] Nunquam post movendo. *Idem.*

Cardine claustris] *Clathris* Gyrall. dictum lib. III. in Stilich. 272. *claustris* in Oiseliano. *D. Heins.*

638 *Lata sub imagine pugnae*] *Lata*

munus Ambros. et Petav. *Idem.*

639 *Paci largitur*] Dum non abstulit usibus belli. *Barth.*

641 *Ore coronatus*] Facie.

Tibris] Magnum hujus momentum in rebus Romanis. *Barth.*

646 *Fora Ulpia*] Forum Trajani ait Fascibus Consularibus ab Imperatorio Lictore cinctum, ut concursum summaram dignitatum indicet. *Idem.*

647 *Getica fronde*] Laureæ, victoriæ ejus indice. *Idem.*

648 *Colla triumphati proculcat Honorius Istri*] Ex pictura omnique Victorum representatione. Mos autem debitus victoriis insignibus plurimum gentium hostium pede imposito colla calcare. Eutropius, lib. X. 'Valerianus Imp. captus apud Persas ignobili servitute concessit. Nam, quamdiu vixit, Rex ejusdem provinciæ, incurvato eo, pedem ejus cervicibus imponens solitus erat equum consequere.'

Istri] Accolarum gentium. Omnes fluvii nobilissimi nomine intelligit. *Barth.*

649 *Cunctis illustrior annus*] *Annis* prim. Vatic. et decem alii. *D. Heins.*

651 *Induit hospes honos*] *Imbuit* frustra contra libros Raphaelengius: qua de re supra, 68. *Hospes honos*, ut *hospes dolus* apud Ovid. Epist. Phyll. 'Hic est cujus amans hospite capta dolo est:' ita enim codices nonnulli, non *hospita*. *Idem.*

Hospes honor] Peregrinus. *Barth.*

653 *Auspex*] Omnia primi Consulatus auspicio facta, notatum alibi. *Idem.*

655 *Regesque priores*] *Retroque* major scriptorum pars cum primo Vaticano: et placet. Lib. I. in Entrop. 'quantis injuria mille per annos fit retro dueibus!' Cod. Theod. lib. VII. Tit. VIII. 'ex suspitione ream conjugem facere veteres retro principes abnuerunt.' Lamprid. Alex. Severo: 'Si quis ei recitavit Alexandri Magni laudes aut meliorum retro

principum :’ atque ita sæpe ævi ejus scriptores. *D. Heins.*

656 *Numen*] Ipsi Principum Consulatibus genium adscribebant. *Barthius.*

657 *Vel quos habiturus in urbe*] *In urbem* primus Vaticanus. *Pricæanus in orbe: in orbem* Oiscianus; quomodo et ex Mediceis unus recentior, addita glossa, *in circuitum*; eleganter. Sic apud Livium, lib. v. ‘Senæ

horæ in orbem operi attributæ sunt.’ *Libro III.* ‘Ut unus fascēs haberet, et hoc insigne regium in orbem suam ejusque vicem per omnes iret.’ Ita et ‘in numerum’ sæpius occurrit apud Poëtās. Moreti liber optimus, *honores.* *D. Heins.*

660 *Præteritis melior, venientibus auctor*] *Melior præteritis*, ob ceremonias et omnia cætera Romæ facta solemnia. *Barth.*

XXIX.

LAUS SERENÆ.

Fuit Serena hæc Theodosio ex fratre neptis, auctore Zosimo. Mortem ejusdem miserabilem, strangulatæ ob vanam suspicionem proditæ Alarico Romæ, idem recenset. *Barth.*

1 *Dic mihi Calliope*] *Mea* scripti: sic nostra *Thalia* Præfat. in Cons. Mallii. Mox pro tanto *cur tempore*, plerique *cur tanto*. Claverii liber et ex nostris novem, *cur tantum in tempore*: opt. Ambros. *cur tanto in tempore*: primus Med. *cur tantum interpretæ*. Puto *cur tanta in tempora differens*. Val. Flacens, lib. iv. ‘in quam tempora differs Caucasium, Rex magne, senem?’ Silius vii. ‘in lucem prælia differ.’ Vide plura iv. Cons. Honorii, 385. *D. Heins.*

2 *Pierio scito*] Musicis hymnis, quomodo sæpe loquitur Pindarus. *Barthius.*

3 *Consurgere gemmis*] Adulatur Reginam. Diademata autem aliaque regia capitum ornamenta præalta erant. De Tiara iv. Cons. Hon. ‘Barbarus Arsacio consurgeret ore Tiaras.’ *Idem.*

4 *Et rubro radiare mari*] *Aut pri.* Vatie. alique nonnulli. Mox si *floribus illis*, non *sed*, quidam rectius. *D. Heins.*

Rubro mari] Spoliis ejus, ut alibi loquitur.

Floribus ornes] Carmina sua, consensu suavitatis, comparat vernorum florum perpetuis Graiis. *Barth.*

5 *Reginæ regina*] Serena Princeps tum Fœmina. Calliope Dux et Imperatrix Musici chori. *Idem.*

6 *Urit*] Tam frigus urit, quam calor. Vide Aristotelem, iv. Meteor. *Idem.*

8 *Fons Aganippea Permessidos*] *Permessius* Gyrald. prim. Vatie. Palat. et opt. Ambros. bene. *D. Heins.*

9 *Unde piæ pascuntur apes*] *Pascentur* tert. Vatie. alique nonnulli, cum quibusdam editionibus: et tum *transmittant* versu proximo sit reponendum. *Idem.*

Apes] Poëtās dicit, qui floriferis ut apes in saltibus omnia libant aurea perpetua semper dignissima vita.

Prata legentes] Flores in iis. *Barth.*

11 *Dignius an rates*] *Haud rates* Gyrald. et Isingr. Mox pro *quod sponte redempto*, opt. Ambros. *consorte redempto*: ejus glossa in Gyraldino, *quod sponte marito*. D. Heins.

13 *Thessala*] Alcestis, Thessalorum regis Pelei filia. Vide Hyginum, Fab. 51. Barth.

14 *Suos annos*] Ex voto voventium felicitatem longæ vitæ Romanorum, de suis nimirum annis addi ad illius. Propertius, libro iv. 'Quod mihi deductum est, vestros accrescat ad annos, Prole mea Paullum sic juvet esse senem.' *Idem*.

Migrare rirum] Buslidianus codex *viros*: lege *riru*. D. Heins.

16 *Tanaquil*] Uxor quondam Tarquinii Prisci, fatidica. Barth.

18 *Claudia*] Vestalis Claudia. Vise Valerium Maximum; Silium, l. xvii. *Idem*.

Crine Cybellen] *Fune* scribendum putabam olim, ex illo Propertii: 'Vel tu quæ castam movisti fune Cybellen Claudia, turrîtæ rara ministra Deæ:' sed oportune erroris me admonuit Vir Cl. Albertus Rubenius, summa literarum ac bonarum artium cum jactura e vivis nuper ereptus. Adferebat ille Sidonii Apollinaris locum eam. xxiv. qui vulgatam in Claudiano nostro scripturam prorsus confirmat, hisce versibus: 'Qualis nec Phrygiæ dicata Vestæ, Quæ contra satis Albulam tumentem Duxit virgineo ratem capillo.' Alii cingulo Claudiæ navem ductam asseverant: quos inter Tertullianus et Hieronymus, cum Lactantio et Minucio Felice. D. Heins.

19 *Carminis actu*] Velut fabula. Ego *actum* hic orbem, κύκλον, exponere malim, toto illo absoluto, Orbe sui Poëmatis scilicet. Ita Maro: 'redit agricolis labor actus in orbem.' Barth.

20 *Mens alta*] Vatum tales, ut inaccessi populo afflatus, ipsis quidem testibus. *Idem*.

21 *Armarit*] *Armarit* Buslid. D. Heins.

25 *Penelope decus atque suum*] Locus vexatissimus. Raphelengius ex conjectura viri maximi *Penelope decus aquarum*; et mox *paratu*. Behotius in Apophoretis, *Penelope decus atque suum*, minima mutatione: *Penelope decus* et Homeri. Claverius ex veteri libro, *Penelope decus ausa suum*: sed illam Cujacii potius conjecturam existimem. Torquet et se hic valde Barthius: prim. Vatican. Palat. et Petav. cum duobus Medd. *Penelope decus est*: atque uni *tanta paratur*; quod verum opinor, etiam approbante Alberto Rubenio: octodecim alii, *Penelope decus atque uni cui*: ex quorum vestigiis, Barthii curæ secundæ corrigunt: *Penelopea decus*, uni *cui tanta paratur*: cui et alias conjecturas subtexit. *Idem*.

Penelope decus aquarum, &c.] Videtur Maroniani Culicis versum Claudianus allusisse, ubi *semper decus* velut una omnibus semper fœminis prælata Penelope dicitur, præcipue cum adjiciat illam tantam scenam pudicitiae huic parari. Verba sunt Maronis: 'Alcestis ab omni Inviolata vacat cura, quod sæva mariti Ipsa suis fatis Admeti fata morata est.' Barth.

26 *Scena pudicitiae*] Actus velut mimicus, Poëticum Spectaculum. *Idem*.

27 *Et totidem savi bellis*] Ita scripti. Raphael. bello. Ut *totidem* Barthius: deinde *sit* pro *sic* iidem; bene: quomodo Behotius conjecerat. *Decuere fidem* non docuere Palatin. D. Heins.

31 *Trahat*] Vanis spebus ducitet. Barth.

32 *Sollertia telæ*] Sic prim. Vatic. quindecim alii *Laertia*: quinque *certissima* cum Aldo. *Laertia* Oisell. et emendatum *lassantia*. Buslid. *laxantia* pro *lassantia*. *Stamina* etiam probe Raphelengius; scripti confirmant. Pro *titulis certare* *Serenæ* prim. Vatic. *serrare*. Forte pro *se aquare*. D. Heins.

35 *Redeunt in semina caussæ*] Virtutum et laudum scilicet. Horatius: 'Fortes ereantur fortibus et bonis; Est in juvenis, est in equis patrum Virtus.' Barth.

37 *Regalis*] Imperatoria. Eum enim Regem dicit, quo nemo Regalior. Romanum nempe. *Idem.*

Non te privata] *Non hoc* Gyrard. Lucens. et tredecim alii: vere. Mox *numen* pro *nomen* opt. Ambros. D. Heins.

38 *Tantum nomen*] Fœmina tantarum virtutum. Nomen pro persona. Barth.

40 *Illustrat aris*] Quem communem parentem cum Theodosio habebat, cujus erat fratris, Honorii nimirum Senioris, filia. *Idem.*

43 *Dotata tropæis*] In dotem enim puellæ per superbiam computabant, id est, maritis pro pretio velut imputabant paternos triumphos. *Idem.*

46 *Cingeris excubiis*] *Exuviis* prim. Vatic. et opt. Ambros. vidit Barthius. Paulo ante *laurus avitas*, non *lauros*, pri. Vatic. D. Heins.

Excubiis] Pro Romano Imperio. Barth.

48 *Adderet astrorum radiis*] *Ederet* ex conjectura Viri politissimi Gasparis Gevartii reponendum, ut felici sidere Serenam natam fuisse innuat: atque ita Palatinus codex. D. Heins.

Adderet astrorum radiis] Sideribus mundi. Hoc est, principalis familiæ personis. Tamen consensum siderum per adulationem tandiu dicit distulisse Imperium illi familiæ dare, quousque nasceretur Serena. Barth.

49 *Post genitum didicit regnare*] Patrem laudem Arcadio adscribit in libro de Regno Synesius, scilicet eo feliciorum esse, quod editus foret ante patrem Imperantem. *Idem.*

Didicit] Indicat Theodosium paulo post natam Serenam ad Imperii gubernacula accitum esse. Claver.

50 *Hispania*] Iisdem rebus laudatam Hispaniam habes in Panegyrico

Pacati. Vide et Justinum, libro XLIV. Barth.

Hispaniæ] Ejus sane laus perpetua, quod bonos principes mundo præbuerit, quales fuerunt Trajanus, Hadrianus, Theodosius. Claver.

51 *Primo lavat aquore solem*] *Levat* Isingr. prim. Vat. cum quinque aliis: dictum lib. II. in Eutrop. 241. malo et *primum*. D. Heins.

53 *Tuo fluctu*] *Tuos fluctus* libri plerique: aliter tamen prim. Vatic. *Idem.*

54 *Pretiosa metallis*] Singularis laus Hispaniæ. Barth.

55 *Principibus sæcunda*] Pulchre infra: 'novum vectigal Iberia rebus Contulit, Augustos.' *Idem.*

57 *Hinc senior pater*] Majores Theodosii occulte stirpi Æliæ admove videtur. A Trajano enim originem repetebat Theodosius. *Idem.*

60 *Phariæ segetes et tunica messis*] Horrea Populi Romani Africa et Ægyptus. *Idem.*

61 *Gallia robur militis*] Fortitudine enim Galli censentur. *Idem.*

62 *Militis Illyricis*] Puto *Illyricæ*. D. Heins.

Illyricis equitatibus] Nunc quoque equestris gloria penes eas nationes. Barth.

69 *Flaccillam Mariamque daret*] Flaccilla Mater Honorii, conjux Theodosii. *Idem.*

71 *Undasse Tagum*] Felicis seculi Poëtica descriptio.

Gallæcia risit Floribus] Patria Theodosii. Barth.

72 *Duria*] *Turia* aliis. Vibius Sequester: 'Turia Hispaniæ flumen, quod Valentiam parvo intervallo præterfluit,' &c. Est et Thuscæ flumen *Turia*, in Silio, lib. XIII. *Idem.*

73 *Vellere purpureo*] Maronis: 'Sponte sua sandix pascentes vestiet agnos.' *Idem.*

Vellere purp. p. m. ovile] *Vellera* quidam scripti. Lucens. *Vellere ovili*. Lego *vellera ovili*; et sic duo

Medicci, cum prim. Vaticano et Palatino. Mox distinguendum *Cantaber Oceanus*: vide nupt. Hon. 88. *D. Heins.*

75 *Nec pallidus Astur*] Capias de Asturum aurifossorum pallore. *Barth.*

76 *Sacris natalibus*] Doni natalitii nomine. Natalibus enim diebus mittebantur munera. *Idem.*

77 *Pircenique*] Nomine ipso indicatur genus gemmæ unde sit. Fulmine nasci e scopulis arguitur Sidonius. *Idem.*

Pircenique sub antris Ignea fulminis] Lege *Pircenisque et fluminæ* cum duodecim scriptis; quomodo et prim. Vaticanus. Deinde *relabentes* pro *rebellantes* scripti meliores; quod merito secentus Raphelengius. Aldus et quatuor scripti *relegentes*: opt. Ambros. *recedentes*. *D. Heins.*

81 *Dominam*] Quæ tum nascere-tur. *Barth.*

82 *Auspicium thalamis*] Adeo hoc fatale fuisse conjugium dicit, ut jam primum natæ Serenæ cecinerint Carmen Nuptiale Nymphæ patriæ. Alludit veterem morem ad fores thalami concinentium novos nuptos puellarum indigenarum. *Idem.*

83 *Votique*] Nuptiarum fatalium votivorumque. *Idem.*

84 *Penitusque remoto*] Certe, si genere Vandalus Stilicho, ut scribunt Orosius alique temporum Historici. *Longe, de longinquo.* *Idem.*

85 *Concordia*] Conjugium, quod totum illa constat. Concordia novis nuptis in auspicio cornicis dabatur vovebaturque, ut notarunt pridem docti. *Idem.*

87 *Horæ*] Quarum ministerio hoc genus plurima adscribunt Poëtæ Græci. *Idem.*

Gremiis redolentibus auræ] Sic Gyrald. et prim. Vatie. ac reliqui plerique. Claverius ex suo libro *Horæ*; atque ita Raphelengius: sex veteres gremio redolentibus aulam: opt. Ambros. *gremio redolente napes*. Lege

Napææ. Mox *Trinaque* Buslid. Pari propemodum modo Marcianus Capella, libro ix. 'Conscia jam Veneris nova sarta parate Napææ, Crocumque lecto spargite. Inque torum violas certatim effundite conchis, Pulvinar alnum et comite.' Vulgata tamen scriptura temere non est sollicitanda, cum Pindari illa respexisse videatur noster, Pyth. Od. ix. Τόθι παῖδα τέζεται, ὃν κλυτὸς Ἑρμᾶς εὐθρόνοις Ὀραιοὶ καὶ Γαῖα ἀνελάν φίλας ὑπὸ ματέρας ὀσσει· ταὶ δ' ἐπιγουνίδιον θηκάμεναι βρέφος αὐταῖς νέκταρ ἐν ᾗ χείλεσσι καὶ ἀμβροσίαν σπάξοισι. Præsidebant enim Horæ puerperio. Nomus Dionys. iii. ἥς τόκον Ὀραι Ὑγρὸν ἐμαίωσαντο λεχωίδες. *D. Heins.*

89 *Afflavit*] Septem *affluxit*: opt. Ambros. *allusit*: deinde *quocunque* cum scriptis lego. *Idem.*

Afflavit] Afflatu omnia conferre credebantur sua dona Gratia.

Quocunque Reptares, fluxcre rosæ] Rosæ omnibus jucunditatibus adlubita vetustati, unde purarum voluptatum feliciūque deliciarum indices. *Barth.*

92 *Purpura violæ*] De purpura, augurio et testimonio principatus, omnia nota. Veste stragula purpurea usos Principes Proceresque alibi his libris notamus. *Idem.*

Purpura fulgebat] Surgebat pri. Vatie. et plerique alii. Pro *factura* prior Moreti et Patav. *fractura*; ut ad Statium conjecit doctissimus Gronovius, qui videndus Diatribes cap. 16. Tertius Vaticanus *fertura*. Ausonius, Epist. 9. 'Gramineum nunc frango torum.' In Catalectis Pithæi, 'Frange toros, bibe vina, rosas pete, tingere nardo.' Mox *vernansque et omnia* bene Raphelengius, pro *vernateque et omnia*. *D. Heins.*

99 *In sua lecta*] Ad sua libri: mox distingue, *ferēbat Latior*. *Idem.*

101 *Quid me de propriis*] Malo *patriis*. Mox *inquis* pro *inquit* scribendum cum Lucensi; quod Livineio

Barthioque visum cum eodem Lucensi ac duobus Medd. Postea quid me Imperat hic semper? male vulgo distinguunt. Barthius curis secundis: Qui me de propriis auferre penatibus, inquis, Imperat! Angurium, quod subindicat, est in imperandi verbo. D. Heins.

Quis me de propriis auferre penatibus] Sermonem infantis Serenæ recenset, qui balbutiens omina dedecit futuri in manu Patris Theodosii Imperii. Imperat, Imperiale verbum: Imperat ille, qui me jubet transferre de propriis penatibus. Infantia linguæ, et error in hoc sermone sunt, alioquin nullibi. Proprii penates, privata domus. Unde adoptione Serenam in Augustam suam post transtulit Theodosius. Imperare, Augustum esse. Barth.

106 Propius] Fidelius. Idem.

108 Ledaos Lacous] Castoras. Idem.

Devinxit cura Lacones] Dilexit prim. Vatic. et duo alii. Carior Lucens. Laconas Tnan. D. Heins.

109 Germana vocabula] Germani sui, Honorii. Barth.

111 Electus] A Gratiano, non vi aut dolis se intrudens. Idem.

Delectus habenas] Electus pri. Vatic. multi alii, elatus. Dixi ad Valerii Flacci l. II. 270. Deinde pro intendit scripti bene impendit: sed alterum tamen in prim. Vatic. exstat. Infra: 'Stilico cunctis cedentibus unus Eligitur duetor.' D. Heins.

114 Littus ad Eoum] Constantino-polim dicit, quam in littore sitam gemino mundo commercia facere dicit. Barth.

115 Zephyri sedibus] Occidente. Ovidius: 'Vesper, et occiduo quæ littora Sole tepescunt, Proxima sunt Zephyro.' Idem.

116 Famulas] Adoptatæ nimirum ab Augusto. Idem.

120 Jura] Conjugii. Idem.

121 Utraque luminibus timidum micat] Timidum septem libri; eleganter: dictum lib. II. in Stilich. 358.

Post pulchro ore prim. Vatican. non pulchras faces: probe. D. Heins.

Timidum micat] Timore et pudore modestissimæ, vixque audentis contra tueri aliquem. Barth.

122 Excitat ore faces] Pudoris colore genuino. Idem.

123 Solo Jove] Ex cerebro nimirum illius, Vulcania secui. Idem.

124 Sortem] Partem sortito datam. Idem.

125 Gressus venerata] Humani amoris more, cui etiam gressus amasi-orum arrident. Idem.

126 Improbus] Lascivus. Idem.

127 Tangere Cymothoën] Hujus venatio amatoria tangitur et libro de Nuptiis Honorii. Tangere, inescare, decipere. Tangere alioquin et inter Veneris verba, Petronio, Martiali, &c. Idem.

128 Inducit mores] Scripti fere omnes Indicit; recte; ut monui bello Gild. 16. Malim etiam totique: apud Ammianum, lib. XVI. de Juliano: 'Temperantiam sibi ipsi indixit:' et initio l. XVII. de eodem: 'plus laboris sibi quam militibus indicere.' D. Heins.

Pudor] Reverentia majoris personæ.

Ipsaque Proteus monstra] Proteus Pastor Marinorum Monstrorum, sui nimirum armenti. Horatius: 'Omne cum Proteus pecus egit altos Visere montes.' Both.

130 Parentis] Cui erant adoptatæ. Idem.

133 Ibat] Sua sponte inclinata. Idem.

135 Flagrante rediret] Redibat meliores. D. Heins.

138 Blando sermone] Hoc genere valuisse Serenam indicat Historia Zosimi. Barth.

139 Harere] Stare, acquiescere. Barth.

Secreta fidelis] Fidei constanter scripti, ut appareat versum alterumque excidisse. D. Heins.

140 Prisca] Digna senili ætate. Antiquum et veterem pro sene et an-

nis affecto a probatis scriptoribus etiam dici, notatum est alibi. Taciturnitas Serenæ polebre commendatur, quæ acceptissima virtus summis Principibus. *Barth.*

112 *Alcinoο genitam*] Nausicaam. *Idem.*

114 *Naufraga somni Otia*] Ulyssis ipsius, naufragio ad Phaeacum terram delati. *Idem.*

115 *Exparit*] Hoc verbum nisi adhibito in consilium Homero haud quis percipiat. Odyss. Z. *ὡς εἰπὼν θάμνων ὑπεδύσσετο δῖος Ὀδυσσεύς.* Deinde *ὦϊη δ' Ἄλκινδου θυγάτηρ μένε, τῇ γὰρ Ἀθήνη θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἴλετο γυῖων.* Nausicaa ergo primo aspectu pavit ut puella; sed Palladis ope, pavore statim defuncta est, et quod uno hoc verbo dixeris eleganter, *exparit.* Claver.

117 *Ludus erat*] *Erant* cum opt. Ambros. Mox *Elissæ* bene codices; ut apud alios etiam auctores in vetterrimis libris: et paulo ante *Ulixem* prim. Vatican. *D. Heins.*

Ludus erant] His legendis insumebas tempus, quod ludo aliæ puellæ impendebant.

Quos Smyrna dedit, quos Mantua] Componit par incomparabile. Papius, l. iv. Sylvar. 'non si mihi vertice lato Nectat adoratas et Smyrna et Mantua Laurus, Digna loquar.' Smyrnam Patriam Homero consensu dant duo hi summi vates. *Barth.*

Mantua libros] Serena fuit igitur utriusque linguæ perita. *Claver.*

118 *Nec parcis Elisæ*] Noster ob pudicitiam non *ignoscere Elisæ* Serenam ait, quam excusabat contrario affectu altera. *Barth.*

119 *Nobiliora tenent*] Quæ seligis, inquit, ut sequaris. Sic velut in speculum 'introspicere facta fortunæque aliorum,' ad suam vitam instruendam, monetur adolescens in Adelpis Terentii.

120 *Laodamia*] Fabula apud Hyginum civ. A quo et cum Capanei conjugē inter castissimas refertur, cclvi.

Cur autem *Phylaciden* vocat Protesilam, cui genitor Iphiclus? Sane Evadne filia fuit Phylacis, quæ cum Capanei funere obiit. *Barth.*

121 *Prona rucus*] Hyginus ccxlii. *Idem.*

120 *Rotis*] Procerum, aulae præsentium. *Idem.*

Rotis crexerat aulam Incertis] *Aula Incertis* pri. Vatie. puto pro *crexerat aulam Incertis*; nempe *rotis*. *D. Heins.*

122 *Musarum pagina*] Libri Poëtarum. Martialis, l. i. Epig. v. 'Lasciva est nobis pagina, vita proba est.' *Barth.*

123 *Quod dura sub lege*] *Dura* scripti novem: aliter tamen potiores cum prim. Vatie. *D. Heins.*

Suberent] Jussissent. Enallage temporis. *Barth.*

126 *Currū Pisca marino*] Pisis dominabatur Genomaus. Ejus fabula notissima, decepti a Myrtilo, qui cereos obices axibus præfixerat. *Idem.*

Currū Pisca marino] Maligno Buslid. marito Scaliger; confirmat Puteaneus: dixi bello Gild. 407. de Rapt. iii. 'marito Mobilior Zephyro,' ubi Gyraldi codex simili modo *marino*: *marinus* tamen *currus* hoc loco videri possit dictus, ut *rotæ natantes* Statio de eadem re Theb. vi. 'Parte alia victor currū Neptunia tendit Lora Pelops, prensatque rotas auriga natantes.' Mox pro *providus* prim. Vatie. et decem alii *perfidus*; bene, Gyrald. Lucens. et tredecim alii *fervidus*: tertius Vatie. *pervidus*. Lego deinde *deceptum axem*, non *deceptus*. Bello Getico, de Tiphye: 'Deceptoque vagæ concursu rupis in altum Victricem duxisse ratem:' posset tamen et refingi *Genomai deceptor Myrtilus*. Seneca Thyeste: 'proditus occidit Deceptor domini Myrtilus, et fide Vectus, qua tulerat, nobile reddidit Mutato Pelagus nomine.' *Prodidit*, ut in illo Virgiliano; 'Lucæ, nulla tuos currus fuga segnis equorum Prodidit.' Pro *ambitione* opt. Ambros. *conditione*. *D. Heins.*

169 *Cursu ferroque*] Eleganter eruditeque. Ab ea enim cursu vinci, erat vita spoliari, ipsa conditione certaminis. *Barth.*

171 *Flurio*] Acheloo, ob Deianeram. *Idem.*

172 *Pretiumque laboris*] Quindecim labori rectius cum prim. Vaticano. Mox pectora premcret, non pectore fremeret tres: quod placet. *D. Heins.*

174 *Achelous*] Achelons idem amnis, qui eadem lucta perpetuo suo cum luctu cornu alterum amiserat. *Barth.*

176 *Saucia truncato pallebant*] Malo squallebant. *D. Heins.*

178 *Judice dignus Augusto*] Primo Stilich. 77. 'dubius toto querebat ab axe Dignum conjugio generum, thalamisque Serenæ. Judicium virtutis erat.' Generum saepe vocat Stilichonem ob adoptatam a Theodosio Serenam, ut clare jactat noster libri hujus vers. 104. *Barth.*

180 *Regni dotes*] Regiæ familiæ, in qua consortium Regni. *Idem.*

181 *Sape duces meritis*] Lege meritis cum Patavin. et Rottendorph. *D. Heins.*

184 *Solus*] Nec solus tamen. Infinita enim exempla produci possint quibus affinitates Regiæ strenuis ducebus pro laborum bellicorum præmiis sunt indultæ. *Barth.*

186 *Thermantia*] Soror Serenæ, de qua supra. Maritum huic fuisse dicam Bathanarium, Libyæ propositum, Magistrum militum, ex Zosimi loco libro v. *Idem.*

188 *Alio tibi numine*] Majore Fortuna. Nactæ nimirum illum maritum qui Romanæ Salutis sit verus clypeus, verus parens publicus, &c. *Idem.*

Alio tibi numine tædas] Quinque munere. Buslid. et quart. Vatican. rircere; lego lumine: et sic Livineius, lib. 11. de Rapt. 'Et faustas alio succedunt lumine tædas.' Ovid. 'Conde tuas, Hymenæe, faces, et ab ignibus

atris Aufer: habent alias mæsta sepulchra faces.' *D. Heins.*

189 *Magnisque coronis*] Maximis Proceribus, quas Coronas vocat ob ornatum iis eorumque virtutibus Imperium. Vel hoc sensu: Conjugium Serenæ Stilichonem ad summos honores evexisse. Et ita aduletur illam.

Magnisque coronis Conjugium fit cura tuum] *Choreis* Gyrald. coloris Patav. et pro cura Lucens. prim. Vatic. et tredecim alii causa. Hæc sine dubio corrupta. Forte *magnisque choreis Conjugium junctura tuam*: vel, *magnisque trophæis Conjugium futura*, aut *futura*; ut 'fultos spoliis triumphos' vi. Cons. Honorii dixit. Seneca Hippolyto: 'contra divites Regnoque fulti plura quam fas est petunt.' *D. Heins.*

190 *Delectus equorum*] Curam stabuli Angustalis primum honorem Stilichonis fuisse ait. *Barth.*

191 *Argæaque gramina*] Cappadoces equos equasque laudat: ii commendatissimi modo nominatis venaticis scriptoribus. Sacra præsepia, Imperatoria. *Idem.*

193 *Primus honor, &c.*] Oportet Stilichonem fuisse magni pretii, et equitandi peritia valde commendatum, qui id honoris apud Theodosium obtinuerit. *Claver.*

Gemino mox Idæ germine duxit] Inde ex cura stabuli ad Magisterium Equitum Stilichonem fuisse evectum. Sed si *culmine* receperis, dicaturque inde a stabuli cura ad utriusque Militiæ Magisterium venisse Stilichonem. Fuisse utriusque Militiæ Magistrum testantur Historici, et Inscriptio vetus: FL. STILICHONI. ILLUSTRISSIMO. VIRO. MAGISTRO. EQUITUM. PEDITUMQUE. COMITI. DOMESTICORUM. TRIBUNO. PRÆTORIANO, &c. Verum cum penitus intueor illud, *gemino germine*, Militem Barbarum Romanumque, quem duxerit Stilicho, indicari autumo, et eam utique veram genuinamque esse Claudiani scriptu-

ram. *Barth.*

Gemino mox Ida germine duxit] Hæc inquinatissima. Scaliger θέματα τῆς ἐκατέρης Φρυγίας intelligit: sed non persuadet geminum Ida: culmen pro utraque Phrygia sumi. Videamus primo diversas lectiones. A quibusdam scriptis versus hic abest, hiatu relicto. Oxon. *gemino nex in germ.* unus Ambros. *geminae nex inde:* alii quidam *geminae mox inde:* Ald. et prior Moreti *gemina mox inde germ.* prim. Vatican. *inde e germine duxit:* Buslid. *geminae nexu tibi germ.* unus Med. *gemino mox inde e gramine:* Putean. *geminae nec inde germania:* unus Petav. *geminae nec inde germina:* Lucens. *gemino nec inde gemin. ...duxit:* sec. Vatic. *geminae viximum gramine:* tertius, *mox ide germine:* quartus, *geminae mox inde germine:* Palat. *gemino mox inde e gramine:* Oiselianus, *geminae nex inguium duxit:* a Viennensi hæc absunt, lacuna relicta: Helmæstad. *gemino nox inde germina duxit:* opt. Ambros. *Primus honor, tantaque fide victricia duxit Agmina;* sensu commodo, nisi quod suspicor ab interpolatrici manu esse: pro *germine* liber Claverii *culmine;* quo nunc quidem melius nihil succurrit. Lego igitur *gemino mox idem culmine duxit.* Magister enim utriusque militiæ Stilicho, ut ex antiquis patet inscriptionibus. Noster alibi, 'Culmen ntrumque tenes:' et infra, 'legum culmine fulta: Convencere domus.' Barthium curis secundis eodem collineare postea vidi. *D. Heins.*

191 *Labor]* Industria. De Equitum magisterio loqui clare docent sequentia. *Barth.*

196 *Deberet majora tamen]* Puto deferret: quartus Vatic. *auderet.* *D. Heins.*

Bellica nubes] Incursus Barbarorum. *Barth.*

199 *Committere Martem]* Permittere meliores magno numero. *D. Heins.*

200 *Gradus]* Dignitas ipsorum mi-

litaris major. Innuit militiam sub Timasio modo indicatam verbis Zosimi, quem egregium Ducem interemtum insigni virtute ultus est Stilicho, ut docet noster alibi. *Barth.*

201 *Flumine molli]* Pacato, strato. *Idem.*

Flumine molli] Rectius scripti *flumine:* sic mollis aura Ovid. Fast. 'A Zephyris mollior aura venit:' non mitior. *D. Heins.*

205 *Seseque parere Confessi finem studiis fecere procellæ]* Ita hæc vulgo legebantur: nos ex prim. Vatic. et decem aliis versum, qui exciderat, addidimus, cæteraque in integrum restituimus. *Confessis* a Puteaneo est: ceteri *confessæ,* vel *confessi.* *Idem.*

207 *Studiis]* Favoribus, quibus in partes ante discesserant. *Barth.*

208 *Thracia Tempestas]* Thracas initio Imperii, Stilichone adjuvante rem strenue, domuit Theodosius III. Cons. *Idem.*

209 *Tempestas]* Supra dixit *nubem.* *Idem.*

210 *Suffragia quippe peregit]* Loco verorum suffragiorum fuit timor certi periculi, qui ex reipsa, veraque virtutis æstinatione dedit Stilichoni summam Potestatem. *Idem.*

212 *Jacuit formidine livor]* *Tacuit* Buslid. quod præstat. *D. Heins.*

213 *Per membra tremor]* Rigor quartus Vatic. *Idem.*

Quis tibi tunc tremor] Pro conjugiali videlicet Amore. Is vero tantus, ut, quo natura majorem non inseruit hominibus, tamen et parentum in liberos vindicat. *Barth.*

215 *Madido respectans limina vultu]* Suspicio est abline excidisse aliquid; non enim erat Serenæ, quam alloquitur, nique manentis; sed peregre ad Bellum, vocantibus jam classicis, euntis Stilichonis, limina respectare. An scribas *respectans Lamina?* Observans scilicet oculos. Tamen et dum osculum galæe inserit, vultu la-

crymis pleno admonere potuit maturandæ maritum reversionis. *Barth.*

Respectans limina cultu] Læmina scripti: an numina? D. Heins.

216 *Optares reducem] Memoria voti hoc genus Serenæ nostræ exstat in Epigrammate veteri. Barth.*

219 *In ulaos] Egregie amplexum redeantis in sua conjuge describit Papinius, lib. II. Sylvar. Idem.*

220 *Castæ tuto per dulcia noctis] Duo dubia: prior Moreti deria. Forte Castaque tibi. D. Heins.*

222 *Non illo nitidas] Sordidatam dicit omni tempore, velut in luctu aut reatu, absente marito, vixisse; nulli alteri se scilicet exornantem. Barth.*

224 *Supplice crine Verris humum] Solenni more voventium redditum, et*

alioquin Deos contentius invocantium, profuso capillo limina templorum vertere. *Idem.*

225 *Tegitur neglectæ gratia formæ] Cum Aldo et Claverio teritur nostri omnes, tertio Vaticano excepto. D. Heins.*

229 *Vigili sensu] Ingenio minime somnolento, sed perspicaci. Barth.*

230 *Obrua] Contraria. Idem.*

231 *Ferror iniquus] Sex scripti femur: unus Ambros. rumor: optimus fulgor; Palat. scu ferret; tertius Vatican. neu sem. latet aliquid. In Gyraldi codice notatum multa hujus poematii desiderari. D. Heins.*

232 *Furto subsederit] Clam. Sed et subsidere tale quid, ut subsessor. Barth.*

236 *Pila] Romanas acies. Idem.*

XXX.

EPITHAL. PALLADII ET CELERINÆ PRÆF.

Hoc elegans Epithalamium subita exultatione compositum est a Claudiano, qui se comitem aut socium Palladii, ac militem Stilichonis proficitur. *Claver.*

Clandianus in Epithalamio *Palladii et Celerinæ*; non ut vulgo *Serenæ*. Nam Celerina Palladii Cos. fuit uxor. Tum ipse Claudianus gentilitium nomen insinuat: 'Immensamque trahit Celerini robore lucem.'

1 *Carmina per thalamum] Periphrasis Epithalamii. Barth.*

2 *Nec potui socero] Quod Stilichonem hic intelligi nonnemo volunt, nos sententiæ subscriptores non habent. Summus enim Militiæ Romanæ*

Dux, alios sub se minores utique habuit, quorum alicui scriptum est hoc Epithalamion. *Idem.*

Socero] Stilicho socer Palladii; quia Celerinam filiam, forte adoptivam, dedit ei nuptum; sic etiam Theodosius fuit socer Stilichonis. Gens vero Palladiorum inclita et nobilis fuit ad usque tempora Sidonii: quin etiam non procul ab urbe Biturica visitur prædium insigne, inde ut fertur denominatum. Claver.

4 *Emicat] Barbarismum sunt qui Claudiano ex hoc loco impingant. Prudentiæ suæ homines inconsulti, quos fugere potuit læsa distinctio. Barth.*

XXXI.

EPITHAL. PALLADII ET CELERINÆ.

Epithalamium] Lucensis, *Epithalamius dictus Palladio...tribuno et notario et Celerinæ*. Gyrald. *Incipit Epithalamium dictum Palladio V. C. tribuno ac notario*: cætera legi non poterant; ex utraque lectione hanc concinnavimus, quam contextus exhibet. Prim. Vatic. *Incipit Epithalamium dictum Palladio V. C. et Celerinæ*: in Oiseliano *Epulamus dictus. præfatio*. D. Heins.

Palladii] Palladorum nomen hoc ævo nobile constat ex pluribus scriptoribus. Vide Commentationes Doctorum ad Symmachum. Barth.

1 *Blando quæsitum frigore*] Aura blanda aspirante et horridula, unde ad rivi strepentis spiritus ærem tali temperie moderantes Poëtici sopores et finguntur et optantur. *Idem*.

2 *Vitibus intexti*] Contexti vitibus. Nam umbraeula talia de vitibus expectebantur. *Idem*.

Successerat antri] *Susceperat* Clavearius ex veteri libro, cum neget in vulgata lectione sensum esse, quod et Raphaelengius secutus: sex ex nostris scripti *secesserat*. Patavin. *quæsitans somnum*; ut ambiguitas vitetur, scribo: Forte *Venus blando quæsitum frigore somnos Vitibus intexti gremio successerat antri*: *successerat quæsitum somnos*, pro, ad querendos somnos: *succedere antro* habes apud Virgilium quoque *Eclog. v.* 'Sive sub incertas Zephyris motantibus umbras, Sive antro potius succedimus:' et mox, 'Sed tu desine plura, puer, successimus antro.' D. Heins.

3 *Siderios artus*] Summæ pulchri-

tudinis. Barth.

4 *Acclinis florum cumulo*] Gyrald. *Acclinis foribus*: Lucens. *floribus*; nil muto. D. Heins.

Acclinis florum cumulo] *Acclinis*, rei se cuiuspiam acclinans. Barth.

5 *Sudantem*] *Pondere uvarum*. *Sudat* vitis uvis, cum rumpuntur hæ, tempore et calore. *Idem*.

Vitem sudantem ventilat uvas] Tò vitibus jam præcesserat: optime igitur Claverii codex, *mites undatim ventilat uvas*; atque ita Lucensis: nisi quod *sudanti* in eo corrupte. Gyrald. *mites sudanti v. uva*: prim. Vatic. *multos sudantem*; *undare* ut *fluctuare*. Vid. notas lib. II. in *Entrop. 273*. *Undantem segetem* dixit Sidonius Apollinaris Panegyrico Anthemii. In Oiseliano, *Pampinus et musto vitem sudantem ventilat uva*. Puto, et *musto sudantem ventilat ucam*. D. Heins.

7 *Æstus, et exulæ*] Prior Moreti excusso. Puto scribendum *fastidit amictum Cestus*. Cesto Veneris nihil venustius in rerum natura fuisse Poëtæ testes: nihilque Momum in eo carpere potuisse: hinc *φανεύσα κεστοῦ μαγώτερα* Philodemus in Epigrammatis. Hoc ergo vult, cestum pro vestitu Veneri fuisse. *Balthcum Veneris* vocat Apuleius libro II. Met. Vetus Inscriptio Eboræ: DIVO. JULIO. LIBERALITAS. JULIA. EHORA. OB. ILLIUS. MUN. ET MUNIC. LIBERALITATEM. EX DDD. QUOJUS DEDICATIONE. VENERI. GENETRICI. CESTUM. MATRONÆ. DONUM. TULERUNT. Statius, Theb. v. de Venere: 'Nec vultu, nec crine prior solvisse jugalem Ces-

ton, et Idalias procul ablegasse volueres Fertur.' Sic apud Lucianum dialogis Deorum, iudicio Paridis, iubetur Venus cestum deponere, ne eo tanquam præstigiis iudicem incantet. *D. Heins.*

Exuto translucent pectore frondes] Albissimo virides. *Barth.*

8 *Vicissim Nexa]* Ita ut unum orbem, unam catenam jaciat chorus trium. *Idem.*

9 *Gratia]* Quare Comes Veneris, enarrat Seneca. Noster etiam dormientes nexus facit, ne Gratitude scilicet nullo tempore memoria exeat. *Idem.*

10 *Pennati pueri]* Horum ingens exercitus juxta Venerem, illius Filio Rege. *Idem.*

Quo quemque vocavit] Vocabat Ambros. puto vocarat. *D. Heins.*

11 *Ramisque propinquant]* *Propinquis*; et mox *pendentes* cum melioribus scriptis legendum, non *prudentes*; quod et Raphelengius vidit: prim. Vatican. et Ambros. *pendent et*: etiam Oiselianus. *Idem.*

Ramisque propinquant] Ut non longe ab Prætorio Imperatricis armamentarium Amores finxerint. *Barth.*

12 *Suspirant igne]* Sagittæ enim igne armatæ: Ignis scintillans suspirare quodammodo videtur, quia nunquam Amatores sine gemitibus. *Idem.*

13 *Pars vigiles]* *Pervigiles ludunt et per* prim. Vatican. et Ambros. *D. Heins.*

14 *Scrutantur nidos arium]* *Nidos alii* legendum; nisi mavis, aut *per virgulta vagantes* (vel *vagati*) *Scrutantur nidos arium*: vel, aut *per virgulta vagantur* *Scrutati nidos arium*. Mox pro *flexusque sequuntur*: quart. Vatican. *flexumque*; lege *flexumre*. *Idem.*

15 *Donum Veneris]* Veneri donandum.

Flexusque sequuntur Palmitis] Repunt ad palmitum curvamina. Levitatem indicat simul et petulantiam Amorum. *Barth.*

16 *Ulnos]* Quibus vites affixæ. *Barth.*

17 *Defendunt alii lucum]* *Lucos* prim. et quart. Vatican. et Ambros. Lege *luco*, et vide quæ diximus ad lib. III. in Stilich. 171. *D. Heins.*

Lucum] Nemora densis arboribus obsita. Talibus coli volebat Auctor malitiæ sub plerisque Numinum personis. *Barth.*

20 *Lascivis Faunis]* Qui finguntur obscenæ modis in Venerem semper parati. *Idem.*

22 *Fausti plausus]* Hymenæum iterantium. Nam ante ostia domorum quibus nuptiæ incelebrandæ, canebatur tibicinibus Hymen, acclamante populo, ut clarum vel ex Comædiis. Quo illustriores sponsi, eo amplior plausus populi. Ante ostia autem Nuptialium tam sponsi quam sponsæ (si tales) ædium, omnis magistratus, omnis procerum copia, et vulgi turba aderat, mane primo. *Idem.*

23 *Auditæ per rura lyræ]* *Tubæ* opt. Ambr. *D. Heins.*

Celerina per omnes] Ad honorem sponsæ pertinet longe lateque cani Hymenæum; id quod adeo necessarium putabant, ut deficientibus humanis cantibus inanitas ipsas res ad concubitus nuptiales odas accinere dictitarent. *Barth.*

27 *Detersit pollice somnum]* Ut solent manibus oculos tergere somno excitati. *Idem.*

28 *Utque erat interjecta comas]* Sic prim. et tert. Vatican. aliique nonnulli ex melioribus. *Utque fuit intexta* quinque scripti. *Utque fuit interjecta* duo. *Utque fuit intexta* alii quatuor. *Utque erat intexta* Lucens. An legendum *Utque erat indeper comas*, vel, *indigesta*? opt. Ambros. *Utque fuit detecta*. Rottendorphi. *Utque erat intexta*: sec. Vatican. *Utque erat intertexta*. Forte pro *rejecta* aut *neglecta*. Statins, Theb. IV. 'neglecta comam, nec dives amictu.' Gyrard. *Utque fuit turbata comas*. Mox pro *turbata capillos*, Lucens. *intexta*. Gyrard. *merita*

vel *incompta*. Adscripsi religiose diversos codicum lectiones, ut alienis quoque conjecturis locus esset. Mihi impense placet, *Utque erat indigesta comas*, Helmaestadiensis a manu secunda, *Utque fuit impera comas*. Pro *turbata capillos*, ne bis idem dicatur, Oiselianus *turbata papillas*. Deinde *assurgit stratis* non *exsurgit* in plerisque vetustioribus. *D. Heins.*

Interjecta comas] Coma, capillus densus aut involutus: *Interjecta*, quia alius cincinnus alteri erat interjectus, et orbes non sufflxi oribus per acus, ut solent negligentes. *Barth.*

29 *Sociumque requirit Agmen*] Prior Moreti *revocatque suorum*, sed manu recenti, ut interpolatoris figmentum esse facile appareat: admisit tamen nimia facilitate Raphelengius. In aliis plerisque scriptis aut lacuna relicta, aut manu minus vetusta suppleta erant. Certe prim. Vaticanus omnium, quos ipse inspexi, veterimus, lacunas passim in hoc Poëmatio predebat: septem nostri cum Claveriano *interque suorum Agmen et innumeros Hymenæum querit Amores*; quart. Vatic. *procul ecce sonorum Agmen*. In Viennensi post lacunam priori versu relictam: *Inde per immensos Hymenæum querit amores*. Pro *querit* Gyrall. et Lucens. *poscit*; recte: vide quæ notamus de eo verbo L. II. in Rufin. 298. Raphelengius contra scriptos *in numeris Amoris*. Pro *interque suorum* Lucens. *Hymenæus il omne*. Lego minima mutatione et optimo sensu: *Hymenæon et omne Agmen et innumeros Hymenæon poscit Amores*; accusativus Grævus loco corrumpendo occasionem dedit. *D. Heins.*

31 *Musa genitum*] Hymenæum fere totum cum suis sibi natalibus, cultu, officioque, Epigrammate declaravit Martianus Capella.

Ducem Praefecit thalamis] Hymenæi nomen ortum ex acclamationibus faustis, quibus in conjugium convenientes omnis Antiquitas prosecuta est. *Barth.*

32 *Nullum vixisse cubile*] *Junxisse* libri cum Barthio; sic et '*sociare cubilia*,' Ovid. Stat. Epith. Stellæ: 'Ergo adjuuge toros atque otia deme juventæ.' *D. Heins.*

33 *Attollere tadus*] Produendis in conjugium novis nuptis. Allevatis enim facibus producebantur, ut de duabus domibus convenirent in unam, de familiis constituendam unam novam. *Barth.*

34 *Platano*] Omnium arborum umbiferarum nobilissima. *Idem.*

35 *Inaquades*] Succedentibus semper longioribus.

Tarcbat] Jungebat, ut texere naves.

Arenas] Caves omnes frutices aut herbas, quæ inflari possunt, ut cicutarum etiam vox sumitur. *Barth.*

36 *Mænuliosque modos*] Arcadios, ob Panem Arcada, qui Princeps tutorque fistularum. *Idem.*

37 *Orisque recurso*] Licet notare veterum simplicitatem in usu fistularum, quas non una diversis foraminibus inflabant, sed ore secundum sonum tollendum aut premendum, legebant ipsas cicutas, sive tubulos, qui non alia ratione modos variabant, quam quod altero alter esset brevior. *Idem.*

38 *Dissimili tenuum*] *Dissimilem tenui* prim. Vatic. et Ambros. ut *tenuis arena* apud Virgil. Mox *flatu pro lapsu* opt. Ambros. et prim. Vatic. tum pro diversa lectione Oiselianus. Adeantur quæ notamus ad Nasonem, Fast. VI. 701. *D. Heins.*

41 *Dulce nigrant oculi*] Laudibus Serenæ Reginae. *Barth.*

Infecerat igni] *Interscit* Lucensis; alii etiam *igne*: forte *nivcis interscit ignem Solque pudorque genis*. *D. Heins.*

42 *Solque*] Calor dici, quem fugerat Venus.

Umbram] Inumbrantem potius genas quam tegentem. *Barth.*

43 *Silentem*] Reverentia Domini Numinis. *Idem.*

46 *Niniumque parentis Æmule*] In-

dignatio quædam occulta in Musas, quarum cantatrix et Philosophia castitas invisâ Veneri. Cur Musas non incendat Amore Cupido, causas non invenuste narrant Luciani Dialogi. *Barth.*

47 *Tecum*] Solo, nemine conscio. *Idem.*

48 *Cithara*] Urbanus omnis cantus, quem Lyre etiam vocabulo indicavit supra.

Lycaï] Mons Arcadiæ quem perpetuo habitare cantui pastoralis indulgens fingitur Pan. *Barth.*

49 *Atque pecus cordi*] Jamque duo Medd. Palat. et unus Petav. *Atque nemus* Ambros. Puto *Jamne nemus*. Mox pro *tanta* Lucens. et Gyrard. *tantas*: prior Moreti *tacite*: prim. Vat. et opt. Ambros. *tandem*. D. Heins.

Pecus] Quod tali cantu mulceri solet. *Barth.*

50 *Huc ades*] Seriuscula increpationeula. Verum tu, inquit, ades huc nobis, et illud edissere, quod potius est, atque tui muneris. *Idem.*

51 *Quæ pompa thoro*] Lege cum Vatic. et Ambros. optimis, *cui thoro*. D. Heins.

56 *Diva, morantem*] Prim. Vatic. et Ambros. iidem, *morari*. Mox *mirabar quid non quod scribo*; quomodo Barthius quoque curis secundis. Virg. 'Mirabar quid mæsta Deos, Amarylli, vocares.' Propertius, l. III. Eleg. 9. 'Mirabar quidnam misissent mane Camænæ Ante meum stantes Sole rubente torum:' quo loco scribendum *visissent*; ut et paulo post, 'Natalis nostræ signum visere puellæ:' scribendum etiam *Sole oriente*. Terentius Eunuch. Act. II. Sc. 2. 'Miror quid in Piræo abierit.' Cicero Trebatio l. VII. Ep. Famil. 12. 'Mirabar quid esset, quod tu mihi literas mittere intermisisses.' *Idem.*

57 *Quod adhuc*] Quid maneres, quid tantum tibi obvenire aut objici poterit, ut non adesses sponte tua tali

conjugio. *Barth.*

58 *Tibi mandatur*] Tuis sacris initiatur, tuo Imperio submittitur. Originem vocat successionem votivam sobolis, cujus sine legitimo conjugio nulla est æstimatio, quo nomine Hymanum Diis omnibus cæteris præfert Catullus. *Idem.*

59 *Legum culmine*] Magistratibus gestis. *Idem.*

60 *Latissimus urbi*] *Lectissimus* septem scripti. Vatic. et Ambros. *lectissimus orbi*; sic 'juvenes lectissima bello Pectora.' Mox bene *fluctibus* cum scriptis Raphelengius. *Qui locus non Quis pri.* Vatic. D. Heins.

61 *Rubris quæ fluctibus insula latrat*] Sonum videtur alludere fluctuum litus ferientium. *Barth.*

63 *Successit regio*] *Secessit* cum libris et Barthio. Sequenti versu *penetravit* malim. D. Heins.

Rumore secundo] Fama favente. *Barth.*

61 *Benigna Temperies*] Quam Regenti Populos aut Urbes alibi præ cæteris omnibus virtutibus commendat Claudianus. *Idem.*

65 *Doctique sales*] Scripsisse aliquid Musicum hunc Palladium, patrem ejus cui Epithalamion hoc canitur, ex hoc loco arbitreris.

Grata senectus] Quæ snavitate morum maxime commendatur. *Barth.*

Et grata senectus] Duo Florentini et tert. Vatic. cum Oiselliano, *terga*; puto pro *tersa*: quatuor alii *amica*. Juvenal. Sat. IV. 'Crispi juvenda senectus.' Mox *benignæ* recte opt. Ambros. D. Heins.

68 *Eoum stabili*] Præfectum Prætorio Orientis fuisse indicat. Potest et *Urbi* Præfectus, novæ videlicet Romæ, indicari. Consulatum excludit *τὸ stabili*. *Barth.*

69 *Hic splendor juvenum*] *Juveni* cum scriptis legendum, quod ab aliis jam occupatum. Lege, *Hinc splendor juveni*; ut alibi 'hinc honor Eutropio.' D. Heins.

70 *Veteres Tomi*] Vide J. Cujacii Commentar. ad Novellam cxx. *Barthius*.

Veteresque Tomi] Hæc gens, licet barbara, Romanos ipsos urbanitate superavit et amore literarum. Itaque Ovidius charam sibi Tomum denunciat, quæ aliquibus *Tomis* dicitur, unde *Tomitæ*: quod minime miror; sunt enim Græcæ originis: quinimo et Flaccia a duce Romano dicta iis quasi finitima est: apud eos profecto immnis egit Poëta, et coronam publico sibi consensu impositam velut diadema gessit. *Claver*.

Mavortia matris] *Lego patris* vel *patri*; nam Moreti codex *Marti*: alii quidam *Martis*. D. Heins.

Matris nobilitas] Celerina patrem habuit Tomitanum seu Getam: ex qua regione etiam opinor Stilicho. Nobilitas vero matris est alicujus momenti. Ovid. 'Hinc fuit Evander, qui, quamquam clarns utroque, Nobilior sacra sanguine matris erat.' *Claver*.

71 *Spoliis*] Victoriis de Getis. Victorem enim Getarum Celerem, Romanorum Procerem aliquem, in Tomitanis oris consedissee inmit. *Barth*.

72 *Celerini robore*] De materna nobilitate, qui de omni commentati ubertim sunt. *Idem*.

Celerini robore] Claverius ex veteri libro *Celeris de*. Celerina gens iis temporibus nobilissima, in qua etiam martyres nonnulli. Adi Cyprianum Epistola xxxiv. et quæ illic notat Pamelius. D. Heins.

74 *Cum sibi, post domitas*] Domitas ad Parthica flumina Carras Poëtice dicit fustum fugatumque exercitum Parthorum ad flumina ipsis patria. *Carrhæ* enim Parthorum totum nomen et Imperium notant, ut Rhenns nostro omnes Germaniæ populos, Dammbius et Tanais Scytharum. Sententia igitur sit; Celerinum istum post cladem insignem Parthis illatam a militibus oblatum imperium

abnuisse.

Sibi] Ipsi. Non enim sibi dederat miles, aut dare volebat, sed Celerino, de quo sermo est. *Barth*.

Domitos et Parthica fulmina claros] Nonnulli, quos inter secundus Vaticanus, *domitos Carras* Raphaelengius cum opt. Ambrosiano. Claverius ex antiquo codice, *domitas ad Parthica flumina Carras*; quod nec mihi displicet: cum post domitas Carras sceptrum sibi miles daret ad Parthica flumina. Carrhæ cum ab aliis Imperatoribus, tum a Gordiano tertio captæ: qui in expeditione illa occubuit, a Philippo nefarie trucidatus, sepultusque in castro Circesso seu Circensi, quod inter duos fluvios situm, Euphratem videlicet et Aboram, testibus Ammiano, libro xxiii. et Procopio, lib. ii. Persic. qui id castrum Cercesium appellant. Circenum est Capitolino, Evagrio Circesium, Circusium Zosimo lib. iii. qui id pari prorsus modo inter duos ponit fluvios: ut appareat cur ad Parthica flumina dixerit Claudianus. Apposite Ammianus, lib. xxiii. de Juliano: 'Mæstus exinde digressus venit cursu propero Carras, antiquum oppidum, Crassorum et Romani exercitus armis insigne: unde duæ ducentes Persidem viæ regiæ distinguuntur, læva per Adiabenam et Tigridem, dextra per Assyrios et Euphratem.' Oiselianns, *post domitos et parthica fulmina caros*, Gyrard. tamen Lucens, et prim Vatican. *post obitus et Parthica fulmina caro* vel *claros*: scribe, *Cum sibi, post obitus et Parthica fulmina Cari, Sceptrum daret miles*; ut de Care Imperatore intelligatur, qui ad Ctesiphontem fulmine sublati, ut quidam volunt. Confirmat unice hanc conjecturam summus Claudiani imitator Sidonius Apollinaris Narbone: 'Nam quis Persidis expeditionem, Et victricia castra præteribit Cari Principis, et perambulatum Romanis legionibus Niphaten: Tum, cum fulmine

captus Imperator Vitam fulminibus parem peregit?' versu penultimo legendum *fulmine tactus*, vel *raptus*. D. Heins.

77 *Respuat incestum*] *Ingestum* Gruterus ad Senecam: et sic Lucens. ac prim. Vatic. *incertum* Scaliger. Delirius ad Senecam *hoc sceptrum*: perperam; Sidonius Panegyrico Aviti: 'Ut primum ingesti pondus suscepit honoris.' Plura adstruendæ huic scripturæ conguessit curis secundis Barthius. Mox *tum* pro *non* scripti. Idem.

Ingestum] *Ingerere* rem dicitur qui invito obnitentique obtrudit, quo pacto obtrusum Imperium singulari magnanimitate et æquanimitate refutasse ait Celerinum summ. *Barth.*

78 *Purpura primum*] Dignitas minor virtute. Vicit, ait, Fortunam et Ambitionem, contemnendo utramque. Idem.

79 *Metuitque repulsam*] Imo *meruitque* cum libris. Statius Surrentino Pollii: 'Spemque metumque domas, indignantemque repellis Fortunam;' sic lego, non *refellis*. D. Heins.

81 *Se confessa viro*] Bene iidem scripti *concessa*. Mox *delata* bene Pulmannus cum prim. Vatic. et Ambros. pro *delecta*. Idem.

82 *Majorem contempta probat*] Panlinus Benedictus, l. i. Martin. 'majorque probatur Dum cupit esse minor; nam Laudem temnere Laus est.' *Barthius*.

83 *Plena ducum*] Magistrum Militiæ supremum fuisse indicat. Plena dicit sumsisse, quia nullum prius gradum iniverit. Idem.

Plena ducum] Florent. S. Marci et Buslid. *ducit*; lege *ducis*: diem Oseilianus. D. Heins.

Ectus ad altum] *In altum* quatuor libri. Lego, *evectus in altum*. *subrehere* dixit Statius Lacrymis Etrusci, ubi *subrexit* minus concinne nunc legitur: 'Præcipuos sed enim merito subrexit in actus Nondum stellige-

Delph. et Var. Clas.

rum senior dimissus in axem Claudius.' Idem.

84 *Princeps militiæ*] Togatam dicit, ejus prius fuerit Princeps. Sed verius est de duobus hic sermonem esse Claudiano, Patre nimirum Celerinæ, cum de propagine materna antiquissima jam locutus sit, avoque materno: quorum ille jam sit dictus militiæ Princeps, hic vero jam dicatur Primicerius Notariorum, vel alia talis potestas constituta ad Rationes militiæ Romanæ. *Barth.*

Quo non illustrior extat Alter] *Qua* et *altera* cum libris. Pro *assignat*, *adsignat* prim. Vatic. Forte *ac signat*. D. Heins.

85 *Alter cunctorum*] Interpretatio hæc sit: Celerinus fuit ille præstantissimus stirpis auctor Celerinæ, a matre. Hujus cognomen assumpsit Pater Celerinæ, utpote multis præclaris ducebus eodem vocabulo eandem successionem ornantibus. Sic genitor Celerinus dicitur Celerinæ non a sua stirpe, sed conjugis matris, quæ plena fuit scilicet magnorum virorum. Vel et *sumsit* illud ad Patrem Celerinæ ita pertinet, ut nepoti ex filia maternus avus indiderit, ad memoriam præclarorum majorum ejus nominis. Clarum ex historiis ipsisque titulis, a materno genere sumsisse illustrium avorum nomina Proceres Romanos. Nihil vero verisimilius quam, ut dixi, de Celerinæ utraque stirpe sermocinari, ejus cum matrem ob res gestas laudare non posset, nec id ab eo expectaretur, laudat recensetque munus et dignitatem avi ejus materni. Sic clara omnia. *Barth.*

Tabulas assignat] Non dubito quin Celerinæ pater fuerit Primicerius Notariorum in Occidente, vir spectabilis, ad quem pertinuit cura Laterculi majoris, ut est in Notitia. Sub eo omnium dignitatum et administrationum notitia, tam militarium quam civilium. Scholas et numeros tractat,

Claud.

5 K

quæ omnia recenset Claud. Tribunus et Notarius, idcoque hujus rei sciens si quis alius. Vide Cod. l. xii. Tit. 7. *Clarcr.*

86 *Regnorum numeros*] *Rectorum numerum* prim. Vatic. ut l. ii. in Eutrop. 'Rectorum numerum terris perennitibus augent.' *Rectorum numeros* Oiselianus; de Præfectis Provinciarum ait. Mox prim. Vatic. 'constringit in unum Sparsas imperii vires, cunctosque recenset.' *D. Heins.*

Numeros] Militares cohortes. Quas olim cohortes, eo ævo numeros dici cæptos scribit Sozomenus in Historia Ecclesiastica. *Barth.*

88 *Depositum*] Tabulas ita videtur appellare modo dietas, quas apud ærarium, aut Scribam publicum, deposuerit, vel et alio loco Imperatoriorum thesaurorum. *Idem.*

Depositum quæ] *Dispositos* Lucensis et Oiselianus: *dispositos* quam Gyrard. *dispositis quæ* prim. Vatic. secundus *depositam*. Scribe ex vestigiis optimorum codicum, transposita verborum serie: *Rectorum tractat numerum, constringit in unum Sparsas imperii vires, cunctosque recenset Dispositos: quæ Sarmaticis custodia ripis, &c.* Aliter Barthius, quem boni codices hoc loco defecere. *Dispositi cuncti*, quomodo in veteri inscriptione Ariminensi: 'Ausoniis populis gentiles rite cohortes Disposuit, sanxit fœdera, jura dedit.' Mox *Getis* pro *Rhatis* libri. *D. Heins.*

90 *Quantum cinxere cohortes*] *Quantæ*; et mox *quanto* bene Raphael. scripti confirmant. *Idem.*

93 *Elegit Stilicho*] Exexit ad eas dignitates. Vel certe ut nuptiarum conciliator fuerit Stilicho, non secus ac Claudiano sponsam contulit Serena; docente ipsomet in Elegia ad eam. Quæ doctissimus Claverius de adoptione, minus credibilia autumo. *Barth.*

96 *Marcentes cupio quassare coronas*] Hoc enim Hymenæi officium. *Idem.*

98 *Mihi fistula*] *Jam fistula* prim. Vat. et Ambr. *D. Heins.*

99 *Responsura choris*] Vario modulamine, quali constant chori. *Barth.*

101 *Prælisque solutæ*] Præla erant in usu vestiaria, quibus vestes subditæ coërcebantur, ut nitorem formamque servarent. *Idem.*

102 *Dionæa*] Maternæ: quam mater Dione ipsi neverat. Hoc enim opificium indicat per maternam telam, exquisitum, rarum, sepositum, ornatum talibus Nuptiis protulisse atque impendisse Venerem significans. *Idem.*

Dionæa sumit velamina telæ] *Cleonæa reddit miracula telæ* prim. Vatic. *miracula* etiam unus Ambros. alii quidam *peplisque*: Buslid. *peplumque solutæ*: Lucens. et prim. Vatic. *prælisque*: et τὸ *solutæ* in mendo cubat. *Lego prælisque polita*; vel certe *prælisque solutis*. Ammianus, l. xxviii. 'Solutis pressorii vestes luce nitentes arbitra diligenter explorant.' *D. Heins.*

103 *Exstruitur currus*] *Currum* unus Ambros. ut Græcismus sit. neque aliter secundus et tertius Vatican. *Idem.*

Juga floribus halant] Omnia Veneris armamenta floribus rosisque ornata dicit, inter ea et currum. *Barth.*

104 *Columbas*] Vectura Veneris, Columbæ. *Idem.*

105 *Quæcunque fremementem*] *Fremente* cum Lucensi malo. Mox *rauci Padusæ*, non *rauca* Palatin. *raucas volucres* olores dixit Maro, Æn. vii. noster *raucum Padusum* ob olorum concentum. Auctor Pervigilii Veneris: 'Jam loquaces ore rauco stagna cygni perstrepuunt.' *D. Heins.*

108 *Ereptis obmutuit unda querelis*] *Abruptis* magis placet; ut alibi: 'abrumpt mutas in fila querelas.' Statius, Theb. vi. 'sic fata repente Concidit, abruptisque immutuit ore querelis.' Lib. v. 'moriens vagitus in auras Excidit, et ruptis immutuit

ore querelis.' *Obmutuit unda*, ut in illo Petronii: 'Jam Phasidos unda Orbata est avibus, mutoque in litore cantum Solæ desertis adspirant frondibus auræ.' *D. Heins.*

110 *Diffugiens nudavit olor*] *Viduarit* puto. *Idem.*

111 *Truces*] Satagentes, festini, serio operi intenti. Puerilis impetus innuitur. *Barth.*

113 *Confligunt*] Ludicris pugnis, dum quisque Deæ proximus venire vult. *Idem.*

114 *Inapune cadunt*] Dum impelluntur, incitatur vis volandi, et sic inpune cadunt, cum alis excipiantur, et inde melius volent. *Idem.*

Lapsu meliore volantes] Ordo horum versuum in vulgatis libris turbatus erat. Deinde *lapsus meliore volatu* cum Lucensi et octo aliis. *D. Heins.*

115 *Consequitur*] Et ipse pennipotentis nempē. *Barth.*

117 *Desuper invertunt calathos*] *Malō incurrunt*; de quo verbo adeantur quæ notamus ad Nasonem Pont. i. 9.

54. Pro *plenis pharetris*, vide ne scribendum sit *plenis canistris*: in *canistris* enim flores legebantur. Adinotata ad Fastos Nasonis, libro iv. 451. *D. Heins.*

119 *Ipsc pepercit Seirius*] Talia de campis Ennæis in Raptu Proserpinæ. *Barth.*

121 *Balsama*] Nuptiis adsueta, more Romano. *Idem.*

123 *Niliacus cortex*] Hic nobilissimi liquoris proventus. *Idem.*

124 *Aggreditur Cytherca virum*] *Nurum* scribe cum melioribus libris; et mox *puḍico* pro *cupido*. *D. Heins.*

Virum] Inepte. Scribe *nurum* cum Cujacianis libris. Cupidinem enim et Venerem simul extraxisse matris gremio puellam indicat.

Flentem] Metu primi vulneris, et amore virginitatis. *Barth.*

127 *Flavis crinibus Istrum*] Flava comas, ut Bissala Ausoniana, indidem et ipsa petita. *Idem.*

128 *Dextram viri dextramque puellæ*] Pronubarum officio. Sic Trebellius Pollio scribit Gallienum tenentem manus sponsi et sponsæ intercentum Poëtis illud nobilissimum Epithalamium recitasse. *Idem.*

129 *Tradit*] Mutuo junctis alternas manus. *Tradere*, absolute cedere cum omni re et jure. *Idem.*

130 *Vivite concordēs*] Votum novis nuptis primo loco debitum. Unde *Concordia* Nuptiarum matrimoniorumque præses.

Nostrum munus] Conenbitum. *Barth.*

132 *Labra ligent animos*] *Animas* lege; ut nuptiis Honor. 'labris animam conciliantibus;' quomodo recte illic Cl. Gronovius ex illo Græco τὴν ψυχὴν Ἀγαθῶνα φιλῶν ἐπὶ χεῖλεσιν ἔσχον' et illo Latino: 'Animula ægra et saucia eucurrit ad labias mihi:' quod utrumque exstat apud Gellium, xix. 11. vide totum carmen; plura enim illic ad rem. Adde Propertium, libro i. Eleg. 13. 'Et cupere optatis animam deponere labris:' ita enim scribendum, non *verbis*, quod est in vulgatis, multo minus *membris* cum Scaligero. Petronius: 'hæsimus calentes, Et transfudimus hinc et hinc labellis Errantes animas.' Theocritus in Oaristi, ubi lusum similem Venerium describit, τὰν ψυχὰν ἐπιβάλλειω dixit. Apuleius epigrammate, ubi de Osculis similiter agit: 'Quod si animam inspires, jam dona et carmina nostra Cedent victa tuo dulci loquo calamo.' Bion epitaphio Adonidis: Τοσοῦτόν με φίλασον ὅσον ζῶει τὸ φίλαμα. Ἀχρὶς ἀπὸ ψυχῆς ἐς ἐμὸν στόμα κεῖς ἐμὸν ἦπαρ Πνεῦμα τεδὸν βεύσῃ. Manilius, libro v. 'Oscula et in proprias animam transferre medullas.' Mox, ut ad Claudiannum revertamur, pro *virtute paterna* Gyrالد. et pri. Vatic. *proterra*. *D. Heins.*

134 *Sed precibus placanda*] *Pacanda* lege cum Vat. ut nupt. Hon. 'Impacata licet sæviat unguibus.' *Idem.*

135 *Scythicas iras*] Velut et has

patrias dicat a Danubio. *Barth.*

137 *Sic uxor sic mater eris*] *Malo cas*; sic apud Ovid. *Fast.* ‘*Sospes cas semperque parens.*’ Adeantur quæ notamus ad Epicedium Drusi Nasonianum, 472. et libro II. in *Entropium*, 157. de formula, *sic eat.* *D. Heins.*

Sic mater eris] Ratio optima persuadendi assensum in virginitatis

spolium. *Barth.*

139 *Dixit et aligeros*] *Aligera*. Mox *respersi pro dispersi cum libris.* *D. Heins.*

140 *Æthon*] Nomina a Solis equis apud Ovidium mutuata. *Barth.*

142 *Puro melle*] Non admixtis venenis, quæ cum melle armare tela cupidinum memorat Nuptiis Honorianis. *Idem.*

XXXII.

DE RAPTO PROSERP. LIB. I. PRÆFAT.

POEMA hoc ἀτελές et mutilum ad nos pervenit, ut et alia nonnulla ex Claudiani operibus. *Raptum Proserpinæ* auctor, puto, inscripserat, non de *Raptu*; quod barbarorum commentum. Sic *Tristia*, *Fasti*, *Amores*, *Ars amatoria*, et similia, apud Ovidium, non de *Tristibus*, de *Fastis*, atque ita porro. *L. Junii Moderati Columellæ Rei Rusticæ libros*, non de *Re Rustica*, optimus ac vetustissimus codex S. Germani Parisinus inseribit. Florentino dedicatum hoc opusculum ex Præfatione libro secundo præmissa colligimus; ut omnino mihi persuadeam, hinc errorem quorundam profluxisse, qui Claudianum Florentinum fuisse suspicati sint; cum nihil tam certum sit, quam in Ægypto et quidem Alexandria natum; quod argumentis multis evinci a me posset, nisi alii id jam præstitissent. Quid quod Alexandrinos dicacissimos fuisse constat? qua in re tam assiduus est noster, non tantum in epigrammatis, verum etiam in versibus epicis, et ubi maxime deberet esse se-

rius, ut jure censi possit decori hic non valde studiosus, et ad satyram quandoque descendat. Cæterum *Raptus* hic in V. Cl. Patricii Junii codice, in utroque Oxoniensi, priore Moreti, Putcanco, Regio, tribus Petavianis, quatuor Mediceis, Florentino S. Marci, Bononiensi, et duobus Ambrosianis, tribus Vaticanis et Palatino legabatur. In excerptis quoque Gyraldi et Livinei Vaticanis extabat: quamquam prim. Vaticano codici manu recentiore poematum hoc erat adscriptum; in reliquis codicibus desiderabatur. Habui præterea alium Patricii Junii codicem, alium item Petavianum, duos Vossianos, duos meos, duos Vaticanos, unum V. Cl. Thomæ Bartholini, in quibus poematum hoc tantum, cæteris Claudiani omissis, exhiberetur. Florentino hæc inseribunt vulgati codices, quod scripti non confirmant. *D. Heins.*

Argumentum hujus Epigrammatis est, Poëtam minutis et velut extemporalibus haecenus Poëmatis operata, confirmatum Famæ, audere

nunc majora, et Opus egregium condere velle, unde gloriam sibi inter prima nomina consecret. Apparere autem facile hinc potest non vilis operæ opus Claudianum suscepisse, ut et propositio arguit, totam videlicet vitæ humanæ meliorem fortunam et disciplinam cantaturum pollicentis. *Barth.*

Proserpinæ raptus, trita veteribus fabula, dat operi nomen : quem Nicomachus pinxit : Plin. xxxv. 16. Praxiteles ex ære finxit : idem xxxiv. 8. sed nec hujus color et juvenus, nec illius cælum, cum divinis Claudiani versibus conferri possunt. Fabulam fuse descripsere Ovid. lib. v. Metam. Fab. 6. et Fast. lib. iv. Tull. act. 6. in C. Verrem ; qui tamen ex Ennensium nemore raptam a Dite virginem contendit ; nostro reclamante, qui sub Ætna id factum vult : cui favet Diodorus, vi. 2. Argumentum autem pete ex Servio ad illud Georg. i. 'Nec repetita sequi curet Proserpina matrem.' Mythologiam ex Plutarch. lib. περὶ τοῦ ἐμφαινομένου προσώπου τῷ κύκλῳ τῆς σελήνης. *Dempster.*

1 *Inventa, &c.*] Maria navibus adire Phœnicas instituisse, Mela auctor est. Et Tibullus : 'Prima ratem ventis credere docta Tyros.'

Inventa] Excogitata : *invenire* ergo et *reperire* hoc inter se distant, quod alterum studii sit, alterum fortunæ. Sic Ovid. 'Tu non inventa, reperta es.'

Profundum] Mare. *Parrhas.*

2 *Rudibus remis*] Rude est quicquid inexpertum propositæ rei est, ideoque ad eam ineptum etiam. Sic rudes remi hoc loco, et rude æquor, non adusuetum vehendis navibus. *Barth.*

Rudibus] Non elaboratis. Ad ipsos etiam homines referri potest, qui tum navigationis non satis periti erant. Sic Ovid. 'Vela dabat ventis, nec dum bene noverat illos.'

Sollicitavit] Sic terram vertere proprie *sollicitare* dicitur. Tibullus : 'Et teneram ferro sollicitavit humum.' Componitur ex *solo* et *cito*, pro moveo : *solum* vero, maris etiam nomen. Virgil. 'Subtrahiturque solum.' *Parrhas.*

Sollicitavit aquas] Sollicitari ad difficultatem pertinet, ab animatis ad inanima traductum. *Barth.*

3 *Dubiis flatibus*] Incertam ventorum fidem incessere vult, ut *dubia* omnis tempestatum vis. *Idem.*

Ausus] Quoniam rem arduam et inconcessam tentavit. Sic Horat. 'Audax...Gens humana ruit per vetitum nefas.'

Dubiis] Incertis, quod iidem semper non spirant : et qui se ventis committunt in dubio vitam habent. *Parrhas.*

Committere] Fidei velut eorum credere.

Album] Lucanus, lib. iii. 'et fluctibus aptior alnus.' *Barth.*

4 *Natura negat*] Uti clarum ex corporum, ut Christiani loquuntur, factura. Similiter in alia re Juvenalis : 'Si natura negat, facit indignatio verum.' Veteres vero navigiorum usum contra voluntatem Deorum et conditionem humanæ naturæ inventum aiebant. *Idem.*

5 *Tranquillis undis*] Lacum aut stagnum intelligit.

Credidit undis] Commisit vitam iis suam. Ut navigantium audaciam describant Poëtæ, credere se eos aiunt fluctibus, ventis, mari, quorum omnium tamen nullam prorsus esse fidem nemini non constet. Seneca : 'Animam levibus credidit Auris.' *Barth.*

6 *Littora securo tramite summa legens*] Vetus liber Vossianus *secreto*. Prudentius : 'Invenit expositam secreti in littoris acta.' Apuleius, Met. x. sub finem : 'electo secreto littore :' sic et apud Val. Flaccum, libro iii. 'Tum secreta trahens Phœbeum ad

litora Mopsum.' *D. Heins.*

Securo tramite] *Trames* iter est tutum per medios errores, ambiguasque vias.

Littora legens] Nautica locutio, ἀντὶ πρᾶτεριε, transire. Virgilius: 'Littoraeque Epiri legimus.' *Barth.*

Littora summa] Mari et terræ confinia. *Parrh.*

7 *Longos tentare sinus*] Immensos, longinquos. Sic μακρὰ θάλασσα Poëtis Græcorum. *Barth.*

Sinus] Littorum flexus et oras interius recedentes, quas Græci κόλπους appellant. *Parrh.*

8 *Leni caput*] Nondum ausus vehementi, tentavit primo leni vento, quomodo vela credere posset. *Barth.*

9 *Paullatim præceps*] Audaciam, quæ perpetuo præceps est, nunc paulatim crevisse dicit de industria. *Idem.*

Præceps audacia] Quæ nihil pensi habet, et omnia temere aggreditur. *Parrhas.*

Præceps audacia crevit] Eustathius Swarthius in *Analectis*, et enris prioribus Barthius, legunt, in *præceps*; non sequor. Lib. i. in *Rufin.* 'cæco præceps audacia vultu.' Ammianus Marcellinus, l. xxx. 'Horum obstinatione libertatem temeritas, constantiam audacia præceps, eloquentiam inanis quædam imitatur fluentia loquendi.' Lib. xx. 'Defensores, ni vigilassent, exitium adfore jam sperantes, in audaciam ruere præcipitem.' Ovid. *Halieut.* 'Quæ laus prima canum, quibus est audacia præceps.' Ita *præceps amentia et discordia* Statio. *D. Heins.*

10 *Languentem*] Qui torpore nos alligat, et ignavos reddit. *Parrhas.*

Dedidicere metum] Non quidem eum didicerant, sed tamen habebant, nempe a natura. *Dediscere* rem, est eam paullatim scientia et usu amittere aut deponere. *Barth.*

11 *Jam vagus irrupit pelago*] *Exsultat* Isingrinus; eleganter; ut apud Ovid. *Met.* lib. i. 'Fluctibus ignotis insultare carinæ:' et apud Silium, lib. xiv. 'Insultant pariter pelago.' Pro *irrupit* plerique tamen *irrupit*: et *pelagus* duo Petav. cum nuno Mediceo; quod præstat. Sic 'Intacti cum claustra freti...audax irrumperet Argo,' bello *Get.* Et bello *Gild.* 'talique supernas Irrumpit clamore fores,' et 'cohors experta pontum irrumperere' Statio, vi. *Theb.* *D. Heins.*

Irrupit Pelago] Papinius, libro vi. 'pontum irrumperere freta Longius.' *Barth.*

Exsultat] *Parrhasius* leg. *Irrupit*, q. d. contra naturæ fædus invasit et penetravit.

Calumque secutus] Eleganter Nauta cælum sequi dicitur, qui ab astris pendet, ut loquitur Valerius Flaccus. *Barth.*

12 *Ægæas hyemes*] Mare Ægæum, cujus tempestates pro sævioribus Poëtis; quia Ægæum mare turbidissimum. Jungit vero Ægæum mari Ionio, quod tempestates tam atroces inibi oriri consueverint, ut misceantur ipsi illi sinus. *Idem.*

Ægæas hyemes Ioniasque domat] Statius Propemptico Crispini: 'Cen super Ægæas hyemes abenttis amici Vela sequar.' *D. Heins.*

XXXIII.

DE RAPTU PROSERPINÆ LIB. I.

1 *Inferni raptoris equos*] Recte sive a Claverio sive Cujacio observatum est insigne artificium horum Claudiani carminum, tantum opus concinna gravitate ordientium, quæ granditate et assurgendo in numeros Raptoris velut prodeuntis vehementiam non tam indicant solum, quam et simul exprimunt, cum stridore et horrore quodam litterarum, torvum et tetrum illum effigurantium. *Inferna* dicuntur loca speciatim illa destinata pœnis damnatorum. *Infernus*, Orcus sive Ἅδης pro ipsis pœnis inferorum.

Raptoris] Proprie de virginibus rapi, ut in libris Juris Romani, quippe quæ resistere non possunt. *Barth.*

Inferni raptoris, &c.] Mira in hoc versu gravitas, et quæ tamen instar orationis paulatim adsurgentis. Exordium mutnatus est a Silio, qui ita habet Punicorum VII. 'Ceu quondam æternæ regnator noctis ad imos Quum fingeret thalamos, Ætnæa virgine rapta, Egit nigrantem picea caligine currum.'

Adflataque] Alibi Claud. 'Adflatus vicino Sole refugit.' Apud Petron. 'Ventosa loquacitas animos juvenum pestilenti sidere adflavit.' Claver.

Adflataque curru] Temerata, attonita, percussa. Nam a vi ignium super-norum, a pestilenti et vehemente quolibet spiritu, *adflari* talia denotat. Afflare fulminibus proprium fecit, quod etiam quæ procul sunt leni, et tamen valenti aura, ignis ille subtilissimus attingat.

Curru] Quo vectus Pluto erupisse inferis credebatur. *Barth.*

2 *Tænario*] Infero. Tænarus Spar-

tiatarum promontorium, quo loco descensum ad inferos fingunt Poëtæ. et Maro: 'Tænarias etiam fauces, alta ostia Ditis.'

Caligantes] Tenebrarum enim Regnum apud inferos. *Caligo*, obtenebratio visus, aut densiores nebulæ. Merito ergo penes eum tenebræ qui est omnis lucis consumtor.

Profundæ] Inferæ. Lucanus, l. I. 'Ditisque profundi Pallida regna petunt.' *Barth.*

3 *Junonis*] Proserpinæ, quæ inferorum Juno. Silius, l. XIII. 'conjug Junonis Avernæ.' *Idem.*

Junonis] Proserpina *Juno Lucina* a Latinis dicta, ut ex duplici ratione discas a Varrone, IV. de Ling. Lat. *Stygia*, a Statio, IV. Theb. 'Stygiæque severos Junonis thalamos.' Ab eodem etiam, *Ætnæa*, lib. V. Sylv. III. 'umbrarum reges, Ætnæaque Juno.' Et *Averna* a Silio, lib. XIII. 'Conjug Junonis Avernæ.' A Marone *inferna*, VI. Æneid. 'Junoni infernæ dictus sacer.' Forte quod 'inferius terræ hemisphærium per illam a Physicis antiquis significatum.' Macrob. l. I. Saturn. c. 21. Sic et *profundus Jupiter*, pro Plutone. *Dempster.*

Audaci cantu] Quia de rebus divinis non citra temeritatem loqui humanum os censetur, aut eas omnino homo contingere. *Barth.*

Audaci promere cantu] *Prodere* Isingr. et ex nostris octo; vere: quod et Claverius expressit, et probat curis secundis Barthius. Glossæ MSS. Balthasaris Moreti, 'Prodo, decipio, manifesto, vel credita detego, vel secreta in lucem produco.' Sic vates

diciebantur deos prodere, quorum mentes aut arcana revelabant. Multus in ea locutione Lucanus. apposite, lib. v. ‘nec tantum prodere vati, Quantum scire licet.’ et l. x. Achorens vates: ‘Fas mihi magnorum, Caesar, secreta Deorum Prodere.’ ita vetus liber Lovaniensis; non *parentum*. Paulo ante Caesar Achoreo: ‘quodcumque vetustis Insculptum est adytis profer, noscique volentes Prode Deos.’ atque ita ille saepe, ut libro primo Arruns: ‘vix fas, superi, quæcumque monetis Prodere me populis.’ et mox, ‘rapitur matrona per urbem, Vocibus his prodens urgentem pectora Phæbum.’ Ovid. Fast. III. ‘Sed poterunt ritum Pious Famusque piandi Prodere.’ ita meliores libri; vulgo *tradere*. Flavius Vopiscus Aureliano: ‘Itum deinde est ad templum, inspecti libri, proditi versus.’ ubi de Sibyllinis oraculis. Val. Flaccus, lib. III. ‘Ille mihi quæ danda forent lustramina cæsis Prodidit, ille volens Erebum terrasque rexit.’ et paulo ante, ‘vos prodite, Divæ, Eumenidum noctisque globos.’ Phineus apud eundem, lib. IV. ‘Fata loquax mentemque Jovis, quæque abdita solus Consilia et teris subito ventura parabat, Prodideram.’ Noster infra lib. III. ‘Quod si quis Cereri raptorem prodere divum Audeat?’ et paulo post, ‘passurus prodita regna.’ sed jam nimii sumus. *D. Heins.*

A Mens congesta] Meditantis hoc est, ut animo plura complectatur, ac inde post eligat, idque *cogitare* dicitur. *Parrhas.*

Congesta] In se ipsam, nullis adscititiis, aut aliunde accersitis viribus; neque est insolens dictum, unam tamen, licet virium inconclusarum, animam in sese adigi, ut oblita omnium externorum vacet sibi, et ita collecta et inspirata Deo efflerat in vulgus quæ concepit illa sui divina combustionem. Sic parabat extra se

spargi anima perhibetur, quæ, suæ dignitatis oblita intrinsecæ, abit in diversa studia rerum vanitati subditarum. *Barth.*

Congesta] At codex Gryphii *con-*
cussa: sed nostra lectio probatur Brodæo ex Platone; ac si dicat, congerie rerum confusa mentem implicitam non facile posse ordini. At ego memini me legere puerum in Vaticano, *commota*, quod confirmat Seneca, lib. de Tranq. animi ad finem: ‘non potest grande aliquid et supra cæteros loqui, nisi mota mens.’ *Dempst.*

Gressus remorcte profani] *Profani* perhibentur cujusque rei ignari, aversi ab ea, et indigni. Hos tales arcebant rebus sacris, ut auctoritatem earum facerent majorem, et religionem jam acceptam animis auferent veneratione, non admissis, nisi qui videbantur cultu irremisso digniores. Unde Horatius: ‘Odi profanum vulgus, et arceo.’ *Barth.*

5 Jam furor] Adflatum, perculsum, inspirationem, dicit; quales adfectant, saepe etiam adipiscuntur, Poëtæ. Furor autem Poëticus est *ἐνθουσιασμός* ille divinus quo cælitus adflata natio scribentium carmina de potestate sua exit, et furentis animi, ut loquitur Petronius, gerit speciem. *Impetum*, quia videlicet præcipitur velut mens, appellat Ovidius, lib. I. Pastorum: ‘Est Deus in nobis, agitante calescimus illo, Impetus hic sacra semina mentis habet.’ Poëtæ autem adflatum hunc videntur ea ratione maxime probasse, quod uberem et velut divinitus indultam fingendi licentiam eo sibi *ad-civerint*, non invito vulgo æstimationi eorum subscribente. *Idem.*

Furor] Id est, furentis animi vaticinatio. *Claver.* Sic Ovid. ‘Est Deus in nobis, sunt et commercia cæli: Sedibus æthereis spiritus ille venit.’

Humanos sensus] Nihil enim horum relinqui in adflatorum pectoribus vi-

deri volebant. *Barth.*

6 *Totum spirant præcordia Phæbum*] A Phæbo incitari se et compelli ad eructanda velut carmina, et iter Poëticum ingrediendum dicunt vates. *Totum* dicit Claudianus, ad magnificentiam carminis et Operis maiestatem respiciens; Spiritus enim nunc totus, nunc tota mente capi dicitur, nunc magnus, nunc maior, secundum Operis præsentis effectum.

Spirant] Anhelant.

Præcordia] Pectora, quæ divinus ille spiritus subit. Alludere videtur inspiratam vatem Maronis: 'Bacchatur vates magnum si pectore posset Excussisse Deum,' &c. *Barth.*

7 *Delubra*] Fana Pagana hoc titulo præcipue signantur.

Moreri sedibus] Quo genere maiestatem suis nugis faciebant impuri spiritus. Lucanus, lib. v. ubi falso simulat adflari Phæmonœ: 'nulloque horrore comarum Excussæ laurus, immotaque culmina templi.' *Barth.*

Trepidid] Emotis et evibratis.

8 *Claram dispergere cubina lucem*] Inapte hæc aliter quam de Dei luce totum templum implente intelligantur, cum ipse doceat sequentibus verbis, 'Adventum testata Dei.' Sic autem inæm insuetam comitari adventum Deorum seisciebant. *Barth.*

Dispergere culmina lucem] Libri omnes *lumina* vel *limina*. Nihil muto. Stat. Theb. 1. 'radiant majore sereno Culmina.' Val. Flaccus, l. v. 'Curie per summi fulgor laquearia tecti.' Ovid. Fast. 1. 'Flamma nitore suo templorum verberat aurum, Et tremulum summa spargit in æde jubar.' Male ergo vir doctissimus Johannes Meursius in libro de sacris Eleusiniis *fulmina* legendum hic censet. Si quid mutandum, *culmine* rescribam, ut ad τὸ *delubra* referatur. Aldi certe editio *lumine*. Mox *Cecropium* et *attollit* meliores libri; non *Cecropidum*, nec *extollit*; noster Epithal. Celerinæ: 'pri-

mas nec fas attollere tædas.' Statius, Theb. 11. 'Multifida attollens anti-qua lumina cedro.' Silius x. 'Ipse manu celsam pinum flammamque comantem Attollit duetor.' Apud Apuleium: 'Erant, qui præcunctas sudes attollerent,' lib. viii. Met. et postea: 'brachiisque humero tenus renudatis attollentes immanes gladios ac secures exsiliunt.' Seneca Hippolyto, apposite de eadem re: 'Mentem relaxa, noctibus festis facem Attolle.' *D. Heins.*

9 *Dei*] Non nominat quem, cum in genere omnes ita venire soliti fingantur. Intelligas de Apolline. *Barth.*

10 *Fremitus*] Hinnitus equorum Platonis. Virg. Georg. 'Tuque o, cui prima frementem Fudit equum,' &c. *Parrhas.*

11 *Cecropidum*] Atheniensium. Non enim proenl Eleusis ab Athenis. Eleusinia autem mysteria in honorem Cereris et Proserpinæ quotannis celebrabantur.

Sanctasque faces] Nam ad faces jactatas mysteria Eleusinia obibantur. Procurrebant autem simul, et faces coruscabant. *Barth.*

Sanctasque faces] *Faces sanctæ* ideo quod in sacrificiis Eleusinis adhiberentur, exemplo Cereris, quæ filiam quæsitura, tædas inflammavit, ex ignibus qui ex Ætna erumpunt, ut ait Tull. vi. Verr. et noster lib. iii. de Raptu ad finem: 'notæque jugis illabitur Ætnæ Noctivago tædas inflammatura labori.' Hinc in iis sacris solennis erat δαδονχία *tædæ gestatio*; et Callias sacerdos Cereris δαδονχος *Facifer* dicitur. Plut. Aristide princip. Ita intellige Poëtas: Ovid. Epist. Phyllid. 'tædifera mystica sacra Deæ;' et iii. Fast. 'Quos eum tædifera nunc habet ille Dea.' Juvenal. Sat. 11. 'Secreta coluerunt orgia tæda.' Et Dianæ Segestanæ simulacrum dextra manu facem ferebat, ex Tull. vi. Verr. eandem autem esse Dianam et

Proserpinam, disces ex Isid. lib. VIII. cap. 11. et ex versu illo vulgato sed ingenioso: 'Terret, lustrat, agit, Proserpina, Luna, Diana, Ima, suprema, feras, sceptro, fulgore, sagitta.' *Dempster.*

Attollit Eleusis] *Eleusin* rectius codices nonnulli. de quo ad Nasonem pluribus. *D. Heins.*

12 *Angues Triptolemi stridunt*] Quos illi munerata erat Ceres. *Barth.*

13 *Attrita*] Id est, Polita senlevia.

Lapsuque sereno] Placido, Clemente. Tales enim finguntur Dracones qui Deos vehunt. Hinc factum ut pro cælo pacato et elementi, *Serenum* absolute dietitetur. *Barth.*

14 *Roscas*] A colore et placiditate. *Rosea* vero lux omnis grati ruboris.

Cristas] Poëtas aiunt cristas de sua illa notissima liberalitate affinxisse draconibus, cum nullæ iis sint probatæ testimonio Jubæ Regis. *Barth.*

15 *Ternis Hecate variata figuris*] Tria enim numina hoc solo comprehenduntur, quod eleganter enarravit Prudentius, lib. 1. in Symm. 'Denique cum Luna est, sublustri splendet amietu: Cum succincta jacet calamos, Latonia virgo est: Cum subnixâ sedet solio, Plutonia conjux.' Virgil. 'tria virginis ora Dianæ.' *Idem.*

Ternis Hecate variata figuris] Petavianus unus et Bonon. *ternas figuras*, eleganti Græcismo: Prudentius contra Symm. 'terque suas eadem variare figuras Creditur.' Statii illa respexit noster, Thebaid. x. 'arcanae moderatrix Cynthia noctis, Si te tergeminis perhibent variare figuris Numen.' *D. Heins.*

16 *Exoritur*] Subitam præsentiam indicat.

Lenisque simul] Hoc est, Clemens, favens. Alii libri habent *latusque*, quod faciat lætos. Hinc Bacchus *Le-*

næus dictus, quod mentem leniat (ut vult Donat.). Alii volunt *Lenæos* Bacchi ludos esse, qui circum torcularia, quæ *ληνοὺς* Græci vocant, exhibebantur. Sed et *lenis* hic intelligi Bacchus potest, quoniam placide, nec a lymphatis, ut alibi, per insaniam colebatur. *Parrhas.*

Lenisque simul procedit Iacchus] Sic multi codices; alii *latusque*, quod Barthius amplectebatur curis secundis: sed nil necesse. Ansonius, Epist. 13. 'Sollicitat lenem comi sermone Lyæum.' Possis tamen et *lenis Iacchus* pro imberbi reponere; quomodo *lenis Aggeus* de Phæbo apud Horatium, libro IV. Od. VI. *D. Heins.*

Simul procedit] Cum Triptolemo nimirum Cereris ministro. Vel Cerere ipsa et Proserpina. Tribus enim his initiabantur, qui mysteria Eleusiaca capiebant. Vides *Iacchum* horum contubernio jungi, velut perpetuo affixum, et numine Divarum velut comprehensum. Et quis tot Deorum Cereri et ejus propagini amicior fingi aut gratior sociari possit Libero, præsertim ad Nuptiarum pompam ornandam, quam iste omnium festivitatum Choragus?

Latus procedit Iacchus] Virgilius: 'Lætiæ Bacchus dator, et bona Juno.'

Procedit] Pertinet ad pompam mediate velut cunctis. *Barth.*

17 *Crinali florens hedera*] Aptâ crinibus.

Florens] Ornatus. Hedera autem ornamentum Bacchi. Fortassis quia hedera capiti imposita genus quoddam ebrietatis, ut et vino permixta, inducit, ut Plutarchus, libro III. Symposiarum testatur.

Parthica velut Tigris] Hyrcanæ Tigridis pellis velamentum Baccho datum.

Velat] Non prorsus operit, nam Tigris una pellis obire totum non posset. *Barth.*

Parthica Tigris] Victa India curri-

bus triumphalibus Bacchus junxit tigres. Ovid. 1. Amor. Eleg. 11. Marcial. lib. viii. Epigr. 26. noster de iv. Honorii Consulatu: 'irent blandæ sub vincula tigres.' ideo hoc fictum, quod vinum ferocia quæque corda domet. Fulgent. Mytholog. 11. Notum satis heroas pellibus ferarum vestiri solitos quas superassent: sic Herculi Leonis, ut et Antæo, datur tergus. Stat. xi. Theb. ursæ Acestæ. Stat. lib. 1. Sil. 2. 'flavam maculoso nebrida tergo.' Sidon. earm. x. princ. Imo et Bacchæ sic indutæ: Sidon. earm. xi. 'Distincta latus maculosa nebride Thyas.' Auratos ungues ad mimesin Statii, vi. Theb. 'extremos auro mansueverat ungues.' *Dempst.*

Parthica relat Tigris] Unus Med. *Parthia*: sic *Arcadia nemora* pro *Arcadica* apud Senceam Hereule Fur. in vetusto exemplari: noster *Armenia ora* iv. Cons. Hon. *Gallia mulieres* Salust. apud Nonium: *Pharsalia tecta* Catullo: *gens Massylia* Luc. lib. iv. et similia. Πάρθοι ἄνδρες pari modo apud Anacreontem Od. lv. *Acrisia puella* pro *Acrisione* Sulpicio Luperco in Catalectis Pithæi. *Lydius infans* et *Lydia virgo* pro *Lida* in iisdem Catalectis: *Græcia tellus* in Periegesi Prisciani. *Mansolus rex terræ Carie* Ciceroni apud Gellium, libro x. cap. 18. *Eurimedon Pamphylium flumen*, pro *Pamphylo* apud Ammianum, libro xvii. *D. Heins.*

19 *Ebria vestigia*] More ebriosorum, ut Bacchum decet. *Barth.*

Mæonius] Mæones antiquo nomine Lydi vocati sunt, ut discimus ex Herodoto: apud eos præcipuo cultu Bacchus colebatur. *Parrhas.*

Fulcit vestigia] Alii *firmat*; recte. Thyrsos autem in hoc negotium utebantur Mystæ Bacchi, Principis sui ænaultantes morem. Virgil. iii. Æneïd. 'Trunca manum pinus regit et vestigia firmat.'

Vestigia] Pedes.

Thyrsis] Thyrsus est hasta hederis

involuta. *Barth.*

Mæonius fulcit vestigia thyrsis] *Mæonius firmat vestigia thyrsus* meliores: alii *figit*, minus bene. Virg. iii. Æneïd. 'Trunca manum pinus regit et vestigia firmat.' Lucan. iv. 'Dum labat et fixo firmat vestigia thyrsos.' Statius, Theb. 11. 'Medica firmat vestigia virga.' 'Firmare conto vestigia' apud Sidonium Majorani Panegyrico, et Epithalamio Ruricii, 'vestigia pinnis firmare.' Aleimus Avitus, lib. 1. 'Surgit et erectis firmat vestigia plantis.' Noster iv. Cons. Hon. 'Mox ubi firmasti recto vestigia gressu.' Juvenalis tamen Sat. xiv. quamquam minus ad rem, 'ancipiti figens vestigia planta.' *D. Heins.*

20 *Innumerus*] Sine numero, ultra numerum. Una enim vox est, nec bene Scaliger qui disjunct.

Famulantur Averni vulgus] Non famulatur, potiores scripti et primæ edd. probe. *D. Heins.*

Vacui Averni] Ita dicuntur loca inferorum, quod omnium, ut sequitur, capacia sint, et tamen vacua, cum umbræ nihil expleant, erudita fictione Poëtarum. *Barth.*

21 *Vulgus iners*] Nullius rei capax aut efficax. Vulgus omnis confusa turba. *Averni* quæ loca sint, vide apud Philostratum Apollonii, libro 11. capite 5.

Opibus araris] Omnia ad se trahentibus. Pluto enim ideo vocatur *Dis*, quod omnia et recidant in terras, et oriantur e terris. Sic *ararum mare* dixit Horatius, quod omnia injecta sorbet. *Barth.*

22 *Orbe*] Viventium.

Styx] Horrendum numen et jurementum superis, inferorum flavius. vide Apollodorum, lib. xx. de Diis. *Barth.*

23 *Interfusa vadis*] Novem ipsis. Virgilius: 'palus innabilis unda Al ligat, et novies Styx interfusa coërcet.' *Idem.*

21 *Æquora*] Capaces ipsius annis ripas intelligi vult.

Vorticibus anhelis] Scripti quos vidi omnes *gurgitibus*. ut apud Silium, lib. III. 'quem gurgitibus complexus anhelis Cunctantem immergit.' D. Heins.

Perlustrat] Circumit et perlabitur.

Anhelis] Ardentibus. *Parrhas*.

Vorticibus Phlegethon perlustrat anhelis] Ab incendio quo perpetuo uri et flagrare dicitur hic fluvius. Flammaram enim globos evolvere dicitur. *Lirentem Stygem* dicit, velut venenatam. *Barth*.

25 *Sacrarum rerum*] Absconditarum a vulgo, venerandarum, et divinitati proximarum.

Pandite] Sacrum verbum. *Barth*.

26 *I'estri poli*] Sunt enim et illic sidera. Vide lib. II. vs. 283.

Lampade] Flamma, face. *Barth*.

27 *Ferox Proserpina*] Sane merito ferox, unicuique pignus summi numinis, tot precis petitum, et pro virginitate nihil non ausura Proserpina. *Idem*.

28 *Dotale Chaos*] Novus usus, vetus tamen, vocis *dotis*, quæ hoc loco id denotat quod a sponso accipit sponsa, cum contra sit in usu usitatior. Sic Tacitus de Germanis: 'dotem non uxor marito, sed uxori maritus offert.'

Chaos] Ipsa regna inferorum: nam rapta Proserpina regni parte discessit, et ut æquo jure secum dominaretur permisit. Magis proprie Christiani scriptores *Chaos* vocant quod interjectum dicitur inter loca Damnatorum et Beatorum in Evangelio. *Barth*.

29 *Anxia*] Sollicitudine animum affligens. *Idem*.

30 *Unde datæ populis fruges*] *Leges* Claverii codex, quod placet: ita *leges* et *aristas* conjunxerit; utraq; enim Ceres munus; unde et *legifera* Virgilio dicta libro IV. ubi *frigifera* multo codices perperam: hinc et *θεσμοφόρια* ejus sacra, et *θεσμοφοριδζουσαι*: sed et *θεσμοφόρος* Ceres ipsa: utrumque etiam conjunxit Ovidius, lib. V. Met.

de Cere: 'Prima dedit fruges alimentaque mitia terris, Prima dedit leges:' et Callimachus: Μη μὴ ταῦτα λέγωμεν, ἃ δάκρυον ἄγαγε Διὸς. Κάλλιον, ὡς πολίεσσιν ἐδόθη τέθμια δῶκε, Κάλλιον, ὡς καλὰ μιν τε καὶ ἱερὰ δράγματα πρᾶτα Ἀσταχίων ἀπέκοψε. Triptolemus quoque tam leges quam fruges Atheniensibus dedisse credebatur: quam rem Porphyrius de abstinentia animalium, libro IV. et Hieronymus contra Jovianum libro primo attigerunt. D. Heins.

Datæ populis leges] Hoc enim beneficio Ceres junctim leges dedit hominibus. Ovidius, libro V. 'Prima dedit leges, Ceresis sunt omnia munus.' *Barth*.

Et glande relicta] Malo ut: tres scripti *tum*. Forte cur. D. Heins.

Glande relicta] Veterum cibos glandes fuisse tritissimum ex Juvenal. Sat. VI. princip. Val. Flacc. Argon. I. princip. Georg. I. princip. Plin. VII. 56. princip. Sidon. earm. 9. Arnob. lib. II. 'Sit panis ex farre, aut, ut sæcula imitemur antiqua, ex cinere calido glandes:' quod inventum fuit Pelasgi regis Arcadum, qui ob id βαλανηφάγοι vocantur: apud Herodot. in oraculo Pythio. Rhodig. XVI. 3. ubi tamen nota J. C. glandis appellatione omnes fructus continere, ut ait Caius. l. qui venenum. 236. ff. de verb. signif. Dempst.

31 *Dodonia quereus*] Per excellentiam hæc habet instar omnium. *Barth*.

Dodonia quereus] Alludit ad morem Græcorum qui sponsam curru vehabant ad maritum comitante affini, qui *parochus* seu *chamæpus* dicitur. Pollux, lib. III. Onomast. cap. 3. eum Pansanias *paranympium* appellat: licet de curru Plutonis nude intelligi possit, ut II. de Raptu habetur. Vide nostrum, ubi inquit: 'Pilentaque sacram præradiant ductura nurrum.' Dempst.

32 *Dux Erebi*] Pluto. *Barth*.

Exarsit in iram] *Exivit* Vossianus al-

ter, et secundus Vaticanus; ut apud Lucan. III. 'tamen exit in iram.' Plinius, Nat. Hist. lib. VII. cap. 19. 'Exit hic animi tenor aliquando in rigorem.' Vulgata tamen lectio non est sollicitanda. Martial. Spectac. 'O quam terribiles exarsit pronus in iras.' Mox *connubii* pro *connubiis* meliores libri; quod altero elegantius. *D. Heins.*

34 *Sterilesque diu consumeret annos*] Incensatur et hoc loco Claudianus, quod sterilitatem eo in regno indignari faciat Plutonium, ubi perpetua ea sit. Ego vero Poëtas, ut sunt ambigui oris in talibus, minime tam stricte etiam apud inferos sterilia conjugia ponere scio, quin et in locis mortis nasci faciat sobolem, ut Nympha ibi Orphne pepererat sane Ascalaphum. *Barth.*

35 *Nullasque mariti*] Vetus liber habet: *nudasque maritæ*: quasi illecebræ et blanditiæ sint magis propriæ feminarum. *Claver.*

36 *Nomen*] Ipsum parentis, ut sic dicam, statum. *Barth.*

37 *Barathro*] Ipsum inferorum locum *Barathrum* dicunt, qua Græci, qua Latini Poëtæ. *Idem.*

39 *Sontibus Hydri*] Pastis sanguine scelerate profuso. *Sontes* noxios denotant. Sic nocentes vicissim pro sontibus ponuntur. *Idem.*

40 *Quatens*] Facem instar signi bellici extulisse Tisiphonem dicit.

Infesto lumine pinum] *Infausto* Aldus cum Parrasio et scriptis; recte. Ovidiana Hypsipyle: 'At mihi nec Juno, nec Hymen, sed tristis Erinny's Prætulit infaustas sanguinolenta faces.' Statius, Theb. III. 'Movitque infausta sinistram Juno facem.' *D. Heins.*

Pinum] Hæc infelix arbor ludibrio Poetarum faces Furiarum instruit. Faces autem præcipua earum arma. *Barth.*

41 *Armatos*] Suo quodam modo. *Pallentia* autem omnia infera, a colore

mortis. *Idem.*

42 *Pene reluctatis*] Valet idem quod reluctari ausis, aut reluctantibus, aut quæ tum reluctatæ fuissent. *Idem.*

44 *Pubes Titania*] Gigantes post victoriam Phlegreæ a Jove in carceres avernales compacti. *Idem.*

46 *Ægæon*] Unus fratrum terrigenarum. Sidonius: 'Sternitur Ægæon, Briareus, Ephialta, Mimasque,' &c. *Idem.*

Arcto de corpore] Constrictus nimirum erat aretissime. Nodi innexa sunt vincula. *Vincula* autem illa erant *adamantina*. Papinius, lib. IV. 'Quid tibi moustra Erebi, Scyllas, et inane furentes Centauros, solidoque intorta adamante Gigantum Vincula, et angustam centeni Ægæonis umbram,' &c. Quem locum respexit Claudianus noster. *Idem.*

Arcto de corpore] Prim. Vatic. *pectore*. Pro *arcto pectore* multi *aucto*, hoc est *aucto*, quomodo tres quatuorve ex nostris codicibus: *arcto corpore*, quomodo *arcture* et *angustare animum* Lucanus dixit. Mox pro *vultu* minus bene alii *fletu*. Complecti et osculari genua, supplicantis indicium.

47 *Motu*] *Centimanos* Gigantas vel pueri norunt. *Motus* autem hoc loco notat celeritatem, promptitudinem. *Barth.*

48 *Vetueret*] Respicit ad formulam Tribunalium, *Veto*.

49 *Ante pedes*] Supplicantium habitum componit. Lucanus, libro VII. verbis Pompeii: 'Imperii salva si majestate liceret Volvere ante pedes.' Hoc est, supplex genibus vestris acciderem.

Fulere sereram cantem] Ultimum supplicantis ab humilitate indicium, crines evulsos projicere. *Barth.*

50 *Genibusque suas*] Vetustissimus mos supplicantium manu altera barbam, altera genua amplecti.

Supplice vultu] Major pars librorum *fletu*: siquidem ea munera flere fas est. Ovid. 'Neque enim cælestia

tingi Ora licet lacrymis.' *Barth.*

51 *Admovere manus*] Supplicantium mos genua contingere. Plin. lib. XI. cap. 15. quod multis locis Tiraquellus in Alexandrum docet. Vide Suet. Tiber. cap. 21. Claud. 44. quod quam sit antiquum ex Homero patet, Iliad. I. 407. Iliad. VI. princ. Ratio pulcherrima est apud Isidorum, lib. XI. quod 'ad genua prostrati lachrymantes utrum maternum animo reputent; nam in homine formando genua genis hærent.'

Quarum sub jure tenentur Omnia] Ipse etiam Jupiter. *Barth.*

52 *Fatorum pollice ducunt*] *Fatali* Gyrald. et mox pro *pensis* Moret. et primus Petav. cum uno Vatic. *fusis*; ut apud Virg. de Pareis: 'Talia sæcla suis dixerunt currite fusis.' *D. Heins.*

53 *Ferratis*] Ob necessitatem fatorum. Aurata autem pensa rebus lætioribus. *Barth.*

55 *Noctis*] Tenebrarum, noctis, Inferorum. Virgilius, lib. X. 'in æternam clauduntur lumina noctem.'

Noctis arbiter] Pluto. *Barth.*

57 *Finem cunctis et semina præbes*] Ex doctrina veterrimi illius Musæi, qui princeps scivit ab eodem omnia proficisci, et in idem omnia resolveri. *Idem.*

58 *Nascendique rices*] Vide Lucretium, lib. I. et III. Aristotel. lib. de Ortu et Interitu. *Idem.*

59 *Qui vitam lethumque regis*] *Scris* primus Petav. eleganter. Statii sui illa lib. VIII. respexit, 'Fata serunt animas, et eodem pollice damnant;' et mox illa, ubi Amphiaræus ad Ditem: 'o cunctis finitor maxime rerum, At mihi, qui quondam causas elementaque noram, Et sator.' Janus a Septimio apud Terentianum de metris 'catus rerum sator.' 'Hominum sator atque deorum' Jupiter Virgilio, et 'divum sator' Statio, et 'ævi sator' Silio Italico. 'Sol lucis sator' Rufo Aviceno, 'aries ovium sator' in Ca-

talectis Pithori. Arnobius, libro primo, de Deo: 'Ipse est enim fons rerum, sator sæculorum ac temporum.' Paulo post *certique* malim. *D. Heins.*

60 *Gignit materies*] "Γλῆ illa, quam nunquam deficientem, æquavim mundo commentati sunt. *Barth.*

61 *Certis ambagibus ævi*] Mille annos definit Claudius noster lib. II. in Rufinum, secutus Virgilium. *Ambages* sunt illi abitus reditusque in idem venientes. *Idem.*

62 *Animæ mutantur in artus*] Hæc vera lectio, quam primæ editiones agnoscunt et meliores scripti. Male ex suo libro Claverius *mittuntur in ortus*. Μετεμύχασαν Pythagoricam respexit, Statium suum denno imitatus, qui Theb. VII. 'pigetque Tot mutare animas, tot reddere corpora vitæ.' Pythagoras ipse apud Ovidium, Metam. XV. 'Omnia mutantur, nihil interit.' *Animæ* et *artus* Maro etiam conjunxit Æneidos quarto: 'Et cum frigida mors anima seduxerit artus.' Mox ibidem: 'Quæ luctantem animam nexosque resolveret artus.' *D. Heins.*

63 *Pacis*] Amorem vocat IV. Consul. Honor. Quo amplexa se per suas partes universi istius catena conservat tenorem suum. *Barth.*

64 *Novitque colus*] Nostra dicere vult, quod eleganter subintelligitur. *Idem.*

65 *Civili converte tuba*] Hoc est, muta. Vir maximus in ora libri sui *conrelle*; perperam. Epist. ad Olybr. 'Canescet Geticis Meroë conversa pruinis;' ubi frustra legunt *conspersa*. Si quid mutandum, *committe*, cum tribus Medicis et codice Bartholini, corrigam. Mox pro *incestis* Vatic. Isingr. et quatuor alii *illicitas*: non sequor. *D. Heins.*

Converte] Id est, Everte.

66 *Incestis*] Impuris, sceleratis. *Barth.*

67 *Posce Jovem*] Atrocis animi personam habet Pluto, qui bello po-

tius præsentario quam misso nuncio volebat quæsitum conjugium, idque illico, priusquam quosquam de hoc ejus consilio constare posset. Jupiter autem plurimis Poëtarum locis et auspex et confector et sancitor fœderum conjugialium. *Barth.*

Posce Jorem] Mos prius uxorem petere, quam ducere. noster in epist. ad Serenam. Sidon. lib. vii. Ep. 2. ‘adolesceus uxorem petit, impetrat; conscribuntur tabulæ nuptiales.’ Metam. I. Fabul. 9. Catull. Ep. 68. Isid. ix. 8. ‘proci, nuptiarum petitores.’ l. unic. C. Theod. ‘si quis eam enjus tut. fuer. corrup.’ Plaut. Curcul. act. v. scen. 2. fine. et Anl. sc. *Præ-sagibus*: unde formulam petendi spondendique discas. *Dempst.*

Vix ille pepercit] Scribendum: *vix illa: pepercit, Erubuitque preces.* Ut subitus tyranni motus ad bellum, ita et repentina ad meliora consilia admoniti reversio. Hoc velle Claudianum prorsus indicat, quod sequitur, ‘Quamvis indocilis flecti.’ *Barth.*

Vix ille pepercit] *Vix illa: pepercit* Barthius; probe. Paulo post *bella cupit pro flare* e Claverii libro est. Stat. Theb. xii. ‘Hinc Notus, hinc Boreas, hinc fuscis Africus alis Bella movent.’ *D. Heins.*

68 *Aninusque relanguit*] *Elanguit* idem Barthius, ex illo Statii loco: ‘his paulum furor elanguescere dictis Cœperat.’ *Idem.*

71 *Getica*] Thrax enim ventus Boreas. *Barth.*

72 *Bella cupit*] Procellis et tempestatibus pugnant venti.

Sonoro] Maronis, ‘tempestatesque sonoras.’ *Barth.*

73 *Rapturus*] De vehementi turbatione etiam immobilium rerum hoc utuntur scriptores. Pertinet ea vox simul et ad celeritatem. *Idem.*

74 *Vanescit inanis Impetus*] Elegans loquendi genus, quod geminationem rei sive Pleonasmum occultum licet dicas, *inanis vanescit.* Si enim

inanis, hoc est, jam evanidus, jam vanuerat quidem. *Idem.*

75 *Fracta*] Retusa, contraeta.

76 *Maia genitum*] Mercurium accersit Oratorem. Mercurius Rhetoricen et Oratoriam docuit homines, ejus beneficii ergo cultum Divinum adeptus, et Deorum Legationibus destinatus.

Fervida dicta] Qualia ferebat animus ira turbidus. *Barth.*

77 *Cyllenius*] Vibius Sequester: ‘Cyllene, mons Arcadiæ; unde Cyllenius Mercurius.’ Mons autem ille altissimus, Mercurio sacer.

Adstitit] Ad repentem adventum intellige.

Alas] Hoc censetur, ob alas additas galero et pedibus, Mercurius sapiens. *Barth.*

78 *Somniferam*] Homerus, Il. 2. Papinius, Thebaid. i. ‘Tum dextræ virgam inseruit, qua pellere dulces Aut suadere iterum somnos,’ &c. *Idem.*

Tectusque galero] Mercurii petasum intellige, quo Solis et siderum ardorem defendit, dum per aëra magnum remigat. *Claver.*

79 *Rudi fultus solio, nigraque*] Picturam Plutonis spectandam velut proponit.

Nigra Majestate] Nigra enim omnia Mortis, et nigror ejus colos.

Verendus] Terribilis. *Barth.*

80 *Majestate*] Majestas enim quædam cum horrore gravitas est.

Fado situ] Non enim in lucem venerant catenus umquam. *Barth.*

81 *Mæstissima nubes Asperat*] Ipsam mortem describere satagit, quæ a Plutone tamen aliud numen habebatur. Cujus officium erat thesauris Iditis mortuos adnumerare. *Idem.*

82 *Asperat*] Timendum facit, terrefiat.

Riget] Velut immobilis. *Barth.*

83 *Terrorem*] Horrorem primus Petav. et quintus Vaticanus pro diversa lectione; ut de formæ squallore et

inclementia intelligatur. Mox *Cocytos* meliores scripti, *D. Heins.*

84 *Ore tonat*] Virgilius, l. iv. ‘Tercentum tonat ore Deos.’

Silent Atria] Ut Jove loquente cœlum, *Barth.*

85 *Ingens Janitor*] Cerberus, *Idem.*

86 *Lacrymarum fonte*] Allusum Cocyti Etymon, *Idem.*

87 *Tacitis Acheron*] Alioqui a planetibus et querelis nominatus. Ut vero hi Acheron et Cocytus vere flumina sunt, sic et Styx, *Idem.*

89 *Tegeæ*] Notissima appellatio Mercurii. Statius: ‘Et de Mænalia vulnere Tegeaticus umbra.’

Commune profundis Et superis numen] Usibus amborum hæc et illæ commens. Horatius: ‘superis Deorum Gratus et imis.’ *Barth.*

90 *Fas*] Pro jure fandi seu copia hic dici videtur, *Claver.*

91 *Facis commercia mundo*] Ultro citroque negotia expediundo, *Barth.*

92 *I celeres præscinde notos*] Sic Isingr. et Claverius: cæteri male *I celer et*; et sane elegantius τὸ et subintelligitur, quomodo frequenter Statius: ut omnino existimem, lib. vii. Theb. legendum: *I medium rapido Boræan prælabere saltu*; non *Boræamque clabere*: noster infra l. iii. ‘Illa colorato zephyros prælapsa volatu:’ lib. vii. ‘Sed quid ego hæc? I, Tartareas ulciscere sedes, Tisiphone.’ Prudent. Peristeph. passione Agnetis: ‘I stringe ferrum, miles!’ et Apotheosi: ‘I, scriba, tripietis Digere versiculis!’ sic utroque loco ex optimis exemplaribus scribendum, *D. Heins.*

I celer et præscinde Notos] Statianum. Theb. i. ‘Portantes præcede notos, Cyllenia proles.’ *Barth.*

94 *Si nobis noxia rires*] Lege sic nobis noxia rires. Ita nihil deerit ad tyranni expostulatoriam orationem, qui non ideo jaetat sese servire datum tyrannidi fratris, quia regno cœlesti, ut videri indignabundus vult, sit ab

eo interversus: esse et in locis horridis illis et tenebrosis viriles animos, et robur in armis, *Idem.*

Sic nobis noxia rires] Hæc et sequentia scriptis debemus; quæ mendose vulgo leguntur: vidit et Barthius, *D. Heins.*

95 *Fortuna tulit*] Pro abstulit. Virgil. ‘Omnia test atas.’ Sic *robur et arma* hic prope eadem res sunt. Respexit forte ad illud Juvenal. ‘spoliatis arma supersunt.’

96 *Rupta dies*] Diem comparatione inferiorum Poëta dicunt quicquid illorum non est, quicquid sub sole est.

Jacentes] Desperabundos, animum despondentes, *Barth.*

97 *Cyclopia tela*] Arma quæ Jovi fabricabantur Cyclopes. Fulmina nimirum, *Idem.*

98 *Stringimus*] Dno veteres *spargimus*. Ovid. Fast. iii. ‘Ecce Deum genitor rutilas per nubila flammæ spargit.’ Mox pro *vanas auras*, legendum *aures*, quod secundum Vaticanum confirmat: codex Pomponii Læti, *vano tonitru deludimus auras*. Virgilius illa cogitabat: ‘an te, genitor, cum fulmina torques, Nequicquam horremus, cæcique in nubibus ignes Terrificent animos, et inania murmura miscent?’ Isingrini certe codex *vanas hominum deludimus aures*; sic ‘stolidas aures’ Prudentius dixit Apotheosi: et Hamartigenia: ‘Auditus felix stolidæ conservet ab aure:’ ita antiquissimus Puteanorum codex; vulgo *ab arce*. Ovid. Met. lib. xi. ‘nec aures Humanam stolidas patitur retinere figuram.’ *D. Heins.*

Tonitru deludimus aures] Exprobratio iracundiæ aut fastus, quam dictat inconsultus fervor alia omnia de re scienti, *Barth.*

99 *Grati luminis*] Quid enim eo gratius? *Idem.*

Grati quod luminis expers] Superis prior Moreti: lego *superi luminis*; ut *superum* lumen lumini infero opponat. Virg. Æn. vi. ‘Inclusas animas su-

perumque ad lumen ituras Lustrabat.
D. Heins.

100 *Tertia supremæ*] Adeo non comparabilis cum superna sorte, ut Eucherius Homilia in III. Adventus, merito inferos cloacam mundi appellaverit.

Sortis] Partis quæ sorte est translata in Plutonem. *Barth.*

Supremæ sortis] Divisionem fratrum Deorum infinitis pene locis Tiraquellus confirmat, reclamante tamen Callimacho in hymno Jovis. Ego puto consuetudinem illam manasse ex eo, quod regna ambigua sorti subjicerentur; quod de Tyrrheno et Lydo narrat Patereul. Rom. hist. lib. II. Serv. ad II. et VIII. Æneid. et successoribus Alexandri Plutarch. Eumene: hinc Sidon. lib. VI. Epigr. 6. 'Limes Gothicæ sortis:' et lib. VIII. Ep. 3. 'Promotæ limitem sortis,' id est, regni; quod in re incerta tantum valebat. *L. sed cum. ff. de judiciis. L. si quæ. ff. famil. eriscundæ.* Antiquitas ejus ritus a bello Thebano petitur. Stat. I. Theb. 'Sorte cadebat dilatus Polynicis honor:' et ipse Ethocles, lib. II. 'quæ sors justa mihi.' *Dempst.*

102 *Signifer*] Zodiacum dicit, quo intelligit ipsum cælum. *Barth.*

103 *Sed thalamis etium prohibes*] Non thalamos meliores scripti et editiones nonnullæ; recte. Simili modo apud Ovidium multis locis peccatum: quæ de re ad illum poëtam. Cæsar, I. II. de bell. Gall. 'Sin minus possent, agros Rhemorum popularentur, qui magno nobis usui ad bellum gerendum erant, comœatque nostros prohiberent.' Sic veterrimus liber Lovaniensis, atque ita alibi quoque Cæsar; vulgo *comœatusque nostros sustinebant.* Mox quartus Vaticanus, *Nereïda glauco Neptunus gr. c. Amphitriten.* D. Heins.

105 *Consanguineo sinu*] Soror enim. In conjugum autem gremiis inveniunt solatia laborum Heroës.

Consanguineo] Sororio. Soror Jovis
Delph. et Var. Clas.

Juno. *Barth.*

106 *Latonia furta*] Unde Apollo et Diana. *Idem.*

Latonia furta] Jovis adulteria cantarunt Græci Latinique Poëtæ: ex Latona suscepit Apollinem et Dianam: ex Cerere Proserpinam: ex Themide Astræam. *Dempst.*

107 *Cerere*] Unde Proserpina.

Magnamque Themis] Hanc quoque complexus est bonus ille Jupiter.

Creandi] Generandi. Sic *Creatorum* sæpe Eunodius pro patre usurpat. *Barth.*

Tibi tanta creandi] Q. d. Tot arva genitalia tibi sunt exposita, ut ubivis queas vomerem figere. Venuste vero Seneca ridet hunc sobolis propagatorem, quærens cur post tot natos liberos sterilecat. *Claver.*

108 *Natorum turba coronat*] Sunt enim copiosi illi ornamentum unicuique felicitatis paternæ. *Corona* circulus est, itaque circulo quodam natorum ambiri Jovem ait. *Barth.*

Felix natorum turba] 'Qui liberos plures habebat, prior fasces sumebat,' ex capite septimo Legis Juliæ. Gell. I. II. 15. notum est jus trium liberorum habenti multa supra alios licuisse, ex Martiale. Suet. Cæs. cap. 20. Et ἀρεσκία, primi divortii causa ex Valer. lib. II. 1. et Gell. lib. XVII. cap. ult. et IV. 3. Halicarnass. lib. II. Ideo 'felicem natorum turbam' vocat, quod multa commoda afferret: ut post 'gaudia nostri sanguinis.' *Dempst.*

109 *Deserta aula*] Alludit illa Didus apud Maronem: 'si quis mihi parvulus aula Luderet Æneas.'

Mærens] Imperfecta enim domus sine liberis, ut alibi loquitur. Et filiam sic gaudia vocat matris. *Barth.*

110 *Implucidas*] Nunquam quiescentes. *Idem.*

111 *Non adeo toleranda quies*] Non huc usque se extendat ille noster torpor notissimus; placet vero nunc otium illud seponere.

Primordia testor] Arcanas origines,

mysteria initialia. *Barth.*

112 *Intemerata*] Nunquam pejerata, sacrosancta. Stygiam autem paludem intelligit, Decorum sacerrimum juramentum. *Idem.*

113 *Cicbo*] In prælia. *Idem.*

114 *Tartara*] Quicquid sub terra regnorum fingebatur, hoc habebat nomen.

Saturni] Qui miser eviratus a filiis et in avernalem erat carcerem, sine spe emissionis, compactus. *Barth.*

Saturni luxabo catenas] Saturnus catenatus, ob tarditatem motus sui, Fulgent. seu quod tardi sint Dii ad vindicandum; seu quod pueri in utero quibusdam vinculis detineantur. Macrobi. ex Apollodoro, lib. 1. Saturn. cap. 8. Saturnalibus solvebatur, Stat. lib. 1. Silius, lib. vi. princip. 'Saturnus mihi compede exolutus.' *Dempst.*

Tartara, Saturni veteres luxabo catenas] Inde in omnibus fanis Romanorum, vincula statuis Saturni injecta erant, quæ festo ipsius solvebantur, in memoriam securitatis et felicitatis, quam sub illo egerunt homines. *Idem.*

115 *Obducam tenebris solem*] Non luem scripti. *D. Heins.*

117 *Vix efatus erat*] Summam expeditionis celeritatem arguit. *Barth.*

118 *Pater*] Jupiter. *Idem.*

119 *Diversos ducens animos*] In diversa; ut in illo: 'se matutinus agebat.' Hoc est, matutino tempore. *Animos* pro adfectibus.

Diversos ducens animos] *Diverso* Claverius ex libro suo. Putem *divisos ducens animos* ut in illo Maronis: 'Atque animum nunc huc celerem nunc dividit illic.' Adeantur curæ nostræ secundæ ad Nasonis Met. iii. 380. *Fulgidus* etiam pro *Lucidus* ab eodem libro est. *D. Heins.*

Sequatur Conjugium] Non invita. *Barth.*

120 *Pro sole*] Vice Solis. *Idem.*

121 *Sententia*] Quicquid post diurnam animi alternationem concluditur et pro rato habetur, dicitur sen-

tentia.

Sedit] Placuit firmiter et constanter. *Barth.*

122 *Ætnææ Cereri*] *Ennææ* Turnebus in Adversariis; quod Gyrald. codex et Oxoniensis confirmant, nisi quod aspiratio addenda: in tertio Vaticano mendose *Eunnææ*. Frustra igitur Claverius Gyraldum Syntagmate xiv. de Diis gentium sic emendantem carpit; frustra pro vulgata scriptura velitatur Barthius. *Hennææ Ceres* tam ab oppido Siciliæ, quam pago Attico, cui colebatur, dicta. Callimachus in ejus Hymno: θεὰ δ' ἐπεμαίνετο χάριφ Ὀσσον Ἐλευσίνι, Τριόπεθ' ὅσον δακρύσσον Ἐννα. Ubi Scholiastes, Ἐλευσίν καὶ Ἐννα, δῆμοι Ἀττικῆς nisi lapsus est. Statius, Theb. iv. 'Hennææ Cereri negat avia Dyme:' sic et illam Silius, lib. 1. vocat. Lycophroni etiam Ἐνναία ἐπὺρρὺς dicta. *Ennæam divam* eandem idem Silius non uno loco appellat, et *Ennæam virginem* Proserpinam. *Emensis Ceres* apud Firmicum de errore profanarum religionum. Lucan. lib. vi. 'quæ te Detineant Hennææ dapes:' ubi male vulgo continent *Ætnææ*. Sidonius Panegyri. Majorani: 'Enna Persephone, Minerva Hymetto:' plura alii congesserunt, quos non compilo. Cæterum *Henna* non tantum constanter veterrimi apud Ovidium, Silium, Solinum, Arnobium, alios agnoscunt addita aspiratione codices: sed nec aliter scribendum Plinii auctoritate evincitur, iii. 8. Naturalis Historiæ, ubi Siciliæ civitates ordine alphabetico recenset. In antiquissimo Livii codice Mediceo, 'Emendavi Nicomachus Flavianus iii. Præf. Urb. apud Hennam.' Nummus æreus vetustus apud virum rei antiquariæ perquam studiosum Franciscum Gothofredum Romæ mihi conspectus, ab una parte caput muliebre exhibebat, Ceteris ut puto, hisce additis literis, M. CEST. ... MCVNATIO. ab altera parte vir et fœmina currui quadrijugo in-

sistentes, quo Raptus Proserpinæ exprimebatur emblemate, addita inscriptione. MUN. HENNÆ. *Municipium Hennæ*. Columella lib. x. 'Cum Cereris proles vestris intenta choreis Æquoris Hennæi vernantia lilia carpit.' Ita veterrimus codex S. Germani, non *Ætnæi*. Statius Sylvarum quinto Epicedio Patris: 'At vos umbrarum reges Hennæque Juno:' sic scribendum; idem Achilleïdos secundo: 'qualis Siculæ sub rupibus Ætnæ Naidas Hennæas inter Diana feroxque Pallas et Elysii lucebat sponsa tyranni' quomodo necessaria correctione emendamus, ne *Ætnæ* et *Ætnæus* superflua et incondita repetitione aures delicatas offendant. Auctor Pervigilii Veneris: 'Hybla florum rumpe vestes, quantus Hennæ campus est.' In veterrimo quoque Minucii Felicis codicæ Regio, qui Lutetiæ exstat, *Hennais ignibus*, et *ignes Hennæ* scribitur, pro *Ætnais* et *Ætnæ*. Apud Julium Firmicum libro contra gentes bene passim cum aspiratione vox ea occurrit in vulgaris exemplaribus, etiam apud Arnobium, libro v. bis terve in exemplari Regio jam laudato. Infra quoque eam vocem in hoc Poëmæte semel iterumque restituemus. *D. Heins.*

Ætnææ Cereri] Alii leg. *Ennææ*. Sed Ætnæam tamen etiam Cererem quid rationis vetat admittere, consentientibus tot libris, cum tota præcipue Sicilia ei idolo fuerit addictissima? Unde ipsam Proserpinam Siculam vocat Juvenalis, Sat. XIII. 'Sicula torvus cum conjuge Plato.' Quid quod raptus ipse Proserpinæ contigit apud Ætnam, teste Hygino, cap. 116. *Barth.*

Hennatæ Cereri] Alii leg. *Ætnææ Cereri*. Ætnæa ab Ætna, vulgaris lectio, faventibus Silio, lib. VII. Stat. IV. Theb. 125. At *Ennæam* recepere docti ex VI. Verr. Arnob. lib. v. ab Enna Siciliæ oppido, juxta quod rapta fuit Proserpina. Silius, lib. I. 'En-

nææ numina Divæ:' et lib. XIII. 'cæditur Ennææ casta cervice juvenea.' Senec. Here. Fur. scen. II. act. 3. *Dempst.*

123 *Lucina*] Diana: vis pariendi hoc idolo intelligitur. *Barth.*

124 *Viscera*] Materna. *Idem.*

125 *Altior exstat Matribus*] Superat eas veneratione. *Idem.*

126 *Proserpina*] Talis, tantaque, qualis hoc nomen habet. De Etymo Proserpinæ, quod fruges videlicet terra proserpant, vide Fulgentium. *Idem.*

127 *Vitulam, &c.*] Hæc videtur satis humilis comparatio, sed oppido quam venusta; neque sine Ovidii exemplo. *Claver.*

128 *Torra parens*] Cavet *vaccam* aut *borem faminam* nominare, ne humili aliqua voce carminis virtutem contaminet. *Barth.*

129 *Lunata curravit germina frontis*] Nondum integra cornua fronte produxit. *Idem.*

130 *Plenis annis*] Virgilius: 'Jam matura viro, jam plenis nubilis annis.' Alibi noster *tumentem virginitatem* dicit, a fructibus arborum maturis. *Plenum* alioquin quod justus est ponderis aut vigoris. *Idem.*

Jam vicina toro plenis adolererat annis *Virginitas*] Sic Virgil. VII. Æneid. de Lavinia: 'Jam matura viro, jam plenis nubilis annis.' Puellas hasce nobiles ac viripotentes Græci *βαθυσώ-
ρους* appellant. Pind. Olymp. Od. III. *σὺν βαθυσώρον διδύμοις παῖσι Ἀήδας*. Cujus vocis illa ratio est, quod ante primum concubitum zonæ virginalis solutio fieret. *Magius.*

131 *Promuba flamma*] Nuptias inferens; jam inquit virum desiderare cæperat. *Barth.*

132 *Mixta tremit formidine votum*] Votum virginium sunt nuptiæ, quas formidant timore amittendi floris; quæ mira brevitate extulit juncta. *Idem.*

Tremit votum] Pro nuptiis. *Metam.*

lib. XII. Fab. 4. lib. VII. Fab. 1. 'stant mecum vota sororis.' *Dempst.*

133 *Procis*] Procorum copia gloria puellarum. Revera autem non paucos habuit Proserpina. *Barth.*

135 *Rhodopen*] Thraciæ mons, quæ tota olim regio ob Barbaram immunitatem gentium sacra Marti. *Idem.*

137 *Despexit utrumque*] *Utramque* primus Pctav. et Delrii liber; recte: de Jurone enim et Latona sermo. *D. Heins.*

139 *Siculis*] De Sicilia lege Pontanum in III. *Æneid.* Ovid. IV. *Fast.* Flor. II. 2. Diodor. lib. V. cap. ult. fin. *Dempst.*

140 *Ingenio confisa loci*] *Ingenium* est promptitudo et aptitudo ad aliquid amplectendum, dicendum, tenendum. Minutius Felix Octavio: 'Apparet ingenium non dari facultatibus, nec studio parari, sed cum ipsa mentis formatione generari.' Ubi simpliciter ingenium felicitatem ejus designat.

Trinacria] Triquetram hinc appellat Lucetius. Scholiastes Apollonii, lib. IV. ἡ Σικελία ἐκαλεῖτο Τρινακρία τὸ πρότερον διὰ τὸ τρεῖς ἄκρας ἔχειν. *Barthius.*

Æthera deseruit] Versus duos superfluos expunximus, nam vulgati codices conjungunt huic istos: *Com mendat Siculis furtim sua pignora terris. Infidlis natam laribus commisit alendam:* quorum modo huic, modo illum codices præstantioris notæ omittunt. Mihi uterque visus est delendus, ne ter idem dicat importuna repetitione. Si quis priorem malit tueri, non repugno; et tum *gaudia* pro *pignora* rectius legas cum Moreti libro; ut postea, 'gaudia nostri Sanguinis, et charos uteri commendo labores.' In scriptis quibusdam magnus hiatus est usque ad vs. 215. ut pateat hæc inquinata admodum esse: pari modo hæc curis secundis castigasse Barthium postea vidi. *D. Heins.*

141 *Italiæ pars una fuit*] Ita credi-

tum, antiquitus continentem Italiæ fuisse Siciliam, sed interruptentem pontum fecisse insulam, freto immisso. *Barth.*

144 *Parraque coga. &c.*] Eleganter, nam et Jurisconsultus quasi continentem Italiæ facit Siciliam. *Clar.*

145 *Nunc illam*] Optimi libri: *Nunc illam sociæ raptam tellure trisulca Opponit Natura mari.* Quæ lectio omnino vera est. Nunc illam ereptam alterius societati sive conjunctioni opponit triangulam mari natura. Hoc est, insulam fecit tribus capitibus in mare eminentem; nihil facilius et certius. Jam ait propriam tellurem factam a natura, sique mari oppositam. *Barth.*

Nunc illam sociæ raptam] Vulgo *raptam*; quod ferri non potest, quia *rapti* præcessit. Puto etiam *trisulco* mari legendum, ut Tyrrenum, Libycum et Ionium intelligat. *Respuit* etiam et *prætentis* *rapibus* bene mox scripti. Vulgo *respicit* et *protentis*; unde Claverius *despicit* Bello Gild. 'Tarpeias si necdum respuis arces.' IV. *Cons.* Hon. 'Torquati respue mores.' Aliiter hæc curis secundis Barthius. *D. Heins.*

146 *Caput*] Promontorium. *Barth.*

147 *Irās*] Fluctus pelagi. Sic *rabie*m mox vocat. Periculosum autem fretum quam maxime circa Siciliam. *Idem.*

152 *Ætna*] Detlectit ad memorabilissimum omnium, quibus natura insulam illam insignivit, Ætnam nimirum, sane miraculum naturæ. Non tamen sola Ætna talis, sed et Vesuvius Italiæ, et alii montes aliarum Provinciarum. *Idem.*

Numquam tacitura] Hoc est, semper laudatura. *Idem.*

153 *Enceladi bustum*] Hunc immanem Gigantem Jupiter injecta Ætna domuisse dicebatur, qui sub ea adhuc exspiret flammæ et saxosa illa incendia. *Idem.*

Membra revinctus] Lucan. *vincti*

membra gigantes. scripti meliores tamen terga. D. Heins.

154 *Flagranti pectore sulphur*] Vari-
ant libri: sed nihil muta. Val. Flac-
cus, de Typhoeo: 'sacras remouentem
pectore flammās.' Severus in Ætna:
'Gurgite Trinacrio morientem Jupi-
ter Ætna Obruit Enceladum: vasti
qui pondere montis Æstuat, et patu-
lis exspirat faneibus ignes.' *Idem.*

155 *Et quoties detrectat*] Isingrin.
dejectat. Puto *rejeclat*; non enim *de-*
jecclat: sequentia probant, 'In dex-
trum lævumque latus.' Seneca Thy-
este: 'num rejecto Latus explicuit
monte Typhoeus?' *Idem.*

Quoties detrectat onus] Hinc egeri
illa saxa et flammās eas fingeant:
unde Ovid. 'Nititur ille quidem, ten-
tatque resurgere sæpe.' *Barth.*

161 *Indigenas nimbos*] Eo loco na-
tos. *Idem.*

162 *Motibus astra lucessit*] Putea-
nens *molibus*; recte: de saxis enim
agit, quæ ex Ætna prosiliunt. Seve-
rus in Ætna: 'Pellitur exustæ glo-
meratus nimbus arenæ; Flagrantes
properant moles.' Paria habes et
apud Virgilium, Æneidos tertio: cu-
jus imitatione plenus hic locus. D.
Heins.

165 *Scit servare*] *Servat.* *Barth.*

Servare fidem] Fides nil aliud hic
significat, quam fœdus elementorum.

Pariterque favillis] Cum favillis.
Barth.

167 *Fumo fideli*] Non noxio nivibus.
Idem.

168 *Lambit*] Molliter attingit.

Contiguas] Vicinas. *Barth.*

169 *Quæ scopulos tormenta rotant*]
Sic præstantiores libri, et mox *glome-*
rant et ruit. Severus: 'Nunc quoniam
in promptu est operis natura solique;
Unde ipsi venti, quæ res incendia
pascit, Cur subito cohibent vires, quæ
causa silendi, Subsequar: quomodo
illa castiganda sunt ex veteri codice.
D. Heins.

170 *Vulcanius ignis*] Putean. et
unus Petav. *amnis*; optime: qua voce
etiam usus Severus in Ætna: 'Donec
confluvio revolutis æstibus amnis Ex-
ilit, atque furens tota vomit igneus
Ætna:' hinc *undans Ætna* Virgilio et
Lucano. *Redundans* nostro in Idyllio
de piis fratribus. Senec. Hippolyto:
'qualis Ætnæo vapor Exundat antro.'
Ποταμὸς πυρὸς pari modo apud Æschyl-
um alicubi occurrit in Prometheus:
'flammarum fluenta' Apuleio de
Mundo; et 'flammarum flumina,' de
Ætna, quæ ex Græco feliciter trans-
tulit: 'undam ignis' auctor Ætnæ.
Lucanus, libro vi. 'cum tota caver-
nas Egerit, et torrens in campos de-
fluit Ætnæ.' Valde luxuriant hic
Poëtæ Græci. Pindarus Pyth. A.
Τῶς ἐρεύγονται μὲν ἀπλάτου πυρὸς ἀγνό-
ταται ἐκ μυχῶν παγαί. ποταμοὶ δ' ἀμέ-
ραισι μὲν προχέοντι ῥόον καπνοῦ αἰθῶνα;
quæ Macrobius et notavit Saturn. v.
cap. 17. 'Virgilius quidem Græcos
fontes imitatus, ignes eructari, et
fluere amnes fumi, et flammarum ful-
va et tortuosa volumina in plagas ma-
ris ferri, quasi quosdam igneos amnes
dixit.' Vetus Poëta apud Longinum
περὶ ὕψους de flamma agens *πλεκτάνην*
χείμαρρον, quasi torrentem, appellat.
Apud Aleimum Avitum, libro iii. non
longe ab initio locus est, ubi Sodo-
mam conflantem describit, plenus
audacissimis translationibus: sed li-
ber non est ad manum. 'Ignes irri-
guos' habes apud Severum in Ætna,
et 'exundantem flammam,' et 'un-
dam ignis.' 'Flammarum torrentem'
Silius Italicus, libro xiv. ubi de Ætna
agit. Virgilius de Caco flammam vo-
mente, 'qua plurimus undam Fumus
agit.' Gratius de Vulcano: 'rupto-
que e pectore montis Venit ovans
austris, et multo flumine flammæ:'
ubi *ovans auris* fortassis legendum, ut
'fulminis aura' apud Poëtās; et
'venti fulminis' apud Maronem. Val.
Flaccus lib. vii. 'Taurus et immani

proflavit turbine flammæ. Ardus atque atro volvens incendia fluctu.' *D. Heins.*

Vulcanus ignis] Vulcanus ignis inventor. *Vulcanus* autem hic ignis, quia officina ejus apud Ætnam fabrica facientis fingeatur. Aliud specus ignivomum in Sicilia, Vulcano sacrum, ejusque miram et religionem et efficaciam lege apud Gratum Cynegetico, qui locus sane mirifice pulchre ibi descriptus est. *Barth.*

171 *Objicibus opertis*] Male *apertis* Claverius: noster II. in Eutrop. 'terra Bacchatus per opera tremor.' Statius, Theb. VIII. 'dum per cava viscera terræ Vado din pendens et in aëre volvor operto:' quæ vera lectio. Unde et alter locus ejusdem Statii castigandus Silvarum quarto, Domitiani Epulo: 'Tanta patet moles, effusaque impetus aula, Liberior campis, multumque amplexus operiti Ætheros, et tantum domino minor:' certe *operti Ætheros* manifeste exhibet vetus editio Parmensis. Severus: 'Flumina quin etiam latis currentia rivis Aut occulta fluunt tectis ad operta cavernis.' *D. Heins.*

179 *Turrigeramque petit Cybelen*] Cur turrigera fingatur nemo melius enarret Lucretio, cujus hæc sunt verba, de libro II. 'Hanc veteres Graium docti cecinere Poëtæ Sedibus in curru hijugis agitare leones. Aëris in spatio magnam pendere docentes,' &c. *Barth.*

Sinuosa draconum] *Squamosa* Vatie. *D. Heins.*

182 *Frontem crista tegit*] Virgilius Culice de Serpente alio: 'cui crista superne Editæ purpureo lucens maculatur amictu.' *Barth.*

184 *Spiris*] *Spiræ* sunt flexus serpentum, draconum, aut his similes aliorum, quam vocem Latinam fecerunt optimi auctores. *Idem.*

186 *Flavescit aristis Orbita*] Fruges undique succrescere et sequi iter

Cereris ait. *Idem.*

187 *Condunt vestigia culmi*] Sic Isingrini codex, et Claverii editio. Vulgo *scindunt vestigia fruges*. Alii libri *condunt vestigia messes*. *D. Heins.*

188 *Vestit iter*] Usurpat *vestire* Prudent. lib. II. in Symmachum: 'Densius et gravidis se vestiet æquor aristis.' Isid. lib. VIII. cap. 81. in Vesta. Noster de bello Getico: 'Dulei vestit qua litus oliva,' &c. *Dempster.*

189 *Decrescit*] Donec plane abscondatur. *Barth.*

191 *Rore*] Lacrymis sponte fluentibus, præ sagio venturi luctus. Lib. III. ipsa Ceres queritur Cybelæ: 'quoties flaventia sarta comarum Sponte cadunt, quoties exsudat ab ubere sanguis,' &c. *Idem.*

192 *Salve gratiss.*] Thetis apud Statium: 'Chara mihi tellus, magnæ cui pignora curæ, Depositumque ingens timido commisimus astu, Sis felix taceasque precor.' *Claver.*

195 *Nullos patiære ligones*] Ergo jam certa erat dandi mortalibus frumenti; nisi si per oblivionem dicas Poëtæ hoc excidisse, velut jam usu sationis noto mortalibus, quæ tamen post, jam amissa et quæ sita longe lateque Proserpina, demum data per Triptolemum. *Barth.*

196 *Versabere romeris*] Poëtica arationis descriptio. *Idem.*

Versabere romeris ictu] *Vexabere* prior Petav. ut sape noster: dictum alibi. *D. Heins.*

197 *Sponte*] Solo cultu divino placata tellus primis cultoribus fruges dedisse fingeatur.

Cessante jureco] Hic errorem videas Poëtæ subesse: quomodo enim cessationem a re promittat, quæ eatenus non sit nota aut facta? *Barth.*

199 *Sic ait*] Simul ut hoc dixit. Celeritatem vecturæ intelligit. Deorum enim voluntatem solam omnia sequuntur.

Idam] Montem Phrygiæ. Unde *Idæa* olim illa regio. *Barth.*

200 *Hic ædes augusta Deæ*] Ita Aldus et scripti meliores: alii *sedes angusta*; quod perperam arripuit vir doctus. Ovid. 'augusta vocantur Templâ sacerdotum rite dicata manu.' Idem alibi: 'Quis locus est templis angustior?' *D. Heins.*

Augusta] Cultu, non spatio; non ornamentis, sed religione. *Barth.*

201 *Quam pinus obumbrat*] *Opacat* cum melioribus scriptis legendum jam vidit Gronovius noster. Habes id verbum apud Virgilium, Val. Flacum, et alios. Silius, l. xiii. 'Cingit acuta comas et opacat tempora pinus.' Paulo post *coniferis modulatur carmina ramis* cum prima editione et quibusdam membranâ scribimus: *coniferi modulantur rami* contra libros Raphelengius. *D. Heins.*

Pinus] Sacra Deum matri. Vide doctissimi Turnebi *Adversariorum*, lib. xi. 22. *Barth.*

Pinus opacat] Alii leg. *obumbrat*. Cybeli matri Deum altissima arbor *Pinus* ex ii. Georg. sacra, quia *Atys* in eam mutatus, *Metam.* x. Fab. 2. Stat. lib. ii. Senec. *Troad.* Choro. 1. templum ejus in *Luco Pineo*. *Æn.* ix. 'Pinea sylva mihi multos dilecta per annos.' *Cybele* Jovem alloquitur, et mystæ pineam hastam vibrant, ut bacchantes thyrsum. Noster lib. i. in *Entrop.* 'Cymbala ferre licet, pectusque illidere pinu.' *Dempst.*

202 *Nulla agitante procella*] Deorum enim sedibus ventos et tempestates excludunt Poëtæ.

Lucos] Pleraque Idola veterum in lucis culta observamus alibi. *Barth.*

203 *Coniferi rami*] De sola pinu puto sermonem esse, qua constiterit totus iste luens.

Carmina] Quæ in arborum ventis inspiratorum susurris agnoscunt Poëtæ. *Barth.*

204 *Thyusi*] Chori matris Deum. notissima omnia. *Idem.*

205 *Gemunt*] Obscuro et gravi sono. *Idem.*

206 *Gargara*] Vide *Macrobium Saturnalium* l. v. c. 20. *Idæ* est vertex fertilitate nobilis. *Idem.*

207 *Mugitum*] Qualis boatus taurorum. *Idem.*

208 *Corybas*] *Corybas* Jasonis et *Cybeles* filius τοῦ πατρὸς εἰς Θεοῦς μεταστάντος, in *Asiam* sacra Deum matris princeps intulit. Hinc perpetua successione *Corybantes* dicti ejus Divæ sacerdotes furibundi. Erat enim eorum officii simulato repentino furore in orbem currere et ferro sonora arma pulsare. *Idem.*

209 *Burus*] Has inflabant his sacris operantes.

Æra sonant] Illisi enses. Sono aris inesse voces Dæmonum opinabantur nonnulli δοκησισόφοι veteres. *Barth.*

Blandasque leones] Non blandique, codices. *D. Heins.*

211 *Intendit ad oscula turres*] Libri quidam *extendit*; ut infra: 'Extendunt socios ad pocula plena cerastas.' *Idem.*

212 *Arce*] Cælo. *Barth.*

213 *Mentis penetralia nudat*] Tres nostri *monstrat*: duo *Pulmanni*, *pandit*; quomodo supra: 'Vos mihi sacerarum penetralia pandite rerum.' De *nudandi* verbo tamen hæc significatione videatur eruditissimus Gronovius *Notis* ad *Livium* libro xliv. c. 38. *D. Heins.*

Nudat] Id est, indicat. *Clav.*

217 *Sic cecinit Themis*] Olim oraculum penes *Themidem*, lib. i. *Metam.* Fab. 7. *Interp.* *Juvenal.* ad *Sat.* i. *Lucan.* l. v. vs. 81. *Sidon.* *Carm.* v. 'Si denique verum *Phæbe*, *Themis* *Dodona* canis.' Et *Carm.* ix. 'responsa aut *Themidis* priora *Delphis*.' *Dempst.*

Cecinit] Vaticinata est. De *Themidos* vetustissimo oraculo notatum jam et aliis. *Barth.*

218 *Rem peragit tempus*] Si tempus perageret *rem*, quo pacto non sine

pudore hortaretur ad effectum ejus in opportunitate alius? Omnino ita scribendum et hoc loco: *Rem peragi tempus*. Sic apud Maronem, lib. v. *Æneidos*: 'nunc tempus agi res.' *Idem*.

Rem peragit tempus] Aldus et Moreti codex *peragi*, ut Barthius conjecterat. Bello Gild. 'promissa minasque Tempus agi.' Virg. *Æn.* v. 'nunc tempus agi res.' Statius, *Theb.* v. 'dum tempus agi rem:' ut quidem illis locis videtur corrigendum. *D. Heins.*

219 *Illudere campis*] Ludere in campis, eleganter. *Barth.*

220 *Crastina puniceos*] Toto versu crastinum edixit.

222 *Cur ultima regna quiescunt*] Ex Ovidii verbis, ubi Venus Cupidinem affiatur, *Metamorph.* v. 'Tartara quid cessant? cur non matrisque, tuumque Imperium profers?' *Barth.*

223 *Nullumque*] Neminem non mortalium subjacere regno Veneris arbitrabantur veteres. *Idem*.

224 *Pectus inaccessum*] Imo *inaccessum* enim melioribus: male vulgatum tuetur Claverius. Apud Silium bene etiam lib. i. veteres libri, 'inaccessi flagrant altaribus ignes.' *D. Heins.*

225 *Ditisque severi*] Et hunc enim domuit amor. *Barth.*

226 *Mollescant*] Frangantur in deliciis et res Amoris. Glossæ, *mollis μαλακός, ἀπαλός*. Hinc *mollescere* effeminari. Et *molles*, qui deliciis inseculi. *Idem*.

227 *Jussuque parentis*] Non aliter Venerem comitaturæ virgines. Et has latebat tamen machinatio. Minervam autem et Dianam comites Proserpinæ dant et Valerius Flaccus, lib. v. et Papinius ii. *Achill.* *Idem*.

228 *Pallas et inflexo, &c.*] Scaliger carpit Poëtam, quod Virgines det Veneri comites: nescius id ingenio summo factum, 'ne Veneris dolos persentiaceret rapiendo:' quod si

culpatur in nostro, falsi et alii, inter quos est Flaccus Argon. l. v. 'Aut Sicula sub rupe choros, hinc gressibus hærens Pallados, hinc earæ Proserpina juneta Dianæ; Altior, ac nulla comitum certante, prinsquam Palluit.' Diod. l. vi. 2. ne tantum id existimasse putes Poëtas. *Denpst.*

Manala] Mons Arcadiæ. Dianæ sacer. *Barth.*

229 *Divino semita gressu Claruit*] Non ipsas Divas suas comparavit truci astro, sed semitam earum, per quam cælo se deportant. Sic *Lacteum tramitem Deorum* in cælum iter facit Ovidius *Metamorphosi* prima. *Idem*.

230 *Claruit*] Malo *Canduit* cum Isingrini codice. Mox *augurium iniquum* ex scriptis alii jam legendum viderunt. *D. Heins.*

231 *Præceps sanguineo*] Omnes fere libri *præpes*; et *dilabitur* Moreti codex; recte: non enim delabitur cometa, sed scintillans dilabi ac dispergi videtur: de stellis, quæ delabi quandoque videntur, alia res est; ut jam tutus sit a censura viri magni Claudianus. *Idem*.

Dilabitur] Poëticè id quidem, sed pulchre, mea sententia: ita enim sublimi aëris regioni adfixus est cometa, ut jam jam lapsurus videatur. *Claver.*

235 *Quæ tecta virebant*] Ita multi ex nostris; nec dubito, quin vere: vulgo *nitebant*; alii *manebant* vel *micabant*, vel *latebant*: sic *florere* infra lib. iii. 'florebat tranquilla domus:' quod ex illo Statii hiansit: 'Florebant hilares inconcussique Penates.' Ovidius Athenas vocat, lib. ii. *Met.* 'Ingenuis opibus et festa pace virentes.' Apud nostrum libro ii. in *Rufinum*, 187. 'virent oppida,' ut libri veteres illic agnoscunt. *D. Heins.*

236 *Cyclopum firmata manu*] Deorum Dearumque ædes ferro plerumque factæ finguntur.

Cyclopum firmata manu] Prim. Vaticanum, *fabricata*: ut apud Virgil. *Æn.*

ix. 'mœnia Trojæ Neptuni fabricata manu?' et nostrum infra l. ii. 'Cur non torsisti manibus fabricata Cyclopum In nos tela, pater?' Quatuor scripti *formata*: ut vi. Cons. Hon. 'quæ terra metallo Nascentes informat equos?' Virgilius, *Æn.* viii. 'His informatum manibus jam parte polita Fulmen erat:' mox, 'Ingentem clypeum informant:' et apud Statium: 'Siculis an conformata caminis Effigies:' de quo verbo plura l. iii. Parrhasii codices *fundata*. D. Heins.

Stant] Horrent, permanent. *Barth.*

238 *Sudore Pyracmon*] Famuli Vulcani: *Brontes* a tonitru: *Steropes* a fulgetra: *Pyracmon* ab incendio: Serv. ad finem viii. *Æneid.* *Dempst.*

239 *Nec Steropes construxit opus*] Vossianus *committit* pro *commisit*; quod elegans verbum. Prudentius *Psychom.* 'Induerat thoraca humeris, squamosaque ferri Texta per in-tortos commiserat undique nervos.' Mox *flumine tanto* pro *flumine* cum scriptis legendum; quicquid alii obstant. Virgilius *Æn.* viii. ubi antrum Cyclopum describitur: 'fluit æs rivis aurique metallum, Vulfificensque chalybs vasta fornace liquescit.' Lib. iii. in *Stilich.* 'Argenti potuere lacus et flumina mitti.' Silius, l. xii. 'summa liquefacta est cuspis in hasta, Et fluxit ceu correptus fornacibus ensis.' Rutilius *Itinerario*: 'Non Biturix largo potior strictura camino, Nec quæ Sardoo cespite massa fluit.' Vide notas l. ii. in *Stilich.* 177. *Lassa* etiam *fornace*, non *cervice*, cum Isingr. et Claverii libris legendum. Virgil. *Æn.* viii. 'striduntque cavernis Stricturæ Chalybum, et fornacibus ignis anhelat.' Cæterum quod præcessit paulo ante, 'spiravere notis animæ,' pro ventis capiendum. Ita et Vulcanus de folliibus apud Maronem: 'Quicquid in arte mea possum promittere curæ, Quantum ignes animæque valent:' hinc *exanimare folles*, pro ventum ex folliibus exprimere apud Seve-

rum in *Ætna*. D. Heins.

240 *Notis*] Ingentibus follium flautibus, quos possis ipsis Notis æquiparare. *Barth.*

Notis] Indiciis, ut Celsus: salutis et morbi notæ. *Clarcr.*

Anima] Flamina ventorum. *Animas*, pro ventis capi, ubertim notatum doctis.

Fulmine] At haud dubio vera est lectio *flumine*, quæ liquet facti vi follium inspiratorum metalli ingentem copiam indicat. *Barth.*

242 *Atria vestit ebur*] Sic Moreti codex, non *cingit*. Lucani hemistichium est l. x. 'ebur atria vestit, Et suffecta manu foribus testudinis Indæ Terga sedent:' ita pro *suffixa* legendum ex antiquis codicibus; quomodo et Statius Equo Domitiani de marmore Lunensi, 'Lunaque portandis tantum suffecta columnis.' D. Heins.

244 *Mulcens cantu*] Inter opus, ut fiat facilior, hilaritate animi cantu excitata, labor. *Barth.*

245 *Irrita texebat*] Puellarum matronarumque laus in textrina et lanificiis: Tiraq. in xi. connub. abundantissime. Adde Ovid. l. i. *Amor.* El. 13. l. xii. *Metam.* Fab. 5. Auson. parent. 5. et 13. nostrum de phaleris equi regii. Tull. vi. *Verr.* variis in locis. *Dempst.*

247 *Tumultum*] Confusum Chaos illud. *Barth.*

248 *Semina*] Elementa dicit. *Idem.*

Semina justis] *Jussis* prim. Vatican. utrumque bene. Mox pro *cgit* Claverius *legit*; quomodo et quintus Vaticanus: vulgatum de vertigine poli assidua intelligendum. Deinde pro *graviora cadunt*, Delrii codex et duo ex nostris *ruunt*: ut l. i. in *Rufin.* 'toluntur in altum, Ut lapsu graviore ruant.' D. Heins.

250 *Incanduit ather*] Ætherem pro aëre dixisse purissimo videtur. Et sane aëris regiones longe altiores, quam quibus avium volatus aut oculorum visus locis censetur. *Barth.*

Æther] *Ær* legit Gronovius. quatuor enim elementa hic describuntur.

251 *Egit flamma polum*] Claverius 'Legit flamma polum' ex Ovid. 'Ignis Emicuit summæque locum sibi legit in arce.' Tamen nec altera lectio inepta, ad actum sive rotationem poli pertinens.

Egit] Claver. legendum censet legit: ut Ovid. ignea vis 'Emicuit, summæque locum sibi legit in arce.'

252 *Nec color unus erat*] *Inest* scripti duo et vetustæ editiones. Ovid. 'Jam rebus color unus inest, tenebrisque teguntur Omnia.' Noster infra l. II. 'nihilumne paternæ Mentis inest?' sic et alibi. *D. Heins.*

253 *Ostro fundit aquas*] Quia mare purpureum Poëtis, ἔλα πορφυροειδέα dixit Euripides Troadibus. *Barth.*

254 *Subter calantia fluctus*] Libri veteres *jam jam calantia*. Isingr. *curvantia*: 'curvate undæ' apud Silium. Forte *jam jamque levantia*. *Levare fluctus* elegans et Latium. Merito locum suspectum habnit Barthius. Vulgata tamen scriptura ex illis Virgiliani Culicis defendi potest: 'Tmolia pampineo subter coma cælat amictu.' *D. Heins.*

Subter calantia fluctus] Quomodo fila cælaverint fluctus, aut quomodo fluctus in mari cælari possint, ego prorsus non adsequor: latere aliquid aliud semper suspicatus sum. Noster liber cum omnibus Belgicis: *jam jam calantia*: hoc est, quos modo extulerant, jam revocantia velut et rednecantia. *Barth.*

256 *Rancum bibulis insperpere murmur arenis*] Artificiosissimus versus, qui mirifice inserpentem arenis rivum exprimit ipso murmure literarum. *Idem.*

257 *Addit quinque plagas*] Plagas terræ, Zonæ cæli dicuntur. Isid. l. I. c. 43. *circulus* vocat; Plin. l. II. c. 68. *partes*; Homerus in Achillis clypeo πτόχας Iliad. XVIII.; eas ex Heraclide Pontico, lib. de Allegoriis Homericis

describit; Maro, I. Georg. Ovid. I. Metam. Tibull. l. IV. ad Messallam et alii: sed quod inhabitabiles aliquas credidit antiquitas, falsum est. *Dempst.*

258 *Squallebat adustus*] *Inustus*, et *tum fine* scripti. *D. Heins.*

261 *Viris*] Hominibus, quibus quandoque non accensentur fœminæ. *Barth.*

263 *Constringit frigore telas*] *Contristat* recte Claverius et meliores nostri; quod verbum usitatum Poëtis. Mimesis Maroniana, Georg. III. de austro: 'pluvio contristat frigore cælum.' Lib. X. *Æneidos*: 'lævo contristat lumine cælum.' *D. Heins.*

264 *Pingit sacraria ditis*] Isingr. et tertius Ambros. *pingit*; de quo verbo Cons. Olybrii diximus: sed *acu pingere* usitatum bonis scriptoribus. Mox *castæque*, non *castique*, scripti. *Idem.*

Sacraria] Loca remota, et mage sacra cæteris. *Barth.*

266 *Subitis maduerunt fletibus*] Tamquam præsagientia luctum. *Idem.*

268 *Vitræis radis*] A splendore et perspicuitate aquæ perpetuum Epitheton.

Cardine verso] Veterum enim cardines ita facti erant, ut cum vertentur, januis apertis, ederent clarum sonitum. Metallo enim erant facti cardines, marmore limina. *Barth.*

269 *Sensit adesse deas*] Sic meliores, non *cernit*: quintus Vaticanus *sentit*; quod verum opinor. Idem mox *imperfectumque laborem Desinit*, non *deserit*: de quo loquendi modo copiose ad Nasonem egi Artis Am. l. II. 725. *D. Heins.*

270 *Purpura*] Colos purpureus. *Barth.*

273 *Quod fœmina tinxerit ostro*] Vatican. et Moreti codex alique quidam *texnit*; sed frustra. Homericæ comparatio, Iliad. Δ. Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνή φοίνικι μύθη Μυθῶνς ἢ ἐκείρα. *Tinctum* etiam *ebur* Ovidio dic-

tum Met. iv. 'Hic color aprica pendentibus arbore pomis Aut ebori tincto est.' Apud eundem in Amorib. de Psittaco, 'Tincta gerens rubro punica rostra croco.' Sed apposite, idem in simili comparatione Amor. ii. 'Quale rosæ fulgent intersua lilia mixtæ, Aut ubi cantatis luna laborat equis; Aut quod, ne longis flavescere possit ab annis, Mæonis Assyrium fœmina tinxit ebur.' *Violare ebur ostro dixerat Maro; corrumpere* Statius in Achilleide. *D. Heins.*

274 *Diem*] Solem.

Nox humida] A rore nocturno. *Barth.*

275 *Ceruleis*] Nigris. Papinius: 'Et jam carula nox obibat Orbem.' *Idem.*

276 *Pluton*] Ultima litera non fuit adeo necessaria, ut in illo versu Virgilii: 'Odit et ipse pater Pluton, odere sorores.' Sed fortius cadit, estque magis rotundum. *Claver.*

Superas molitur ad auras] Sic ex Claverii et Isingrini codice legendum: confirmant quatuor ex nostris. *Superas auras* pro cælo frequenter ponunt Poëtæ; reliqui scripti cum Aldo *superas arces*: vulgo *Siculus arces*: supra 99. *superum lumen* ex vetustis codicibus habuimus. *D. Heins.*

277 *Torvos invisa jugales*] Plutonis equi a natura terræ nomen habent: ipse enim nihil aliud est quam terra: ὀφφραῖος, *tenebrosus*, moriendi necessi-

tatem potest significare; cæterorum nomina pœnas animarum: nam αἰθων, *rim habens adurendi*: νύκτιος, *nocturnus*: ἀλάστωρ, *ultor*, qui punit ἄλαστα, *non obliuiscenda*: pro dæmone malo legitur apud Plut. lib. de def. Orac. pro furia apud eundem in Cic. est et nomen ducis apud Homerum *Hiad.* xiii. 421. *Dempst.*

279 *Pratisque Erebi nigrantibus errant*] *Spatiisque* primæ editiones æscripti aliquot. placet. Apposite Seneca de inferis *Here. Fur.* 'Hinc ampla vacnis spatia laxantur locis, In quæ omne mersum pereat humanum genus.' Silius, lib. iii. 'medio tenduntur ab orbe Squallentes campi: tumulum natura negavit Immen- sis spatiis.' Sic et *spatia campi* Virgilio Statioque: *spatia circi* apud Lampridium Heliogab. noster lib. ii. in Rufin. 'Nec multo spatii distantibus æquore vallis;' quasi dixisset *campi æquore*: quod Barthius suspectum habere non debuit. *D. Heins.*

281 *Soporatis*] Tinctis vi quadam soporifera. *Barth.*

Spumant obliuia] *Spirant* quintus Vaticanus. *D. Heins.*

284 *Nota signatus Alastor*] Id est Π, litera Græca, quæ Plutona indicat. Priscos, ut hodie quoque moris, pecora notis insignivisse testis Festus in *Signare*. *Barth.*

286 *Spectantes*] Id est, Expectantes. *Claver.*

XXXIV.

DE RAPTU PROSERP. LIB. II. PRÆFAT.

PRÆFATIO hæc alieno loco inserta videtur: ad rem certe non facit, ut tollenda fortasse sit. Nam sic Regius ac Oxoniensis libri jubent, quorum margini hæc adscripta: 'Illud totum ab hoc versu, usque illum locum, Impulit Ionios, vitiosum insertum est. quia non est de hoc opere, sed Præfatio cuiusdam alterius, ejusdem tamen auctoris.' *D. Heins.*

Præfatio hæc scripta est ad Florentinum, virum pacis bellicque artibus nobilem, ut discimus ex epistolis Symmachi. Fuit vero Præfectus Urbi, Anno 397. Cæsario et Attico Coss. quo tempore videtur Poëta opus intermissum ipsius hortatu persecutus esse. *Claver.*

1 *Orpheus*] Palmam Musicorum cantuum huic adscribit Antiquitas, effectum ipso eorum probanti præstantiam, formatione nimirum et institutione hominum ad meliorem vitam. *Barth.*

2 *Seposuisse opus*] Non deposuisse, Claverii codex: *ebur* etiam Vossianus alter. *D. Heins.*

Opus] Quo clarebat, quod ei erat velut proprium. *Barth.*

4 *Lugebant dulces*] Luctum fluminibus assignat, toti regioni communem attestari volens, ut sapiens Poëta. *Idem.*

Quærebant dulces] Ita Raphelengius cum scriptis nostris: vetustæ editiones *lugebant*; quæ repetitio non est ingrata. Male mox scripti *Iconem*. *D. Heins.*

7 *Illius eduri*] Sic Claverii codex;

vulgo *et duri*; quod non ausim mutare. *Idem.*

8 *Bistoniam*] Thraciam. *Bistonum genti* imperasse Orphenm, auctor est qui sub nomine ejus Argonauticon librum scripsit. Tyrannorum autem vecordia interruptos Orphei cantus, tandem, vindice malorum morum Hercule superveniente, restitutos ait Claudianus, tempora sua notans. *Barth.*

9 *Inachiis*] Inacho conditis et rectis. Missus autem Junonis imperio a Rege Eurystheo. *Idem.*

Inachiis ab Argis] *Oris* ex suo libro Delrius: ut apud Statium, Thebaid. viii. 'Externi Inachiis huc adventamus ab oris:' nostri quidam *arris*. Frustra Virg. vii. 'Ecce autem Inachiis sese referebat ab Argis.' Statius, Theb. i. 'Pallidus Inachiis qui desuper imminet Argis.' Val. Flaccus, lib. i. 'Advolat Inachiis ultro Tirynthius Argis:' et lib. iii. 'Atque iterum Inachiis jam nuncius urget ab Argis.' Sic et alii Poëta. *D. Heins.*

10 *Pacifero*] Herculis enim omnis labor pacare orbem, subvenire per vim oppressis, monstrosa facinora ulcisci. *Barth.*

11 *Vertit*] Alii libri *venit*. Quod mihi quidem magis placet. Simili modo dictus Hercules Augiæ stabulum expurgasse.

12 *Gramine pavit equos*] In aliis codicibus *sanguine*: quod oscitanter nimis eruditi probant. Hunc errorem etiam castigatissima Raphelengii editio erravit. Veram lectionem vi-

dit Claverius. Mansuetafactos Diomedis equos gramine pavit Hercules, qui sanguine et humanis carnibus ante pasciebantur. Ita Bacchi tigres introducit Statius, Theb. xii. 'Sanguinis oblitus atque Indum gramen olentes.' Video a Barthio veram quoque scripturam enris secundis deprehensam esse. Gebhardus *Diomedeo sanguine*, ut ipse Diomedes equis suis objectus designetur; sed veram scripturam nos exhibuimus. *D. Heins.*

Diomedæos sanguine pavit equos] Alii leg. *Diomedæos gramine parit equos*. Nam adsuetos ante hominum cadaveribus pasci, vivos etiam pro pabulo habere, dicit ab Hercule redactos in pastum equinum, gramine nimirum vescendo. *Barth.*

14 *Desuæta repetit*] *Reparat* Isigrin. rectius: ut dictum bello Getico. 438. *D. Heins.*

15 *Et resides leni*] *Lævi* Aldus et ad Statium Gronovius, c. 9. qui sequentem etiam versum legit, ut a nobis expressus est, et in membranarum præstantioribus exhibetur. Vulgo *festiro et nobile*. Petronius: 'Calculus in tabula mobile ducit opus.' *Idem.*

17 *Venti sternuntur et undæ*] *Frænantur* scripti fere omnes cum Rapphelengio; probe, quicquid obluctetur vir doctus. Respexit illa: 'Lucantes ventos tempestatesque sonoras Imperio premit, ac vinclis et carcere frænât.' Sed et alibi idem: 'glacie cursus frænaret aquarum.' *Id.*

18 *Pigrior adstrictis*] *Adfectis* ex veteri editione Claverius, quam ego quidem quæ sit nescio; hoc scio, vulgatam lectionem non esse sollicitandam. Apposite Germanicus Cæsar in Epigrammate: 'Thrax puer adstricto glacie dum ludit in Hebro.' Ovidius: 'Et coit adstrictis barbarus Ister aquis.' Rutilius Itinerario: 'glacie riget horridus Ister, Grandiaque adstricto flumine plaustra vehit.'

Lucanus, lib. 1. 'Et qua bruma rigens ac nescia vere remitti Adstringit Seythicum glaciali frigore pontum.' Lib. v. 'Sic stat iners Seythicas adstringens Bosphoros undas.' Statius, Theb. ix. 'Protinus adstrictos didici reptare per annes.' Quare cum in Hexamero Dracontii legatur: 'Non glacies districta damat, non grandinis ictus;' opinor legendum, *adstricta*. Naso, Met. l. 1. 'ventis glacies adstricta pependit.' Tristium lib. 11. 'Longius hac nihil est, nisi tantum frigus et hostis, Et maris adstricto quæ coit unda gelu:' sic et alii. Noster bello Getico, 'flavescentes adstringit stiria setas.' Sequenti versu *rupes non montes* cum scriptis fere omnibus legendum. Paulo post male Rapphelengius cum membranarum quibusdam *Cirrhaïque*. *Cirrhaas artes* cantum vocat. Idem mox bene *acta venit*; et confirmant veteres: vulgo *apta*. Idem.

Adstrictis] Admiratione. *Barth.*

22 *Pinus amica*] Quercui amicam dicit pinum silvestrem, propter conditionem eandem utriusque arboris, scilicet quia neutra amittit folia. *Idem.*

23 *Despexerit artes*] *Daphne*, antequam lauri puella mutaretur. *Idem.*

29 *Actus Herculis*] Gesta magnifica et Heroica. *Idem.*

31 *Ostenderit angues*] Malim *ostenderis* et *riseris*; ut hinc incipiat apostrophe ad Herculem. *D. Heins.*

32 *Fero viscrit ore puer*] *Feros* Barthius; angues videlicet. *Idem.*

Fero ore] Scribam *feros*; angues videlicet. *Barth.*

35 *Rediturus*] Venisse enim e Luna præcipitem in terras hunc leonem fabulabantur. *Idem.*

Leo rediturus] Quidam vir doctus *Rediturum* dici putat pro *iturum*, ut sit compositum pro simplici: sic apud Statium *regemunt* pro *gemunt*. Claver.

39 *Dejicis*] Magnum opus infert

hæc vox. Maro : 'Dejicit Herminum.'

Numerosos dejicis artus] Vir summus in ora libri sui *numero tot* : codices quidam *nerrosos* et *immensos*. frustra. Sic 'sæva Lernæ monstra numerosum malum,' hydra Senecæ dicta Hercule Furenti. *D. Heins.*

42 *Non cervam*] Alii *Nessus* ; sed Nessus inter Herculis labores non numerandus. Pro *rubuit* mox cum membranis quibusdam *maduit* Raphelengius : mihi non inconcinnæ hæc visa repetitio, cui similem initio hujus elegiæ ex scriptis libris jam notavimus : aliter tamen Barthius. *Idem.*

44 *Maduit*] Nubigenas Centauros fictos notissima res, ut et eorum fabulæ. *Barth.*

45 *Te Libyci timuere sinus*] *Stupere* meliores membranæ. *Maxima Tethys* non *maximus Atlas* iisdem auctoribus legendum, quamvis utrumque ferri possit ; ut apud Ovidium, *Met.* ii. 'Ne ferar in præceps Tethys solet ipsa vereri.' *Maxima* etiam *Tethys* Statio, *Theb.* iv. 'ubi primum maxima Tethys Impulit Eoo cunctantem Hyperiona ponto :' et Achill. 'Gurgite Atlanteo quos illi maxima Tethys Nutrierat :' ubi Tethys cum gurgite Atlanteo conjungitur, ut hic cum Libycæ sinu. noster Consul. Olybrii pari modo, 'Tethyos ambages Atlanteosque recessus,' dixit. *D. Heins.*

47 *Mundus*] Cælum. *Barth.*

50 *Tu mea plectra*] *Non nam*, scripti : et sic curis secundis Barthius. *D. Heins.*

52 *Placidus ducis in orbe choros*] Sic potiores ; alii *placido* ; vulgati *placidos ducis ab ore sonos* : unde Claverius et Raphelengius *placito ore* fecerunt ; frustra. Similis locus est Præfatione in nuptias Honor. ubi 'Terpsichore molles ducit in antra choros.' De Musarum choris passim Poëtæ. *Ducere choros* elegans. Horat. 'Jam Cytherea choros ducit Venus.' Ovid. 'Et Niobe festos ducat ut orba choros ;' sic et alii : immerito hanc lectionem curis secundis damnavit Barthius, qui *placito ab ore*, vel *placitos ab ore* malit. Avienus descriptione orbis terrarum, 'Orgia ludentes et pectora nebride cincti Deduxere choros Nysæi ludicra ritus ;' et mox : 'Mæonis hic etiam deducit turba choreas.' *Idem.*

Placito ducis ab ore] Vulgo, et Camers Aldusque, *placidos ducis ab ore sonos*. Non inepta lectione, quam nescio an non præferam cæteris, Poëtam leniter et suaviter commendantem. *Barth.*

Placidus] Claverius ex antiquo libro legit *placito* : quasi indicaret, Florentinum a se, qui antea libro primo placuerit, alios libros efflagitare vel allicere. *Clar.*

XXXV.

DE RAPTU PROSERPINÆ LIB. II.

1 *Impulit*] Vi velut quadam aperta die. Ductum a janua impulsă. Virgilius, lib. vii. ‘morantes Impulit ipsa manu portas.’ *Barth.*

Impulit] Excitavit. *Claver.*

Præmisso] Nondum toto suo. *Barth.*

2 *Nondum pura dies*] Mixta adhuc nocte.

Vibravit in undis] Scripti *vibratur*; quod glossema est. Lucanus de mari, lib. v. ‘Non horrore tremit, non Solis imagine vibrat.’ Ita et Silius frequenter. *D. Heins.*

Vibravit] Vibrata est. *Barth.*

3 *Lulunt*] Sussiliendo velut. *Idem.*

4 *Audax animi*] Statianum Silvis: ‘laudum festinus, et audax Ingenii.’ *Idem.*

5 *Dionæa*] Veneris. Cum Dione tamen mater fuerit Veneris.

Riguos saltus] Locum ubi rapta Proserpina pulchre describit Julius Firmicus, lib. de Erroribus prof. Relig. *Barth.*

6 *Sic Parcæ jussere*] Alii æque bene *volvere*; unde Claverius *volvère*, ex illo Virgiliano, *Æneidos* primo, ‘sic volvere Parcas;’ argute magis quam vere. Statius, *Theb.* vi. ‘Sic Jovis imperia et nigræ volvere sorores.’ *Idem*: ‘Lachesis sic dira jubebat.’ Apud Nasonem Memnon: ‘Occidit a forti (sic Di voluistis) Achille.’ *D. Heins.*

Ter cardine verso] Tertii numeri in præsagiis crebra observatio. *Barthius.*

7 *Præsagæ cecinere fores*] Codices plerique *præsagium*. quatuor *præsa-*

gum. optime. Vide notas ad Cons. Olybr. 119. *D. Heins.*

Cecinere] Id est, sonnere. *Claver.*

8 *Mugitibus Henna*] Sic Oxoniensis et Regius: probe, ut libro primo dictum. Sic *Hannibal*, *Hæmonia*, *Hellyce*, *Hiberia*, *Hebrus*, *Hammon*, *Hister*, *Hæmus*, *Hercubus*, et similia semper in vetustissimis libris. *D. Heins.*

Ætna] *Ætnæ* motus inter prodigia non proleteria. *Barth.*

9 *Nulloque moritur Prodigio*] *Tenetur* scripti et primæ edd. *D. Heins.*

11 *Et tanti callida voti*] Hæc Claverii lectio. Sic et infra: ‘voto rediere peracto, Nec mansere Deæ.’ Vulgo *tanti conscia furti*. Scripti *tanto conscia voto*, vel *tanti voti*: sic ‘arcani conscia voti’ lande Serenæ. Sed *τὸ conscia* minus placet, quia præcesserat: *callida voti*, ut *callidus temporum* et *rei militaris*, apud Tacitum. *Callida* quoque Venus infra dicitur, ‘vicinos callida flores Ingeminat.’ Sed nondum sanatus locus: *canti* enim *callida voti* scribendum, non *tanti*; sic iv. Cons. Hon. ‘cantumque dabant exempla sequentem:’ ubi *tantumque* eodem modo legebatur; amat eam vocem noster, sed plerumque mendosa est. Infra lib. iii. ‘cantique per atria ludi.’ Bello Gild. ‘Ah nimium segnes cauta qui mente notatis.’ Lib. iii. in Stilich. ‘Non cauta latent, non mole resistunt Fortia:’ ita enim illis locis vetusti codices. Mox *dirum flexura chaos*, non *durum*, multi veteres. *Idem.*

Tanti conscia furti] Omnia quæ clam

fiunt *farta* dicuntur. *Barth.*

12 *Metitur*] Expendit, perpendit, æstimat. Boëthius, III. 2. 'plurimi bonum fructum gaudio lætitiæque metiuntur.' *Idem.*

15 *Orbes*] Comarum rotulas spiras, in orbem flexas et acubus suffixas. Martialis: 'Unus de toto peccaverat orbe comarum Annulus, incerta non bene fixus acu.' *Idem.*

16 *Acu*] Quam comatoriam dicunt, vel discriminalem.

Marito] Vulcano. Notissimæ fabulæ. *Sudatus* ingeniosum et longum laborem nostro sæpissime notat. *Barthius.*

18 *Parrhasii Lycei*] *Lyceum* et *Parrhasius* montes Arcadiæ ob copiam ferarum Pani et Dianæ sacri. A Parrhasio *Parrhasia* dicta tota Arcadia. *Idem.*

19 *Pandionius*] Minervam dicit Athenarum conditricem et tutricem.

Cuspide] Sceptro. Nam veteribus hastæ pro sceptris.

Arces] Peculiariter arx Athenarum Minervæ consecrata, infinitis testimoniis. Quin omnium civitatum arces hujus Divæ tutelæ imputabantur. *Barth.*

20 *Utræque*] Diodorus lib. v. ait, Dianam, Minervam, et Proserpinam socias in Sicilia flores legisse, atque ex iis vestem Jovi texuisse. Sed hujus loci ratio a me deprehensa, lib. III. nempe ejusmodi comites Veneri additas, ne suspecta foret. Statius, Achill. I. 'quales Siculæ sub rupibus Ætnæ Naiadas Enneas inter Diana feroxque Pallas.' *Claver.*

22 *Summa percutus*] Summam partem. Sic Horat. 'cætera fulvus.' *Barthius.*

23 *Moriens et parte superstes*] Suspecta hæc sunt. Omnino ignavior quam pro Claudiano locutio. *Idem.*

Moriens et parte superstes] Hæc Barthio suspecta sunt: nonnulli codices in *parte*. Forte *partimque*. D. Heins.

24 *Gyro*] Hic est, rotunditas. Ple-

rique scripti libri *ferro*; nihil muto licet vulgatum. Idem enim ac si dixisset, *hastam terribili orbe surgere*. *Barth.*

25 *Silvæ*] Ingentis arboris. Nam et singulæ arbores silvæ perhibentur Poëtis. *Instar*, effigiem notat, eoque quid amplius, ipsam nimirum rei dignitatem. *Idem.*

26 *Gorgonis obtentu*] *Gorgonos* Pectav. et mox *inunbrant* pro *obunbrant* fere omnes. Respexit illa Virgili: 'Exstructosque thoros obtentu frondis inunbrant.' D. Heins.

Fulgentis] Auro mero factæ ductæque. *Barth.*

27 *Multus in ore Frater*] Apollinis species. *Idem.*

29 *Solusque dabat discrimina sexus*] *Facit* tres libri, ut apud Plin. Nat. Hist. XI. 51. 'Explanatio animi inter homines discrimen æque grande quam a belluis fecit.' Quintil. VII. 2. 'Ætas quoque ejus qui perierit discrimen facit.' Virgilius tamen l. X. 'discrimina costis Per medium qua spina dabat:' et mox; 'At nunc dura dedit vobis discrimina Pallas:' et deinde; 'band anima una dabit discrimina tanta.' D. Heins.

30 *Auris*] Alii leg. *armis*, quod magis aridet: ut Tisiphone I. in Rufinum: 'et obstantes in tergum repulit angues, Perque humeros errare dedit.'

31 *Indociles*] Comas indociles dabat errare ventis. Non enim sunt indociles errare, quæ plerumque passæ erant, imo semper, ut vix coronatæ per lussu.

Errare] Ut aura et motus corporis jubent. *Barth.*

33 *Gortynia*] Ad Cretensium morem habitumque formata. *Idem.*

34 *Delos Errat*] Alluditur fabula quæ ante Latonæ partum in ea Delum fingit errasse in mari, non fixam radicibus, instar aliarum insularum, a partu autem Latonæ constitisse ut cæteras. *Idem.*

36 *Cereris proles*] Columella, libro x. ubi hujus florum lectionis meminit suavissimis versibus, non tumidis, non ineptis: 'Et quæ Sicanii flores legistis Halesi, Cum Cereris proles vestris intenta Choreis Æquoris Eunnæi florentia lilia carpsit, Raptaque, Lethæi conjux mox facta tyranni,' &c. *Barth.*

39 *Pallas, si elypeum*] Sic Oxon. et Reg. cum uno Vaticano; coneeinne. Paulo post distinctionem etiam eum scriptis mutavimus. *D. Heins.*

40 *Iaspide*] Fibula ex ea gemma. Romanis talis crebro usu. *Barth.*

42 *Nulli sic consona telæ*] Nullæ rectius libri: et *figuras* sequenti versu. *D. Heins.*

44 *Hyperionio*] Hyperion pater Solis. *Barth.*

45 *Forma sed dispare Lunam*] Ita sex scripti. Mox *Auroræ noctisque viæes*, non *duces*, in multis. *D. Heins.*

46 *Auroræ*] Pro die Auroram dixit, sive Sole.

Cunabula Tethys] Omnium Deorum nutrix. *Barth.*

47 *Infantes gremio solatur anhelos*] *Anili* mens liber; et placet. Ovid. Met. x. 'gremio lacrymantem tollit anili.' Seneca Herenle Cætæo: 'Anilis heu me cepit Alciden sinus!' Mox *signatur tempora* eleganti Græcismo quatuor codices; vulgo *signantur*. *D. Heins.*

49 *Titana*] Solem. Petronius de Eclipsi Solis: 'Deformi Titan vultus caligine texit.' *Barth.*

50 *Pubescentibus*] Elegantissime. Capilli enim simul fingeantur Apollinis, et radii erant Solis. *Idem.*

51 *Cristatum radiis*] Talis erat figura Solis in picturis et fictionibus præcorum. Aiebant duodecim esse radios, secundum menses anni, et horas diei. Radii autem isti ab effigie Solis venerunt postea ad statuas et imagines, imo ipsa capita Principum Romanorum nihil non divinitatis affectantium. *Idem.*

Delph. et Var. Clas.

53 *Vitrei libamina potat*] Lunam pasei rore sen humore Oceani ait. *Idem.*

54 *Cornu*] Cornuta enim Luna fingitur. *Idem.*

56 *Naidēs*] Sic scribendum, a Nais. Naiades a Naias quadrisyllabum est. Mox *Crinise* cum membranarum legimus, non *Crimnise*, aut *Erasine*, quod alii volunt. Græci quoque variant in hoc nomine: plerisque tamen Κρίμισος est. Et sane Servius l. i. Æneid. Virgilium *Crinisum* pro *Crimiso* licentia poetica dixisse notat: nec aliter initio Æn. l. v. ubi locus quem respexit, extat, in optimis veterrimisque membranarum scribitur: etiam apud Hyginum Fab. 274. Vibio Sequestro *Crinisos* est, mendose, pro *Crimisos* vel *Crinisos*. Certe et in exemplaribus Diodori Siculi nonnullis Κρηνησσός legitur lib. xix. Κρίμισος pro Κρίμισος exstat apud Antigonum historiæ mirabilis c. 145. Mox *Camerina* non *Camarina* libri antiqui, tam hic quam apud Virgilium ac Ovidium: aliter apud Silium. Græcis quoque Καμαρίνα est. *D. Heins.*

57 *Crimnise*] Verissime hujus fluvii nomen hic restituit vir suo ævo doctissimus Janns Parrhasius. *Barth.*

Crinise] Sic Virgil. Æneid. v. Aces-ten Siculum Criniso flumine dicit natum. Tamen veteres libri leg. *Crimnise*, qui et fluvius Siciliæ est. *Claver.*

58 *Pantagiam*] Vide Servium, Æn. iii. *Barth.*

60 *Advena Alpheus*] Notissima fabula Alpei fluvii Arethusam Siciliæ fontem amantis, et inde intemerato agmine mare perambulantis, ut miscetur undis amasiæ. *Idem.*

61 *Cyane*] Vide Ovidium, lib. v. 'Inter Sicelidas Cyane celeberrima Nymphas.' *Idem.*

62 *Qualis Amazonidum peltis exultat adeptis, &c.*] Frustra reponere tentat Jul. Scaliger: *Qualis Amazonidum positis agit agmina peltis.*

Peltis aduncis] Sic quatuor scripti

Claud.

5 M

cum Raphelengio. Claverius aliud agebat, qui τὸ ἀδεμπτis tuetur. 'Lunatae peltæ' Virgilio, Silio 'Lunata arma.' *D. Heins.*

Peltis] Clypei Amazonum.

Ademptis] Sunt libri qui *aduncis* referunt. Sane non præter rem, Pallas enim et Diana, quibus componit Amazonas Claudianus, cum fuerint hic suis quaque armis instructæ, quid necesse est illas inermes statuere? *Aduncæ* autem reapse peltæ illæ Amazonicæ. Hinc *Lunatum agmen* vocat Papinius, l. v. *Barth.*

66 *Thermodontiaca*] Non *Thermodontica*, recte meliores libri, etiam apud alios Ποῦτας. Periegetæ, ἐνθά-λιος Θερμῶδαν. Ovidio, 'virgineus Thermodon.' Silio, 'Amazonius Thermodon' in fine versus. Carrio ad Val. Flaccum in contraria abit, sed fallitur. *D. Heins.*

68 *Hermus*] Hermus Lydiæ sen Mæoniæ fluvius. De auro ejus Ποῦ-τικο omnia notissima. *Barth.*

69 *Percurrunt auro madidæ*] *Circueunt* Moreti liber: alii codices *auro gravide*; unde *gravidus* contra scriptos Raphelengius: nihil muta. Cons. Manlii: 'madidoque jubar aspergitur auro.' Ovid. Met. xi. 'Arva rigent auro madidis pallentia glebis.' *D. Heins.*

Auro madidæ] Verissima scriptura, quicquid variant libri. Hermi enim unda tota fingitur ἑγχρυσος. Ut simul auro et aqua ejus fluminis Nymphæ madeant. *Barth.*

71 *Vulgus*] Nymphas cum Ducibus suis. *Vulgus* omnis turba, ut ista sine ordine incedit. *Idem.*

72 *Ætna*] Scribe *Enna*, quota enim pars Ætnæ florida? Et quo pacto tam horribilis maximam partem mons pater florum? Parrhasius etiam *Enna* probat. *Idem.*

Henna parens florum] Ita Oxon. quod et in suis Parrhasius invenit; et curis secundis probat Barthius. Claverius τὸ Ætna tuetur, quod *flori-*

coma Ansonio dicta sit. At Solinus: 'In Sicilia campus Ennensis in floribus semper et omni vernus die.' Arnobius, lib. v. 'In nemore Eunensi flores Proserpina virago quondam lectitabat.' Jul. Firmicus de errore profan. Relig. 'Perens autem lacus in Ennæ civitatis finibus: ejus amœnitas ex florum varietatibus nascitur. Nam per omnem annum sibi vicissim succedentibus floribus coronatur.' Noster infra: 'Perpetui flores, quos nec tua protulit Henna:' et lib. iii. 'roseæ convallibus Hennæ,' ut legendum puto. *D. Heins.*

74 *Lascivo volatu*] Prim. Vatic. et tres alii cum vetustis editionibus *meatu*; optime: vulgata lectio merum glossema est. Noster Idyllio de Phœnice: 'Obnubit vario late convexa meatu.' Lucan. ix. 'Persea Phœbeos converti jussit ad ortus Gorgonos averso sulcantem regna meatu,' sic vere vetus liber. Statius, Theb. iii. 'Amphiaræ vides, cursus ut nulla serenos Ales agat, liquidoque polnu complexa meatu Pendeat?' Idem lib. ii. de Mercurio volante: 'Arva super populosque meat.' Silius, l. xii. de Dædalo: 'Hic pro nubivago gratus pia templa meatu Instituit Phœbo, atque audaces exsui alas.' Manilius, lib. v. 'Et medios inter volucrum prensare meatus.' Plinius, x. 38. 'aves vario meatu feruntur et in aëre et in terra.' Prudentius Hymno in Eulaliū: 'vidit et ipse satelles avem Fæminæ ab ore meare palam.' Marcianus Capella, l. i. 'Per aërios etiam tractus, quibus formare solitus et volucrum diversos meatus, et oscinum linguas, et præpetis omina penna, frustra incassumque disquiritur,' et lib. ii. 'Ejus, meante penna Qui solus astra mundi Prætervolans peregit?' et mox: 'Non enim de humilitate aëris illius quero qui volucris permeatur.' Symposius Ænigmate lx. de Sagitta: 'Aëra per medium volucris contendo meatu.' Hæc

diffusius. *D. Heins.*

75 *Assiduus*] Locum enim eum semper floribus contum credebant, nunquam deficiente successione. *Barth.*

79 *Pubescant*] Quæ novo germine luxuriant *pubescere* dicuntur.

Pubescant virgulta velis, ut] Vaticanus unus melioris notæ: *Pubescant virgulta noro; nunc fertilis Hybla.* Idem mox large blanditur, non longe. *D. Heins.*

Hybla] Amœnissimus Siciliæ locus. *Barth.*

81 *Quicquid thuriferis*] Alter Vossianus *roriferis* vel *floriferis*, utrumque vulgato nihilo deterius. *Ovid.* 'Non Arabo noster rore capillus olet.' Idem alibi: 'Thura ferat floresque alios Panchaia tellus;' quomodo et *Subæi flores* Statio Pietate Abascantii. *D. Heins.*

82 *Quicquid*] Quocunque. *Barth.*

83 *Externis*] Scribe cum Claverio aliisque melioribus libris *extremis*; ultimos enim terræ colonos loquitur. Quidam et *Subæis* habent pro *Colonis*. *Idem.*

Ales longæva colonis] *Isingrin.* *Subæis*: placet. Unus Petav. et Med. *ales longævus arenis*, in quo veræ lectionis vestigia apparent. *D. Heins.*

84 *Optato repetens exordia sæclo*] Sic quidam codices: alii, *partu vel fato*; *Isingr. busto*; bene: ut alibi de Phœnice Noster: 'gaudetque mori festinus in ortum.' Vulgo, *optati referens exordia sæcli.* Oxoniensis. non male *exacto repetens ex. sæclo.* Posset et *aptato busto* legi, vel *optato letho.* *Idem.*

86 *Ut merear*] Meliores libri τὸ ut. omittunt. *Idem.*

87 *Et nostris cupiant*] Petav. optimæ notæ *foveant*; puto pro *vorcant* aut *faveant*: quomodo *Emius*: 'Matronæ muros complent spectare faventes.' *Ovid. Epist. Hyps.* 'Adde quod adscribi factis procerumque tuisque Se favet;' ut in vetustioribus

membranis legitur. Vulgo *Se facit.* *Idem.*

88 *Madidantes*] Probum et rei præsentis aptissimum verbum. *Madidari* dicebant veteres quod madore continuo quopiam impletur. Sic *latitans* pro latente, et *viridans* pro virente efferunt *Lucr.* et *Virg.* *Barth.*

89 *Maritat*] Fœcundat, velut conjugio amabili homo masculus fœmelam. *Horatius*: 'adulta vitium propagine Altas maritat populos.' *Idem.*

90 *Vernus sequitur color*] Scripti *rubor*; ut *Nupt. Celerinæ*: 'tum vere rubentes Desuper invertunt calathos.' *D. Heins.*

91 *Medioque patent*] Totum quod inter cælum et terram est serenari dicit. *Barth.*

Medioque patent convexa sereno] Argute *Puteaneus* *madidoque.* Noster de Nilo: 'Ægyptus sine nube ferax imbresque serenos Sola tenet.' *Ennodius*, *Epigr. CXLIX.* 'En sine nube pluuit sub tectis imbre sereno, Et cœli facies pura ministrat aquas.' *Statius Saturnalibus*: 'Qualis per cuneos hyems Latinos Plebem grandine concutit serena;' sic omnino scribendum, non *serenam*: agit de sparsione theatri. Iudunt in hisce poëtæ. *Idem* *Statius Lacrymis Etrusci*: 'tu messes Cilicunque Arabumque superbis Mergere rogis, ferat ignis opes hæredis, et alto Aggere missuri nitido pia nubila cœlo Stipentur cineres.' *D. Heins.*

92 *Vaccinia nigro Imbuit*] *Induit* unus *Ambros.* et vetustæ editiones; recte. *Cons. Olybr.* 'te messibus æstas Induat;' et lib. I. in *Stilich.* 'Cum floribus æquora vernis Bosphorus indueret.' *Pentadius* de vere, 'foliis sese induit arbor.' *Avienus Prognosticis*: 'Induit immodicis cum semet floribus ilex;' quod ex illo *Virgillii* sumtum: 'cum se nux plurima silvis Induct in florem.' *Idem Georg. IV.* 'Quotque in flore novo pomis se fertilis arbor Induerat, totidem au-

tummo matura tenebat.' Sic *inducere arenas* de fluctibus eleganter Statius, Theb. XII. ex antiquo codice: 'ceu gurgite cano Nunc reteggit bibulas nunc induit æstus arenas?' ubi vulgo *obruit*. D. Heins.

94 [*Cingula gemmis*] Parthorum cingula gemmis conspicua describit pulchre, ut solet, Tertullianus, c. 7. Barth.

95 [*Regales junctura sinus*] Imo *vinctura* cum scriptis, D. Heins.

96 [*Spumis fuscantur aëni*] *Fucantur* lego, quod Parrhasii codices confirmant. Virgilius Georg. II. 'Alba nec Assyrio fucatur lana veneno.' Georg. IV. 'Milesia vellera nymphae Carpebant hyali saturo fucata colore.' Grattius: 'Interdum Libyco fucantur sandice pinnae.' Silius lib. VIII. 'Stat fucare colus nec Sidone vilior Ancon?' et lib. VI. 'Gastulivæ magis fucaret vellus ahenis.' Statius Achill. 'Lactea Massagetæ veluti cum pocula fucant:' ita enim legendum. Sidonius Epithalamio Polemii: 'Palla Jovis rutilat, cujus bis coctus aheni Serica Sidonius fucabat stamina murex.' Sed hæc jam nota. De fuce diximus plura lib. I. in Rufin. 'fucandæ purpuræ ministri' apud Ammianum Marcellinum libro XIV. *Idem*.

97 [*Volucer Junonius*] Pro pavone. Claver.

98 [*Aren*] Pluvio. Barth.

99 [*Hyems*] Imminens imber, re ex densitate nubium perspicabili, quas discernit semita illa versicolor. *Idem*.

102 [*Parvo planities*] Alter Junianus *prono*. Mox *rivo de pumice*, non *nirco*, Aldus et scripti quidam: bene. Ovid. Fast. 'Antra subit tophis laqueataque pumice vivo.' Pro vulgata tamen scriptura stat Barthius curis secundis. D. Heins.

[*Mollibus edita clivis*] Minutis, qui facili pressu scandi possunt. Virgilius, Eclog. IX. 'qua se subducere colles Incipiunt, mollique jugum de-

mittere clivo.' Barth.

103 [*Nirco de pumice*] *Nirco* *pumicem* dat lætis fontibus, ut nigrum spiraculis Ditis. *Idem*.

104 [*Mobilibus*] Celeribus, præcipitibus. *Idem*.

105 [*Torrentes soles*] Tam de rapiditate quam torrente aut adurente vi intelligere potes. *Idem*.

106 [*Modico astu*] *Medio* Isingr. et plerique nostri. IV. Cons. Hon. 'Qui medios Libyæ sub casside pertulit æstus.' Bello Gild. 'Solis medios objecerit æstus.' Epithal. Palladii: 'Quid medio tecum modularis in æstu?' D. Heins.

107 [*Apta fretis abies*] *Abies* pro navi II. Georg. prime. VIII. Æneïd. pr. Ovid. Epist. Cæones. Petron. 'Pulsamque marmor abiete imposita genuit.' Pontanus, lib. I. Uranies: 'Ioniumque abies versura profundum.' *Dempst.*

[*Cornus*] Hastis aptissima. Virgil. II. Georg. 'At myrtus validis hastilibus, et bona bello Cornus.' Barth.

108 [*Tumulos tectura cupressus*] Proserpinæ consecrata speciatim arbor. *Idem*.

109 [*Plena favis*] Imitatus est Ovid. lib. I. Metam. Fab. 3. 'Flavaque de viridi stillabant ilice mella.'

[*Venturi præscia laurus*] Hanc nimium ab Apolline sortita virtutem, ut coronentur ea vaticinantes, ipsaque eos juvet. Barth.

111 [*Pampinus induit ulmos*] Ulmis enim junguntur et eriguntur vites. Virgilius: 'ulmisque adjungere vites.' *Idem*.

111 [*Pallescit*] Viridescit. *Idem*.

118 [*Elapsa*] Elegantissime, ut aves ex custodia. *Idem*.

[*Elapsa cohors gaudet*] *Gaudet* Puteanea excerpta: sic mox 'cætera saltus Iuvase cohors.' D. Heins.

120 [*Præsulat*] Roris matutini descriptio. Barth.

121 [*Meus*] Stella enim illa Veneri

sacra, ejus et titulum ipsum aliquando gerit. *Parrh.*

Mens Lucifer] Eadem stella Venus, mane est Lucifer, seu *φῶσφορος*, noctu Hesperus seu Vesperugo. *Isid.* lib. III. c. 70. dubie tamen *Plin.* lib. II. cap. 8. *Silius* lib. XII. *ignem* vocat *Cythereium*: et tamen distinguit. lib. VII. 'renovatus Lucifer unda Laudatur Veneri.' Ut et *Flacc.* *Argon.* lib. VI. 'qualis roseis it Lucifer alis, Quem Venus illustri gaudet producere cælo.' Noster in *Epithal.* *Hon.* 'Dilectus Veneri nascitur Hesperus.' *Dempst.*

122 *Roranti prorectus equo*] *Prærectus* bene scripti. Frequenter id verbum in *Livio* occurrit, etsi quandoque corruptum. *Virgilius*, *Æn.* VII. 'Cum prævectus equo longævi Regis ad aures Nuncius ingentes ignota in veste reportat Advenisse viros.' Ita scripti omnes, quos ego ac *Pierius Valerianus* magno numero evolimus. *Statius*, *Theb.* VII. de Marte: 'ut vero amentibus ipse Incidit, et sacræ circum fastigia vallis Turbine prævectus rapido ter sustulit hastam, Ter contorsit equos.' *Silius*, lib. V. 'Hinc prævectus equo postquam inter prælia notam Accepit vocem.' Lib. VII. 'Ac prævectus equo nunc dextra provocat hostem.' Lib. IX. 'Nam prævectus equo stimulis majoribus ire.' Lib. XII. 'Dux Dardanus instat Attonito prægressus equo.' Lib. XVII. 'Ante omnes prævectus equo trahit agmina voce:' sic versus illi ex optimo codice scribendi. *Lucan.* lib. VII. 'totumque per agmen Sublimi prævectus equo:' ubi vulgo etiam peccatur. *D. Heins.*

Fata doloris Carpit signa sui] Alii codices *eruois*. Minimum refert. Videantur hoc loco *Barthii* curæ secundæ. *Idem.*

Doloris Carpit signa sui] Alii libri habent *eruois*. *Rosæ* sane de Veneris cruore nactæ finguntur colorem eum, qui plerumque nunc *Rosæus* appella-

tur. *Barth.*

Doloris sui] Alii leg. *eruois*. De cruore Veneris in rosam mutato, fabulam lege, apud *Politian.* cap. 11. *Miscell.* *Dempst.*

127 *Mellifer electis*] Versus artificiosus. Sonus enim verborum apum herbis obstrepentium sonum imitatur. *Barth.*

129 *Hanc mollis, &c.*] Hos versus de Hyacintho et Narcisso, præsertim cum *Ovid.* IV. *Past.* et V. *Metam.* confert *Scalig.* poet. lib. V. c. 16. sub finem: 'interque,' ait, 'speciose; tamen laxior *Ovidius*, compositor *Claudian.* neque enim prata floribus, sed et flores pingit coloribus fabularum.' Fabulas pete ex *Ovid.* *Metam.* lib. III. *Fab.* 6. et lib. X. *Fab.* 5.

130 *Stellata*] Fulgens, radians, nitens. *Barth.*

132 *Germina ritus*] Non *gramina*, ex libris: et mox *fronte retusa* scribendum alibi jam dixi. *D. Heins.*

133 *Tu natus Amyclis*] Vide elegantissimum libellum *Coluthi* de Raptu *Helenæ*. *Barth.*

136 *Cephißus*] *Bæotia* fluvius *Delphos* præterlabens. *Idem.*

Cephißus] Codex *Bartholinianus* *Cephißos*. *D. Heins.*

137 *Ante alias*] *Ovidius*: 'quo dum Proserpina luco Ludit, et aut violas aut candida lilia carpit, Dumque puellari studio calathosque sinumque Implet, et æquales certat superare legendo, Pene simul visa est, dilectaque, raptaque Diti.' *Barth.*

138 *Vimine textos*] *Texto* scripti. bene. *D. Heins.*

139 *Spoliis agrestibus*] Et hoc scriptorum est. *Vulgati foliis*. *Prudent.* *Cathem.* *Hymn.* IV. 'Hic mihi nulla rosæ spolia.' Noster supra: 'Prætorum spoliatur honos;' quod hemistichium et apud *Corippum*, libro III. occurrit: sic et 'foliis spoliare nemus' *Luc.* VI. ita enim libri. *Idem.*

141 *Augurium fatale tori*] Novi enim nupti coronis solei ritu orna-

bantur, nunc etiam superstitute nostris moribus. Claudianus thalami sorta exinde vocat. Hinc Veneris conscia nuptialia. *Barth.*

Quin ipsa tubarum] Non quippe, libri cum Aldo: et mox *qua mœnia* unus Petav. *D. Heins.*

117 *Placato fulgure vernant*] *Pacato* Aldus et scripti: similiter apud Statium Achill. legendum, ubi de Pallade agit: 'exempta pacetur casside vultus.' Noster alibi: 'pudeat, Gradive, secures Pacata gestare manu.' *Idem.*

118 *Parthenium canibus scrutatur odorem*] Revocavimus antiquam lectionem. *Vulgati odoris. Parthenium odorem* dixit, ut *pratum odoratum* Nemesianus: 'Namque et odorato noscunt vestigia prato:' et *olidum cubile* Rutilius Itinerario: 'Instrumenta parat venandi villiens hospes, Atque olidum doctas nosse cubile canes.' Notum *Lævii μέλoupov*. 'Dirige odorisequos ad certa cubilia canes.' *Odo- ris* in venatione etiam meminit Virgil. vii. 'canibus rabiem Coecytia virgo Objecit, et noto nares contingit odore.' Silius lib. x. 'conceptum secutus odorem, Deprendit spissis arcana cubilia dumis.' Seneca Thyeste, act. iii. 'Sic cum feras vestigat et longo sagax Loro tenetur Umber, ac presso vias Scrutatur ore, dum procul lento snem Odore sentit,' Maroniam illud 'odora eamvis' pro vulgata facere scriptura possit videri, sed vetustos codices hic sequor. *Idem.*

150 *Injecta tandem*] Imo *tantum* cum scriptis. *Idem.*

152 *Repens*] Subitus, improvisus. *Barth.*

163 *Vclut occultus*] Cuniculum acutum subter mœnia, et in obsessam urbem irruentem, describit. *Idem.*

Prodit in hostem] *Pergit* scripti; quomodo et Virgilius dixerat, 'pergere in hostem.' Mox *clusos* non *inclusos* recte idem scripti: aliis jam visum. *D. Heins.*

168 *Saturni tenebrosa*] *Membrana tenebrosa. Idem.*

171 *Duraque deum campae tenebant*] Multi *Siculaque*, perperam: nam *Sicula* sequitur. Isingr. *solitaque*; lego *solidaque*. Lucan. lib. ix. 'Si solida Libye compage et pondere duro Clauderet exesis Austrum scopulosa cavernis.' *Idem.*

172 *Trabali*] *Ingenti. Barth.*

173 *Sicula sonnure cavernæ*] Scripti nonnulli *tonnure*; rectius. Virgil. *Æn.* iii. 'horrificis juxta tonat Ætna ruinis.' De eadem Silius xiv. 'per cæcos tonat irrequieta fragores.' Statius, Theb. iii. 'procul igneus antris Mons tonat, exundant apices:' quod noster imitatus infra: 'Compresso mons igne tonat.' Val. Flaccus iv. 'Sic ubi prærupti tonit cum forte Vesuvi Hesperia lethalis apex.' *D. Heins.*

177 *Et qui te latis*] Duo Juniani et unus Ambros. *Latiis*, ut puer olim conjeceram: sic *Latios triumphos* dixit vi. Cons. Hon. 'Candida qui Latiis præbent armenta triumphis.' Pari modo peccatur apud Silium, libro xii. illo versu: 'resonare docebit Hic Latiis Heliconæ modis:' frequentissime hic error a librariis supinis commissus. Vidit hoc curis secundis Barthius: similes naves Nasoni multis in locis detersimus. Sequentia ex illis Maronianis expressa sunt: 'undam levis innatat alnus Missa Pado.' *Idem.*

179 *Sic, cum, &c.*] Stagnavit olim Thessalia (ut ait Strabo) sed post terræ motum abrupti montes, atque datus aquis exitus. At Diodorus et Seneca id Herculi, non etiam Neptuno tribuunt. *Claver.*

180 *Peneo stagnante*] Alioquin grandis hic fluvius, utpote in cujus nomen veniant quatuor, aut duodecim adeo ipsi, alii. *Barth.*

Et mersa negaret Arra coli] *Negarent* septem libri pro *recusarent*, quod verum: lib. i. in Entrop. 'cadere ligna culinæ Membra negant.' Silius,

lib. xvi. 'impūs ignis Dissiluit, cineresque simul jaciisse negarunt.' Statius, Theb. viii. de fluviiis: 'sibi quisque superbus Ire cupit, pontoque negant descendere mixti:' sic et alii passim. *D. Heins.*

182 *Tunc forti saucius ictu*] *Terminus Med. et Puteanea excerpta. Idem.*

184 *Fraetorque meatu*] Cave audias membranas, in quibus *facto*. Severus in *Ætna*: 'Quicquid in obliquum est, frangunt iter.' *Idem.*

185 *Redduntur fluviusque*] *Non fluviusque, codices. Idem.*

186 *Mamū*] Vi, robore, potentia. *Barth.*

187 *Hiatu*] Cicero ait circa Ennam speluncam tradi infinita altitudine ad Aquilonem conversam, qua Ditem ferunt cum curru ascendisse, ita ut subito non longe a Syracusis sub terras penetrarit. *Clarck.*

189 *Mutarere fidem: retito se proluīt Arctos Æquore*] Hoc est, tanta rerum mutatio facta, ut illa sidera polaria, quæ prius æquore tingi metuebant, affatim maris aqua se laverint. idem poëta in Serenæ laudatione Hispaniam ἐγκωμιάζων: 'primo lavat æquore Solem India: in fessos exacta luce jugales Proleis,' &c. *India lavat*, sed Hispania *proluīt*, quod longe majus. *Casaub.*

190 *Pigrum*] A moribus planstrariorum. *Barth.*

193 *Caligine pasci*] *Ferrugine unus Petav. D. Heins.*

196 *Pugnant temone reverti*] Sic primæ edd. et mens liber: alii *certant* vel *tentant*. Ovid. Met. v. 'Nititur ille quidem pugnatque resurgere sæpe:' quæ vera lectio. Fast. ii. 'Et solida ramos figere pugnat humo.' Statius Theb. vi. 'pugnant exire paventque:' et apposite, Theb. iv. 'Ipse quidem mallet terras, pugnatque reverti.' *Idem.*

198 *Torrentius amne Hiberno*] Statius lib. vi. 'Annibus hibernis minor est, minor impetus igni.' *Barth.*

Torrentius amne] Conferam summos Poëtas de palma certantes in celeritate describenda. Stat. vi. Theb. 'quæ tantum nubila cælo, Quæ bello sic pila volant, quæ carbasa ponto? Annibus hibernis minor est, minor impetus igni, Tardius astra cadunt,' &c. Sed illum premit Ovid. Metam. x. Fab. 11. hunc Maro *Æneid.* vii. in fine, quem noster longis parasangis, etiam iisdem verbis exsuperat de iii. Honorii Consul. fine. Confer, et me impudentiæ argue, ni ita sit. *Dempster.*

201 *Sollicitæ mentis*] Cogitationum celeritatem rem omnium velocissimam scivit Thales, teste Laërtio lib. i. Idem Claud. 'Pro telo geritur quicquid suggessit ira.' Apud Hom. sunt ἐπεα πτερόεντα. *Barth.*

Discurrit acumen] Malim *discurrat*. *D. Heins.*

202 *Sanguine*] Quia reinctandum est impetuosus fræno, sanguineis spumis dicit fræna decolorata fuisse. *Barthius.*

204 *Diffugiunt Nymphæ*] Versus rem mirifice exprimens. *Idem.*

205 *Gorgonis*] *Gorgonos scripti. D. Heins.*

206 *Cornu*] *Aren. Barth.*

209 *Ille velut*] Præ cæteris excelens. *Idem.*

210 *Nudatque viscera*] *Pectora vulgati*: paulo ante frustra vetusti codices *telo pro cornu*; supra lib. i. 'Pallas et inflexo quæ terret Mænala cornu.' Ovid. Epist. Phædræ: 'Jam mihi prima dea est cornu præsignis adnuc Delia:' sic vetus liber, non *arca*. *D. Heins.*

213 *Viles iras*] Velut viliores, quam quas attendere possit. *Barth.*

Pastorum despicit iras] *Putean. despuīt*. iv. Cons. Hon. 'Torquati despuē mores.' *Respuere* et *despuere* a Poëtis videntur confundi: sic *respuere preces* et *despuere*, similiaque. iv. Cons. Hon. 'alter præcepta vocantis Respuīt.' Cons. Manlii, 'quis insig-

nem tanto sub principe curam Respuat; sic saepe noster: diximus jam nonnihil libro primo. *D. Heins.*

214 *Ignaci domitor mundi*] Vulgi editiones nonnullæ et plerique scripti: sic supra, 'vacui famulantur Averni Vulgus iners;' et apud Statium 'inane vulgus;' 'vulgus cava sub nocte repostum;' 'vulgus exsangue;' et similia, pro inferis. *Idem.*

216 *Eumenides movere*] Simillime Juvenalis. Sat. vi. 'Dic qua Tisiphone, quibus exagitare colubris?' *Barth.*

217 *Calum incestare*] Sic Statius, lib. xi. 'Illas ut summo vidit Pater altus Olympo Incestare diem.' *Idem.*

Calum incestare quadrigis] Alii *mundum*; quod minus placet, quia mox sequitur. Gyradius etiam cum Vaticano aliisque *infestare*; perperam. Statius, Theb. xi. 'Illas ut summo vidit pater altus Olympo Incestare diem.' Noster ii. in Entrop. 'eunectas hoc ore laborant Incestare vias.' Bello Get. 'patriis lmare venenis Incestare jubar.' Cons. Manlii: 'Latios incestant nomina festos;' sic et alii Poëtæ. *D. Heins.*

218 *Sunt altera Lethes Numina*] Nihil verius hæc scriptorum lectione, quicquid vir doctus dissentit. *Lethen* pro toto inferno posuit, ut Stygem, Acherontem, Coeyton, Tænara Poëtæ passim. *Lethæum Janitorem* ita Cerberum vocat Statius. Vulgo *Flumina*: quod et Barthio improbatum. *Idem.*

Altera Lethes numina] Alia quæ apud vos, in vestro illo egregio mundo, habentur pro numinibus. *Lethes* vocabulum generale est, et numina ejus omnia inferorum denotant. *Barth.*

221 *Nocte tua*] Tua parte sortito tibi oblata. *Nox* omne quod inter vivos non est. *Idem.*

226 *Prætentasque aperit cristas*] Quibus illam horrendam figuram dedita opera contexerat. *Idem.*

Prætentaque operit crista] Hic denuo vetustam lectionem damus omnium

librorum, ut Claverium mirer in contraria euntem. Quid enim est *prætentas aperire cristas*? *Velare* libro iii. in Stilich. dixit, ut hic *operire*, 'Hanc tota Tritonia Gorgone velat.' Si quid mutandum, legam cum uno Florent. et Putean. excerpt. *Prætentaque operit palla*; quomodo supra: 'tantum stridentia colla Gorgonos obtentu pallæ fulgentis inumbrat;' quod ex illo Maroniano hausit: 'Exstructosque toros obtentu frondis inumbrant.' *Obtentum togæ* habes apud Gellium, xi. 18. Seneca, Hercule Furenti: 'Namque ipsa tristi vestis obtentu caput Velatur.' *D. Heins.*

227 *Nigros illuminat*] Splendore hastæ. *Barth.*

228 *Ni Jupiter athere summo*] Unus *jusso*: alius *lapsus*: tertius *celso*. Moreti codex *vulso*; quod placet. Statius, Theb. iii. 'Nubilaque et vulso terrarum sordida fundo Tempestas.' Noster supra lib. i. 'nunc insula fundo Vellitur.' Seneca Phœnissis: 'Non si revulso Jupiter mundo tonet.' Mox bene Raphelengius *fulminis* pro *luminis*, et *confessus socerum* pro *generum*; quod scripti meliores confirmant. *D. Heins.*

229 *Pacificas rubri torsisset fulminis alas*] Non dubito ex disciplina fulminum dignoscendorum hæc dicta, uti nimirum rubrum illud consecratum fuerit Paci, et hæc per illud cognita. Sic Jovis autem jaenlari rubra fulmina. Sic ad congressum Didus et Æneæ ait Virgilius lib. iv. 'fulsere ignes et conscius æther Connubii.' Fœdera fulmine sanciri erat prosperitatis indicium. Deorum conjugii auctor erat Jupiter, suo quodam privilegio. *Barth.*

230 *Nimbis Hymenæus hiuleis*] Mirum est Hymenæum intonare, et Jovis τοῦ βροντῶντος officio fungi: quare *Hymenæon* legendum puto, ut ad Jovem referatur. *Hymenæon intonare*, ut *tonare omnia* et similia; de quibus Cons. Olybrii dictum. Apuleius, Met.

iv. 'Domus tota lauris obsita, tædis lucida, constrepebat Hymenæum.' Hesychius, 'ἡμέραιος, γάμος, ἡ ᾧδῇ ἐπιγάμιος.' Nihil frequentius apud Poëtas occurrit hac Hymenæi significatione: *personare Hymenæon*, Statius Genethliaco Lucani: 'Et vestros Hymenæon ante postes Festis cantibus ipsa personabo.' *Canere Hymenæon* Naso Metam. xii. 'Ecce canunt Hymenæon, et ignibus atria fumant.' Senec. Troadib. 'Tritonum ab alto cecinit Hymenæum chorus.' *D. Heinsius.*

Nimbis, flammæ] Duo hæc elementa dicit fedus nuptiale confirmasse inter Proserpinam et Plutonium, respiciens ad ignem et aquam præferri solitos nubentibus priscis. *Barth.*

Hymenæus Intonat] Hoc contra vulgarem opinionem, nam sponsalia tonitru impediebantur. Serv. ad iv. *Æneid.* 'Prima et Tellus et pronuba Juno Dant signum: sed res etiam insueta describitur. *Dempst.*

231 *Testes flammæ*] Quia 'nuptiæ non fiebant, nisi aquam et ignem in limine conjunxissent.' Naso ii. de Arte: 'Quos faciunt justos ignis et unda viros.' Serv. ad iv. *Æn.* 'Fulsere ignes et conscius æther Connubii.' Flaccus Argonaut. lib. viii. 'Ignem Pollux undamque jugalem Prætulit: de nuptiis Medææ et Jasonis. De Stellæ et Violantillæ nuptiis, Stat. lib. i. Silv. 2. princ. Hinc 'aqua et ignis comites Veneris,' ex Varrone, lib. iv. de ling. Lat. Turneb. xx. 26. et apud J. C. l. *Calia*. 66. ff. de donat. int. vir. et uxor. 'excipere conjugem aqua et igni,' hoc est, ducere. Cujac. lib. xi. Observ. cap. 2. rationes varias pete ex Plut. probl. cap. 1. *Idem.*

234 *Sis memor*] Valedicentium vox, miserabilem quodammodo absentiam insinuans. *Barth.*

236 *Imperio vini majore*] Hic plane comperio Θεοῦ βίαι, quæ major quam cui resisti possit. *Claver.*

239 *Æqualemque chorum*] Rectius

quam *Æqualesque choros* libri. Ovid. iv. Fast. in hac fabula: 'At chorus æqualis cumulat floribus canistris, Persephone, clamant:' ubi male nunc legitur *cumulate flore ministræ*. *D. Heins.*

240 *Damnavit sidera luctu*] Meus liber *damnavit*, ex illorum opinione qui fata astris imputabant. Lucan. lib. v. 'et adhuc dubitantibus astris Pompeii dammare caput.' Mox *pharetras* non *pharetram* scripti. *Idem.*

243 *Sævique fremant leones*] *Sævumque* Moreti liber: optime. Supra lib. 1. 'Stabant ante fores juncti, sævumque fremebant.' Plura diximus Cons. Olybrii, vs. 119. Habuimus jam ante hoc libro ex potioribus membranis: *Præsagum cecidere fores*. *Idem.*

Fremant] Fremere proprium leonum. *Barth.*

244 *Posito*] Amisso. *Idem.*

246 *Delphica quin, &c.*] Oraculorum defectum insinuat, quem Christo nato accidisse Ecclesiastici scriptores produnt: nec ipse impietatis magister Symmachus negare audet, lib. iv. Ep. 33. victus nempe a Prud. Apotheosi: ex quo 'hominis Deus induit artus, Delphica damnatis tacuerunt sortibus antra, Non tripodes cortina tegit,' &c. Sane sub Nerone siluisse oracula habes ex Lucan. lib. v. princ. 'multosque obducta per annos Delphica fatidici reserat penetralia Phœbi.' Nec omiserim ex Eusebio id ultimum oraculorum censi: 'Me puer Hebræus divos Deus ipse gubernans Cedere sede jubet, tristemque redire sub orcum.' *Dempst.*

Delubra tacebunt] *Silbunt* prim. Vatie. *D. Heins.*

248 *Planctuque lacertos Verberat*] Peculiaris magni planctus et lugendi species, lacertos verberare. Virgilius libro vii. 'palmis percussa lacertos Auxilium vocat.' *Barth.*

249 *Questus ad nubila fundit inanes*] Tres tendit: unus tollit: plerique omnes *rumpit*; idque vere. Virgil. libro

iv. 'Tantos illa suo rumpebat pectore questus.' Val. Flaccus lib. i. 'meritos fas et mihi rumpere questus.' Lib. iv. 'Tum lacrymis, tum voce sequi, tum rumpere questus.' Virgilius tamen in Ciri: 'Has adeo voces atque hæc lamenta per auras Fluctibus in mediis questuolvebat inani.' *D. Heins.*

251 *Crudelibus umbris Tradere*] Putean. *credere*; quod elegantius, ut dicunt alibi: unus etiam Petav. *defendere mundo pro depellere*; venuste, quod monui lib. iii. in Stilich. vs. 169. Mox *nihilumne paternæ Mentis pro nullumne* tres nostri; quod ex suo codice Claverius jam occupavit. *Idem.*

255 *Non ego, cum rapido*] *Lege rabido*: sic 'rabidi clamores,' 'rabida bella,' et similia. *Idem.*

258 *Cujus conscia noxæ*] Sic duo Vatie. et quinque alii, ejus glossema est τὸ *culpæ*, quod in vulgatis libris extat. Seneca Phænissis: 'Non video noxæ conscium nostræ diem.' *Idem.*

262 *Calumque negatur*] *Malo negantur.* *Idem.*

263 *Eripitur cum luce pudor*] *Vulgo sole*; quod ferri non potest, quia præcesserat *communī sole fruuntur*, ubi *communi* dixit, quia alius apud inferos sol. Virgilius vi. Æn. 'solemque suum, sua sidera norunt.' Noster paulo post: 'lumenque videbis Purius, Elysiumque magis mirabere solem:' quomodo legendum et libri veteres et ratio postulant, non *Elysios campos*. Vetus Epitaphium in Catalectis Pithæi: 'Numina nunc inferna, precor, Patri date lucos, Quis est purpureus perpetuusque dies.' Pindarus Ode ii. Olymp. de inferis: Ἴσον δὲ νοκτεσσὶν αἰεὶ, Ἴσα δ' ἐν ἀμέραις ἄλιον ἔχοντες, ἀπονέσσετον ἔσθλοι νέμονται βίον. *Idem.*

264 *Servitum ducor*] Sic Aldus, et membræ: propemodum omnes: nisi quod in nonnullis *servitium*, corrupte: vulgati *Infelix ducor.* Virgil. 'Graius

servitum matribus ibo.' Silius, lib. xvii. 'potui traducere captam Servitum gentem.' *Idem.*

267 *Mater, io*] Τὸ *io* plangentis et in planctu vociferantis est. Scitisime in solo matris auxilio omnem spem habet simplicissima virguncula. *Barth.*

271 *Exitio*] *Extremis miseriis.* *Idem.*

273 *Fletuque decoro*] *Planctuque* Vossianus et secundum Vatie. ut supra, 'planctuque lacertos verberat.' Mox *detergit* scripti; et *timorem pro dolore* Moreti codex: *pudorem* prim. Vatie. *D. Heins.*

Fletuque decoro] In virgine. *Barth.*

275 *Laerimas deterisit amictu*] *Officio subito*, quod ferebat res præsens. *Idem.*

Lacrimas detergit] Claverius miratur Platonem hic flere. Non certe Plutonis, sed Proserpinæ hæc lacrymæ erant: quare miror, ubi commentatoris mens fuerit, hæc cum scriberet; nam nulla flendi causa ei erat, sed potius ridendi et triumphandi.

278 *Vexare*] *Turbare, affligere.* *Barth.*

280 *Ille ego*] *Gloriantis.* *Idem.*

282 *Alteri nobis Sidera*] Vide qui Elysios campos describunt, interque eos Tzetzam Scholiis in Hesiodum.

286 *Aurea progenies habitat*] *Habitant* prim. Vatie. bene. *D. Heins.*

287 *Semel*] *Anreum seculum dicit.* *Barth.*

Nec mollia desunt Præta tibi] *Lege deerunt* vel sine scriptis. Virgil. ii. Georg. 'Non liquidi gregibus fontes, non gramina deerunt:' sic optimus Medicus. Vulgo pari modo peccatur; ut et apud Lucan. libro i. illo versu: 'Omnia dat, qui justa negat. nec numina deerunt:' ita enim duo codices ex præstantioribus quos vidi: neque aliter scribendum apud Statium, Theb. v. 'Inveni, promitto viam, (nec numina deerunt) Qua renovan-

da Venus:’ ubi pari modo peccatur. Valerius Flaccus, libro VII. ‘nec semina deerunt Quæ prius ipse dabam.’ Rursus Maro, Æn. VII. ‘non vobis rege Latino Divitis uber agri Trojæve opulentia deerit.’ *D. Heins.*

289 Quos] Quales. *Barth.*

Quos nec tua protulit Henna] Sic Bononiensis liber; quod et in suis videtur invenisse Parrhasius: dictum supra. *D. Heins.*

290 Lucis arbor prædires opacis] *Amænis* sec. Vatic. Isingr. *Averni*: lego, *Avernus*. Virgil. VI. ‘nec te Nequicquam Lucis Hecate præfecit Avernus.’ Et mox: ‘Sed me cum Lucis Hecate præfecit Avernus.’ Silius, lib. VI. ‘Lethalem ripam et lucos habitabat Avernus.’ Sic et ‘tenebræ Avernæ,’ ‘valles Avernæ,’ et similia passim apud poëtas. *Averna* Juno eidem Siliio, libro XIII. apud Virgilium, Georg. IV. ex optimis membranis, ‘terque fragor stagnis auditus Avernus:’ ubi *Averni* perperam est in vulgatis. *Averna* loca bis terve apud Lucretium, libro sexto occurrunt. *Idem.*

291 Fulgentes viridi] *Gravido* pri. Vaticanus: nil muta. *Viride metal-lum* ramum aureum vocat: sic lib. I. in veteri codice Moreti: ‘pingunt maculosa videntes Terga notæ, rutilum squamis interviret aurum.’ *Idem.*

292 Hæc tibi sacra datur] Sacer est ramus aureus Proserpinæ, quod avaritia in infernum ducat. Serv. ad illud VI. *Æneid.* ferri *Proserpina munus Instituit*. Sen quod sapientia mortem, ipsosque manes vincat: ideo *Æneas* ad sapientissimam *Dearum* Proserpinam penetravit hoc duce. Plato in Cratylo. *Dempst.*

293 Autunnum] Proventum autumnalem. *Barth.*

Dotabere pomis] Junianus *dotabere*: sic lib. I. in Entrop. ‘juvenum flammis Ephyrcia Lais Et gemino dotata mari:’ quomodo vetus liber IV. Cons.

Honor. ‘veniet nurns omnibus arvis Et toto dotata mari.’ Laude Serenæ: ‘Seque munus jactet Libycis dotata trophæis.’ Nupt. Hon. ‘toto pariter dotabere mundo.’ *D. Heins.*

295 Salis aquora verrunt] Sic Claverii codex; non *maris*. *Idem.*

297 Animalia regnis] *Animantia* Junianus. *Idem.*

298 Septimus auras Ambit, et æternis] Vide Macrobinum doctissimis Commentariis in somnium Scipionis. *Barth.*

300 Vestigia] Pedes. Inconcinnior tamen lectio, et suspicor *fastigia* Claudianum scripsisse potius, quo indicatur sublimitas regia, de qua hic sermo est.

Vestigia reges] *Fastigia* Barthius: sed *vestigia* pro pedibus posnit. Epist. ad Serenam: ‘Sub pedibus regitur terra fretumque tuis:’ ubi vide quæ noto. *D. Heins.*

Purpurei Reges] Ovidius lib. VII. ‘medio Rex ipse resedit Agmine purpureus.’ Purpurei dicuntur Reges a purpura, colore eorum vestimentis dato, ad eminentiam præ omnibus aliis potestatibus, nisi quæ Regias æmulatæ sunt aut vicerunt. Sic purpureis utebantur cingulis, quale gestandi jus instar regii insignis datur Judæorum Principi a Romanis. Sic purpureis iidem calceis amiciebantur. Regum quoque filii purpureo utebantur habitu. *Barth.*

306 Sit fatum] Q. d. sit fixum et immutabile quod statueris. Inepte alii *factum*. Istud enim divinitatis est, ejus jam ante compos erat *Proserpina*. *Idem.*

Sit fatum, quodcunque voles] Ut in illo Lucani: ‘Sive canit fatum, seu, quod jubet ille, canendo Fit fatum:’ duo scripti *sitque ratum*, etiam non male. Claverius et quatuor e nostris *sit factum*. Forte *sanctum* vel *pactum*. nam *fata* paulo post sequuntur. *Voles* etiam non *velis* scripti. Forte, *sitque ratum, quodcunque voves*. *D. Heins.*

311 *Stipantur*] Densantur, opplen-
tur. *Barth.*

Stipantur Tartura cursu] *Sæcula* Al-
dus et plerique scripti. Glossa Oxon.
'sæcula, animas omnium sæculorum'
interpretatur; et recte. Statius Theb.
xi. similiter de inferis: 'Crescat
opus, totisque expectent sæcula ri-
pis.' Noster lib. ii. in Rufin. 'Huc
post emeritam mortalia sæcula vitam
Deveniunt.' Cicero Somnio Scipio-
nis: 'Ille vere vertens annus appel-
lari potest, in quo vix dicere audeo
quam multa sæcula hominum tenean-
tur.' Mox *Tanara* pro *Tartura* bene
cum scriptis Raphelengius. *D. Heins.*

313 *Passus mollescere*] Sese videli-
cet. *Barth.*

314 *Dissimilisque sui*] Erat quippe
alioquin severus aspectu, torva fron-
te. *Idem.*

315 *Assurgit Phlegathon*] Assur-
gere est honore afficere: apud Plut.
in Pompeio, Sylla ei assurgebat.
Serv. in ii. Georg. 'assurgit quibus
et rex ipse Phanaeus.' Suet. Aug.
c. 56. Tiber. c. 31. Gell. i. vi. c. 9.
Valer. i. iii. c. 7. de Accio Poëta.
Auson. Ep. vi. 'Assurgit Musæ nos-
tra Camæna tuæ.' Noster de laudib.
Stilichonis, lib. iii. princ. 'visoque
assurgere semper Pulvere.' *Dempst.*

316 *Fluunt inecndia*] Igne namque
fluere hunc torrentem Stygium fece-
runt Poëta. *Barth.*

317 *Occurrunt properi*] Non prope
libri. *D. Heins.*

Lecta de plebe] Huic officio desti-
nata. *Barth.*

320 *Aulæa tenent*] Ad ornandam
regiam nuptialem, quod fiebat intus
et foris: publicum præterea gau-
dium, ad qualia hæc usurpabantur.
Idem.

321 *Limina, et in thalamum*] Vulgo
thalamis. sec. Vatic. *thalamos* non ma-
le. *D. Heins.*

In thalamis vestes] Et hic mos
nuptialis. *Idem.*

323 *Tenorque levant sermone timo-*

rem] Sic Moreti liber: prim. Vati-
canus cum aliis plerisque *tencro timo-*
res: nonnulli cum Isingrino *tencros*
timores. Vulgo *tencros dolores*. Ex
illis Statii hæc adumbrata Theb. ii.
'Castæ matres cinxere corona Ar-
golides: pars virginibus circum
indique fusa Fœdera conciliant nova,
solanturque timorem.' Ovid. Met. x.
'Accipit obscuro genitor sua visce-
ra lecto, Virgineosque metus levat,
hortaturque timentem.' Noster su-
pra, ut idem Moreti codex: 'Et
placida mœstum solatur voce timo-
rem.' Isingrinianum illud *tencros do-*
lores non displicet. Pari modo apud
Statium habes Thebaidos secundo de
Polynice: 'tencerunqne dolorem
Conjugis amplexu solatur.' *D. Heins.*

324 *Vultibus addunt Flamma*] Ne
a quoquam prius nupta conspiceretur
quam a marito, velato capite ad
eum ducebatur. Fast. iii. 'Anna te-
gens vultus ut nova nupta suos.' Ve-
lamen hoc flammeum, Martial. libro
xi. Ep. 79. lib. xii. Ep. 42. Sueton.
Neron. c. 27. Isid. i. ix. 8. Catull.
Epithal. 'Flammeum videor videre.'
Noster Epithal. Honorii: 'Jam pro-
dunt lacrimas flammea simplices.'
Gemmis ornabatur; idem de laudib.
Stilichon. Paneg. i. 'gravibus sub-
nectens flammea gemmis: color ei
luteus: Lucan. l. ii. 'Lutea demis-
sos velarunt flammea vultus: a lutea
herba, quam Græci *Isutitidem*, Latini
Glastum vocant, Plin. lib. xxi. 8.

325 *Flammea*] Vide Festum. *Vela-*
tura autem pudorem dicit immens
colorem hujus veli, qui erat croceus,
ne pudor in vultu puellæ cerneretur
præ ejus splendore. *Barth.*

Prævelatura pudorem] *Prævellatura*
ed. Vicet. *prævallatura* Florent. S.
Marc. *D. Heins.*

328 *Coronati Manes*] Ex ritu Ro-
mano. Nuptiis enim Principum co-
ronas sumebat populus. Zosimus,
libro v. Faciebant hoc indicanda
hilaritatis gratia, cum coronatio sit

lætorum nunciorum indicium. *Barth.*

331 *Rarescere noctem*] Per facium nuptialium et genialium conviviorum splendorem. *Idem.*

332 *Urna*] More Atheniensium judicare inferorum Judices finguntur, sortibus in urnam acceptis. Virgilius: 'Quæsitur Minos urnam movet.' *Idem.*

Urna Minoïa] In judiciis usus urnæ frequens, in quam nomina citandorum coniciebantur. Noster lib. II. in Rufin. fine: 'nigrique trahunt ad judicis urnam.' Horat. lib. III. od. I. Stat. lib. II. Sylv. fine. Senec. Here. Fur. act. III. scen. II. 'Judicia trepidis fera sortitur reis.' Serv. ad Æn. VI. Sortiri judicem. Plin. in Præfatione operis sui, l. *Judæi. C. de Judæis. l. denunciassæ. ff. de adult. l. quoties. §. ult. C. de privil. Schol. lib. XII.* qui ritus ab Atheniensibus fluxit, ob idque reprehensus Solon apud Aristot. lib. II. Polit. c. 10. *Dempster.*

334 *Impia*] Crudelia, immania. *Barth.*

337 *Solvitur Ixion*] Versus hic ex duobus superioribus conflatus, ac proinde vel invitis libris expungendus est: quod eruditos interpretes fugisse miror. *Tantaleis* pro *Tantaleis* paulo ante legendum: sic Poëta. Virgilius in Culiæ: 'Hic et Tantalei generis decus altus Atrides.' Stat. 'Tantaleis considerare tectis' Theb. I. ubi *consistere* perperam nunc legitur. *Idem* lib. XI. 'funera mensæ Tantaleæ.' Propert. II. El. I. 'Tantalea poterit radere poma manu: ita omnino scribendum, non *tradere*. Sic et 'radere littus,' 'radere metam,' et similia. *D. Heins.*

338 *Et Tityus*] *Tityos* duo; bene. *Idem.*

340 *Tantus erat*] *Tantus* in arma patet. *Barth.*

342 *Abreptasque fibras*] Malim *abruptasque*: ut apud Statium in Sylvis: 'abruptis debile venis Vulnus hiæ.' *D. Heins.*

343 *Formidatique furoris*] *Formidandique* excerpt. Put. cum duobus Vaticanis, et Bartholiniano: et mox *lata carentes non lene unus Petav. Idem.*

344 *Cratera parant*] Crater ingens vas erat vinarium, quod in medio statuebatur, unde haurirent minutioribus poculis circummagendum vinum. *Barth.*

347 *Festas alio succendunt lumine tædas*] Magna in hoc etiam genere erat superstitio veterum, ne de igne funesto accenderentur faces nuptiales, quod omen tristissimum habebatur. *Idem.*

348 *Pestiferi*] Unde morbi et clades ad superos ibant, ejus halitu decidebant aves. *Idem.*

Pacatum flumen Averni] Sic Aldus et scripti, non *limen*. Apud Virgilium eadem habes et Aristotelem περί θανασίων ἀκουσμάτων: qui tamen de avibus falsum hoc adfirmat, cum multi illic cygni inveniantur. *D. Heins.*

349 *Innocuæ*] *Illæsæ*, non obvio usu. Egesippus, l. III. 32. 'Cum soli innocui fuerint qui prælia gererent.' *Barth.*

Innocuæ] Eleganter: sic bell. Get. 'Navis innocua,' id est, illæsa. *Clav.*

350 *Amsanctus*] Lacus Lucaniæ, ejus halitus aves necat. *Barth.*

351 *Mutato gurgite*] Qui alioquin lacrymis fluebat. *Idem.*

352 *Lactæ*] Ex sacris literis. Ovidius de aureo Sæculo: 'Flumina jam lactis, jam flumina nectaris ibant.' *Idem.*

353 *Undasse Lyao*] Sic scripti; vulgo *stagnasse*: noster infra, 'Undaret neu silva favis.' Parum refert. Mox *stamina non rumpit*, pro *rumpit* meliores. *D. Heins.*

357 *Moritur fluctu*] Pessimum genus mortis in undis perire censebat antiquitas; animam rata simul cum corpore interire eo modo. *Barth.*

358 *Oppida*] Civitatum incolæ. *Idem.*

359 *Impexosque senex*] Virgilius: 'Terribili squalore Charon cui pluri-
ma mento Canicie inculca jacet.'
Anctor nuptiarum infelicium, ut Ju-
piter prosperarum. *Barth.*

Impexam frontem] Ita libri fere
omnes, nisi quod in quibusdam *im-
plexam*; quod doctissimus Gronovius
diatribes Statianæ cap. 17. amplexus
est. Vulgo *impexos crines*, *impexam
frontem* dixit, quomodo Virgilius 'Ca-
nitium inculcam' de eodem Charonte:
cui et *impexam barbam* Seneca dedit
Hercule Furere: 'Pavidosque ma-
nes squallidus vecat senex. Impexa
pendet barba.' *D. Heins.*

361 *Processerat Hesperus*] Ante vi-
sum enim hoc sidus nefas putabant
sponsum potiri sponsa. *Barth.*

Suus Hesperus] Noctu tantum nup-
tæ olim ducebantur ad maritum:
hinc poetarum in Epithalamiis preces,
ut nox properet. Plutarch. probl. c.
65. ex Varrone Serv. ad Ecl. viii.
Dempst.

362 *Ducitur*] Nuptiale verbum;
nefas enim solam ire. *Barth.*

363 *Tangensque cubile*] Nota morem
non satis observatum. *Idem.*

364 *Omina perpetuo genitalia fadere
sanxit*] Quis enim nescit solemnia in
nuptiis omina adhibita? *Dempst.*

Fadere sancit] Non, *sanxit*. *D.*
Heins.

365 *Cum voce*] Supra etiam dixit,
cum carmine. Quasi non satis fuerit
umbris exultare, nisi et linguis fave-
ant. In hanc rem Virgil. 'Pars pe-
dibus plaudent, choreas et carmina
dicunt.'

Pii] Felices. *Clarer.*

366 *Talia exordia*] Intransem do-
mum nucibus jactis salutabant spon-
sam pueri; quas, dum concederet
cubitum, movebant ensus, *ne audi-
rentur puellæ roces*, nec minus cantio-
nem iterabant, quæ *Fescenninus* die-
tus, ex Catull. in Epithal. Mallii et
Julii, et nostro in Odis ad Epithal.
Honorii, et in Epithal. Palladii et Se-
renæ, fine. *Dempster.*

Sumunt exordia] Sic iidem scripti.
Vulgatum *ducunt* minus placet. iii.
Cons. Hon. 'Tertia Romulei sumant
exordia fasees.' vi. Cons. 'Grataque
patratis exordia sumere bellis.' Lib.
ii. Entrop. 'aliis exordia sume rapi-
nis.' Virgil. lib. iv. 'quæ prima
exordia sumat?' *D. Heins.*

Exordia] Cantus. *Barth.*

367 *Nostra parvus*] *Potens* Aldus et
membranae potiores. Forte *Nocte po-
tens Juno*: quomodo Virgilius 'He-
caten cæloque Ereboque potentem'
dixit. Mox *consortia discite* Isingrinus
et quinque nostri; bene, non *ducite*.
Sic Epithal. Celer. 'Vivite concor-
des et nostrum discite munus.' Et
lib. ii. in Stilich. 'Hinc fuit ut pri-
mos in conjuge disceret ignes.' Deni-
que *rota* pro *colla* idem Isingrinus et
ex nostris plerique. *D. Heins.*

368 *Ducite*] Votum nuptiale aut
matrimoniale, qualibus adornabantur
Epithalamia. *Barth.*

372 *Proferte*] Prodeunte, in æter-
num protendite. Hoc enim verbum
longam seriem notat. Votum autem
nuptialium summum productio libero-
rum. *Idem.*

XXXVI.

DE RAPTU PROSERPINÆ LIB. III.

PRÆFATIONEM, quæ in nonnullis libris hoc loco legebatur, sexto Honori Consulatui præfigendum jam alii monuerunt. *D. Heins.*

Descripsere concilium Deorum Poëtæ, Maro simpliciter x. Æneid. Ovid. I. Metam. Stat. lib. I. Theb. quibus præponit Claudianum Scaliger poet. lib. v. cap. 16. quod magis mirum est, eum versus elegantissimos voluisse mutare: viderint docti. *Dempst.*

Quæritur, an non sit præcæmum in tertium librum? Imperiti quidam homines ansi fuerunt Præfationem inserere ex Manuscripto quidem; sed non bonæ fidei. *Claver.*

1 *Jupiter*] A quo consilium rapienda filia ducebatur. *Barth.*

Jupiter interitæ, &c.] Iris nuncia Junonis frequenter dicta, ix. Æneid. pr. I. Metam. Fab. 7. noster Gygantom. tamen a Jove mitti sueta. ix. Æneid. fine, ad Junonem legatur, ut ad Palladem apud Silium Puniceor. ix. idem fecit Homer. Iliad. II. 786. Iliad. VIII. 400. Iliad. XV. 158. utque Mercurius ad pacem conciliandam mittitur; ita hæc ad fœdera discutienda. *Thaumatias* autem a θαυμάζω admiror, ob admirandam colorum varietatem. Plin. lib. II. cap. 59. Senec. lib. I. nat. qu. cap. 3. et utroque posterior Rhodig. lib. XXII. cap. 24. ad 32. *Dempst.*

Cinctam nimbis] Indicium nimborum, et nonnisi nimboris nubibus apparentem.

Thaumatida] Iriū, quæ nuncia Deorum omnibus Poëtis. *Barth.*

2 *Totoque Deos*] Concilium Deorum, qualia describuntur a Marone et Homero, aliis. *Idem.*

3 *Zephyros prælapsa*] Sic unus Petavianus: alii *Zephyros illapsa*, *clapsa*, *prægressa*, *Zephyris illapsa*, *illata*, et similia. Vulgo *Zephyros transgressa*. Opinor veram scripturam esse, *Zephyros illapsa*: apud Statium, Theb. VII. Jupiter ad Mercurium pari modo: 'I, medium rapido Borean illabere saltu.' Raphaelengius *Zephyris illapsa*. *D. Heins.*

10 *Proceres*] Dii majores, majoribus officiis præfecti. *Barth.*

11 *Lucida Phorci Canities*] Ipse canus. *Idem.*

Cæcula Phorci Canities] Isingrini lectionem expressimus. Moreti et Petavian. unus *lurida*; alter *lubrica*: duo *candida*: duo alii *reverendaque*: unus *pallida*. Vulgo *lucida*; quod Barthio probatur, non mihi. In Epiædio Drusi: 'Illi Cæruleum Panope matertera crinem Solvit, et immensis fletibus auxit aquas.' *D. Heins.*

13 *Mansurum Protea*] Dæmonum mutabilitatem in alias atque alias formas intellexerunt hoc figmento Poëtæ. *Barth.*

14 *Senibus fluviiis*] Nam minutiores et juveniores illi non tangebant hoc honoris. *Idem.*

15 *Stat cætera more juvenus*] Lege *stant*: male etiam hæc distinguebatur. *D. Heins.*

Plebeio] Minores Deos dicit. *Barth.*

17 *Taciti Fauni*] Mirum Scalig. tantum virum velle reponere, *stupidi*:

quum *taciti* melius admirationem exprimat. Apul. Metam. lib. II. 'digitum a pollice proximum ori admovens, et in stuporem versus, Tace, tace, inquit, et sane taciturnitas admirationis comes est.' Ex Aristot. in Problem. *Dempst.*

Sidera] Claverius legit *numina*, quæ per excellentiam sic dicuntur, ut Poëta pro Homero. Sunt enim et Fauni numina, sed rustica, seu plebs Deorum. *Claver.*

18 *Gravis*] Venerabilis, qualis majestatem habet. Maro: 'Pietate gravem et meritis si forte virum quem Conspexere.'

Alto] Præsidium enim talibus actibus sedes altiores cæteris. *Barth.*

19 *Abdūxere*] Non *Adduxere* cum aliis. Lucan. VII. 'Dii quorum curas abduxit ab æthere tellus.' Cicero Tusculan. Quæst. lib. IV. 'Sic igitur adfecto hæc adhibenda curatio est. Abducendus etiam nonnunquam ad alia studia, sollicitudines, curas, negotia.' Mox *stimulis* pro *stimulos* recte veteres libri. *Heins.*

Abdūxere] Id est, A curis cælestibus ad mortalia rursus attraxere. *Clav.*

20 *Saturnia Otia*] Sub Saturno rege, placido fuerant torpore omnia. *Barth.*

21 *Ignavi*] Nihil inhonestum infert ista vox, sed placidum et in se torpentem torporem, sive tu *quietem* dicere mavis, exsortem curarum omnium et mæroris. Jupiter autem inito imperio non amaverat illud otium patris Saturni.

Senium] Placidam et minime impetuosam ætatem. *Barth.*

22 *Sopitos*] Somnum et torporem ut excuterent, coacti rebus suis et victui parando invigilare. *Idem.*

24 *Seges grandesceret arvis*] Plin. I. XVIII. 'Crescente luna frumenta grandescunt' vide et Festum in *sementinis feriis*. Columella etiam sic frequenter: scripti tamen alii *granesceret* vel *canesceret*; ut apud Ovid.

'Nec renovatus ager gravidis canebat aristis.' *D. Heins.*

26 *Fremcrent*] Hæc satis inflata videantur alicui; sed Poëtæ non deest ratio. supra dixit, *tumere vina*; figuram huc usque voluit producere. Neque *fluere* ab eo scriptum mihi quis facile persuaserit. *Claver.*

28 *Sed quod dissuasor honesti*] Quid recte unus Petavianus. Mox pro *provocet* ut, meus liber aut. Puto *haud segnes*. Deinceps atque artes Bononiensis. *D. Heins.*

29 *Oblimat*] Atterit, debilitat, impedit, attenuat. Virgilius: 'sulcos oblimat inertes.' Junius Pilargurus: 'obturet, et occludat.' *Barth.*

Oblimat mentes] Id est, transversas agit: vel deprimit seu affigit humo. Sublimare est contrarium Ennio. *Clav.*

30 *Rerum vias*] Modos aggrediendarum et expediendarum. *Barth.*

31 *Ingeniosa egestas*] Necessitate ipsa subacta ad inveniendâ et excogitandâ quibus opus habeat homo. *Idem.*

32 *Nutriet usus*] Virgilius: 'Ut varias usus meditando extunderet artes.' *Idem.*

33 *Natura*] Monitrix Jovis, et ejus consilia facessens. *Idem.*

34 *Humanum relevare genus*] Melius absit totus hic versus. *Idem.*

Humanum relevare genus] Nescio quid sibi velit vir eruditus, qui versus hunc expungendum censet. *D. Heins.*

35 *Nullisque exornem*] Ita scripti potiores. *Idem.*

40 *Mores novercæ*] Noti illi velut proverbio. *Barth.*

42 *Erexisse caput*] Sapientium virorum argumentum, sequendam homini cælum intuentis capitis nobilitatem, quæ nihil moretur scilicet jacentium rerum sordes, sed cælum aspirare debent cognatum. *Idem.*

47 *Chaonio*] Epirum glandibus abundantem pro quercetis quibusvis dicunt Poëtæ. *Idem.*

48 *Atque adeo*] Non ideo meliores
juræ suæ ulciscendæ, et causæ vin-
dicandæ Tartara. *Barth.*

52 *Currusque feratur Arius*] Scripti
magna ex parte nubibus; et præstat.
Idem.

54 *Actæa*] Attica. *Barth.*

56 *Imperii molem*] Parum circum-
specte equidem hic fuit Claudianus
noster: scilicet post factum jam vi
Plutonis, et minis ejus extusum ipsi
fatum, ipse saucit demum quid velit
fieri, et cum Terrarum Orbis concus-
sus fuerit, omnesque fluvii, Fanni
etiam cum Nymphis in concilium ter-
ra, cælo, marique convocati, indicium
raptus vetat bonus Jupiter ad Cere-
rem deferri, quæ sola scilicet cum
matre Deorum tam alte sterterit dum
hæc fiunt, ut nihil eorum animadver-
terent. *Idem.*

59 *Se licet illa meo*] Nobilissimam
omnium Dearum, utpote non alio loco
patris, quam ex meditullio ipso cere-
bri proditam, Palladem præ cæteris
inducat, ne quæ alia possit amoris ejus
confidere. *Idem.*

Se licet ille meo conceptum] Sic scri-
bendum præcedentia sequentiaque
jubent, et membranae confirmant.
Nimis manifeste Pallas tangatur, si
cum vulgatis legas, *Se licet illa meo
conceptam.* D. Heins.

60 *Sentiet iratum, procul ægide*] Vul-
go *iratum procul ægida*, minus bene.
Hoc vult, non profuturam Palladi
ægida. Notum illud Virgilii: 'Ægi-
daque horrifera turbatae Palladis
arma.' Sic et Jupiter apud Silium l.
ix. 'Ægide præcellant quantum hor-
rida fulmina discas:' meliores scrip-
tos secuti sumus. *Idem.*

61 *Genitum divina sorte pignabit*] Quasi possit in divinitatem cadere
ulla mortalitatis cupiditas. *Barth.*

63 *Passurus*] Id est, Iuturnus. Ho-
rat. 'Quicquid delirant reges, plec-
tuntur Achivi.' eadem structura.
Claver.

64 *An propriae conspirent Tartara
causæ*] Hoc est, sentiet non deesse in-

Dclph. et Var. Clas.

Claud.

66 *Concussit sidera*] Perpetuum do-
cumentum rei constitutæ apud Jo-
vem. *Idem.*

Sidera motu] Vatic. melioris notæ,
Bonon. et unus Petav. *nutu*: placet.
Naso Fast. de Jove: 'nutu treme-
factus interque Est polus:' et sic
passim Poëtæ. D. Heins.

71 *Adversis invadi risera telis*] Ita
scripti; vulgo *inmissis*. Mox *quæ
quondam*, non olim *quæ*, *idem.* *Idem.*

72 *Nigrescere*] Signum Luctus.
Barth.

74 *Luco dilectior omni*] Unde trans-
lata erat. *Idem.*

75 *Virgineos Umbrabat thalamos*] Cum ipsa Ceres adhuc a Jove viola-
ta non esset. *Idem.*

76 *Ima stirpe recisam*] Sic Isingri-
nus; vulgati *imo stipite cæsum*, quod
frustra quidam tuentur. Virgil. 'ima
de stirpe recisum Matre caret.' Noster
lib. i. in Rutin. 'vitiis a stirpe reci-
sis.' Mox *quærentique* *idem* Isingri-
nus bene: ex Statii ix. hæc adum-
brata, ubi inter cætera: 'quærenti
Nympha cruentas Mænadas atque
hostem dixit sævisse Lyæum.' D.
Heins.

79 *Debellarisse*] Ad furorem Dira-
rum commodissimum verbum. *Barth.*

80 *Sed tunc ipsa sui*] Putean. *sed
tamen.* Puto *sed tandem.* D. Heins.

81 *Inserta*] Cum ad eum talis non
pertineret. Est pulchra de re Rus-
tica aut arboraria, hortensive adeo,
translatio, qua ad omnem rem utilis
docta Antiquitas, quæ non ingenua
est, sed diversæ naturæ, et aliunde
ita insita. Sic *insititius somnus* Var-
roni lib. i. de R. R. est meridianus,
de nocte translatus in diem, ad quam
non pertinebat. *Barth.*

Inserta sopori] Aldus et meliores
scripti *ingesta*. Lucan. vii. 'Quod
Styga, quod Manes ingestaque Tar-
tara somnis Pompeio vivente videt;
quomodo optimæ membranæ: utitur

5 N

et eo verbo de somniis Macrobius sape. Corippus Africanus: 'Tempore quo dulcem nox intempesta quietem Ingerit.' Statius Theb. vii. ubi de nocte: 'baccatur utrisque Tisiphone castris, fratrem huic fratrem ingerit illi.' Pro vulgata scriptura pugnat infelice Barthius. *D. Heins.*

83 *Savis Proserpina vincta catenis]* *Duris* Florent. S. Marci, quod perpetuum catenarum apud Poëtas epitheton. *Idem.*

86 *Pulchrior auro Cæsaricus]* Flavum capillitium commendatissimum veteribus. *Barth.*

87 *Ignis]* Faces oculorum. *Idem.*

88 *Exhaustusque gelu pallet rubor]* *Exustusque* Clandianum puto scripsisse: *uri gelu* aut *frigore* eleganter dicitur. *D. Heins.*

91 *Agnosce risu]* Non *vultu* scripti: sic saepe noster. *Idem.*

93 *Cui tanta potestas]* Rectius *Delirii* codex *facultas*: deinde *sævitiæ*, non *sævitiæ est* potiores scripti. *Idem.*

97 *Dura parens]* *Dura* potiores scripti. *Idem.*

Nataque perempta] Signat extremam calamitatem, licet citra interitum. *Barth.*

100 *Unica despicior]* Unica, et ob id magis diligenda. Tull. Philipp. ix. 'ut nemo unquam unici filii mortem magis doluerit, quam ille sit mœror patris.' Pro Sexto Roscio Amerino: 'Quæ tamen vitia fuerunt in unico filio, eum is patri displicerit.' Plant. Asin. princ. noster i. de Raptu: 'proles optata vivebat Unica.' Homer. Odys. xvi. princ. et Phœnix Iliad ix. *Καί με φίλησ', ὥσει τε πατήρ ὃν παῖδα φιλήσῃ, Μοῦνον, τηλέγετον*: et me dilexit, ut pater suum filium diligit, solum, unicum. Dempst.

102 *Supplicii inclusa feror]* *Teror* Aldus et meliores scripti. *Teri* dicitur recte, quia ferreis catenis vincta. Sic digitus puellæ annulo teri Ovidio dictus. Statius Theb. iv. 'latus om-

ne sub armis Ferrea scuta terunt.' Theb. vii. 'Invisamque teris ferrato pectore matrem.' Ibid. 'ferro atra terminantur Limina.' *D. Heins.*

Feror] Ferri enim inviti est quem sanum credebant omnes, suique compotem. *Barth.*

104 *Si te non]* Alii *me non*. Inepte: quid enim hoc ad luctum movendum matri, aut auxilium querendum?

Matrem] Maternum affectum. *Barth.*

105 *Si tu nota Ceres, et non me]* Hoc quoque scriptis debetur. Unus Ambros. *Si tua nata, Ceres*. Vulgo, *Si tu sancta Ceres, et non te*. Mox *cavernis* pro *catenis* idem: 'Recessum tenebrosi carceris' et 'hiatum' supra vocat, quod hic *cavernas*. *Catenæ* mox sequuntur. *D. Heins.*

Caspia tigris Edidit] Ex Virgiliano illo: 'sed duris genuit te in cautibus horrens Caucasus, Hyrcanæque admorunt ubera tigres.' *Barth.*

109 *Tendere conatur palmas]* More supplicum. Virgilius: 'Ad cælum infelix ardentia lumina tollens: Lumina; nam teneras arebant vincula palmas.' Caterum in manu Antiquis fidei sedes. Ovidius l. vi. 'Et pigmus fidei dextras utrasque poposcit.' Hinc dextra manus ipsa fides. Hospitii insigne dexteram vocat Tacitus Hist. i. Abhinc descendit vetustissima religio iurandi, manu alienjus tacta. *Idem.*

116 *Cunctis objecti fraudibus anni]* *Certis* duo Ambrosiani; de qua voce Cons. Olybrii dictum: unus Petav. *cautis*; ut auctor Hereulis (Ætæi, 'Intrant fraudes cautique doli' amat et eam vocem noster, ut alibi notamus. *D. Heins.*

120 *Depositum]* Imitatio Papinii, apud quem Achilles deponi dicitur, quem mater Thetis virgineo habitu abscondit. Achilleide i. et l. ii. 'Et Thetidis mandata movent, prodique veretur Depositum tam grande Deæ. *Barth.*

125 *Sæpe monent]* Perperam alii

morent; noster alibi; ‘Ant monitos certa dignantur imagine somnos.’ Plura de eo verbo ad Nasonem Metam. lib. XIII. *D. Heins.*

127 *Exundat ab ubere sanguis*] Melius sic scripti, quam quod in vulgatis *exsudat*. Silius lib. v. ‘Pulmone exundat per hiantia vulnere sanguis.’ Lib. ix. ‘Sanguinis exundat torrens:’ sic et ‘undare sanguine’ et ‘unda sanguinis’ passim apud Poëtas. *Idem.*

129 *Mirantia*] Vet. lectio non reprobata, quamvis etiam legatur *mærentia*; sed minus argute: mæstum quidem pectus dici queat. At animus miratur qui fiat ut manus, se inconsulto vel inopino, pectus concutiant. *Claver.*

130 *Si buxos*] Instrumentum quale fuerit notat Lutatius ad Theb. vii. Buxa, ‘tibia vel scabellum, quod in sacris tibicinibus pede sonare consueverunt.’ Buxos tamen aliud puto. *Barth.*

133 *Heu longæ*] Scripti plerique *Næ*. Forte *Næ*. *D. Heins.*

Procul irrita venti] Hoc est, obliuerentur, et ex memoria omni penitus auferantur. *Barth.*

134 *Subicit Cybele*] Septem *subiit*: sic alibi; ‘dieteram plura parentem Voce subit.’ *D. Heins.*

136 *I tamen, et nullo*] Formula venturorum felix iter. *Barth.*

137 *Sed nulla rucnti Mobilitas*] Ita et veteres: opinor tamen *sat nulla rucnti Mobilitas*. Nulla satis est mobilitas, utcumque multum festinanti. Superiori versu pro *turbata* membrana nonnullæ *tardata*. *D. Heins.*

140 *Absconderit*] Decrescentem per longinquitatem spatii crescentem. *Barth.*

Absconderit] Sic in Vet. libro et figurate dicitur: sic apud Virgilium: ‘terræque urbesque recedunt.’ Sic quasi diceret, se abscondunt, vel oculos effugiunt: qui enim Idam ascendat Ceres, cum jam ex Idæ fastigio evaserit? In alio codice est, *ascende-*

rit, quod non est a fide veri alienum nimis. *Claver.*

Absconderit Idem] Pro abscondiderit; quomodo veteres locutos testis Nonius. Vulgo *adscenderit Idam*: meliores scriptos secutus sum. Virgil. III. *Æneid.* ‘Protinus aërias Phœacum abscondimus oras, Littoraque Epiri legimus.’ *D. Heins.*

141 *Sic astuat ales*] Horatius Epodo I. *Barth.*

144 *Ne gracilem ventus*] Pulmanni codex, et ex nostris Reginus cum Oxoniensi *fragilem*; eleganter: de qua voce amicissimus noster Gronovius ad Statium. Mox *decusserit* etiam rectius excerpta Puteanea, quam *discusserit*: sic supra: ‘violentior Austro Decutit arboribus frondes.’ *fragilis culcitra* Martialis Apophoretis, Epig. 160. ‘Fraudata tumeat fragilis tibi culcitra nuda.’ Ita veterrimæ membranæ: vulgo *facilis tibi culcitra pluma*, sine sensu; culcitram stramineam innuit. Nam in plumea culcitra dormire divitum erat et delicatorum. Cicero Tuscul. Quæst. I. III. ‘Etripiamus huic ægritudinem, quomodo? Collocemus in culcitra plumea, psaltriam adducamus, cedrum incendamus, demus sentellam dulcienlæ potionis, aliquid provideamus et cibi.’ *D. Heins.*

146 *Excubiis*] Virginalibus excubiis. *Barth.*

148 *Aulæ*] Omnis Regia domus aulæ. *Idem.*

149 *Non expectato*] Malim *expectatæ*: quomodo editio Claverii, hand dubie ex vetustis membranis. *D. Heins.*

Amictus Conscidit] In vestimento conscisso significatio est luctus. *Barth.*

151 *Hæserunt lachrimæ*] Quod solent in enormi luctu.

Nec vox] Indicium summæ confusionis apud animum. *Barth.*

Non vox, aut spiritus oris] *Non spiritus* Florent. S. Marci et Pulmanni

unus; *ori* etiam Regius: utrumque placet. *D. Heins.*

153 *Succidui*] *Succidui*, jamjam in casum pronus. Ovidius: 'Poplite succiduo genua intremuere.' Tremorem autem ante omnia aiunt *genua infestare*, et proinde gressui esse inimicum. *Barth.*

158 *Sacrilego*] Impio. Din autem post raptum venisse eo Cererem, indicat aranea textus. *Idem.*

159 *Tamen oscula tela*] *Tantum* Isingr. et tres ex nostris. *D. Heins.*

162 *Virgineo ludo*] Ludus gratus annis tenerioribus. Senece. Epist. 115. Tull. Orat. pro Cluentio. Sidon. l. vii. Ep. 2. 'Nunc ludo apta virgineo scruta donaret.' Lactant. l. ii. c. 1. 'non a virginibus, quarum venia lusus dari potest.' Plin. Jun. l. ix. Ep. 33. 'maxime pueri, quos otium lususque sollicitant.' *Dempst.*

164 *Sicubi sederat olim*] Non potest enarrari emphasis hujus tanti doloris. *Barth.*

170 *Atque ibi*] Forsan rectius *ubi*. *D. Heins.*

172 *Priscas*] Senes, seniores. *Barthius.*

175 *Paternis*] Jovis, cujus ex Cerere filia erat. *Idem.*

176 *Hæc comes*] Comes seu custos in re Romana idem nobilibus et patriciis ex J. C. l. 15. §. *comitem*. ff. de injur. et lib. fam. Valer. l. vii. c. 12. de Alexandro, et aperte utrumque conjunxit. Martial. l. xi. Epig. 40. 'Cumarum fueras motor, Charideme, mearum, Et pueri custos assiduusque comes.' At custos pro *ministra*, Macrobi. l. iii. Sat. c. 6. *Dempst.*

Proxima mater] Partu remoto. *Barthius.*

Proxima mater haberi] *Proxima* semper tertius Vaticanus. *D. Heins.*

177 *Tum lacras effusa comas*] *Diffusa* duo Pulmanniani; ut supra l. ii. 'dederatque comam diffundere ventis;' et de Proserpina: 'Casariem diffusa noto.' Alcimus Avitus l. iii.

de sicu: 'Frondentes diffusa comas.' Isingr. tamen et plerique nostri *effusa genas*: ut *affusa* legendum videatur aut *suffusa*, pulvere scilicet: vel etiam *lacrymis effusa genas*; nam in secundo Vaticano, *lacrymas effusa genas*. De *offundendi* verbo pluribus ad Val. Flacci lib. iv. 48. egimus. Pro *canos sordida* perperam cano Claverius: quia noster *canum pulverem* ante jam dixerat; quod et perperam Raphaelengius secutus. Virgil. l. x. 'Canitiem immundam deformat pulvere.' Et l. xii. 'Canitiem immundo perfusam pulvere turpans;' quæ D. Hieronymus respexit Epist. ad Innocentium: 'Canitiem immundam perfuso pulvere deturpans.' Ovid. l. viii. Met. 'Pulvere canitiem genitor fedatus.' Prudent. Psychomach. 'fertur respina reductis Nequequam loris auriga, comamque madentem Pulvere fedatur;' sic optimus liber. Silius x. 'Pulvere canities atro squallebat;' quibus vulgata lectio abunde confirmatur. *Idem.*

Pulvere cano] Scribendum *canos*. Augest enim hoc spectaculi miseriam. *Barth.*

181 *Maritus*] Non enim hoc regnante tale aliquid timuerim. Maritum appellat Jovem: 'hoc prævelans nomine culpam.' *Idem.*

184 *Inurimen*] Antiquiores videntur legisse apud Homerum, Iliad. B. γαῖαν Εἰραρίης, non εἰν Ἀρήμοις. Quis enim ignorantia aut oscitantia arguat divinos illos Musarum interpretes? Sic forte *παρθεναῖα*, et *παρὰχαιολ*, ex duabus dictionibus in unam coalluere. *Clarer.*

185 *Alcimus*] Gigas quem sub Vesvo latere memorant. *Barth.*

188 *Appetit*] Alter Vossianus arripuit: quomodo et pro diversa lectione secundus Vatic. *D. Heins.*

189 *Heu ubi nunc, ubi, nata, mihi*] Sic venuste Florent. S. Marci. Vulgo *ubi nunc est nata*. Unde *ubi nunc es* olim legebam; quod unus Petav.

cum Regio et Oxoniensi adstruunt. Ovid. iv. Fast. in hac fabula: 'Nec mora: me miseram, filia, dixit, ubi es?' *D. Heins.*

192 *Macrorque timori cessit*] *Pudori cedit* in scriptis nonnullis. *Idem.*

194 *Emptum morte, &c.*] Imitatur Maronem x. Æneid. 'magno eum optaverit emptum Intactum Pallanta.' Æneid. ii. 'magno merentur Atreidae.' Sidon. lib. vii. Ep. 14. 'Emptum maximo velim.' Atque ita loquitur J. C. Paulus, l. si serrus. 33. ff. *ad leg. Aquil.* 'veluti filium naturalem occiderit, quem tu magno emptum velles.' *Dempst.*

195 *Funus*] Luctum funebrem. *Barth.*

197 *Levius communia tanguat*] *Puto tanguant.* *D. Heins.*

Levius communia tanguat] Siquidem clades hæc fuerit ea ratione nobis cum Divis cæteris communis. Seneca: 'Ferre quam sortem patiuntur omnes Nemo recensat.' *Barth.*

200 *Cognataque vulnera*] *Cognata* Putean. et Florent. S. Marci; bene. Mox *infensor* eum scriptis legendum; vulgo *incensor*: quod Latinum non est. Noster ii. in Eutrop. 'Infensos tandem superos et consulis omen Agnovere sui.' Val. Flacc. v. 'quid tantum infensa repente Numina.' Ovid. i. Fast. 'inverso pulsus es urbe Deo.' Vidit et veram scripturam curis secundis Barthius. *D. Heins.*

206 *Castique per atria ludi*] *Cautique* Aldus, Vat. et plerique alii; quod rectum alibi diximus. Quamquam et Cicero de Aruspicio Responsis: 'Quominus castissimos ludos omni flagitio pollueres.' *Idem.*

207 *Latebras Rescierit*] *Non tenebras præscierit* scripti. *Idem.*

209 *Hinc Phæben comites, hinc Palлада junxit*] *An duxit?* quod in nonnullis repperi. *Idem.*

213 *Vetitamque decarum Colloquio*] *Vetitoque malim, ut Isingrinus et Pe-*

tavianus unus. *Idem.*

214 *Patriisque procul mandaverit astris*] Aldus secuti sumus et sex scriptos. Claverii liber *patriis procul mandaverit*: quomodo et Isingrin. cum Vaticano aliisque; etiam editiones quædam, approbante Barthio: qui tamen videtur malle, *procul a patriis damnaverit astris*, oblitus id verbi versu proximo præcessisse. Vulgo *absentaverit*: quod Latinum esse non persuadent nobis interpretes. *Mandare* pro amandare: sic Cicero pro Sulla, 'in extremas oras mandare:' et pro Quint. 'infra mortuos mandari.' *Idem.*

220 *Hennæaque rura maligno*] Sic Parrhasii editio, non *Ætneæaque*. Mox *aslatu* pro *afflatu* scripti fere omnes: *afflatum* pro instinctu ponit. *Idem.*

222 *Meritumque loci*] Dignitatem, virtutem, gloriam. *Barth.*

224 *Alieno gramine menses*] Codices vetusti *germine*; idque bene: de floribus enim sermo est; quibus semper abundat campus Hennensis. *Gramina rubere* inepte dicuntur: ut supra quoque scribendum videatur: 'Itur in æterno vestitos germine campos.' *D. Heins.*

226 *Dum flagrat cundi*] Distinguendum puto: *studio dum flagrat cundi, Persuadet: teneris, heu, lubrica moribus ætas!* ut τὸ *persuadet* ad Venerem referatur: neque aliter curis secundis Barthius. Pro *campos* mox *colles* meliores scripti: sic et *vallium Hennensium* subinde meminit. *Idem.*

227 *Persuadet*] Interpunge post hanc vocem: *Persuadet: teneris, heu, lubrica moribus ætas! Ætatem* autem pro *juventa* dixit. *Barth.*

233 *Albet ager*] Sic Horat. 'Nec prata canis albicant pruinis.' *Claver.*

Albet ager] Sic ex sno codice et Horatio Claverius, cui *prata pruinis albicare* dicuntur. Val. Flaccus libro ii. 'Jamque sub Eoæ dubios Atlantidis ignes Albet ager.' Alii *Alget*:

quod Raphelengius et Barthius sequuntur. *D. Heins.*

234 *Sol institit altior axi*] Hæc Isingianiana lectio est: quomodo et Gyrall. et prim. Vatic. et ex nostris plerique. Moreti *altius institit*; non male: alii *exstitit axe*: vulgo *adstitit orbe*. Ovid. Epist. Hermiones: 'Cum tamen altus equis Titan radiantibus instat.' Mox legendum cum Aldo et potioribus membranis, *nox fada: alta ferri non potest*, quia *altior* præcessit. *D. Heins.*

236 *Cornipedum strepitu, pulsuque rotarum*] Sic editiones nonnullæ et scripti plerique: malim tamen *cornipedum pulsu strepituque*; ut apud Martialis. 'Et ungularum pulsibus calens Ister.' Statius, Theb. vii. 'Anget et arma virum, pulsusque imitatur equorum:' ubi vulgo *cursorumque*. Plura ad Maronianæ Æneidos librum sextum, vs. 591. Sequenti versu *mortifer astus* pro ille ex libro Claverii est. Lucret. lib. vi. 'Hæc ratio quondam morborum et mortifer æstus Finibus Cæcropsiis funestos reddidit agros:' quibus in versibus nihil mutandum: noster *lethiferum spiritum* paulo ante appellarat. Ovid. Met. vii. 'Lethiferis calidi spirarunt æstibus Austri.' Barthius tamen vulgatam amplectitur. *Idem.*

237 *Seu mortifer astus*] Pro pestilitate. Vel quomodo potest putare æstum solum fuisse, cum viderit Aurigam? Scribe *seu mortifer ille, Seu mors ipsa fuit*. Sane nihil potest dici aptius simul et facilius. *Barth.*

238 *Livor permanat in herbas*] Hæc scriptorum præstantiorum lectio est: vulgo *livor permansit in herbis*; quod nollem defenderet Barthius. *Livor* Raphelengii est, contra auctoritatem veterum librorum. *D. Heins.*

Livor permansit in herbis] *Livor* ille venenatus. *Barth.*

240 *Adflatum* Quod vel aura ejus tangere potuit. *Idem.*

241 *Exspirare rosas*] Omnem amittere odorem. Sic pubescere, senescere, interire rosas dicit Ausonius. *Idem.*

Decrescere lilia vidi] Codex regius *livescere*: ipse olim *arescere* legebam. *D. Heins.*

242 *Rauco*] Inamabili, absono. *Barthius.*

244 *Persephone nusquam*] Ita nostri libri constanter; nisi quod nonnulli verbum substantivum addunt. Claverianum *Persephone nulla est*, a Raphelengio et Barthio probatum, minus ad rem facit: nam illud comicum, *nullus sum* Propertii, minus hic ad rem facit. *Persephone nusquam*: subintellige, *comparuit*. Martialis: 'Dic ubi sit decies, mater quod avara reliquit? Nusquam est: fecisti rem, Line, difficilem.' *D. Heins.*

Persephone nulla est] Hoc est, amissa nobis, periit, ut Comici sæpius.

Foto] Omnibus simul tribuit injuriam suam; enormitas enim tanta est doloris, ut dispicere non possit. *Barthius.*

245 *Invenimus arvis*] *Undis* Moreti et Vossii liber. rectius. Ovid. v. Metam. de Cyane: 'Gurgite quæ medio summa tenus extitit alvo Agnovitque Deam.' *D. Heins.*

248 *Aggredimur subitæ*] Non subito: Vossiano libro debetur. Mox *et casus scitatur* Claverianum est: in plerisque scriptis hæc inquinatissima sunt. *Idem.*

Scitatur] Sic opt. liber. Magnam vero huic loco inflixit plagam vel scriptorum incuria, aut perfidia; dum ab iis prima hujus verbi syllaba corripitur. Nam invenias ubique fere: *Casusque scitatur heriles*. Claver.

250 *Tacito sed lapsa veneno*] *Læsa* Aldus cum scriptis plerisque; bene. Statius, Theb. i. 'Atque aliquis cui mens humi læsisse veneno Summa.' Silius lib. xiii. 'fraudum illæsa veneno.' Barthius frustra vulgatum

tuetur. *D. Heins.*

Lapsa] Inter manus velut. *Veneno* dicit velut infectione quadam. *Barth.*

Veneno] Dictio hæc mediæ significationis; ita ut addi oporteat sitne bonum an malum: quare bello *Gild. Noxia venena* dixit: sed hic non opus fuit. *Claver.*

254 *Discedunt aliæ*] Ministræ scilicet: ita hæc et sequentia distinguenda. *D. Heins.*

256 *Accensa que malis*] In vindictam. Mira autem res unde anus ista harum historiam et morem receverit. *Barth.*

259 *Tractura*] Velut in pœnam militi. *Idem.*

260 *Demens*] Externata animi. *Idem.*

262 *Vultu ad calicolas*] Lege: *Ultrō ad calicolas furiato pectore fertur.* Tò *ultrō* inconsultum aliquid sinu perit. *Idem.*

Ultrō ad calicolas] Ita Delrii liber: quod et in suis invenisse Claverius videtur. Ex nostris Vaticanus unus melioris notæ et Bartholinianus pari modo agnoscunt, probavitque Barthius curis secundis. Vulgo *vultu*. Infra, 'accenditur ultrō Religione loci:' et mox, 'solamque instantibus ultrō Hostibus exposui;' atque ita passim. Virgilius *Æneid. iv.* 'Tandem his *Ænean* compellat vocibus ultrō.' In *calicolas* etiam Isingrinus; quod placet: sic ferri in hostem sæpe apud poëtas. Pro *ultrō* Isingrinus et quidam ex nostris *multum*, non male: alii *vultum*. ut legendum forte sit: *Vultu in calicolas furiato et pectore fertur*: præterea ferri in uno Mediceo pro fertur; venuste: quomodo noster non raro. *D. Heins.*

263 *Hyrcana*] Tigres ab Hyrcania. *Barth.*

Hyrcana matre] Maximus furor tigris rapto fœtu: noster lib. i. in Rufin. 'Aut Hyrcana premens raptorem bellua partus.' Rapitur autem equo maxime veloci, sapiusque mutato, ne mater consequi possit. *Plin. viii. 18.* cui adstipulatur Flaccus Ar-

gon. lib. i. 'Venator quum lustra fugit, dominoque timentem Urget equum, teneras complexus pectore tigris.' *Martial. lib. viii. Ep. 26.* quod de globo vitreo objecto matri, in quo depicti eatuli ad eam remorandam, petitum est ex *Æliano* in *hist. nat.* Addit *Solin. cap. 31.* tantam ejus esse rabiem, 'ut navi impositum prædatorem, etiam per fluctus consequatur, donec mergatur:' quod mirum materni animi affectum in Cerere potest exprimere. *Dempst.*

264 *Achæmenio*] Persico, Partho, quæ tum temporis nomina idem valuerunt. *Barth.*

265 *Frenit illa marito*] Fremere ad velocitatem nihil facit: malim igitur *premit*; ut alibi: 'Aut Hyrcana premens raptorem bellua Parthum.' Præterea pro *avexit* codex V. C. Thomæ Bartholini, *avertit*: eleganter. *D. Heins.*

266 *Mobilior Zephyro*] Hujus animalis tanta est pernecitas, ut e Zephyro marito concipere dicatur. *Claver.*

Virentibus Dispersit maculis] Ut efferatam cognoscere possis ex ipsis maculis, velut horrentibus aut flagrantibus iraenndia. *Viridem* pariter noster alibi *Pardum* appellat. Dispergit autem iram maculis cum crines varii coloris subriguntur. *Barth.*

267 *Janjamque haustura profundo*] Sic Claverius. Vulgo *nimumque*. Isingrin. *inhiatque*: quomodo apud Virgil. 'tennitque inhians tria Cerberus ora.' Vir doctus, qui *nimumque* scribit, *nimum* agebat: in secundo Vaticano *rirumque*; non male: ut apud Statium: 'natis alimenta cruentis Spirantem fert ore virum:' atque ita conjecerat Barthius curis secundis; vel, *primumque*: sed Claveriana lectio vehementer arridet. Sic libro primo: 'Filaque cæruleos janjamque levantia fluctus Arte tument:' ut illic conjecimus. *D. Heins.*

Haustura profundo Ore virum] Cui

celeritate sua supervenit. *Barth.*

268 *Vitreæ tardatur imagine formæ*] Ambrosius Hexaëmeron lib. vi. cap. 4. 'Ubi Tigris vacuum raptæ sobolis cubile reperit, vestigiis raptoris insistit. At ille, quamvis equo vectus fugaci, videns tamen velocitate feræ se posse præverti, nec evadendi sibi ullum suppetere posse subsidium, technam huiusmodi fraude molitur; ubi se contiguum viderit, sphaeram de vitro projicit; at illa imagine sui luditur, et sobolem putat, revocat impetum, colligere fætum desiderans.' &c. Alii non vitreum talem globum, sed ipsum ex catulis raptis aliquem projici, &c. *Idem.*

270 *Reddite*] Vox juri accommoda.

Non me vagus, &c.] Sensus est; natales non tam obscure mihi, quam aut Dianæ, quæ Latones rusticæ filia est; aut Veneri, quæ mari nata est. quod lege apud Tiraq. in ii. conmb. *Dempster.*

273 *Quo leges cecidere poli*] Abire malim cum prim. Vaticano, meo, et Parrhasii editione. Epist. ad Hadrian. 'Quo sensus abire pii?' Lucan. vii. 'Quo tibi fervor abiit?' Statius Theb. vii. 'quo sacra tamen ritusque peremptæ Mater abire jubes?' Sic apud Homer. Iliad. Θ. πῆ ἔβαν εὐχωλαί, ὅτε δὴ φάμεν εἶναι ἄριστοι; Posset et legi, *Quo leges recidere poli?* de qua locutione supra egimus bello Gildon. vs. 44. vel, quia in *recidere* prima syllaba plerumque prodneitur, *Quo leges cessere?* ut in Virgiliano, 'fiducia cessit Quo tibi, Diva, mei?' *D. Heins.*

Cecidere] Omnia quæ ab ordine et constantia vacillant aut nutant, *cadere* dicuntur. *Barth.*

274 *Noti pudoris*] Quippe auctrix prostituendi corporis. *Idem.*

275 *Lemnia vincula*] Amor indomita quæque subdit sibi, et ferociore animos mollit; inde data fabulæ occasio, ut 'Venerem Marti concubuisse feratur.' Ovid. Metam. lib. iv.

Fab. 5. et κακοτεχνίας lib. ii. Martial. lib. v. Ep. 7. Prudent. in Rom. 'Deos catenæ colligant adulteros.' Stat. lib. ii. Thebaid. 'ultrices castigavere catenæ.' *Lemnia vincula*, quod Vulcanus ea parasset, qui in Lemno insula colitur. Plin. lib. iv. cap. 12. noster in Epithal. 'Lemmius hæc etiam gemmis extraxit et anro:' hoc fictum, quod crebra fulmina in Lemno cadant, quorum ignis est Vulcanus. Serv. ad viii. Æneid. vs. 454. et Stat. iii. Theb. Sic Venus ad Martem: 'Hoc mihi Lemniacæ de te meruere catenæ.' *Dempst.*

276 *Sopor*] Somnum veteres quandoque pro concubitu dixisse, locis vulgo non animadversis docemus alibi. *Barth.*

282 *Hominem sitiensibus aris*] *Hominum* Claudianus scripserat, quicquid libri obstant. Cons. Manlii: 'cassis sitiensibus dislerat arcum.' Ovidius libro primo Trist. El. 5. ex veteri codice: 'Utque rapax stimulantem fame, sitiensque erroris Inestoditum captat ovile lupus.' In vulgatis illic libris cupidusque cruoris. Silius lib. iii. 'Atque ille haud unquam parens pro laude cruoris, Et semper famæ sitiens.' *D. Heins.*

Hominem sitiensibus aris] Notæ aræ Dianæ Tauricæ, ubi immolabantur homines; notæ et Busiridis hospitum maetatrices. *Barth.*

289 *Esset oneri*] Molestiæ. *Idem.*

291 *Nulla potest placare dies*] Imo quies cum melioribus; quod vidit curis secundis Barthius: et paulo ante aut caris, non hæc cum melioribus. *D. Heins.*

Nulla potest placare dies] Ineptalæctio; non enim de tempore aut die loquitur, sed de quiete, et latibulo, et modestia filiae suæ Ceres. Quare cum libris aliquot Belgicis scribendum: *Nulla potest placare quies.* Nulla, inquit, solitudo, nulla latebra, nulla tumultum et turbam fugam potest a nocendi proposito invidiam aver-

tere. *Barth.*

292 *Prohibet reverentia patris*] Aldus et Isingr. *sententia*; quomodo et ex suo legit Delrius; nec aliter quinque nostri: frustra; supra lib. II. 'reverentia patris Obstitit auxilio.' Jupiter apud Statium Theb. I. 'nostri reverentia ponderis obstat.' *D. Heins.*

293 *Matri*] Maternos dolores ejus miseratæ. *Barth.*

296 *Intumuit*] Iracundia aut vehementia alia. *Idem.*

297 *Supplex dejectuque vestris*] Vulgo miserandaque; quod cum miserauno eodemque versu ferri non potest. Claverii et Isingrini codices secutus sum. Noster lib. I. in Rufin. 'dejecerat omnes Occultis odiis terror.' *D. Heins.*

301 *Si nota*] Alii *sit rapta*; forte *sit nota*: malim etiam, si per membranas liceat, *quamcunque daturæ Fortunam, si nota, feram*; vel, quodcunque *dedistis Fortunæ*: nam *Fortune* est in secundo Vaticano: *quantumque quintus præstantis notæ* in eadem bibliotheca. *Idem.*

303 *Non repelam: secura manu*] Distinctione locum juvimus, qui Barthium valde exercuit. *Idem.*

Non repelam quæsitæ manu] Inconcinna hæc sunt. Si sic leg. *Non repelam, quin visa manet: manus* potest violentiam designare. Sed omnino ulcus subest. *Barth.*

304 *Affirmo prædam*] Consentio illi, teneat instar prædæ, non reddat meo juri, quam tenet ut suo. *Adfirmatores* Tertulliano eadem vi, qui testimonio suo negotium ratum habent, et certificant. *Idem.*

Affirmo] Ulpiano *Affirmator* quasi fidejussor est, cum idoneum tutorem dixit: hic vero Ceres adfirmat prædam, ita ut idoneum raptorem præstet. Ovidius: 'decepit idoneus auctor.' *Claver.*

305 *Quod si nos*] Non ros, probe unus Mediceus. Deinde *fœdere* pro

munere potiores scripti: et hoc probe. *D. Heins.*

307 *Quid horror*] Sic quatuor scripti: alii plerique *quis horror*: vulgati *timorque*. Valerius Cato in Diris: 'Luna, dolor nosti quid sit, miserere dolentis.' *Idem.*

309 *Crine fruaris Semper Apollineo*] Perpetua juvenus Apollinis hoc modo depingitur; sic enim gaudet intensa ille coma. *Barth.*

311 *Inbribus*] Lacrimis densis. *Idem.*

312 *Quid tantum dignum fletu*] Malim *quid tandem*: sed cum Claverius testetur in optimo codice non comparuisse, per me licet pro spurio habeatur hic versus. Mox *nam bella palam* pro *non prim.* Vatic. *D. Heins.*

313 *Vana*] Decepta, elusa. *Barth.*

314 *Bella caelestia*] Totius cœli in te conspirationem. *Idem.*

316 *Diem*] Quacunque Sol lucet. Amor vero maternus etiam ipsum Orcum penetrat. *Idem.*

322 *Cunctabitur*] A nobis. Nulla nobis cunctatio erit, etiam objectam Syrtim videntibus. *Idem.*

323 *Fines noti*] Omnem terrarum orbem peragrasse inveniundæ Proserpinæ fabulati sunt Cererem. *Idem.*

324 *Primo*] Supremo. *Idem.*

327 *Exstincta*] Imprudenter; quæ immortalis sit Dea, et *ὄνα θεῶν*. Sed Poëtis *extinguere* summum maerorem, etiam citra mortem, denotat. *Idem.*

331 *Noctivago*] Nec noctu enim famosissima ista quæsitio interrupta est. *Idem.*

Inflammatura labori] *Informatura* Isingrinus, et septem nostri; non displicet: ut apud Virgil. 'His informatum manibus jam parte polita Fulmen erat.' Et mox: 'Ingentem informant clypeum.' Prudentius Psychomach. 'Ærea sed cassis cocto informata metallo:' sic veterrimus liber, nisi quod transpositis vocibus *cocto cassis* exhiberet: plura lib. I. vers. 237. diximus; hic tamen loci

nil mutandum. Cicero Verrina vi. 'Quam eum investigare et conquirere Ceres vellet, dicitur inflammasse tædas iis ignibus qui ex Ætne vertice erumpunt:' apposite. *D. Heins.*

332 *Lucus erat prope flumen Acin*] Claverius in antiquissimo codice *flurum Acin* legi notat, quod miror ab eo non receptum; nam vulgata lectio contra prosodiæ leges manifeste pugnat: etsi priorem in *Acis* syllabam vetus epigramma necdum editum corripiat, cujus tamen auctoritas non est magna. De Galatea: 'Diffugiens pontum silvas Galatea peragrat; Custodem ut pecorum cernere possit Acin. Nam teneros gressus infligit sentibus ardens, Nec tamen alta pedum vulnera sentit amor. Ipsa Cupidine cedunt elementa pharetra; Cujus et in mediis flamma suburit aquis.' *Flavos* Poëtis fluvios dici quis nescit? Sic *flavus Tyberis, Lycormas, Alpheus, Simathus*, alii. Simile mendum infra Eidyllio de Phœnice sustulimus, 'Talis barbaricas fluvio de Tygride turmas Ductor Parthus agit;' ubi *flavo* legendum: ut et apud Propertium lib. ii. El. 9. loco vexatissimo: 'Et dominum lavit mœrens capta eruentum Appositum flavis in Simœnta vadis;' ita enim conjicio corrigendum: vulgo *fluviiis radis*, quod adjective sumi Passeratius contendit, ut *pluvius Auster*; sed non persuadet. Frustra etiam vir maximus distichon hoc, ut spurium, delendum censet. *Idem.*

Acin] *Acis* fluvius Ætneorum camporum. *Barth.*

331 *Innexis ranis*] Sibi implicatis. *Idem.*

335 *Qua libet usque premens*] *Quamlibet* opinor scribendum: de qua voce pluribus egi ad Nasonem. *D. Heins.*

337 *Datur*] Narratur, traditur, simplex pro composito. *Barth.*

342 *Tumulis exsanguibus albent*] *Cumulis* lege vel contra scriptos, quod et Scaliger vidit. Noster Cons. Olybrii:

'Crescunt in cumulum strages vallemque profundam Equavere iugo.' Bello Gild. 'Quid referam morbi luen cumulosve repletos Stragibus?' sic et alibi. *D. Heins.*

343 *Suspirant*] Proprie loquitur: sursum spiritu fulminis inflatæ turgent. *Barth.*

345 *Strictos Ægæonis enses*] *Fractos* malit ex suis libris Parrhasius: quod et mihi placet. Mimesis Statiana est, Theb. ii. 'Querens erat teneræ jam longum oblita juvenæ: Huic læves galeas perossaque vulnere crebro Inserit arma ferens: huic truncos ietibus enses Subligat, et fractas membris spirantibus hastas;' quamquam fortasse rectius illic libri *tractas*; et mox: 'Nunc tibi fracta virum spolia informesque dicamus Exuvias.' *D. Heins.*

Ægæonis enses] Alladit ad trophæa Romanorum, de quibus Serv. ad ii. Æneid. princip. et noster de vi. Honorii Consulatu. De Gigantib. lege Gigantom. et de Ægæone Hom. lib. i. Iliad. 403. *Dempst.*

346 *Curvata vix fronde levat*] *Fronte* priscae editiones; rectius. Arboribus apud Poëtas sua capita, frontes, comæ, brachia; nihil magis obvium. Infra quoque legendum, *frontibus æquis Adstant.* *D. Heins.*

Fronte] Claverius ex Vet. Cod. legendum censet *fronde*: agit enim de arbore, atque ramos nimium spoliis onustos indicat.

347 *Exsultat Cæi spoliis*] *Cæi* in plerisque scriptis; alii alia monstra lectionum suggerunt. Vulgata scriptura optime sese habet nisi *Rhati* mavis: nam in duobus antiquis est *ratî*. Facessat Barthius cum suo *Zan-clo*, qui nullus inter gigantes fuit. *D. Heins.*

Cæi spoliis] *Zanclî* libri optimi. Et sane ille Gigas, licet nobis ignotior.

Mimantis] Gigantis nomen. Horat. 'et validus Mimas.' *Barth.*

350 *Opima*] Spolia a victore Duce ipsi detracta. *Barth.*

351 *Terrigenum*] Gigantum. *Idem.*

352 *Ni lapsum fulciret proxima quercus*] Alii *lapsam*: sed si lapsa jam erat, non video quo modo fulciri potuerit. Lege igitur *lassam* cum Delrii et Isingrii codice, ac sex nostris. Idyllio de Phœnice: ‘cen lassa procellis Ardua Caucasio nutat de vertice pinus.’ Statius Theb. I. ‘in plana Cithæron Porrigitur, lassumque inclinat in æquora montem:’ sic optimæ membranæ. Sic libro primo in Rufinum v. 276. ‘lassa ratis procellis:’ et ‘lassi pontes’ Consulatui Manlii Theodori vs. 237. quomodo castigavimus utrumque locum. *D. Heins.*

353 *Inde timor*] Petronius e Statio: ‘Primus in orbe Deos fecit timor.’

Numenque loco] Loci habebant miseris instar quoddam numinum. *Barth.*

355 *Robora ledere*] Religio luci vetat vel sceleratos et immites offendere arbores: tales finxit vetustas Cyclopes. Gell. xxv. cap. 21. De loco natali eorum certamen est; nam continentis terræ, non insulæ fuisse incolas docet Turneb. lib. xxiv. cap. 10. et lib. xxix. cap. 32. Ex Hom. vi. Odyss. princ. At receptam sententiam sequens noster, ponit eos in Sicilia, I. de Raptu: assentiente Virg. III. Æn. ‘Ætneæ fratres cælo capita alta ferentes.’ *Dempst.*

358 *Vibratque incerta securim*] Aldus et scripti quidam *infesta*: non probō. Virgil. II. Æn. de tauro: ‘incertam excussit cervicē securim.’ Silius lib. v. ‘pressamque ad colla bipennem Incerta cervicē ferens altaria liquit.’ Prudent. Apothecos. ‘incertum frustratur victima ferrum.’ Seneca Medea: ‘Incerta, vecors, mente non sana feror Partes in omnes:’ et mox: ‘Incerta qualis entheos cursus tulit, Cum jam recepto Mænas insanit Deo:’ et deinde: ‘anceps æstus incertam rapit.’ *D. Heins.*

Incerta] Ipsa iracundia. *Barth.*

359 *Ipsum etiam peritura Jovem*] Claveriani codicis scripturam expressimus, quam et Raphelengius secutus: nam sive *petitura* cum vulgatis legas, sive *feritura* cum scriptis nonnullis, claudicabit versus. Barthius *petat ira* non male. *D. Heins.*

Peritura Jovem] Nobis illud *per Jovem ire* longius abire a Claudiano videtur. Scribam: *petat ira Jovem*. Quod dignum Genio auctoris et rei ipsius momentis. *Barth.*

362 *Certo prætentat brachia nisu*] *Percenset* decem libri: tres *præcenset*; quod tantundem noster alibi: ‘Reliquias numerare breves parvamque juvabit Percensere manum.’ ‘Percensere ævi senium’ dixit Statius Thebaid. I. Niobe apud eundem lib. IV. ‘tumido percenset funera luctu.’ Silius lib. xv. ‘Dumque ea confuso percenset murmure vulgus.’ Gratius: ‘tum deinde monebo, Ne matrem indocilis natorum turba fatiget Percensere notis, jamque inde excernere parvos.’ Pro *risu* etiam *nisu* lege cum scriptis Raphelengioque, et malo pro *elaco*, paulo post. *D. Heins.*

Brachia] Ramos extensiores arborum. *Barth.*

363 *Sic, qui recturam*] Ita Regius et unus Medicus: vulgo *recturas*. Mox *cupressi* meliores: et *Mirtur* unus ex Medicis. *D. Heins.*

366 *Rudibus silvis*] Arboribus ut terra piosatæ sunt. *Barth.*

370 *Cupressus*] Tædæ Cereris apud Ovidium sunt pineæ. *Claver.*

373 *Apollinei nemoris nutritor Orontes*] Celeberrimum nemus in suburbii Antiochiæ, Oronte fluvio prælabente, *Daphnon* nuncupatum a laurorum frequentia. *Barth.*

374 *Frondebis aquis*] *Frontibus* Parthasii editio et septem ex scriptis nostris. *Socio vertice* mox pari modo dicet: pluribus supra. *Extant* etiam scripti nonnulli: et *alternansque* tres Florentini cum Palatino. *D. Heins.*

376 *Hæ placuere faces*] Sævit hic

quoque more suo Scaliger in Poëtam, quem tamen damnare non audent: at 'infelictus,' inquit, 'Cupressi naturam expressit, nam ea tædas non dat.' Quæro te, Vir magne, quis nescit funebri officio hanc addi solitam? Serv. ad III. et VI. *Æneid.* Plin. I. XVI. cap. 33. Ovid. X. *Metam.* Fab. 3. quam Horat. lib. II. Od. 11. *invisam* vocat, et Epod. Od. 5. *funebrem*. Silius I. X. *mæstam*. Quid? quod ante templum Cereris crescebat frequentius ea arbor, Serv. ad II. *Æneid.* fine, ad illud: 'juxtaque antiqua cupressus.' Imo et sacra huic Deæ. Stat. IV. *Thebaid.* 'minor ara profunda Erigitur Cereri.' Id est, Proserpinæ: nil mirum ergo si prasaga funeris Ceres, et funebrem arborem, et suam, ad illos usus accommodarit. Communiter tamen tæda nuptiales non ex cupresso, sed ex spina pinive, Plin. I. XVI. c. 18. ex Massurio. Maro in Cyri: 'Pronuba nec custos accendit pinus odores.' Varro apud Nonium in didasculo, de numero facium, gestatione, aliisque ritibus. Tiraq. in Alex. lib. II. cap. 5. adde Senec. Octav. act. II. scen. 2. act. III. scen. 1. Plaut. *Casina*, act. I. scen. 1. Nota apud Romanos pueros *patrimos* facies præterre solitos, Plut. *Probl.* cap. 2. At apud Græcos matrem, ut hic habetur, et accedit Eurip. *Phœn.* 'Ego autem neque tibi lumen accendi legitimum in nuptiis, sicut decet matrem.' *Dempster.*

380 *Posuere comas*] *Comam* libri. D. Heins.

386 *Animare ad limina taxos*] *Armare* prim. Vaticanus: quomodo apud Silium I. XIV. 'Armata hinc igni pinum et devolvere saxa Certabant.' *Pinum* pro facibus pineis ponit: sic enim liber optimus: vulgo *molem* minus bene. Oxoniensis *animarum*; quomodo et Claverii codex, quod illi placet, ut ruere pro crucere sumatur: subscripsit Claverio Barthius. Vulgata lectio proba est et elegans: *ani-*

mandi verbo frequenter utitur Claudianus; libro II. in Rufin. 'Flexilis induetis animatur lamina membris:' ubi perperam cum scriptis nonnullis *hamatur* legunt. Nupt. Honorii: 'subitis animantur frondibus hastæ:' et alibi; 'juga deserit Hæmi Orpheis animata modis:' quod ex Statio imitatus Theb. VIII. 'Tyriam reptantia saxa Ad chelyn, et subitas animantem Amphiona cautes.' Idem Surrentino Polli: 'Si quid Apellei gaudent animasse liquores.' Idem Pietate Abascanti: 'Si manus aut similes docilis mihi tingere ceras, Aut ebur impressis aurumve animare figuris.' Theb. VI. 'Exin magnanimum series antiqua parentum Invehitur miris in vultum animata figuris.' *In vultum animata* ut Sylvanus tertio, *Lacrymis* Etrusci: 'Quæ divum in vultus igni formata liqueat Machina.' Pentadius de adventu veris ex optimo codice: 'Sentio, fugit hyems, Zephyrisque animantibus orbem Jam tepet Eurus aquis. Sentio, fugit hyems: vulgo *moerentibus orbem*. *Animari* igitur *faces* dicte quæ accenduntur: sic *lucerna animam* Varro dixit Bimarco, 'Noctilucam tollo, ad focum fero, inflo: anima reviviscit:' plura hoc loco secundis curis Barthius. Pari modo et 'vivas lucernas' Horatius dixit. Plautus *Aulularia*, act. I. sc. 2. 'Si vivet ignis, tu extinguere extempulo.' Ovidius VI. *Met.* 'Cum videt Æsoniden extinctaque flamma revixit:' ita ex membranis scribendum, non *reluxit*: plura ad illum locum. Caterum *ruit animare* nostro dictum, ut *ruit dicere* Propertio I. IV. El. I. 'Quo ruis imprudens vaga dicere facta, Properti?' *ruunt scire* Lucano lib. VII. 'Scire ruunt quanta fuerint mercede nocentes:' ut illic optima membranae. Perperam *rolunt* in vulgatis. Statius Theb. VI. 'ruit Hæmonium, dum fervidus instat Admetum superare Thoas:' lib. VII. 'novercales ruimus ditare

Mycenæ.' Denique totus hic Claudiani locus ex eodem Statio adumbratus Theb. iv. initio, ubi inter alia: 'Sævus honos fluvio, Stygias lustrare severis Emmenidas perhibetur aquis: huc mergere suæ Ora, et antelantes poto Phlegethonte cerastas: Sen Thracum vertere domos, seu tecta Mycenæ, Cadmeumve larem:' ita illic lege pro *tuto Phlegethonte* cum antiquis membranarum. *Idem.*

Animæ] Accendere. Ignem enim vivere, spirare, mori, exstingui, aiunt. *Barth.*

387 *Cadmi]* Tragicis decantatas fabulas. *Idem.*

Cadmi seu mænia] Moreti liber enim tibus aliis, *limina*, ut Statius 'Cadmeumve larem.' *D. Heins.*

390 *Phlegethontis ad undam]* Non in unda tres scripti. Mox *excepit* pro *accepit* plerique. Florent. S. Marci *suscepit*. Pro *plantis ferratis* Regius *palmis* vel *portis*. *Idem.*

393 *Adversa fronte]* Sic plerique veterum, non *aversa*; ut apud Silium: 'sed et obvius hostis Adversa fronte.' Ovidius ii. Met. 'adversa prensis a fronte capillis:' quanquam de expressorum fronte intelligi hoc loco malim. *Idem.*

396 *Compresso mons igne tonat]* Non placent ista. *Barth.*

397 *Nequeunt exire vapores]* Hæcere meliores scripti: et mox *stridunt* pro *strident*; ut initio libri primi, 'Angues Triptolemi stridunt:' et alibi passim apud Poëtas; præsertim apud Maronem in vetustissimis exemplaribus. Opinor tamen a Claudiani manu esse, *obductique negant hævere vapores*: sic Statius frequenter. *D. Heins.*

403 *Quo Luna juvencos]* Petaviani duo *jugales*: *juvencas* Claverius ex suo libro, et illo Ansoniano, 'revocavit Luna juvencas;' sed nulla opus mutatione. Idyllho de Phœnice noster: 'nitidos stupefacta juvencos Luna premit.' Tauros etiam Lunæ tri-

bunt mythologi veteres. *Idem.*

407 *Non tales]* More Græcorum Heroum vetustissimo, quo filiabus sponis præferebant faces matres. Hæc autem hæcenus imperfecti operis duriora sunt, et utique post obitum Scriptoris edita, in quibus laborare etiam velle iuavis sit operæ. *Barth.*

409 *Sed thalami]* Ita Oxoniensis, non *et*; quæ repetitio efficax admodum est. iv. Cons. Honorii: 'Marte sed ancipiti, sed multis cladibus empta.' Nupt. Honorii: 'Sed certe me reor princeps, sed princeps natus:' quomodo vetus liber. Ovid. vi. Met. 'non est lacrymis hic, inquit, agendum, Sed ferro, sed si quid habes quod vincere ferrum Possit:' ut cum scriptis legendum. *D. Heins.*

417 *Qua sospite nusquam]* Vulgo *nunquam*. *Idem.*

418 *Squalida, rilis]* Puto *squallida risus*; qui Claudiano non novus est Græcismus. Petavianus certe *cultus*. *Idem.*

420 *Ademi]* Id est, perdidit, exilio seu relegatione.

421 *Solamque instantibus ultro]* Ita scripti; non *solum quæ*: malim tamen *quæ solam*. *D. Heins.*

423 *Lata sonantibus arvis]* Non *armis* Reg. et Petav. *Idem.*

428 *Qua te parte poli]* Lucani hæmistichium est, l. ix. 'Qua te parte poli, qua te tellure reliqui, Africa?' Mox *ferus ipse* non *ille* scripti. *Idem.*

434 *Efficietne labor]* *Proficietne* Regius et Ambros. Mox *tandem fortasse*, non *talem* primæ edd. cum uno Petaviano. *Idem.*

441 *Pleno rimatur lumine campos]* Hinc natum morem filii familias per egre mortui corpus noctu prælucentibus facibus in Cereris fanum inferendi. *Barth.*

Pleno rimatur lumine campos] Id est toto. Livineius tamen ad ProPERTIUM *prono* legit; sed perperam. *Vulgatam* lectionem libri veteres con-

stanter tuentur: noster lib. i. in Eutrop. 'quid fertile terris, Quid plenum sterili possit sub consule nasci?' Trebonius apud Ciceron. lib. xii. Epist. 16. 'Ingressum pleno gradu cohortari non intermitteamus.' Statius ad Claudiam Uxorem: 'Sed venient, plenis venient connubia tædis.' Ovid. de Pont. l. ii. Ep. vii. 'Sustineas ut onus, nitendum vertice pleno est:?' ut recte veterrimus Amplissimi viri Claudii Sarravii liber: vulgo *verlice recto*. D. Heins.

442 *Omnis madet orbita fletu*] *Perit* Vossianus unus; quod malo. Statius, Theb. vi. 'delet sulcos iterata priores Orbita.' Mox pro *Omnibus admugit, quacunque it in æquore silvis*, multi veteres *fulvis*: quintus Vaticanus optimæ notæ *sulcis*; recte: quomodo et enris secundis coniecit Barthius. Cætera inquinatissima sunt, et quibus manum non temere, qui sapit, admovert. Errores Cereris descripturus cum finiat, facile apparet, quam multa in hoc poematio desiderentur. Nonnullis certe codicibus subscripta hæc offendi, 'Finis Clau-

dii Claudiani de raptu Proserpinæ, ejus quod invenitur: nam alterum volumen apud nos non exstat.' *Idem*.

443 *In æthere silvis*] Omnino vitiosa est hæc scriptura. Ait Claudianus ætherem clamore, terram et mare luce funebrium suarum facium Cererem implere. Quare haud dubio vera est lectio, licet intricatio ab auctore ipso relicta: *omnis madet orbita fletu. Omnibus admugit, quacunque it in æthere, sulcis. Rotarum videlicet, non enim de alio quoquam loquitur. Barth.*

447 *Scyllæa petit*] Flammæ videlicet fulgor. Porro deesse quantum hujus operis librum possis scire, si Claveriani Codicis Catalogum contemplare, ubi is tamquam amissus considerari notatur. *Idem*.

Canibusque reductis] Scylla scopulus, a longe formam humanam capite canino refert, inde fabula nata. Isid. lib. xiii. cap. 18. et xi. cap. 3. Serv. ad iii. Æneid. fine: 'Prima hominis facies et pulchro pectore virgo.' Lege Fab. plenissime lib. xiv. Metam. Fab. 1. *Dempst.*

XXXVII.

GIGANTOMACHIA.

POEMATIUM hoc, quod mutilum ad nos pervenit, ex Græco Claudiani Latinitate donatum aut ab ipso Claudiano aut ab alio temporum istorum scriptore existimo. Idem quoque mihi persuadeo de Epistola ad Hadrianum, deque Idylliis nonnullis, qualia Phœnix, Hystrix, Torpedo, Nilus, et Magnes: ut enim aliquid Claudia-

neum in iis facile agnoscas, ita languent numeri plerumque, et raro ad Poëtæ nostri hæc in parte felicitatem adsurgunt; nec accesserim iis, qui seni et effæto ista excidisse opinantur. A D. Hieronymo ex Gigantomachia incerti hæc citantur: 'Quo fugis, Encelade? quascunque accesseris oras, Sub Jove semper eris:'

quæ huic poematio non vana conjectura accenseri possint. Græce quidem Gigantomachiam scripsisse Claudianum testis omni exceptione major Arsenius in Apophthegmatis, ex quo fragmentum primi edendum curavimus. Noster ipse Præfatione vi. Cons. Hon. ‘Encecladus mihi carmen erat vinctusque Typhoeus.’ Ejus Gigantomachiam partem in Sicilia suo tempore inventam vir summus Petrus Bembs affirmat Epistola ad Angelum Politianum. Verba ejus apponam: ‘Reddidere mihi Sicilienses negotiatores codicillos tuos, quibus petebas, ut Constantinum convenirem, atque ab eo tibi Claudiani Gigantomachiam, quam habere illum audieras, impetrarem.’ Et mox: ‘Verum quam habet Constantinus Gigantomachiam, ea potius blattomachia est. Etenim annis superioribus, dum inter vetustos ac jam prope desletos libros, quos ei non doctus homo quidam dono dederat, singula ipse (ut sui moris est) diligenter inspiceret, cum Hesiodi fragmentis in charta extremæ paginæ proxima, Claudiani Gigantomachiam titulum reperit, et pauculos tantummodo hexametros; tum alteram iterum chartam, in qua opus desinebat, cætera tineæ depulaverant, ita ut legi non possent: hæc quoque ipsa corrupta et infida satis, ut quæ ab indoctis librariis describuntur. Igitur quæ habui, ita ut erant, huic epistolæ subtexui: quamquam in illis ipsis, quæ desiderantur, non valde multum amisimus. Nam ex versuum numero, quem eo in libro eique operi librarius supputavit, Gigantomachiam omnem carminibus CXLV. constare tumet videbis: ut credibile plane sit, Claudianum eo in poemate conscribendo lusisse potius, quam ullum Poætæ sibi nomen quæsisse.’ Hæc Bembs, quæ curis quoque secundis a Barthio observata, uti et de fragmento Gigantomachiam apud

Arsenium exstante, serus apprehendi. *D. Heins.*

Politum satis Carmen, dignumque feliciore exitu, sed materia vulgaris. Ideoque nulla diligentia comparabilis cæteris.

1 *Terra parens*] Πηληγγου Gigantes.

Cælestibus invida regnis] Ex Terra et Tartaro natos Gigantas notat Hyginus, consensu nostri. Gigantum autem bellum, minime Diis facile profligari, ut etiam præcipuorum inter eos aliqui interierint. *Barth.*

2 *Titanumque simul*] Jam enim vincti erant apud inferos. Ubi perpetuo servari fingebantur. *Idem.*

Miscrata dolores] *Labores* Rottendorphianus pro diversa lectione. *D. Heins.*

3 *Tartara fatu*] Non *catu* meliores scripti: vidit Raphelengius, in contraria eunte Barthio. *Idem.*

Catu] *Cætus*, concubitus, quem dextre hic poni docet vox *genitura* quæ statim imminet, absurde enim genitura dicitur mater, fætu jam, eoque tam vario, nominato. Sententia est, per totum Tartarum monstris gignendis conditiones quæsisisse Tellurem. *Barth.*

4 *Nefas*] Impiam sobolem in Deos. *Phlegramque retexit*] Imo fundamine eruit, producendis Gigantibus. *Barth.*

5 *Hostes*] Ætheris, in quem profelebantur. *Idem.*

6 *Fit sonus*] Repentini tumultus indicium.

Erumpunt Crebri] Adrianus Behotius legere mavult *erumpunt Erebo*: minime male, cum paullo ante *crebri* vox usurpata sit. *Eruptio* autem congrua tumultui monstrorum. *Barth.*

Erumpunt crebri] *Crebro* veteres nonnulli, cum primo Vaticano; lege *Erebo*; nam in Buslidiano *Erebi*; quomodo in Apophoretis Behotium castigasse serus agnovi. Deinde *necdum*

que creati meliores. *D. Heins.*

8 *Gemino lapsu*] Singuli enim angues pro singulis pedibus erant. *Barth.*

9 *Pallescent subito stellæ*] Ut solent contutu inferarum rerum. *Idem.*

10 *Docuitque timor*] Numquam alias docilem aut volentem. *Idem.*

Docuitque timor revocare mentus] Forte *cogitque*. *D. Heins.*

12 *Occasum volvere pati*] *Didicere* prim. Vatie. et sex alii; recte: ut infra; 'Et didicit enim morte Deam.' Barthius *Occasum optare pati*, ex membranæ; nam Palatinus et Pulmanniani pro vulgata stant scriptura. Deinde multi veteres *cum ferida*, non *tum*. *Idem.*

11 *Pubes domitura Deos*] Omen belli prosperi arripit. *Barth.*

15 *Mundum*] Cælum, terram, ærem. *Mundus* τὸ πᾶν. *Idem.*

16 *Sentiat*] *Sentiet* prim. Vatie. idem mox pro *agnoscat* cum aliis plerisque *cognoscat*; nonnulli *cognoscat*; Barthius *cognoscat quod terra potest*. *D. Heins.*

Ille] Quem dicere detestor. Nec dicendus; quod extremi odii. *Barth.*

17 *Agnoscat, quid Terra*] *Lege: Cognoscat, quod terra potest, sic viribus ullis Vincor? cur nobis Cybele meliora creavit?* *Idem.*

Si viribus ullis] Opt. Ambros. et quatuor alii, *si curribus illis; si curribus ullis* tert. Vatie. et Rottendorph. Puto *cur viribus illi Vincor?* Barthius *sic viribus ullis Vincor? Mox pro nobis, Florent. S. Marci vobis; quod præstat.* *D. Heins.*

19 *Qui semper acerbis*] *Cur Lucens*, et prior *Aoret*; bene: plurimi alii *quæ*. Forte *ut*. Paulo ante *Cui nullus telluris honos* prim. Vatie. non *Cur*. *Idem.*

21 *Viro sub pectore pascit*] Nullo Palatinus; cæteri pro vulgata stant scriptura. Barthius *volucrum recidivo*

pectore pascit, quæ conjectura utunque aridet: ut *recidivum pectus* dicat pro eo quod assidue repullulat. Adcantur quæ notamus ad Idyllium de Phœnice, vs. 66. Putabam aliquando, *Volucrum fibroso pectore pascit*: ut illa Virgiliana respexerit de Tityo, 'nec fibris requies datur ulla renatis;' *firroso* vel *virroso* primo exaratum fuerat; *fibrosus*, ut *venosus* a venis: ita 'venosum librum' dixit Persius. *Idem.*

22 *Prometheus*] Titanes suos loquitur, quos vinclis solvere studet. *Barth.*

23 *Atlantis apex*] Dux Titanum eam penam sceleris retulit, ut immensum cæli onus semper portaret. Ita vero Typhæus contra Jovem prælium initurus Atlantem se liberaturum clamat, ut Dii cogantur sua opera cælum sustinere, in Dionys. II.

Flammantia pondera] Cum laberentur sidera, malleo ea refigere dicebatur. *Barth.*

24 *Et per canitiem*] Aberat hic versus ab opt. Ambros. et sine dubio mendosus est: *flammantia* quoque sidera, non *pondera* Rottendorph. *D. Heins.*

Glacies asperrima] Descriptionem Atlantis plenam habes in Africa Joannis Leonis Afric. *Barth.*

25 *Tityon*] Fabulæ notissimæ. *Idem.*

28 *Solvite Titanas vinclis*] Sane vero si cruciabiliter extincti morte solvi poterant. *Idem.*

Defendite matrem] Post hæc in Lucensi hiatus unius versus. Paulo ante *creceritus ultro*, non *ultor* in prim. Vat. *D. Heins.*

29 *Vestris nec parcite membris*] *Nostris* ne scripti; et placet. Freta et montes membra sua vocat eleganter: sic mox 'tellus In natos divisa suos.' *Idem.*

Vestris nec parcite membris] Veram lectionem defendunt membranæ. *nostris ne parc.* m. Terræ enim membra,

non glantium. *Barth.*

31 *Miscete polum*] Agite, forte.

Rescindite turres] *Restinguite turbas* prim. Vat. et duo alii; male. Virgil. 'magnum manibus rescindere cælum Aggressi.' *D. Heins.*

Turres Sidereas] Munimenta. Turres enim amplæ etiam arces dicuntur. *Barth.*

33 *Alter habenas*] Dicas in voce alter, nomen latere. *Idem.*

35 *Porphyriion*] Celebris inter Gigantes. *Idem.*

Cirrhæaque templa tenebis] Alii *tenebris*, vel *tenebit*, vel *tenebo*. Lege *teneo* cum sex scriptis aliis et quatuor Vaticanis: *tenebunt Barthius. Porfurio* etiam prim. Vatic. Et mox Viennensis, *Neptunum traxisse vadis*, non *fretis*. *D. Heins.*

39 *Devellere crines*] *Dirvellere* cum libris. *Idem.*

40 *Speratque Dianæ conjugium*] *Spiratque* prim. Vatic. a manu prima; eleganter: de quo verbo plura curis secundis ad librum v. Met. Nasonis, 348. et supra iv. Cons. Honorii August. 563. Noster vi. Cons. Honor. 'Et ruptas animis spirans immanibus Alpes.' *Idem.*

41 *Violare Minervam*] Contemnerare. *Barth.*

42 *Prænumcia Iris*] Superos convocat, quia superi Nationibus aër, æther, cælum, sol, sidera: hæc descendere numina dicebant in terram, cum plueret, tempestates, fulmina, fulgura ferrentur. Ista autem pleraque prænunciat Iris, itaque Deos convocare, Deorum nuncia esse dicitur. *Idem.*

43 *Qui stagna colunt*] Inocante. Non enim hi superi, quamvis numinum loco, quamvis Diï, non tamen superi.

Cinguntur] In Militiam prodeunt. *Barth.*

45 *Rex ille silentum*] *Ipsè* malit Barthius: sed obstant libri nostri, et jam præcesserat *ipsi manes*. Adeantur notata nostra ad Æneidos septimum, 110. Mox malim *Lethæo inve-*

Delph. et Var. Clas.

latur curru, pro *vehitur*, si liceat per membranas. *D. Heins.*

46 *Lethæo vehitur*] Membrana *Lethen exchitur*. Transvehitur nimirum, quem fluvium alioquin non transibat. *Barth.*

49 *Machina terruit urbem*] Forte *proruit*, vel *verberat*: ut de Magnete, 'Mavors sanguinea qui cuspide verberat urbes:' *terruit* enim non videtur sufficere. *D. Heins.*

51 *Numina turnis*] *Formis* Gyrald. et Lucens. vere: notum enim Deos contra Gigantas pugnatos variis formis processisse spectandos. *Idem.*

52 *Ad patrias*] Πατριῶν. Unum enim numen statuit, ex quo origo omnibus cæteris. *Barth.*

53 *Nunquam peritura cohors*] Consilio Regis Jovis. *Idem.*

54 *Nullis obnoxia fatis*] Id est, abolitionibus; nam alioquin Jupiter ipse communi Poëtarum sententia subiectus fatis. *Idem.*

55 *Nostrum orbem*] Tres Orbes statuunt Poëtæ: Cælestem, Terreum, Plutonium. *Idem.*

57 *Dederit*] Pepererit. *Idem.*

58 *Per singula luctu*] *Per sæcula* cum membranis scribendum viderat Raphelengius, quem frustra carpit Barthius curis primis. Prim. Vatic. *per sæcula ductu*: secundus cursu. *D. Heins.*

60 *Jam tuba nimborum sonuit*] Jovis classica, tempestatum fragores, unde *sonoras* vocat Maro. *Barth.*

61 *Bis æther, bis terra dedit*] *Peccat* in prosodiam versus. Lege igitur cum prim. Vatic. et decem aliis, *his æther, his terra*. Diis scilicet et gigantibus. *D. Heins.*

Confusaque rursus] Animi dubia, mæsta atque perculsa. *Barth.*

62 *Natura*] Ordo rerum, quem Jovem mundo imposuisse dicit Sidonius. *Idem.*

63 *Miscet*] Conturbat rerum ordinem. *Idem.*

64 *Nunc scopuli latucre mari*] Puto

Claud.

5 O

nec scopuli. Sequenti versu terras pro
ripas prim. Vatican. et Ambros. *D.*
Heins.

Littora Nuda] Scopulis et minimen-
tis naturalibus. Potest et flumina
intelligere, quæ cum scopulis et mon-
tibus evulsa mox ait. *Barth.*

66 *Æmonium præduris rivibus* (*Eten*)
Rupibus Buslid. bene. *Æmoniam* prim.
Vatican. et alii nonnulli; quod per-
peram secutus Raphelengius. Græcis
enim tam *Οἱ ῥῆς* quam *Οἱ ῥῆ*. Stepha-
nus, *Οἱ ῥῆς ὅπος περὶ Τραχίνα*. Ovid.
Met. ix. 'Implevitque suis nemoro-
sum vocibus (*Eten*:' et mox: 'per-
que altum sancius (*Eten* Haud aliter
graditur.' Sic enim utroque loco an-
tiquissimus codex. Seneca Hercule
Furente: 'Titan summum prospicit
(*Etan*.' Ubi Moguntinus codex: *sum-
mo prospicit* (*Eta*. *D. Heins.*

67 *Hic juga connixis*] Rectius alii
connexis: *connixus* prim. Vatican. non-
nulli *convexis*. *Idem.*

69 *Hebri cum fonte*] Nomina loco-
rum fluviorumque nemini sunt ignota.
Barth.

Cum ponte revellit] Bene Pulman-
nus *fonte*. Palatinus *sponte*: in Oisc-
liano a manu secunda *cum parte*. *D.*
Heins.

70 *Socias*] Uno amne defluentes in-
terrupit, evulso medio loco. *Barth.*

Summaque levatus] *Volutus* cum Pa-
tavino malim. *D. Heins.*

72 *Subscdit*] *Subsidit* cum Aldo et
scriptis quibusdam. *Idem.*

Sine cubnine] Montibus undique
vorsis, evulsis, et abstractis. *Barth.*

74 *It fragor*] *Lego fit*: sic supra
'fit sonus.' Ovid. Met. i. 'Fit fra-
gor, et densi funduntur ab æthere
nimbi.' Val. Flaccus lib. i. 'Fit fra-
gor, irrumpunt sonitu qui sacra fere-
bant Imperia.' Lib. v. 'Fit fragor,
æthereas cœu Jupiter arduus arces
Impulerit.' Mox malim *determinat*
æër, pro *discriminat*. *D. Heins.*

Pugnæ spacium discriminat æër]
Dicat, puto, non tangere Gigantes

Deorum sedes, ob interfusum æërem.
Barth.

80 *Qua parte volutus*] *Lege fine* cum
Aldo et melioribus scriptis: et adi-
quæ curis secundis ad Nasonis Me-
tamorphoses notamus, x. 536. Pro
ternas mox *trinas* aliquot antiqui. *D.*
Heins.

82 *Ternas animas*] Duorum angui-
um: unius gigantis. *Barth.*

83 *Tunc puer insultans*] Concinnius
modo legam: *Tunc superinsultans avi-
do languentia curru Membra terit*. Ari-
dos dicit Martis equos, ut præsagos
Plutonis, in Raptu. *Idem.*

*Tunc superinsultans aridus languen-
tia curru Membra terit*] Legam, si per
libros veteres liceat, *Dum superinsul-
tans rapido curru*: prim. Vatic. *cursu*:
Barthius, *Dum superinsultans arido
curru*, ut referatur ad subsequentia,
'occurrit pro fratre Mimas:' ubi
malim *Accurrit*. *D. Heins.*

84 *Multumque rotæ sparsere cruoris*]
Sic prim. Vaticanus: *cruorem* cæte-
ri; frustra. Lucan. iv. 'multumque
cruoris Infudere mari:' posset et le-
gi: *sulcunque rotæ sparsere cruoris*.
Idem.

85 *Mimas*] *Gigas* non incelebris
Poëtis. *Barth.*

Lemnunque calentem] *Cadentem* Lu-
cens, et prim. Vatic. *D. Heins.*

86 *Lare Volcani*] Aliquot ejus offi-
cinas notavimus supra. Relevatum
os dicit vultum Gigantis, nudatum
elevatione in jactum insulæ. Fluvios,
insulas, montes, jactabant anguipe-
des isti. *Barth.*

88 *Ante revelato*] Alii *reclato* cum
Aldo et Lucens. duo *revelatum*: prim.
Vatic. *reclut tuto*: duo alii ejusdem
bibliothecæ, *reclato*: unus *Mediceus
celebrato*. *Lego terabrato*. Virgil. 'telo
lumen terebramus acuto.' Buslid. fu-
disset ab ore cerebrum: rectius. *D. Heins.*

91 *Victorem post fata petit*] *Ferit*
prim. Vat. Ambr. et Patav. *Idem.*

92 *Ostendens rutila cum Gorgone
pectus*] *Scribe obtendens*: sic et Pal-

las Raptu Proserpinæ: 'clypeique retardat Obijce, Gorgoneisque premens assibilat hydris, Prætentaque operit crista.' Et paulo ante: 'tantum stridentia colla Gorgonos obtentu pallæ fulgentis inumbrat.' Vide quæ notamus vs. 226. libri secundi de Raptu. *D. Heins.*

91 *Furentem Longius*] Puto *rucntem*; vel *furentem Cominus*: multi veteres *ferentem*: sec. Vatican. *fremen-tem*. Forte *fremntem Anguibus*. Deinde *formam* pro *faciem* plerique scripti. *Idem.*

96 *Nodis*] Saxeæ induratione: induratione in saxum. *Barth.*

99 *Qui serpit per membra silex*] Quæ prim. Vatic. Lucens. et multi alii. Infra de crystallo, 'Torpuit et maddit prodigiosa silex:' et mox, 'Mira silex mirusque latex:' de Apono, 'Luxuriat gramine cocta silex:' de magnete, 'Flagrat anhela silex:' de quadriga, 'Una silex tot membra ligat.' *D. Heins.*

101 *Sævusque Damastor*] *Adamastor* est Sidonio Apollinari, qui multa imitatur hujus Gigantomachiæ carm. xv. In scriptis nonnullis *Jamastor* vel *Jemaster*: *særitque* etiam pro *sævusque* in primo Vaticano. *Idem.*

104 *Miratur Echion*] Lege *miratus*: et sic opt. Ambros. neque aliter curis sec. Barth. *Idem.*

106 *Te, Dea, respexit*] Malim *Ægida respexit*. *Idem.*

Nulli Bis licuit] Noster ad saxificum clypeum respicit. *Barth.*

107 *Sublata audacia*] Una cum auctore suo, dicere vult. *Idem.*

108 *Et didicit cum morte Deam*] Agnovit divinam numinis intemerbilemque majestatem.

Sed turbidus Idam] Scribe, *turbidus ira*. Barth.

Sed turbidus Idam Palleneus] Alii *Ida* vel *Idas* vel *Idan*. Scribe *ira* eum Gyrald. quomodo et Barthius curis secundis reponendum censuit.

Iram prim. Vatic. in nonnullis *Idam*: et *Palladiis* pro *Pallencus* plerique: prim. Vatic. *Pallaneus*. *D. Heins.*

109 *Pallaneus*] Notus Gigas. *Barth.*

110 *Ingreditur*] Malo *Aggreditur*.

114 *Spiris*] Anguibus, quibus ibat loco pedum. *Barth.*

115 *Porphyrion*] Immanis inter Gigantes, et ductor velut cæterorum. *Idem.*

Conatur vellere Delon] *Vincere* prior Moreti: *rumpere* Lucens. Isingr. prim. Vatic. et cæteri omnes. *D. Heins.*

117 *Ægæus*] Mare *Ægæum*. Ab *Ægeo*, Neptuni filio, patre Thesei, dictum. *Barth.*

118 *Longævo cum patre Thetis*] Oceano, qui Deorum hominumque Pater. *Idem.*

120 *Placido cunctæ de vertice Nympha*] Alii *placidæ cuncto*: unus *placidæ cunctæ*. Lege *placidæ Cynthi* cum duobus opt. Ambros. et Rhemensi libro. *D. Heins.*

Vertice] Vortice, pelago nimirum. Vel verticem Deli innuit, Cynthum nimirum. *Barth.*

122 *Primumque gementi*] Puerperio vicino. In Delo enim peperit geminos suos Latona. *Idem.*

123 *Lumina cæli*] Solem et Lunam. *Idem.*

125 *Implorat*] Abest hic versus a Gyrald. Lucens. et duobus aliis. *D. Heins.*

Pæana] Quod monstris domitis nomen est nactus; ad quæ domanda et natus. *Barth.*

126 *Auxiliumque rogat*] *Rogant* scripti aliquot. Lege *rogans*. Mox *nostro sinu* prim. Vatic. et Ambros. *D. Heins.*

128 *En iterum convulsa feror*] Cætera hujus poemati in scriptis desiderantur: quod vulgati addunt *succurre roganti*, ex superiori versu insulse repetitum. *Idem.*

XXXIX.

EPISTOLÆ.

1. *Deprecatio ad Hadrianum, Præfectum Prætorio.*

Ad Hadrianum] *Deprecatio ad Hadrianum* Lucens. antiquæ editiones *Ad Hadrianum Præf. Præt.* recte. Nam in Codice Theodosiano *Hadriani Præfecti Prætorio* mentio fit. In primo Vaticano et Oisiliano sub finem hujus Epistolæ legebatur, Cl. Claudiani *satisfactio pro se apud Stilichonem*: et initio epistolæ, *Incipit ex-cusatio pro se*; quomodo et Viennensis. D. Heins.

In veteribus editis titulus est: *Epigramma satisfactionis apud Hadrianum Prætorio Præfectum*. Nonnemo Præfationem; Epistolam major pars inscripsit. Quos merito sequimur, cum in nostro Codice nullus exstet apex inscriptionis; compellat enim hominem, ut ignoret iracundia ipsius afflicto. Barth.

1 *Usque adeone tuæ]* Delictum fatetur, ut eliciat clementiam.

Impetus iræ] Nihil crudelius quam impetum, quæ summa est violentia, producere; rationem scilicet audire nolentem. Tacitus l. III. Histor. 'Omnia inconsulti impetus cæpta, initiis valida, spatio languescunt.' Barth.

2 *Nullus erit]* *Erat* Lucens. Patavin. *Nullus tot finis lacrymis*; probe: nisi quod opinor a Claudiani manu esse, *Nullane tot finis lacrymis?* ut numeri nonnihil erigantur. Mox *subilisne* cum Barthio. Pro *permutas* octo scripti *permittas*. D. Heins.

Subitisne] Subita autem odia, ex improviso casuque incidentia. Barth.

3 *Mens ignara nocendi]* Heroica

plane in summa fortuna. *Idem.*

4 *Quo sensus abire pîi]* Ingenium dicat. At melior meo animo scripti nostri Codicis lectio: *Quo sensus abire tui?* Ut mentem nocendi ignaram, et mite ingenium natura viro datum intelligat. *Idem.*

5 *Incidie]* Calumniam dicit: per quam sibi amicum abalienatum clare testatur infra.

Strepitus maligni] Rumores. Ita excusat sese homo ingeniosus. Utique enim malorum horum causa ipsi fuit Epigramma virulentum in Adrianum istum, quem Alexandrinum secum facit hac Epistola. Pharii autem nomine sacrilegum latronemque incesit, inscripto insuper titulo Epigr. 36. cujus hæc verba sunt: DE THEODORO ET HADRIANO: 'Mallius indulget somno noctesque diesque, In-somnis Pharius, sacra, profana, rapit. Omnibus hoc, Itala gentes, exposcite votis, Mallius ut vigilet, dormiat ut Pharius.' Nihil verius quam hos rumores istic direre. Quia et sub finem carminis ipsemet causam infortuniorum adscribit Musis infellicibus, cum ait: 'Eripe calcatis non prospera cingula Musis, Scilicet insigni de paupere vate triumpho.' Est autem pulchra satisfactio per confessionem, qua ulterior et melior nec sperari poterat. Barth.

6 *Me dolor incautus]* Unus Med. decor. *Incautum* excerpta Put. Forte calor *incautum*. D. Heins.

Dolor incautus] Ob raptas res sa-

cras et profanas. Crudelitatem A-
driani hujus indicant sequentes Poë-
tæ illatæ pœnæ: 'Gratia defluxit,
sequitur feralis egestas, Desolata do-
mus, caris spoliatur amicis:' et finis
Epistola.

Lubrica atas] Juvenilis utique; va-
te nostro nondum Stilichoni, Hono-
rio, Serenæ, tantopere commendato.
Errant ergo qui in senecta atate eges-
tate pressum Claudianum hinc collige-
re voluisse videntur. *Barth.*

7 *Me timor impulerit*] Tumor octo
scripti; optime; nam tumor idem
quod ira: utrumque conjunxit lib. II.
in Rufinum: 'Et quamvis præsens
tumor et civilia nuper Classica, bella-
trixque etiam nunc ira caleret.' Infra
de Hystrice: 'additur armis Calli-
ditas, parcusque sui tumor iraque
nunquam Prodigia telorum:' sic le-
gendum. Virgil. viii. 'tumor iraque
longe Concessere Deum:' quæ ibi
vera lectio. Capitolin. in Pertinace,
'sed cum Tausius quidam in iram et
tumorem milites adduxisset.' Seneca
Thyeste: 'Ponatur omnis ira, et ex
animo tumor Erasus abeat:' hinc et
tumida ira Nasoni libro viii. Met.
'tumida frendens Mavortius ira,' de
Meleagro. Et apud Maronem: 'tu-
mida ex ira tunc corda residunt.'
'Tumet animus ira' in Senecæ Tra-
gædiis non semel. Pro ardor Patav.
error. D. Heins.

Timor impulerit] Ne et mea cum
cæteris raperentur.

Decius egerit ardor] Iracundam di-
cit arrogantiam. Ira temeraria ar-
doris. *Barth.*

8 *Te tamen haud decuit*] Ex Eun-
cho Terentiana: 'non te dignum,
Chærea, Fecisti; nam si ego digna
hac contumelia, Sum maxime; at tu
indignus, qui faceres tamen.'

Concurrere telis] Majorem nempe.
Barth.

9 *Humana Superos*] Imperturba-
bilem animum, clementiamque suadet
homini exemplo Deorum, qui convi-

cia mortalium irrideant potius, quam
ut iis percellantur. *Idem.*

10 *Securum calum*] Licet, ait, occi-
nant superis mortales pessima verba;
ipsi tamen securi, quod volunt faces-
sunt, neque enrant miserorum iracun-
diani. *Idem.*

11 *Concede jacenti*] Summum eni-
m pœnæ genus, quod alibi ait, vidisse
precantem. *Concedere*, ignoscere. *Id.*

12 *En adsum*] Oblatio sui est ex
Marone: 'Me, me, adsum qui feci,'
&c. *Idem.*

Et veniam] Raphelengius et scripti
delent τὸ et præter prim. Vatican.
Palatinus adsum en: leg. adsum en, en
veniam, &c. D. Heins.

13 *Manibus*] Heroum exempla pro-
ponit, mox Deorum subditurus. A-
chillem quamlibet iracundiæ pertina-
cem, ignovisse tamen jacenti hosti.

Atræx Achilles] Ante inexorabilis.
Horatius: 'forte reponis Achillem,
Impiger, iracundus, inexorabilis, a-
cer.' *Barth.*

14 *Vittrices Furias*] Imo *Ultrices*
cum Aldo et scriptis: sic 'Diræ
ultrices' apud Virgilium et Statium.
D. Heins.

Ultrices Furias matris] Matrici-
dis imminentes. Interfecta matre
sceleris conscientiam ferre non po-
tuit: sæpe confessus exagitari se
materna specie, verberibus Furiarum
ac tædis ardentibus.

Orestes] Matris occisæ Furiis Cli-
temnestræ per omnes scenas exagi-
tatus. *Barth.*

15 *Reddidit Alcides Priamo*] Prior
enim Agamemnone et Menelao Her-
cules cepit Trojam. *Idem.*

16 *Pellam juvenem*] Alexandri hu-
manitatem laudat. *Idem.*

17 *Darium*] De sepulchro regali
Darii, ab hoste dato, Arrianus l. III.
Idem.

Darium famulis manibus] Et Darium
Gyrالد. Lucens. et unus Petav. Cæ-
terum frustra Raphelengius ex con-
jectura viri maximi reponit *famuli*.

Silius l. x. 'pro libertatis honore Vel famulas armare manus.' Noster Laude Serena: 'famulas exercet læta choreas:' ubi *choreis* male quidam reponunt. Eidyllio de Phœnice: 'Celsa per famulas acies ditione superbit:' quomodo ex scriptis legendum. Sic *famulos greges, famulos catus, famulam cohortem* Statius. Noster *famulos reges, famulam Carthaginem, famulum Araven et Hydaspem, et famulas Gangis ripas*: quomodo *famulum Rhenum* Ovid. l. i. Fast. 'Tradiderat famulas jam tibi Rhenus aquas:' sic enim scripti constanter; ubi plura dicimus. *D. Heins.*

18 *Solatus fata*] Mortis solatium scriptoribus ultimum, quod morienti aut mortuo aliquis gratificatur. *Barthius.*

20 *Conditor hic patriæ*] Alexandria, unde oriundus uterque; supplex Poëta, et ultor nimius Poëticarum injuriarum, Adrianus. *Idem.*

21 *Virtus tua digna sequi*] Ultione Diis relinquenda. Ita enim magnanimi principes castigabant noxios, ne sanguine pœnisve eorum pasci viderentur, sed leniter punitorum delictorum ultionem diis rescribebant. *Idem.*

22 *Læsimus*] Occulta et ingeniosa ad veritatem provocatio.

Pascatque] Mali, inquit, vindicesque Dæmones, si merui, excrucient me; tu modo manum abstineto. *Barthius.*

23 *Gratia defluxit*] Malim *diffluxit*: ut apud Ennodium Epig. 118. 'In tantum prisca diffluxit fama Maronis.' 'In rugas totus diffluxit aniles' libro primo in Eutropium: quomodo et illic scribendum. *D. Heins.*

Gratia defluxit] Dum tibi fuimus accepti, grati fuimus omnibus. Te adversario nemo nos non prosequitur odio. Damna omnes, qui Principibus viris jam non sit acceptus, infinita seges exemplorum docet.

Egestas] Omnibus velut sacrum fu-

gientibus, omnium ope retro relata. *Barth.*

24 *Spoliamur amicis*] In quibus fortunarum magna portio. *Idem.*

25 *Hunc tormenta necant*] Insanis igitur modis insanit isthic peculator. Patet fugitivum, aut alicubi latitantem scripsisse Epistolam Claudia-num.

Truditur exsul] Trudendi verbum peculiare ei rei. *Barth.*

26 *Quæ sæva pericula restant*] Opinor *piacula*. *D. Heins.*

27 *Prætereunt subjecta feræ*] Generosæ nempe. Deorum hominumque inductioni subjicit meliorum ferarum exemplum, ut immitte pectus vel sic persuadeat. Ait generosas etiam ferarum animi victoria contentas, hostilibus corporibus nihil damni dare. Muliebri est furere in ira: ferarum vero, nec generosarum quidem, præmordere et urgere projectos. *Barth.*

28 *Emollit rabiem prædæ*] Ex Claveriano codice hæc transposuimus, cui et Barthius subscribit curis secundis. *D. Heins.*

29 *Quæ stravisse valent*] Prim. Vatic. et quatuor alii *valent*; quomodo et in Palatino codice legi, testis in Adversariis Barthius. Nuptiis Honorii: 'calet obvisus ire Jam Princeps.' Statius Thebaidos quarto: 'Arma, tubas audire calens, et pulvere belli Flaventem sordere comam.' Sic *ardet, flagrat, æstuat*, et similia passim apud nostrum; de quibus alibi. Paulo post *cadem prostrata*, non *ea mox* libri meliores præter prim. Vatic. et Palat. et Oisel. *Idem.*

Quæ stravisse valent] Fervor enim ingens contra repugnantes, subsidit in subditos. *Barth.*

30 *Gaudet cervice juveni Nobiliore fames*] Ita ex novem libris legendum. Statius in simili comparatione Theb. II. 'ubi sanguine multo Luxuriata fames:' et l. VII. 'Quippe nihil grassata fames,' de tigribus. *D. Heins.*

31 *Nobiliore fames*] Quam ut pas-

catur subicientibus sese.

Secuit] Interrupt, irruit.

Nascentia vota] *Vota* sunt votivæ dignitates, optata gaudia. *Barth.*

Nascentia vota] *Fata* quatuor scripti, pro nascenti fortuna. Infra: 'Quæ per te cecidit, per te fortuna resurgat.' *D. Heins.*

33 *Serenus Respice*] Ut Sol videlicet, in tenebris enim afflicti et mæsti. *Serenus*, clemens. Valerius Flaccus ad Domitianum: 'nunc nostra serenæ Orsa juves.' *Barth.*

34 *Quid tanta dignaris morte clientem*] *Mole* Lucens. et quatuor alii cum Aldo. Optime: dictum l. ii. in Eutrop. 101. Pro *Jam jam suppliciiis*, unus Med. *Lumina suppliciiis*. Pro *Despice*, Lucens. et octo alii ex melioribus *Respice* præter prim. Vatic. duo *Aspice*. Puto: *Lumine suppliciiis fessos humilesque sereno Respice*. *D. Heins.*

Tanta morte] Tam ambitiosa: Morte aut eversione tot circumstantiis quæsita. Clientem se vocat, prisco usu. Patronorum enim amplum jus, et imperium imperiosum in clientes. Medio ævo *Vasallos* hodiernos ita dictos observamus. *Barth.*

35 *In brevibus*] Magnificis Heroibus magnos hostes deligendos, quibus suam insumant iracundiam autumat, exemplo ventorum, eorumque moderatoris.

Sese probat] Vires suas experitur. *Barth.*

Æolus undis] *Antris* Aldus et excerpta Puteana; bene: ut apud Juvenal. 'Æoliis inclusum rupibus antrum.' Statius Theb. x. 'Non aliter moto quam si pater Æolus antro Claudat iter.' Antri Æoliî inculenta descriptio apud Homerum in Odyss. *D. Heins.*

36 *Boreæ certamina*] Confligere enim ventos, furentibus tempestatibus, aiunt Poëtæ. *Barth.*

37 *Culmina quassat*] Lucensis et tredecim alii *lassat*; bene: vide notas I, l. in Rufin. 276. *D. Heins.*

38 *Cælestis flamma*] Fulmini vim potentis viri comparat. *Barth.*

41 *Ramis fronde*] Frondosum olivæ ramum intelligit a supplicibus prætendi consuetum.

Fronde Minervæ] Qua oblata Dea belligerans leniebatur. Et bellum enim ideo et olea in tutela ejusdem Divæ. *Barth.*

42 *Pro ture damus*] Cultum divinum homini offert, quo ampliorem non possit. *Idem.*

43 *Me redde mihi*] Omnibus spoliatus, nec se ipsum habere dicit. Sic odisse se ipsos dicuntur, qui in summo sunt mœrore. *Idem.*

44 *Vulneribus*] Læsionibus quibuscunque.

Vitamque jube famamque reverti] Patria enim hæc, imo potior etiam fama. *Barth.*

46 *Sanus Achilleis remeavit Telephus herbis*] *Achillea hasta* Gyraldinus; probe: unus Medicus *Achilleis hastis*; proxime verum. Ferrugine Achilleæ hasta sanatum Telephum veteres prodiderunt. Apuleius de herbis fere solus pro vulgata stat lectione: 'Achilleam herbam Achilles invenit. Unde vulnera ferro facta sanabat: hac sanasse Telephum dicitur.' De hasta Ovidius non uno loco, Propertius, Hyginus, alii. Pentadius in Catalectis Pithei et Scaligeri: 'Pelias hasta fuit, vulnus grave quæ dedit hosti, Et quæ sanavit, Pelias hasta fuit.' Ipse Achilles apud Nasonem: 'ego Telephon hasta Pugnante domui, victum orantemque refeci.' Sereus Sammonicus c. 47. de serpente: 'sanat, quem sanciat ipsa. Ut Larissæa curatus Telephus hasta.' Perperam, et contra legem metricam *utque* ibi legitur. *D. Heins.*

Remeavit Telephus herbis] Oraculum Telepho suaserat, cum de vulnere ab Achille in Mysia inflictio convalere non posset, ipsum Achillem adiret; ei ille obtemperans navigat Argos, et ab Achille, tum ibi rem gerente, cu-

ratur. Alii immissa in vulnus hasta, qua factum id erat, curatum scripsere. *Barth.*

48 *Placidamque*] Mitem, qualis Medicorum. *Idem.*

49 *Pepulit, quos fecerat ipse*] Mirum nisi vera lectio unius codicis Belgæ quos fecerat hasta. Hac enim curatum vulnus, scriptorum consensus habet.

50 *Flecteris ullo*] *Prim. Vatic.* et *Ambros. frangeris*, cum editione *Parmensis*: sic supra laude *Serenæ*: 'tu sola frementem Frangere, tu blando poteras sermone morari.' *Cons. Manlii*: 'quæ dissona ritu Barbaries, medii quem non reverentia frangat.' *Ovid. l. ii. Amor. El. 18.* 'Frangor, et ingenium sumptis revocatur ab armis:' sic vetus liber, non *Vincor*. *Epist. Penelop.* 'Ille tamen pietate mea precibusque pudicis Frangitur:' ita et *Statius sape. D. Heins.*

51 *Calcatis Musis*] Extremo modo afflictis, pedibus subjectis.

Non prospera cingula Musis] Militaria omnia privilegia, ipsamque dignitatem. Militiam vero notat, ut dictum, speciatim, quia milites accincti semper. Cingulum autem sumtum cum aliqua solemnitate, invexit morem nunc Nobilitati nostræ usitatum, ensis jus sumendi accinzione alienjus Principis aut Magnatis. *Barth.*

52 *Comitem me pelle sodali*] *Sodalis*

Raphelengius contra veteres libros. D. Heins.

53 *Insigni de paupere rate triumpho*] *Insignes triumphos* *Lucensis* et decem alii cum *Parmensi* editione; recte; abruptum dicendi genus. Sic alibi: 'Quam similes hæc aula viros?' ubi verbum aliquod subintelligitur: sic et 'Quo mihi fortunam?' et 'Unde tam faciles Deos?' similiaque apud *Ovidium*; de quibus suo loco. *Buslidianus, egregios triumphos*: prior *Moreti ingentes*: excerpta *Put. insignis triumphus*: *Scalig. insignis triumphus. Idem.*

54 *Scilicet egregiis*] *Et spoliis Lucensis. Idem.*

Opinis] Congressus velut ipsi, ita magnam rem molitus. *Barth.*

55 *Saviat in miseros*] *Irruat prim. Vatic.* et sex alii. *Serviat sec. Vatic.* pro *Audiat hoc, meliores hæc. Longisque carinis prim. Vatic.* et alii nonnulli, non *longeque. D. Heins.*

56 *Longeque carinis Nota Pharos*] In eos usus exstructa turris. *Barth.*

57 *Flentemque rultum*] Ob vatis periculum atque infortunium. *Ægyptii* enim omnis census eo tempore *Poëseos* studiosissimi, et tantum non insanientes in eam. *Idem.*

58 *Nostra gemat Nilus*] Fluminibus luctus adscribitur, illustri aliquo homine oris ejus afflictato. *Idem.*

XL.

2. Ad Serenam.

HÆC Epistola in nostro codice præfixa visitur libro de Laudibus *Serenæ*, ut et in editione *Aldina*; cum tamen ad eam laudandam parum faciat. In uno *Belgarum* inscriptio fuit: EPISTOLA AD SERENAM REGINAM, UXOREM DUCIS STILICONIS. *Barth.*

1 *Orphea cum primæ sociarent lumina tædæ*] At ubi secundæ tædæ *Orphei*? Nos vulgatam scripturam cum *Bentini*, *Belgis*, nostro codice, *Aldo*, aliisque mordicus tuemur: *Orphea cum primum sociarent numina tædæ*. Hoc est, cum primum rumor increbnisset auspiciis *Deorum immortalium* conjugio

sere commissurum vatem. Nihil planius meliusque hac lectione. *Barth.*

Orphea cum primum sociarent numina tædæ, Ruraque compleret Thracia Festus Hymen] Sic enim legendum, non *tertia*, ut vulgo. *Θράκη* enim et *Θρήκη* dicunt Græci. *Torrent.*

Primæ sociarent lumina tædæ] Sic ex veteri libro Claverius, quod secutus Raphaelengius; amplexus quoque Diatribes Statianæ cap. 45. Gronovius. *primæ numina tædæ* Lucens. Patav. et editio Parmensis, et prim. Vat. quod verum est: vulgo *primum numina tædæ*: scripti alii *primo numine*, vel *primum munere*. Barthius negat τὸ *primæ tædæ* posse ferri, quod non nisi unicam Eurydiceen duxisse Orpheus legatur: atqui *sociarent numina primæ tædæ Orphea*, dictum pro *primum sociarent*: sic passim loquuntur poëtæ præstantiores. *D. Heins.*

2 *Festus Hymen]* Fausti ominis ergo, ut felix adesset invocatus, licet non advenerit propitius, vel favere potens, ut fatis arcentibus. *Barth.*

4 *Dona suo vati]* Delectatus enim silvis fuerat Orpheus. Mythologiam, quod homines ferino victu et contubernio abstraxerit, habes apud Horatium. Potuit tamen et ea esse, quod de visceribus ferarum futura prædicere iastituit. *Idem.*

5 *Quippe antri memores, cantus]* Ipse enim cantes sive petras adauxerat Orpheus, ut scenam quandam facerent, umbramque præstarent cantaturo. Ergo umbram sive antrum umbrosum canere exorsus, sibi fecisse cauendo Orpheus perhibetur. Et paulo post in medio nemore consedis ait, quod ipse fecisset. *Sonoras cautes* dixit, quod paradoxum corumpendo loco fuit, ob redditam vocem. *Idem.*

Cantus ubi sæpe sonoræ] Alii *sonore*: *canore* Moreti liber: a quibusdam absunt illa *sæpe sonoræ* hiatu relicto: *sæpe sonore* *Præbuerat dulcis* ex manu-

scripto Claverius: *Lucens. cantu subis. Excerpta Put. cantu subiisse feruntur*: Buslid. *cantus ubique ante sonoro.* Ampliss. Gevartius ex conjectura, ut mihi quidem videtur, certa, *cautes ubi sæpe sonoræ*; et sic in Apophoretis Behotius: aliter curis prioribus Barthius. *D. Heins.*

6 *Mira theatra]* Naturalia, constipata silva, coacta rupibus, in modum formamque theatri. *Barth.*

7 *Caucaseo crystallæ]* Eorum enim incubacula in præaltis perpetuique frigoris montibus, qualis Caucasus. *Idem.*

8 *Gryphes hyperborci pondera fulvæ soli]* Aurum quod custodire finguntur illa dubiæ fidei animantia. *Idem.*

9 *Furatæ Veneris prato]* *Furato prato* tertius Vatic. *Purgato* Rottendorph. Forte *Pæstano*. *D. Heins.*

Veneris prato] Quod describitur Epithalamio Honorii: 'Intus prata micant, manibus quæ subdita nullis Perpetuum florent, Zephyro contenta colono.' Columbas ei Deæ sacras non attinet ostendere, et Mythologiam ipsæ ostendant. *Barth.*

11 *Fractaque nobilium ramis electra sororum]* *Mobilium* Buslid. Forte *Lapsaque flebilium sororum*; vel, *Flectaque nobilium*: ut apud Martialem libro iv. Ep. 59. 'Flentibus Heliadum ramis dum vipera repit.' Statius, Theb. xii. 'Sic Hyperionium tepido Phaëthonta sorores Fumantem lavere Pado. vixdum ille sepulchro Conditus, et flentes stant circum flumina silvæ.' Val. Flaccus, libro i. 'veteris sat conscia luctus Silva Padi, et viso flentes genitore sorores:' sic, 'Fletifer truncus Myrrhae' apud Ansonium Cupidine crucifixo, loco non satis integro, ubi tamen *lacrymis lucentibus* malim, quam *lugentibus*. *D. Heins.*

Nobilium sororum] Quippe de progenie Solis, qui in omnium oculis. *Barth.*

14 *Germina cara maris]* Quidquid, ait, pretiosum, in rubro mari nasci-

tur. Ejus gemmas commendavit Pannegryricorum supra non uno loco Barth.

Germina cara maris] *Cana* pri. Vatie. et quatuor alii cum editione Parmensi, ut uniones intelligat. *Cana* germina rubro mari argute respondent; nihil tamen muto: vide notas Nupt. Honor. vers. 165. Noster alibi: 'baccis onerat candentibus aures.' D. Heins.

16 *Cinnama rara*] Sic castigatiores membranæ: aliæ magno numero *cinnama mira*. Martialis lib. iv. Epigramm. 13. 'Tam bene rara suo miscentur cinnama nardo.' Prudentius Cathemeriu. hymno v. 'Illic et gracili balsama surenlo Desudata fluunt, raraque cinnama.' Statius libro iv. Sylv. ad Severum: 'jam feret Indicas Messes, odoratissime rara Cinnama præripit Sabæis.' Et Epicedio Patris: 'dites non si tibi rara Sabæi Cinnama, odoratas nec Arabs decerpit aristas.' Idem.

Cinnama rara] Non qualia ad nos veniunt, nobisque, ait, nota sunt. Barth.

18 *Vectigal connubiale*] Donum debitum. Vectigal alioquin quod debetur, quo non soluto, merx ipsa aut possessio perdebat. antiquissimo more. Idem.

19 *Heliconis regno*] Ut pronuba socrus. Ornamentorum talium novæ nuptæ collatorum mentio in Epithalamiiis Honorii et Palladii. *Heliconis regnum*, ipseque Helicon, immortalitatem memoriamque perennem meritum denotat. Idem.

20 *Proprium*] Suam sibi. Horatius: 'Archilochum proprio rabies armavit iambo,' &c. Idem.

21 *Dominam Olympi*] Magui matronam tonantis: Junonis peculiaris titulus. Dominam peculiaris titulo *Dianam* Græci dixisse videntur ex Pausaniæ Arcadicis. Idem.

23 *Nec spernit Regina Deum*] Concinnius leges Deam; Calliopeam nem-

pe. Barth.

24 *Ducta favore pii*] *Vida* Patav. et pro honore unus Med. amore. D. Heins.

25 *Carminibus toties lustraverat aras*] Chorum cantans circa aram Junonis duxerat. *Lustrare*, eceleriter obire, aut præterire notat. Vel ad lustrationes pertinet, quas carmine peregerit Orpheus, ambiens aut emundans aras Junonis, numenque propitians, talium artifex. Barth.

28 *Titanum fractas*] *Malim fractis minis*. D. Heins.

29 *Noctem dignata jugalem*] *Montem Oxou*. Idem.

30 *Augendis toris*] *Ditandis*, honestandis. Barth.

32 *Solos fas habuisse Deos*] Et hic malim *solas Deas*. D. Heins.

33 *Placabilis Orpheo*] *Orphci* rectius Aldus et opt. Ambros. cum duobus Vaticanis et Rottendorph. et Oisel. ut apud Virgil. 'Orphci Calliopea, Lino formosus Apollo.' Idem.

35 *Illius expectant*] *Explant illius* quindecim: *ties illius explent*: Lucens. et prim. Vatie. *illius expectant*; bene: Moreti *illius expellent*, proxime verum. Idem.

36 *Sub pedibus tegitur*] *Regitur* Lucens. prim. Vatican. et sedecim alii cum Aldo: unus Patav. *teritur*: sed *regitur* probum est. Apud Maronem *Æneïdos* septimo: 'Externi veniunt generi, qui sanguine nostrum Nomen in astra ferant, quorumque ab stirpe nepotes Omnia sub pedibus, qua sol utrumque recurrens Aspicit Oceanum, vertique regique videbunt.' Corippus: 'Augustis solis hoc cultu competit uti, Sub quorum pedibus regum eror.' Idem Prefatione operis: 'Deus omnia regna Sub pedibus dedit esse tuis.' Ibidem: 'Regnaque sub vestris venient fortissima plantis.' Raptu Proserp. libro ii. 'Sub tua purpurei venient vestigia reges:' ubi perperam Barthius *fastigia* reponi jubet. Idem.

Sub pedibus tegitur] Immensitatem summo proximi conjunctissimique numinis terreni prædicat. *Barth.*

38 *Gregibus pascua plena meis*] *Lata* see. Vatic. et *tuis* Rottendorph. Puto, *gregibus pascua plena suis.* D. Heins.

42 *Aurataque trabes*] Splendida ædificia, *auratis trabibus*, circumloquitur. *Barth.*

43 *Suffecit mandasse Deam*] Scripserat ad puellæ parentes pro Claudio Serena. Non opus fuit ultra ambiri puellam, quam amabat. Cesserunt parentes, consensit ipsa. Matrimonium confectum est.

Mandasse Deam] Blando imperio, cujus vis tamen præsens erat. *Barth.*

44 *Et pecus*] Excerpta, quæ V. Cl. Isaacus Vossius mecum communicavit, *penus*; quomodo et tertius Vaticanus: codex Rottendorph. *nemus.* D. Heins.

46 *Nominis umbra tui*] Palat. *numinis*; ut a Barthio jam monitum. *Idem.*

47 *Quid non perficeret*] *Perfecit* duodecim libri: duo Florentini totidemque alii *suffecit*: Thuan. *sed quid non faceret*: Lucens. *sed quid non perfert*: puto, *præstet*: unus Vatic. *perficiet*: Palat. *proficeret.* *Idem.*

48 *Genius regni*] Principis felicitatem, Imperiique totius Divinitatem dicit, cujus particeps erat Serena, tantis vinculis Augustæ domui in-nexa.

Vel pietatis amor] Pietas clementiam, amor favorem in Poëtam denotat. *Barth.*

49 *Sub luce tui oris*] Divinam omnino facit, ut quæ vultu lucem exspiret. *Idem.*

50 *Conjugis in castris*] *Et castris* nonnulli: rectius. D. Heins.

Conjugis in castris] Scripti omnes et editi *et solio generi*: Imperatorem enim dicit Honorium; Magistrum militiæ Stilichouem. Scitius

etiam videntur membranæ scribere *Conjugis et castris, et solio generi.* Ut vocola sub ista omnia respiciat. Et dura alioquin locutio; in solio generi celebrare diem optatum. *Barth.*

51 *Auspex Purpura*] Summa honorati nominis felicissimo omine. Auspices adhibitos veterum nuptiis docuerunt pridem viri eruditissimi. Vide nos ad Sat. x. Juvenalis in finem. *Idem.*

52 *Sancto cingeret aula toro*] Choro legendum cum opt. Ambros. quod et Scaliger vidit; malim *et sacro*: nam Buslid. et sec. Vatic. *socero*; mendo-se. Præfat. in vi. Cons. Hon. 'plaudabant numina dictis Et circumfusi sacra corona chori:' nisi *socio choro* navis. D. Heins.

53 *Desponderat ante*] Desponderi fecerat. Serenam suam dicit. *Barth.*

54 *Conjugis ejusdem*] *Conjugis eadem* sex scripti: *Conjugis hæc eadem* quinque. Gyrald. Lucens. prim. Vatic. et duodecim alii, *Conjugiis eadem*; bene. Scaliger *Conjugio ejusdem.* Barthius *Augustæ promba dextra daret*: sed non persuadet Augustam posse dici Serenam, quanquam patre Augusto natam. D. Heins.

Conjugis ejusdem] In Belgio *Conjugiis eadem.* Scripsisse arbitror: *Ut mihi quam scriptis desponderat ante puellam Conjugis, Augustæ pronuba dextra daret.* Augustam dicit Serenam, quam toties ante et postea Reginam, eodem sensu. Scripto et intercessione conjugis Stilichonis desponderat Claudio puellam Serena. Vovet nunc sponsus, ipsius ejusdem mann Reginæ, quod pronubæ faciebant, sibi eandem in matrimonium tradi. *Barth.*

56 *Libycæ dissidet ora plagæ*] *Libycæ* quindecim: ut *Africa terra* et similia, de quibus supra. D. Heins.

58 *Sidero supercilio*] Exemplo Jovis Homerici. *Barth.*

XLI.

3. *Ad Olybrium.*

1 *Affatus*] Epistolas, quibus misitandis solenne verbum *dirigere* abusu sequentium seculorum corruptum est. *Barth.*

2 *Nec redit*] Mutuam vicem loquitur. Res vero clara familiarissimum his summæ et Nobilitatis et dignitatis inter proceres Romanos viris fuisse Claudianum, quare admiranda res de paupertate adeo queri. Sed scitum illud observasse magnates videntur isti, *πενία τὰς τέχνας ἐέλπει*. ne locupletatus obverteret Musis cornua.

Alterno pollice] Poëticum; cum pollice nemo scribat, manum intelligit.

Salus] Caput Epistolæ *Salutatio* omni ayo, quam pro ipsa posuit, vertunt tamen mores hodierni et istum Antiquitatis. *Barth.*

3 *Sed quæ tam prona facultas*] Lego *cui tam prona*: lib. III. de Rapt. 'cui tanta facultas In me savitiæ?' Primus quoque Vaticanus, *scribendi labor est*: forte *scribendi an labor est?* sed nil mutandum temere. *D. Heins.*

4 *Seu Cicerone tonas*] Consulatum Olybrii 208. *Cicrona* videri scribendum dixi: et sic Lucensis. Sic *Platona* pro *Platonem* dixit Petronius initio Satyrici. *Idem.*

Seu Cicerone tonas] Fulmen eloquentiæ illud incomparabile dicit. Sidonius non semel expressit. Idem sensit Petronius: 'Grandiaque indomiti Ciceronis verba minentur.' Ductum a Pericle, qui concionans fulgurare et tonare dicebatur. Sic torrenti æquatur Demosthenes. *Barth.*

5 *Divitiis animi*] Opulentia eloquentiæ artiumque instructi. *Idem.*

7 *Qui scripta ferat*] Ferri autem

peculiariter epistolis addicitur, et est *perferri* isthic: ut *perlatores* latores Sidonio et aliis. *Idem.*

8 *Pulverulenta*] Nunquam, ait, pulvis sedatur, tanta commeantium turba est. *Idem.*

9 *Fluat ingenium*] Uberet, quomodo *abundantiam* Tullianam idem Sidonius dixit.

Reportet] Sollicitatum jam non rescribere queritur. *Barth.*

12 *Spatio debilitatur amor*] Quo crescere debebat atque augeri. *Idem.*

13 *Lucem jam condat Hydraspes*] Exclamatio admirationis et obtestationis ab rebus impossibilibus Ovidio usitatissima. *Idem.*

Condat Hydraspes] *Condet* prim. Vatie. Lucens. et plerique alii. Idem mox *oriere, candescet, et proluet*. *D. Heins.*

15 *Candescet Geticis Meroë conversa pruinis*] Malim *candescet*: cana enim *pruina* passim Poëtis dicitur. *Raphelengianum conspersa* contra libros veteres est. *Idem.*

19 *Remoraturusque sodalem*] *Moraturusque* Lucens. et quinque alii. Claverii codex et sex ex nostris *remoraturusque*: alter ejusdem cum prim. Vaticano et tredecim aliis *solaturusque*, commodo sensu. Forte tamen legendum *resolutumque sodalem*: unus Medic. *memoraturusque*: opt. Ambros. *miraturusque*: Barthius, *recreaturusque*. Familiarius cum Olybrio agit, qui se sodalem ejus appellet. Putabam olim scribendum *exoraturusque salutem*. Si *solaturusque sodalem* retinemus, sequenti versu fore pro *doce* legendum videtur: atque ita opinor a Claudiano relictum. *Idem.*

21 *Crebraque facundo*] *Facundo tres libri*: opt. Ambros. *fecundos cursus*, quod placet: sic 'festinare fugam' apud Virgil. et 'festinare vestes' Ovidio. *Fecundos cursus*, ut *fertilis alloquium* superiori versu. D. Heins.

22 *Digna tuis animis*] *Libris atque animis* prim. Vatican. et tredecim alii; recte, nisi quod *labris* malim: et sane *digna tuis ex dignatus*, quod sequitur, videtur promanasse: opinor tamen a Clandiani manu esse: *Auribus atque animis insinuanda meis*. Barthius conjectando operam huc perdidit. *Idem*.

Digna tuis animis] Etiam istuc non esse sanum, tuentibus licet Cujacianis, libri, noster et Belgæ, antumant. Simpliciter scribas: *Digna tuis animos insinuando meos*. Ipso studio tibi gratificandi dignos ait animos suos qui insinuantur Olybrianis. Barth.

23 *Cæsar scripsisse Maroni*] Exstiterunt ergo Epistolæ tum quoque, quas laudat auctor Dialogi de cor-

rupta Eloquentia. *Idem*.

24 *Et tibi dedecori*] Variant etiam hic libri. Citra controversiam vera est Scriptura conservata a nostro: *Et tibi dedecori jam mea Musa? Vale*. Et tibi jam, inquit, post tot experimenta Poëseos nostræ, dedecori sit celeberrima illa, et Principibus commendatissima nostra Musa? Vale. *Idem*.

Et tibi dedecori scribere? Musa vale] Tò scribere in tribus omisum erat: prim. Vatican. et duo ex nostris cum Claverii libro: *Nec tibi dedecori Musa futura. vale*: quomodo et Lucens. cum Gyraldino, nisi quod in iis *et tibi*: alii undecim, *Et tibi dedecori non mea Musa; vale*: prior Moreti *jam mea*: opt. Ambros. *ni mea*. Puto, *Et tibi dedecori nil mea Musa*: vel, *Nec tibi dedecori sit mea Musa; vale*: quomodo Helmæstadiensis a secunda manu. Faceti sunt, qui Olybrium Musam dictum arbitrantur. D. Heins.

XLII.

4. *Ad Probinum*.

1 *Quem, precor, inter nos habitura*] Opt. Ambros. *Quem, precor, hæc, quem sunt*: quod efficacius. D. Heins.

2 *Gratas litera nostra rices*] *Caras litera grata* Aldus et scripti meliores: alii *gratas litera grata*. *Idem*.

4 *Utrumque tenet*] Reum nempe. Barth.

5 *Transfluxere dies*] Præstituti nimium. Vel quia affectio mutua cis paucos venturas Epistolas sibi spondebat, etiam non consponsas. *Idem*.

Transfluxere dies] *Ter fluxere duo* Vaticani. *Lego tot fluxere dies*; quod Barthius in membranis a se inventum affirmat: sed nec Pulmanniani libri nec Palatinus tale quid agnoscunt.

Posset et refingi, *tres fluxere dies*. D. Heins.

6 *Pænitet*] Piget. Horatius Epodo xi. 'conviviorum et pænitet,' &c. Hoc est, piget pudetque. Barth.

9 *Prisci sententia ratis*] Sealigero visum *Cei sententia ratis*. Ea enim insula patria Simonidis. Horatius: 'Cææ retractes munera Næniæ. *Idem*.

Chii sententia ratis] Aldus et alii nonnulli cum Isingi. et prim. Vatic. *prisci*; quomodo et Claverius: quod de Ennio intelligi volunt. Lucens. *socii*: opt. Ambros. *Cei*: quod et Sealigero in mentem venerat, secutusque est Raphelengius. Vir. Cl. Leo Allatius vulgatam lectionem tuetur, et

Homerum intelligi contendit. Sed cum illum noster laude Serenæ Smyrnæum faciat, cur Chiam hic ei patriam assignet non video. Posset et *Coi* reponi, ut Philetas subiungitur: *Chium Mæoniumque vatem* Homerum appellavit Constantinus Maximus epistola ad P. Optatianum Porphyrium: 'Si tantum pondus et gravitas expectarentur in carmine Græco post Chium Mæoniumque vatem, et Latina post rusticum Mantuanum eloquentia vilesceat.' *D. Heins.*

11 *Audax, aut si quid penitus*] In Manuscriptis Cujacianis fuit: *Audax ut, si quid vates peccasse videtur, &c.* Si vates, inquit ille, quem sequor, peccasse videtur, audax ut arguar, minime ingratitude probum subiturnus. *Barth.*

Audax, aut si quid penitus peccasse videbor] Tò *videbor* Raphelengianæ conjecturæ est, quod opt. Ambros. et quatuor alii confirmant; ut et Aldus: sex cum prim. Vaticano *audax, aut si quid vates: ut si quid* ex Ms. Claverius, et ex conjectura Barthius, quomodo et editio Parmensis. Pro *videbor* unus Ambr. *fatebor*. Buslid. *aut siquidem*. Barthius τὸ *videtur* censet non esse sollicitandum, ut ad verum superiorem de *vate Cœo* referatur. *D. Heins.*

14 *Et Latiae cessit*] *Accessit* prim. Vatic. et opt. Ambros. *Idem.*

15 *Affatibus omnia cepi*] *A fastibus omnia cepi* felici conjectura Raphelengius. Aldus sane et quatuor scripti manifeste *fastibus* cum prim. Vatic. et Palatino; de qua voce alibi dictum a nobis: et hoc loco videndus Barthius. Lucens. et unus Medicus, *fascibus omnia*. Recte Ovidius 1. *Fast.* 'Omina principiis, inquit, inesse solent.' Silius lib. 1. 'Nonne pudet cæpti? pudet ominis? en bona virtus Primitiæque ducis?' sic enim ex veterrima editione scribendum: vulgo *omnes*. *Idem.*

16 *Futaque debebo posteriora tibi*] Male contra scriptos meliores *debebo* ante legebatur: sed scriptum a Claudiano ipso arbitror: *Futaque se debent prosperiora tibi*. Tò *se* exciderat omisum a supinis librariis ob cognationem præcedentis proxime ac subsequæ syllabarum. *Fata prosperiora*: vide notas in Aponum, 94. et bello Gild. 103. Barthius: *Votaque debebo posteriora tibi*. *Idem.*

18 *Et patria florens sorte, Probine, vale*] Opinor *patria florens arte* a Claudiano relictum esse. Nam et Probinus egregie literatus fuit, et facundus. Apud Nasonem Penelope: 'Est tibi, sitque precor, natus; qui mollibus annis In patrias artes erudiendus erat.' Barthius hic se frustra fatigavit. *Idem.*

XLIII.

5. *Ad Gennadium ex Proconsule.*

Ad Gennadium Proconsulem] *Exproconsulem* Gyraldin. *ex proconsule* Lucens. et tres alii; idque vere: quomodo et Cujacianus. Auson. 'Hujus ego et natum et generum ex proconsule vidi.' Rutilius lib. 1. *Itiner.* 'Revererat ante puer populos proconsule

Pænos:' sic *pro milite* apud Sallustium, citante Servio ad 137. libri II. *Æneid.* 'Neu quis miles, neve pro milite,' hoc est, vicem militis gerens. *D. Heins.*

1 *Rubiconis amani Incola*] Barthius *Accola*, me non obnitente. *Idem* versu

7. *pinnis pro pennis* ex Aldino codice et membran. *D. Heins.*

2 *Fama secunda*] Sic de nobilissimis loquebantur, unum aliquem dementes. Martialis lib. vii. Ep. 26. 'Tuscæ glandis, aper, populator, et ilice multa Jam piger, Ætolæ fama secunda feræ.' *Barth.*

4 *Horret, amatque*] Metuit et diligit, quæ sunt Gubernatoris summi. *Idem.*

7 *Pennis confisa*] Eadem *pinnis* optime. Ut primum *pinnæ* enatæ, non expectantes pennarum perfectionem. Eandem lectionem edidit Aldus. Indicat autem hic simul Claudianus ingenium suum promptum atque alacre odisse curam: Poëmata sibi nasci, non excludi: natura vatem esse se, non cura. *Idem.*

XLIV.

EIDYLLIA.

1. *Phoenix.*

Phoenix] Nomen cum palma commune habet ales omnium Princeps, nec superabilis tempore, aut ullo casu, indicium vincentis omnia cælestis animi, sese per virtutem propriam, divinumque aspectum, omni caducitate vindicantis. Plinius xiii. 12. *Barth.*

1 *Oceani summo circumflus æquore lucus*] Qua ipse, inquit, Oceanus finem habet; ut removeat habitationem Phœnicis omni contubernio humanitatis: nec enim tum in illo Orientis Oceano quicquam cognitum, necdum ut fines ejus fuerint. Ignotum ejus habitaculum sentit Antiquitas; nec enim cognitum cripiam unde veniat, cum in Ægyptum venit. Orientis avem alii appellant: As-yriæ Martialis lib. v. Epigr. 7. Sunt tamen, qui ut Arabem, ita de busto renatum in Arabiam redire autumant plures. Cantius Claudianus loco, ut dictum, non nominato, Philostratum secutus qui ipsam Indiam supervolare in

Ægyptum contendentem dicit, iii. 14.

Oceani æquore] Ipso Oceano, vel *Oceani lucum* intelligas ut sacer sit illi omnium Deorum hominumque, secundum Homerum, prosatori.

Circumflus] Περίπλους. Aliter Ovidius circumfluam humorem, qui Orbem circumambiat. *Barth.*

2 *Trans Indos Eurumque*] Ovid. 'Eurus ad Auroram Nabathæaque regna recessit.' *Idem.*

3 *Sollicitatur*] Tangitur, quovis modo attingitur, tentatur.

Verbera sentit] Scita fictio. Verberat, quicquid etiam jucunde tangit, præcipue cum flagello aut ferulæ res adsimilatur. *Barth.*

4 *Humida roranti*] Oiselianns virida, id est, virida. *D. Heins.*

Cum linina curru] Prodeunte Solis quadriga. *Barth.*

5 *Unde rubet ventura dies*] Flamma nimirum rore suo aut noctis abactæ pasta: oriens Sol ardet, currens ra-

diat. *Barth.*

6 *Afflata rotis*] Percussa velut venti, nam ea vis et Solis. Virgilius: 'Sed me sævus equis Oriens afflavit anhelis.'

Refugo amictu] Quem super omnia extendere Poëtis nox perhibetur. Eodem respexit Maro cum de nocte eecinit: 'Involvens umbra magna terramque polunque.' Ab amplexu videlicet et cirenitu. *Barth.*

7 *Fortunatus nimium*] Ad miraculum usque.

Titanius ales] Soli sacer Phœnix. Plinius x. 2. ex Manilio Senatore: Sacrum in Arabia Soli esse, vivere annis 660. *Barth.*

8 *Regna colit*] Regna ejusque ubi ei bene propriumque vivitur. Virgilius: 'Post aliquot (mea regna) videus,' &c.

Solusque plaga defensus iniqua] Alii, quos inter Lucensis, rectius *Solisque*. Proximo versu *ægris animantibus*, non *animalibus*, tres codices; etiam probe. *D. Heins.*

Defensus] Servatus ab ea, assertus, ne illi se committere opus habuerit.

Plaga iniqua] Humani laboris, qui noctu diuque universos mortales exagitat, iniquitate Fortunæ omnia volvente. *Barth.*

9 *Intactas agris animalibus*] Venit tamen in humanum mundum, consensu scriptorum, velut cum Saresburiensis supra positus verbis exscripsit visum cum Byzantium fieret Constantinopolis, idque bono omine. Contra, malum ejus conspectus fuit, Tiberio morituro, ut cum inter alia portenta connumerarit Dio Cassius libro LVIII. *Idem.*

11 *Par Superis*] Ultra hominum genus, quod cum maxime laudat, Diis proximum commendat doctissimus vates.

Stellas] Omnia corpora ultra Lunam dicit immortalia: mors enim intra Lunam. *Barth.*

12 *Durando*] Verbum quod summum robur et velut extraordinarium notat.

Terit ærum] Quod omnia ipsum solet. Translatio a saxo aut alia re atrita tempore et usu.

Redeuntibus] E morte in vitam. *Barth.*

13 *Non epulis saturare famem*] Nemo edentem vidit Phœnicem. Plinius x. 2. *Idem.*

14 *Purior Solis fervor*] Non ille qui humano orbi necessarius; in mortis enim regnum tum primum venit Phœnix, cum senectutem positurus. *Idem.*

15 *Pabula libat*] Potat Aldus, Lucens, et plurimi alii. nihil muto. primus Vaticanus pro vulgata scriptura stat, et Oiseliannus. *D. Heins.*

17 *Arcanum radiant oculi jubat*] Radios emittere totum Phœnicem scribit Philostratus. Noster oculos soli suo æmulos cautius proponit. *Barth.*

Igneus ora Cingit honos] Plinius x. 2. 'Aquilæ narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cætera purpureus, cæruleam roseis caudam peninis distinguentibus, cristis faciem caputque plumbeo apice cohonestante.' *Idem.*

18 *Honos*] Gravis quidem et masculus decor. *Idem.*

19 *Cristatus apex*] Perperam nonnulli codices *crispatus*: de hac crista Phœnicis Dracontius Hexamero: 'Igne vago rutulatur apex: fax æthera lambit, et cælum repetens erecto crine vagatur:' ubi perperam *cætera lambit* legebatur: male etiam *fax cerca* Barthius. In Epicedio Drusi: 'Æthera subreetis lambit et astra comis.' *D. Heins.*

Cristatus apex] Talem Phœnici adscribunt. *Barth.*

20 *Luce secat*] Radiis instar solarium.

Tyrio pinguntur crura veneno] Purpureos pedes dat Phœnici suo. *Barth.*

21 *Antevolant Zephyros pennæ*] Sum-

ma velocitas Phœnicis. Nec decebat aliter regem voluerum.

Quas cœrulus ambit Rore color] Ore in nonnullis. Barthius emendat, quas circulus ambit Floricolor : cui castigationi subscribo. Flores colorum habes in Epigrammatis : ' te zona liget variata colorum Floribus.' Mox spursoque simul, non super pri. Vaticanus et Oiselianns. D. Heins.

Cœrulus ambit Flore] Scripsit Claudianus : Anterolant Zephyros pennæ, quos circulus ambit Floricolor, sparsoque super ditiescit in auro. Circulus floricolor alas Phœnicis ambit. Barth.

22 *Ditiescit] A pretio metalli cujus color inest. Idem.*

23 *Hic neque concepto fatu] Conci-pitur Barthius. Forte conceptus. D. Heins.*

Hic neque concepto fatu] Nullo parente alio, nisi qui ex busto fiat superstes in novam avem, sic plerique. Aliter tamen alii, nam et nasci in Arabia Phœnicem ait Solinus, et Herodotum secuti alii. In Claudiano etiam nævus est. Scribe : Hic neque concipitur factu, nec semine surgit ; Sed pater est prolesque sui. Surgere, oriri, ultimam originem denotat. Barth.

24 *Pater est prolesque sui] Sibi Ald. et multi ex scriptis, quod probatur Barthio : aliter tamen prim. Vatie. D. Heins.*

Prolesque sui] Scitius scripsisset sibi.

Nulloque creante] Generante. Barth.

27 *Namque ubi mille rias] Ætas Phœnici unius curricula constituta dubia est in scriptoribus. Mille asserit Claudianus. Cum eo non pauci sentiunt. Martial. lib. v. Epig. 7. ' Qualiter Assyrios renovant incendia nidos Una decem quoties secula vixit avis.' Pomponius Mela ; ubi ' quingentorum annorum ævo perpetua duravit, sibi ipsa incubat, solviturque.' Auctor Epistolæ ad Præsidiam : ' Phœnix avis est Indiæ, et per quingentos annos de Libano se*

Delph. et Var. Clas.

implet aromatibus, post accenditur.' Ovidius : ' Hæc ubi quinque suæ complevit secula vitæ, Unguibus et duronidum sibi construit ore.' Isidorus Origin. libro xii. ' Hæc quingentis ultra annis vivens, iterum de cineribus resurgit.' Idem.

Namque ubi mille rias longinqua retorserit ætas] Longæva Vaticanus chartaceus : ætas etiam primus ejusdem bibliothecæ ; sed frustra utrumque. quanquam Orientius in Communitorio : ' Et quod nunc ætas sensim longæva resolvit.' Scribe : Jamque ubi mille rices longinqua retorserit ætas : longinqua pro longæva ; ut in illo Virgiliano Æneidos iii. ' Tantum ævi longinqua valet mutare vetustas.' D. Heins.

28 *Tot fuerint hyemes] Torruerint decem codices. Corruerint Putcan. Florent. S. Marci, et duo Vatt. Horruerint. Lege tot ruerint cum Aldo, Lucensi, Vaticano chartaceo, qui ex veterrimo descriptus est, et quatuor aliis. mox totidem quam toties malo. Idem.*

30 *Tandem subjungitur] Subditur, vincitur ; quasi perpetuo cum ætate certamine, eatenus indomabilis. Barthius.*

Subjungitur annis] Ita scripti constanter, quamquam mendose, uti Scaligero visum : nisi quod Vaticanus chartaceus subducitur, quod verum opinor. Vulgatum ex illo Maroniano tuctur Barthius : ' Nulli fas Italo tantam subungere gentem.' D. Heins.

31 *Lustrorum numero victus] Non domitus in universum in abolitionem, sed superatus, ut decederet statione et repararetur. Sic senectam vincere Phœnicem scriptores aiunt. Barth.*

32 *Vertice pinus] Culmine Ald. Lucens. et sedecim alii. D. Heins.*

36 *Jam brev] Jamque ubi Gyrald. et Lucens. cum Vaticano chartaceo : forte jam sibi. Pro stilla mox stella quidam libri ; ut stellam oculos vocet : chartaceus Hafniensis stela ; sed stel-*

Claud.

5 P

la etiam Barthio curis scenndis probatum. *D. Heins.*

Languetque senili Segnis stella gelu] Ita libri Cujaciani et Belgici. Stellam intelligit vigorem Sole oriundum, nam cognatum sidus in verticem volueri etiam ante collocavit: 'rutilo cognatum vertice sidus Attolliteristatus Apex.' Hunc cum sidere suo apicem senio paulatim consensescere dicit. Potest et oculorum fulgorem ipsum intelligere. *Barth.*

40 *Conscius avi]* Exacte enim novit tempus suum effluxisse, adeoque ut nemo Sacerdotum Ægyptiorum æque, excepto uno, quem in eam rem afflatu divino instrui tradebatur. Ælianus pulchre lib. vi. Animal. cap. 58. *Idem.*

41 *Exordiaformæ]* Vitæ Petav. *D. Heins.*

43 *Cumulum terens]* Struem vocat Mela III. 9. 'super exaggeratam variis odoribus struem sibi ipsa incubat.' *Barth.*

44 *Bustumque sibi partumque]* Omnia huc congruunt eorum scita qui ipsum se Phœnicem exurere dicunt. *Idem.*

45 *Hic sedet]* Incubat sibi. *Idem.*

Blando Solem] Magno solem Lucens, et plerique alii: vulgatam lectionem prim. Vatic. recte tnetur. *D. Heins.*

Clangore salutat] Quod singulis horis facere auctor Elegiæ convenienti figmento comminiscitur. *Barth.*

46 *Ex supplicæ cantu]* Clemens Constit. Apost. v. 8. 'Ibique conversam ad adspectum Solis, ei, ut aiunt, supplicem, sponte conflagrare.' *Idem.*

47 *Præstatura]* Præstitura ex usu et regula erat. Sic *constatura* legimus apud Lucanum. *Idem.*

48 *Phæbus habenis]* Primo ortu Solis res geritur. *Idem.*

49 *Stat subito]* Sensus est: Quem cum procul vidit Phæbus, subito stat adductis habenis.

Alumnus] Alumnus Solis, avis Solis Phœnix. *Barth.*

50 *Falsisque sepulchris]* Inefficaci busto. Nihil enim ad Phœnicem sepultura. *Idem.*

51 *Natales habiture rices]* Reparabilis ex ipsa morte. Reparabilis ales Anserio EidyI. xviii. *Idem.*

52 *Proprioque soles]* Malo patrioque: ut infra: 'patriam de more reponit Congeriem.' Lib. II. in Stilich. 'Et patrios idem cineres collectaque portat Unguibus ossa piis.' Ovid. xv. Met. 'Corpore de patrio memorant Phœnicia renasci.' Pari modo Herodotus, Achilles Tatius, alii, quos piget describere. *D. Heins.*

53 *Corpusque coactum]* Natura cogente id secedere et renovari. *Barth.*

Corpusque coactum Desere] Corpusque caducum opinor. *D. Heins.*

54 *Mutatam figuram prim.]* Mutatam figuram prim. Vaticanus, non ineleganti Græcismo. *Idem.*

55 *Flavis e crinibus]* Mythologia radiorum Solis. Macrobius lib. I. Saturnal. c. 17. *Barth.*

57 *Vitali fulgore ferit]* Soli hunc tribuit Claudianus. Ipsi avi, occulta vi Naturæ, alii. *Idem.*

Nam sponte crematur] Jam opt. Ambros. et Moreti. *D. Heins.*

59 *Telis cælestibus]* Vera hæc lectio, et quis sagittas Apollinis nescit, quisque eas ignorat tela Dii?

Stellis cælestibus agger] Telis bene Raphaelengius ex Isingrini libro; et sic prim. Vatic. et unus Medicus ac Ambros. quomodo radios solis 'lucida tela dici' Lucretius vocat. Frequenter in antiquis membranarum hunc errorem commissum deprehendi, ut stellis pro telis legatur. *D. Heins.*

Agger] Struem Mela dixit: noster supra cumulum. *Barth.*

60 *Juvenco Luna premit]* Ne qua in re officiat videlicet tanto operi. *Idem.*

62 *Parturiente rogo]* Quod miraculum summum maximumque. *Idem.*

Parturiente rogo curis] Aut fallor, aut ennas legendum. Ovid. de Phœ-

nice: 'Fertque plus cunæque suas
patriumque sepulchrum.' Suboluit
et idem Barthio: qui tamen vulga-
tam præfert. *D. Heins.*

63 *Ne perdat arem*] Ambrosius lib.
v. Hexamer. c. 23. 'Deus avem uni-
cam perire non passus, eam sui se-
mine voluit reparari.'

Flummasque fideles admonet] Fidem
flammis tribuit. *Barth.*

64 *Admonet*] *Amoret* cum Isingrini
codice Raphelengius. Nihil mutan-
dum videtur, potioribus scriptis pro
vulgata scriptura stantibus. *D. Heins.*

66 *Venis redivivus sanguis inundat*] *Venus*
scripti meliores, præter prim.
Vaticanum et Osielianum; utrumque
probum. Cæterum *recidivus sanguis*
legendum jam olim animadverti;
quod prim. Vatic. et unus Medic.
cum Osieliano confirmant. Corippus
l. i. 'Ales ubi expositos cum Phoenix
innovat artus A busto recidiva suo.'
Idem eadem voce jam ante usus erat:
'Successorque boni recidivaque glo-
ria Petri.' Vetus Poëta in laudem
Solis in cataleeris Pithœi: 'Idque
docet Phoenix, istis reparata favillis
Omnia Phœbeo vivere corpora
tactu. Hæc vitam de morte petit,
post fata vigorem. Nascitur ut pe-
reat, perit ut nascatur ab igni. Una
cadit toties, surgitque ac deficit una.
Rupe sedet, capitur radiis et lumine
Phœbi: Suscipit immensum recidiva
morte calorem.' Plincolus versus
adscripti, quod ad rem omnino faci-
unt. Primo versu videtur scriben-
dum, *busti reparata favillis: recidivum*,
quod post casum resurgit, aut renas-
citur. Servius Æneid. iv. ad illa Ma-
ronis: 'Et recidiva manu posuisses
Pergama victis.' 'Recidiva, post
casum restituta: alii recidivum pro-
prie dicunt, quod excisum demo-
nascitur.' Sic *recidiva semina* apud
Prudent. lib. ii. in Symmachum:
'Gignit, alit, reparat, recidivaque
semina servat.' Idem Psychomach.
'victorem placidum recidiva in præ-

lia poscat:' cum optimis membranis.
Vetus auctor de gestis Berengarii in-
editus: 'desertus amicis Stat ratio-
nis inops, utrumque inglorius armis
Abscedat, recidivo animam servare
duello Redditus, an pulchram prope-
ret per vulnera mortem.' Juvenal.
Sat. vi. 'Ac velut exhausta recidivus
pullulat arca Nummus:' ita enim
prisæ editiones. Noster Giganto-
machia: 'hinc volacrem recidivo
pectore pascit Infelix Scythica fixus
convulle Prometheus:' quomodo in-
geniose scribendum conjicit doctis-
simus Barthius, cum viro sub pectore
illie circumferatur: quamquam *fibro-
so pectore* videtur præferendum, ut
suo loco diximus. Serenus Sammo-
nicus cap. v. 'Lumbrici quoque ter-
restres miscentur olivo, Et juvenem
præstant recidivo flore capillum:' sic
et ibi lego, ut et c. 36. 'recidiva ob-
ducere tela,' et c. 51. 'alternis febris
recidiva diebus.' De *febris recidiva*
omnia jam nota sunt. Maximianus
Elegia v. 'recidivam voluptatem'
dixit. Paulinus carmine Sapphico ad
Nicetam, 'Invidus Cain, recidivus
Abel:' licet illic vulgati nonnulli et
veterrima Isaaci Vossii membrana *re-
divivus* agnoscant. *Recidiva Pergama*
apud Virgilium bis terve. Silio l. i.
'Gens recidiva Phrygum:' quomodo
recte in Crepundiis conjecit parens
meus, et confirmant veteres libri.
Ovid. Fast. iii. 'Ille dedit captæ
recidiva vocabula Trojæ,' non *repe-
tita*, ut nunc legitur. Auctor Mo-
reti: 'Hortus erat junctus casulæ,
quem vimina pauca Et calamo reci-
diva levi munibat arundo:' ita enim
scripti et primæ editiones, inter quas
Aldina, ex fide optimi codicis ex-
pressa; non *redimita* vel *rediviva*:
quod in scriptis nonnullis libris ex-
stat *recidiva*, a viro maximo explodi
non debuerat. Idem perpetam *mi-
nuebat* pro *munibat* reponit: *munibat*
pro *sapicbat*. *Arundinem* eleganter
recidivam vocat, quæ demessa in se-

pem denno erecta erat. Sedulius lib. iv. Mirabilium Divinorum, ut quidem illi libri in antiquis codicibus inscribuntur: 'Nec poterat famulus domino clamante tacere, Nec vita præsentem mori: mox agmine verso Deponens trepidum recidivo tramite luctum Candida felicem revocavit turba parentem.' Vulgo et illic perperam *rediviro*. Apud Dracontium Hexamero: 'Et recidiva salus reduci per membra vapore Nascitur, et calidus repent vitalia sanguis:' ita enim opinor scribendum esse, cum *rediviro lumine* paulo post sequatur. Idem eodem poemate: 'Vita gravis hominum subducitur impete mortis Quæ recidiva magis vivaci corde resurgit.' 'Recidiva feritas' de rebellibus Mediolanensibus Gunthero Lingunin libro ix. 'Injuria recidiva' apud Symmachum. Apud Sidonium Apollinarem, 'recidiva cinnama.' Ennodius Itinerario Padi: 'Perfunctus primis recidiva pericula vidi.' Idem alibi: 'Tunc recidiva serit quæ portat germina Phoenix:' ita et illic scribendum esse censeo. Plura de hoc verbo ad Senecæ Troadas Gronovius vs. 472. *D. Heins.*

67 *Victuri cineres*] Non amplius vivo alite, unde et alius et idem dicitur.

Nullo cogente] Propria vi. *Barth.*

68 *Plumæque rudem restire favillum*] Traditio tamen communis vermem prius oriri, mox fieri, deinde interjecto dierum certorum spatio, fieri volucrum. *Idem.*

70 *Succeditque novus*] Suis sibi hæres, et nova eademque avis. *Idem.*

72 *Protinus ad Nilum*] Prima hæc cura cum parem se sentit labori.

Sæcrare] Consecrare, velut rem debitam. Mela: 'Cum adolevit, ossa pristini corporis inclusa myrrha Ægyptum exportat, atque in urbem, quam Solis appellant, fragrantibus nardo bustis inferens, memorando funere consecrat.' *Barth.*

73 *Auctoremque globum*] Genitorem sibi. *Idem.*

74 *Alienum tendit in orbem*] A Patria. Omnia late loca pervolitare Phœnicem, nullibi sistere, nec perspicere clare hominibus, alia fabulatio est. *Idem.*

Pergit in orbem] *Tendit* recte cum Aldo et scriptis Raphaelengius. vide notas lib. ii. in Stilich. 416. *pergit* tamen in primo Vat. et Oiseliano. *D. Heins.*

75 *Clausum relamine funus*] Isingr. *clarum*, pro *carum*. *Idem.*

Funus] Cadaver ipsum. *Barth.*

76 *Innumera comitantur aves*] Regem nimirum, quem mox appellat. Tacitus: 'Multo cæterarum avium comitatu, novam faciem mirantium.' *Idem.*

Innumera comitantur aves] *Glomerantur* Moreti codex. placet. Virgil. 'Quam multæ glomerantur aves, quas frigidus annus Trans Pontum fugat.' Lib. ii. in Entrop. 'Innumeri glomerantur heri:' et lib. ii. in Rutin. 'Commotæ glomerantur apes.' Mox *stipantque* Bononiensis, et *stupēfacta* pro *suspensa* opt. Ambros. *D. Heins.*

79 *Audet*] Metum a reverentia agnoscit et Ezechiel. *Barth.*

80 *Flagrantis adorant*] *Fragrantis* cum Opt. Ambr. et Hafniensi. *D. Heins.*

81 *Non ferus accipiter, non armiger ipse Tonantis*] Ait utrumque raptorem atque crudeles volucres desinere bellandi cum vident Phœnicem.

Armiger Tonantis] Hic Aquilæ titulus accessit, quod fulmine non percutiatur. *Barth.*

83 *Flurio de Tigride*] Elegantiæ gratia, exque more Romano addita vox *flurii*, cum alioquin perspicua de eo locutio. *Idem.*

Flurio de Tigride turmas] Flario olim conjeceram; quod opt. Ambros. confirmat, et Hafniensis liber. Dictum lib. iii. de Rapt. vs. 333. mox lego

gemmisque. D. Heins.

86 *Auro frenat equum*] Assyria acus texturam Babylonicam notat. *Tumidus* regendo est ille Maronians: 'tumidus novo præcordia regno.' *Famulæ acies*, Dominium Parthorum Regum denotant, quibus pro servis omnes subditi. *Barth.*

88 *Celsa per Tyrias acies*] Quid duci Partho cum Tyriis? scripti plerique *famulus*; recte: dictum supra; atque ita curis secundis Barthius. *D. Heins.*

90 *Urbs Titana colit*] Heliopolin dicere clara res est. *Barth.*

Centumque immane columnis] *Ful-tumque* Gyrald. et Lucens. at prim. Vatic. et duo alii *centumque accline* cum Oiseliano. Virgil. *Æn.* vii. 'Tectum, angustum, ingens, centum subline columnis.' Et Statius illa imitatus Sylvium iv. *Epulis Domitiani*: 'Tectum, angustum, ingens, non centum insigne columnis.' *Nixa columnis templa* apud Avienum ora maritima, ut ex veteri codice corrigendi versus: 'Hic inter densas late surgentia nubes Templa Sinopei Jovis adstant nixa columnis.' *D. Heins.*

91 *Thebano monte rerulsis*] Thebas Ægyptiacas dicit, marmoris feraces. *Barth.*

Thebano monte rerulsis] *Thabeo* opt. Ambros. et Hafn. *Lege Thebao*; hinc et Thebai populi. Vetus inscriptio obelisci Constantiani: 'Hoc decus ornatum genitor cognominis nobis Esse volens, cæsa Thebis de rupe revellit.' Hinc et *Thebaa legio*, cujus Ammianus, Notitia Imperii, alii meminerunt. *D. Heins.*

95 *Mirata relucent Limina*] Scripti plerique *lumina*: puto *culmina*. *Myrrhata* etiam legendum Claverius et Raphelengius jam viderunt. Mox pro *divino fumo* malim *divinos spirant altaria fumos*: vide notas iv. Cons. Hon. 591. Barthius tamen ex Belgico codice, *mirata relucent Lumina* tuetur. *Adon.*

Myrrhata limina] Inferiores partes Templi limina vocat. Quæ myrrhæ odore adflata autumet. Verissima codicis Belgici scriptura: *mirata relucent Lumina: divino spirant altaria fumo*. Ipsum ignem, ipsum Vulcanum miratum res tantas, et pleniore luce illuxisse autumat. *Barth.*

98 *Pervenit Indus odor, penetrat*] *Indus odor penetrat naves* prim. Vatic. et quatuor alii: pro *penetrat* Claverius *penitus* ex suo codice; frustra: lib. ii. in Eutrop. 'Contexit varius penetrans Chalcedona nidor.' Barthius: *Pervenit Indus odor Blemys, completque salubri Tempestate Phylas*. Sed hæc audacissima conjectura est. Puto: *Indus odor penetrat naves, completque salubri Tempestate viros*. D. Heins.

Penitus completque] Scribe: *Et, Pelusiacas productus adusque paludes, Pervenit Indus odor Blemias, completque salubri Tempestate Phylas*. Philæ urbs, sive Phylæ, Ægyptiaca, Straboni lib. xvii. aliis. *Blemyes* noti populi. Longe ergo lateque dispersum vaporem tam magni nobilisque busti dicere voluit, indicatis diversi situs populis et urbibus. *Pelusium* situm in paludibus, et a luto ipsum dictum. Strabo lib. xvii. *Barth.*

99 *Tempestate*] Id est, temperie odorata: alibi dixit, 'tempestatem oris,' pro vultu bene composito. *Claverius*.

Nectare dulcior aura] A gustu ad odorem Nectaris suavitas transferatur. *Barth.*

100 *Ostia nigrantis Nili*] Nihil mutandum: *nigras arenas* Nilo assignat Alcimus Avitus lib. i. 'perrumpit flumine ripas Alvens, et nigris campos perfundit arenis.' *D. Heins.*

Nigrantis Nili] A pingui luto quod vehit, unde et pinguisimus fluviorum perhibetur.

Vaporat] Adolet quodammodo, vaporem velut tingit. *Barth.*

101 *Hæresque tui*] Auctor Elegiæ:

‘Ipsa sibi proles, suus est pater, et suus hæres.’

Solvimur] Obimus. Mors enim solutio formar. *Barth.*

106 *Scopulis stagnantibus*] Stagnante aqua allusis. *Idem.*

109 *Edomita tellure*] Terræ omni lege, quæ abscondit et in se recipit omnia quæ eam tetigerunt, tangunt, tangenteque, sola hac avi demta. *Idem.*

110 *Nec jus habuere nocendi*] *Habet hora nocendi* Barthius, qui huic poë-

matio multa arbitratur deesse. Conjecturam non probō: si quid mutandum sit, reponam, *non jus habuere nocentes. Nocentes Parca: jus habere in aliquem*, eleganter dicitur; de quo ad Nasonem initio Amorum multa conguessimus. *D. Heins.*

Nec jus habuere nocendi] Omnino scribendum: *nec jus habet hora nocendi.* Id est, mors, mortis articulus. Hunc enim fatalem horam, et simpliciter horam dicunt scriptores. *Barth.*

XIV.

2. *Hystrix.*

De hoc animante vise Aristotelem, Plinium, &c. In Regno Taicam, civitate Scassem, copiam venatoribus offerri, et agmine facto, jaculisque contertim emissis, multum canibus nocere, auctor Paulus Venetus l. 33. *Barth.*

De hystrice] Excerpta Puteana, ‘De hystrice quem porcum spinum dicimus.’ lege *spineum*. In primo Vaticano desiderabatur hoc carmen. *D. Heins.*

1 *Memorande Stymphele*] Malim memoranda: est enim *Στυμφάλος* fœminini generis apud Græcos. *Idem.*

Stymphele] Stymphalis palus Arcadiæ, Stymphalos ejusdem oppidum, ubi aves illas fatales domuit Hercules. *Barth.*

2 *Spicula rubifico*] Ea monstrositas harum avium. Hyginus c. 20. Argonautæ cum ad insulam Diam venissent, et aves ex pennis suis eos conficerent pro sagittis, cum multitudini avium resistere non possent, ex Phinei monitu clypeos et hastas sumserunt, exque more Curetum sonitu eas fugarunt. *Idem.*

3 *Credibilis fabula*] Narratio. *Idem.*

5 *Affirmat*] Confirmat, probat, fidem iis facit.

Os longius illi Assimilat porcum] Qui in his oris visuntur capite leporem referunt potius. *Barth.*

6 *Assimilat porcum*] Nonnulli assimulat. *D. Heins.*

9 *Hanc tamen*] Præstet attamen. *Idem.*

Exiguam] Lupi tamen magnitudine facit Oppianus Cyneg. iii. *Barth.*

12 *Quorum cute fixa tenaci Altera succrescit*] Sic cum vulgatis alter Gyraldi codex, quæ corruptissima sunt: prior Gyrald. et Lucens. *Alba sub attraxit.* Aldus cum excerptis Puteanis *Albas ubi traxit*: quatuordecim alii *Altera subtraxit.* Bononiensis *Alvo subtraxit*: unus Ambros. *Ardua subtraxit*: optimus cum secund. Vaticano *Alrum subtraxit.* Lege, *Picturata spes dorsum, cute fixa tenaci, Ceu vallo, obtexit*; vel *obtexens*, ut vitetur casura. Naso de apro: ‘Stantque, velut vallum, velut alta hastilia, setæ.’ Sic et ‘vallum pectinis’ eidem. Barthius cum *cute mixta* in veteri codice inve-

nisset, emendat, *quæ cum cute missa tenaci*. Altera *succrescit*: sed et *crescit* jam superiori versu præcesseerat, ut ferri hic *ad succrescit* non possit; et tela hæc cute emitti mox subjunget, ut bis idem dixerit, si *cute missa* admittamus: quod cum videret ipse, mutata sententia rescribit: *quorum cute fixa tenaci Alba subit radix*. Sed cur non *Alta radix*? Nostram lectionem nemo sanus damnabit. *D. Heins.*

14 *Cincta rices*] *Tincta* cum Lovaniensi scribendum: et *internigrantibus* non *intusnigrantibus*, ut præstantiores agnoscent. Scripti complures *Cuncta rices*. Opinor *Picta rices*. *Idem.*

15 *Tenuataque fartina*] Sensim, occulte, ut decrescere spissitudinem vix sentias. *Barth.*

In solidae speciem pinne] Perperam vulgo *pugne*: nos scriptos secuti sumus. *D. Heins.*

16 *Lavis in extremum*] *Extremum* acumen, acutissimum, summum: ut acutius fieri non possit. *Barth.*

18 *Propugnat jactibus ultro*] Scribendum *oppugnat*. *D. Heins.*

19 *Longe sua membra regit*] *Emanula longe sua membra tegit*. *Protegit*, inquit, e longinquo corpus, emissis eminus hastilibus sive jaculis suis. *Barth.*

Sua membra regit] *Lucens*. opt. *Ambros.* et alii nonnulli *tegit*: quod *Barthio* arrisit. Tamen infra: 'certique regit conamina nissus.' *D. Heins.*

23 *Mucronem verberat unda*] *Mucronum* *Lucens*. forte *densam mucronum* *everberat undam*: vel, *Terrifici densam mucronis verberat undam*. *Idem.*

25 *Vibrataque rauco*] *Virgataque* *Barthius*: nil mutandum. *Idem.*

26 *Stimulisque accensa tubarum*] *Maronianum*: 'Ære ciere viros, Martemque accendere cantu.' *Barth.*

Stimulis accensa tubarum] Male hæc distinguebantur. Mox *telis* pro signis unus *Medic.* *D. Heins.*

29 *Parcensque sui timor*] *Tumor* vel

sine libris legendum supra *Epist.* ad *Hadrianum* monui. *Idem.*

Partusque sui tremor] *Id* ingenium habere feram prædicat. *Barth.*

32 *Error abest*] Ita quidem testantur et *Neoterici*, et *Oppianus* scribit ob certitudinem iectum canes non admoventi feræ a venatoribus. *Idem.*

33 *Nil spatio fallente*] Non fallente prorsus. *Idem.*

Serratque tenorem Muta cutis] Scribo *Mota* etiam ex conjectura; quod *Oiselianus* a manu secunda postmodum confirmavit. *Lucaui* illa respexit lib. vi. 'Gætulus densis elephas oppressus ab armis Omne repercussum squallenti missile tergo Frangit, et hærentes mota cute discentit hastas.' Quæ *Sidonius Apollinaris* carm. xxi. sic expressit: 'riget hispida dorso Vix ferrum passura cutis: quippe improba cratem Nativam nec tela forant: contracta vicissim Tensaue terga feris crepitant, usque cavendi Pellunt excussis impactum missile rugis.' *Lucaus* *Virgilii* illa respiciebat *Æneidos* x. de apro: 'Dentibus infrendens et tergo decutit hastas.' *D. Heins.*

34 *Doctique tegit*] *Scaliger* *regit*. *Visum* miraculo dirigi a cutis certitudine ait. *Barth.*

Conamina visus] Imò *nissus* cum scriptis plerisque. *D. Heins.*

35 *Quis labor humanus*] *Quid* recte *Aldus* et veteres nonnulli. *Idem.*

38 *Taurinos viscere*] Omnino scripsit *Claudianus* *taurino viscere*. *Nervos* arcuum dicit e *taurino viscere* intendi. *Barth.*

Taurinos mittere nervos] *Taurino viscere* *Lucens*. et excerpta *Puteanea*: vidit *Raphelengius*, et probat *Barthius*. *Laquos* ex cervino nervo fieri solitos docet *Gratius Cynegetico*. *D. Heins.*

40 *Brevis bestia*] *Exigua*, minuta. *Barth.*

Bestia telis] *Bellua* rectius unus *Medic.* et *Petav.* *D. Heins.*

44 *Industria ritæ Fluxit ab exemplis*] Manilius: 'Per varios usus artem experientia fecit, Exemplo monstrante viam.' Paullatim dicit uten-

do venisse rerum usum in vigorem. *Barth.*

46 *Cydonas*] Cretenses, jaculis sagittisque celeberrimos. *Idem.*

XLVI.

3. *Torpedo.*

EPIGRAMMA acutum pulerumque, γρήσιον τοῦ πατρὸς παιδίον. Sunt de recentioribus, qui scribant, magnam ejus piscis copiam in Nilo reperiri, cui constet experientia tale inesse ingenium, ut si ab aliquo manu teneatur, si immotus maneat, nihil efficiat, sin autem se paullulum moveat, adeo tenentis corpus eo motu torqueat, ut nervi, arteriæ, et quotquot habet in corpore membra, cum stupore ingentem sentiant cruciatum: ubi e manu dimittitur, omnis illico dolor et stupor recedat. Feruntque esse exploratum, si inter mortuos pisces Torpedo viva ponatur, et inibi- dem se moveat, eos quos tetigerit, interno quodam et arcano motu ita cieri, ut vivere videantur. *Barth.*

1 *Dixit torpedinis artem*] Sic Isingr. et prim. Vatic. cæteri *mira*. D. Heins.

2 *Audiit, et merito*] Ita scripti posteriores: vulgo *audit et merito*. *Idem.*

3 *Mollis*] Cartilaginem pro spina habens. Plinius l. ix. c. 21.

Segnique obnixa natatu] Isingrini codex, prim. Vatic. et multi ex nostris *obnoxia tactu*: unus Ambros. *obnoxia tractu*: sic 'serpentum tractus': duo Medicei *obnoxia natu*. Pro *mollis* malo *mollis*: in cæteris nil ausim mutare. D. Heins.

Obnixa natatu] An dicat facilem comprehendi, ob torpidum natatum manu prehendi obviam? *Barth.*

4 *Serpit arenis*] Oppianus Halicæ- tic. ii. Unde hæc omnia. *Idem.*

6 *Animata, medullis*] Sic Raphelengius. Claverii editio et unus Ambros. *armenta*: cæteri cum vulgatis *animata*. D. Heins.

8 *Naturam juvat ipsa dolis*] Plin. l. ix. c. 42. 'Novit torpedo vim suam, ipsa non torpens: mersaque in limo se occultat, piscium, qui securi supernatantes obtorpuere, corripuens.' *Barth.*

10 *Hæc confixa jacet: successu lata resurgit*] Hæc corruptissima sunt: undecim libri, *Attactu confixa jacet: successu lata resurgit*: duo *Ac tactu*: unus item cum Palatino *Tactu*. Editio Claverii, *Hæc confixa jacet: successu lata resurgit*, ex veteri libro: idem ex Cujaciano codice notat: *Attactu confixa suo. Quæ tetigere jacet: successu lata resurgit*: et sic editio Parmensis cum primo Vaticano et uno Ambrosiano, nisi quod in iis *A tactu confixa*; et *nocent* pro *jacent* Ambrosianus: prim. Vatic. *Qui tetigere jacet: successu lata resurgunt*: Gyraldinus: *Qui tetigere jacens: successu lata resurgens Attactu confixa suo immobilis hæret*: atque ita Lucensis, nisi quod in eo *jacet* et *resurgit*, versusque transponuntur: opt. Ambros. et Hafn. et sec. Vatican. *Tactu fixa jacet: successu lata resurgit*: unus Medic. *Attactu confixa jacet et lata resurgit*. Petav. *Attactu confixa suo tum lata resurgit*: pro *attactu* legendum videtur *Ac tractu*, ut supra, vel *Ac natu*. D. Heins.

11 *Non fugit*] Quindecim *furit*,

quod Barthio probatur; nil muto: Lucens. *fuit*. Pro *propius* nonnulli *potius*: et pro *undas*, *herbas*. D. Heins.

17 *Flamina*] Ipsam auram torpore inficere, auctor Plinius l. xxxii. l. Barth.

18 *Setam*] Seta funiculus cui hamus affixus. Martialis: 'Et piscem tremula salientem ducere seta.'

Vis alta meat] Mira sane efficacia torporis. Barth.

Vis alta meat] *Atra* opt. Ambros. D. Heins.

19 *Absentem vinctura virum*] Sic Claverii et Raphelengii editio, et Va-

ticanus unus cum duobus aliis. Vulgo *victura*: sex *ventura*: duo *nectura*, pro *nectura*. Lucens. et Gyrall. *tectura*, a teneo; quod placet: *ectura* Rottend. prim. Vatican. et ceteri scripti *victura*. An *nectura* pro *nectura*? Idem.

21 *Arcano frigore*] Aëre ipso infecto. Vide Cassiodorum Var. lib. i. Epist. 35. Barth.

24 *Redit exarmatus*] Abiecto pisce abire ejus effectum, auctore ex præsentente supra retulimus. Idem.

Exarmatus habent] *Arena* Aldus et multi scripti. bene. *arundinem* supra vocavit. D. Heins.

XLVII.

4. *Nilus*.

In Lucensi recte *Nilus*, non *de Nilo*, inscribitur hoc Idyllium, ut et *Phænix*, *Torpedo*, *Magnus*, *Aponus*, et similia. In primo Vat. *Nilus incipit*. D. Heins.

2 *Non sperat*] Præstolatur, exoptat, invocat, postulat. Non enim *metuit* sonat hoc loco. Observandum quod dicant auctores, omnium fluviorum solum Nilum vapores nullos expirare. Barth.

3 *Pluviali frigore Coros*] Occiduus ventus, contra Aquilonem flans. Gelius ii. 22. Idem.

4 *Invocat*] Tibullus eadem re: 'Arida nec pluvio supplicat herba Jovi.' Idem.

5 *Ægyptus*] *Ægyptos* quinque libri: bene. Sequenti versu malo *tenens* quam *tenet*. D. Heins.

6 *Secura poli*] Plinius Panegyrico: 'Ægyptus augendis alendisque seminibus ita gloriosa est, ut nihil imbris cœloque deberet.' Barth.

7 *Gaudet aquis, quas ipsa rehit, Niloque redundat*] Nilus omnium omnino bonorum dator celebratur scriptori-

bus, quorum nemo non sanctius et venerabilius aliquid de eo dicere contendit. Eo profluere honorum omne genus velut proverbium erat. Idem.

8 *Mediis ab Austris*] Vide Scortiam i. 3. Sane indigena fluvius minime est, undeunque veniat. Idem.

Mediis clapsus ab Austris] *Elatus ab antris* scripti plerique. Statius Thebaid. iv. 'Sic ubi se magnis refluxus suppressit in antris Nilus:' sed vulgata scriptura non est sollicitanda. Lucretius lib. vi. de Nilo: 'Ille ex æstifera parti venit amuis ab Austro Inter nigra virum pereoctaque sæcla calore Exoriens.' A Meridie enim fluere hanc amnem scriptores constanter asseverant. Paulo ante *redundant* non *redundat* lego; aquæ scilicet: atque ita unus Ambrosianus. D. Heins.

9 *Cancrique calentis*] Æthiopum duceis. Manilius l. v. 'colit India Cancrum: Ardent Æthiopes Cancro.' Barth.

10 *Fluctibus ignotis*] *Flexibus* ex Palatino Barthius; quod ego in illo

codice non observavi; nescio an oculis male usus. *D. Heins.*

Fluctibus ignotis] Scriptus noster *fluribus*; quod melius. Non enim fluctus, sed profluvius, ipsumque iter fluminis indicat. *Procurrit* ad impetum pertinet. *Barth.*

11 *Secreto de fonte cadens*] Ita ignotus hic omni Antiquitati fuit, ut et proverbium fecerint inde. *Idem.*

13 *Hoc ridisse caput*] Origines fluviorum *capita*. Lucanus, l. x. 'Arcanum Natura caput non prodidit ulli.' *Idem.*

16 *Per mille ruit*] *Means* Buslid. Sic lib. l. in Rufin. de eodem Nilo: 'Par semper similisque meat.' Et l. l. in Entrop. 'Nilusne meatu Devius.' *D. Heins.*

20 *Hinc bibit effrenis Garamas*] *Infrenis* prim. Vatican. et sex alii; bene. Virgil. 'Hinc Numidæ infreni cingunt.' Silio: 'Numidæ gens inscia freni.' Alio significato Ansonius Idyllio v. de Thracibus: 'Gens infrena virum, quibus in scelus omne ruit fas?' nisi *effrena* illie reponi placet. *Idem.*

21 *Cyrthaus*] Claverius *Carraus*: prim. Vatic. et excerpta Put. *Gyreus*: alius *Guareus*: Lucens. et Rotend. et Hafn. *Cyareus*: sex *Giareus*: duo *Circeus*; tres *Girceus*; recte: atque ita doctissimus Sirmundus ad Sidonium, et in Adversariis Barthius xi. 24. *Idem.*

23 *Compositis crineu sagittis*] *Nubianos* aut *Meroës* incolas dicit, quorum alibi nec semel meminit, cum suis sibi crinalibus sagittis. *Barth.*

Velata sagittis] Legendum *rallata* cum Scaligero et sec. Vatican. Patavinus certe *rellata*. Buslid. *religata*. Ovid. 'Quod sit avus radiis frontem vallatus acutis.' *D. Heins.*

25 *Ut tempus*] *Lege aut ex scriptis*. *Idem.*

Ut torrens meruit] *Lege aut tempus meruit*. Neque caussas similes, neque tempus habet augmentis aliorum flu-

minum: neque enim soluta glacie, neque hiemali aut pluvio tempore increscit. *Barth.*

27 *Produxerit*] Auxerit, locupletaverit. Autumno abundare Nilum, Jordanem aestate, tradit Jesus Syracides c. 24. *Idem.*

29 *Mutato jure tumescit*] *Rure* Lucens. *rite* sec. Vatic. *more* Buslid. elegant. Lucan. lib. x. ut legendum alii jam viderunt: 'Hinc montes natura vagis circumdedit undis, Qui Libyæ te, Nile, negent: quos inter in alta It convalle tacens jam moribus unda receptis?' quomodo vir summus Hugo Grotius primus illum locum castigavit; nec aliter in optimis membranis exaratum offendi. *D. Heins.*

Tumescit] Angetur undis. *Barth.*

32 *Revocantur in annum*] *Agmen* duo Medic. et Palatinus: *agmen aquarum* innuit. *D. Heins.*

33 *Quoque die Titana Canis*] *Canis* exortu increscere Nilum, res confessa. Lucanus l. x. 'Nilus neque suscitatur undas Ante Canis radios.' *Armare diem*, id est, calorem. Titane Canem flagrantior dixit Claudiannus, quod eo astro nullum sit ferventius, angeatque id geminetque Solis calorem. *Barth.*

Quoque die Titana Canis flagrantior armat] Barthius emendat Advers. lib. xi. 24. 'Cumque diem Titane canis flagrantior armat:' nec dissentimus. *Cumque* certe non *quoque* prim. Vat. aliique complures. *D. Heins.*

34 *Et rapit humores madidos*] *Madidus* duo Medicei et Palatinus: *rabidus* non male Barthius: curis tamen secundis vel *madidis* vel *sidus* reponit. Quid si legas, *et rapit humores aridus*? *Pro renasque calore* iidem libri *calorem*: decem *ranosque calores*: Oxon. *Canosque calores*: opt. Ambros. et Hafn. *varioque calore*: latet aliquid. *Idem.*

Rapit humores madidos] Inscitum madidos dici, quasi essent et aridi. *Barth.*

36 *Nilo bruma venit*] Ut excreseat et effundatur, alioquin ἀχέλων, quod frigus hiemale nunquam senserit. *Barth.*

Nilo bruma venit] Lege *rehit* cum Gyrald. *D. Heins.*

37 *Defectis solitum referens*] *Solitumque ferens* Lucens, cum Puteani excerptis et Aldo: quindecim alii *defectum solitumque ferens*. Vaticanus pro vulgatis stat. Forte *defectum solitis repetens*: ut *aquor* pro campis ponat, cultores pro colonis. *Idem.*

Defectis] Languentibus. *Barth.*

39 *Potentibus arvis*] Cave Palatini codicis scripturam audias cum Barthio, *potentibus arvis*: nam ‘radii potentes’ jam præcesserant. *Idem.*

40 *Remis sonuere norales*] Inventam esse Geometriam Ægyptii dicunt pro necessitate terminorum terrar, quos Nilus inundationis tempore effundebat. Nam a Nilo labefactatos terminos eos dicere vult. *Barth.*

41 *Æstivo jaceat*] Jacuit Raphelengius contra scriptos. Pro *sopore* sec. Vatic. *vapore*: quidam *sapore*. *D. Heins.*

XLVIII.

5. *Magnes.*

1 *Mundum ratione secutus*] Arcana ejus, velut fugientia hominem, nisi ratione inquirantur. Usus quem hodie lapis iste in re nautica habet, veteribus non incognitum fuisse, ipsis olim Tyriis, Chinensibusque nunc et ante nostra secula perspectum, docere vult Nicolaus Fullerius *Miscellan.* iv. 19. *Barth.*

6 *Commoneat motus*] Lege *concutiat* ex scriptis. Mox pro *quæ origo*, prim. Vatican. et quatuor alii *quis hiatus*; probe: hiatum nubium intelligit, cum colliduntur. *D. Heins.*

8 *Si quid deprendere verum*] Veri potiores libri: et hoc mihi quærenti, non hæc. *Idem.*

9 *Mens valet, expediat*] Dno *expediam*. Virgilius sic saepe. Posset et legi *experiar*. *Idem.*

Cognomine Magnes] A populis, Lucetio auctore l. vi. *Barth.*

10 *Decolor, obscurus, vilis*] Candidus tamen etiam invenitur, sed raro. *Idem.*

12 *Fibula morsu*] Virginalis habitus

eam præcipuis ornamentum fibula ex geanna. *Idem.*

14 *Tunc pulchros superat cultus*] *Superet* cum primo Vaticano. Pro *tunc* multi veteres *tum*; utrumque Barthio suspectum, et merito. Censeo Claudianum ipsum nobis dedisse, *purpureos superet cultus*. *D. Heins.*

15 *Indus scrutatur*] *Indi* scrutantur Luc. et septem alii. Mox nam *ferro*, non *ex ferro* prim. Vatic. cum tribus nostris. *Idem.*

Rubra in alga] Erythraeo mari. *Alga* autem et viridis et rubra. *Barth.*

16 *Ferrique rigore Vascitur*] Pabulo suo quopiam. *Idem.*

17 *Hæc epulas, hæc pubula*] Hoc utroque loco Aldus et meliores scripti: vide notas lib. i. in Rufin. 266. *D. Heins.*

Dulces epulas] Amatorias quasdam. *Barth.*

18 *Hinc renorat rives*] Famulatu ferri uti Magnetem aiunt alii. *Idem.*

Hinc fusa per artus] *Infusa* unus Ambros. cum primo Vaticano et Oi-

seliano: ut apud Virgil. 'totamque infusa per artus Mens agitat molem.' *D. Heins.*

19 *Aspera secretum s. alimenta*] Aspera alimenta, rigidi ferri scobs, sine qua perire aiunt magneti vires. *Barth.*

Vigorem] *Vaporem* Moreti liber. *D. Heins.*

20 *Morientia torpent Membra fame*] Thaletis doctrina, magneti esse animam. Est vero et species magnetis, quæ ferrum repellit, cum altera retraxerit. Michaël Psellus. *Barth.*

22 *Marors*] Complexu horum simulacrorum conjugium Martis et Veneris lusisse sacerdotes in eo Templo autumat, ut infinitis talibus Veneris fabulas spectandas exhibebant populo. Magnete autem ferroque alia hujus generis olim pro prodigiis facta. Isidorus Orig. lib. xvi. cap. 20. ex aliis. Augustinus lib. xxi. cap. 6. de Civit. Dei: 'Unde factum est, ut in quodam Templo lapidibus magnetibus in solo et in camera proportionæ magnitudinis positis, simulacrum ferreum aëris illius medio inter utrumque lapidem, ignorantibus quid sarsum esset et deorsum, quasi numinis potestate penderet.' *Idem.*

24 *Communia templi*] Conjugium Martis et Veneris tam Planetarum illorum suavioris naturæ prolem denotat, quam robur ipsum, strennitatem, fortitudinem, temperari oportere otio, voluptate, elementia. Indidem præ Amore stellam Martis Veneris sidus sequi dicunt.

Aurati templi] Ex Fastu Romanæ superstitionis. *Barth.*

26 *Magnetica gemma figurat*] Torratili materia. *Idem.*

Magnetica gemma figurat] Unus Med. et Hafniens. *magnetiæ*: alii nonnulli *magnetida*. Forte *magnesiæ*; quomodo Luciet. lib. vi. 'Magnesi flamina saxi'; sic enim legendum, vel *magnesiæ flamine saxa*, non *flumine*, vel *semina*. Noster supra: 'Pectora las-

civo flatu Mavortia nectit.' Mox *afram* quoque *tenacem* et *spiramen* vocat noster. Cicero Arateis: 'Nam quorum stirpes tellus amplexaprehendit, Hæc augens anima vitali flamine mulcet.' Ausonius in Mosella de Dinochare architecto: 'Jussus ob incesti qui quondam fœdus amoris Arsinoën Pharii suspendit in aëre templi: Spirat enim tecti testudine choros Achates, Adflatamque trahit ferrato crine puellam:' ubi Achaten pro magnete videtur posuisse; sed legendum *Eous Achates*: ut apud Stationem: 'Jaspide clarus Eoa.' Chorus iste *Achates* quid sibi velit, nemo nos docuit. Barthius reponebat *torrens Achates*. Verius nos, ut opinor: ex India quippe omnium præstantissimas ejusmodi generis adferri gemmas in confesso est. *D. Heins.*

28 *Ducit flamma choros*] Fax nuptialis. Non enim mittebantur antiquitus nuptiæ citra prælatas faces, aut aliquin ignis ministerium.

Myrto Limina cinguntur] Ut solitum nuptialibus festis. *Barth.*

30 *Floribus et thalamus*] *Thalamum* meliores præter prim. Vaticanum. *D. Heins.*

Dotalis] Dotalia, Latinis etiam, quæ maritus aut sponsus sponsæ uxorie confert.

Purpura velat] Extructus purpura thalamus. *Barth.*

32 *Spoite rapit*] Attrahit violenter. Augustinus de Civit. lib. xxi. cap. 4.

Calique thoros] Ubi a Vulcano Marti annexa reperta et affixa. *Barthius.*

35 *Viris*] Vivos maxime referentibus. *Idem.*

36 *Spiraminis actu*] *Ictu* olim legébam; nunc *astu*: quomodo Lucretius sæpe, ubi de magnete agit. *Tò icu* a Buslidiano codice confirmatur. *D. Heins.*

37 *Gemma de conjuge*] Amat enim Magnes ferrum. *Barth.*

39 *Aura tenax*] Spiritus, exhalatio. Plinius lib. xxxii. cap. 1. *Barth.*

40 *Quis calor infundit*] *Infudit* pri. Vatic. rectius. Oisel. *insudet*. Forte pro *insudat*. *D. Heins.*

Geminus metallis] Metallorum late significat appellatio; nam et marmora et speciatim sic dicta hoc nomine comprehenduntur. *Barth.*

41 *Duras jungit concordia mentes*] Mea opinione scripsit Claudianus: *Quis calor infundit geminis alterna metallis Fadera! quæ duros jungit concordia montes!* Lapidem nimirum et ferum utrumque monte avulsum montis ipsius nomine Poëtica censet. *Idem.*

Duras jungit concordia mentes] *Duros montes* Barthius, cum saxo et ferro mentem posse adscribi neget: is adeatur hoc loco. Sic et *gelidas rupes* paulo post vocaturus eosdem noster, et saxa et lapides. Infra de quadriga marmorea: 'Una silex tot membra ligat, ductusque per artem Mons patiens ferri varios animatur in usus.' *D. Heins.*

43 *Cognoscit amores*] *Ignoscit* Vatican. Forte, *placidoque chalybs ignescit amore*: sed excerpta Pomponii Læti, *placitosque amores*; quomodo apud Maronem: 'placitone etiam pugnabis amori?' *Idem.*

45 *Et vultum mollire solit*] *Lege vultu*, cum decem scriptis: τὸ in male geminatum erat. Infra de Perdicca similiter peccatum: 'Sanguinis affectum mater amare timet.' cum *affectu* sit legendum. *Idem.*

46 *Estuat, et strictis*] *Tristes* Lucens. opt. Ambros. et quindecim alii; perperam. Noster bello Getico: 'Ira furens strictis odium mucronibus explet.' *Idem.*

47 *Mollitque tumorem*] *Idem* verbum jam præcesserat. Recte igitur Aldus et scripti plerique *solvitque*: solvere, enim, idem quod mollire. *Idem.*

52 *Tu magnum superas fulmen*] *Numen* nonnulli veteres. *Idem.*

54 *Viro carentia sensu Membra*] *Statuas ferreas et lapideas.* *Barth.*

XLIX.

6. *Aponus.*

Aponi apud plurimos mentio, Casiodorum imprimis Var. lib. ii. Ep. 39. Vetus epigramma ineditum: 'Exsultent Apono Veneti, Campania Baiis, Græcia Thermopylis; his ego balneolis.' *D. Heins.*

1 *Fons*] In CnJaciano inscriptio fuit de *Aponi Fonte*. Ennodius de eodem lib. v. Epist. 8. 'Infuso crepitat fons sacer inde rogo.'

Antenoreæ] Antenoreus gurgis Ennodio dicta Epistola. Distat Patavio non integros quinque lapides, imo vix quatuor, ut nos mensi sumus.

Porrigis] *Extendis.* *Barth.*

4 *Cum tibi plebeius*] Imo *Phæbeius*; quomodo puer olim emendavi: confirmat Gyraldinus, Barthol. et sec. Vatic. In Lucensi *Phæbus* mendose pro diversa lectione notatum: *Phæbeus honos* ut alibi *patricius honos*: 'Oraque patricius nostra dicavit honos.' Et de Piis fratribus: 'Siculus templa dicavit honos.' *D. Heins.*

6 *Memores nota*] *Veteres* prim. Vatic. Mox pro *Nymphisque tenebor*, nonnulli *ridebor*. *Idem.*

Memores nota] Memoriae ergo relictæ. *Barth.*

7 *Nymphisque*] Fontium undarum-

que præsidibus, ut et antrorum. Barth.

9 *Indictum neque enim fas est taciturneque relinqui*] Aldus, Lucens, et quatuordecim præterea ex nostris: *Ludibrium quid enim fas est a rate relinqui.* Gyrald. et duo alii *Indictum quid enim fas est a rate relinqui.* Forte: *Ludibrium sit enim, nec fas a rate relinqui.* D. Heins.

10 *Hunc, qui tot populi provocat ora, locum*] Sic ex veteri libro Claverius, quod et Raphelengius secutus, et probat Barthius. Vulgo *populis provocat ore loqui*: atque ita multi etiam ex scriptis, quorum plerique tamen *ora* cum prim. Vaticano. Aldus cum Lucensi et Excerpt. Put. *populis provolat ore locum.* Gyrald. *provocat ore loqui.* Buslid. *provocat omne loqui.* Florent. S. Marci, tert. Vatic. et Rottendorph. *pervolat omne locum*: unus Medic. *pervolat ecce locum*: opt. Ambros. alterque ejusdem Bibliothecæ cum aliis duobus *pervolat ore locum*: duo orbe. Lego: *Hunc, qui tot populi pervolat ora, locum.* Virgil. Georg. III. 'tentanda via est, qua me quoque possim Tolerare humo, victorque virum volitare per ora.' Palladius Epitaphio Ciceronis: 'Vivus in æternum docta per ora volat.' Ennius: 'volito vivu' per ora virum.' Vide notas IV. Cons. Honor. 270. Apud Apuleium l. I. Miles. 'quod ibidem passim sermo per ora populi jactetur.' Lib. VI. 'Per omnium ora populorum discurrens.' Lib. VIII. 'Quæ infamia per ora populi facile dilapsa.' Ammianus l. XX. 'Juliani virtutes per ora gentium diversatum fama celebrior effundebat.' Ovidius Tristium v. El. 7. 'profugi nomen in ora refert.' Idem.

11 *Alto colle minor*] Non erectum, sed suaviter acclivem dicit colliculum. Barth.

Parvis erectior arvis] Legendum videtur *patulis.* Lucan. VI. 'Effusam patulis aciem committeret arvis.' Lib. VIII. 'patuloque jacens siue mœ-

nibus arvo Fulginea.' Sic et *patulos campos* noster dixit l. II. de Raptu. et Avienus in descriptione Orbis: 'Flumen et extento patulos premit æquore campos.' Et mox: 'Hic jacet in patulos projecta Calabria campos.' Postea: 'Et Loeris, et patuli sulcator Thessalus agri.' *Patentibus arvis* Idyllio de Nilo: 'sesequæ patentibus explicat arvis.' De eodem Statius Theb. VIII. 'Qualis ubi aversi secretus pabula cœli Nilus, et Eoas magno bibit ore pruinas: Scindit fontis opes, septemque patentibus arvis In mare fert hyemes:' quod in *alveis* hand temere mutandum. Posset et *planis* legi. Hæc ego olim, cum posteriorum tandem conjecturam a duobus Ambrosianis et excerptis Puteaneis confirmatam deprehendi, etiam a secundo Vaticano: *planos campos* habes apud Avienum fab. XXVII. D. Heins.

12 *Conspicuo clivus*] *Clivis* quatuor libri. Idem.

Molliter orbe tumet] Non, ait, prærupto, sed molliter clemente jacenteque clivo. Contra *iniquus mons*, non facilis adscensu.

Tumet] Non erigitur, sed proturget quodammodo. Ita tumores terræ tumuli, minores collibus. Barth.

16 *Perforat unda rias*] Puto *perfurat*; nam *perforat* præcessit; vel *perluit*. Præterea *rimosas rias* scribendum pro *limosas*, quod membranæ veteres confirmant. D. Heins.

18 *Ubera*] Loca terræ fecundiora. Barth.

19 *Quis sterilem non credat humum*] Hæc duo disticha Claudiano sublegit Luxorius, cujus epigrammata inedita vidi apud V. Cl. Petrum Scriverium. Epigramma integrum adscribam: 'DE AQUIS CALIDIS CERNENSIBUS. 'Ardua montanos inter splendentia lucos Culmina et indigenis nunc metuenda feris, Quæ deserta prius solum nemus autra tenebant, Tetraque inaccessam fecerat umbra viam; Quæ vos laude canam, quantoque in car-

mine tollam? In quibus exstructa est atque locata salus. Hic etiam ignotas stupet ad prætoria fervor Plenior, et calidas terra ministrat aquas. Quis sterilem non credat humum? fumantia vernant Pascua: luxuriat gramine cocta silex. Innocuos fatus membris parit intima tellus, Naturamque pio temperat igne calor. Et cum sic rigidæ cautes fervore liquescant, Contemptis andax ignibus herba viret.' Versu tertio vetus codex mendosissime, *Quo d. p. solo nemos tutra tenebat.* Versu quarto, *scderat umbra vem.* Versu sexto, *In quibus exstruco est.* Versu undecimo lege, *Innocuos fatus.* D. Heins.

21 *Et cum sic rigido*] *Rigidæ* prim. Vatic. et quatuor alii; ut Luxorius. Idem *contentis* bene pro *contentis*. Idem.

23 *Effossi marmore sulci*] *Effosso* recte cum scriptis Aldus et Barthius. Pro *longinquo limite* putabam aliquando *continuo limite*, vel *contiguo saucia saxa*, quomodo alibi: 'Saucia dividualis rarescunt nubila sulcis.' Idem.

26 *Semita; vel casus*] *Nec casus* Patav. *ni casus* puto, vel *sen casus*. Male vir doctus *Cacum* hic nobis venditat, etiam secundis curis mira pertinacia. Fortuitam illam semitam vult esse. Statius, 'Caus agit virtutis opus.' Virgilius Culice: 'Namque illi dederitne viam casusne Deusne Prodere sit dubium.' In Ciri: 'Nam nisi te nobis, malus, o malus optima Charme, Ante hunc conspectum casusve Deusve tulisset.' Idem.

Vel casus vomeris egit opus] Certares emaulandum, ut nos olim coniecimus: *Herculei, sic fama refert, monstratur aratri Semita, vel Cacus vomeris egit opus.* Ille Vulcani filius, ignem ore spuens, solo Hercule viribus inferior, huc, inquit, fertur vomerem agere solitus. Barth.

27 *Pelagi late flagrantis imago*] *Stagnantis* opinabar: sed nil necesse. 'Ar-

dentem aquam' supra dixerat. D. Heins.

30 *Arcana rupis*] *Arcatæ* malim: vide notas vi. Cons. Hon. vs. 518. nihil tamen temere mutem, cum meminerim horum Statianorum Theb. ix. 'At pater arcæo residens Ismenos in antro.' *Arcadiæ* Palatinus. Idem.

31 *Densus nubes sua*] *Mersus* duo Florentini, tert. Vat. et Rottendorph. et tum paulo post pro *mersa*, *tota* legendum, ut scripti nonnulli et præscæ editiones cum prim. Vat. Idem.

33 *Ne tota nitret*] Corrige, *ne tota lateret*. Ait, *ne tota vis sua*, et lacus lateret ipse, instar non subsistentis, consuluisse sibi naturam, et oculis spectandum dedisse qua pedibus adiri non posset. Barth.

35 *Turbidus impulsu venti cum spargitur aer*] Puto *impulsu Zephyri*. Non enim omnis ventus nubila celo dispellit. Fuit etiam cum scribendum opinarer, *cum tergitur aer*: nam in nonnullis scriptis *conspargitur*. Horat. 'Albus ut obscuro deterget nubila cælo Sæpe Notus.' Noster ipse alibi: 'Principis et solis radiis deterosa removit Nubila.' D. Heins.

36 *Glaucæque fumiferae*] Prim. Vatic. Mediol. Patav. *claraque*. Idem.

Terga aquæ] Superficiem, supernam partem. Sic terga terræ pro planitie. Barth.

38 *Veteres hastæ regia dona patent*] Coniciebam aliquando *veteris tali*. Suetonius in Tiberio c. 14. 'Mox cum Illyricum petens juxta Patavinum adisset Geryonis oraculum, sorte tracta, qua monebatur, ut de consultationibus in Aponi fontem talos aureos jaceret; evenit, ut summum numerum jacti ab eo ostenderent; hodieque sub aqua visuntur ii tali.' Cæterum sortes ex Apono petitas patet ex Pollionis Claudio. ubi in *Apono* pro *Apennino* legendum. Vopiscus quoque in Firmo *Aponinarum sortium* meminit. Lucanus: 'Euganeo (si

vera fides memorantibus) augur Colle sedens; Aponus terris ubi fumifer exit, Venit summa dies: geritur res maxima dixit.' *D. Heins.*

Vetres hastæ regia dona] Ob memoriam regum ibi a morbis enratorum. Hastæ, regia donaria, quia olim pro sceptris. *Barth.*

39 *Tenebras obscurus]* *Tenebris* Aldus et scripti. *D. Heins.*

41 *Apparent intra latibra]* *Infra* idem scripti. *Idem.*

45 *Coronatos]* Incinetos, inclusos, circulo naturali clausos.

Vira scena] Theatrum velut quoddam. Virgilius: 'silvis scena coruscis Desuper,' &c. *Barth.*

46 *Exili cortice]* Non crassa, ait; tamen gradientes ferens. Tales apparent insulæ. *Idem.*

Cortice terra natal] Pato fornice: vel quod præstat, *cespite*; nisi mavis: *Ceu leris exili cortice terra natet.* Mox malo *nasquam* cessura, quam *nunquam.* *D. Heins.*

48 *Fida ruina]* Loens declivis, firmus tamen. Pariter de rotundo mundi sive terræ globo dixit Ovidius: 'fecitque cadendo Undique ne caderet.' *Barth.*

49 *Lares circuit oras Ambitus, et tenuis perpetuusque rigat]* Lege *lares*; male alii *lares*. Forte legendum: sic *lares circuit oras Alveus, et tenuis perspicuusque rigat.* vel, *ambitus, ligat.* *D. Heins.*

51 *Hærent stagna loco]* *Lacu* Gyrard. Lucens, prim. Vatic. et quinque alii: lege deinde *planas ripas* vel contra libios. *Arant* stagna prim. Vatic. Cæterum hoc distichon superiori præponendum esse contendit Barthius. *Idem.*

52 *Transiluisse modum]* *Exiluisse* meliores; et sic Raphelengius. *Idem.*

55 *Natiro spuma meatu]* *Spina* Aldus et scripti potiores; at Barthius *sigma*, quod aqua in formam ejus literæ feratur. In tertio Vaticano mendose *vicino spuma recurvo.* Opinor na-

tivo spira meatu, pro gyro. *Idem.*

56 *In putulus plumbi labitur inde rias]* Scribendum videtur *in putulos tubos.* *Idem.*

Plumbi] Metallum hoc, ut nostris moribus, ita etiam olim usitatum ad fistulas. *Barth.*

57 *Nullo cum strepitu]* *Tam* Vatic. bene: et pro *madidis*, scripti *madidisque.* *D. Heins.*

Madidis favillis] Ferventissimæ aquæ ejectionis. Pulchre dictum, sed contra vim sensus: favillæ enim cum madent jam non favillæ sunt. *Barth.*

59 *Artemque secutus]* Non magno labore opus fuisse autumat. *Idem.*

61 *Subterrehit asin]* *Subterrehit* veteres, uno Mediceo excepto, in quo *praterrehit*: vulgata tamen in pr. Vatican. et Palatino exstat. Pro *pontes*, Moreti codex *fontes*: unus Med. *montes.* Forte *pontes* subterluit. *D. Heins.*

62 *Tholos]* Impendentes pontium velut cameras. *Barth.*

63 *Acrius interius]* *Acrior* libri meliores: unus Med. *interea.* *D. Heins.*

65 *Hinc piger]* Quæ sunt illa: *pigræ lacunæ?* In duobus Florentinis *pinguis*; quomodo et tert. Vatican. et Rottend. An *rigidas lacunas*, pro *frigidis?* an *nigras lacunas*, pro *specubus?* vid. vs. 39. *Idem.*

Lacunas] Lacus. *Barth.*

66 *Frigora quis longæ damna dedere mora]* *Frigore* Lucens. Buslid. et tres alii cum Aldo. Lege ex opt. Ambros. et duobus Florentinis, ac aliis tribus: *Frigora aquis longæ blanda dedere moræ*: nisi quod quis præstat. *D. Heins.*

Damna moræ] Amisso calore quem attulerant aquæ cum lacum ingrederentur. *Barth.*

67 *Salve Patonæ]* Usam jam Medicum commendat. *Idem.*

68 *Dardanii]* Ab Antenore Trojano. *Idem.*

70 *Auxilium]* Buslid. et Putean. *subsidium.* *D. Heins.*

Præsens numen] Eo ipso in loco quo

colitur, opitulans. *Barth.*

72 *Orbe calet*] *Latet Gyrald. prim. Vatic. et sex alii. D. Heins.*

74 *Accensusque fluit*] *Sedecim ruit. Idem.*

75 *Sive pares flammæ*] *Scripti septem parces: lege pari cum duobus Ambrosianis. Idem.*

Pares flammæ] *Concordia disparium Elementorum. Barth.*

79 *Remitteris ortu*] *Aldus et scripti multi emitteris. Bnslid. emergitis; puto, emerseris. Mox pro currere Lucens. currito. Pro erit, malo erat, vel inest. Deinde ausit et neget malo quam audet et negat. D. Heins.*

80 *Consilio*] *Certa munis seu providentiæ auctoritate et cura. Sapienter ista contraque temeritatem et vulgi et multorum Philosophorum. Barth.*

84 *Inter prima poli te quoque sacra dedit*] *Vitiosa scriptura, quam pepererunt astra modo nominata, et teluris sequens mentio. Recte libri Cuiaciani, noster, Belgicus: Inter prima coli te quoque sacra dedit. Prima coli, primo cultu digna. Sacri omnes autem fontes. Idem.*

Poli te quoque sacra dedit] *Sacra colit sex libri. Forte coli te quoque sacra dedit; atque ita curis secundis*

Barthins. D. Heins.

86 *Telluri medicas*] *Tellurem rectius Hafniensis. Idem.*

90 *Fas quibus est Aponum*] *Aponon Aldus et scripti plerique. Idem.*

91 *Corrupta nec Austri Flamina*] *Unde pestilentia. Barth.*

92 *Flamina, nec saxo*] *Læro quatuordecim libri. D. Heins.*

94 *Inde sibi fata*] *Fati legendum quis non videt? atque ita Patavinus codex: sic 'prospera fati' bello Gildon. vers. 103. ubi plura. Vaticanus tamen unde fata sibi. Lucens. inde fata sibi: ut legendum forte sit, undis sibi: opt. Ambros. inde sibi fato: fatis Barthins. Idem.*

96 *Viscera felle rubent*] *Virent septem libri; idque recte. Ovid. lib. II. Met. 'livent rubigine dentes; Pectora felle virent.' Et lib. II. Art. Amat. ex veteri libro: 'Quæ patimur multo spicula felle virent.' Idem.*

97 *Non vcnus reserant*] *Resceant multi ex scriptis. Idem.*

98 *Tristi gramine*] *Austero succo herbarum. Barth.*

99 *Amissum lymphis*] *Nymphis prim. et tert. Vatic. D. Heins.*

Impune] *Sine tormentis Medicorum. Barth.*

L.

7. De Piis Fratribus, et eorum Statuis quæ sunt apud Catinam.

IDYLLIUM hoc in Lucensi codice et excerptis Puteaneis inscribitur: *De piis fratribus et eorum statuis quæ sunt apud Catinam.* In primo Vaticano considerabatur totum id carmen: in Claverii libro: *De Siculis fratribus*, quod ille ex Martiali nititur probare, qui *Siculos fratres* eos vocet. Sic et *Siculos Juvenc* Seneca vocavit lib. III.

Delph. et Var. Clas.

Claud.

de Benef. *Pii fratres* tamen per excellentiam dicti. Silius lib. XIV. 'Et Catane generasse pios celeberrima fratres.' Cornel. Severus in Ætna: 'Erubere pios juvenes attingere flammæ.' Et paulo ante: 'nullis parsura incendia pascunt, Vel solis parsura piis:' quid quod locus, ubi sepulti, teste Solino, *Piorum campus*

5 Q

dictus? Græcis τῶν Εὐσεβῶν χῶρος' quomodo enim vocat Lycurgus oratione in Leocraten. Εὐσεβεῖς etiam Strabo vocat lib. vi. Pausanias in Phocæis: Περί πλείστον γὰρ δὴ ἐποι-
οῦντο οἱ πάλαι γονέας, ὥσπερ ἐστὶν ἄλλοις
τε τεκμήρασθαι καὶ ἐν Κατάνη τοῖς καλου-
μένοις Εὐσεβέσιν' qui locus etiam τὸ
apud Catinam Lucensis libri confirmat.
Catinenses enim fuisse constat, etsi
Solinus testatur Syracusanos etiam
sibi hos fratres vindicasse: præter
locum ex Silio jam supra adductum
Anonius id abunde evincat carmine
x. de claris civitatibus: 'Quis Catina-
nam sileat, quis quadruplices Syra-
cusas, Hunc ambustorum fratrum pie-
tate celebrem, Illam complexam mi-
racula fontis et amnis?' Videatur et
Aristoteles περὶ θαυμασίων ἀκουσμάτων.
D. Heins.

1 *Fratres*] Historia hæc memora-
bilis omni ævo, et Æneæ magni pie-
tati æquabilis, mutatis nominibus re-
peritur in multis scriptoribus. *Barth.*

2 *Honore colij*] Solinus: 'Jvenes
duo sublato parentes evexerunt inter
flammas illæsi ignibus. Horum me-
moriæ ita posteritas munerata est,
ut sepulchri locus nominaretur Cam-
pus Piorum.' *Idem.*

4 *Reppulit faces*] *Rectulit* forte rec-
tius: retro egit. *D. Heins.*

6 *Attollant*] *Malim ut tollant.* Lu-
censis et decem alii *attollunt*, *accele-
rantque*; etiam bene: quod et Bar-
thio deprehensum. *Idem.*

10 *Inroget ore Deos*] Pro liberis
tam piis. *Barth.*

11 *Exerit formido comam*] *Rectius*
videatur *arrectit*, si per codices scrip-
tos liceat, ut in illo, 'Arrectæque
horrore comæ.' Val. Flaccus lib. 11.
'taboque sinus perfusa recenti Ar-
rectasque comas.' *D. Heins.*

12 *Palluit ore color*] *Isingr. are ti-
mor*: duodecim ex nostris *ore tremor*:
Gyrald. are color: Lucens. et tres alii
cum Aldo et sec. Vatie. *are tremor*:
recte; quod et Barthio visum: vide

notas vi. Cons. Hon. 379. *Idem.*

15 *Dextram erigit ille*] Vatie. Lu-
cens. et plurimi alii *egerit*: unde
exerit conjiciebam, quod Gyraldinus
confirmat. *Exerit* jam præcesserat.
Cons. Olybr. 'Dextrum nuda latus,
niveos exserta lacertos.' *Idem.*

21 *Consanguineos*] Vide maximum
Cujacium Observat. libro xi. capite
26. *Barth.*

23 *Dissimiles annos*] Ut in senibus
juvenum, in his senum vultus compa-
reat. *Idem.*

Dissimiles annos] *Animos* Isingrin.
Buslid. et duo Medicei cum Barthio.
D. Heins.

25 *Discrimina prabens*] *Quarens*
prim. Vatie. et Lovan. *Idem.*

28 *Juvenum numina*] Posset et scri-
bi *lumina*: sic *lumina Senatus* et simi-
lia passim apud nostrum. *Idem.*

Juvenum numina] Pro talibus ad
exemplum colendi. *Barth.*

29 *Medios properastis in ignes*] Me-
lius membranæ: *medio properastis in
igne*. Non enim redierunt in ignem
tollere parentes. *Idem.*

Medios properastis in ignes] Cave
mutes cum Barthio, cum hanc scrip-
turam codices omnes præter unum
Palatinum tueantur. *D. Heins.*

33 *Redundantem*] Undis, fluctibus,
flumine flammarum. *Barth.*

34 *Exempli monumenta pii*] Rem-
enjus memoria futura pro pietatis
exemplo omnibus posteris. *Exem-
plum*, res imitatione dignissima. *Idem.*

35 *Elementa fidem*] *Fidelia* fidelibus
quasi ex compacto. *Idem.*

Pater affuit æther] Legebam olim
patri, sed vix opus: ex Lucretii pri-
mo hæc deprompta: 'Postremo pe-
reunt imbres, ubi eos pater æther In
gremium matris terræ præcipitavit.'
Quæ et Virgilius respexit Georg. 11.
'Tum pater omnipotens facundis im-
bribus æther Conjugis in gremium
lætæ descendit.' *D. Heins.*

37 *Lacones*] *Laconas* cum scriptis.
Idem.

39 *Vetus Argolicos*] Cleobis et Biton. Vide Historiam apud Herodotum lib. i. Valerium Maximum lib. v. cap. 4. &c. *Barth*

41 *Cur non Amphinomo, cur non tibi fortis Anapi*] ὦ Ἀναπὶ in στυλοπινακίοις templi Apolloniadis Enmenis et Attali regum matris, quod apud Cyzicum fuit, tabula etiam Anapis et Amphinomi insculpta erat cum epigrammate, ejus hoc lemma exstat in antiquissimis membranis. *Salmas.*

Fortis Anapi] Contemptu mortis, obsequio pietatis. *Barth.*

Fortis Anapi] *Anape* Gyraldinus et sec. Vat. Valerio certe Maximo lib. v. *Anapus* est. Sic fluvius Anapus in antiquissimis membranis Anapis nonnunquam appellatur. Strabo Ἀναπίαν alterum ex piis fratribus vocat; ut et

Conon apud Photium in Bibliotheca. Solino quoque *Anapias* est. Sed in veterrimo codice epigrammatum Græcorum, qui Palatinæ olim bibliothecæ erat, nunc est Vaticanæ, lemma tale exstat: Ἐν δὲ τοῦ δεκάτῳ ἐβδόμῳ Ἀναπὶς καὶ Ἀμφινόμος, οἱ, ἐκραγόντων τῶν κατὰ Σικελίαν κρατήρων διὰ τοῦ πυρὸς, οὐδὲν ἕτερον ἢ τοὺς ἑαυτῶν γονεῖς βαστάσαντες ἔσωσαν· et in margine adscriptum, περὶ Ἀνάπews καὶ Ἀμφινόμου τῶν Σικελιωτῶν ζῆται τὸ λείπον ἐπίγραμμα. Ælianus in Variis Φιλονόμον καὶ Καλλιάν vocat, etiam apud Stobæum. *D. Heins.*

42 *Dicavit honos*] *Dicabit* vel *dicarit* malo. *Idem.*

43 *Devis ardor*] Late sparsus. A fluminibus cursu suo aberrantibus. *Barth.*

LI.

EPIGRAMMATA.

1. *De Mulabus Gallicis.*

SATYRICUM esse hoc Epigramma satis patet ex Ennodii Epigram. 124. quod huic opponitur. Prim. Vaticanus inscribit, *De mulabus Gallis.* *D. Heins.*

Mirifice me venustas hujus Epigrammatis afficit, atque adeo quidem, ut quoties istud contemplor, audire mihi videar aut cominus videre agasonem quempiam sive mulionem Sequanicum, qui Lemani lacum piscem per Rhodani ripas Lugdunum vehat. Inter nempe equas mulasque suas ille non tam stimulis

aut verberibus sævit, quam murmure quodam et vario stridore imperat. *Barth.*

1 *Morigeras*] Dicto velut audientes.

Rhodani torrentis] Proprium hoc rapidissimi amnis epitheton, et ita Ennodius. *Barth.*

2 *Imperio*] Jussu herili. Mulis ad rhedas et esseda usos Romanos constat. *Idem.*

3 *Dissona quam*] Ut unaquæque nimirum suas proprias voces intelligeret. Aut ut ad varios flexus cursusve

variis mutatisque vocibus adigeretur. Barth.

Ad murmura cursus] *Munera* Lucens. et Gyraldi. alii *manu* et *numina*: nil mutandum. Lege tantum *currus*, quod sequentia evincunt. D. Heins.

5 *Nullis discurras habenis*] Prim. Vatie. et quinque alii *longis*; quod sequor. *Idem*.

7 *Paticusque laborum*] *Luporum* pro *lupatorum* puto. Pro *scriit* codex Rottendorp. *scrum*. Forte *constricta frenis*: sed et vulgatum commode se habet; sic *vinclis famulus* post vocabit. *Idem*.

8 *Barbaricos sonos*] Gallicos, quæ gens proxima Romanis. Barth.

9 *Absentis*] Male Raphelengius *absenti*. Pro *longinqua* prim. Vatie. *Absentis doctique valent*. Mox *ricem* pro *rices* scripti, præter prim. Vatican. D. Heins.

Absentis] Non enim in tergo alienus mulæ, sed in essedo, longins ab illis, considet. Agebantur enim iumenta longis habenis, quæ etiam implicari poterant, iis in alienum locum vertentibus. Barth.

10 *Lingua virilis*] Gravis, iracunda,

horrida. *Idem*.

11 *Angustat sparsas*] Contrahit.

12 *Hæc sistit rapidas; hæc properare facit*] *Hæc properat resides* Barthius, invitis membranis et me nolente. D. Heins.

Properare] *Properare* aliquid propropere expedire, summi auctores usurpant, etiam pro *incitare*.

13 *Lævo deducunt ordine currum*] *Limite gressum* Raphelengius cum Isingrini codice et Claverii editione: *limite currum* plerique nostri: duo tamen Medicei *ordine gressum*, cum editione Parmensi, prim. Vatie. et Palatino: unus *limite cursum*. D. Heins.

14 *Strcpitum*] Vocem quidem, sed non concinuat. Barth.

15 *Vinclis famulæ*] Coactæ servire per vincula et parere iubenti. *Idem*.

16 *Ditione*] Imperio. *Idem*.

17 *Consensuque pares*] *Concordes* tamen consensu et corporum colore similes dicit. *Idem*.

18 *Esseda*] Gallica vehicula.

Multisonora] A vario stridore rotarum et clangore ferramentorum. Barth.

LII.

2. *De Sene Veronensi qui suburbium nunquam egressus est.*

ALI *De Senatore*. Gyrald. et Lucens. *De Senatore Veronensi, qui suburbium nunquam egressus est*; quomodo et Puteanea excerpta, nisi quod *De Sene* in iis. prim. Vatie. et Oiselianns: *Epigramma de sene, qui juxta Veronam consistens, nec civitatem norat, nec villam unquam egressus est*. In Palatino: *De sene, qui villa sua, quam juxta Veronam habuit, nunquam egressus est*. D. Heins.

Unius agelli Dominus, contentis

omnium rerum humanarum ex fastu et abundantia ludibriis, in eo connumerat, nescius insidiarum, tumultuum, versutiarum, fraudum, sceclorum, universæ denique amentię et malitię, quæ aliam omnem vitam versant, istam solam nec tangunt. Barth.

1 *Felix, qui propriis*] Pertinet enim ad felicitatem istam hæreditario agro insensisse. Et inter ea quæ vitam felicem faciunt, Martialis lib. x.

epigr. 47. 'Vitam quæ faciunt beatior-
rem, Jucundissime Martialis, hæc
sunt: Res non parva labore, sed relin-
ta, Non ingratus ager, focus perennis.'
Hasque opes agnosceit Hesiodus *χρή-
ματα θεόδωτα* omnibus præferens.
Barth.

Felix, qui propriis] Patriis lege cum
scriptis plerisque et Barthio. Lu-
cens. opt. Ambros. et quinque alii cum
Aldo agris, non arvis; ut apud Horat.
'Gaudentem patrios findere sarculo
Agros.' Seneca Herenle Cetero: 'pa-
trioque sedens ales in agro.' Ovid.
Met. lib. xiv. 'patriis sed rursus ab
agris Pellor.' Propertius libro iii.
Eleg. 7. 'Quod si contentus patrios
bove verteret agros:' ita scribe, non
patrio bove, ex illo Horatiano: 'Pa-
terna rura bubus exercet suis.' *Arvis*
tamen in prim. Vatican. aliisque non-
nullis; quomodo libro i. in Rufin.
'ævi Consumis florem patriis inglo-
rius arvis.' Statius Theb. ii. 'at si
patriis Parthaonis arvis Inferar.' Vir-
gilius Æneid. vii. 'patriis sed non
et filius arvis Contentus.' Seneca
Medea: 'sua quisque piger litora
tangens Patrioque senex factus in
arvo:' ita illic veterrimus liber Me-
dicus. Ausonius ludo septem sapi-
entum; ubi Solon: 'inveni Aglaum,
Fines qui agelli patrii nunquam ex-
cesserat.' Ita videtur scribendum,
non *proprii*: quanquam Val. Maximus
vii. 1. de hoc ipso Aglao: 'fines
agelli sui nunquam excesserat.' Scho-
liastes Juvenalis Sat. xiv. vs. 118.
'Aglau Arcas qui nunquam patrium
agellum exceeserat.' Solinus cap. i.
'Solum certe beatum Cortina Aglaum
judicavit, qui in angustissimo Arca-
diæ angulo pauperis soli dominus,
nunquam egressus paterni cespitis
terminos invenitur.' *D. Heins.*

2 *Ipsa domus puerum quem videt,
ipsa senem*] Jucunda autem memoria
locorum in quibus transacta prima
pueritia. *Barth.*

3 *Baculo nilens*] Tripedis jam se-

neetæ subsidio. *Idem.*

4 *Unius numerat*] *Bnslid. et nume-
rat. Lege enumerat.* Mox pro *rario*
tumultu possit et *raro* legi. *D. Heins.*

Unius numerat sacula longa casæ] Sæ-
cula, *πονητικῶς* longas ætates, multos
annos indicant; sed et vere tamen
dicantur. Jucundissimum autem illud
unius casæ. Et quanta voluptate pu-
tes tale tugurium aspectum senem,
tantæ secum ætatis! Deinde etiam
τὸ numerat peculiarem delectationem
infert, est enim in eo exactio ad nu-
merum prorsus digna senili curiosi-
tate et sollicitudine. Comparato
etiam baculo cum reptatione, videbis
speciem utriusque ætatis gratissimam.
Ut enim decrepitæ niti baculo, sic
est infantilis, reptare. *Barth.*

5 *Illum non vario traxit fortuna tu-
multu*] Ignoram, ait, habet fortunam
omnem, ignotos ejus tumultus, quæ
levat et deprimit absque ratione om-
nia vota ipsi se addicentium morta-
lium. *Tumultus*, omne quod extra ci-
traque ordinem fit et contingit. *Idem.*

7 *Non freta mercator timuit*] *Tremuit*
Aldus et nonnulli scripti; quo de
verbo alibi. *D. Heins.*

Non freta mercator timuit] Summum
mercaturæ periculum, quod mare me-
tuere habent. Horatius: 'Luetan-
tem Ieariis fluctibus Africum Merca-
tor metuens otium;' &c. *Barth.*

8 *Non rauci lites pertulit ille fori*] *Caussidicinam* dicit, monstrum tran-
quillitati adversissimum. Martialis
inter vitæ beatæ requisita: 'Lis nun-
quam, toga rara, mens quieta.' *Rauci*
a perpetuis concertationibus. *Idem.*

9 *Indocilis rerum*] Negotiorum, tur-
barum. Noster omnem usum vitæ
civilis rusticulo suo ignotum dicit.

Vicina nescius urbis] Nec ipsam no-
visse curans. *Barth.*

10 *Adspectu fruitur liberiore poli*] *Quem* quidem omnibus Regiis pala-
tiis et laquearibus opponas et præpo-
nas unum. Quanti enim censeas sem-
per intueri posse cælum ex quo ori-

undus sis, cuique natales tuos debeas? unde spiritum duxeris? *Barth.*

11 *Frugibus aternis, non Consule, computat annos*] Simpliciter rusticam cum innocenti ad rem attentione secundum naturalem temporum observationem inmit. Consulibus notare annos hominum cæterorum est. Tranquilli huius et incuriosi negotiorum alia ratio est. *Idem.*

13 *Idem condit uger*] Nec cælestium corporum aut spatiorum mundi curam animo admittit, quæ res aliquin agnata quodammodo agriculturæ est. *Idem.*

15 *Parvo gramine*] Meminit ingentem insignemque quercum parvum fuisse gramen. Hyperbole est; tarde enim crescit quercus. *Idem.*

Gramine quercum] *Germinc* cum

membranis integrioribus bene Raphaelengius, dissentiente licet Barthio. *D. Heins.*

17 *Verona remotior Indis*] Incurioso sermonum: neque enim alios populos, urbes, lacus, animo admisit unquam. *Barth.*

20 *Robustum arum*] Procul deliciis, procul etiam morbis urbanis et turbæ humanæ, secundum naturam vixerat; itaque tertiam ætatem valente florenteq; corpore tenebat, erudus senecta, integerque viribus. *Idem.*

22 *Plus habet hic vitæ*] Clausula elegantissima, et tali carmine digna. Vita, quæ sibi vivit, κατ' ἐξοχήν, velut sola eo nomine digna.

Vitæ, viæ] *Vita, via*, velut proficiscentis transitus. *Barth.*

LIII.

3. De Apro et Leone.

1 *Torvus aper*] Id ei feræ perpetuum epitheton.

Superbis Viribus] Confisos enim pro se quemque ait summis suis inter feras viribus. Argumentum Epigrammatis est de Principatu certasse has belluas, sed utramque cecidisse. *Barth.*

2 *Hic setis*] *Seta* membrana præter prim. Vaticanum. Mox pro *uterque* perperam ex veteri libro Claverius *utrique*. Versu primo Barthius *coiere superbi Viribus*, non *superbis*; qui et finem epigrammati deesse arbitratur. *D. Heins.*

Hic setis sævior, ille juba] Intelligit autem iracundiæ et crudelitatis conceptæ notam, in leone jubæ, in apro setarum surrectionem. *Barth.*

3 *Hunc Mars*] Aprum videlicet. Qui Marti consecratus, in cuius effigie rivalem etiam suum occidit.

Dominatur uterque Montibus] Principium, ait, ferarum montanarum uterque habet. *Barth.*

4 *Herculeus sudor uterque fuit*] Id est, inter Herculis certamina Aper et Leo domiti referuntur. *Idem.*

LIV.

4. *Descriptio Armenti: Fragmentum.*

3 *In gurgite*] Quem facit ibi fons. Plinius Cæcilius lib. viii. Epist. 8.

4 *Pia vota Jovi*] Votivæ pecudēs ibi lotæ, propter miraculum; fiebant enim albæ exinde. *Barth.*

5 *Non tales*] Jovi ipsi in taurum mutato speciem sui armenti præfert Poëta. *Idem.*

Non tales] *Talis* cum scriptis, atque ita Barthius quoque. Versu secundo malim *tergemino Gerionæ*, quam *Geriōni*; sic enim loquebantur veteres: apud Maronem in optimis membranis *Tergemini nec Gerionæ*. *D. Heins.*

6 *Reverit*] *Avexit* potius. *Barth.*

7 *Non Cretæus*] *Fabula Pasiphaës* formosum taurum amantis intelligitur. *Idem.*

8 *Similes parerit Ida feras*] *Feros* Rottendorphiæ codex, et Palatinus cum Oiseliano; rectius: de quo ad Nasonem: monuit et Barthius. *D. Heins.*

Feros] *Feri tauri*, velut speciatim, licet sæpius *equi*. *Barth.*

9 *Monstro diffusus in artus*] Sic Raphelengius; vulgo *diffusus*: unus ex nostris *confusus*; reliqui *commissus*; optime. Epithal. Hon. 'Qua Pristis commissa viro.' Manilius lib. i. 'du-

plici Centaurus imagine fulget Pars hominis, tergo pectus commissus equino.' Lib. ii. de eodem Centauro: 'Quoi commissus homo est,' ut bene legit Scaliger. Germanicus Cæsar Arateis: 'Sunt etiam flammis commissi immania membra Centauri:' male vulgo *commissa*. Sic et 'equos hominibus implexos' Centauros Minucius Felix Octavio. Ausonius: 'Scylla triplex, commissa tribus, cane, virgine, pisce.' Virgil. 'Delphinum candas utero commissa luporum.' Deprehendit Barthius quoque veram scripturam ex Palatino. *D. Heins.*

10 *Condedit ore novo*] Claverius *prodidit* ex veteri libro, confirmant Lucens. et Lovan. ex nostris. Miror pro vulgata scriptura digladiari Barthium. *Idem.*

Ore novo] Inusitata illa figura Minotauro. *Barth.*

12 *Portassent*] *Lege præstarent* cum Claverii codice. *D. Heins.*

Portarent totum] Omnino vera est scriptura Cujacianorum Codicum *præstarent totum*. Formositatem armenti talem facit, ut etiam ex Pasiphaë perfectus Taurus prodiens minime potuerit eam exæquare. *Barth.*

LV.

5. *Concha Serenæ.*

CONCHÆ vero in suppellectili fœminarum alioquin, et generatim quicquid ad lotionem, fucum, aut talia spectat, designare videntur. Juve-

nalis Sat. vi. de Imperiosa matrona: 'conchas et castra moveri Nocte jubet.' Unde omne hoc genus Veneri dedicatum a nubentibus puellis uno

sub nomine. Vide notata doctissimo Casaubono ad Athenæum libro VII. Concha Mariæ Stilehoniæ Honorii conjugis, in sepulchro ejus inventa, celebratur oculatis testibus, ex Achate elaborata. Pertinere huc videtur, nimirum tales in usu conchas fuisse, ut totis inibi corporibus lavari poterint feminae. Exemplo nimirum Veneris cum concha sua in mari cele-

berrimæ.

1 *Heliconia Nais*] Castalium fontem dicit, nomine eam colentis Nymphæ. *Barth.*

2 *Conchæ diritis*] Argenteam dicit, unde lavaretur Regina. *Idem.*

3 *Doctæ Serenæ*] Omnes suas Heroínas eruditionis laudat et commendat. *Idem.*

LVII.

6. *De Crystallo, cui aqua inerat.*

De crystallo, cui aqua inerat] Lucens, et prim. Vatie. *De crystallo lapide, in quo ingelata tatebat aqua.* Claverius et Raphelengius recte hoc carmen in septem epigrammata dividerunt; quod confirmat pri. Vaticanus, qui distinguit manifeste epigrammata, interjecto singulis *Aliter*. *D. Heins.*

1 *Possedit glacies*] Scriptum in semiperfectam crystallum, quæ continuerit in se aquam nondum in gemmam redactam. Glaciem in ea agnoscunt omnes.

Naturæ signa prioris] Ut non sit ea amplius, et videatur tamen instar aquæ pellucida; nec enim resolvitur in aquam aut nivem ista glacies.

Barth.

2 *Quæ fit*] *Et fit* scripti, præter tertium Vatican. et Rottendorph. *D. Heins.*

3 *Sollers lusit hiems*] Per ludum adstrinxit. Ludum scilicet Naturæ insigni. *Barth.*

4 *Nobilior, miris*] *Mixtis* Claverius ex veteri libro et Raphelengius: nostri omnes, excepto uno *mitis* præferente, *viris*; ut infra in iisdem scriptis: 'Et refluos ducunt pocula viva sinus.' *D. Heins.*

Mistis gemma tumescit] *Tumescit*, utrum velut fert, prægnans sua sibi aqua. *Barth.*

LVIII.

7. *Aliter.*

1 *Lymphæ*] *Nymphæ* et *Nymphas* alii, ut ex veteri libro Claverius et Raphelengius. Sic infra: 'Vidi perspicuo deprensas marmore nymphas:' ubi tamen *lymphas* scripti. Pro corpore unus Moreti pectore: duo Medicei

et unus Ambros. cum Palatino, *carcere*; eleganter: confirmat primus Vaticanus. *D. Heins.*

2 *Quæ nunc estis*] Forma, colore, frigore. *Barth.*

3 *Quod vos ingenuum junxit*] Scali-

ger vixit: et sic tres Florentini cum Hafniensi chartaceo: potest nihilominus et vulgata lectio admitti. Martialis de vipera crystallo inclusa: 'Concreto riguit vineta repente gelu.' Priap. LXIII. 'Rigetque duro barba vineta crystallo:' sic lego. Ovid. Pont. III. El. 1. 'Tu glacie freta vineta tenes.' Et lib. II. 2. 'Terraque pacis inops, undaque vineta gelu.' Horat. 'Hebrusque nivali compede vinetus.' Petronius de bello civili: 'Prima quidem glacies et cana vineta pruina Non pugnavit humus:' sic lego; quod sequentia confirmant, ubi

nimbos ligatos, et undarum vincula habes, et vineta flumina. Paulinus carmine Sapphico ad Nicetam alligare dixit: 'Quaque Riphæis Boceas in oris Alligat densis fluvios pruinis.' Rutilius lib. I. Itiner. 'Vineta fluenta gelu conspecto sole rigescunt.' D. Heins.

5 *Securas vindicat undas*] Forte *secretas*; quanquam et vulgatum comode potest ferri. *Idem.*

8 *Vel concreta fuit, vel resoluta gelu*] Acutius reddideris epigramma, si scribas: *Vel concreta fuit, vel resoluta gelu est?* *Idem.*

LVIII.

8. *Aliter.*

2 *Nimio jam pretiosa gelu*] Quod miraculum nempe faciebat. Non tamen e gelu Crystallum oriri ex aliorum opinione supra indicatum. Vide Solinum capite 20. fine. *Barth.*

4 *Latex*] Hoc est summum mira-

culum horum Epigrammatum. Crystallum Indicum omnibus præfert Plinius; 'Crystallo,' inquit, 'Indicæ nulla præfertur.' *Idem.*

5 *Liquidi saxi*] Pars enim crystalli etiam aquæ reliquæ. *Idem.*

LIX.

9. *Aliter.*

1 *Aspice correptam*] Malo *collectam*: nam unus liber *correctam*: pri. Vatic. et Ambros. *porrectam*; non male. Sed posset et castigari *concretum venam*; ut Epigr. 7. 'Gemma quibus claustris arcano mobilis æstu Vel concreta fluit, vel resoluta gelu est?' Pro *fragmine* duo Medicei *sanguine*; ut et Palatinus; at Hafniensis et Buslid. *flumine*. Fuit cum legerem *conseptam splendenti tegmine venam*. Mox *Borean* prim. Vaticanus. Barthius *splendenti fornice, vel margine*. D. Heins.

5 *Non Sirius axis*] *Ardeus* prim.

Vat. et sex alii: noster libro I. in Rufin. 'non illum Sirius ardens Brumave Riphæo stridens Aquilone retardat.' Tamen *Sirius ardor* apud Maronem occurrit. Apud eundem: 'sitientes Sirius Indos Ardebat.' Pro *axis, arsit* opinor scribi debere, ut opponatur *τῶν constrinxit*. *Idem.*

6 *Ætatis spatium non tenuavit edax*] *Tenuabit* omnino legendum quomodo Barthius quoque curis secundis. *Idem.*

Non tenuavit edax] Cum jam dixerit, nec ventos timere, nec constringi ca-

lore aut frigore, de perennitate utique *Ætatis spatium nec tenuabit edax.*
in posterum hic loquatur, scribe: Barth.

LX.

10. *Aliter.*

1 *Immunis*] Nullius rei officio aut munere impeditus, quia sui semper sit similis. Immunis, qui nihil patitur. Barth.

3 *Nonne rides*] Digito certam et oculis subjectam rem commonstrantis, increpato velut visu.

Nonne rides propriis] Scribe *propetris*: sic et *mobilem gemmam* vocavit. Proximo versu malim, *Ut refluos ducant.* Barthius ex Palatino codice: *Nonne rides, propriis cum spumet gemma lacunis, Ut refluos ducant pocula vira sinus*: sed nihil opus ista mutatione, præsertim cæteris codicibus in contraria euntibus, si *propetris* supponatur τῶν *propriis*. D. Heins.

Spumet] Infuso latice, vino puta. Sed de nativa intus aqua loquitur. In nostris membranis ita legitur: *Nonne rides propriis cum spumet gemma lacunis Ut refluos ducant pocula vira*

sinus. Quæ ipsa omnino veritas est. *Vira pocula*, non manu facta, non arte expolita. *Pocula* vocat, quia humorem intus habent, vel et quod infundi nativæ cavitati possit. Barth.

4 *Pocula bina sinus*] *Vira* ex scriptis: paulo ante monui. D. Heins.

7 *Qui flumina vincit, Nec lapis est merito*] Hæc Raphael. conjectura. *Et lapis* cum Aldo scripti fere omnes: duo et *lapides merito*: prim. Vatic. et *flumina vincit Sed lapides.* Locus corruptus. *Estque silæx Claverii liber: et lapides merito* Palatin. Pulmannus codici suo adscripsit, *Estque latex merito*, nescio an ex conjectura: nam Belgicum codicem, quo ille usus, quod opinatur Barthius sic exhibuisse, frustra est; nec conjectura ejus mihi arridet. Forte: *Mira silæx, mirusque latex! quod flumina vinxit, Fert lapidis merito: quod fluit, est laticis.* Idem.

LXI.

11. *Aliter.*

1 *Crystalla lubrica*] Prim. Vatic. *lucida.* Puta *lucida*; quanquam nil temere mutandum. Mox versu 3 vulgatum *Nymphas* non movendum loco satis evincunt, quæ de osculis sequuntur; quanquam scripti potiores *lymphas.* Versu ultimo Epigr. XII. quod sollicitavit illa Barthius, *sed raras inter habetur opes, injurius*

est; cum scripti omnes pro recepta lectione stent; ut audiendus non sit Palatinus, omnium recentissimus ac mendosissimus, quanquam subinde scripturas castigatiores referat, sed raro. D. Heins.

2 *Onus*] Vides magnam molem fuisse, ut supra suspicabamur. Barth.

LXII.

12. *Aliter.*

1 *Marmoreum*] Hi versus in prim. Vaticano supra legebantur post *Auctus honos*. Græca quæ sequuntur, ex Anthologia deprompsit Raphelengius: cætera ex Vaticano codice descripta mecum communicavit Vir Cl. Leo Allatius. *D. Heins.*

2 *Rubro mari*] Omnibus gemmis inde oriundis. *Barth.*

4 *Sed raras inter habetur opes*] Ita plerique omnes libri, neque de immatissimo crystalli pretio ignota sunt quæ Plinius aliique tradunt. *Idem.*

LXIII.

13. Ἐπεὶ περὶ αὐτοῦ.

Hoc ita interpretabamur adolescentuli: 'Crystallus nive nata, manu fabrefacta virili, Æternum in varia

tibi monstrat imagine mundum, Cælum amplexum intus sævi fera marmora ponti.' *Barth.*

LXIV.

14. Ἐπεὶ περὶ αὐτοῦ.

EADEM opera ita istud transtulimus: 'Dic, age, mi Crystalle, latex

lapidescere jussus: Quis strinxit? Boreas. Cui resoluta? Noto.' *Barth.*

LXVIII.

18. *In Sphæram Archimedis.*

CELEBRIS Sphæra hæc Archimedis, ut res tum nova. Cujus usus rei que fuerit indicat Lactantius lib. 11. c. 5. *Barth.*

Alibi Claud. *In Archimedis sphæram, quæ fuit vitrea.* Per vitrum enim facile perspici poterat terra in medio globi librata ac suspensa. In cæteris solidis sphaeris, quæ ex alia ma-

teria concinnantur, supervacaneum est terram in medio globo fingere, quia non conspicitur. Hodie globi seorsim cælestes fiunt et terrestres; in sphaeris κρικοῦαῖς terra instar puncti ex grano aliquo rotunde effigiata, in ipso centro collocatur. Sed hic non stetit miraculum Archimedæ sphaeræ. Nec enim circulos tantum et

sidera, et quicquid in cælo est, habuit imitatione expressum; sed etiam motus ipsos cælestes, siderum ortus et occasus pari lege ac disciplina representavit: quid enim illis verbis disertius? ‘Inclusus variis famulatur spiritus astris, Et vivum certis motibus urget opus,’ &c. *Salmas. Plin. exercit.*

1 *Vitro*] Mirum si vitro facta ea sphaera. Ligneam memorat Sextus Empiricus contra Mathematicos libro IX. *Barth.*

5 *Rerumque fidem*] Constantiam.

Legesque rirorum] Alii *legemque*. Aldus et tres ex nostris *legesque Deorum*: quomodo et Claverius, atque illum secutus Raphelengius, profante Barthio. Posset nihilominus et scribi *legemque dierum*; quamvis apud Plinium de Mathematicis: ‘Viri ingentes, supraque mortalium naturam

tantorum numinum lege deprehensa.’ Mox *Syracusius senex*: nam *Syracusius* peccat in metrum. *D. Heins.*

Legesque Deorum] Quibus ipsi Dii adstringuntur. Hi enim gentilium ab astrorum et mundi legibus pendere fingebantur. *Barth.*

6 *Syracusius senex*] Notum senum nomine censeri disciplinarum sectarumque Conditores. Sic *Magistrum Syracusium* eundem Archimedem appellat Priscianus. *Idem.*

7 *Famulatur spiritus astris*] Hoc omni ævo inimitabile Archimedi ingenium commentum fuisse tradit antiquitas. *Idem.*

9 *Proprium annum*] An *properum*? *D. Heins.*

12 *Humana mente*] Quæ divina alioquin regebantur. Deus enim mens mundi. *Barth.*

LXIX.

19. De Polycaste et Perdicca.

Sic meliores libri. Illustravit fabulam ex Fulgentio Barthius. Pro *munere cogit*, c. Ms. Claverius *numine cogat*, ut et Gyraldus, et alii melioris notæ: *numine* Rottend. pro vulgata scriptura stat Barthius. Martialis illa respexit libro V. Epigr. 49. ‘Quid non cogit amor?’ Pro *affectum, affectu* videri legendum supra monui. *Sanguinis affectum* pro materno affectu ponit; nec vulgata tamen scriptura incommoda; de qua videatur hoc loco Barthius: sed nostra omnino præstat. Non enim hoc vult, matrem timuisse amare filium, sed timuisse eum amare affectu materno, cum amaret libidinose. Male *amara* pro *amare* Claverius. *D. Heins.*

Fabulam vide apud Fulgentium Mytholog. I. III. c. 2. *Barth.*

1 *Flammarum numine*] Nos *numine flammarum*, totum enim numen, tota vis amoris in flammis, quibus omnia illius arma constant. *Idem.*

Quid non sævus Amor flammarum munere cogat? Sanguinis affectum mater amare timet, &c.] Fabulam tangit hic, quæ talis est: Perdicca initio venator fuit, cui cum cruentum institutum et solitudo displicere cœpisset, et continuum currendi studium: et cum videret Actæona, Adonium, Hippolytum, alios ejus rei studiosos pessime interiisse; venatione spreta, agriculturæ se dedisse; quo nomine terram quasi matrem fertur adamasc, quo labore consumptus, macie est confectus: matrem quippe *Polycastem* vocitant, quæ *Polycarpe* a fructuum copia est interpretata: terra

mater omnium est, quæ in mortali-
um usus suos producit fructus. *Gy-
ralld.*

2 *Sanguinis affectum mater amare
timet*] Ratione incestæ libidini pug-
nante. Caritatem maternam, libidi-
noso amore mutare timet. *Affectum
sanguinis* filium ipse intellige, hunc
enim amare horret mater, incensa in-
cesti cupidinis facibus: et sic lo-
quantur integræ et inclinatæ Ro-
manæ rei scriptores, *affectus* cognat-
ionem agnationemque omnem per-
hibentes. *Barth.*

3 *Pectore dum nireo miserum*] *Pue-
rum* Thuanens, et ex suo codice Cla-
verius; nec dissentio: probatum et
Barthio. *D. Heins.*

Anxia nutrit] Mater eadem et nu-
trix, quæ mammam dedit, dum pec-
tori suo miserum applicat, amore
ejus perentitur. *Barth.*

6 *Et ipsa dolet*] Tui amore incesto.
Parce, ait, talibus facinoribus, ne
exemplo tuo incitata tui quoque im-
pio amore mater Venus incendatur.
Dolet, amat. Amor enim infinitorum
dolorum causa et principium. *Idem.*

LXX.

20. *De Zona Equi regii missa Honorio Aug. a Serena.*

LUCENS. *De pheris equi a Serena
missis.* lege phaleris cum Moretano
et Bononiensi. Vaticanus primus, *De
zona equi regii missa Honorio Augusto
a Serena:* probe. *D. Heins.*

1 *Princeps venerande*] *Memorande*
scripti plerique; nil muta tamen. vi.
Cons. Hon. 'Agnoscisne tuos, Prin-
ceps venerande, penates?' *Idem.*

6 *Turbidus*] *Turgidus* placebat Li-
vineio. quod et mihi olim in mentem
venerat. Horat. l. iv. Od. 12. 'nec
fluvii strepunt Hiberna nive turgidi.'
Idem.

7 *Morsu versare smaragdos*] Hujus
gemmæ in ornamentis equorum tanta
post dignitas, ut præter Principes eis
uti nemini licuerit. *Barth.*

Versare smaragdos] Cl. Gronovius
in Observationib. *texare* legit ex illo
Lucani lib. iv. 'rigidos vexantia fre-
nos Ora terens:' quod scripti fere
omnes confirmant; et vidit veram

lectionem curis secundis Barthius.
Silius lib. v. 'Stat sonipes vexatque
ferox humentia frena.' Hypsipyle de
Archemoro apud Statium Theb. v.
'modo te digressa reliqui Lascivum,
et prono vexantem gramina cursu.'
D. Heins.

8 *Tyrio terga rubere croco*] Mem-
branæ potiores *toro:* ut apud Catull.
'Vir tuus Tyrio in toro totus immi-
neat tibi.' Tibullus lib. i. Eleg. 2.
'Quid Tyrio recubare toro sine amore
secundo Prodest?' *Torum* tamen hic
pro stratis tergo equi impositis sumit.
Idem.

Tyrio croco] Purpura, flagrantè in-
star crocearum flammaram. *Croceum*
omne quod pulchrum veteribus. *Barth.*

10 *Spargit et excussis*] Puto *Spar-
git ut;* admirantis est, nec uno alibi
loco corrupta vocula, ut jam monui-
mus. *D. Heins.*

11 *Brevitas doni*] Exiguitas. *Barth.*

LXXI.

21. *De Zona ab eadem missa Arcadio Aug.*

1 *Stamine resplendens*] Novum hic epigramma incipit in prim. Vaticano et Ed. Parmensi. Vat. addit inscriptionem: *Idem de zona missa ab eadem Arcadio Augusto*: quod et nos sequi-

mur. A cæteris libris abest hoc epigramma. Vs. 2. pro *ligat* Vatic. *liget*. D. Heins.

3 *Decus Eo fratri*] Clare vides ad Arcadium hæc pertinere. Barth.

LXXII.

22. *De Chlamyde et Frænis.*

VATIC. primus, *De chlamyde et frænis*: primus Med. *De chlamyde*. D. Heins.

Vitiosum titulum indicavit Claverius, cum de chlamyde sola argumentum habeat Epigramma. Commendat autem donum Serenæ, quo ornat Honorium, ut non minus quam a Stilichone exuviis hostilibus belliens ejus cultus poliretur, uxor ejusdem pacificum Herois, pacificum Principis habitum excolere æquum bonumque duxerit. Barth.

1 *Non semper*] Remissiores curas exemplo Deorum inducto probat. Ita solent Poëtæ.

Metuendum gentibus] Barbaricis, quas circa Hium plurimas subegisse Achillem Homerus aliique memorant. Barth.

3 *Ardentis Aetra Dei*] Vulcanus ipse ignis. Idem autem numen et igni et ferro a veteribus præciebatur. Idem.

4 *Galeam factura comantem*] *Fractura* tres Florentini et tertius Vatie. et sane Thetis galeam non fecit, sed Vulcanus: forte *pactura* legendum; præcessit tamen et *elypeum fabricabat*.

Pro *mitia* quatuor libri *nuncia*. Patav. *inania*: forte *inermia*. D. Heins.

10 *Onerabat*] Infert veterum morem, adeo magnis molibus gemmarum vestimenta operire solitorum, ut etiam oneri essent gestantibus. Barth.

Onerabat sedula gemmis] Sic Lucensis cum primo Vaticano: alii fere omnes *ornabat*; quod minus placet, quia *ornamenta* præcesserant. D. Heins.

12 *Oösequiis: socer en Stilicho*] *Soceri Stilicho* veteres fere omnes. Distingue *obsequiis soceri*. *Soceros* vocat Stilichonem et Serenam: sic Epist. ad Serenam, 'Inflexit soceros,' pro parentibus sponsæ. Statius Theb. VIII. 'Quamvis Cirrha domus, soceros nec tristibus actis Aversatus erat.' Id est, Œdipum et Jocastam. Thebaid. XII. 'nec surda feræ pulsabimus urbis limina, sunt illie soceri mihi, suntque sorores Conjugis.' Barthio codex Palatinus hic imposuit, ut mendosissimam lectionem amplecteretur. Apud Maronem: 'Qua sese ad soceros ferre incomitata solebat Andromache:' ad *soceros*, ad Priamum et Hecubam. Seneca Medea: 'Nunc primum soceris sponte volen-

tibus Concesso juvenes Indite iurgio.
D. Heins.

15 *Sollicitas urgens*] *Urget scripti,*
aliis jam visum. Idem.

LXXIII.

23. *De Frano, Phaleris, et Cingulo Equi Honorii a Serena missis.*

De equo dono dato prim. Vatic. et
Medic. D. Heins.

2 *Numinis*] Ne mira hæc appella-
tio Christiani Principis videri possit,
faciunt infinita loca utriusque Codicis,
aliæque Principum posteriorum
Constitutiones. *Barth.*

6 *Perstringere*] Non conculcare.
Notæ Hyperbolæ Poëtarum, equos
per aristas non inflexas currere. *Idem.*

Pascua saltu] *Cursu scripti omnes.*
D. Heins.

9 *Gemmata monilia*] Notanda equis

dari solita. *Barth.*

12 *Manibus sudata*] Elaborata. Du-
rior tamen locutio, nisi quod impen-
sum studium elaborantis denotat.
Idem.

13 *Persarum gentile decus*] Ad mo-
rem Persarum. Mille locis barbara
pompa et superbia vestitus phalera-
rumque Persicarum auctoribus cele-
bratur. *Idem.*

14 *Maternis studiis*] Jam marito igitur
Honorio hæc scripta. *Idem.*

LXXIV.

24. *Deprecatio ad Alethium Quæstorem.*

Deprecatio ad Alethium Quæstorem,
Lucens. at prim. Vaticanus, Incipit
excusatio apud Alethium Quæstorem
dum objiceretur ei, quod epigramma ejus
deprehendisset. Barthius Manlium
Theodorum hoc epigrammate tangi
arbitratur: cum vide pag. 1063. D.
Heins.

Illud hic summo viro, qui ex ma-
gistratus dignitate Poëticam etiam
præstantiam æstimabat, nemini ob-
scurum. Palinodia hic est simulata
Alethio Quæstori cani, ejus carmina
inscitia notaverat. Hunc *εἰρωνικῶς*
deprecatur, ut Horatius Canidiam,
seque deinceps plausurum ejus inge-
nio prædicat, interibi doctis modis
hominis fastum traducens. *Barth.*

1 *Sic non Æthiopum*] Attestatio
ironica damnorum aut miseriarum
sustinentiarum, si mentiatur. Si con-
sideres tamen, ambigua sunt omnia;
potest enim facile carere omnibus his
periculis, locis periculosos abstinendo,
quæ adire nemo illum cogat; nec
tanti crimen istud ut propterea exili-
um metuere potuerit. *Idem.*

2 *Scythico sub Jore*] Ubi perpetuum
trigus, hieme vero interneccinum.
Idem.

3 *Sic non imbriferam*] Scripti *im-*
briferis, excepto prim. Vatic. et Am-
bros. malim *nubem ducentibus.* D.
Heins.

Noctem ducentibus hædis] Hædi plu-
viale sidus. *Barth.*

5 *Furiarum verberare pulsus*] Grammatici infestam iracundiam æquiparat furiarum flagellis.

Verberare pulsus] Qualibus furiis fremunt Grammatici. *Barth.*

6 *Irati relegam*] *Ladam* prim. Vatie. et Ambr. rectius. *D. Heins.*

Carmina] Vel laboriosissimos et bonæ mentis inanissimos versus. *Barth.*

7 *Nulla meos traxit*] Intellige ex re ipsa judicasse, non petulantia. *Idem.*

8 *Liberior justo*] *Solito* scripti, exceptis prim. Vat. et Ambros. nil muta. Avienus fabula IX. 'Liberior justo qui fuit ante fugax.' *D. Heins.*

9 *Vocem notavi*] *Mente* unus Ambros. et sec. Vatie. Proximus versus, ne adulterinus sit, metuo. *Idem.*

11 *Orpheos alii libros*] Forte *Ascræos alii libros*; ut tres summos poëtas conjungat, Homerum, Hesiodum, et Maronem. *Idem.*

12 *Nec tua securum*] Magno etiam judicio Virgilium Homero præponit. Ille vero usque adeo non securus famæ fuit, ut neque vivo neque mortuo defuerint Zoili et Mastiges. *Barth.*

13 *Ipsæ parens*] Hoc distichon ab Ennodio citatur. *D. Heins.*

16 *Pauper uterque fuit*] *Pastor* Lucens. *Idem.*

17 *Et pallidus omnia laudo*] *En pallidus* meliores scripti; et cum iis Barthius. Sequenti etiam versu malim *En clarum*. *Idem.*

18 *Sophos*] Acclamantium favoris vox, et laus summa. Martialis lib. I. 'Audieris cum grande Sophos dum basia captas.' *Barth.*

19 *Ignoscat placidus*] Puto scribendum *ignosceas* et *remittas* et *recites*, ut Alethium alloquatur. *D. Heins.*

20 *Et tuto*] Plerique ex scriptis *toto*; recte: quod et Barthio curis secundis monitum: posset etiam refingi *tota urbe* pro *quodlibet ore*. Prim. Vatican. Ambros. et edit. Parm. *quicquid ab ore*; lege *quidlibet*: *quicquid ab ore pluit*, vel *fluit*, Claverii liber. Forte *ignosceas* et *remittas* et *recites* legendum: ut Alethium alloquatur. *Idem.*

Et tuto] Scribe: *Et toto recitet quodlibet ore: placet*. Toties illis inflatis buccis licet utatur, inquit, et fremat, tonet, elamet, vociferetur, banbetur quicquid volet, nos parati sumus *placet* hoc nostrum ubique illi offerre; ne videlicet tanti ponderis hominem cum tanto suo fastu nobis incumbentem ferre cogamur. *Barth.*

LXXV.

25. In Curetium.

PRIMUS Vaticanus, *Incipit locus de Curtio*. Pro *Fallaces ritreo stellas* Oiselianus, *Palantes ritreo stellas*. *D. Heins.*

1 *Fallaces*] Omnem genethliacem contemnit, more verorum Philosophorum. Ob plurimum abusum, usum fere nullum, male audivisse apud veteres, uti artem vanam et quæstus gratia dicacem. *Barth.*

2 *Vaga Saturni*] Obesse Saturni inconstantiam, superventurum autem Jovem. Qualibus sententiis sperantibus, quod ait Tacitus, fallacias isti homines nectebant. Saturno autem adversatur Jupiter. *Idem.*

5 *Perjuria*] Senecæ in Apocolocyntosi pro miraculo est Mathematicum vel semel verum dicere. *Idem.*

7 *Nam spurcos aride*] *Aridæ*, Ald. et

Ambr. Mox *refundit* opt. Ambros.
pro *refudit*. D. Heins.

8 *Flagitiis*] Criminibus quæ nec
dicere velis. Barth.

10 *Hæc eadem*] *Eandem* linguam
pro eodem membro duorum corpo-
rum dixit. *Idem*.

LXXVI.

26. In *Euudem*.

SANE et nos cum viro docto velle-
mus nentiquam os illud fatale eximi-
orum virorum præconiis, et rerum
magnarum doctrina spurcitatibus du-
orum Carminum contaminasse castis-
simum alioquin vatem, neque poste-
ritati se traduxisse talibus vulgariis
Poëtarum naniis. Tamen non ideo
bona cætera contemnemus, et ista
ipsa non aliis adspiciemus, quam iis
oculis, quibus Satyricorum scripta
nudioribus verbis vitia incessentia
solemus. Barth.

2 *Patre tuo*] Talium notitiam pro-
fesso, et inde victitante. *Idem*.

3 *Dedit inclinentia Martis*] Militem
et militari animo sanguineum homi-
nem creans, furibundum. *Idem*.

4 *Debilis Arcas erat*] Nascenti vi-
delicet; Mercurii enim sidus omni-
bus ingenii orisque dotibus præses.

Quibus debilitate hujus astri excludit
Curetium Claudianus. *Idem*.

5 *Morbum*] Obscœnam prurigi-
nem, quæ tanta infectione contami-
narat genus humanum, ut medici vi-
ros curare cogerentur, ne virilitatem
vulgo projicerent. Sic *morbum* vocat
noster, exemplo Juvenal. Sat. 11. *hunc
ego fati Imputo, qui vultu morbum
incessante fatetur.* *Idem*.

6 *Luna Venusque*] Luna naturalia,
hoc est, libidinis partes in corpore
humano adscribit. *Idem*.

7 *Attrivit Saturnus opes*] Mendica-
tores facere Saturnum idem auctor
inter tristes cæteros ejus astri affec-
tus memorat. *Idem*.

8 *Lambere causa facit*] Cura fuit
Patav. opt. Ambr. et duo alii. Patav.
causa fuit. D. Heins.

LXXVII.

27. In *Jacobum Magistrum Equitum*.

EPIGRAMMA utique ab homine Ido-
lolatra scriptum ironice in Christia-
num Ducem, ridens sanctorum in bel-
licis rebus aliisque invocationes, tum
suborientes, hominis simul bibacita-
tem, et Poëticarum rerum inscitiam.
Barth.

1 *Per cani limina Petri*] *Per sancti*
scripti potiores: pro vulgato tamen
Delph. et Var. Clas.

stat prim. Vat. et recte; nam *sancta
Susanna* post sequitur. D. Heins.

2 *Dux Iacobe*] Metitur nomen ut
debet, *o* enim extantum sit. Moscho-
pulus, Ἰάκωβος scribendum proponit.
Barth.

3 *Sic tua pro clypeo defendat*] *Per
clypeum* Ambros. Pro *defendat* scripti
omnes *sustinet*, præter prim. Vati-

Claud.

5 R

can. quo verbo et alibi non raro utitur. *D. Heins.*

5 *Sic ope sanctorum non barbarus irrumpat Alpes*] Puto ne barbarus. Pro ope sanctorum cum Barthius in veteri libro invenisset ope inthodi, opinatur a Claudiano esse, ope Judithæ, quod sequatur proxime Susanna: hoc distichon in primo Vaticano non exstabat. Mox pro *ferox* idem *ferus*. Idem.

9 *Periat*] Perentiat velut cælitus. Alludit Historiam qua Angelus Assyriorum centum octoginta quinque millia una nocte perimit. 4. Regum XIX.

Rhomphæa] Notat *Rhomphæa* omnem vim bellicam, et majorem gladium. *Barth.*

10 *Romanasque regant*] Tela regant manus, quod contra solet. Divinam opem intelligit, qualis celebratur III. Cons. Honorii: 'Obruit adversas acies, revolutaque tela Vertit in auctores, et turbine repulit hastas.' Sal Epigrammatis in eo est, ut dicat, Parce carminum nostrorum notationi, sic agant pro te omnia Sancti omnes Sanctæque, dum tu potas et pergræcaris strenne, adeoque ut crapula et vino interficias in convivio homines, et sic non de funesto Martis opere, sed Comi et Bacchi triumphum strenuitate tua dignum ducas. Idem.

Romanasque regant prospera tela manus] *Regat tela* quatuor libri: duo *tegat tela*: Lucens. *regat theda*: quinque *regat tela*: duo Gallici cum Rottendorphiano *regat Tecla*: Thuan. *tegat Tecla*. Lego *regat Thecla*, ejus nominis non una martyr fuit: occurrat et id nomen frequenter in Inscriptionibus antiquis. Scaliger *Romanasque regant* ex Claverii libro, in quo *Romanasque gerant*. *Regere tela*, ut apud Statium Theb. VIII. 'Sterneret

adversos etiamnum Ismenius heros Inachidas: nam tela regit viresque ministrat Amphitryoniades.' Virgilius ad Phœbom: 'Dardana qui Paridis direxiti tela manusque Corpus in Æacida.' *D. Heins.*

11 *Magnos convira triumphos*] *Magnum triumphum* scripti: *moriens magnos triumphos* prim. Vat. Idem.

12 *Atque tuam vincant dolia fusa sitim*] *Et tua perpetuo dolia vina fluant*, Claverii liber, et septem ex nostris, cum primo Vaticano; nec dissentit Palatinus: nisi quod in illo *sic tibi*; rectius, quam *tua*. *Vina fluere* Græcis: *ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ κρήνη*. Noster lib. II. in Stilich. 'palmitē largo Vina flueus.' Cons. Olybr. 'Quantum stagna Tagi rudibus stillantia venis Effluxere decus.' Florus in Epigrammatis: 'Bacche vitium repertor, plenus adsis vitibus, Effluas dulcem liquorem comparandum nectari.' Venantius Fortunatus in navigatione Mosellana: 'Nec vacat hic rigidis sine fructibus esse lapillis; Denique parturiunt, saxaque vina fluunt.' ut forsā et supra de crystallo legendum sit, *quod flumina rinxit, Quodque fluit lapides*, fuit cum *dolia vina pluant* legendum opinatus sum, ut *pluere poma, pluere glandes*: de quo loquendi modo dictum Notis ad Metamorphoses Nasonis lib. I. Vetus Glossarium, Αἶμα ῥέει, sanguinem fluo. Idem.

13 *Nunquam*] Nunquam tibi contingat tantum infortunium, ut comacules illam tuam delicatam urbanamque manum hostili sanguine. *Barthius.*

Quæ sequuntur post Epigrammata in Theodorum et Hadrianum, Claudiani non videntur: quare et a cæteris separanda curavimus. *D. Heins.*

LXXVIII.

28. *Rimanti Telum Ira facit.*

Rimanti telum ira facit] Sic scripti plerique. bene. Thema est ex VII. Virgilii desumptum: 'quod cuique repertum Rimanti, telum ira facit.' D. Heins.

1 *Gerit, dementia mutat*] Hæc corrupta: alii codices *ferit*. Scribendum opinor: *In jaculum quodcumque rei dementia mutat*; pro, *quamcumque rem*: deinde distingue et scribe: *Omnibus armatur rabies*; pro *cuspe ferri Cuncta volant*; dum *dextra ferox in vulnere*

sævit, Pro telo ingeritur, quicquid suggesserit ira. Versu ultimo ingeritur pro geritur reposni, quod meminerim frequenter apud poëtas occurrere, *telum ingerit*: ut in illo, 'crebras morientibus ingerit hastas.' *Idem.*

4 *Pro telo geritur*] Lego *ingeritur*, ut apud Silium: 'crebras fugientibus ingerit hastas:' et Virgil. 'raptas fugientibus ingerit hastas:' sic et alii. *Idem.*

LXXIX.

29. *In Podagrum.*

In Podagrum] Oiselianus, *In podagrum qui carmina culpabat, non stare dicebat. Dele τὸ culpabat.* D. Heins.

Videtur in Iacobum vibratum Epigramma, cum lacerandi verbo pariter utatur, et perpetuo belluone dignum sit præmium Podagra. *Barth.*

1 *Pedibus*] Pedestris tamen sermo Poëtico oppositus. *Idem.*

2 *Scandere qui nescis*] Quos sec. Vaticanus; versiculos nempe laceras; et interrogationis notam addit. Deinde *inquis et putas, non inquit et putat*, idem secundus Vaticanus. D. Heins.

Laceras] Conviciis proscindis, extreme vituperas. *Barth.*

4 *Podager*] Podagricus. *Idem.*

LXXX.

30. *De Theodoro et Hadriano.*

SUSPICAMUR hoc illud esse Epigramma, quod ut expiaretur, Epistola ad Hadrianum deprecatoria opus habuit Claudianus. Nimis vero Poë-

tice viros illustres traducit, nebulas fœtæ inimicitiarum Stilichoniarum secutus. Cum quo et concidisse videtur. *Barth.*

LXXXI.

31. *Ad Æternalem.*

3 *Carmina sunt*] Male vulgo carmina fert. Deinde lego et verba negant. Barthius ex Palatino, non verba ferunt communia Musæ. D. Heins.
 4 *Sic me meus implet*] Smyrnæus Lucens. Idem.

LXXXIII.

33. *De Locusta : Fragmentum.*

2 *Durescit amictus*] Lego succrescit: opt. Ambr. decrescit. Versu primo lumina surgit, non surgunt Palatinus. Pro medio fera lumina surgunt Vertice, fors scribendum, medio duo cornua surgunt Vertice. D. Heins.

3 *Dumique*] Scripti plerique dubisque: Lucens. dubique: nonnulli dubisque rubentem. Idem.

4 *Parris multis acueret rubores*] Multos alii; idque rectius: Buslid. parum multos: liber Claverii, pariunt multos ac vere colores. Lege, dumique rubentis Cuspidibus pariunt multos ac repre dolores. Barthius conjicit: dubisque rubentem Cuspidibus variant, Milto victore, colores; quod non intelligo, nisi error subsit librarii. Huic epigrammati præfigebatur in Vaticano illud,

DE DULCIO: 'Nectareo muro dulces cinguntur arenæ.' In eodem codice duo alia epigrammata legebantur sub finem, quæ in vulgatis non extant. INCIPIT DE HIPPOPOTAMO: 'Utraque sæcundo nutritur bellua Nilo, Quæque vorat morsu, quæque sub ore fremit.' Mox una linea vacua relicta, QUÆ IN MENSA DE SARDONYCHE LAPIDE: 'Mensa coloratis aquila sinuatur in alis, Quam floris distinguit honos, similisque figuræ Textitur: implumem mentitur gemma volatum.' Qualia plura in illo occurrebant non magnæ rei. In titulo Epigrammatis pro QUÆ legendum AQUILA. Invenerat hæc epigrammata in Cujacianis quoque schedis Claverius: in quibus similique figura. Idem.

LXXXV.

35. *Descriptio Portus Smyrnenſis.*

ITA scripti. Insulse portus Zariensis ante legebatur, pro quo Barthius Saronensis. Cæterum primo versu opinor esse scribendum: Urbis conspectum montana cacumina velant; pro quo vulgati: Urbs in conspectu montana cacumina velat: inter montes enim

sita Smyrna, et deinde sic exarmatum non hic. D. Heins.

2 *Prætentæ*] Παθητικῶς. Cui mare obtenditur. Illustrant exempla alibi data. Barth.

3 *Remorcent aquilonibus*] Ab iis abscondunt, tutantur. Idem.

LXXXVI.

36. *Est in Conspectu longe Locus.*

Est longe spatii locus] Moretanus. *Lucens, est in conspectu longo locus; optime; nisi quod longe scribendum.* Thema rursus est Virgilianum, quale supra habuimus, 'Rimanti telum ira facit.' Exstat autem hemistichion *Æneidos* primo: hujus notæ versus multi legebantur in antiquissimo Epigrammatum Latinorum codice, quem apud V. Cl. Petrum Scriverium vidi. etiam in vulgatis a Scaligero et Pithæo veterum poetarum catalectis ejusmodi nonnulla occurrunt. Cæte-

rum versus primi sic videntur constituendi: *Est procul ingenti regio sum-mota recessu, Insula qua reduces fluctus mitescere cogit Tranquillo prætenta mari.* Video et Barthium curis secundis id occupasse; ante legebatur, *recessu Insula, quæ.* D. Heins.

2 *Insula quæ*] Curvam in portum insulam describit eodem cum superiore carmine argumento. *Barth.*

3 *Fructasque per undas*] Molem earum retusam. Horatius: 'Fractisque ranci fluctibus Adriæ.' *Idem.*

LXXXVII.

37. *De Quadriga marmorea.*

MENDOSISSIMUM est hoc epigramma, quod in primo Vaticano non comparet. Illustratum non incite a Barthio *Advers.* xiv. 20. qui adeundus. *D. Heins.*

In quadrigis tantum studium veterum, ut etiam fuerint qui Magicas artes adhibuerint, tanta existimatio, tantum desiderium aurigationis dextræ inerat. Nam et illo fine tales effectas arbitror, qualis hoc carmine describitur. *Barth.*

1 *Innumeros*] Varios, inexpectatos. *Idem.*

2 *Surgit in aurigam currus*] Qui ante incedebat velut, ex curru fit curru imminens auriga. *Tortilis* et mutabilis in varios vultus machina ex curru pariebat aurigam, ex auriga denno currum. *Idem.*

Surgit in aurigam currus] Forte *vergit*; ut aurigam curru excussum designet, atque illi currum illapsum. Mox *Vir redit in currum* pro *Vix* bene Rosweidus teste Barthio: confirmant ex scriptis nonnulli. *D. Heins.*

5 *Vix redit in currum*] Ex viro denno fit currus. *Barth.*

6 *Ex alio se quisque facit*] *Ex alto se quisque jacit* codex Claverii. *D. Heins.*

Ex alio se quisque facit] Claverius *ex alto se quisque jacit.* Non inepte, nec tamen vere. Suo velut motu se ex aliena figura, ea mutata, quisque facit. *Barth.*

7 *Ductusque per artem*] Per varium artificium in non unum os deductus. *Montem* pro frusto lapidis dictum jam supra notabamus ad Magnetem. *Idem.*

LXXXVIII.

38. *Fragmentum.*

Sordidus] *Incipit de Ianario* prim.
Vatic. *D. Heins.*

2 *Colla comantia*] Alludit forte eo
quod Philosophastri illi et pallio tenns
Sophi comam vulgo nutriebant lon-
gissimam, uti ex Luciano, Gellio,
aliisque notum. Argumentum igitur
hujus fragmenti sive Epigrammati

tale fingi poterit, quale est principii
Satyræ secundæ penes Juvenalem.
Videlicet ore tenns et pallio philoso-
phari istos nebulones, aut scientiam
rerum præferre memorabilium, post-
modum cum soli sint, facere paria
Cybeles. *Barth.*

LXXXIX.

39. *De paupere Amante.*

SCRIPTA duo Epigrammata ad de-
monstrandas ærumnas infelicitatem-
que amantis, qui extremo malo hu-
manitatis, paupertate nimirum, pejo-
ra ferat, dum non potest amoris flam-
mæ resistere. *Barth.*

1 *Dirusque Cupido*] De amoris in-

tolerabili cruciatu pleni omnes om-
nium amatorum utriusque et linguæ
et stili libri. *Idem.*

2 *Toleranda*] Tolerabilis aliquo mo-
do, comparata illa diritate. Alioquin
fames jam inde ab Homeri testimonio
omnium crudelissima pestis.

XC.

40. *De Eodem.*

2 *Deligo*] Summa autem nota mise-
riæ amoris, paupertate pejorem esse,

quæ summum alioquin et tale malum,
ut et auditu sit gravis. *Barth.*

XCI.

41. *In Sepulcrum Speciosæ.*

1 *Pulchris stare diu*] Effictum ad
illud Lucani: 'summisque negatum
Stare diu.'

Parcarum lege] Hæc ut immineat

omnibus, vitas fortunasque humanas
Aranearum instar telis tenuissimis
sustinens, nemo melius dixerit salsis-
simo Philosophorum, Luciano. *Barth.*

3 *Veneris sortita figuram*] Quæ Dea fingitur nihil pariter invita pati, quam formæ suæ aliam quameunque componi. Ejus ergo zelotypiæ interisse vult istam Claudianus. Summa autem formæ commendatio parem haberi Venereæ. *Barth.*

4 *Egregiumque decus*] Cujaciana exemplaria: *Egregiumque decus, invidiamque tulit.* Simul scilicet, unde et formosissima fuit, et cito periit. *Idem.*

Egregiumque decus, invidiamque tulit] Non *invidiam meruit*, Claverianus liber, probante Barthio. *D. Heins.*

XCII.

42. *De Birro Castoreo.*

VILEM vestem quæ pretiosæ nomen ferat, incessit. Birrum enim Bibrum Castoreum haberi dicit, se vero pro tali nescire agnoscere, tum quod materiem videat, tum quod viliori pretio emta sit quam tanta nomina ferant. Scio quod Birrus fuerit pretiosa vestis, utemque tralatitia. *Birrum*, vestem crassam, Bibrum dicebant nonnulli. Isidorus xix. 21. Hoc est, quod ferre non poterat Claudianus, 'Castoream nimirum vestem, pretiosissimam illam, et tenerrimam, vili et crasso birro nomen suum tradere.' Idem enim animal bibrus sive fiber, aut biber et Castor. Scholiastes Juvenalis ad Sat. xii. 34. *Barth.*

1 *Umbra manet*] Nequaquam res ipsa, sed vile simulacrum. *Idem.*

2 *Si Castor niteat*] Omnino scribendum, *Ni Castor niteat*, nisi nitorem

Castoris præferat, neque enim dicere Castoreum. Sententia sic est plana. *Idem.*

Si Castor niteat] Hæc inquinatissima sunt. Lucens. et excerpt. Put. *juret: Aldus viret: novem scripti viret: Bonon. incret:* duo opt. Ambros. *nitet: Gyrald. cum vulgatis niteat*, et mox *nondicere* pro *nam*. Barthius cum Claverianis libris, *Ni Castor niteat: Scaliger, Si textura retat.* Forte, *Si Castor viret* vel *vivat.* Pro *dicere bibrum* in multis veterum *discere: et Nomen verba manet* sec. Vatic. mendose. Sed tanti hæc non sunt, in quibus diu hæreamus. Videantur tamen, quæ ad illustrationem hujus epigrammatis contulit Barthius p. 1061. Pro *potestis Aldus potestur:* sed aliter nostri codices. *D. Heins.*

XCV.

45. *Carmen Paschale.*

Hoc carmen, quanquam elegans, Claudiani esse non persuadeor ut credam; sed nec Græcum: primus Vaticanus, *Incipit de Salvatore.* *D. Heinsius.*

1 *Redeuntis ævi*] Imitatio Pollionis Maroniani: 'Jam redit et virgo, redeunt Saturnia regna.' *Barth.*

Conditor ævi] Orbis prin. Vatic. et

quinque alii. Gyrald. anni. *D. Heins.*

2 *Quem fudit ab alta*] Indicat occulte τὸν ἄχρονον χρόνον, æternitatem. *Semper enim fuderat.* *Barth.*

Fudit ab alta] *Fuderat alta* duo Florentini et Palatinus. *D. Heins.*

4 *Impia tu nostræ*] Qui nostræ Gyraldius et secund. Vaticanus: et mox mundi pro mundum idem Gyrald.

diuus. Barthius *Dominum*. Pro *crimina ritæ* prim. Vatic. *sæcula terræ*. Idem.

6 *Hominemque fateri*] Humanam naturam. Sic in Laude Christi: 'corporis hujus Dissimiles perferre modos, hominemque subire.' Barth.

7 *Quemque utero inclusum*] Quem verbo excerpta Put. et Aldus et Lucens. et Pomponii Latî schedæ: forte *Tene utero*. Pro *numine visæ, lumine*, Gyrald. Lucens. *angelæ viso* corrupte; quomodo et Pomponii Latî excerpta: alii nonnulli *angelo*. A primo Vaticano, et quibusdam præterea hic versus aberat; quem Barthius quoque censet tollendum esse. D. Heins.

8 *Virginei tumuere*] *Timuere* Raphelengius, ut Lucens. et duo alii. Oxon. *tenuere*; forte pro *tremuere*: opt. Ambros. *intumuere*: Pricæi *patuere*. Idem.

10 *Mortalia corda*] *Membru* Gyrald. Idem.

11 *Artificem texere*] *Fudere* Isingr. et sex ex nostris. Oxon. *cepere*. Idem.

Mundi repertor] *Opifex*, Excogitator. Barth.

12 *Latuitque sub imo*] Uno Aldus et scripti; bene: vide Notas lib. II. in Eutrop. 285. quomodo et Delrins ad Senecam et Barthius enris secundis. D. Heins.

15 *Nec capitur*] Non duo Florentini; quod efficacius. Idem.

16 *Quin et supplicii nomen*] *Supplicium numen* unus Florent. *supplicium nomen* Buslid. *supplicium mortis* Pricæanus; *mancipii nomen* ex veteri libro Claverius. Pro *nexasque* forte *noxasque*, si τὸ *mancipii* non admittis. Pro *surripes* scripti plerique *eripres*. Idem.

19 *Pargata repetens latum tellure parentem*] *Repetis tellure* ex veteri codice Claverius, quod et Raphelengius secutus: nostri codices aliter: unus *lata te luce*. Mox *Augustos foreas* ex Palatino Barthius, et *celebrent*. Post hunc versum margini in uno Petaviano sequentia adscripta legebantur: EUGLERIUS COMES. O pater omnipotens celsi dominator Olympi, O terræ pelagique sator, qui sedibus olim Missus ab æthereis, humano corpore nasci Non indignatus, cædis cruciatibus atræ Mortales aridi rapuisti e faucibus orci. Divige vela precor: curvo diducere rectum, Densaque Romulci dignoscere jura Senatus Ingenio permitte meo: qua luce reperta Fus mihi sit populis rescrata resolvere jura, Atque inter nebulas legum dignoscere causas. Cæteri versus, ut Laus et Miracula Christi, Laus Herculis, et in Sirenas, nullis in membranæ, quas inspexerim, extant, nec tanti sunt, ut cum cura exenti ac examinari debeant. Opinor ea omnia ex Camertis vetusto codice prodiisse. Idem.

XCVIII.

48. Laus Christi.

NEQUE istud neque sequens de Miraculis comparat in membranæ nostris. Istud tamen ex antiquissimo codice se Claudiano asserere testatur Joan. Camers in vita Poëtæ, cujus editionem his Opusculis comparare nequimus. Pariter neque Belgæ libri, nec Aldini hoc carmen agnoscunt. Utrique tamen Claudiani est, par genio, acumine, eloquio, superiori. Barthius.

3 *Ante tuæ*] Nate Barthius in Adversariis: posset et legi *Ante tuam*, lucem scilicet. D. Heins.

24 *Nocte refusa*] Lego *reclusa*, aut etiam *refusa*: de quo verbo alibi multis actum. Idem.

29 *Quid, nisi pro cunctis*] Hæc corrupta. Scaliger notarat multa deesse. Miracula Christi in disticha dividenda contendit Claverius. Idem.

XCIX.

49. *Miracula Christi.*

NEC istud, ut jam monitum, agnos-
cunt nostræ membranæ. Neque ulla
inest vel rebus vel sermoni difficul-
tas. Claudiano non indignum, ejus
æquabilitatem, facilitatem, ameni-
tatemque egregie exhibet. *Barth.*

2 *Salvata virginitate*] Vide Augus-
tin. de Civ. Dei. lib. xxii. c. 8.
Idem.

18 *Portitor*] Gestator, bajulus,
Idem.

C.

50. *In Sirenas.*

1 *Dulce malum pelago*] Nantis im-
minens.

Volucres puellæ] Hæc earum forma
pingebatur et scribebatur, ut pul-
chræ inter speciosissimas puellas,
cantu gratæ inter aves maxime ca-
noras haberentur. Ælianus lib. xvii.
Animal. cap. 23. Barth.

3 *Dulcia monstra*] Initio ‘dulce ma-
lum’ appellavit. Boëthius ‘usque in
exitium dulces.’ *Monstra*, quia omnia
marina animantia hoc censebantur,
ut supra monitum: vel et ob figuram.
Gallinaceis enim subtile similes erant.
Hyginus Fab. 125. *Idem.*

6 *Venti ferentes*] *Ferentes* manibus
velut aut corpore supposito. Qui-

nis adjuvandi conatus sic indicatur.
Idem.

7 *Figebat vox una*] Obstupefaciens
nempe.

Vox una] Concors plurium. *Barth.*
Tendere certum iter] Lege, *captum*.
D. Heins.

8 *Odiumque jurabat*] Reditus pu-
tat, ut nihil dulce esset propter mor-
tiferas illas voces. Vel et Sirenum,
in eadem usque odia prosequentium.
Barth.

9 *Mortem dabat ipsa voluptas*] Si-
renes genus serpentium prius mortem
inferunt quam dolorem, inquit B.
Isidorus. *Idem.*

LAUDES HERCULIS.

6 *Namque tuam non nunc novus ad-
vena turbam* *Ingreddior*] *Ingreddi turbam*,
an satis sit Latinum dubitare possis.
Quid si castigemus *Cyrrham ingre-
dior*? Malim etiam paulo ante *Hippo-
crenatos victorem insistere fontes*: vel
Hippocrenæo fonti Me fas, non fac. D.
Heins.

8 *Tempora rineta tuis*] *Puto suis*.
Ita Naso frequenter: si ad laurum
refers, bis idem dixerit. *Idem*.

12 *Roboris astus*] *Artus aut actus*
præstulerim. *Idem*.

16 *Ludis adhuc Cyrrhæa modis*] *Pu-
to Cyrrhæc*; nam Phæbum alloqui-
tur. *Idem*.

18 *Quo mollis amas*] Cum proximo
versu sequatur *mollis lauro*, alterutrum
corruptum est. Gronovius *Diatribes*
Statiæ cap. 50. *miti lauro* reponit.
Idem.

21 *Quam ventris tempora rellent*] *An
ferrent*? *Idem*.

27 *Odiis augmenta ministrans*] Ma-
lim *alimenta*: sic in distichis Catonis;
'*Vitiis alimenta ministrare*.' *Idem*.

31 *Tractu Tardantur spiris*] *Tractu
spiræ*. *Idem*.

35 *Lerat ira venenum*] *An pluit*? *Idem*.

36 *Invictis fraudes innectere fatis*] *In-
victis fatis* scribendum. *Idem*.

43 *Miseroque furore*] *Putabam ver-
sogue*. *Idem*.

52 *Natum quæ exemplar habebas*] *Ma-
lim, natumque exemplar habeto*: et
sic Claverius. *Idem*.

55 *De genitore teneas*] *Tenens* puto,
et lumine recto. nam lumine recto *Rile-
bas tu, Dire, truces, animosque superbos*
De genitore teneas. Sic *recta oculorum
acies* apud Nasonem libro *Metam.* II.
Idem.

58 *Et quamvis teneris cogens in bra-
chia nodis Corripis*] *Corripis* jam præ-
cesserat. *Puto*: *Et quamvis crebris co-*

*gunt se in brachia nodis, Porrigis, vel,
Projicis*. De nodis serpentum dixi ad
Nasonem *curis* secundis Ep. 9. *Idem*.

66 *Totis imbribus*] *Forte motis*: et
Dice, tibi, non Dica; quomodo et
jam ante. *Idem*.

74 *Puram fractis bibis amnibus un-
dam*] *Pato crudam*. *Idem*.

80 *Quam multos stravit cum gentibus
apros*] *Inepte*. Quid si legas *quam
multos stravit sementibus agros*? vel,
constravit messibus. *Idem*.

81 *Viduatis montibus urbes*] Imo
manibus: et sic ex veteri libro Cla-
verius. *Idem*.

94 *Solisque lacertis*] *Opinor soli-
disque*. Dixi ad Nasonem *Met.* xv.
Idem.

95 *Eliso guttura morsu*] *Malim elu-
so*. *Idem*.

107 *Fundeat ornos*] *An fidebat*?
*puto etiam, solidoque tremendus Ro-
bore*. *Idem*.

109 *Horrebant trifidis nigrantia cor-
pora setis*] *Inepte*. Lego *rigidis setis
horrebat*, ut cum sequentibus hæc me-
lius cohareret, ut sita Græcismo.
Etiam *tutosque per artus* scribendum.
Tum malim *nigrantia tergora*. *Idem*.

112 *Clarato pondere robur*] Sic scri-
bendum cum Pulmanno et And.
Schotto: perperam *gravato* legeba-
tur: *gravato* Claverius. Apud Ma-
ronem de Hecule: 'rapit arma
manu nodisque gravatum Robur.'
Idem.

—
ELEGANTISSIMUS est usus secundi
casus apud optimum quemque ex me-
lioris sæculi scriptoribus: sed quia
nonnunquam ab incitis libraribus huic
elegantiae manus violenta illata est,
reddemus enim, hæc oblata occasione,
ac revocabimus nonnullis locis male
etiamnum affectis post magnam ho-

minum literatorum sollertiam. Ac primum se nobis offert Apuleius, qui delicias hujusmodi cum passim ostendet, non licuit tamen per odiosas librariorum manus, ut ubique sui similis esset. Libro Milesiorum VIII. non longe ab initio, de Thrasylo Charites proco: 'Hic, cum primum Charite nubendo maturisset, inter præcipuos procos, summo studio petitionis ejus [dele τὸ ejus] munus obierat: et quamquam cæteris omnibus is genere viris antistaret, eximisque muneribus parentes invitaret, judicio morum tamen improbatus, repulsæ contumelia fuerat aspersus.' At quanto rectius optimæ membranæ Florentinæ ac prima editio Romana ac Aldina, quæ penes me exstant, et quamquam cæteris

omnibus id genus viris antistaret, eximisque muneribus parentum invitaret judicium; morum tamen improbatus, repulsæ contumelia fuerat aspersus. Nihil poterat elegantius, aut magis perspicuum. Atque ita Beroaldus etiam agnoscebat. Desinamus igitur de barbarie et insectia queri superiorum seculorum, quibus hic locus integer relictus, contaminari cæpit postquam bonæ literæ emergerunt. Id genus; nam de splendidis Thrasylli natalibus ac divitiis jam egerat. Sic apud eundem Apuleium libro I. 'esuriens alicujus rei.' Libro II. 'sancius fætigationis et fætigatus cædis.' Libro IV. 'madidus nectaris' et 'fætigatus spei' et 'trepidus regionis et certus erroris.'

DE PHŒNICE.

Qua patet æterni janua celsa poli
Scripti codices constanter non *janua celsa*, sed *maxima porta*: etiam editio prima Romana, quod minime mutatum oportuit. Enniana quippe illa cogitabat Lactantius, quæ et Divinis Institutionibus intexuit: 'Si fas endo plagas cælesteis scandere quoiquam est, Mi solei cæli maxima porta patet:' ita enim versus illi corrigendi. Apud Maronem habemus, 'quem super ingens Porta tonat cæli:' ubi observant Grammatici veteres Homericam esse imitationem, apud quem et πύλαι οὐρανοῦ occurrant. Locus est Iliados E. Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ. Apud Silium Italicum, libro XV. 'At quis ætherii servatur seminis ortus, Cæli porta patet.' Lactantium Venantius Fortunatus æmulatur carmine in pascha: 'Tempora florigero rutilant distincta sereno, Et majore poli lumine porta patet.' Tullius, libro

III. de Legibus: 'nam et Herculi eadem ipsa porta patuit.' De cælo Noster infra: 'Namque ubi Sol pepulit fulgentis limina portæ.' Macrobius Somnio Scipionis duo Tropica signa *Solis portas* appellat. Non inconcinne præterea in hoc Lactantii loco *ætherii poli* corrigas, licet et vulgatum ferri omnino possit.

7 *Sed nostros montes eminet iste locus*
Nescio an satis Latine τὸ *eminere* cum quarto casu hic jungatur. Quare minimum abest, quin *præminet* a Lactantiana manu esse contendam, etsi membranæ pro scriptura stantibus vulgata: *imminet* Bodleianus et alii duo.

10 *Frondis honore viret*
Virens in scriptis omnibus, ut præcedente proxime versu scribendum videatur, *stat consitus arbore multa Lucus*. Mox pro *Phæthonteis ignibus*, seni codices *Phæthontiadis*: unde faciebam *Phæ-*

thontiacis ignibus, quod Vaticanus unus postea confirmavit. Sic apud Nasonem, Metam. iv. in optimis membranis: 'Nil illo fertur voluerum moderatos equorum Post Phaëthontiacos vidisse dolentius ignes.' Dicitur et *Phaëthontius*.

15 *Non huc exsanguis morbi*] *Exsanguis morbus* in Vessiano. Mox 18. pro aut *Mars* scripti mira pertinacia mendose *cut metus*, cum *metus* jam præcesserit.

25 *Sed fons in medio est*] *Tò est* non exhibetur a melioribus libris.

39 *Consedit*] Rectius *considit* legamus, et sic Hafniensis; in nonnullis *consendit*.

46 *Et mira lucem voce ciere novam*] Metuo ne quid clandestini navì obreperit. Vossianus: *Et mira luce voce referre nova*. Oxonijs, *vociferare*. In multis *movere* vel *monere*, pro *ciere*. Opinor *lucem voce ferere*; *referre* tamen pro loqui, canere, nunciare; quomodo 'lucis prænuncijs ales' frequenter apud poëtas occurrit.

47 *Quam nec Iulæ voces*] Mirum quantas turbas excitaverint inter interpretes hæ *voces Iulæ*. Magnus Turnebus Adversariorum xvii. 9. exprobris aliorum commentis, ad canoras musicorum voces hoc refert, quæ in Capitolino audiebantur certamine. Sed certamen istud Capitolinum ætate Lactantii jam abiisse in desuetudinem quis nescit? Cælius Rhodiginus ad Simonidem trahebat, qui natus Iulide Cææ insulæ civitate. Sed hoc jam ante observarat Janus Parrhasius ad Claudiani Raptum Proserpinæ. Betuleius *Ἰουλον* cantilenam fuisse ex Apollodoro movet. Nonnulli aviculam intelligunt. Alii alia comminiscuntur. At quantilli laboris erat ad membranas veteres confugisse, quarum nulla *Iulæ voces* agnoscit! Vulgus codicum *Idoneas voces* exhibet promiscue, nisi quod in Lincolnensi libro *Idæa*, in Bartholiniano *Idionæa voces*, occurrunt. Quapropter mihi

jam olim adolescentulo subluuit *ædonias voces* huc esse revocandas, hoc est, lusciniæ cantum tantopere celebratum, quod meminissem *Æ* et *I* vetustis exemplaribus frequenter confundi. Confirmatus sum nonnihil in hac sententia, inspectis Bodleianis membranis, quæ *Ydoneas voces* ostentabant: magis autem excusso Vossiano codice pervetusto illo, qui *aidoniæ voces* manifeste scriptum exhibebat. Sic apud poëtas Græcos frequenter occurrit *ἁηδόνειος ᾠδὴ, καὶ ἁηδόνειον μέλος*. Nec sane rationis quicquam erat in promptu, cur Lactantius in numero hoc avium canorum non recenseret lusciniam. Auctor carminis panegyrici ad Pisonem, quod Lucano adscribitur: 'Sic et *ædonia* superantur voce cicadæ.' Respexisse Lactantius videtur ad illud veteris poëtæ de Sirenium cantu: 'Illarum voces, illarum Musa movebat Omnia quæ Thy mele carmina dulcis amat: Quod tuba, quod litui, quod cornua rauca queruntur, Quodque foraminibus tibia mille sonat: Quodque leves calami, quod snavis cantat *ædon*, Quod lyra, quod citharæ, quod morilundus olor.' Calpurnius in Bucolicis: 'Vocalem sperat sic dirus *ædona* bubo.' Apud Theocritum, Idyll. η'. *ἀπὲρ ὁμοῖον Μουσίοδοι Δάφνης παῖσιν ἁηδονίσιν* ut propemodum lusciniæ vox canora in proverbium abierit. Corruptum etiam *ædonis* nomen in Petronio, apud quem *silvester iasdon*, pro *silvestris ædon* circumfertur. Atque ita nitor pristinus loco pessime adfecto plurimumque vexato per me jam olim est restitutus, applaudente Gronovio tum nostro, cui eam restitutionem acceptam referre maluit, quam mihi, nuperus Lactantii editor. Nec multum aberravit a scopo, quo collineare debebat, qui Mercurium pro Sosia amplexus est, ac partem mei potiorum, hoc est, virum longe amicissimum pro me ipso mihi ostentavit. Versu proxime subsequenti rectius

Oxonienes membranæ et quatuor alii codices *assimulare*, quam *assimilare* cum vulgatis, quod minus Latinum est.

49 *Imitari posse putatur*] *Putetur* Vossianus liber, quod præcedentia requirunt. Mox pro *refundit* sex scripti *refundit*: unus Vaticanus *fundit*: Vossianus *diffundit*: opinor, in *eperta effundit Olympi*.

54 *Non errabilibus nocte dicque sonis*] *Enarrabilibus* Oxoniensis codex. *Non enarrabilibus* unus Vaticanus. Scribe cum Vossiano exemplari, *Inenarrabilibus sonis*; sic *inenarrabilis* apud Plinium occurrit Historiæ Naturalis xxxvii. 4. et alibi non semel apud eundem: *munus* etiam *inenarrabile* habes apud Martialem. Præterea hic versus in illius locum substitui debet: *Igniferumque caput ter reuerata silet*: idque ex auctoritate scriptorum exemplarium.

57 *Antistes nemorum et luci veneranda sacerdos*] *Tò et tollatur iubentibus* membranæ. Vossianus: *Antistes luci, nemorum veneranda sacerdos*.

61 *Ut reparet lapsum spatiis urgentibus ærum*] *Lapsum ærum* in scriptis, et recte. Præterea *spatiis urgentibus* Hafniensis et Bartholinianus cum Maranio: sed recte Vossianus atque unus eorum, *fatis vergentibus*. Sic 'anni vergentes in senium' Lucano, et 'vergere annis' Tacito, similique passim apud optimos Latinitatis auctores. Mox *Assuetum nemoris* scripti, nisi quod in Oxonio *assuetum nemus et dulce cubile*: nil mutandum.

64 *Mors ubi regna tenet*] *Mox*, in scriptis, non placet.

66 *Phœnices nomen cui dedit ipsa Venus*] *Phœnicis* Vossianus cum editione Romana. In cæteris scriptis *Phœnicem*; haud dubie castigandum, *Phœnices nomen cui dedit ipsa Venus*. Confirmant conjecturam Vaticanus unus cum Bartholiniano. Syrophœnicum regionem designat, quæ Phœnicæ vel Phœnicia dicebatur. Huius numen

tutelare Venns, inde Deæ Syriæ adepta cognomen. Hoc ergo vult: Phœnicas non a Phœnice Agenoris sive filio sive patre, sed ab ave Phœnicæ nominatos, contra receptam opinionem. Venus Phœnicia præses, ut diximus. Hinc Phœnicia Veneris terram Æschylus in Supplicibus dixit: τὰς Ἀφροδίτας πολὺπυρον αἶαν: ubi Scholiastes, Φοινίκην, ἣν ἱερὰν Ἀφροδίτης φησὶ διὰ Βύβλον καὶ Λίβανον. Heliopoli autem in Syria Phœnicem senium sibi exsuisse crediderunt veteres; in qua civitate et Veneris celebratissimum templum, quod a Constantino Magno fuisse eversum Sozomenus testatur. Auctor vitæ Constantini, et Zosimus, et Socrates Veneris quoque Aphacitidis templum memorarunt medio inter Heliopolim et Byblum itineris spatio. Aliud a Luciano laudatur libello de Dea Syria, quod Cinyras Veneri in monte Libano dedicarat: hinc Ἀφροδίτη Λιβανίτις Nonno in Dionysiacis frequenter appellata.

70 *Quæ gratum Phanix ex ære nomen habet*] *Graum* opinor nomen reliquerat nobis hoc loco Lactantius: nam Φοινῖς Græcis arbor ea, quæ Latinis palma. Solemnis Librariorum error, *Graum* et *gratum* promiscue confundentium, de quo ad Fastos Nasonis egi libro v. vs. 8. Plinius arborem hanc avi dedisse nomen, non avem arbori contendit.

71 *Quam nec dente nocens animul percurrere possit*] *Prorumpere* Oxoniensis. *In quam nulla nocens animans percurrere possit* Vossianus liber. *Et quam nulla nocens animans* septem alii; quorum unus *crumpere*, alter *prorumpere*; ut de Oxonio testabamur. Nos Vossiano codici subscribimus: sic 'percurrere in arces' Silius, 'percurrere in vestibulum templi' Livius dixerunt. Mox *pendentibus ontris* interpretare concavis, fornicatis.

75 *Neu conercta Notis*] *Notus* in Vossiano, pro *Notis*, ut fallor.

81 *Quos aut Pygmææ gentes*] Pygmæos alii in Æthiopia, alii in India aut Caria aut Thracia collocarunt; sed eorum regionem plantis odoratis abundasse qui dicat, auctorem etiamnum quaero. Persuasum ea propter habeo *Panchæas gentes* huc esse revocandas. Panchæa enim, quæcumque tandem sit hæc terra, cinnami, myrrhæ, costi feracissima passim a poetis commemoratur. Quid quod Plinius, in Naturali Historia, avem phœnicem prope Panchaiam in Solis urbe solere nidum deponere asseverat? Certe codex Bartholinus *Panchæas gentes* pro diversa lectione exhibebat *Pygmææ gentes*, vel *Panchææ*: in uno Vaticano *Pygmææ gentes*. Pro India quinque codices *India*; ut ad terram, quod mox subsequitur, referatur.

83 *Cinnama dehinc auramque procul spirantis amomi*] Vossianus, *Cinnamomum hic*. Ceteri plerique *Cinnamum hinc*, vel, *Cinnamomum hinc*. Legendum *Cinnamon hinc* cum Bartholinio. Proxime verum etiam unus Vaticanus *Cinnamon hic*. Pro *aura amomi* quod Salmasius ad Solinum *uram amomi* hic debere reponi contendit, nequitiam persuadet. *Aura amomi* nihil aliud, quam odor amomi. Lucanus, lib. x. 'multumque madenti Infudere comæ, cui nondum evanuit aura, Cinnamon, externæ nec perdidit aëra terræ:' sic castigandum videtur. Nam nunc minus eleganter circumfertur, *quod nondum evanuit aurâ Cinnamon*. Priscianus Periegesi: 'Cinnama præterea jucunda naribus auræ.' Apud Maronem Geor. icon quarto: 'at olli Dulcis compositis spiravit erinibus aura.' De quo vocabulo hujus significationis ad Sasonem jam nonnihil diximus Met. xv. 394. Perperam membranæ Vossianæ, *spumantis amomi*.

88 *Et sociat myrrhæ pascua grata nimis*] Ineptissimus profecto versus, sed nulla Lactantij nostri culpa. Vossianus: *Et sociat myrrhæ vini panacea*

ture. Oxonius: *Et sociam mirre vin panacea thuris*. Marraninus: *Et sociat mirræ vim bachania tuc*. Mediceus: *Et sociam mirre cum bacharea thure*. tres alii: *Et socia mire vim* (vel *cum*) *bachanea thure*. Bartholinus: *Et sociam mirre vim bachanea tuam*. Quis dubitet recte a nobis castigatum esse: *Et sociam myrrhæ vim, panaceu, tuam*; vel, *sociat*? Notum illud Maronis, 'Ambrosiæ succos et odoriferam panaceam.' Cæterum vel ex hoc unico loco eruditionem scriptoris nostri exquisitam æstimes ac venereris licet. Πάναξ καὶ πάνακες καὶ πάνακας καὶ πανάκεια hic frutex a Græcis nuncupatur, tanta medendi facultate, quod et nomen satis evincit ἀπὸ τοῦ πᾶν ἀκεῖσθαι deductum, ut uni ex filiabus Æsculapii Πανακείας nomen indiderit, quæ quaternæ numero fuere, ut Plinius adfirmat l. xxxv. c. 11. Ex iis Hippocrates in Juramento solas recenset duas, hanc videlicet nostram et Hygiam: Ὁρνυμι Ἀπόλλωνα ἱητρὸν, καὶ Ἀσκληπίδην, καὶ Ὑγίαν, καὶ Πανάκειαν, καὶ Θεοὺς πάντας, καὶ πάσας, Ἰστωρὰς ποιούμενος· binæ reliquæ Iasus et Ægles nomen præ se ferebant. Pausanias in Atticis Æglen omittit, ubi aram hisce Deabus ab Atheniensibus dedicatam describit, τετάρτη δὲ ἐστὶ τοῦ βωμοῦ μοῖρα Ἀφροδίτης καὶ Πανακείας· ἐστὶ δὲ Ἰάπων καὶ Ὑγείας καὶ Ἀθηνᾶς Παιωνίας. Meminit Panaceæ etiam Deæ Aristophanes in Pluto. Porro hujusce plantæ species complures. Nam Πάνακες Ἡράκλειον, et πάνακες Ἀσκληπίον, et πάνακες Χειρῶν-νειον a Dioscoride ubertim describuntur. Addit Plinius, l. xxv. c. 4. Pharmaceum Pharmacis regis inventum, et Heraclæon siderion, et Chironium Centaureum, ut falsus fuisse Lucanus videatur, dum panaceam a centaureis distinguit, 'Et panacea potens et Thessala centaurea.' Nam Virgilius, cum 'grave olentia centaurea' dixit, panaceam inmisisse existimandus est, seu Ligusticam, quam in Apennino

plurimam provenire Plinius testatur. Certe Scholiastes Nicandri *χειρωπέλαν* καὶ *κενταυρέλαν* καὶ *πανάκειαν* easdem plantas manifeste facit: sed cum panaceæ nomen diversi generis plantis, nec vi ac potestate medendi nec forma sibi invicem satis respondentibus sit inditum, quarum etiam in numero, ut jam vidimus, centaureum, excusari Lucanus potest, defendi vix potest, qui speciem a genere distinguat: nam et Plinius cum Nicandro *centaureum* panaceæ speciebus accenset. Ut autem botanicis hæc discutienda relinquamus, quod maxime ad propositum et rem præsentem facit, Theophrastus Historiæ Plantarum l. ix. c. 12. quatuor panaceæ species recensens, primam omnium enumerat panaceam Syriacam, de qua Lactantius quoque noster nunc agit, ut et Plinius, l. xii. c. 26. ubi is immerito reprehenditur a Dalecampio, quod unguentis panaceam annumeravit, ingrati odoris, si quid illi credimus, plantam. Atqui Theophrastus Hist. Plant. l. ix. c. 10. de panace: *χρήσιμοι δὲ καὶ πρὸς τὸ ἱκνῶν μύρον, διὰ τὴν εὐωδίαν ἰσχυρότερον δὲ τὸ σπέρμα τῆς βίβης· γίνεται δὲ περὶ Συρίαν*. Vides Theophrastum cum Plinio sentire. Agere autem Plinium de Syriaca Panacea, vel inde liquidum fit, quod plantas Syriæ odoratas eo ipso ac proxime præcedenti capite describat. Nec dubitandum, quin et Maronis locus jam a me in medium prolatus, de Syriaca panacea intelligendus sit, quod *odoriferam* eam illic appellet. Syriacam aut nihil aut minimum differre ab Heraclea facile agnoscet, qui utriusque descriptionem in Dioscoride Plinioque accuratius paullo perpendet. Certe opopanax sive lacryma suavissimi odoris ex hac et illa colligebatur. De oleo panacite agit idem Plinius, l. xiii. c. 7. Scite igitur Lactantius Phœnici in Syria nidificanti panaceæ plantæ Syriacæ, et quidem, ut jam vidimus, odoratissimæ copiam

inter cæteras herbas suaveolentes jam recensitas facit. Videor alicubi legisse panaceæ cum myrrha vim nonnihil fuisse commune, sed locus nunc quidem non succurrit aut in promptu est. Gaudeat interim Lactantius fœdissimo nævo liberatus. Nunc ad reliqua pergamus.

89 *Protinus in strato corpus mutabile nido*] *Instruetis corpus mobile* Vossianus, et *Nidulique toro*: sed *vitalem torum* argute *mortuali toro*, in quem cadavera componebantur, opponit *corpus indotabile* Hafniensis. Lincolnien-sis *corpus mortabile*, ut et Medicensis: unus Vaticanus, *stratis corpus mirabile*. forsân pro *reparabile*. Viderint sagaciores an vulgata scriptura loco sit movenda.

96 *Flammas parturit ipse calor*] *Flammam* scripti, et *Etherioque* pro *Aërioque*; recte.

99 *Hos relict in massam cineres in morte coctos*] Codices nostri, *Quos relict*. Præterea Vossianus *cineres in more coctus*: unus Vaticanus *cineres de more*; alter, *calesti rore coctos*: in monte Oxoniis. Forte, *in massam cineres sine more coctos*; hoc est, in massam inconditam atque indigestam: sic *sine more furere, currere*, similiaque. Possis etiam *in massam cineres orbemque*, vel *cumulumque coctos*: sed *sine more* propius respondet Vossianæ scripturæ. Sic apud Maronem, 'Tempestas sine more fuit.' Mox corrigendum, *et effectum seminis instar habent*; cineres nempe; quod codex Hafniensis et Bartholinius confirmant, *habet* in vulgatis perperam circumfertur.

102 *Sed fertur vermīs*] *Vermi* in priscis exemplaribus. concinne.

103 *Crevit in immensum*] *Creverit immensum* Vossianus, cum editione Romana, cum quatuor codicibus: quo alludit et Oxoniensis libri illud, *Creverit in massam. Crescere immensum, et in immensum dicitur*. Naso Fastorum l. v. 'Creverat immensum; co-

mitem sibi Delia sumpsit.' Idem 'in immensum crescere' Metamorphoseon iv. dixerat: 'ardere immensum,' et 'immensum vivere' in Tacito occurrit: cum idem Naso Metamorph. ii. alterum sit secutus: 'Ardet in immensum geminatis ignibus Ætne.' Recte igitur *Crerit immensum*, libri veteres. Sed tunc versu proximo reponendum *Sese ori teretis colligit in speciem*; quamquam scripti cum vulgatis, *seque* agnoscant.

105 *Qualis fuit ante figura*] *Quali figura* scribendum, vel *qualis figura*.

107 *Ac vclut agrestes, cum filo ad saxa tenentur*] *Cum solo* Vossianus; mendose, si quid video. Nec bene homines eruditi, *ad taxa tenentur*; *taxus* enim non *taxum* dicitur. Mox bene *eadem tinea* pro *pennis* reposuere, quod scripti editique codices perperam amplectantur. Est enim Nasonem hic imitatus Lactantius, ut alii jam monere.

112 *Stellifero teneri*] *Tenuis* Vossianus et Oxonijs; bene. Mox ex scriptis, *his aliter mediis in odoribus ales*.

116 *Erolat ad primas jam reditura domos*] *Ad patrias domos* cum scriptis potioribus et prima editione. Mox *thure soluta non soluto* Oxonijs. Pro *ponit in ade sacra*, codices scripti, *promit*. Pro *contendit Solis ad ortus*, Hafniensis, *intendit*; venuste: ut *τὸ ἴter* subintelligatur.

123 *Mirandum sese præstat, præbetque ridenti*] Pro *ridenti* Vossianus *reherentis* cum Mediceo: *reherentem* Hafniensis: *reherentis* Oxonijs: editio Romana *reherenti*: unus Vaticanus *volueris*. Locus mendosus; nam aut *præbet* aut *præstat* erat dicendum, alterutro omissio: aut hoc aut illud ex scriptura codicum variante videtur obrepisse huic loco, ac alius nescio quid vocabuli excidisse: puto *tuenti pro ridenti* legendum. Præterea *Mirandum sese præstat* Vossianus, et alii nonnulli; nil muto. Versu proxime subsequenti corrigendum, *Tentus avi*

decor est, abi scriptum fuerat antiquitus, hinc *ibi* factum. Fariunt tamen cum vulgatis scripti codices; nisi quod unus Vaticanus *ei*.

125 *Principio color est, qualis sub sidere celi Mitia quem croceo Punica grana legunt*] Hæc quoque sunt inquinatissima. Proponam primo diversas veterum exemplarium lectiones, si harum fortassis adjumento ad pristinum nitorem hic locus revocari possit. Pro *Mitia quem*, Vossianus et tres alii *qui*, legit Bartholinus: Hafniensis, *sub fadere celi Mitia cum*: unus Vaticanus, *Mitia sub*. Scribendum utique, ni conjectura me fallit: *Principio color est, qualis sub cortice lervi Mitia quem croceum Punica grana legunt*: possis et *sub cortice lento*; quomodo apud Nasonem sub finem Met. lib. x. 'Qualem que lento ce-
lant se cortice grana Punica ferre solent:' qui locus etiam mendosus circumferebatur; ubi plura ad rem curis secundis proferemus. Per *Mitia grana Punica*, matura intellige.

128 *Cum pendens restit Sole rubente polus*] Ne hæc quidem præcedentibus sunt saniora. Vossianus: *Cum pandit vestes flore rubente calo*. Oxonijs: *Cum pandit vestes flore rubente polo*: quomodo et Hafniensis cum Bartholinio, duobus Vaticanis et uno meo. Nimirum scripserat Lactantius: *Cum pandit vestes Flora rubente solo*. Quam conjecturam cum ex meo codice transcripsisset in suum vir eximius Isaacus Vossius, ac cum nupero hujus elegiæ editore communicasset, is conjecturam hanc nostram sibi vindicavit parum ingenue, nisi quod pro *polo* scribendum esse *solo* monere neglexit. Per vestes *Flora* intelligit flores, quibus solum vernum vestitur. Credibile autem est tunicam *Floræ* ex floribus fuisse contextam. Floris certe *Floræ* satellitibus *floræ* vestis dabatur, qua de re copiose egimus ad Fastos Nasonianos l. v. vs. 217. hinc Orpheo dicuntur Πέπλους ἐννύμεια

δρσιπεροὺς ἀνθῶν πολυτρέπτων. Flore etiam vestiti Sileni in theatra inducebantur dramate Satyrico. 'Vestiti floribus agri' apud poetas frequenter occurrunt, et 'vestiti messibus,' similiaque. Hinc corrigendus auctor Pervigilii Veneris loco penitus conclamato. Quem post Pithceum ex membranarum longe veterrimis Petrus Scriverius sic edendum curavit: 'Hybla totos funde flores, quotquot annus attulit. Hybla florum *superestem, quantus Etnæ campus est.' Priori versu maluerim, *totus funde flores*, quotquot totus annus attulit; certe in optimis membranarum *totus*, sed omisso τῶ *flores*. Posteriori versu quantillæ erat mutationis, *Hybla florum sume restem*; vel etiam *promerestem*: nam in Pithceano codice *florum rumpereste*. Male Scriverius *subdremessem*, vel, *funde messem*. Mox *reclamine fulget* Vossianus et alii complures. Oxonijs, *humerus reclamine fulget*.

131 *Fulvo distincta metallo*] Bene *distenta* Vossianus; ne bis eadem locutione usum esse Lactantium culpeus. Subjunguntur enim mox *crura fulvo distincta metallo*.

133 *Clarum inter pennas insigne est desuper, Iris*] Vossianus mutilato versu, *Harum pennas insigne superaris*: tres alii etiam codices *Harum pro clarum*: totidem *insigneque desuper*. Hafniensis, *Has inter pennas insignes desuper*. Deinde pro *alta solet*, Vossianus et Oxonijs *aura solet*. Medicus *ara*: Hafniensis *archa*: tres alii *ara*: in uno Vaticano, *atra*. Totus locus sic videtur constituendus: *At varium pennas insigne interraret, Iris Pingere ceu nubem desuper acta solet*. Possis etiam: *Aërium pennas insigne super nitet*. Iridis nomen Statio reddendum opinor Sylvarum iv. via Domitiana: 'Hujus janua prosperumque lumen Arcus belligeri Ducis tro-pæis Et totis Ligurum nitet metallis: Quantus nubila quo coronat Iris. Illic flectitur exitus viarum. Illic

Delph. et Var. Clas.

Appia se dolet relinqui.' Nam nunc minus concinne circumfertur: *Quantus nubila qui coronat arcus. Illic flectitur cecitus riator*: parum concinne; sed Iris aren. *Aris pro iris* in Statio exaratum primo fuerat, ut in hoc Lactantii loco codex Vossianus, inde *arcus* prognatus.

136 *Et puro cornu*] *Et patulo cornu gemmea cuspis hiat*, opinor ab auctoris manu fuisse.

137 *Ingentes oculos credas geminosque hyacinthos*] Recte omnino Vossianus: *Ingentes oculi: credas geminos hyacinthos*.

139 *Æquatur toto capiti radiata corona*] *Æquataque notho* Vossianus et quatuor alii: Oxonijs *Æquataque nota*: unus Vaticanus, *Æquataque notho*: alius, *Æquaturque rotæ*; etiam *capitis*. Videtur dedisse Lactantius: *Æquaturque rotæ capitis radiata corona*; vel *Æquatura rotam*.

141 *Flavo distincta metallo*] *Fulvo* Vossianus et tres alii, quomodo et supra. Mox codices prisce, *roseo pingit honore color*, non *roseus*.

144 *Et mistam Phasidis inter atem*] Scribendum *pictam arem* ex Vossiano; nec Oxonijs abludit, in quo *picta*. Certat nimirum cum pavone ipso phasianus pennarum versicolorum mira pulchritudine; et jam τὸ *mista* proxime præcesserat.

145 *Magnitiem terris Arabum quæ gignitur ales*] *Magnitiem* (ita enim scripti codices fere, nisi quod in Bartholiniano *Magniem*) nomen avis Arabicæ esse contendunt interpretes, nec tamen de qua ave locus hic intelligendus sit, nobis palam faciunt; imo id se prorsus ignorare non diffitentur. *Magnitiem* a Lactantio poni pro magnitudine sum certus, vocabulum insolens fateor nec usitatum, quomodo et *magnitatem* pro magnitudine Nonius Marcellus ex vetusto scriptore. Fuit cum arbitrarer exaratum primo hic loci fuisse *Mole etiam*; cui voca-

Claud.

5 S

bulo cum semibarbaris litterator interpretamentum adiecisset interlineare *magnitē*, id Lactantiano carmini postea temere inculcatum fuisse. Potuit etiam *magnitē* contracte pro *magnitudine* adscriptum fuisse τὸ *Moli*. Ceterum per avem hanc Arabicam nihil aliud intelligebat Lactantius, quam struthiocamelum, sive passerem marinum. Qui licet in Africæ desertis frequentissimus occurrat, ut propterea etiam *Libyca avis* poetis Latinis, et Græcis ὄρνις Λίβυσσα passim dicatur, quomodo apud Iulium Capitolinum *struthiones* *Mavros* habes, tamen horum venatus hand rarus et in Arabia, præsertim in Arabia deserta, occurrebat. Certe apud Xenophontem, libro primo de expeditione Cyri in descriptione Arabiæ, πλείστοι μὲν οἱ ἄγριοι ὄνοι, οὐκ ὀλίγοι δὲ στρουθὸς αἱ μεγάλαι. Hinc Herodoto στρουθὸς ὁ Ἀράβιος. Athenæus, l. iv. ubi agit de Persarum conviviis et luxu: πολλοὶ δὲ καὶ ὄρνιθες ἀναλίσκονται, οἳ τε στρουθὸς οἱ Ἀράβιοι, καὶ χῆνες. Pollux in Onomastico: Ἰαράβες δὲ καὶ στρουθῶν δораῖς ἀντὶ θωράκων καὶ ἀσπίδων ἐφράττοντο. Struthiocameli igitur tam Arabiæ quam Libyæ communes. In India quoque Struthios inveniri Ælianus iv. 37. Historiæ Animalium testatur, et Philostratus de vita Apollonii. In Æthiopia esse complures Strabo et Diodorus Siculus adfirmant, unde Struthiophagi, gens in illo terrarum tractu hand ignota, nomen sint mutnati. Garamantibus dat Struthiones Lucianus, Herodotus Macis. Illud autem egregie sententiam nostram confirmat, quod a Lactantio subiungitur, seu fera, seu sit avis. Rerum quippe naturalium scriptores ad unum omnes, qui de Struthiocamelo egerunt, dubitant vehementer, nec satis in comperto habent, ferisne terrestribus an avibus id animal sit accensendum, uti et de vespertione ab iisdem ambigitur. Hæc cum ita sese ha-

beant, nec de alio animali quam de passere marino locus, de quo nunc agimus, Lactantii possit intelligi, persuadeor omnino pro vocabulo nihili, pro τῷ, inquam, *magnitē*, scribi oportere: *Magna etiam terris Arabum quæ gignitur ales*. Nam et apud Græcos ὄρνις μεγάλη, vel etiam στρουθὸς ἡ μεγάλη, ut ex loco Xenophontis jam quodammodo vidimus. Neque aliter Aristophanes in Avibus, Ælianus historiæ animalium locis compluribus, Philes in Iambis, alii; nimirum, ut a strutho minore sive passere distinguant. *Vastam alitem* Claudianus l. ii. in Entropium dixit, quomodo *magnam alitem* noster: 'Vasta velut Libyæ venantium vocibus ales Cum premitur:' et hæc hætenus.

147 *Non tamen est tarda*] Male Vossianus et alii complures, *parva*.

150 *Talis in aspectu se exhibet usque hominum*] Versus paullo durior. nonnulli codices *in aspectum*: *in aspectu se tenet* Vossianus cum Oxonio, quod præstat. *Se præbet* editio Romana cum tribus scriptis; quod est *se probat*; quomodo Hattienensis et Bartholinus: ex Vaticanis unus *se dedit*.

151 *Convenit Ægyptus*] *Hic venit* Vossianus et Mediceus: sex alii *Huc venit*. Pro *salutat* Vossianus *resultat*.

153 *Protinus inculpunt*] *Exsculpunt* Vossianus, Oxonius, cæterique magna ex parte, nisi quod in quibusdam *inculpunt*: diximus ad Epist. xiv. Heroidum Nasonis, 128.

156 *Ulla, nec ulla metus*] *Nec memor ulla metus* Bartholinus et Vaticanus unus. Paulo ante ex Vossiano *Contrahit in catus*.

158 *Munere lata pio*] Ita et scripti; corrigendum nihilominus *murmure pio*.

160 *Mox redit ista, suis conditur ille locis*] Castigatus omnino scripti: *Mox redit illa; suis conditur inde locis*; nisi quod unde codices nonnulli. mendose.

161 *Hæc fortunatæ sortis fatique ro-*

lucris] *At fortunatæ sortis* Vossianus et cæterorum pars major. Deinde Vossianus idem *filisque volucrum: filiisque volucrum* Mediceus cum Hafniensi: *natisque volucris* editio Romana: *felixque volucris* Mæranus: *felixque volucrum* duo Vaticani cum Bartholinio. Scribe: *At fortunatæ sortis filique volucrum!* et refer ad Parcarum filium. Vide annotata ad Nasonis Heroïda VII. 3.

163 *Fæmina vel mas hæc vel neutrum sit mage felix*] Locus mirifice interpolatus. Versum mutilum sic exhibet Vossianus, *Fæmina seu masculus est seu neutrum*. Oxonijs, *Fæmina sit aut masculus seu forte neutrum*; neque aliter Mærianus et Mediceus; nisi quod in illis, *vel masculus*; etiam Hafniensis et alter ex meis: sed ille *neutrumque*, hic *utrumque*: unde editio Romana, *Fæmina sit vel masculus hæc seu forteque neutrum*: unus ex meis, *Fæmina sit seu masculus seu sit forte neutrum*: Vaticanus prior, *Fæmina sit vel sit masculus seu forte neutrum*: alter Vaticanus, *Forma sit vel masculus est aut nescio neutrum*: Bartholinus, *Masculus an hæc sit vel fæmina forte neutrum*. Omnia mendose et ab interpolari manu. Ut propius Vossiani omnium veterrimi vestigijs insistamus, excidisse post *τὸ neutrum* ob cognationem syllabarum *utrumque* existimo; ut scripserit Lactantius, *Fæmina, seu mas hæc, seu neutrum, seu sit utrumque*. Prorsus eodem modo, quo apud Nasonem de Hermaphrodito Metamorph. IV. ‘nec fæmina dici Nec puer ut possit: neutrumque et utrumque videtur.’ In catalectis Pithæanis antiquus poëta nescio quis de Juliano, dum puellas muliebri veste induta venatur, castrato: ‘Fæmina virque prius, nec vir nec fæmina nunc est. Fit neutrum credi fæmina dum voluit.’ Sic et Epitaphio culicis in iisdem catalectis. Ausonius Mosella: ‘Teque inter geminas species neutrumque et utrumque.’

Nec abluunt illa Nasonis: ‘Et quanquam neuter, mixtus uterque color.’ Nec dubito cognationem litterarum in utroque hoc vocabulo occasionem dedisse corrumpendo apud Lucretium loco, qui libro quinto mendosissimus nunc circumfertur, sive is ipsius est Lucretii, sive ab alio quocumque inculcatus, uti Lambinus non immerito censebat, qui sic edidit ex vestigijs membranarum: *Androgynum neutrum, inter utrumque, ab utroque remotum*. Giphanijs: *Androgynum inter utras nec utraque utrimque remotum*. Codex membraneus: *Androgynem inter utras nec utramque utrumque remoti*. Alii aliter. Forte: *Androgynem inter neutra atque ab utroque remotum*: dicitur enim *Ἀνδρογύνης καὶ ἀνδρόγυνος*; et certe membranæ etiam Vossianæ in hoc Lucretii loco *Androgynem*. Huc refer, quæ in veteri inscriptione de Alia Lælia Crispi, quæque apud Claudianum de Entropio occurrunt.

166 *Ut possit nasci, hæc appetit usque mori*] *Τὸ hæc* abest a scriptis omnibus; unus Vaticanus ejus loco, *quæ*, *quæ appetit*: alter Vaticanus cum Bartholinio *ut nasci possit, appetit*: sed hujusmodi hiatus poëtis fuisse familiares, præsertim sub posteriora tempora, ignorare nemo equidem potest, qui Christianæ poësios conditores diligenter evolvit: possis nihilominus, *percipit usque mori*. Paulo post etiam malim, *Nutrix ipsa sui semper, alumna sui, pro, alumna sibi*.

167 *Qui et ipsu nec ipsa est*] *Quæ nec ipsa est* mutilato versu Vossianus, cum uno ex meis. Bartholinus, *quæ est ipsa nec ipsa est*. Proximo pentametro vel invitis codicibus antiquis rescripserim, *mortis adepta loco*, non *bono*.

HABES, politissime Walli, quæ ad concinnum ac venustum Lactantii poematium jam olim mihi observata huic chartæ illinenda duxi. In ple-

risque operosior fui fortasse, ac liberalius mihi tibi que indulsi, quam par erat. Sed et tecum homine amicissimo colloquente nihil nimium videri solet, et die hoc feriato rerum otio-

rum plus satis actum, quam nil actum, malui. Vale. Scribebam Holmiæ Suecorum, Ann. MDCC LXXIV. a. d. xx. Quinctilis mensis.

FINIS NOTARUM VARIORUM.

RECENSUS EDITIONUM

CL. CLAUDIANI,

A DOCT. NICOLAO NICLAS CONSCRIPTUS, ET A CLAR. JO.
MATTH. GESNERO ILLUSTRATUS, NUNC IPSO FABRI-
CIANO AUCTION ET IN IV. ÆTATES DIGESTUS.

[EX ED. BIPONT. 1784.]

ÆTAS I. an. 1470—1510.

POST primam Venetam, uni Dempstero memoratam, Barnabas Celsanus Vicentinam i. curavit, quem superavit critica cura Thadæus Ugoletus; unde ejus prima editio Parmensis *vere princeps* habetur, et aliquoties repetita est. Poëma de Raptu Proserpinæ commentario illustravit Janus Parrhasius.

1470 Ed. Princeps i. s. Veneta i. Memoratur hæc passim a Thoma Dempstero in notis ad Corippum; dubitatur autem an vere, cum a nemine præterea visa aut memorata sit. Etiam Heinsius se negat vidisse, et fide Dempsteri eam commemorat: nec habent Catalogi nobiliores.

1482 Vicentina i. Celsani: Cl. Claudiani opera fol.—Finis operum Cl. Claudiani, quæ non minus eleganter quam diligenter impressit Jacobus Dnsensis Milesimo quodringentesimo octogesimo secundo sex. Cal. Jun. Habet Bibl. Gœtting. Præfatio est Barnabæ Celsani ad Barth. Pajellum Equitem Vicentinum, quem

excitat, ut sua carmina velit edere, quæ Claudiano adjecturum se fuisse ait, si exorari Pajellus potuisset. De Claudiano nihil. In hac edit. desiderantur Carmina majora omnia, quorum nihil in suis libris habuit Celsanus. Libro de Bello Gildonico hic titulus ponitur: 'In Rufinum liber III.'

- [149...Ludovicus Ponticus Virunius circa finem sæculi xv. in urbe Regiensi (Reggio) explicavit et primum quasi propinavit Italis Claudianum. Hinc forte est, quod passim editi ab illo Claudiani mentionem faciunt viri docti, Gesnerus in Bibliotheca, Barthius, Heinsius. Sed nemo se vidisse dicit opus, nemo locum, annum, typographum indicat. Verbo, videtur omnis ea memoria deberi Catalogo scriptorum viri, maximam partem ineditorum, quem vitæ illius intexuit Andreas Ubaldus, cum ejus sorore vixit Ponticus; unde sua repetiit Ickeronus T. VIII. p. 39. Hæc Gesnerus.]
- 1493 Princeps altera, Parmensis 1., emendata per Thadæum Ugoletum, impressa per Angelum Ugoletum, 4. Memorant Cat. Bibl. reg. Paris. et Maittaire, cet. Hæc est prima recensio Critica. Usus scil. est Codd. antiquis, imprimis vetustissimo e Germania ad corrigendum et explendum. Addidit et alia carmina, quæ in superiori ed. non erant. Est igitur hæc vere princeps editio. Volebat Ugoletus et alterius Claudiani opera addere: sed ad Regem Hung. Matthiam vocatus abjicere consilium coactus est.
- 1495 Veneta II. Ugoleti, impressit Jo. de Tridino, alias Tacuinus, 4. Laudatur in Catal. Bibl. Harles.
- 1496 Vicentina II. Celsani, fol. Laudatur Maittario; sed a Fabricio in ed. vet. falso ad an. 1498. refertur.
- 1500 Veneta III. Ugoleti, impressa per Christoph. de Pensis, 4. Cujus exemplum habuit clar. J. A. Ernesti, et laudat Catal. Bibl. Harles.
- Mediolan. I. Parrhasii: Cl. Claudiani Raptus Proserpinæ c. II. Jani Parrhasii. fol. (vid. Jos. Ant. Saxii hist. literario-typogr. Mediol. pag. 608—612.) Habet hæc ed. epistolam A. Jani Parrhasii ad C. Catullianum Cottam Mediolanensem patricium, Mediolani VII. Kalend. Januarias scriptam.
- 1505 Mediol. II. Parrhasii auctior, fol. De raptu Proserpinæ c. J. Parrhasii Commentar. Sequitur: Apologia Jani contra obtretractores per Furium Vallum Echmatum ejus auditorem. impr. per Jo. Angel. Scinzenzeler, sub impensis Jo. Jacobi et fratrum de

Lignano. Epistola dedicatoria data est ad amplissimum virum Jafredum Carolum, humani divinique juris consultissimum, Delphinatus præsidem, sanctissimique Senatus Insubrum principem—Mediolani pridie eidus Decembris.

Subjungimus huic ætati duas carminis de R. Pros. edd. s. a. Nicolaio memoratas :

s. a. Lipsiæ, 4. Cl. opusculum de raptu Pros. quale invenitur, nam ultimum volumen apud nos non extat. Vid. Jo. H. Leichium de orig. et increm. typogr. Lipsiensis.

s. a. et l. fol. Claudiani Siculi viri inprimis doctissimi, de raptu Pros. Tragœdiæ duæ heroicæ. De cujus libri caractere Maittario Ann. typ. T. I. p. 753. conjiciente, characterem Joannis de Westphalen (typographi Alostani in Flandria) ferme refert. Quamvis autem tres libri de R. P. in duas tragœdias, constantes tribus actibus singulas artificiose distributi sint, poëtæ tamen verba integra servantur ordoque inviolatus.

ÆTAS II. 1510—1571.

A Jo. Camerte ordiens, per Juntinam s. ejus curatorem Ant. Franc. Varchiensem, et Aldinam, cui præfuit Franc. Asulanus, ornata ; præter quos Mich. Isingrinus cum Mich. Bentino et Jo. Hontero Basileensi i. operam navavit. Laudem vero etiam habent Parisiensis Colinaei, ut curatissima, et Gryphianæ, a Petro Crinito curatæ. Parrhasii Comm. in L. de raptu Pros. repetitus, sed mox cessit ille notis in Claudianum a M. Ant. Delrio an. 1538. edi cœptis.

1510 Camertina I. Viennæ, 4. Claudiani opera novissime per D. Jo. Camertem accuratissime recognita. In fine : Elimatissimum hoc Claudiani opus elaboratum est Viennæ Austriæ, Hieronymi Victoris Philovallis Calcographi : Et Joannis Singrenii sociorum solertia : Expensis vero Leonharti Alantse Bibliopolæ Viennensis. Anno MDX. pridie Nonas Octobris.—Charta candida, literæ Jensonianæ pulcherrimæ, versus per denaria intervalla dinumerati.

Fuit tum Jo. Camers, ut intelligitur ex versiculis a Joachimo Vadiano adjectis, sacræ Theologiæ simul et optimarum literarum Professor, ordinis Divi Francisci. Ponamus majorem præfationis partem : ‘ Jo. Camers lectoribus felicitatem. Claudianum

poetam candidissimum : sed mendis innumeris denigratum, his paucis diebus ea qua potuimus diligentia in pristinam redegitur majestatem : eumque suo (ut possibile fuit) candori restitutum ad studiosorum commodum imprimendum curavimus.—Edidimus præterea in hunc ipsum poetam locorum difficilium commentariolum : quod propediem eodem moti fine favente Deo maximo publicabimus.’ *Edidimus* credo ita interpretandum, dictavimus auditoribus nostris : *publicabimus*, typis curabimus vulgandum. Hoc posterius utrum factum sit, non habeo dicere. Per temporum rationem fieri potuit : diu enim supervixit. Testante Gesnero, neque Barthius neque Nicolaus Heinsius hac usi sunt editione, sed laudarunt eam Isingrinus Basileensis editionis curator, et Claverius Parisinæ editor. Ipse Gesn. varietatem lectionis Viennensis diligenter enotavit, fatetur tamen ingenue spicilegio locum esse relictum. Camers vero ad Victoriam Stil. contra Alaricum scribit : ‘Correximus ex vetusto exemplari toto : in alio vetustissimo Codice, quem apud Aldum Ro. reliquimus Tomari.’ Unde huic editioni a Camerte addita sunt antehac nondum impressa :

Claudiani laus Christi. Proles.
 miracula Christi. Angelus.
 laudes Herculis. Pieridum.
 Claudianus in Sirenas. Dulce.

- 1511 Parisina 1. Cl. Claudiani Proserpinæ raptus cum Jani Parrhasii commentariis ab eo castigatis et auctis accessione multarum rerum cognita dignarum.—In imo insigni typographi inscriptum est ejus nomen : Ponset Le Preux. tum additum : ‘Venundantur a Pontio probo Bibliopola in ædibus Potistannei commorante.’ In fine : ‘Impressum Parisiis per Antonium Bonnemere Impensis Pontii le Preux. Anno Domini MCCCCCXI.’ Die vero XVIII. Decembris. Est in bibl. Gymn. Bip.
- 1514 Erphurdia : Claud. de R. Pros.—in officina Industrii Joannis Cnappii, 4. quam penes ampl. Duvium Hannoveræ esse refert Gesnerus.
- 1517 Paris. 11. de R. Pros. c. Comment. Parrhasii per Jo. Gourmontium, 4. ex Cat. Bibl. Bunav.
- 1518 Lips. de R. Pr. 4. Memoratur in Cat. Bibl. clar. Ernestii, forsitan eadem eum illa s. a sub finem ætatis 1.

— Vindobonæ. 4. In Rufinum libri II. Est in Bibl. Gœtting.

— Noribergæ. 4.—de raptu Proserpinæ, ed. Philomusi, per Frid. Peyp.

1519 Juntina. 8. Per hæredes Philippi Juntæ. Florentiæ, MDXIX. Leone decimo Pontifice. Habet Bibl. Gœtting. Præfatur Ant. Franciscus Varchiensis ad Franc. Spinellum, eruditissimum juvenem :—‘Florentiam reversus statim Bernardo Juntæ nostro—persuadeo—Collatis ergo in unum antiquissimis exemplaribus, quæ potuimus vulnera Claudiano sanavimus, ad hoc acri Daxii judicio usi, adeo ut compertum habeam, te non amplius eum Claudum nuncupaturum.’ Non usum esse Juntam Camertis editione, apparet, quod non habet quatuor illa carmina ab illo primum edita.

1523 Aldina. 8. Cl. Claudiani opera quam diligentissime castigata. In fine: Venetiis in ædibus Aldi et Andreæ Asulani soceri, mense Martio MDXXXII. Præfatur Franc. Asulanus ad Nicol. de Guttis Florentinum, Episcopum Firmen: ‘Non solum multa, quæ perverse legebantur, curavimus restituenda: sed totum plane opus diffusum antea ita disposuimus: ut summam possit legentibus jucunditatem afferre. Huc adde, quod in Herculem carmen non inelegans, et de Sirenis epigramma nos primi ex fragmento quodam vetustissimo in medium protulimus, nec tamen negamus, hæc omnia meliora melioribus exemplaribus effici posse.’ Ex eo, quod a se primum carmen in Herculem et de Sirenibus epigramma prolatum ait, colligitur, ipsi Camertis edit. non esse visam.

— Veneta Opp. 4.

1530 Paris. 8. Cl. Claudiani Alexandrini, quotquot nostra hac tempestate extant, Opuscula ap. Simon. Colinaeum. (In Catal. Bibl. Sarrazianæ editio summopere accurata dicitur.)

1534 Basileæ. 8. Cl. Claudiani poëtæ celeberrimi omnia, quæ quidem extant, opera ad veterum exemplarium fidem quam fieri potuit emendatissime excusa, versibus etiam aliquot, eorundem beneficio, super omnes hactenus editiones sparsim locupletata, ex æd. Jo. Bebelii.—Michael Isingrinus præfatus est, laudatæque Viennensi ed. Jo. Camertis, emendatorem Mich. Bentinum, qui exemplar a Capitone suppeditatum contulerat, ejusque Claudiano immortui successorem Jo. Honterum huic editioni præfuisse memorat. Bentinus Erasmo non laudatur. Plura

- Gesnerus de hac ed. refert, ex quibus haud adeo contemnenda videtur, atque Heinsius in praef. ad Claud. suum posteriorem.
- 1535 Gryphiana 1. Lugd. 8. ap. Seb. Gryphium. (per Pet. Crinitum et R. M. Volaterranum, qui Basileensem fecere basin.) Est in Bibl. Cassellana. Vid. et Catal. Bibl. Schwarz. in coll. ed. Gryph. n. 2860. p. 153.
- 1536 Busciducis, 4. de raptu Proserpinæ. Ex Cat. Bibl. Hulsianæ. Leidæ 1730.
- 1538 Cl. Opp. Lugd. 8. c. n. M. Ant. Delrio. Ex Cat. Bibl. Bodlei. Oxon. 1738.
- 1539 Basil. 4. Jan. Parrhasii in Claudiani de raptu Proserpinæ libros Commentarius cum textu: accessit Claudiani vita ab eodem scripta, in officina Roberti Winter. Est in Bibl. reg. Paris.
- 1548 Gryphiana 11. Lugd. 12. ap. Seb. Gryphium; repetitio primæ 1535.
- 1551 Lugd. 8. Opp. c. n. M. A. Delrio, ap. Beringos fratres.
- 1561 Gryphiana 111. Lugd. ap. hæred. Seb. Gryphii. 12.

ÆTAS III. 1571—1650.

Cum Theod. Pulmanno illuxit, cujus recensionem Plantiniana officina protulit junctam Delrii notis. Lumea etiam majus attulere Claudiano Steph. Claverius, qui cum ex fide Codd. vet. Bibl. Cujacianæ collatum emendavit, suisque et aliorum, ut Parrhasii et Delrii, selectis annotationibus ornavit; unde editio ejus Parisina 1602. princeps habenda est; cujus textum Jos. Scaliger prætulisse fertur, prouti in ed. Raphelengiana ab an. 1603. mox expressus legitur. Quare hanc basin fecit Casp. Barthius deserto Pulmanniano exemplo, quod in priori sua ed. 1612. unice secutus erat, excussis denuo XVII. Mss. et edd. prioribus, maxime Claveriana, commentarioque locupletiori alterius suæ ed. majoris an. 1650. Præterea commendationem quoque suam habet Janssoniana an. 1620. bis dein repetita, quæ passim a Raphelengiana discedit. Th. Dempsteri curis in Claud. parum tribuit Nic. Heinsius.

- 1571 et 72 Plantiniana, Pulmanni 1. Cl. Claudianus, Theod. Pulmanni Craneburgii diligentia et fide summa e vetustis codicibus restitutus. Antverpiæ ex officina Christoph. Plantini 1571. 16. Prima hæc Pulmanni editio, quod docet epistola præfixa, cui dies

ascriptus VI. Kal. Jan. A. CIO IO LXX. Privilegii tenor habet 22. Nov. MDLXXI : ultima pagina CIO IO LXXII. Ad Claudiani V. C. opera Martini Antonii Delrio notæ, ibid. 1572. Epistolæ, qua auctor patri dedicavit libellum, subscriptum Lovanii A. D. IV. Nonas Martias CIO IO LXXII. Hic auctor est ordinis carminum majorum historici, cujus rationem reddit in præfatione : qui in eo tantum ab Heinsiano differt, quod de laudibus vel Consulatu Stilichonis tertium, vocat ‘ in Consulatum secundum Stilichonis,’ et subjicit sexto Consulatu Honorii.

1585 Plantiniana, Pulmanni II. c. n. M. Ant. Delrio. 16. Repetitio primæ.

1589 Gryphiana IV. ap. Anton. Gryphium. 12. Hæc et 1598. sunt meræ repetitiones primæ illius ; nam et in ultima Petro Crinito tribuitur cura textus.

1590 Paris. 8. ap. S. Colinaeum. Repetitio primæ Colinæi an. 1530. Ex Cat. Bibl. Huls.

1596 Plantiniana, Pulmanni III. c. n. Delrio, ex offic. Plantin. apud vid. et Joh. Moretum Antv. 12. Hæc recensio tum fuit accuratissima.

1598 Gryphiana V. ap. Ant. Gryphium. 12.

1602 Paris. 4. Cl. Claudiani, poëtæ in suo genere principis, opera serio emendata, neque non aucta, ex fide vet. Codicum, qui olim in Bibliotheca Cujaciana. Cum annotationibus perpetuis St. Claverii in suprema Curia (Biturigis) Advocati. Ad Sereniss. divinæque originis principem Franciæ Delphinum. Adjecta est coronis miscella, J. Parrhasii selecta, et M. Antonii Delrii notæ, ne quid huic editioni deesse videatur. Parisiis, ap. Nicol. Buon, in monte D. Hilarii sub signo D. Claudii MDCII. c. priv. regis. Habet Biblioth. Gætting. De præfatione hæc delibet Gesnerus : ‘ Quis Jo. Camertem digne laudaverit, e cujus epomide[sic, puto, vocat cucullam S. Francisci] quod rarum simul ac præclarum est, hic poëta quantus quantus mira luce et candore, quantumvis senili conspicuus se mihi vel in transitu exeruit !’ Deinde Parrhasium, Delrium, Pulmannum suis mactat elogiis, sed nihil singulare aut ignotum habentibus. De Cujacio quid dicat, cum rarus jam olim fuerit liber, ponamus : ‘ Cum præsertim apud Jacobum Cujacium, virum omni modo illustrem, agenti duo Claudiani exemplaria, antiqua manu exarata, se obtulerint, unde

poëta, quem in osculis habebat, convaluerit jam plane, aut certe multo minus aeger sit præstitus. tum vero adeo gratia valebam, ut diceret, suos poëtas mihi vel possessione vel usu brevi datum iri. Sed non ego illi nimium credulus, quippe noveram ipsum, me etiam id ætatis. Ut ut sit, ejus benignitate vel opera, contextum nostri auctoris in mundum redelegimus: usi iusuper codice Gryphiano, in ejus ora varias lectiones aliunde expresserat. At triduo post repetiit, aliquando enim de suis vigiliis erat anxius, ad usque umbram suspicionis: quod minime mirum: nam et in his amoribus magnum saepe a rivali aliquo periculum. Itaque ante lustrum, aut plus eo, ut resevi eundem librum esse in Museo V. C. H. Picaultii splendide eruditi et faventiæ pleni, ad eum volavi curriculo, voti mei, ut reapse paruit, compos futurus. Exinde profecto pleraque olim festinando præterita non sine voluptate collegi.—P. Gnosii judicis optimi, nec parvi inter literatos nominis, Schedia ut placitum inspexi: e quibus auctarium satis amplum representare potui—omnes etiam editiones fere delibavimus, nec ulla freti conjectura.’ De hac editione ita Casp. Barthius in præfatione secundæ suæ: ‘Laudem præcipuam meretur, quæ ex Cujacianis libris et observationibus a Stephano Claverio Parisiis edita in satis ampla et splendida, paulo post a Scaligero in minutissimam formam, solo tamen, ut vocamus, textu, redacta, et a Plantinianis est sæpius recusa. Totam hanc corrigendam, probandam, examinandam, in nostra hac promulgatione reponendam, duximus.’ Gesnerus addit: Est qui Claverianæ huic editioni adjectum etiam memoret Jo. Tornorupæi Commentarium ad carmen de III. et IV. consulatu Honorii. In nostro quidem exemplo nullum ejus rei vestigium deprehendebam. Floruit autem eo tempore et in Persium notas edidit Tornorupæus Paris. 1601. 4.

— Plantiniana, Pulmanni IV. c. n. M. A. Delrio, ap. Moretum. Antv. 12.

1603 Lugd. 4. in Corpore omnium veterum poëtarum Latinorum secundum seriem temporum, II. vol.

— Paris. 4. ap. Vid. Guil. Chaudiere.

— Raphelengii 1. ex emendat. virorum doctorum, ex offic. Plant. Raphelengii. 24. de qua Heinsius in præf. ‘Raphelengianam omnium quot vidi optimam, quam Scaligerum recensuisse volunt,

exprimendam curavi, sublatis tantum hic illic conjecturis viri maximi nonnullis, quas in contextum temere admiserat typographus.

— Lugd. 8.

1606 Aurel. Allobr. 12. ex recensioe Pulmanni.

— Lugd. B. 12.

-- Lugd. 16. sumtibus Jacobi Roussin.

1607 Flexiæ. 8. cum Annotatt. Thom. Dempsteri. non magnæ rei, Heinsio iudice.

— Raphelengii 11. 16. ex officina Plantin. Raphelengii.

1608 Antv. 16. ap. Moretum. (Forsan eadem cum antecedente.)

1611. Plantiniana, Pulmanni v. cum M. Ant. Delrio notis. Antv. 12.

— Genevæ. 4. cum varietate lectionis. in Corpore omnium veterum poetarum Latinorum secundum seriem temporum, 11. vol. p. 512-612.

1612 Barthii 1. Hanoviæ. 8. cum animadversionibus C. Barthii, in bibliopolio Willieriano. De qua ipse in præf. Animadversionum: 'Solam Pulmanni editionem an. 1596. recusam secuti in emendando auctore sumus, quam et cum omnibus vitiis et virtutibus in textu exprimendam iussimus, ut constaret lectori potius ex animadversionibus, quam cum periculo scriptoris, quid corrigendum et mutandum censeremus—Pulmanni fidem in Mss. librorum lectionibus proponendis secuti sumus—Mstos alios conferre non lubuit. Nam si tot illi nihil potuerunt melioris notæ afferre, unde Claudiani insignes nævi emacularentur, supervacuum arbitratus sum, bonas horas in unius alicujus Msti collatione corrumpere.' Aliter post XXXVIII. annos et judicavit et egit in ed. 11. sua an. 1650. Barthius.

— eadem editio recusa Bremæ. 8. ap. Heusman. (novus titulus.)

— Genevæ. 8.

— Col. Allobr. 8. a Pulmanno.

1613 Colon. 12. diligentia Theod. Pulmanni, ap. Casp. Bellerum. (Hæc et præcedens una eademque esse videntur.)

1616 12. ap. Plantin.

— Paris. 24. ex emendatione virorum doctorum, ap. Saulecque. Expressa videtur ex Raphelengiana.

1617 Antv. 8. Theod. Pulmanni diligentia restitutus, et a Marc. Ant. Delrio notis illustratus. Ap. Hieron. Verdusen et Plantin.

1618 Cl. Claudiani Poëtæ opera omnia et Avieni Æsopicarum fabul. liber. Duaci. 8.

- 1619 Claudiani Phœnix, de Phaleris Equi Honorii, de Mulabus gallicis, histris, de Crystallo, torpedo et Magnes, extant in Casp. Dornavii Amphitheatro sapientiæ Socraticæ jocoseriæ. Tom. 1. et II. Hanoviae. fol.
- 1620 Basil. 16. Jul. Cæs. Scaligeri, Adriani Turnebi, et Marc. Ant. Delrio observatt. illustrata. Aug. Munat. apud Ludov. Kœnig.
- Janssoniana 1. Amstel. 24. ex optimorum codicum fide. apud Guil. Janssonium. Sequitur maxime Raphelengianam, nonnunquam ab ea discedit.
- eadem editio repetita Aug. Munat.
- Colon. 4. de raptu Proserpinæ.
- 1622 Genevæ. 12. ap. Sam. Crispin.
- e rec. Pulmanni, Antverp. 12.
- 1628 Janssoniana II. Amstel. 16. ap. Jo. Janssonium.
- 1630 Amstel. 16. ex optimorum codd. fide. ap. Guil. Cæsium (Blœuw.)
- 1632 Antv. c. n. Delrio. 8.
- 1639 Janssoniana III. Amstel. 16. ex optimorum codd. fide. ap. Jo. Janssonium.
- 1640 Aurd. Allobr. 4. in Corpore omnium veterum poetarum Latinorum secundum seriem temporum.
- [1644 Lugd. Bat. 12. c. n. Nicolai Heinsii. Hanc ed. commentitiam esse probat præf. ed. 1650. pluribusque evincit Gesnerus in proleg. ad Claudianum p. xxxv.]
- 1650 Francof. 4. Claudii Claudiani, Principum Heroumque Poëtæ prægloriosissimi, quæ extant. Caspar Barthius ope septemdecim manuscriptorum exemplarium restituit: Commentario multo locupletiore, Grammatico, Critico, Philologico, Historico, Philosophico, Politicoque, ita illustravit, ut auctor pretiosissimus omni ætati, Scholasticæ, Academicæ, Aulicæ, Politicæque esse debeat ex commendato commendatissimus. Francofurti apud Jo. Naumannum, Bibliop. Hamburgensem. Basin textus sui fecerat Barthius Raphelengianam editionem, omnium tum emendatissimam, a Josepho Scaligero, ut persuasum esse ait viris eruditis, castigatam. In præf. de sua priore ita, nec falso prædicat: ‘Primi velut penitus arcana ejus sumus ingressi, tali certe opera, quæ vel sola eum totum nobis et communi mortalitati reddere potuit explicatiorem, castigatiorem, et per omnia commendabiliorem. Ab

eo tempore plus subsidiorum adeptis resumere eandem operam, et quicquid in eodem præstitissent alii examinare, itaque pretiosissimum scriptorem excipere, ut primum, quoad ejus fieri posset, redderemus emaculatissimum, deinde et clarissimum.—Conquisitis itaque veteribus libris, adhibitis doctorum hominum commentationibus, et omni genere veteris Philosophiæ Philologiæque, nullumque fere veræ legitimæque Antiquitatis auctorem intactum relinquentes, cum confecimus, nostro solum Marte, satis amplum liberumque commentarium, quem hac editione exhibemus.’ Ceterum hæc edit. mendis scatet, præsertim in Græcis, quod ipse Barthius non semel et publice et privatim conquestus est teste Daumio in præf. Statii a Barthio illustrati an. 1664. Index quoque Claudiani, quem idem Daumius epist. **xx.** ad Thom. Reinesium a se concinnari dicit, in hac certe ed. deest.

1654 Hunc annum præferunt alia exempla Barthianæ ed. qua de re vide Gesnerum p. **xxxiv.** sq.

ÆTAS IV. HEINSIANA .

A Nic. Heinsio, celebri poëtarum Latinorum sospitato, qui etiam Claudiani textum collatione **xxviii.** Mss. veterumque edd. emendavit in ed. 1. 1650. a Jo. Frid. Gronovio curata, dein ex nova aliorum Mss. collatione in Schreveliana II. an. 1665. notis auctiore. Heinsii curis tandem post sæculum suas junxere duumviri Musarum sacerdotes Jo. Matth. Gesnerus, et Petr. Burmannus, quas ad an. 1759. et 1760. recensemus.

1650 Lugd. Bat. 12. c. n. Nic. Heinsii: ap. Elzevir. Heinsiana prior. Ad quam Gesnerus: ‘Ita confessa sunt,’ inquit, ‘Nicolaï Heinsii de poëtis merita, ita supra omnem ingenii doctrinæque aleam posita, quæ ad Virgilium, Ovidium, Valerium Flaccum, Silium Italicum emendandos ornandosque contulit, ut laudare volenti ne occinatur metus sit, Quis enim vituperat? Ea porro habuerat rei bene gerendæ, ab ipsa familiaritate cum his quos Claudianus imitatus est, a Mstis, quorum **xxviii.** recenset, et collationibus veterum librorum, jam hoc tempore præsidia, ut egregia omnia vel hinc suspicari liceat. Curavit editionem per ipsius absentiam Jo. Frid. Gronovius, quo viro nihil erat accuratius, oculatius, honoris amici studiosius. Itaque hæc prior edi-

- tio alteri, (1665.) quantum ad emendationis ἀσπίθειαν, etiam præferenda mihi videbatur.’
- Amstel. ex emend. vir. doct. 24. In Schwarzianæ bibl. Catal. P. 1. n. 2349. memoratur; quæ Raphelengianæ repetitio videtur formæ minoris.
- 1653 Mediol. 16. optimorum codicum fide restituta, ap. Jo. Pet. Cardum.
- 1659 Amstel. 8. c. n. var. per. C. Schrevelium, ap. Elzev.
- 1665 Amstel. 8. c. n. variorum accurante Corn. Schrevelio, ex offic. Elzevir. Nova doctrinæ suæ incrementa, et decem novorum codicum subsidia cum Heinsius attulerit, quantum ea res profuerit Claudiano, facile est ad intelligendum. Videtur non satis fecisse Heinsio diligentia ejus, qui typis præfuit, sive is Schrevelius fuit, qui Variorum, Barthii præcipue notas attexuit, sive alius. Scribit enim ad Gronovium To. 3. Sylloges Burm. pag. 514. ‘Invitus deprehendo, mendas complures huic operi irrepsisse.’ Circa orthographiam etiam sæpiusculè discessum ab Heinsiana ratione cuivis videre licet.—Hæc edit. a notis præstat, quæ altera fere parte auctiores sunt. Observavit tamen Gesnerus, in libris de Raptu Pros. remisisse aliquantum summi, dum viveret, viri diligentiam.
- 1668 Schreveliana 111. Amstel. 8. c. n. Varior.
- 1675 Lipsiæ. 8. Panegyris in tertium Consulatum Honorii Augusti, c. n. Vorstii.
- 1677 Paris. 4. Cl. Claudiani opera, quæ extant, interpretatione et annotationibus illustravit Guil. Pyrrho. Jussu Christianissimi Regis, in usum Seren. Delphini. Parisiis. Frid. Leonard.
- Amstel. 12. ex emendatione Nic. Heinsii, ap. Dan. Elzevir.
- 1678 Francof. 8.
- 1684 Mediol. fol. In Cl. Claudiani libros de raptu Proserpinæ commentaria Nic. Biffii, addita textus in Italicos versus translatione, ex typogr. Lud. Montæ.
- 1688 Amstel. 12. ex emendatione Heinsii.
- 1691 Lubecæ. 8. Claverii, Dempsteri et Barthii scriptis, maximam vero partem notis Dan. Hartnaccii, illustrata.
- 1701 Lubecæ. 12. ap. Jo. Wiedemeyerum. Repetitio præcedentis.
- 1705 Diss. Acad. ad Paneg. Claudiani in IV. Honorii Cons. præside Jo. Casp. Khunio, hist. et eloq. P. P. resp. Jo. Strinz, Ar-

gentor. d. 30. Dec. 1705. defensa. Cui sq. anno novus titulus præfixus est: Cl. Claudiani de IV. Consulatu Honorii Aug. panegyricus cum notis brevibus Rhetoricis et politicis Joh. Casp. Khunii.

- 1706 Argent. 4. Epigrammata selecta c. n. Jo. Casp. Khunii.
- 1713 Londini: fol. in collectione opp. et fragment. veter. Poëtar. Latinor. Profanor. et Ecclesiasticor. ap. Jo. Nicholson, B. Tooke, et J. Tonson. 11. vol. (edidit Maittaire.)
- 1715 Lips. 12. c. n. ad modum Minellii, ap. Weidm.
- 1729 Patavii 12. ex optimorum codicum fide.
- 1731 Mediol. in corpore Poët. Lat. cum Italica versione Nic. Berengani. 4. To. XI. XII. XIII.
- 1734 Patavii. 8. Cl. quæ extant, Nic. Heinsius D. fil. recensuit, ac notas addidit, quibus accedunt variorum Commentarii; addita sunt ad calcem poëmata incerti auctoris. II. tomi.
s. a. et fol. in Claud. Hermann. Buschius. Colonæ.
- 1759 Cl. Claudiani quæ extant, varietate lectionis et perpetua annotatione illustrata a Jo. Matth. Gesnero. Accedit Index uberimus. Lips. in off. Fritschia. 8. Textum sequitur Heins. et quidem ex ipsius exemplo prioris editionis (quod emendatius sub oculis Gronovii excusum), mutatis modo illis locis quos ipse in secundis curis mutari jusserat Heinsius, aut in quibus ab illo discedendi justas se causas habere putaret V. C. quas annotavit. Inter textum et notas (egregias quidem illas et doctas, et ad bene intelligendum poëtam comparatas) interpositam habet varietatem lectionis meliorem, insertis judiciis criticis, etiam conjecturis quibusdam Criticorum. Præmissa sunt Prolegomena copiosa et erudita de rebus omnibus ad Claudianum ipsum, ejus carmina, et editiones pertinentibus.
- 1760 Cl. Claudiani Opera quæ extant, omnia ad membranarum fidem castigata, cum notis integris Delrii, Claverii, Demsteri, auctoribus Nic. Heinsii, et ineditis Petr. Burmanni. Accedit sylloge varr. lectt. ex ingenti numero Mss. a Nic. Heinsio collatorum digesta: subjungitur Lactantii elegia de Phœnice, vulgo Claudiano ascripta, cum curis secundis Nic. Heinsii et annot. Petr. Burmanni sec. Amst. 4. Petr. Burmannus, tot poëtis et aliis scriptoribus editis clarus, etiam Claudianum edere voluit cum suis et Heinsii et ceterorum notis: quo ante opus editum mortuo, rem suscepit e fratre nepos, qui et ipse addidit multa,
Delph. et Var. Clas. Claud. 5 T

quibus Claudiano prodesset : imprimis illam syllogen Varr. Lectt. et notas ad Phœnicen, quibus et Oudendorpianæ insertæ sunt.

VERSIONES.

HISPANICÆ.

- 1628 El Robo de Proserpina de Claudiano, traduzido en verso Castellano por D. Francisco de Faria. En Madrid. 8.

GALLICÆ.

- 1586 Lettres missives de Mesdames Des-Roches, avec le ravissement de Proserpine, pris du Latin de Clodian, &c. à Paris. Abel l'Angelier.
 1658 Claudien Proserpine, Poëme par Nicole. à Par.
 1681 Les Œuvres du Président Nicole, contenant diverses pieces choisies, traduites en vers François de Martial, d'Horace, Ovide, Seneque, Claudien, Catulle, &c. à Paris, chés de Servy. 12.

ITALICÆ.

- 1553 Il ratto di Proserpina, tradotto in versi sciolti da Livio Sanuto (senza luogo e nome di Stampatore) 8.
 1556 La Fenice tradotta in versi da Tito Giovanni Scandianese. Venezia, per Gabr. Giolito. 4.
 1586 Il ratto di Proserpina tradotto in ottava rima da Gio. Domenico Bevilacqua, &c. in Palermo per Gio. Franc. Carrara. 4.
 1608 Il ratto di Pros. tradotto in versi da Marc. Ant. Cinuzzi. Venezia. 8.
 1622 La Fenice tradotta da Ignatio Bracci, con alcune considerazioni. Macerata per P. Salvioni. 8.
 1684 Cum Comm. Nic. Biffii edita etiam raptus Proserp. in Italicos versus translatio. Vide. ed. h. a.
 1714 Il rapimento di Proserpina tradotto (in versi sciolti) da Marcantonio Cinuzzi. Siena, per il Bonetti. 8.
 1715 Eadem repetita Senis. 8.
 1716 Le Opere di Claudiano tradotte in versi sciolti, ed arricchite di erudite Annotazioni da Nicola Berégani. Venezia. 8. Eadem comparet

1731 In corpore Poët. Lat. cum vers. Ital. Mediol. T. XI. XII. XIII.

1751 Il rapimento di Proserpina, cum Comm. Nic. Biffii rep. Lucæ. fol.

s. a. Dell ratto di Proserpina in versi sciolti del Barbo. Padov. 4.

GERMANICÆ.

1756 Gedicht wider den Rufinus, mit einiger Freiheit in teutsche Verse übersetzt, und nebst verschiedenen eigenen Sinngedichten ans Licht gestellt von Myriander. Nürnberg. 8.

1760 Desselben zwote Ausgabe. ibid. 8.

— De Cons. Prob. et Olybr. III. et IV. Cons. Honor. Epithal. Bellum Gildon. Bellum Getic. germanice vertit J. J. Dusch, Prof. Alton. vid. Briefe zur Bildung des Geschmaks T. III. 8. 9. 13. IV. 13. 14. 15.

ANGLICÆ.

1628 Claudian, translated by L. Digges. Lond. 4.

1715 De raptu Proserpinæ Libros III. Anglice reddidit Hughesius. Lond.

1730 In Rufinum Lib. II. et in Eutropium Lib. II. Anglica metaphrasi donavit interpres doctus William King, præmissa præfatione isagogica ad poëtam nobilem Alexandrum Pope. Lond. Cui jungenda ejusdem W. Kingii de Rufino commentatio Anglice edita, obviaque in ejus *Remains* sive reliquiis posthumis, editis Lond. 1732. ‘ Critique upon a favourite Ministry, particularly that of Rufinus, favourite of the Emperor Theodosius, and his character rendered into verse from Claudian.’

1741 Claudian’s history of Rufinus, with several select pieces of other Authors ; translated by Mr. Hughes. 8.

GRÆCA.

1619 Cl. Claudiani de Amphionii et Anapii fratrum statuis, et in Sphæram Archimedis Epigrammata, metaphrasi metrica Græca Fed. Morelli Prof. Reg. Decan. reddita. Paris. ex typogr. J. Libert, 4.

EDITIONES sæculi xv. satis exacte et copiose, ut nobis videtur, jam denarraverunt Bipontini; nihil saltem a nostra qualicumque opera suppetitandum manet. Quod ad Aldinas editiones spectat, sæculi xvi. nempe Venet. 1523. duas, ni fallimur, commemorant, Venet. 8vo. 1523. et ibid. et eodem anno 4to. de quibus audi Ant. Aug. Renouard: 'Heinsius dans la préface de la sienne de 1665. en 8vo. dit s'être servi de deux éditions Aldines, Aldina prior, Aldina posterior. Ce seroit deux éditions sous la même date. J'ai cependant examiné à dessein plusieurs exemplaires, sans pouvoir trouver entr'eux aucune différence.'

Varia Claudiani poëmata Runico versu donavit Anglice Thomas Randolph, 1652. (vid. Cibber's Lives, lib. 1. p. 219.) cui forsàn adjicere liceat versus Claudiani de Sene Veronensi. Breve hoc, sed pulchrum, poëma, vel potius longum epigramma, metro Anglico compositum, extat in Operibus Johannis Beaumont, equitis aurati, quæ vulgata sunt Lond. 8vo. 1771. Eisdem etiam Claudiani versus poëta celeberrimus, Abrahamus Cowley, Anglice vertit, non vero, ut nobis videtur, nitide satis aut terse compactos, sed potius paraphrasticos dilatatos, quemadmodum dedit odas multas Anacreontis.

Notant Bipontini Panegyrim in tertium Consulatum Honorii cum notis Vorstii, 8vo. Lips. 1675. Hæc in Bibliotheca Bodleiana, et etiam separatim editio Claudiani Epigrammatum cum notis ab eodem Vorstio, ibid.

Raptus Proserpinæ in versu Runico Anglicano editus fuit, sed non felicissime, a Jacobo Hughes, in 8vo. 1714. repetitus cum notis inter ejusdem Opera a. 1723. vulgata. Idem vir interpretationem metricam duorum librorum contra Rufinum edidit. Extat in Operibus ejus Londini vulgatis 8vo. 1787.

Versiones poëticæ quorundam Claudiani poëmatum sunt

in miscellaneis interpretationibus, pedestri et Runico sermone, a Gulielmo Warburton. In eodem volumine sunt etiam aliorum Latinorum poëmatum versiones. 12mo. Lond. 1724.

L'enlèvement de Proserpine, poëme de Claudien, traduit en prose François, avec un Discours sur ce poëte, et des remarques. Berlin. 1767.

Gigantomachiaë, poëmatis Claudiani, fragmentum e codice vulgavit, et notis illustravit, et de eodem carmine Lascarisque codice feliciter disseruit Iriarte in Catal. Codd. Græcorum Biblioth. Regiæ Madrit. pp. 215. 216. Vid. Harlesii Breviorem Notitiam Literariam, &c. vol. 1. pp. 729. 730. Erudita est, ait idem Harlesius, commentatio de Claudiano ejusque meritis, virtutibus, vitiisque poëticiis, in opere cui titulus est, Uberioris commentationis de Claudiani carmine, de Raptu Proserpinæ inscripto, Specimen. 4to. Gotting. 1770.

Librorum contra Rufinum poëticam versionem (Runicam) publici juris fecit Gulielmus King, quæ videnda sit in ejus 'Remains,' cum præfatione ad amicum suum Alexandrum Pope, poëtam, dicata. 8vo. Lond. 1782. Hanc versionem, et notatu digna erat, notant Bipontini; sed non ludicram illam ab eodem auctore, imitatoris more, nec quidem notatu dignam.

Explicit Bipontinus Editionum Recensus anno 1760. Sequitur, nempe a. 1784. ipsa Bipontinorum, quæ *eclectica* vocata est, editio. Textus est Heinsianus; editores vero Bipontini in memoria tenentes quod Gesnerus dixerat de Jo. Janssonii exemplari, nempe 'illo non multum esse usum, vix credibile putantem primo relictum esse quicquam post Barthium et Heinsium, at tamen postea multum discriminis notasse, quod accurate persequi neque otium neque studium parcendi oculis patiebatur'—Bipontini, hæc recolentes, textum Heinsii cum Janssonii exemplari contulere, et exinde multum eorum profecit editio. E Mss. variæ lectiones exhibentur, et notitia Literaria bene compacta et accurata præfigitur.

De Walchii Versione Germanica scribit Harlesius : In vertendo melius versatus est Walchius quam auctor Versionis metricæ, Claudian Raub der Proserpina, de qua Harles. alibi. Hamb. 1784.

Claudians Raub der Proserpina ; in 3. Buchern. Hamb. 1784. 8vo. Versio est metrica ; at, ait Klügling, languet.

Versionem Raptus Proserpinæ edidit vir Rev. Ricardus Polwhele, Devonienſis : extat in ejusdem Operibus, 8vo. Lond. 1790.

Carl. Fried. Kretschmann Literarischer Briefwechsel an eine Frindin. 8vo. Zittav. et Lips. 1797. Præter Vitæ Claudiani brevem illustrationem continet hoc volumen metricam carminis contra Rufinum interpretationem aliorumque Claudiani poëmatum. Repetita est 8vo. Lips. 1811.

Les Œuvres de Cl. Claudien, par Lateur, 2. tom. 8vo. Paris. 1799. Hæc volumina omnia Claudiani Opera complectuntur, et textus comitatur Latinus.

Gedicht wider den Rufin. Per J. F. Ratschky. 8vo. Vind. 1801. Hæc est versio Germanica, textu Latino juxta posito. Habet etiam illustrationes ab editore Germanico.

Cl. Claudiani Opera : recensuit, et perpetuis annotationibus illustravit G. L. Kœnig. 2. vol. 8vo. Gottingen. 1808. Hæc editio omnium Claudiani poëmatum est novissima, a peregrinis edita, quam nobis contigit vidisse ; et bene audit. Lectoribus quippe præbet textum correctum, Prolegomena satis ampla, et seriem Rerum Gestarum a Valente usque ad Arcadium et Honorium ex Claudiani Carminibus adornatam et per annos digestam ; argumenta uberrima Libris præfiguntur, et Commentarii lucidi et eruditi textui subjunguntur.

The Rape of Proserpine and the two books against Rufinus, with others, from Claudian. Hæc Anglicana versione donavit J. G. Strutt. Interpres audacem majestatem et vividas picturas poëtæ non satis audacter refingit, laudem tamen meretur versio, quippe poëtica, et elegantia sapient. Præfatorius discursus brevis, occasione aptus, præfigitur, et paucae subjunguntur annotationes. Minora

Claudiani poëmata metro Runico induuntur ; majora in eo quod vulgo vocatur *blank verse*. 8vo. Lond. 1814.

The Works of Claudian in English verse, 2. voll. 8vo. ab A. Hawkins, eq. aur. Versionem textus comitatur in pagina opposita pane ad finem primi voluminis, atque ibi explicat. Versio ipsa in numeris Runicis procedens, etsi pro certo non digna Claudiano, hanc tamen laudem meretur, nempe, eam solam omnium Claudiani interpretationum, Anglicanarum saltem, cuncta quæ Claudiani sint, et etiam quæ Claudiano ascripta fuerint, complecti. Lond. 1817.

Cl. Claudiani Opera, 'ex editione Petri Burmanni secundi, sedula recensione accurata,' nitidis et claris typis expressa. Textus purus, sine notis. 12mo. Lond. 1819.

De pauculis Claudiani portionibus et imitationibus memorabilibus supra dictum est. Addi forsân possint aliæ paucae. Tales sunt, apud Gallos ; Le commencement du Ravissement de Proserpine, trad. en vers François par l'Abbé Michel Marolles : extat in Gallica ejus versione Statii Achilleidos, quæ omnium Marollesii versionum, qualicunque modo compactarum, est rarissima :¹—apud Italos ; in Prolusionibus Famiani Stradæ, Concertatio illa Philomelæ et Citharædi,² omnium Stradæ elegantiarum elegantissima, et non ipso Claudiano indigna :—apud Anglos ; a Description of the Phoenix, a Thoma Tickell, eq. aur. in Operibus ejus apud Minores Poëtas, vol. II. editis : The Court of Venus, a viro Rev. Lawrence Eusden, poëta Laureato, feliciter concinnata : The Court of Venus, a juvene infelicis memoriæ, olim Sidn. Coll. Cantab. alumno, Gul. Pattison. Lond. 1723. Et nuperrime (Lond. 1820) inter poëmata fictitii nominis Poëtæ, Barry Cornwall, Raptus Proserpinæ dramatice exhibetur. At quidem, variæ hujuscemodi portiones vel imitationes annumerarentur : immo ne nostrum ipsum Shakspeare Claudianum sequi dedignatum esse qui-

NOTÆ

1 Si quis de viro ipso et variis ejus	naire Critique, sub <i>Marolles</i> .
Latinorum Classicorum versionibus	2 Famiani Stradæ Prolusiones
plura velit, adeat Nouveau Diction-	Academicæ, lib. II. prolusio sexta.

busdam visum est; comparatione facta inter illius *Perditam* et hujus *Proserpinam* flores colligentes. At pro certo Claudianum sequitur Miltonus in Latinis suis poematibus, præcipue in eo de quinto Novembris, nec minus plane in *Paradiso Amisso*, ubi hortum *Paradisi* depingit et Satana obumbrat. Hic lector sagax discernat quid Miltonus debuerit libris Claudiani de *Rufino*, et pulchro ejusdem poemati de *Raptu Proserpinæ*.

Et hæc de Claudiano, scriptore tam diviti varietate sermonis quam mira novitate rerum insigni, cujus omnia raptim comprobare temeritatis esset, multa non admirari dementiæ; quippe qui, si sæpe descriptionibus luxuriat, et *μειρακιώδης* fiat, et sæpe, multum inter principes et proceres versatus, adulationibus tumescat, et leviter se gerat, magnam tamen apud veteres, nec minus apud hodiernos, criticos laudem obtinuerit; nec immerito; namque hic idem elegantia nitet, majestate incedit, fabulis fecundis et picturis pulcherrimis splendet: omnia ut in uno verbo dicamus, ubi poëta, aulici ambitione fastuque summotis, loquitur, poëticis deliciis, vix ulli secundus, sæpius abundat Claudianus.

RECENSUS CODICUM MSS.

CL. CLAUDIANI

QUI IN BIBLIOTHECIS BRITANNICIS ASSERVANTUR.

Cl. Claudiani Codices in Museo Britannico.

IN *Bibliotheca Regia* 15. A. VII. 6. codex, inter alia varia, continet Claudiani de Raptu Proserpinæ tres libros. Sæc. XIII.

In *Bibliotheca Harleiana* cod. 2753. continet Claudiani Opera in hoc ordine: 1. In Rufinum Lib. duos. 2. De Bello Gildonico Librum. 3. In Eutropium Lib. duos. 4. De Nuptiis Honorii Augusti et Mariæ: Fescennina. 5. In ejusdem Nuptias carmen. 6. De tertio et quarto Consulatu Honorii Augusti Panegyrim. 7. De Mallii Theodori Consulatu Panegyrim. 8. De Laudibus Stilichonis Lib. tres. 9. De sexto Honorii Consulatu Panegyrim. 10. De Bello Getico Librum. 11. Eidyllia, Epigrammata, promiscue. 12. Laudes Screnæ reginæ, uxoris Stilichonis. 13. Epithalamium Palladii et Celerinæ. 14. Gigantomachiam. 15. De Raptu Proserpinæ Lib. tres. Desideratur finis.—Cod. membran. sæc. XV. sine notis, argumentis, et capitum titulis.

Cod. 5198. inter alia multa poëtica exhibet Claudiani de Raptu Proserpinæ Lib. III. Chartac. sine notis, sæc. XV.

Cod. 3520. in tomis duobus. Continentur, inter alia, in tomo primo Inscriptiones, Epigrammata, quorum nonnulla (art. 3.) sunt Claudiani.

Inter *Codices Burneienses*, Claudiani Opera, membran. circa sæc. XIV. cum variis collationibus ad paginas editionis P. Burmanni secundi, Amstel. MDLX. Quæ sequuntur transcribimus ex folio raso sub initio codicis: ‘ Ms. très

précieux par son antiquité, ainsi qu'à raison des changements qu'on trouve qui ont été faits très mal à propos dans presque toutes les éditions qu'on a données de Claudien. La première et la seconde sont les plus exactes. Celles-ci même ne sont pas toujours bien conformes à notre manuscrit.'

Codices Oxonienses.

In *Biblioth. Bodleiana* F. 2. 16. Claudiani Opera, cod. membran. illumin. cujus fere dimidium habet notas marginales. Continet de Raptu Proserpinæ tres Libros : In Rurinum Libros duos : In Eutropium Libros duos : De Bello Gildonico Libros septem : De consulatu Honorii Libros tres : De Laudibus Stilichonis : Fescemina in Nuptias Honorii et Mariæ. Desiderantur plurima.

Claudianus de Raptu Proserpinæ, membran.

Claudianus de Raptu Proserpinæ, cum aliis. Incipit Claudianus in fol. 58. Sub finem : Explicit Claudianus, cujus opus est laudabile.

Hos notamus Bodleianos, ut ordinem quem in Codicibus Oxoniensibus adhuc secuti sumus hic etiam sequamur ; et nil obstantibus iis quæ Heinsius de duobus Claudiani Codicibus Bodleianis jam prædicaverat.

Nicolaus Heinsius ait : ' Proximas partes [n. Isaaci Vossii Codici quem ante descripserat] facile sibi vindicabit Bodleianus Oxoniæ in Britannia Codex, qui annorum ætatem quingentorum præ se ferre nobis est visus.' Prodiit Claudianus ab Heinsio editus primum a. 1641. Stetit opinio viri docti qui ex officio, ideoque proculdubio magis severe, hunc codicem inspexerat.

Idem vir doctus adjudicat a Claudiano elegiam de Phœnice (in fine Claudiani operum a nobis impressam), Lactantioque mallet assignare, quippe quod, inter alias causas, in quibusdam codicibus antiquis nomen ejus in titulo præferat. Argumenta Heinsii, ut alia taceamus, vix satis valida nobis videntur. In antiquis, immo antiquissimis, codicibus, tam

Græcis quam Latinis, tractatus et poëmata auctorum diversorum sæpe commiscuntur; et cuique suum dare artis est eritica. Lactantii editio optima, Lugd. Bat. carmen hoc operibus Lactantii subjungit, sed a Lactantio abjudicat, atque auctori incerti nominis assignat. Non tamen Claudiano nostro hoc poëmatum adjudicare cupimus. Carmina duo sunt, ut bene notum est, de Phœnice, ejusdem argumenti, æconomiae, spiritusque poëtici, redolentia. Cum vero non possimus opinari, Claudianum duo carmina de eadem fabula, et ejusdem materiae, composuisse, cum Gesnero putandum est, unum alterius imitationem fuisse. Rhythmus elegiae, ne nimis simus, non videtur esse Claudiani. Dum hæc sub prælo sunt, rogat vir amicus, an talem prosodiam sub initio pentametri exhibuisset Claudianus:

‘Duodecies undis irrigat omne nemus.’ vs. 28.

Codices D’Orvilliani. x. 1. 6. 13. cum aliis collationem continet Claudiani in Rufinum cum Ms. Parmensi, pp. 5. et Raptum Proserpinæ cum Codice Mediolanensi pp. 5.

x. 2. 2. 1. Claudianus in usum Delphini 1677. cum variis lectionibus Mss.

Claudianus apud Colinaëm, Parisiis 1530. Svo. cum notis Thomæ Marcyllii, e codice, ut videtur, Lugdunensi præcipue ductis.

Codices Cantabrigienses.

In Bibliotheca Domus S. Petri Codex 1666. (ut denotatur in Catal. Mss. Angliæ et Hib.) continet, inter alia, Claudiani de Raptu Proserpinæ, art 4. et 1687., unum Librum. Idem Catalogus notat (in num. 6106. 272.) inter Codices Thomæ Gale Claudianum poëtam, in membranis antiquis. Hic idem nunc asservatur in Bibliotheca Collegii Sanctæ Trinitatis, cui, ut jam diximus, T. Gale moriturus codices suos legavit.

Extat in Bibliotheca librorum quos Matthæus Parker, Archiep. Cantuar. sub regno Elizabethæ, Collegio Corporis Christi et B. Mariæ Virginis, nunc *Bene’t College*, legavit,

codex in 8vo. oblongæ formæ, Claudiani Operum, sæc. XIV.¹ Olim fuit apud Danielem Rogerium.

Hactenus de Codicibus Cantabrigiensibus; publica enim Universitatis Bibliotheca Claudiani nullum possidet Codicem, et si in una vel altera Collegiorum Bibliotheca unus vel alter lateat, quod non opinamur, nos effugit.

Codex Edinensis.

In Bibliotheca publica apud Edinenses, quæ vocatur *The Advocate's Library*, est Codex in Pergam. in 8vo. qui continet Claudiani Opera, superadditis Ovidii Fastis.

Codices in Biblioth. Archiepiscopal. Lambeth.

In Bibliotheca Palatii Lambethini, nempe Archiepiscopi Cantuariensis, est Codex Ms. 421. 6. qui, inter alia, continet Florilegium ex Claudiano, Horatio, et Ovidio. Membran. sæc. XIV.

In eadem Bibliotheca, si de contrariis dicere fas sit, extat poëma illud celeberrimum, quod inter delicias fuit sæc. XIII. Anti-Claudianum, auctore Alano de Insulis. Ad hoc poëma quæ Chaucerus noster dicit referenda sunt:²

And then thought I of Marian,
And eke of Anti-Claudian,
That sothe was their description
Of all the heven's region.

Temple of Fame, B. II. xs. 478.

Codex Greshamensis.

Catal. Mss. Angl. et Hib. assignat 3135. 236. Claudianum poëtam Libris Mss. Bibliothecæ Norfolkensis in Col-

NOTE

- 1 In Catalogo Nasmith. CCXXVIII. bethini a viro docto, H. I. Todd,
2 Vid. Catal. Mss. Palatii Lam- Librario.

legio Greshamensi apud Londinenses. Isti Codices, numero quam plurimi, quorum multi pretiosi et classici, ab hoc cimelio longo jam tempore, ut jam indicatum est, sejuncti, libris tantum impressis ibidem reservatis, in Museo Britannico nunc restant: et eundem in suo loco inter Musei Britannici Codices supra descripsimus.

Codex Vigorniensis.

Bibliotheca Ecclesiæ Cathedralis apud Vigornenses Codicem antiquum tenet, qui, cum aliis, multa classica complectitur, inter quæ Claudiani carmen memorari debet de Raptu Proserpinæ, et propterea hic loci iterum notandus est codex; quippe eundem antehac indicavimus.

Hactenus de Claudiani Codicibus in Bibliothecis Britannicis: lectores autem oramus in memoria tenere quod, ni fallimur, eos jam olim submonuimus, nempe observationes quæ præsentì vel alio tempore de Codicibus Britannicis inquirentibus oblatae sunt, publicis tantum librariis esse referendas. Quippe publicæ, ut quæ bono publico destinatae, doctorum usui, ut opus sit, et loci vel temporis opportunitates se præbeant, sunt accommodandæ. Privatae privati sunt juris; non quibuslibet literarum privilegiis subjiçendæ, nec ad libitum adennndæ, aut temere consulendæ. Si quis igitur doctus tales vel legendo norit vel ipse possideat, ne nos, talibus, nempe privatis, sub silentio præteritis, incuset aut negligentiae vel ignorantiae. Quæ non nostri sit investigare, non culpæ est ignorare, et in iis perscrutandis quæ forsàn inveniri non possunt, imprudentis foret animum nimis sollicitare. His vero dictis, nil prohibet, si quid momenti vel curiosius, etiam privati juris, liberalitate virorum doctorum inopinato se nobis offerat, quominus cum lectoribus nostris rem communicemus.

Et dum Claudianus sub prælo currit, redit occasio in memoriam ea revocandi quæ in alio Recensu jam ex parte dicta sunt de publicis bibliothecis: non omnes enim et singulos eorum codicum qui contineantur in illis nos dedisse putandum est; pro certo Catalogum Mss. Angliæ et Hiberniæ, cui tamen quædam debemus, non ducem sequimur, nec tuto quidem sequi potuissimus. Ne quis temere credat quam defecerit, etiam ab initio, hic catalogus, consulat viros qui in hoc Marte multum laboraverunt, multumque perfecerunt.⁵ Novus ordo in Biblioth. Bodl. ortus est, innumerus pæne Codicibus⁶ adjectis, quotidie etiam crescentibus. Privatæ Collectiones, Vossianæ, Cottonianæ, Sloanianæ, et ceteræ, varios casus subierunt, vel publici juris factæ sunt,⁷ vel in aliorum privatorum possessionem transiere. Nonnullarum publici nominis, et Mss. refertarum, nulla est mentio:⁸ et dum multi codices ex una publica in aliam migraverunt, alii multi, notati in isto Catalogo, nunc omnino delitescunt. Exinde res huc redit, multos codices, de quibus ille silet index, nos descripsisse, et alios, quos ille notat, nos omisisse.

NOTE

5 A Casleio de duobus Catalogis Codicum in Biblioth. Reg. quos Catal. Mss. Angl. et Hibern. memorat, observatum est, indignissimos esse qui vulgarentur (vid. Casleii præfat. libri sui): et in præfatione Catalogi Librr. Mss. in Corp. Christi Cantab. de hoc Catalogo Nasmith iratus pæne loquitur: 'plus-quam centum codices omittuntur, et reliqui nulla fere diligentia describuntur.'

6 Nonnullis, qui nostris Recensibus jam materiam suppeditaverunt, adjicere debemus Mss. a cl. E. D. Clarke comparatos, et in Biblioth. Bodl. nunc asservatos, si modo causa addendi, suo loco omissum, Codicem membranaceum in 4to. J. Caesaris et A. Hirtii aut Oppii Commentarios

continentem. Inter Clarkianos Codd. 26.

7 Simili modo Codd. Bibliothecæ Norfolkensis, olim in Collegio Greshamensi, nunc in Museo Britannico asservantur; Mori Episcopi Norvicensis in Biblioth. Publ. Cantab. et Thomæ Galei in S. Trin. Cantab.

8 Scotiearum nempe: S. Trinitatis Dubliniensis Bibliothecæ, ne dicamus de splendidis Fagellianis Librr. impressorum additamentis, adjecti fuerunt multi Codd. Mssti. Et satis sit in alio loco dixisse, prius Catal. Mss. Angl. et Hibern. exaratum fuisse, quam Muscum Brit. constitutum esset.

Levia quidem hæc, ut quibusdam videatur, sed notatu digna, non solum ut alii de nostris recte judicent, sed ut de suis caveant; ne ipsi, quod nos sæpissime, post requisitionem factam, elaborasse frustra seprehenderint. Et etiam intra spatiolum hujusce de Claudiano Notitiæ orta sunt nonnulla, quæ observationum hujusmodi suppeditarunt argumenta.

INDEX

IN

CLAUDIANUM.

Numerus prior Carmen, posterior Versum designat.

- A** STIRPE recisis 3, 56 stirpe metas
20, 146 puero 21, 40
ab hoste timor nullus 5, 298 ab omnibus
unum te docebo 28, 437
abdedit divitias antris 1, 42 pignus 33,
178 abdita solertia 17, 41 vita lustris
36, 41
abegit Sirenas 36, 190
abiectis quo leges poli, quo jura deorum?
36, 273 quo sensus pii? 39, 4 abisse
minas 19, 4
abies apta fretis 35, 107 umbrosa 36,
349
abjurata Libyæ arva 28, 110
abluitur fontibus 31, 100
abnuat non eorum sibi hostem 5, 72
opem 28, 593 non abnuat vinci hortos
35, 80
abolete pudorem 26, 563 abolere nomen
stirpemque 26, 99
abripit licentia vite 1, 153
abrupit in fila querelas 36, 160 abrupta
soporem 3, 212 in abruptum
fertur 20, 124 abruptum flumen 49,
40
absconderit Iden 36, 140
Delph. et Var. Clas.
- absens doce 41, 20 in absentes acer
linguæ 20, 380
absolvit deos 3, 21 absolve triumphos
sontes 28, 406 absolvens puppisque
moras crimenque pudoris 29, 30
abstrusa in rerum ratione 17, 148 abstru-
sos sinus 49, 42
Abundanti furiis (viri nomen) 18, 154
abundat candor sanguine 10, 269
abundans pietatis 8, 113 corporis
20, 380 abundantis fati 26, 110
Academia migrat in Latium 17, 94
accedis gener Augustis 21, 79
accelerat præcepta 33, 227 accelerant
gradus 50, 6 acceleravit equis citatis
26, 589
accendit prælia 3, 300 voce cohortes
5, 173 clientes 5, 296 Venus 14, 12
diem 17, 78 ardor 28, 332 alio de
lumine tædas 29, 189 stellas 33, 252
accendere terras bellis 5, 9 accen-
ditur religione loci 36, 357 accensus
annis 49, 74 accensæ malo 36, 256
accenso aequore 36, 446
accepit sonitus 1, 209 accipe principium
rursus 44, 53
Ind. Claud.

- accingar lustrare diem 36, 316 accingere mecum 3, 337 vecturus dominam 10, 141
 accipiter ferus 41, 81
 accinet te 29, 111 accini imperat 33, 77
 acclamant concilium 5, 317
 acclinis genitrix auro 8, 139 capulo 26, 187 florum cumulo 31, 1 acclines humeros 1, 115 accline columnis templum 11, 90
 accommoda fraudi vallis 8, 327 res turbæ 3, 112 bellis ornus 35, 107
 accommodat aures 15, 426 usum sylvis 36, 366
 acer linguae 20, 380 acribus austris 3, 91 acrior voto 3, 354
 acerbat vulnus 3, 182 acerbant crimen 35, 208
 acerbum munus 3, 168
 acervis tepidis 20, 111 acervos exsangues 8, 172
 Achæmenio de Tigride 10, 221 regi 36, 261
 achates calcatur 10, 92
 Acheloides sublata 36, 254
 Acheloius decolor 29, 174
 Achéron obmutuit 33, 87 mollescat 33, 225
 Acheronteos fontes 35, 351
 Achillea hasta 38, 46
 Achilles hausit præcepta 7, 60 atrox ignovit 39, 13 Achilli tenero 5, 180 degeneraret 8, 367 proprio 11, 7 irato 21, 99 Memnon prostratus 21, 268 dilecto 72, 2 Achillem flavum 8, 557 venturum 9, 19 tenerum flammabat 10, 16
 Achivæ gentis 20, 214 plagæ 28, 440
 Achivis campis 26, 561 Achivos inter reges 72, 7
 Achivi mereantur caput 5, 425 Achivis attritis 10, 179
 acies sidereæ 1, 23 si collata fuisset 5, 186 fulgida ornatu Martis 5, 351 adversas 7, 91 quæ montibus aptæ, quæ campis 8, 327 collata 15, 387 polluat 18, 286 stratas 20, 463 inter geminas 21, 151 tam subitas exiluisse 21, 319 formosa Diane 21, 258 Romana 76, 631 stupet igne metalli 28, 51 trepidans obtunditur auro, ibi inter socias 28, 101 pulchras errorum 28, 624 vesana Gigantum 36, 196 per famulas 41, 88 non fixa manet 45, 17 acie nobiliore 6, 12 victi 19, 17 pulsare rebelles 21, 238 aciem eludant 17, 107 armatam 18, 511 mittebat 21, 147 in aciem ruunt 33, 38
 Acin prope flavum 36, 332
 acta Probi 1, 57 actis felicibus 18, 396 omnibus 22, 31
 Actæa juga 36, 51
 Actæona mutatum 5, 419
 Actia littora 26, 185
 actus Herculeos 3, 281 totos perspexit 5, 481 varios gesserit 15, 291 priores 17, 145 in similes tendit 19, 75 in quales se diffundat 20, 120 veteres prosequar 21, 11 Herculis 31, 29 actu alio dellexerat aquas 8, 481 toto carminis 29, 19 longe spiraminis 48, 36
 acuere rubores 83, 4
 acumen mentis non leve discurrit 35, 201 in extremum producit 45, 16
 acus auget meritum 8, 589 acu distinguit caput 10, 281 insignibat 33, 217 Idalia 35, 16 Assyria vestem signatur 41, 87
 ad prima (i. primum) 3, 165
 adequat te meritis 8, 430
 adamas laxavit postes 22, 444 adamante coruscat 1, 99 nodavit comas 3, 119 solido rigens 5, 470 notabat voces 15, 202 gravem hastam 20, 166 mansuro ligat 22, 39 rigentes muri 26, 213
 addictus reus 28, 279 addicto censu 17, 231
 addit vulpibus fallaces 5, 481 addunt flammæ vultibus 35, 324 addidit hinnitum ferro 28, 573 adde parum 18, 205 unum precibus 22, 387 addite numina rebus 35, 372 addere cursibus nomen 1, 10 addi nihil ultra potest 31, 93
 Addua visu ceculus 28, 196 spumiosior 28, 458 celer 28, 488
 adduxere curas 36, 19 adductus ensis 18, 513 adducto arcu 101, 72 adductis nervis 5, 439 habenis 44, 48
 adegit sub juga 29, 120
 ademi te crudelis ego 36, 420
 Adherbal solio pulsus 15, 409
 adjicias hoc donum 1, 111
 adiret tacito passu 28, 509 vix adeunda deis 22, 125
 aditus sequendos 26, 287 aditum angustant 1, 105 ante tuum 28, 278 aditu clemens 28, 550 tentare 33, 161
 adjunxit virum natæ et aulæ 21, 91 adjuncta Tonanti 1, 128

admirantur nocentem 20, 227
 admiscet viva sepultis 35, 222 admiscet probra 18, 431
 admittit viam 28, 503 oculos 35, 114
 admittet hastam 11, 15 admittentia cultus non mortales munera 39, 31
 admoduletur Padus 12, 15
 admonet sic usus rerum 28, 129 laborum 28, 257 flammam 41, 61 admonuit gentes 21, 97 admonita feritate 101, 92
 admonitor facti 22, 155
 admoberat agmina muris 28, 143
 adnugit Apis 8, 576 omnibus (Ceres) 36, 143
 adnatat umbra fretis 36, 414
 adolere lucos flamma 10, 210
 adolesci in ostro patrio 8, 125 adoleverat annis plenis virginitas 33, 130
 Adonidem reversum 11, 16
 adoptat te patruus 29, 101 adoptans in nomen 28, 418
 adorea hæc veterum revocavit laurus 21, 384
 adores dominum 22, 72 adorat submissus 7, 122 adoret te Tiberis 28, 425
 adorant regis iter 14, 80 adorent annum 28, 656 adorabunt nomen 10, 278 adorata plebis 28, 616
 adsis faveasque 35, 78 adest totus oculis 21, 5 affore bello norat 3, 321
 advena Arcæus 20, 158 Alpheus 35, 60 non novus 101, 6
 adventat Stilicho 28, 456
 adventus tuus 26, 447 sacra 28, 125
 adventum optat 1, 242 acerbum 20, 504 urbi largire 22, 388 petiere 21, 54 negatum flagitat 28, 333 dei 33, 9 adventu dignata 10, 29
 adversa signa furori 3, 266 Catonis 8, 411 fronde 36, 393 adversi Mauri 15, 380 in adversis major micuit virtus 21, 286 adversis ignibus 1, 24
 advertere oculos 1, 196
 advexit Musas 23, 19 advexisse prædæ 36, 337
 advigilat vallo 20, 419 stupris 22, 140
 adulantes tituli 20, 79
 adulter obscænus 15, 166 corripit utrum 17, 305
 adulteriis crevit 18, 100
 aduncis peltis 35, 62
 advolat nuntius urbem 1, 174 auras Veneris 7, 165 nuntius 20, 474 una Naiadum 28, 153
 advolvere carmen in unum 21, 11 advolvitur genibus 36, 298
 adytis penetralibus 21, 60 effunditur Echo 28, 33 exilit 33, 212

Æaciden Pyrrhum 26, 125
 Æacus pater horret 5, 156
 ædes latas 3, 213 dilectas 17, 278 suas mirari 20, 340 vacuas 20, 512 amplas sibi posceret 28, 3 subnixas jugis 28, 49 effulgere matribus 28, 546
 angusta dea 33, 290
 ædificet culmina 22, 188 ædificent corpora 17, 324
 Ætæam petens 26, 3
 Ægeon cruentus 33, 46 Ægeonis centumgemini 36, 345
 Ægeus ridet 1, 190 non æquet 20, 333 horruit 37, 117 Ægai timor 10, 162 Ægeæ turbine 21, 287 stagnantior 47, 38 Ægeos portus 20, 246 Ægeas hyemes 32, 12
 ægida exasperat signis 7, 193 fulvam pererrans 8, 164 percutit 20, 161 Palladis 24, 211 iratam sentiet 36, 60 posuisse cruentam 36, 336
 ægra spes 10, 14 ægro luxuriante 49, 100 ægris sitientibus 27, 9 animantibus 44, 9
 Ægyptius rex 20, 252 Ægyptia tibia 8, 575 rura 15, 61 somnia 18, 312
 Ægyptos sine nube ferax 47, 5 secura poli, ibid. Ægypti sagacis signa 3, 118 Ægyptum irriget 26, 57 per Ægyptum clara urbs 41, 89
 Ælia proles 28, 120 series 29, 56
 Æmilios inter 18, 439
 Æmonii 26, 165 Æmonium Ceten 37, 66 Æmonii ab oris 5, 278
 æmula pars 24, 36 nature manus 68, 14 æmule parentis 31, 47
 Æneas piavit 21, 98 Æneam provexit in astra pater 50, 38
 Æoliis cavernis 26, 224
 Æolus ventis fræna remittat 5, 23 fundit hyemes 7, 97 adversus ahenos objecit postes 33, 74 sese probat 39, 35
 æquævus genitor 98, 4 æquæva cum majestate creatus 8, 122 polo urbs 26, 54 æquævi principis annis 28, 547 æquævum caput 1, 220 nemus 52, 16 æquævas visere 20, 373
 æquale veris 26, 27
 æquat stellas 44, 11 æquent ingluviem 20, 334 æquavit valles stragibus 21, 132 æquavere jugis 1, 111 æquare supplicii favorem 5, 422 non æquare fatetur 24, 361 æquantia ripas stagna 49, 51 æquatura fauces 20, 378 æquaris fratri 8, 170 æquatur campo 15, 386
 æqui gloria 20, 204 æquum protulit

- 1, 237 ex aequo dividis 22, 93 aequior patribus 21, 45
 aquor tectum 5, 123 devotum 10, 176
 frugibus aptum 18, 355 tutius terris 19, 51 magnum panditur 21, 22
 Siculum 1, 9 mobile 5, 39 claudunt 22, 211 armatum 26, 1 in medium dilapsus 37, 111 medium invidet 40, 55 defectum cultoribus referens 47, 37 exarmatum 85, 1 discit servare quietem, ib. aquoris rubri recessus 5, 213 unda 95, 14 in aequore quacunque it 36, 413 aequore tranquillo 1, 216 multo spatii 5, 172 subito 17, 331 levat solem 29, 51 montes interluit 33, 115 vetito 35, 189 accenso 36, 116 summo Oceani 11, 1 aquora Cocythia 5, 172 rubra 7, 210 praeupta 15, 112 per immensa 15, 500 hyberna 17, 195 trans alta 20, 509 floribus indueret 21, 86 trans diversa 26, 108 utraque discriminat 28, 290 spumantia cedunt 29, 125 fumantia 33, 21 quicquid salis verrunt 35, 295 per longinqua 36, 363 prosperiora 10, 60 ligat margine 49, 41 trans aquora verte 20, 150
 aequorens populorum 5, 378 aequorei Jovis 17, 282 patrum 29, 124 proceres 36, 11 aequorcas alni habenas 8, 122
 aër, vestis decorum 1, 21
 aër terras ambitque velutque 8, 289 jucundior 10, 238 inscribitur 15, 478 pestifer 15, 514 princeps rerum 17, 70 vernus 17, 197 jaculis obtexitur 21, 258 solito decentior 28, 537 noctem fedavit imbri, ib. praesudat solibus 35, 120 liquidus complectitur 35, 294 pugnae spatium discriminat 37, 74 turbidus spargitur 49, 35
 araria crescunt 8, 499 cumulent 17, 231 lassant expense 22, 145 corruptura fidem 28, 606 undique conveniant 29, 61
 are vetusto floreat 1, 18 attonito 50, 12 in aere colis os sacrum 21, 11 latentes cornipedes 28, 569 ara fumant lupam 1, 99 publica 17, 27 funesta 18, 161 gemunt incudibus 20, 71 fluerent formacibus 22, 177 columnis consita 28, 48 Cybeleia 28, 260 non sonant 33, 209 vestita cibus 46, 12
 arisonas per urbes 26, 231
 asculus frondens 11, 19
 aestas induat te messibus 1, 274 vaga 20, 100 atrox 22, 161 temperiem caelo referret 26, 152 longinqua 44, 27 quod ex fluvio spoliaverit 47, 30
 aestimat se potestas 28, 41
 aestiva relinquunt 15, 175
 aestivus candor 1, 219 Nilus 3, 185 Leo 3, 365 aestivo pulvere 28, 215 sopore 47, 41
 aestuat lorica cursu 3, 353 in aurum 18, 191 curia 19, 58 Argaeus 20, 115 furtim sub pectore 26, 476 Nereus 28, 197 fervore 35, 137 ales 36, 141 vigor 41, 66 radiis potentibus axis 47, 35 sanguine praecipit 48, 46 aestuantes Naides 11, 23
 aestus dubius 3, 72 medios Libyae 8, 27 incertos animi 8, 226 medios solis 15, 317 solabitur pluvius 17, 196 in arcuosos 21, 337 per steriles 21, 277 fastidit amictum 31, 7 mortifer 36, 237 exsuperat 36, 381 ob immensos 101, 12 habet Cretam 101, 128 aestum mentitur 22, 219 secuta 29, 79 aestu pleno Oceani 5, 111 rapido 8, 108 in medio 31, 47 nimio exuberet 33, 161 dubio 36, 322 rapido 19, 61 arcano 57, 7 aestibus nrit Sirius 29, 7
 aetas vestiat ridenti lanugine ora 1, 70 lasciva 1, 153 aurea 3, 51 cessit animo 7, 86 robustior 8, 371 gravibus latet sub moribus 8, 517 incipiens 8, 627 utraque 10, 327 una interfuit 17, 59 protulit 17, 162 fecunda floreat 17, 261 in gremio consumta tuo 18, 66 quod perdidit 18, 97 mixta duplex 18, 469 diluet 20, 23 nubilis xxi, 69. xxix, 159 pristina infloruit 21, 124 luxu mollior 26, 160 fraudata sensibus 26, 521 protinus adveniens 26, 642 maturata 28, 557 conjungit 30, 5 pretiosior 35, 285 lubrica 36, 227 lubrica me duxerit 39, 6 tertia cernit avum 52, 20 aetatis pudor 29, 200 spatium edax 59, 6 vices 98, 10
 aeterno gramine 36, 231 aeternam avem 44, 63 aeternis astris 35, 299 aeternas in moras 12, 6
 aether militat 7, 97 nullis praesentior affuit omnibus 8, 172 sidera parturit 10, 275 mitior 15, 152 complectitur 21, 131 quid velit loqui 26, 230 sollicitus cogitur in nubem 26, 379 suscepit Jovem 27, 19 providus 28, 352 incanduit 33, 250 nobis Phlegra infensor 36, 201 pater affuit 50, 35 in aethera protulit hostes 37, 5 aethera possidet 1, 83 rupit 3, 130 fatigat 3, 371 convertant 17, 105 multo intexit

- limo 26, 193 conscenderat 21, 141
 densum 28, 47 Ausonium 28, 273 de-
 scendit 33, 139 cum cerneret 68, 1 in
 æthere quacunq̃ue it 36, 443 ex
 æthere lapsam 1, 191 ab æthere cer-
 nit 28, 102 æthere vulso 35, 228
 ætherium decus vii, 175. xviii, 168 in
 axem 101, 60 ætherii parentis 5, 145
 vigoris 22, 498 patris 20, 26 ætheriis
 terrena miscens 8, 229 fastis 22, 476
 tropæis 36, 354 ætherias aves 101,
 72 in auras 95, 18
 Æthiopem generum 15, 192 Æthiopum
 vasta 8, 35 æstus 17, 196 campi 18,
 179 vapores 21, 180 vulnera 24, 351
 armenta 24, 337 locus 31, 62 nigran-
 tia regna 17, 16 campos 74, 1
 Æthon puer 31, 140
 Æthon auroræ nuncius 8, 561 sagitta
 ocyor 33, 282
 æthra ab liquida 17, 116 æthram tem-
 perat 22, 7 ad æthram liquidam 15, 468
 Ætna projecta 7, 161 gravis domat 27,
 18 se porrigit 33, 151 Giganteos nun-
 quam tacitura triumphos, ib. linquitur
 33, 188 flebile genuit mugitibus 35,
 8 protulit Enceladum 36, 186 favillis
 novis crevit 36, 399 ab prima 36,
 438 mirata 50, 4 Ætnæ notæ jugis
 36, 330 Ætnam redundantem fran-
 navit 50, 33
 Ætnæa cacumina 36, 334 Ætnæos
 apices 33, 158 Ætnæas in favillas 17,
 72
 ævum exactum 1, 276 longo 3, 58 in
 Latium te confer 8, 400 securius 15,
 107 sparsum maculis 20, 132 in omne
 futurum 28, 602 agas 36, 310 terit
 44, 12 per nullum 101, 87 transegit
 52, 1 in ævum procedat 17, 331 ævi
 defuncti 44, 40 redeuntis 95, 1 ignavi
 senium 36, 21 ambagibus 33, 61 Ro-
 mani 26, 232 cani 24, 106 sedes et
 arcana 22, 415 cum prima parte vi-
 resceret 1, 63 futuri ardor præscius 3,
 145 florem 5, 145 longi dedecus vii,
 65. xv, 278 cursibus 8, 621 longi
 labor 18, 288 quanti canities 18, 476
 continui 20, 59 gurgēs corruptior 22,
 116 maturior 22, 348 immensi 22,
 426 ævo læto aderit 3, 372 manda-
 verit novum 17, 68 obsitus 18, 170
 nimio 24, 306 ab tenero 26, 493 toto
 28, 56 tenero 28, 424 primo 35, 51
 affatur agmen 10, 189 affarilicet 22, 163
 palam populos 95, 6 affata querelis
 gratis 22, 278
 affatus mihi non ullos dirigit 41, 1 affatu
 fallere cuncta solebat 5, 367
 affectant alii quicquid 10, 322
 affectu sanguinis 69, 2
 affirmo prædam 36, 304
 affixæ truncis facies 36, 344
 afflavit Romam meliore juvenia 15, 208
 te Gratia 29, 89 afflatus vicino sole
 15, 348 afflata sidera 33, 1 nox rotis
 coruscis 14, 6 afflatum nihil vivit 36,
 240 afflatus igne tholos 49, 62
 affligit egestas 26, 94
 affulget Apollinis arcus 21, 60
 Africa 1, 60 annexit lauros 8, 25 con-
 tusa genas 15, 436 nec te patiemur
 inultam 15, 205 famulabitur Roma
 15, 207 Mauri fuit munus 15, 283 tu-
 tior fratri redeat 15, 321 pallida 15,
 374 accesserit 15, 453 Latio reddita
 24, 19 bellum cinxerat armis 21, 275
 calido rubicunda die 22, 257 donat
 aristas 22, 392 tremuit 24, 105 red-
 dita bellis 28, 366
 Afris donitis 15, 84 vicinior 15, 510
 Agamemnoniam classem 15, 484 Aga-
 memnonios inter penates 3, 82
 Aganippæa unda 29, 8
 Aganippe fluxit largior 17, 272 doctum
 fluens 40, 64
 Agave cantatur 20, 364
 ager fecundus 3, 190 discernetur nullo
 limite 3, 381 Thessalus 5, 43 dives
 frugum 15, 509 omnis resonabat 31,
 25 florebit 33, 197 serenus albet rore
 36, 233 omnis fluctuat 47, 40 agri
 squalent 18, 244 agris reddidit colo-
 nis 8, 57 flaventes 35, 121
 agger odoratus 44, 59 aggere conspicuus
 princeps 15, 425 ab aggere prospexit
 1, 230 ab ambusto 3, 120
 aggerat portenta monstris 18, 237 undas
 cumulis 20, 439
 aggredior latebras monstri 15, 362 ag-
 gredieris metuenda viris 8, 372 quem
 aggrediar prius? 1, 29 aggredimur
 subitæ 36, 248
 agit spes anxia mentem 1, 66 lucos 24,
 303 ductor turmas 44, 84 ardor lapi-
 des 48, 56 quid agam? v, 14. xlii, 7
 brumam 74, 2 neu agas dubie suspe-
 ctus 8, 278 ævum 36, 311 agat me
 medius limes Olympi 15, 149 civem
 22, 168 quid? 36, 291 agebat voti
 ignarus 29, 83 egi sub juga 22, 290
 egit illum amor 3, 282 vias longas 8,
 101 nimbos non Boreas, non Sol 8,
 181 te (victoria) placidis moribus 24,
 216 dies 28, 57 chelys fidibus Mau-
 rum 28, 123 flamma polum 33, 251
 egerit me devius ardor 39, 7 egisse
 notos 3, 232 agentes prælia 1, 78

- aguntur trans Phasin 18, 245 agi promissa minasque, tempus 15, 427 acto largius terro 26, 122 actum si quid flagrantius 30, 296 vel toties cursibus 44, 28 agendi fellii 20, 325
- agitabat Maiores Austrum 24, 270 agitatibus equum 19, 56 agitare feras 37, 122 agitata res tumultu 36, 7
- agna aquarum, quid? 8, 481
- agmen rerum 26, 78 violenter adorti 26, 252 exertum 28, 299 percurreret 28, 460 in terrificum 37, 75 agminis natarum una 36, 58 agmine tesso 28, 218 inferno 28, 323 casto cinxerunt 35, 322 agmina armata clientum 5, 76 Eoa 2, 162 flava 8, 54 duris exerce studiis 8, 329 suspensa 8, 515 quanta producant 17, 69 moveri jubet 20, 408 deleta 20, 161 nigra 21, 265 casa 26, 34 objecta Sigambriis 26, 419 tota nutassent 26, 595 Thracia 28, 473 revoluta 28, 637 duxit 29, 191 fortia turbat 35, 143
- agna lupulatus praebuit 34, 26
- agnoscisne tuos Penates? 28, 53 agnoscit manus arcum 17, 488 pagina mores 17, 255 agnoscat fratrem 15, 414 quid terra potest 37, 17 agnosce tandem 3, 59 agnovit triumphos novos 4, 11 patris curam 29, 186 tumultus dubios 35, 151 agnovit semet 8, 225 agnoscere dubio visu 36, 91
- agrestem dudum cogis 17, 174
- ahena lux 7, 131 aheni Assyrii spumis 35, 96 alicna segetis 17, 317 alienam effigiem 25, 7 ahenis trabibus 33, 244
- Ajax Eutropii 20, 386
- ala Armenia 5, 108 comites 8, 541
- Ala Getica 20, 176 sudant 29, 62 solita transcurrere nimbos 44, 39 vix ima tolluntur humo 44, 40 alis aequalibus 16, 13 roseis pavonum 18, 109 nigrantibus 18, 348 velorum scissis 28, 138 rapidis sublata 36, 251 in coloratis 94, 1 alas veloces concutit 3, 122 Sarmaticas 7, 148 famulas 8, 558 explicat 10, 48 tenebris obscurior 20, 231 crinibus rutilantes 21, 38 sacras pandet 24, 201 nigrantes 26, 201 equitum 26, 174 extentas 28, 175 pandit 35, 97 fulminis pacificas 35, 229
- Alamannia supplex 8, 419 tuis signis 24, 234
- Alamannorum spoliis 24, 17
- Alanus Maecia bibens 3, 312 patiens ditionis 26, 581 Alani transistis 8, 487 stridor venientis 21, 109 calor 28, 224
- Alanæ gentis 26, 583 Alanis impa-
- catis 5, 271
- Alaricus en! 28, 155 Alarici rabies 26, 434 Alaricum Peuce nutrierat 28, 105
- Alarice, res tuas 26, 492 rumpe moras 26, 546 quis tibi dolor 26, 623 properas reverti 28, 181 te caperet 28, 223
- Alastor Datis nota signatus 33, 281
- albet annis 28, 519 ager rore 36, 233 albet ossa 36, 342
- Albis serviet 10, 278 Albin liquere 8, 452 per medium 21, 226
- Alcides pulcher sudore palæstræ 8, 533 ducit cohortem 15, 418 victor 29, 174 missus 34, 9 reddidit arces 39, 15 mihi carmen erit 101, 10 Alciden posce palæstras 17, 287 duxerat fama 101, 134
- Alcinoë genitum 29, 142
- Alcmena, ne tibi faciant pavorem 101, 48
- Alcmena ovanti 8, 536 Alcmenam tendebat onus 101, 22
- Aleoneus per stagna Tyrrhena, cucurrit 36, 185
- alea nec totis castris constitit 21, 365
- Alecto atrox iii, 26, 41 invisit 33, 278
- ales non admittitur 10, 62 litera 15, 477 Libyæ 20, 310 fama 22, 408 ignea 22, 420 victoria 28, 597 Cylleus 33, 77 longeva 35, 83 aestuat 36, 141 Titianus 44, 7 alite querula 14, 21 monstrant ventura 22, 216 alitum suspensa cohors 44, 77 alitibus secundis 7, 9
- Alexandro prostratus Porus 21, 268
- alga in Ionia 7, 197 in rubra 48, 15 algæ virides ridebunt 3, 387 divitis 8, 597 algam cautibus illidi 33, 255 algas alternas 10, 157 per algas extensa jacet 46, 9
- alget Trionibus proxima 20, 238
- Alia mona rapidum 26, 179
- alienent sensus 22, 19
- alienus ignis 3, 9 aliena principibus 10, 262 alieni cœli 17, 11
- aligera e plebe 34, 139
- alimenta dubitanda 15, 103 natis paret 26, 329 vaporis 44, 16 aspera fusa per artus 48, 19
- alio: ex alio se quisque facit 87, 6
- alipedis terga 74, 2 alipedum iugas 22, 472
- alit: quicquid alit tellus 35, 295 alebat bellum insidiis 21, 276 aluit Bellona 26, 34 aluisse fluentis 1, 236 alitur rumor 3, 70 ali parvo 15, 105 aleudis odiis 22, 16
- allatret Sirius 22, 466
- Allia renovet pugnas 15, 124

- allicitur fastidire 22, 42
 alligat pectora merces 8, 502 Istrum
 glacie 20, 165 vox blanda carinas 36,
 258
 allocutio Imperatorum pro tribunali 5,
 382
 alloqueris alto fastu 22, 159
 alloquio gravis 36, 287 alloquiis edomuit
 21, 197 hærere 29, 139
 alludere umbras videt 5, 328 alludens
 genitor 28, 83
 Almonæ prælato 15, 119
 alnus assibilat alno 10, 68 alni plenæ 8,
 625 arbiter 21, 286 alno plena 5, 503
 alnum committere flatibus 32, 3 remi-
 gat 35, 178 alnis electriciferis 12, 15
 Alnus asper genuit 26, 68
 Alodæ pervenire 26, 74
 Alpes trepidas laxaverat 1, 74 angustant
 aditum 1, 105 edonitas 5, 1 transgres-
 sus erat 5, 121 bis rupinus 5, 389 in-
 vadi faciles 7, 89 hunc habet 8, 93
 gelidas 8, 357 si pateant 8, 390 nubi-
 feras viii, 412. xxiv, 307 clarescunt 10,
 185 transeat 18, 132 obstant 22, 111
 exegere supplicium 26, 191 post ruptas
 26, 261 ignotas invaderet 26, 283 post
 apertas 26, 471 fregi 26, 532 per alias
 26, 642 notas aspicit 28, 266 ruptas
 spirans 28, 442 quatit 39, 37 non irruat
 barbarus 77, 5 ad Alpes ecurrit 15,
 376 Alpe ab rupta 15, 82 ab fron-
 dosa 24, 285 Alpius procedere 20,
 505 reclusis 26, 198 ruptis 26, 547
 Alpheæ Pisæ 15, 483 Alpheas ripas 26,
 575
 Alpheus rubuit 4, 9 angustus acervis
 Geticis 21, 186 advena 35, 61
 Alpinus apex 12, 9 Alpina nive 17, 307
 glacies xxv, 176. lviii, 1 Alpino vulnere
 21, 317 Alpinum pudorem 26, 563
 Alpinæ nives 7, 99 rupis 24, 241 casæ
 26, 363 Alpinis jugi-8, 106 odiis 15,
 295 Alpinas pruinas bibunt 1, 255
 rupes 5, 304
 altaria spirant fumo 44, 96
 alte levantibus intumuit rebus 1, 39
 alterna morte 33, 58 alternæ Tethyos 7,
 58 aulæ 26, 567 alternam vitam 44,
 26 alternis jugulis lusi 3, 83 alternis
 lactentis 35, 369 frugibus 52, 41 alter-
 nas aves 16, 16 ferit 36, 378
 alternant studiis 22, 269 alternantes co-
 lorum vices 45, 13
 altisoni mariti 10, 27
 altus Jupiter 26, 100 alta cervix 3, 53
 mens 29, 20 vis 46, 18 ad altum vec-
 tus 31, 83 in altum tolluntur 3, 22
 major intrat 49, 29 duxisse ratem 26,
 7 vibratis clypeis 28, 627 fertur 33,
 219 eernentes oculos 35, 111 altum
 latus 7, 102 patrem 22, 62 ab alto
 20, 24 alto de semine fratres puben-
 tes 1, 142 Ionio 47, 38 in alto con-
 dere virus 22, 34 altior omni plebe
 redibis 5, 333 ires equis 28, 369
 cunctis matribus 33, 125 altius nihil
 complectitur æther 24, 131 altissime
 princeps 72, 11
 alumnae lavanti 18, 106 sidereæ 36, 178
 alumnae Rhodani 51, 1
 alumnus Oceani miles 21, 159 alumno
 tanto 18, 385 sordenti 26, 358 alum-
 num pium 44, 19 alumnis parvis 18,
 127 roseis 35, 18 alumnos proprios
 discernere nescit 8, 211 horribiles
 Libyæ 24, 280
 alveus medius interluit urbes 1, 227
 alvo ab cava fagi 35, 126 alvum quatiens
 20, 389
 amaracus mollis 35, 129
 amas mollis 101, 18 quicquid 18, 367
 amas populum 22, 392 amat arbor 10,
 66 te ipse metus noster 10, 332 car-
 men 23, 6 quos servavit 28, 388 ama-
 vit propius quam si genuisset 29, 106
 amabis, quem nunc horrescis 34, 138
 amare inopem 19, 44 timet mater 69,
 2 amandi ignarus 10, 4 amans furto
 gaudet 27, 7 amari non extorquebis
 8, 282 se dilidit 22, 182
 Amazon anus 18, 210 Amazonas sævas
 11, 32
 Amazonidum cohors 35, 63
 Amazonii Ponti 20, 261 Amazonio ritu
 18, 499 Amazonios cinctus 34, 37
 ambages remotæ 1, 35 ambage tacita
 26, 552 ambagibus longis 8, 227 cer-
 tis ævi 33, 61 non ullis 36, 80
 ambigat post talia segnis 26, 549
 ambiguus vitæ 18, 52 ambiguï mares 18,
 462 ambigua matri 8, 210
 ambit Honos virtutem 17, 8 quodcumque
 dies 17, 57 humeros vestibus 22, 365
 non blandius vitulam parens 33, 127
 globus auras 35, 299 æcerulus color
 44, 21 totum complexibus 48, 35
 ambiat te uvis 1, 271 ambirent fulmina
 laurum 28, 355 ambitos a principe
 honores 3, 180
 ambitio nasci 3, 178 avaritiæ nutrix 22,
 114 ambitione potitus 8, 16 mortis
 peti 29, 166
 ambitiosa colus 8, 594
 ambitus demens expellitur 7, 186 obruit
 artes 17, 264 noctis 18, 93 contingere
 dextram 20, 67 procul eret 28, 609
 victus ratione salutis 29, 212 circuit

- 49, 50
ambrosio sinu 10, 110
ambustus ager 3, 120 ambusta favillis
juga 26, 24
amens successibus 28, 441
amentatus puer 17, 322
amentia quiescet 15, 296 petulans 18,
237
amethystus inest 8, 587
amica linquit domum 19, 24
amica insula 1, 189 amicam materiem
48, 42 amicis regibus 24, 185
amicis caris spoliatur 39, 24 amicos
vincit meritis 22, 45
amicitiæ nexus 5, 321 amicitiam testor
42, 6 amicitias receptis 17, 74 ami-
citiis firmat 22, 38 mansuro adamante
ligat 22, 39
amicta illecebris 22, 136
amictus substringit 10, 284 cœculus 22,
249 glaucos 28, 166 purpureos 35,
17 conscidit 36, 119 cognatus 83, 2
sordidus 88, 1 amictum viridem 26,
168 fastidit aestus 31, 6 amictu præ-
cipuo exornat 1, 192 testatur mentem
5, 81 Quirinali 8, 157 Ausonio 8,
566 claro 18, 307 Romuleo 20, 62
Graio 20, 250 madido oneratus 26,
351 ferrugineo 35, 275 refugo 44, 6
amnis pius 1, 97 cbrus 1, 250 reptatus
Achilli 5, 180 rari coloris 28, 517
Volcanius 33, 170 lætatur in antro 35,
70 declinat prodigis urnam, ib. vagus
edidit 36, 270 gelidus decedit 49, 73
accensus fluit 49, 74 amnem per totum
8, 444 gentibus sævum 22, 188 trans-
eat 26, 428 in unum 47, 32 amne
nunc secundo nunc redeunte 28, 497
subacto 29, 177 hyberno 35, 199 eliso
49, 64 amnes accedere 3, 183 cor-
ruptos 3, 304 vagos rapuisse 5, 121
impulsos pluvii 10, 125 docti 17,
273 quatuor procedunt 20, 259 epoti
arebant 21, 171 lugerent 21, 24
servare fidem 26, 47 Graios 26, 515
arescere vidimus 26, 527 exhorruit 28,
145 in refluos 29, 80 mille 36, 16
amnibus fractis 101, 74
amolitur onus 5, 455
amomi mitis 10, 93
amor incestus præda 3, 221 vilis illum
egit 3, 282 principis ullus 5, 15 tuta-
tur 8, 282 festinus 8, 371 risit 10,
47 jactantior explicat alas 10, 48 ni-
mius urget 16, 10 dilapsus 18, 75 re-
cessit 19, 34 cæcus 20, 50 vivis annexus
22, 50 vincit 22, 412 communis mundi
24, 52 quantus proles 26, 305 urget
20, 405 publicus ardescit 28, 63 con-
ceptus crevit 28, 80 fœdus lucis 28,
452 fontis 35, 135 perfidus debilita-
tur 41, 12 notus 50, 37 sævus quid
non cogat? 69, 1 non tolerandus 89,
2 quantus 36, 308 pietatis 40, 48
hortatur, vincat 42, 8 deos cœlumque
et sidera cornu temperat 10, 75 dilap-
sus 10, 97 speculatus 10, 140 flexit
Ditem 33, 27 segnis marcet 29, 227
amoris primus odor 10, 289 primi sus-
piria 35, 274 telis incendit 90, 1 amori
detulit 24, 194 vitam debet 28, 610
amorem dubium lecturus 10, 26 sus-
pensum deludet 22, 398 impendit pig-
noribus 28, 112 amore inconcesso 5,
515 mundus se liget 8, 285 quanto
metuendus 22, 2 munitus 24, 222 pa-
trio complexus 29, 132 in amore
repulsas 28, 361 amores frænæ 17,
99 ad Siculos 21, 187 placidos co-
gnoscit 48, 43 pennati 22, 356 in-
numeros 31, 30 lætantur 31, 110
frænatis truces avibus per nubila vecti,
ib. amorum stimulis flagrat 8, 252 blan-
dorum 19, 63 gens mollis 10, 73 vo-
lucrum comitatus 10, 153 amoribus
primis 11, 41
Amphinomo dicavit 50, 41
Amphionia præferat 22, 170
Amphionia palæstræ 8, 532
amphitheatrali pompæ 17, 293
Amphitrite soror 10, 175 Thracia 26,
337 Nereia 33, 104
amplector præcepta 15, 322 amplecti
nec semel 36, 211 te rursus licebit 36,
435 amplexa fetus 24, 356 amplexus
in mariti ibit 8, 645 aula 26, 454 hoc
promerere 36, 277 amplexu regio 14,
25 arcto gestabat te 29, 97 turpi
arctet 29, 129
Amsanctus flatum repressit 35, 350
Amyclæ trepidæ 26, 193 Amyclis natus
35, 133 Amyclas largitur Phœbus 33,
135
Anapi fortis 50, 41
anceps motus 3, 68 hyems 21, 282 odiis
orbis 26, 565 ancipiti gradu 11, 23
hoc locatus 28, 461 ancipites artes 8,
293
anchora fundaverat puppim 17, 113
Anci pauperis 15, 109
ancillæ euntis 18, 86
Ancyra, tuos ad muros 20, 98
Ancyranum triumphum 20, 416
anfractus raros plagarum contrahit 5, 379
per opacos 35, 156 anfractibus curvis
1, 105 tortis 28, 519
angelus alloquitur Mariam 99, 1
anguis truncatus 15, 471 glaciale sibilet

- 22, 458 horridus 26, 446 duplex connecitur 37, 81 anguem refusum 26, 23 angue cœruleo connexuit vestes 3, 118 angues blandos tractasti 8, 164 virides 20, 186 Triptolemi stridunt 33, 12 pressos 34, 31 riguere 37, 111 obijcis 101, 37 tetri 101, 43 anguibus purpureis 5, 177 erectis 26, 66
 angulus devius 22, 179
 angustat jaspide pectus 28, 526 sparsas (mulas) 51, 11 angustant aditum 1, 105
 angustus collis 39, 36 in angusto 45, 28
 anhelat inflatus 18, 259 quicquid Phœbus 81, 1 anhelet penitus immersus 5, 526 anhelantis Libyæ 5, 41 anhelantes gemmæ 8, 550
 anhelitus discolor 35, 192 anhelitum alternum 14, 24
 anhelus fremitus 1, 79 anhele membra 2, 2 silix 48, 42 anhelati nati 28, 172 montis 36, 383 anhele punice 49, 15 anhelis vorticibus 33, 24 anhelas pulmonis latebras 5, 411 ad Syrtes 24, 275
 animæ partes distribuit viii, 240, xvii, 251 volantes 22, 133 mittuntur in artus corporeos 33, 62 spiravere notis 33, 240 convenient 35, 308 animam efflare 5, 66 conciliantibus labris 11, 23 in pectore clausit 101, 137 animarum præmia 10, 301 rector 35, 156 animas labra ligent 31, 132 ternas interficit 37, 82 elapsas reducis 98, 20
 animalia cedent tuis regnis 35, 297
 animantibus agris 44, 9
 animaverit astra 17, 101 animare taxos 36, 386 animasæ tabulas 26, 19 animatur lamina 5, 358 animantur hastæ 10, 188 animati Orphicis modis saxa 7, 114 sacris 24, 167 cuncta rigent 46, 6
 animosus horror 50, 13 animosa suis divitiis virtus 17, 5 animoso pectore 22, 242
 animus curis gravibus senilis 1, 154 dum mollior 8, 396 anceps 15, 281 pulchrior ornat 21, 27 animi victus 3, 170 ponunt recentia vulnera 5, 115 æstus 8, 226 magni vis tranquilla 8, 514 canities 17, 19 serviles 18, 177 exiguus 20, 381 cecidere 20, 485 cunctantis libra 21, 75 recepti 26, 466 divitiis 41, 5 animo cessit ætas 7, 86 damnant 20, 135 tumuistis inani 26, 381 subjugat hostes 28, 249 defixo malis 28, 258 transgressa lænas 36, 98 pax datur 48, 49 animum easus in omnes æqualem 15, 319 flecte 20, 596 ovantem confringas 22, 69 tolle serenum 101, 50 animis ingentibus 26, 584 immanibus spirans 28, 442 relanguit atrox 33, 68 animos ferarum 17, 192 ligant 18, 189 hostiles retulit 28, 302 pudicos 29, 149 ducens diversos 33, 119 segnes provocet 26, 30 hos præbuit 36, 276 elusit inanes 37, 35 traces superhosque de genitore tenens 101, 51 dissimiles temperat 50, 23
 annales delicta loquuntur 8, 311 priscae volvere 24, 184 annalibus lectis 20, 59
 annectunt fræna columbas 31, 104 annexit lauros 8, 25 annectere fastis 18, 151 annexus vivis amor 22, 50
 annua jejunia 95, 21
 annis tardius 22, 328 annuit tarde 8, 454 titulum 25, 9 annue 1, 169 votis 24, 213 reditus secundos 40, 57
 annus nova vestigia torqueat 1, 6 felix auctoribus 1, 267 festis 7, 3 auspiciis regalibus sese induit 8, 1 jactantior fruitur aula 8, 2 qui te produxerat, donatur tibi 8, 156 exhorruit nomen 18, 317 dedit trabes 19, 10 eunucho traditur 20, 122 Eutropii 20, 480 aureus 22, 471 quem mons Evandrius offert 28, 12 felix promittitur ortu 28, 16 natus fonte suo 28, 619 cunctis illustrior, ib. magno superbit nomine 28, 659 præteritis melior, venientibus auctor, ib. quis arserit 44, 107 anni futurum venientis iter 1, 157 pars acrior 10, 54 rudes 17, 16 silentis 17, 157 titulum 18, 10 monstriferi 20, 4 claustra pandentem 22, 268 notam servilem 22, 280 stabant rutili 22, 450 difficiles contingere terris, ib. mortalibus optati 22, 455 signa prioris 26, 238 tui cognominis 28, 13 vapore 28, 211 enabula 28, 651 privati 28, 654 sævi bellis et fluctibus 29, 27 fraudibus objecti 36, 146 anno perfecto 17, 259 annum communem signabitis 8, 654 ovantem 12, 36 Pharum 15, 57 flagitet 18, 284 Australem 18, 193 fatalem 20, 49 suum fastis concesserit 22, 4 tuum redde 22, 329 vindicis 22, 113 dignum tibi præparat 22, 423 signandum legit 22, 451 orneut Sep. ti 21, 264 Tybris inaugurat 28, 12 novum aperit 28, 610 non induit hospes honos 28, 651 peperit victoria 28, 653 flatus irroras 35, 75 fractibus exornem 36, 38 computat fragibus 52, 11 proprium percurrit 68, 9 amorum mater 22, 425 post quibus recessus

- 23, 23 annis parturit nomina 1, 204
 ter mille 5, 491 in rudibus 7, 85 tan-
 tis interlabentibus 15, 346 juvenilibus
 17, 60 in crimen euntibus 18, 488 in
 teneris 21, 10 in quot vos potuistis 21,
 196 finnaverat crimen 22, 117 ve-
 rendos 26, 480 ter denis 26, 634 in
 primis 28, 54 et jure minori 29, 197
 plenis 33, 130 multis gravior subjun-
 gitur 44, 30 cunctis antiquior 98, 1
 annos cur objicis? 8, 365 in veros
 principis 15, 303 eripere mihi 17,
 138 dare solebat 18, 437 per mille
 18, 475 tantos 22, 223 teneros 24,
 121 post residues 25, 1 reputant 26,
 265 gessere 28, 656 habiturus 28, 657
 in omnes eas 28, 658 in suos migrare
 virum 29, 11 puellares 29, 140 steriles
 consumeret 33, 34 post multos 99, 17
 Antaeo non profuit 34, 41 Antae rebellis
 3, 288
 ante dabunt hyemes Nilum—quam possit,
 &c. 1, 169
 anteirent oppida currus 28, 377
 antennis illabatur 24, 367 fractis 28,
 138
 Antenoreae urbi 49, 1
 antevenis tempus 22, 152
 antevolant Zephyros pennae 44, 21
 Antiochus restitit 18, 216 Antiochi mu-
 ros 20, 570 fugam 21, 371
 Antiphatae fames 29, 22
 antiquior annis cunctis 98, 1
 antrum complectitur 22, 427 antri li-
 mine 22, 441 gremio 31, 2 armisoni
 36, 67 memores 40, 5 in antro lase-
 tur annis 35, 69 antra severa Themidis
 2, 14 cornipedis docti 5, 179 in
 pastoralia 10, 114 mæsta silent 28,
 29 putria populatur 33, 174 Musarum
 34, 51 Scyllaea 36, 417 vasta colit 47,
 21 antris nigrantibus abdedit divitiæ 1,
 42 in curvis 1, 209 Pieris 6, 15 sub
 vitreis xii, 35, xxviii, 146 sylvestribus
 17, 190 in vestris 20, 299 monstiferis
 22, 110 ab cavis 24, 310 sub Pyre-
 naeis 29, 77 humentibus 36, 5 stagnan-
 tibus 37, 117
 anus trabeata 18, 10 Amazon 18, 240
 anum nutricem 28, 566
 anxius secundis 3, 33 nulla non hora 8,
 280
 Aonius mons 5, 418 Aonio de monte 20,
 522 Aonios per campos 4, 3 lucos,
 17, 271 muros 22, 171
 Apenninigenis pastoribus 28, 505
 Apenninus stringitur 22, 273 Apennini
 recessus 24, 307 Apenninum nivalem
 8, 106 perlubent 28, 286
 aper sævus 3, 287 vastus 24, 306 gloria
 montis 34, 36 securus spumet 35, 243
 indomitus regnabat 101, 106 torvus
 53, 1 apros cum dentibus stravit 101,
 80
 aperis Titanibus auras 33, 66 aperit an-
 num 28, 640 ciasta 35, 226 aperire
 fugam 26, 97 aperto campo 26, 139
 apertas Alpes 26, 471 venas 48, 21
 apes commotæ glomerantur 5, 461 vene-
 rantur nascentem regem 8, 382 mella
 tegunt 14, 10 examen molitas 26, 241
 fugaces tinnitu revocare 28, 261 descir-
 vere, ib. pia 29, 9 prata legentes trans-
 mittunt sacris niella futuris, ib.
 apex rerum 5, 5 innocens cum flagraret 8,
 191 se fundit in campum 10, 56 æ-
 dificetur columnis 10, 215 delapsus 20,
 290 emicuit 26, 459 orbis 27, 23
 Pallanteus 28, 614 ferratus lascivit
 35, 146 cristatus 14, 19 capitis horret
 83, 1 apicem attollens 28, 42 ornat
 41, 85 apices gemini considunt 20,
 350 Ætnæos 33, 158 coniferi 36, 398
 Apis admugit 8, 576
 Apollinea testudine 20, 257 Apollinei
 nemoris 36, 373 Apollineo partu 8,
 133 crine 36, 310
 Apollo pulcher 28, 25 sic me meus im-
 plet 81, 4 Apollinis arcus 24, 60
 Apollinem victum 11, 8 Apolline tali
 prostratus 8, 537
 Aponon habere 49, 90
 apparet timor 35, 188 apparent latebræ
 49, 41 apparuit ingens 18, 390 aulae
 species 36, 148
 appetit arcu Stymphalidas 34, 37 ap-
 petit hostem 45, 45 appetiit penates
 36, 188
 apportet salutem 15, 263 socios an hostes
 26, 456
 aptet voci digitos 20, 362 aptavit equis
 3, 330 aptavere togas membris 1,
 206 aptare humeris arcus 26, 495
 parvam genibus paternis 36, 175
 aptantur varios in usus 29, 59 aptan-
 da carinae (sylva) 36, 369
 aqua invida labris subducitur 35, 336
 aquae distillant per pectus 1, 222
 calenti 20, 449 carceribus laxantur
 35, 184 ardentis 49, 13 funiferae
 terga 49, 36 fuistis 57, 2 conservata
 58, 6 aquis liquidis purior ibat 2,
 10 mutatis 7, 100 auriferis (Tagi)
 8, 128 confidit 17, 71 sacer horror
 28, 33 commixtis fervebat 28, 511
 oppressis 33, 176 astrictis 31, 18
 vicinis 49, 2 vivis 56, 4 duratis
 60, 2 quassitis 61, 6 aquas ereptas

- 8, 480 irrigas alio deflexerat acte
8, 481 Ogygias 10, 133 radiare
metallo 20, 260 ostro fundit 33,
253 socias truncavit 37, 70 me-
dicas fundere 49, 86
- Aquarius prodigus urnæ 22, 462
- aquilæ cedunt lictori 8, 9 bellatrices
10, 193 sequuntur 20, 225 et spec-
tant decreta 24, 86 aquilis victri-
cibus 7, 16 aquilas figamus arenis 15,
33 concordēs dividis 5, 238 volu-
eres tollunt 7, 138 victrices 21,
170 imbelles 26, 159 expertas hor-
rens 28, 321
- aquilæ conveniunt 22, 418 in alis 91,
1 aquilis non fas est 6, 1 terram
cognoscere 16, 17
- Aquilo obruit acies procellis 7, 93
messes vehat 22, 396 constringat
glacie 26, 60 aquilone Riplæo 3,
242 aquilonibus puris 10, 185 ex-
clusis 15, 515 remouent undas 85, 3
- Aquilonia procellæ 12, 41
- Arabs mollis 8, 258 mitra velatus 21,
156 Arabes saltus liquere 7, 71 te fo-
lis ditent 18, 226
- aræ clementes Busiridis 3, 254 thuris
odoratæ cumulis 21, 59 aram flen-
tibus statuistis 15, 404 aris thure
calentibus 22, 12 hominum sitien-
tibus 36, 282 destinat 44, 91 aras
diras 18, 20 Busiridis 18, 161 quas
vidimus? 18, 326 ad pias 19, 27
Hyperboreas 28, 26 saxo minantes
28, 505 cultas, ib. lustraverat 40, 25
- aranea audax 36, 158
- Arar lentus 17, 53 Rhodano stimulatus
20, 269
- Araris tardior 5, 111 ferax 18, 405 Ara-
rin longinquum 26, 298
- aratum figis 28, 183 aratri Herculei se-
mita 49, 25 aratro gravi sudabat 3, 202
impresso 22, 197 bos abductus 26, 161
aratra sordida flexit 8, 415 aratris
devotus 20, 191 expulsus 20, 566
- Araxes Scythicus 1, 160 pontem pati
cogetur 3, 376 impacatus 8, 387
Araxen proculcet 15, 31 Araxe ab
extremo 20, 569
- arbitrè justissime legum 10, 333 meati-
bus idem 17, 101 belli pacisque 18,
241 deorum 20, 161 alni 21, 286
belli 28, 212 maxime noctis 33, 56
mons 49, 76
- arbitrium ad plebis reducit 21, 116 ar-
bitrii felix princeps 21, 89 arbitrii
mitibus 17, 31 corporis dedita 22, 133
arboreo in cortice 28, 240
- arbos omnis amat felix 10, 66 præ-
dices 35, 290 se jactat 36, 314 ex-
ultat spoliis 36, 317 arboris truncæ
18, 118 arbore fultus 1, 114 figit
18, 291 præsaga 26, 19 vili 28, 28 ar-
boribus fluentes succi 3, 150 fronder 33,
160 frondes decutit Auster 35, 369
- Arcadiæ saltum 3, 286 arcæ 5, 189
jugis 26, 511 Arcadiam metan 104, 101
- Arcadius spoliis onustus 8, 653 Arc-
adii thalamis 15, 226 Arcadium
procurat 5, 113 aspiciis 7, 179 tuetur
22, 78
- arcæ claustra 18, 191
- arcana proferit 3, 179 prodere 5, 489
arcana rupis 19, 30 arcano succo 36,
402 partu 95, 9 arcenum fuit populo
5, 290 regni 26, 103 jubar 44, 17
- Arcas proculcet arcervos 8, 471 debilis
76, 4 Arcados limen relinquit 7, 165
arcem in compositam 17, 322 in excel-
sam rerum 18, 171 defendere 37, 50
arce suprema stetit 7, 167 poli 8, 197
capitis 8, 235 fœminea 19, 21 in me-
dia poli 27, 13 propria 28, 81 ab mea
28, 416 ab summa 33, 212 arcæ
Ansonias 1, 129 ad Eoas 3, 172 as-
trorum auratas 7, 107 tales obtulit 10,
59 septemgeminas 12, 16 Tarpeias
xv, 30, xxi, 211 conspicuas attollitis
20, 297 Romanæ 24, 30 securas levat
26, 51 perfingeret 26, 386 Pan-
dionias 35, 19 in deceptas 35, 166
quas ceperat reddidit 39, 15 arcibus
Romuleis 24, 124 septenis 28,
617
- arcessere deos 36, 2
- arcet Olympo 3, 50 amplexu 29, 129
arcet procul 26, 100 arceret domi-
nos 18, 510 arcere procellas ratibus
1, 239
- arcti corporis 98, 5 areto de corpore
33, 16 in arctum res constrinxit 26, 491
- Arctos rara 1, 26 alit 3, 325 deserta
8, 51 post domitas 21, 246 attouit-
tas lamberet 26, 66 indignantes 28,
336 se proluat aquare 35, 189 petit
Oceanum 37, 11 Arcton per tacitam
1, 22 respicit 15, 511 populata
Hippolyte 35, 63 in Arcton prominet
26, 330 Arcto non regor 15, 501
ab fecunda 24, 93 ab Lyaonia 26,
216 ab gelida 28, 455
- Arctous advena 20, 158 Arctoi Martis
5, 501 Arctoum mare 20, 262 Ar-
ctoæ de strage 7, 26 convexa 7, 170
classica 8, 21 Arctois frugibus 18,
403 gentibus 26, 299 Arctois pisces
8, 629
- Arcturi jubar 1, 25
- arcus defensores terrarum 3, 80 so-
noros 5, 80 curvatos solvi imperat

- 5, 229 Scythicos 7, 27 Mtenalios 8, 161 qui non tenditur 8, 224 felix certique petitor vulneris 8, 528 lateram enodes 20, 361 Apollinis 21, 60 spoliis indutos 21, 67 temperet a venatibus 21, 270 humeris aptare breves 26, 495 spoliis micantes 28, 51 excipiunt 28, 521 fluitant 31, 11 quo lumine floreat 48, 7 in arcum sinuatur 10, 149 flexus (mons) 19, 13 arcum sentit 10, 118 non agnoscit 17, 188 cædis sicientem 17, 297 refugum torquebas 21, 68 nominis 28, 370 compescuit 35, 232 digitis attentat 36, 247 variata luce rubentem 47, 1 arcu lassato 1, 187 ducto 9, 1 vel jaculis frit 22, 352 cessante 21, 211 vivo 28, 592 manique præstantes 31, 139 præstantior Phœbus 33, 131 appetis Stymphalidas 31, 37 remisso 35, 31 mutante colores 35, 98 redimitur lyceus 35, 99 adducto 101, 72
- ardescit amor 28, 63 clypeus 37, 78 ardet prosternere vires 3, 307 ager 5, 43 luxuries 15, 182 stimulis 17, 226 eburnum decus 33, 272 spiritus flammis 101, 123 arsit impetus 5, 183 fretum 15, 80 flammis hostilibus 20, 571 impensus 26, 591 arserit annus 41, 107 ardebit siti 3, 101 ardere focus 28, 451 ardens Sirius 3, 241 ardentis aquæ 49, 13 dei 72, 3 ardentes gemmæ 5, 347
- ardor præscius avi futuri 3, 146 sequendi 7, 74 me incitat 22, 266 acrior accendit 28, 331 vibravit in undis 35, 2 devius me egerit 39, 7 igneus 45, 77 suus agit lapides 48, 56 devius 50, 45 ardores sentiat 33, 225 arduus leges dabat 18, 380 ardua colla 3, 94 fortuna 7, 13 prora 17, 43 promissa 20, 316 responsa 21, 295 gloria 26, 11 arduæ mentis 11, 4
- area dives 10, 92 excrevit lusus 28, 621 arena vili condetur 3, 371 sanguine ditescat 17, 309 arenæ muneribus damnatur 5, 395 scriptæ 17, 131 luxuriantis 21, 316 conjurantis turba 26, 163 subitæ aspectus 28, 619 infectæ spumis 35, 203 nigræ tenebris 49, 39 arenam tenuem casis invidit 15, 398 Italiam momordit 26, 589 in arenam cruor servetur 21, 271 arenis Tartessiacis 3, 101 Rubris 15, 33 vastis 21, 261 bibulis 33, 256 attritis 46, 1 arenas torquet Auster 35, 310 Paphias 10, 149 inter flagrantes 8, 598 non sentit ungula 8, 547 superare 8, 436 relluas Tethyos 7, 58 Libyæ incensas 5, 211 Chalcedonias 5, 55 rutilas despuat 1, 54 penetrabit 15, 319 di-cis 18, 32 Gatulas 26, 60 indignantes vestigia calcant 36, 385 Tyrias sparsisse 54, 5
- arenosos in æstus 21, 337
- arescat decepta sitis 5, 510 fons mali 20, 18 arescere negant 5, 8 vidimus annus 26, 527
- Arethusa absens 4, 11
- Arethusæi latices 35, 60
- Argæa graminum 20, 191 Argæa nive 70, 6 Argææ nives 73, 5
- Argæus equorum parens 5, 31 Argæus Cappadocum 20, 114 Argæi pabula mutant 18, 248
- argenti lacus et flumina 21, 236 cumulos 26, 606 in argento lympham gestabat 18, 107
- Argis ab miseris 26, 611 ab Inachiis 31, 9 Argos tuemur 26, 576
- Argivæ ministrant 20, 200
- Argo audax 26, 2
- Argois trabibus 26, 16
- Argolici tyranni 101, 117 Argolicos fratres 50, 39
- Argolidas puellas 26, 629
- arguit attonitos 3, 239 arguor impar pugna 8, 365 arguar audax 12, 12
- Argum servasse juveneam 21, 312
- argumenta immota pudoris 20, 78 luctus 28, 169
- argutæ dextræ 18, 370
- arida socrus 18, 269
- aries præceps 8, 330 trux 10, 163
- Aries Phrixus 22, 464
- Arinthei fastus 18, 478 Arintheo donat 18, 63
- Arion Nereidum stabulis nutritus 8, 555 palmam rapturus 17, 284 velox 71, 5
- aristæ jejuna 18, 146 aristis subitis 3, 382 pulsis 15, 159 Cinyphiis 18, 405 inventis 33, 31 flavescit 33, 186 aristas Enathias 5, 41 necdum decimas emensus 8, 372 proprias 15, 112 nec prius auditas donat 22, 393 ignotas curtus sparsurus 36, 53 fractas cum crine avellit 36, 150
- arma regunt viribus 2, 18 Mulciber præparat 7, 191 da protinus 8, 364 oneri 15, 411 violare parat 18, 236 relinque viris 18, 281 barbara 20, 159 distulit 20, 598 fabricata vatibus 21, 105 jussis procerum famulantia 21, 332 exerevit 23, 3 villia interserit 26, 397 nocitura dabant 26, 542 celebrata

- plectro 28, 123 inopiam instruit 28,
 217 Dacia 28, 335 retro liquerat 28,
 462 extra, ib. Getula 29, 41 sava
 vocantibus lituis 29, 211 Mimantis 36
 347 movet 101, 93 in arma stimulat
 35, 207 armorum proceres 8, 5 splen-
 dore tuorum 20, 600 cultu 21, 153
 parens 21, 136 honores 28, 639 minis
 101, 82 in armis horribilem 15, 98
 ostentate mihi 15, 428 alter sexus 20,
 223 ab Latii 20, 237 cessantibus 21,
 220 in variis spectatus 29, 179 avitis
 31, 71 additur calliditas 45, 28 positus
 xxiv, 132 x, 595 excusate nefas 26,
 561 fideret 26, 531 scrvilius 26, 159
 truncatus 26, 89 paribus 21, 295 pro-
 tinus raptis 22, 271 civilibus 22, 85
 condixerit 18, 411 barbaricis 18, 17
 fractis 17, 168 caligantibus 1, 27
 hostilibus 3, 309 tantis capiendi 5, 150
 patriis 15, 5 consanguineis 15, 286
 armat spina rosas 11, 10 hunc Athos 37,
 68 furor colla 101, 31 Canis Titana
 47, 33 arnes serpentibus Hydram 101,
 40 armet sese Syrtibus 15, 315 arma-
 ret brachia montibus 26, 65 armavit in
 bella dolores 29, 155 natura veneno
 46, 5 natura cutem 83, 3 armavit
 stagna, canes perula 29, 21 armavere
 deos carmina 28, 349 armatur terrore
 pudor 1, 92 mucronem 20, 417 Boreas
 33, 70 omnibus rabies 78, 2 armata
 dolis 33, 221 bipenni 36, 377 armati
 species 20, 73 viduatur honos 101, 113
 armate laudes 22, 1 manus jaculis 21,
 244 armatum quis ferat? 5, 300 arma-
 tos choros 28, 622 Manes 33, 11 ar-
 matas hyemes 7, 97
 Armeniae alae 5, 108 ora 8, 307 Arme-
 nio pro limite 20, 367 Armeniis cam-
 pis 70, 5 Armenias nives 5, 29
 Armenius dirigat sagittas 8, 531 dedit
 10, 222 quis procul agit? 15, 243
 edoctus molire mares 18, 47 crine
 decoro 21, 157 Armenii Phasin liquere
 7, 72 Armeniis frons lava datur 5,
 174 Armenios terrebris 19, 55
 armentum regit 8, 385 armenti Stygii 33,
 284 decus 35, 209 armenta marito
 gaudent 10, 294 captiva 18, 247 de-
 fensante juvenco 18, 386 ausa loqui
 20, 43 Gallica 21, 227 vastant 21,
 336 boum 26, 408 invicem se voce
 regunt, ib. candida 28, 507 cum stabulis
 natantia 47, 42 armentorum species
 54, 1
 armiger fulvus Tonantis 15, 468 sulcus
 21, 321 Tonantis 44, 81 armigeros
 duos misit 16, 13
 armipotens genitor 28, 655
 armisoni antri 26, 67
 arnos ferratos 5, 362 fractes 15, 364
 per rigidos 28, 576 in totos 35, 211
 duratos scopulis 101, 110 asperat 45,
 24 erigit 70, 9 auratos 73, 10 sonan-
 tibus arnis 36, 123
 arrevere jubae galeam 37, 79 arrectis au-
 ribus haesit 1, 210
 aridet fratri 22, 359 annus 22, 173 arci-
 dere viris peremptis 15, 185
 arripis spumantem 101, 111 arripit iter
 20, 107 arripuit omnibus votis 28, 211
 partem vetustas 44, 35
 ars nocendi 3, 97 artis lanificae 20, 381
 solertia 50, 23 arti neglectae 17, 186
 contigit eventus 35, 12 artem admis-
 cens pretio 19, 88 vivere procellae 15,
 219 veterem 18, 283 confessis 29,
 206 indomitam 46, 1 secutus 19, 59
 per artem ductus mons 87, 7 arte tota
 1, 95 hac reperta 20, 589 qua me
 circumdedit? 28, 309 patens mons 28,
 502 tralat procos 29, 34 frigoris 57, 2
 artes cuspidis 7, 61 obscuras 17, 84
 sopite 17, 264 priscie redeunt 22, 126
 patrias exerceat 21, 112 quareret 29,
 234 Cirrhaeas despexerit 34, 23 Ve-
 neris deprensae 35, 266 pariat solertia,
 nutriat usus 36, 32 pectinis 36, 156
 cunctas bellorum possidet 15, 43 ar-
 tibus priscis 15, 51 sine Pieriis 23, 3
 diversis 26, 112 assuetis 27, 12
 Arsacio ore 8, 216 fasto 18, 415
 Artatus sylvis annis 28, 518
 artificis manus 59, 20 artificem mors
 nulla refugit 15, 172 poli 95, 11
 artus seniles 3, 141 primos depascitur 3,
 302 laceros 5, 431 fessos porreximus
 7, 119 cum conderet 8, 228 complexu
 fovens 15, 229 tenderet exsangues 18,
 300 truncantur 20, 18 breves 26, 584
 sidereos 31, 3 numerosos dejicis 31,
 39 spatiosos erigit 35, 338 emeritos
 44, 25 per totos 101, 110 constrin-
 gens 101, 136 vivos depascitur 46, 11
 in dispariles 51, 9 in varios mutato
 87, 8 in parvos confluit 95, 15
 arva temperat 1, 260 vulneribus quassata
 15, 75 referta anguibus 15, 316 domos-
 que praebuimus 20, 577 quae requiram?
 28, 317 assueta quadrigis 28, 619 pe-
 aliena 28, 650 pedibus proterit 33, 128
 Thracia 34, 10 mersa 35, 181 relict-
 metu 101, 100 arvis sitientibus 18, 115
 quibus exstitit haereat 18, 433 servili-
 bus 21, 126 incultis 36, 24 mediis 36,
 245 patentibus 47, 39 planis erec-
 tior 49, 11

- arundineos nidos 46, 21
 arundo crinalis 1, 217 certa Notos sul-
 cavit 31, 144 ferro armatur 45, 39
 arundine Rheni 21, 305 crinem velat
 28, 162 Palladia 28, 378 dissimili 31,
 38 fracta 35, 136 velavit frontem 35,
 359
 Ascanio clarnit ventura potestas 8, 192
 ascendit fastigia montis 36, 383
 ascensu vincere montes 7, 46
 ascribis juveni 22, 81 ascribimus illum
 his lacrymis 36, 419 ascribere casum
 meritis 49, 81
 Asiae planetus 5, 36 uberrima vastant
 20, 578 tadas 21, 88 Asiam dister-
 minat 3, 175 regit 18, 199
 aspectus (optatur) 21, 58 arenae subitae
 28, 619 non ferre parentis 36, 193
 aspectum indulgete 36, 302 aspectu
 ducis 26, 373 contenta suo 37, 93
 liberiore poli 52, 10
 asper Phasis (i. glacie concretus) 3, 375
 aspera hyems ventis 1, 270 baccis
 cingula 22, 89 bellis 35, 20 asperius
 nihil est humili 18, 181
 asperat vallum sudibus 5, 128 Indus ve-
 lamenta lapis 8, 585 fervor lumina 17,
 219 nubes caput 33, 82 arnos 45, 21
 iras 48, 46
 aspergit alas 28, 175 asperserit ore ma-
 culis Sol 15, 494
 aspicere minori cedere grandaevis 29,
 199 asperit procul 17, 132 aspice
 vultu tanto 101, 50 non aspectura
 sorores 35, 238
 aspirat spoliis 28, 192 aspirant trabecis
 18, 461 aspirate fidem 14, 16
 assensu tanto 21, 188 vallis 28, 615
 asseruit honorem 22, 326 asseritur vul-
 gus ferro 26, 616
 assibilat alno alnus 10, 68 hydrys 35,
 225
 assiduus ludis 20, 410 castris aderat 21,
 116 assiduus intrare inopes 1, 47
 assignant honorum tabulas 31, 85
 assilit 1, 83
 assimulat fræna 5, 81 os porcum 45, 6
 assistit capiti 15, 329
 assuescet imperio 28, 76
 assurgit laurus 10, 211 Phlegethon 35,
 315 assurgit cornua 18, 387 assur-
 gere pulvere viso 21, 3 assurgentes
 videbas 21, 18
 Assyria cade 7, 36 acu 41, 87 Assyrii
 aheni 35, 96 Assyriae ripae 18, 158 pacii
 21, 52 Assyriani gentem 8, 308
 Assyrio ademit moderamina 21, 161
 Assyriis mentita 18, 340 Assyrios vo-
 lentes regat 28, 86
 Astae vindicis membra 28, 203
 astitit fretis 21, 326
 astra : in astra provexit 50, 37 ad astra
 ferar 7, 158 astra tangeret 2, 4 invadere
 3, 62 dum rotet polus 5, 527 miscerit
 Averno 15, 383 animaverit 17, 101
 pulsas querelis 19, 51 exultasse chlo-
 reis 21, 85 ferit 26, 311 tenebat 33,
 117 lacessit 33, 162 viarum mutare
 fidem 35, 188 astrorum beatis radiis
 29, 48 ab astris misit 98, 3 in astris
 certus error 17, 128 sub astris exigis
 noctem 101, 73 astris Ledaeis fulgen-
 tior 1, 240 respirantibus 5, 455 in-
 spectis 8, 146 properantibus te cernere
 8, 190 redimitur 10, 273 in mediis 15,
 135 a cupidis 15, 253 ab Lycaoniis
 17, 298 dubiis 21, 145 numeros divi-
 dit 22, 434 vicinis 21, 131 vertice
 proximus 26, 470 celatis 28, 168
 aternis 35, 299 patriis procul 36, 214
 sacula dividit 19, 83 variis 68, 7
 astrigera cum conjuge 26, 245
 astringit stiria setas 26, 327 vapores 49,
 45 astringi larus 71, 5 astrictis aquis
 34, 18
 Astronomorum observationibus Meroë
 nobilis erat 1, 135
 astu debilitat 28, 219
 Astur pallidus 29, 75
 asylo tuo commisit spes vitamque 15, 391
 atavi tradunt 28, 331 atavum deducens
 proles 28, 420
 Athamanthæe dextræ 3, 81
 Athenæ statuis aram 15, 405 Athenas
 arsuras 17, 152 sublimes fregit 24,
 162 Athenis spretis 17, 94
 Athesis strepat choreis 12, 11 velox 28,
 197 mutavit sanguine fluctus 28, 209
 Athesin permulcent cantu 31, 106
 Athos sollicitatus 3, 336 parvus 8, 475
 responsat 20, 162 vastus 26, 177
 glacialis 37, 68 Athion nivibus pro-
 fundum 21, 127
 Atlanteos per recessus 1, 35 Oceani re-
 cessus 10, 280
 Atlas conscius mutaret 7, 108 dissidet 15,
 158 obstupuit 21, 117 Maurusius 28,
 101 te maximus horruit 31, 45 palluit
 35, 191 calcabitur 36, 321 Atlantis
 nepos 33, 89 apex 37, 23 Atlanta
 cinxit manipulis novis 8, 35 terrificant
 21, 336 in aëre trementem 28, 380
 Atlante opposito 15, 316
 atra fames 28, 321 atris facibus 3, 19
 Atræus secleri reddidit crimen 15, 400
 atria effulta columnis 5, 136 Divæ 10,
 85 docta 17, 88 tremefacta silent 33,
 84 vestit ebur 33, 212 desolata 36,

- 155 per atria ludī 36, 206
 Atropos vocet adamante notabat 15, 203
 sic urget 33, 216
 atrox Aleco 3, 25
 Attalus voluit 18, 215
 attentat digitis arcum 36, 217
 attigit cælum 15, 26 Idem 33, 199
 Attis personat 20, 302
 attollit fructus 20, 271 faces 33, 11 littora
 gemmis 33, 253 apex sidus 44, 19 attol-
 litis arces 20, 297 attollunt pros-
 pera flatus 22, 160 lauros 21, 59 ora-
 cula fastus 26, 551 vultus 50, 6 attol-
 lat cerastas 15, 151 attollant Ty-
 diden 28, 470 attollite turres 8, 104
 attollere signa 3, 86 tadas 31, 33 attol-
 lens jubar 14, 1 apicem 28, 42
 attonitus Ganges 1, 163 attoniti harent 26,
 371 pectus timores 98, 16 attonito
 aëre 50, 12 attonitis omnibus 26, 4
 attrivit opes 76, 7 attrita jugis colla 33,
 13 attritis Achivis 10, 179 attritos
 manu radios 36, 161
 avaritia profunda 15, 164 avaritiæ pec-
 tora 3, 37 libido 26, 226 avaritiam
 cruentam castrat 18, 193 trudit 22,
 113
 avarities Stygiis innexa catenis 7, 185
 avarus cædis 26, 606 vigil 27, 8 avaro
 intuitu 3, 164 avaris opibus 33, 21
 Auchenii 1, 21
 Auchenium genus 1, 8
 auctor tanti muneris 1, 72 fœderis egre-
 gii 5, 75 necis 8, 94 honoris 8, 579
 successibus fueras 8, 638 major Ho-
 nori 15, 499 gravissimus eloquii 17,
 332 pravus condidit 20, 196 paci mit-
 teris 21, 51 nec adhuc ostenditur 26,
 450 nominis urbi 28, 517 Lemnius
 28, 572 annus venientibus 28, 660
 in auctorem sævit 19, 12 auctorem
 ipsum parere sibi 8, 299 damnare
 suum 18, 170 dubium expromere 36,
 195 globum 44, 73 paritura suum 95,
 10 nescire suum 98, 15 auctore En-
 tropio 20, 98 quo flexus 22, 3 in auc-
 tores vertit tela 7, 95 deos hæc statu-
 isse 49, 82 uctoribus consanguineis
 1, 267 primis 18, 158
 audacia præceps 3, 31 titubans furtis 10,
 81 præceps crevit 32, 9 sublata 37,
 107 petulans 74, 7
 audax mamma 1, 88 Stella 8, 184 ani-
 mi 35, 4 arguar 12, 10 herba 49, 22
 audacibus remis 7, 56
 audeat: quid non audeat annus En-
 tropii 20, 480 ne quid in absentem
 29, 231 audere aliquid 26, 393 au-

 dentes fors juvat 42, 9
 audit non verbera currus 17, 187 audiat
 hæc commune solum 39, 56 audire
 victores merentur 1, 62 audimur omni-
 bus terris 16, 9
 avellit aristas 36, 150
 avena amissa 46, 24 avenas inæquales
 cera texebat 31, 35
 Aventino recessu 22, 405
 Avernus sinus 5, 502 vacui vulgus 33, 20
 pestiferi 35, 348 Averno miscebit astra
 15, 383 laxato 18, 450 umbroso 33,
 116
 avertit diem 15, 400 avertere victu Cha-
 onio 36, 47 aversis manibus 28, 329
 avexit natos 36, 265
 auferret sodales 28, 313 abstulit tumultum
 3, 20 illum suus ensis 8, 92 au-
 ferre sceleris causas futuri 5, 193 pe-
 natibus 29, 101
 argentibus omni Musis 28, 475 augetur
 fœtibus potestas 1, 191 augeri flagra-
 tis 22, 265 auctior sidere mundus 5, 3
 auctis collibus 28, 529 augendis toris
 40, 30
 augeat majestas 24, 99 brevitatis doni
 pietate 70, 11 augeat purpura gem-
 mis 7, 4
 augmenta ministrat odiis 101, 27 ces-
 sant 8, 496
 augur meliora sponderet 26, 267 augure
 falso 20, 2 luco 26, 18
 augurium canebat 20, 289 trahebat pe-
 jore via 26, 263 regnis dedit 29, 103
 laturus iniquum 33, 230 fatale tori 35,
 141 triste minatur 36, 126 augurio
 latior genitor 8, 203 auguriis manser-
 is 15, 29 alacres 15, 472 Sibyllæ 24,
 166 sinistris 28, 275
 Augusta parens 8, 189 proles 10, 252
 supellex 22, 93 soror 28, 553 Augus-
 tis in laribus 20, 63 Augustas umbras
 8, 95 aures 21, 113
 Augustus belliger (Theodosius) 1, 74
 hic 5, 157 vexilla salutat 5, 366 dis-
 tulit se reddere cælo 7, 109 hauserat
 ignes 10, 1 manes sanguine pavit 28,
 117 Augusti fatentur 22, 289 senis
 8, 612 gener 13, 8 socer 13, 9 fortuna
 15, 504 socerum 22, 166 soceri 22,
 233 Augusto pervia 1, 108 miserante
 3, 211 iudice vi, 18. xvii, 256. xxix,
 179 jacuit Pharos 18, 218 avo 24, 178
 consule 8, 4 ab Augusto dicta legio
 15, 422 Augustum increpat 5, 382
 intonat Echo 28, 617 foveas 95, 20
 Auguste, vestra parens 28, 362 Augus-
 torum sororem 22, 357 Augustis fra-

- tribus 2, 17 gener accedix 21, 78
progenitam 22, 357 Augustos tot fuga-
vi 26, 521 vidi 28, 393 contulit 29, 61
Augusto civica corona suspensa 21, 76
avido fervere 35, 137 luctu 36, 50 avi-
dae cura 3, 213
avis gnara loquendi 20, 330 Junonia 28,
576 avem in diram 20, 230 Solis 22,
419 aternam 41, 63 aves nudus pas-
cit 5, 451 alternas 16, 16 sideraeas
Junonis 20, 330 meditentur 26, 230
diras pavit 28, 208 innocuae transistis
35, 319 innumere comitantur 41, 76
atherias deiecis 101, 73 Herculeas 45,
5 avium more 17, 320 voces 18, 317
clangore 26, 111 nidos 31, 11 nulla
40, 17 avibus incepta secundat 22,
361 Romanis 28, 12 frenatis 31, 111
avita cornu 8, 520 avitis finibus 3, 191
spolii armisque 31, 71 avitas manus
7, 190
avia per ignota 8, 482 pererrant 36, 43
aula nutrix 7, 11 socia 7, 156 nota 8, 2
mihi vacet 19, 191 dignior vultus 10,
261 germana 15, 237 moderantem
sustinet 18, 114 aspiciit 18, 187 sanior
19, 11 vulgata 20, 61 quam similes
viros (habet) 20, 133 choris vacat 20,
581 debuit 21, 50 ditabitur 22, 207
alta 27, 26 ab Eoa 28, 90 deserta 33,
109 personat prociis 33, 133 sub Ditis
35, 365 choro me cingeret 49, 52
aulae geminae exercitus 5, 6 praedivi-
tis 5, 142 Romanae 8, 219 redde suos
10, 38 semen illuit 12, 18 tali 17, 161
jungitur curia 17, 257 tumultum 21,
308 dissensibus 22, 86 Pellae 21,
33 migrantis 26, 315 alacris amplexus
26, 151 alternae 26, 567 Latiae 28, 22
inter veteris speciem et praesentis 28,
558 paludate 28, 596 labores 31, 66
flexibilis et tacita 36, 148 aulam ad re-
galem 3, 113 in clarum 3, 177 sub-
mersam fluctibus 17, 282 geminam 18,
281 purgata 20, 20 pallentem 20,
462 votis creverat 29, 160 per aulam
emicat 30, 3
aulea tenent 35, 320
Aulis fervebat vocibus 15, 185
aura elementior Favoni 1, 272 plenior
rotat 2, 12 frondes eancutit 20, 152
nectare dulcor vaporat ostia Nili 44,
99 Tartarea 101, 33 tenax 48, 39 in-
cumberet 100, 5 auris levibus projec-
erat 35, 20 in auras sese jaculentur 17,
520 auras per discussas 1, 121 do-
nantibus ipsis 1, 245 per liquidas 3,
55 Veneris elementes 7, 165 aperis
Titanibus 33, 66 ad superas 33, 276
corruptis 35, 202 globus ambit 35,
298 in aetherias 95, 18
aurate trabes 10, 12 auratum remige 28,
376 pomo 20, 170 auratam pilam 29,
111 auratos imbres 21, 226 unguis
33, 18 auratas trabes 1, 178
aurem avidam pandit rumoribus 22, 47
sonus attigit 26, 412 aure docili con-
cipit sonos 51, 8 ad aures vox perve-
nit 31, 25 per aures venire 21, 338
aures complet gloria 1, 31 pacificare
4, 20 dominas 6, 17 pronas accommo-
dat 15, 426 per mundi ibinus 16, 9
attonitas duceret 17, 20 scabie lace-
ras 18, 136 impulit 18, 372 Augustas
21, 113 gratas conciliat 25, 17 festae
26, 206 pulsaret 26, 625 circumsonet
nomen 28, 319 duras pernovinus 28,
368 onerat baccis 28, 528 vanas toni-
tru deludimus 33, 98 auribus arrectis
ha sit 1, 210 castis 22, 301
aureus grex 22, 459 annus 22, 471 in-
tres Circum 21, 198 aurea dona
vomens 1, 49 stagna 3, 102 Venus
10, 71 Theraminta 10, 359 saecula 22,
335 cornua (Eridani) 28, 161 pro-
genies 35, 286
aurifero fonte 21, 61 auriferis aquis 8,
128
auriga stat gelidis plagis 28, 172 suos
vincit jugales 31, 115 aurigae somnia
currus 27, 5 aurigam non licuit nosse
26, 237 in aurigam surgit currus 87, 2
aurigam periti 29, 341
aurora discors (Oriens) 5, 109 tibi nu-
trix 8, 130 divisa 15, 61 supplex
tendit 20, 527 flammea vultu 20, 528
croceum vestita diem 20, 529 comas
ornat 22, 473 aurora gentes remotas
7, 69 nuntias Aethon 8, 561 digitos
10, 279 divitis solium 28, 84 famulas
urbes 29, 116 noctisque duces 35, 46
habenas regat 37, 33 auroram possi-
deant 18, 127 totum moverat 21, 155
aurum in longum producit tractus 1, 181
donandum novis legionibus 5, 312
fatale 5, 342 Pyrrhi 8, 414 fumat 8,
549 rinatur 22, 112 vena vomit 29,
76 oblatum natalibus, ibi. rutilum in-
ternicat 33, 183 rex suscipe 39, 1
in aurum aestuat 18, 190 auri fluctibus
3, 186 insatiabilis proluxies 5, 498
laegi munificus 8, 500 quicquid fluvii
evolvitur 17, 39 praece tempora 17,
123 cumulos 18, 222 alieni 20, 87
radiis 21, 79 pondus relictum 22, 58
servati prodigus 22, 151 fonte 22,
346 fulgore 21, 66 dispersi illecebris
28, 695 auro in lavo 3, 169 a qua-

- meas 8, 521 Pellæo 15, 269 madido 17, 287 in induto 18, 302 cessisse 20, 323 circumlinit hydros 22, 137 nevinus 22, 334 graves trabecas 22, 340 rutilo ditabat 24, 230 discolor frons 24, 289 tentare fidem 26, 87 pretiosior sanguis erat 26, 607 circumfuso 28, 52 madide Nymphæ 35, 69 in sparso 41, 22 framat equum 44, 86 in auro stellas accendit 33, 252
- Ausoniam lacessitam 26, 291
- Ausonidum matrem 26, 627
- Ausonio amictu 8, 566 sanguine 21, 186 Ausonium æthera 28, 273 Ausoniis rebus 28, 203 Ausonios ritus 5, 82 Ausonias arces i, 130. xxvi, 386
- Auspex victoria 28, 653 purpura 49, 51 auspice hac 3, 83 clamore 8, 161
- auspicium ferale 20, 232 triumphi 26, 452 cecinere 29, 82 auspiciis tuis 7, 88 regalibus 8, 1 secundis 8, 634 falsis 15, 122 illius regor 15, 500 molibus 18, 491 solemnibus 22, 361 fruitur 24, 129
- Auster sonorus 12, 43 redditus imperiis 15, 1 humidus 22, 395 madidus 24, 103 dies pluvis turbaverat 28, 541 turbidus incubat 29, 203 truculentior 35, 308 torquet arenas, &c. austri vastator 8, 29 circulus 7, 428 dubii adventus 15, 487 regnant 15, 515 ora silet 22, 285 prodigia 24, 345 impetus 35, 200 flamina corrupta 49, 91 austro incumberet 24, 71 calido 26, 59 in austrum vergit iii, 364. v, 348. xvii, 119 jaculatur tædas 28, 329 ad austrum cursus 20, 261 austrum agitabat 21, 269 austris acribus violentius 3, 90 flantibus 7, 339 tepidis 26, 347 ab mediis 47, 8
- Australis tuba 21, 248 Australem annum 18, 403 Australe latus 20, 212 Australibus exuviis xxiv, 17. xxix, 45
- ausis paribus se committeret 20, 545 Diomedæis 28, 479
- Autotoles fugaces 21, 356
- autumnus te ambiat uvis 1, 274 quas tulit umbras 44, 29 autumnii plagis 3, 364 cadentis 15, 67 portas 17, 119 germina 22, 465 autumnum fortunatum tenebis 35, 293 pomis notat 52, 12
- avus hic processit 8, 24 senior 10, 219 speratur 22, 210 bellipotens 29, 40 maturior avi 22, 348 avi divi sidus 8, 190 avum commune partitur 10, 31 robustum cernit 52, 20
- auxiliatur amor 5, 15
- auxilium præbuit 24, 95 rogat 37, 126 dei poscebat 101, 119 commune mendentum 49, 70 auxilio fovere Cictæ 15, 245 gravis 20, 512 spreto 21, 236 legit precantes 26, 402 brunnæ 28, 441 obstitit reverentia patris 35, 235 cinguntur 37, 11 auxiliis externis 26, 581 negatis 28, 109 utitur 28, 219
- axis Hesperius 5, 264 volucer 5, 508 quicquid complectitur 7, 209 geminus 8, 431 Olympi 10, 300 Pythius 16, 16 fulgidus 33, 116 æstuat 47, 35 axi medio 36, 231 axem cœli geminum 5, 152 utrumque regentibus 8, 395 quatiens 15, 134 recepturi 15, 458 in quem transibis? 19, 33 mutaverit 26, 55 deceptum 29, 168 impedit 35, 161 in ætherium 101, 60 axe in calido 1, 37 ligat rotas 1, 81 medio libraverit 3, 11 sub utroque 7, 57 sonoro 20, 106 sub nudo 20, 413 ab toto 21, 72 ab alio 21, 246 ab Scythico 22, 368 nostro procul 26, 203 ab Riphæo 28, 31 in alio 29, 82 ab axe jugales ducuntur 87, 5 axes per noctivagos 1, 213 igniferos 17, 275 geminos xxii, 59. xxiv, 139 ad sidereos cœli 31, 35 rutilos 35, 192 ad superos 37, 116 pigros non concitat 44, 61 axibus ætheriis 14, 35

B

- Babylonius horruit 8, 146 Babylonia cura 28, 18
- Babylonos capte 8, 652 Babylona rapi video 7, 201 centum portis superbam 18, 335 armatam 20, 475 petis 21, 51
- bacca Nereia 8, 592 baccis gravibus 10, 167 aspera cingula 22, 88 candentibus 28, 528
- Bacchæ struxere (apicem) 10, 217 Baccharum pulsu 24, 365
- bacchatur crimine 28, 191 ululatibus Ide 33, 206 genitrix Olympo 36, 269 bacchabor ultra 20, 299 bacchabere ulterius 3, 368 rebus humanis 18, 25 bacchatus per opera tremor 20, 27 ferro et igni 26, 156 bacchata inter penates 3, 82 bacchati corpora lauant 22, 213
- Bacchus amator 10, 271 Orgia transtulit 24, 169 Bacchi metas 7, 208 Orgia 8, 604 Baccho hilares 22, 457 paternum pulsante femur 21, 227 referunt solennia 35, 67

- Bactra teneri legibus video* 7, 202 *horrebunt secures* 8, 655
baculo nitens 52, 3 *pro baculo contis nititur* 26, 184
Bætin decorent vireta 12, 31 *perstrepit* 17, 286 *commendet* 22, 238
Baleari funda 7, 50
Balium decent 72, 9
balnea posuit 84, 4
balsama spirantia 1, 252 *tarda* 10, 96
effudere 31, 121 *desudat Niliacus cortex* 31, 123
baleus terga liget 71, 2
barathri recessu 3, 379 *barathro vacuo* 5, 523 *candenti* 26, 345 *ferali* 33, 37
barba se repectit in fontes 1, 223 *hispidamadet* 35, 316
barbariæ pars magna jacet 18, 323 *motus* 21, 148 *bustum* 26, 638
barbarici numinis 21, 231 *barbaricæ vitæ* 20, 226 *barbarico fastu* 15, 73 *tumultu* 19, 53 *barbaricos cruores* v, 232, viii, 631 *barbaricas cohortes* 7, 112 *comas* 26, 184 *turmas* 44, 83 *strages* 72, 13 *barbaricis opibus* 10, 227 *armis* 18, 17
barbaries penitus commota 8, 49 *dissona* 17, 250 *tenerare possit* 26, 102 *barbariem relinquat* 5, 79 *collegerit omnem* 15, 432 *cadentem* 28, 222
barbarus bibit flumina 4, 8 *quos agit* 5, 91 *erat* 5, 125 *exul* 7, 66 *pallescat* 8, 359 *cupiat servire* 8, 484 *frueretur* 15, 84 *qua ibat* 17, 54 *atrox* 18, 251 *inscius* 26, 283 *barbara connubia* 15, 191 *arma* 20, 159 *ferox* 20, 182 *tot millia* 21, 106
Barce arida 15, 159
barbiton facilem 9, 10
Bartholomæus comes eat 77, 4
Bastarnæ truces 8, 450 *Bastarnas tumentes* 21, 96
beati remeant 1, 47 *beatum quo dirigitur sine* 17, 95 *beatis omnibus esse dedit* 3, 215 *radiis astrorum* 29, 47 *beatos efficiunt* 21, 31
Becanum lacum 52, 18
Beli secreta 21, 62
Belga pecus pascit 21, 226
bellantis juvenei 39, 30 *bellaturo imperat* 24, 85
bellator ubique 21, 12
bellatrix ira 5, 118 *pompa* 7, 2 *bellatrices aquilæ* 10, 193
Bellerophontheas labenas 8, 560
bellica nubes 29, 195
belliferam Italiam 18, 129
belliger Augustus 1, 74 *belligeros lusus* 28, 621
bellipotens Stilicho 7, 144 *avus* 29, 40
Bellona levat exuvias 1, 121 *solvit equos ibid. fer mihi galeam* 3, 342 *tibi probavit dextras* 5, 263 *circumvallata Senatu* 8, 12 *trabeam gerit parmamque removit ib. vindex* 18, 314 *sanguine sordida vestem* 20, 110 *moraris* 20, 115 *patris enrum præcedit* 22, 371 *aluit tropæis* 26, 34 *ridente* 26, 466
Bellonam alloquitur 20, 110
bellua nutrit 1, 97 *Hyrcana* 3, 227 *umbratura deam* 10, 150 *tetrior* 18, 183 *ruit in rupes* 20, 426 *immanis* 21, 267 *brevis* 45, 40 *nutritur Nilo* 93, 1 *belluarum corde furentior* 11, 26
bellum civile conficis 8, 634 *conficeret* 11, 39 *flebile* 15, 77 *patrare* 15, 273 *resumit* 15, 332 *geminum surgebat* 21, 274 *cinxerat Africa armis, dolis, auxiliis ib. alebat insidiis ib. civile pudoris obtentu tacitum* 21, 280 *solo peragens murmure* 28, 269 *transferre* 28, 302 *indicit* 3, 68 *belli notas* 4, 10 *civilis imago* 5, 236 *pulvere grato* 7, 37 *agendi* 20, 325 *funera* 23, 17 *fiducia* 24, 122 *meritum* 25, 18 *semina* 26, 26 *murmure* 26, 204 *Getici* 26, 380 *grati miracula* 26, 622 *arbiter* 28, 212 *tempestas* 29, 208 *laudem* 29, 227 *regem* 48, 41 *bello relicto* 20, 356 *luxuries nec unquam pretiosior* 21, 92 *cælesti* 26, 71 *temperiem referret* 26, 153 *barbarico* 26, 288 *quæsit opes* 26, 401 *instruit* 26, 550 *secundo* 28, 89 *perdere cunctos* 28, 310 *peracto* 72, 6 *bella civilia tonant vii, 64. viii, 320 pendula moture* 15, 474 *tulit* 18, 337 *geramus* 18, 493 *dabunt socios* 20, 222 *in sinu nascuntur* 20, 576 *ferant classes* 21, 308 *censeret* 21, 327 *fremunt* 22, 149 *candenda* 25, 6 *Punica gerenti* 26, 394 *nascentia repressit* 26, 400 *geri* 26, 578 *ad proxima* 28, 109 *cum suis gerit* 28, 255 *premens Janus* 28, 638 *cupit* 33, 72 *palam cælestia sentis* 36, 314 *post Pygmæa* 40, 13 *movent* 44, 82 *in bella armavit* 29, 155 *parant dextras* 37, 7 *bellorum signis positis* 8, 8 *in usus* 18, 382 *in undis* 20, 507 *laurus* 28, 120 *artes* 45, 43 *bellis accendere terras* 5, 9 *longis* 8, 458 *innumeris* 10, 221 *objecit* 17, 156 *te inseris* 18, 271 *caruit annus* 20, 122 *septi latrantibus* 20, 486 *insignior* 21, 28 *rabidis succumbere* 21, 188 *favens* 24, 215 *patratis* 28, 126 *Etruscis* 28, 489 *simulacra viva dedit* 28, 573 *domitis* 28, 653 *tristibus aspera* 35, 20

- Benacus alit volucres 31, 107
 bene signatum tempus 1, 266
 benefacta tenere 22, 42 referre 24, 182
 tua te conveniunt 28, 386
 Bercynthia juga 20, 300
 beryllo paries surgunt 10, 90
 Bessi pallentis 17, 11 damnant 26, 179
 bestia propriis munitur telis 45, 40
 bibis undam 101, 74 bibit Nile 1, 38
 cruorem 3, 78 Tritona 8, 36 mores
 10, 231 aquas ignotas 52, 6 bibit
 Nilum 3, 185 bibimus Rhodanum 21,
 158 Romanos fontes 42, 13 bibunt
 pruinæ Alpinae 1, 255 sparsos violaria
 succos 36, 233 bibens Maotin casam
 3, 312
 bifido cornu 10, 146 bifidos tractus 21,
 199
 biformem Glaucum 36, 12
 bigis cœruleis 33, 274
 bijuges fascies 1, 233
 bilingues insidias 15, 284
 bimenbres te non poterunt aquare 8, 543
 binos dracones 101, 28
 bipennem fugere 18, 333 bipenni sumta
 8, 345 Tartarea 36, 79 armata 36, 377
 bipennes feriant 21, 231 bipennibus
 duris 20, 414
 biremes complere 15, 369 aliæ instabant
 21, 367
 Birrum dicere 92, 1
 bis laudatura 17, 23 cernere 37, 107
 Bissaltæ dicite 21, 134
 Bistonie plagæ 28, 441 Bistoniam chelyn
 34, 8 Bistonis ab oris 7, 111 vastior
 20, 565 Bistonios campos 8, 54
 Bithynia fertur 20, 247
 Bithynis incumbere 20, 467 Bithynos
 mutasse 18, 201 attingit 20, 239
 bitumine nigro 28, 325
 blanda vultus luxuries 22, 135 pericla
 maris 100, 4 blando fluctu 1, 191
 igni 48, 48 blandos fluctus 7, 123
 blandas juba 33, 209 blandior non
 ullus 18, 85
 blanditur quicquid Hydaspes 35, 82
 Blemys per feros 47, 19
 Bocchii antiqui penetralia 8, 40 in regnum
 15, 94 regia 15, 342 dolis 28, 383
 boni norma 17, 96 bonorum sincera con-
 geries 17, 135 sors sincera 21, 25
 bonis quietis militiæque fruimur 8, 492
 bonis pulsus 20, 557 melior quis consilio,
 quis juris et æqui nosse modum? 10,
 314 fama 24, 6 procede 44, 54 me-
 liora nobis creavit 37, 18 optimus di-
 vorum 28, 55
 Bootes Arctoa parat convexa 7, 170
 quantus numeratur nocte 8, 186
 molitur tibi sarta 10, 274 Bootæ tardi
 ilabra 21, 123 Booten contemne 15
 501 pigrum 35, 190 iratum 36, 225
 Boreas bella cupit 33, 70, pelagus, sylvas,
 campos, flamine rapturus 33, 72 qua-
 tit Alpes 39, 37 nimbos egit 8, 181
 subactus servit io 21, 217 urit frigori-
 bus 29, 6 gravis armatur turbine 33,
 70 glacie nivali hispidus ibi. concretus
 grandine pennas ibi. Boreæ vastator 8,
 29 nullus metus 22, 285 sodales 26,
 339 nivalem domum 36, 323 certa-
 mina 39, 36 Borean sentit 59, 3
 bos abductus aratro 26, 161 boves reflexi
 24, 332 boum armenta 26, 168
 Bosphorus splendet 3, 171 te gaudet
 alumno 8, 129 caligine liber 8, 177
 qua Pontum aretat 15, 225 nutavit 20,
 28 alluit ades 20, 310 indueret floribus
 21, 87 nutritor 28, 81
 brachia devota 5, 368 tendentem 7, 32
 centum xxi, 303. xxvi, 64 Cancræ 22,
 460 abrupta Pindi 21, 392 armaret
 montibus 26, 61 livescant nexu 31,
 131 Lilybaea pulsat 33, 149 nuda ni-
 tent 35, 30 manant in rorem 36, 252
 certo percenset nisu 36, 362 ardua cur-
 vantur 86, 4 in brachia pondus cogens
 101, 58
 Brenni flammis 15, 126 rabies 26, 432
 brevis causa 8, 510 effigies 8, 572 bellua
 45, 40 breve nil moliri 21, 42 lumen
 44, 36 brevi ponto 26, 220 brevibus
 fatis 5, 49 vadis 20, 430 in undis 39,
 35 brevior duxi securius ævum 15,
 107
 brevisitas doni 70, 11
 Briarcia turba 36, 188
 Briareus quis posset? 21, 304
 Britanni littoris 8, 28 Britanno Oceano
 29, 40 Britannum Oceanum 26, 202
 Britannæ colla fracturæ 24, 301 Bri-
 tannis jura dividit 15, 19 extremis 26,
 416 Britannos extremos 5, 149 vin-
 cendos 21, 149
 Britannia mundo diducta 17, 51 velata
 monstro Caledonio 22, 247 dira 26,
 568 sensit 3, 131 sæva 8, 73 securæ
 18, 393
 Britomartis ignea 24, 251 agit lucos 24,
 303
 Bromii gloria 8, 132 Bromio junctum
 radiare Tonantem 7, 132 Bromios re-
 mos 24, 365
 Brontes exasperat ægida signis 7, 193
 Bructerus venit 8, 451
 Bruma tentabimus Istrum 1, 135 strident
 Aquilone 3, 242 Zephyris cepta re-
 mitti 5, 101 mitior 20, 95 una 26,

151 tricesima currit 26, 489 perenni
 fadat 33, 262 innoxia rosas servet 36,
 223 rigeret imbribus 101, 66 vehit
 contraria tempora 17, 36 brumae re-
 quies 8, 322 auxilio 28, 114 brumam
 sibi vindicat 35, 106 sentit 59, 3
 agam 74, 2
 brumali sidere 26, 322
 Brutus amaret 17, 163 repertor traleis
 22, 322 instituit 22, 325 senior 22,
 383 Bruti bonos 20, 111 trabeas 28,
 612 Bruto consule 22, 323 non in-
 dignante 21, 192 Brutum mirare 8,
 401 Brute, tua potestas 18, 110 Bru-
 torum agmina 18, 469
 bubone infausto 20, 107
 buccina hostilis 4, 3 tumultis 15, 117
 Busiridis arc 3, 254 aras inbuit 18, 161
 Busiride rubuit Nilus 31, 13
 butum memorabile barbariae 26, 637
 Eaceladi 33, 153 componit 41, 11
 busti odorati 22, 120 busto Phrygio
 tegret 20, 530 optato 35, 84 bustis
 prorumpit 18, 431
 buxum non opat 33, 209 crispata 35, 110
 horrida 35, 268 buxos tacitas 20, 286
 indare 36, 130
 Byzantinos proceres 20, 136
 Byzantius senatus 19, 57 Byzantia lux-
 uries 20, 415
 Byzas videbit 20, 83

C

Caci flamma 31, 43
 Cacumen summum nacta 17, 61 teritur
 33, 160 cacumina Aethnae 36, 331
 montana 85, 1
 cadaver sparsum perit 5, 417 deforme
 18, 38 toties venale 18, 147 misit pro
 rope 37, 103 cadavera fluitantia 8,
 629 passura meras 20, 294
 Cadmeia Leucothoe 10, 155
 Cadmus se vertit in anguem 18, 293
 Cadmi Tyrii 21, 318 mania 26, 387
 cadit assiduo flatu 14, 34 cadunt iudice
 scutes 8, 89 impune 31, 111 sponte
 certa 36, 127 summa subito 91, 2
 cadat permittit 15, 344 seditio 17, 219
 cadebat religio 3, 15 cecidit certamine
 28, 311 per te fortuna 39, 15 cecidere
 triumphis 1, 139 animi 20, 485 cadet
 dementia 5, 99 cervix 5, 166 cadere
 non profuit 31, 11 cadentis autumnii
 15, 66 cadentem de matre 3, 92 casu-
 rus sponte 17, 72
 cadis gemmatis 31, 122
 caecus vultus 3, 34 ceditus ex utero 99,

9 caeca (caina) 3, 277 profundi 20,
 129 futuri gaudia 20, 545 futuri 33,
 138 caecis saxis 15, 506 plagis 17, 82
 caecae manus 37, 110
 caedes letifera 1, 119 dedere nefandas 3,
 250 nulla nobilium 8, 491 caedis avar-
 us 26, 606 gloria 28, 114 eadem
 in nostram 5, 117 caede madens
 mensa 15, 181 profunda 20, 573
 saeva tumens 21, 95 sine caede sub-
 actus 21, 216 cadibus quantis epu-
 lentur hydri 3, 362 claris 18, 180 fe-
 dari 26, 461
 caelantia fluctus fila 33, 254 caelatas fo-
 res 28, 16
 caso luco 26, 18 caesam Maotin bi-
 bens 3, 312
 Caesar mutatus principe 8, 169 ferox 15,
 49 praelia jactaret 28, 400 dignatus
 scripsisse Maroni 41, 23 Caesaris jura
 8, 311
 Caesareo sub jure 18, 458 Caesareae por-
 tenti domus 8, 313 Caesareum stemma
 12, 29
 Caesaries confusa motu 8, 552 intonsa
 31, 43 pulchrior auro squalebat 36, 87
 caesariem crinali stringere cultu 1, 85
 flavam 8, 117 fingeat Venus 10, 99
 subligat 22, 471 diffusa Noto 35, 248
 repexam 18, 11 caesarie flavente 24, 19
 caestu valido decernere 1, 238
 Calaris, v. Caralis
 calathis lanam praebucit 20, 384 cala-
 thos vere rubentes invertunt 31, 117
 ridentes 35, 139
 calcaribus arsit sonipes 8, 546
 caleat responsa 15, 257 arenas 36, 385
 calcethoneres 21, 109 calcabat Danu-
 bium 21, 126 calcare Notum 5, 244
 solum 26, 428 calcantum onerivirorum
 49, 17 calcaturus omnes 21, 349 cal-
 catur solo aelates 10, 91 equo regali
 28, 516 calcabitur Phasis equo 3, 375
 Atlas 36, 324 calcari vestitus 18, 493
 calantis Musis 39, 51
 Caledonio monstro 22, 247 Caledoniis
 pruinis 8, 26 exuviis 20, 45
 calefecerit amnes sanguine 26, 515 cale-
 facta Noto hyems 1, 271
 calet per membra sudor 1, 117 obvius
 ire 10, 287 ore pudor 28, 565 Phle-
 gethon 19, 72 calent stravisse 39, 29
 caleret ira 5, 118 caluisset libido 18,
 102 caluisse vota 28, 334 calens de
 strage 7, 26 calentes pugnas 48, 49
 caligantes thalamos 33, 2 coronae 36,
 217 caligantia Pangaea, 3, 336 cali-
 gantibus armis 1, 27
 caligine volvi 3, 12 mergi 18, 492 gres-

- sus figunt 20, 525 sensus hebetat 22,
 133 longa pasci 35, 193 membra co-
 lorantur 36, 90
 Callæcia risit floribus 29, 71
 calliditas nocitura 29, 233 additur armis
 45, 29
 callidus affatu 5, 368 callida voti 35,
 11
 Calliope posce 17, 283 mihi dic 29, 1
 Calliopea ornatat nurum 10, 20
 calle reperto 26, 282
 calor quid obsistit forti? 8, 34 novus 10,
 3 uret 11, 22 male festinatus 28, 221
 infudit fœdera 48, 40 quo ire vetat
 49, 31 calorem mentis 5, 287 arcanum
 21, 57 calore nimio munita 15, 146
 venas compescit 47, 34 calores horri-
 ficos 22, 23
 Calydon vidit 29, 172
 Calypso contenta 29, 24
 Camerina pigra 35, 59
 Camillus ostendat 8, 408 pueros reddi-
 dit 15, 274 iratus et exul 20, 598
 Canillo detulerim fascies 20, 54 uni
 æquande 26, 430 Camillum alium 22,
 390 Camillos præterim 1, 149 ser-
 vatores 18, 439
 caninis Cyclopus 36, 117
 Canenis Latiis 29, 15
 Campana culta 15, 110
 campus furori expositus 5, 47 ingeniis
 patuit 17, 262 Martius 18, 438 hic
 omnia vindicat 26, 572 solennis 28,
 5 campi vicini 5, 63 tempestate cru-
 centa 7, 75 Ethiopum 18, 178 savi
 18, 272 latebant 21, 172 more 26, 181
 suffragia 28, 10 Pollentini 28, 128
 effossi fundamina 35, 164 squalentis
 35, 339 dorsa 49, 54 campo aequatur
 15, 386 aperto 26, 139 campo male
 tentato 28, 247 recumbunt 36, 380
 in campum se fundit aper 10, 56 cam-
 pus solio præponere 20, 457 repe-
 bat 21, 119 patulum 28, 515 campos
 per Aonios 4, 3 Bistonios 8, 54 hor-
 rere situ 36, 37 in vestitos æterno gra-
 mine 36, 231 rimatur 36, 441 campis
 sanguineis 15, 361 ardentibus 26, 45
 patulis xxxiii, 219. xxxvii, 72
 Cancræ brachia 22, 460 calentis 47, 9
 candent argentea sacula 22, 148 conduit
 ira 22, 82 cuspis 28, 316 canduerint
 viscera felle 17, 226 candenti bara-
 thro 26, 315 candentibus equis 22,
 369
 candescet pruinis 41, 15
 candidus exercitus 10, 295 candida cu-
 ria 18, 308
 candor æstivus 1, 219 fatalis 8, 195 ex-
 cessit pruinæ 28, 476 candor non
 abundat nimio sanguine 10, 269 su-
 perat nives ac lilia 31, 126 candoris
 electi 28, 370
 cani ævi 24, 106 cano pulvere 33, 185
 canas nives 1, 270 canos prodesse
 seni 5, 67 pulvere sordida 36,
 177
 Canis flagrantior 47, 33 canis Stygii ira
 31 canem obesum lacte 18, 133 canes
 variæ formis 24, 297 gravioribus aptæ
 moribus, nare sagaces ib. armari
 Scylla 29, 21 canibus juga rimari 15,
 357 scrutatur odorem 35, 148 reduc-
 tis 36, 447
 canit, se vate 18, 313 fama 21, 312 ore
 sublimi 26, 124 canunt rura 2, 12
 triumphum 3, 54 signa 3, 348 præsa-
 gia noctes 15, 355 Delphi 18, 328
 canat fistula 24, 283 canant molle
 festinque 10, 196 debita vota 40, 62
 canebat augurium 20, 288 fama 20,
 463 cecini fascies 25, 5 cecinit trium-
 phos 21, 4 sic longæva Themis 33,
 217 cecinere tubæ 1, 198 Auspicium
 29, 81 fores præsagium 35, 7 cecinisse
 deos 20, 47 canendo peremi 3, 156
 canens te voce sua 7, 134 canenti fa-
 vere 23, 13 canentes lenæ cerastas 35,
 345 canitur fabula seu verum 14, 231
 Celerina 31, 21
 canities festina venit 10, 325 animi 17,
 19 sorta refudit 18, 92 fœdabitur ævi
 18, 477 cognita fulsit 26, 460 lucida
 Phorci 36, 11 per canitiem glacies du-
 rat 37, 24 in canitiem mutatis 3, 134
 canitiem præscam resumunt 8, 506 ligat
 Glaucus 10, 158 prodit 15, 25 raram
 19, 25 inclinat 22, 443 severam ante
 pedes fudere 33, 50 sanctam 50, 30
 Cannæ geminasset Trebiam 26, 387
 post Cannas 24, 145
 Cannensibus damnis 15, 79
 canoris plausibus 1, 175
 Cantaber Oceanus 29, 74
 cantatur Agave 20, 364 cantata piacula
 28, 330
 cantus avium 3, 214 lyræ 7, 62 probet
 10, 63 Orpheos 17, 252 festivos so-
 pierat 21, 3 tenaces Sirenum 29, 23
 insoliti 35, 329 cantu eripiat jubar 3,
 146 pastorali 21, 182 citharæ 22, 141
 fremtentem permulcent 31, 106 auda-
 ci prodere 33, 3 tenero mulcens do-
 mum 33, 244 Mygdonio 35, 268
 supplice 44, 46 cantibus sopitis 34, 1
 canuit ætas sub galeis 26, 35
 Capaneæ conjux 29, 151
 capax officii 18, 79

- capillo legem reddit 31, 100 capillum strinxerat in orbem 20, 185 capillis virginis 10, 285 capillos nitidos comere 29, 222 turbata 31, 28
- capit natura 5, 156 mensura 24, 41 visus spatium 21, 132 certamina 39, 36 sedes 98, 7 caperet Deos 9, 2 capior fraudibus ipse meis 28, 307 capitur non caelo, non aequoris unda 95, 15 capi profuit 8, 116 ultro se volvere 21, 342 captus armis et vi 28, 382
- Capitolia alta 8, 318 conscenderet 24, 32
- Cappadocum sub valle 73, 4 semine 29, 192 Argæus 20, 114 pascua 5, 31 matres 18, 246
- Capreae senis infandi 20, 61 Caprearum rupes 8, 344
- capris trucibus 45, 36
- captant plausus 28, 606 captatur sermo 22, 161
- captiva ducor 35, 264 captivo vultu 21, 213 captivum redde meum 15, 310 captivæ leges 5, 85
- capulo acclinis eburno 26, 487 capulis radiantibus 22, 91
- caput aquavum 1, 220 unum petitur 5, 151 prodigiale 5, 434 distinguit acu 10, 284 insuperabile rerum 15, 459 hæsit in ungue 15, 471 revoluta 20, 315 rotatum 20, 525 Syriæ 20, 571 erexit flammis 21, 184 in proprium 23, 2 sublime extulit 28, 160 umbravere rami 28, 163 sublime 33, 81 Pachyni 33, 146 altum erexisse 36, 42 hoc vidisse 47, 13 trans caput jaculatur tædas 28, 329 capitis in arce 8, 235 capiti membra reponit 24, 128 superstes truncus 26, 300 capita inviolata tollebant 36, 370
- Caralis tenditur in longum 15, 521
- carbascos sinus 20, 183
- carbasus custos Romani ævi 26, 232 carbasa Punica 15, 59 vestra sequatur imperium 15, 464 mirantur 21, 369
- carcer tenebrosus 3, 57 repletur squalore 18, 178 Romanus 21, 240 carceris tenebroso obiecta recessu 36, 83 carcere subiturus penam 28, 381 revulso 33, 44 cognato 57, 1 carceribus laxantur 35, 184
- cardine sub quo tequeram? 36, 428 neglecti 36, 147 verso xxxv, 6. xxxiii, 268 gemino 29, 44 immoto 28, 637 sub illo 28, 96 sub occiduo Solis 5, 274 de alio Phæbi 18, 397 pro gemino 20, 602 revoluta 22, 475 a utroque 24, 16 summo feruntur 28, 21
- caret eventu 26, 72 caruisse complexu 36, 112
- cari post obitus 31, 74
- carina lassa tunditur 3, 276 cæca trahitur 3, 277 orbis 18, 426 nunc recta, nunc obliquante 21, 289 transvecta 29, 22 carinæ tropidæ 3, 275 rector 8, 119 aptanda (sylva) 36, 369 carinam incolumem 26, 5 carinas rupturus 10, 162 ingentes vexi 15, 42 permittit turbinibus 15, 502 texuit 21, 314 multas populata 28, 135 alligat 36, 257 carinis junctis 5, 60 luctatis 15, 516 urbem vexit 17, 151 domitis 29, 183 nota Pharos 39, 56 huc delatis 100, 5
- carior omni luce 26, 308
- Carmani texere diem 18, 354
- carmen connubiale intendere thalamis 8, 650 in unum advolvere 21, 10 amat 23, 6 erat Enceladus 27, 17 reverentia poscit 30, 7 hoc pro thure damus 39, 42 mihi erit Alcides 101, 10 mecum luctare 101, 20 carminis actu 29, 19 carmine audito ducti 2, 13 digna gerit 23, 6 festo 24, 21 vincturo mentes 26, 21 fatidico 26, 231 dignus 26, 590 audito 36, 258 cum carmine remos egit 35, 360 ad carmina tendunt cristas 33, 14 concitet undas 17, 318 carmina vetat 4, 4 moverunt 7, 118 displicere 9, 11 Sibyllæ immota stant 15, 30 Cumanae vatis 18, 11 textentum 20, 458 fingunt 21, 46 ferre 27, 14 Chaldaea 28, 348 vatium 28, 470 veterum vatium 29, 146 per thalamum 30, 1 nunquam dilecta relinques? 31, 45 stridula modulatur 33, 203 fundis 41, 4 jejunas solantia fascies 43, 5 nulla fuisse domi 43, 6 nidum pennis confisa relinquunt 43, 7 lædam 74, 6 sitientes rupes 34, 19 dictet 49, 4 culpas 79, 1 loquor 81, 4 carminibus lustraverat aras 40, 25
- carnifices epulas 15, 178
- Carpathii Triton 10, 137
- carpit signa doloris 33, 123 carperet oscula 21, 120 carpe iter 84, 2 carpens alimenta vaporis 44, 16 carpentes velleræ Sercs 1, 180 carpi pollice 35, 86
- Carthago ter victa ruit 15, 87 Carthaginis arces xviii, 334. xxi, 343 Carthagine cum tumida 15, 77 media 15, 190 antiqua 15, 518 famula 21, 383 gemina victa 23, 15
- casa angusta 3, 203 casa lustratæ 8, 416 Alpinae 26, 363 unius sæcula 52, 4 casas agnoscit 22, 196
- casia matura seges 10, 94
- Caspia tigris 36, 105 claustra 5, 28 va-

da 7, 71 colla 8, 607

cassidē sidereis hirsuta iubis 3, 352 pro
casside gestant 21, 262 in casside ra-
diant vultus 1, 118 casside fulminea
7, 194 major 8, 524 laxata 15, 24
fulva 35, 21

Castalia undæ 28, 27 Castalio de gur-
gite 81, 1 Castalios latices iv, 7. ci,
4

casta petas 22, 107 domus 31, 92

castæ noctis 29, 220 casti vulnere 18,
468

casto flumine 21, 260 ferro 29, 153 cas-
tum ferrum 18, 446 castos penates 17,
125

castor niteat 92, 2

Castor equum cingere vellet 71, 6 Cas-
tora odisset 3, 108 dare 11, 6 pro
Castore 1, 244 Castore contento 8,
556

castoreum dicere nequeo 92, 2

castra victricia 1, 137 bonis servandis 3,
267 paterent soli 5, 73 utraque mo-
vens 5, 104 fulgida 7, 12 loco ponen-
da salubri 8, 324 laborant 8, 502 suc-
cumbere fas sit 10, 191 sui rectoris
adit 18, 377 sopita Lyæo 20, 436 li-
tuos sequuntur 21, 169 barbara secu-
tas 26, 236 poscentia pugnam 26,
559 ad Graia 28, 471 ad pallentia vo-
cat 33, 41 cerea movent 35, 126 in
castra reducat 21, 211 castrorum com-
mes 28, 600 cibo 29, 61 castris ordine
positis 45, 22 restituit 28, 98 patriis
28, 9 profugis præcingere Ararim 26,
298 exuerit 26, 158 in veterum 24,
72 omnibus 23, 11 relictis 22, 406
totis nec constitit alea 21, 365 invisis
3, 322 in mediis 8, 10 hære 8, 368
impendere noctes 15, 450 continuis
16, 5 positis 18, 443 commoda eligit
regio 20, 417 aderat 21, 116 con-
jugis 40, 50

castrat avaritiam 18, 193 castrandus ra-
pitur 18, 45

casus meritis obsistere nullos 8, 409
meos exhorret 15, 38 in omnes æqua-
lem animum 15, 319 relegant 17, 83
supremos 20, 289 futuros 22, 291
communes subeuntia 26, 311 scitatur
heriles 36, 248 quocunque iubebit 36,
433 vomeris egit opus 49, 26 casum
ascribere meritis 49, 81 casu incerto
fluerent mortalia 3, 3 alio prosternite
15, 122 fertur 20, 421 præcipiti 26,
115 interprete 26, 556 nullo deterri-
ta 28, 93 extremo 28, 205 nullo tur-
bata 36, 136 casibus permitto orbem
5, 216 cunctis immota 17, 5 dubiis

occurrunt 20, 495 iniquis licuisset 21,
367

cataphracti 5, 356 equi v, 361. xxviii, 569
catasta, quid? 18, 35

catenæ laturæ prospera 8, 117 subitæ
collo sonuere 15, 366 motæ 36, 110
Catenæ regum 26, 109 catenis gravi-
bus religata 3, 377 Stygiis innexa 7,
185 ferratis innectunt 22, 374 sævis
vincta 36, 83 catenas famulas impo-
nere 5, 386 arripiat 11, 29 crepant
hosti 20, 434 Saturni laxabo 33, 114

catenato Rheno 21, 25

caterva sacra convenit 2, 16 caterva nu-
da 10, 171 doctæ 16, 1 populatrices
36, 167 catervas hominum innumeras
1, 44 Geticas 3, 316 peditum 21,
102 assuetas Marti domando 101, 83
catervis Geticis 5, 36 partitis 28,
632

Cato Eutropium passure 18, 159 Catonis
adversa 8, 411 Catones cuperent ser-
vire 17, 165 rigidos 22, 382

Cattos domant 26, 420

catuli vestigia 45, 8 catulos jejunos 26,
324

Caucaseo de vertice xxxix, 7. xlv, 32 Cau-
caseis rupibus 8, 108 jugis 26, 59
Caucasias pruinas 18, 247 per valles
20, 152

Caucasus letali germine pollens 3, 152
suas movit formidine sylvas 7, 20 hos-
tes mittit 20, 574 Caucasi nivalis 11,
31

Caūco non indignante 21, 225 Caūcis
leges dabat 18, 379

caudæ parvæ moderamine 20, 427 cau-
dam vorat 22, 429 retorquens 24,
357

cavæ texuntur 21, 325

cavæis resonantibus 20, 404

cavet generi 18, 188 cave a Stilichone
26, 512 cavetur meta 27, 6

cavernæ Siculæ 35, 173 cavernis ignifluis
7, 195 Æoliis 26, 224 fecundis 24,
288 his defende 36, 106 cavernas in-
fernas 20, 25 vis glomerat 33, 169
perforat 49, 13 texit 36, 394

caupo famosis honorum 18, 198

causa viæ 1, 129 una facit sodales 5,
319 iustior 8, 390 brevis 8, 510 vin-
ci, non robore 15, 431 latebat 20, 531
lætitiæ 22, 141 patris 28, 119 agendi
fui 28, 440 latet 35, 151 furoris 36,
283 quæ tibi relicta? 41, 10 quæ iu-
bet 48, 3 causæ viam 3, 15 meliori
pervia 8, 110 ignarus 17, 227 prospice
18, 485 parvæ 20, 154 privatæ 21,
299 semina 29, 35 propriæ 36, 64

- quicquid erit 19, 79 causam fato tribuisse 18, 55 daret armis 22, 85 causis fallacibus instat 3, 238 meantem defectum 17, 129 verecundis 22, 222 ex aliis 26, 95 nullis 26, 242 causas lætitiæ x, 186. xxxi, 50 similes 47, 24
- cautes sonoræ 40, 5 rigidæ liquescant 49, 21 cautibus domitis 26, 182 illidi 33, 255
- cautus ad fraudes restiteris 21, 291 cautum dabant exempla 8, 77 cautior labor 50, 18
- Cecropiæ senectæ secreta 17, 67 Cecropium templum 33, 11 Cecropias matres 5, 191
- cedros enodes 36, 360
- cedunt æquora 29, 124 nec patruo 35, 207 cedant superata sibi elementa 49, 77 cedebat retro fuga 3, 268 quæ mihi non parens? 36, 114 cessi ad montes 28, 285 cessit potentia 3, 358 mæror pudori 36, 193 cesserit natura meis obsequiis 26, 525 cæssissent lumina somno 29, 91 cedent tuis regnis 35, 297 cedere minori 29, 198 cedentes spatii 21, 48 cedentibus cunctis 29, 209 cessura sibi cuncta pollicitus 26, 80 non pruinis membra 36, 89
- Celanas memores 20, 258
- Celameos furores 18, 278
- Celæno jejuna 20, 378
- celat nihil verbis 28, 592 celet leuius depositum 36, 119
- celebres ludo 24, 199 celebrat connubium 48, 27 celebrat jejunia 95, 21 celebrant ora figuris 22, 175 celebrate tribunal 18, 472 celebrare diem 10, 51 celebrabitur dies undis 1, 261
- celer efficit 26, 151 celeri leto 3, 234 celeres pedibus 24, 299
- Celerina canitur 31, 23
- Celerini robore 31, 72
- celsa tenent 28, 20 ditione 44, 88 celsi iuveni 7, 82 celsam principe patruo 29, 39 celsior exsurgit pluvius 17, 209 vertice 26, 77 cunctis 26, 430
- censes quid tenendum 8, 296 censet primus 21, 90 censeret bella xxi, 327 censi laude virorum 29, 67
- censore intento 25, 13
- censu addicto 17, 231
- Centauri negant 9, 13
- centeno motu 33, 47 centenis vocibus resonent ora 1, 55
- centum per pectora ruat Phæbus 1, 56 vias nocendi 20, 175 lacertis 36, 188 centumgemini Egeonis 36, 345
- Cepheus senior micat 26, 245
- Cephissus purior ibat 2, 10 luget 35, 136
- cera texebat avenas 31, 35 ceræ falsæ 10, 27 ceris vacuis 28, 264
- cerastæ finxerunt ora 3, 96 cerastas attollat 15, 151 socios 33, 346
- Ceraunia percussa fluctu 5, 221 nullis succincta nimbis 21, 174 ignea 29, 78
- Cerberus latratu urget 5, 457
- cerca castra 35, 125
- cerebrum in supremum 18, 53 fudisset 37, 88
- Ceres vitanda 3, 327 coluntur 18, 325 Massyla 22, 391 rara 26, 350 tentat clypeum sumere 26, 466 flava 33, 138 visa 33, 207 nota 36, 105 suspensa hæret 36, 260 non tardata 36, 357 falce labore 40, 41 Cerceris prolem 33, 219 tecta 33, 235 proles 35, 36 de stirpe 36, 329 Cereri favet 20, 270 proferte nepotes 35, 372 prodere raptorem 36, 55 Hennæ 33, 122 par pietas 36, 173 Cererem quid narrem 33, 107 discurrere 36, 48 terrebant 36, 67
- Ceres et Cybele, telluris symbola 33, 178
- cernit singula 10, 108 ab æthere 28, 102 cernimus omnes 21, 90 cernere bis nulli licuit 37, 106 cernens per singula 28, 565 cernuntur delubra moveri 33, 7
- certamen sublime 3, 297 certamine exacto 1, 113 tumeant 22, 95 duro cecidit 28, 311 posito 29, 204 certamina non alii credidimus pugnae 21, 364 veterum 26, 101 per tot ducto 26, 492 laudis 28, 491 Boreæ 39, 36
- certat secum amentia 18, 237 certant pro virgine 33, 133 obsequiis 72, 11 certassent laurus 24, 16 certavit pietate 28, 99 certavere senes pueris 7, 128 fera 40, 3 certare de jure secundo 1, 21 pudet 18, 501 titidis 29, 33 procos jubent 29, 163 certantes sexus 1, 201 certantia viscera pœnis 37, 26 certatura Lyao colla 28, 562 certatur pro pignore tanto 8, 131
- certus imperii 5, 346 telluris 17, 114 error 17, 128 certa manu 8, 61 inagine 22, 217 cuspidis 23, 9 certæ minæ 20, 2 cogere 22, 225 certo mucrone 18, 47 certis venatibus 1, 187 certos dolores 36, 299 certior Parthis sagittas tendere 11, 2 certius patre loquar 76, 2
- cervam non eripuerit pedes 34, 42
- cervicem jactare et inflectere superbiæ est 5, 345

- cervi jugales 24, 286 non timere 34, 28 cervo fugacior 20, 440 cervos ferit 22, 353 in vincula cogit 24, 315
- cervix alta 3, 53 hanc sola cadet 5, 166 tertia mucrone rotetur 15, 465 Typhæia 36, 183 redimita jacebat 36, 246 cervicem clypeo fultus 26, 356 cervice magna triumphat 5, 294 humili 8, 415 alta x, 81. xxvi, 628 turbata 10, 291 æquali subis 21, 143 insedit 21, 351 dejecta 28, 199 rebeli 33, 155 Herculeæ 31, 47 pressa 35, 159 nobiliore juvenci 39, 30 concussa 44, 56 fultus 50, 5 cervices niveas 29, 120 cervicibus impositi enses 5, 16 juvenum 8, 584 pressis 21, 211 cespis gramineus 1, 114 cespite vicino 36, 371
- cessant armati 20, 138 pulverulenta viæ 41, 8 flumina 47, 28 non cessem tolerare vapores 1, 131 cessant sidera 101, 121 ne cessa juvenis 14, 5 cessare nefas 31, 95 cessante juvenco 33, 197 cessantibus Delphis 28, 26 cessabitur hora nulla 36, 317
- ceston spirantem numine blando 10, 124 cestrosphendonæ descriptio 10, 206 cete prosiiliunt 21, 360
- Chalcedona adversam cerni 8, 177 movit 20, 27 contextit nidor 20, 451
- Chalcedonias arenas 5, 55
- Chaldaea gens 3, 148 carmina 28, 348 Chaldaei senes 8, 147 reges 99, 3 Chaldae ritu 21, 61
- chalybs operit formatque colores 5, 357 flammis mollitus et arte 26, 543 necitit claustra 33, 238 cognoscit amores 48, 43 chalybem indutos equites 28, 569
- Chaonias subegit 26, 135
- Chaoniae quercus 7, 118 Chaonio victu 36, 47
- Chaos nostrum 5, 525 astra miscabit Averno 15, 383 Clementia solvit 22, 9 dotale 33, 28 durum flexura 35, 13 in verendum 35, 196
- chartæ exiguae 19, 19
- Charybdis armavit stagna 29, 20 Charybdis avidam 100, 2
- Cheke reparant dispendia noctis 17, 120
- chelys nostra sonat 6, 18 plectro pulsanda 17, 313 Parnassia 28, 123 chelyn Bistoniam 34, 8
- Cherusc ingentes 8, 452 Cheruscos immansuetos 26, 420
- Chimære flamma 3, 296
- Chimærae de genti 101, 76
- Chiron præberet pocula 9, 5
- chlamys effluit 8, 208 chlamydes Sidorias 22, 88 vento rejectæ 50, 15 tex-
- Delph. et Var. Clas. Ind. Claud.*
- ebat 72, 8
- chordas leves impellis 101, 17
- choræis te insere nostris 10, 337 strepat 12, 11 exsultasse 21, 81 prata pulsent 22, 381 mixtæ lyre 31, 22 indulget 36, 102 choreas cantatrices 15, 448 famulas exercet 29, 143
- chorus est in celo 22, 421 chori contineere 33, 208 circumfusi corona 27, 16 strepuere 1, 175 in speciem 16, 32 choro nec dum commissa Agave 20, 361 sancto me cingeret 40, 52 læto te conjunge 101, 3 chorum æquale 35, 230 choris permissis 4, 2 assuetum 5, 34 quatitur mare 10, 151 læta 19, 63 vacat 20, 581 Romanis 25, 2 redde Nymphas 28, 159 fistula responsura 31, 99 sacris obstrepitant 35, 355 choros transferret 8, 604 molles duxit in antro 9, 10 igne exactos 9, 16 tales audire 15, 188 impulerit 17, 102 junxere 22, 101 inter et vina 26, 368 doctos exsere 28, 491 armatos 28, 622 placidos ducis in orbe 34, 52 aspernata 35, 149 vestros petebat 36, 288 ducit flamma 48, 28
- Christus permutat lymphas 99, 5 firmat fidem 99, 11 Christi vestem 99, 15 Christo inelamante 99, 11 Christe potens rerum 95, 1
- Chrysippe, recessu tuo 17, 89
- Chrysogonis datur 18, 440
- Chunus feriat 20, 338 Chunorum feritas 21, 110
- cibo castrorum 29, 61 crudus 15, 445
- cibis inventis utere 8, 342 tetrus 28, 241 æra vestita 46, 12 cibos quærit inanes 3, 206 diurnos præbere 15, 72 trans regna quæsitos 20, 332 raptos in armis delibasse 26, 351 allatura ales 36, 143
- cicatrix mox eruptura 20, 15 vulnus tectura 22, 205 numerosa 26, 482
- Cicero tonas 41, 4
- ciet annes 28, 191 nomina 28, 256 juvencos 36, 169 cient pennas 5, 462 nomen 20, 515 ciebo Tartata 33, 113
- Cilix se defendit 5, 33 Cilices veniunt in mercem 18, 220 per Cilicas descendere 20, 168
- Cimber exit paludibus 8, 452 Cimbri catenati 26, 293 Cimbros peremptos 26, 645
- Cimbrica Tethys 26, 335 tempestas 26, 641
- Cimmerii ponti 21, 129 Cimmerias paludes 18, 249
- cinctus nicanthes stamine 1, 178 Gabinos 7, 3 Quirinales 18, 28 nepotum 20, d

- 140 mirare ac suscipe 22, 331 Amazonios solvis 34, 37 placidos 72, 5 cinctum gravatos artus 18, 301 cinctu gemmato 28, 561 gemino crispatur 35, 33
- cinerem per præbatur origo 44, 103 cineres excutiat 8, 471 Mygdonii 20, 1 patrios 22, 415 victuri 44, 67 per Pauli 77, 1
- cingis lustra 24, 303 cingas jure forum 24, 200 cingit te insignibus ætas 10, 327 sinus 20, 447 fora fascibus 28, 645 honos ora 44, 18 cingunt præsidii 22, 209 arva trabes 28, 619 cinxere fasces Hypanin 28, 337 agmine reginam 35, 322 cinxerat bellum dolis 21, 276 cinge zona 70, 4 cingere equum 71, 6 cingor milite 5, 13 cingeris exuviis 29, 46 cingitur excubiis 28, 44 cingimur facibus 3, 49 cinguntur in usus diversos 22, 102 auxilio 37, 43 cingatur claro Senatu Roma 1, 19 cingebar procerum studiis 36, 412 cingebare comas diademate 28, 66 cingi Armenio pro limite 20, 367 cincta sinus 36, 377 cinctam nimbis 36, 1
- cingulum solveret 11, 37 cingula rapta Gelonis 7, 27 ferebat 10, 166 prima 20, 321 baccis aspera 22, 88 vestem pendere vetant 24, 247 comit manu 28, 525 Parthica 35, 94 vinctura sinus ibi. non prospera eripe 39, 51 per cingula splendet 48, 12
- Cinna pius 3, 255
- cinnama Panchaia 10, 95 redolent 22, 420 rara 40, 16
- Cinyphiis aristas 18, 405 Cinyphias oras 15, 9
- Cinyps vagus 21, 251
- Circæis herbis xxii, 134. xxvi, 441
- Circe callida 3, 153 armarit pocula 29, 21
- circi jurgia 20, 357 gradibus 28, 613 circum illustret 17, 284 intres 24, 198 circuit Pontus cetera 5, 349 lupanar 18, 97 colla monili 28, 528 ambitus 49, 49
- circuitu sociare suprema 5, 373
- circulus Austri 8, 428 Lunæ 15, 223 lactens 28, 174
- circumdedit insidiis, arte 28, 300
- circumflexa secula 28, 391
- circumfluvius æquore lucus 44, 1 circumflua mens luxu 1, 40 genitrix gemmis 8, 139 Meroë Nilo 10, 223 Delos ponto 35, 35
- circumfusa polo 1, 128 juvenas 15, 425
- circumlinit auro 22, 137 ignis frontem 22, 328
- circumsonat buxus cantu 35, 268
- circumstetit tempestas 26, 111
- circumstipata ducibus curia 28, 595
- circumtonat montem 3, 272 concha æquor 10, 132
- circumvallata senatu Bellona 8, 11
- Cirrhæa templa 37, 34 Cirrhæo jugo 2, 2 Cirrhæe ludis 101, 16 Cirrhæas artes 34, 23
- citavi Hecaten 3, 154 citasset gradum 28, 510 citatum præda 11, 11 citatis vento 24, 335 equis 26, 588 citatas vento favillas 20, 472
- citharæ cantu 22, 141 sordent 31, 48 tacentis opem 34, 6 citharas imploret 15, 448
- civica poterit reddi 24, 75 quercus 29, 182
- civilis dissensus 28, 395 civili strage 28, 118 tuba 33, 65 civile nefas 5, 389 civilibus armis 22, 85 odiis 26, 565
- civis dignare forum 28, 422 in civem rubere genæ 8, 617 civem oblitus 8, 111 præponere patri 18, 442 agat 22, 168 casurum 24, 74 te meruisset 24, 181 gereret 28, 59 hunc venisse 28, 559 cives errantes 15, 200 cum mœnibus offert 15, 266 vocavit, quos domuit 24, 152 despicit 24, 218 in miseros 39, 55 civibus doctis 8, 583
- clades mille 15, 88 repens exit 18, 412 metuenda 20, 305 repetita 26, 284 renarrant 26, 621 te nulla rapit 44, 108 cladi non expectato respectu 36, 149 cladi propior steterat 36, 249 cladem divisit in orbem 5, 25 ad propriam 19, 38 hanc dederit 36, 197 clade accepta 20, 500 gemina 26, 129 Latii audita 26, 364 tanta 26, 602 ingenti 50, 48 cladibus multis 8, 456 tot constitit omen 20, 36 satiare nocentum 28, 276
- clamabat talia regi 33, 54
- clamor sequitur orantem 3, 116 ingens concilii 20, 403 repens tollitur 26, 460 varius 31, 21 clamore auspice 8, 611 fremens vano 28, 254
- clangore ingenti 15, 475 avium 26, 444 blando 44, 45
- clarescit littus 36, 445 clarescunt nubila 1, 102 Alpes 10, 185 claruit Ascanio ventura potestas 8, 193 semita gressu divino 33, 229 clarescere plausu vulgi 17, 3
- Clarios lares 33, 136
- claris theatris 17, 281
- classica non fremere 3, 218 civilia 5,

- 118 Arctoa 8, 25 intulimus 21, 189
 Martis Eoi 24, 35 excierant vigiles
 28, 454 post victricia 29, 219 tre-
 muit 52, 7 in classica robur referens
 26, 313 ad classica veniunt venti 7, 98
 classica turba 24, 357
 classis in altum provehitur 15, 504 cæ-
 lata metallo 28, 376 classem paternam
 10, 178 solv ret 15, 484 classe socia
 15, 373 suspensa 15, 526 classes ser-
 vaturas Corinthum 8, 463 Foas ob-
 ruit 17, 151 Rhodani invectæ 18, 404
 disponere 21, 307 quæ fruges vel
 bella ferant 21, 308 classibus iret per
 scopulos 5, 122 æstivis 15, 54
 clathris ducendæ feræ 24, 272
 claudat jubar 101, 126 claudunt æquor
 22, 211 clausit Hebri aquis 28, 108
 animam 101, 137 clauserat viam 28,
 456 clauditur concentus 28, 630
 æquor terris 85, 5 clausa feruntur 24,
 322 sibi cuncta putat 28, 144 clausi
 formidine 26, 41 clausum laqueis 26,
 475 clausos montes reliquit 8, 103
 Claudia ducens Cybellen 29, 18 sit felix
 29, 28
 Claudia gens 18, 456
 claudicat versus 79, 3
 claustra durissima 1, 106 Caspia 5, 28
 patuerunt 7, 92 neglecta remoliri 18,
 195 Taurorum 18, 249 anni panden-
 tem 22, 268 freti 26, 1 Lechæi patue-
 runt 26, 190 immensa chalybs necit
 33, 238 in claustra procellæ redeunt
 33, 75 claustris continuit 8, 231
 thalami 20, 553 tristibus solutæ leges
 26, 37 his evade 26, 500 perpetuis
 28, 637
 clavi flexu 21, 288 clavo parere 18, 425
 clavum torquere 17, 46 intorquet 24,
 363 regendum sibi vindicat 29, 202
 Cleanthæ turbæ 17, 88
 clemens ratibus 15, 511 Marce 28, 339
 aditu, pectore 28, 550 clementes aræ
 3, 255 auras Veneris 7, 165 clemen-
 tior aura 1, 272 orbi 36, 46
 clementia nova 3, 47 sola Deos æquat
 nobis 8, 277 soror nostra 17, 166
 gurgitis 17, 235 in similes 18, 188
 custos mundi 22, 6 maxima natu Cœ-
 licolum 22, 8 prima Chaos solvit ib.
 fluxit 26, 95 violentior omnibus armis
 28, 306
 Cleonæum leonem 3, 285
 cliens obviis 18, 257 clientem populum
 17, 26 ignarum læsura 22, 48 digna-
 ris 39, 34 clienti dejecto 7, 67 servire
 Romam 8, 360 cliente servato 40, 62
 clientes fallit 3, 179 reges 15, 196
 clientum agmina 5, 76 nullusne per-
 manet? 28, 314
 Clio, i supplex 17, 291
 Clitumui undas 28, 506 Clitumne lavas
 51, 3
 clivus molliter tumet 49, 12 clivis molli-
 bus edita planities 35, 102
 Clælia tranavit Tibrim 18, 417 rediens
 per undas Tibrinas 29, 17
 clypeatus incedis 8, 523
 clypeus Titana lacessit lumine 1, 94
 porrectus in hostem 3, 265 nos pro-
 tegat idem 20, 601 aureus ardescit
 37, 78 clypei orbis 15, 211 mendacis
 21, 105 umbra 22, 274 objice 35,
 224 orbem 72, 1 clypeo coruscanti 7,
 29 teste 15, 423 intonuit 20, 160
 hoc munitus 22, 62 deposito 22, 369
 protegis 21, 175 cervicem fultus 26,
 355 texerat urbem 28, 486 melior
 Mars 33, 134 clypeum defensoremque
 dedisti 8, 433 squalentem 15, 24
 sumere 26, 465 ferret 35, 39 ingen-
 tem gestare 36, 219 clypeis tectos 15,
 435 defendite 26, 578 in latus allisis
 28, 627
 cochleis junctos homines 18, 356
 Cocles oppositus 8, 406 hoc meruit 18,
 445 trajecit Tibrin 28, 487
 Cocytia æquora 5, 471
 Cocytos Phlegethonque 5, 467 resedit
 33, 87 Cocyti pascua 33, 279 Cocy-
 ton undasse Lyæo 35, 353
 Cœi spoliis 36, 347
 cœlestis flamma 39, 38 cœleste judicium
 22, 208 jubar 33, 45 cœlesti bello 26,
 71 cœlestia bella 36, 314 cœlestibus
 (numinibus) 36, 9 regnis 37, 1 telis
 41, 59
 cœlicolæ celsa tenent 28, 20 cœlicolum
 regina 101, 37 in cœlicolas ferri 36,
 262
 cœlum tuum 1, 130 sævire videres 5,
 178 commune 8, 191 signare corona
 10, 272 altum possideat 24, 42 secu-
 tus 32, 11 incestare 35, 217 Titanes
 habent 36, 182 securum 39, 10 tene-
 bris condentia nubila 47, 2 cœli toros
 48, 32 fragor 1, 211 geminum ærem
 5, 152 machina 7, 169 rigor æternus
 8, 30 margine clausit opes 8, 42 certa
 fides 15, 499 rotatu 17, 77 pudor 18,
 9 per inania 18, 375 primi sub limine
 24, 287 flammea frena 28, 189 iter
 28, 412 consueti inclementia 28, 445
 ad axes 34, 35 lumina 37, 123 vivida
 semina 101, 24 flamma 101, 123 ali-
 eni conscia 47, 14 cœlo infecto 3, 301
 cupido se reddere distulit 7, 109

- temperiem referret 26, 153 vocanti parere 26, 519 parem conventum 27, 26 pratulinus (tellurem) 33, 193 timor apparet 35, 188 regnate 36, 328 canendus Hymeneus 36, 409 debita progenies 37, 51 ficta 101, 47 relicto 18, 52 non capitur 95, 15
- canas producere 20, 84
cuno tenaci 20, 413
- capere omnia 41, 15 capere servitium 18, 41 cepistis qua finis erat 1, 67 cepisse vetat reverentia 12, 7 vinci pudet 101, 28 ceptis fascibus 17, 336 cepti magni 26, 478 ceptis omnibus exclusus 28, 238 his 101, 65
- coërces jurgia, calores 22, 25 coërcens gemma 1, 88
- cæruleus anguis 3, 118 cæruleo sulfure 28, 325 cæruleis infecta notis 1, 215 bigis 33, 275 naribus 37, 18
- cærulæ amictus 22, 219 visu Addua 28, 196 cærulea summa frete 7, 198 hyacinthi 8, 588 metimur 15, 67 desueta tentabo 17, 182 per cærulea ludunt flammæ 35, 3
- cætus niveos pandite 1, 248 optatos renovant 25, 3 Patricii 28, 599 cætum sanctum 22, 299 certu vario 3, 39 non dissona species 28, 6 cætibz famineis exstat 1, 199
- coëunt ad antra 2, 11 coëat cicatrix 20, 15 coiere superbis viribus 53, 1 coëuntia numina 37, 51
- cogis concilium 24, 212 cogit fila 1, 182 se in planitiem 5, 125 cogunt fluxus 26, 331 coge illudere 33, 221 cogere cunctantem 22, 225 cogens in brachia pondus 101, 58 cogente nullo 44, 67 cogitur in nubem aether 26, 379 coactum corpus descere 44, 53 coactas (mulas) spargit 51, 11
- cogitat ales pluma 36, 143 sternere Martem 37, 39
- cognatus accipiat 22, 235 amictus 83, 2 cognata potentia 39, 55 materies 87, 4 caedes 3, 77 potestas 7, 14 cognate invidia 36, 200 cognato carcere 57, 1 viros metallo 5, 360 cognatum sidus 14, 18 in cognatos procredit honores fixus 1, 13 cognatos gladios 21, 322 cognatas terras 33, 141
- cognomen priscum 20, 213 cognominis miri 26, 555 tui anni 28, 13 cognomine Magnes 18, 9 cognomina plena ducis sumit 31, 82
- cognoscere visu 33, 158 sortem 36, 298 sidera 76, 1 cognite Nilo 43, 3
- cohors nunquam peritura 37, 53 alituum suspensa 44, 77 pennata 10, 204 pel-
- tata 11, 33 tota 19, 16 elapsa gaudent 35, 118 invasere saltus 35, 124 cohortem Herculeam Joviamque 15, 418 ducunt 21, 296 cohortes pugnandi cupidas 5, 173 inter Barbaricas 7, 112 densas 8, 87 niveas 8, 568 veteres 21, 306 neglectas 22, 148 Marte desudant 26, 280 conveniunt 26, 404 succinctæ 28, 380 Oceanum cingere 31, 90
- Colchus tentoria fixerat 21, 155 Colchos petens 26, 3
- colis post fata 22, 53 colit hæc regna 44, 8 antra 47, 21 colunt fluxus 37, 43 colant annum 28, 658 colebat desertæ 36, 289 colerent meritos 20, 212 coluerunt voces 17, 52 coli arvanegarent 35, 181 hominum sitientibus aris 36, 282 honore divino 50, 2 culta per pingua 29, 70 per Lydia 1, 53 Campana 15, 110
- collidunt primordia 17, 82
- colligis concordiam 28, 605 colligit oras hiantes 5, 379 gentes 7, 69 in nodum ulnas 50, 17 colligit miracula 17, 280 collecta cibus tetris lues 28, 241 collecti senatus 28, 74 collectam famam 17, 183 collectæ vestes 35, 40 collectis monstis 3, 40 collectas vidit 24, 261
- Collina pro turre 15, 86
- collis iniquus 8, 313 angustus 39, 36 collem flamma fracturum 15, 522 in collem creverat planities 35, 103 colle uno latent 8, 479 nullo semagis æstimat potestas 28, 40 in uno considunt 28, 239 alto minor 49, 11 collibus sollicitis 1, 50 voce resultant 1, 175 tegeret vindemia 17, 180 lateant sub palmite 40, 39 collibus notis 22, 196 Tusci 28, 185 auctis 28, 530 de tepidulis 44, 12
- collo inferius 8, 237 libero 11, 30 exuto 18, 137 tumido 73, 9 colla mollire ornatu 1, 86 densatur gramine 1, 216 ardua 3, 91 rorantia 3, 246 mollia jactabat 5, 315 sublata secundis gerit 5, 447 pietæ draconum 7, 139 submitunt gladiis 8, 85 per colla fluebant comæ 8, 200 Caspia 8, 607 non æquant pruina 10, 265 ferarum 17, 293 translata 18, 42 subjecta 18, 173 despecta levant 22, 128 barbaræ 22, 371 squalentia 26, 293 pruinis stant aspera 26, 326 humida levant 28, 196 fera jugo præberet 28, 382 monili circuit 28, 527 certatura Lyæo 28, 563 surgentia inter smaragdos ib. Istri proculcat 28, 648 squamea le-

- vant 33, 13 attrita jugis ib. stridentia
 Gorgonos 35, 25 mutua innectite la-
 certis 35, 369 squamosa 101, 31 can-
 dida virginis 48, 12 dedere jugo 50,
 40 libera pateant jugo 51, 6 superba
 spargit 70, 10 comantia 88, 2
 colloquio Decarum vetito 36, 214 collo-
 quis lenire dolorem 5, 88
 colonus cupit 20, 205 coloni felices 49,
 89 colono trabeato 8, 418 Zephyro
 10, 61 cum proprio 21, 321 redeunte
 22, 206 colonis parvis 15, 474 tellus
 redditur 35, 185 colonos veteres 15,
 198 lugentia rura 101, 108
 color viridis cui proprius? 3, 387
 color invidie quis dabitur? 13, 11 pro-
 prius rerum 17, 106 vivus redit 26, 437
 nec inest unus 33, 252 cœrulus ambit
 44, 22 sparso ditiescit in auro ib. co-
 loris rari 28, 516 colorem Phœnices
 tribuere 3, 600 senii 15, 209 colores
 tremulos 5, 356 innumeros mutante
 35, 98 colorum alternantes vices 45,
 13 floribus 73, 11
 colorantur membra caligine 36, 90 colo-
 ratus Memnon 21, 265 colorato vola-
 tu 36, 3 coloratis ab Indis 20, 331 in
 alis 94, 1
 colubris mutatis 3, 134 pateant præda
 36, 115
 columbæ sarta tulere 40, 9 columbis in-
 vecta Venus 22, 354 columbas purpu-
 reas 31, 104
 columnen Pieridum 101, 1
 columnæ nivæ 3, 162 columnas rupe
 cæsas 10, 89 in celsas surgunt electra
 33, 243 columnis purpureis 5, 135
 picturatis 10, 214 rutilis 22, 341 ves-
 titis puppe 28, 48 aceline templum
 44, 90 monte revulsis ib.
 colus ambitiosa 8, 591 leges nevit 33,
 64 colos severas Parcarum 49, 87
 coma meliore diem sparge sol 1, 3 glau-
 ca 40, 40 comæ (Jovis) moturæ con-
 vexa 8, 201 ventis instabiles 11, 12
 mutavere colorem 15, 210 mœstæ
 squalore 15, 108 intervalla 18, 115
 rigidæ 20, 234 sine lege 24, 247 com-
 nam radiis redimita 20, 528 nexa fo-
 liis 22, 229 consurgere gemmis 29, 5
 rubro radiare mari ib. posuere 36, 380
 erexit formido 50, 11 sparsa 24, 303
 concutens 26, 187 resoluta 28, 154
 substringit gemmis 28, 527 comarum
 gratus odor 10, 239 sanctarum 20,
 282 libertatem 35, 149 sarta 36, 126
 comas securas explicere 2, 8 nodavit
 3, 119 velavit tuas regina 8, 166 fu-
 turas olim 10, 246 solitas galca ful-
 gere 13, 1 gelidas 22, 473 barbaricas
 26, 184 cingerebare diademate 28, 66
 innexus arundine 28, 378 indigesta
 31, 28 incultas dispersa 33, 55 indo-
 ciles errare projecerat auris 35, 31 la-
 ceras effusa 36, 177
 comantem galeam 72, 4 comantia colla
 88, 2
 combibit vestis solem 8, 553
 comes ire patri astuat 7, 81 fida 19, 42
 ingrata 22, 162 mecum eat 24, 277
 Serena 28, 93 indefessa 28, 600 hæc,
 hæc custos 36, 176 eat ad bellum 77,
 4 patris 98, 27 comitem me pelle so-
 dali 39, 52 querecum pinus trahit 34,
 22 due tecum 8, 358 suscepit 28,
 421 comites infensi 28, 315 se addunt
 33, 229, gressum junxere sorores 35,
 10 junxit 36, 209 comitum pharetra-
 tarum 24, 212
 cometes sanguineo dilabatur igne &c. 33,
 231 in exiguum moriens vanesceret ignem
 26, 248 cometen ligat tristem 17,
 112 nunquam celo spectatum impune
 26, 243 non tuto-non impune vident
 33, 232 cometa ferali crine rubescen-
 tes 18, 4
 comit vestes et cingula manu 28, 525
 comere capillos 29, 223 comiti vultus
 20, 337
 comitatur egestas 3, 36 euntem pallor
 et atra fames 28, 321 comitantur Ro-
 manum 1, 79 Naides 35, 55 aves 44,
 76 comitare hunc 24, 215 comitatus
 paucis erat 28, 461 comitata paren-
 tibus 21, 80
 comitatus Amorum 10, 153
 commendo gaudia sanguinis nostri 33,
 194 commendat urnam 1, 213 por-
 tum 26, 210 gaudia 33, 139 onus
 flammæ 44, 94 commendavere cate-
 næ 8, 117
 commercia per trahitur 18, 58 commer-
 cia pascit 22, 115 facis mundo 33,
 91
 committeret se ausis 20, 548 commisit
 alendum infantem 28, 583 sua gaudia
 33, 139 commiserit orno foetus 36,
 112 committere fratres odiis 18, 282
 commissus monstro 54, 9 commissa
 negare 22, 56 improba vitæ 35, 304
 commoda publica suadent 5, 203 ad
 publica 18, 261
 commodat imperium 15, 283 usum non
 vilem 31, 98
 commovet urnam 22, 364 commota ruit
 fera 5, 396 commotum virum 29, 137
 commune jubes 8, 296 frui 20, 601 com-
 munes leges 22, 104 communia levius
 tangunt 36, 197 verba 81, 3
 compage soluta 33, 115 dura 35, 171

- Vesevi jugi fracta 36, 184
 compedis tardæ 19, 3 compede laxata 18, 27 suras signati 20, 312
 compellat dictis 22, 453 prior ipsa silentem 31, 44 Zephyrum 35, 73 tali voce 36, 113
 compescit venas calore 47, 35 compescuit arcum 35, 232 compesce furentem 35, 271
 complectitur antrum serpens 22, 427 æther 24, 131 populos 28, 288 quicquid ær 35, 294 ambas 36, 381 late orbem 95, 13 complecti singula 21, 138 complexus sol mundum flammigeris habenis 1, 1 complexa caput, 1, 220 patrem 28, 153 complexæ pectora 3, 37
 complet vagis sermonibus aures gloria fusa 1, 31 viros tempestate salubri 44, 98 complere biremes 15, 369 complentur sedilia 3, 39 compleri iusserit igne 3, 10 viscera partu 95, 9
 complexu foveas 15, 229 caruisse 36, 112 complexibus ambit vivis 48, 35 componit sibi bustum 44, 44 componite thalamum 10, 213 componere vultum 22, 36 cui non fas est Rhesum 28, 482 stellas 75, 1 componitur orbis 8, 299 compositis sagittis 47, 25
 compressit Pænum 26, 139 comprime motus 8, 266 habenas 35, 272 compressa matre 3, 287 compresso igne 36, 396
 comprobat cura senum 28, 557 computat annum 52, 11
 conamine primo 26, 187 conamina contudit 8, 626 nissus regit 45, 30
 conata nefas 35, 258
 conatus juvere tuos 21, 106
 concava vincere saltu 7, 47
 concedit libens 24, 117 concessit quæcunque poposci 22, 232 dono terras 24, 185 concede marito 31, 134 jacenti 39, 11 concessa viro fortuna 31, 81 concessio vixisse cupit 20, 205
 concelebrant Gelan 35, 59
 concentus poli 8, 68 ferreus clauditur 28, 630 concentu mixto 33, 205
 concha circumtonat æquor 10, 132 conchæ divitis 55, 2 conchas pretiosas 7, 210
 concidit spes 7, 92 vulnere 19, 19 crimen 21, 8 Hannibal 23, 21 memoranda 29, 156 concideram funditus armis 28, 284
 conciliat aures 25, 17 conciliant pacem 21, 59 conciliare decet 18, 284 conciliantibus animam labris 14, 23 conciliantur in unum 5, 466
 concilium deforme 3, 28 infame nocentum 5, 317 confessus 20, 325 cogis 24, 243 concilii clamor 20, 403
 concinuit Helicon 17, 272
 concipit in pectore 18, 360 aure sonos 51, 8 concipiat deum 99, 2 concepit luna (cervos) 24, 288 concepta omnia 28, 25 concepto fœtu 44, 23 conceptum vertice meo 36, 59
 concire novas res 21, 244
 concitat axes 44, 61
 conclamat numina 36, 4
 conclusa subter pumice unda 49, 15
 concordēs vitæ 31, 130
 concordia nece coronas 10, 203 fratrum plena redit 15, 4 vulgi 28, 604 duras jungit mentes 48, 41
 concretus grandine pennas 33, 71 concreta radice 28, 77 gemma 57, 7 concreto metallo 1, 182
 concurrunt volucres 31, 105 cives 37, 50 concurrat in unum 3, 295 concurrere freti fauces 20, 29 telis paribus 39, 8
 concursu rupis 26, 7
 concutit alas 3, 122 aura frondes 20, 452 horror præcordia 26, 372 Pelorum 33, 150 concutiat motus 48, 6
 concussit sidera 36, 66 concutiens comam 26, 487
 condit solem 20, 239 soles 52, 13 condunt obliviam mentem 1, 166 vestigia culmi 33, 187 conderet artus 8, 228 condidit se vetustas pectore 17, 92 condet lucem 41, 13 condere Barathri imo recessu 3, 379 virus in alto 22, 35 condens lumina 101, 126 condentia nubila cælum tenebris 47, 2 condetur arena vili 3, 371 condita funera 3, 155 mœnia 10, 183
 conditio altera 8, 220 tristis recedit 8, 616 conditionis maculam 18, 31 conditione qua vellet 28, 449
 conditor tertius urbis 20, 83 patriæ 39, 20 redeuntis ævi 95, 1
 condonat opes absentum 22, 147
 confert Triviæ 29, 141 munera 72, 12 contulit dies vitam imperiumque 8, 153 aves 16, 16 non plus rebus 28, 203 vectigal 29, 64 contulimus filapensis 22, 334 conferre piacula supplicio 5, 518 collata acies si fuisset 5, 186
 confessus secreta rubor 10, 9 concilium 20, 325 socerum 35, 230 crimina 39, 12 confessa palam coruscus vultus 28, 359 confessæ plausu dominam 29, 81 confessos hostes 28, 249
 conficis bellum 8, 634

- confidas ne virtute paterna 31, 133 confidere rebus elatis 5, 440 confisa loci ingenio 33, 140 sororem præsidio 36, 229 hac (sorte) 46, 10
 confinia Libræ 3, 366 rupit Nercus 33, 142 geminæ vitæ 44, 70
 confirmat ituros dictis 15, 424 confirmare triumphii justitiam 8, 98
 confligit gentibus 29, 229 confligunt lapsu 20, 26 magno tumultu 31, 113 conflixerit armis 18, 111 confingere turres 35, 152 agniua 45, 27 configitur magna ira 20, 358
 confluit potestas 20, 66 confluit populus 21, 151 in parvos artus 95, 15
 confringas animum ovantem 22, 69
 confundit notas 17, 131 confundat turbæ procures 10, 200 confundere cuncta luctu 5, 17 sacra profanis 8, 239 nec confusus honos 36, 9 confusa rursus natura 37, 61
 congeries vasta metalli 5, 135 sincera bonorum 17, 136 congeriem rudem 22, 10 patriam reponit 44, 93
 congesta mens 33, 4
 congressus consulibus 26, 157 congressum, profugum nunciat 15, 12
 congrua tempora 3, 315 mundo judicat 21, 89
 coniferi apices 36, 398 coniferis ramis 33, 203
 coniectis scopulis 1, 106
 conjugium tuum 29, 190 quæ tale sequatur 33, 120 Dianæ sperat 37, 41 conjugii fidem 29, 28 tanti secura 31, 57 conjugio levavit tædas 7, 156 dignum generum 21, 73 conjugii daret puellam 40, 54
 conjungit hunc mihi ætas 30, 5 conjunge te choro 101, 3 conjungi orbis cœperat 20, 546 conjunctus (vicinus) in axe calido 1, 37 conjuncta salutis rerum causa patris 28, 119
 conjurat in arma 15, 331 in te genitor 35, 237 conjurant Furie 33, 39 conjuret Tellus 37, 55 conjurare nimium sorores 36, 199 conjurantis arenæ 26, 163 conjurati venti 7, 98 recedunt 19, 15 conjuratum serenum 26, 49
 conjux debita 29, 84 Capaneia 29, 151 dabitur 33, 67 vel natus fuerit 36, 58 conjugis ornatu 18, 200 pudicæ 20, 90 simulatæ 20, 181 ululatus 26, 625 fidæ 28, 100 conjuge pulchra 15, 169 vix visa 21, 118 cum astrigera 26, 245 te dignæ Furie 35, 219
 connexuit angue vestes 3, 118 connectens Isthmos 26, 189 connectitur anguis 37, 81
 Connexum Circi gradibus vulgus 28, 614
 connixis manibus 37, 67
 connubiale carmen 8, 650 vectigal 40, 18
 connubium fratris 15, 310 celebrat 48, 27 connubii cantus 21, 3 egeret 33, 34 connubia despondent aliena sibi 5, 321 ardua 10, 27 onerant donis 10, 165 barbara subeunt 15, 191 mille 15, 441 retinet partu 18, 72 prolem lactura 18, 491 jungit 22, 355 te nec ulla fallunt 31, 54 sancit 31, 129 firmant 35, 231
 consanguineo gremio 33, 105 consanguineus acies 5, 237 consanguineos thalamos 7, 154 figuret 50, 21 consanguineis auctoribus 1, 267 arruís 15, 286 hastilibus 45, 24
 conscendant rostra secures 24, 201 conscenderet curru Capitolia 24, 33 conscenderat æthera 21, 111
 conscidit amictus 36, 150
 conscius sibi factorum horror 20, 503 ævi defuncti 44, 40 formæ 70, 9 conscia rupes 1, 125 terga 18, 507 præcordia 26, 372 mens laudis 28, 593 fati Henna 35, 7 noxæ 35, 258 sortis 46, 8 alieni cæli 47, 14 partus mater 98, 15
 consederat cespite 1, 114
 consensus gravior 15, 301 consensu pares 51, 18
 consenuit luctibus nostris 15, 156 consenuisse nemus 52, 16
 consequitur stridorem 20, 175
 consertit dextram 15, 353 astris fastigia 24, 134 consere te eques in turmas equitum 8, 349 consita æra columnis 28, 49
 conservatæ aquæ 58, 6
 considit in colle 28, 238 considunt apices 20, 350 considit regnum Rhodano 26, 300 considerare jussi 36, 8
 consilium novi 15, 318 intra legentis 21, 77 pacis 24, 123 repperit 28, 235 texisse ib. ferat 28, 309 consilii iniqui 18, 158 fides 26, 486 consilio firmata 3, 7 punire 17, 229 stetit ira minor 21, 335 maturo rerum momenta regens 26, 117 non sine currere 49, 80 consilia matris despecta 35, 266 consiliis patriis 15, 47 peperit 18, 369 orba 19, 58 hunc redde 24, 316 mutatis 28, 182 his animos elusit 37, 35
 constititante ducem 22, 275 Phlegethontis ad undam 36, 391 consistere possit virtus 20, 75

- consona regna 22, 69 telar fila 35, 12
 consors adjuncta Tonanti 1, 128 imperii 10, 277 consorte duplici fultus 8, 204 te 28, 58 redempto 29, 12
 consortia damni 18, 189 sonni 35, 368 regni 95, 3
 conspectum urbis 85, 1
 conspiciam te perimite 22, 406 conspiciare decus 24, 196 conspicior solito ires 8, 567
 conspicuus ibas 21, 44 fulgeret 72, 7
 conspirat orbis 15, 3 conspiret regnum 18, 398 conspirent elementa sibi 8, 286 Tartara causa propria 36, 64 conspiravere in favorem ducis 5, 119 conspirantes tulissent 15, 213
 constantiaequalis 5, 289 instruit 22, 108 Constantinus videbit 20, 83
 constitit omni eladibus 20, 37 constare quod non vis 101, 42
 constituunt numina 17, 83 constituisse moram 1, 16
 constringit in unum 31, 186 constrinxit res in aretum 26, 191 hyems 59, 5 constringens artus 101, 136
 construxit opus 33, 239
 consul eas in omnes annos 28, 659 vices implet 28, 132 centenus 28, 391 verus patriae 21, 220 Dis proxime 24, 130 arduus 22, 401 fortissime 22, 386 succurre 22, 318 patricius 20 561 solvit penas 19, 9 quater 18, 189 Eutropius 18, 114 spado 18, 296 tempora polluit 18, 286 Serranus 3, 203 procheris 8, 151 cingeris 8, 580 assiduus 8, 611 ovans 15, 32 in mediis quasit aratris 17, 9 per populos 17, 333 procedat 18, 27 futurus 18, 105 consulis amor 16, 10 nostri limina 17, 278 cruorem 18, 483 omnia 20, 9 castrati 20, 49 omni 20, 487 novi 22, 223 consule duplici 1, 203 Augusto 8, 4 numeroso 8, 580 te viii, 636. xli, 13 audito 17, 271 continuo 17, 339 cuncho 18, 8 lustrandi fascies 18, 21 nobilior 18, 310 sub sterili 18, 196 se 19, 9 hoc 20, 32 digni patres 20, 137 tali 20, 321 Stilichone 21, 9 primo Bruto 22, 323 opato 22, 377 viso 28, 613 computat annum 52, 11 de consule minor 18, 231 consulibus gravatis 22, 319
 consulis omnia patres 22, 297 consulit radios 6, 7 hanc 20, 92 longe ren otis 22, 17 consuluit natura sibi 49, 33 consule cunctis, non tibi 8, 294 Venerem 69, 6
 consultat nutricem 28, 566 consultare jubet 26, 480
 consumis florem juventutis 3, 141 consumit placido numine 22, 128 te Rhene, Tethys 26, 336 consumeret annos 33, 31
 consurgis alacer 7, 111 consurgit opus 48, 31 consurgeret tias 8, 216 consurgere tectis 28, 541 comam gemmis 29, 3 consurgens novem in ora Timaeus 28, 198
 contagia privata sortis nulla passus 8, 123 defendas ignava 18, 190 saeva patitur 44, 10 adimis 98, 26
 contemneret aquor 5, 123 contemnere fascies 22, 233 nisi contemnor 40, 10 contenta fides 21, 235 contentio jure 10, 337 contentum Strymona saltu 26, 178 contentis ignibus 49, 22
 contentu liber erat 18, 132
 contenta transiit hasta 20, 169
 contentus honesto parvo 3, 200 solo terrore 22, 25 alii nocte tua 35, 221 contenta suo aspectu 37, 93
 conterrita mensis 1, 171
 contextit Chalcedona nidor 20, 451 contextuit imperium v, 52 contexere verum 17, 86
 continere chori 33, 208
 contiguo hosti parcite 5, 219 contiguas hosti aquas 8, 481 pruinis 33, 168
 contentus litore Pontus 8, 287
 contingit vestem 99, 15 contingat mihi Roma 28, 87 contigit honor 1, 62 gloria 1, 276 annibus aut scopulis 26, 175 contingere multis 17, 141 affarique licet 22, 162 crystalli 61, 1
 continuant australe latus 20, 212 gaudia 21, 1 continuare dies epulis 9, 4
 contrahit plagarum anfractus 5, 379 contrahitur ira 8, 241
 contraria passus 20, 268
 contremuit nutrix 36, 192
 contristat frigore 33, 263
 conto pepulit 21, 111 protento 28, 270
 contum tendere 8, 540 contis pars horrida 7, 137 nititur 26, 484 rescissa gloria oris 26, 586
 contudit conamina 8, 627 contudimus Marte Suevo 21, 191 tanta in clade 26, 603 contunditur ictu uteris 36, 127 contusa sidera 15, 496
 convallē Scythica 37, 22 convallibus roscis 36, 85
 convenit sacra caterva 2, 16 in unum 8, 578 in te 10, 315 conveniunt (alloquantur) te benefacta tua 28, 387 fruges, araria, niles 29, 65 animae 35, 308 convenere domus 31, 60
 conventum parem celo 27, 26, 33

- converterat in se iras 7, 104 converte
 federa 33, 65 converti fata loco 28,
 207 conversa in matrem querelis 29,
 100
 convexo tegmine 60, 1 convexa parat
 stellis 1, 212 per magna sequi 3, 367
 senserunt necem 5, 154 Arctoa 7, 170
 motura comae (Jovis) 8, 201 poli 15,
 2 resonant 24, 190 Noti 28, 177 sci-
 rent 28, 542 patent medio sereno 35,
 91 obnubit 44, 78
 convicia vaga 39, 10
 conviva accitus perit 15, 171 miratur 22,
 167 moriens 77, 11
 convivium mensa 1, 253 lasciva pueris so-
 nant 22, 111 grata peragunt 35, 328
 conum altum crispare 7, 193
 convocat Superos 37, 42
 convulsa feror 37, 128
 copia facilis regni, 5, 297 non sufficit 8,
 468 tua vincit fontem Herui 24, 231
 tibi tanta creandi 33, 108 obliu-
 mentes 36, 29 vincit 41, 6
 coquus hic 20, 351
 corallia vellet 10, 169
 cordis sanguinei 8, 211 retusi 20, 48
 cordi proxima ulcera 26, 120 pecus
 31, 49 corde (sapientia) longavo tran-
 natur juvenis 1, 155 sub imo 3, 43
 resolutio 20, 233 delubra tenens 22,
 31 in ipso 26, 577 metitur raptus 35,
 12 sub corde diem referes 28, 581
 corda solvere nectare 1, 248 effera 3,
 225 remitte 4, 14 minantia 5, 284
 remitti genitor corperat 15, 132 respi-
 rare sinas 20, 116 decorem nec en-
 pit 24, 132 rigent ferro 26, 303
 dedicere metum 32, 10 ferrea 33,
 226 mortalia 95, 10 in corda tumultus
 redeunt 26, 212
 Cori rabidi 12, 42 Corum violentum
 20, 5 Coris madidis 5, 222 concep-
 tis 15, 495 Coros Sarmaticos pati
 1, 132 graviter pluviali frigoreflan-
 tes 47, 3
 Corintho flagrante 5, 190 flagranti 26,
 612 Corinthum servaturas classes 8,
 462
 Cornelia taceat 29, 42
 Cornipedis docti 5, 180 cornipedem reg-
 nis 11, 11 anhelum 21, 357 pascis 28,
 183 cornipedes sub iuga mittit 1, 82
 vulnerat 2, 311 in are latentes 28,
 569 umbone ferit 35, 221 cornipedum
 saltus 26, 217 strepitu 36, 236
 cornix graditur littore 15, 493
 cornu spicula tendere 7, 49 temperat
 Deos amor 10, 75 biūdo 10, 116 ro-
 sco 22, 163 nobile 24, 318 præciso
 26, 595 truncato 29, 176 inflexo 33
 228 parvo tempora signatur 35, 54
 intento 35, 206 dubio Cynthia vane-
 cit 44, 38 saxum taurum 101, 135
 cornua aurea (Eridani) 28, 162 Istri
 26, 603 rara apparent 26, 413 proce-
 ra surgunt 24, 291 taurina 1, 221
 rauca 5, 58 dexteriora 5, 174 in se
 redeuntia 5, 375 tendi aequius 8, 325
 Rhoni 8, 652 associant malis 15, 481
 profert 18, 352 assurgunt 18, 387 ca-
 na gelu 20, 164 se flectunt 20, 420
 aurea tollentes 22, 353 sonuere reduc-
 ta 31, 114 præbebit velis 36, 367 cri-
 piunt capris 15, 37 lentescere cogunt
 ignibus, ibi ducentia portum 85, 3 cor-
 nibus necdum firmatis 8, 384 submis-
 sis 8, 576 infractis 21, 221 infractis
 21, 21
 cornus immensa 1, 122 vulnere satiatur
 3, 353 avita 8, 520 micuit 15, 212
 accomoda bellis 35, 107
 corona civica Augusti 21, 75
 corena dotali 10, 272 vincere 10, 336
 molli 13, 2 sacra chori 27, 16 socia
 stipant 35, 56 injecta 35, 150 coronæ
 ensifera 5, 393 pensabunt facta 24,
 76 Dictææ 24, 268 caligantes marce-
 bant 36, 217 coronam jugalem 29,
 181 coronis mixti 15, 183 Padæmo-
 niis 17, 289 roseis exincta 21, 87
 magnis 29, 189 coronas geminas 10,
 203 lapidum igne distinctas 22, 92
 meritis bello tribuere 29, 181 mar-
 centes quassare 31, 96
 coronat dominum terra 1, 115 te nato-
 rum turba 33, 108 sese 35, 110 coro-
 natus ore gemino (Janus) 28, 611 co-
 ronati Manes 35, 328 coronadis vere
 quadrigis 22, 423 coronatos vapores
 19, 15
 corporea figura 95, 5 corporeos in artus
 33, 62
 corpus non dissociabile 5, 238 destituit
 21, 28 durum 22, 105 regni 22, 202
 non unum 26, 117 per unum 37, 112
 coactum desere 44, 53 omne feræ 15,
 25 corporis abundans 20, 381 arbi-
 triis 22, 133 umbras 28, 512 fragilem
 usum 19, 85 arci inire vias 98, 5
 dissimiles perferre modos 98, 10 cor-
 pore in omni 17, 48 toto 18, 398
 pluvii 20, 414 pretioso 22, 451 de
 humano 26, 254 de arcto 33, 46 solo
 tremendus 101, 107 cognato 57, 1
 toto 58, 3 corpora immersa cruore 1,
 112 obscena visu 3, 326 inhumata
 15, 395 celeri crescentia nexu 17, 320
 obruta morbo 20, 12 lauiant 22, 213

- inimica volvens 28, 208 nigrantia 101, 109 in functa 98, 20
 corrigis fontes 17, 221
 corripis guttura 101, 57 corripit taurum 101, 136 corripens guttura 101, 95
 corruerat facies 18, 111 corruerant propugnacula 20, 278
 corrumpit mores 3, 47 auras 35, 202 corripit uterum 17, 304 corrumpentia sensus dona 7, 187 corrumpi munere nullo 22, 330 corrupta flamina 49, 91 corruptas dapes 20, 328
 Corsica vitatur 15, 506
 cortex Niliacus 31, 123 cortice in arboreo 28, 240 exili 49, 46
 cortina quicquid mugit 81, 2
 Corvorum catervæ 18, 460
 corvo certante ligustris 18, 349
 coruscat adamante 1, 99 Pangæa juga 37, 67
 coruscus frater 3, 373 corusco infecta ostro 1, 264
 Corybas Cybeleius 8, 150 non impulit ensem 33, 208 Corybantes truces 20, 285
 costis perfossis 26, 255
 costo nec sicca frondescent vimina 10, 95
 cote novat falces 22, 194
 cothurni luctus 18, 299 cothurno majore 17, 315
 Crassum illustrat 18, 503
 cratera parant 35, 344 crateres spirent 10, 197 crateras graves 26, 611
 creavit natura 18, 338 Cybele 37, 18 quicquid crearas 98, 8 creasse numen 101, 45 creandi copia 33, 107 creante nullo 44, 24 creatur te donante 33, 60 creatus æquæva cum majestate 8, 122 sine teste Nilus 47, 13 creatum didici sensive 22, 309 nondum creati 37, 6 creatos festa luce 1, 143
 credit sic pietas 28, 434 non credit aratro 22, 197 quod servet 36, 223 credam vela mari 74, 4 credas intrepidus 22, 61 credidit se undis 32, 5 credidimus certamina pugnae uni 21, 365 crede seni 26, 493 credite gentes 26, 568 vel pretio 92, 4 credere cunctatur 15, 8 se muris 20, 44 se campo 28, 247 si fas est 41, 11 quis possit? 98, 29 crederis veniens 22, 399 credi plurima permittens timor 26, 228 numen dignus 101, 11
 crematur sponte 44, 57
 crepant hosti catenas 20, 435
 Cres puer 54, 11
 crescit titulus 22, 318 crescunt in cumulum 1, 110 crescebat pax 21, 202 crevit Ætæa favillis 36, 398 crevere oracula cloquio 17, 36 creverat in collem 35, 103 crescere sensit ungues pedes, terga jubis, dentibus ora 7, 79 non profuit Hydræ 34, 41 fibras 35, 342 crevisse ad culmina rerum 3, 22 se putat 17, 246 triumphos 22, 65 se videt 24, 91 tuis factis 28, 103 crescentis in segetem belli 26, 26 crescentibus undis 47, 24
 Cressæ hirsutæ 24, 300
 Creta resonabat 3, 289 reptata Tonanti 8, 134 jacuit 18, 218 vidit 26, 442 victa malo 101, 119 Cretam æstus habet 101, 128
 Cræteus ager 54, 7 Cretæa ab Ida 24, 251
 cretum Chimærae de gente leonem 101, 76
 crimen Superum 7, 65 hoc eat in Manros 15, 288 scelerei reddidit 15, 400 mandasse 18, 87 famulis latura 18, 125 Eoum concidit 21, 8 firmaverat annis 22, 118 omnibus unum fuerit 22, 312 justitia pendat 24, 110 immeritum diluit 26, 593 pudoris absolvens 29, 30 raptoris acerbat 35, 208 ingeminat 3, 181 utrumque tenet 42, 4 matris prodidit 54, 10 quam grave erat 74, 10 in crimen euntibus annis 18, 488 criminis pœnæ 36, 92 crimine tanto luxuriat 5, 71 falso 15, 170 servili 18, 27 cum toto 20, 38 novo intactam 20, 128 paucorum 20, 594 materno 28, 115 simili bacchatur 28, 192 crimina sæva 5, 8 texuntur 8, 494 si desunt 15, 170 purget 17, 216 surgunt 18, 398 exquirere 20, 59 suadet 20, 179 regia disquisit 21, 240 pellunt 22, 100 confessus 39, 12 impiæ vitæ domuisti 95, 4
 crinalis arundo 1, 217 murus 20, 284 crinali cultu 1, 85 hedera 33, 17 crinales dentes 15, 137
 crinigeri patres 26, 481 crinigerio vertice 21, 203
 crinis multifidos sinuatur in orbes 35, 15 divisus acu, ib. crimen repexi jugales 1, 3 madidum velat arundine 28, 163 conspicuum diademate 28, 560 vallata sagittis 47, 23 de crine traxit sagittas 7, 21 crine concusso 3, 67 Medusa 3, 281 retuso languida stella 8, 185 supino 20, 360 decoro Armenius 21, 156 repexo 22, 241 vago 26, 247 virgineo 29, 18 supplice verris humum 29, 221 minaci 33, 233 feroci 35, 344 Apollineo 36, 309 ferali 48, 4 erecto 73, 7 crines meritos ornat 7, 84 stellati 8, 209 ligati 10, 123 undosi 10, 145 non æquant violæ 10, 266 vagos 15, 496 pectebat 18, 106 sparsos religant

- 35, 324 laceros divellere Phœbi 37,
39 crinibus vibratis 5, 108 laceris 17,
169 ora protegis 20, 119 rutilantes
21, 38 flavis 31, 127 subrepat humor
36, 251 retro solutis 36, 383 e flavis
44, 55
- Crinise, tuos fontes 35, 57
- Crinitus Suevus 8, 654 ephēbus 20, 401
crinita sagittis Meroë 10, 222 flamma
17, 112 hydrys Tisiphone 33, 39 ju-
bis 36, 218 crinitos inter famulos 15,
184
- crispae conum 7, 194 crispatur purpura
8, 553 pampinus 31, 4 vestis cinctu
35, 33 crispentur serica 28, 577 cris-
pata buxus 35, 110
- crispo gramine densatur 1, 216
- crista resurgens 15, 210 tegit frontem
33, 182 cristæ laquearia tergunt 22,
277 pacato fulgure vernant 35, 147
cristis rutilus 8, 521 micantem galeam
20, 108 cristas hostiles suspendit 3,
346 picturatas 28, 575 roseas tendunt
33, 14 prætenta operit 35, 226 rutilas
declinat 48, 50
- cristatus scandeat 21, 127 apex 44, 19
cristati mariti 29, 217 cristato vertice
5, 355 cristatum radiis Titana 35, 51
cristatis turmis 7, 133
- crocea prata 1, 273 croceum diem 20,
529 croceis ignibus 22, 467
croco infecta velamina 10, 211
- Cræsi solium 3, 198 Cræsum pollentem
solio 18, 213
- cruciastis me opes 28, 282
- crudelis dapibus in ipsis 15, 175
- crudescere morbus incipiens 3, 301
- crudus cibo 15, 445 cruda indole 7, 43
virginitas 24, 246
- cruentarint Strymona 10, 310
- cruentus semper ibat (Alcides) 8, 535
remeat 28, 478 juba visuque 101, 92
cruento malo 101, 119 cruentum mu-
giit 3, 65 cruentæ jubæ 1, 93
- cruror quæsit 3, 77 illicitus 3, 78 vir-
gineus 14, 27 regum rarus 20 478 in
arenam servetur 21, 271 in venis stat
99, 16 cruoris quantum 3, 361 cognati
8, 363 tanti jactura 20, 118 parcus
22, 28 cruorenti invisum haurire 26,
604 multum sparsere 37, 84 cruore
immersa 1, 111 pueri 5, 67 uno 29,
157 cruores barbaricos v. 232. viii,
631 Libyos diffundit 28, 620
- crure tenus 21, 248 crura liventia 20,
343 pinguntur 44, 20
- crystalla ferunt lynceas 40, 7 lubrica 61,
1
- cubile Phariūm Proteos 10, 50 castum
xv, 326. xxxvi, 163, 276 nunquam
transgressa 18, 419 hybernū dabat
21, 130 gramineum 29, 92 junxisse
31, 32 nox tangens 35, 363 cubili du-
ro 8, 138 membra levant 20, 436 cu-
bilia structa musco 1, 212 surgant opi-
bus 10, 226 fraudum 22, 214 prædu-
ra 26, 359 surgunt floribus 18, 29 cu-
bilibus excutitur 5, 139
- culinae cadere ligna 18, 127
- culmen utrumque tenes 17, 16 regale 28,
64 solidatur 33, 243 culminis vetusti
24, 108 culmine e summo 5, 62 de-
jectum 19, 5 rerum ruituro 21, 142
sub pastoralis 26, 355 de rerum 26,
392 fati revolutus 28, 131 gemino 29,
193 legum fultæ domus 31, 59 sine
culmine terra subsidit 37, 72 culmina
ardua 1, 229 ad rerum crevisse 3, 21
ornatura Manes 5, 449 Romana 10,
317 Romani Senatus 16, 7 confligunt
lapsu 20, 26 nova ædificet 22, 187
Pythia 22, 401 eadem 25, 3 Cyclo-
pum exstructa caminis 36, 118 celsa
40, 42 culminibus majora tuis 3, 205
- culmi surgentes 33, 187 culmos proterat
7, 199
- culpæ nulli pervia pectora 26 130 cul-
pam unam subeant 18, 477
- culpæ carmina 79, 1
- culture nullo teritur 33, 160 cultores
pios 35, 285 cultoribus illæsis 21, 344
umbras dederit 44, 29 solitis 47, 37
- cultris Phrygiis 18, 280
- cultus gemmatos 7, 204 ornantur iaspide
8, 591 hos feras 10, 173 Latii 22, 366
purpureos 26, 610 gemmarum sumere
29, 223 non mortales 40, 31 pulchros
superat 48, 14 regales 73, 7 cultu tali
luxuriat 35, 55 armorum 21, 153 hu-
mano 5, 42 crinali 1, 85 simplice 3,
217 divite 44, 84
- cum fixis legibus 22, 436
- Cumana rupes 8, 147 Cumanæ vatis 18,
11
- cumulat nil 28, 592 cumulant laudes 22,
190 gaudia 26, 208 cumulent æraria
17, 231 cumularet opes 15, 90 cumu-
laverit ossa 26, 514 cumulante manu
naturam 28, 50 cumulantur opes 3,
193
- cumulus iste minacis invidiæ cadat 5,
249 cumulo florum 31, 4 in cumulum
crescunt 1, 110 cumulum non parvum
adjungis 28, 203 cumulos repletos
stragibus 15, 39 struis 18, 222 tanta-
rum rerum 21, 11 argenti 26, 606 Sa-
bæum texens 44, 43 cumulis immani-
bus 20, 439 exanguibus 36, 312

- cunabula parvis dedi 1, 114 præbuit 7,
 17 fovit Oceanus 8, 21 pensat 3, 303
 exterrēt 15, 193 prima 18, 44 quæ?
 non quærīs 22, 123 juris 21, 137 anni
 28, 651 tua meruit 29, 86 prima pu-
 elle 31, 69 Thetys præbet 35, 46
 parat 101, 65 grata Tonanti 101, 131
 post cunabula 36, 173
 cuncta tellus 1, 277 pavet 36, 141 pro
 cunctis 98, 29
 cunctari adhuc? 20, 220 cunctatur vota
 socer 10, 21 credere voto 15, 8
 cunctamur morati 15, 369 cunctabere
 me 22, 281 cunctabitur non Syrtis 36,
 322 cunctari veretur 21, 355 cunctan-
 do fregit 26, 111 cunctantem co-
 gere certa 22, 226 cunctantia per
 vada 20, 113
 cunei discedere 28, 253 cuneis immani-
 bus 8, 625 cuneos explicuit acies 5,
 352 theatri 5, 398 densari æquius 8,
 325 dispositos recenset 31, 87
 cunnum lambere 76, 8
 Cupidineas sagittas 19, 71
 cupidis ab astris 15, 253
 Cupido deponere phætras 69, 5
 cupido sibi cuncta petens nil collatura 8,
 248 in jecur recessit 8, 249 dirus 89, 1
 cupidine fervens 3, 100 scelerum 21,
 245
 cupis prava 8, 259 quicumque cupit,
 inops 3, 200 concessio vixisse, quam
 rapto 20, 205
 cupressus fumulos tectura 35, 108 ge-
 minæ capita tollebant 36, 370 cupres-
 sos arsuras 36, 393
 cura fatigat 1, 61 diu majora petens 1,
 65 Roma 8, 501 fit unius viri 17, 56
 quæ mihi altera? 17, 176 pudicitie
 19, 61 ducis 21, 122 nec levior tuctur
 22, 78 peregit 22, 305 maxima va-
 tum 23, 4 tua coëgit 26, 96 addit
 signa 26, 210 naturæ non impar re-
 mordet 26, 302 tuorum si tibi manet
 26, 499 Babylonia 28, 18 reductum
 recepit 28, 100 fortior obstat 28, 233
 senum 28, 557 mutua 29, 108 mag-
 nis coronis conjugium fit 29, 190 de-
 side 29, 226 cura insonnes 3, 38
 avidæ 3, 213 Paoniæ 26, 121 mor-
 talis potentia 68, 3 curam (apposit)
 populis 17, 66 insignem respuat 17,
 159 tibi movit 21, 238 patrii similem
 agnovit 29, 186 curarum secreta 33,
 214 curas verbera torquet 8, 251 huic
 mandat 20, 92 incubere 20, 366
 patrias urgebat 21, 70 ingentes divi-
 dis 21, 300 ingentes pectoreolvebat
 28, 148 implacidas solabor 33, 110
 meas adduxere 36, 19 laxat in otia 48,
 23 curis gravibus senilis animus 1, 154
 immensis 1, 13 æqualibus 7, 7 suc-
 cede meis 7, 152 tantis 10, 317 vigi-
 lantibus 18, 362 vacuum 22, 112
 illius effectum 22, 253 gravioribus
 obruta 26, 226 funestis animum vex-
 are 35, 277 ne perdat avem 11, 62
 curas pignora 22, 53 curat non frigora
 aut nimbos 26, 328 curant perdita 20,
 584 curarent superi terras 3, 2 curare
 humanum genus 17, 112
 Cureti genitor 75, 1 si queris 76, 1
 Curetum enses xx, 281, xxxv, 270
 curia torva stipatur 3, 40 effulget in cas-
 tris 8, 10 jungitur aula 17, 158 can-
 dida 18, 308 aestuat 19, 58 præfert
 29, 71 versavit nomen 22, 390 pelli-
 ta Getarum 26, 182 circumstipata
 ducibus 28, 596 anni cunabula fovit
 28, 652
 Curius pauper 8, 113 Curii ges 15, 111
 series 18, 457 Curio victoria datur
 26, 132 Curium canit 26, 121 Curii
 feram 22, 379 Curios pugnares 3, 203
 curricula superni gesta 5, 480 curriculo
 sereno 22, 410
 currit tricesima bruma 26, 188 in arva
 101, 100 cucurri per tot populos ur-
 besque 26, 531 cucurrit ad Alpes 15,
 376 libra 21, 75 rumor 26 200 pedes
 36, 185 currere non sine consilio 49,
 80 currentia munera 1, 15
 currus Ausonius 5, 82 pios 7, 130 fer-
 reus 8, 17 recepit imperium 8, 68
 agit 8, 607 geminos exornet 15, 314
 non audit 17, 187 juga sulcabit 20,
 500 Pieros 21, 23 ducti 26, 109
 somnia aurigæ 27, 5 anteirent oppida
 28, 377 sanguine respersos 28, 396
 floribus exstruitur 31, 103 nigros illu-
 minat 35, 227 altos roeant 35, 313
 feratur nubibus 36, 52 quis? 36, 430
 ignotas sparsurus aristas 36, 52 surgit
 in aurigam 87, 2 currum iungere vo-
 lantem 1, 77 cruentum 22, 371 lauri-
 gerum 21, 20 subire 21, 286 præ-
 cedere 28, 551 nox prosequitur 36,
 213 in currum vir redit 87, 5 curru
 juncto 3, 318 pio splendebat 8, 205
 tacito 15, 211 Mygdonio 17, 300 egit
 18, 217 orientato 20, 104 vesano 21,
 100 paterno 28, 166 vectus eodem
 28, 579 matino 29, 166 Tanario 33,
 1 rapitur 35, 201 volacri fertur 35,
 217 Lethæo vehitur 37, 46 membra
 terit 37, 83 roranti 41, 4
 cursus rotarum 1, 101 tranquillous 3, 45
 solennis (temporis) 5, 47 vagos 7, 181

- tam celer explevit honores 17, 58
 atherios 17, 126 diversus ad austrum
 20, 262 stabiles 22, 135 in novos 22,
 475 mihi tenditur 24, 275 non solis
 hic equis 28, 618 fecundos festinet
 41, 21 quam varios ilectant 51, 3 cur-
 sum rapit 18, 375 continuum tendere
 xxviii, 291, xxviii, 166 cursu prapete 3,
 262 præcipiti 5, 186 vincere planitiem
 7, 47 transmittit arenas 20, 311 uno
 20, 568 Zephyris nunquam cessura 21,
 252 volucris 21, 321 converso 26,
 529 fulmineo 28, 469 ferroque secu-
 tum 29, 169 sollicito 33, 29 præcipiti
 35, 311 rapido perstringere 73, 6 cur-
 sibus avi 8, 621 actum toties ver 41,
 28
 curvamina dorsi fracti 5, 413
 curulis violata 17, 266 curuli dignum
 iter 17, 17 curulem venerare 21, 6
 obtulit 24, 87 curules ducat 7, 2 sa-
 cras humeris vectura 8, 13 primas 8,
 158 deposuit 17, 260 gestare 17, 279
 fedare 18, 26 quemcumque vexere 18,
 449 sequi 18, 173 flagrantis 22, 264
 servatas 22, 279 adverte 28, 431 ag-
 noscunt Rostra 28, 611
 curvavi flumina 3, 159 curvavit germina
 frontis 33, 129 curvavit dentes 21,
 306 curvare sinus 8, 162 curvantur
 brachia 86, 1 curvata tumore planities
 35, 101
 cuspidi canduit 28, 345 Mayortia 37, 87
 cuspidi turbet Hydaspem 1, 80 fovet
 Gallos 10, 119 protegit arcus 35, 19
 trifida 35, 181 moritur 35, 357 san-
 guinea 48, 22 proferri 78, 2 cuspidi-
 bus parvis 83, 4
 custodia vigil 8, 324 fida 18, 80 advi-
 gilat 20, 418 objecta Getis 31, 88
 pignoris 36, 115
 custos fidissime pacis 10, 333 mundi 22,
 6 vestibuli 22, 131 imperii 21, 206
 Romani avi 26, 232 custode amoto
 20, 511 custodes vesti dabantur 18,
 418 custodibus nullis 20, 210
 cutis ævo laxata 18, 110 mota 45, 31
 cutem distendat celino 20, 449 ar-
 mavit natura 83, 3 cute tenaci 45, 12
 Cyane supereminet 35, 61 quo? 36,
 190 Cyane exanimem 36, 216
 Cybele stabat 15, 130 colitur 18, 325
 subicit 36, 134 creavit 37, 18 laudat
 (leonem) 53, 3 Cybelen turrigeram
 33, 179
 Cybeleus Corybas 8, 149 Cybeleia æra
 28, 259
 Cybelle flecte natum 15, 120 frænare
 leones optet 17, 300 thiasos spectat
 20, 280 gavisâ 33, 210 turrita 36, 271
 Cybellen hâcens pro Marte 48, 277
 cunctantem ducens 29, 48 compellit
 36, 113
 Cyclopi fumes 20, 377 tela 33, 97
 Cyclops Sicula iucunde libord 7, 192 lu-
 mine fraudatus 29, 21 trepidus 35,
 175 nullus audet 36, 351 Cyclopium
 spicula 22, 27 manu tecta lineata 33,
 236 manibus fabricata tela 35, 250
 caninis 36, 117
 Cyeni sodalis 28, 171
 cyenus venit electa 10, 12
 Cydon dirigit sagittas 8, 530 Cydonas
 hinc morem bellandi traxisse 15, 46
 Cyllarus serviret franis tuis 8, 557
 Cyllenius Phœbi comes 22, 110 ales 33,
 77
 Cymbala ferre 18, 279
 Cymothœc cingula feret 10, 166 Cy-
 mothœc obductantem 10, 138 facilem
 habebis 10, 113 tangere non audet
 29, 127
 Cynthi inhospita saxa 8, 137 de vertice
 xxiv, 259, xxxvii, 120 Cyntho mæsto
 35, 215
 Cynthia decolor sancie vento 8, 427
 damnet 11, 17 nitbat 15, 228 va-
 nescit 44, 38 simulata 68, 10
 Cypros Eutropium habet 20, 21
 Cyprus naufragio memoranda 19, 72
 Cypriatus Eoum 10, 49 sub litore
 19, 52 Cyprium reliqui 10, 251 respi-
 ciens 19, 76
 Cyri tiara 3, 198 victoria 18, 213
 Cymeis jugis 24, 314
 Cymis inhospita saxa 26, 218 Cymon re-
 tentat 17, 203
 Cytherea removit 10, 122 salutas 10,
 251 mater 15, 128 erret 22, 439 le-
 git Hymenæon 31, 31 aggreditur nu-
 rum 31, 121 tibi fatebor 33, 211 hor-
 tatur 35, 119 venit 36, 208 pudoris
 noti 36, 271 maritum rapit 18, 31
 insula 19, 62
 Cythercia sub iuga 29, 119

D

- Daci jaculum 7, 28 Dacis mixtis 3, 310
 fractis 8, 318
 Dacica arma 28, 335
 Dalmatiae frondentis 5, 38 arva teruntur
 7, 126 lucos 24, 302
 dama fugacior 20, 410 damæ errabunt
 per flumina 1, 169 concordcs 34, 27
 Damastor sævis 37, 101
 damnas Helenen 29, 118 damnes cunctos

- 20, 594 damnat voce reos 8, 90 regia 19, 35 damnet presentia vultu 15, 174 quæ linea Phœben 17, 130 nocentes 21, 111 Lachesis 49, 93 damnant animo 20, 135 frustra Haliacmona 29, 179 damnaret ad pecudum ritus 28, 151 damnavit votum 3, 169 luctu 35, 210 opes tenebris 1, 43 Mycenæ 15, 399 damnare recessu 36, 213 damnatura nocentes 35, 302 damnatur arena muneribus 5, 395 damnatur glacie 1, 170 damnata sepulcheris 37, 59 solis vapore loca 47, 17 damnati fato populi 26, 43
- dannosa gaudia 8, 334 mors 28, 297 damnum sum onus 46, 23
- damnum flebile 5, 46 nec revocabile 20, 488 sarciri potest 22, 315 numeri pensat 33, 126 damni consortia 18, 189 secura 20, 52 securus 28, 219 damno aucturus pretium 18, 48 tenui 26, 5 damna perpressus 1, 208 pudoris 8, 86 pudoris turpia 15, 188 Libyæ 18, 108 minus consueta movent 20, 149 in sua rubebat 26, 543 intulit 50, 45 damnis privatis 8, 499 Illyricis v, 201. xv, 153 geminis libera 22, 384 succubuit 24, 141 coatus 28, 204 lunarius Oceani 28, 499 suis incindia nutuit 33, 163 acerbis urgere 37, 20 quid superest? 39, 26 doleat 50, 45
- Danaën latente 18, 82
- Danaï fugere 18, 333
- dant locum 36, 389 dabant cautum exempla 8, 77 jurgia 15, 296 dedit errare 3, 43 ignorare 22, 262 tales voces 35, 233 dabis insueta 1, 159 dederis reges 21, 238 dederit cladem 36, 197 partus 37, 56 natos, ib. dederint fratres cruorem 3, 79 dare te mallet 11, 6 qua datur 29, 110 advenisse prædam 36, 337 dabitur pugnando 37, 15 dari venum 3, 179
- Danubius ingens 17, 235 ferret inultus 26, 523 cunabula puellæ 31, 70 Danubii ferocis terga 5, 27 ripæ 8, 52 parentem 26, 331 populis 28, 228 Danubio teste 20, 583 Danubium tranare 8, 623 triste rigentem 21, 126 dapes riguisse 3, 167 incintas 3, 207 corruptas variasse 20, 328 instaurare nectare 36, 216 dapibus paratis indulgere 1, 151 opimis recoletur dies 1, 262 perpetuis 20, 388 futuris 20, 445 indulgentem 22, 144 religata 28, 472
- Dardanii soli 49, 68
- Darium peremptum 39, 17
- de plebe 3, 54 de more 1, 159, 255. iii, 345, &c. de pulvere turpat canitiem 19, 25 de conjugæ gemma 48, 37
- Dea prosiluit 3, 129 consequitur 20, 174 fruitur te 22, 12 sibi posceret ædes 28, 3 Deæ conveniunt 22, 227 ædes 33, 200 frugifera 35, 138 invitæ cessere 35, 232 rediere 36, 215 Deam gessi 36, 417 didicit cum morte 37, 108 mandasse 40, 13 Dearum castarum gressus 29, 125 colloquio 36, 213 Deas sentit adesse 33, 269
- debellator Britannii littoris 8, 28
- debellavisse bipenni 36, 79 debellasse Deum 10, 116 debellatum Persen 21, 372
- debet vitam amori 28, 610 debetis mihi tot populos 15, 461 deberet majora 29, 196 debere plus fatemini 10, 335 vitam populi 21, 77 debetur tibi 33, 61 debentur fati 7, 190 debitas ultor 3, 369 debita prædæ victima 5, 276 reddi 15, 70 conjux 29, 84 cælo progenies 37, 54 vota 40, 62
- debilis Orion 1, 28 Arcas 76, 4
- debilitat Istrum 28, 220 debilitatur amor 41, 12
- decepta solertia 98, 13 deceptum axem 29, 168 deceptas in arcas 35, 166
- decernere castu 1, 238 decernite nefas 3, 61
- decerpere robur 28, 250
- decertatos labores 21, 21
- deceat sopor ora 31, 6 decent labor pulvisque 8, 551 decerent fræna 72, 9 decuit plus error 10, 106 toga lorice locum 22, 367 miseram 36, 297 te tamen non 39, 8 deccebit fecisse 8, 267
- decidit domitus arcu 2, 1 sponte carina in fluctus 8, 91 pondere 20, 442 decidat annis 49, 73
- Decii impensi 18, 451 lituos 26, 130 Decios pulchros 1, 147 venerare ruentes 8, 401
- declinat verbera flexu 21, 288 urnam 35, 70 declinare me laurea potest 28, 385 decolor imber 20, 41 Acheloius 29, 175 lapis 48, 10
- decoquat iram 20, 349
- decor solus conficeret bellum 11, 39 ille manet? 36, 435 decoris oblita 26, 305 decorem corda nec capit 24, 132 genero latura 73, 15
- decorat mundum 1, 193 decorare fatentur 22, 289
- decori aliis fuerint 17, 215
- decrescit Trinacria 33, 189 breve lumen 44, 36 decrescere campus incipit 5, 373 numerus 28, 251 lilia 36, 241

- decreto togæ 21, 330 decreta Senatus 24, 86
 decurrat trabeata domus 17, 338
 decus effluxere 1, 52 ætherium vii, 175. xxviii, 169 sublime 10, 40 virorum 18, 298 immortale 20, 282 rapiat 22, 181 Dece 24, 287 vile 26, 294 crexit horror, ib. Romanum reparate 26, 571 eburnum non sic ardet 33, 272 armenti stabulique 35, 209 tale 36, 213 commune Italiæ 43, 1 immortale rerum 44, 64 perenne 50, 48 egregium tulit 91, 4 o decus, o requies 36, 416 decoris prisci nil perdit 24, 89 decori profecit 28, 533
 decutit Auster frondes 35, 309
 dedecorant mores 21, 27
 dedecus animarum 5, 520 ævi 7, 65 evadere 8, 82 longi ævi 15, 278 oris 18, 120 Eoum 18, 239 transeat Alpes 18, 433 dedecori pellendi 22, 299 dedecori tibi scripsisse 41, 24
 dedidicere metum 32, 10
 dedignata teneri rabies 33, 149
 deducunt gressum 51, 13 deducere Jovi 36, 174 deducens atavum proles 28, 420
 defectum aquor 47, 37
 defectum causis meantem 17, 130 defectu Luna laborat 48, 3
 defendunt lucum 31, 17 defendas contagia fascibus 18, 490 defendet Natura Deum 101, 41 defende his miseram cavernis 36, 106 defendite matrem 37, 28 defendere terras 26, 176 nos contra non possumus 35, 235 arcem 37, 50 depulsurus morbos 24, 171 defensus arundine 24, 305 plaga 44, 8 defensa gelu glacies 33, 167 defensos locos 101, 101
 defensante juvenco 18, 386
 defensor utrique sufficis 20, 599 defensorum reversum 18, 257 defensores terrarum 3, 80
 deficiamus queruli 26, 161 deficiunt animi 20, 486 rivi 36, 238 deficerent ignes 36, 400
 defixus lumina terræ 26, 486 defixæ hospite pulchro 21, 56 defixo malis animo 28, 259
 defleat malum 36, 159 deflere cædes 3, 250 labores 20, 191
 defloruit gratia 18, 75
 defluat quantum arti 17, 186 humor 20, 17 defluxit in rugas 18, 39 capiti turris 20, 283 tacito lapsu ad terram 31, 40 gratia 39, 23 defluxere jubæ 15, 364
 deformat sese 18, 307
 deforme mereri 22, 99
 defossi verbere 20, 351
 defuit nec omen 33, 265
 defuncti avi 44, 41 defunctas figuras vident 3, 128
 degener exiit Istrum 20, 203 degeneres visus 6, 9
 degeneraret patri 8, 367
 degere securum 20, 19
 degustat singula 18, 362
 Dejanira fuit pretium 29, 173
 deiecis artus 31, 39 arcu aves 101, 73 deiecit se non ingenium atrox 28, 230 deiecerit hostem 26, 161 deiecerat terror 3, 256 dejecta malis frons 26, 376 cervicæ 28, 179 advolvor genibus 36, 297
 delapsa per auras 3, 55
 delectus miseri 26, 163
 delere nomen 3, 233 una ruina 21, 96 deleta pagina 22, 303
 delibant aquoraplantæ 10, 152 delibasse cibos 26, 351
 deliciis regificis 8, 338 delicias excute 20, 147 arenæ 24, 317
 delicta domas 17, 222 levant 20, 8 tegebat claustris thalami 20, 553 scelerum luas 26, 503
 Delie 4, 6
 Delius luget 35, 136 Delia littora 24, 59 sic cepit 21, 261 festinat 35, 206 te pepulit 36, 285
 Delos Latonia 8, 133 fateatur 11, 8 prælata 24, 256 in stamine errat 35, 34 conterrita 37, 125 Deli loca non errantia 1, 185 Delo melior regio 8, 135 stare licet 101, 62 Delon largitur 33, 136 trepidam rumpere 37, 115
 Delphi taciti 8, 114 canunt 18, 328 Delphis securis 4, 5 cessantibus 28, 26 potiora oracula 28, 36
 Delphica delubra 35, 246 laurus 37, 34 delphina frænata 10, 156 adiectum sylvis 18, 355 vecturum 19, 73
 delubra communia templi 18, 24 tenens corde 22, 31 Numæ 26, 101 tot circum videt 28, 43 fulgentia senatus 28, 74 Jovis 28, 504 moveri cernuntur 33, 7 vesana gemunt 33, 205 Delphica tacebunt 35, 246
 deludet amorem 22, 398
 demens ambitus 7, 186
 dementia cadet 5, 99 robusta vetusque 15, 15 concidit 19, 19 in jaculum mutat 78, 1
 demissa preces ad humiles 36, 295
 Democriti risit 17, 90
 demorer vos sermone 26, 385
 densa unda mucronum 45, 23 densi

- nimbi 1, 15 densum aethera 28, 47
 densis terroribus 20, 462
 Dentatis dare solebat 18, 437
 dentis numerosi 10, 102 dente draconis
 conceptas 21, 319 eburno 22, 256
 dentes crinales 15, 137 curvaverit 21,
 306 immunes 21, 316 secti in tabulas,
 ib. eburnos vellit 17, 22 dentibus lu-
 natis 101, 107 ora crescere sensit 7,
 79 instruipis 17, 222 tremendum 24,
 318 ereptis 21, 350
 depascit artus iii, 302, xvi, 11 depastus
 frondes scirpes 28, 239 depastis ju-
 venciis 101, 77
 dependet amictus nodo 88, 1 dependent
 animae 22, 433 tergora 36, 310
 deploratum vulnus 26, 562
 depono timorem 101, 51 deponere famam
 in dubium 17, 181 deposito luxu 35,
 301
 depositum tantum reservat 22, 60 ser-
 vasse 28, 585 meum levius celet 36,
 120
 deprecor te florem avi tui 5, 115
 deprendit in arce 3, 355 deprendam signa
 36, 131 deprendere si quid veri valet
 48, 8 deprensae Veneris artes 35, 266
 deprensas marmore Nymphas 61, 3
 depulit Rufinum 15, 305 depellere
 fluctus 5, 12 mundo 35, 252 depulsam
 bello fameque 22, 389 depellendos ad
 hostes 37, 102
 desavit in omnes 18, 182
 descendimus altius ense in jugulum 26,
 601
 descivere apes 28, 262
 descriperat aves 17, 275
 deseris arces 1, 129 deserit thalamos 1,
 213 insula a quor 37, 63 deserat fortia
 cepta 5, 280 deserui te 36, 420 de-
 seruit aethera 35, 139 desere sortem
 alienam 35, 229 corpus 44, 54 deser-
 ritur ripa Tagi 29, 115 desertus ab
 omni gente sua 26, 58 deserta aula 23,
 109 regia mansit 37, 113 desertos
 toros 36, 164
 deserta Noti 21, 179 repetunt 21, 355
 Trimaeria 36, 289
 desidia tradas 22, 67 desidias molles 7,
 40 desidiis indulgere 1, 151
 desidis auriga 17, 187 deside cura 29,
 226
 desinat rogatus 20, 318 desiit esse
 meus 28, 312 desisse rabiem 29, 526
 desolatus et expes 28, 271 desolata
 Manala 1, 186 atria 36, 151 domus
 39, 24
 despectat arenas 5, 55 despectant vertice
 lucum 36, 375
 despectus nimius javat 18, 138
 desperare vetas 21, 312 desperata luce
 28, 293
 despicias vatem 11, 11 despicit cives 21,
 219 iras 35, 213 despexit utrumque
 33, 137 despicior tantum 36, 100 de-
 spicitur omne futurum 20, 51 Metaurus
 28, 501 despecta consilia 35, 265
 desponderat puellam 10, 53
 despuat ignem 35, 52
 despuat rutilas arenas 1, 51 salem 49,
 58
 destinat aris 44, 94 certum ictum 45, 32
 destitit non servitium 18, 13 desiste vereri
 36, 304
 destituit corpus 21, 28
 desudat pestem 3, 301 balsama 31, 123
 desudet virtus 20, 602 desudant Marte
 cohortes 26, 280 desudatis iudiciis
 17, 11
 desueta artibus prisca 15, 50
 desuper vox infremuit 5, 384
 detegis ortus primos 7, 178 saecula 17,
 191 detexit jugera campi 35, 339
 detexerit lux ortus 33, 220 detecto
 hoste 15, 218
 detergunt fletus 20, 375 deterisit somnum
 31, 27 detersum maculas ire 20, 11
 deterisa nubila 28, 539
 deterruit oris 26, 111 deterrita casu 28,
 93
 detestata locum 36, 410
 detinet aequi gloria 20, 204
 detondent fideles 28, 389 detonsa Si-
 cambria 18, 383
 deterit grypha 28, 31 habenas 36,
 212
 detraxit gremio 31, 125 detraxerat sensum
 5, 48
 detrectat omnes 33, 155
 detrudit finibus 3, 191 in artus suis 5,
 487 rare colonos 15, 198 detrusimus
 orbe te medio 5, 309 detrudens mur-
 mura 17, 315 detrudor ad Erebi hiatus
 35, 259 detruditur tyrannus 19, 21
 detrusus Italia 26, 79
 detulit amore 21, 195
 devehit nativo metu 49, 55
 devehit ad terram 19, 71
 devenere locum 33, 235
 devexa rupe 49, 53 devexior dies 17, 57
 devinxit Laconas 29, 108
 devius metu 18, 15 ardor xxix, 8, 1,
 45 Pilegethon 49, 72 per devia Ponti
 15, 490 rerum xxvi, 174, xxxvi, 316
 latebrosa 35, 169 sylvae 101, 90
 devoret urbes 5, 323
 devotum a quor 10, 176 devotior nobis
 15, 290

deoveas illis iter anni 1, 158 devota
toro regina 8, 645 messis cibo castro-
rum 29, 61 brachia 5, 368 devoto
militē 8, 120

Deus ornatu novo gravior 8, 585 efful-
gens 28, 179 Dei proles 98, 1 Dei
adventum 33, 9 vulum 41, 93 mater
101, 49 ardentis 72, 4 summi vox
sensusque 95, 2 Deo quo hæc efficta?
15, 11 habitante 28, 36 Deum testatus
sudore 8, 571 durum magnumque 10,
116 dispergit revocatque 17, 73 nec
sprevit 40, 23 metus monstret 101, 21
natura defendet 101, 41 monstrare 98,
12 se esse probat 99, 6 Dii Getici
26, 528 Deorum arbiter 20, 160 excu-
biis 28, 43 urbem 28, 186 jura 36,
272 quemcunque hesimus 39, 21 leges
68, 5 Dis proximus 17, 227 Dis
proxime consul 21, 130 Deis secundis
26, 53 Deos instabiles 5, 141 præ-
sentes docuere triumphis 8, 99 famules
recepit 8, 199 Roma recepit deditque
15, 132 nullos cecinisse 20, 47 hor-
tantes 26, 541 quales memini 27, 21
amavere carmina 28, 349 sylvestres
31, 19 futuros expectat 35, 371 ar-
cessere 36, 2 lvescere vel nocuisse 36,
28 demitura pubes 37, 11 credunt
vicisse 37, 37 solos fas habuisse 40,
32 auctores 49, 82 Di quibus iratis
crevi 15, 116 bene 15, 346

dextera ara petens ludo concessa vagatur
5, 136 lenonia 19, 61 segnis ad ferrum
29, 395 fida 21, 38 exsanguis torpet
24, 326 eripuit leto 26, 41

dextera petunt 51, 14

dextra in vulnera sœvit 78, 3 nunquam
mauletur 77, 13 promula 40, 54 in-
ermis 1, 28 quo regatur sidere 8, 123
ingens promittitur 8, 522 potenti 13,
7 sedare tumultum 15, 133 dextræ
argutæ 18, 370 Athamantem 3, 81
dextram da tangere 15, 231 vocato
conserit 15, 352 contingere 20, 66
complectere 21, 7 complexa viri 31,
128 puella tradit, ibi. tuebat 35, 112
vietricem ligat 46, 22 exerit 50, 15
dextris orientatis 26, 619 dextras so-
ciat 3, 223 spernisne tuas? 5, 262 in
bella parant 37, 7

dextro cessant Siria sidera 101, 124

diadema præsumtum 8, 167 gravibus
lucis intextum 10, 167 resume 10,
259 diademate sacro 7, 84 cingebare
comas 28, 65 diademata mundo sparsit
8, 19 petit 22, 360 fratrum 29, 57

Diana tibi suspendit arcus 8, 160 con-
fessa forte tibi 36, 306 Dianæ hume-

ros 10, 270 acies 24, 258 arma habi-
tunqne 36, 216 conjugium 37, 10

dicavit ora 25, 8 templa 50, 12

Dictæa Lyeaste 21, 276 arva 101, 124
ad littera 101, 133 Dictææ coronæ
24, 298 Dictæis oris 8, 135 Dictæas
urbes 31, 33

dictator rusticus 15, 112 Serranus 8, 415
dictet carmina 19, 1 dictare paratus 21,
302 dictatur facinus 5, 169

dicto parere 33, 113 veltenui læsit 36, 28
dicta talia dabat 26, 580 fervida repor-
tet xxxiii, 76, xli, 9 irrita venti ferant
36, 131 talia ad superos dedit 68, 2
dictis horronis 3, 85 talibus affatur
10, 189 instigat euntes 26, 559 pro-
caciis iræ 28, 246

diducit Gangem 17, 236 diducta Bri-
tannia mundo 17, 51

dies intercisæ 1, 172 semper honoratus 1,
261 allatura requiem rebus finemque
laboris 5, 331 cum sæviret 8, 65 idem
vitam contulit imperiumque 8, 151
dabatur mundo 8, 176 longi stare
videantur 10, 15 optatus aderit 10, 45
pauci 15, 103 divitiibus metuenda 15,
168 quodcumque devexerit ambit 17,
57 totos indulgere theatris 20, 87
longa 20, 245 egit 28, 58 omnes
pluvii turbaverat Auster 28, 541 rapta
33, 96 nondum pura 35, 2 nullus non
minatur 36, 125 transfluxere 42, 5
ventura rubet 41, 5 diem violare flatu
3, 63 umbrasse telis 5, 122 sustinere
6, 12 splendore ingeminat 7, 136 aver-
tit 15, 400 accendit 17, 78 Gadibus
ortum 18, 351 croceum 20, 529 dif-
fundere 28, 190 sub corda referes 28,
581 gravatum fœdat nube 33, 162
merserat unda 33, 274 ne crede a-
missum 35, 282 lustrare 36, 316 opta-
tum celebrare 10, 51 cogis sufferre
tuendo 101, 115 metitur 52, 14 igno-
tum meruisse 99, 10 die expellere 3,
378 largo 10, 218 optato 17, 277
calido 22, 257 ipso 26, 450 uno re-
pendit 26, 633 sollicitante hyemes 69,
6 diebus totidem quot vos in annis 21,
195 continnis 21, 190

differs vincere 18, 590 tanto tempore 29,
1 differt congrua tempora 3, 315 spicula
in scopulos 22, 27 differat arcum 17,
296 differet iter 28, 459 distulit arma
20, 598 distulimus sæcla 22, 454
distulerat tempus 22, 317 differ præ-
lia in juvenem 8, 385 differte manum
avidam 5, 248 differri preces 28, 357
dilata tempora 21, 375 perjuria 75, 5
dilato mucrone 3, 236

- difficilis reversa (Italia) 28, 143 potuisse
mori 101, 111 difficiles contingere
terris anni 22, 150
diffidit se amori 22, 182
diffudit gratia 39, 23
diffugiunt Nymphae 35, 201 diffugiens
olor 31, 110
diffundit cruores 28, 620 diffundat sese
in actus 20, 120 diffudit se vizor 26,
436 diffundere diem 28, 190 diffusa
Nota casadem 35, 218
digerit imperii fata 28, 591
digito erranti 17, 318 digitis intentis 26,
257 remissis 31, 39 mollibus 36, 217
digitos aurorae 10, 270 voci aptet 20,
362
dignaris mole clientem 39, 31 dignatur
(Amor) figere reges 10, 76 dignare
forum 28, 122 dignatus scripsisse 41,
23
dignus quem legeres 10, 397 haberi 18,
63 credi numen 101, 11 digna te fe-
ror 22, 288 coli Scythiae templis 36,
283 dignum fletu, taceri 36, 312 dig-
nos supplicio letoque 20, 516
digneditur templis 36, 137
dilabitur cometes 33, 231 dilapsus honos
15, 363 amor 18, 75 in aequor 37, 114
dilatant artus 5, 408
dilectus equorum 29, 190
diligo pauperiem 90, 2 diligit grandia
18, 361 diligimus pariter 10, 331 di-
ligeris pareus 22, 148 o nimium dilecte
Deo 7, 96
diluit sanguine crimen 26, 593 diluet
facinus 20, 23
dimittit collem 15, 522 dimisit fera
montes 5, 391
dimovit nebula 18, 390
Dindyma fleverunt 20, 173 fundunt
Sangarium 20, 262 ululantia Gallis 35,
269
dinumerare tempora 21, 3
dio sub 21, 124
Diomedes ausis 28, 479 Diomedes
equos 31, 12
Diomedis equi 3, 254
Dionaea fraude 35, 5 Dionaea tela: 31,
102
Dione deserta 36, 133
Dipsades dominentur 15, 151
diptycha eburna 24, 347
dira fugantibus herbis 28, 327
Dirae deformes 35, 218
Diraea tela 8, 533 Diracis in arvis 21,
320
dirigis adatus mihi nullos 41, 1 direxit
spicula 3, 81 dirigitur beatum 17, 96
diriguit 5, 391
dirimit justis fontes 5, 478 dirimit forma
87, 3 dirimi exiguu tramite 5, 350
dirueret oppida 21, 340
discedam nec tentus 5, 21
discedunt aliae 36, 254 omnes 36, 313
discessit hiatus 35, 187 discessere locis
justis 33, 249 discedere possit a nostro
sensu 1, 173 rectum 3, 178 tectis ju-
bet 7, 142 longe optet 26, 221 turmae
28, 253
di-ci error 35, 131
discis arenas 18, 32 discit aequor servare
quietem 85, 5 discat coactus 15, 419
propius 17, 95 disceret ignes primos
22, 74 didicit regnare 29, 49 cum
morte Deam 37, 108 didicere magis-
tro eventu 20, 489 vinci 26, 11 pati
occasum 37, 12 discere orbi 8, 228
discite non temere Romam 26, 647
nostrum munus 31, 130 consortia somni
35, 368
discolor legio 8, 7 anhelitus 35, 193
hiatus 49, 10
discordia nutrix belli 3, 30 quatit mun-
dum 7, 64 in fratres nascitur 15, 236
solvit 17, 74 inter partes fuit 20, 540
cum fremeret 22, 81 cessit 21, 48
Romana 26, 288
discors orbis 26, 565
discrepat laurus 28, 28
discrevit tumultum 33, 248 discernere
proprios alumnos nescit 8, 211 discern-
ens spatia gaudia parvis 28, 364 dis-
cernetur nullo limite 3, 381 discreto
gradu 28, 636 discretas urbes 1, 228
discrimen tentare sui 8, 435 multitudine
arat 10, 103 obsessi habet 15, 101 le-
tale 21, 102 discriminis quantum 18,
401 discrimine leviter juncto 10, 267
dubio 21, 191 supremo 21, 376 pulso
26, 13 dubii leti 29, 164 nullo xxxvi,
411, lxxxvii, 4 exiguu separat 41, 71
discrimina vocum 5, 107 fati 5, 474
quardam sunt 18, 29 magna 26, 295
per tot 28, 97 adeunda 28, 459 parva
33, 144 sexus dabat 35, 29 rerum 37,
62 nova praebens 50, 25
discriminat nodus pectus 1, 90 ordo po-
testates 26, 39 aequora 28, 290 aer
pugnae spatium 37, 71
discurrit mentis acumen 35, 201 discurrat
habenis longis 51, 5 discurrere per
tot partes 21, 310 per mare, per terras
36, 50 discurrens ventus 33, 171
discurrit in gyros 28, 633
discursus vatum 8, 143 discursibus lasciv-
is 20, 100
discusserit arbore nidum ventus 36, 144
discussa senectus 28, 534 discussas

per auras 1, 124
disjuncta legio 5, 257
dispar multum priori 20, 412
dispariles in artus 54, 9
dispendia noctis 17, 120 famæ 28, 452
sortis patior 33, 100
dispergit Deum 17, 73 iram 36, 267
dispersit manus 24, 140 dispergere
gemmautos cultus 7, 204 opes 20, 85
lucem 33, 8 dispersa comis 33, 55
disponit maniplos 15, 417 disposuit
nefas 5, 26 disponere classes 21, 307
disponitur princeps rerum 17, 70 dis-
positi mundi 3, 4 dispositum bene
terris 18, 157 opus 28, 225
dispulit corpora 15, 396
disquirat crimina 21, 240
dissensus acerbus 15, 300 civilis 28,
395 dissensibilis aulae 22, 86
disseris verbis 8, 356 disserat quis gau-
dia? 26, 451
dissidet quod semper 10, 311 Nilus et
Atlas 15, 159 ora plagæ Libyæ 40, 56
dissidium civile 15, 242
dissiliant galeæ 21, 136 dissiluit vertex
Ossa et Olympo 35, 183
dissimilis quantum priori 26, 80 sui 35,
314 dissimilem fratrique tibi que 8,
355 dissimiles modos 98, 11
dissimulas succurrere 5, 164 dissimulat
regni ruinas 20, 307 dissimulant socii
19, 15 dissimulata diu 28, 361
dissipat ignis Idam 101, 131
dissociabile non corpus 5, 238
dissolvat semina 22, 462 dissolvere leges
33, 63
dissona ritu barbaries 17, 249 semina
partu 20, 42 linguis turba 21, 152
dissuasit honesti luxus 26, 28
distendat echino cutem 20, 449
distinguit Asiam 3, 175
destillant per pectus aquæ 1, 222
distinguit acu caput 10, 284 floris honos
94, 2 distincta metallo faciem 22, 446
distrahit tot urbes 18, 212
ditas cohortes 22, 149 ditat fabula 8,
38 ditabat auro 24, 230 ditare innu-
meras hominum catervas 1, 44 dita-
bere pomis 35, 293 ditari cæpere co-
lumnæ 3, 163 ditandas tribus 28, 73
ditescit color in auro 44, 22 ditescat
arena 17, 308 ditescant horrea 22,
396
ditibus exuviis 22, 372 spumis 35, 96
ditionis Eoæ 20, 350 Romanæ terminus
24, 160 patiens 26, 581 sub ditione
51, 16 ditione Latia 3, 292 sub una
5, 106 pro rerum stabili 8, 213 celsa
44, 88

Ditis iura 3, 69 domos 5, 522 severi 33,
225 patris sacra 33, 264 nota 33,
284 sub aula 35, 365 Ditem flexit
amor 33, 26 Dite subacto 35, 13 cum
Dite ferens 35, 160
Diva potens 18, 376 te mirabar 31, 56
Paphi 35, 155
divellere crines 37, 29
diversi feruntur exploratores 10, 135 di-
versum onus 18, 208 diversos ducens
animos 33, 149
dives purpura 7, 1 ager frugum 15, 509
pectore erecto 18, 306 equi 20, 272
pallet 22, 119 divitis algæ 8, 597
conchæ 55, 2 divite pompa 28, 598
se 36, 36 ripa 36, 372 cultu 14, 84
dividis curas 21, 300 ex æquo 22, 93
dividat hastas 5, 162 divisit cladem in
orbem 5, 25 vultus faber 50, 26 divi-
ditur provincia 20, 587 divisa beatos
efficiunt 21, 34 terra suos in natos 37,
73
dividuis sulcis 1, 102
divinus labor 36, 157 divina sorte geni-
tum 36, 61 divino fumo 44, 96
divitiæ Marte perirent 26, 624 divitiis
animosa suis virtus 17, 5 surgat iner-
tia 22, 131 scelerum 28, 135 undasse
29, 71 animi 41, 5 divitiis abdidit
antris 1, 42 reportet 20, 190
divortia plangit 18, 65
diurno sensu 27, 1 diurnos cibos 15, 71
Divus abirem 15, 292 Divi hortantes 20,
57 tui 22, 422 Dive parens 10, 300
Divorum duo proceres 15, 215 opti-
mus 28, 56 Divis tot 8, 647 Divos
veros 101, 61
doceas nullum sentire laborem 24, 207 do-
cet casus artesque 8, 423 galeam mi-
tescere 35, 115 servire lupatis 1, 82
doceas ignarum vatem 1, 71 consona
regno 22, 69 docuit vinci 26, 140
timor 37, 10 docuere triumphum Deos
præsentem 8, 99 docebo ab omnibus
unum 28, 438 doce sodalem eloquio
41, 20
dociles saltandi 20, 341
doctus polix 1, 177 fallere 3, 105 te
audit 22, 168 hærebant lateri 23, 11
purganda sacerdos 28, 326 docta fa-
cultas ingenii 8, 515 docti magistri
26, 277 sales 31, 65 ni-us 15, 34
doctæ rupes 28, 34 docto ordine 28,
633 doctum fluens Aganippe 40, 61
doctissimus artis 20, 384
documenta priorum 5, 307 futuri 8, 141
clara rerum 17, 47 prima pecudis se-
cutos 45, 48 justitiæ 50, 27
Dodone cella 7, 117

- Dodonaea agmina* 26, 136
Dodonaea quercus 33, 31
dolere inest 8, 253 complexa carnisce
 36, 112 *Venus* 69, 6 *doleat* vetustas
 22, 321 *doleant* aures 26, 296 *doluit*
fides 21, 235 *fortuna* 31, 80 *doluitis*
si quid pro me 15, 128 *dolebis frustra*
voluisse 28, 427
dolia fusa 77, 12
dolo gaudens 35, 11 *dolorum genus omne*
 5, 506 *dolis occurrere* 28, 237 *Bocchi*
Syllave 28, 383 *armata* 33, 221 *urere*
cuncta, ibi. *juvat naturam* 46, 8 *dolos*
tradente 3, 97 *evitare* 21, 306
Dolomis indicio 28, 471
dolor afficit unus 5, 69 *sensu* haeret in
 alto *abditus* 5, 280 *iret adhuc in verba*
 15, 201 *in ore fuit* 26, 378 *quis tibi?*
 26, 623 *voei frenum remisit* 28, 266
augebat terrorem 33, 83 *matris* 35, 37
suspiria laxavit frenosque 36, 180
Faunorum Dryadumque 36, 384 *me*
duxerit 39, 6 *pacatur* 49, 100 *nec ul-*
lus erit 100, 9 *doloris Romani* 18,
 374 *monumenta* 26, 615 *signa* 35,
 122 *dolori concessa vita* 3, 237 *novo*
 18, 161 *dolorum lenire* 5, 87 *occultum*
 18, 36 *peperit* 21, 379 *solatur* 35, 276
dolore foras creverat 20, 178 *dolore*
premissi 26, 208 *justos patriae* 29, 155
certos habuisse liceat 36, 299 *Titanum*
 37, 2 *quos fecerat pepulit* 39, 49
domas delicta 17, 222 *domat telis* 24,
 259 *pauperes victos* 26, 632 *hyemes*
 32, 12 *paupertas* 89, 1 *domusti cri-*
mina vita 95, 4 *domuit virtutibus for-*
tanam 1, 39 *gentes armis* 29, 59,
domuere Penum 1, 118 *domitura ma-*
nus Gildonem 15, 427 *Deos pubes* 37,
 14 *domari vetat* 3, 314 *domanda ter-*
rore 31, 133
dominae Romae 22, 224 *gentes* 24, 97
cita 24, 152 *dominam nostram vectu-*
ras 10, 112 *plebem* 15, 53 *plausu con-*
fessa 29, 81 *Olympi* 10, 21 *dominas*
aures 6, 17
dominari pariter sylvis et astris 21, 237
dominatur mortibus 53, 3 *dominantur*
opes 7, 187 *dominetur per axes* 1,
 213 *dominentur Dipsades* 15, 150
dominabere mundo 3, 143 *dominandi*
in usum 24, 108
dominus comitator 18, 309 *domini memor*
 18, 186 *vivant* 20, 81 *sexum mutasse*
 20, 552 *domino plus debere tatemur*
 10, 335 *potenti* 15, 69 *uno vixerit* 18,
 54 *aqualis* 18, 479 *dominum coronat*
citra 1, 115 *ferarum* 18, 388 *submissis*
adores 22, 72 *patremque vocati* 21,
 189 *te fatetur* 24, 192 *reducem revexit*
 26, 370 *lympharum* 84, 3 *domino-*
rum strage 26, 618 *dominis crudelibus*
 20, 180 *speratur* 22, 240 *intransibus*
 35, 314 *dominos terrae pelagique* 8, 22
dissimulat 18, 176 *reversos* 18, 510
inertes 26, 158 *venisse priores* 28, 559
domitor Thracum 28, 183 *vulgi* 35, 214
ferarum 47, 20
domus hoc de more requirit 1, 159 *una*
accipit orbis rapinas 3, 194 *Ibera* 8,
 20 *excepit reduces* 8, 212 *imperio*
ficta 12, 24 *una triumphet* 15, 345
notior est Helicone 17, 278 *trabecata*
 17, 337 *privata* 18, 144 *haec reginas*
parit 22, 360 *eximia regione* 22, 449
Pythia 25, 4 *miratur* 26, 624 *pietate*
certavit 28, 99 *fascibus insignes* 31,
 60 *casta* 31, 92 *stellata* 36, 8 *incus-*
todita 36, 116 *tranquilla florebat* 36,
 202 *desolata* 39, 21 *ampla* 10, 11
videt puerum 52, 2 *domi nulla fuisse*
carnina 43, 6 *domum attonitam* 10,
 239 *defletam* 49, 21 *vacuam* 20, 93
nostram coluere 28, 411 *nivalem*
Boreae 36, 324 *consumens luxu* 75, 8
domo avita 15, 198 *paterna* 18, 200
haec 28, 71 *undosa* 28, 117 *domibus*
praevelet annem 22, 189 *ilignis* 21,
 323 *domos varias permutat* 18, 60
insignes 21, 298 *patricias* 28, 61 *fra-*
tris linque 35, 220 *ad patrias venire*
 37, 52 *exustas* 50, 46
donandum aurum 5, 312
donat Rhodopen 33, 135 *donent fata,*
sidera 3, 112 *donante te* 33, 60 *don-*
antibus ipsis auras 1, 215
donum hoc adde 1, 110 *praebuit* 24, 278
vile putas 29, 3 *doni specie* 18, 10
gratia 22, 156 *brevitas* 70, 11 *dono*
concessit terras 21, 185 *dona aurea*
vomens 1, 19 *corrumpentia sensus* 7,
 188 *rigentia* 22, 340 *ad praelarga* 28,
 73 *potiora darent* 10, 4 *regia* 49, 38
dulciamittis 82, 1 *donis novis onerant*
 10, 165 *propriis ornatur* 17, 263 *cum*
novis 20, 347 *vocati* 24, 204 *invitas*
 22, 362 *par armisque* 21, 231 *invicta*
pectora 26, 131 *maternis* 31, 45
Dorida vicerit 17, 15
dormiat Pharius 80, 4
dorsi curvamina resecat 5, 413 *dorso*
flammante 28, 343 *subaurato* 28, 577
sulfureo 35, 162 *sub hirsuto* 45, 8
durescit amictus 83, 2 *dorsa recurva*
campi 49, 54
dotalis purpura 48, 30 *dotale Chaos* 33,
 28 *dotali corona* 10, 272 *dotalem tra-*
didit 18, 104

- dolores regni 29, 180
 dotetur virgo 31, 52 dotata toto mun-
 do 10, 281 dotata gemino mari 18, 91
 tropaeis 29, 43 dotata mari toto nu-
 rus 8, 647
 Doto corallia vellit 10, 169
 Draconarii qui? 5, 177
 draconem Paeonium 21, 173 dracones
 varii 5, 365 ferventes 8, 545 sacri 10,
 193 caerulei 36, 54 binos 101, 29 in-
 cumbunt 101, 30 pressos 101, 59 dra-
 conum comas 3, 378 picta colla levant
 7, 138 ora fixa 28, 566 sinuosa mem-
 bra 33, 179
 Druse tui labores 21, 193 Drusus vetres
 8, 455
 Dryades gementes 36, 78 Dryadum de
 plebe 36, 274 dolor 36, 381 Dryadas
 uret 11, 22 revocant 28, 200 procaces
 31, 17
 Dryopes servati 26, 185
 dubitasse fuit pars sceleris 22, 301 dubi-
 tanda nihil stella 8, 185 alimenta 15,
 102 cardis gloria 28, 114
 dubius aestus 3, 72 dubii Austri 15, 486
 in dubio pendit 18, 314 dubio lapsu
 5, 507 sub ictu 15, 242 visu 36, 91
 cornu 44, 38 dubium quoniam mon-
 strante rescivit 36, 207 residens 101,
 93 dubiam lanuginis umbram 31, 12
 ducis in orbe eloros 31, 52 ducit tibia
 modos 8, 575 turmas 35, 64 sub gur-
 gite visus 35, 116 nihil turpe 36, 278
 in antra 49, 42 ducunt ad sese men-
 tem praesentia 21, 15 sortem 1, 156
 factorum seriem 33, 52 ducas nubesve
 licebit 18, 223 ducat Hyas Taurum
 15, 498 ab antris 17, 296 hiatus ful-
 gura 48, 6 ducant pocula sinus 60, 4
 carmina 14, 30 pensa 18, 498 duceret
 omnia secum 8, 245 aures 17, 20 duxi
 avum 15, 107 duxit pectine cinctus
 22, 332 agmina 29, 193 ebur pollice
 31, 16 hyemes per viscera 46, 7 dux-
 ere notam futuri 26, 253 figuram veri
 35, 43 duxerit me lubrica aetas 39, 6
 duxisset alas 21, 38 ducet nomen ad
 caelum 22, 404 ducunt in saecula fasti
 1, 279 duc protinus omnes 31, 95
 ducite trans aequora leges 15, 461 vir-
 tutes 22, 156 triumphum 36, 329 du-
 cere noctem ludo 31, 97 duxisse in al-
 tum 26, 8 ducens Cybellen Claudia
 29, 17 diversos animos 33, 119 du-
 centia portum cornua 85, 2 ducenti-
 bus Haedis noctem 74, 3 ductura
 effigies ara 22, 178 ducor servitum
 captiva 25, 264 duceris ira 8, 259
 ducuntur ab axe jugales 87, 5 ductus
 per artem mors 87, 7 ducta favore
 vatis 40, 21 alterno pollice salus 31,
 2 ducti misarum carne 2, 13 inter
 praesepia somni 18, 68 quo semine
 31, 53 ductae pollice notae 49, 5 ducto
 arcu 9, 1 ductis funalibus ordine 10,
 266 ductos meliore metallo mores 17,
 137 ductu curvo simulantur 5, 375
 ductor ad haec 1, 161 spado 18, 297 tot
 gentibus unus 21, 160 accipiat 22, 234
 ames 22, 392 placebat 26, 114 verus
 26, 468 eligitur 29, 210 ductorum
 optime 10, 331 ductoribus illis (con-
 sulibus) i, 9, xxiv, 41
 dulce malum 100, 1 te sine dulce nihil
 5, 268 dulcia monstra 100, 3 dulcior
 cunctis 20, 347
 dulcedine nota 17, 311 praeda 20, 318
 dum rubentes 83, 3 dumis rura repleri
 36, 37
 duplex natura 3, 329 ensis 7, 103 du-
 plici consule fecunda 1, 203 vitasub-
 nixus 17, 333 duplices classes 21,
 307
 duplicat laurus 28, 120
 dura parentis pietas 28, 551 inter via
 81, 4 duras mentes 48, 11 durius re-
 stiterant 26, 186 durissima claustra 1,
 106
 durat glacies 37, 24 durate parumper 26,
 269 durasse in hunc diem 28, 549
 durando stellas aequat 41, 12 praegeli-
 dis in undis 101, 68 duratis aquis 60,
 2 duratos scopulis armos 101, 110
 durescit glacies 33, 166 amictus 83, 2
 durescere se sensit 37, 97
 Duria formosus 29, 72
 dux improbus 20, 176 rectorque meus
 20, 536 major 21, 368 vatesque salu-
 tis 26, 269 ille mihi 30, 3 Erebi 33,
 32 ducis socii letum 3, 317 aspectu
 26, 373 tergemini 34, 39 duci obvis
 ire audeat 41, 80 ducem perfundere 10,
 298 hunc doleat venisse 15, 411
 spondebat 21, 45 suscepere 21, 31
 me fecere 26, 536 praefecit thalamis
 31, 31 cum duce mutata vires 20,
 415 duce venturo fretum 28, 450 hac
 42, 10 duces habuisse germanos i,
 277 amborum periere 8, 91 antiquos
 evolve 8, 399 censi 15, 82 trepidi 29,
 65 de plebe 20, 342 septem 24, 257
 tres superare 26, 113 aurora noctisque
 35, 46 ducum matrem 24, 175 novo-
 rum 26, 467 obreditum 28, 2 cogno-
 mina 31, 83 laus nulla 28, 342 duci-
 bus togatis 28, 595

E

- Ebeni ramos 17, 22
 ebrius annis 1, 250 ebria serpens 21, 367
 vestigia 33, 19
 ebur dabit Indus 7, 210 effractum pende-
 bat 15, 138 gerendum 22, 363 fixum
 quassat 21, 352 falsum 27, 22 atria
 vestit 33, 212 diu neglectum 31, 2
 mobile pollice duxit 31, 16
 eburnum decus 33, 272 eburno morsu
 10, 102 dente 22, 256 solio xviii,
 588. xxiv, 199 eburnis jugis 8, 607
 eburnos dentes 47, 22
 edini sylvestris 45, 17 echino distendat
 cutem 20, 449
 Echion miratus 37, 104
 Echo adytis effunditur clarior 28, 33
 intonat Augustum 28, 617 reditura
 rupibus 31, 48
 edax aetatis spaŕium 59, 6
 ederet te Lucina 29, 48 edidit me tigris
 36, 106 me non annis 36, 270 edere
 fata 28, 19 adventus sacra 28, 126
 editus ortu tardo 101, 11 ex utero 99,
 9
 edicta valent inflectere sensus 8, 301
 daturus terris 17, 34 corruptura du-
 ces 21, 277
 edissere causas 31, 50
 edita elivis planities 35, 102
 edocet fluctus 17, 45
 edomuit Rhenum 21, 196 edomita tel-
 lure 44, 109 edonita furia 1, 139
 edomitas Alpes 5, 1
 Edonas hyemes 21, 123
 educat fons flores 29, 8
 edunt praecipibus 29, 192 edendi gloria
 20, 327
 eduxit in veros principis annos 15, 303
 educere fortis 6, 1
 effatur talia 3, 85
 effera corda 3, 225 praecordia 3, 213
 efferat in axem 101, 60 extulit caput
 fluentis 28, 160 elatis rebus 5, 410
 efficiunt beatos 21, 35 effecit celer 26,
 151 efficietne labor? 36, 431 effecta
 haec dabo 8, 351
 effigies penetralibus exit 8, 572 tuas
 ductura aera 22, 178 non una Deis 18,
 25 effigiem alienam 25, 7
 efflat vitam 20, 455 efflant tenebras e
 naribus 37, 48 efflavit fulmina 28, 188
 efflare animam 5, 66 efflantes ignem 1,
 5
 effluit chilamys 8, 208 Egaeo stagnantior
 47, 38 effluxere decus 1, 52
 effeminat titulum 18, 10 membra 22,
 134
 effato solibus pulvere 21, 350
 effugeret gladius 3, 244
 effulget curia 8, 10
 effulgere matribus aedes 28, 546
 effulta columnis atria 5, 135
 effundit flamina 16, 17 effudit venena
 3, 67 effunditur turba 26, 162 adytis
 Echo 28, 33 effusa comas 36, 177
 effuso risu 36, 210
 egestas infelix 3, 36 urget 18, 227 flam-
 mabat pectus 20, 180 affligit 26, 91
 ingeniosa 36, 31 feralis 39, 23
 eget, qui servat federa 20, 211 egeant
 dulcedine 17, 311 egeret comubii 33,
 33 egenti reddis 3, 299
 ego me quoque vidistis in illo 28, 434
 precor, heu me redde mihi! 39, 13
 egregius morum 15, 259
 ejecte regnis 3, 59
 elabitur lacertis 10, 139 colere teris
 26, 501 clapsa huc cohors 35, 118
 clapsas animas 98, 20
 Electram aspicit 36, 171
 electriferis albis 12, 12
 electro Tiberis formantur 1, 98 electra
 roscida 7, 125 fluunt-capillis 28, 165
 surgunt in columnas 33, 243 fracta
 sororum ramis 19, 11
 elementa non vi connexa conspirent sibi
 8, 286 doces 17, 100 nulla paterent
 hostibus 21, 360 pugnantia 33, 43
 vocat in fordes 19, 76 ne cedant supe-
 rata sibi, ib. senserunt fidem 50, 35
 elementorum seriem 33, 216
 Eleo Tonanti 17, 290
 elephas inglorius errat 21, 350
 elevat hunc pluma 18, 295
 Eleusin attollit faces 33, 11
 elicis antris 17, 191 elicit leges 3, 57
 elidere caput saxi 5, 433 elisa tonitrua
 5, 222 eliso morsu 101, 95 anne 49,
 64
 Elissa nec pareis 29, 118
 eloquii auctor 17, 334 eloquio multo re-
 dundant 1, 151 tuo crevere oracula
 17, 36 fertilior 41, 20
 elucet gravitas 17, 247
 eludimus manum 26, 490 eludant aciem
 17, 107 elusit animos 37, 35 elusae
 spe 22, 224 eluso principe 3, 320
 elusus muros 35, 165
 Elusa muros invadit 3, 137
 Elysi campi 22, 378 Elysiae matres 35,
 323 Elysium solem 35, 284 Elysiis
 plagis 26, 590 Elysiis valles 10, 301
 novalis 18, 154
 Emathium Philippum 26, 388 Emathia
 tellure 26, 497 Emathias aristas 5, 41
 emensus labores 31, 67

emergit liber 17, 212 emergere tenebris 26, 316

emeritam post vitam 5, 473 togam 19, 59 emeritum nomen 7, 106 emeritos jugales 35, 319 artus 44, 25 emeritas post secures 21, 101

emi hæc damnis 15, 79 emeret pacem 10, 225 enturos thalamum discrimine leti 29, 161 emitur sola virtute potestas 7, 188 emi maturus 18, 61 pœna meretur 19, 32 emtus sapius 20, 352 sex solidis 92, 3 entum morte velit 36, 194 elade decus 50, 18

emicat pudor 10, 323 ad nutum minister 15, 176 Leo 20, 376 virtus 26, 261 hic 30, 1 turba 101, 98 horror ab aquis 46, 20 emicet puer 17, 323 emicent ignis 8, 187 juvenus 21, 316 apex 26, 459 emicere jugis flumina 49, 88

emitteris quocunque ortu 49, 79 emisso ortu 8, 389 emissis fertur equis 1, 100

emollit rabiem 39, 28

emtor medicum consulit 18, 35 emtori tali 15, 266

enarrare quis queat? 26, 599

Encladus carmen erat 27, 17 Encladi furor 7, 161 bustum 33, 153 gemitu flammisque 36, 123 opima 36, 350 jussis 37, 33 minas 40, 28 fauces 59, 32 Encladum gementem 35, 158 protulit Ætna 36, 187

enervent torpore manus 8, 323

Enipeus pulcher 7, 116 virginibus dilectus 26, 183 Giganteos humeros irrorat 37, 71

Ennius solebat 23, 12

enodes laterum arcus 20, 361 cedros 36, 360

ensifera corona 5, 393

ensis patrius 3, 78 qui nostra ad mœnia tendi possit 5, 306 duplex 7, 101 suus illum abstulit 8, 92 non iuninet 8, 493 aget 15, 385 adductus 18, 513 ensem strictum recondet 21, 114 impulit 33, 208 ense toto descendimus in jugulum 26, 601 alterno 28, 630 adverso transigit 37, 79 in enses ignavia fluxit 20, 563 enses cervicibus impositi 5, 16 strictos deponere 5, 214 infecti jugulis 10, 329 intentos capiti 15, 179 vetitos stringebat 15, 294 vestros passuri 15, 434 alacres suscitavit 20, 281 tractandos 20, 456 placidi 21, 167 gestatos patri 22, 91 fluxere vaporibus 28, 316 strictos Curetum 35, 270 Ægeonis 36, 315 ensibus Pellæis 18, 483

Enyo aversa risit 18, 238

eo ñ fragor 37, 74 reditque vias 59, 1 quacunque 36, 443 eas in omnes unius 28, 659 eat tot nummis 18, 203 sic 20, 156 irrevocandus error 26, 123 cant per proceres et vulgus 21, 349 ibas venerabilis 21, 41 ibat purior 2, 10 exul 3, 218 sub puppibus Ionium 21, 173 in te pietas proclivior 29, 133 ires altior equis 28, 369 non iret stridula fraxinus 3, 218 adhuc in verba dolor 15, 201 ibo quocunque jubebit casus 36, 432 ibunt promptius 8, 350 i, nostrum vive tropæum 28, 228 ite precor 37, 31 ire forum 1, 232 vias 3, 211 nunc vellem 15, 336 eundi studio flagrat 36, 226 euntibus annis in crimen 18, 188 per itura Jovem 36, 359 itur illuc longis ambagibus 8, 227 in campos 36, 231 in æternas moras 42, 6 eundæ viæ 20, 419

Eous orbis 15, 439 rector 18, 105 nec eris 19, 36 latetur 22, 306 Eoa robora 5, 105 agmina 5, 161 ab aula 28, 90 Eoi regni xx, 1, xxvi, 517 Eoarbi 15, 226 mollitiæ 20, 111 ditionis 20, 350 Eoo cum fratre 7, 8 robore 18, 400 fratri 71, 3 Eoom latus 10, 49 dedecus 18, 239 facinus 18, 371 crimen 21, 8 ad littus 29, 114 senatum 31, 68 Eois redeat miles 5, 217 terris 8, 215 ab plagis 16, 14 rebus 18, 154 dederis responsa 21, 296 omen erat 22, 292 littoribus 48, 14 Eoas ad arces 3, 172 partes 21, 270

ephebus crinitus 20, 401

Ephialtes moriens 26, 75

Ephyre excutiat cineres 8, 471

Ephyreia Laïs 18, 90

Ephyreïadas puellas 26, 629

Epidaurius hospes 21, 171

Epimethæa perhibent 20, 497

Epirus alit 26, 136 Epirum populatus 20, 215

epoti amnes 21, 171

epulentur cœdibus hydri 3, 362 ad excubias 10, 196

epulis tecia parant 1, 264 repleto Quirite 12, 13 mulcebat 20, 89 gravibus marcent xx, 434, xxvi, 368 genialibus vacant 35, 327 saturare famem 44, 13 epulas imbelles 7, 80 carnifices 15, 178

eques consere te in turmas equitum 8, 349 Gelonis imperiosior 11, 3 cetera nudus 15, 439 fulget 20, 71 præcedit peditem 20, 417 cæde eruentis 23, 14 lætatur 24, 49 turbatus 26, 594

- tremebundus 36, 265 equitem te cernit ab astris 8, 563 equites chalybem in lutos 28, 569 equitum turme 15, 196 nubes 21, 353 alas 26, 171 carvis 28, 281 peditumque magistros 29, 198
- equi cataphracti v, 361. xlviii, 569
- equitare per strages 8, 361 equitata columna 26, 192
- equitatus veniens 20, 569 equitatibus Illyricis 29, 62
- equus venator 10, 5 equi lacem timentes 37, 16 fementis uterum 70, 4 volucres Pharaonis 77, 8 manibiles 87, 3 mites Diomedis 3, 251 volucris 3, 263 ferratos levant armos 5, 361 dives 20, 272 vacui rectoris 20, 123 solis 22, 470 equo vectaris 8, 539 sudanti 20, 111 regali 28, 516 rotanti praevectus 35, 122 equum volucrum 19, 56 fleetebat 22, 352 argenteum pulsat 26, 352 anhelum verbere cogis 28, 226 proprium cingere 71, 6 equorum volucrum 5, 31 greges 21, 265 dilectus 29, 190 quis vultus 35, 219 equis emissi fertur 1, 100 cognatis aptavit 3, 330 torvis 8, 66 citatis 8, 111 si dominus leleret 8, 551 rapidis ibat 21, 319 candentibus 22, 370 albis 21, 29 citatis 26, 589 nocturnis 27, 6 edomitis velaretur 28, 379 nec solis hic cursus 28, 618 dives Hispania 29, 51 gravibus calcabat 35, 158 anhelis solitatur 11, 3 feris occurrit 48, 47 exercentur 88, 2 equos pulvere tepentes solvit 1, 122 virides 7, 198 Noctis 15, 213 solis 21, 81 virga moderantur 21, 259 exerceat campis 26, 251 geminos frenabant 28, 370 metallo nascentes 28, 572 inferni raptoris 33, 1 Diomedes 31, 12 solitos caligine praeci 35, 193 ovantes 35, 307 inorat 36, 103 rubentes fleet 37, 10 Odrysios in pellit 37, 76 volucres ornat 70, 12
- Erato perge 17, 283
- Erebi spatii nigrantibus 33, 279 latus 35, 259 squalor 35, 330 pestes 3, 29 penes 28, 185 dux 33, 32 Erebo erumpunt 37, 6
- Erechtici theati 18, 292
- erectus et acer 21, 11
- ergastula rupta 18, 28 innisere manum 26, 162
- Eridanus perpersus damna Phaethonte uterumine 1, 259 submissus adiuvat 7, 123 fulgura 22, 271 victor 26, 156 pater 28, 118 stelliger 28, 175 Eridani per prata 8, 17 ripas 31, 109
- erigit Magnum 18, 503 vos fiducia 26, 381 Tityos artus 35, 338 amos 70, 9 erexit serpentum hiatus 3, 66 tibi regia tadas 5, 97 crista galeam 15, 211 turres 28, 535 formido comam 59, 11 crevere patriam 17, 150 crexerit decus 26, 291 creverat aulam votis 29, 150 crexisse caput altum 36, 12 erigitur fastibus 17, 3 erecto cruce 73, 8 erectior planis arvis 19, 11
- Erimys vagos iniegit 26, 173 tristis 33, 221
- eripuit leto 26, 42 eripiat humare jubar 3, 117 eripe me gladiis 5, 116 regni servilibus 20, 593 militiam 29, 52 eripitur cum luce pudor 35, 263
- eruat barbarus 5, 121 a suis sedibus 28, 408 Delos 35, 35 salus populis 17, 18 erect proci ambitus 28, 609 alter 52, 21 erraverit cursu sollicito 33, 29 errabant per flumina damna 1, 170 errare comas proiecerat auris 35, 31 errans flexibus sinuatis Eridanus 28, 176 errantem per rura, per urbes 36, 326 non errantia loca 1, 185
- error animi profusus 3, 76 juvat ipse Tonantem 8, 210 iudicis 8, 510 plus deenit 10, 106 certus in astris 17, 129 irevocandus eat 26, 123 praevigia luserat 29, 102 disci 35, 131 abest 15, 32 lubricus 98, 12 errorem fateri 20, 7 pietate remittat 21, 111 errorum acies 28, 621 erroribus tardatus Ufens 1, 257 tantis 36, 499 Phaethontis 11, 107
- erebuit preces 33, 68
- ereis paludes 21, 305 eruit Lemnum 37, 86
- erumpit turlea 35, 166 erumpunt Erebo 37, 6 erupere tyranni 8, 72 eruperit lues 3, 21 erupisse flumina 21, 86
- Erymanthe 26, 192
- Erymanthei montis 31, 36 Erymantheae umbræ 8, 168
- Erythraeis geminis 8, 636 Erythraeis inter smaragdos 28, 563
- essedæ multisonora 51, 18
- esuriens puer 90, 1
- Etruria consulat 18, 12 quæsit 18, 113
- Etruscus angus 8, 115 1 trusca culta 15, 110 Etrasci palmitis 26, 504 Etrusco portu 15, 117 Etruscum exilium 21, 211 litus 36, 115 Etruscis bellis 28, 489
- evade claustris 26, 500
- evaluit Bosporus 28, 81 trans ferre bellum 28, 303 vix agnoscere 36, 92
- Evandrius mons 28, 11

Eucherius puer 10, 338 flectebat equum
 22, 352 cui regius undique sanguis
 28, 552 Eucherii oscula 21, 120
 Eucherio dedit 21, 177
 evchis lectos 22, 123 evectus ab thalamis
 18, 156 in auras 95, 18
 eventus secundos 8, 391 sibi latura se-
 cundos virtus 21, 285 vota fefellit 28,
 88 rerum refert 28, 590 nunquam fe-
 licior contigit 35, 42 eventu iudice 15,
 250 rerum magistro 20, 489 caret 26,
 72 patens fides 26, 553
 evincta coronis 21, 87 torque 22, 241
 Evius appropit 24, 62
 Eumenides movere te facibus 35, 216
 cratera parant 35, 311 Eumenidum
 tædas 20, 484
 eunuchi occursum malum omen 18, 125
 eunuchus movetur 18, 187 iudicat 18,
 231 quid nobile gessit 18, 337 tendit
 19, 75 eunuchi forum 18, 231 sceps-
 tra 18, 321 templa 18, 326 militia
 18, 419 clavo 18, 425 suffragia 18,
 438 sumunt 18, 461 jura dabunt 18,
 497 toros 19, 43 jugulum 19, 13
 vultus 20, 71 mariti 20, 90 fastus 20,
 192 potestas 20, 555 eunuchos consule
 18, 8 fluere Hermus 18, 214 traditur
 annus 20, 122 eunuchum accedere
 fastis 18, 319 eunuchorum manipuli 18,
 255 eunuchos puduit 18, 152 in eunu-
 chis virtus esset 18, 99 eunuchis pla-
 cidus 18, 190 scelus est 18, 298 de-
 fensoribus 20, 224
 evocat Quirites 28, 588 fluvios 36, 5
 evolat mens 8, 235 missile tergo 45, 20
 evolvunt sæcula 33, 53 evolve duces an-
 tiquos 8, 399 evolvite sæcula prisca
 20, 60 evolvitur quicquid auri fluvii
 17, 39
 Euphrates tumidus 7, 70 celer 8, 388 tre-
 mebat 28, 415 Euphraten altum 21, 54
 Euripi undis incertius 3, 91
 Europa datur ludibrio prædæque 5, 36
 levaret tædas 21, 88 Europæ saltus
 24, 281 hostes 28, 104
 Eupren junximus Libyæ 15, 4
 Eurotas discernere nescit alumnus 8, 211
 memor 21, 181 Eurota Spartane 1, 237
 Eurus palluit 18, 504 se prodat ab oc-
 casu 26, 58 Euri per metas 8, 649
 Euro rapido velocior 1, 100 ab extre-
 mo xlii, 117. xl, 15 trans Eurum 44,
 2 Euri mitibus 40, 59
 Eurystheus infanda jubebat 26, 378
 gravis 101, 84
 Eutropius cervice luat 18, 23 possedit
 18, 167 flagitat annum 18, 285 con-
 cipit 18, 360 consul 18, 414 inter

Aemilios 18, 410 ignorare fingit 20,
 304 increpat 20, 365 Eutropii heros
 18, 33 fortunam 18, 228 Ajax 20,
 386 annus 20, 181 Eutropio honor
 18, 98 quæstus esset 18, 219 asser-
 vabantur fascies 18, 118 auctore 20,
 99 viso 20, 178 Eutropium viduum
 18, 70 dignabimur 18, 373 passure
 Cato 18, 459 stipate 18, 472 habet
 20, 21 præfert 20, 316
 exacuit stimulis 15, 350
 exæquat damnum meritis 5, 482
 examen molitas apes 26, 211 examine
 prono 5, 165 longo veniunt 3, 38 ex-
 amina stridula 8, 381 perfida 28,
 261 fundi credas 35, 121
 exarmat hiatus 24, 353 exarmatus erit
 15, 437 redivit 46, 24 exarmati Triones
 21, 217 exarmatum æquor 85, 4
 exarsit in iras 33, 32
 exasperat ægida signis 7, 193
 excessit impetus Zephyros 28, 476 pœna
 modum 39, 11
 excidimusne tibi 41, 13
 excidium quod cernimus 36, 181 exci-
 diis hæc præmia solvunt 20, 220
 excierit quietos (fluvios) 36, 7 excierant
 vigiles 28, 455 excita tempestas 26,
 610 strepitu 31, 26 excitis signis 20,
 406
 excipit palus 20, 139 taurum 101, 135
 exciperes in ulnas 29, 220 excepit
 fluctus 36, 391 tela notæ 74, 14 ex-
 cepti telis 26, 252
 excitat populum in usum dominandi 24,
 109 ore faces 29, 122
 exclamant Nymphæ 37, 120
 exclusus omnibus cæptis 28, 238
 excoluit Prometheus 20, 493
 excubat foribus potentum 22, 114
 excubiæ tutatur 8, 281 vino madentes
 10, 79 excubiis nostris 15, 297 centum
 corporis 21, 313 Deorum cingitur 28,
 43 vigilantia lumina 28, 234 remotis
 xxxvi, 146. xvi, 422 ad excubias epu-
 lentur 10, 197
 excusat conjugem mensas 15, 401 præmia
 22, 222 excusate nefas armis 26, 562
 excutit antra 34, 52 excutit nodos juba-
 rum 35, 213 excutiat rutilos tractus 17,
 111 excussere somnum 36, 110 excute
 delicias 20, 147 excutitur cubilibus 5,
 140 excusso sidere 22, 272 tergo 45,
 20 excussis toris 101, 93 jubis 70, 10
 exedit macies lacertos 15, 23 exedere
 caput tinæ 18, 114 excisos situ ligo-
 nes 22, 195
 exemplar habeto natum 101, 52
 exemplum patris accipiat 17, 336 ad re-

- gis 8, 300 tribuat nepoti 17, 335 cognoscite 26, 385 exempli recentis 20, 548 monumenta pii 50, 34 exemplo tuo 19, 16 terruit 28, 188 ad exemplum traxit 22, 117 exempla cautum dabant 8, 77 præmissa futuris dant fidem 8, 621 prisca discit 10, 231 creantur 18, 298 regentum manant in vulgus 21, 168 turpia factorum 22, 301 labori præbens 28, 214 veterum secutus 28, 590 nobiliora tenent animos 29, 149 ab exemplis fluxit 45, 45 exemplis quibus 24, 93 melioribus se addens 28, 59
- exercet fulmina 22, 29 equos campis 26, 251 choreas 29, 143 exerceat patrias artes 24, 112 exercuit arcum 17, 188 arma 23, 3 arca lusus 28, 621 opus vates 29, 11 exerce agmina duris studiis 8, 321 exercere vires 26, 109 iras 31, 136 exercentur equis 88, 2 exercita gens campo 8, 542 Roma furis 26, 50
- exercitus geminae aulae 5, 6 floret cristatis turmis 7, 133 undique fulgens 8, 150 candidus 10, 295 Scythia 18, 508 urbanae cupiens umbræ 20, 409 occurrat 20, 542 ferri memor, ib. ultor 21, 326 Nympharum incedunt 24, 257 mellifer 35, 127 ultor 37, 27 ingens xlv, 77. xx, 248
- exerit dextram 50, 15 exere choros 28, 491 exerta manus 36, 377 exerto ense 5, 401
- exertus navita 17, 42 exerta lacertos 1, 87 exertum agmen 28, 299
- exhaurit ignem 18, 50 exhausierit Herum 3, 103 exhaurire fretum 26, 276 exhaustus sonitu 28, 262 gelu rubor 36, 88
- exhorruit amnes 28, 145
- exhortatur equos 35, 307
- exigis noctem 101, 74 exegit rabiem in armos 35, 211 exegere supplicium 26, 195 exacta luce 29, 52 exactum ævum 1, 276 exacto certamine 1, 113
- exiguus animi 20, 381 exiguum putat 22, 236 exiguo vivitur melius 3, 215
- exilium dedit 19, 10 perculit 21, 242 exilio perculit 18, 169 exiliis dispersa feror 15, 199
- exit major 17, 92 elades 18, 412 in speciem pinnae 45, 14 exeat in populos annus 28, 649 exire vapores nequeunt 36, 397
- exitiale jugum 5, 89
- exitium parabat 3, 190 commune 5, 20 meditare 5, 301 produxit 18, 155 in ducis 29, 235 in Jovis 37, 30 exitii reos flores 36, 439 exitio succurre meo 35, 271 renasci 44, 52
- exitus docuit 26, 196 quis bella maneret 28, 149
- exordia petant 1, 7 tertia sumant 7, 1 sume 20, 150 relegens 22, 430 lucis 24, 176 grata sumere 28, 126 pandit 29, 34 repetens busto 35, 84 talia sumunt 35, 366 formæ reducis parans 44, 41
- exoret utinam 18, 267 exorate patrem 15, 117 exoratura colos Parcarum flumina 49, 88
- exoritur satiata 8, 254 Hecate 33, 15
- exornat amictu 1, 192 exornem fructibus annum 36, 38
- expavit Ulysses 29, 145
- expectat natura deos 35, 371 expectent nutum 40, 35 expectasse manus socias 28, 465 non expectantibus ultro munificus 22, 152
- expediunt rudentes 15, 481 expediat mihi quærenti 48, 9
- expensæ indecoros 22, 146
- exerior usu 8, 357 memorem solamque fidelem 15, 306 experta parentem factis pietas 28, 435
- expiet iras 18, 19
- explet odium 26, 609 explent quinque millia 99, 7 explere labores 10, 255 expleri sitis nequit 3, 187 pascique nequit 8, 251
- explicit vestes 29, 143 se arvis (Nilus) 47, 39 explicuere comas ventis 2, 8 vices soporiferas 36, 405
- explorat nascentes 5, 112 truncos 36, 361 exploret rerum vias 36, 31 explorare cohortes 21, 307 explorantur viæ 20, 149
- exploratores ignes 6, 11 diversi feruntur 10, 136
- exposcite omnibus votis 80, 3
- exposui te hostibus 36, 422 expositum solum 26, 428
- exprobrare soles quod tribuas 22, 158
- expromit vocem 20, 390 expromere certum funus 36, 195
- expugnat elementia gentem 28, 306
- expulit furor sensus humanos 33, 6 expellere die 3, 378 expellitur ambitus 7, 186
- exquirite crimina 20, 58 exquirere vias 28, 231 exquirenda sedes 36, 122
- exsanguis horror 5, 130 dextera 24, 326 fœmina 99, 15 exsanguem Istrum 20, 165 exsanguis leges 26, 38
- excindere cives 3, 232
- exsecti Veneris stimulos 18, 468
- exsilit adytis Cybelle 33, 211 antris Thetis 37, 117 exsiluisse acies 21, 320
- expirare rosas 36, 241
- expuit gemmas 29, 75

exstruxit culmina non cedentia templis
 5, 449 hæc gemmis et auro 10, 87
 exstruite scopulos 8, 104 exstruitur
 currus floribus 31, 103 exstructa cul-
 mina 36, 117
 exsuperat æstus 36, 384 exsuperans de-
 lubra Jovis 28, 504
 exsurgit celsior pluviis 17, 209 stratis 31,
 29 exsurge toris 15, 339
 extat cœtibus 1, 199 devotior 15, 290
 utilior 17, 232 spes fœderis 20, 324
 libertas 34, 114
 extendunt ad pocula cerastas 35, 346
 extendere longos flexus 5, 371
 extera arma 28, 463
 exterrēt cunabula 15, 193 exterrita non-
 dum pars 36, 148
 extinctus fores 26, 516 extincta vis 28,
 304 extincti forent penitus 21, 112
 extincto Pythone 1, 189
 extollit ad astra palmas 5, 205 extollere
 vestes in thala um 35, 321 extolli
 pulveris nimbos 5, 176
 exuberat imbre 47, 26 humor malus 49,
 95 exuberet æstu 33, 164
 exuit naturam, fratrem hominemque 15,
 398 Hesperiam periculis 28, 341 Is-
 trum 20, 203 exuimus animos 17, 193
 exuerat castris 26, 158 exuerant fœdera
 26, 364
 exuitur nubibus repulsis Thrace 8, 179
 exutus tempora lauro 101, 19 exuto
 pectore 31, 7 exutum nomine regem 5,
 475 exuta tenebris 26, 36 exutæ la-
 queis 51, 16
 exul post trabeas 3, 249 nemorum fera
 5, 395 Germanus 8, 74 littoris Isth-
 miaci 8, 464 mœstus patria traditur
 8, 495 crit 20, 22 legibus 28, 278
 detrudor 35, 259 undique traditur
 39, 25 exule Tarquinio 29, 156 exu-
 libus gemiscunt 18, 178
 exulat pars acrior anni 10, 55 potestas
 xxiv, 126. xxviii, 408
 exultat malis 5, 62 socerum circa 10,
 296 fides 17, 171 alumino 18, 385
 Theodosius 22, 422 mons 28, 36
 nobilitas armis avitis 31, 71 vagus
 pelago 32, 11 (arbor) spoliis 36, 347
 exultant fasces 8, 4 avida 24, 196
 juvenes 28, 547 cum voce pii 35, 365
 exundat ab ubere sanguinis 36, 127 exun-
 dant sanguine gemmæ 8, 550
 exustas domos 50, 46
 exuviae recentes 7, 23 ornant 20, 200
 ferarum 21, 261 exuviis ditibus 22,
 372 Australibus xxiv, 18. xxix, 46 Cal-
 ledoniis 29, 45 Phlegæis 36, 337
 exuvias levat 1, 121 cumulate paren-
 tum 10, 218 Valentis 26, 611

F

Faber divisit vultus 50, 26 fabri non
 sufficiens 24, 323 fabro meliore politi
 20, 195 lugente 26, 543
 Fabius docebit, quid mora perfringat 8,
 407 hoc agebat 15, 89 Panum com-
 pressit 26, 139 Fabiis dare solebat 18,
 437
 fabricabat clypei orbem 72, 2 fabricave-
 rat æra dolori 18, 164 fabricata vati-
 bus arma 21, 105 manibus Cyclopium
 tela 35, 250
 Fabricius parvo contentus honesto 3,
 201 pauper 8, 414 remisit regi 15,
 272 succumberet 17, 165 rediret 24,
 32 Fabricii pauperis 18, 453 nulli
 pervia culpæ pectora 26, 131 Fabri-
 cius feram 22, 380
 fabrilis flamma 22, 177
 fabula ditat 8, 38 vestit 18, 295 Tereus
 20, 363 turpis relatu 20, 550 mihi
 nullis cognita rebus 22, 294 hæc
 cuncta forent 24, 70 seu verum cani-
 tur 24, 231 si verax narratur 26, 442
 sua probet 101, 61 nec mihi credibilis
 visa 45, 3
 facem gratam rotantes nimbi 1, 207 man-
 suram 14, 17 lustralem 28, 324 faces
 lucere aspicit 5, 57 extinxit 8, 57
 festas 10, 202 soceri 15, 309 verte
 trans aquora 20, 150 arcanas transtu-
 lit 24, 169 pulchras ore excitat 29, 122
 vibrare 31, 97 sacras attollit 33, 11
 castæ pudoris illuxere 33, 271 hæc
 placere 36, 376 festæ 36, 409 in-
 clinat 36, 442 vagas 50, 4 facibus
 atris cingimur 3, 49 pudoris 22, 221
 profanis te movere 35, 215 meis
 lucebit 36, 325
 facetus risum movisse 17, 312
 facies propior sceptris 10, 264 corruerat
 18, 111 inscripta 20, 344 una turbæ
 28, 545 sui nuntia materno ingesta
 sepi 36, 81 truncis affixæ 36, 341
 faciem distincta metallo 22, 446 in
 saxi reformat 37, 95
 facilis capi 3, 318 mirari nova 8, 515 lar-
 giri 17, 243 frugum 29, 54 facilem ju-
 venciis sylvam 101, 102 faciles sperni
 18, 426 puppibus Symplegades 26, 10
 facinus dictatur 5, 169 ad cetera velox
 3, 240 hoc damnavit Mycenæ 15,
 399 Eoium 18, 371 tantum diluet 20,
 23 obscenum 20, 119 Tyranis 29, 154
 facit se quisque ex alio 87, 6 fecerat
 nasci solem 35, 45
 facti clari admonitum 22, 155 veter

- exemplum 26, 385 facto primo 99, 6
facta tua gentibus palam 8, 272 revol-
vanti 21, 35 ingentia 24, 38 coronæ
pensabunt 24, 76 legis talia 29, 158
factis tuis crevisse 28, 103 claris ex-
perta parentem 28, 435
facultas docta ingenii 8, 515 sævitæ 36,
93 mortis 39, 27 quæ tam prona 41,
3
facundia quantum pollet 28, 492
face retenta 20, 557
fagi ab alvo 35, 126 fagis rudibus 24,
324 fagos summas 24, 290 metitur et
alios 36, 365
falce stringere 20, 145 in falcem cur-
rent gladios 21, 223 falce pepulere
Gelonus 21, 110 deposita 26, 463
numerosa labore 40, 41 falces cote
novat 22, 191 æstivæ detondent 28,
389
fallaces stellas 75, 1 non fallacibus votis
22, 173 fallacibus causis 3, 238
fallit clientes 3, 180 fallunt te connubia
nulla 31, 54 falleret aures 21, 113
fefellit te luxuries 22, 131 semita 26,
285 vota eventus 28, 87 fallere doc-
tus 3, 104 Sirium 11, 20 doctum 19,
68 divinum pectus 28, 233 nil fallen-
te modum spatio 15, 33 si numero non
fallor 26, 188 fallimur umbra 36, 96
falsus odor 1, 238 amicis 8, 278 falsa
loqui 22, 33 munera 22, 182 nec
falso nomine 7, 54 falso tonitru 68,
13 falsis sepulcris 44, 50
fama venit 1, 34 abstrusus explorat re-
cessus 8, 275 armavit sagittas 10, 71
præclara 10, 120 vetat 16, 3 nuncia
votorum 17, 270 falso similis 18, 346
vaga quatit 20, 463 canebat, ib. justi-
tiæ nec fefellit 21, 207 canit 21, 312
putat 22, 56 juvare potest 22, 266
ales 22, 108 melior 24, 6 succincta
pavoribus alas 26, 201 secum cuncta
trahens, ib. majore 28, 294 necdum pa-
tuit 28, 438 prodiderit latebras 36, 118
secunda fori 43, 2 celer toto victorem
sparserat orbe 101, 118 duxerat Alci-
den ad littora Dictæa 101, 133 sic
refert 19, 25 tua te non securum venit
74, 12 famæ contemtor 18, 434 vul-
nere 22, 380 pondus venerabile 21,
79 insignia 26, 107 dispendia 28,
452 impervia regio 31, 62 famam
æternam prorogat 8, 410 minuit præ-
sentia 15, 385 vero celsius actam 16,
3 servasse labor, minuisse pudor 16
4 collectam in dubium deponere 17
184 producere 21, 36 jube reverti 39
44
fames imperiosa 3, 31 Scyllæ 3, 296
suspecta 18, 401 Cyclopiæ 20, 378
atra urgebat et obsederat urbem 21,
279 stimulata 21, 335 omni periculum
docta subire 28, 215 atra committitur
28, 322 Antiphatæ 29, 12 gaudet
cervice juveni 39, 31 toleranda 89, 2
famem defende extremam 15, 26 librat
15, 72 lenire 21, 309 voti avari 24,
229 explebat 24, 331 opulis saturare
44, 13 fame cuncta mihi leviora 15,
127 depulsam Romam 22, 388 tristi
torpent membra 48, 21
famula Carthagine 21, 283 famulae Auro-
ræ urbes 29, 116 Nymphae 36, 230
famulas catenas imponere 5, 386
choreas 29, 113 per acies 41, 88 fa-
mulis ripis 7, 203 manibus 39, 17
famulos Mænes 35, 11
famulae Idaliæ 31, 8 nec vinclis 51, 15
famulas Lacanas 20, 201 Romanas
26, 628
famulatur spiritus 68, 7 famulantur vul-
gus 33, 20 famuletur Araxes 1, 160
famulante fortuna 26, 513 famulantia
privatis signis agmina clientum 5, 77
procerum jussis arma 21, 332 sidera
40, 35 famulantibus titulis 28, 654
famulus jugo laxatus herili 8, 614 famuli
nefas 15, 274 regales 18, 149 hærent
attoniti 26, 366 famulo servire 20,
319 famulum delegerat 8, 74 te sus-
cipiet 19, 62 famulis sunt discrimina
18, 30 se tradiderint 20, 517 me ludi-
brium relinquis 20, 535 profundis 37,
119 famulos inter erant 15, 184
suos precator 21, 82
fano vetusto 28, 500
fas frangi 1, 248 sit promittere 8, 378
pretio cedat 15, 260 si est 26, 64
solus habes 33, 90 si est dicere 101,
132
fascæ tuo sudabit 8, 654 per fascæ nu-
merantur avi 1, 15 redita libertas 22,
324 fascæ bijuges 1, 238 Romulei 7,
1 reduces exultant 8, 4 affixi postibus
8, 416 sequitur Victoria 8, 439 subi-
isse libet 17, 280 lustrandi 18, 21 pol-
lutos 18, 308 illicitos 18, 320 adenti
Tarquinii 18, 448 detulerim 20, 55
missos expellet 21, 237 contemnere
22, 233 præbere 22, 260 recipi 22,
385 restituit 21, 7 donet 24, 90 ce-
cini 25, 5 cinere Hypanim 28, 337
horret amatque tuos 43, 4 fascibus
submitit 1, 20 cooptis 17, 337 tuis
18, 489 suis vapulat 19, 8 temeratis
20, 142 projectis 20, 520 expulit
servitium 22, 324 vetustis 22, 413

auratis 28, 646 insignes domus 31, 59
 a tuis incipiens 42, 15
 fasti perpetui ducent 1, 279 respirant 19,
 13 fastos signas nomine 8, 155 te
 quater incunte 8, 612 Latios 17, 267
 dedit 20, 131 Gabinos 22, 307 ornare
 coëgit 21, 88 fastis legendus 17, 338
 Latius 38, 151 accedere 18, 319 re-
 censitis 20, 60 suum concesserit an-
 num 22, 1 agitur 22, 244 aethereis
 22, 476 felicibus 28, 610
 fastidia praece 18, 251
 fastidit strepitus 24, 28 aestus amictum
 31, 6 ignes 11, 17 fastidire minores
 8, 303 praetem 22, 41 Lacenas 26,
 630 fastidit abiret 18, 64 fastidita
 clarissima quaque 15, 190
 fastigia juris summi 1, 58, xvii, 313,
 xxviii, 41 peti telis 5, 58 supplex de-
 posui 10, 31 amula conscripserat 24,
 131 summae sedis tenuit 31, 67 mon-
 tis 36, 383
 fastus Arinthei 18, 478
 fastus terribiles laxet 10, 198 eunuchi
 20, 152 vanos attolent 26, 551 fastu
 barbarico 15, 73 modesto 17, 247
 Arsacio 18, 415 alto 22, 159 posito
 21, 118 deposito 28, 62 fastibus eri-
 gitur 17, 2
 fatalis candor 8, 195 Stilichon 28, 301
 fatale hoc generi tuo 15, 311 augu-
 rium 35, 141 fatales manus 26, 61
 fateor vinci 3, 109 fateri omnia 29, 91
 commissa cogentur 35, 304 hominem
 95, 6
 fatidico carmine 26, 232 recessu 81, 2
 fatidicam querecuna 26, 137 fatidicas
 lauros 24, 59
 fatigat vos nulla cura 1, 64 terras ipsum-
 que aethera 3, 379 nives 21, 308
 fatiscunt ora vulneribus 35, 425
 fatum sit quodcumque voles 35, 306
 putabo 36, 301 fati prosperiora 49,
 91 conscia Henna 35, 7 tanti concor-
 dia 29, 85 prospera 28, 548 sors
 aspera 28, 282 diversi stamine 28,
 267 immensi culmine 28, 131 praescia
 flumina 4, 7 discrimina 5, 474 lux
 altissima 8, 273 in speculis restitit 15
 219 clari solatia 15, 381 tot gradus
 17, 60 ordine servato 17, 339 futuri
 praescia 24, 180 abundantis ludibria
 26, 110 obside 26, 318 violentia 26,
 382 fato potēti 8, 221 causam tri-
 buisse 18, 55 damnati populi 26, 43
 maritali successit 29, 13 meliore 29,
 159 post fata quae vidi 15, 292 colis
 22, 53 petit victorem 37, 91 fata
 prolem sequuntur 1, 16 donent 3, 142

in melius convertere 8, 119 Gruthun-
 gorum 8, 635 tantae ruinae 15, 71 heu
 prospera 15, 103 nequeunt 15, 144
 quodcumque priant 18, 12 tantum
 permittit 18, 171 aliis pandere 19,
 37 junxere viro 20, 203 minantia 21,
 281 venientia 22, 339 victricia 24,
 128 vocabant 26, 171 sic me fovēt
 26, 540 optima edere stellas 28, 19
 loco non converti 28, 208 digerit 28,
 591 longe inferiora 29, 187 mansura
 fluant hoc ordine 36, 65 reverti prohi-
 bent 36, 107 sepulcro solatus 39, 18
 nascentia livor secuit 39, 31 posteriora
 tibi debebo 12, 16 in sua timent
 101, 41 noxia pellis 49, 2 factorum
 stamine 3, 177 turpia exempla 22,
 304 secreta 26, 197 onus 26, 271
 praescia 29, 16 seriem ducent 33, 52
 fatis brevibus 5, 49 pugnasti 7, 89
 debentur mare terraque 7, 189 aperire
 viam 18, 140 pudor 19, 47 immotis
 20, 9 futuris 21, 43 obvia urbs 21,
 110 mariti 26, 439 dubiis 26, 557
 magnis praeludere 28, 68 volumur 36,
 410 nullis obnoxia 37, 51 invicti
 101, 36
 fauces pollutae 5, 8 freti 20, 29 paratas
 in praedam 26, 30 jejunas solantia
 carmina 42, 5 repressas Enecladi obri-
 guisse 50, 32 de faucibus leti 8, 58
 faucibus patulis 22, 112 e Tartareis
 26, 149 rapturi 28, 568 (Aetnae)
 quassatis 36, 186 mediis injecit 36,
 391 fractis 101, 96
 Fauni negant 9, 13 taciti 36, 17 Fauno-
 rum dolor 36, 381 Faunis lascivis 31,
 20 Faunos rustica numina 28, 200
 favet somnus 27, 15 inclementia caeli
 28, 445 favet coepit 20, 390 favebit
 remigio (sylva) 36, 369 fave regina
 40, 57 favete campi 12, 6
 favillam rudem 41, 68 favillis rapidis 26,
 21 durescit glacies 33, 165 Aetna
 novis crevit 36, 398 madidis 49, 57
 favillas in Aetneas 17, 72 citatas vento
 20, 473 communes mixtura 29, 452
 favis rorabunt querceta 3, 383 relictis
 28, 262 plena ilex 35, 109 undaret
 sylva 36, 25 favos examine velant 5,
 465 tradunt 8, 383 spoliat latebris 14,
 8
 Favoni aura 1, 272
 favor dubius 1, 11 certus stat 17, 263
 divisus erat 21, 15 texisset 26, 517
 incertus offerter 28, 608 favoris vani
 26, 113 favori humano 22, 208 alio-
 rum prona mens 22, 220 patricio 24,
 50 Romano offerre 28, 75 favorem in

- eximium 5, 119 male donatum 5, 422
 minuit 25, 11 permutas odiis 39, 2
 favore pleno 21, 1 justo vatis 40, 24
 faxint ita D; 26, 528
 felix uterus 1, 204 annus auctoribus 1,
 267 puerorum 20, 272 publica 21, 29
 arbitrii princeps 21, 89 principe gene-
 re 22, 27 felices aliae 20, 198 felicio-
 re 36, 310
 Felix, meritis vocabula 15, 421
 felle canduerint 17, 225 nimio viscera
 virent 49, 96
 femur paternum 24, 228 femorum fine
 37, 80
 fera exul nemorum 5, 395 commota ruit
 5, 396 captiva 24, 330 nuncia Martis
 26, 258 ferae telis iacebunt 11, 13
 frementes 17, 122 ausae se credere
 muris 20, 44 retibus tenendae 24, 273
 praetercunt subjecta 39, 27 certavere
 40, 3 feram rapacem (Rufinum) 3,
 262 exiguum 45, 10 ferarum muta
 vincla 5, 322 animos 17, 192 colla
 17, 293 dominum 18, 388 spelaea
 26, 354 domitor 47, 20 feris praeten-
 tare tela 7, 534 variis 10, 160 nobi-
 libus 24, 210 metuenda 24, 253
 natura sava reddit 31, 5 metuenda 35,
 21 vita indiscreta 36, 45 aptanda
 vincula 36, 95 feras errantes agitare
 37, 122 similes paverit 54, 8
 feraces frugum 22, 457
 feralis praeda 26, 614 egestas 39, 23
 ferale gemiscunt 36, 130 murmur 3,
 131 auspicium 20, 232 ferali barathro
 33, 37 crine 48, 4 feralem quaestum
 5, 445 ferale habenas 35, 272
 feris rupes 48, 55 ferit Illetrum 1,
 123 cuncta 18, 182 jaculis vel arcu
 22, 354 astra 26, 341 saxa 35, 174
 umbone 35, 224 alternas 36, 378 ima-
 go lucis Italianae 36, 445 mucrone 37,
 111 vitali fulgore 44, 57 feriat manu
 5, 70 rhomphaea catervas 77, 9 feriret
 murum 24, 146 feriere tuo exemplo
 19, 46 ferire retro 45, 47
 feritas Punica 8, 410 dolore creverat 20,
 178 vaga Chunorum 21, 110 feritate
 admonita 101, 92
 ferox Medea 3, 153 Danubius 5, 26 esse
 desinat 19, 76 Proserpina 33, 27 fe-
 rocem puerum (Cupidinem) 10, 110
 ferratus apex 35, 146 ferrati viri 28, 571
 postes 33, 237 ferrata sedilia 3, 39
 fronte 5, 361 saecula 22, 418 ferratae
 pinnae 45, 3 ferratum pectus 29, 219
 ferratis catenis 22, 374 pensis 33, 53
 plantis 36, 390 ferratos armos 5, 362
 fert omnia secum 45, 41 feram Curiis
 miracula 22, 380 ferat scripta 41, 7
 ferant sylvae mella 1, 250 classes fru-
 ges bella, tumultum 21, 308 in majus
 celebrata 26, 15 venti dicta 36, 134
 ferret opprobria 26, 523 cum ferrent
 Penthea 5, 418 tulisti geminos partus
 36, 368 tulit nobis vires cum caelo 33,
 95 decus et invidiam 91, 4 tulere rap-
 tores 35, 260 tulerit sois fati 28, 283
 tulisset talem 5, 106 feret solatia 15,
 381 ferre in te lubet 5, 507 viam per
 corula summa freti 7, 198 talia gaudet
 18, 427 non aspectus parentis 36, 193
 vectigal 40, 17 ferens ore patrem 22,
 348 ferentes de puppe venti 100, 6
 laturis opem Hunnorum 3, 321 augu-
 rium iniquum 33, 230 laturae prospera
 catenae 8, 117 feror digna 22, 288
 iterum convulsa 37, 128 fertur equis
 1, 101 in abruptum 20, 424 ab Alpe
 24, 285 feruntur cardine summo 28,
 20 sublimes 50, 6 feratur curus avius
 36, 52 ferabar sublimior orbe 28, 277
 ferar per devia rerum 36, 317 ferri
 furio pectore 36, 262
 ferreus curus 8, 16 contentus 28, 630
 ferrea iuga 1, 81 Lachesis 26, 54
 corda 33, 226 forma Martis 48, 25
 ferrugine dulci pingit violas 35, 93
 ferrugineo amictu 35, 275
 ferrum castum 18, 446 Marte cruentum,
 sicum pace premas 22, 15 illecebris
 tenetur 48, 56 ferri nitor 5, 179 seges
 circumfusa micat 5, 391 nudi seges 7,
 135 otia 20, 121 per rimas 20, 385
 memor 20, 543 praesidium 24, 222
 vectigal 26, 538 rigidi vincula 36, 94
 vis improba 36, 109 rigore vescitur
 48, 16 mons patiens 87, 8 ferro vibra-
 to 5, 230 vetuit nasci 18, 342 pene-
 trare leones 21, 65 picta genas 22, 248
 largius acto 26, 122 corda rigent 26,
 303 inertii 26, 389 iudice 26, 592
 asseritur vulgus 26, 616 stricto 28,
 468 addidit binnitum 28, 573 casto
 incumbens 29, 153 poscere 31, 77
 stant mœnia 33, 236 moritur 37, 113
 armatur arundo 45, 39 meruit vitam
 48, 16
 fertile quid terris 18, 495 fertilior ele-
 quo 41, 20
 fertilitas metuenda 3, 191 Gallica 22, 395
 fervet agger 44, 59 fervebat vocibus
 Aulis 15, 485 aquis commixtis 28, 511
 ferveret caeca 15, 300 fervens cupidi-
 ne 3, 100
 fervidus Rufinus 5, 380 fervida dicta
 33, 76 genetrix 37, 12 regna 49, 18
 ferax asperat lumina 17, 218 purior so-
 lis 41, 15 fervore prono 26, 476 pla-
 gam obsessam 33, 258 avido aestuat

35, 137 liquecant cautes 49, 21
 ferus ipse quis est 36, 430 fera mem-
 bra 54, 12 fero regi 33, 54 feros sal-
 tus relinquens 1, 186
 fessus orbis 5, 406 ponto et annis 8, 421
 fessa viscera 33, 124 fessum clade 26,
 129 fessos suppliciis 39, 33 fessas
 gentes 1, 168
 festa luce creatos 1, 143 myrto 48, 28
 festæ aures 26, 206 faces 36, 409 festo
 carmine 24, 21 tempore 34, 13 festis
 diebus xx, 372. xcv, 20 festior an-
 nus 7, 3
 festinant vexilla moveri 15, 420 festinet
 litera cursus 41, 21 festinare jubet
 22, 410 festinatus male calor 28, 224
 festinus in ortum 44, 58 festina voti re-
 gina 8, 166 canities 10, 325 festinas
 urgete manus 3, 344 festinam rotam
 urget 5, 337
 festivos cantus 21, 3
 fibræ tumidæ 8, 247 fibris immersum ne-
 fas 18, 13 fibras cordis pandit 5, 411
 arreptas non crescere 35, 312
 fibula mordebat 20, 184 sudata marito
 35, 17
 fida incendia 17, 330 ruina 49, 48
 fidelis secreta 29, 139 fideli fumo 33,
 167 fidelem videre 21, 208 fideles ni-
 mium 22, 55 mugitus 26, 411 flam-
 mas 44, 63
 fideret armis 26, 534 fide certa Deis 26,
 53 fidens Ithaco 28, 471
 fides turbam 7, 63 mansura natis 8, 121
 alterna 8, 283 non emta perdurat 8, 501
 vera x, 240. xviii, 371 non ulla 15,
 440 certa cœli 15, 499 exultat 17,
 171 hæc erat? 18, 66 nulla muris
 18, 244 contenta 21, 235 Di-
 væ germana 22, 30 sese omnibus
 actis inserit, ibid. nulla stat 22, 295
 plurima dictis consiliisque 26, 485
 eventu patens et nescia vatibus ipsis
 veri sera 26, 554 additur 27, 21 læsa
 28, 314 si qua Musis 28, 475 sincera
 31, 92 hæccine vestra 36, 191 dat-
 tur 45, 3 certa 49, 80 si mihi nulla
 92, 4 fit medicina 99, 16 fidem men-
 titi 1, 108 rerum vexare 3, 65 simu-
 lare 3, 98 experire 5, 276 Solis 6, 2
 dant exempla 8, 621 novam aspirate
 14, 15 venti poscebat et anni 15, 65
 vita spondente 18, 420 admitte 20
 70 rupturas lædas 20, 483 peccare
 22, 97 fata dabunt 22, 338 undosam
 26, 48 tentare 26, 88 male suspectam
 purgare 26, 592 obirem 28, 449 cor-
 ruptura æraria 28, 606 conjugii do-
 cuere 29, 28 rupissent 33, 43 nivibus

servare 33, 165 viarum mutavere 35,
 189 Oresteam nil valuisse 41, 18 de
 patre fecisti 101, 15 elementa sense-
 runt 50, 35 rerum 68, 5 firmat 99, 14
 fide fluitante 15, 247 nutante 19, 23
 hujus fulta reverentia 22, 86
 fidibus sacris 9, 19 remissis 22, 5 Pieriis
 28, 123
 fiducia tanta est 8, 443 refugo quæ sit
 Partho 8, 531 tantane tumuit Mauris
 15, 330 in solis longe telis 15, 435
 crevit xvi, 5. xx, 559 hostilis 21, 342
 belli 24, 122 vos erigit 26, 380 nil
 celat 28, 592
 figunt gressus 20, 525 figat cometen 17,
 112 verubus 20, 448 morsus 28, 210
 figebat ratem 100, 7 figere reges 10,
 76 tellurem rostris 15, 491 tigres 21,
 66 fixus honos procedit 1, 12 toro 15,
 177 nodis 37, 96 fixa manet reveren-
 tia patrum 8, 504 uno metu 20, 286
 fixo torrente 35, 350
 figura mutata 44, 54 similis textitur 94, 2
 figuræ nulla gratia 62, 3 figuram veri
 duxere 35, 43 Veneris sortita 91, 3
 figuris propriis inscribi 5, 342 variis
 spirat 8, 592 auratis celebrant 22, 175
 flebilibus 35, 131 variis monent som-
 nia 36, 124 figuras defunctas vident
 3, 128 figuras novas 3, 17 per varias
 egit 5, 491 exsanguis perlegit 26, 418
 ternas Hecate variata 33, 15
 figurat se insula 15, 507 Venerem 48, 26
 figuret eadem forma 50, 21
 fila cogit 1, 182 Parcarum 3, 157 pre-
 tiosa 8, 583 ducere 10, 18 turbant
 20, 374 ultima neverunt 20, 461
 contulimus pensis 22, 333 cœlantia
 fluctus tument 33, 254 canora lyre
 34, 14 consona teke 35, 43 pendula
 46, 20 in fila querelas abruptit 36,
 160
 filius redeat mihi talis 7, 34
 findunt membra rotæ 35, 158 findetur
 sulcus 3, 382
 fingit ignorare 20, 306 parcere 28, 301
 fingunt æra lupam 1, 99 fingeat cæsa-
 riam 10, 100 finxerunt ora 3, 96 fin-
 gere nil potuit majus 27, 25 se lætam
 36, 210 fingi mortalia possent 8, 232
 laborant 10, 322 plurima permittens
 timor 26, 227 ficto passu 3, 136 non
 ficta fuga 7, 201
 finis nullus tot lacrymis 39, 2 fuit mo-
 ri 98, 24 qua finis erat 1, 67 finem
 Herculeum 7, 207 addere litibus 8,
 511 positura 15, 466 perosus 17, 80
 paci querere 20, 477 ad quem 28,
 407 studiis fecere 29, 207 cunctis et

- semina præbes 33, 57 quem habitura
 silentia 42, 1 fine sub iuno 1, 101 quo
 beatum disigitur 17, 95 supremo 33,
 261 finem 27, 80 sibi fine mirari
 28, 400 finis est in scriptis 3, 5
 Illyrici 5, 161 prescriptis homini
 transcendere 8, 304 ad veteres 15,
 103 insus 2, 206 penetrare Noti
 36, 323 finibus detrudit 3, 192 obli-
 quis 20, 241 exigua vallis 21, 108
 exiguis orta 24, 128 illis 26, 638 ab
 Liturno 28, 288
 firmat vestigia 33, 19 durando 101, 68
 gressus confidit 99, 14 firmavit pec-
 tora 26, 314 firmasti vestigia recto
 gressu 7, 49 firmaverat annis crimen
 22, 117 firmare cohortes 21, 306 fir-
 mata ex silio 3, 7
 Firmus servatus mihi 15, 347 Firmi spo-
 lis 15, 343 Firmum jacentem 15,
 333
 fistula canat 24, 283 defluxit ad terram
 31, 40 responsura choris 31, 99 cana
 49, 58
 flabella perosi 18, 463
 flabra Rhipaea 21, 123 flabris Noti 26,
 205
 Flaccilla tu mihi potius 10, 43 timeret vi-
 rum 29, 137 Flaccillam daret 29, 69
 flagellis agitate 5, 522 ostensis 18, 511
 flagitat adventum 28, 333
 flagitii consumens domum 75, 8
 flagrantius si quid actum 36, 296
 flagrat opus 20, 450 studiis 28, 604
 studio 36, 226 anhela silex 48, 42
 flagratis augeri 22, 265 flagrabat
 amor præda 3, 221 flagrabant
 pectora voto 7, 74 flagravat aperta
 libido 20, 560 studio 21, 56 flagra-
 verit ignibus adversis 1, 24 flagrave-
 rat aestu 10, 2 flagrare quid poterit
 ruboris 18, 253 flagrans ripa 3, 120
 flagrantis scopuli 36, 392 pelagi 49,
 27 flagrantibus rivis 35, 315
 flamine fracto 3, 71 crebro turbidus 7,
 36 molli 29, 201 sonora 33, 73 largo
 rura fove 35, 85 flamina fracturum
 collem 15, 522 prospera 21, 57 mi-
 tescunt 26, 273 corrupta Austri 49,
 92
 Flaminiae viæ 41, 8 Flaminiam stipabant
 22, 397
 flamma Probi 1, 214 Chimæarum 3, 296
 quæ excutit rutilos tractus 17, 110
 crinita 17, 112 fabrilis vacaret 22, 176
 juvenia 26, 498 pronuba 33, 131
 innixa 33, 168 polum egit 33, 251
 Caci perit 31, 43 celestis incubuit
 salictis 29, 88 cæli 101, 123 ferox
 101, 130 choros ducit 48, 28 cessante
 50, 47 flammæ recipere modum 8,
 69 cælestes 8, 196 non aquant lu-
 mina 10, 266 tormenta 15, 186 ad
 vivum penetrant 20, 16 premerent 24,
 146 errantes ludunt 35, 3 testes 35,
 231 commendat onus 44, 94 regnant
 48, 57 rapidæ reverentia 50, 3 flam-
 mam nocentem Gradivi 7, 166 flam-
 marum undantem hiatum 36, 395
 humida regio 49, 17 numine 69, 1
 flammis barbaricis 3, 360 imbutam
 iram 8, 242 arcanis 8, 588 procreat
 omnia 17, 71 irruet 17, 194 juvenum
 18, 90 hostilibus arsit 20, 571 pro
 patriæ 20, 598 caput erexit 21, 181
 dirueret oppida 21, 310 mollitas cha-
 lybs 26, 542 propinquis Enceladi 36,
 122 furentibus 101, 122 flammæ ore
 pati 6, 6 spargentes rotat 17, 326
 tuctur 18, 329 restinxit 26, 291 fide-
 les admonet 41, 63 vomentem taurum
 101, 135 undarum 49, 75
 flammabat Achillem 10, 16 pectus eges-
 tas 20, 180 flammantia pondera 37,
 23 flammatus virtute pia 28, 467
 flammata fronte 26, 518
 flammaea accommodat capillis 10, 285
 produnt lacrymas 14, 1 subnectens 21,
 83 sublevat 22, 358 vultibus addunt
 35, 325
 flammæus rivus 22, 468 imber 28, 341
 oris honos 36, 89 flammæa vultum Au-
 rora 20, 528 fræna cæli 28, 189 spi-
 cula 31, 20
 flammigerae habenæ 1, 1 Zonæ 47, 9
 flatus Leonis 20, 432 nimios attollunt
 prospera 22, 159 monstri 101, 124
 ignifluos 101, 137 remittat 74, 19
 flatum repressit 35, 349 flatu violare
 diem 3, 63 propiore sequentum 28,
 279 assiduo 44, 34 lascivo 48, 33 fla-
 tibus receptis 7, 111 hybernis 22, 411
 dubiis 32, 3 multivagis 33, 171 assi-
 duis irroras annum 35, 75
 flava umbra jubarum 1, 93 agmina 8, 54
 flavum Acin 36, 332 flavam cæsariem
 8, 446 flavo vertice 10, 212 de Ti-
 gride 44, 83 flavis crinitus 31, 127
 flavos Getas 35, 65
 flaventes reges 21, 203 flaventia sarta
 36, 126
 flavescit aristas 33, 186 flavescere angues
 20, 186
 flavicomis villis 101, 97
 flebilis questas 3, 127 aula 36, 148 fle-
 bile damaum 5, 46 flebilibus figuris
 35, 131
 flectas quocumque cursus 7, 181 flectit

- iter 5, 252 nullane te pietas 35, 253
 flectebat habenas 19, 1 retro minas
 28, 142 flevit Amor Ditem 33, 27
 Schœneida 29, 179 flecte animum 20,
 596 flectite signa duces 5, 217 flexisse
 recursus 8, 511 flexura rogando 1, 76
 flectitur annis 3, 215 flectetur insidiis
 3, 115 flecti indocilis 33, 69 flexus auc-
 tore 22, 3
 fletus fingeat 18, 83 lapidum 20, 43
 teneros detergunt 29, 375 cum fletu
 precibusque 28, 256 fletu tenero 3,
 95 permixto 15, 228 decoro 35, 273
 madet orbita 36, 112 fletibus vulgi 15,
 74 subitis maeruerunt ora 33, 266 re-
 sonantes agros 101, 102
 fleverunt Dindyma 20, 173 silentia mon-
 tes 34, 7 flebis inultus 20, 299 flebunt
 te Maenala 35, 241 flevisse lætos inter
 sodales 8, 376 fleri dignum 36, 312
 fletam Arcadiam 101, 103
 flexu crebro 28, 635 flexibus sinuatis 28,
 175
 florea frena 31, 10 rura 35, 118serta
 40, 10 tempora 101, 7
 florent rura 10, 61 floreat ære vetusto 1,
 19 quo lumine arcus 48, 7 florebat
 tranquilla domus 36, 202 floretet mil-
 lite sulcus 21, 321 florentet milite 26,
 106 florebit ager 33, 197 florere no-
 centes 3, 13 florens hedera crinali 33,
 17 patria sorte 42, 18 florente juvena
 28, 580 qua 36, 417
 Florentine, tu 31, 50
 florescite ingeniis hominum 22, 456
 flos juvenilis (lanugo) 1, 69 Syriae servit
 18, 250 floris honos 94, 2 florem ju-
 ventæ consumis 3, 141 ævi 5, 115
 flore sub uno 10, 246 puerili 18, 344
 primæ juvenæ 22, 351 viaspargentur
 22, 401 conspicuas genas 28, 560
 color cœruleus ambit 41, 22 notat ver
 52, 12 flores radiant 3, 209 elige 10,
 202 dispergere 10, 297 primi germina
 lavabant 29, 96 optantur virginibus
 21, 56 veris honore rubentes 29, 7
 fons educat, ib. superat 35, 101 sociat
 35, 140 male dilecti 35, 265 halant
 Zephyris 35, 289 protulit Henna, ib.
 vicinos ingeminat 36, 221 exitii reos
 36, 439 florum cumulo 31, 4 parens
 35, 72 floribus in variis te scribent 1,
 278 cinge ultorem 4, 6 Romanis 17,
 84 riserunt omnes 17, 273 vernis 21,
 86 ornes comam 29, 4 risit 29, 72 ex-
 struitur currus 31, 103 halant juga, ib.
 roseis 48, 29 colorum 73, 12
 fluctuat latus 35, 110 omnis ager 47,
 40 fluctuet oliva 40, 40
- Delph. et Var. Clas.*
- fluctus resides mitescere cogit 86, 2 ple-
 nos excepit lampade 36, 391 frangit
 35, 310 mentitos 32, 251 sulcaret
 28, 367 Ionios xxviii, 209. xxxv, 1 de-
 pellere 5, 12 blandos mitescere jubet
 7, 123 quo possint moderamine falli
 8, 124 sanguineus egit 8, 636 maris
 15, 179 ingenii 17, 63 discis 18, 32
 sanguine mutastis 21, 133 in fluctus
 sponte decidit 8, 92 fluctu blando 1,
 191 juga feriens hyems 21, 175 dulci
 26, 320 nudata littora 28, 198 flucti-
 bus auri 3, 186 sub pelagi 10, 136
 subitis sonora 15, 513 rubris insula
 latrat 31, 61 ignotis procurrit 47, 10
 in mediis 18, 53
 fluentis aluisse 1, 236 placidis 28, 159
 fluit plebs obvia 5, 428 fluat attonitus
 Ganges 1, 163 ingenium 11, 9 fluunt
 in te mixta 21, 34 electra capillis 28,
 164 incendia vultu 35, 316 fluant unde
 venti 48, 5 hoc ordine fata 36, 65
 fluere discursibus ætas 20, 100 flu-
 erent mortalia casu 3, 3 Eunuchio Pac-
 tolos et Hennis 18, 211 fornacibus
 ara 22, 177 fluxit clementia 26, 95
 series his fontibus 29, 56 mare 33, 251
 ab exemplis 45, 45 fluxinus qualem
 in umbra 15, 45 fluxere vaporibus
 euses 28, 316 rosæ 29, 90 fluens
 opibus 22, 128 vina 22, 264 doctum
 Aganippe 40, 61 fluentem luxu 8, 217
 peplum 10, 123
 fluitant vestigia 3, 73 areus 31, 11 flui-
 tent ventis 28, 567 fluitante fide 15,
 247
 flumen Avernî pacatum 35, 348 abrupt-
 um 49, 40 fluminis ab ortu 21, 198
 flumine casto 21, 260 verso 26, 56
 maduit metallum 33, 210 per flumina
 errabant damæ 1, 169 flumina versa
 3, 159 reditura in fontes suos 3, 160
 præscia fati 4, 8 alta haud vetarent 5,
 185 ni juvisset sanguis 7, 101 Rhodo-
 peia 8, 526 dilecta 20, 299 lactis 21,
 85 mutastis sanguine fluctus 21, 133
 captiva 21, 23 argenti 21, 236 alta
 metimur 26, 46 vindicat 26, 195 præ-
 tendens 26, 332 tot cernit 26, 472
 novam jactantia sortem 28, 514 Mæ-
 andria 28, 635 saucia pallebant 29,
 176 musta 34, 4 larga prorumpunt
 vultu 36, 128 mutarunt ripas 37, 65
 hæcerent 101, 67 pigra effundit 46,
 17 alieni conscia cœli 47, 14 languida
 cessant 47, 29 emicuee jugis 49, 88
 fluminibus crebris cincta 26, 473
 flumineum iter 21, 200 flumineo ortu 12,
 21 flumines portus 28, 496

- fluvius redditur mari 35, 185 devexa rupe
 volutus 49, 53 fluvii retro juga petunt
 18, 353 obijce 28, 484 quod volvunt
 35, 296 ancipites trepidique ruunt 36,
 6 iluvio arente 18, 159 solvit 18, 296
 tantum remotus 18, 444 luctante 29,
 171 fluvium mirantem novas valles 8,
 483 per tecta vagum 15, 41 fluvius
 vos cingite 8, 105 senibus 36, 11
 fluvius Iberos 1, 48 indigenas 1, 254
 immittere ripis 3, 64 hærentes gla-
 cie 8, 247 minores cogunt 26, 334
 evocat antris 36, 5 colunt 37, 43
 focus barbaricos ardere 28, 454
 fodit viscera unguibus 35, 210 fodiunt
 hastis 5, 407
 fœcunda consule mater 1, 203 spes 10,
 293 otia 17, 114 per te videbar 36,
 415 morte xlv. 25, xxii, 414 fœcun-
 dos cursus 41, 21
 fœcundat humum 33, 186
 fœcundet germine regnum 22, 239
 fœdat pacem 21, 29 nube diem 33, 162
 bruma 33, 263 fœdavit sidera 26, 247
 fœdavitur Hebrum 7, 147 fœdaverit
 imbri noctem 28, 538 fœdati oris 26,
 587
 fœdum nil adeo 18, 287
 fœdus ferire 21, 52 in fœdus vocat 49,
 76 commune facit 44, 82 fœderis
 egregii auctor 5, 75 spes 20, 324 icti
 26, 497 fœdere perituro 3, 223 casto
 22, 76 violato 28, 210 gentes recepit
 29, 58 tuo primæ libantur noctes 31,
 55 omnia sancit perpetuo 35, 364 ali-
 quo nos prævenit 36, 305 fœdera dis-
 positu mundi 3, 4 cladibus emta 8,
 455 alienæ tedæ 10, 28 ad mutua 10,
 67 sancirent 15, 218 sancit 18, 381
 rumpit 20, 213 servat, ib. conjungit
 20, 428 captis præberet 21, 115 ex-
 uerant 26, 363 ludit 26, 566 deteriora
 jugo 28, 303 peteret 28, 415 fratrum
 converte 33, 64 alterna infundit 48,
 41 rogatum missi 28, 70 in fœdera
 vocat 49, 76 fœderibus novis 26, 56
 fœmina cum senuit 18, 72 fascessumeret
 18, 320 fati impensa mariti 26, 439
 exanguis 99, 15
 fœmineus labor 18, 336 fœmina arce 19,
 21 fœminæ virtutis 29, 12 fœmineis
 cœtibus extat 1, 200 thalamis 20, 392
 signis 76, 6 fœmineas lites 18, 233
 latebras 18, 466 togas 20, 107
 fœnus mihi solve paternum 10, 37
 fœta tigris 3, 90 imperio domus 12, 20
 fœtas Martis novales 26, 25
 fœtus Romulei 1, 96 sinister 3, 30 cres-
 centes dilige 7, 157 truces 17, 296
 teneros commiserit orno 36, 142 fœtu
 pubescant virgulta 35, 78 monstifero
 37, 3 concepto 41, 23 fœtibus augetur
 potestas 1, 194 geminis 37, 124
 foliatum quid 18, 226
 folii teneris 10, 250 te ditet 18, 226
 glaucis Minervæ 22, 229 progressum
 Ulyssem 29, 145
 fons mali arescat 20, 18 Permessius edu-
 cat flores 29, 8 perspicuus 36, 253
 vagus 60, 2 fontis miracula 28, 508
 amor 35, 135 fontem pratextite violis
 1, 249 Hippocrenæum 101, 5 fonte
 auri 22, 346 aurifero 24, 61 primo 26,
 333 gelido 27, 9 suo natus annus 28,
 650 lacrymarum presso 33, 86 quo
 ruit annis 33, 170 secreto cadens
 47, 11 fontes in liquidos respectit 1,
 223 rutilos laxet 3, 197 arcanos Nili
 7, 207 gemini labuntur 10, 69 vivere
 28, 32 gramina lambebant 35, 103
 Acheronteos tumuisse lacte 35, 351
 Romanos bibimus 42, 13 sacri 101,
 129 liquidos transferat 55, 1 fontibus
 nectareis 10, 210 magnis 20, 259
 (odiis) ignovisse 22, 17 his fluxit 29,
 56 gelidis abluitur 31, 100 vina tu-
 merent 36, 26 prohibere sitim 44, 13
 in liquidis 84, 1
 fores sacras intrat 5, 142 rutilæ patescunt
 7, 170 superbas 15, 138 cælatas 28,
 46 thalami tetigere 31, 116 præsagum
 cecinere 35, 7 umbrosæ 37, 45 ante
 fores sedet 22, 432 foribus reclusis 36,
 153
 forma decens 21, 31 imperio sua redit
 26, 37 dispare 35, 45 loci 35, 101
 mali 36, 300 ferrea Martis 48, 26 ea-
 dem figuret 50, 21 diremit 87, 3 igne-
 re 11, 5 ornatum reddit 31, 101
 diræ inclementia riget 33, 82 neglectæ
 gratia teritur 29, 225 vitreæ 36, 268
 nocendi 37, 20 reducis 44, 41 cons-
 cius 70, 9 formam talem reddere 54,
 11 formis variæ canes 24, 297 omni-
 genis 37, 51
 formas placida mente 22, 66 forment
 sæcula meliore metallo 7, 184 forma-
 vere te talem 17, 17 formare loquentes
 17, 85 formantur in auro 1, 98
 formidati furoris 35, 353 formidato lu-
 mine 1, 94 formidandus regenti 26, 403
 formido frana jugales 3, 343 justitiæ
 nomen subit 20, 208 succincta 22,
 376 superbos flectit 26, 93 Booten
 præcipitat 35, 190 crexit comam 50,
 11 formidine pulsa 4, 5 sola victum
 8, 457 tacita xv, 177. xx, 134 saucius
 20, 455 varia 21, 274 nulla 22, 165

posita 21, 282 clausi 26, 41 confusa 28, 582 mixta 33, 132
 formosa jacet 91, 3
 fornace lassa 33, 241 relicta 35, 171
 fornacibus aera fluere 22, 177
 fors improvisa 26, 370 juvat audentes 42, 9
 fortis quid agat 8, 405 sylva 36, 368
 forti prudentia 10, 315 fortes in Marte viros 8, 488 fortia loquentem 22, 169
 fortissime patrum 10, 334
 fortuna pendet his per dubium favorem 1, 11 quid paret 3, 143 invida 5, 194
 ardua 7, 13 ornatur viro 10, 328 cum Marte pependit 15, 252 Augusti 15, 504 quos legit 17, 147 hoc regni tenes 18, 24 luxuriæ suæ addidit 18, 121 satiata joco 19, 6 reduxit luctus 20, 551 nil sibi tribuat 21, 363 mutata 26, 435 famulante 26, 513 novum molita tyrannum 28, 88 lætior recipit 28, 500 mercem persolvit 28, 578 tori tanti 29, 161 doluit 31, 80 noxia 33, 95 supernis quæ te abstulit 35, 239
 cecidit, resurgat 39, 45 cedere fatetur 41, 5 favens mundo 101, 86 vario traxit tumultu 52, 5 fortunæ majoris honos 21, 41 Reduci 28, 1 fortunam generis 10, 259 quæcumque dedistis 36, 301 si nota, feram, ib.
 fortunatus ales 44, 7 fortunatum autumnum 35, 292 fortunate parens 7, 178
 forum ire 1, 232 eunuchi 18, 234 jure cingas 21, 200 hoc dignare 28, 422 fori Stygii negotia dura 5, 495 Romani fama 43, 2 rauci lites 52, 8 foro medio 25, 14 fora frequentat 18, 59 Ulpia 28, 646
 fossa fecellit 24, 341 fossam duplicem 5, 127
 foveas Augustum 95, 20 fovet cuspide Italiam 10, 120 absentes 22, 46 sacraria 28, 599 hanc 33, 127 ignes 69, 4 fovent me fata sic 26, 540 foveret Getas 29, 235 fovi gremio 1, 144 fovit tenerum rudemque 15, 303 genus humanum 24, 151 cunabula anni 28, 651 clementi sidere 31, 120 fovere auxilio 15, 215 Molossi leporem 34, 25 fove rura flamine 35, 86 fovisse propinquum 28, 586 fovens materna mente 28, 94 spem 28, 447
 fræna Italiæ teneret 1, 59 ventis remittat 5, 22 assimulat 5, 80 ignescere spumis 5, 175 resolvit 10, 330 Lethæa 15, 214 spumis fucantem 22, 350 spatiosa regit 22, 370 imperiireguntur 24, 9 cauta juvenat dedit 24, 121

dat Scoto 26, 417 flammea cœli 28 190 laxata remisit 28, 266 florea annectunt columbas 31, 101 humectant 33, 181 calent sanguine 35, 102 renident gemmis 70, 3 numinis 73, 1 frænorum vicem 51, 10 frænis tuis serviet 8, 556 communibus 15, 3 libera manus 21, 151 grypha detorsit 28, 31 solutis 35, 318 frænos laxavit dolor 36, 180
 frænat delphina rosis 10, 156 Saxona 31, 89 equum auro 44, 86 frænant mugitum 33, 207 frænet amores 17, 99 orbem 22, 2 frænabam equos 28, 369 frænavit Ætnam 50, 33 fræna jugales 3, 343 frænare libertatem 35, 150 frænatur corde longævo 1, 155 frænatur venti et undæ 34, 17 remi 36, 258 equi lupatis 87, 3 frænari hamis 46, 13 frænatis avibus 31, 111
 fragilem corporis usum 49, 85
 fragmenta naufragii 28, 317
 fragmine splendenti 59, 1
 fragor repentinus cœli 1, 211 quatit arva 3, 132 geminatur 5, 182 sublatus in æthera reboat 28, 616 repens mugire 35, 152 horrendus ubique it 37, 74 fragorem raucum 20, 163 fragore rauco sonant 45, 26
 fragosa murmura 24, 337
 Francia reges expellet 21, 237
 Franco humili 18, 394 Franci orantes 8, 447 Francorum montes 21, 227 Francis intulimus classica 21, 189 Francos subegit 22, 243
 frangit fluctus 35, 310 frangunt stagna rotis 5, 28 glandes 36, 43 fregi Alpes 26, 532 fregit undas remis 7, 56 clado 15, 413 robur 20, 416 Athenas 24, 162 furentem 26, 143 fregimus cornua Istri 26, 603 fregere Tanain 35, 66 fregerat arma 28, 335 frangere tauros 22, 21 virum frenentem 29, 138 fracturus vires 23, 9 fracturum flamina collem 15, 522 reos vultus 21, 362 fracturæ colla 24, 301 frangeris nec precibus nec fletu 39, 50 frangitur torrens 3, 271 frangi Zephyris 1, 218 fracto flamine 3, 71 meatu 35, 184 fracta metu virtus 3, 260 tonitrua 17, 108 rabies 26, 431 ramis electra 40, 11 fractæ procellæ 33, 75 fractis faucibus 101, 96 fractas minas 40, 28
 frater retusus (Junæ, sol) 1, 23 nepoti servatus 15, 347 multus in ore erat 35, 27 fratris rigidi verbera 5, 479 vestigia 28, 172 sobolem 29, 107 adempti speciem 29, 110 domos 35, 220

- interitum 37, 101 fratri remittebas sortem 28, 85 evanti 28, 553 Eoo 71, 3, fratrem iratum 15, 141 exiit 15, 357 fratre cornuco minor 3, 373 cum Eoo 7, 8 excluso 17, 131 a fratre pictas recedat 15, 240 fratres pulentes 1, 142 unanimes 1, 231 geminos protege 7, 153 unanimi 7, 189 pharetrati 10, 72 ore pares, similes habitu, ib. pios 18, 282 geminos 20, 490 ingenio scelerumque cupidine 21, 245 gemini 26, 68 Argolice 50, 39 sudantes 50, 1 fratrum majestas 5, 5 intemeratorum 22, 87 diademata 29, 57 federa 33, 64 savissime 33, 93 tetricine 35, 214 fratribus Augustis 2, 17 casis (con-sanguineis) 8, 93
- fraterno nomine signatum 1, 266 frater-num sub orbem 35, 169
- fraudarit seges colonum 21, 165 fraudatus lumine 29, 21 fraudata sensibus aetas 26, 521
- fraus infida sereni 8, 125 fraudi latam speciem praemittere 22, 35 fraudem praetextere 3, 99 nudata 15, 272 repta 18, 88 nova 26, 282 soperis 28, 477 Dionaea 35, 5 fraudes Massylas 15, 281 per cunctas vagari 18, 139 ad omnes cautus 21, 292 innectere 101, 36 fraudum cubilia 22, 214 fraudibus ipse meis capior 28, 308 cunctis objecti anni 36, 116
- fraxinus stitula 3, 218 libratur in ictum 35, 227
- fremat sub ore 93, 2 fremunt bella 22, 149 Cressa 24, 300 fremat igne Leo 22, 460 fremant saxum leones 35, 243 fremebant famuli 18, 118 saxum 33, 285 fremet discordia 20, 82 major post Cannas 24, 145 fremet in pocula ripae 36, 26 fremuit tempestas 29, 208 fremuisset miles 21, 21 fremuntia luctu Tartara 35, 333
- fremitus anhelus 1, 79 insani 3, 75 mariti 18, 89 auditur 21, 359 desepxit 31, 76 magnus auditur 33, 10 inter Seyllaos 100, 2 fremitum agnosco 18, 504
- frequentant sacra 8, 577
- freta celo 101, 47 freti nec duce nec numero 20, 580
- fretum ignotum 8, 31 lucere 20, 472 glaciale 21, 176 exhaustire 26, 276 freti caerulea summa 7, 198 fauces 29, 29 intacti claustra 26, 1 freto sub-eunte urbes 1, 228 freta incluta 3, 173 sunt 37, 29 tremuit 52, 7 fretis spu-mantibus 18, 266 infensa piratica puppis 28, 131 tranquillis 29, 202 apta abies 35, 107 adnatat umbra 36, 444
- Frigidus annis 7, 99
- figus medullis miscuit 46, 6 frigoris et flammæ mediani aethra 22, 8 ante 57, 3 frigore sub medio 1, 132 torpens 1, 269 immodico 22, 459 segnes 24, 312 blando 31 1, aeterno contristat 33, 263 ramorum 35, 105 glaciali 101, 125 arcano 46, 21 pluviali 47, 3 frigora saxa peti 7, 44 traxerunt in ce-rebrum 18, 53 pellibus 20, 459 fer-rent 21, 125 nec curat 26, 328 Rhi-paea 36, 322 blanda dedere 49, 66 negat 56, 2 frigoribus mediis 26, 349 urit Boreas 29, 6
- frondea vellera 1, 180
- frondet vivida 1, 219 arboribus 33, 159 frondere ornos 36, 73 frondentia li-mine myrto 48, 28
- frondosa sorores 7, 125 frondoso margine 35, 113
- frondis amatae nemus 101, 18 pro fronde Minervæ xx, 591, xxxix, 41 fronde sorores mutatas 28, 170 Getica 28, 647 pretiosa 14, 43 adversa 36, 393 frondes vivunt in Venerem 10, 65 concutit aura 20, 452 per obscuras 26, 413 depastus amaras 28, 239 translu-cent pectore 31, 7 decutit Auster 35, 309 frondibus latebrosis 24, 313 nu-datum Haemum 26, 166 densis 33, 202
- frons erecta 2, 6 hispida 1, 222 lava 5, 174 privata manet 17, 245 discolor auro 24, 289 lata parum 26, 375 non tristior aequo, non dejecta malis, ib. frontis torva voluptas 8, 519 lunata germina 33, 129 fronti caveat 14, 9 frontem secari 3, 327 pudicam 17, 118 circumlinit ignis 22, 328 im-pexam 35, 359 a fronte imperii re-cedant 18, 422 in fronte notas addidit 18, 120 fronte ferrata 5, 361 pulsata 8, 616 quis a quali? 10, 346 jucunda 22, 131 superba 24, 218 flammata 26, 518 nosta 28, 159 rotata 35, 135 curvata 36, 346 adversa 36, 393 frontibus aquis 36, 374
- fructus dignus instet 18, 148 attollit 20, 271 lucis xxi, 93, xxiv, 79 sensere re-ceptos 28, 584 ad fructum nascitur 18, 331 nitium 22, 129 fructum bre-vem suadent 20, 51 laudis desuetum redde 28, 404 fructu tanto majore 21, 378 fructibus annum exornem 36, 38 frugem latura seges 18, 495 fruges nasci

- jussit 3, 8 tribuat 36, 52 frugibus negatis xv, 18, xxi, 278 quæ terra faveret 17, 180 aptum æquor 18, 351 Arcetiois 18, 103 optantur imbres 21, 56 alternis 52, 11
- frugifera Deæ 35, 138 frugiferas rates 15, 58
- frutur supplicis 3, 235 nota aula 8, 2 pœna 17, 221 te Dea 22, 13 supplicis 28, 112 junctis 28, 601 fruimur bonis quietis militiæque 8, 191 fruâris Apollineo crine 36, 309 fruatur pace 5, 159 fruebar thiasis 36, 122 frui tempestate cruenta campi 7, 76 in commune 20, 601 fruentium tradit 18, 366
- frusta mandet aquæ 20, 118
- frustratur tempora somnus 22, 141
- frutices parvi 39, 39
- fucantur vellera 35, 56 fucantem fræna spumis 22, 350 fucata tentoria 21, 157 genas 22, 136 fucati sermonis 28, 593
- fucos livescere 22, 32 fucos Tyrios 3, 207
- fuga inerti 3, 265 non ficta trepidare 7, 202 prasidio 15, 411 Pyrrhi 26, 128 fugæ nulla spes 20, 277 oblita 20, 314 fugam peteretne incertus 5, 132 tenere 19, 79 simulare 20, 432 incluis aperire 26, 97 compescuit 26, 315 patiar 26, 525 tetendit 28, 320 fugas molles sinuare 8, 540 turpes 26, 296 certa lege textus 28, 623
- fugacior dama cervoque 20, 110
- fugares mortem 95, 17 fugavi Augustos 26, 524 fugavit sede 15, 113 fugantur procul 22, 169
- fugit tela 29, 167 Polyphemus ab umbra 36, 356 fugiunt cursu volucris 24, 321 fugiat præceps 15, 113 fugeret Pirithoum 3, 107 fugerent patrem nati 29, 136 fugere genæ 15, 22 fugiens sequentem vulnerat 15, 21
- fulcit apex Atlantis 37, 23 fulciret lassam 36, 352 fulcite humeris molem 26, 572 fulcire ruinas 8, 160 pondera terræ 17, 77 fultus arbore 1, 114 duplici consorte 8, 201 solio 24, 199 cervicem clypeo 26, 355 solio genitoris 28, 588 rudi solio 33, 79 fulta ostro 10, 152 reverentia 22, 86 auro laquearia 26, 223 sub gremio urna 28, 168 tultæ culmine legum domus 31, 59 fultus cervice parentes 50, 5
- fulgebat mundus 5, 3 henos 21, 10 fulgeret conspicuus 72, 7 fulsit canities 26, 459 fulgentior astris 1, 210
- fulgidus axis 33, 116 fulgida castra 7, 11
- fulgor Iberus 8, 587 genarum 36, 136 fulgore auri 24, 66 vitali 41, 57
- fulgur triste galeæ 7, 32 fulgure liquefacta cuspis 28, 315 pacato 35, 117 fulgura ducat hiatus 18, 6
- fulgurat umbra clypei 22, 274
- fulmen stare coëgi 3, 158 torquere 8, 202 rapiat 37, 32 ab ore venit 101, 122 magnum superas 18, 52 fulminis hæres 6, 13 rubri torsisset alas 35, 229 ictum 36, 61 fulmine multo suspirant 36, 313 post fulmina fessum 33, 105 fulmina irata 10, 126 torqueat 17, 112 exerceat 22, 29 vibrat 21, 167 jactata in hostem 26, 510 cillavit 28, 188 ambirent laurum 28, 355 obvia vexasset 33, 17 deiecit 35, 175 mittat 36, 135
- fulminat ornos 39, 40 fulminet hostem 10, 311
- fulminei pardi 17, 303 fulminea in casside 7, 191 fulmineum iter 21, 200 Pœnnum 26, 138 fulmineo juvenco 3, 289 igne 26, 231 cursu 28, 469 fulmineos ignes 18, 12 fulmineis viribus 1, 73
- fulva ira Leonis 1, 25 glacies 3, 167 veste 22, 229 pondera 40, 8 fulvis serpentibus 33, 199 fretis 36, 443
- fumat lumen odorum 28, 325 fumant mœnia 1, 109 pascula 5, 30 fumavit annis 7, 100 fumantia æquora 33, 23 opima 36, 350 fumifera aquæ 19, 36 pascula 19, 19 fumante dorso 28, 343 fumo adamo 20, 318 fideli 33, 167 divino spirant 14, 56
- funalibus ordine ductis 10, 206
- funeta corpora 98, 20
- funda Balæari 7, 50 dejicis aves 101, 73
- fundamenta noctis opacæ 5, 526
- fundamina subruit malefida 26, 347 campi 35, 161
- fundator Gradivus 26, 600
- fundavit mentem in capitis arce 8, 235 fundaverat anchora puppim 17, 113
- fundit exig 115, 158 liquidi 19, 37 fundo vellitur 33, 156
- fundit hyemes 7, 96 se apex in campum 10, 56 in omnes imperium 24, 136 aquas ostro 33, 253 fundunt Sangarium 20, 262 fundebat ornos 101, 107 fudi planetus, preces 36, 228 fudit membra 2, 2 gentes 5, 23 hunc Britannia 8, 73 in lucem sæcula 22, 11 se gratia 21, 187 in nostros sinus 37, 126 catervas 101, 83 ab alta mente 95, 2 fudistis quem teties 26, 564 fudere aciem 18, 511 canitiem ante pedes 33, 19 fuderit ensis 3, 78 aqui-

las strage 26, 159 pontus undas 44, 106 fuderat artus per gramina 31, 3 fudisset cerebrum 37, 88 fundere membra 4, 18 fundi examina credas 35, 121 fusus ostro 15, 327 Philippus 26, 396 sub platano 31, 35 ingenti spatio lacus 49, 29 per metallum tremor 50, 12 fusa gloria 1, 32 poplite tenus vestis 35, 31 dolia 77, 12 fustum in verbi semina 98, 1

funditus excindere 3, 233 deluat 20, 16 armis concideram 28, 283

funem vellite 15, 488

funerei leti 35, 358 funereis tyrannis 15, 466

funestarum herbarum potestas 3, 150 funestis curis 35, 277

funus acerbum 18, 130 certum expromere 36, 195 portans 44, 75 funere permixto 1, 112 consumito 5, 416 mersit 15, 410 salvo 26, 387 campi Pollentini 28, 127 funera condita traxi victura 3, 155 prodere relatu 3, 250 mea ridebit victor 5, 168 tot contra restitit 8, 56 tanta 15, 93 sparsa 15, 361 Trojæ 18, 291 prætercunt 20, 117 venalia 21, 101 post longi belli 23, 17 querar 28, 280 matri reddamus 37, 57 nostra gemat 39, 58 per totidem 44, 26 quanta virorum 101, 80

Furiæ rebelles 1, 138 conjurant 33, 39 tristes 35, 219 Furiarum vinela 17, 170 verbera 74, 5 Furiis est locus 3, 359 Abundant 1 18, 154 concedimus urbem 20, 39 in se vertunt 22, 212 plebis 26, 50 Giganteis 28, 187 Furias torrentum sonoras 7, 16 quas perculit ultum iret 22, 81 Gildonis 28, 105 debellavisse 36, 79 ultrices matris 39, 14

furiæ virus 20, 188 incedit 26, 326 furiælibus spumis 3, 76

furiato pectore ferri 36, 262

furis : quod furis 76, 3 furit ventas 33, 172 strepitus 45, 28 cui furent dubitassent 8, 605 furentem longius 37, 94 furentes fallat 29, 31 furentibus flammis 101, 122 furentior belluarum corde 11, 26

furor publicus 22, 305 nimius caret eventu 26, 72 expulit humanos sensus 33, 5 jussus armat colla 101, 31 furoris tanti palma 15, 238 proprii monstra 20, 519 externi 28, 405 formidati 35, 343 tanti causa 36, 283 furori proprio 22, 80 Teutonico 26, 292 furorem perjuron 28, 207 pascat

39, 22 furore prætumido 3, 225 cuncta gravat 20, 397 misero 101, 43 furores Celanaros 18, 278

furtim tenuata 45, 15

furtiva oscula 11, 21

furtum pateant homini 36, 145 furto noxia litera 21, 292 gaudet amans 27, 7 subsederit 29, 232 furta nim tegi potuere 10, 111 Latonia 33, 106 furtis titubans audacia 10, 81 quassisse locum 18, 88 parvis excercita 18, 193 vinea fraudarit colonum 21, 165 manifesta prælia præclariora 28, 480 subitis sociantur 48, 39

futile ne quid geras 22, 108

G

Gabino more 8, 6 robore 21, 83 habitu 28, 591 Gabinos cinctus 7, 3 fastos 22, 307

Gades quantum a Tigride distant 8, 43 a Gadibus 26, 202 Gadibus occiduis 15, 159 ortum diem 18, 353

gasa deposuit 20, 250 bina tenens 22, 212

Gætula juga 15, 357 arma 29, 41 Thetis 33, 148 Gætuli jaculo 3, 226 Gætulæ Syrtis 21, 258 Gætulo patri 7, 81 Gætulis messibus 15, 57 Gætulas undas 8, 438 arenas 26, 60

Gætulia nutrit 17, 306

Galata ductore 18, 59 Galatæ tot cant nummis 18, 203 in Galatas tendit 20, 467 Galatas attingit 20, 240

Galatæa monile forebat 10, 166 procax 29, 126 secat natatu 36, 333

galea minax 1, 92 solitas fulgere comas 13, 1 nascente 21, 323 tabescente 28, 345 galeæ triste fulgur 7, 31 putres 21, 136 cristas 28, 575 te salutant 28, 632 minaci 29, 216 per galeam carperet oscula 21, 121 galeam solidatam 15, 211 quassabat 20, 109 mitescere sertis 35, 115 implet 36, 218 arrexere jubæ 37, 78 comantem 72, 4 galeis micantes 15, 435 virides sulcos 26, 25 vitricibus hausi 26, 532 galeas adorantes 8, 152 patrias implex 8, 520 residentes hyacinthis 22, 90 velati lauro 22, 375 tot parari 26, 537

galeæ veterum fuerunt etiam clausæ 5, 258

galearum et scutorum ornamenta laciniosa, quibus hodie utuntur in insignibus, unde orta videantur 5, 356

galero tectus 33, 78

- Galesus** 1, 260
Galli vitrei 20, 263
Gallia pandit litus 3, 123 *conjuncta* 5, 147 *animosa* 8, 392 *stipavit te doctis civibus* 8, 582 *exultat* 16, 8 *miratur* 21, 20 *vires resumsit* 21, 317 *flava re-pexo crine* 22, 241 *omnis militat* 21, 53 *dat robur militis* 29, 61
Gallica robor 5, 105 *sylva* 17, 308 *armenta* 21, 227 *fertilitas* 22, 394 *rura xxiv*, 91, xxvi, 296 *lustra* 21, 303 *prælia* 28, 399 *verba* 51, 20
Gallus agit grates 22, 186 *Galli truces* 5, 110 *limitis* 8, 459 *Gallum prosterneret* 24, 143 *Gallorum strage* 8, 408 *exercitus* 20, 248 *Gallis genus fatale* 1, 149 *jubet* 5, 155 *mœnia condita* 10, 182 *te dedit* 20, 539 *sanguineis* 35, 269 *in Gallos vias* 28, 232 *trans Gallos* 26, 200 *per Gallos* 5, 174 *Gallos fovet cuspid* 10, 119 *vinci* 15, 431 *pulvere mersuros* 21, 350
Ganges attonitus fluat 2, 163 *horrebat* 3, 293 *ebrius* 8, 610 *secedit littore Parætio* 15, 160 *intremuit* 21, 266 *Gangen pallescere* 7, 203 *immensum* 17, 236
Garamas velox 21, 255 *supplex* 21, 355 *infrenis* 47, 20
Gargani nives 24, 308 *Garganum sociate jugis Alpinis* 8, 106
Gargara flavescentia 28, 389 *inclinant sylvas* 33, 206
Garumnæ unda retro pernicio 5, 113
gaudet virtus 23, 5 *furto* 27, 7 *metuens* 28, 574 *mixto perterrita metu* 35, 155 *non vera fuisse* 36, 111 *fames cervice juveni* 39, 30 *mori* 44, 58 *aquis* 47, 7 *gaudent agri* 21, 344 *gaudeat repulsa* 22, 99 *gaudere malis* 36, 215 *gavisus quid tantum* 10, 111 *gavisa terra coronat* 1, 115 *per mœnia* 26, 460
gaudia testatur 1, 191 *suspensa* 1, 234 *damnosa* 8, 335 *solvantur habenis* 10, 201 *crescunt* 14, 11 *manifesta differt* 15, 7 *tremuerunt* 15, 228 *revocasti* 17, 30 *moverunt lacrymas* 18, 384 *compensent lacrymis* 20, 143 *cœca futuri* 20, 546 *Romana* 21, 2 *pallescunt* 22, 344 *certa* 24, 203 *inopina* 26, 208 *lacrymosa* 26, 407 *quis disse-rat* 26, 453 *discernens spatii parvis* 28, 364 *quæ rursus* 29, 218 *sua commendat Siculis terris* 33, 139 *nostri sanguinis* 33, 193 *crastina prædæ* 33, 286 *turbavit* 39, 32
gazis nobilibus 10, 226
Gelan concelebrant 35, 58
gelato ore stetit 5, 131
gelidis procellis 7, 93
Gelonus membra ferro pinxisse gaudet 3, 313 *militat* 8, 486 *dedit* 10, 221 *pe-pulit falce* 21, 110 *Geloni venere* 15, 245 *Gelonos populatus eade* 1, 119 *turbare* 37, 76 *Gelonis cingula raptâ* 7, 27 *imperiosior* 11, 3 *ab flavis* 20, 103
gelu vestire Hæmum 26, 167 *obriguere* 26, 313 *arcano defensa glacies* 33, 167 *exhaustus rubor* 36, 88 *Gorgoneo* 37, 112 *senili* 14, 37 *resoluta gemma* 57, 8 *lucidiore* 59, 2
geminant triumphos 26, 295 *geminassent Trebiam* 26, 387 *geminare impensas* 24, 223 *geminatur gratia* 22, 156 *geminantur vera pavoris* 20, 470 *geminata venenis vulnera* 21, 351 *geminato nomine* 28, 17
geminus cœli axis 5, 152 *geminæ Li-bræ confinia* 3, 366 *gemi* Lacones 8, 206 *gemino mari* 18, 91 *ab ore* 18, 318 *culmine* 29, 193 *mundo* 33, 91 *lapsu* 37, 8 *cinctu* 35, 33 *geminam aulam* 18, 281 *geministyrannis* 1, 108 *procellis* 3, 276 *fœtibus* 37, 124 *metallis* 18, 40 *geminus axes* 22, 59 *vocat* 31, 139 *partus* 36, 309 *serpentes* 101, 64 *geminus interfuit urbes* 1, 227 *ad-junxit animas* 8, 233 *coronas* 10, 203
gemiscunt campi 18, 178 *ferale buxos* 36, 130
gemit unda 17, 205 *turpe sus* 20, 446
gemat liberius 15, 175 *gemunt incu-dibus* 20, 71 *transacta* 20, 501 *delu-bra* 33, 205 *gemitus Hermus* 20, 171 *patrem* 22, 63 *fleibile mugitibus* *Ætna* 35, 8 *gemens servile* 15, 365 *anile* 19, 26
gemitus sepultos 3, 258 *medullis erupit* 10, 8 *agnoscit* 18, 185 *pandit* 20, 192 *sedantur* 35, 330 *gemitu Ence-ladi* 36, 122
gemma cœcens mordet sinum 1, 89 *fuit* 10, 171 *suspendit amictus* 35, 17 *magnetica* 48, 26 *de conjugē* 48, 37 *tumescit* 56, 4 *concreta* 57, 7 *spumet* 60, 3 *volatum mentitur* 94, 3 *gem-mæ ardentes* 5, 347 *anhelantes* 8, 550 *gemma mentiri* 58, 3 *gemma-rum stamina* 8, 595 *cultus* 29, 223 *gem-mis nascentibus* 3, 387 *Hydaspeis* 7, 4 *Erythræis* 8, 606 *grandibus* 18, 225 *præfecti dabantur* 18, 417 *gravibus* 21, 83 *substringit comam* 28, 527 *comam consurgere* 29, 3 *attollit littora*

- 33, 253 variantur 35, 94 ornat apicem 41, 84 fræna rident 70, 3 aequore quasitis 72, 10 gemmas expulit 29, 74
 gemmata tentoria 21, 158 monilia xxvi, 627. lxxiii, 9 geminato stamine 10, 211 cinctu 28, 561 gemmatæ cadis 31, 121 gemmatos cultus 7, 201 gemmatas togas 22, 89
 gemmiferis mensis 1, 265
 genæ dulces 1, 69 severæ 3, 136 pullere infectæ 5, 131 in civein rubere 8, 617 fugere 15, 22 laeves 18, 341 genarum sulcis 18, 110 fulgor 36, 435 genas confusa Africa 15, 135 laxas 18, 259 ungue secat 20, 193 ultrices 22, 136 ferro pietæ 22, 218 flore conspicuas 28, 560 niveas infecerat igni solque pudorque 31, 12 violavit rore 33, 191 per liquidas 33, 271 Phœbi 35, 28
 gener quod tuus est 10, 336 Augusti 13, 8 sideris 17, 266 decorus 18, 378 accedis 21, 78 luce carior 26, 308 Tonantis 35, 368 genero principe 22, 77 negat 22, 231 tradetur 36, 63 generum compellat 7, 143 sibi revinxit 10, 36 Æthiopem 15, 192 conjugio dignum 21, 73 sibi fovens 28, 95 triumphantem 28, 580
 generat qui cuncta regant 29, 66
 genilibus epulis 35, 327
 genitor quasivit bellis 10, 221 corda renitti ceperat 15, 132 principis 20, 68 verior Augusti 21, 122 alludeus 28, 83 moriens 28, 583 armipotens 28, 655 in te conjurat 35, 237 gravis 36, 18 qui fuerat 44, 69 aquævus 98, 4 genitor fortis minor 3, 373 in primo 15, 211 defuncto 29, 104 de genitore tenes animos superbos 191, 55
 genitrix legum 1, 127 in Tyrios enixatoros 8, 139 Massyla 18, 389 indoluit 20, 287 turrata 21, 170 mortalibus fuisset 36, 39 bacchatur 36, 269 feruida 37, 13 genitricæ magistra 10, 233
 genius præsens imperii 28, 612 regni 40, 48
 gens Chaldaea 3, 148 si qua volitat ultra Britannos 5, 149 mota mihi 5, 159 qua non diffusior ulla 8, 474 sibi rara superstes 8, 477 Thessala 8, 512 quæcunque barbara 15, 371 nulla probatur 18, 323 una fuere 20, 212 una sumus 21, 159 utraque 43, 1 gentis tantæ seriem 8, 21 miserere teæ 15, 35 gentem validam 26, 134 expugnat 28, 306 gente ex tanta 28, 157 de quaquam venerere 28, 570 gentes resurgere fessas 1, 168 fortunatas 3, 46 suas transfunderet 8, 50 quid numerem 10, 289 subactæ 15, 98 feræ 15, 232 pretiis distinguit 18, 202 in sepultas 20, 118 subactas 24, 15 minores 26, 393 vesanae 26, 647 linguis variæ 28, 69 donavit 29, 58 sepultæ 35, 326 gentes cunctis 8, 271 subactis 22, 65 vicinis 22, 250 Arctoïis 26, 299
 gentile decus 73, 13
 genu posito 28, 72 genibus consolat avitis 10, 341 Tonantis precubuit 15, 26 advolvi 20, 66 admoveere manus 33, 50 parvam aptare paternis 36, 175 advolvere supplex dejectaque 36, 298
 genus fatale 1, 149 deformius 3, 324 sublime 8, 217 hoc nos committere cantori 15, 266 hoc inventum est 18, 332 humanum 24, 151 humanum relevare 36, 31 generis dono 8, 46 non ulli nexus 15, 442 primordia 20, 491 humani pars 95, 12 generi cuncto 20, 479
 geris in ore Romam 26, 506 gerit honores 20, 562 carmine digna 23, 6 prome mundoque 28, 437 geras civem patremque 8, 294 ne quid futile infirmumque 22, 109 gereret pugnas 24, 141 civem 28, 59 gessi per prælia 7, 115 præcum 10, 32 Deam 36, 417 gessere manu 1, 295 diversis locis 28, 656 gesserit actus 15, 291 sub te factum 22, 151 ingeritur pro telo 78, 4 geruntur dum talia 35, 151 gerenda mente 21, 301
 germana huic Divæ Fides 22, 30 germanas adeo credas 36, 374
 germani monitu 33, 277 cadaver 37, 103 germane Tonantis 35, 367 germanis paribus 50, 25
 Germania fœdæ 8, 455 germana aula 15, 237 vocabula 29, 409 Tonantis progenies 101, 10 germana Hyades 28, 173 germanis consulis 1, 6 germanos habuisse duces 1, 277
 Germanice video 18, 395
 Germanus rediens anavix 21, 209 exul 8, 71 Germana Tethys 17, 50 Germani nec fata timent 15, 336 Germanorum paludes 24, 301 Germanis responsa dabat 18, 379
 germen patrum 10, 39 germine pulchro 22, 239 alieno rubant 36, 224 parvo 52, 15 germina algæ 8, 598 flores lavabant 20, 96 maturet 22, 465

- celsa Tonantis 35, 76 inclyta veris 35,
 132 nova frontis 33, 129 cara maris
 rubri 40, 14
 germinat frons discolor auro 24, 290
 Geryones triplex 3, 291 Geryoni terge-
 mino 54, 2
 gesta Punica 21, 380 gestorum series 21,
 139 gestis pro talibus 18, 281
 gestabat te arcto amplexu 29, 96 gestare
 clypeum 36, 219 tedas 36, 407 ges-
 tatum te 26, 491
 gesta fœmineo 5, 345 non improba 10,
 321
 Gere fovere auxilio 15, 245 pepulere
 arcu 21, 111 irrupere 26, 279 spes
 exenta 26, 170 Getarum conjuratus
 3, 319 vestem 5, 83 agmina cæsa 26,
 33 nomen stirpemque 26, 99 curia
 26, 181 arma 28, 123 secreta 28, 236
 vis extincta 28, 304 rumore 28, 532
 Getis proderit 5, 235 lugenda hausi-
 mus 15, 37 prostratis 25, 6 exegere
 supplicium 26, 195 se pandere 26,
 215 funesta regio 28, 274 sævis 31,
 89 Getas alloquitur 18, 242 fortes 26,
 645 euntes dejecta cervice 28, 179
 conjuratos 29, 236 flavos stravere 35,
 65 turbare 37, 77
 Getica fronde 28, 647 grandine 33, 71
 Getici plaustris 26, 247 belli xxvi, 380.
 xxviii, 384 Di 26, 528 Geticæ alæ 20,
 176 Geticam necem 4, 12 Getico in
 Hæmo 1, 129 sanguine 7, 147 triumpho
 28, 201 Geticis catervis 5, 36 plau-
 stris 8, 53 populatibus 20, 274 acervis
 21, 186 bellis 28, 490 pruinis 40,
 15 Geticas catervas iii, 316. lxxvii, 9
 fauces 26, 30
 Giganteis furiis 28, 186 Giganteos trium-
 phos 33, 152 humeros 37, 71
 Gigas laborat 35, 159 Gigantum vesana
 acies 36, 196 tergora 36, 339 Gigan-
 tas domitura tela 8, 534 pendentes
 rupe 28, 15
 gignit materies 33, 60 genuit fetu sinis-
 tro 3, 30 gennisse Jovem 101, 51 nil
 majus 50, 14 genitura (terra) nefas
 37, 4 genitus nunc qui semper cras
 98, 2 genitum divina sorte 36, 61
 Gildon domitus 15, 10 rapuit 15, 66
 Gildo prostratus 21, 269 cumulare
 opes 15, 90 tenet Libyam 15, 113
 condonat habenas 15, 279 ausus con-
 tendere 15, 335 decerner 15, 383 do-
 leat 15, 410 ruit 18, 505 moverat
 populos 21, 219 Gildonis ad usum 15,
 86 Numidæ erunt 15, 93 salus 15,
 238 opina 15, 343 perfidiam 18, 399
 fugam 19, 70 furias 28, 105 Gildoni
 me rape 15, 145 fœcunda fiii 15,
 153 Gildonem abducere 15, 144 do-
 mitura manus 15, 427 petamus 15,
 489 Gildone fuso 21, 1 percanto 23,
 258
 Gir Æthiopum annis 21, 252
 Girmæus domitor ferarum 47, 21
 glacialis lerne 8, 33 glaciali frigore 101,
 125 glaciale fretum 21, 176 sibilet
 auguis 22, 458 glacialia terga 26, 338
 glacies dure scit 33, 166 defensa gelu, ib.
 Alpina coëreēt 35, 176 Rheni 36, 321
 asperissima durat 37, 24 sit parte lapis
 56, 1 liquifacta 57, 6 Alpina 58, 1
 pretiosa, ib. informis 62, 3 glaciem in
 fulvam 3, 168 glacie damnabitur 1,
 170 in Rhupæa 7, 150 harentes flu-
 vios 8, 317 alligat 20, 165 curvatas
 sylvas 21, 128 constringat 26, 60
 labente 26, 346 nivali hispidus 33, 70
 soluta 47, 25
 gladio tremendum 28, 177 gladium sic-
 cum 5, 234 gladiis me cripe 5, 146
 paratis 8, 85 petitus 22, 83 abolete
 pudorem 26, 563 gladios minaces 10,
 192 tristes obtundat 17, 167 inter tot
 20, 139 flexos in falcem curvet 21,
 223 cognatos strinxit 21, 322
 glande relicta 33, 30 glandes spargere
 fûnda 7, 50 frangunt 36, 43
 glauca lumina 1, 214 coma 10, 40 terga
 49, 36 glaucæ olivæ 20, 271 glauco
 gremio 33, 104 glaucis foliis Minervæ
 22, 228 glaucos amnetus 28, 167
 Glauco canitiem ligat 10, 158 Glaucum
 biforem 36, 12
 gleba sitiens 15, 151 faveret frugibus 17,
 179 glebis redolentibus 10, 92 glebas
 rore maritat 35, 89
 gliscere periculum 20, 393
 globus socios apportet an hostes 26, 457
 septimus (lunæ) 35, 298 globo tellu-
 ris 26, 236 lunari 35, 298 globum
 Lunæ ingreditur 7, 161 luctorem 14,
 73 marmoreum 62, 1 globos hostiles
 21, 103
 glomerat cavernas 33, 170 glomerantur
 in unum 3, 28 apes commotæ 5, 161
 heri 19, 29 sæcula 22, 447
 gloria fusa 1, 32 contigit 1, 275 lætior
 3, 339 quondam terrarum 7, 175 vic-
 tura feretur 8, 316 secuta 17, 62 vite
 transmissæ 17, 111 æqui 20, 205 in-
 signis edendi 20, 328 Martis resplen-
 det 24, 16 levis 22, 246 patefecit
 portas 24, 31 ardua vexit 26, 12 oris
 jactantior splendet 26, 587 cædis du-
 bitanda 28, 115 verior 28, 403 maxi-
 ma rerum 29, 49 sublimis 33, 283

- montis aper 34, 36 matris 35, 36 sec-
dendi concessa 36, 15 non æqua la-
borum 101, 63 magna salve 49, 68
vetus illustrat 50, 39
- Gnosso conscia tauri 54, 8
- Gorgoneo gelu 37, 112 Gorgoneis vene-
nis 8, 37 hydrys 35, 225
- Gorgonos colla 35, 26 ora 35, 205 Gor-
gone cum rigida 3, 280 tota velat 24,
168 visa 26, 342 cum rutila 37, 92
- Gortynia spicula 8, 527 tecta 28, 634
vestis 35, 33 cornua 45, 36
- gossypium 1, 179
- graditur paralyticus 99, 17 gradereris
alte 21, 47
- Gradivus horrendus 1, 120 agebat tur-
mas 3, 350 repetebat 20, 103 rediens
victor 22, 368 fundator 26, 599 Gra-
divi flammam nocentem 7, 167 Gra-
divo servit 19, 61 Gradivum arcete 10,
190 Gradive nec te pudeat 8, 14
- gradus tardi 15, 21 tot fati intulit 17, 60
tremulos hasta regit 26, 183 obstat 29,
200 iit ille per cunctos 31, 66 acce-
lerant 50, 6 gradum citasset 28, 510
gradu alto 10, 321 ancipiti 11, 23
pleno 26, 559 discreto 28, 635 gradi-
bus circi 28, 611
- Gracia prodita 5, 187 fessa respiret 8
473 vindex 15, 484 insedit portus 20,
246 ægra 21, 184
- Graia vetustas 1, 198
- Graii hoc memorant 29, 15 Graiorum
artes obscuras 17, 81 populis 42, 3
- Graii vates 20, 197 Graia vetustas 8,
398 oppida 15, 268 ad castra 28,
474 Thalia 12, 11 Graio amictu 20,
250 Graios libros 10, 233 proceres 20,
136 annes 26, 515 Graias ruinas 8,
460
- gramineus cespes 1, 114 gramineo vela-
mine 44, 75 gramineum cubile 29, 93
- graminis Itali 26, 117 gramine crispo
densatur 1, 216 letali pollens 3, 151
restituit puerum 26, 445 Tiberino 28,
182 pavit equos 34, 12 aeterno vesti-
tos campos 36, 231 luxuriat 49, 20
tristi pocula mista 49, 98 gramina
ignota novercis 15, 171 Argea 29,
191 per densa 31, 3 roscida 35, 104
aluerunt 70, 5 per gramina tendit 35, 37
- grammatici irati 71, 6
- grandesceret sponte seges 36, 24
- grandia diligit 18, 366
- grandinis saxa crecentur 17, 110 ritu 26,
174 lapidosos ictus 26, 240 grandine
tundat 22, 464 Getica concretus 33,
71
- gratantur senes 28, 549
- grates persolvere dignas 1, 75 agit 22,
186
- Gratia flores elige 10, 202 terna 29, 88
triplex nexa 31, 9
- gratia sermonum 36, 205 defloruit 39,
23 nulla figura 62, 4 diffluit 40, 23
simplex 8, 273 rudis 8, 589 fræna
resolvit 10, 331 suadet 17, 213 oris
defloruit 18, 76 transcurrit in prolem
22, 51 doni geminatur 22, 156 lan-
guebat 24, 47 publica se fudit 24, 187
formæ teritur 29, 225
- gratuler exentum 22, 310
- gratus terror 100, 4 grati belli 26, 622
- grata munera 20, 319 superbia matris
36, 416 gratissima tellus 33, 192
Latona 37, 126
- gravat umbra lacus infernos 5, 456 cune-
ta furore 20, 398 gravatus desidia
vinoque 5, 485 gravata pondere 36,
351 gravato pondere 101, 112 grava-
tum diem 33, 161 gravatos cinctum
artus 18, 301
- gravidis uvis 22, 466
- gravis auxilio 20, 512 alloquio 36, 287
- gravem luce Titana 35, 50 graves hu-
meros velat 1, 224 gravior morum 18,
350 natu 26, 485 graviora cadunt in
medium 33, 250
- gravitas seni contingat 10, 326, plena
pudoris 17, 247
- gremium Tethyos 8, 596 servile pacis
15, 51 in gremium recepit 21, 150 sub
gremio fulta urna 28, 168 gremio
Tethyos mergatur 36, 319 fovi 1, 144
suscepi 3, 93 alto sopire labores 5,
325 genitoris amico 7, 129 immortalis
Dearum 8, 160 in tuo crevi 10, 42,
natum removit 10, 122 in tuo consum-
pta ætas 18, 67 in pacis 20, 97 profert
22, 339 purpureo fotum 28, 67 antri
31, 2 pudico matris detraxit 31, 124
glauco complectitur 33, 104 solatur
infantes 35, 47 pressat 36, 163 gre-
miis redolentibus 29, 87
- gressus caligine figunt 20, 525 venerata
Dearum æquora 29, 125 remove-
te profani 33, 4 succidui titubant 36,
153 molitur 36, 438 rudis tentasti
101, 69 firmat 99, 14 gressum junxe-
re comites 35, 10 deducunt 51, 13
gressu humili comitatur 3, 36 recto 7,
39 humano invius mons 10, 50 men-
tito 20, 182 divino 33, 229 æquali
tendit 35, 37
- grex aureus 22, 450 gregem servare 18,
134 greges sponte rubebunt 3, 386
ducis 34, 38 gregibus meis promissi 40,
38

grues moturæ bella 15, 475 germina
maris legunt 40, 13
Gruthungus rura excolet 20, 196 Gru-
thungi ausi Danubium tranare 8, 623
legio Romana 20, 576 Gruthungorum
fata 8, 635 Gruthungis mixtis 20,
153 Gruthungos desertores 20, 399
grypha jugalem 28, 30 gryphes pondera
fulva ferunt 40, 8
gubernaculis orba puppis 28, 138
gubernes imperium 22, 71
gurgues corruptor avi 22, 116 opacus
49, 41 gurgitis sani 17, 236 gurgite
alto regnant 26, 333 sidereo 28, 178
cum Lethæo 35, 305 mutato 35, 351
attollens vultum 39, 57 de Castalio
81, 1 picco 3, 121 septeno 3, 185
natali 7, 176 facili 8, 463 diverso
17, 52 puro 20, 263 simili 21, 253
sub liquido 35, 116
guttura grandia corripis 101, 57 corri-
piens 101, 95
gyro tuto 5, 126 terribili 35, 24 gyros
in varios 28, 633

H

Habena ligat 17, 200 temperat 17, 202
porrigit se, ib. retentat, ib. habenæ
flammigeræ solis 1, 1 rerum 10, 308
solis 15, 153 ignarus sonipes 15, 439
habenis Pegascis 3, 263 gaudia sol-
vantur 10, 200 notis imponit 17, 13
pressis 20, 107 regi 20, 544 mutatis
26, 119 Stilichonis 26, 426 solis 28,
192 vagis rimatur 35, 168 adductis
44, 48 longis discurrat 51, 5 habenas
errantes 5, 211 rerum 7, 83 æquoreas
alni 8, 422 Bellerophontæas 8, 560
australes 15, 279 suscepit quatuor 17,
198 refusas temone, ib. sublimes re-
rum fleetebat 19, 1 cessit 21, 67 sensit
21, 150 fleetebat 26, 594 summas
rerum susciperet 29, 111 ferale com-
prime 35, 272 reduces detorsit 36,
242 auroræ regat 37, 33
habet hunc pontus, hunc Alpes 8, 93
hinc patrem 12, 21 hinc puellæ 12,
22 habeat Nilum 28, 86 habent cælum
36, 182 habeto securus 36, 303 ha-
buisse (munera) Deos solos fas 40, 32
habendo plus sitiens 22, 111
habiles remis (fluvii) 26, 338 truncos
36, 361
habitare sinus virgineos 98, 5 habitata
nullis colonis tellus 5, 40 habitanda
viris temperies 33, 261
habitus turpes 3, 325 patricios 8, 6 quos

vidimus 8, 565 vestros sumunt 18,
461 indigenas sumunt 28, 8 habitum
insignem Latii 5, 81 quo jungitur
aulæ curia 17, 257 Dianæ 36, 216
quo mollis amas, pone 101, 18 habitu
hoc 28, 178 Gabino 28, 594
Hadriacas undas 5, 39
Hædi humescant imbribus 15, 497 hæ-
dis ducentibus noctem 74, 3 hædi
pendentis 21, 340
Hæmus responsat 20, 162 remugit 20,
162 nil profuit 26, 177 Hæmi sco-
pulis nivalibus 3, 340 vertice 20, 106
valles 21, 131 in oris Threiciis 26, 574
Hæmo in Getico 1, 120 nubifero 3, 334
nivali 20, 565 nudato 34, 21 sub
Hæmo 10, 309 ab Hæmo se dividit
Tigris 18, 196 Hæmum summum ra-
diis stringebat 5, 336 addite rupibus
Caucasis 8, 107 frondibus nudatum
26, 166
hæreo hoc prorsus in uno 76, 8 hæret
currus 8, 16 immobilis Terminus 20,
292 suspensa Ceres 36, 260 hærent
attoniti 26, 371 stagna lacu 49, 51
hæreat in arvis 18, 433 hærebat huc
usque minatus 3, 268 hærent flum-
ina 101, 67 hæsit auribus arrectis 1,
210 oculis 3, 138 Delos 8, 133 illis
regionibus 20, 249 Ladon 21, 186
libido avaritiæ 26, 226 tenacius 28,
77 objice fluvii 28, 484 hæserè pia-
cula 20, 9 tela medullis 31, 145 fessa
viscera infæcunda 33, 124 (equi)
pressis lupatis 35, 194 lacrymæ 36,
151 hæserat auspiciis 24, 128 hære-
bunt maculæ 8, 312 hæserè alloquiis
29, 139 vapores nequeunt 36, 397
hæsisse locis munitis 7, 91 hærens
cruribus 17, 322 hærentes glacie flu-
vius 8, 348
hæres occupat 3, 192 sceptri militis
5, 163 fulminis 6, 13 nominis successi
10, 39 morientibus instat 15, 165
ne desit fascibus 17, 337 castratus 20,
550 novus 28, 76 tertius Saturni 35,
167 tui 41, 101 hæredem relinqui
18, 215 hæredibus geminis 22, 94
halant juga floribus 31, 103 Zephyris
flores 35, 288
Haliacmon, vid. Al.
halitus creber recurrit 1, 118
Halys altus rubet 5, 32 lustrat 7, 70
scribat 18, 434 turbidus 70, 6 Halyn
poturus 20, 251
hamis voluptatum 22, 138 curvis frænari
46, 13
Hammon corniger 8, 143 Mannaricus

- 18, 180 nec potuit Nasamona morari 21, 256
- Hannibal proximus urbi 15, 83 alter concidit 23, 22 ferus 26, 386 Hannibali tremendas togas 18, 463 Hannibalem senem 26, 149 contra 26, 154 Hannibale antiquo savior 23, 22
- Harprias truces 26, 22 rapaces 26, 28
- haruspex exploret 18, 13
- hasta posita 4, 19 vendit opes reflexas 8, 498 in Threicia 8, 525 regit gradus 26, 483 surgens per nubila 35, 24 instar habet sylvae, ib. torta 35, 199 non utitur 37, 93 Achillea 39, 46 sub hasta venire 18, 210 haste animantur 10, 188 praemissae 20, 174 veteres micant 49, 38 in hastam porrigitur cornus 1, 122 hastam admittit 11, 15 plenam trahit rubiginis 15, 25 adamante gravem 20, 166 reponit 35, 144 hastis nixa juventus 15, 426 hastas fraternas 5, 162 undantes anguibus purpureis 5, 177 repudit turbine 7, 95 hastilibus indrem fustum 21, 352 consanguineis 45, 24
- hauriat Istrum 3, 184 hauriret flumina 2, 3 haurirent terram ac stagna radii 8, 64 hausi galeis Padum 26, 532 hausit praeccepta 7, 60 sensibus 17, 193 crucior 18, 483 hausimus flenda Suevis 15, 38 hausit cruorem 5, 406 hauseat ignes virginis 10, 1 insidias 18, 80 opes 26, 86 haurire bipennis Hebrum 20, 414 haustura virum ore profundo 36, 267
- haustu innitit 49, 31
- helcat caligine sensus 22, 133
- Hebrus pigrior torpuit 34, 18 percurritur 5, 290 extulit cornua 20, 165 Hebrus spumantis 3, 332 aquis 28, 108 cum fonte 37, 69 Hebro teste xxi, 22, xxvi, 524 Hebrum splendoribus ferit 1, 123 Odrysium 7, 147 haurire bipennis 20, 414
- Hecaerge metuenda feris 21, 253 promta 24, 308
- Hecate ternas variata figuras 33, 15 Hecaten citavi 3, 155
- Hector tractus rotis 21, 98
- Hectoreis manibus 39, 13
- hedera stringitur aesculus 14, 19 crinali florens 33, 17 hederæ ligant 21, 366 serpunt 35, 111 hederas viribus intorquens 22, 263 hederis victricibus 8, 609 virentem Coccyon 35, 352
- Helenen damnas 29, 148
- Heliadum rami 28, 164
- Helice torva miretur 17, 298
- Helicon felix 17, 272 hunc genuit 35, 131 Heliconis toto regno 40, 19 princeps 71, 13 Heliconia defensum pandite 4, 1 Helicone notior domus 17, 279
- Heliconia mella 29, 10 Nais 55, 1
- Hellespontiacis signis 18, 256
- Henna parens florum 35, 72 tua flores protulit 35, 289 genuit mugitibus 35, 8 Hennæ roseis convallibus 36, 85
- Hennara rura 36, 221 Hennæ Cereri 33, 122
- herba mollis panditur 3, 211 audax 49, 22 herbae surgunt 1, 116 per herbam reptares 29, 89 herbarum funestarum potestas 3, 151 herbis pallentes thalamos 1, 211 immortalibus 10, 158 herbas medicas 7, 62 Paonias 20, 12 per ter senas Itali graminis 26, 147 arentes eligit 44, 42 in herbas turget humus 35, 90 permanat lutor 36, 238 herbis Circæis xxii, 134, xxvi, 411 irriguis 22, 169 dira fugantibus 28, 327 electis 35, 127
- herbida velamina 5, 109
- herboso de vertice 35, 71
- Herculeus sudor 53, 4
- Herculeæ cervicæ 34, 17 Herculei nominis urbem 5, 292 lacerti 17, 301 aratri 49, 25 Herculeo rogo 7, 115 in ore 26, 377 Herculeum finem 7, 207 Herculeam cohortem 15, 418 Herculeis lacertis 26, 438 Herculeos actus 3, 284 Herculas palæstras 29, 171 aves 45, 5
- Herculis ora 3, 79 gloria 8, 132 arcu 18, 332 actus 34, 29 Herculi negatum cingulum 11, 38 Hercule sustentante polum 21, 143
- Hercyniæ sylvae viii, 451, xxi, 228, xxvi, 330
- heri innumeri 19, 29 heros Eutropii 18, 33
- herilis urna 1, 213 herile nomen 18, 478 herilem Dei vultum 44, 93 heriles sonos 8, 66 toros 12, 3 casus 36, 248
- Hermus flucet Eunuchio 18, 214 Nysæo palmitis felix 20, 172 mutatus palluit in pretium 24, 228 quas alit 35, 68 Hermi pretiosa ripa 1, 53 fontem 21, 232 Hermum exhauserit 3, 103
- Hesperia ausa tenebris emergere 26, 317 Hesperia regna defensa 5, 2 Hesperiam resurgere vidimus 1, 168 pervenit avus 15, 326 tueris 20, 537 suscipis 28, 91 gentibus undique cinctam 28, 340
- Hesperidum ramos 8, 38 hortis 21, 252 pomis 29, 177 Hesperidas fugant 24, 335
- Hesperius axis 5, 265 nunquam eris 19,

- 36 Hesperiae ora 26, 340 Hesperio de limine 8, 129 ab orbe 71, 4 Hesperis partibus 20, 124 terris 26, 501 Hesperias urbes 7, 66
- Hesperus renatus 9, 16 dilectus Veneri 11, 2 suus processerat 35, 361
- hiatus spurcos metetricis 75, 7 quis fulgura ducat 18, 6 obscurus discolor 49, 40 ad immanes Erubi 35, 259 torti serpentum 3, 66 vanos scopulis illidit 20, 431 patulos 21, 353 hiatum flammaram undantem 36, 395 hiatu hauriret flumina 2, 3 vacuo 5, 252 immenso discessit 35, 187 tali inclusa 36, 101
- hic: hoc vendit patriam 15, 267 hoc facinus 15, 399
- hinnitum ferro addidit 28, 573 hinnitu fugat stellas Aethon 8, 562 flagitat amnes 10, 292 superbo 17, 285 audito 35, 192
- Hippocrenæum fontem 101, 5
- Hippolyte securim languida poneret 11, 35 concidit 18, 333 Areton populata 35, 63
- Hippomenes trepidus 29, 169 hirsutus vultus 1, 214
- hirundo brumalis 18, 118
- Hispanas caperet urbes 21, 142 Hispana Tethys 17, 50 Hispanum fretum 15, 81 Oceanum 23, 8 Hispanis iubet 5, 155 Hispanos ad penates 20, 353
- Hispania proluit te notis undis 7, 177 patrem eduxit 8, 127 intexta Tagum 22, 230 necit 24, 53 tuis terris dignum 29, 50 dives equis, frugum facilis, pretiosa metallis 29, 54
- hispidus glacie Boreas 33, 71 hispida frons 1, 222 vestigia 10, 146 barba 35, 315
- hiulca nubes 1, 206 hiulcis nimbis 35, 230
- Homerus laudator 29, 141 parens vatum, princeps Heliconis 74, 13 non accusat 74, 15
- homini pateant furtum 36, 145 hominem exiit 15, 397 fateri 95, 6 subire 98, 11
- honestat vultus 21, 26
- honesti limes 17, 96 honesto parvo contentus 3, 200
- honoratus dies 1, 261
- Honiades parvus 10, 341 sorores 29, 131
- Honorius aderit 3, 372 visus 7, 180 absens juratur 8, 417 sentit arcum 10, 118 nutriet ignes 10, 258 formosus 14, 37 prosternet hostem 15, 205 caestro fusus 15, 327 decernet 15, 582
- major auctor 15, 499 clypeo hoc munus 22, 62 Istri proculcat colla 28, 648 pater 29, 96
- hones fixus procedit in omnes cognatos 1, 13 quaeretur velleribus 3, 385 dilatus 8, 169 dilapsus 15, 363 invitam vestigat 17, 7 repetitus 17, 116 alternus 18, 488 prodigiosus 19, 12 Bruti 20, 141 vilis 20, 322 fortunæ majoris 21, 41 percat 22, 314 patricius 25, 8 velat crinem 28, 163 hospes 28, 651 muralis cingit 29, 182 primus 29, 193 hunc mihi præponit 30, 6 pratorum 35, 128 nec confusus 36, 9 flammeus oris 36, 89 virginittatis 36, 280 nullus telluris 37, 19 igneus 44, 17 armati viduatur 101, 113 plebeius 49, 1 Siculus 50, 42 auctus 58, 5 floris 94, 2 honoris auctor 8, 579 proprii jaetator 21, 26 honori procerum 28, 556 honorem talem respueris 22, 180 defendis, quem fugis 22, 281 sublimem instituit 22, 325 honore prolahente 22, 283 aeterno veris 29, 7 minor 35, 38 matris 40, 23 divino coli 50, 2 honores ambitos a principe vendit 3, 180 assiduos explevit 17, 58 comitatur 17, 243 summos invasit 18, 156 suos inseret 18, 479 maculat 20, 561 invidit 22, 232 magnos calcet 24, 169 armorum 28, 639 commissos gessit 29, 191 veteres testor 101, 9 honorum caupo 18, 198 portus 22, 314 socium 28, 66 tabulas 31, 85
- hora onani 22, 399 nulla cessabitur 36, 317
- Horæ te scribing in floribus 1, 278 ubera prima dabant 29, 87
- horrea complerent 15, 55 mirantur 18, 408 ditiescant 22, 396
- horrescit parens 101, 45 quem nunc horrescis amabis 31, 138
- horret animus 15, 7 fasces 43, 4 apex capitis 83, 1 horrebat Ganges 3, 293 horrebat corpora setis 101, 109 horruit te Atlas 34, 46 Orion 35, 191 horrere situ 36, 37
- horribilis Metus 1, 78
- horridior Scythis 11, 25
- horrificant mentes 26, 259
- horrisonis dictis 3, 85
- horror exanguis 5, 130 ligneus 10, 191 nominis 15, 384 notus 18, 512 sibi factorum conscius 20, 503 prævius 26, 294 servilis 26, 372 concepit præcordia, ib. sacer 28, 33 Martius 35, 146 quis pro genitis 36, 307 metuendus emicat 46, 20 animosus 50,

- 13 horrorem præberet 18, 122
hortator avus 15, 368
hortatur ministros 3, 341 cornipedem
21, 357 natos in prælia 37, 13 hortan-
tantes Deos 26, 544 hortati Superi
nunquam certius 8, 171
hortis Hesperidum 21, 251 hortos cro-
ceis rorantes ignibus 22, 467 suos
vinci 35, 80
Hosius armatur 20, 416 satellites 20, 559
Hosio subnixæ 20, 346
hospes utitur regionibus 21, 155 Epi-
daurios 21, 171 honos 28, 651 mo-
bilis 52, 6 hospite cæso 18, 160
magno 26, 356
hostia cecidit 18, 162
hostilis fiducia 21, 343 hostile nihil me-
tuens 22, 187
hostis gaudet 18, 212 turpior 18, 501
quærendus 20, 151 callidus 26, 613
medius 28, 456 ripis munitior 28,
481 hosti canto 7, 90 gravius 15, 388
per hostem medicina contigit 39, 48
quod in hostem respuit 15, 277 hos-
tem impellens 1, 73 eorum sibi non
abnuat 5, 72 perculit 15, 16 com-
munem 15, 205 muniri robore 22, 96
aspice 26, 77 deiecerit 26, 164 ca-
surum 26, 259 præstructum 26, 286
suspensum rapturi 28, 568 in secu-
rum 35, 163 imbellem prosternis 101,
96 hoste propinquo 5, 171 nullo cir-
cumdatus 15, 100 detecto 15, 248
fuso 21, 73 socius suspensor 28, 309
ab uno 31, 40 hostes in fidos 5, 133
confertos 17, 195 sic punire solent
20, 219 mittit 20, 574 armis vincit
22, 45 Europæ Libyæque 28, 104
animo subjugat 28, 249 in æthera
protulit 37, 5 ad depellendos 37, 102
hostibus fraternis 15, 312 instantibus
36, 421 pepereit 39, 20
huc usque minatus hærebat 3, 267
humani mundi 44, 10 humanum modum
24, 46
humectat Cinyps 21, 251 Lucifer agros
35, 121 humectant fræna 33, 181
humentes noctis equos 15, 213 humen-
tibus antris 36, 5 oculis 28, 266
humæris vectura curules 8, 13 ægris 15,
23 subegi terras pontumque 15, 114
puerilibus 26, 495 fuleite molem 26,
572 ex humæris dependet amictus
88, 1 humeros acclines 1, 115 graves
velat 1, 221 objeceris 3, 274 Diana
10, 270 habiles armis 22, 365 latos
palla tegit 28, 165 fortes 28, 562
astra tuos frustrarunt 34, 48 Giganteos
37, 71
humescant imbribus Hædi 15, 497
humida semita 35, 100 limina 44, 4
regia 1, 265 flammæ regio 49, 17
humilis gressus 3, 36 humilem metum
26, 53 humili nihil asperius 18, 181
sub iudice 21, 362 humiles prædas
22, 22 trepidant 24, 105 respice 39,
33
humor defluat 20, 16 late pervius 35,
115 subreptit crinibus 36, 251 malus
exuberat 49, 95 opacus 59, 4 humo-
res madidos rapit 17, 34
humus sensit 20, 171 turget in herbas
35, 90 humo vix ima tolluntur alæ
44, 40 humum hanc tenebo 26, 531
erine verris 29, 225 sulcatam fecun-
dat 33, 186 sterilem 49, 19
Humorum opem laturus 3, 321 (de-
scriptio), ib. Humis turpibus 5, 270
Hyacinthe, te merens 35, 131
hyacinthi cœcula 8, 588 rupe 10, 89
hyacinthis renidentes galeas 22, 90
Hyas nimbose 15, 497 Hyades germa-
næ 28, 174
hybernacula non enervent manus 8, 322
hybernus vortex 3, 269 hyberna æquora
17, 191 hyberno annæ 35, 199
Hybla fertilis 35, 79
Hyblaes cœnex 28, 260 Hyblaem thy-
mum 35, 125 Hyblaes favos 14, 8
Hydaspeis geminis 7, 4
Hydaspes pondus tribuit 8, 601 famulus
ditavit 17, 29 odoratus 35, 82 faci-
lus lucebit 36, 325 condet lucem 41,
13 Hydaspen turbet 1, 80 auriferum
5, 213
hydra virens 3, 290 cæsa 8, 254 hydræ
vis 3, 296 crescere non profuit 34,
41 hydram serpentibus armes 101,
40
hydram innexit pedibus 15, 469 hydri
epulentur cædibus 3, 362 morientes
17, 169 hydros obstantes reppulit 3,
42 pectebat 20, 111 torvos circum-
linit auro 22, 137 hydri fontibus cri-
nita 33, 39 Gorgoneis 35, 225
hyemare sub axe 20, 413
hyems atra lumen tenebris involverat 8,
173 incipiens redimitur arcu 35, 99
dura 61, 4 solers lusit 56, 3 tristis
47, 27 turbida spargit armenta 26,
409 tendit vestire gelu Hamum 26,
167 rerum 26, 152 frigore torpens
1, 269 vestita nives, aspera ventis,
calefacta Noto 1, 270 variis explo-
ravat procellis 8, 421 veniens indixit
15, 16 nos tradat ad bellum 15, 490
feriens juga fluctu 21, 176 anceps
21, 283 hycinis memor 26, 323 hy-

- emes dabunt Nilum 1, 169 armatas fundit 7, 97 bis senas torquent 15, 154 diras lapidum 18, 4 Edonas 21, 123 Ægeas 32, 12 tot ruerint 44, 28 proprias per viscera duxit 46, 7 construxit 59, 5 secretas 60, 6
 Hymen ni prohiberet 10, 312 festus 40, 2
 Hymenæus insonat 35, 230 Hymenæon poscit 31, 29
 Hymenæus quantus feretur 8, 619 felix strepuit 9, 21 Cythereia sub juga adegit 29, 120 vix hæc 31, 99 cœlo canendus 36, 410 Hymenæum poscit Amores 31, 30 Musa genitum 31, 31 Hymenæe faces elige 10, 202
 Hypanin fascis cinxere 28, 337
 Hyperborci soli 40, 8 Hyperboreo sidere 5, 210 Hyperboreis pruinis 24, 256 Hyperboreas undas 7, 56 aras 28, 26
 Hyperionio de semine 35, 44,
 Hypographa quid 41, 23
 Hyrcana bellua 3, 227 matre 36, 263
 Hyrcanas opes 7, 35
 Hystrix cognitus 45, 4

 I
 Iacchus lenis procedit 33, 16 crinali florens edera, ib.
 jaces miserande 20, 460 jacet sub armis 18, 323 jacemus insultandi 15, 378 jacent pueri 31, 11 jaceat probitas 22, 130 sopore 47, 41 jacebat cervix 36, 246 jacuit telis 10, 112 Creta Metello 18, 218 mucrone suorum 21, 243 jacuere Franci 21, 190 jacebo deserta melius 15, 149 jacebunt telis 11, 13 jacenti concede 39, 11 latentes oculi 15, 21 ignavosque putas 33, 96
 Jacobs dux 77, 2, 14
 jactator inmodicus honoris 21, 26
 jactas aluisse 1, 236 jactat sua concedi 15, 71 se Rhætia 26, 331 se arbor 36, 344 jactet se minus 29, 43 se vertice meo conceptum 36, 59 jactent se alii 17, 230 jactaret prælia 28, 400 jactare se parem 1, 20 solebat 21, 349 jactantem labores 18, 103 jactantior annus 8, 2 gloria splendet 26, 587 jactatur vento et unda 28, 139 jactatum exprobrare soles quod tribuas 22, 157 jactata fulmina 26, 509
 jactura lateat 18, 36 levis xx, 118. xxi, 298
 jactus (telorum) impendere 45, 31 jactibus crebris 45, 18
 jaculabile nulli deo telum 20, 167
 jaculatur tædas 28, 329 jaculentur sidera crines 15, 496 sese in auras 17, 320 jaculata pilam 29, 144
 jaculum torquere 10, 6 movet 15, 438 vibrans 26, 464 Parthi 35, 200 quæreret 37, 102 in jaculum mutat 78, 1 jaculi vicem implevit 20, 451 jaculis quæ vires 8, 527 obtexitur æer 21, 258
 Janiculo quæsiit 18, 443
 janitor turbidus Orci 3, 295 ingens 33, 86
 janna pulsatur 18, 93 nulla patet 35, 170
 januarum crepitus, malum omen 35, 7
 Janus vetat 18, 319 bella premens 28, 638 Janum pax ligat 22, 287
 Japetionidas finxisse 20, 491
 jaspide multa 8, 591 surgunt limina 10, 90 viridi 28, 526 tereti nodantur vestes 35, 40
 Iberia nescit Maurum 21, 19 contulit vectigal 29, 63
 Iberus dives 17, 53 Iberi audiant 12, 17 Iberos extremos 52, 21
 Iberus fulgor 8, 587 Iberi torrentis 10, 40 Ibera domus 8, 20 Iberæ Tethyos 36, 319 Iberam progeniem 22, 236
 Iberos fluvios 1, 48 nostros æquus modereris 8, 393 in extremos 24, 147 per campos 73, 3 Iberis primis 3, 293 mixtis 21, 155 terris 29, 114 Iberas segetes 18, 407 speluncas 24, 309
 Icarium pelagus 20, 265
 ictus lapidosos grandinis 26, 240 ictum jussu 8, 529 fulminis 36, 60 certum destinat 45, 32 in ictum libratur 35, 226 ictu labentibus 8, 55 grato 8, 615 populeo 10, 67 sub dubio 15, 212 sub uno 18, 50 crebro 20, 450 vomeris 33, 196 forti 35, 182 crebro contunditur 36, 427 uno 37, 82 ictibus alternis 21, 282
 Idæis ab antris 8, 197 Idæos leones 36, 49
 Ida ab Cretæa 24, 251 paverit feras 54, 8 Idæ gelidæ 20, 279 montibus 21, 264 in vallibus 35, 267 rupibus 36, 371
 Idam mutasti 15, 118 dissipat ignis 101, 130
 Idalium jubar 14, 1 Idalia acu 35, 16 Idaliæ sorores 10, 101 famulæ 31, 8
 Ide horruit 10, 18 bacchatur ululatibus 33, 205 Iden attigit 33, 199 cum nec dum absconderit 36, 140

- idem. eadem sorori delubra tenens 22, 30
 jecur : in jecur cupido recessit 8, 249
 jejuna aristæ 18, 116 jejunas fauces 43, 5
 Ierne glacialis 8, 33 Iernen movit 22, 251
 ignara reverti 20, 430 ignarum doceas Parnassia vatem 1, 71
 ignava contagia 18, 490 pietas 26, 306
 ignavi avi 36, 21 ignavo tantum licuisse nocenti 5, 198 muro 17, 155 ignavos jacentesque putas 33, 97 ignavas sagittas 7, 21
 ignavia fluxit in enses 20, 563
 ignescunt nares 8, 517 ignescere spumis frana 5, 175 stimulus Phœbi 20, 46
 igneus horror 10, 191 honos 44, 17 ardor 45, 7 ignea juvenus 1, 155 ales 22, 419 Britomartis 24, 251 igneæ formæ 11, 5
 ignifluo in orbe 101, 127 ignifluis cavernis 7, 195 ignifluos flatus 101, 137
 ignis roseus 1, 5 alienus 3, 9 populatur aristas 5, 41 hospes plagis alieni temporis enicuit 8, 188 solitus frontem circumfluit 22, 328 solveret massas 21, 234 medius 44, 71 dissipat Idam 101, 130 ignem commoti pectoris nutrit 3, 181 occiduum 7, 180 fecundum corporis 18, 49 sacratum 21, 59 in exiguum vanescere 26, 248 tenebram despuat 35, 52 igni sanantur 20, 14 et ferro bacchatus 26, 156 infecerat pudor genas 31, 11 splendentior clypeus 37, 77 igne pepulerunt leonem 5, 251 citato 17, 328 hoc memit 18, 445 propinquo 21, 124 vario lapidum 22, 92 torvo 22, 460 fulmineo 26, 231 absumti 26, 610 metalli 28, 51 placido suspirant pharetræ 31, 12 sanguineo 33, 231 compresso 36, 396 blando temperat 48, 48 offenso 49, 14 vago 49, 62 ab Phrygio raptus 50, 38 furente 50, 46 ignes exploratores 6, 11 maris Sidonii 8, 599 virginis insolitos 10, 1 dilatos 10, 258 fulmineos 18, 12 sparserat 20, 33 mariti 21, 121 primos disceret 22, 74 sævos prospicimus 26, 45 divini volant 26, 510 oculorum 36, 47 ne deficerent 36, 400 inocciduos inopitosque, ib. nostros fastidi 41, 17 in medios 50, 29 illicitos fovet 62, 4 ignibus adversis flagaverit orbis 1, 24 reliquit 20, 579 crœcis 22, 467 a subjectis 45, 58 contentis 49, 22
 ignobile vibrans jaculum 26, 464
 ignominia vacaret 18, 235
 ignorantia placet 8, 210
 ignorat dicere 10, 186
 ignoscat placidus 74, 19 ignoscant senio 20, 369 ignovit Achilles 39, 13 ignoscere misero 26, 91 ignovisse velis 22, 18
 ignota sub nube 1, 33 ignotum diem 99, 10
 illex Pyrenæa 24, 313 plena favis 35, 109 ilice sub densa 28, 518 ilices per altas 11, 10 illicibus nigris 3, 337
 Iliæ uxor Tiberini (Rhea) 1, 225
 ilibus semiferis 37, 81
 ilicet deserit 1, 211 addidit munera toris 40, 29
 iliguis domibus 24, 323
 illabitur antennis 24, 367 Ætnæ jugis 36, 330
 illecebris capitur 3, 164 dolosis 22, 137 auri 28, 605 ferrum tenetur 48, 57 illecebras mariti 33, 36
 illicitus eruo 3, 78 illicitum duxisse nihil 5, 320
 illidit hiatus scopulis 20, 431 illidens tellure dracones 104, 59 illidi cantibus 33, 255 illisa unda 3, 272
 illudere campis 33, 219 illusa vocabela fati dubiis 26, 557
 illuminat currus 35, 226
 illustrat Crassum 18, 503 Celanas 20, 258 te avus 29, 40 gloria 50, 39 illustrant flammæ cœlestes tua omnia 8, 196 illustrare spectacula 24, 240
 illuxit regia mensis 1, 265 illuxere faces 33, 272
 Illyrici littoris 7, 119 Illyrico orbi 17, 202 Illyricis damnis v, 201, xv, 453 stragibus 20, 111 tributis 22, 207 equitatis 29, 62 Illyricos sinus 1, 60 fines 5, 161 Illyricas per urbes 28, 92
 Illyricum peteres 21, 172 Illyrici jura 26, 535 Illyrico præsidet 20, 216
 Illyricum quid comprehenderit 5, 201
 imago inolevit vitis 5, 505 pallida 18, 122 vivida Martis 26, 468 me lusit 27, 21 peregrina juris 28, 7 vernantori regalis 29, 93 lucis extrema 36, 444 pelagi 49, 27 imagine certa dignantur senios 22, 217 sub pugna læta 28, 638 vitæ forma 36, 268
 imbellem Oronten 5, 35 Rhenum 21, 20 imbelles epulas 7, 80 ad signa ministros 8, 338
 imber decolor nasci 20, 41 flammeus decidit 28, 312 imbrem hastilibus fustum 21, 352 imbre largior 1, 43 prærupto 22, 462 peresa pars 44, 34 circumfuso 47, 26 imbri assiduo noc-

- tem fœdaverit 28, 538 imbres densos
collegerat Notus 8, 173 optantur 24,
56 auratos 24, 226 largos rosarum 31,
118 colligit 35, 309 serenos 47, 5
imbribus frons manat 1, 223 largis ora
madescent 36, 311 totis bruma rigeret
101, 66
imbriferam noctem 74, 3
imbuit quicquid Sol 8, 389 imbutam
flaminis iram 8, 212
imitatur zonas Olympi 24, 135 imitari
mores humanos 28, 514 imitata viros
terrigenas 35, 167
immane tropæum 10, 117 immanibus
stimulis 15, 349 immanius hydrys 3,
89
immemor propriæ salutis 28, 468 natæ
36, 98 uterus 36, 427
immenso principe rerum 8, 23
immergere truncis plantas 7, 76 immersa
cuore 1, 111 immersum fibris nefas
18, 13
immeritas pinnas 36, 139
imminet ultor 3, 370
immitis tactu et haustu 49, 31
immittere fluvios ripis 3, 64 iratum po-
pulis fratrem 15, 141
immobilis hæret Terminus 20, 292
immoritur arboris trunco 18, 118
immortales Molossi 24, 293 immortalibus
herbis 10, 158
immota argumenta 20, 77 moratur 36,
194
immunis clade 22, 201 sit regio nulla
33, 223 rivus 60, 1 immunes oculi nube
soporis 21, 310 immunia leti oppida
35, 358
impacata quies pelagi 3, 71
impar moribus 3, 297 pugnae 8, 365
tristibus 26, 117
impatiens sui 3, 32 remeare leo 5, 253
vomere 15, 150
impavidus sui horror 50, 14
impedit axem serpentibus 35, 161 vis
improba ferri 36, 110
impegit vagos 26, 173
impellis chordas 101, 17 impellit totis
viribus 36, 379 impulit cunctantem
querelis 28, 360 timor 28, 419 ense
33, 208 dies fluctus 35, 1 cuspide
montes 35, 182 impulerit me tumor
39, 7 impellere causæ poterunt 20,
154 impellens viribus hostem 1, 73
impellitur æstu 5, 114 impulsus plausi-
bus colles 1, 176
impendet, mihi lectum 15, 102 impen-
dientia non vitant 20, 499
impendit amorem pignoribus 29, 112
impendere jactus 45, 31 impensi De-
- cii 18, 451 impensa mariti fati femina
26, 439
impensas profundas 21, 224
imperat bellaturo 24, 86 de me 29, 102
imperet Deis 3, 149
imperfecto rigore 56, 3
imperia Manliana 8, 403
imperiola Fames 3, 31 quies 17, 241
imperiolor Gelonis 11, 3
imperium sanguine quæsitum, sanguine
servatum 5, 50 contexuit 5, 52 revelli
juvat 5, 206 sero datum 7, 87 recepit
currus 8, 69 reituum commodat 15,
283 sequatur remos 15, 463 æstinat
16, 18 sumsit te 17, 49 perdidit 19,
22 lacerum 21, 283 gubernes 22, 72
fundit in omnes 24, 137 legesque Jovi
placerent 28, 150 a suis sedibus errat
28, 408 sufflere tyranni 101, 85 impe-
rii lux illa fuit 8, 182 tanti per orbem
consors 10, 277 institor 18, 198 a
fronte recedant 18, 423 memor 20,
126 fræna reguntur 24, 10 custos 24,
206 labantis molem xxvi, 572. xxxvi, 56
sidus 28, 23 fata 28, 591 præsens
genius 28, 612 in usus 29, 59 vires
31, 87 imperio feta domus 12, 20 fra-
terno 20, 517 ducem prospiceret 21,
71 assuesceret 28, 76 vinci majore 35,
236 nexas, vagas (mulas) 51, 2 im-
peris paruit 26, 396 unius se tradunt
29, 206
impervia ratibus Thule 7, 53 menti 22,
424 famæ regio 31, 63
impetus junxit currum 1, 78 lucis pro-
digus arsit 5, 184 acrior arsit 15, 480
ducis 21, 200 excessit Zephyros 28,
476 inanis vanescit 33, 75 Austri 35,
200 iræ 39, 1
impexam frontem 35, 359
impiger ire vias 3, 241
impious Jupiter 36, 326 impia Tartara 35,
334
implacabilis obstes 22, 19
implacidas curas 33, 110
imples patrias galeas 8, 520 implet ga-
leam 36, 219 me Apollo 81, 4 im-
pleat prælia 20, 82 implet vice
nostras 28, 433 implessent sinus venti
100, 6 implere jussa 101, 43
implicat galeæ lacertos 48, 35 implicuere
mora 50, 8 implicitus limo 20, 442
implorat nomen tuum 8, 449 opem 34,
6 Deas 35, 205 juvenos 36, 169
Pæana 37, 125 implorant patrem 20,
514
implumem volatum 94, 3
imponit habenis 17, 13 imponere rebus
31, 75

- importuna petebat 26, 288
 improbus Triton 29, 126 improbe sudas
 10, 112 improba posco 1, 158 Me-
 gara 3, 71 gestu species 10, 321
 impam perentans agida (Minervæ) 8,
 163 nunquam murmura venere 21,
 338 cadunt 31, 114 cometen nun-
 quam spectatum 26, 243 cometen non
 vident 33, 233 fremant leones 35,
 213 repant vigorem 49, 99
 in auro formantur 1, 98 in galca potare
 (pro ex) 7, 19 in leges ludit 18, 230
 inaccessum Veneti pectus 33, 221
 inaccessos montes 26, 322
 Inachides traxere phalanges 15, 407
 Inachus Perseus 3, 278 Inachiis tem-
 plis 1, 196 ab Argis 34, 9
 inani animo 26, 381 ratione 17, 11 per
 inane 1, 207 magnum 3, 17 immensum
 xvii, 80, xxxv, 281 tulere 40, 9 ina-
 ne quicquid nutrit 18, 356 rupis 49,
 80 inanes cibos 3, 205 animos 37, 36
 inania verbera 3, 45 per cæli 18, 375
 Inarimen subit 27, 18 rupit 36, 181
 inaugurat annum 28, 12
 inausum restaret 18, 235
 incanduit stimulis invidiæ 3, 25 ore ru-
 bor 10, 8 æther 33, 250
 incassum meditare exitum 5, 302 objicit
 signa 26, 614
 incedit principe major 15, 195 furiam
 leo 26, 326
 incendia fida 17, 330 fumant 18, 243
 tanta miscemte 26, 115 perbackata
 domos 26, 212 nutrit 33, 163 flumit
 vultu 35, 316 perstatuta novas vires
 41, 47 inferna inunt 49, 71 sava
 monstret 50, 9
 incendit anictus glaucos 28, 167 incen-
 dor amoris telis 90, 1 incensa omnia
 videt 5, 71 incensas arenas 6, 241
 incepta secundat 22, 361 ab inceptis
 repulit 18, 512
 incertus casus 3, 3 incerta perula 15,
 178 vibrat securim 35, 357 incerto
 æstus 8, 226 incertus undis 3, 91
 incessant nomina fastos 17, 267 inces-
 tare vias 20, 77 veniens lunare jubar 26,
 238 cælum 35, 217
 incestus amor praeda 3, 221 incesto seni
 8, 315 incestis Titanibus 33, 66 in-
 cestos somnos 15, 416
 inchoat ore 1, 235 vias 36, 406
 incidunt sæcula 26, 266
 incipe torquere laborem 1, 268
 incitat undas 28, 458 incitet ardor 22,
 266
 inclanante Christo 99, 11
 inclementia maris 26, 210 cæli 28, 415
 diræ formæ 33, 82
 inclinat jubar leo 5, 255 pateram 21, 62
 canitem 22, 113 populo regale cul-
 men 28, 64 faces 36, 442 inclinant
 sylvas 33, 206
 includit pascua gyro 5, 126 inclusa ira
 3, 11 hiatu 36, 102 inclusum utero
 95, 7
 incoctum metallum 33, 241
 incolæ ferbat 28, 287 menses mirabitur
 33, 198 terræne marisne? 36, 431
 Rubiconis 43, 2
 incoinitatus ferar 5, 167 adit ripas 8,
 111
 incontinæ pulchroque tamen 21, 245 in-
 comtos ramos 36, 77
 inconcussa sacraria 8, 256
 inconfusus recursus 28, 623
 inconsultus ne quid agas 22, 108 incon-
 sulti recessus 28, 29
 increpat Nymphas 36, 5 his vocibus
 omnes 36, 292
 incude Sicula 7, 192 incudes streperet
 22, 176 incendibus gemunt 20, 71
 inculta sæcula 22, 198
 incumbit studiis 17, 65 incumbunt pa-
 tribus Naides 36, 16 dracones 101, 30
 incubat Auster 29, 203 incuberet
 Austro 24, 71 aura 100, 5 incubuit
 flamma salictis 39, 38 incumbere B-
 thynis 20, 467 incumbens ferro 29,
 153
 incursu unius tremuit 21, 216
 incusare querelis falsis 28, 429
 incustodita domus 36, 46 incustoditam
 ripam 26, 429
 indagine immensa 3, 376
 indecetes terpebinus 3, 58 expensæ 22,
 115
 indefessa comes 28, 690
 India metas intelit 15, 456 te ditet 18,
 225 pargitur 18, 357 levat aquare
 solem 29, 52 spatiosior redditur 39, 19
 indicio fuit 21, 96 Polonis 28, 472 natæ
 reperta 36, 52 indicia dispersa viarum
 36, 441
 indicit bellum 3, 69 mores severos 29,
 128 indicat numerus defectum 17, 130
 indixit hinc hostem 15, 16
 indictum a vate relinquere 49, 9
 indigena habitus 28, 8 nimbos 33, 161
 fluvios 1, 251
 indigesta coma 31, 28
 Indigetes merent 15, 131
 indignari venatur 3, 258 indignantes
 vestigia arenas 36, 385 indignata tegi
 1, 37
 indignum partu timorem 101, 52
 indiscreta feris vita 36, 45
 indociis flecti 33, 69 rerum 52, 9 indo-
 ciles comas 35, 31

- indolis magnæ vestigia 8, 371 indole
cruda 7, 43
indoluit genitrix 20, 287
indomitus Mavors 1, 17 indomitum nihil
pio 8, 100 solibus rigorem 58, 1 in-
domitam artem 46, 1 indomitas leuibus
18, 84
induit sese annus auspiciis regalibus 8, 1
annos moribus 24, 121 parvum trium-
phis 28, 68 hospes honos annum 28,
651 rosas splendore 35, 92 pampinus
ulmos 35, 111 induc mente patrem 7,
157 induat te messibus 1, 274 inducet
floribus 21, 87 induitur habitura
Dianæ 36, 217 induta sinus carbascos
20, 183 indutos chalybem equites 28,
569
indulgentia veris 10, 55
indulget spatio 10, 249 indulgete aspec-
tum 36, 302 indulgere desidiis 1, 152
dies theatris 20, 87 indulgentem dapi-
bus 22, 114
Indus niger i, 170, xxi, 158 ebur dabit
7, 210 lupis 8, 585 odor 11, 98 fœ-
dera petere 28, 415 scrutatur 48, 15
Indum bibissent 20, 102 Indorum
stagna 5, 212 spoliis 10, 217 Indos
proterat cuspidē 3, 371 per extremos
8, 257 astringunt Manades 8, 609
trepidus 15, 20 trans Indos 44, 2 ab
Indis se prodit Zephyrus 26, 58 In-
dis ab coloratis 20, 331 tela vibran-
tibus 21, 266 domitis 21, 62 nigris 52,
17 Indis amibus 24, 349
industria ornatur 17, 263 sollers 31, 92
vita 15, 11 audax 68, 11
inemptus favor 28, 607 inempta salus 19,
70 inemptas dapes 3, 296
inermis dextra 1, 28 plus egit 21, 17
necavit serpentes 101, 61 inermi limite
22, 186
iners fuga 3, 268 turba 22, 79 inertes
somnos 7, 41
inertia pigrius erat 18, 420 probatius
nomen subit 20, 207 nutrit 20, 580
surgat divitiis 22, 130 inesset nullus
rektor 3, 2
inexhaustus motus 1, 2
inexpertum opus 18, 165
infamat montes 15, 513
infans ambitus ignis angustior 8, 151 tibi
creditus 10, 41 discolor 15, 193 ore
ferens patrem 22, 347 infantem com-
misit alendum 28, 583 infantes anhe-
los 35, 47 infantum novi vultus 20,
42
infantia linguæ 29, 103
infausto lumine 33, 40
infecit radios 3, 130 infecerat ira oculos
26, 585 pudor igni genas 31, 44 nec
ignes oculorum 36, 87 infecti notis 1,
215 ostro 1, 261 infecto celo 3, 304
inferiis gens tota datur 21, 101 inferias
dedit manibus 8, 96
inferior Junone 36, 118
inferni raptoris 33, 1 inferno orbi 35, 361
infernae sorores 3, 27
infert se moribus 17, 121 infertet signa
23, 10 intulit iram paci 8, 114 signa
Oceano 29, 11 damna 50, 15 intulerit
Ponius 21, 103 intulerat senectutem
28, 521 inferre minas 3, 306
infestare pecus 36, 167
infida mens 18, 129
infuit Jupiter 37, 52
inflammaret amorem 7, 51 inflammata
manus pretio 21, 293
inflare buxos 36, 130 inflatus anhelat 18,
259
inflexit soceros 40, 45 inflectere sensus
humanos 8, 300 inflectere penes nos-
tris 28, 276 inflexo cornu 33, 228
inloruit arcibus pristina ætas 21, 124
infecunda viscera 33, 125
informat equos 28, 522 informatura la-
bore tedas 36, 334
infractis cornibus 21, 221
infringuit vox 5, 385 partibus cedentibus
8, 112
infundit animo virus 20, 188 fœdera 48,
40
ingeminat crimen 3, 181 splendore diem
7, 136 flores 36, 222 ingeminant noc-
tes timorem 36, 70 ingemunt mira-
cula 26, 21
ingenuit Rhannusia 26, 637 quis non
18, 116
ingeniosa egestas 36, 31
ingenium immane scelerum 5, 142 Ve-
neris 19, 60 mobile 22, 10 atrox se
non deficit 28, 229 fluat 41, 9 quod
vos vivit 57, 3 ingenii docta facul-
tas 8, 516 fluctus 17, 63 ingenio tur-
bur 10, 315 quidlibet subigit 18, 367
geminant vera 20, 474 varie canes
24, 298 minuit favorem 25, 11 rapido
prævenit 3, 110 loci 33, 110 pectinis
35, 41 utitur 16, 9 loquax timor 26,
227 ingeniis patuit campus 17, 262
teneris 20, 180 felicibus 22, 127 ho-
minum florescite 22, 457 tuis 28, 493
ingentia pereunt brevibus fati 5, 49 fac-
ta 21, 38 ingentibus animis 26, 584
ingerit truculentos ursi 5, 483 nobis
maritum 15, 193 jubar herbis 22, 469
Venus campos 36, 221 ingerat obses
probra 28, 213 ingesta sopori facies
36, 81 ingestio luctu 39, 32 ingestum

- respuit 31, 77
 inglorius consumis 3, 141 supposuit ar-
 mos 15, 361 eat 26, 78
 ingluviem profundam 20, 333
 ingrati non subiturus onus 42, 12 in-
 gratum iter 20, 191
 ingredior turbam 101, 7 ingrederere de-
 corus 28, 372
 ingressus fortunatos 28, 269
 ingrueret bellica nubes 29, 197
 inguinis reliquum 18, 280
 inhonorus populus 15, 99
 inhorruit nemus 1, 125
 inhospita saxa Cynthi 8, 137 saxa Cyr-
 ni 26, 218
 iniecit faucibus 36, 394
 ini prius 8, 344
 iniquus mons 5, 32 iniquos premit 26,
 512
 inguia felix 8, 618 cresceret 18, 119 fit
 ducibus 18, 475 atrox 26, 390
 injussæ manus pectora tundunt 36, 129
 injusta recidat 17, 98 largiri 22, 104
 innata rabies 3, 48
 innuat leonæ 10, 164
 innectit moras 3, 315 innectunt colla
 catenis 22, 374 innexuit pedibus hy-
 drum 15, 469 æthera limo 20, 493 ha-
 mis 22, 138 innectite colla lacertis 35,
 369 innectere retia lustris 35, 241
 fraudes 101, 36 innectens te membris
 nudis 29, 88 innexus arundine comas
 28, 378 innexis ramis 36, 334
 innocuus apex 8, 194 innocuæ navis 26,
 12 aves 35, 349
 innoxia bruma 26, 223
 innumeras hominum catervas 1, 44
 innupta Minerva 1, 84 mater 95, 8
 innocidni Triones 37, 11 innociduos ig-
 nes 36, 401
 inoffensum omen 28, 14 inoffensam vo-
 cem 17, 217 inoffensus visus 35, 116
 inolevit vitulis 5, 505 penitus totis medul-
 lis 28, 78
 inopinus utrumque perculit 8, 102 ino-
 pino tranite 5, 29
 inops semper quicumque cupit 3, 200
 pecudum 5, 40 exigua telluris 5, 452
 nullus adeo 18, 227
 inquinat omnes 18, 481
 insanæ quadrigæ 8, 63 insani fremitus 3,
 75 insanum proclamat 18, 318
 insania vulgi cadat 17, 248
 Insanos montes 15, 513
 inscribitur aër 15, 478 inscripta facies 20,
 344 inscripti nomen dentes 24, 348
 insedit Græcia portus 20, 216 cervice
 24, 351
 inscit se omnibus actis 22, 32 inseret
 honores 18, 480 insere te chorcis 10,
 337 inserta galeæ oscula 29, 216
 inserpere murmur arenis 33, 256
 insidiator oberrat 22, 120
 insidiis flectetur 3, 115 frustra tentatis
 15, 393 circumdedit 28, 306 insidias
 bilingues 15, 285 hauserat 18, 80 re-
 tegunt 22, 214 Superum 36, 200 pel-
 licis 101, 47
 insidiosa murmura 22, 49
 insignia nostra timeant 1, 162 Romana
 18, 461 trabearum 22, 218 famæ 26,
 107 insignibus raptis 8, 83 propriis
 10, 327
 insignia unde habeant illa galearum et
 sentorum ornamenta laciniosa 5, 356
 insignibat acu 33, 247
 iustitit campo 3, 349
 insinuanda labris animisque litera 41,
 22
 insipiens non noverat 10, 4
 insistere fontem 101, 5 institit sol medio
 axi 36, 234
 insolitæ tigris 24, 369
 insomnia Pharius 80, 2 insomnia curæ
 3, 38 insomnia videt 19, 39
 insons spiritus 98, 27
 insonuit verbere signa 28, 625 insonet
 vox 14, 35
 insopitis tractibus 26, 22 insopitos ignes
 36, 401
 inspectis astris 8, 146
 instabilem Symplegada 20, 30 instabiles
 Symplegades 3, 173 Deos 5, 441
 instar tropæi 24, 97 habet sylvæ hasta
 35, 25
 instat cansis fallacibus 3, 238 mihi cum
 querelis 36, 33 quod instat serum
 creditur 20, 53 institit sol medio axi
 36, 234
 instaurat rates 15, 417 instaurasset pug-
 nam 26, 597 instaurare vias 1, 10
 dapes nectare 36, 216
 instigat euntes dictis 26, 559
 institor imperii 18, 198
 instituit honorem 22, 325 sic illum pa-
 rentis pietas 28, 554
 instrepis dentibus 17, 223
 instruit patientia 22, 106 belloque viæ-
 que 26, 551 arma 28, 217 instruxit
 nova membra per labores 7, 42 in-
 structa legione 26, 596
 insudant tonsis 24, 364
 insueta dabis 1, 159
 insula amica 1, 189 procumbens in
 Tybri 1, 226 tremebat 3, 292 figurat
 se in speciem plantæ 15, 508 læta
 choris 19, 63 Tiberina 24, 173 latrat
 fluctibus 31, 61 fundo vellitur 33, 156

- tremefacta nutat 36, 236 deserit
 equor 37, 63 summo recessu ingenti
 86, 2
 insultat mihi justitia 3, 56 insultet jugulo
 39, 22 insultant gentes 20, 561 pro-
 fugo 28, 199 insultaret Maurus 21,
 383 insultate mihi 36, 328 insultare
 jacenti 8, 111
 insuperabile rerum caput 15, 459
 intactus vitio rigor 1, 41 intactam cri-
 mine 20, 128
 integer equitum catervis 28, 285
 intemerata stagna 33, 112 intemera-
 rum fratrum 22, 87
 intendit ad oscula turres 33, 211 inten-
 dunt spicula 31, 20 intendere populis
 letum 3, 88 thalamis carmen 8, 649
 intento cornu 35, 206
 interceptum volatum 26, 265 interceptas
 artes 36, 156
 intercesa dies 1, 172
 intereunt mentes 8, 234
 interficit ternas animas 37, 82
 interfuit urbes 1, 227
 interfusa Styx 33, 23
 interjacet tellus 5, 39 Oceanum 21, 215
 interior plaga 21, 250
 interitum fratris 37, 101
 interlabentibus annis 15, 346
 interlucet seges 18, 116
 interluit aequore montes 33, 143
 intermicat Plaustrum rara Arctos 1, 26
 aurum squamis 33, 183
 internigrantibus spatii 45, 14
 interpret malus rerum metus 26, 262
 interprete casu 26, 556
 interrupisse labores 4, 15
 insererit arma 26, 397
 interstrepis urbes 36, 103 interstrepit
 Nereus 5, 303
 intervalla comæ deserta 18, 115
 interviret semita 35, 100
 intexit lilia violis 35, 129 intextus ne-
 brida gemmis 8, 606 Phaëthon 28,
 166 intexta Tagum Hispania 22, 229
 intexti vitibus antri 31, 2
 intonat Augustum Echo 28, 617 Hy-
 menæus 35, 230 digito 17, 317 in-
 tonuit clypeo 20, 162
 intorquens vitibus hederas 22, 263
 intrat sacras fores 5, 143 passu superior
 10, 98 major in altum 49, 30 intran-
 tem pontum 15, 225
 intremuit Germania 7, 19 Simois 21,
 264
 intrepidum ferri 7, 31
 intuitu avaro 3, 165
 intumescat auro Tagus 12, 26 intumuit
 levantibus alte rebus 1, 40 virtus 5,
 183 si quid pietas 36, 296
 invadis trepidum 101, 91 invadit muros
 3, 137 pernix utrumque 36, 376 in-
 vadunt opes 5, 30 invaderet Alpes
 26, 283 invaserit aedes 20, 512 in-
 sere saltus 35, 124 invade fines 33,
 218 invadere astra 3, 62 partem 5,
 160 cuspide Mauros 15, 351
 inveniam dum pignus 36, 319 inveniens
 animo 21, 301 inventum hinc reor 45,
 46 inventis cibus utere 8, 312
 inventor ferus scelerum 7, 101
 invertunt desuper calathos 31, 117
 invexerat otia 33, 275 involuitur templum
 44, 91
 Invicti nomen probantes 15, 423
 invicti roboris 101, 12 invicta donis vel
 armis pectora 26, 131 invictis fatis
 101, 36
 invida fortuna 5, 119 aqua 35, 336
 invideo haud equidem 36, 27 invidet
 actis 18, 397 aequor votis 40, 56 in-
 videat Hybla 35, 80 invideant claris
 8, 291 invidit arenam caesis 15, 398
 honores 22, 232
 invidiae stimuli 3, 25 minacis cumulus,
 5, 249 quis dabitur color 13, 11 nil
 licet 17, 265 procellas 18, 266 fines
 reliquit 21, 39 furentis mensura 24,
 44 rabies 29, 231 cognate vulnera
 36, 201 tantumne licebit 39, 5 in-
 vidiam tulit 91, 4
 inviolabile concilium 24, 242
 inviolata capita 36, 370
 invisus plebi 24, 46 invisus in auro 3, 169
 invitat donis 22, 362 invitant novum
 sidus 7, 172 ventrem pretio 20, 329
 præmia mores 22, 125 ad prata pecus
 28, 199
 invito vultu 36, 128
 invius humano gressu mons 10, 50
 inultus flebis 20, 209 inultam te non
 patiemur 15, 204 inultos proturbet
 20, 513
 inunbrat genas flos juvenilis 1, 69 colla
 35, 26
 inundat sanguis venas 41, 66
 invocat Coros 47, 4 invocet Deos 50, 10
 involvant vortice sylvas 17, 238 invol-
 verat tenebris lumen hyems 8, 172 in-
 volvit Pelion Ossæ 8, 108
 Io Pœan 2, 11 mater 35, 267
 jocandi sævitia 18, 24
 Jocasta peperit 18, 290
 joco vano 18, 347 insano 19, 6 joci
 permissis 14, 31 seria miscet 22, 165
 jocos ad solitos 20, 357 alternos pas-
 sus 28, 60
 Ionia in alga 7, 196 unda 17, 205 Ionio
 alto 47, 39 mari 74, 4 Ionium tegi-
 tur velis 8, 161 sub puppibus ibat 21,

- 174 laxare 26, 222 Ionios fluctus xxviii, 209. xxxv, 1 Ionias iras 33, 147 domat 32, 12
- Ionas attingit 20, 239
- Joviam cohertem 15, 418
- ipse venit 26, 461 ipsa domus 52, 2
- ira tumidus flagrante 29, 135 canis tenuit 31, 31 turbidus 37, 108 freuens 101, 35 non prodiga telorum 15, 29 prodiga luci 26, 609 inhumani infece- rat oculos 26, 585 nobilis 26, 376 gravis Deum 26, 172 Romana se vindicat 21, 81 canduit 22, 82 fulva Leonis perit 1, 26 inclusa 3, 11 non invenit spatium 5, 415 paterna 6, 10 rabie succensa 8, 213 stupefacta me- tum 8, 244 duceris 8, 259 expulsa 17, 221 movet 17, 228 media 18, 361 nostra dignabimur 18, 373 dabit pre- tium 19, 32 reminiscitur 20, 139 magna contigitur 20, 358 justa 20, 542 minor stetit consilio 21, 335 furcis edium explet 26, 609 quicquid sugges- serit 78, 4 irae impetus producitur 39, 1 undantes spumis 3, 76 durius consulitur 8, 265 faciles lecti 10, 79 pelagi caelique obnuitur 21, 290 dictis procacibus 28, 216 iram totam dispergit 36, 266 meritam repetit 28, 111 paci intulit 8, 114 imbutam flammis 8, 211 avidam nocendi præ- cipitemque sui 8, 212 sativimus 15, 36 accensam 20, 319 deponas ocyus quam moveas 22, 18 iras ultrices 7, 101 patrias in pignora contulit 15, 393 tantas explet 18, 19 non esse tentandas 26, 399 Scythicas unguibus exercere 31, 135 in timidas exarsit 33, 32 respuit Ionias 33, 147 viles despicit 35, 213 tantas movimus 35, 254 meas sentiat 37, 16 Tonantis 39, 39 asperat 48, 46
- iratum Booten 36, 225 iratam ægide 36, 60
- Iris prænuntia 37, 42 uda 60, 5
- Iris, persona 35, 100 pluvias denunciat 47, 4
- irradias artes 17, 85
- irremeabile iter 20, 406
- irrepere cadaver 18, 147
- irrevocandus error 26, 123
- irridens scopulos 28, 271
- irrigat nectaris imbres 10, 102 irriget Ægyptum 26, 57
- irriguus sopor 27, 10 irriguæ venæ 1, 252
- irrita Tempe 26, 181 preces fudi 36, 228
- irroras flatibus annum 35, 75 irrorat equos 36, 403 Enipeus 37, 71 Nilus 47, 18
- irruat barbarus Alpes 77, 5 in cives po- tentia 39, 55 irrueret Rhodopen 8, 50
- irrupit fores 15, 139 urbes 20, 276 irru- pere Getæ 26, 279 irrumperere locos campi 22, 378
- Isauros indomitos 18, 217
- iste nec placidus 18, 190
- Ister egit fluctus 8, 636 te venerabitur 10, 277 vos tulisset 15, 312 quas gentes alit 26, 569 Istri fontes 21, 215 pacator 21, 13 patrii numen 26, 81 cornua 26, 603 triumphati 28, 648 Istro triumphato 7, 25 ab Istro rediens 22, 367 Istrum tentabimus 1, 135 undantem 3, 181 movet 3, 308 stantem sulcavimus rota 7, 150 ex- sanguem 20, 165 exiit 20, 203 opa- cum 22, 199 transvecta 26, 170 vorat 26, 337 rapidum 26, 489 saxum debilitat 28, 220 tenebant 28, 413 patrium 31, 127 gelidum tranaverit 77, 7
- Isthmiaci litoris 8, 461 Isthmiaca pinu 3, 252
- Isthmos duo connectens 26, 190
- Italia tellus 26, 616 Itali graminis 26, 147 Itale oræ 28, 181 gentes 80, 3 Italo fluctu 5, 221 litore 26, 125 Italiam arenam 26, 589 Italis monti- bus 1, 251 ab oris 23, 1 Italos pen- tenti 15, 509 Itadas in oras 15, 224 spes 28, 24
- Italia detusus 26, 79 ab Italia 5, 307 Italiae fræna 1, 59 partibus 5, 103 oppida gaudent 7, 121 gementis 15, 88 auribus 22, 301 per omne latus 26, 156 gravis 26, 103 petite piget 26, 478 ad Urbem 26, 547 temerata 26, 561 populos 28, 289 nomen 28, 319 per omnes montes 31, 21 pars 33, 141 commune decus 43, 1 Italiam regit 5, 154 subjectam futis prædonis 8, 360 fovet cuspidem 10, 120 mican- tem urbibus 17, 201 belliferam 18, 430 ad potentem 20, 527 circumstetit tempestas 26, 111 fugiens 28, 143 ferit 36, 445
- iter Phæbi permensus 7, 166 Stoliconis 8, 459 dignum curuli traxit 17, 18 patuit 20, 10 parabant 20, 97 in- gratum 20, 191 irremeabile arripit 20, 406 fulmineum perstrinxit 21, 200 aperitur 22, 127 incertum Martis 22, 437 certum Tonantis, ib. famosum vul- gavit 26, 285 huc usque datur 26, 518 anni venientis futurum 1, 158 longum permensus 3, 176 audit 5, 137 molitur 7, 68 tenebris nox cæca repressit 26, 354 turpe retexit 28, 133

medium eadē 28, 412 differret 28, 459 pandit 28, 478 scrutatur 33, 173 vestit comitata seges 33, 188 sub terris quarebat 35, 157 regis adorant 44, 80 mobile torquet 49, 60 carpe 84, 2 certum reditus tendere 100, 8 iterare sororis nomen 36, 211 iterum sese induit 8, 1 Ithaco juncto 28, 171 juba lusit 73, 3 jubam Massylam 34, 28 jubae nitentes galeam arrexere 37, 79 cruenta 1, 93 sanguinea 2, 1 discussae sparguntur 8, 518 minaces 15, 363 jubarum nodos excutit 35, 212 decoras 10, 291 aspergitur auro 17, 287 subligat 22, 471 blandas submisere 33, 210 jubis sideris (rutilis) 3, 352 terga crescere sensit 7, 79 insigne 21, 318 vento citatis 24, 336 crinita 36, 218 excussis 70, 10 Jubae arx 8, 39 progenies 15, 332 jubar languet 1, 25, lunare iii, 147. xxvi, 238 regale 5, 144 aestivum 7, 45 Idaliū 11, 1 ingerit herbis 22, 469 celeste 33, 15 arcum radiant 11, 17 abstrusum mundo claudat 101, 126 jubes optata 1, 161 jubet Hispanis 5, 155 signis 21, 85 lava 51, 13 jubebat infanda 26, 377 jussere tubae 26, 582 manus 19, 60 jubens clam timideque 20, 554 jussus furor 101, 30 jussi properant 21, 205 jussum iectum 8, 529 jucunda Martis 28, 624 Judea venit in mercem 18, 220 Judaicis velis 18, 357 judex cum pondere vergit 18, 208 dura sui mens 22, 221 timor 29, 211 judicis nigri 5, 459 error 8, 510 haec 20, 72 nota 71, 11 se judice 3, 239 pellito 5, 85 sub diva 10, 63 eventu 15, 250 te fruere 17, 55 sub humili 21, 362 populo 24, 100 ferro 26, 592 sub Senatu 28, 591 Augusto 29, 178 te 35, 303 judicibus notis regimur 8, 491 somnia lites 27, 5 judicat eunuchus 18, 231 congrua mundo 21, 90 id inter aukae speciem 28, 559 judicium poli 6, 2 virtutis erat 21, 74 celeste 22, 209 de se haberi 24, 119 grave subis 25, 10 judicii te nunquam pigebit 10, 306 judicio speculi 10, 107 pulchram seriem, non sanguine 28, 419 nihil addi potest 31, 94 judicii desudatis 17, 12 jugalis nox 10, 45 jugalem grypha 28, 30 coronam 29, 185 noctem 40, 29 jugales (solis) 1, 4 rapidos 3, 343

ludunt 8, 17 cervi 24, 286 captos 28, 474 fessos proluis 29, 52 auriga vincit 31, 115 torvos tocone ligat 33, 277 emeritos 35, 319 tardos non ire 36, 138 ducuntur ab axe 87, 5 jugera per Paestina 10, 247 inferna 18, 451 novem campi 35, 339 jugulare minatur 3, 298 jugulum secuisse 19, 45 Pallantis 21, 97 in Scythiae descendimus ense 26, 602 offert 28, 257 jugulo domini respersus 8, 76 quo placabimus aras 18, 20 insultet 39, 22 jugulis alternis ludit 3, 83 civilibus 10, 329 jugum exitiale 5, 89, servitii 8, 260 triste cervicibus haeret 15, 155 sustinere 19, 48 inter utrumque 28, 519 jugi patiens orbis 20, 94 jugo laxatus herili 8, 614 saevo 28, 304 colla praerberet 28, 382 materno colla dedere 50, 40 pateant colla 51, 6 sub juga venturi reges 3, 375 egi 22, 290 Romana redegit 24, 8 Cythercia adegit 29, 120 juga nudari cepta pruinis 5, 102 (Etes 7, 114 prona 18, 353 ferrea 1, 81 ambusta 26, 24 floribus halant 31, 103 Aetnae subeant 36, 54 jugis aquavere 1, 111 Alpinis permixtis 8, 107 eburnis 8, 608 frondosis 26, 192 praepruptis 26, 341 immanibus 28, 19 attrita colla 33, 13 laxatis 49, 88 Jugurthae vincla xxi, 371. xxvi, 128 Jugurtham immanem 15, 92 Jugurthinam praenam 28, 381 Juleos Manes 28, 116 jungit connubia 22, 355 se propius setae 46, 15 jungunt se geminae 24, 253 jungebam leones 36, 424 jungeret me purpura 40, 52 junxit lapides ostro 8, 599 junxere currum 1, 77 Thyesten natae 3, 84 me viro 20, 202 leto soporem 20, 137 gressum comites 35, 10 junget sese primis amoribus 11, 11 junge toros 10, 122 jungere differt quam pepigit 10, 21 sensus cum Stilichone 17, 161 junxisse cubile 31, 32 jungantur in unum 5, 516 juncta paludibus ora 21, 199 junctae Veneri 36, 281 juncto senatu 1, 231 junctos opibus 15, 313 Juno thure vocata 1, 196 stabat 15, 130 colitur 18, 325 sinu te recipit 33, 106 aenula 33, 136 nostra parens 35, 367 satiatur 36, 327 placabilis Orphei 40, 33 regia impedit 101, 22 Junonis aves 20, 330 profundae thalamos 33, 3 numina 40, 26 Junone inferior 36, 418 Junonius volucer 35, 97 Junonia avis

- 28, 575
 Jupiter arect 3, 50 primævus 8, 197
 quid magne moraris 15, 140 cœpisset
 solio alto 15, 201 regni nescius 16,
 12 possideat cælum 24, 41 altus 26,
 101 viderat hæc 33, 213 impius 36,
 327 risit 68, 1 Jovis monitus man-
 dataque 15, 217 æquorei 17, 282
 Zonam 22, 7 Tmarii 26, 18 summi
 ante pedes 27, 14 delubra 28, 501
 in exitium 37, 30 Dictæa arva 101,
 121 Jovi nostro nupta 10, 176 Tar-
 peio xxviii, 375. liv 4 superbo 33,
 93 summo 36, 174 Jovem placidum
 7, 167 rubuisse 18, 5 turbante Ty-
 phæo 26, 63 suscepit æther 27, 19
 purificum 28, 328 posce 33, 67 par-
 cum 36, 36 patrem probabit 101, 42
 genuisse 101, 51 venturum 75, 3 per
 itura Jovem 36, 359 Jove sub gelido
 1, 37 mœsto 26, 379 solo nata soror
 29, 123 sub Scythico 71, 2
 juraverat numen 26, 81 juratur Hono-
 rius 8, 447 jurata majestas 3, 228
 jurgio difficili 14, 11 jurgia alterna 15,
 295 circi 20, 357 plebis passurum
 21, 361 nunquam nocitura 22, 25 di-
 lecta passus 28, 61
 jus Latium 15, 454 in te sumet 26, 55
 non habuere nocendi 41, 110 juris
 sui habere Aponon 49, 90 tantum tibi
 in me erit 33, 94 summi fastigia 28,
 41 simulati imago 28, 7 primi cu-
 nabula 24, 137 sumenda fastigia 22,
 313 summi fastigia 1, 58 vestri erit
 7, 209 senium 8, 505 et æqui modum
 10, 313 habenas 17, 199 calcati 20,
 125 movendi 20, 348 solertia 21,
 237 servator honesti 21, 163 jure de
 secundo certare 1, 21 sub fero 5, 458
 contento 10, 337 privato tenetur 15,
 157 peremto 21, 382 immoto 22,
 237 cingas forum 21, 200 stabili
 moderatus senatum 31, 68 mutato 47,
 29 sub jure tenentur 33, 51 jura re-
 gentem 5, 82 Casaris 8, 310 publica
 mellis 8, 383 proxima nobis tenent
 10, 34 Britannis dividit 15, 19 com-
 munita in se transtulit 15, 49 prodita
 15, 402 moderantem 17, 24 te re-
 poseunt 17, 139 mutavit 18, 33 sig-
 nabat 18, 380 dabunt 18, 497 re-
 gunt 20, 344 publica sumere 20, 555
 victis dedimus 20, 577 dat gentibus
 22, 64 mansura scribit 22, 434 tha-
 lami perosæ 24, 262 nova soli 26, 10
 Illyrici mihi tradita 26, 535 perosus
 28, 150 Deorum 36, 272 poli 68, 5
 in jura redegerat 28, 336
 jussa subi primus 8, 297 non distulit 20,
 235 redde Jovi 33, 92 irrita implere
 parant 101, 43 jussis parere 26, 277
 jussu legitimo 26, 539 parentis 33, 227
 justi tenorem 17, 212 justo favore 40,
 24 liberior 74, 8 justos in pace legis
 8, 488
 justitia mihi insultat (Astræa) 3, 56 vi-
 dit 17, 117 nimbo velata, ib. suadet
 22, 103 crimen pendat 24, 110 jus-
 titiæ negatur 17, 190 numen 20, 208
 fama 21, 208 potestates 26, 40 do-
 cumenta supernæ 50, 28 justitiam
 mœstam 3, 356 confirmare trium-
 phi 8, 98 narrem 21, 16
 juvat indulgere 1, 152 labor 24, 28
 quid latuisse 36, 290 ire 101, 100
 juvabat rabiem 101, 78 odium 100, 8
 juvit pereuntem 22, 251 ni juvisset
 flumina sanguis 7, 101
 juvenecam unam servasse 21, 313 leo
 possedit 35, 209 juvenecas inter Si-
 donias 10, 113
 juvenecus optatum revexit onus 54, 5 ju-
 venci celsi 7, 82 Siculi mugitus 15,
 187 semineces 15, 359 Pyrenæi 18,
 406 semiferi 28, 634 bellantis cer-
 vice 39, 30 juveneco fulmineo 3, 289
 defensante 18, 386 cessante 33, 197
 juvenem viridem 10, 164 suum do-
 cuit mugire 18, 166 juvenecis cæcis 5,
 129 sollicitis 24, 330 depastis 101,
 77 facilem sylvam 101, 101 juven-
 cos quatiens 20, 387 stravere 21, 60
 non responsuros 36, 169 irrorat 36,
 403 nitidos premit 41, 60
 juvenescere corpus regni 22, 202 cœgit
 montes muro cinctos 28, 536
 juvenilis flos (lanugo) 1, 69
 juvenis relinquam 15, 375 juveni alu-
 mo 10, 44 parere 29, 201 juvenem
 laniatum 26, 440 juvenes protervi
 20, 326 exultant 28, 547 juvenum
 duorum sanguine 8, 96 flammis 18,
 90 in membris 50, 13 lumina 50, 28
 juvenia meliore 15, 208 luxuriante 22,
 75 florente 28, 580 juvenæ florem
 3, 140 primæ cessere senes 17, 18
 primæ flore 22, 351 fræna dedit 24,
 120 robur 26, 73 calidæ flamma 26,
 498 juventam arte retardatam 18,
 345 primam prosequer 21, 14 repar-
 avit 22, 414
 Juventas petulans 10, 84
 juvenus ignea 1, 155 emersura effossi
 per operta soli 8, 331 pellita 8, 466
 stat circumfusa 15, 425 rudis 21, 315
 vindex 26, 150 vera 26, 467 cetera
 stat 36, 15
 Ixion solvitur 35, 337 Ixiona suspensum
 35, 335

L

Labat ætate 3, 216 labantis imperii 26, 571

labefacta religio 3, 15

labes superum 5, 498 labem tersisse 22, 308

labitur in somnos 5, 327 in via plumbi 49, 56 labi percussum vulnere 5, 65 pro labente honore 22, 283 lapsam ex æthere 1, 194 lapsuro solo 21, 310

labor conspicuus gratusque feretur 8, 352 Romanus 18, 221 longi ævi 18, 288 fœmineus 18, 336 juvat 24, 28 iste non spicula poscit 24, 269 regna vexat 26, 67 assiduus lunæ 26, 233 pervigil 26, 360 Pierius 29, 146 (Sülichonis) gessit honores 29, 194 divinus perit 36, 157 illi telæ 36, 204 efficietne 36, 431 scribendi 41, 3 humanus 45, 35 cautior 50, 18 meus luditur 68, 4 laboris pretium non vile 10, 142 labori duro cessura nunquam mens 3, 326 te redde 17, 140 nulli cessisse 22, 106 humano 28, 353 noctivago 36, 331 laborem quadrifidum torquere 1, 268 nullum sentire 24, 207 imperfectum deserit 33, 269 labores longos 4, 15 mille ducum 5, 51 tantos explere 10, 255 jactantem 18, 103 vanos 20, 191 decertatos 21, 21 cedant 21, 193 solatur 22, 342 ostentare suos 24, 14 terræ pelagique 29, 26 aulæ cimensus 31, 66 caros uteri 33, 194 laborum admonet veterum 28, 256 magnorum mercem 28, 578 non æqua gloria 101, 62

laborat delere nomen gentis 3, 233 superare 22, 41 studium 25, 13 clypeum gestare 36, 219 clausus Mulciber 36, 397 natura 41, 62 luna defectu 48, 2 labore numerosa falce Ceres 40, 41 laborant cui stamina nostra 33, 56 laborent castra pro Latio 1, 137 laborantes aquas 17, 319

labra non æquant rosæ 10, 265 ligent animas 31, 132 labris animam conciliantibus 14, 23 relegens avenas 31, 36 Tantaleis 35, 336 insinuanda littera 41, 22 sitientibus relegens 61, 5 Lacanæ tenues 24, 300 Lacanas famulas 20, 201 pulcras fastidire 26, 630 Lacedæmon armipotens 8, 508 Lacedæmonis arcēs 5, 189 Lacedæmona nudam 17, 156

laccrans vesiculos 79, 2 laceres ne

Idph. et Var. Clas.

meos versus 77, 114

lacero vertice 15, 137 lacerrum imperium 21, 282 laceris crinibus 17, 169 laceros crines 37, 39 laceras aures scabie 18, 136 comas 36, 177

lacerti Herculei 17, 302 molles 36, 95 lacerto rudi 8, 202 dextro portat 35, 49 lacertis excutit tela 5, 228 obnixis 8, 569 elabitur duris 10, 139 in vestris ruet 15, 460 Herculeis 26, 438 terrenis 28, 189 alternis 35, 369 centum 36, 188 solis corripiens 101, 94 firmis 52, 19 numero crescente 21, 304 lacertos niveos exserta 1, 87 planetu verberat 35, 248 galeæ implicat 48, 31

laccessit clypeus Titana 1, 91 ore diro 3, 356 astra 33, 162 laccessunt radios solis 24, 66 superos 37, 7 libros Orpheos 74, 11 laccessitus probis 22, 83 rescribe 42, 17 laccessitam Ausoniam 26, 289

Lachesis jungebat stamina dictis 15, 203 grandæva 20, 288 textit 22, 335 ferrea 26, 55 prima clamabat 33, 54 stamina rupit 35, 354 nullo discrimine sævit 36, 411 letali stamine damnet 49, 93

Lacones gemini 8, 206 Ledæi 15, 222 Laconas Ledæos 29, 108 provexit in astra 50, 37

lacrymabile nomen 22, 261

lacrymæ rudes 10, 80 delicta levant 20, 8 quantæ cadebant 29, 214 hæserunt 36, 151 lacrymarum fonte presso 33, 86 lacrymis tantis solvet 5, 91 solutis 5, 259 refusus 15, 128 implet rugas 19, 26 largis 20, 144 maducæ leones 20, 303 his illum ascribimus 36, 419 tot nullus finis 39, 2 lacrymas volvit 5, 468 simplices 14, 4 ineptas detergit 18, 268 moverunt 18, 385 protendo 20, 592 detergit 35, 275 dant matri responsa 36, 294

lacrymosa gaudia 26, 407

lacteus circulus 28, 174

lacunis propriis 60, 3 lacunas pingues repetunt 49, 65

lacus olci 3, 384 infernos 5, 456 mellis 21, 85 argenti 24, 236 panditur 35, 112 pereunt 101, 128 cœrulus panditur xlix, 28, xxxv, 113 ingenti fusus spatio 49, 29 lacum prætervolat 26, 321 Becanum 52, 18 lacu stagna hærent 49, 51

Ladon Parrhasius 21, 185 genuit 24, 260

lædam carmina 74, 6 læderet occursum macies 18, 123 læsit dicto 36, 284

l

- lasimus quemcumque deorum 39, 22
 ledere mundum 3, 87 robora 36, 355
 lador Pothino 18, 481 laesa veneno
 tacito 36, 250
 lætatur miles 10, 187 Pallanteus apex
 28, 613 annis 35, 69 pallida regio
 35, 326 lætatus violasse 26, 508 læ-
 tandane lamenta 28, 397
 lætitia majore cadit 18, 502 lætitia causa
 22, 115 causas x, 186. xxxi, 51
 lætus laborum 8, 394 læta periclis me-
 tior 26, 214
 læva sustinuisse 50, 16 jubet 51, 13
 Lævino prælia mandant 26, 395
 Lais Ephyreia 18, 90
 lambit pedes 1, 190 flamma pruinas 33,
 168 fons vestigia 36, 253 Orontes
 cupressus 36, 373 meretricis hiatus
 75, 7 lambant vincla 17, 170 lambe-
 bant gramina fontes 35, 104 lamberet
 Arctos 26, 66 lambere cunnum 76, 8
 lambentes ora 3, 96
 lamenta nautica 26, 272 quisquamne
 lætanda putet 28, 397 turbida 35,
 355
 lamina flexilis animatur 5, 358
 lampade qua Ditem flexit Amor 33, 26
 exceptit fluctus 36, 391
 lana pondere leviores 20, 398 lanam
 niveam 18, 276 præbuerit 20, 383
 lance pari rependens 49, 75 lances in
 geminas 18, 209
 languet jubar 1, 25 stella 44, 36 lan-
 guebat gratia 21, 17 languentem me-
 tum 32, 10
 languescunt prælia 5, 99
 languidus vulnere 36, 62 languida passu
 3, 136 stella crine retuso 8, 186
 laniant corpora 22, 213 laniato pectore
 36, 405 laniatum juvenem 26, 410
 lanificæ artis 20, 382
 lanigeræ sylvæ 1, 180
 lanigeri suis 10, 183
 lanugo ridens 1, 70 per tua cum serpere
 coeperit ora 8, 613 lanuginis umbram
 18, 313 dubiam umbram 31, 42 lan-
 uguine nondum vernabant vultus 8,
 199
 Laodamia sequens Phylacidem 29, 150
 lapidosos grandinis ictus 26, 240
 lapis Indus 8, 586 jam steterat pæne 37,
 98 cognomine Magnes 18, 9 decolor,
 obscurus, vilis, ib. fit glacies 56, 2 est
 latex 60, 8 lapides junxit ostro 8, 599
 suis ardor agit 48, 56 lapidum hye-
 mes 18, 4 fletus 20, 43 vario igne
 22, 92
 lapsus ancipites 21, 142 meliore volatu
 consequitur 31, 114 lapsu uno 1, 103
 graviore ruant 3, 23 non prono 3,
 159 alterno 20, 26 tacito 22, 430
 tacito defluxit 31, 40 sereno 33, 13
 gemino 37, 8 vago dispersus 47, 15
 laquearia tergunt 22, 277 fulta auro 26,
 223
 laqueis innexa 21, 322 clausum 26, 475
 exuta 51, 16
 latem in proprium 21, 127 alium esse
 28, 40 cum lare Vulcani 37, 86 lare
 contento 43, 8 lares privatos 10, 257
 desertos 26, 620 Clarios 33, 136 la-
 ribus pellit 3, 191 in Augustis 20, 63
 vix salutatis 21, 118 sejuncta potes-
 tas 28, 407 patris 28, 603 Augustis
 29, 39 infidis 33, 138
 largi auri 8, 500 largo vulnere satiatur 3,
 353 die 10, 248 largior imbre 1, 43
 largitor opum, honorum 8, 118 nobilia
 undæ 49, 67
 largitur honores 28, 639 Amyclas 33,
 135 largire urbi adventum 22, 387
 largiri facilis 17, 213 injusta 22, 105
 largius acto ferro 26, 122
 Larius vestit litus oliva 26, 320 audit
 volucres 31, 106
 lascivæ lembi 17, 331 lascivo meatu 35,
 71 flatu 48, 33 lascivas Nereidas 19,
 68 lascivis sagittis 33, 226
 lascivit apex 35, 146
 lassa vestigia venti 3, 73 carina 3, 276
 fornace 33, 241 lassar (arborem) ful-
 ciret 36, 352 lassis pontibus 17, 237
 lassat Rhodopeia culmina 39, 37 lassant
 curtus 21, 23 ætaria 22, 145 lassato
 arcu 1, 187
 late cum frana teneret Italiae 1, 59
 latebræ solitæ 28, 263 apparent 49, 41
 latebram obscenam 26, 306 latebras
 per omnes intrat 8, 274 monstri 15,
 362 femineas 18, 466 prodiderit 36,
 118 rescierit 36, 207 mortales 101,
 25 mortis adis 98, 22
 latet me 1, 136 Mars gravior sub pace
 28, 307 te fama 10, 121 latent cauta
 21, 320 fastos 22, 308 lateat jaectura
 18, 36 lateant sub palmite colles 40,
 39 latebant campi 21, 172 lateret
 tota natura 49, 33 latuit sub pectore
 95, 12 latuere te Anniadæ 1, 8 me
 succi 3, 149 nec scopuli mari 37, 64
 latere credit 20, 315 plebe vias, ma-
 tribus tecta 21, 63 latuisse quid ju-
 vat 36, 290 latens vile virtus 8,
 222
 latex truditur 49, 14 numen habebit 55,
 3 proditor 58, 4 nirus 60, 7 in la-
 ticem solvitur 36, 251 latices revinc-
 tos 3, 168 Castalios iv, 7. ci, 4. re-
 fugi 5, 509 Arethusai 35, 60
 Latia ditio 3, 292 toga 8, 15 Latiae

- tubæ 1, 198 secures 7, 6 vires 15, 44
 iulæ 28, 22 togæ 42, 14 Latii cultus
 22, 366 Latio sanguine 28, 396 La-
 tium in avum 8, 400 jus 15, 454
 Latii fastis 18, 151 ab armis 20, 237
 pilis 21, 353 oris 26, 141 triumphis
 28, 507 Camænis 29, 15 rebus 29,
 63 tropæis 35, 178 Latios in ritus 8,
 487 libros 10, 232 fastos 17, 267
 Latias secures 18, 465 portas 24, 31
 Latium floret 21, 18 refulsit 26, 374
 tibi quærebat 28, 89 in Latium mi-
 grat 17, 91 Latii habitum 5, 84 so-
 boles 8, 578 majestas 20, 130 in
 prædam 26, 30 umbram 26, 198 clade
 26, 364 Latio forti 18, 432 Africa
 servit 21, 18 indignum 21, 295 ser-
 visse 21, 92 adsis 21, 212 ornamentum
 24, 264 relicto 26, 297 rec-
 torem fovens 28, 94 discedere jussus
 28, 130 præsidium non deesset 28,
 351 contendere 15, 335 subtrahi-
 mus 20, 599 pro Latio 26, 583 ca-
 tra laborent 1, 137
 Latoidas efferat 101, 61
 Latona candida 1, 181 Triviam monet
 10, 236 colitur 18, 325 posciturum
 33, 137 refer 36, 306 gratissima fu-
 dit 37, 127 Latonæ genti 37, 123
 Latonia visa 5, 420 Delos 8, 133 fa-
 veat 17, 292 quæ pariter sylvæ do-
 minaris et astris 21, 238 colligit den-
 tes 24, 316 juvenem reddidit 26, 441
 virgo 29, 122 furta 33, 106 compes-
 cuit arcum 35, 232
 latrat fluctibus insula 31, 61 Thetis 33,
 148 pars 36, 448 latrantes circum
 juga ibant 24, 294 latrantibus bellis
 20, 486
 latratum triplicem compescuit 33, 85 la-
 tratu vigili 18, 135
 latronum caterva 20, 307
 latus dextrum nuda 1, 87 per utrumque
 1, 161 altum non mucrone trajecerat
 7, 103 ancillæ tetigisse 18, 86 Au-
 strale 20, 212 per omne Italiæ 26,
 156 quo jungitur Hesperia Rhætia
 26, 340 geminum 28, 289 in dextrum
 lævumve 33, 156 præbuit 34, 26
 Pelori 36, 255 astringi 71, 5 in
 longum producta insula 86, 3 in latus
 allis clypeis 28, 627 lateris sulcator
 opaci 35, 340 lateri præficitur 17, 43
 hærebat 23, 11 laterum artus 20, 361
 lavacris splendere 20, 410
 lavas Phrygios leones 15, 119 tauros 51,
 3 lavant Nymphæ 22, 316 lavit vul-
 nera nati 28, 172 lavere comas 26,
 184 laverit ora 55, 3 lavant alamanæ
 18, 107
 laudator Homerus 29, 141
 laudo pallidus omnia 74, 17 laudant in-
 venta 3, 117 tempora 28, 549 lau-
 davit eques 23, 14 laudato sanguine
 26, 593 laudanda petisti 8, 370
 laurea communis velaret curus 7, 130
 accessit patri 8, 622 prævenit rumo-
 rem belli 15, 13 Maurasia 15, 344
 piratica 15, 503 servilis, ib. successit
 21, 5 belli 28, 384 laurearum plena
 domus 12, 19
 laurigerum currum 24, 21 laurigeros
 triumphos 7, 12 laurigeras secures 8,
 11
 laurus minor assurgit 10, 245 veterum
 hæc revocavit adorea 21, 384 Martia
 23, 20 pares certasset 21, 16 ditior
 spoliis, ib. discrepat 28, 28 suas revi-
 rescere jubet 28, 38 vocibus acta ve-
 nit 34, 24 venturi præscia 35, 109
 luco dilectior omni 36, 75 Delphica
 te stringat 37, 34 lauro velati 10, 299
 galeas velati 22, 375 molli exutus 101,
 19 laurum piam servavit victis 24,
 218 polluit, ib. ambirent fulmina 28,
 355 lauros Massylas annexuit 8, 25
 fatidicas 24, 59 bellorum 28, 120
 prætendis avitas 29, 41 generis 101, 7
 laus digna 11, 4 nulla potest esse tibi
 17, 216 ibi nulla ducum 28, 341 lau-
 dis nil indiga virtus 17, 4 sedes 28,
 386 sinceræ fructum 28, 404 tantæ
 certamina 28, 491 mens conscia 28,
 593 laudi candelæ 24, 266 summæ
 dederit 50, 43 laudem vox nec ulla
 capit 24, 133 cum crimine pensat 28,
 115 belli subit 29, 227 laude quæ te
 dignum feram 3, 273 lucis fructus
 nec unquam pretiosior fuit 24, 91 cum
 parva relinquere 21, 325 virorum cen-
 seri 29, 66 laudes transgressus avitas
 8, 41 inter proprias 18, 312 vel ma-
 ribus nimia 20, 80 armata 22, 1 cu-
 mulant 22, 190 obstreperet 24, 37
 sufficiant 26, 14 redeunt in semina
 causæ 29, 35 in tuas emicat turba 101,
 99 laudum semina 7, 59 undis obrui-
 mur 21, 139 laudibus innumeris 21,
 24 exordia pandit 29, 35 nihil addi
 ultra potest 31, 93
 laxas genus 18, 258
 laxat dextram levibus studiis 35, 144 in
 otia curas 48, 23 laxet fontes 3, 197
 fastus 10, 198 laxabant germina flores
 20, 96 laxavit viam 5, 21 murmura
 in vocem 20, 251 postes 22, 444 do-

- lor suspiria frenosque 36, 180 laxa-
verat Alpes 1, 74 laxare frana 3, 63
Ionium 26, 222 laxatur machina cœli
7, 169 laxantur carceribus 35, 184
laxato Averno 18, 450 laxatis portis
22, 193 jugis 49, 88
Lazarus resurgit 99, 11
leæna percussa jaculo 3, 226 leæna
cœculæ 10, 163 uterum 17, 304 le-
ænas fulvas animo transgressa 36, 98
Ledaï claustra 26, 190
lectissimus orbi sanguis 31, 60
lectus jugalis 18, 67 lecti portitor 99, 18
lecto fulgente 22, 313
Leda mallet 11, 6
Ledaæ progenies 8, 207 Ledaï Lacones
15, 222 Ledaïs astris fulgentior 1,
240 Ledaos Laconas 29, 108
legati responsa verentur 8, 517 undique
properant 22, 184
legio disjuncta 5, 257 discolor 8, 7 ab
Augusto dicta 15, 422 dignissima 18,
256 Romana 20, 576 prætentâ Bri-
tannis 26, 416 Saxona frenat 31, 90
legione instructa 26, 596 legionibus
iret felix tessera 21, 330 vexat urbem
24, 219
legis italia facta 29, 159 legit mutua
virtus 28, 418 Hymenæon 31, 31 legi-
mum te scribentem 17, 253 legunt
mala 31, 15 prima sub luce 36, 232
ore germina 40, 14 legas quæ mox
imitere 8, 397 legant hortatur 35, 119
legere torum 1, 202 Ceraunia nym-
phæ 29, 78 legens littora 32, 6 le-
gentis consilium 21, 77 legentes prata
apes 29, 9 legitur plaga Illyrici lit-
toris 7, 119 fastis 22, 244 legimur
foro 25, 14 leguntur toto ex orbe 29,
65 legendus libris fastisque 17, 335
legitimo jussu 26, 539 legitimam regni
umbram 21, 273
lenibi lascivæ 17, 330 lenbo profugum
21, 358
Lemnius hac extruxit 10, 87 auctor 28,
572 Lenania post vincula 36, 275 an-
tra 72, 3
Lemnum calentem eruit 37, 85
lena pictura 10, 25 ministras succingit
18, 95
lenibat jocis 18, 84 lenire dolorem 5,
87
lenis Iacchus 33, 16 lenior alumnis ri-
det 1, 191
leno tumidus 20, 84 lenonis opus 18,
78 leneni thalamum committere 18,
130
lenonia dextera 19, 61
lentandis tonsis 17, 42
lentescere cornua cogunt 45, 37
lentus erat fons 28, 510 lenta sylvæ 36,
368 lenti Mæandri 20, 291 lentis
modis 101, 15
Leo audax emicat 20, 377 cervo fuga-
cior 20, 440 credit tela 20, 453 sa-
telles 20, 559 Leonis nomen meruisse
20, 379 flatus 20, 432
Leo fremat igne 22, 460 Leonis ira
fulva perit 1, 25 Leoni æstivo iii, 365,
xxiv, 208
leo impatiens remeare 5, 253 uberibus
solitus pasci 7, 77 gaudens vulneribus
sacris 11, 14 caudam retorquens 21,
358 immanior exit 26, 325 furiale
incedit 26, 326 non cœli rediturus ad
axes 31, 35 juveneam possedit 35, 210
fulvus 53, 1 leonis savi incursu 15,
358 leonem Cleonæum 3, 285 cres-
cere 18, 389 immanem 101, 75 leo-
nes Phrygios xv, 119, xxiv, 170, xxxvi,
421 perforesi 17, 299 maduere lacry-
mis 20, 303 ferro penetrare 21, 65
velamenta dabant 21, 259 eximios
24, 334 summisere jubar 33, 209
savum fremant 35, 243 Idaos 36, 49
torvi prostrata relinquunt 39, 29 le-
onum more 22, 20 metuens 31, 5
Pænorum rabies 36, 166
Leones animosi 15, 423
Leontodame flava 24, 249 lustra cingis
24, 304
leporem fovere Molossi 34, 25
Lernæam paludem 3, 290
letale germen 3, 151 discrimen 24, 102
letalem manum 39, 48
Lethæa frana 15, 213 Lethæo flumine
5, 492 cum gurgite 35, 305 curru 37,
46
Lethes tranquillæ 33, 280 numina 35,
218
letifera cæde 1, 119 letifero visu 37, 97
letiferos rictus 3, 261
letum commune 3, 88 ducis socii 3, 317
mihi impendit 15, 162 tunc mihi
popigi 28, 305 leti de faucibus 8, 58
veniam 26, 90 dolii discrimine 29,
161 tunerei 35, 358 leto celeri mittit
3, 234 junctæ saporum 20, 437 ur-
genti 26, 41 purgare fidem 26, 592
dedisset 28, 223 proprio pubescere
44, 52 sternere 101, 86 nos surripere
95, 17
Leucates nubifer 26, 186 Leucata jugæ
21, 175
Leucothoë Cadmeia 10, 156
levat exuvias 1, 121 solem 20, 240 arces

26, 51 æquore solem 29, 51 enses 36, 346 alto 36, 382 venenum 101, 35 levantarmos equi 5, 362 membra cubili 20, 137 colla vii, 139. xxviii, 196. xxxiii, 13 sermone timores 35, 323 levares te quocumque 101, 81 levaret tædas 21, 88 levavit tædas conjugio 7, 155 cum levasset te miles solita voce 8, 174 levantibus alte rebus intumuit 1, 39 levantur cornua temporibus 1, 221 volutus summa rupe Enipeus 37, 70
 levis nullo terrore moveri 8, 511 ingenio 15, 262 leve fertur in altum 33, 219 leviolem lanæ pondere 20, 398
 lex celebrat morem 8, 611 mortis resoluta perit 99, 12 legem capillo reddit 31, 100 in legem verterat usus 22, 118 sine lege comæ 21, 217 cum lege tori 22, 76 lege snilli servantia fata tenorem 1, 17 moveri 3, 7 certa vagandi 28, 623 sub dura 29, 163 recepti muneris 98, 21 leges oppressas elicit 3, 57 captivæ 5, 85 imponere 5, 230 iniquas 8, 261 tuas audiat 8, 392 priam resumunt canitiem 8, 506 emendantur vetustæ, accedunt novæ, ib. severas 10, 201 despectas 15, 464 viduas judice 17, 117 severæ 17, 154 colimus 17, 192 sub pedibus vidit 18, 173 miscras 18, 230 dabat 18, 379 tenebunt 18, 197 violatas 20, 158 vertere 20, 556 Romuleas remeasse 21, 331 communes sequi 22, 104 claustris solutæ exsangues 26, 38 mirata 28, 337 datæ populis 33, 30 firmatas pacis dissolvere 33, 63 colus nevit, ib. poli 36, 273 Deorum 68, 5 legum genitrix 1, 127 venditor 5, 500 potentes 8, 5 arbiter 10, 332 vindictam præstare 17, 221 præsidium 20, 68 parens 21, 136 sub nomine 26, 516 matri 28, 428 culmine fultæ domus 31, 59 legibus teneri 7, 203 tetricis 14, 32 revinxi urbes 15, 48 pelagi solutis 15, 141 servirent 21, 167 cum fixis 22, 436 subderet 23, 8 pacet urbes 24, 284 exul 28, 278 certis 28, 496 æquis 49, 77
 libamina uberis 35, 53
 libat carnifices epulas 15, 177 pabula 44, 15 libabat oscula 29, 99 libaverit pœnam 5, 406 libare Deis pateras 1, 217 libantur fœdere tuo primæ noctes 31, 55 libata seges 26, 162 libatis lymphis 28, 520
 Liber intextus nebrida gemmis 8, 607 Liberum minorem 11, 9
 liber contentu 18, 132 libera sæcula 24, 89 rura 101, 100 liberiore poli aspec-

tu 52, 10
 libertas quesita placet 8, 401 ludit omnia solennia 8, 613 concidit 15, 269 promissa perit 18, 69 falsa brevique relaxit 20, 541 reddita 22, 323 exstat 21, 114 Romana subacta 21, 194 reddita orbi 28, 121 libertatem daturus 18, 310 perosus horror servilis 26, 371 ulta 29, 157 reposeens 33, 173 comarum frenare 35, 150 libertate cum recenti 1, 140 reducta 7, 105 pura loquendi 22, 161 pulchra vigerent 26, 105 feroces 51, 15
 libido oritur 15, 167 decepta 18, 101 succisa 18, 191 ruit in vetitum 20, 52 regnandi flagravit 20, 560 turpe suaderet 21, 166 prava 22, 139 avaritiæ hæsit 26, 225
 libra animi cunctantis 21, 75
 Libræ geminæ confinia 3, 366
 librat vitamque famemque 15, 73 pondera 33, 176 librant suspensa silentia mentem 26, 457 libravit vires 15, 250 libraverit tellurem 3, 11 libraverat sese dubius orbis 8, 88 libratur orbis 21, 10 in ictum fraxinus 35, 226 librantur pennis 31, 16 librata machina 21, 141 librato saltu 17, 321 pulsu 8, 329
 libri nascentes 17, 115 libro parvo 22, 146 libris antiquis refert pagina 1, 197 tradita nomina 18, 490 libros volvere Grajos 10, 232 percurrens 29, 147 Orpheos 74, 11
 Libyas temperat 17, 201
 Libyci amnes 24, 24 sinus 34, 45 Libyci mari 23, 10 Libycum æquor 10, 132 exitiale bellum 21, 280 Libycis paludibus 20, 255 tropæis 29, 43 Libycos tolerare vapores 1, 131 saltus 15, 356 fœtus 24, 356 cruores 28, 620
 Libye restaoat 15, 63 Libyen coercet 5, 154 Libyæ fines 3, 288 anhelantis 5, 41 incensas arenas 5, 241 adustæ 7, 53 æstus 8, 27 squalentis 8, 436 junximus Europen 15, 4 perustæ 15, 146 pars 17, 24 arenas 18, 32 rebellis 18, 408 ales 20, 310 post prælia 21, 7 regendæ 21, 272 defensor 21, 13 rectores 24, 100 alumnos 21, 280 flagrantibus oris 21, 333 hostes 28, 104 arva 28, 110 plagæ 40, 56 Libyam ardentem 7, 206 dedere 15, 52 tenet 15, 113 transfundit secum 15, 282 receptam 15, 334 defendite 15, 462 si mihi venti negabunt 15, 503 contra urbs fundata 15, 520 complere manipulis 21, 331 recepit 21, 378 recepi 22, 385 mæstam cogeret 23, 17 ademptam 21, 82 receptam 25, 5 de-

- fensam 28, 373 ferit 36, 445 in omnem 17, 15 post Libyam (receptam) 28, 429
- licentia vitæ 1, 152 suadet luxum 8, 263 illecebris effrena favet, ib. nullo constricta modo 10, 78 confusa 18, 199 effrena persultat 26, 369
- licentior turba 11, 31
- licet flere 5, 88 liceat cognoscere sortem 36, 298 certos habuisse dolores, ib. quid liceat 8, 267 liceret quantum tibi 21, 96 licuisset si quid casibus 21, 366 licebit tantum invidiæ 39, 1
- lictor ambiat tentoria 7, 5 a rure profectus 17, 9 miracula præbet 18, 309 horret 20, 521 Metus 22, 373 regius 28, 616 lictori cedunt aquilæ 8, 9 lictore contentus 24, 221
- ligat axe rotas 1, 81 quicquid ultima Tethys 5, 148 saltus venator 5, 376 ferro canem 18, 133 amicitias adamante 22, 39 Janum pax 22, 287 temone jugales 33, 278 me torpor 37, 100 dextram 46, 22 æquora margine 49, 41 membra silex 87, 7 ligant vela 15, 481 animos 18, 189 liget te zona 73, 11 ligent arte colla 17, 294 labra animas 31, 132 ligatur planities vitibus 20, 270
- ligno sudanti 10, 96 ligna cedere 18, 127 scindere 19, 7
- ligones exesos situ 22, 195 Senonum 24, 92 nullos patiæ 33, 195
- Ligures campi 12, 5 dextra linquuntur 15, 505 amnes 28, 193 Ligurum populos 8, 567 terris 10, 180 mœnibus 17, 121 legione 26, 554 ab finibus 28, 288 muris 28, 443
- Ligus prælatus 28, 363
- ligustra pallere 36, 240 ligustris corvo certaute 18, 349 alba 35, 130
- lilia candentia nasci 29, 91 ac nives superat candor 31, 126 intexit violis 35, 128 decrescere 36, 241
- Lilybæa brachia 33, 148
- linen antri 22, 141 regale 29, 131 per utrumque 33, 90 lumine de uno 1, 233 a primo vitæ 7, 10 de sacro 10, 32 pellunt 18, 40 vitæque et lucis in ipso 22, 61 sub primi cæli 21, 287 limina tetra 3, 27 privata 8, 3 lubrica jaspide surgunt 10, 91 Romæ 22, 221 ornet 21, 211 privata xxviii, 62, xxix, 38 ad fraterna 29, 97 respectans 29, 215 prætexere ramis 35, 321 linquere 36, 202 humida 44, 4 myrrhata 41, 96 frondentia myrto 48, 28 per Petri 77, 1 liminibus hæere potentum 21, 43
- limes medius flagrantis Olympi 15, 119 honesti 17, 96 adustus squatebat 33, 259 trahitur 59, 2 limite nullo discernetur ager 3, 380 de Hesperio 8, 129 medio 8, 286 regni 21, 373 incerni 22, 186 de primo Phæbi 22, 302 arcano 35, 165 longinquo 19, 21
- limo implicitus 20, 142 intexit æthera 20, 493
- linea damnet Phœben 17, 130
- Lingonicæ vomere 21, 94
- lingua virilis 51, 10 liberior justo 74, 8 parentis fallacis 75, 9 nati, ib. lingua modus 8, 516 opulenta victrix 17, 21 acer in absentes 20, 380 opprobria 26, 522 infantia 29, 103 linguis trisulcis 3, 95 mutuis 14, 22 tantis dissona turba 21, 152 loquacibus 22, 409 variæ gentes 28, 69 centum nequeam perstringere 28, 436 soporatis 33, 281 trifidis 191, 31
- liniger sacerdotes 8, 573
- lintres in fregere nemus 8, 624 lintribus animum transvecti 21, 206
- Lipare fumosa 7, 195 turbatur 35, 174
- liquerat arma retro 28, 462 linque homines 3, 363 domos fratris 35, 220
- linquere limina 36, 203 linquitur Etruria lava 15, 506
- liquescant cautes 49, 21
- liquidus Favonius 1, 272 liquidos fontes 1, 223 liquidi fundi 49, 37 saxi 58, 5 liquidis patribus 36, 16 liquidas palastras 17, 288 per genas 33, 271
- linquitur (Cyane) 36, 252
- Liris terens quæretæ Maricæ 1, 260
- litandum prodigio ipso 18, 21
- litera ales texitur 15, 478 confecit 19, 20 novia furto 21, 293 improba 22, 146 vulgatura nefas 22, 295 tua 40, 43 crebra festinet 41, 21 labris atque animis insinuandus reis, ib. quando dabit vices 42, 2
- lites fœmineas 18, 232 somnia iudicibus 27, 5 fori pertulit 52, 8 litibus dubiis 8, 511 quodecumque recedit 17, 65
- litoreo muro 15, 519
- littus extremum pandit 3, 123 vestit oliva 26, 319 littoris Britanni 8, 29 Isthmiaci 8, 464 littore gemino 15, 55 prodant hostes 22, 210 tuto 22, 254 ad littora tendunt oculos 20, 515 littora porrexerit undis 3, 11 angusta 8, 136 per diversa 15, 517 fluctu nudata 28, 498 summa legens 32, 6 attollit gemmis 33, 253 quot restant nuda 37, 61
- litui communes 3, 317 cessent 13, 3 lituis navatibus 15, 80 vocantibus arma 29, 215 post lituos canenti 23, 13

- Decii 26, 130 lituos terribiles adibo
 17, 181 sequuntur 21, 169
 viventibus oculis 3, 138 vadis 33, 22
 spoliis 36, 346
 livescat luna 15, 495 livescant brachia
 nexu 31, 131 livescere furo 22, 32
 quis possit 24, 40 Deos 36, 27
 Livia venerabilis 10, 13
 lividus ora luctus 28, 322 livida stat
 luctu 20, 529
 livor secundis anxius 3, 32 sequebatur
 stimulis malignis 24, 38 pulsus tacuit
 formidine 29, 212 secuit nascentia
 fata 39, 32 livoris rabies 13, 10 acerbi
 rabiem 36, 290 livori cedere 18, 265
 locat cornua dexteriora 5, 175 locavit
 propria sede 28, 23 locatus hoc an-
 cipiti 28, 463 locatam sedibus certis
 famam 17, 183 locatis in pace 5, 103
 locandum proponit 18, 197
 locus est Furiis 3, 359 est odiis 5, 416
 loci ingenio 33, 140 forma 35, 101
 meritum 36, 222 religione 36, 358
 loco nomen timorque 36, 352 stat
 quisque diviso 5, 363 quocumque
 conspiciare 21, 196 converti fata 28,
 207 locum meum tuere 8, 387 lori-
 cæ 22, 367 devenere 33, 235 dant
 36, 389 rapinæ 36, 440 loca sacra
 non errantia 1, 185 miratur 36, 226
 solis damnata vapore 47, 17 locorum
 nobilitas 36, 120 locis diversis 28,
 656 iustis 33, 249 locos defensos
 101, 101
 longa sacula 1, 279 sylvæ 36, 367
 longo spes tendit præcordia voto 1, 66
 in longum tenditur 15, 521 longum
 placabere sacris 5, 277 tardumque
 putavit 28, 461 vale 35, 231 lon-
 gissima tellus 5, 302
 longæva natura 22, 431 longævo corde
 frænatur 1, 155
 longe regendo 1, 127 dum agmina 26,
 500 debita conjux 29, 84 tenere
 fores 37, 41 sua membra tegit 45, 19
 Triacria 36, 288 longius furem
 37, 95
 longe-tela 15, 436
 longinqua non docent 18, 392 tueri 21,
 311 per æquora 36, 363 præcepta
 51, 9
 loquax plus justo 5, 488 nutu manibus-
 que 17, 312 ingenio timor 26, 227
 loquaces tabulas 26, 19
 loquor parva 35, 294 carmina 81, 4
 loquitur pagina reges 29, 162 loquar
 certius patre 76, 2 loquetur te cuncta
 tellus 1, 277 loqui armenta 20, 44
 digna futuris fatiis 21, 43 velit æther
 26, 231 sylvæ, antra 28, 32 docuit
 29, 89 non dubitem 42, 10 loquendi
 dulce pondus 17, 19 gnara avis 20,
 330 libertate 22, 161 loquentem
 prisca, matura, fortia 22, 168 loquen-
 tes formare 17, 85 locutus nihil in-
 dignum 21, 291 vix pauca 37, 100
 locutam sese dignius 17, 37 locutas
 pecudes 18, 3
 lora lutea 22, 471
 lorica cursu æstuat 3, 352 lorica locum
 22, 367 lorica micantem 8, 16
 ponere 26, 82 loricas smaragdo viri-
 des 22, 90
 luas delicta 26, 501 luat commissa 15,
 321 cervicæ 18, 23
 lubricus error 98, 12 lubrica numina 5,
 411 atas 36, 227
 luctet ales ignea 22, 419 lucebit Hydas-
 pes facibus 36, 325 lucere metallo 3,
 163
 lucidus lacus 49, 32 lucida canities 36,
 11 lucidiore gelu 59, 2
 Lucifer stringebat radiis Hænum 5, 336
 ornat comas 22, 472 meus humectat
 agros 35, 121 Lucifero roseo 8, 563
 Luciferum videri credidit 7, 131
 Lucifer habet currum et equo solitario
 vehitur 5, 336
 Lucina cum solveret onus matris 1, 145
 nos fugit 18, 74 labores solatur 22,
 342 te ederet 29, 47 tribuit sobolei
 33, 123 nostri quid sit 36, 307
 lueratur vincula 18, 137
 Lucretia mersit ferrum 15, 446 gravi-
 incumbens ferro 29, 153
 luci nihil caperent 18, 126 neglecti
 26, 608 lucto terribili 5, 438 intacta
 pectora 17, 211 mora 20, 53 duplici
 28, 221
 luctamine lento 26, 138
 luctare mecum carmen 101, 20 luctatis
 carinis 15, 516
 luctas mœrens velamine scisso 3, 33 co-
 thurni 18, 299 par finitimis 20, 291
 fortuna reduxit 20, 551 argumenta
 28, 169 prædæ ademta 28, 245 livi-
 dus ora 28, 323 luctum in patriæ 28,
 118 luctu novo 5, 17 livida stat 20,
 529 levio 28, 313 tanto damnavit
 35, 240 frementia Tartara 35, 333
 avido 36, 50 senium tractura 36, 259
 longo maneat 37, 58 ingesto 39, 32
 luctibus nostris consenuit 15, 155 in
 mediis 26, 399
 lucus erat 36, 332 æquore circumfluit
 44, 1 lucto augere Jovis 26, 18 omni
 36, 74 lucum defendunt 31, 17 ver-
 tice despectant 36, 375 lucis opacis

- 35, 290 lucos Sabaeos 10, 210 Aonios 17, 271 truces religione 21, 229 agitante procella 33, 202
- ludibrium mensis 18, 306 me relinquis 20, 535 pelagi 28, 139 ludibrio datur 5, 37 ludibria fati 26, 110 natos avexit 36, 261
- ludis Martia simulacra 8, 539 lentis modis 101, 16 telis 101, 72 ludit omina soleunia 8, 612 in leges 18, 230 fœdera 26, 567 Galatea 29, 126 ludunt per prata jugales 8, 17 fratres 10, 72 comae 11, 12 pars 31, 13 cum tigride damæ 31, 27 flammæ 35, 3 ludant trabes 17, 329 lusit jugulis 3, 83 me imago 27, 21 juba 73, 3 luserat error præsentia 29, 102 ludite milites 14, 33 virgines, ib. ludere per campos 35, 77 lussisse orant 20, 372 pudeat 22, 382 luditur campus et urna 28, 6 labor 68, 4
- ludus erant regum exuviae 7, 23 erant carmina 29, 147 ludi molles 17, 311 cauti per atria 36, 206 ludo intenti 20, 510 ducere noctem 31, 97 virgineo 36, 162 ludis assiduus 20, 410 ludos celebres 24, 199 spectandos 28, 390 celebrantia sæculo, ib.
- lues tanta 3, 21 magna per rura 5, 93 hominum pecudumque 15, 514 morbi 18, 18 diversa oritur 20, 33 tetrus collecta cibis 28, 212 aucta vapore, ib. terrena 49, 91 lucem morbi 15, 39 maturam 49, 11
- lugebant Nymphæ flumina 34, 3 lugerent amnes 24, 24 lugentia rura colonos 101, 108 lugebere Cynthio 35, 245
- lumen formidatum 1, 95 odorum fumat 28, 324 purius 35, 283 breve decrescit 44, 26 secuti 98, 18 luminis grati expers 33, 99 lumine refugo 6, 9 sicco 15, 130 clauso 20, 311 cento 21, 312 fraudatus 29, 21 de alio 29, 188 infausto 33, 40 præmisso 35, 1 de alio succendunt 35, 347 pleno rinuat campos 36, 441 supinato 191, 116 quo floreat arcus 48, 7 primo 98, 7 recto 101, 53 lumina glauca nitent 1, 214 huc fleete 3, 359 adhuc spirantia 5, 410 suspendite 10, 207 non æquant flammæ 10, 266 fervor asperat 17, 218 satiantur 24, 197 delivus terræ 26, 486 excubiis vigilantia regni 28, 234 cessissent sonno 29, 91 quid tibi 31, 137 Placbi 35, 28 torquens 26, 261 cœli 37, 1 prime tecta 0, 1 aurea cœlestis 191, 127 juvenum 50, 28
- fera surgunt 83, 1 nova sensit 99, 9 luminibus tumidum micat 29, 121
- Luna regnante per Arcton tacitam 1, 22 cum lateret 8, 188 livescat 15, 495 quæ nutriet Oceani recursus 17, 108 nascente 21, 219 plena, ib. roscida 24, 288 noctis dux 35, 46 juvencos irrorat 36, 403 stupefacta 44, 61 laborat defectu 48, 2 Venusque 76, 6 Luna globum ingreditur 7, 164 crescenti 10, 213 plena, ib. circulus 15, 223 velox semita 22, 138 labor 26, 233 medio sidere 101, 120 Lunam vocas in antro 10, 114 rudem 28, 541 nasci fecerat 35, 45 Lunas concurrere polo 18, 6
- lunare jubar iii, 147, xxvi, 237 lunari globo 35, 298 lunaribus damnis Oceani 28, 499
- lunata frontis 33, 129 lunatis dentibus 101, 107
- lupam æra fingunt 1, 99 nutricem 26, 261
- lupanar dilectum 18, 96
- lupatis rigidis servire 1, 82 pressis v, 351, xxxv, 194 in tuis 8, 564 sacris servire 73, 2 paribus franguntur 87, 2
- lupus luas 26, 503 lupi duo adorti agmen 26, 250 lupo præbuit agna latius 34, 26 luporum murmur 18, 2 casorum ostenta 26, 249 lupis ingerit prædones 5, 484 lupos rapaces 18, 135
- luror permanat in herbas 36, 238
- lustralem faciem 28, 321
- lustrat visu severo 5, 497 omnia radiis 28, 412 lustravit ortus 7, 16 lustrant humeros astra 34, 48 lustraverat aras 40, 25 lustrare vos valebit 20, 22 diem 36, 316 lustrans pascua 36, 168 lustrantes sidera 98, 17 lustrandi fascies 18, 21
- lusto omni nobilior 1, 275 toto 26, 146 lustra ventura 1, 33 Lycæi viii, 467, xxxi, 48 per opaca 20, 422 cingis 21, 301 ad sua 27, 4 bis dena recensent 28, 392 lustrorum numero victus 44, 31 lustris Partheniis 35, 241 sylvestribus 36, 44
- lusus cernere Thulen 21, 157 belligeros 28, 621
- Lutati præclare Pœno 18, 455
- luto deteriore 20, 496
- lux festa 1, 143 opportuna votis oritur 5, 313 æna 7, 135 illa imperii fuit 8, 182 altissima fati 8, 273 septima aderat cœlo 9, 15 quantum tenebris præclarior 28, 480 puniceus cum detexerit ortus 33, 220 redditur orbi

- 36, 243 lucis repulsi 17, 106 fructus 21, 93 in limine 22, 63 honorata: fructus 24, 79 exordia 24, 176 foedus amor 28, 452 imago 36, 414 in principiis 101, 13 tua: rector 98, 2 in lucem saecula fudit 22, 11 lucem renovasse 26, 438 spargentia cornua 28, 160 invisam quid moror 28, 316 immensam trahit 31, 72 claram dispergere 33, 8 tenebris obducam 33, 115 timentes insolitam mirantur equi 37, 46 condet 11, 13 luce magistra 6, 7 subita comarum 8, 193 contenta 15, 78 reperta 15, 261 procul 17, 40 metalli 24, 133 pro communi 26, 275 omni carior 26, 309 in illa 26, 600 sibi concessa 28, 129 desperata 28, 293 propinqua frui 28, 364 exacta 29, 52 nondum gravem Titana 35, 50 sub prima 36, 232 sub oris tui 40, 49 scena 14, 20 variata 47, 4
- luxuria: vacat 10, 54 suae fortuna addidit 18, 121
- luxuriat vertice arundo 1, 217 crimine 5, 72 tali cultu 35, 55 gramine silex 49, 29 luxuriant gentes sepultra 35, 327 luxurient mollitia 73, 9 luxuriante pollice 101, 17 agro 49, 109
- luxuries nocturna 3, 295 armata 8, 339 saevior ardet 15, 183 Parthica 18, 313 Byzantia 24, 416 non pretiosior bello fuit 21, 92, praedulce malum 22, 132 dedita semper corporis arbitriis, ib. regna vertit 24, 161 luxuriam regum 10, 23
- luxurietur Oceanus 12, 55 luxuriata malo Megara 3, 355
- luxus populator opum 3, 35 dissuasor honesti 36, 29 luxum famosum 17, 158 in luxum resolvit 26, 367 luxu circumflua mens 1, 40 deside fluentem 8, 217 p. jore 15, 164 mollior aetas 26, 169 deposito 35, 391 consumens domum 75, 8
- Lyaeus victor 24, 352 Lyaei thyrsos 20, 294 pocula 26, 349 Lyaeo struxere 10, 216 titubans 15, 445 largo sopita 20, 435 certatum colla 28, 532 dulci 35, 353
- Lycae Parrhasii 35, 18 lustra viii, 467 xxxi, 48 Musa rustica 21, 181 Lycæum Pana 28, 199
- Lycae nutrita 21, 249
- Lycaonia ab Arcto 26, 246 Lycaoniis ab astris 17, 299
- Lycaste Zephyris non cessura 24, 252 Dictæa 24, 276 fert retia 24, 292
- Lycium tenuisse 18, 204
- Lycurgus potuit 17, 153 Lycurgo rigido 8, 509
- Lydi continuant 20, 241 Lydos vastant 20, 578
- Lydia laxet fontes 3, 197 in te transferret thyrsos 8, 603 dives 10, 215 credit 11, 9 tot cat nummis 18, 203 implorat 20, 295 tumescit 21, 62
- Lydia per culta 1, 53 femina 33, 273
- lympham gestabat 18, 107 lympharum dominum 84, 3 lymphis libatis 28, 520 solidis 101, 67 permutat 99, 5
- lymphata pectora 20, 15
- lynces saliant 21, 339 crystallas ferunt 40, 7
- lyra reflect 8, 221 lyrae nostrae 4, 14 cantus 7, 62 canant 10, 196 mixtae choris 31, 23 desuetae fila 34, 14 dulci 40, 6 merita 40, 18 lyram ad nostram 2, 16 tentavit pectine 9, 18 lyras in posum vertere canoras 33, 257

M

- Macedo subiecit Persen 21, 165 miratur Olympum 26, 180
- Maecium finis 5, 279 tellus 17, 28 ruine 29, 117
- machina quaderet muros 3, 219 cœli laxatur 7, 169 poli 8, 68 muralis 8, 329 quo vivat motu 17, 102 melius librata pendit 21, 115 steterit 26, 71 rerum 35, 280 hostilis 37, 49
- macies jejuna 15, 23 decolor 18, 123 informis 36, 93
- maectare nequivit 15, 392
- maecte novis titulis 24, 191
- macula polluitur 22, 242 maculae inustae 5, 505 maculam minorem 18, 30 maculis asperserit ora sol 15, 494 communibus urunt 18, 129 servilibus 20, 132 virentibus 36, 267 maculas detestum ire 20, 11
- maculetur sanguine 77, 13
- maculosa terga 33, 182
- maefecerat Auster lunam 28, 541
- malescunt iubaribus ora 36, 311 maluere lacrymis 20, 333 fletibus ora 33, 266
- madet barba 35, 316 orbita fletu 36, 412 maduit metallum flumine 33, 241 silex 57, 4 madentibus uvis ambiat 1, 274
- madida cadente Piliade 8, 437 madida auro Nymphae 35, 69 madido auro 17, 287 madidis lavillis 49, 57 madidos humores 17, 34
- madidantes nectare pennas 35, 68

- Mæander petit 20, 266 Mæandri lenti 20, 292
 Mæandre flumine tuo 20, 268
 Mæandria flumina 28, 635
 Mænades cum Penthea ferrent 5, 419
 cinem solutæ 8, 609 Thebas reversæ 20, 523
 Mænala desolata 1, 187 nudata ferro 8, 470 frondosa 17, 290 modulantur 21, 182 domat 21, 250 umbrantia ripas 26, 575 cornu terret 33, 228 te flebunt 35, 244
 Mænalium nemus 101, 103 Mænalis arcus 8, 161 modos 31, 36
 Mæona post regem 20, 245
 Mæones dicti 20, 246
 Mæonius rex 3, 166 senex 10, 234 thyrsus 33, 19 Mæonii senis 29, 20
 Mæoniæ Nymphæ 35, 68 Mæonios agros 20, 464 Mæonias per urbes 8, 602
 Mæotia pascit 1, 36 freta 20, 334 terra 28, 353 palus 8, 180
 Mæotida irriget 26, 57 Mæotide ripa 15, 243
 Mæotin casam bibens 3, 312
 Magi Persæ 8, 145 stravere juvencos 21, 61 te invenere 98, 19
 magicæ vires 3, 145
 magister signa insonuit 28, 625 magistri jussus 26, 277 cantus ac sibila 26, 409 absentis præcepta 51, 9 magistro victo 3, 277 meliore 8, 67 nobiliore 17, 93 molli 20, 157 orba puppis 20, 423 eventu rerum 20, 489 magistrum gregis 10, 293 magistros equitum peditumque 29, 198
 magistra luce 6, 7 genitrice 10, 233 qua 17, 274 Clementia 22, 22 magistram prævenit 3, 109
 magistratum aspicit 18, 487
 magna dedisset merito 29, 195 repente ruunt 91, 2 magno petendum 17, 147 magnum probat 31, 81 major spe 24, 6 nota 28, 530 majus erit quodcumque relinquam 21, 14 nil potuit fingere 27, 25 nil hoc genuisse 50, 44 in majus ferant 26, 15 majora petens cura 1, 65 moventi 20, 541 deberet 29, 196 maxima rerum 1, 130
 magnanimum pectus 24, 9
 magnes cognomine lapis est 48, 9 ferri rigore vescitur 48, 16
 magnetica genua 48, 26
 Magnum erigit laurea 18, 502
 mago ritu 28, 348
 Maja genitum 33, 76
 majestas jurata 3, 229 utraque fratrum 5, 6 grati pudoris Augusti 8, 519 regia 10, 198 Romana 17, 37 publica 18, 424 Latii pulsata 20, 130 plena augescit 24, 99 reparatur 28, 5 alterna 28, 613 obvia 31, 80 majestatem nescit 15, 387 majestate inhorruit nemus 1, 125 cum æqueva creatus 8, 122 Tyria 21, 80 nigra verendus 33, 80 petendi 40, 45
 mala rosida 31, 15
 Malabathri folia 18, 226
 male dilecti flores 35, 265
 maligni strepitus 39, 5 maligno stamine 3, 177
 Mallia proles 17, 339
 Mallius descripserat axes 17, 275 indulget somno 80, 1 vigilet 80, 4
 Malli, bonorum congeries 17, 135
 malo potior (sylva) 36, 368 malum vestit pampinus 24, 366 malis associant cornua 15, 482
 maluerint reddere 22, 57
 malum deflet plangitque 36, 159 inter utrumque 90, 2 dulce Siren 100, 1 mali fons 20, 18 meminere 20, 116 prima origo 20, 539 prasaga 33, 190 peracti simulacra 36, 69 forma 36, 300 malo accensæ 36, 256 cruento victa 101, 120 malorum turba texitur 20, 393 ignara 36, 48 malis frons dejecta 28, 376 defixo animo 28, 258 gaudere 36, 215 pejorem mirata virum 3, 139
 mamma audax 1, 88
 manat frons imbribus 1, 222 manant in vulgus exempla 21, 168 in rorem brachia 36, 252 manaverit crimen 22, 312
 mancipium jure sepultum 18, 212 solis utile supplicii 19, 30 mancipio inertis 20, 56 mancipia noxia 18, 481
 mandata urget 17, 240 patriæ sprevimus 28, 430 audierat 33, 118 mandatis patriis 10, 30 monebas 29, 237
 mandatricem operum mentem 8, 236
 mandemusne Noti flabris 26, 205 mandarent ducibus prælia 21, 329 mandaverit ævo novum 17, 68 patriis procul astris 36, 214 mandaverat arvis Siculis 36, 84 mandatur tibi origo 31, 58
 mandunt pascua 33, 278
 Manes turbantur 1, 112 horrendos citavi 3, 154 testor 5, 165 purpureos placavit 8, 97 pulvere nudi 15, 403 parentum 26, 528 luleos 28, 116 armatos 33, 41 sibi fatales 33, 265 famulos ductura triumpho 35, 13 coronati 35, 328 dant locum 36, 389 auxilio cinguntur 37, 44 sacrare pa-

- ternos 41, 72 ad manes penetras 98,
22 manibus patriis 23, 7 Hectoreis
39, 13
- manet reverentia 1, 141 hæc mens sola
8, 234 ille decor 36, 435 manent
præmia 33, 195 maneat longo luctu
37, 58 maneres tellure Emathia 26,
497 mansere hic viri 28, 117 nec
Deæ 36, 245 mansura fides natis 8,
121 fata 36, 65 mansure adamante
ligat 22, 39
- manifestat odor 49, 74
- manipuli Eunuchorum 18, 255 manipulis
novis cinxit 8, 35 complere 21, 334
manipulos præcipuos 15, 416 imbelles
8, 338
- mansuescunt dracones 5, 365 stagna
15, 524 mansuescere nescit 5, 42
- Mantua dedit 29, 147
- manumissiones celebrabant novi Consules
8, 611
- manus præceps 1, 48 profanas porrex-
ere 3, 117 collecta 3, 314 festinas
urgere 3, 311 Romana 5, 52 tantæ
convenere 5, 107 tandem justa 7,
105 avitas 7, 190 injussæ scripsere
10, 10 bellatrices 10, 18 Palamo-
niis explorata coronis 17, 288 hos
fecere 18, 339 dabit 18, 367 libera
frænis 21, 152 quicquid vestra gessit
21, 191 inflammata pretio 21, 293
dispersit 24, 140 par donis armisque
21, 234 divisa acceleret 24, 275 fa-
tales 26, 61 virides patuere 26, 259
vicina occurrit 26, 114 suas cernit
abire 28, 259 victa 28, 311 ni de-
ficeret 28, 352 socias 28, 465 in ver-
bera tendunt 31, 113 suas genibus
admovere 33, 51 injussæ pectora tun-
dunt 36, 129 quæ talia ausa 36,
183 exerta 36, 377 cæcas tendit 37,
110 nulla sit 19, 5 qua jussere 49,
60 tacitæ artificis 50, 20 æmula na-
turæ 68, 14 Romana 77, 10 manum
exiguam 20, 221 victricem 20, 532
percensere 28, 157 Tyrrhenam 28,
485 letalem placidamque sensit 39,
48 manu pacata 8, 15 certa 8, 61
divisa 19, 205 levioe 20, 14 dissi-
mili finxisse 20, 492 patranda effici-
ens 21, 302 sponderet meliora 26, 268
instare 26, 274 prætereunte 26, 398
naturam cumulate 28, 50 metuendus
28, 216 meliore 29, 205 forti 34, 30
quæsit 36, 303 facta credas 49, 49
victa Trinacria 35, 486 manibus por-
tabere vulgi 5, 333 revinctis 8, 84
junctis 14, 18 loquax 17, 313 trun-
catus 26, 89 aversis 28, 329 connixis
37, 67 famulis 39, 17 complexi
50, 5
- mapalia infecta tabo 15, 360 reserant
24, 344
- Marcellus fortis 15, 89 vinci docuit
Pænium 26, 140 Marcelle Sicania fe-
rox 18, 456
- marcet segnis amor 29, 227 marcent
epulis xx, 134. xxvi, 368 marceat seg-
nities 10, 205 marcebant coronæ 26,
217 marcentes coronas 31, 96
- Marci mores 28, 350 Marce clemens
28, 349
- marcidus ibit unguentis 15, 144 marci-
da luxu otia 7, 10 stagna Lethes 33,
280
- Marcomeres docet 21, 244
- mare geminum 5, 190 tranquillum qua-
titur 10, 154 medium 15, 523 per
longum 19, 42 ductum per viscera
montis 33, 175 fluxit 33, 254 ser-
viat 37, 33 maris libertas cfræna 5,
210 incerta 8, 436 Sidonii rubrique
8, 600 tantum tranasse 10, 256 in-
clementia 26, 210 rubri 10, 14 nari
profundo laxare frana 3, 64 toto mu-
rus dotanda 8, 617 rubro xviii, 16,
xxix, 4 gemino 18, 91 medio 18,
245 opponit 33, 116 fluvius reddi-
tur 35, 185 præfert 36, 333 nec
scopuli latuere 37, 64 ve-itto 41, 16
- mares recisos 18, 48 ambiguus 18, 462
- marginæ nemorum frondoso 35, 113 pen-
denti ligat 49, 14 culci clausit opes
8, 42 præ-crypto 18, 216 summo
texti 33, 267
- Maria cum conjuge 15, 328 Mariæ luce
10, 11 feras 10, 173 in decus 10,
275 crescat uterus 10, 340 gemine
22, 239 partus 22, 342 Mariam de-
bes 10, 37 scis 10, 119 salutat 10,
251 ducit Honorius 11, 37 daret 29,
69
- Mariæ sinus virginei 95, 7 Mariam an-
gelus alloquitur 99, 1
- Maricæ querceta 1, 259
- Marii numerum relinquo 8, 641 sub
vincla 15, 92 triumphus 26, 126
- Mario patefecit portas 24, 35 peremptos
Cimbros 26, 646
- marino curru 29, 166
- maritali fato 29, 13
- maritat rore glebas 35, 89 ferrum 48,
38
- maritus regnatne 36, 181 mariti am-
plexus 8, 616 nomen cripit 18, 51
clusi 18, 89 nomen sumeret 21, 6 ig-
nes 21, 121 dulce nomen 26, 304 di-
lecti fati 26, 439 cristati 29, 216

- illicebbras 33, 35 tædas 35, 279 altissimi 19, 27 marito pulchro gaudet 10, 294 invicto 26, 626 concede 31, 131 sadam filia 35, 16 Zephyro 36, 265 nutritum Naxos 15, 192 nata prospiceret 21, 71 rapit 48, 31 maritis in munere rogos 15, 497 maritos reginarum 22, 361 supereminet 1, 200
- Marmaricus Haman 18, 180
- marmore picto 29, 273 in rigido 48, 57 effuso 48, 23 perspicuo 61, 3 de uno 87, 1 marmota verrat 20, 360
- marmorea peste 37, 130 marmoreum gloriolum 62, 1
- Maro te fama venit 71, 12 Maroni tenui 41, 23
- Mars renovat suffragia campi 28, 10 gravior sub pace latet 28, 307 melior clypeo 33, 134 cecit Rhodope, ibi laudat aprum 33, 3 Martis iuunda 28, 621 ferrea forma 18, 25 vices 28, 283 vivida imago 26, 168 nuncia fera 26, 256 fetus novales 26, 26 fessi 21, 211 Dei 21, 35 tenore 5, 56 ornatu fulgida acies 5, 351 Arctoi 5, 501 rabies 7, 73 opus 19, 20 ignaras umbes 20, 567 gloria 21, 16 graviore paratu 21, 336 iter 22, 437 adversi inclementia 76, 3 Marti saxo 8, 321 notissima robora 15, 415 sodales 26, 339 domando 101, 82 Martem puerum laverunt Rhodopeia flumina 8, 526 saxum releget 13, 4 sustinui muro 15, 85 subdiderint vinclis 26, 69 oblatum 28, 210 totum palam percuttere 29, 199 sternere 37, 37 Marte scincto 5, 188 petiit tyrannos 8, 50 ancipiti 8, 456 infesto 15, 273 contudinus Suevos 21, 190 cruentum ferrum feras 22, 15 nec minor 22, 276 alio desudant 26, 280 insano 26, 507 perirent divitiæ 26, 623 patrio 28, 91 pro Marte habens Cyllelen 18, 277
- Marysa vclor 20, 266 dum suus est, ibi
- Martius equi et currus tributi 48, 47
- Martius campus 18, 138 horror 35, 117 Martia simulacra 8, 539 signa 18, 505 præcepta 22, 319 laurus 23, 20
- Mascezel est illi 15, 390
- Massagetes audax 3, 312 Massagete 8, 542
- Massas solveret ignis 21, 235
- Massylus sonipes 26, 148 Massyla genitrix 18, 389 Ceres 22, 394 oppida 28, 377 Massylam jubam 34, 28 Massylas lauros 8, 25 frandes 15, 284
- mater consule duplici fecunda 1, 203 rogari nollor 10, 38 nunquam eris 18, 221 amorum 19, 63 squalida amorum 22, 125 regia 21, 177 solertior 28, 521 sic eris 31, 137 fidissima 33, 177 hæc proxima haberi 26, 176 Dei 101, 49 amare timet 69, 2 in-nupta 95, 8 conscia partus 98, 16 matris post viscera 18, 46 reverentia 18, 73 sollicita 22, 341 grata superbia 36, 16 parens 98, 3 matri erectæ 18, 387 legum 28, 428 timida 31, 31 propior 50, 22 in matrem conversa 29, 100 matrem niveam 10, 242 superas 10, 271 ferrent 21, 323 primam scelorum 22, 111 regumque ducumque 21, 175 omnem populisti pectore 36, 101 defendite 37, 28 matre compressa 3, 287 cum secuta 8, 465 sub virenti 10, 211 remota 33, 217 cum torva 36, 49 de dura queri 36, 212 Hyrcana 36, 263 secuta 191, 71 matres Sidonia 15, 191 Phrygias 29, 401 cupidae 22, 400 Phrygia 29, 191 Elysia 35, 322 matrum Ausonidum 26, 627 vota 36, 498 matribus tecta latere 24, 61 aedes effulgere 28, 546 vincet 29, 67 cunctis altior extat 33, 126
- materie semper fluentis 17, 101
- materies juvat 25, 15 quicquid ubique gignit 33, 60 noveca datur 101, 27 cognata 87, 4 materiem præstes 22, 17 virtutibus pandit 24, 107 amicum sentit 18, 43
- materna mente 28, 91 materno crimine 28, 115 iugo 50, 40 matrum onus 50, 36 maternis studiis 73, 11
- maturret germina 22, 165
- maturus emi 18, 61 matura pericula 5, 15 rosa largo die 10, 248 loquentem 22, 169 ætas 28, 557 virginitas 31, 125 maturam lucem 19, 14 maturo moderamine regunt 7, 183 maturior ævi 22, 348
- matutinis solibus 35, 120
- Mavors 3, 331 adamante coruscat 1, 99 indomitus 4, 17 det 15, 129 erubuit 18, 238 fervidus 21, 270 res constrinxit in altum 26, 491 impellit equos 37, 75 sanguinea cuspidem verberat urbes 48, 22 Mavortis amor patrius 1, 56
- Mavortia seges ferri 7, 135 ætas 26, 35 nobilitas 31, 70 cuspidis 37, 87 pectora 48, 33 munera 72, 12
- Maurus fugiet 15, 338 hortatur 21, 357 atrox 21, 383 cecidit 22, 286 Mauri arbitrio 15, 70 vicistis 15, 95 munus

- 15, 283 adversi 15, 380 passuri
enses 15, 433 ruunt 18, 505 nigris
cribibus 21, 19 agricolae 21, 311
Mauro terribilis 8, 28 victo 10, 219
medio 15, 226 captivo 19, 71 Mau-
rum vicinum 21, 19 captum 28, 122
Maurorum populos 21, 213 nomen
22, 261 Mauros leves 7, 54 tenuit
fiducia 15, 330 absentes 15, 351 fre-
tos 18, 400 in Mauros eat 15, 288
Mauris fastidita datae 15, 489 tegibus
15, 452
- Maurusius Atlas 28, 101 Maurusia ra-
bies 8, 39 laurea 15, 311 tellus 21,
278
- Maxime, mittis dona 82, 1
- Mazax missile projecit 21, 356
- meat vis per setum 46, 18 meant ordipe
vota 21, 16 meabant edicta 21, 277
meantem causis defectum 17, 129
- meatus annis praescripti 3, 5 novos
Plurbi 7, 9 diversi secunere 15, 223
revocare 37, 19 meatum querit 3,
271 meatu averso 8, 183 devius 18,
14 bifido 26, 336 tardus 28, 197
offenso 33, 172 lascivo 35, 71 fracto
35, 184 vario 41, 78 nativo 19, 55
meatibus variis 17, 101
- Medea ferox 3, 153
- mederis vulneribus 21, 206 medere vul-
neribus 39, 13 mederi criminibus 5,
421 blando sermone 29, 138 me-
dente Silichone 22, 201 medentum
auxilium 49, 69
- medicas aquas 19, 86
- medicina per hostem contigit 39, 48
fides fit 69, 16
- medicum consult 18, 35
- Mediolanum unde nomen habeat 19,
183
- meditatur scindere ligna 19, 7 flectere
frana 28, 189 meditentur aves 26,
230 meditantem carnine muros 22,
171 meditatus servitium 21, 101
- medius interfuit urces alveus 1, 227
lines flagrantis Olympi 15, 118 hos-
tis 28, 155 ignis 11, 71 media Car-
thagine 15, 150 in 18, 364 in arce
poli 27, 13 medii reverentia 17, 259
in medio xxviii, 151, xlix, 27 medio
sub frigore 1, 132 axe libraverit 3, 11
orbe v, 310, lviii, 1 Mauro 15, 236
mari 18, 215 foro 25, 11 ibat Padis
28, 212 sermone 28, 126 in aestu
xxvi, 47, xxxv, 106 sereno 35, 91 axi
36, 231 sidere lunae 101, 120 vertice
83, 1 in medium cadunt 33, 259
medium mare 15, 523 nil inter pu-
erumque senemque 18, 170 per Al-
- bin 21, 226 Porum vectaret 21, 267
iter cœli 28, 111 per hostem 28, 166
in aequor 37, 114 aequor 10, 55 re-
liget zona 73, 11 medium frigoris et
flammae aethram 22, 8 plagam 33, 257
in mediis stetit 3, 11 in hastis 7, 17
in castris 8, 10 in armis 10, 157 in
astris 15, 125 in arctis 17, 9 in luc-
tibus 26, 399 in visceribus 26, 577
in fluctibus 18, 53 interstrepit undis
5, 303 turbinibus 15, 502 membris
18, 2 muris 20, 41 arvis 20, 170
flammis 21, 181 dissensibus 22, 86
rubris xxiv, 291, xxxiii, 46 tenebris
26, 36 frigoribus 26, 319 aquis 28,
487 penatibus 36, 73 arvis 36, 215
fauces 36, 391 fretis 37, 37 ab an-
tris 47, 8 medios Libyae aestus 8, 27
in Sicambros 10, 279 aestus Solis 15,
317 vapores 21, 180 nimbos 11, 39
in ignes 50, 29 medias in turmas 8,
319 in tubas 23, 12
- medullis erupit genitus 10, 7 possessis
20, 13 totis inolevit 28, 78 fixis ha-
serunt tela 21, 155 imis 36, 152 mis-
cuit frigus 16, 6
- Medus te adoret 8, 258 misit 10, 221
tibi cessit habenas 21, 67 tentoria
fixerit 21, 157 adunt moderamina
21, 163 fœdera peteret 28, 115 Medi
liquere vada 7, 71 Medo renige 3,
325 subdixit Athenas 17, 152 tulit
moderamina 24, 161 Medis subactis
1, 161 imperat 18, 321 restiterant
26, 187 Medos subigat 3, 371 vine-
tos 20, 102 apud Medos rarus regum
error 23, 178
- Medusae vipereo 3, 281
- Megara improba 3, 71 multo luxuriata
malo 3, 351 torva ruit 36, 387
- Melampus enervatus 18, 315
- mellifer exercitus 35, 127
- mellis publica jura 8, 382 lacus 21, 85
opes raptas 28, 263 melle puro 31,
112 mella ferant sylvæ 1, 259 dul-
cia raptu trahit 5, 162 corrumpit 10,
79 telet apes 11, 19 sermonis 17,
251 necem dedere 26, 416 Helico-
nia 29, 10 putare decet 82, 2
- membra anhela fudit 2, 2 fundere 1, 18
nova instruxit 7, 12 vestitu nunquam
temerata profano 8, 126 impia rap-
tarem quadrigis 15, 255 sui divisa
17, 97 negant 18, 128 Eutropi 18,
228 vibrata rotet 20, 360 tarda le-
vant 20, 436 erigunt 22, 131 er-
rantia 21, 129 truncata 26, 263 in
omnia regni 26, 437 defessa 27, 3
sua cernit abire 28, 258 viridantia 28,

561 sinuosa draconum 33, 179 im-
mania 35, 159 non cessura pruinis 36,
99 languenti curru terit 37, 81 per
dispersa 41, 65 in tua ire 101, 29
tua potentes 101, 11 sua tegit 45, 19
vivo carentia sensu 18, 55 fera 51,
12 tot ligat una silex 87, 7 per
membra silex serpit 37, 99 membro-
rum modus 21, 46 mole immensa 101,
105 membris aptavere togas 1, 205
micantibus 10, 283 reliquis 20, 19
cunctis (nature) 22, 433 nudis 29,
88 minor 35, 38 nostris ne pareite
37, 29 redeuntibus 11, 12
meminit nec leti 26, 328 captiva sui 16,
16 meminisse sepultos 22, 50 juvat
26, 207
Memnon coloratus 21, 265 prostratus
21, 268 Memnona tegret 20, 530
memor ferri exercitus 20, 513 officii 22,
11 nil hyemis calve 26, 323 sis 35,
234 memorem experior 15, 305 du-
cum tuorum 28, 150 memores antri
40, 5 nota 19, 6 natura 50, 27
memorem certatum quid 26, 155 me-
morant Graii 29, 15 memorare dig-
num 29, 50 memoratur Tabraca 19,
71 memorata nunquam 1, 276 me-
moranda concidit 29, 156 naufragio
19, 72
Memphis solet 8, 570 si forte negasset
15, 56 pia 17, 127
mendacia turgent 18, 351
mendacis elypei 21, 105
mens circumlila luxu 1, 40 nunquam
cessura labori 3, 326 eadem cunctis
5, 115 busto superstes 8, 234 om-
nis aberrat in vulnus 10, 6 segnis ad
artem 18, 78 infida 18, 129 oblita
sui, nec sobria divitiis 18, 229 una
foret 20, 124 ardua semper 21, 39
iudex dura sui 22, 221 redit ad syl-
vas 27, 1 conscia laudis 28, 593 al-
ta 29, 20 congesta 33, 4 ignara no-
cendi 39, 3 mentis ardua 11, 4 pi-
gnus 18, 121 vincula 26, 310 inops
aetas 26, 521 iratae sententia 28, 292
benignae temperies 31, 61 penetralia
nudat 33, 213 sollicitae acumen 35,
201 paternae 35, 251 menti imper-
via 22, 421 mentem agit spes anxia 1,
65 oblivio condunt 1, 166 dubiam
sententia traxit 3, 1 testatur amictu
5, 81 sinceram furatus 8, 230 man-
atricem operum prospecturamque la-
pori 8, 236 do.net 8, 268 obscenior
ore 19, 31 librant silentia 26, 157
traxisse polo 36, 41 mente cauta 15,
492 devota 21, 232 placida severa

22, 66 tota remissum 22, 143 pro-
funda 26, 85 materna fovens 28, 91
profana 28, 107 recolens pompam
23, 423 pura 28, 698 humana 68,
12 ab alta fudit 95, 3 mentes geni-
nas 8, 233 cum corpore lapsa, ib.
praecepta dominae passuras 8, 238
geminae 17, 105 victuro carnine 26,
21 horrificat 26, 219 humana ob-
linat 36, 29 duras iungit 48, 44 man-
tibus aderat 21, 5
mens esse nunquam desiit 28, 312
mensa furialis splendet 15, 180 exclu-
dere 26, 28 sinuatur 94, 1 mensa so-
ciae convivia 1, 253 reverentia 3, 229
adhibes 22, 153 mensis Thyesteis 1,
171 gemmiferis illuxit 1, 265 ludi-
brium 18, 306 mensas infandas 15,
401
mense novo redit Cynthia 68, 10 men-
ses gelidi 36, 221
mensura invidiae capit 21, 44
mentitur sibila 7, 141 aestum 22, 249
Nerea 26, 320 gemma volatum 94, 3
mentiri iussum ictum nescius arcus 8,
529 gemmam 58, 3 mentitus Nilum
Gir 21, 253 Signifer 68, 9 mentita
fidem 1, 108 senem 3, 135 virum
18, 340 mentitae cornua setae 45, 6
mentito gressu 20, 182 mentitos fluc-
tus 33, 254
mereator tremuit freta 52, 7
mercem metuebat 24, 327 laborum per-
solvit 28, 578 in mercem veniunt 18,
220 merce certa 18, 197 merces de-
velit 20, 509 permutat 27, 7 vectu-
ram ratem 36, 263
merces pectora alligat 8, 501 officiis di-
lata 17, 256 properata 25, 11 mer-
cedem referente socero 29, 184 hac
veni 10, 144 fedta 21, 211 mira
militiae 29, 184
mereor princeps 10, 35 merear earpi 35,
86 meretur jure 22, 183 meremur
dominas aures 6, 17 merentur audire
victores 1, 61 mereantur caput Achivi
5, 425 meruit regnare rogatus 8, 48
secretum 22, 306 Senatus 21, 55 nil
felicius 28, 56 tua eunabula 29, 86
repulsam 31, 79 penas 37, 107 nec
similes causas aut tempus 47, 25 vi-
tam 48, 16 meruistis plus 58, 6 me-
ruere senes 1, 68 te Triones 8, 429
merna nasci 15, 28 maritis rogos 15,
497 famulas 20, 201 Superi 35, 287
vincula 36, 95 iram 39, 39 te pro-
prium 19, 89 meruisset te civem 24,
181 mereri frana 73, 1 bellis 8, 458
regnum 10, 263 nihil plus optasset

- 18, 175 deforme fuerat 22, 99 leti
veniam 26, 90 obsequium tonantis 28
350 nec meruisse fatetur 17, 245
nomen 20, 379 novercam 101, 56
diem ignotum 99, 10 merenti stat
favor 17, 262 meritis vocabula 15,
421 merita lyrae 40, 18 meriti re-
deunt 17, 145 meritum quaris 22, 123
nomen 26, 636 meritis debemus 24,
268 favor offertur 28, 607 meritos
crines 7, 84
- meretricis avidae hiatus 75, 7
- mergi si revolant 15, 493
- mergit se 10, 69 mergas solum 20, 38
mersit funere 15, 410 visceribus fer-
rum 18, 447 merserat unda diem 33,
274 mergere pelago 19, 69 mersus
pulvere 21, 350 merguntur plaus-
tra barathro 26, 345 mergatur gremio
Tethyos 36, 319 mergi in vada 5, 64
prima peto 15, 142 fretis orat 18,
266 caligine 18, 492 mersa arva 35,
180 natura 49, 33
- meritum belli 25, 18 ob navis innocuae
26, 12 loci 36, 222 meriti spatium
24, 43 merito laborum 18, 369 me-
ritis nullos obsistere casus 8, 409 te
natus adaequat et vincit 8, 430 pro
tot 15, 52 prioribus obstat 20, 595
praemia poscant 24, 117 tuis obnoxia
virtus 28, 387 ascribere casum 49, 81
- mero foetere 20, 85 madidos rudentes
24, 368
- messis bellatura cum colono 24, 321
Punica 29, 60 messe Transalpina 18,
409 Sabaea 21, 58 exsecta 21, 165
messes collectae 8, 417 odoratas 10,
93 vehant 22, 395 vomere sudatas
24, 94 oblatas mirabitur 33, 198
messibus te induat 1, 273 Gaetulis 15,
57 primis 26, 152 centum 28, 389
- messor gaudebit aistis 3, 382 jaculum
vibrans 26, 464
- meta vana cavetur 27, 6 metis propera-
tis 26, 266 metas tenetis 1, 68 Bac-
chi transcurrite 7, 207 per Zephyri
Eunike 8, 648 intulit 15, 456 nul-
las recipit 17, 143
- metallum incoctum flumine maduit 33,
241 per omne 50, 11 metalli fulvi
congeries 5, 134 melioris saecula 22,
454 luce 24, 133 igne 28, 51 me-
tallo ripa micat 1, 52 squalere fila
cogit 1, 182 lucere 3, 163 cognato
viros spirare credas 5, 360 meliore
forment saecula 7, 184 fulvo 10, 57
meliore ductos mores 17, 137 radiare
20, 260 vario distincta 22, 446 facta
oppida 24, 22 ramoso 24, 291 one-
- rata plaustra 26, 605 coelata classis
28, 376 nascentes equos 28, 571
viridi 35, 291 metallis picturatum
opus 8, 590 pretiosa 29, 54 geminis
48, 40
- Metanrus vagus 28, 501
- Metello fractum Jugurtham 15, 91 jacuit
Creta 18, 218 Metellos fortes 1, 117
metior orbem 16, 19 lata periclis 26,
212 metitur vitam 5, 138 raptus
corde 35, 12 fagos et alnos 36, 365
diem 52, 14 metimur coerulea 15, 67
flumina 26, 46 metire oculis 24, 70
mensus Romanos numero, non robore
21, 347 numerum 26, 402
- Meti satiabere panis 8, 402
- metuis cui, nil ipse timet 101, 53
metuens offert munera 22, 150 gau-
det 28, 574 leonum vacca 34, 5
oneri horror 50, 11 metuendus ab
omni regione 20, 465 amore 22, 2
metuenda viris 8, 373
- metunt Narcissum 35, 132 metas po-
pulos 20, 146 metitur juvenus 8,
466
- metus horribilis 1, 78 invidiae 5, 204
jucundi 10, 82 te noster amat 10, 332
vincat ratione 17, 99 pueris latura 18,
124 juris servator 21, 163 licet 22,
373 malus interpret rerum 26, 262
ut ipse Deum monstret 101, 24 me-
tum humilem senectae 26, 53 occultat
ore 26, 479 languentem 32, 10 me-
tu remoto 15, 300 uno fixa 20, 286
urgente 28, 448 mixto perterrita 35,
155 vano animum vexare 35, 278
- micas quaecumque 8, 428 micat ripa
metallo 1, 53 quicquid ubique 16,
20 tumidum luminibus 29, 121 mi-
cant rura 10, 60 dulce oculi 31, 41
micuere coniferi apices 36, 398 micans
crudele 33, 282 micantem te viderit
11, 27 micantes stamine 1, 178 mi-
cantibus membris 10, 283
- Mida quicquid tangeret 24, 230 Midae
tactum 24, 232 Midam lavere 20,
261
- migrare figuras vident 3, 128 virum in
suos annos 29, 14
- miles togatus 8, 9 veniam 8, 369 mu-
tritor 8, 503 ignorat dicere 10, 186
populus 15, 96 patitur 20, 82 dat
terga 20, 581 mittitur 22, 95 te
audit 22, 169 sitiens haurire cruorem
26, 604 deficit 28, 218 superbus
28, 212 sceptrum daret 31, 75 occultus
35, 164 cuspidem non moritur 35,
357 militis tanti moles 15, 299 fidem
26, 87 obsequium 28, 554 robur

- 29, 62 a nūllite diligēris 22, 147
 milite omni peremto 3, 307 cingor 5,
 13 tanto monitum 5, 299 misso 15,
 246 in nostro 20, 156 securo 21,
 177 viridi 21, 324 proprio 26, 106
 quanto 31, 91
 militat ather 7, 97 Gallia 24, 52 curia
 aulae 28, 596 omne feræ corpus 45,
 25 militet nostris signis 18, 383
 militia cunuchi 18, 419 militiæ futuræ
 assuesce 8, 400 Phlegrae 27, 20
 mercede 29, 184 princeps 31, 84
 militiam nullam dignari 20, 320 patris
 21, 36 eripe 39, 52
 mille labores 5, 51 vias 44, 27 millia
 tot ponas 18, 204 tot barbara 21, 107
 vulgi 22, 397 quinque explent 99, 7
 millibus tantis 21, 171 e tantis 44, 79
 Minas occurrit 37, 85 Mimantis arma
 36, 347
 minae prodigiis certæ patuere 20, 3 no-
 tatae prodigiis abicere 26, 62 minis
 flexis 35, 345 armorum 101, 82
 minas inferre 3, 306 iniquas 5, 147
 pelagi superare 15, 370 vanas ab-
 isse 19, 4 huc omnes vertere 26, 421
 retro flectebat inanes 28, 141 Parcae
 vetuere 33, 48 fractas 40, 28
 minatur triste augurium 36, 125 minan-
 tur crudele 26, 310 minentur trepidi
 8, 293 sibila 28, 567 minari Romæ
 regnoque 26, 264 caute contenta 45,
 30 minantem collibus fluvium 15, 41
 dira taurum 191, 134 minantes ripæ
 1, 228 saxo aras 28, 504
 minax sylvæ 45, 11 minacem nimbo 18,
 4 minaci crine 33, 233 umbone 35,
 223 minaces jubæ 15, 363
 Mincius flexuosus 12, 11 tardus meatu
 28, 197 excipit amne quieto volucres
 31, 108
 Minerva innupta 1, 84 nascente 24,
 226 laudante 36, 218 Minervæ cly-
 peo 8, 162 alterius 18, 273 pro
 fronde xx, 591. xxix, 41 foliis 22,
 228 Minervam Trojanam 18, 328
 fœdatam 29, 256 spirat opus 22, 310
 sudasse 26, 16 castam violare 37, 41
 minister emicat 15, 176 ministri properi
 occurrunt 35, 317 ministrum dedig-
 nata 18, 143 scelerum 15, 270
 ministræ mille 36, 189
 ministrat odiis augmenta 101, 27 minis-
 trant Argivæ 20, 200
 Minota urna 35, 332
 Minos sit 3, 114 pertentat crimina 5,
 477
 Minoum puerum 26, 413
 minuit favorem 25, 11
 mira mercede 29, 184
 mirabile posset esse mihi 26, 281
 miracula pompæ 8, 565 plebi colligit
 17, 280 præbet 18, 309 voti 22, 379
 castris edita 24, 224 ducere 21, 354
 ingemunt 26, 20 belli referunt 26,
 622 fontis 28, 508 nova saxi 48,
 13 tua 49, 3 saxi crescent 58, 5
 miror de consule 18, 231 miratur dex-
 tram inera em 1, 28 sua quemque
 domus 26, 621 loca 36, 226 Simois
 36, 372 mirantur equi lucem 37, 47
 miror quid primum 21, 291 mirabar
 te morantem 31, 57 mirabitur messes
 33, 198 mirare cinctus 22, 331 mirari
 nova 8, 515 sine fine 28, 564 miran-
 tem novas valles fluvium 8, 482 vinci
 101, 116 mirantibus undis 20, 164
 miratus olim 28, 54 mirata leges 28,
 337 Aetna 50, 4
 miscet seria jocis 22, 165 discrimina
 rerum 37, 63 miscabit astra Averno
 15, 383 miscete polum 37, 31 mis-
 cere populos ruinæ 5, 18 miscentem
 incendia 26, 115 mixtura favillas 29,
 152 miscetur decori virtus 1, 91 mis-
 cebitur alter sanguis 5, 166 axis
 Averno 33, 116
 miserata dolores Titanum 37, 2
 miserere tuorum 39, 42
 misero ignoscere pulchrum 26, 92
 missile torserit 15, 437 project 21, 356
 nativum tergo evolat 45, 20
 mitescent undæ flamina 26, 273 mites-
 cere blandos fluctus jubet 7, 123 ga-
 leam sertis 35, 115 fluctus cogit 86, 2
 Mithram sidera volentem 21, 63
 mitigat victima umbras 8, 95 murus 19,
 28
 mitis precibus 8, 113 patriæ 8, 319
 mitra tereti redeunte capillum 20, 185
 velatus Arabs 21, 156
 mittis quicquid 82, 2 mittit sub juga
 ferrea 1, 81 leto 3, 234 misit ab
 astris 98, 3 missa pœne foret 35, 228
 Mitylenæo pectine 10, 235
 Mnemosyne mitis 10, 237
 mobilis hospes 52, 6 astu genima 57, 7
 mobile aquor 5, 38 iter 49, 60 mo-
 bilior Zephyro 36, 266 mobilis tigris
 3, 90
 mobilitas acerrima nullo ordine 3, 331
 nulla ruenti 36, 138
 moderamine maturo regunt 7, 183 caudæ
 20, 427 moderamina ademit, tulit 24,
 164 mundi sunserat 29, 46
 moderator pectinis 20, 382 quisque 24,
 101
 moderare ducem obsequiis 22, 73 mo-

- derantur equos virga 21, 259 moderabitur pinum 1, 246 moderantem jura 17, 21 moderatus Senatum 31, 68 moderata tempora 28, 549
 modestia divina 17, 217 inclinat populo regale culmen 28, 64
 modularis tecum 31, 17 modulatur carmina 33, 203 modulantur te cantu 21, 182 modulante pulsu 28, 629 modulatus pectine nervos 31, 15
 modus membrorum 21, 46 modum receperunt flammæ 8, 69 juris et æqui 10, 314 humanum relinquit 21, 40 vincendi 26, 119 excessit 39, 11 spatium nil fallente 45, 32 præscriptum transiluisse 49, 52 reginæ servare 72, 14 modis Pieriis 4, 20 Orpheis 7, 114 teneris 9, 12 lentis ludis 101, 16 modos Pharios ducit 8, 575 tragicos 20, 363 Mænalios tentabat 31, 36 dulces 34, 4 corporis dissimiles perferre 98, 11
 mœnia avulsa 1, 109 quot jaceant flammis 3, 360 miseranda Thracum 5, 45 peritura 5, 215 Gallis condita 10, 182 nasci meruerunt peritura flammis 20, 297 per gavisâ 26, 469 cincta fluminibus 26, 473 quæ malles 28, 82 Astæ 28, 203 frangebat 28, 270 nova 28, 531 ardua stant ferro 33, 237 vellit 35, 143 Cadmi 36, 387 mœnibus hostis fidit 8, 328 pro tantis 24, 76 sub Romuleis 28, 57 ex altis 29, 172
 mœrent leges 5, 85 mœror pudori cessit 36, 192
 Mæsi 26, 165
 mœstæ flumina 34, 4 mœstæ squalore cœnæ 15, 408
 moles ad sidera prolatae 5, 136 ipsa nocet 15, 108 libera militis 15, 299 suspirat 20, 444 publica 22, 70 rerum publica 29, 131 molem imperii xxvi, 571. xxxvi, 56 mole pares 3, 351 rupta 7, 159 magna rudentes 17, 298 tanta sublimes 20, 101 crassa 20, 377 perpetua subductus 21, 146 tanta tueris 22, 282 non resistunt fortia 24, 320 pigra 24, 355 vasta 26, 311 cum tota 26, 425 quid tanta dignaris clientem 39, 34 immensa membrorum 101, 105 molibus vastis 28, 522 terrificis 33, 162
 molimina rerum 17, 205
 molitur iter 7, 68 iniquum 15, 289 mens aliud 29, 20 viam 33, 276 tellure ratem 36, 364 gressus 36, 438 moliri nil breve 21, 42 phaleras 73, 15 molita tyrannum fortuna 28, 88
Delph. et Var. Clas. Ind. Claud.
- mollescent signa tubæque 20, 563 mollescant corda 33, 226 mollescere risu 35, 313
 mollire colla ornatu 1, 86 rigorem 8, 593 novales 17, 177 mares 18, 48 vultu 18, 45 mollitur Marsya 20, 268 mollitus flammis chalybs 26, 542
 mollis stipes 1, 179 Arabs 8, 258 amas 101, 18 molli magistro 20, 157 vertigine 20, 359 mollem pudebit 18, 252 molles fugas sinuare 8, 510 choros 9, 10 mollia colla jactabat 5, 345 molibus auspiciis 18, 491 clivis 35, 102
 mollitiæ Eoæ 20, 112
 mollities vocis 18, 341
 Molossi tenera nare 22, 215 immortales 21, 293 blandi 31, 25 Molossis insans 5, 420 Molossos subegit 26, 135
 momenta ad rerum 15, 251 polum moveant 17, 128 rerum regens 26, 117
 monet Trivium Latona 10, 236 monent somnia 36, 125 monchas mandatis scriptisque 29, 237 monerem te tam prona 20, 222 monui frustra 26, 496
 monile contextua gemmis 3, 187 nurum 10, 166 monili colla circum 28, 527 monilia servant 18, 421 geminata xxvi, 627. lxxiii, 9
 monitis patriis 22, 72
 monitor fortis 26, 307
 monitus arcanos 15, 217 Pythagoræ 17, 157 sinistri 26, 229 monitu hoc 26, 400
 mons Aonius 5, 418 præruptus 10, 49 invias humano gressu, ib. ruinam dedit 26, 347 Evandrius 28, 11 arte patens 28, 592 tonat 36, 396 arbiter 49, 76 ductus per artem 87, 8 montis ruinam 26, 6 sulfurci viscera 33, 175 anhelis fastigia 36, 383 secreta 49, 43 monti Palatino 28, 35 pulsato 28, 272 monte iniquo 5, 33 ad montes cessi 28, 285 montes dimisit avitos 5, 394 vincere ascensu 7, 16 clausos ut plana reliquit 8, 403 septenos 15, 101 Insanos 15, 513 totos consumant 17, 310 ferrent 24, 23 septem circumspice 24, 65 gelidos percurritis 24, 263 inaccessos 26, 322 subsidere 26, 527 tentabat tramite 28, 230 septem cinctos muro 28, 536 abscissos 33, 143 duri flere silentia 34, 7 adversos 35, 181 sunt 37, 29 montibus Italii 1, 255 brachia armaret 26, 65 effossis 29, 76 viduatis 101, 81
 monstrat pullice 28, 574 monstrant ventura alite 22, 216 monstret metus

- Deum 101, 21 senex incendia 50, 9
monstrare vulgo gentes subactas 24,
15 Deum 98, 12
monstrator quis erit 36, 429
monstriferi anni 20, 4 monstrifero foetu
37, 3 monstriferis campis 17, 306
antris 22, 110
monstrum Oceani 10, 161 igne vincit
101, 132 monstri avidi 5, 99 flatus
101, 124 monstro tali 15, 257 tanto
20, 428 Caledonio 22, 217 commis-
sus 54, 9 monstra cessant 18, 8
funis 20, 519 maris 22, 28 terrena
24, 361 Deum 26, 229 Neptunia
29, 129 quacumque latent barathro
33, 37 forti subacta manu 34, 30
omnia mundi 101, 40 ne faciant ter-
rorem 101, 48 dulcia 100, 3 mon-
stris portenta aggerat 18, 236 nimis
turgens 18, 351 iter patuit 20, 40
casuris parcite 24, 274 variis 26, 20
nullis tenetur 35, 9 de monstris taceas
22, 298
montana cacumina 85, 1
montani populi praeter ceteros sunt bel-
licosi 3, 334
montibus viduatis 101, 81
monumenta dedecoris 20, 70 doloris
26, 615 pugnae 28, 372 pii exempli
50, 31
mora quid perfringat 8, 407 lenibat in-
domitas 18, 84 supplicii 20, 53 segni
21, 206 cara implicuere 50, 8 morae
exiguæ 17, 26 quamvis causa 22, 284
longæ nocuere 36, 133 longæ 49, 66
moram tenuem 4, 16 excidio futura 26,
47 exigui impende 26, 312 moras
traxere 1, 103 iniecit 3, 315 incu-
sat spes ægra 10, 11 passura 20, 292
obstrueret 21, 111 tutas traxerunt 21,
375 auferre voto 22, 226 nasci tra-
heis 22, 259 stabiles 22, 435 rumpe
xxvi, 546. Alii, 19 nullas dabant 28,
460 puppis absolvens 29, 30 non
tulit 35, 172 usque in æternas itur
42, 6 nec possunt sufferre 101, 26
morbus impatiens sui 3, 32 crudescere
incipiens 3, 301 morbi lucem 15, 39
lucis 18, 18 tabes 28, 244 inferno strid-
entes agnūne 28, 323 morbo veteri
obruta 20, 11 morbum tamen pateris
76, 5 morborum requies 49, 69 mor-
bis solatia darent 20, 355 morbos
defensurus 21, 171 ingentes 26, 120
mordet gemma 1, 89 morderat fibula
20, 181 momordit aream 26, 589
morigeras alumnas 51, 1
moritur navita fluctu, cuspide miles 35,
357 ferro 37, 113 senectus 44, 103
mori candore æstivo 1, 219 juvat 5,
19 te bellante 15, 382 satius 15, 451
optabit 36, 62 gaudet 44, 58 posse
101, 89 difficilis potuisse 101, 111
fuit finis 98, 21 te potuisse 98, 30
moriens Cometa 26, 248 et parte su-
perstes 35, 23 viro toto 37, 89 con-
viva 77, 11 morientia membra 48, 20
motor quid lucem invisim 28, 316
moraris quid ulterius 36, 313 mor-
atur præda 26, 614 longum innota
36, 191 morantur vias 24, 328 mor-
abor plus sermone 3, 110 non ulter-
ius Phrygia tellure 36, 114 morari
qua regione dignetur 7, 174 circum
limina privata 8, 3 desiste 15, 340
promissa 22, 33 parva in sede 98, 6
morandi spatium 26, 118 responsa
retulerant 28, 356
mors adeone parum 3, 228 impensa
bonum 8, 404 nulla refugit artificem
15, 171 nostra victori damnosa foret
28, 296 omnia æquat 35, 302 nulla
vagatur in terris 35, 355 ipsa fuit 36,
238 mortis certæ missurus sibi solatia
21, 339 ventura conscia 26, 98 he-
rilis 26, 366 ambitione 29, 165 fa-
cultas 39, 27 latebras adis 98, 22 lex
resoluta perit 99, 12 morti nostræ
succurrere 5, 161 subducere 24, 74
mortem tremebant 20, 505 petendam
docuit 26, 582 fugares 95, 17 dabat
ipsa voluptas 100, 9 morte una 5,
423 suspensa 15, 263 fecunda 22,
411 dilata 21, 272 sub communi
jacentes 26, 448 hanc humum tenebo
26, 530 viri 26, 591 parata 28, 451
alterna 33, 58 entum velit 36, 194
fecunda 44, 25 rubent oculi 101, 34
mortes crebras 15, 40
morsus figat 28, 240 morsu vorat 93, 2
morsu eburno 10, 102 partitur obunco
15, 470 graviore 101, 83 eliso 101,
95 vano vellere conatur 46, 14 in-
signi splendet 48, 12 sanguineo 70,
7 morsibus spumosis 8, 549 graviori-
bus 24, 298
mortalis teli 28, 347 mortali pietate
timet 101, 46 mortales latebras 101,
25 mortalia fluenter 3, 3 fingi pos-
sent 8, 232 ut te pridem implorant
15, 233 despicit 17, 6 risu vertere
18, 111 regna 26, 67 separat astris
35, 299 adduxere curas 36, 19 ne-
glecta mihi, ibi mortalibus genitrix
fuisset 36, 39
mortifer æstus 36, 237
mos vigeat 20, 211 erat 24, 72 in
morem pecorum 26, 44 luditur 28, 6

- morem Vindice deductum 8, 613 neglectum retulit 21, 328 priscum restituat 28, 403 hinc traxisse 15, 16 sine more ruentes 20, 438 de more 1, 159 Gabino 8, 6 verso 18, 473 maligno 21, 112 prisco 21, 14 campi 26, 181 virgineo 35, 151 plebeio 36, 15 pseudum 36, 42 solenni procorum 40, 37 in mores transisse noverca 36, 40 ad mores reverti 20, 155 mores relaxet 1, 153 corrumpit 3, 47 maternos 10, 231 lapsi 15, 50 mutatos 15, 280 ductos meliore metallo 17, 137 similes 17, 255 retinent 18, 97 corrupti 13, 416 dedecorant 21, 27 Marci 28, 350 humanos 28, 511 castos probet 29, 29 severos indicit 29, 128 ducum 21, 169 egregios invitant pramia 22, 125 morum egregios 15, 239 gravior 18, 350 priorum nomen 20, 126 moribus impar 3, 297 sub gravibus 8, 517 non isdem 15, 389 inducit annos teneros 21, 121 pacificis 21, 151 placidis 21, 216 æquis 28, 63 teneris 36, 227
- motus inexhaustus 1, 2 vacuus 3, 16 anceps 3, 68 comprime 8, 266 hos video 8, 378 barbarie 21, 148 mutatos edunt 28, 626 rimata latentes 29, 236 concutiat 48, 6 motu levi 7, 198 quo machina vivat 17, 102 rebelli 28, 213 centeno 33, 47 horrendo 36, 66 motibus aptet oculos 20, 362 certis 68, 8
- moveo plausus 74, 17 moves mea plec- tra 31, 50 movet gentes Istrumque 3, 308 ratio 17, 228 dum talia se- cum 28, 152 pacta 28, 205 signa 28, 495 ora Camænis 29, 15 movent damna 20, 149 moveat prælia 15, 277 movit tela 3, 262 Iernem 22, 252 curam 21, 238 castra 26, 558 movimus iras 35, 251 movere te faci- bus 35, 216 moverat Auroram secum 21, 155 populos 21, 219 movebunt privata 18, 484 movisse populum 3, 125 movens talia voce 33, 192 ver- bere pinnas 36, 139 moventi majora 20, 541 moturus prælia 33, 33 mo- veri lege 3, 7 lenis facilisque 18, 363 delubra cernuntur 33, 7 tentat 35, 160 incipiunt cineres 41, 67 mota cutis 45, 34
- Mucius meruit igne 18, 445 Muci flam- ma 8, 406
- mucronis acuti murmure 28, 628 mu- crone dilato 3, 236 furenti 5, 233 infecto 5, 409 vago 7, 55 stricto 15, 176 eruento 17, 229 posito 20, 195
- corusco 20, 416 secundo 20, 573 pe- rirent melius 28, 312 ferit 37, 111 mucronum unda densa 45, 23 mucro- nibus strictis xxvi, 609, xlviii, 46
- mugit quicquid cortina 81, 2 si mugiat furor 7, 161 mugit eruentum 3, 66 mugire Tonantem cogis x, 113. xlviii, 53 juvenum docuit 18, 166 fragor 35, 152
- mugitus Siculi juveni 15, 187 redditus 20, 21 fideles 26, 112 mugitum fræn- ant 33, 207 mugitu deteriore 1, 1 mugitibus urbem quatens 31, 33 ter- rificis genuit 35, 8
- mulces suspiria 21, 211 mulcebat epulis 20, 89 mulcens domum cantu 33, 241 Mulciber variarat clypeum 1, 95 arma præparat 7, 191 oscula conjugis emit 10, 58 uxorius, ib. effingat orbes 17, 327 impune vagus, ib. ignes sparserat 20, 33 auctor clypei 21, 104 stupuit 37, 175 clausus 36, 398 frænavit Æt- nam 50, 33
- muliebribus sceptris 18, 428.
- mulier nascitur ad fructum 18, 331
- multifidus Phæbus 1, 56 multifidos in orbes 35, 15 multifidas opes 49, 59 multisonora cecida 51, 18
- multivagis flatibus 33, 174
- multus serpens 7, 139 frater 35, 27 multo eloquio redundant 1, 150 ful- mine 36, 243
- Mulvius pons 28, 544
- munditiæ minime viriles 20, 337
- mundus auctior sidere adjecto 5, 3 pul- cherrimus operum 8, 285 se liget amore, ib. dissidet 15, 237 firmior per- pendit 31, 47 mundi humani 41, 10 moderamina 29, 46 communis amor 24, 52 magni custos 22, 6 nostri tæ- dia 20, 431 dispositi federa 3, 4 pars tertia 15, 161 per aures 16, 9 sacris 17, 16 teneri primordia 17, 253 nostri transfuga 18, 15 vindicta 20, 21 mon- stra omnia 101, 39 figura 95, 5 reper- tor 95, 11 varii solertia 98, 13 pro mundo concedimus 20, 39 gerit 28, 437 mundo toti dominabere 3, 143 da- batur dies 8, 176 que gaudia 8, 641 toto dotabere 10, 281 nostro diducta Britannia 17, 51 noxia 18, 480 con- grua judicat 21, 89 proficiat 22, 438 pacem sancit 26, 573 gemino 33, 91 toto depellere 35, 252 toto arcescere 36, 2 fortuna favens 101, 86 contra- ria tempora 47, 36 vitreo 75, 1 nas- cente 98, 8 mundum decorat 1, 193 lædere 3, 87 post terga relinquam 5, 245 dubium 7, 61 nostrum protectis

- 35, 222 victoria præstat 37, 15 sollicita ratione secutus 18, 1 suum voluit 68, 11 mundos innumeros parturit 17, 81
- municipus auri 8, 500 non expectantibus 22, 153
- munire colonos 26, 191 munitur telis 45, 40 muniri robore hostem 22, 96 munitus amore 21, 222 munita calore nimio (Libya) 15, 146 munito studiis popularibus 24, 47 munitum tanto milite 5, 299 muniti Stilichone 26, 453
- munus acerbum 3, 168 fœdum 18, 41 nostrum discite 31, 130 muneris tanti auctor 1, 72 recepti 98, 21 munere cum vincamur in omni 8, 277 sortis 26, 445 carior omni salus 28, 608 munera currentia 1, 45 regna spernebat 3, 201 preparat 10, 10 hæc feras 10, 173 timentum 20, 320 nulla placere 22, 150 metuens offert, ib. falsa timentum 22, 182 irrita texebat 33, 245 sacra addidit 40, 30 quas solos fas habuisse Deos, ib. vatium 101, 8 parva 70, 2 Mavortia confert 72, 13 prænuntia 99, 3 muneribus arene damnatur 5, 396 pacet 24, 284
- muralis machina 8, 329 honos 29, 182 Murcia vallis 22, 404
- murice radiato 8, 552 fulgens 8, 614 vivo 10, 150 repetito 22, 333 plumas respersi 51, 141 saturantur 3, 208 tinctis 3, 384 perfusum vestem 44, 86
- murmur ferale 3, 131 blandius 14, 21 laporum 18, 2 raucum incipere arenis 33, 256 murmure cum solito 8, 65 pavido 8, 447 confessus 17, 233 insolito belli 26, 204 solo bellum peragens 28, 269 mucronis 28, 629 cum saxi 49, 63 murmura rivi 3, 214 quæ fortim 5, 86 magna detrudens 17, 316 laxavit 20, 254 insidiosa 22, 49 fragosa 21, 338 pastoralia tentabat 31, 37 ripæ requierunt 33, 88 ad dissona 51, 3
- murmurat impacata quies pelagi 3, 70
- murus crinalis 20, 254 muti in speciem 5, 128 adamante rigentes 26, 214 fragiles procumbere videntur, ib. muro sustinui Martem 15, 85 ignavo credere 17, 155 continuo 26, 189 cinctos montes 28, 526 litereo 15, 519 murum scelere non daliti 8, 169 feriret 24, 146 muros invadit 3, 137 quateret 3, 219 tueri 5, 59 despexit 8, 509 ingreditur 20, 217 terrore 20, 570 meditantem Amphiona 22, 171 Raven-
næ 28, 494 transilit elusos 35, 165
- muris nulla fides 18, 244 mediis 20, 41 tuendis 26, 312 trepidis 28, 443
- Musa rustica Lycæi 21, 181 mitior incipiat 22, 5 respice 25, 10 vale 41, 21 Musæ tot annos eripuerunt mihi 17, 138 colla levant 22, 127 verba negant communia 81, 3 Musarum carne ducti 2, 13 studium 27, 11 pagina 29, 162 studio 31, 46 antra 34, 51 Musis instes 8, 396 otia apponit 17, 66 quis licet 26, 598 libet 28, 126 augmentibus omnia 28, 475 calcatis 39, 51 Nymphisque 49, 7 a Musis procul 76, 4 Musas sibi jungere testes 23, 5 reduces advexit 23, 19
- musco structa cubilia 1, 212
- musica saxa 100, 3
- musant tacita formidine 20, 134
- muta vincla ferarum 5, 482 mutis tribuant vocem 49, 3 mutas querelas 36, 160
- mutat in jaculum 78, 1 mutavit jura, tabulas 18, 34 mutavere situm 33, 142 mutarunt flumina, ripas 37, 65 mutaverit axem 26, 55 mutare vices 1, 12 habitum Latiis 5, 84 sedem 24, 156 te nec evaluit 28, 80 præsentia parat 28, 205 mutatur varios in artus 87, 8 mutati stupuere 20, 518 mutato jure 47, 29 mutatum senem plumis 28, 170 mutatis in vina vadis 1, 251
- mutua cura 29, 108 colla 35, 369
- Mycale littora 20, 265
- Mycenis digna 15, 287 Thyesteis 36, 388 Mycenæ damnavit 15, 399
- Mygdonii cineres 20, 1 Mygdonio curru 17, 301 cantu 35, 268 Mygdonias volucres 20, 408
- myrrham suscipe 99, 4
- myrrhata limina 44, 95
- Myrtilus perfidus 29, 168
- myrto nostra obducere postes 10, 208 velati 10, 299 festa 48, 28
- Mysia ingens premeretur plaustis 8, 53
- Mysorum arva 5, 46

N

- Naiadum una advolat 28, 153
- Nais Heliconia 55, 1 Naides 1, 249 astuantes 11, 24 comitantur 35 56, 146 36, 17
- Nar vitiatum sulfure 1, 256
- Narcissum metunt 35, 132 Narcissis datur 18, 441

- nare tenera 22, 215 sagaces 21, 299
 nares patuke ignescunt 8, 517 penetrat odor 11, 98 naribus accensis 10, 293 e cœruleis 37, 48
 Narnia celsa 28, 515
 narrem quid Cererem 33, 106 narrare pugnarum seriem 29, 221
 Nasamon ignavus 21, 354 Nasamona maritum 15, 192 alacrem 21, 256
 nasceris hoc nobilis ortu 8, 122 nascitur ætas 3, 51 Hesperus 11, 2 nasci de consule 1, 14 fruges jussit 3, 8 vetuit ferro 18, 343 moras 22, 259 potuisse nec vacat 101, 13 vetabat Juno 101, 23 tibi non fuit principium 98, 23 nascendi vices 33, 58 nascens Nilus 1, 38 nascente te 29, 70 mundo 98, 8 nascentes libri 17, 115 metallo equos 28, 572 nascentia bella 26, 400 fata 39, 31 natus in ostro 10, 340
 nata ubi nunc mihi 36, 189 natæ adjunxit virum 21, 91 repertæ 36, 51 peremtæ immemor 36, 97 natam tradis 10, 41 commisit alendam 33, 138 requiris 36, 315 natarum agminis una 36, 58
 natales vices 44, 51 natalibus sacris 29, 76
 natat rationis inops 20, 429 terra levis 49, 46 te, Tybri 35, 178 natant tecta 20, 35 natantia armenta 47, 42
 natatu scinde fluvios 8, 348 pulchro secat Acin 36, 333
 nates nudas 18, 305
 nativa Palatia 28, 8 nativo meatu 49, 55 nativum missile 45, 20
 natu gravior 26, 485 prior, minor 29, 118
 natura beatis omnibus esse dedit 3, 215 duplex 3, 329 illum non capit 5, 156 peteret emeritum reverti nomen 7, 106 risit tuo sereno 8, 183 tradente 8, 199 tibi dedit regna 8, 380 hoc tibi donat 10, 323 fortior usus 17, 185 facilis reverti 20, 155 signat 22, 291 longaeva 22, 432 potens 22, 442 inclinat canitiem, ib. mutaverit axem 26, 56 omnis cesserit obsequiis meis 26, 526 finxerat 26, 584 vadis omnibus una 28, 512 negat 32, 4 opponit 33, 146 parens 33, 248 sæva redit 34, 5 læta Deos expectat 35, 371 instat cum querelis 36, 33 rarus confusa 37, 62 laborat 44, 62 Deum defendet 101, 41 dignata tueri 45, 9 veneno armavit 46, 5 refert 47, 31 fit pronuba 48, 38 sibi consuevit ne tota lateret 49, 33 armavit cutem 83, 3 rerum xviii, 338. xxvi, 221
 naturæ spatium 16, 11 sacris 17, 10 cura 26, 302 bene memores 50, 27 prioris signa 56, 1 annula manus 68, 14 naturam exiit 15, 397 cumulante manu 28, 50 minus esse putans 101, 79 juvat dolis 46, 8
 natus habebit opes 19, 19 sufficeret 21, 39 sororve vel conjux fuerit 36, 57 prosilit 44, 69 nato neget 28, 556 germana vocabula addidit 29, 109 natum exemplar habeto 101, 52 nati vicere patrem 1, 61 anhelis 28, 171 natorum lamenta 28, 398 turba 33, 108 natos peremit 20, 218 monendos tutandosque tibi 22, 54 avexit 36, 264 genitrix hortatur 37, 13 quot dederit 37, 57
 naufraga vela 15, 222 plaustra 26, 345 somni otia 29, 141
 naufragium commune levasset 8, 62 naufragii fragmenta 28, 317 naufragio memoranda 19, 72
 navalia capiunt 15, 483
 navis innocuæ 26, 12 nave profundum secuit 32, 1 navibus feratur Germania 15, 373
 navita moderabitur pinum 1, 246 exsertus 17, 42 cautior 20, 5 metuebat mercem 21, 327 permutat merces 27, 7 non tuto videt cometen 33, 232 non moritur fluctu 35, 357
 nautæ vitant 20, 30 contenti meliore manu 29, 204 nautis lassis 24, 57 jactatis 26, 209
 ne, precor 15, 287
 nebrida gemmis intextus 8, 606
 Nebrophone sequitur 24, 250 venata 21, 315
 nebulam dimovit 18, 390
 nec non et 33, 264
 necem Geticam 4, 12 mella dedere 26, 446
 nectareis fontibus 10, 209
 nectaris imbres 10, 101 nectare solvere corda 1, 248 novo 35, 88 largo instaurare dapes 36, 215 dulcior aura 44, 99
 nequit perjuria 3, 222 thoraca 7, 195 amicitias 17, 74 thalamis regum 24, 53 claustra chalybs 33, 237 pectora 48, 33 nexuit hunc civica quercus 29, 183 nocte comas corona 13, 2 nexa comam foliis 22, 229 nectenda viro 10, 276
 nefas dignum conventu 3, 61 neu ullum perderet 3, 245 disposuit 5, 26 civile 5, 389 ausus uterque 8, 75 immersum fibris 18, 13 sentire 20, 10 formatura æra 20, 72 excusate armis 26,

- 562 pietate mixtum 28, 114 Rufino meditante 29, 234 cessare 31, 95 conata 35, 258 quærenti 36, 78 invisum genitura 37, 4
- negas** manifesta 5, 504 id solum 22, 98 negat imbelles epulas 7, 80 hoc tibi ferrum, hoc natura 18, 225 nil 18, 365 negant arescere 5, 8 secerni 5, 223 membra 18, 128 nosse 36, 293 neget nato 28, 556 negarent arva coli 35, 180 negasset poscenti 3, 224 negare commissa 22, 56 negatur justitiæ 17, 189 virginitas cœlumque 35, 262 negantur arva fretumque 5, 92
- neglecta** ora 31, 6 neglectæ formæ 29, 225 neglecto senio 28, 410 cardine 36, 147 neglectam partem studiosa relinquens 10, 105 neglectas cohortes 22, 145
- negotia** per tanta 17, 211 hominum 18, 230 dura fori Stygii solvit 5, 194
- Nemæa** per lustra 101, 75
- nemus** atrum 1, 126 surgere cœperat 2, 6 Œtæum 5, 181 in lintres fregere 8, 624 umbrosum 10, 62 omne canat 12, 4 totum victoria vestit 56, 338 frondis amatæ 101, 19 Manualium 101, 103 æquevum consensisse 52, 16 nemoris serectæ 36, 352 Apollinei 36, 373 nemori commoda rupes 17, 178 nemorum potentes 24, 255 margine frondoso 35, 113
- nepoti** recturo 2, 349 nepotem sustulit 24, 179 nepotes optatos proferte 35, 372 nepotum cinctus 20, 140
- Neptunia** monstra 29, 129
- Neptunus** nutrit equos 7, 196 prosequitur classes 8, 463 donet eorum greges 24, 465 montes impulit 35, 181 Neptuni pecus 3, 279 per omni domum 10, 155 regia 37, 119 Neptunum complectitur 33, 104 traxisse revinctum 37, 38 Neptune tridenti incumbas 20, 37
- nequitiam** ultra nequitiam fractis verbis 18, 262
- Nereia** bacca 8, 592 Amphitrite 33, 103
- Nereida** nuptam 1, 202 Nereides vectaferis 10, 159 ovantes 10, 283 venere 29, 80 Nereidum stabulis 8, 555 Nereidas lascivas 19, 68
- Nereis** toris 7, 116
- Nereus** amnes accedere nescit 3, 183 mediis interstrepit undis 5, 303 violis interserit algas 10, 157 promperat 20, 34 victor 33, 142 placidus 36, 11 confert monstra 24, 360 advena æstuat 28, 496 Nereia mentitur 26, 320
- Neronis** dira funera 8, 313 scena 20, 61
- Nervam** atavum 28, 420
- Nervius** insequitur 15, 421
- nervus** otia agit 35, 32 nervi secti 18, 53 nervis adductis 5, 439 nervos secuisse 18, 192 residues 31, 15 intendunt 45, 38
- nesciat** ut spumas 7, 199 nescire torum 33, 35 suum auctorem 98, 15
- neseius** mrlas 52, 9 nescia nostri numina 3, 19
- neu** suspectus, neu fassus 8, 278 neu cedas, neu submoveant 8, 340
- nevit** colus leges 33, 64 nevimus auro 22, 334 neverunt Parca 20, 461 neverat uxor 1, 224
- nexus** rotarum 3, 342 thoracum validos 5, 260 amicitia 5, 321 dat varios retro 10, 104 generis 15, 442 duos solvit 35, 186 subisti 95, 16 nexu solute 2, 5 avulso 15, 140 celeri 17, 321 regali 22, 355 pio revinxit 24, 153 brachia livescant 31, 131 nexibus solutis 5, 113
- nidor** penetrans 20, 451
- nidum** fragilem 36, 144 relinquunt carmina 43, 7 nidos implumes 6, 5 avium scrutantur 21, 11
- nigra** majestate reverendus 33, 79 nigro splendore 35, 92 nigris venenis 1, 188 nigrus currus 35, 226 nigras rubigine falces 22, 194
- nigrantis** Nili 44, 160 nigrantia atra 1, 42 corpora 101, 169 Erithiopum regna 47, 16 nigrantibus jugis Caucasii 26, 59 spatii Erebi 33, 279
- nigrescere** vestes 36, 72
- nihil** illa 36, 250
- nihilumne** paternæ mentis inest 35, 253
- Niliacus** cortex 31, 123 Niliacis velis 15, 59
- Nilotica** ripa 8, 574
- Nilus** nascentis 1, 38 Tanaisque 8, 44 sit ubique vester 8, 388 dissidet 15, 158 metas intulit 15, 456 lene ducit 17, 232 meatu devius 18, 14 fallax 19, 39 irriget 26, 57 rubuit 34, 43 lentem attollens gurgite vultum 39, 58 fluctibus ignotis procurrit, etc. 47, 10 Nili nascentis littora secreta 5, 244 fontes arcanos 7, 207 septem cornua 10, 51 fontem querere 21, 179 ad littora 22, 416 nigrantis septena ostia 44, 100 Nilum dabunt hyemes 1, 169 æstivum bibat 3, 185 dedere 15, 52 tenet 13, 113 men-

- titus Gir 21, 253 Pharium 28, 86
tueri 31, 73 retinere ripæ 47, 28 ad
Nilum 41, 72 Nilo extremo x, 223.
xviii, 316 cum tepido 15, 476 re-
menso 40, 13 nostro cognite 43, 3
redundant aquæ 47, 7 natura refert
47, 31 fecundo 93, 1
- nimbo purpureo 10, 298 velata 17, 118
sanguineo 18, 4 infesto 20, 161
nimbi rotantes faciem 1, 207 ledere
timeant 10, 53 nimborum nota 8, 425
tuba 37, 60 nimbis gravibus 7, 11
nullis succincta Ceraunia 21, 174 dis-
cretis 35, 100 hiuleis 35, 230 cine-
tam 36, 1 nimbos densos 1, 45 pul-
veris extolli 5, 176 egit Sol 8, 181
ruentes 17, 210 equitum 21, 353
indigenas vomit 33, 161 medios
transcurrere 41, 39
- nimius pro successu 26, 118 nimio ævo
21, 306 nimium amorem 7, 51 dilecte
Deo 7, 96 fideles 22, 55 conjuravere
sorores 36, 199 fortunatus 44, 7 mi-
raberis 31, 3 nimias laudes 1, 30
- Nioben rigidam 20, 405
- Niphates arduus 36, 263 Niphaten li-
quere Partii 7, 72 Niphate rupto 18,
16
- nisus docti conamina 45, 31 nisa certo
xvii, 291. xxxvi, 362
- nitet virtus 17, 2 juris imago 28, 7 ni-
tent lumina 1, 211 vicina 8, 178 ni-
teat castor 92, 2 nitebat Cynthia 15,
227 nitebant tecta 33, 235
- nitidis sensibus 17, 193
- nititur ad fructum 22, 129 contis 26, 481
nitantur retro 17, 103 niti virtute de-
cet non sanguine 8, 220 toto robore
26, 274 nixus contra 22, 68
- nitor præsagus cuncta obibat 8, 183 pro-
cul augeri 10, 238 igneus oris 21, 45
par nivibus 21, 289 nitoris parvi 22,
288
- nivali glacie 33, 70 nivalem Boreæ do-
mum 36, 323
- nive Alpina 17, 308 Argæa 70, 6 nives
canæ 1, 270 per Odyrias 1, 18 Ar-
menias 5, 29 potare 7, 49 Alpina
7, 99 altæ stridunt 20, 106 fatigat
21, 308 per altas 26, 326 profunde
multos hausere 26, 344 ac lilia can-
dor superat 31, 126 gelidas exensit
31, 20 Argææ 73, 5 nivibus unde
rigor 17, 110 profundum Athos 21,
126 intactis 21, 289 solutis 26, 168
servare 33, 165 sub nivibus somni
26, 360
- niveæ columnæ 3, 162 niveam matrem
10, 242 nivos exserta lacertos 1, 57
- cætas pandite 1, 248 niveas cohortes
8, 368
- nobilis claro ortu 20, 80 nobile quid
ge sit 18, 336 nobilior lustro 1, 275
nobiliore cervice juveni 39, 31
- nobilitant singula partium quæque 21,
31
- nobilitas supplex 5, 411 posset te sola
tueri 8, 218 omnis 8, 577 exordia
pandit laudibus 29, 34 Mavortia 31,
71 exultat avitis spoliis armisque, ib.
vulgata locorum 36, 121 nobilitate
renata virent 1, 16
- noctivago labori 36, 331 noctivagos per
axes 1, 213
- nocturna silentia 36, 404 nocturnæ telæ
29, 32 nocturnis sacris 3, 155 equis
27, 6
- noctuisse Deos non fas est 36, 28 tro-
pæis 36, 251 nocendi prodigus 17,
226 formæ 37, 20 mens ignara 39,
3 jus non habere 44, 110 nocendo
tentare 37, 105 nocenti nihil tutum
8, 100 nocentes florere 3, 13 dam-
net 21, 111 damnatura 35, 302
- nodavit comas 3, 119 nodantur vestes
35, 40
- nodosum robur 101, 112
- nodus qui sublevat ensem 1, 89 nodi
gratia 22, 156 nodo facili collectæ 5,
109 nullo constricta licentia 10, 78
latet rosa 10, 249 alterno 17, 86 de-
pendet amictus 88, 1 in nodum collig-
git ungues 33, 18 colligit ulnos 50,
17 nodis nullis hæsit victoria 15, 10
rigentibus 20, 166 positis 33, 46
subitis fixus 37, 96 arcanis trahitur
48, 37 nodos jubarum 35, 212 arun-
dineos 46, 21
- nomen (consulum) addere cursibus (solis)
1, 10 gentis 3, 233 in tuum ventura
tempora 8, 620 beatum 10, 9 ado-
rabunt 10, 278 probantes 15, 422
celebrate 17, 280 exhorruit 18, 318
herile 18, 478 turpe morum 20, 127
subit 20, 207 cident 20, 514 mariti
sumeret 21, 6 Libyæ regendæ trans-
tulera 21, 272 regale 22, 80 cele-
brant plausibus 22, 174 pagina nescit
22, 245 lacrymabile 22, 261 funes-
tum 22, 300 ducet ad cælum 22,
405 consulis annus præterit 22, 474
ad sidera tollunt 24, 196 rutilum 31,
348 abolere 26, 99 sanctum 26, 304
dulce, ib. in suum transire cognunt 26,
335 Romanum 26, 382 meritum 26,
636 Italiæ 28, 319 tribuere 28, 409
dulce patris 33, 36 præbuit 35, 58
dulce tibi 36, 190 iterare sororis 36,

- 211 supplicii subisti 95, 16 in nomen adoptans 28, 418 nominis Romani umbra 8, 59 hæres successi 10, 39 horror 15, 384 arcum 28, 370 auctor urbi 28, 517 magni 36, 344 umbra tui 40, 46 umbra manet veteris 92, 1 nomine fraterno signatum 1, 266 vano exutum regem 5, 475 posito 8, 155 ablato 19, 13 quemque compellas 22, 153 communi 24, 151 ignoto 26, 357 sub legum 26, 516 geminato 28, 17 vero 28, 603 magno superbit 28, 660 merito signatas 46, 2 in triplici 98, 28 nomina parturit annis 1, 204 turpia 17, 267 quis possit tanta sequi 18, 60 libris tradita 18, 491 ingentia 21, 203
- Norica rura 26, 365
norma boni 17, 96
nosse stamina 18, 274
- nota nimborum 8, 425 Ditis 33, 284
notæ maculosæ 33, 183 memores 49, 6 indicis tela 74, 14 notam anni pepulisse 22, 281 miram futuri 26, 253 notis cœruleis infecta 1, 215 pennarum 15, 478 notas sanguineas 4, 10 civiles abolete 15, 430 confundit 17, 134 in fronte 18, 120 communes 18, 206 regales 18, 486
- notat auctumnum pomis 52, 12 notatis mente cauta 15, 492 notant longe futura 20, 494 omnibus ventura 22, 216 notavi versiculos 74, 9 notantur factus 1, 96 notatas ferro figuras 26, 417
- notus clypeo 10, 311 conjuge pulchra 15, 169 nota si forent 3, 217 major Roma 28, 530 notos pedes lambit 1, 189 notissima tecta 3, 137
- Notus collegerat imbres 8, 173 Noti deserta 21, 179 flabris 26, 205 convexa 28, 176 fines 36, 323 Notum calcare 5, 244 creptum 15, 459 Noto calcfacta hyems 1, 271 stimulante 7, 140 ducta Libye 15, 64 leni 32, S diffusa casaricæ 35, 248 liquefacta glacies 57, 6 Notis talibus nunquam spiravere animæ 33, 249 Notos sulcavit arundo 31, 141 celeres proscinde 33, 92
- novales mollire 17, 177 Elysias 18, 454 fortas Martis 26, 25 remis sonuere 47, 40
- novat cote falces 22, 194
- noverca leonem armabat 101, 76 novercæ spretæ fraude 26, 440 diræ mores 36, 40 materies datur 101, 26 novercam tantam mernisse 101, 56 novercis ignota gramina 15, 173
- novercales stimulos 34, 29
- novit parcere hyems 61, 4 noverit omnia Phœbus 24, 42 nosse recusem 26, 303 nec aurigam licuit 36, 237 negant 36, 293
- novitas audere suadebat 8, 76 turbida 21, 149
- novo veniente 22, 42 nova moliri 8, 78 diligit 18, 360 prædari cupiens 26, 502 per rura 101, 4
- nox genuit 3, 30 cœperat humanos alto sopire labores grenio 5, 325 pronuba viii, 643. xxxv, 363 jugalis 10, 46 metuenda maritis 15, 168 tenebris cæca repressit iter 26, 354 erat 28, 453 humida invexerat otia bigis 33, 274 stellantes picta sinus 35, 363 oculorum infecerat ignes 36, 87 fœda polum rapit 36, 235 sua prosequitur currum 36, 243 afflata rotis coruscis palloecit 44, 6 noctis opacæ fundamenta 5, 525 equos humentes 15, 213 dispendia 17, 120 ambitus 18, 92 castæ otia 29, 220 arbiter 33, 55 prinordia 33, 112 Auroræque duces 35, 46 nocti futura 10, 207 noctem fœdaverit imbri 28, 538 ducere ludo 31, 97 æternam rarescere 35, 331 jugalem 40, 29 exigis sub astris 101, 73 imbriferam ducentibus Hædis 74, 3 nocte sub cæca 15, 221 sub hyberna 26, 325 sub silenti 27, 11 tua contentus abi 35, 221 qualis venis 36, 437 refusa 98, 24 noctes vigiles producere 7, 48 cruentas 15, 85 multæ præsgia canunt 15, 355 impendere castris 15, 450 vigilat Veneri, ib. tantas oblivia premunt 18, 70 timorem ingeminant 36, 69 noctibus crebris 26, 234
- noxæ parvæ strepitu 22, 40 conscia 35, 258
- noxia pectora 98, 19
- Nuba redimitus sagittis 21, 254
- nubas licebit 18, 223 nupsit duci 29, 187 nuptum dari 33, 215 nubente tali puella 31, 94 nuptam Nereida 1, 202 petiit 31, 143
- nubes Stygiæ 3, 62 signavit tramite liquido 7, 163 scindere 8, 201 quid trahat imbriferas 17, 109 fugaces 26, 48 bellicæ ingueret 29, 196 mæstissima caput asperat 33, 51 unde tonent 48, 7 nubem in atram cogitur æther 26, 379 pulveris ambiguum 26, 455 nubem sub ignota rapiet vetustas 1, 33 hiulca dat signum 1, 206 soporis 21, 309 una pares effecerat 26, 41 picea fœdat diem 33, 162 sua

- densus (lacus) 49, 31 sine nube ferax 47, 5 nubibus repulsis exiit Thrace 8, 179 late ruptis 20, 168 aquata templa 24, 68 mediis xxiv, 294. xxviii, 157 intectum Olympum 26, 180 imbres colligit 35, 309 currus feratur 36, 53 tenetur Cynthia 44, 38
 nubiferas Alpes 24, 307
 nubigenis prostratis 31, 44 nubigenas bifformes 3, 329
 nubila clarescunt 1, 102 dissolvit Phœbus 8, 175 spissata recedunt 10, 185 solis radiis detera removit aër 28, 540 pervia signant 33, 180 tenebris condentia cælum 47, 2 ad nubila rumpit questus 35, 219 per nubila sidere excusso 22, 272 vecti amores 31, 111
 nubilis ætas xxi, 69. xxix, 159.
 nudat penetralia mentis 33, 213 nudavit olor stagna 31, 110 nudari pruinis 5, 102 nudatus quoties 18, 35 nudata ferro Mænala 8, 469 littora fluctu 28, 498 nudato limite presidii 26, 427
 nudo sub axe 20, 413 nudum solum 20, 298 durando undis 101, 68 nuda latus 1, 87 nudæ humeros et brachia 24, 243 nudam Lacedæmona 17, 156
 Numa sit gravior 3, 114 placido moderante 8, 493 Numæ sacris 24, 167 delubra 26, 101
 numen amicum 1, 126 confessa Meroë 7, 20 emeritum 7, 107 hoc dedit 8, 136 refulsit 10, 210 præsens xv, 308. xlix, 70 miseris proprium 15, 405 terra perdidit 17, 123 implacabile 20, 109 optatum venantibus 21, 254 Istri juraverat 26, 81 tantum 29, 38 profundis et superis commune 33, 90 inde timorque loco 36, 353 dignus credi 101, 11 creasse 101, 45 habebit latex 55, 4 numinis instar barbarici 21, 230 secreti quantum populo addit 28, 611 tanti fræna 73, 2 sub numine probet mores 29, 28 pro numine colerent 22, 179 numine blando spirantem 10, 124 reverso 17, 123 placido 22, 428 tanto 24, 58 vicino 28, 365 magno templa sonant 101, 2 recto 101, 53 flammæ 69, 1 viso 95, 7 numina nulla putat, vel nescia nostri 3, 18 necdum satiata ruinis 5, 206 lubrica 5, 441 favcant cæptis, 353 in vulgus proferre 8, 570 nec cetera desunt 10, 77 constituunt 17, 83 importuna 22, 110 sedem non destituunt 26, 508 plaudebant
Delph. et Var. Clas. Ind. Claud.
 27, 15 rustica xxviii, 201. xxxi, 18 precatus 28, 328 cupiant ornari sertis 35, 87 Lethes 35, 219 nova rebus addite 35, 371 pelagi conclamat 36, 4 sic fati volvimur 36, 410 cœuntia 37, 51 Junonis 40, 26 juvenum 50, 28 numinibus suis 1, 184 votisque vacas 29, 224
 numerat dies 5, 137 numerem prisca 18, 475 numerabat avi facta 7, 52 numerare nomen 22, 245 numerasse reliquias 28, 158 numeratur quantus nocte Bootes 8, 186 numerantur avi per fascies 1, 15 stagna Timavi 7, 120 numeretur consule proles 17, 339
 numerosa parens 36, 114 falce 40, 41 numerosis ripis 39, 58
 numerus indicat 17, 129 decrescere castris 28, 251 numeri damnum 33, 126 numero languet pietas 15, 443 crescente 21, 304 si non fallor 26, 488 pro tanto 37, 59 lustrorum victus 44, 31 numerum Augusti relinquo 8, 612 tuorum respicis 20, 220 rectorum augent 20, 590 mensus qui congruus esset 26, 402 numeros dividit astris 22, 434 regnorum tractat 31, 86
 Numidæ Gildonis erunt 15, 93 campi 21, 257 in Numidas pulsus 15, 409 post Numidas 24, 35
 nummis tot eat 18, 203 paucis promittere 75, 3
 nuntia sui facies 36, 81
 nuntiat cometes ventos, hostes 33, 234
 nuntius velox advolat urbem 1, 174 ipse sui 8, 101 amor matri 10, 48 creber recurrit 20, 324 funestior 20, 475 mendax 26, 367 astra tenebat 33, 117
 nuptiali vere 12, 1
 nurus viuctas 5, 64 veniet 8, 617 omnibus arvis et toto dotanda mari, ib. Divorum superbiæ 10, 13 orbatas 15, 185 iratas 19, 28 Romanas 26, 84 curas 28, 298 mirari 28, 564 nura produxit 7, 156 sacram 10, 287 longinquam 18, 270 circum stipantur Amores 22, 356 aggreditur Cytherea 31, 124 poscit 33, 137 insignem 35, 312 propriam 40, 20
 nutat ratis 15, 220 provincia 18, 209 insula 36, 235 pinus 44, 32 syllaba 79, 3 nutant sævum cristato vertice 5, 355 dubiæ urbes 33, 157 nutabat caput de cuspide 5, 435 nutaret conscius Atlas 7, 108 nutavit Bosphorus 20, 28 nutaverit animus 15, 281 nutassent agmina 26, 595 nutantem

Petrum 99, 13 nutante fide 19, 23
 nutrit ignem 3, 182 quicquid inane 18,
 357 incendia 33, 163 nutriat artes
 36, 32 nutrire paludes 35, 296 nu-
 trierat furias 28, 106 nutrire flatus
 20, 433
 nutritor miles 8, 503 Bosphorus 28, 81
 nemoris Orontes 36, 373 nutritorem
 puellae 18, 104
 nutrix bellua 1, 97 belli discordia 3, 30
 aula 7, 11 Aurora tibi 8, 130 invisā
 20, 370 fidissima 22, 113 mortalis
 29, 86 sedula 36, 171 contremuit
 36, 192 auxia 69, 3 nutricem anum
 28, 566
 nutum expectent 40, 35 nutu movere
 cohortes 8, 87 meo stringitur 15, 371
 Nycteus armenti Stygii gloria 33, 283
 nymphae praecepta secutae 1, 263 hos
 pariant 10, 74 redimitae tempora 22,
 345 flumineae 29, 78 attonitae 29,
 175 lugebant 34, 3 Mæoniae 35, 68
 auro madidae, ib. diffugiunt 35, 204
 famulae 36, 230 placidae exclamant
 37, 120 Latonae struxere torum, ib.
 nympharum exercitus 24, 258 cœtus
 35, 76 nymphis commendat urnam
 1, 213 Musisque 49, 7 nymphas
 redde choris 28, 158 morantes incre-
 pat 36, 4 inter priscas Oceani 36, 172
 tegitis Nymphae 57, 1 marmore de-
 pressas 61, 3
 Nysa choros in te transferret 8, 604
 Nysæo palmite 20, 171

O

obducam lucem tenebris 33, 115
 obducti vapores 36, 398
 oberrat timor 5, 93 insidiator 22, 120
 Astur 29, 75 temperies plagas 33,
 261
 obicis (pro objicis) vid. in objicio et n. ad
 8, 365
 obirem fidem 28, 448
 objectare procellis vitam 36, 365
 objectu scopuli 3, 271
 objice abrupto 5, 23 ponti 15, 11
 victa 20, 34 Pindī 26, 184 fluvii
 28, 484 prodidit axem 29, 168 cly-
 pei 35, 225 objicibus opertis 33, 171
 objicis te omnibus unum 21, 301 angus
 101, 37 objicit ante pedes 26, 613
 objicit postes 33, 74 objeceris hume-
 ros 3, 274 objecta custodia Getis 31,
 89 objecti fraudibus anni 36, 116
 oblatum aurum 29, 76
 oblectamina sparsa 36, 162

oblimat copia mentes 36, 29
 obliquante carina 21, 289
 oblitus sui 4, 19 civem 8, 111 oblita
 sui mens 18, 229 gens Triones 26,
 169 parentis 35, 4 oblita scelerum
 Eumenides 35, 343
 oblivia condunt mentem 1, 166 premunt
 18, 70 ægra spumant 33, 281 tan-
 tane te nostri tenere 36, 99
 obmutuit unda 31, 108 Acheron 33,
 87
 obnuitur iræ 21, 290 obnixa impellit
 36, 378 natatu segni 46, 51
 obnoxia meritis virtus 28, 387 nullis
 fatis 37, 54
 obnubit convexa 44, 78
 obriguit visis 36, 111 obriguere gelu
 26, 343 obriguisse fauces 50, 32
 obruit simul ira virum simul mœror 5,
 197 obruta morbo 20, 11 paupertate
 virtus 22, 121
 obscœnum facinus 20, 119 obscœnam
 latebram 26, 306 obscœnior senex
 18, 302 ore mentem 19, 31
 obscurat veteres manus 24, 233 anheli-
 tus axes 35, 192
 obscurior sedes 36, 121
 obsedere latus Pelori 36, 255 obsederat
 urbem fames 21, 279 obsessi principis
 26, 561 obsessam fervore plagam 33,
 258 obsessos solveret 21, 115
 obsequeris pronus ad omne 22, 68
 obsequium pium regebat 21, 83 omne
 Tonantis 28, 350 militis præberet 28,
 554 obsequio militis 30, 8 obsequiis
 sacris 18, 147 moderere decem 22, 73
 omnibus 24, 189 meis cesserit natura
 26, 526 diversis certant 72, 12
 obside indicto 18, 381 fati 26, 318 ob-
 sidibus natis 21, 212
 obsideret urbes 24, 142 obsidere me
 minabatur 28, 446
 obsidio nos premit 5, 160 longa 8, 333
 obsidione subacti 19, 17 solutus 22,
 191
 obsitus ævo 18, 170
 obstat gradus ætatisve pudor 29, 200
 obstant Alpes 22, 411 obstitit ætas et
 pudor 5, 428 reverentia patris 35,
 235
 obstreperit exercitus 35, 127 obstreperet
 pietas 21, 271 laudes 24, 37 obstre-
 puere avium voces 18, 317
 obstrepitant lamenta choris 35, 355
 obstringit sua quemque salus 28, 609
 obstricta tuis præceptis 36, 204
 obstrueret moras 21, 114 obstruxit hia-
 tum flammarum 36, 395
 obstupuit visu 1, 234 obstupuere omen

- 20, 285
 oblecta recessu tenebroso carceris 36, 82
 obtendit plaustra casis juvenis 5, 129
 obtentu pallæ 35, 26
 obtestor per te Roma 18, 435 pacem
 rerum 36, 57
 obtexitur aër jaculis 21, 258
 obtrudere munus 18, 41
 obtruncat juvenes 15, 395
 obtundat gladios 17, 167 obtunditur
 acies 28, 52
 obvius ire calet 10, 287 ire debueras
 15, 311 rediens 18, 257 ire audet
 44, 79 obvia vinci quid mirum? 8,
 484 prosternas 22, 20 urbs fati 24,
 140 prosternens 28, 468 virtutibus
 invidiæ rabies 29, 230 majestas 31,
 80 fulmina 33, 47
 obunco morsu 15, 470
 occasum pati 37, 12 occasu quodcum-
 que rubescit 17, 57 primo 36, 325
 Occidens plaudat 12, 37
 occidua sub Pleiade 26, 209 occiduo
 ab orbe 34, 38 occiduuum ignem 7,
 180 occiduis tractibus 8, 73 Gadibus
 15, 159 plagis 16, 14
 occultat metum 26, 479
 occulto sævire vetat, prodesse remittit
 22, 37
 occultum : per occultum 17, 124 occul-
 tum nihil esse sinit 8, 274 occultis
 odiis 3, 257
 occupat vires 26, 280
 occurrit exercitus 20, 542 natura 22,
 442 Mimas 37, 85 occurrunt casibus
 dubiis 20, 495 occurrat tibi quid fe-
 cisse decebit 8, 268 occurrere dolis
 celeri sensu 28, 237 matri legum 28,
 428
 occursant ubicumque velis 21, 207
 Oceanus tuus te excipit 7, 176 cunabula
 fovit 8, 22 generis procreator 12, 34
 ambit 18, 492 lustrare valebit 20, 23
 Cantaber 29, 74 Oceani aquis 3, 124
 æstu 5, 114 monstrum 10, 161 re-
 cessus Atlanteos 10, 281 recursus
 17, 108 alumnus 21, 160 æstum 22,
 249 stagnis 26, 640 lunaribus danis
 28, 499 Nymphas 36, 172 æquore
 summo 44, 1 Oceanum patrem red-
 dentia 1, 216 utrumque teneas 3,
 197 subdidit sceptris 8, 42 interjacet
 21, 215 pervolat 22, 409 Hispanum
 23, 8 Britannum 26, 203 cingere
 cohortes 31, 91 sinuare 33, 268 petit
 Arctos 37, 11 Oceano rubro 15, 455
 non stetit 24, 148 Britanno 29, 41
 ab Oceano 20, 248
 oculi jacentes 15, 21 temperiem servant
- 17, 218 immanes nube soporis 21,
 310 dulce micant 31, 41 arcanum
 radiant jubar 44, 17 rubent 101, 34
 oculorum ignes nox infecerat 36, 87
 oculis liventibus hæsit 3, 139 totus
 adest 24, 5 attonitis metire 24, 70
 profanis 26, 102 obliquis tuens 26,
 519 humentibus 28, 266 nostris sub-
 jectum 28, 439 placitura tuis Roma
 28, 529 adversa tuentibus 37, 109
 rubet igneus ardor 45, 7 ne præteriens
 hoc relinquis 50, 19 oculos advertere
 1, 196 motibus aptet 20, 362 ad
 littora tendunt 20, 515 avertunt 20,
 520 infecerat ira 26, 585 ad tecta
 retorsit 33, 191 admittit in altum cer-
 nentes 35, 115 admisit 49, 34 ante
 oculos Hymenæus erat 36, 410
 ocyor sagitta Æthon 33, 282
 odit victus 5, 116 odere mox tamen 15,
 268 propinqui 28, 315 odisse palam
 invisos 22, 34
 odium terrore moves 10, 330 hic, non
 pœna fuit 15, 402 explet 26, 699
 juvabat 100, 8 odio pacis furentes 21,
 244 odiis occultis 3, 257 premor 5,
 13 nec locus est 5, 416 Alpinis 15,
 295 committere fratres 18, 282 cin-
 geris 19, 31 in pacatis urgerent 20,
 213 alendis 22, 17 positus 26, 91
 civilibus 26, 565 subitis 39, 3 gravi-
 bus augmenta ministras 101, 27
 odor gratus fundi 10, 240 primus amo-
 ris 10, 290 Indus productus 44, 98
 manifestat 49, 74 odorem Parthenium
 35, 148 odoribus veris fruitur 14, 7
 odoratus longe blanditur Hydaspes 35,
 82 agger 44, 59 odorati busti 22,
 420 odoratæ vestis 20, 335 are 21,
 58
 odorum lumen 28, 324
 Odothæus dux 8, 626 Odothæi regis 8,
 632
 Odrysium Hebrum 7, 147 Odrysiis oris
 3, 175 da caput 5, 425 nil profuit
 26, 178 Odrysios equos 37, 76 Odry-
 sias nives 4, 18
 Œbalia arva 1, 260
 Œbalii Tarenti 17, 158
 Œdipodes matrem duxisse cantatur 18,
 289 Œdipoden junxere matri 3, 84
 Œnomai axem 29, 168
 Œnotria vina fluens 22, 262 mœrens
 26, 146
 Œnotria tellus 26, 310
 Œtæum nemus 5, 181 Œtæis jugis 9, 8
 in sylvis 22, 29
 Œtes juga 7, 114 Œten irrisam 26, 182
 Hæmonium rotat 37, 66

- offendisse mora 21, 206 offenso meatu 33, 172 igne 49, 14
 offensa nova obstat 20, 595 offensas respicere 22, 43
 offert sese 18, 365 annum 28, 11 jugulum 28, 257 obtulit se Roma videntem 28, 531 offerre puerum favori Romano 28, 75 offertur favor 28, 607
 officium patris eripit 18, 51 officii capax 18, 79 nil remisit 21, 284 memor 22, 44 officio fungitur 18, 368 nec segnius paruit 22, 271 conjugis 28, 100 vatis 30, 8 officii patris 13, 6 trepidantibus 28, 523
 Olbia complectitur 15, 519
 olea felix tractus 17, 179
 olei lacus 3, 384
 oliva umbrosa 26, 319 pinguis fluctu et glauca coma 40, 40 olivæ glaucae 20, 271 olivas pingues 22, 464
 glor falsus 1, 238 nigrantibus alis 18, 319 diffugiens 31, 110
 oloriferi Padi 40, 12
 Olybrius 1, 243 nostros fastidit ignes 41, 17 Olybrii laudes 1, 30
 Olympi stellantis 7, 33 axis 10, 300 rapidi limen 15, 18 flagrantis 15, 148 vertex 17, 206 summa tenes 18, 140 zonas 24, 135 praesidium 28, 351 stellantis dominam 40, 21 Olympo pulso 5, 182 patrio 8, 230 frondoso 9, 21 uno tegi 17, 79 æquatus 27, 23 signavit 28, 169 gelido 35, 183 ex alto 36, 18 toto bacchatur 36, 269 Olympum nubibus intactum 26, 180 si tenuis 26, 511 petit 28, 101 pruinosum 33, 257
 omen quid ? 29, 102
 omen primum 5, 96 latura 18, 125 infaustum 19, 11 tot cladibus constitit 20, 36 obstupere 20, 285 agnovere 20, 487 Eois erat 22, 293 neglexerit 26, 239 inoffensum 28, 14 non defuit omen 33, 265 omine occulto fallitur 5, 335 hoc 18, 22 omnia prospera tonuerunt nimbis 1, 208 tua illustrent flammæ cœlestes 8, 196 solennia 8, 612 conveniant dicto 15, 467 stant 20, 8 certius surgunt 28, 24 victrici concepta solo, ib. non audet tam magna fateri 29, 94 federe sancit 35, 364 portendant quid veri 36, 132 omnibus ventura notant 22, 216
 omne, quod pons a colle recedit 28, 543 omnia fert secum 45, 41 omnibus unum crimen fuerit 22, 311
 omnigenis formis 37, 51
 onerat aures baccis 28, 528 ramos 36, 348 ouerant denis 10, 165 onerabat gemmis 72, 10 oneraverat alvum 20, 389 onerare toga 18, 301
 onus beatum matris 1, 145 nefandum 5, 455 siderem 8, 570 tantum te turbavit 17, 206 diversum 18, 208 factorum toleremus 26, 271 detrectat 33, 155 ingrati non subiturus 42, 12 commendat flammæ 44, 94 Alcmenam tendebat 101, 22 damnosum 46, 23 tantum suspendit 48, 34 maternum 50, 36 optatum 54, 6 gelidum versat 61, 2 oneri venturo 7, 108 serica 20, 337 creduntur opes 26, 225 ne vobis esset 36, 289 nunquam cessura virorum 49, 47 metuens 50, 14
 opacat pinus 33, 201
 opacus gurgis 49, 41 humor 59, 3 opaci lateris 35, 340
 operitur fons 60, 2 opertis objicibus 33, 171 operta effossi soli 8, 332
 opes damnavit tenebris 1, 43 congestæ cumulantur 3, 193 invadunt 5, 30 quascumque paravit 5, 157 non dominantur 7, 187 clausit margine cœli 8, 43 reflexas 8, 498 cumulatet 15, 90 sacrae 17, 38 spretas 17, 214 directas xviii, 168. xix, 49 emturas plausum 20, 86 absentum condonat 22, 147 hauserat 26, 86 oneri creduntur 26, 225 bello quæsivit 26, 401 contentas proculcat 26, 607 elapsas quærit 27, 8 captæ 28, 282 oris 41, 6 multifidas dispergit 49, 59 raras inter habetur 62, 4 refundit 75, 10 attrivit 76, 7 opum magnarum non parvus 24, 223 opibus barbaricis 10, 226 angustis 15, 106 fluens 22, 128 directis 28, 131 avaris 33, 21 spretis 50, 29
 Oplion exutus 36, 348
 opifex tauri 18, 163 timor 28, 533 ipse 98, 9
 opima retulit tibi 8, 632 Gildonis 15, 343 fumantia Enceladi 36, 350 opimis recolitur dapibus 1, 262 egregiis ornabere 39, 54
 opis externæ 17, 4 open Hunnorum latorus 3, 321 sentiat 24, 268 divinam tribnistis 26, 433 fucati sermonis 28, 593 citharæ implorat 34, 6 non quærit externam 45, 41 ope Sanctorum 77, 5
 Opis optatum numen venantibus 24, 254 comes cat 24, 277 fræna tenet 24, 292
 oppu'terem fama majore 28, 294
 oppida per Romana 1, 163 plena 3, 195 sublimibus muris 7, 121 debellata maritis 20, 199 clausa pandere 22, 193 facta metallo 24, 23 ante-

- irent currus 28, 377 prona verti 35, 153 immunita leti 35, 358
 opponit mari 33, 146
 opportuna situ insula 15, 510
 opprimit violentia fati 26, 383 oppres-
 sam vocem 1, 235 oppressas leges 3, 57
 oppressis aquis 33, 176
 opprobrii fides 22, 295 opprobrio felici-
 or extat 18, 57 opprobria turpia
 linguae 26, 522
 optabile magis 8, 431
 optat adventum 1, 241 optant centenas
 voces 22, 185 optare dedisset 28, 82
 optantur flamma 24, 57 optatus ades
 15, 231 optata jubes 1, 164 optatior
 votis victoria 21, 369
 opulencia victrix linguae 17, 21
 opus picturatum metallis 8, 591 lenonis
 acutum 18, 78 inexpertum 18, 166
 inceptum peragetur 20, 397 flagrat
 20, 150 Minervam spirat 22, 341 per-
 actum 26, 133 dispositum turbasset
 28, 225 foeminae virtutis 29, 12 con-
 struxit 33, 239 mirum consurgit 48, 31
 vomeris egit 49, 26 vivum 68, 8
 ipse sui 98, 9 operi iratæ 20, 374
 ora Austri silet 22, 286 oris Odryiis 3, 175
 ab Bistonis 7, 111 ab Rhipaeis 20, 151
 ex omnibus lectos 22, 122 ab gelidis 24, 98
 aliis 36, 121 oras per quascunque 1, 133
 hiantes colligit 5, 379 Cinyphas 15, 9 per quan-
 tas 33, 28 possidet 44, 9 leves 49, 49
 oracula regis eloquio crevere tuo 17, 35
 referens 18, 316 dedecoris pellendi 22, 209
 fastus attollunt 26, 551 pandit 28, 37
 orantem sequitur clamor 3, 116 refovit 28, 426
 orbis æmulus 1, 24 fessi 5, 406 dubius 8, 88
 componitur 8, 299 spatium vix præbuit 8, 478
 geninus 15, 3 Eous 15, 430 mirari desinat 18, 7 carina 18, 426
 deluditur 20, 94 se credidit eunuchis 20, 224
 conjungi cœperat 20, 546 obtulit 21, 76 mutatus 21, 150
 libratur 24, 10 discors odiisque anceps civilibus 26, 565
 apex 27, 23 rectoribus 28, 39 non creditur illinc
 posse regi 28, 410 terruit 35, 194 aptissimus votis 101, 55
 quantum vollet efferat 101, 60 orbi ruenti lapsu-
 roque 3, 274 disce, quod quisque sibi 8, 228
 præfuit 15, 96 præfecisse 28, 586 lectissimus sanguis 31, 60
 timentes 33, 48 inferno 35, 361 clementior 36, 46
 luno reddidit 36, 243 orbem stabilem servant 2, 17 paca-
 tum traderet 7, 110 collectum hoc concilio 16, 19
 frangit 22, 1 sub fraternum 35, 169 in nostrum conjuret 37, 55
 fortibus ornaret 37, 121 in alienum 44, 74 in nostrum 47, 10
 sicum 61, 5 clypei 72, 1 totum complectitur 95, 13
 orbe everso 5, 19 reciso 20, 585 corusco 22, 276 in alio 24, 149
 toto sublimior 28, 277 ex toto 29, 65 penitus remoto 29, 85
 ab occiduo 34, 38 in igniflavo 101, 127
 conspicuo 49, 12 suo 52, 14 patulo 55, 2 medio v, 310. lviii, 4.
 in fragili 68, 4 ab Hesperio 71, 4 in orbe quicquid perit 33, 22
 choros ducis 34, 52 orbes dividit ordine 10, 104
 lassos extenderat 10, 181 varios effingat 17, 327
 solitos passurus 19, 3 in orbes torquentur 28, 636 in multifidos 35, 15
 alii 35, 283 orbita Solis 5, 155
 flavescent aristis 33, 187 fumida 35, 162 omnis fletu perit 36, 442
 Orceades maduerunt 8, 32
 Orci janitor 3, 294
 ordini virum 22, 75 orsus sic 36, 18
 ordo agnominis 15, 440 illustrior 18, 149
 priscus 26, 39 ordinis nostri consors 30, 4
 ex ordine refert 28, 589 in ordine rexit gentes 1, 57
 ordine nullo mobilitas 3, 331 rupto viii, 62. xxi, 149
 justo dividit 10, 105 ab Socratico 17, 87
 fati servato 17, 339 rerum mutato 18, 498
 pandit 20, 235 nullo 20, 421
 prisco 21, 327 longo 24, 328 docto 28, 633
 hoc fata fluant 36, 65 longo post 36, 230
 perenni 98, 26 ordinibus variis xv, 477. xxiv, 49
 Oresteam fidem 41, 18
 Orestes pœnas exegit 28, 113 placavit furias 39, 14
 Oresten desereret Pylades 3, 107
 Orgia Bacchi 8, 604 fixa metu 20, 286
 Bacchus transtulit 24, 169
 Oriens traditus servatusque 8, 70 plaudat 12, 30
 vastabitur 18, 17 discors 18, 396
 squalebit 20, 566 conjuratus 21, 277
 Orientis opes 5, 30 pratunidi 24, 81 Oriente relicto xx, 131.
 xxviii, 92 subacto 21, 8
 origo surgit 8, 129 prima mali 20, 539
 quæ major, quam regalis erit 29, 36 non parva
 tibi mandatur 31, 58 præbetur per cinerem 44, 102
 originis suæ quantum dederit 26, 600
 Orion debilis 1, 28 succinctus 7, 171
 totus descendat 15, 498 nubilus 21, 287
 horruit 35, 191 Oriona gladio

- tremendum 28, 178
 oritur proles 35, 370 orta finibus exiguis
 24, 138
 ornamenta mitia pacis 72, 6
 ornat ora 28, 524 ornet tua limina 21,
 213 avis cristas 28, 576 te signifer
 33, 101 ornet annum studiis 24, 264
 ornaret fœtibus orbem 37, 124 ornatur
 propriis donis 17, 263
 ornatus pulchros eligit 10, 12 aptat collo
 10, 282 Tyrios 18, 422 pares 22, 94
 ornatum formæ reddit 31, 101 ornatu
 retorto 1, 86 novo gravior 8, 585
 conjugis 18, 200
 orni concussæ 2, 7 orno humili 36, 142
 ornos pertrahit 9, 17 steriles frondere
 36, 73 annosas 39, 40 fundebat 101,
 107
 Orontes ditat 7, 70 famæ contemtor 18,
 434 infelix 20, 115 lambit 36, 373
 Orontem imbellem 5, 35 potamus 24,
 158
 Orpheo pectine 22, 172 Orpheis modis
 7, 114 vocibus 34, 24 Orpheos can-
 tus 17, 252 libros 74, 11
 Orpheus Thracius 10, 234 otia cum
 ageret 34, 1 feras pacaverit 51, 19
 Orphei Threicio 40, 33 Orpheæ soci-
 arent lumina tædæ primæ 40, 1
 Orphnæus crudele micans 33, 282
 ortus in refugos vertetur 1, 172 in ex-
 tremos vergentis 3, 323 ad Phœbi 5,
 104 tuos lustravit 7, 16 primos cum
 detegis 7, 178 in solis transiret 21, 338
 in corporeos 33, 62 puniceos detex-
 erit 33, 220 in ortum festinus 44, 58
 quo ortu 3, 24 hoc nobilis nasceris
 8, 121 emisso 8, 389 uno sanguinis
 materni 10, 30 a primo fluminis 21,
 198 ab roscio Phœbi 26, 244 miro
 28, 16 tardo vix editus 101, 14 quo-
 cumque emitteris 49, 79
 os sacrum miraris in auro 24, 11 longius
 45, 5 oris mutati tempestas 17, 220
 dedecus 18, 120 celsi nitor 21, 15
 fœdati gloria 26, 587 recursu 31, 37
 superbi honos 36, 89 spiritus 36, 151
 sub luce tui 40, 49 opes 41, 6 ab ore
 venit fulmen 101, 122 in ore geris
 Romam 26, 506 multus frater erat
 35, 27 redditur parens 50, 24 ore
 inchoat 1, 235 in medio 8, 270 diro
 lacessit 3, 356 polluto bibit 4, 8 ge-
 lato stetit 5, 131 natanti 5, 509 recto
 6, 6 hoc x, 263. xv, 76 dilecto 19,
 57 puro 22, 101 sub generi 22, 184
 rubenti 22, 327 ferens patrem 22, 348
 trepido 1, 10. xxii, 358 reducto 22,
 430 sublimi 26, 124 in Herculeo 26,
 378 digno sonet 28, 493 pudor calet
 28, 565 gemino 28, 611 celso talia
 tonat 33, 81 fero 34, 32 profundo
 36, 268 ab terebrato 37, 88 immenso
 49, 28 novo 54, 10 toto recitet 74,
 20 merito 75, 6 ora resonent voci-
 bus centenis 1, 55 ridenti lanugine
 vestiat atas 1, 70 mollia lambentes
 3, 96 (equorum) poscentia cursum 5,
 354 dentibus crescere sensit 7, 79
 fulgentia 17, 132 crinibus protegis 20,
 119 celebrant auratis figuris 22, 175
 pulverulenta 24, 245 nostra dicavit
 25, 8 sub Augusti 26, 259 in novem
 consurgens Timavus 28, 197 saucia
 28, 322 conspecta refer 28, 423
 Padi 28, 495 puellæ ornat 28, 523
 fixa draconum 28, 567 movet Camœ-
 nis 29, 15 neglecta 31, 6 præscia 33,
 266 Gorgonos revelat 35, 205 ma-
 descunt imbribus 36, 311 in scopuli
 flagrantis 36, 392 fatiscunt vulneri-
 bus 36, 425 cingit honos igneus 44, 17
 horrentia sonant 101, 55 tot populis
 provocat 49, 10
 osculum quod flenti tuleris, plus sapit 14,
 13 in oscula declinat cristas 48, 50
 per oscula virus infundit 20, 188 os-
 cula virus infundit 20, 188 oscula
 dulcia nati delibet 8, 370 conjugis
 emit 10, 58 in matris suspensus 10,
 116 furtiva carpent 11, 24 figere
 20, 67 carperet 21, 120 figit colli-
 bus 22, 196 blanda cruentatis affigunt
 dextris 26, 619 libabat 29, 99 inserta
 galeæ 29, 217 mariti raperes, ib. mille
 sonent 31, 131 figit telæ 36, 159
 irrita figit aquis 61, 6 ad oscula se
 submitit 5, 443 te porrexit patri 8,
 168 intendit turres 33, 211
 Osius, vid. Hos.
 ossa immania resonent 21, 137 collecta
 22, 416 quam densa jugis cumula-
 verit 26, 513 geminæ gentis permis-
 ecat 26, 643 tremor vibrat 36, 152
 immania serpentum 36, 341 ossibus
 nudis 18, 122
 Ossa nivalis 5, 182 resonat 9, 22 pro-
 nior 34, 20 glacialis 35, 257 tollitur
 37, 68 Ossæ Pelion involvit 8, 108
 glaciali Pelion imponam 21, 12 Ossam
 obliquam projecit 26, 76
 Ossæus vertex 35, 183
 ostendit vultum 26, 358
 ostenta mentes horrificant 26, 249
 ostentant se quisque Deæ 31, 112
 ostia per quinque 8, 631 septena Nil
 44, 100
 ostro puniceo discriminat pectus 1, 90

- corusco infecta 1, 261 Sidonio velari 5, 450 in Tyrio 7, 15 in patrio adulescens 8, 125 junxit lapides 8, 599 hoc fulta Venus 10, 151 Tyrio fusus 15, 327 fundit aquas 33, 253 Sidonio tinxerit 33, 273 et auro 72, 8 in ostro natus 10, 310
- Ostrogothis colitur 20, 153
- Othrys resonat 9, 22
- otia te juvant 3, 140 succedant 4, 13 marcida luxu 7, 41 Galli limitis 8, 459 apponit Musis 17, 66 fecunda 17, 115 ferri 20, 121 ignava 20, 477 blanda 21, 93 vendere 21, 210 rebus insperata dabant 26, 361 naufraga somni 29, 145 per dulcia noctis 29, 221 prætulit regno 31, 76 languida nox invexerat 33, 275 ageret 34, 1 nervus agit 35, 32 Saturnia 36, 21
- Otus nititur 26, 74
- ova hiulca rupit 6, 4
- ovanti fratri 28, 553 ovantem animum 22, 68 vidimus 28, 155 ovantes equos 35, 306
- oves miseras 20, 400 pascere 36, 355
- ovili purpureo 29, 73
- P
- pagula precor 15, 31 mutant 18, 218 communia 36, 43 ventosa 44, 15 novit (ferrum, magnes) 48, 17
- pacator Rhēni 24, 13
- pacet muneribus montes 24, 281 pacaverit æstus animi 8, 226 Orpheus feras 51, 19 pacatur Rhēnus 31, 91 dolor 99, 100 pacari æquora 40, 60 pacato fulgure 35, 147 pacanda precibus 31, 134
- Pachyni caput 33, 116 Pachyno veniant æquora 15, 142
- pacifero pede 34, 10
- pacificare aures 4, 20
- pacificis moribus 24, 154 pacificas fulminis alas 35, 229
- pacisci membra 18, 228 requiem mercede 21, 211 pactus villa Asiam 18, 199
- pacta movet 28, 204
- Pactolus dives 1, 54 flueret Eunuchus 18, 214 inhorruit 20, 172 Pactoli rubentis stagna 3, 103 aurifero fonte 24, 61
- Padus admoduletur 12, 12 belli arbiter 28, 212 Padi ora 28, 495 oloriferi 40, 12 Pado remenso 28, 303 renigat alnum 35, 178 Padum ligat 17, 200 translapsa 18, 376 galcis hausi 26, 532
- Padusæ raucæ stagna 31, 109
- Pæan 2, 11 Pæana suum implorat 37, 125 Pæane recepto 26, 598
- Pæonium draconem 24, 173 Pæoniæ curæ 26, 121 undæ 49, 67 Pæonias herbas 20, 12
- Pæstana per jugera 10, 247
- pagina refert 1, 197 agnoscit mores 17, 255 meminit 18, 232 nescit nomen 22, 241 profana 22, 302 Musarum loquitur reges 29, 162
- Palæmon exul 8, 465 frænat delphina 10, 156
- Palæmoniis coronis 17, 289
- palæstræ Amphioniæ 8, 532 palæstras liquidas 17, 287 Herculeas 29, 171
- palam fit 15, 431
- palatia traxere 18, 145 clausa 20, 92 nativa 28, 8 cunctis nomen tribuere 28, 409
- Palatino Senatu 8, 11 monte 22, 228 monti 28, 35 a colle 28, 543 Palatinis collibus 15, 118
- palato tradunt 20, 329
- palla velat humeros 1, 224 tegit humeros 28, 165 pallæ fulgentis 35, 26
- Palladia arundine 28, 378
- Palladii amor 31, 61 Palladium resonabat ager 31, 25
- Pallanteus apex 28, 611 Pallanteo recessu 22, 405
- Pallantis jugulum 21, 97 Pallanta furentem 37, 95
- Pallas unde dicta? 35, 24
- Pallas addit se comitem 33, 228 potuit videri 35, 39 Gorgonos ora revelat 35, 206 Palladis ægida 24, 210 Pallada pertentas 18, 272 hinc, hinc Phœben 36, 209 in Pallada tendit manus 37, 110 Pallade tetrica 22, 275
- Palleneus atrox 37, 109
- pallescit lacus 35, 114 nox 44, 6 pallescunt gaudia 22, 344 stellæ 37, 9 pallescat barbarus 8, 359 pallescere Gangem 7, 203 solem 48, 3
- pallet Orontes 20, 115 dives 22, 120 rubor 36, 88 pallent rectores 24, 100 pallebant flumina 29, 176 palluit Eurys 18, 504 Hermus 24, 228 Atlas 35, 191 tremor 50, 12 pallere ligustra 36, 240 pallentis Bessi 17, 41 pallentem Phœben 17, 131 aulam 20, 462 pallente populo 17, 299 pallentes herbis thalamos 1, 212 pallentia castra 33, 41
- pallia prætentat 15, 438
- pallidus hospite magno stat 26, 356 Astur 29, 75 omnia laudo 74, 17

- pallida simulacra 3, 128 regio 35, 326 pallidior solibus ora 18, 261
 pallor gratus amantum 10, 81 comitatur 28, 322 pallore infectæ genæ 5, 131
 palma tanti furoris 15, 238 viridi gaudens 24, 205 palmæ ad mutua nutant fœdera 10, 66 palmam rapturus 17, 284
 palmis exiguis 101, 57 palmas humano geminas de corpore 26, 254 trementes tendere 26, 109
 palmitis Etrusci 26, 504 flexus 31, 16 palmitis hostili 8, 610 opaco 10, 217 lento 14, 20 Nysæo 20, 171 largo 22, 263 sub palmitis colles lateant 40, 39
 palpitat bellua 20, 431
 paludatæ aulæ 28, 596
 palus tremebat 3, 291 pigra calcatur 8, 346 vicina 20, 438 teneret Thessaliam 35, 180 paludis horrendæ stagna 33, 112 paludem Lernæam 3, 290 paludes Cimmerias 18, 249 Germanorum 24, 304 quod nutrivere 35, 296 Pelusiacas 44, 97 paludibus latis 8, 451 Libycis 20, 255 ora juncta 21, 199
 palustri vado 35, 59
 Pamphylos rapi 20, 465
 pampinus circumflua 24, 367 opaca crispatur 31, 5 induit ulmos 35, 111
 Pana Lycæum 28, 199
 Panchaia ramos dabit 7, 210 spirat 35, 81
 Panchaia cinnama 10, 94
 Pandionis res 8, 508 Pandionias phalanges 15, 406 arces 35, 19
 pandit gemitus 20, 193 rumoribus aurem 22, 48 materiam virtutibus 24, 107 viam 26, 341 oracula 28, 37 iter ense 28, 478 exordia 29, 34 alas 33, 97 panderet arces astrorum 7, 107 pande patriamque genusque 31, 53 vias terrarum 40, 59 pandite cortus 1, 218 vati 3, 23 littus 3, 123 Heliconæ 4, 1 carmina 18, 11 penetralia 33, 25 pandere fata 19, 37 se portæ videbantur 26, 215 panditur herba 3, 211 mihi magnum æquor 21, 22 penetrale 22, 445 lacus xxxv, 113. xlix, 28 panduntur futura 15, 355
 panes quinque 99, 7
 Pangæa illicibus caligantia 3, 337 renident 8, 179 subsident rotis 20, 105 scinditis juvenis 21, 134
 Pangæa juga 37, 67
 Pannoniæ plaga 5, 45
 Pannonius obsidione solutus 22, 192
 Pantagiam saxa rotantem 35, 58
 Paphi diva 35, 155
 Paphiæ puellæ 19, 65 Paphias arenas 10, 148 sedes 10, 254
 par donis armisque manus 24, 234 quis par conatus adire 5, 308 parem se jactare 1, 20 vult nullum esse 5, 153 miratur 22, 167 pares clypeis et mole 3, 351 morte 8, 81 paribus triumphis 1, 139
 Parætonio littore 15, 160
 paralyticus graditur 99, 17
 paratu regifico splendere 5, 340 Tartareo 15, 180 Martis graviore 21, 336
 Parcæ non jus habuere nocendi 14, 109 prohibent 15, 121 neverunt 20, 461 vetuere minas 33, 48 quarum sub jure tenentur omnia 33, 51 seriem factorum pollice ducunt, ib. ferratis evolvunt sæcula pensis, ib. sic voluere 35, 6 in te non dura legunt stamina 44, 109
 Parcarum fila 3, 157 colos severas 49, 87 lege 91, 1 Parcas famulas accipe 35, 305
 parcis Eliisæ 29, 148 pepercit nostris 21, 346 Sirius violis 31, 119 hostibus 39, 20 parcite oculis nostris 5, 521 ne membris nostris 37, 29 parcere pœnæ 18, 185 fingit 28, 301 novit 61, 4 parcendi rabies 3, 237 parcendo secatur 26, 122 parcitur senectas 36, 354
 parcus pœnæ 8, 114 nostri cruoris 22, 29 diligeris 22, 147 opum 24, 223 sui tumor 45, 29 parci in se vel pignora parentis 28, 555 parcum Jovem 36, 36
 pardi fulminei 17, 302 pardos virides 24, 345
 parens veneranda i, 177. xxvi, 52 pietate 10, 41 latere 10, 117 progressa 10, 261 armorum legumque 24, 136 felix 28, 101 vestra 28, 362 torva 33, 128 nostra Juno 35, 367 dura 36, 97 sancta 36, 115 numerosa 36, 414 terra 37, 1 redditur in ore 50, 24 matris 98, 3 parentis aetherii 5, 144 divinæ 10, 230 dura pietas 28, 554 in pignora parci, ib. sceptiferi 29, 130 amulæ 31, 46 fidæ 35, 4 misere aspectus 36, 193 fallacis lingua 75, 9 parenti gaviso 7, 38 ignosce 20, 141 piæ 28, 397 parentem complexus 5, 2 regni 22, 166 vocat 24, 51 lætum repetis 95, 19 parentes occisos jurare 3, 328 planxere rogem 35, 356 fultos cervice 50, 5 parentibus purpureis 21, 80
 parentaus strage civili 28, 118

- parili sorte 101, 63
 parit artes 36, 32 peperit annum 28, 653
 paritura suum auctorem 95, 10 parta
 reponas 26, 502
 pariter fedavimus Hebrum, pariter pros-
 travimus alas 7, 147 diligimus pari-
 terque timemus 10, 331
 parma sonat grave 28, 628 parman re-
 movit 8, 12
 Parnassia ignarum doceas vatem 1, 71
 Parnassia chelys 28, 122 templa 101, 1
 Parnassus liber erat 2, 5 fertur junxisse
 volatus 16, 15
 parvo transmittere 15, 371 paras prohi-
 bere mortem 5, 165 parat ire 1, 77
 trabeas 1, 178 convexa stellis 1, 242
 cruciatus, vincla, tenebras 3, 236 par-
 ret fortuna 3, 143 parant tecta epulis
 1, 261 cratera 35, 344 dextras in
 bella 37, 7 parabat domino 3, 189
 paratur ad bellum 3, 344 scena 29,
 25 parabatur concordia fati 29, 85
 parari tela, enses, galeas 26, 537 pa-
 rata morte 28, 451 paratos animis 8,
 488
 Parrhasius Ladon 21, 185 Parrhasii Ly-
 cæi 35, 18 Parrhasios colonos 26, 191
 pars indicit, pars tuetur 3, 68 sq. de-
 bilior facilisque capi 3, 317 quota tui
 sint 5, 513 nobilis arcu, pars longe
 jaculis, pars cominus horrida contis 7,
 136 ne qua intacta foret 21, 248
 amula 21, 36 nulla mei 26, 309 mo-
 ritur ferro, partes periere videndo 37,
 113 humani generis 95, 12 partem cum
 prima viresceret avi 1, 63 sui xvii,
 48, xxvi, 384 pro regni 28, 83 ab
 omni venit 28, 218 pro feminea 29,
 228 ima 35, 23 rebelli 37, 90 par-
 tem invadere tentat 5, 160 in partem
 dari regna 5, 345 in novam 15, 62
 tuet 20, 583 partes animæ distribuit
 8, 210 tuas solabere 8, 342 receptas
 accipies 8, 391 ad quaslibet 15, 284
 inter geminas 20, 540 per tot discurre
 21, 310 tuncant certamine 22,
 95 totum per orbem collectæ 47, 32
 partibus locatis 5, 103 illis affore 20,
 15 Hesperis 20, 123
 Parthenium nemus 21, 183 odorem 35,
 148 Partheniis lustris 35, 211
 Parthia supplex 10, 225 exhorret casus
 15, 38 corrupt 18, 116
 Parthica luxuries 18, 312 ad flumina 31,
 71 uigris 33, 17 ciugula 35, 94
 Parthus ductor 44, 81 Parthi jaculum
 35, 200 Partho refugo 8, 531 Par-
 thum raptorem 3, 227 coactum 7, 201
 Parthi liquere Niphaten 7 72 trim-
 Delph. et Var. Clas. Ind. Claud.
- phati 8, 317 Parthorum solium 8,
 214 preceres 21, 55 more 45, 21
 Parthis sagittas tendere certior 11, 2
 mirantibus 21, 68 Parthos petat 1,
 80 resides 20, 176 didicisse 15, 47
 partitur avum commune 10, 31 partit-
 um nobilitant 21, 30
 parturit annis nomina 1, 204 aether si-
 dera 10, 275 mundos 17, 81 partur-
 riens lumina cæli 37, 124 parturiente
 rogo 41, 62
 partus magnos cum proferrent 1, 116 se-
 miferos 18, 1 sacri 22, 312 post
 primos 33, 124 geminos tulisti 36, 308
 alios dederit 37, 56 prohibet 101, 23
 conscia mater 98, 15 partum futurum
 41, 44 partu Apollineo 8, 133 re-
 moto 10, 12 dissona semina 20, 42
 arcano viscera compleri 95, 9
 parva loquor 35, 291 non parva poposci
 10, 34 parvo honesto contentus 3,
 201 non posset ali 15, 105 cur ge-
 minos (objicis angues) 101, 38 ex
 parvo plus superesse 99, 8 minor nec
 membris, nec honore 35, 38 alto colle
 49, 11 minori annis et jure 29, 197
 paruit jubenti 15, 290 nec segnius
 officio 22, 271 imperiis 26, 396 pa-
 rere sibi ipsum auctorem 8, 299 clavo
 18, 425 didicit 29, 157 jussis 26,
 277 cælo 26, 549 jaceui 29, 201
 dicto negas 33, 113 pareter dominis
 20, 480 parebitur jussis 15, 321
 pascis cornipedem 28, 183 pascit Mar-
 otica 1, 36 commercia 22, 115 vo-
 luerem sub pectore 37, 21 pascat
 furorem 39, 22 pavit sanguine Manes
 28, 116 aves 28, 209 pascere oves
 36, 355 pascitur intuitu 3, 165 pas-
 cimus arbitrio Mauri 15, 79 pascunt-
 ur apes 29, 9 pasci pennis vel san-
 guine 22, 11 caligine 35, 193 paste
 gramina matres 29, 191
 pascua Cappadocum 5, 30 includit tuto
 gyro 5, 126 vindicat 8, 383 respirant
 24, 343 vallis 26, 410 Coeysi man-
 dunt 33, 278 ad nota jugales vertunt
 35, 349 vastata 36, 168 plena 10,
 38 fumantia vernant 49, 20 late
 Thessaliæ 73, 6
 passus fictus 3, 136 passu tacito 28, 509
 pastor ligat canem 18, 132 victus 20,
 257 ludat 21, 282 pallidus stat 26,
 357 attonitus 36, 165 armenta na-
 tantia cernit 47, 42 pastori luas 26,
 503 pastore attonito ibi, 386, xviii, 3
 pastorem irris 35, 213 pastorem
 Apenninigenis 28, 505
 pastoralis cantu 21 182 sub c. l. line 26.

- 355 pastorales catervæ 5, 251 pastoralia antra 10, 111 murmura 31, 36 patefecit iram 3, 41 patefacta furori Ausonia 26, 292
- pater summus 1, 207 quantus in ore radiat 8, 518 nunquam eris 18, 224 principis 19, 50 Eridanus 28, 149 senior 29, 57 prolesque sibi 44, 24 rerum 49, 83 æther 50, 35 patris officium 18, 51 ætherii 22, 26 causa 28, 119 dulce nomen 33, 36 patri civem præponere 18, 442 propior 50, 22 patrem torum 7, 24 geras 8, 294 te dicere si jam liceat 8, 650 dignatur 20, 69 implorant 20, 514 altum genuit 22, 63 ore ferens 22, 318 dominumque vocat 21, 189 Tibrin 26, 578 nati fugerent 29, 136 probabit Jovem 101, 41 præstarent 54, 12 patre pio monstrante 28, 55 cum longævo 37, 115 patres socios admittere 8, 581 falsi 18, 470 consule digni 20, 137 prælia mandarent 21, 329 milite florent 26, 106 Romanos xxvi, 390, xxviii, 551 crinigeri 26, 481 cum plebe 28, 332 patribus in-deum 15, 389 solis 17, 269 digna plebes 20, 137 liquidis 36, 16
- pateram inclinat 21, 62 pateras libare Deis 1, 247
- paternæ mentis 35, 253
- patescunt fores 7, 169 arcana avi 22, 445
- patet planities 5, 349 nocte dieque 18, 363 patent convexa sereno 35, 91 pateant urbes 20, 210 homini furtum 36, 145 colla iugo 51, 6 patrent elementa 21, 360 patuit ingeniis campus 17, 262 iter 20, 40 fama 28, 438 stellata domus 36, 8 patuere minæ certæ 20, 3 patuerunt claustra 26, 190 patens eventu fides 26, 553 mons arte 28, 502 patentibus arvis 47, 39
- patiens animi 17, 211 ditionis 26, 581 stagni (sylva) 36, 369 laborum 51, 7 mons ferri 87, 8
- patientia instruit 22, 105
- patitur dispendia sortis 33, 100 pateris morbum 76, 5 patitur contagia 44, 10 mollire 1, 86 vincula dissolvi 22, 41 patimur sorores 17, 276 nec nos patimur committere emtori 15, 265 patiuntur quietem 5, 7 patiar sedens tot probra 15, 375 deponere 17, 184 fugam 26, 525 patiare vinci 31, 136 si paterere viros 20, 223 patiære ligones 33, 195 mariti tædas 35, 279 patiemur vivere gentes 3, 46 pati Coros 1, 132 pontem 3, 376 frigora 7, 44 nihil recusat 8, 434 vota non possent 18, 172 soles imbrësve 20, 411 solem 35, 198 occasum 37, 12 alterius vires 49, 78 passus nulla contagia privatae sortis 8, 123 jocos 28, 60 risu mollescere 35, 313 mundi vestire figura 95, 5 passæ nova jura 26, 9 passurus prodita regna 36, 63 passura moras 20, 292 passuri cuses 15, 434
- patrare bellum 15, 274 patratu bellis 28, 127
- patriæ conditor 39, 20 dolores 29, 155 mandata vocantis 28, 430 ruenti succurre 5, 95 petenti 15, 111 ritus 20, 204 pro flammis 20, 598 consul 24, 220 captæ vindex 26, 434 in luctum 28, 118 studiis 28, 339 patriam rimosam 5, 464 vendit 15, 267 crexere 17, 119 labentem 20, 302 genusque pande 31, 52 patriam congeriem 44, 92 patriis consiliis 15, 46 in agris 52, 1
- Patricii, S. purgatorium 3, 123
- patricius ventilat 18, 109 flectebat habenas 19, 2 consul 20, 561 honos 25, 8 patricii cœtus 28, 599 patricio favori 24, 50 patricios habitus 8, 6 patricias domos 28, 61
- patruus te sublimis adoptat 29, 105 patru aquorei 29, 124 curam 29, 186 patruo principe 29, 39 non cedunt 35, 207
- patulis campis 37, 72
- pavet cuncta 36, 141
- Paulus domitor Pellææ aulæ 24, 33 Pauli triumphus 26, 126 per ciuices 77, 1
- pavonum alis 18, 109
- pavor tende nexus rotarum 3, 343 quievit 20, 233 clausa sibi cuncta putat 28, 145 pavoris vera 20, 470 pavorem faciant 101, 48 cum fratre pavore 22, 372 artem confessis 29, 206 pavoribus succincta 26, 201
- pauper uterque fuit 74, 16 esuriens 90, 1 pauperies aspera victos domat 26, 633 pauperiem iniquam 20, 209 teatit 40, 46 diligo 90, 2
- paupertas hæc mihi angustior 3, 204 quantum sobria possit 8, 412 me sæva domat 59, 1 paupertate obruta virtus 22, 122
- pax avibus 17, 121 majora decet 17, 239 a fonte Rheni profecta 21, 201 alta 22, 287 senectutem intulerat 28, 531 animo tranquilla datur 48, 49 pacis egregiæ custos 10, 333 gremium 15, 51 supplicium 15, 99 in gremio 20, 97 senecta 20, 278 odio furētis 21, 245 consilium 24, 123 lege:

- 33, 63 ornamenta 72, 5 paci Romanæ 20, 477 innocuos armorum largitur honores 28, 639 Assyriæ 21, 51 pacem regunt iustitia 2, 18 vexare 5, 10 donat 8, 451 latura polo tela 8, 535 Romanam emeret 10, 225 laturi gentibus 15, 216 implorantibus 18, 378 fœdat 21, 29 conciliant 21, 59 rogant 21, 212 sidera non semper habent 26, 62 sancit 26, 573 speraret 28, 416 profundam rerum 36, 56 sub pace latet gravior Mars 28, 307 pace in tranquilla 5, 103 futura torquetur 5, 138 tranquilla fruatur 5, 159 relata 20, 400 siccum ferrum feras 22, 16 peccat in orbe manus 18, 196 peccare fidem 22, 97 peccasse videbor 42, 11 pectinis arte 8, 594 unci moderator 20, 382 ingenio 35, 41 artes 36, 156 pro pectine enses 20, 456 pectine nobiliore 9, 18 Mitylenæo 10, 235 Orpheo 22, 172 divino duxit 22, 333 levi modulatus nervos 34, 15
- pectunt colla 88, 2 pectebat crines 18, 106 hydros 20, 111
- pectus album discriminat ostro 1, 90 illidere pinu 18, 279 magnanimum 21, 9 divinum 28, 233 angustat jaspide 28, 526 ferratum 29, 219 inaccensum Veneri 33, 224 ostendens 37, 92 sequitur pars cætera 101, 32 per pectus distillant aquæ 1, 222 pectoris commoti ignem 3, 181 tumorem solvit 48, 48 sub pectore æstuat 26, 475 in pectore concipit 18, 359 rubent sulci 36, 426 pectore pressit anhelo 7, 30 seminudo 11, 37 angusto 17, 81 uno 17, 91 erecto 18, 306 tenero 18, 423 hæc sedes posuit Dea 22, 13 nno receptæ Deæ 22, 102 animoso 22, 242 sopito 27, 2 clemens 28, 550 anhelo 29, 173 exuto 31, 7 flagranti 33, 154 de lasso 35, 341 pepulisti matrem 36, 104 furioso 36, 262 laniato 36, 405 sub vivo 37, 21 niveo tenet 69, 3 sub uno latuit 95, 13 pectora fœda 3, 37 merces non alligat 8, 501 ter movit 10, 147 spumantia 10, 180 quo sufficeret 10, 317 intacta lucro 17, 214 intrat Phœbus 18, 327 lymphata 20, 46 nulli culpæ pervia 26, 131 donis iniectis vel armis, ib. firmavit inertia 26, 315 dabat bellis 28, 490 tot 28, 626 mirantia tundunt 36, 129 Mavortia necit 48, 33 sustentet 77, 3 mortalia 98, 14 noxia solvis 98, 19
- pecudis sagittiferæ 45, 48 pecudes locustas 18, 3 non sævas 24, 316 pronas 51, 20 pecudum strages 15, 359 ritu
- 20, 499 ad ritus priscos 28, 151 more 36, 42 nulla 40, 17 timores 98, 16
- pecus Neptuni 3, 279 immensum 20, 427 invitant ad præta 28, 200 infestare 36, 166 pecorum in morem 26, 44
- pedem trepidum sustentat 49, 48 pede pacifero contigit arva 34, 10 unco 40, 16 ante pedes objicit 26, 613 canitiem fudere 33, 49 pedes notes lambit 1, 190 ungue crescere sensit 7, 78 ante Jovis 27, 14 volucres cervam non eripuerit 34, 42 manant in rorem 36, 252 quocumque (jubeunt) 36, 432 pedibus proterit arva 33, 128 sub tuis 40, 36 cum pedibus quæ tibi ratio 79, 1
- pedes contemneret æquor 5, 123 assistas pediti 8, 350 cucurrit 36, 185 pediti mixtus 26, 579 pedites favere 23, 12 tot subitos 26, 474 peditum agmina 15, 195 magistros 29, 108
- Pegaseis habenis 3, 263 Pegaseas aquas 55, 4
- Pegasus famulas præberet alas 8, 558
- pegma mobile 17, 325
- pelagus Icarium 20, 265 pelagi minas superare 15, 370 ludibrium 28, 149 flagrantis 49, 27 pelago vagus exultat 32, 11 terrisque 36, 315
- Pelion taceat 1, 203 reticet 5, 41 Nereis illustre toris 7, 115 involvite Ossæ 8, 108 cum surgeret in thalamum 9, 1 imponam Ossæ 21, 12 vellere 26, 74
- Pellæ mœnia credita 17, 28
- Pellæus qui domuit Porum 8, 375 Pellææ aula 24, 33 Pellæo auro 15, 269 Pellæum juvenem 39, 16 Pellæis ensibus 18, 483
- pellem lanigeri suis 10, 183 pelle suspensa 20, 258 squamosa 21, 263 pelles fulvas revocat 5, 79 rigida 36, 343 sub pellibus egit hyemes 21, 122 pellibus fulvis hirta 51, 17
- pellicis usu 18, 62 superbæ 101, 47 pellice veteri reducta 19, 24 extincta 36, 327
- pellita juvenis 8, 466 curia 26, 181 pellito iudice 5, 85
- pellunt limine 18, 40 crimina 22, 100 pepulisti pectore matrem 36, 104 pepulit sylvis 36, 285 dolores 39, 49 pepulisse notam 22, 281 pellantur piacula 18, 422 pulsus cernit 26, 472
- Pelopea peperit 18, 291
- Pelopeia oppida 5, 188
- Pelops fugit 20, 167 Pelopi crevit 10, 216
- Pelorum transigit ense 37, 79
- Pelorum ad Siculum 28, 287 objectura

- 33, 150 Pelori Siculi 36, 255 Peloro
refugo 26, 252
peltata cohors 11, 33
peltis aduncis 35, 62
Pelusiacas paludes 41, 97
penates populis undare 1, 46 Agamem-
nonios 3, 82 mutatos 3, 161 per
innumeros 10, 25 petit 10, 228 cas-
tos ingressæ 17, 125 Phrygios 33,
178 nostros appetiit 36, 187 penati-
bus propriis auferre 29, 101 mediis
36, 73
pendet his per dubium fortuna favorem 1,
11 pendent quas partes velit ille se-
qui 7, 172 post terga sagittæ 35, 32
pendit cum Marte fortuna 15, 252
in dubio 18, 314 inter supplicium 21,
377 tempestas 26, 112 terra 33, 251
mundus 34, 47 pendere in speculis
26, 569 pudenti solum 26, 348 mar-
gine 49, 44 pendentem rupe Gigantas
28, 15 ramis pharetre 31, 12
pendat crimen iustitia 24, 110
pendula rupes 5, 507 bella 15, 474
vestigia 17, 324 fila 16, 20
Penelope trahat arte procos 29, 31 Pe-
nelopæ decus 29, 25
penetrabile tempus 26, 278
penetrabile profundum 22, 441 penetralia
diruta 8, 40 in hac redi 10, 260 re-
rum sacrarum 33, 25 mentis nudat 33,
213 sancta sororum 101, 3 deserta
sylvæ 101, 70 penetralibus exit 8,
571 adytis 21, 59 altis 28, 358 pro-
siliit 36, 112
penetras ad manes 98, 22 penetrant ad
vivum 20, 16 lumen 29, 131 convicia
cælum 29, 10 penetravit rumore se-
cundo 31, 64 penetraverit agmina 28,
473 penetrabis ad Urbem 26, 547
penetrare ferro lones 21, 65 recessus
24, 157 fines Noti 36, 323
Peneus mutaret nectare fontes 9, 7 Pe-
neo stagnante 35, 180
penitus de stirpe 5, 207
penna te vehit 3, 280 longas peregit
vias 10, 98 pennæ antevolant Zephy-
ros 14, 21 pennarum notis 15, 478
pennis levibus volant 10, 83 sinuatis
20, 312 totis exurgens 21, 203 li-
brantur in ulmos 31, 16 confusa ear-
mina 43, 7 pennas cient apes 5, 462
grandine concretus 33, 71 madidantes
nectare concuti 35, 88 cœculus ambit
flore color 44, 21
pennata cohors 10, 204 pennati Amores
22, 356 pueri 31, 10
pensa ducant 18, 498 projecta 36, 161
pensis involvere lanam 18, 276 positis
20, 373 contulimus fila 22, 334 fer-
ratis 33, 53
pensat cunabula 10, 503 cum erimine
laudem 28, 115 damnum 33, 126 pen-
sent silentia nimiam vocem 5, 490
pensabunt facta coronæ 21, 76
Penthesilea, tuam bipennem 18, 334
Penthea ferrent 5, 418
Pentheo sanguine 20, 523 ritu 22, 213
penum vastare 18, 194
penuria gestandi ferri 5, 273
pepigi mihi letum 28, 305 quam pepigit
pingere differt 10, 22 dispendia famæ
28, 452
peplum fluentem allevat 10, 123
per dubium pendet fortuna favorem 1,
11 per fascēs numerantur avi 1, 15
per ptelia quid sine te gessi 7, 143
per se quasita 8, 45
peragunt convivia 35, 328 peregit rite
18, 169 peragi rem 33, 218
perbacchata domos incendia 26, 242
percensere manum 28, 156
pereulit horror 5, 130 utrumque 8, 103
exilio 18, 169 Saporem 20, 482
percurrit annum 68, 9 percurritis montes
21, 263 percurrunt ripas 35, 69 per-
currere levi motu segetem 7, 199 per-
currens telas 1, 225 libros 29, 148
perdit nil decoris 24, 89 perdat avem
44, 63 perderet nefas 3, 244 perdi-
dit terra nomen 17, 123 perdidimus
robur et arma 33, 96 perdere cunctos
bello 28, 310 perditia nec curant 20,
584
perdominetur annum 12, 36
peresa pars imbre 44, 34
perenni ordine 98, 25
perit lex mortis 99, 12 ira 1, 26 per
tela cadaver sparsum 5, 417 pars
morbo, pars ense 8, 467 quidquid in
orbe 33, 22 flamma Cæci 34, 43 la-
bor 36, 157 orbita fletu 36, 442 hoc
absente 48, 20 pereunt ingentia bre-
vibus fati 5, 19 fixis legibus 22, 436
sylvæ lacusque 101, 128 dum per-
eunt meminere mali 20, 116 pereant
ritu quo viri 19, 18 quod nunquam
stella 24, 41 perirent melius mœrone
28, 312 perire tyranni 28, 398 vi-
dendo 37, 113 te non pereunte 44,
103 peritura nunquam cohors 37, 53
perituro fœdere 3, 223
pererrat sedes vacuas 36, 154 pererrant
avia 36, 43 pererrem campos 71, 1
pererrent montes 21, 227 pererratis
oris 24, 333
pertulit non ultra loquentem 26, 519 per-
tulimus timores 26, 206 pertulcrim

- questus 36, 46 pertulerat vires 39, 47
 perfidia lugeat 17, 169 perfidiam damnas 8, 402 damnamus 15, 265 cum laude repertam 18, 400 motu strepuisse rebelli 28, 214
 perfidus amor 41, 12
 perforat se mons arcu vivo 28, 502 cavernas 49, 14 vias 49, 16
 perfruo Franco 18, 395
 perfudit robora sacro 36, 102
 perhibent Apenninum 28, 286 perhibetur Perseus 3, 278
 Pergama verteret 8, 366
 perge quadrigas 17, 283 pergite securae 15, 206
 Pergum lacum 35, 112
 periculum gliscere 20, 392 omne subire 28, 241 periculi turris 3, 261 periculo propiore 26, 3 procul 28, 211 pericula blanda maris 100, 4 periculis subsistere 20, 368 metior leta 26, 211 exuit 28, 341
 pericula matura 5, 15 suprema 20, 596 secum junxisse 26, 318 nostra pulsare 28, 465 quae saeva restant 39, 26
 peremi canendo 3, 157 peremptus summa parte 35, 22 peremptae provinciae 20, 588 peremto Pythone 2, 15 jure 21, 382 peremptum famulis manibus 39, 17
 perjuria nequit 3, 222 lasciva volant levibus pennis 10, 83 venditat 26, 567 patris in prolem ruunt 75, 5
 perjurum furorem 28, 207
 perlegit figuras 26, 418 toros, cubile 36, 165
 perlustrat Phlegethon 33, 24
 permanat litor in herbas 36, 238
 perimens iter 3, 176 iter Phœbi 7, 166
 Permessius fons 29, 8
 permixto funere 1, 112
 permittis justa petenti 22, 97 permittere Martem 29, 199 non permissa morari 17, 328 permissi voti 8, 618
 permulcent cantu 31, 106
 permutat odiis favorem 39, 3 permutat merces 27, 7 lymphas 99, 5 permutare valebit dies 20, 245
 perpressus dauma 1, 258
 perpetui fasti 1, 279
 perrumperet agmen 28, 460
 Persae Magi 8, 145 Persarum procures 28, 70 gentile decus 73, 13 Persas movit 20, 482
 Persephone nusquam 36, 241
 Persen tulit moderamina 24, 164 Persen debellatum 21, 372 subiecit Macedo 24, 165
 Perseus Inachus 3, 278, 280
 Persida humilem 7, 204 Persides hospitum defixae 21, 57
 persolvere dignas grafes 1, 75
 personat patriam 20, 303 domus 25, 4 aula procis 33, 133 personuit Roma 26, 451
 perstreptit ades 3, 213 Bastin 17, 285 ietu 20, 450
 perstrinxit iter fulmineum 21, 200 perstringere cuncta nequeam 28, 436 cum 73, 6
 persulcata rugis 3, 136
 persultat licentia 26, 369
 pertentat crimina 5, 477
 pervenire juventae robur 26, 74
 pervigil labor 26, 361 pervigili plausu 35, 366 pervigiles tibiae 14, 30
 pervigilant vates 19, 40
 pervia Augusto 1, 107 meliori causae 8, 110 nulli culpae pectora 26, 130 nulli saxa 36, 384
 pervolat rura 10, 292 Oceanum 22, 109
 perurit terram 101, 123 montes 101, 129 perusta sole arundo 1, 218 perustis ventis 3, 303 omnibus 28, 294
 pestifer aër 15, 514 pestiferi Avernus 35, 348 pestiferas taxos 36, 386
 pestis Stygia 3, 304 in pestem vertere 36, 257 peste marmorea ligat 27, 100 pestes innumerae 3, 29
 petit me hic sudor 20, 355 petas casta 22, 107 petant exordia menses 1, 7 peterem more procorum 40, 37 petitu digna 17, 242 petens majora cura 1, 65 petenti justa 22, 97 peti mortis ambitione 29, 166 petendus jaculis 18, 506 petendum magno 17, 147
 petitior certi vulneris arcus 8, 528
 Petri per limina 77, 1 Petrum nudantem 99, 13
 petulans audacia 74, 7
 Peuce corporibus premitur 8, 630 barbara 28, 105
 Phaëthon devius 5, 211 intextus 28, 166 exemplo terruit 28, 187 irrorat equos (succo) 36, 403 Phaëthonta traherent 8, 63
 Phaëthontem damna ruinae 1, 258 Phaëthontis erroribus 41, 107 Phaëthontes ruinas 7, 124
 phalanx una omne submissa 28, 631 phalanges Panaceas 15, 106
 Phalaris 3, 253 Phalarin ferre 15, 186 phalaræ turbantur 8, 549 auro renident 70, 3 phalaras equestres moliri 73, 15
 Pharaonis equi 77, 8

- pharetra aurata 10, 134 parva 26, 494
pharetræ viperæ 21, 263 suspirant
31, 12 pharetram suspende 19, 59
gestare 35, 212 pharetris clausis 21,
269 plenis 31, 118 pharetras im-
manes 5, 80 venatrices 8, 161 præ-
tentare feris 8, 534 ultrices 69, 5
pharetrata plebs 21, 55 pharetratarum
comitum 21, 242
Pharius insonnis 80, 2 dormiat 80, 4
Phariæ segetes 29, 60 telluris 44, 73
Phario scelus 18, 482 Pharium cubile
10, 50 annum 15, 57 Nilum 28, 86
Pharios modos 8, 575 Pharias terras
47, 1
Pharos jacuit 18, 218 longe nota cari-
nis 39, 57
Pharsalia rura 10, 291
Pharsalica prælia 28, 400
Phasis asper (glacie) 3, 376 gelidus 20,
575 trans Phasin aguntur 18, 245
Phasin Armenii liquere 7, 72
Philippus tennit oppida 15, 268 fusus
26, 396 Philippi prospera 8, 375
Philippo bellante 17, 31 Philippum
debellatum 21, 372 Emathium 26,
388
Phlegethon Cocytosque 5, 467 fumantia
torquens æquora 33, 21 ingens assur-
git 35, 315 devius 49, 72 Phlegeth-
ontis ad undam 36, 390 Phlegethonta
sonorum 3, 119
Phlegethontæ ripæ 33, 88
Phlegra tumultu sæviret 35, 255 infen-
sior æther 36, 201 Phlegram retexit
37, 4
Phlegraæ prælia 40, 27 Phlegraæ mili-
tiæ 27, 20 Phlegraeis exuviis 36, 337
Phœbe videtur non flectere segnem rotam
10, 15 colitur 18, 324 jusserat 21,
295 atra ululata per urbes 26, 233 si
clypeum, si ferret spicula 35, 39
Phœben variam 3, 9 quæ linea dam-
net 17, 130 pallentem, ib. hinc, hinc
Pallada 36, 209
Phœbeo arcu 2, 1
Phœbus multifidus 1, 56 tela ferens 1,
188 limite contentus medio 8, 286
pectine tentavit lyram 9, 17 hæc in-
trat pectora 18, 327 constitit 22, 441
omnia noverit 21, 42 adest 28, 30
non deserit iter cæli 28, 412 præstan-
tior arcu 33, 131 largitur Anyclas, ib.
et astra 31, 48 flectit equos 37, 10
procul vidit 41, 48 quicquid anhelat
81, 1 Phœbi labor quadrifidus 1, 268
radios infecit 3, 180 ad ortus 5, 104
meatus novos 7, 9 iter permensus 7,
166 alio de cardine 18, 397 terrifici
20, 46 de limite 22, 302 gerntana
24, 331 ab ortu 26, 241 genas et
lumina 35, 27 crines 37, 39 Phœbo
novo 12, 33 deficiente, ib. occubuit
26, 75 Phœbum canunt 2, 11 totum
spirant 33, 6 docuere (Nymphæ) 37,
121 Phœbe, te conjunge choro 101, 2
Phoenix unicus procedit 22, 417 lon-
gævus 40, 15
Phœnices tribuere colorem 8, 601
Pholoë rubuit 31, 44
Pholum rigidum 9, 14
Phorci canities 36, 11
Phrixæus aries 22, 463
Phrygiæ arvis 20, 170 pars 20, 235
casus 29, 289 tellus 20, 296 obli-
ti 20, 356 Phrygiam uri 20, 274
Phrygiæ Timavi 7, 120 Phrygia tellure
36, 114 Phrygiæ matres 29, 191
Phrygio vertice 8, 191 busto 20, 530
ab igne 50, 38 Phrygiam in vocem
20, 251 Phrygiis cultris 8, 280 in
vallibus 35, 267 Phrygios leones xv,
119. xxiv, 170. xxxvi, 424 penates
33, 178 Phrygiæ eades 9, 20 matres
20, 401 urbes 36, 103
Phryx ager 20, 154 Phryges gens ap-
pellata 20, 244 Phrygas tenuisse 18,
205 Phrygibus dat principium 20,
252
Phylaciden sequens 29, 151
piacula conferre supplicio 5, 517 dira
fratris 15, 390 peregrina 18, 431
hasere 20, 9 cantata 28, 330
piavit Æneas 21, 97
picea nube 33, 161 piceæ regni 36, 90
piceo gurgite 3, 121
pictura nuncia formæ 10, 25
picturata seges 45, 12 picturatum opus
metallis 8, 590 picturata vestes 3,
208 volucres 40, 3 picturatis colum-
nis 10, 211 picturatas cristas 28, 575
Pictum tremere 22, 254 Picto fracto
18, 393 moriente 26, 418 Pictorum
sanguine 8, 32 Pictos nec nomine
falso 7, 54
Pierides 3, 21 canant 40, 61 Pieridum
columen 101, 1
Pierius labor 29, 146 Pierio serto 29,
2 Pieris pollent studiis 1, 150 motis
4, 20 antris 6, 15 artibus 23, 3 fidi-
bus 28, 123 Pierios currus 21, 23
pietas tanta se ostendit 7, 85 suprema
10, 306 a fratre recedat 15, 240 pol-
luta 15, 401 languet numero 15, 443
assurgat 17, 168 leta subit 18, 384
obstreperet 21, 271 ignava 26, 306
sic credit 28, 434 in te proclivior
ibat 29, 133 nullane te flectit 35, 253

- par Cereri 36, 173 si quid intumuit 36, 296 non potuit probari 50, 47 pietatis amor 40, 48 pietate paterna 15, 302 nulla movetur 18, 187 trepida 21, 117 moderere parentem 22, 73 remittat errorem 24, 110 certavit 28, 99 mistum nefas 28, 114 posthabita 31, 78 timet mortali 101, 46 Serenæ 70, 11
- Pii tranquilli 28, 421
- pigra Tartara 3, 122 semita Saturni 22, 439 Camarina 35, 59 flumina 46, 17 pigro sedili 20, 388 pigrum Boten 35, 190 pigros axes 41, 61
- pignebit te nunquam iudicii 10, 305
- pignus venerabile 7, 15 regale 15, 310 longi amoris 17, 25 tutum mentis 18, 421 servatum 28, 97 servandum abdidit 33, 177 ademtum 36, 318 ob unum 36, 413 pignoris custodia cari 36, 116 pignore pro suo 8, 503 nec nullo nitimur 18, 74 tanto 24, 181 nullo 33, 110 pro pignore fulmina mittat 36, 135 in pignora contulit iras 15, 393 parci parentis 28, 555 pignora cara i, 143. v, 267 cæsa 3, 230 dilecta 5, 95 nostra fove 7, 152 dividis 10, 44 tanti principis 10, 307 junge dextra 13, 7 non curæ 15, 442 metuenda matri 18, 1 succedent 18, 222 curas 22, 53 mundo sperata 22, 337 trahi vidit 26, 84 stimulant sensus 26, 301 læta 26, 620 captiva 28, 243 tenebat 28, 297 peti 29, 165 aliena tueri 36, 192 pignoribus impendit amorem 29, 113
- pila tepescunt 5, 408 circumstantia 8, 281 contra pila 29, 236 pilis Latiis 21, 353
- pilam auratam jaculata 29, 144
- pilenta ductura nurum 10, 286 matrum sequi 18, 474
- Pindi brachia 24, 302 objice 26, 181
- pingit manes 33, 261 violas ferrugine 35, 93 pingunt terga notæ 33, 182 pingat te pratis 1, 273 pinxisse membra ferro 3, 313 pingitur aula 22, 341 pinguntur erura 41, 20 pingatur Iris 60, 5 picta genas ferro 22, 248
- pingui vulnere 31, 123 pingues lacunas 49, 65
- pinnae ferratæ 45, 3 solidæ 45, 15 pinnis instruitur 45, 39 pinnas immeritis 36, 139
- pinus Isthniaca 3, 252 opacat 33, 201 amica 34, 22 succidere 36, 359 lassa procellis 44, 32 pinum moderabitur 1, 216 ingentem poscit 3, 121 qua-
- tiens 33, 40 pinu illidere pectus 18, 279
- piratica laurea 18, 502 puppis 28, 133
- Pirithoum fugeret 3, 107
- Pisæ Alpheæ 15, 483
- Pisæa tela 29, 166
- piscator jactat onus 46, 23
- piscis prævius 20, 426 pisce volutata (Nereida) 10, 160 sodali amisso 20, 425 pisces attonitos 5, 377 Arcæos 8, 629 piscibus longinquis 20, 334
- piscosas in undas 5, 489
- Pisidæ feroces 20, 241 Pisidas rapi 20, 465
- pius annis 1, 97 sis 8, 276 pia vindicta 8, 363 Memphis 17, 127 virtute 28, 467 pii præconia sumsit 28, 117 exultant cum voce 35, 365 sensus 39, 4 vatis 40, 24 exempli 50, 34 pio nihil indomitum 8, 100 curru splendebat 8, 205 sub rege 24, 115 nexa 24, 153 rore 28, 327 pium lugent 15, 234 sprevere 20, 228 videre 21, 208 alumnus 44, 49 piam laurum 21, 217 pie apes 29, 9 piis ungibus 22, 416 principibus 29, 55 requiem latura 35, 303 pios curus 7, 130 fratres 18, 282 pias ad aras 19, 27
- placabilis Orphei Juno 40, 33
- placavit Orestes furias 39, 14 placabimus aras 18, 20 placare livoris rabiem 36, 291
- placet ipse sibi 18, 258 placet 74, 20 placeam qua ratione 18, 77 placerent imperium legesque 28, 150 placuere faces 36, 376 placituro oculis Roma 28, 529
- placidus eunuchis 18, 190 placidas urbes 3, 26 placidam diu Cererem 36, 68 placidis venenis 33, 181
- placitum hoc patri 36, 419
- plaga Pammonie 5, 45 ardens 18, 179 interior 21, 250 defensu iniqua 44, 8 plagæ Achivæ Bistonisæque 28, 441 plagam obsessam fervore 33, 258 plagis autumnis 3, 364 ab Eois Occidentis 16, 14 nivosus 26, 135 Elysiis 26, 590 gelidis 28, 173 plagas supernas 28, 96 informes 33, 101 quinque addit 33, 257 vitales 33, 260 torpentes traxit 33, 262
- plagarum anfractus contrahit 5, 378 plagas auratas 24, 293 plagis decorat cicatrix 26, 482
- planctus Asiæ 5, 36 ad tristes 20, 301 tympana reddunt 36, 131 fudi 36, 228 planctu lacertos verberat 35, 245 planctibus signibus 26, 273

- plangit fletu concita 5, 172 planxit divortia 18, 65 planxere rogem 35, 356
- planities vicina patet 5, 349 aprica 20, 270 parvo curvata tumore 35, 102 edita clivis, ib. planitiem in unam 5, 126
- plantæ in humanæ speciem 15, 507 hærens 17, 323 nivæ 10, 152 plan-
tis levibus 17, 125 ferratis 36, 389
plantas immergere truncis 7, 76
- platani platanis assibulant 10, 68 viren-
tis umbra 11, 18 platano sub alta 31, 31
- plantarum sexus 10, 65
- Platonis præcepta 17, 149
- plaudabant Numina dictis 27, 15
- plaustris Getici 26, 217 in plaustra re-
pulit 21, 94 plaustra in speciem
muri locata 5, 129 errore natant 8,
466 morantur vias 21, 329 naufraga
26, 315 metallo onerata 26, 605
plaustris Geticis 8, 53
- Plaustro rara intermicat Aretos 1, 26
- Plaustris non regor 15, 504
- plausus fit 20, 102 dabant 22, 103 ve-
nales captant 28, 606 fausti 31, 22
moveo 71, 17 plausum cunctas opes
20, 85 in consulis 24, 271 plausu
vulgi 17, 3 populi 21, 1 confesse
dominam 29, 81 pervigili 35, 366
plausibus impulsu 1, 176 nomen cele-
brant 22, 175
- plebeia vota 21, 50
- plebeius honos 49, 4
- plebes patribus digna 20, 137 Mavortia
21, 191
- plebs pharetrata 21, 55 plebis furis 26,
50 adorare 28, 616 plebem feriunt
10, 77 sociam 10, 199 dominam 15,
53 castris sociante Quirino 28, 9 ple-
be sparsa 10, 135 permixta 20, 61
de humili 20, 312 ex aligera 31, 110
de lecta 35, 317 de Dryadum 36,
271
- plectro pulsanda chelys 17, 314 cele-
brata recentis arma 28, 125 plectra
vacant 21, 267 mea moves 31, 50
- Pleiade madida cadente 5, 138 sub oc-
cidua 26, 209
- plenus sævitie 3, 100 plenum quid
possit nasci 18, 496 plena oppida 3,
195 cognomina ducum 31, 83 pas-
cua 40, 38 plenis annis 33, 130
plenas ripas 49, 51
- plorabile quiddam sonat 18, 261
- pluma labente 18, 117 elevat 18, 295
vestire 44, 68 plumis mutatum senem
28, 170 plumas rutilas respersi mu-
rice 31, 141
- plumbi vias in patulas 19, 56
- plurimus sacerdos 8, 572 plurima cuspis
5, 253
- plus i. e. tanto magis 22, 313 plus vitæ
habet 52, 22
- Pluton molitur viam 33, 276
- pluviali frigore 47, 3
- pluviam Tonantis 21, 232 pluvijs cedas
8, 340 solabitur æstus 17, 196 cel-
sior exurgit 17, 209 dies turbaverat
Auster 28, 540
- pocula communia 9, 5 incerta 15, 178
Lyæi 26, 350 blanda largitur 27, 10
armavit Circe 29, 21 ad plena 35, 346
tristi gramine mixta 49, 98 viva 60,
4 in pocula vulnerat cornipedes 3,
311 tremere ripæ 36, 26 inter
pocula 22, 163
- podager nihil stare putat 79, 4
- podice cano 76, 5
- poena patet 8, 266 fructus 17, 224 me-
retur emi 19, 32 una manet 20, 479
modum excessit 39, 11 poenæ formi-
dine 5, 140 mutata genus 15, 123
suscipiunt 18, 46 parcere nescit 18,
185 dedere natos 18, 441 metus 20,
211 se surripuit 21, 346 genus 26,
92 tot criminis 36, 92 penam luit
5, 110 libaverit 5, 406 servatis sce-
leri 20, 35 differre 26, 394 Jugur-
thinam subituros 28, 381 luit filius
75, 6 penis pensatis 8, 473 tradun-
tur 15, 276 hominum personat 18,
179 pasci 22, 14 cunctis Erebi 28,
181 nostris inflectere 28, 276 dilatis
35, 331 gravibus certantia viscera 37,
26 poenas dabit 3, 369 meritas sol-
vit 18, 410 illatas solvit 19, 9 sumite
26, 561 exegit 28, 113 luitura 28,
140 accipere quas merui 36, 425
- poenitet scelerum 20, 507 delicti 22, 310
Italæ oræ 28, 181 poenituit omnes
pretii 18, 37
- Poenus arator 21, 102 incumberet Aus-
tro 21, 71 emissus ab Alpe 15, 83
aër 21, 258 Peni laudes cumulant
22, 190 Penio præclare Lutat 18,
455 vastante 26, 118 Penum do-
nuere ferocem 1, 118 prosterneret
21, 143 fulmineum 26, 138 Penos-
rum leonum 36, 166 Penis tremendi
Scipiade 22, 383 Penos petenti 15,
569 temperat 17, 201 sub juga re-
degit 21, 8
- polite tigna 24, 323
- Pollentia celebranda 26, 635 contulit
28, 203 me cruciasti 28, 281
- Pollentini campi 28, 127

- pollet facundia 28, 492 polleat studiis
 Pieris 1, 150 oppida 35, 358 pol-
 lebat robore 26, 531 pollentem solio
 18, 213
 pollice alterno 41, 2 luxuriante 101,
 17 tenero 61, 2 docto parat 1, 177
 lascivo 9, 9 roseo 10, 19 sollicito
 17, 127 lasso 20, 371 monstrat 28,
 574 nitido 31, 27 ducunt fatorum
 seriem 33, 52 festino 34, 16 divino
 carpi 35, 86
 polluit arcus 3, 80 ne quid non polluat
 18, 285
 Pollux odisset Castora 3, 108 pro Pol-
 luce rubens 1, 244
 polus dum rotet astra 5, 527 non con-
 citat axes 44, 61 poli secunda Ægyptos
 47, 6 inter prima sacra 49, 84
 aspectu 52, 10 jura 68, 5 artificem
 95, 11 poli iudicium 6, 2 spes vot-
 tumque 7, 10 machina concentusque
 8, 68 possessi arce 8, 198 alterius
 15, 2 stellantis in arce 27, 13 secreta
 33, 26 leges 36, 273 qua parte 36,
 428 polo circumfusa 1, 128 pacem
 latora tela 8, 535 obluctata sidera 17,
 104 æquæva urbs 26, 54 contenta
 pugna 28, 347 imposito premerere
 34, 46 meliore 35, 195 mentem trax-
 isse 36, 41 polum moveant 17, 128
 sustentante Hercule 21, 141 egit
 flamma 33, 251 nox rapit 36, 235
 miscete 37, 31
 Polyphemus fugit 36, 356
 pomo aurato 29, 170 pomis Hesperidum
 29, 177 fulvis 35, 293 autumnum
 notat 52, 12
 pomœria intra nostra 28, 393
 pompa tam clara resultet 31, 51 digna
 5, 435 bellatrix 7, 2 sonat ante
 fores 10, 286 meliore 24, 29 divite
 28, 598 pompæ simulacra 28, 374
 miracula 8, 565 amphitheatrali 17, 293
 pompam nemorum 24, 317 priorem
 28, 423
 Pompeiana proscenia 22, 403 Pompe-
 iani triumpho 18, 221
 Pompeio patefecit portas 24, 36
 pondus in brachia cogens 101, 58 vene-
 rabile famæ 24, 80 Hydaspes tribuit
 8, 601 dulces loquendi 17, 19 auri
 relictum 22, 59 ponderis proprii spec-
 tator 21, 147 cum pondere vergit 18,
 208 pondere nec ullo premitur signi-
 fer 15, 419 lanæ leviorum 20, 398
 sub vili 24, 235 gravata 36, 352 cla-
 vato 101, 112 venerando 50, 1 ponda-
 ra janijam ruitura 8, 61 meliora
 passus 8, 559 terræ lapsuræ fulcire
 Delph. et Var. Clas. Ind. Claud.

17, 76 librat 33, 176 flammantia
 37, 23 fulva 40, 8 ponderibus re-
 ductis 17, 325 pronis 41, 33
 pons Mulvius 28, 513 pontem pati 3,
 376 tenebat 28, 157 ponte soluto 8,
 405 hoc meruit 18, 145 pro labente
 28, 485 pontes junctos subtermeat
 49, 61 pontibus lassis 17, 238
 pontifices pandite 18, 11
 pontus cætera circuit 5, 349 contentus
 littore 8, 287 et æstus 33, 114 fude-
 rit undas 44, 105 ponti omnis æquor
 5, 38 per devia 15, 490 Amazonii
 20, 264 Cimmerii 21, 129 ponto
 brevi 26, 220 aurato 35, 35 pontum
 famulum 10, 177 intrantem 15, 225
 Pontus eat tot nummis 18, 203 Ponti
 arma 21, 370
 ponunt animi vulnera 5, 115 ponas tot
 millia 18, 204 posuere comam 36,
 380 positura senium 41, 50 posito no-
 mine 8, 155 genu 28, 71 certamine
 29, 204 venatu 35, 244
 poplite tenus 35, 34
 populatibus squalent agri 18, 244 Geti-
 cis 20, 274
 populatur opum 3, 35 æquoreus 5, 378
 Achiyæ plage 28, 440
 populatrices catervæ 36, 167
 populatur antra ventus 33, 174 popula-
 tus cade Gelonos 1, 119 populandus
 erat 3, 189
 populea sub umbra 101, 20 populeo
 ictu 10, 67
 populus suspirat 10, 67 premitur pal-
 mite 14, 20 ardua descendit flamo
 34, 21
 populus observantior æqui 8, 298 miles
 15, 96 quem ductor ames 22, 392
 populi tot quondam 20, 213 vitam
 24, 77 diversæ vocis 26, 647 in po-
 pulo licet stes 10, 318 populo armato
 15, 46 quantum numinis addit 28,
 611 silenti 35, 237 populum movisse
 silentem 3, 125 excitat in usum do-
 minandi 21, 108 populus pecentis 5,
 427 severis 18, 434 gravibus 26, 397
 in populos exeat annus 28, 649 po-
 pulos insontes 5, 18 feroces 8, 139
 tradit 10, 32 restituunt 20, 589 sub
 morte jacentes 26, 448 per tot cu-
 curi 26, 531 omnes Italiæ 28, 288
 torpore sopitos 36, 22
 porcum assimulat 45, 6
 Porphyrio te stringat laurus 37, 35
 dilapsus in æquor 37, 115
 porrigis vitam 49, 1 porrigit Alpes 8,
 442 se orbi 17, 202 se Ætna 33,
 151 porrexit ebur 22, 363 porrexere

- manus 3, 117 porrexit undis littora
3, 10 porrigitur cornu in hastam 1,
123 turis per annos 5, 470 porrec-
tus in hostem clypeus 3, 265 ad Pe-
lorum 28, 287 porrectam venam 59, 1
Porsenna reducat Tarquinius 15, 123
fluvio tantum remotus 13, 111 Por-
sennam respexit 28, 188
portae ferratae 26, 215 portas australes
reserat 7, 174 Auctumni 17, 119
Latias 21, 31 per omnes 26, 161
stabiles 35, 113 portis sub ipsiis 5,
66 centum superbam 18, 335 laxatis
22, 193
portat Titana lacerto 35, 19 portatur
juvenum cervicibus 8, 581
portendunt nova 18, 11 portendant om-
nia 36, 132
portenta mon- stris aggerat 18, 236 latent
22, 307 portentis creditur 20, 88
portitor lassatur 5, 503 senex 25, 360
lecti 99, 18
portus munire 5, 60 repetit 8, 465
efficitur mare 15, 523 Aegaeos 20,
216 honorum 22, 311 flumineos 28,
495 portu Etrusco 15, 417 suscepit
21, 359 tranquillo 86, 4 portum pri-
vatum 17, 62 dedit 20, 129 com-
mendat placidum 26, 210 ducentia
cornua 85, 2
Poras prostratus 21, 268 Pori nigri 17,
32 Poro captivo 39, 19 Porum Eoum
8, 375 vectaret 21, 267
posco improba 1, 158 veniam 39, 12
poscit Philegethonta pinum 3, 120
Libyam 21, 82 Hymenaeon Amores
31, 50 incendia 11, 47 poscimus nil
ultra 15, 344 quem poscunt locum
1, 101 poscat menia Cadmi 36, 387
posceret veniam 5, 133 quaecumque
poposci 22, 231 posce Jovem 33, 67
poscere solum horruit 5, 298 vi 31,
77 poscentibus restiteras 22, 219
possidet athera 1, 83 orbem 5, 451
oras 41, 9 possedimus quicquid sce-
lerum 3, 111 possederat arva taurus
101, 121 possessa semel 5, 158 his
manu pars altera rerum 8, 71
possit quid uterque 1, 201 posse se ut
putent 18, 183
post numina 26, 4 viscera 101, 11
membra 101, 88
posteritas mirabitur 5, 285 mutua tra-
dat 17, 339 admitte fidem 20, 70 se-
cura sequatur 22, 321 ullane credat
26, 423
postes nitidos 10, 208 reclusos laxavit
22, 411 objecit aënos 33, 71 ferrati
33, 237 resupinati 36, 117 postibus
salignis 8, 417
posthabita pietate 31, 78 posthabitis
suis periclis 28, 466
potamus Orontem 21, 158 potare in
galea 7, 49
potens volucrum 6, 13 umbrarum 33, 56
tubarum armorumque 35, 142 rerum
95, 1 potentis nimium Italia 28, 318
potentes legum 8, 5 nemorum 21, 255
potentum liminibus 21, 42 iras 26,
398 potentibus radiis 47, 35
potentia nostra cessit 3, 358 Romana 5,
4 gaudet flecti 18, 368 cognata ir-
ruat in cives 39, 55 curae mortalis
68, 3
potestas Romana 1, 193 herbarum 3,
150 linquenda 5, 21 cognata 7, 11
emittit sela virtute 7, 188 ventura 8,
192 polluta 8, 362 non indignata
plebem 10, 199 urbis 15, 41 com-
plexa evenit 17, 12 peragit tranquilla
17, 239 violenta, ibi. datur 18, 410
omnis confluit 20, 65 prima 20, 315
invidiosa 20, 551 tanta civem lenis
agat 22, 167 fracta translataque 21,
125 exultat, ibi. nullo magis se colle-
aestimant 28, 40 Laribus se juncta ex-
ultat 28, 407 delata 31, 81 contenta,
ibi. tendit per inane 35, 281 quae tibi
non permessa 48, 51 quae tanta
87, 6 potestatis celsa species 10, 320
potestates iustitiae 26, 39 potestatum
spatiis 17, 49
Pothino ledor 18, 481
potior malo sylvia 36, 368
potitur conjugibus 20, 218 potitam con-
sule 22, 377
potor Savi 22, 192
poturus Hydaspem 5, 213 Halyn 20,
251
praebat strages 3, 362 praebat vestes
1, 183 praebere obsequium 28, 553
praebuit te urbibus aula 17, 33 hos
animos 36, 276 praebetur origo 41,
102
praecedit currum 22, 373 amicas 21,
218 praecedes numero 5, 517
praeceps manus 1, 48 audacia 3, 31
nova moliri 8, 78 sanguine astat 18,
45 praecipitem sui iram 8, 213 pra-
cipites procellae 15, 219
praecepta secutae 1, 263 dominae passu-
ras 8, 237 dabat 8, 419 tradit 10,
237 amplector 15, 322 Martia 22,
319 ferebat 26, 580 vocantis respuit
28, 108 accelerat 33, 227 longinqua
valent 51, 9 praeceptis obstricta tui-
36, 201
praecingere castris Ararim 26, 298 pra-

- cincte tropæis Tybri 35, 177
 præcipitat formido Booten 35, 190
 præcipuus amictus 1, 192
 præciso cornu 26, 595
 præclarior tantum 28, 479
 præclarus gentis Alanae 26, 583
 præconia in tua 22, 185 falsa pili sum-
 sit 28, 117
 præcordia spes tendit longo voto 1, 66
 cætera 3, 213 conscia 26, 372 spirant
 Phœbum 33, 6 temperat 48, 18
 præda cibus 3, 327 citatum 11, 11
 cessante 15, 167 facilis volentum 20,
 565 Dea 21, 313 victoribus fuit
 26, 87 feralis moratur 26, 611 colu-
 bris pateant 36, 115 cui feior 36, 181
 prædæ faciles 15, 378 fastidia 18, 251
 notæ dulcedine 20, 318 adentæ luc-
 tus 28, 245 venturæ gaudia 33, 286
 facultas 39, 28 in Latii prædam 26,
 30 prædam parat 28, 137 affirmo 36,
 304 captivam 36, 336 rebellem 46,
 23 prædas humiles 22, 22
 prædari nova 26, 502
 prædia culta 3, 188
 prædives arbor 35, 290
 prædo avidus 3, 305 reliquit 15, 69
 prædonis acerbi 8, 360 unius ager
 pars tertia mundi 15, 162 torvi 35,
 272 prædonem lembo profugum 21,
 358
 præduris viribus 37, 66
 præfecti gemmis dabantur 18, 417
 præfert mari 36, 332 prætulimus celo
 (tellurem) 33, 193 prætulerim his
 Decios 1, 148
 præficit rebus regendis 24, 115 præ-
 fecisse parvum orbi 28, 586
 prægelidis undis 101, 68
 prælabitur orbita 35, 162 prælapsa Ze-
 phyros 36, 3
 prælargæ dona 28, 72
 prælii nocturni 11, 29 in prælia crescit
 45, 11 ad prælia mittant 20, 369 per
 prælia quid gessi 7, 145 prælia
 agentes 1, 79 accendit 3, 300 lan-
 guescunt 5, 99 erepta 5, 223 vomer-
 ent 8, 52 differ 8, 385 quæ sudas
 10, 111 gesta 10, 309 solvant 15,
 276 moveat 15, 277 narrat 18, 262
 solus impleat, 20, 81 rapuerunt ur-
 bes 20, 568 perficis 21, 218 manda-
 rent ducibus 21, 329 mandet 24, 90
 sunsit 24, 184 mandant 26, 395
 vincit 26, 570 committens 28, 221
 Gallica 28, 400 Pharsalica, ib. mani-
 festa 28, 480 moturus Superis 33, 33
 Phlegrea referens 40, 27
 præclusi pignora 22, 337 præcludere fatis
 28, 68
 præmia majora patebunt 17, 161 acci-
 pit 18, 370 solvunt 20, 219 invitant
 22, 125 tarda 22, 222 juvant 24,
 27 poscant 24, 117 veniam negant
 25, 12 referens 27, 20 digna manent
 33, 195
 præmittitur quicquid urbi 28, 522
 prænuntia Iris 37, 42 munera 59, 3
 præparat arma 7, 192 sol annum 22,
 423
 præpete cursu 3, 262
 præponit hunc mihi senium 30, 6 præ-
 ponere civem patii 18, 112 utilibus
 rectum 22, 163
 præradiant pilenta 10, 287
 præreptus ab astris 15, 253
 prærepta æquora 15, 112 prærupto im-
 bre 22, 162
 præsagia sentit 5, 335 canunt noctes
 15, 355 discitis 20, 1 spirant 28, 34
 luserat error 29, 102
 præsagus mitor 8, 182 præsagum ceci-
 nere fores 35, 7 præsaga arbore 26,
 19 mali 33, 190
 præscius avi futuri ardor 3, 146 præscia
 fati flumina 1, 7 mens 22, 316 fa-
 torum Tanaquil 29, 16 ora 33, 266
 venturi laurus 35, 109 quo verbo
 99, 1
 præscribunt alimenta 15, 103 præscribit
 terminus 17, 113 præscripti fines 3, 5
 præsentia suadent fructum 20, 51 du-
 cunt ad sese mentem 24, 15
 præsentia minuit famam 15, 385
 præsepia dira 34, 11 inter præsepia
 ducti somni 18, 67 præsepibus sacris
 29, 192
 præsidet Illyrico 20, 216
 præsidium quis terris tale removet 15,
 233 legum 20, 68 inutile ferri 24,
 222 Olympi 28, 351 præsidio con-
 fisa sororum 36, 230 miro 45, 10
 præsidii concordibus 22, 210 nudato
 limite 26, 427 remotis 28, 158
 præstat se placidam 26, 426 victoria
 mundum 37, 15 præstet quod pro-
 cerum honori 28, 556 præstarent pa-
 trem 54, 12 præstabit nos famulos
 Alanis 5, 271
 præstringit oculos 7, 134
 præstruit tacitas vincitæ iras 5, 281
 præstrue agmina Marti 8, 321 præ-
 structum hostem 26, 286
 præsudat solibus ær 35, 120
 præsumtum diadema 8, 167
 prætendis lauros 29, 44 prætendit nomen
 22, 474 prætenderat umbram 21, 273
 prætendens nomen regale furori 22,

- 50 flumina regno 26, 332 praetendi-
 tur umbra 1, 93 praetentus aquis lo-
 cus 3, 124 praetenta mari cacumina
 85, 2 legio Britannis 26, 416 praeten-
 tis rupibus 33, 117 praetentas cristas
 35, 226
 praetentas pulchra vocabula 20, 207
 praetentat pallia 15, 438 brachia 36,
 362 praetentet ante profundum so-
 nipes 8, 347 praetentare leis tela 8,
 531
 praetereunt subjecta, feræ 39, 27 praeter-
 cate si tacitus 19, 8
 praetermerat ripas 17, 234
 praetervolat puppe lacum 26, 321
 praetexte fontem violis 1, 219 praetexte
 fraudem 3, 99 limina ramis 35, 320
 praetoria polluat 18, 286
 praetumidus furor 3, 225 praetumidi Ori-
 entis 21, 81
 praevectus equo 35, 122
 praevolat domibus annem 22, 189 praev-
 elans fronde secures 28, 647 praevet-
 atura pudorem flammae 35, 325
 praevēnit magistratam 3, 110 laurea ru-
 morem belli 15, 13 nos fudere 36,
 305
 praevius piscis 20, 426
 prati viva voluptas 3, 209 prato Veneris
 xvi, 119, xl, 9 prato Eridani 8, 17
 defendit 10, 57 ad pacata 28, 199 le-
 gentes apes 29, 9 per mea regnas 35,
 74 mollia 35, 288 rubigine squalent
 36, 239 pratorum honos 35, 128
 pratis croceis te pingat 1, 273 molli-
 bus 8, 381
 precatur Arcadium 5, 141 famulos 24,
 82 precantur hunc 20, 508 precan-
 tem vidisse 26, 92 precantes pro
 cunctis 22, 269
 preces varias accipit 8, 453 castas im-
 plere 10, 22 iniquas accepisse 17, 242
 communes urbis differri 28, 358 eru-
 buit 33, 68 fudi 36, 229 ad humiles
 demissa 36, 295 miscet 41, 46 pre-
 cibus tentanda fuissent 1, 165 na-
 tensis 15, 120 nullis mitescere 20,
 322 implacabilis obstes 22, 19 an-
 nuertis 22, 225 unum adde 22, 386
 tantis permovimus aures 28, 368 pa-
 canda 31, 134 non frangeris 39, 50
 pelis soluta tela 31, 101
 premit iniquos 26, 513 juveneos 41, 61
 premat nos obsidio 5, 160 premeret
 victor 29, 174 premeret flammæ 21,
 116 pressit pectore 7, 30 pressere
 luxum 17, 158 buxos 20, 286 pre-
 meret bella Janus 28, 638 raptorem 3,
 227 cornipedes 35, 225 premor odiis
 5, 13 terga 28, 280 premitur palmi-
 te populus 14, 20 nec ullo pondere
 signifer 15, 419 premerere polo 34,
 46 presso lacrymarum fonte 33, 86
 pressis habenis 20, 107 cervicibus 21,
 214 pressos angues 34, 31
 pressat gremio 36, 163
 pretiosa ripa Hermi 1, 52 tempestas
 Tagi 3, 102 metallis (Hispania) 29,
 54 fronde 41, 13 glacies 58, 2 pre-
 tiosior aetas 35, 285
 pretium non vile laboris 10, 112 auc-
 turus 18, 49 ira dabit 19, 32 alte-
 rius sarcire 20, 588 non quærat 28,
 610 labori fuit 29, 172 in pretium
 palluit Hermus 24, 229 pretio parato
 5, 499 lenibat avaras 18, 84 ventrem
 invitant 20, 329 inflammata manus
 21, 293 credite 92, 4 pretiis distin-
 guit gentes 18, 202 honorum 22,
 115
 Priamo reddidit arces 39, 15
 prima sede relicta 1, 20 quæ, quæ pos-
 teriora querat funera 28, 281 primò
 in genitore 15, 241 occasu 36, 325
 ad prima (primum) 3, 165 primis
 (ultimis) Iberis 3, 293 primos suorum
 26, 479
 primaevus Jupiter 8, 197 vix eras 21, 51
 ultor 23, 7
 primordia vestra vix pauci meruere senes
 1, 67 humanæ formæ 5, 493 vaga
 17, 82 mundi 17, 253 generis 20,
 491 noctis 33, 111
 princeps rerum disponitur aër 17, 70
 hoc egit 24, 188 venerande xxviii,
 53, lxx, 1 militiæ 31, 84 altissime
 72, 11 principis amor 5, 14 genitor
 20, 69 sub ora 26, 250 obsessi 26,
 561 visendi 28, 331 venturi 28, 367
 et solis radiis 28, 539 principe muta-
 tus Cæsar 8, 169 invito 5, 170 im-
 menso rerum 8, 23 hoc natus 10, 36
 major 15, 194 sub tanto 17, 159 cum
 socio 17, 258 te 18, 391 quam largo
 veniat 20, 189 tanto remoto 21, 150
 sub egregio 24, 113 patruo 29, 39
 sollicito 29, 160 principibus prospice
 18, 485 sub tot 22, 203 instantibus
 26, 425 piis 29, 55
 principium dat 20, 252 rursus accipe
 41, 53 non tibi fuit nasci 98, 24
 principis in ipis lucis 101, 11
 prior quæ vindicta 26, 93 natu 29, 118
 ordinis emicat 30, 4 priorem fastidire
 22, 41 scripsisse 42, 5
 prisca revolvam 18, 474 loquentem 22,
 168 senes temunt 28, 518 reveren-
 tia 29, 140 priscae (senes) nymphas

- 36, 172
 pristis commissa viro 10, 147
 privata frons 17, 245 nil movebunt 18, 484 minus felix 21, 30 limina xxviii, 61, xxix, 37 privati fugisse modum 5, 316 anni 28, 651 privatae causae 21, 299 privato jure tenetur 15, 157 privatum regnum 3, 195 portum petit 17, 62 privatos lares 10, 257
 pro dolor 3, 55 sexus 20, 55
 pro finibus obvia iret 18, 509
 proavis auditas curules 28, 615
 Proba natos exornat 1, 192
 probat natorum vires ingeniumque 6, 8 se 10, 109 aethereum decus 28, 169 magnum, majorem 31, 82 se esse Deum 99, 6 probet cantus 10, 63 puros 21, 111 mores 29, 29 fabula divos 101, 61 probasti responsa 21, 296 probavit tibi Bellona dextris victrices 5, 263 sese Aëolus 39, 35 probabis vatem 22, 337 probabit patrem Jovem 101, 41 probari pietas non potuit 50, 47
 Probiñi veteris facta 1, 29 flamma 1, 244 Probine, vale 12, 18
 prohibit inops 22, 130 prohibitatis nomen 20, 207
 probra tot patiar 15, 375 nocitura 18, 430 tulisset 20, 192 ingerat 28, 212 probris lacessitus 22, 83
 Probus a nostro possit discedere sensu 1, 173 Probi acta 1, 57 victores 1, 62 pignora 1, 143 meminisse 1, 167 Probo persolvere grates 1, 75 conjuge digna 1, 199
 proceax (insula) 15, 512 Galatea 29, 126
 procedit honos in cognatos 1, 13 Tacellus 33, 16 procedat in ævum 17, 331 hyems 1, 269 consul 18, 27 processit hinc avus 8, 21 processerat Hesperus 35, 361 procedere melior 44, 51 procedere audent leges 26, 38
 procella lucos agitante 33, 202 procellæ Aquiloniæ 12, 33 praeipites 15, 219 impendentis 15, 486 tumidae 20, 6 fremerent 21, 281 subducta pars 26, 309 finem studiis fecere 29, 207 fractæ redeunt in claustra 33, 75 procellis geminis 3, 276 talibus urgetur 5, 100 gelidis 7, 93 variis exploravit 8, 420 vitam objectare 36, 361 lassa pinus 41, 31 procellas saevas arcere 1, 239 invidiæ 18, 265
 proceræ cohors Rhodani 21, 159
 proceres æquorei 36, 10 armorum 8, 5 oratum misi 10, 33 confundat turbæ 10, 200 duo Divorum 15, 215 cum principe necit 17, 258 noti 18, 171 Byzantinos 20, 136 collecti 26, 351 severi 21, 55 mille citatos 22, 110 missi 28, 356 agnoscunt 28, 591 procerum quidquid in orbe fuit 8, 579 squalore 18, 177 jussis 21, 332 vocæ 24, 1 voces 24, 202 honori 28, 556
 proclamant insanum 18, 318
 proclivia lassant currus 21, 23 proclivier te cum urges 7, 179
 proco adveniente 28, 525 procum gessi 10, 32 procorum studiis 36, 112 more 10, 37 procis personat aula 33, 133 procos arte trahat 29, 31 cettare jubere 29, 163
 procreator generis Oceanus 12, 23
 proculat Gradivus 1, 120
 procul natam ægida 36, 60 appetit hostem 15, 45 a Musis 76, 4
 proculcat opes 26, 607 colla 28, 613 proculcat æquos pedibus 8, 172
 procumbis in Ilamo 3, 331 procumbunt pariter 19, 16 procubuit tempesta, campis 26, 612 procubere solo 8, 418 procumbere mundum 5, 212 muri videbantur 26, 214 procubuisse in satis 26, 32 procumbens in Tybri insula 1, 226
 prodigiale caput 5, 434 rubens cometa 33, 232
 prodigiosa honos 19, 12 prodigiosa tergora 36, 339
 prodigium inhumanus 3, 89 mobilis, violentius 3, 90 quodcumque 21, 18, 232 immane relatu 26, 253 prodigia litandum 18, 22 nullo tenetur 35, 16
 prodigia captiva 17, 296 Austri 24, 316 prodigiis signat 22, 291 notatae minæ 26, 62
 prodigus auri viii, 500, xxii, 151 nocendi fertur 17, 227 auri alieni 20, 87 urnæ Aquarius 22, 461 prodigii lucri ira 26, 608
 prodit canitiem 15, 21 miles in hostem 35, 163 secreta 35, 117 produnt flammea lacrymas 11, 1 hostes 22, 210 prodit se Eurus ab occasu 26, 58 prodidit fera 26, 259 æscm 29, 168 crimen 54, 10 prodiderit tædæ 8, 611 fama latebras 36, 119 prodere relatu 3, 219 arcana 5, 189 cantu 33, 3 raptorem 36, 55 prodita jura 15, 402 r gna 36, 63
 proditio mercede placebit 15, 201 ducum 20, 581 nite texisset 26, 517
 proditor impius imperii 3, 319 unus iners 5, 53 apportet salutem 15, 263 nunquam gratus erit 15, 261 occultus 21, 113 latex 58, 1

- producit tractus in aurum 1, 181 se in
 acumen 15, 16 produxit exitum 18,
 155 produxit undas 47, 27 produ-
 ducam ad aulam principis 3, 113 pro-
 ducere vigiles noctes 7, 48 cenas in
 bicem 20, 81 vellera 20, 385 famam
 21, 36 producitur impetus irae 39, 1
 produci saecula 3, 45 producta in
 longum latus insula 86, 3
 profanus error 3, 75 luat commissa 15,
 323 profani semper 18, 330 remo-
 vete gressus 33, 4 profano vestitu 8,
 126 profana manus 3, 116 profanis
 confundere sacra 8, 239 facibus 35,
 215
 profatur commota 20, 287 sic 36, 406
 profert arcana 3, 179 cum proferrent
 partus 1, 146 protulit aquum 1, 237
 se 18, 167 proferte nepotes 35, 372
 profute ad sidera moles 5, 136
 proficit quid tantum labor 45, 36 pro-
 fecit decori 28, 533
 profuat annis 1, 250
 profugo insultant 28, 199 profugum,
 captum nunciat 15, 12 profugis cas-
 tris 26, 298
 profuit capi 8, 116 profueris quantum
 24, 69 prodesse occulto 22, 37 fu-
 rorem 28, 207
 profunda rupe 3, 252 mente 26, 85
 profundae Junonis 33, 2 profundi ca-
 lidi 8, 596 perspicui secreta 35, 117
 profundo rubro x, 168, xxxvi, 320
 vastato 28, 140 ore 36, 267 pro-
 fundum omne 12, 5 remis ingressa
 24, 118 nave secuit 32, 1 profundam
 pacem 36, 56 profundis et superis
 33, 89 famulis 37, 119 profundas im-
 pensas 24, 223
 progenies prisca 3, 106 Ulpia 8, 19
 Ledaë 8, 207 vesana 15, 332 aurea
 35, 286 semper debita caelo 37, 54
 germana Tonantis 101, 11
 progenitis quis horror sit 36, 308
 progressa hinc potentia cura 68, 3 pro-
 gressum foliis Ulyssem 29, 145
 proh, v. pro
 prohibes thalamis 23, 103 prohibet re-
 verentia patris 36, 292 partus 161,
 23 prohibent terras 33, 111 prohibe-
 bant rapas 35, 170 prohibere sitim
 44, 14
 projecerat se fessam 18, 108 auris comas
 35, 30
 projectat missile 21, 356
 proles antiqua 3, 52 salit 6, 3 Au-
 gusta 10, 252 numeretur 17, 310 fra-
 terna 29, 117 unica virebat 33, 122
 felix oritur 35, 370 tu mea 36, 96
 paterque sibi 44, 24 vera Dei 98, 1
 prolem fata sequuntur 1, 16 ad fu-
 turam 18, 331 latura connubia 18,
 494 prole illustri 8, 582 tanta tu-
 mens 37, 5 nova 37, 56
 proluis jugales 29, 53 proluat turris la-
 tus igne 5, 471 te notis undis 7, 177
 se Arctos aquare 35, 189 proluet se
 ursa mari 44, 16
 proluvis insatiabilis auri 5, 499
 promeruit jugalem coronam 29, 185 pro-
 meruere amplexus 36, 277 promeruisse
 Thetin 10, 175
 Prometheus aetheris miscens terrena 8,
 229 furatus mentem Olympo 8, 230
 excoluit 20, 492 Scythica fixus con-
 valle 37, 22
 prominet in Arcton Rhætia 26, 330
 promissa ardua 20, 317 morari 22, 33
 promittit te Romae seseque tibi 28, 602
 sibi Venerem 37, 40 promisit sibi
 cuncta 26, 471 promittere patri fas
 sit 8, 378 nummis 75, 3 promittitur
 ingens dextra 8, 524 annus felici orta
 28, 16
 Promotus dux 3, 317 Promoti cæde 21,
 95
 pronuba nox viii, 644, xxxv, 362 flamma
 33, 131 dextra 40, 54 sit natura 48,
 38
 pronus ad omne obsequeris 22, 67 prona
 monerem 20, 222 fuit venientibus
 (Italia) 28, 144 prono aestu 10, 2
 fervore 26, 476 pronas aures 15, 426
 pecudes 54, 20 pronior audendi 5,
 400
 properant omnia 20, 41 jussi 21, 204
 properet scire 36, 388 properastis
 in ignes 50, 29 properare facit 51, 12
 properata merces 25, 11 properatis
 metis 26, 266
 properi ministri 35, 317
 propinqui odere 28, 315 propinquum
 fovisse 28, 586 propinquos extinxisse
 3, 231
 propior eladi steterat 36, 249 patri 50,
 22 proxima hæc mater haberi 36, 176
 propius, quam si genuisset, amavit 29,
 106
 Propontis alta 20, 333
 proprium sibi transcripsit 15, 161 te
 meruere 49, 89 proprias hyemes
 46, 7
 propter te 17, 192
 propugnacula tenuis saxi 5, 463 corru-
 erant 20, 277
 propugna jactibus crebris 45, 18
 prora ardua temperat 17, 43 prois re-
 ductis 15, 525

- prorepunt balnea 10, 96
 prorogat famam aeternam 8, 410
 prorumpunt flumina vultu 36, 128 pro-
 rupit gurgite 10, 141 proruperat Ne-
 reus 20, 31 prorumpite bustis 18, 451
 proscenia Pompeiana 22, 403
 proscindit vomere terras 17, 1 proscinde
 Notos 33, 92
 prosequitur nox currum 36, 213 prose-
 quar veteres actus 21, 15
 Proserpina ferox raptu ducta 33, 27
 numeri damnum pensat 33, 126 can-
 dida 33, 215 domum cantu mulcens
 33, 211 petit saltus 35, 5 curru rapi-
 tur 35, 204 fertur curru 35, 217 per-
 rit 36, 70 vineta catenis 36, 83 dulce
 tibi nomen 36, 100 mea quam laesit
 36, 281 sperabam 36, 407 te non te-
 nuere fores 37, 41
 prosiluit penetralibus 36, 113 Tritonia
 virgo 37, 92 natus 44, 69 prosiluit pe-
 netralibus 28, 359
 prospectat Getas 28, 179 prospectans
 campum 28, 515
 prospera sponderent 20, 57 attollunt
 flatus 22, 159 fati 28, 518 prosperio-
 ra fati 49, 91
 prospicis urbi 21, 130 omnia vigili sen-
 su 29, 229 prospicit orbi 17, 265
 prospiceret ducem 21, 72 prospexit ab
 aggere votum 1, 230 prospice causae
 18, 485 prospecturam labori mentem
 8, 236
 prosternis hostem 101, 96 prosterneret
 Gallum 24, 143 prosternite solo 10,
 212 prosternere vires 3, 307 cedros
 36, 360 prosternens obvia ferro 28,
 468 prostratus ad aras 19, 27 prostra-
 ta despicias 22, 20 relinquunt 39, 29
 protegis ora 20, 120 clypeo 24, 175
 protegere sensus 3, 99
 protendo lacrymas 20, 592
 proteris mundum 35, 222 proterit arva
 pedibus 33, 128 proterat cuspide In-
 dos 3, 374 ungula culmos 7, 199 pro-
 tere cursu fluvios 8, 317
 Proteus arcet monstra 29, 128 Proteos
 Pharium cubile 10, 51 Protea certo
 mansurum vultu 36, 13
 proturbat regem 5, 476 domo avita 15,
 197 proturbet laribus 20, 513
 provexit in astra 50, 37 provelheris con-
 sul 8, 155
 providus tuta querere 8, 79 aether 28,
 352 provida virtus 18, 402
 provincia tanta 15, 280 nutat 18, 209
 dividitur superstes 20, 586 expellet
 fasces 21, 236
 provocat ora tot populis 49, 10
 provocet animos segnes 36, 39
 prudentia forti 10, 315 nullas recipit
 metas 17, 143 instruit 22, 107 subit
 laudem belli 29, 227
 pruinæ canentes 10, 52 non colla aquata
 10, 265 rubcant 12, 8 pruinæ Alpi-
 nas bibunt 1, 255 Caucasias 18, 217
 Thracum 20, 112 excessit candor 28,
 476 contiguas 33, 168 pruinis diffusis
 5, 102 Caledoniis 8, 26 gelifis 18,
 117 Hyperboreis 21, 256 colla stant
 aspera 26, 326 non cessura membra
 36, 89 Geticis 41, 15
 pruinosis Olympum 35, 257
 Ptolemaus miles 18, 61 Ptolemaei man-
 cipia 18, 480 Ptolemæe, hæc erat fi-
 des 18, 66
 pubentes alto de semine fratres 1, 112
 pubes elata 8, 569 laudata Tonanti 17,
 289 servilis 18, 509 barbara 20, 236
 Titania 33, 41 domitura Deos 37, 11
 pubem canoram 15, 181 pube electa
 15, 416
 pubescant fœtu virgulta 35, 79 pubes cere-
 leto 44, 52 pubescentibus radiis 35,
 59
 publicus furor 22, 305 publicæ felix 21,
 29 commoda 21, 299 moles 22, 70
 pudet certare 18, 501 vinci cupisse 101,
 28 non pudet hen superi 18, 210 pu-
 deat vendentis 18, 211 pudebit ser-
 vum 18, 252
 pudica fronde 36, 75 pudico matris gre-
 mio 31, 124
 pudicitia lapsa ex æthere 1, 195 pudici-
 tiæ exempla prisca 10, 232 cura 19,
 64 scena paratur 29, 26 pudicitiam
 ulta 29, 157
 pudor pulcher armatur terrore 1, 92 nul-
 lus petendi cogendive 3, 222 emicat
 10, 323 sollicitus 11, 3 extorsit 15,
 69 cœli terræque 18, 9 fati 19, 47
 simplex ore calet 28, 565 severes in-
 dicit mores 29, 128 ætatis 29, 209
 infecerat igni genas 31, 42 eripita
 35, 263 pudoris damna 8, 86 Augusti
 grata majestas 8, 519 damna turpia
 15, 188 rigidi 17, 216 insidias 18, 79
 plus habitura 18, 413 argumenta 20,
 78 obtentu 21, 280 facibus nens
 succensa 22, 221 crimen 29, 39 facis
 castæ illuxere 33, 271 noti 36, 271
 pudori Romano 20, 159 mior cessit
 36, 192 pudorem sprevere 7, 126 vi-
 tæ ferre 15, 151 latura 17, 262 vino-
 tum 22, 329 gladiis abolete 26, 563
 tenerum sollicitat 33, 131 sollicitum
 35, 325
 puellæ ora 1, 211. xxviii, 523 Paphie

- 19, 65 *geninae* 29, 117 *cunabula* 31, 69 *volucres* 100, 1 *puellam conjugis daret* 39, 53 *puellis pauperibus* 20, 370 *puellas segnes* 18, 275 *Argolidas* 26, 629
- puellares annos* 29, 140
- puer usque adeone* 8, 362 *tenni rexique* 15, 376 *intrepidus* 31, 32 *sæve* 48, 51 *Cres* 51, 11 *pueri ludo intenti* 20, 509 *pennati* 31, 10 *puerum ferocem* 10, 110 *ferens* 21, 177 *Minoum* 26, 443 *pueros trans murum ductos* 15, 275 *olim præstantes* 35, 133
- puerilibus humeris* 26, 495
- puerpera residet* 22, 313
- puerperii verendis* 8, 111
- pugna contenta polo* 28, 348 *mortalis nescia teli, ib.* *pugnæ cruentarint* 10, 310 *uni certamina credidimus* 21, 364 *monumenta* 28, 372 *latæ sub imagine* 28, 638 *spatium* 37, 71 *pugnam poscentia castra* 26, 558 *instaurasset equestrem* 26, 597 *pugnam seriem* 29, 221 *pugnas instantes distulit* 3, 320 *peragat* 5, 200 *desereret* 11, 33 *ferales* 15, 121 *gereret* 21, 141 *tibi commissas* 36, 286 *calentes deserit* 48, 49
- pugnant reverti* 35, 196 *pugnastis uterque, tu fatis, genitorque uanam* 7, 88 *pugnando dabitur* 37, 15 *pugnantia elementa* 33, 42
- pulchro tactu* 3, 166 *pulchris stare diu negatur* 91, 1 *pulchrior sidere corusco* 11, 1 *pulcherrimus operum mundus* 8, 281
- pulmonis anhelas latebras* 5, 415 *opem* 8, 246
- pulpita personat* 17, 311
- pulsas astra querelis* 19, 51 *pulsat Thetis* 33, 148 *pulset unda* 29, 201 *pulsent prata choreis* 22, 382 *pulsaret hycms* 21, 283 *pulsare rebelles acie* 21, 238 *pericula* 28, 466 *pulsat crimine falso* 15, 170 *majestas* 20, 129 *pulsato monti* 28, 272
- pulsatus perstreptu ictu* 20, 450
- pulsu librato* 8, 329 *unibonum modglante* 28, 629 *rotarum* 36, 236
- pulvereo sub turbine* 26, 158
- pulverulenta volat* 20, 313 *ora* 21, 246 *viæ* 41, 8
- pulvis laborque decent* 8, 551 *fallax* 22, 398 *pulveris nimbos* 5, 176 *nubem* 26, 455 *pulvere repentes equi* 1, 122 *raro tegitur* 5, 452 *grato belli* 7, 37 *nudi manes* 15, 403 *signantem* 17, 126 *respersus* 18, 260 *largo* 19, 25 *violatur* 20, 284 *stant Syrtis* 21, 257 *solibus effæto* 21, 350 *assurgere viso* 24, 4 *æstivo* 28, 215 *cano* 33, 185 *fedari* 36, 77 *sordida* 36, 177
- pumiceis antra dilecta* 5, 461 *pumice de vivo* 35, 103 *subter anhelo* 49, 16
- Punica feritas* 8, 410 *carbasa* 15, 19 *gesta* 21, 380 *bella* xxiii, 2, xxvi, 395 *messis* 29, 60
- puniceo ostro* 1, 90
- punire consilio* 17, 229 *velint* 21, 118 *tumultus* 26, 383
- puppem conscendere* 19, 41 *puppim compositam* 17, 113 *parere clavo* 18, 424 *puppe data* 15, 246 *veli* 15, 350 *mersa* 20, 7 *prætervolat lacum* 26, 321 *numerosa* 28, 48 *puppes conscendere* 26, 217 *pronas vehit* 28, 497 *sub puppibus ibat Ionium* 21, 173
- puppis sine remige* 8, 223 *si qua venit* 15, 68 *orba magistro* 20, 424 *piratica* 28, 133 *viduata remigibus* 28, 137 *scissis velorum debilis alis, ib.* *antennis saucia fractis, ib.* *moras* 29, 30
- pura libertate* 22, 161 *nondum dies* 35, 2 *puro ore* 22, 100 *pueros probet* 24, 111 *purior fervor solis* 41, 14
- purgatorii apud Hibernos origo* 3, 123
- purget crimina* 17, 216 *purgare fidem suspectam* 26, 592 *purgata tellure* 96, 19 *purgatam aulam* 20, 20 *purgatis terris* 98, 26 *purganda doctus sacerdos* 28, 326
- purificum Jovem* 28, 328
- purpura tegeret corpus* 5, 346 *dives* 7, 4 *supplex* 8, 47 *crispatur* 8, 553 *caleat* 14, 25 *commendet* 22, 238 *non indignatur* 21, 118 *regia* 28, 614 *surgubat violæ* 29, 92 *inferior virtute fuit* 31, 78 *infecit vultus* 33, 270 *per liquidas succensa genas, ib.* *auspex me jungeret* 40, 52 *totalis* 48, 30 *nobilis* 73, 10
- purpurati qui* 7, 10
- purpureum mare* 35, 3 *purpurei reges* 35, 300 *purpureo nimbo* 10, 298 *gremio* 28, 67 *ovili* 29, 73 *purpureis columnis* 5, 135 *anguibus* 5, 177 *venis* 20, 273 *parentibus* 21, 81 *purpureos Manes* 8, 97 *cervos* 22, 353 *cultus* 26, 610 *purpureas vestes* 1, 183 *columbas* 31, 104
- puteos cruore mutatos* 18, 5
- putre solum* 49, 15 *putres galcæ* 21, 135
- putria antra* 33, 174 *putribus saxis* 20, 277
- Pygmæa post bella* 40, 13
- Pyiades desereret Orestem* 3, 108
- Pyracmon necit thoraca* 7, 195 *construxit opus* 33, 238

pyramidas extravit 5, 418
 Pyrenaea ilex 21, 313 Pyrenæi juvenei
 18, 406
 Pyrenæis sub antris 29, 77
 Pyrenaëum trans 26, 200
 Pyrois puer 31, 141
 Pyrrhæ sæcula 15, 43
 Pyrrhus æqualis erat mihi 8, 366 Pyrrhi
 aurum 8, 411 sævi 15, 125 fuga 26,
 128 pulsi 26, 132 Pyrrho tremendas
 togas 18, 463 cedente 24, 32 Pyr-
 rhuum conferat 21, 371 Jæciden 26,
 125 incendia miscentem 26, 145 con-
 tra 26, 154
 Pythagoras tacendo dixit 17, 91 Pytha-
 goræ monitus 17, 157
 Pythius axis 16, 16 Pythia limina 22,
 401 domus 25, 4
 Pythion domitus 2, 1 prostratus 8, 537
 Pythone extincto 1, 189 perempto 2,
 15 strato 101, 39

Q

Qualibet usque 36, 335 finis erat 1, 67
 possidet aethera 1, 83 pandit litus 3,
 123
 quadrifidus labor Phæbi 1, 268
 quadrigæ insanæ 8, 63 quadrigis diver-
 sis 15, 255 nivis 26, 127 vere coro-
 natis 22, 122 assucta arva 28, 618
 Tartareis 35, 217 quadrigas volucres
 17, 283
 Quæ Luna 17, 107
 queris meritum 22, 123 quærit reos 5,
 495 libera sæcula 24, 89 opes 27, 8
 non quærat pretium 28, 610 quærebat
 dubius 21, 72 quæreret artes 29, 231
 quæsissem fœdera mundi 3, 4 quam
 te qua parte poli? 36, 428 quæsisse
 novum honorem 22, 327 quærenti mi-
 hi expediat 48, 8 quæsita manu 36,
 363 quærendus inani ratione (Nilus)
 47, 12
 ræstor crimina pertentat 5, 476
 ræstor neuter fuit 74, 16
 ræstus numerosior 18, 219 vindicta
 fuit 21, 99 quæstum feralem 5, 445
 quæstu satiare 3, 199 nullo 22, 57
 qualis, non unde satius 22, 124
 uam, omisso potius 20, 205
 rante cohortes 31, 90 quanto milite
 31, 91 quantis fornacibus 22, 177
 rasset ebur 24, 352 quassare coronas
 31, 96 quassans ara 28, 259 quassa-
 tis faucibus (Ætnæ) 36, 186
 quatit fragor arva 3, 132 (Boreas) Alpes
 39, 37 unda Petrum 99, 13 quatiunt
 tympana 36, 131 quateret ventus
Delph. et Var. Clas. Ind. Claud.

puppis 3, 219 quætebat furore corda
 3, 225 quatiens juveneos 20, 387 pi-
 num 33, 40 quatitur mare 10, 151
 Niphates 36, 263
 quatuor annes 20, 259
 quærecta Marica 1, 259 rorabunt favis
 3, 383
 quercus vagas ire coegi 3, 158 vestita
 spoliis 3, 339 Chaoniae rursus locuta
 7, 118 civica 29, 182 Dodonia cæs-
 serit 33, 31 amica Jovi 35, 108 prov-
 ina 36, 352 ingentes 39, 40 quercum
 stravisse 8, 345 ad sidera tendens 22,
 372 fatidicam 26, 137 comitem tra-
 hit 31, 22 ingentem germaine parvo
 52, 15 quercu tempora velaret 21, 72
 sub ingenti 31, 9
 querelæ humanæ 39, 9 querelis mulie-
 ribus 19, 51 gratis affata 22, 278
 excussis muliebribus ore 26, 270 im-
 pulsit 28, 360 falsis incusare 28, 429
 teneris 29, 100 ereptis 31, 108 cum
 magnis mihi instat 36, 33 querelas
 tales orditur 15, 27 mutas in fila au-
 rumpit 36, 160
 queror repulsas 28, 362 queritur hæc
 secum 10, 20 tardos non ire jugales
 36, 138 queruntur clade accepta 20,
 500 querat funera dictis 28, 281 que-
 ri mœsta fronte 28, 159 dura de ma-
 tre 36, 212
 querula alite 14, 21
 questus ilebilis 3, 127 ad nubila rumpit
 inanes 35, 249 parentis pertulerim 36,
 46
 quicumque fuit, quicumque futurus 22,
 319 quascumque per oras 1, 133
 quies impacata pelagi 3, 71 optata 3,
 261 prisca 3, 357 nulla 15, 167 parva
 vii, 61. xix, 52 imperiosa 17, 241
 parva 20, 121 neglexerit 26, 239
 amica reddit 27, 2 vite 28, 151 non
 adeo toleranda 33, 111 nulla potest
 placare 36, 291 quietem patiuntur 5,
 7 rumpe 20, 221 placidam servare
 85, 5
 quiescunt ultima regna 33, 222 vix toto
 corde quierat 5, 327
 Quinti seges 15, 111
 quippe metus pœnæ? 20, 211
 Quirinali amictu 8, 157 Quirinales cine-
 tus 18, 28
 Quirinus fraena regit 22, 370 Quirini
 vexilla 8, 8 majestas 21, 99 sedem 26,
 101 sceptrum 28, 642 Quirino bellatore
 8, 492 lacescito 26, 639 sociante ple-
 bi in castris 28, 9
 Quirite epulis repleto 12, 17 Quirites
 contenti 18, 169 Grajos 26, 136 vi-

deant 22, 391 petiere 24, 54 plausere
26, 451 evocat ad rostra 28, 587 an-
num videre 28, 652
quisque i. e. quisquam 3, 224
quisquis es 36, 301
quo mille ministræ? 36, 189
quo i. e. quo usque 3, 18
quocumque vocabis 3, 170
quod juberent 29, 163 servet bruma ro-
sas 36, 223 lateant sub palmite colles
40, 39
quonam usque morati cunctamur 15,
368
quota pars tui sunt 5, 513

R

Rabidæ Sibyllæ 8, 148 rabidas voces 26,
520 rabidis bellis 21, 188 vocibus 3,
44
rabies innata 3, 48 parcendi 3, 237
Martis 7, 73 Maurusia 8, 39 livoris
13, 10 servi 18, 184 arcana 20, 25
sævum suaderet 21, 166 pejor sæviret
26, 98 fracta quievit 26, 432 invidiæ
29, 231 Tyrhena dedignata teneri 33,
150 inopina leonum 36, 166 armatur
78, 2 in rabiem reddit 5, 141 rabiem
deposuere 17, 121 motura 20, 190
desisse dolent 20, 526 exegit in armos
35, 211 livoris placare 36, 290 emol-
lit 39, 28 juvabat 101, 78
radiat quantus in ore pater 8, 518
radiant in casside vultus 1, 118 flores
3, 209 enses 5, 16 oculi jubar 44, 17
radiare secures 1, 232 Tonantem 7,
132 aquas 20, 260 mari rubro 29, 4
radiantia tergora villis 101, 97 radia-
tur sinus 35, 48 radiato murice 8, 552
radice revulsa 20, 29 concreta 28, 77
radicibus vibratis 35, 153
radio descripserat axes, 17, 275 radii
propinqui 8, 65 radios serenos infecit
3, 130 ardentes 6, 7 insuetos vibrat
8, 180 permutant 10, 86 solis laces-
sunt 24, 66 retundunt 28, 21 attritos
manu 36, 161 radiis stringebat Hæ-
cum 5, 336 redimita comam 20, 528
auri 21, 79 superbis 22, 443 omnia
lustrat 28, 412 principis et Solis 28,
539 beatis astrorum 29, 48 pubes-
centibus cristatum 35, 51 potentibus
47, 35 obstantibus 60, 5
rami virentes Heliadum 28, 163 stridunt
36, 399 ramorum frigore 35, 105 ra-
mis fruitur 10, 64 coniferis 33, 203
limina prætexere 35, 320 innexis 36,
334 pro supplicibus 39, 41 sororum

40, 11 ramos Panchaia dabit 7, 211
vile virentes Hesperidum 8, 38 ingen-
tes 10, 245 fulgentes metallo 35, 291
incomitos 36, 77 onerat 36, 348 ebrii
vellit 47, 22
ramoso metallo 24, 291
rapidus Eurus 1, 100 sanguis 7, 101
rapidi Olympi 15, 18 rapido tumultu
35, 255 rapido ingenio 3, 109
rapina uberiore 18, 195 rapinæ locum
36, 139 rapinis perpetuis crevere 5,
318 aliis 20, 150
rapio fœdera alienæ tedæ 10, 28 rapis
tergora 101, 98 spicula 101, 111 rap-
it morbus urbes 3, 303 cursum 18,
375 sæcula 28, 391 nox polum 36,
235 te nulla clades 41, 108 humores
(canis) 47, 34 Cytherea maritum 48,
32 sacra, profana 80, 2 rapiunt vel-
lera fucos 3, 207 rapiat decus 22, 181
raperem agnem 28, 299 raperes oscu-
la mariti 29, 217 rapuit leti de fauci-
bus urbes 8, 58 te flamma juvenat 26,
498 tibi pugnas 36, 286 rapuerunt
urbes 20, 568 rapit ignota sub nube
vetustas 1, 33 rape me Gildoni 15,
145 rapuisse amnes 5, 121 a quibus
rapturus 17, 284 rapturus flamine
campos Boreas 33, 73 rapturi fauci-
bus 28, 568 rapitur quocumque videt
10, 108 rapi Babylona video 7, 200
vates 20, 45 raptus ab igne pater 50,
38 rapta dies 33, 96 raptam socia
tellure 33, 145 raptu vixisse 20, 206
raptis armis 22, 271 raptos cibos 26,
350
raptas funera curru 21, 100 raptarem
membra 15, 255
raptor virginibus instat 15, 166 nos præ-
venit 36, 305 raptoris inferni 33, 1
feri 35, 208 raptorem Divum 36, 55
raptores tulerunt 35, 261 raptoribus
sociis 36, 281
raptus timens 33, 138 futuros 35, 12
lugebat alumna 36, 178 raptu miella
trahit 5, 461 ducta Proserpina 33, 27
rarescere noctem 35, 331
rarus, qui scripta ferat 41, 7 rara inter-
micat Arctos 1, 26
rastris projectis 26, 465 ad rastros sudare
20, 196
ratio movet 17, 228 ventosa favoris vani
26, 113 quæ tibi cum pedibus 79, 1
rationis inops 20, 429 ratione in re-
rum abstrusa 17, 148 salutis 29, 211
sagaci 45, 35 inani 47, 12 sollicita
48, 1
ratis descensura nutat 15, 221 tarda 24,
359 rati turbata 26, 272 ratem tur-

- batam 8, 61 salvam 19, 66 victricem 26, 8 merces vecturam 36, 363 molitur tellure, ibi. fugebat 100, 7 rates submersæ sedere 8, 628 victrices 10, 178 frugiferas 15, 58 ratibus arcere procillas 1, 239 correptis 20, 469 onustis 21, 325
- rauca nutrix 20, 372 rauci fori 52, 8 raucæ Padusæ 31, 109 raucæ turbine 33, 69 tractu 36, 212 raucis thiasis 36, 422
- Ravennæ antiquæ 28, 494
- rebellis Antææ 3, 287 rebelli motu strepuisse 28, 213 cervice 33, 155 parte 37, 90 rebellem invade 15, 339 prædam 46, 23 rebelles Furia 1, 138 urgerent odiis 20, 212 acie pulsare 21, 238 stupere 26, 373
- reboat fragor 28, 616
- recaudit clypei orbis 15, 211
- recedit victa 10, 64 quodcumque litibus 17, 64 pons 28, 543 recessit horror 35, 146 recedentis venti vestigia 3, 73 recenset cuneos 31, 87 recensent lustra 28, 392
- recensitis fastis 20, 60
- receptat Scythiam 3, 308
- recessus Atlanteos i, 35. x, 280 Tartareos 5, 524 abstrusos 8, 275 horrendos 21, 157 Apennini 21, 307 inconsulti 28, 29 Stygios 33, 120 sidercos 101, 88 recessu imo Barathri 3, 379 ingenti 15, 524 tuo inventum 17, 89 Aventino 22, 405 tenebroso carceris 36, 82 damnare 36, 212 fatidico 81, 2 ingenti summo regio 86, 1
- recidat injusta 17, 98 reciso orbe 20, 585 recisum ina stirpe laurum 36, 76 recisis vitiis a stirpe 3, 56
- reclivus sanguis 44, 66
- recipit somnos 5, 139 recepit opes 5, 157 currus imperium flammæque modum 8, 68 vires 24, 80 victos in gremium 24, 150 cura reductum 28, 100 federe gentes 29, 58 recepti numeris 98, 21 dominorum strage 26, 618 recepto Pæane 26, 598 receptam Marte Hesperiam 28, 91 receptos fructus 28, 584 receptas partes 8, 391 recitet ore tuto 74, 20
- reclis Alpibus 26, 197 foribus 36, 153 recolens mente pompam 28, 423 recoletur opinis dapibus 1, 262
- reconderet ense 21, 114 recondam fragmenta 28, 316
- recordor certamina 26, 104
- recte vivere 36, 273
- recti veteris vestigia 17, 136 rectum discedere 3, 178 præponere utilibus 22, 103 recto ore 6, 6 lumine 101, 53
- rector inclite 1, 136 nullus inesset 3, 3 longævus carinæ 8, 120 Eous 18, 105 animarum 35, 156 rectorem foveas 28, 95 rectore puero 15, 297 rectores regendos dedit 17, 50 Libyæ 21, 100 rectoribus orbis 28, 39
- recumbunt campo 36, 380
- recurrat halitus 1, 117 stemma 12, 21 arbiter 8, 211 honos 18, 487 recurrens unda 8, 630
- recursus insperati 3, 331 subito flexisse 8, 511 tumidos Oceani 17, 107 post quinos annorum 23, 23 inconfusus 28, 623 recursu oris 31, 37
- recurvo rostro 20, 230
- recuso telum non esse 37, 30 si tanta recusas 15, 368 recusat vagina siccum gladium 5, 231 recusem nosse 26, 303
- reddis quæcumque amisimus 22, 204 reddit talia contra 15, 379 reddidit scelerei crimen 15, 400 redde te plagis autumnum 3, 364 te labori 17, 140 jussa Jovi 33, 93 me mihi 39, 43 reddite mihi nunc primum 15, 230 vociferans 36, 270 reddere possessa 5, 158 red-dentia Oceanum 1, 215 redditur non vox, non spiritus oris 36, 152 lux orbi 36, 243 in ore parens 50, 24 redduntur tectis et agris 26, 42
- redegerat in jura 28, 336
- redempto consorte 29, 12
- redimiret tempora candor 8, 195 redimire serto 29, 2 redimitur astris 10, 273 hyems arcu 35, 99 redimitus sagittis 21, 254 redimita comas 17, 274 comam radiis 20, 528 cervix 36, 246 redimitæ Nymphæ 22, 315
- redis in cælum patremque 98, 25 redit proles antiqua 3, 52 in rabiem 5, 111 cæsa pollentius Hydræ 8, 254 vir in curru 87, 5 redeunt in corda 26, 212 redibat duplici fultus consorte 8, 204 unde redi nescis 5, 387 redeuntis ævi 95, 1 redeunte annæ 28, 498 redeunte capillum mitra 20, 185 redeuntia sæcula 1, 2 in se cornua 5, 374 reditus præsentis revolvit 28, 268 secundos annæ 40, 57 certum iter tendere 100, 8 reditum ob ducum 28, 2
- redolent cui cinnama 22, 420 redolentibus gremiis 29, 87
- reducis animas in corpora 98, 20 reducit ad arbitrium plebis 24, 116 soles 52, 13 reducat te in castra 24, 214 reduxi leges libertatemque 5, 388 reduxit luctus fortuna 20, 551 reductus intra claustra 8, 89 turba 15, 219 reducta libertate 7, 105 cornua 31, 143 re-

- ducto sensu 20, 518 ore 22, 429 re-
ductis ponderibus 17, 324 canibus 36,
447
reducis formæ 44, 41 reduci fortunæ
28, 1 reducem complectitur 20, 187
optares 29, 216 reduces excepit do-
mus 8, 212 habenas 36, 242
redundat igne 5, 468 redundant eloquio
1, 150 aquæ 47, 7 redundantem
Ætnam 50, 33
refert regina 1, 136 pagina 1, 197 diva
3, 368 ex ordine causas 28, 590 te
patris laibus 28, 604 ille 31, 56
referunt maculis patres 17, 306 solenni
Baccho 35, 67 referres sub corde
diem 28, 581 retulit unda notas 4, 10
lucem neglectum 21, 329 retulimus
tropæum 10, 118 refer ora 28, 423
in superna 36, 107 Latona 36, 306
referte benefacta 24, 182 relatu pro-
dere 3, 249 tempestiva 10, 312 mi-
rum 15, 362 res mira 21, 340 refe-
rente socio coronam 29, 185
refixas opes 8, 497
refluum imperium 15, 282 refluxis undis
3, 91 refluos in amnes 29, 80 sinus
60, 4 refluas arenas 7, 58
reformat in faciem saxi 37, 95 emeritos
artus 44, 25
refovit orantem 28, 426
refugit arcum 21, 68 refugo lumine 6,
9 Partho 8, 531 sole 15, 399 Peloro
26, 222 visu 33, 189 amictu 44, 6
refugos in ortus 1, 172
refulsit numen 10, 240 libertas 20, 543
princeps, Latium, Roma 26, 374
refundit luxu 15, 164 opes 75, 10 re-
funditserta 18, 91 refusus molliter
obliqua parte equi, Chiron 9, 6 refusa
nocte 98, 24 refusum anguem 26, 22
refusis lacrymis 15, 127 refusas te-
mone habenas 17, 199
regalis aula 3, 113 origo 29, 37 regale
culmen 28, 64 jubar 5, 144 tunicus
5, 341 pignus 15, 310 regales famuli
18, 149 notas 18, 486 regalibus sertis
44, 85 auspiciis 8, 1 vitiis 8, 272
votis 10, 121
regia humida 1, 265 erexit tibi tædas
5, 97 cælestis 7, 151 te protulit 8,
124 Bocchi paliebit 15, 342 cecidit
17, 32 se sustulit 18, 415 utraque
damnat 19, 35 dignatur 20, 69 nec-
dum sopierat cantus 21, 3 cui creditur
22, 62 attollens apicem 28, 42 Nep-
tuni 37, 119
regifico splendore paratu 5, 340 regificis
deliciis 8, 337
regina refert 1, 136 candida 35, 18 non
sprevit Deum 10, 23 absens fave 40,
57 cælicolum 101, 37 reginæ regina
feras 10, 174 ornes comam 29, 5 re-
ginarum sub armis 18, 322 reginas
parit 22, 361
regio omnis sonat 2, 11 inamunis manet
5, 25 quæ dedit hoc Numen 8,
136 moriebat vastata 15, 358 quæ
restat 15, 452 funesta 28, 274 imper-
via famæ secessit 31, 63 sit nulla im-
munis 33, 223 pallida lætatur 35, 326
humida flammarum 49, 17 regione
remotas vias 3, 240 diversa 24, 296
suprema 26, 554 regionibus patris
24, 455
regis vitam letumque 23, 59 regit hasta
gradus 26, 483 conamina nixus 45, 34
longe sua membra 45, 19 regunt pa-
cem justitia, viribus arma 2, 18 gentes
victas maturo moderamine 7, 183 jura
20, 341 regat Assyrios 28, 85 regant
cuncta 29, 66 verba pecudes 51, 20
regobat obsequium 21, 82 quot xerxit
in ordine gentes 1, 58 regunt vela 1,
245 regendo longe 1, 127 timidus 44,
87 regens rerum momenta consilio 26,
117 regentem jura 5, 82 regente voce
51, 4 regentum exempla 21, 168 re-
gor auspiciis 15, 500 regitur terra
fretumque 40, 36 regi fortuna, non
arte 3, 18 posse creditur orbis 28, 410
regius undique sanguis 28, 552 regia in
vulnere 20, 482 crimina 21, 240
regnatne maritus 36, 181 regnant
rosæ 10, 247 gurgite alto 26, 333
flamæ 48, 57 regnabat aper 101,
106 regnate cælo 36, 328 regnare
rogatus meruit 8, 48 terris dedisti 22,
389 docuit 24, 120 didicit 29, 49
regnante luna per Arcton 1, 22 reg-
nata sæcula patri 36, 35
regnum poteras hoc ore mereri 10, 263
sibi vindicat 15, 156 conspiret 18,
398 germine fecundet 22, 239 consi-
det Rhodano 26, 300 regni Romani
15, 457 nescius 16, 12 hoc fortuna
tenes 18, 24 legitimam umbram 21,
273 propagandi 21, 373 parentem
22, 166 lacerum corpus 22, 202 dis-
crimine 26, 13 arcanum 26, 103
membra 26, 436 Eoi 26, 517 pro
parte 28, 83 lumina 28, 234 dotes
29, 180 piceæ caligine 36, 90 genius
40, 48 tanti consortia 95, 3 sub regno
vivere 17, 164 regno privato 3, 195
consona doceas 22, 69 Romuleo 26,
332 humum tenebo 26, 531 prætulit
otia 31, 76 Heliconis 40, 19 regna
defensa 5, 1 commissa 8, 335 non

debes nostro favori 8, 379 fratrum 12, 29 defensum ecurrit 15, 377 tot tenet 18, 212 magna tueri 20, 91 recepit 24, 80 vertit luxuries 24, 160 mortalia 26, 67 ultimo quiescunt 33, 222 prodita 36, 63 hæc colit 41, 8 Æthiopum nigrantia 47, 16 fervida 49, 18 per regna uatorum venis 7, 182 trans regna cibos quæritos 20, 332 regnis triumphatis 1, 83 geminis 15, 218 suscipitur 18, 143 servilibus 20, 593 augurium dedit 29, 103 tuis cedent 35, 297 cælestibus 37, 1 egressu tuo 26, 435 regula vestibulo suffixa 18, 202 Regulus voluit reverti 15, 79 Regule, tibi prorogat æternam famam 8, 411 quis te nosset 21, 381 rejectæ vento chlamydes 50, 15 elabentes undas 29, 79 elanguit animis 33, 68 elaxat mores 1, 153 se Erebi squalor 35, 330 elegam vestigia 26, 529 carmina 71, 6 relegens exordia 22, 430 stamina telæ 29, 32 labris avenas 31, 37 labris orbem 61, 5 elegat plaga 21, 250 victum 26, 144 relegasset nomen morum piorum 20, 127 elevare genus humanum 36, 34 eligant crines 35, 324 religata somno lapibusque 28, 472 religio labefacta cadebat 3, 15 religione vetusta 21, 230 loci accenditur 36, 358 religiosa silex 33, 201 relinquit spatio ventos 17, 207 relinquunt quantum inter se Tanais Nilusque 8, 44 prostrata 39, 29 relinquo numerum Marii 8, 641 ne præteriens oculis 50, 19 relinquat barbariem 5, 78 reliquit clausos montes ut plana 8, 103 fines invidiæ 24, 39 relinques carmina 31, 44 relinquens saltus 1, 186 relinquor sola domi 36, 259 relinqui sibi nil vincendum 8, 377 non fas est 21, 325 indictum a vate 49, 9 relictus virginitatis honos 36, 279 relictæ prima sede 1, 20 metu arva 101, 99 relictos retro amnes 28, 145 reliquias tradit armis 3, 310 numerasse breves 28, 158 sui 44, 95 liquus i genti 28, 227 lucent limina 44, 95 relaxit sidus avi 8, 189 salus 24, 61 luctatis rebus 33, 42 meat eruentus 28, 478 remeant beati 1, 47 remeavit sanus 39, 46 remeare

liceret 15, 108 remeare vitam 98, 21 remeasse leges 21, 331 remeantem rursus ad malaras 29, 150 remenso Pado 28, 392 Nilo 40, 13 remi reluctantes 21, 178 fœniatur 36, 258 remorum sonos 17, 43 remis Thessalicis 3, 173 audacibus 7, 56 ingressa profundum 21, 118 habiles (fluvii) 26, 338 rudibus sollicitavit aquas 32, 2 sonuere novales 17, 40 remos experta stagna 5, 27 Bronies 24, 365 vacuos egit 35, 360 remigat alnum 35, 178 remigio favebit (sylva) 36, 369 remigis dextera 21, 327 remige Medo 3, 335 infesto 22, 252 aurato 28, 376 surdo 29, 22 remigibus canoris 17, 332 cæsis 28, 138 remitto prima 28, 383 remittit prodesse occulto 22, 37 se rursus victa 36, 294 remittas cave vota secuta 8, 333 remittat errorem pietate 21, 110 datas 71, 19 remittebas sponte sortem fratri 28, 85 remisit Sol cælum commune 8, 191 nil officii 21, 283 remitte corda 4, 14 remitti Zephyris bruma crepta 5, 101 corda cœperat 15, 132 remissum mente tota 22, 143 remoliri claustra 18, 195 remoratur occiduum ignem 7, 180 remoraturas rumpe 41, 19 remordet cura 26, 302 removeat Aquilonibus undas 85, 3 removit parvam 8, 12 removeat gressus 33, 4 remotæ sorte 10, 325 remoto partu 10, 42 penitus orbe 29, 81 remotas trans ambages 1, 34 regione vias 3, 240 rerum vias 36, 30 remugit templum 33, 10 renarrant elades 26, 621 renasci exitio 41, 51 renata nobilitate virent 1, 15 renati virtute 26, 43 renidet salus 20, 501 renident Pangæa 8, 179 fræna geminis 70, 3 renidentes hyacinthis galeas 22, 90 renovat suffragia 28, 10 vires 48, 18 renovant cætes 25, 3 renovasse lucem 26, 438 reparant dispendia 17, 120 vigorem amissum 49, 99 reparavit juventam 22, 414 amictum 26, 168 reparare decus 26, 571 reparatur majestas 28, 4 repectit se barba in fontes 1, 23 repecto crine 22, 240 reperi crinem jugales 1, 3 repexam casariam 48, 10 rependis nascenti vices 33, 58 rependit magna 15, 258 acies 26, 633 vicem 28, 612 rependit una morte 5, 423 rependens facta 17, 228 lance pari

- 49, 75
 repentinus fragor 1, 211
 reperit consilium 28, 235 reperiunt servasse 22, 326
 repertor tormentorum 18, 163 trabeis 22, 322 mundi 95, 11 lucis 98, 2
 repeto clarum Sophos 71, 18 repetis parentem 95, 19 repetit fila lyrae 31, 14 repetunt armenta cantus 26, 410 non repetam 36, 303 repetet suffragia 18, 438 repetens iram 28, 111 repetente supernas plagas 28, 96 repetitus honos 17, 146 repetita clades 26, 284 repetito murice 22, 333
 replet omne 28, 515 repleti rura dunis 36, 37
 reponit nato quod dederas 10, 304 membra capiti 24, 129 membra toro 27, 3 congeriem patriam 41, 92 reponas parva 26, 502
 reportet dicta xxxiii, 76, xli, 9.
 reposcens libertatem 33, 173
 repressit nox iter 26, 353 flatum 35, 349 repressas fauces 50, 31
 reptat Melampus 18, 316 reptabat per vada 20, 443 reptares per herbam 29, 90 reptasti per scuta puer 7, 22 reptavit in sinu 3, 93 placido tractu 21, 172 in arena 52, 3 reptantem nepotem 24, 179 reptata Tonanti Creta 8, 134
 repugnat ille 22, 259
 repulit hydros 3, 42 ab inceptis 18, 512 omnes 20, 583 Visos 21, 95 Hannibalem 26, 149 arma 29, 41 Aetna faces 50, 4 repellens manum 28, 485
 repulsa gaudeat 22, 98 repulsam meruit 31, 79 repulsas tristes in amore 28, 361
 repulsus raucos umbonum 15, 433 repulsi lucis 17, 106
 reputant annos 26, 265
 requies Sirenes 36, 205 non erit 36, 318 publica morborum 49, 69 o requies, o deus 36, 416 requiem membris negaret 8, 245 mercede pacisci 21, 211 hanc terris dabant 26, 361 latura piis 35, 303
 requiescit sub quercu 31, 9 requierunt marmura 33, 88 requiesce viator 84, 1
 requiris natam 36, 315 requirit hoc de more 1, 159 requirunt fortem 15, 234
 rere quod multo minus 36, 198
 res hominum 3, 12 accommodata turbæ 3, 112 Pandioniae 8, 508 incompasitas tunicasque 15, 293 novas concire 21, 214 incognita hanc 26, 289 tuas constrinxit in arcum 26, 492 rem peragi 33, 218 re de summa 20, 91 rerum discrimina 37, 62 decus 44, 64 pacem 36, 57 remotas vias 36, 30 machina 35, 280 sacrarum penetralia 33, 25 moles publica 29, 134 maxima gloria 29, 48 gestarum causas et eventus 28, 589 usus 28, 129 salutis 28, 119 sedula 28, 96 de culmine 26, 392 maxima 1, 130 apex 5, 5 turbine funesto 5, 90 habenas 7, 83 principe immenso 8, 23 caput insuperabile 15, 459 in arcem 18, 171 tantarum cumulos 21, 11 culmine rutiluro 21, 142 in terrore 21, 294 laeta vel aspera momenta 26, 116 hyems 26, 152 per devia xvi, 171. xxxvi, 316 semina 48, 2 pater 49, 83 indocilis 52, 9 fidem 68, 5 potens 95, 1 rebus alte levantibus intumuit 1, 40 elatis confidere 5, 440 in arctis viii, 407. xx, 354. Romuleis 8, 619 humanis 18, 25 Eois 18, 154 tot simul objectis 21, 305 regendis 24, 116 confusis 26, 432 Romanis 28, 418 dubiis 28, 582 Latii 29, 63 imponere 31, 75 iterum reluctatis 33, 42 addite nova munera 35, 371
 rescierit latebras 36, 208
 rescindite turres 37, 31 rescissa contis gloria oris 26, 586
 rescribere roganti 42, 17
 resecat curvamina dorsi 5, 413
 resedit lassas 18, 270 Dea 31, 26 Cocytos 33, 86
 resecat portas australes 7, 171 bellua rictus 8, 250 reserant mapalia 21, 344 venas 49, 97 reseranda claustra 1, 107
 reservat majora miracula 24, 225
 residens dubium 101, 93
 resides post annos 25, 1 nervos 34, 15 fluctus 86, 2
 resistis pro labente 22, 283 restitit tot funere contra unus 8, 57 Antiochus 18, 216 rex Aegyptius 20, 253 ut vidit Venerem 31, 39 restiteris cautus ad fraudes 21, 292 restiteras poscentibus 22, 220 restiterant Medis 26, 187
 resolvit in luxum 26, 367 resoluta gelu gemma 57, 8 lex mortis 99, 12 resoluta corde 20, 233
 resonant convexa 24, 190 limina 44, 4 resonabat Creta 3, 289 ager Palladium 31, 25 resonant si centenis vocibus ora 1, 55 rastris ossa 21, 137 resonantes fletibus agros 101, 102
 respectans aethera 28, 273 limina 29, 215

- respectus honesti 8, 268 respectu cladis
 non expectato 36, 149
 respersus pulvere 7, 37 jugulo domini
 8, 75 respersi murice plumas 31, 141
 respexit te 37, 106 respice Musa 25,
 10 humiles 39, 34
 respirant fasti 19, 13 pascua 24, 343
 sidera 29, 53 Tartara 35, 331 res-
 pirare corda 20, 117 respirantibus as-
 tris 5, 455 resplendet gloria 21, 16
 resplendent Syrtis 36, 146
 responsa dant lacrymas 36, 293 morandi
 retulerant 28, 356 ardua dedere 24,
 104 effecta probasti 21, 296 verentur
 legati 8, 516 colebat 15, 256 se-
 cutus 17, 150 dabat 18, 379 jube-
 rent 20, 56 daturus 20, 217 ardua
 dederis 21, 295 responsis tristibus 21,
 256
 responsat Athos 20, 102
 responsura seges colono 18, 19 ehoris
 fistula 31, 99 non responsuros juven-
 cos 36, 169
 respuis honorem 22, 283 quam in hos-
 tem respuit 15, 277 praecepta 28,
 109 ingestum 31, 77 iras 33, 147
 respuat curam 17, 160 respueres ho-
 norem 22, 181 respuere offensas 22,
 43
 restat, quod pereat 20, 1 quid mihi nisi
 Roma 26, 533 restant littora 37, 64
 quae pericula 39, 26
 restinxit flammis 26, 291
 restituit fasces 24, 7 sceptris 28, 98 res-
 tituunt populos 20, 589 restituat
 priscum morem 28, 403
 resultant voce 1, 176 Tartara 36, 389
 resultet pompa 31, 51 resultans parma
 pulsus 28, 629 tenerum 101, 16
 resunit scelerum ingenium 5, 141 bel-
 lum 15, 332 resume diadema 10,
 259
 resupinati postes 36, 117
 resurgit e tumulo 99, 11 resurgat for-
 tuna 39, 45 resurgere fessas gentes
 vidimus 1, 168 resurgens Gracia 21,
 183
 retardat brumma 3, 212 non mons, non
 sylvia 15, 473 cornipedes 35, 224
 retardant tela 28, 483 retardatam ju-
 ventam 18, 345
 retegit mammam 1, 88 retegunt insidias
 22, 214
 retentat Sicaniam 17, 203 turmas 28,
 254
 retentus vivos imitata dextera 5, 438
 retexit iter 28, 132 Philegram 37, 1 re-
 texunt talia longo sermone 15, 325
 retia rara 24, 292 innectere lustris 35,
 241
 reticet Pelion 5, 43 reticent 36, 293
 reticente te 42, 10
 retinent ripae Nilum 47, 28
 retorsit oculos 33, 191 retorsit mille
 vias 14, 27 retorto ornatu 1, 86
 retro juga petunt fluvii 18, 353 liquerat
 arma 28, 161 solutis crinibus 36, 382
 ferire 45, 47
 retundunt radios 28, 21 retudit hostiles
 animos 28, 302 retusus frater (luna,
 sol) 1, 23 retusi cordis 20, 47 re-
 tusa fronte 35, 135
 revelat Gorgonos ora 35, 205 revelato
 ab ore 37, 88
 revellit pontes 3, 270 Rhodopen 37, 69
 revelli imperium juvat 5, 207 revulsa
 tellure 1, 49 revulso carcere 33, 43
 reverentia vera nostri 1, 141 mensae 3,
 229 frangit virtutis stimulus 5, 202
 patrum fixa manet 8, 504 medii fran-
 gat barbariem 17, 250 fulta fide sta-
 bat 22, 87 crevit 28, 35 prisca 29,
 140 soceri 30, 7 patris obstitit 35,
 234 patris prohibet 36, 292 vestri
 vetat 42, 7 facit fœdus commune 44,
 82 flammæ 50, 3
 revertere casu nullo turbata 36, 136 re-
 verti nunquamne fas erit 15, 199 me
 cogis 17, 174 ad mores 20, 155 ig-
 nara 20, 430 properas 28, 181 pu-
 gnant 35, 196 prohibent fata 36, 107
 vitam famamque jube 39, 44
 revexit sors dominum 26, 370 onus op-
 tatum 54, 6
 revinxit nexu pio 24, 153 revinctus ter-
 ga 33, 153 revinctos latices 3, 167
 revirescere laurus 28, 38
 revisunt lares 26, 620 sortem patrum 29,
 123 revisere cara pignora 5, 266
 revocabile damnum 20, 488
 revocat pelles 5, 79 tempora 22, 427
 custodia pignoris 36, 115 revocant
 electra (Heliades) 7, 125 Pana 28,
 280 currus 35, 318 revocare apes
 28, 260 meatus 37, 10 revocamur
 mediis ab armis 5, 213 revocantur in
 unum annem 47, 32 revocata saccula
 rursus 3, 357
 revolvit redditus 28, 268 revolvam prisca
 18, 474 facta 21, 35 revolvuntur
 saccula 44, 105 revolutus culmine fati
 28, 132 revoluta Tethys 3, 132 tela
 7, 94 caput 20, 315 agmina 28, 636
 revoluta cardine 22, 175
 reus addictus 28, 279 Musis tenebor
 49, 7 reum facturus 22, 121 reos
 cernunt rostra 24, 106 exitii flores 36,
 439

- rex Maonius 3, 165 tui esse cum poteris 8, 262 ignotus 15, 244 silentum 37, 45 regis sanguinei 34, 11 summi terrigenum 36, 351 fragrantis 44, 80 regi ferro 33, 54 Tartareo 33, 215 regem ducturum examina pratis 8, 381 horriticum belli 48, 44 rege sub pio 24, 115 reges sub juga venturi 3, 375 attonitos 8, 445 paritura 10, 253 clientes 15, 196 tribuit 18, 381 flaventes 21, 203 quos dederis 21, 237 famulos 21, 22 captos egere 26, 127 antiquos loquitur 29, 162 castra movent 35, 125 purpurei 35, 300 mixticum paupere turba, ib. Chaldaei 99, 3 regum cruor 20, 478 peremptorum ossa 21, 137 matrem 21, 175 catervae 26, 109 ruinae 39, 16
- Rhadagaisus, Scytharum et Gothorum dux 3, 308
- Rhadamanthus agit juxta 5, 480
- Rhaetia vires occupat 26, 279 sublimis in Aetna prominet 26, 330 se Danubii jactat Rhenique parentem, ib. quo jungitur Hesperiae orae 26, 340 defensa 26, 414 aspera 8, 442
- Rhaetos in vias 28, 232
- Rhamusia Dea 26, 631
- Rhenus famuletur 1, 161 torpuit 3, 133 explorat nascentes 5, 112 serviet 10, 278 vos tulisset 15, 312 doluit 17, 54 quas gentes alit 26, 569 pacatur 31, 91 trans Rheni cornua 8, 651 bifidos tractus 21, 109 aquis 21, 202 pacator 24, 13 pacati 22, 246 arundine 24, 305 parentem 26, 331 glacies 26, 321 triumphos 72, 13 Rheno toto 7, 18 catenato 24, 25 pro Rheno poturus Ilalyn 20, 251 Rhenum pacare 8, 440 victum 8, 457 translatum 15, 374 nostrum video 18, 395 imbellem 21, 20 edomuit 21, 196 minacem cornibus 21, 220 tutum 26, 422 tenebant 28, 413 Rhene, te consumit 26, 336
- Rhesi sopiti 28, 473 Rhesum vigilem 28, 482
- Rhodanus velox 5, 111 ferox 17, 53 donat aristas 22, 393 Rhodani proceræ cohors 21, 159 torrentis alumnas 51, 1 Rhodano insector classes 18, 401 stimulatus Arar 20, 269 considet regnum 26, 300 Rhodanum bibinus 21, 158
- Rhodiis indulgisse 24, 226
- Rhodope cana gelu 3, 335 describitur 5, 291 concussa 20, 163 nimbose 21, 130 nil profuit 26, 177 porrexit rupes 34, 19 Rhodopen cegentem 8, 50 Mars donat 33, 135 revellit 37, 69 Rhodopeia saxa 7, 113 flumina 8, 526 culmina 39, 37
- Rhæton flectere 9, 13
- Rhomphæa ultrix feriat 77, 9
- rietus letiferos 3, 261 immanes roserat 8, 250 patulos serpentum 21, 262 satiavit aquis 21, 311 patuli 36, 339 armantem in vulnera 101, 91
- ridet Ægæus 1, 190 ridebas lumine recto 101, 54 risit Democritus 17, 90 de cruiune rumor 22, 294 floribus 29, 71 riserunt floribus amnes 17, 273 riserit puer 34, 32 ridebit funera victor 5, 168 ridebunt algæ virides 3, 387 ridere leges 10, 201 ridens lanugo 1, 70 ridentes calathos 35, 139 rideri nefas 18, 348
- rigat unda Garunnæ 5, 113 quicquid Tethys 5, 148 convexa Noti Eridanus 28, 177
- riget Saturnia zona 7, 168 inclementia formæ 33, 82 ambitus 49, 50 rigent ferrata sacula 22, 448 corda ferro 26, 303 setæ 45, 7 animata 46, 6 rigeret bruma imbribus 101, 66 rigure gelu 37, 112 rignisse dapes 3, 167 rigens adamante 5, 470 rigentem triste Danubium 21, 125 rigentes togæ 1, 205 adamante muri 26, 213
- rigescent secula 20, 113
- rigida Gorgo 3, 280 rigidam Nioben 20, 405 rigidis lupatis 1, 82
- rigor æternus cæli 8, 30 nimius triste 8, 403 quantus 8, 513 formosus 10, 324 unde nivibus 17, 110 nobilitat 21, 32 rigorem intactum vitio servare 1, 41 mollire digitis 8, 593 solibus indonitum 58, 1 rigore imperfecto 56, 3
- rimas per tennes ferri 20, 385
- rimatur aurum 1, 50. xvii, 112 sylvas 5, 256 speluncas 24, 309 devia habentis 35, 168 lumine campos 36, 411 scumina rerum 48, 2 rimari juga canibus 15, 357 rimata latentes motus 29, 236
- rimosa saxa 33, 172 rimosam patriam 5, 464 rimosas vias 49, 16
- ripa pretiosa 1, 53 divite 36, 372 ripæ turrigeræ 1, 229 ruptæ 3, 61 flagrantis 3, 120 Phlegæthontæ murmuræ 33, 88 totæ fremerent in pocula 36, 26 retinent Nilum 47, 28 ripam incustoditam 26, 429 ripis famulis 7, 203 geminis 17, 55 totis 22, 188 frondentibus 28, 191 munitior hostis 28, 481 roscis 29, 72 numerosis 39, 38 ruptis alix, 71. iii, 61 ripas hostiles 8, 413 tacitas 17, 231 cum videat 21, 221 Alphæas 26, 575

- antiquas flumina mutarunt 37, 65
 plenas aequantia stagna 49, 51
 Riphæo Aquilone 3, 212 ab axe 28, 31
 Riphæa glacie 7, 149 flabra 21, 121
 frigora 36, 321 Riphæis ab oris 20, 151
 risus blandus 3, 99 subit 5, 69 socci 18,
 299 teneros 22, 316 risum movisse
 xvii, 311. xx, 335 me famulis relinquis
 20, 535 risu tanto 18, 111 facili mol-
 lescere 35, 313 effuso 36, 210
 ritus Ausonios deformes sumere 5, 83
 in Latio transistis 8, 187 patriæ refu-
 git 20, 201 ad priscos pecudum 28,
 152 ritu celiui 15, 17 pluvie 10,
 297 dissona barbaries 17, 219 Ama-
 zonio 18, 499 quo perire viri 19, 18
 pecudum 20, 499 Pentheo 22, 213
 matris 24, 152 grandinis aut morbi
 26, 174 mago 28, 348
 rivus flammeus 22, 469 immunis 60, 1
 rivi labentis murmura 3, 214 deficiunt
 36, 239 rivis communibus 28, 27
 mobilibus 35, 101 flagrantibus 35,
 315 rivos raucos sudantia cornua 1,
 221
 robur in armis vii, 141. xxi, 31 ingenio
 10, 315 præstare 17, 153 torpuit 20,
 156 juventæ 26, 74 lectum 26, 313
 rarum decerpere 28, 250 militis 29,
 61 et arma perdidimus 33, 95 nodo-
 sum 101, 112 roboris invicti 101, 12
 robore Eoo 18, 400 hostem muniri 22,
 96 Gabino 21, 83 toto niti 26, 271
 pollebat 26, 533 cum reliquo 28, 285
 Celerini 31, 72 primo 101, 69 raro
 101, 104 roborâ Gallica Eoaque 5,
 105 notissima Marti 15, 416 feriant
 21, 230 sensu caretia 26, 18 lādere
 36, 355 perfudit succo 36, 402
 rogas ultro volentem 1, 161 rogant vi-
 tam veniamque 8, 86 roget in convi-
 via mensæ sociæ 1, 253 rogare ad
 thalamos nati 10, 22 rogando flexura
 1, 76 rogantes trabeas 22, 3 rogari
 mollior 10, 38
 rogo Herculeo 7, 115 senium posituræ
 44, 50 parturiente 44, 62 rogam plan-
 xere parentes 35, 356 rogis innumeris
 8, 469 rogos meruere 15, 407
 Roma claro cingatur senatu 1, 19 ire
 parat 1, 75 stetit ante ducem 1, 124
 magna audet 6, 16 stipavit te 8, 583
 aurea 12, 16 exitii timens 15, 17 fesa
 negotis frugibus, ib. par mili subit
 15, 60 altera 15, 113 Deos recepit
 deditque 15, 131 nec te patiemur
 inultam 15, 204 aut ruet, aut stabit
 15, 460 heredem te voluit relinqui
 18, 215 pendit inter supplicium 21,
 376 vidit 22, 377 aspice virum 21,
Delph. et Var. Clas. *Ind. Claud.*
 2 servata 24, 51 fatetur 21, 78 præ-
 scia fati 21, 180 exercita furis plebis
 26, 51 vertice celsior 26, 77 tili
 consulitur 26, 96 refulsit 26, 375
 personit 26, 450 sperata 26, 477
 tonat 26, 511 restat 26, 533 medul-
 lis inolevit 28, 78 mea mihi contingat
 28, 87 moriens te viderem 28, 295
 palam vultus confessa corusco 28,
 360 videndam se obtulit 28, 530 Ro-
 mæ magna annula 5, 51 cura 8, 503
 famulabitur Africa 15, 267 latura pu-
 dorem 17, 269 flammæ 21, 309 domi-
 næ 22, 221 spoliis 28, 192 Roman
 comitantur 1, 79 servire clienti 8,
 361 afflavit meliore juvenia 15, 208
 pietas subit 18, 381 servasset 29, 128
 continere sueti 20, 339 eat 22, 269
 nescio quam 26, 505 non temere 26,
 617
 Romanus labor 18, 221 eris 20, 229
 carcer 21, 210 Romani nominis 8, 59
 regendi 8, 369 seclerum sprevere mi-
 nistros 15, 270 doloris 18, 371 avi
 26, 232 fori 13, 2 Romano pudori
 20, 159 favori 28, 75 Romanum
 vulnus 22, 205 Romana per oppida 1,
 163 potestas 1, 193 salus iii, 283. xvi,
 371. xxix, 189 potentia 5, 4 manus 5, 52
 sceptrâ 7, 67 vetustas 8, 398 vota 8,
 522 culmina 10, 316 stabant 15, 242
 insignia 18, 462 legio 20, 576 gau-
 dia 21, 1 ripas 21, 221 oppida 26,
 539 Romanæ aulae 8, 219 Romanam
 pacem 10, 225 manum 26, 490 Ro-
 manis floribus 17, 84 cessurus Macedo
 21, 166 rebus 28, 118 Romanos
 mensus numero 21, 318 fontes 12, 13
 Romanas vires 3, 307 manus 77, 10
 Romula virtus 26, 261
 Romule, ignosce parenti 20, 142
 Romuleus Tiberis 1, 226 Romulei fectus
 1, 97 fascēs 7, 1 Romulea amictu 20,
 62 regno 26, 332 Romuleas segetes
 15, 75 leges 21, 331 Romuleis rebus 8,
 619 vestibus 22, 366 arcibus 24, 124
 sub mœnibus 25, 57
 rorabunt quercetâ favis 3, 283 roranti
 curru 44, 4 rorantes ignibus hortos
 22, 467 rorantia tela venenis 1, 188
 colla 3, 246
 rorem in pedes manant 36, 252 rore pio
 spargens 28, 327 oborto genas viola-
 vit 33, 191 facundo glebas maritat
 35, 89 albet ager 36, 232 roribus
 vernis 10, 219
 rosa matura 10, 248 latet nodo 10, 249
 rosæ geminæ 10, 247 non labra æ-
 quant 10, 265 fluxere 29, 90 expire
 36, 241 rosarum iambres 31, 117 rosis

- frænat delphinus 10, 156 umbratus 15,
 111 stellata 35, 130 connexis 40, 10
 rosas armat spina 11, 10 induit san-
 guineo splendore 35, 92 innoxia bru-
 ma servet 36, 223
 roscida electra 7, 125 luna 21, 288 ma-
 la 31, 11 gramina 35, 101
 roseus ignis 1, 5 roseo cornu 22, 163
 roseis ripis 29, 72 alumnis 35, 48
 convallibus 36, 85 floribus 18, 29 ro-
 seas cristas 33, 11
 rosetis subitis 12, 7
 rostrata (corona) ambit 29, 183
 rostro recurvo 20, 230 rostra splendida
 22, 390 reos cernunt 21, 106 cir-
 cumfusa turbine vulgi 21, 201 agnos-
 cunt curules 28, 611 ad rostra Qui-
 rites evocat 28, 587 rostris quassatis
 15, 191 calcatis 26, 82 subjectis 28,
 12
 rota in nummis Nemese signum additur
 26, 631
 rota sulcavimus Istrum 7, 150 socerum
 fallente 29, 178 pulvere labens 33,
 185 præceps Ixiona torquet 35, 335
 rotæ membra findunt 35, 159 sparsere
 cruoris 37, 81 rotam festinam urget 5,
 337 segnem flectere 10, 15 flexit 26,
 632 rotarum cursu 1, 101 nexus 3,
 312 pulsu 36, 236 voluerum signa
 36, 431 rotas ligat axe 1, 81 ante
 suas ire 23, 18 rotis stagna frangunt
 5, 28 subsidunt 20, 105 ultricibus
 tractus 21, 98 ducia 21, 328 terga
 secti (fluvii) 26, 339 corseis 41, 6
 rotat aura tripodes 2, 12 saxa 3, 270
 faciem circum membra 28, 326 Ceten
 37, 66 rotet dum polus astra 5, 527
 flammæ 17, 326 membra 20, 360
 rotant scopulos 33, 169 rotanti equo
 35, 122 rotantem saxa 35, 57 rotantes
 faciem nimbi 1, 297 rotetur mucrone
 cervix 15, 465 rotatum caput 20,
 521
 rotatu cæli rapido 17, 77
 rubescit occasu 17, 56 rubescunt flori-
 bus 10, 187
 rubet Halys 5, 32 die 41, 5 igneus
 ardor 45, 7 rubent cæa 21, 246 in
 pectore sulci 36, 126 rubent germinæ
 menses 36, 221 oculi 101, 31 pruina
 12, 10 rubuit Alpheus 4, 9 Nilus 31,
 43 Pholœ, ib. rubuere nives 7, 99
 in sua damna rubebat 26, 513 rube-
 bunt greges sponte 3, 385 rubere ty-
 ro Tyrio 70, 8 rubens pro Polluce 1,
 214 cuse 7, 36 Zona 15, 118 prodi-
 giale cometes 33, 232 rubentis Pactoli
 stagna 3, 102 rubenti ore 22, 327 ru-
 bentem Zonam 21, 337 rubentes veris
 honore flores 29, 7 vere calathos 31,
 116 equos 37, 9
 Rubicon torquebit Tybrin 28, 365 Ru-
 biconis ameni 13, 1
 rubicunda Africa 22, 257
 rubiginis plenam hastam 15, 25 rubigine
 excussa 15, 212 ruris infectum 17,
 175 nigras falces 22, 191 squalent
 prata 36, 239
 rubor incanduit ore confessus secreta 10,
 9 vernus 35, 90 exhaustus gelu pallet
 36, 88 ruboris quid poterit flagrare 18,
 253 ruborem miscet 10, 268 rubores
 multos acutere 83, 4
 rubos timeat 14, 9
 rubra aquora vii, 209, xxiv, 362 in alga
 48, 15 littora 52, 18 rubri æquoris
 recessus 5, 242 maris viii, 600, xl, 14
 fulminis 35, 229 rubro in æquore 3,
 278 profundo x, 168, xxxvi, 320
 Oceano 15, 154 mari xviii, 16, xxix, 4,
 lxii, 2 rubris arenis 15, 33 fluctibus
 31, 61
 rudentes expediunt 15, 480 per madidos
 mero 24, 368 varios aptare 26, 276
 rudis gratia 8, 589 Augustus 10, 2 nos-
 tra 26, 215 rudem vitæ 28, 65 lunam
 28, 541 favillam 44, 68 rudes venæ
 1, 51 lacrymæ 10, 80 rudibus in au-
 nis 7, 85 remis 32, 2 sylvis 36, 366
 rudentes magna mole 17, 298
 Rufinus prodigium 3, 92 præbeat strag-
 ges 3, 361 terras accendere bellis in-
 choat 5, 7 hinc agit 5, 92 præcipit 5,
 219 callidus affatu 5, 367 origo mali
 20, 539 Rufini pœna 3, 189 funera 5,
 338 hæres 20, 550 Rufino populan-
 dus ager 3, 189 collatus eris 3, 256
 collecta manus 3, 311 cognita 5, 294
 facit sodales 5, 319 meditante nefas
 29, 234 Rufinum percudit horror 5,
 130 divide 5, 424 notat 5, 496 depu-
 lit 15, 304 per Rufinum geritur 5,
 212 Rufine, te otia juvant 3, 140 pars
 quota tui sunt 5, 513
 rugis persuleata 3, 135 deformibus 20,
 67 rugas in aniles defluxit 18, 39 im-
 plet lacrymis 19, 26
 rugosior uva passa 18, 111
 ruina una delere 21, 96 fida 49, 48 rui-
 næ Phaëthontæa damna 1, 258 mis-
 cere populos 5, 18 tædet 20, 147
 regum 39, 16 ruinam ancipitem 26, 6
 subitam dedit 26, 316 traxere 36, 379
 seram tractura 44, 33 ruinis Romanis
 5, 206 seriem meditata ira 26, 172
 ruinas Phaëthontæas 7, 124 regni 20,
 306 in nostras conjurare 36, 199

- rumor aliter dissensu 3, 70 levior 18,
 347 trepidus 20, 305 risit 22, 291
 miserabilis ecurrit 26, 199 iniquus
 29, 231 rumorem belli 15, 13 rumore
 prævento 8, 102 audito 10, 160 falso
 26, 367 accepto 26, 401 Getarum
 audito 28, 532 secundo 31, 63 rumo-
 rum avidus 8, 279 rumoribus aurem
 pandit 22, 17
 rumpit ad nubila questus 35, 219 rum-
 punt silentia cantus 35, 329 rupit
 Inarimen 36, 183 athera ululatu 3,
 130 suspiria tales in voces 15, 235 su-
 perbia voces 26, 520 confinia Nereus
 33, 142 rupinis Alpes 5, 389 rupis-
 sent fidem 33, 43 rumpe quietem 20,
 221 moras xxvi, 546. xli, 19 rumpere
 Delon 37, 115 rupturas fidem tectis
 20, 483 rumpitur pinus 41 35 rumpi
 calorem mentis 5, 288 rupta Alpe 15,
 82 ruptæ Thermopylæ 26, 187 rupto
 Niplate 18, 16 Tauro 20, 168 ruptis
 ripis iii, 64. xlix, 71 nubibus 20, 168
 Alpibus 26, 547 ruptas Alpes 28,
 442
 ruis vesane 3, 196 ruit commota fera 5,
 396 in vetitum 20, 52 in rupes 20, 425
 amnis fonte 33, 170 illa tamen 36,
 229 Megæra 36, 387 ruunt ad gau-
 dia 5, 430 per saxa torrentesque 15,
 473 regione diversa 24, 296 præcipi-
 tes 26, 175 in turmas aciemque 33,
 38 utraque virgo 35, 20 torta pern-
 cius hasta 35, 199 fluvii trepidi 36, 6
 incendia 49, 71 perjuria in prolem
 75, 5 magna repente 91, 2 ruat per
 pectora Phoebus 1, 56 ruant lapsu
 graviore 3, 23 terrore 21, 189 ruebat
 sylvas 21, 128 rueret vetustas 20, 124
 ruerent in mollia 8, 247 ruerint tot
 hyemes 41, 28 ruerant pro limite regi-
 ni 21, 373 ruendi signa dedit 37, 60
 ruens prona 29, 151 ruenti cessura
 26, 80 nulla mobilitas 36, 137 ruitu-
 ra janjam pondera 8, 60
 ruis conscia 1, 125 Scythicæ 3, 152
 profunda 3, 252 illos laud varent 5,
 184 Alpinas 5, 304 pendula 5, 567
 nemori commoda 17, 178 doctæ 28, 34
 carmina sitientes 34, 19 opposita 35,
 170 gelidas feris 48, 54 in rupes ruit
 20, 425 rupis in vertice summo 21,
 240 vagæ 26, 7 secta viscera 28, 503
 arcanæ inane 49, 30 rupe de celsa
 19, 65 Tarpeia 28, 45 summa levatus
 Enipeus 37, 70 dexera 49, 53 rupi-
 bus Caucasæis 8, 107 secretis 20, 279
 prætentis 33, 147 sub antri 36, 67
 Idæ 36, 371
 rursus, (continuatio non notata) 7, 184
 ruris longi 17, 175 rare pro petoano 22,
 119 rara canunt 2, 42 salcata 8, 118
 manibus subdita nulli 10, 60 findun-
 tur 18, 112 excolet 20, 195 tyranno
 libera 22, 191 flammæ fave 35, 86 per
 florea 35, 118 dumis repleri 36, 38
 per nova 101, 1 libera 101, 100 lu-
 gentia colonos 101, 108
 rusticus Dictator 15, 112 rustica geni-
 trix 26, 358 numina xxviii, 200. xxxi,
 18
 rutilantes crinibus alas 21, 38
 rutili anni 22, 450 rutilæ acene Pactedi
 1, 51 rutilis columnis 22, 341 rutilos
 fontes 3, 197 tractus 17, 111.
 S
 Sabæa messe 21, 58 Sabæum cunadum
 44, 43 Sabæis levibus 18, 321 ab ex-
 tremis 35, 83 Sabæos dociles 8, 306
 lucos 10, 210
 Sabinos tolerare 15, 106
 Saces tentoria fixerat 21, 157
 sacer horror 28, 33 sacra tibi datur arbor
 35, 292 ab umbra 36, 356 sacri par-
 tus 22, 342 fontes 191, 129 sacro
 somno 18, 118 sacra, profana rapit
 80, 2 sacris natalibus 29, 76 vulneri-
 bus 11, 11 obsequiis 18, 147 præse-
 pibus 29, 192 lupatis 73, 2
 sacerdos liniger suspirat 8, 573 doctus
 purganda 28, 326 connubium cele-
 brat 48, 27
 sacramenta tua petit 8, 186
 sacraria inconcussa 8, 256 reverenda
 28, 599 Ditis pingit 33, 261
 sacrare paternos manes 11, 72 sacrata
 oppida 7, 422
 sacrilego textu 36, 158
 sacri sa-vi 18, 162 sinceri 95, 21 sacra
 frequentant 8, 577 si placent 18, 277
 adventus tui 28, 125 inter prima poli
 49, 81 sacris nocturnis 3, 154 natu-
 ræ mundique 17, 10 placidis 44, 89
 sacrivæ arbores 21, 230
 sacra melioris metalli 22, 454 sacris
 præteritis 26, 289 cunctis 26, 635
 futuris 29, 10 tam multis 98, 14
 sacula redeuntia 1, 2 in longa ducent
 fasti 1, 279 revocata morsus 3, 357
 deleri placuit 5, 208 mortalia 5, 173
 ferment meliore metallo 7, 184 discant
 8, 99 Pyrrhæ 15, 43 impensa bello
 15, 88 detergis 17, 191 videre 18,
 233 evolvit præca 20, 60 corrupta
 20, 114 in lucem fudit 22, 13 in

- culta 22, 198 aurea textit 22, 335 vario distincta metallo 22, 417 ferrata rigent, ib. argentea cadent, ib. libera quaerit 21, 99 incidunt 26, 266 damna- rent 28, 151 circumflexa rapit 28, 391 post plurima 28, 613 tibi debent Trajanum 29, 55 longa evolvunt 33, 53 cuncta stipantur 35, 311 reg- nata patri 36, 35 revolvuntur 41, 101 dividit astris 19, 83 longa caesæ amius numeret 52, 1 per sæcula maneat luctu 37, 58 in sæcula ibant libri 17, 115
- sævi bellis et fluctibus anni 29, 27 sæ- vum gentibus annum 22, 188
- sæviret per singula 3, 395 pestifer aër 15, 515 in auctorem 19, 12 Lachesis 26, 411 dextra 78, 3 saviat unguibus 14, 6 Ursa 22, 159 savioret tumultu 25, 255 rabies 26, 98 cum savioret dies 8, 61 saviore cælum videres 5, 178
- sævitia jocandi 18, 25 laurum polluit 21, 218 sævitia cui tanta facultas 36, 91 sævitiā vanam 21, 102
- sagax .Egyptus 3, 147
- sagittas ignavas de crine traxit 7, 21 di- rigat 8, 530 Cupidineas 10, 71 ten- dere 11, 2 cupid-s arcete 21, 273 sagittis crinita Meroë 10, 223 inten- ta 18, 239 redimitus 21, 251 imbu- tis melle 31, 112 lascivis 33, 226 rudibus 37, 121 compositis crinem vallata 47, 23
- sagittiferæ pecudis 45, 48
- salis quidquid æquora verrunt 35, 295 salem nivem despumat 19, 58 sales per vanos 20, 336 docti 31, 65 sali- bus latis 17, 312 mixtis 18, 358 as- persis 22, 179
- saliētis flamma incubuit 39, 38
- Salus rura colat 21, 222
- Saluoneus aulæ fulmine 5, 511 Sal- monæa insontem 68, 13
- saltandi dociles 20, 341
- saltus ferus iniquens 1, 186 Arcadiæ 3, 286 thuriferos 7, 71 perquirite 21, 281 rignos 35, 5 varios 35, 123 vi- rides visere 36, 203
- saltus volantes 26, 217 saltu vincere valles 7, 17 librato 17, 321 facili contentum 26, 178
- salubres stellæ 28, 18
- salve, gratissima tellus 33, 192 largitor undæ 11, 67
- salus Romana iii, 283. xxix, 189 certa stabat 15, 56 renidet 20, 502 hic Romana stabat 21, 374 inopina re- luxit 24, 65 graviter spectata 26, 114
- sua quemque obstringit 28, 609 al- terno pollice ducta redit 41, 2 po- pulis errat 47, 18 incensa 49, 70 sa- lutis dubia dux vatesque 26, 268 propriæ immemor 28, 167 ratione 29, 211 salutis rerum 28, 119 salutem apportet 15, 263 peperere 26, 362
- salutat vexilla 5, 366 blande 10, 251 solcm 41, 15 salutant te galeæ 28, 631 salutantum turba 3, 213 studiis 20, 61 salutato Tybride 28, 520 sa- lutatis signis 26, 462
- sancit pacem 26, 573 connubia 31, 129 omnia federe 35, 364
- sancta parens 36, 115 sancto choro 40, 52 sanctum senem 22, 71 soceri no- men 26, 391 hoc esto 36, 65 sanctam canitiem 50, 30 sancte, te nunquam pigebit 10, 305 pater 15, 354 sanc- torum ope 77, 5 sanctarum comarum 20, 281
- Sangarius sanguine ibit 20, 291 Sanga- rium fundunt 20, 263
- sanguinei cordis 8, 241 regis 31, 11 sanguineo nimbo 18, 5 igne 33, 231 morsu 70, 7 splendore 35, 92 san- guineæ jubæ 2, 4 notæ belli 1, 10 san- guineis campis 15, 361 Gallis 35, 269
- sanguis miscebitur alter 5, 167 rapidus 7, 101 tractus ab aula 13, 6 dum noster in orbe erit 15, 311 pretiosior auro erat 26, 608 undique regius 28, 552 quis venerabilior 29, 36 lec- tissimus orbi 31, 61 exundat ab ubere 36, 127 recidivus 41, 66 sanguinis materni ortu 10, 30 nostri gaudia 33, 191 affectum 69, 2 propinqui 71, 4 sanguine tanto quæsitum imperium 5, 50 calcato tingi 5, 432 merito pla- cavit Maues 8, 97 niti 8, 220 nimio non abundat 10, 269 Tyrio 14, 26 Romano 15, 95 largo xvii, 309. xxi, 133 corrupto 20, 17 sordida vestem 20, 110 qualis ibit Sangarius 20, 290 deterso 21, 119 nullo 21, 218 Au- sonio 21, 186 manantes rictus 24, 311 vivo 26, 257 quam largo cale- fecerit amnes 26, 515 laudato 26, 593 invisio pavit 28, 116 mutavit fluctus 28, 209 Latio 28, 396 fræna calent 35, 202 concreto 46, 22 præ- ceptis aestuat 48, 15 hostili maculetur 77, 13
- sanantur ulcera 20, 14
- sani gurgitis 17, 235
- sanie crassa turpis 35, 212
- sapiit osculum 14, 13
- saporem percipit 20, 481
- Sappho modulatur 10, 235

- sceleris damnum potest 22, 315
 scardiniam retentat 17, 203
 Sardauum dicere 15, 508
 sardos sinus 26, 218
 sarmata descendit 3, 310 discors 8,
 485 portas 20, 338 conto pepulit
 21, 111 Sarmatas flavos 14, 15
 Sarmaticos pati Cores 1, 132 Sarmaticas
 alas 7, 148 Sarmaticis ipsis 31, 88
 satelles stetit 29, 558
 satiavit aquis 24, 312 satiavimus iram
 15, 36 satiarit arenis 3, 101 satiatur
 cornu vulnere 3, 353 satiantur lu-
 mina 24, 197 satiatur Juno 36, 327
 satiabere questu 3, 199 donis 31, 45
 satiare cladibus 28, 275
 satis visum 33, 99 est vidisse senel 37,
 94
 n satis procubuisse 26, 32
 saturare famem 14, 13 saturantur murice
 3, 208 saturata rosa roribus 10, 218
 Saturnius iras sentiat 37, 16 Saturnia
 Zona 7, 168 stagna 21, 178 otia 36,
 20
 Saturnus attrivit opes 76, 7 Saturni se-
 mita pigra 22, 139 veteres laxabo ca-
 tenas 33, 111 tertius haeres 35, 168
 proles 35, 280 sidera 75, 2 Saturno
 me genuit 26, 272
 satus qualis, non unde 22, 121
 Sathyri circum 8, 698 aeres 24, 364
 saucia formidine 20, 455 ungue cortex
 31, 122 ictu vertex Ossaeus 35, 182
 saucia mibila 1, 102 vento Cynthia
 8, 426 puppis 28, 139 flumina 29,
 176 silex 48, 42 saxa 49, 24
 saxi poter 22, 192
 Saxona venturum 22, 255 frenat 31, 89
 Saxone fuso 8, 31 victo 10, 219 do-
 mino 18, 392
 saxum rude 62, 3 saxi praecepti 17, 78
 in faciem reformat 37, 95 nigri mi-
 racula 48, 13 cum murmure rauci 49,
 63 liquidi miracula 58, 5 saxo mi-
 nantes aras 28, 501 saxa Rhodopeia
 7, 113 rotet 8, 330 grandinis 17, 109
 inhospita viii, 137. xxvi, 219 per ri-
 mosa 33, 172 ferit 35, 173 nulli per-
 via 36, 384 otroxia telis 48, 55
 saucia secant 49, 24 musica 100, 3
 saxis putribus 20, 277
 scabie laceras aures 18, 136
 scandit montes 26, 322 scandat tribunal
 5, 382 scandebat Athon 21, 127
 scandere (quos) nescis 79, 2
 Scapulas tutabimur 18, 76
 scelerata sitis 3, 220
 scelus per varium 8, 72 est eunuchi 18,
 298 majus patior 18, 482 non puta-
 bo 36, 301 in scelus impellere 20,
 155 sceleris pars 22, 301 sceleri non
 dabitur murum 8, 109 reddidit crimen
 15, 400 servatis panem 20, 36 pro-
 fano 21, 272 scelerum inventor 7, 102
 ministros 15, 270 priorum 20, 506
 cupidine 21, 215 matrem 22, 111
 delicta priorum 26, 503 divitiis 28,
 134 oblitae Eumenides 35, 343
 scena ardua 17, 326 tristis 18, 292
 Neronis 20, 61 tanta paratur 29, 26
 viva 19, 45 scenae solliciti 20, 339
 sceptriferi parentis 29, 130
 sceptrum gessere mariu 1, 205 capessere
 tervet 5, 295 sublime Jovis 24, 210
 rapiat 37, 32 sceptri haeres 5, 163
 sceptro trabali 35, 173 sceptris ges-
 tanda parabat 5, 442 Romana 7, 67
 tibi dabantur 8, 176 dabat 15, 97
 eunuchi ferat 18, 324 tenebat 22, 52
 Quirini 28, 642 daret miles 31, 75
 situ squalent 33, 81 majora dabuntur
 35, 279 sceptris inferre minas 3, 306
 subdidit Oceanum 8, 42 propior facies
 10, 264 muliebribus 18, 428 restituit
 28, 98
 Schœnœda voluerem 29, 170
 scinditis Pangaea juvenis 21, 135 scisso
 velamine 3, 33
 Scipiadès major 23, 1 noster Stilichon
 23, 21 Scipiade praelari 18, 455
 quis vos nescet 21, 381 tremendi
 Pœnis 22, 381 virtus 26, 141 Sci-
 piadam gentem 29, 42 Scipiadas
 praeulerim 1, 149
 Scipio sudavit uterque 15, 95
 scire peto, quae forma mali 36, 300 pe-
 testis, quid sit 92, 3
 Sciron (latro) 3, 253
 Scironia rupes 26, 188
 scitamus heriles casus 36, 248
 scopulosa insula 15, 512
 scopuli flagrantis 36, 392 nunc latuere
 mari 37, 61 per scopulos iret classi-
 bus 5, 123 scopulos immanes 8, 104
 irridens 28, 271 rotant 33, 169 sco-
 pulis conjectis 1, 106 invalitus Hami
 3, 340 revulsis vii, 92. xxvi, 71 sep-
 tem 24, 135 coeuntibus 26, 2 perus-
 tis 33, 151 inclusa palus 35, 179
 stagnantibus 44, 106 duratos armos
 101, 110
 Scorpius grandine tundat olivas 22, 465
 Scotica tela 22, 254
 Scotus movit Iernem 22, 251 Scoto truci
 26, 417 Scotum secutus 7, 55 frenat
 31, 90 Scotorum cumulos 8, 33
 scribit senex 22, 434 scribunt sidera 22,
 476 scribat Halys 18, 434 Orontes

- ib. scribent te in floribus 1, 278 scribere desierit 22, 307 hortatur amor 42, 8 tibi dedecori 41, 24 scripsisse priorem pœnitet 42, 5 scribendi labor 41, 3 scribentis voce Serenæ 40, 47 scripta arenæ 17, 134
- scripta ferat 11, 7 scriptis peragenda 21, 303 monebas 29, 237 desponderat puellam 10, 53
- scrutatur iter 33, 173 scrutetur Iberos 52, 21 scrutatus devia sylvæ 101, 90
- Scylla novos mirata canes 18, 294 Scyllæ fames 3, 296
- Scyllæa antra 36, 117 Scyllæos inter tremitus 100, 2
- Scyria virgo 10, 16
- Scythia exercitus 18, 508 Scythis acerbis 11, 25
- Scythiæ vergentis in ortus 3, 323 progenies 21, 255 in jugulum 26, 602 templis 36, 282 trans Scythiam comitabitur 17, 197 Scythiam recepat 3, 308
- Scythicus Araxes 1, 160 Scythica convallē 37, 22 Scythicæ rupes 3, 152 Scythico ab axe 22, 368 sub Jove 74, 2 Scythicum pectus 20, 180 Scythicis sylvis 18, 248 Trionibus 20, 238 Scythicos arcus 7, 27 Triones 8, 474 Scythicas iras 31, 135
- secat parcendo 26, 122 natatu 36, 333 tenebras luce 44, 20 secant arva volatu 33, 185 secuit tentoria 28, 469 nave profundum 32, 1 livor nascentia fata 39, 31
- secessit sic quæ regio? 31, 63
- secerni negant 5, 223
- secretus doceas 22, 69 secreta curarum 33, 214 ima profundi prodit 35, 117 in parte tectorum 36, 170 montis patent 49, 43 littora Nili nascentis 5, 244 senectæ relegis 17, 67 Beli 21, 62 fatorum 26, 197 Getarum nosse 28, 236 fidelis 29, 139 poli 33, 26 secreti numinis 28, 611 secreto fonte 47, 11 secretum posse dari vitis 8, 273 meruit 22, 306
- sectæ diversæ 17, 69
- sector citatur 8, 498
- secunda fama fori 43, 2 secundo de jure certare 1, 21 mucrone 20, 573 secundis Deis 26, 52
- secundat incepta 22, 361
- securim strictam 11, 36 vibrat xxii, 376. xxxvi, 358 securi stricta 3, 247 alia 19, 7 Thermodontica 35, 66 secures strictas 1, 232 Latiae 7, 6 laurigeras 8, 14 fraternas 8, 655 Susa premant 15, 32 tradat 17, 338 vibrare 18, 165 deformatæ 20, 130 infames labuntur 20, 521 defensæ surgunt 21, 9 post emeritas 21, 101 consendant rostra 24, 201 ad nostras 22, 312 comitatu tropæa 28, 15 sextas 28, 617
- securus fati 8, 391 damni 28, 219 habeto 36, 303 securæ tori 10, 229 futuri 15, 64 fortunæ virtus 17, 2 gloria 17, 62 damni 20, 52 maneres conjugii 31, 57 vaporis glaciæ 33, 166 poli 47, 6 securie comæ 2, 8 securi vulneris equi 5, 362 securum degere 20, 19 cœlum 39, 10 te fama non vehit 71, 12 securis sylvis 21, 283 securas undas 57, 5 securior remeat 8, 615
- sedantur genitus 35, 330
- sedes profugis 3, 266 vicina Leoni 3, 365 animæ removit 8, 210 aurea 8, 581 hæc amplissima 17, 22 hæc potuit contingere multis 17, 111 suas posuit 22, 13 arcana 22, 415 capaciore laudis 28, 385 paternas 33, 246 prima dator 36, 9 obscurior exquirenda 36, 124 vacuas 36, 151 non ulla capit 98, 7 sedis summæ fastigia 31, 67 sedem mutare licet 21, 156 Quirini 26, 101 destituunt 26, 508 sede prima relicta 1, 20 de tristi 3, 74 merita 5, 2 coneuasa 5, 497 fugavit 15, 112 a parva profectas 21, 139 propria locavit 28, 23 qua 28, 316 tua relicta 35, 216 in parva morari 98, 6 sedibus certis 17, 184 geminis 18, 50 a suis errat 28, 408 Zephyri relictis 29, 116 trepidis 33, 8
- sedili pigro 20, 388 sedilia ferrata 3, 39 complete 18, 170
- sedit iterum 20, 402 sententia 33, 121 sedere rates submersæ 8, 628 hæc ubi genero 15, 415 comæ rigida 20, 231 pectore Latii cultus 20, 366 sederit sicubi olim 36, 161 sedendi gloria 36, 14 sedens ima valle 1, 210 patiar 15, 375 sedentem cum patre 28, 70
- seditio non illaudata 5, 226 lenita cadat 17, 248 humilis clamosa 26, 467 occulta parari 28, 252
- sedula ire parat 1, 76 materies 25, 16 rerum 28, 97
- seges undique ferri circumfusa micat 5, 391 Mavortia ferri 7, 135 Quinti Curiique 15, 111 responsura colono 18, 19 arida interluet 18, 116 frugum latura 18, 495 fraudarit colonum 21, 161 præbuit auxilium 21, 95

- flonta 26, 162 comitata vestit iter 33,
 188 sponte grande sceret 36, 21 pictu-
 rata jaculisque rigens in praelia crescit
 45, 12 segetis aënae 17, 317 in sege-
 tem crescentis belli 26, 26 segetem
 levi motu percurrere 7, 198 segetes
 Romuleas 15, 75 lberas 18, 407 unde
 tot allatae? 21, 311 per cultas 28,
 296 Phariae 29, 60
 segnis cetera 3, 239 ad artem 18, 78
 ad ferrum 20, 395 ambigat 26, 518
 amor 29, 227 stella 44, 37 segnes
 nimium 15, 192 signibus plangentibus
 26, 272
 segnitie ne marceat ulla 10, 206 non
 tanta Tonanti 36, 135
 se-juncta potestas Laribus 28, 107
 semel Istrum transvecta 26, 170
 semen aulae fluit 12, 18 semine de alto
 1, 142 permixto 17, 301 de uno 20,
 490 jacto 21, 322 Cappadocum 29,
 192 quo ducti 31, 53 de Hyperionio
 35, 41 surgit 44, 23 semina currere
 vacuo motu 3, 16 laudum 7, 59 dis-
 sona partu 20, 43 dissolvat 22, 162
 belli 26, 26 causae 29, 35 cunctis
 praebes 33, 57 justis discessere locis
 33, 248 sui 14, 95 vivida caeli 101,
 25 rerum 18, 2 in semina verbi 98, 4
 semideis fingunt 21, 47
 semifer torvus 10, 145 semiferi Senis 7,
 61 ilibus 37, 81 semiferos partus 18,
 1
 seminecem mergi 5, 65
 Semiramiae turres 1, 162
 Semiramis mentita virum 18, 339
 semirutae turres 1, 109 semirutas telas
 36, 155
 semita velox Lunae 22, 138 pigra Saturni,
 ib. nota 26, 286 operosa 28, 521
 divino gressu claruit 33, 229 humida
 interviret 35, 100 aratri 49, 26
 semivir sublatus 18, 171 exul erit 20, 22
 senator plaudit 24, 49
 senatus Romani culmina 16, 7 Byzan-
 tius 19, 57 confluit 20, 61 bella cen-
 seret 21, 327 antiqui 22, 402 meruit
 24, 55 decreta 21, 86 votis 24, 212
 collecti delubra 28, 74 senatum bellat-
 torem 15, 53 commovit 15, 408 plau-
 dentem 20, 135 Eoum 31, 68 senatu
 claro cingatur Roma 1, 19 juncto
 stipante 1, 231 Palatino circumvallata
 8, 11 toto 8, 583 infecundo 18, 471
 poscente 25, 9 sub iudice 28, 591
 senecta pacis 20, 278 senecta emicita
 15, 115 Cecropiae 17, 67 metum 26,
 53 nemoris 36, 353
 senectus vicina leto 3, 31 reformidat 18,

91 nulli obstat 22, 410 non exarmata
 26, 481 bello discussa 28, 531 grata
 31, 65 moritur 44, 103 (senectutem)
 intulerat pax 28, 531

senex obscurior 18, 302 te audit 22,
 139 verendus 22, 434 Maenius 10,
 231 Syracusius 68, 6 senis infandi 20,
 61 Maeonii 29, 20 seni per tot certam-
 ina ducto 26, 493 senem longævum
 mentita 3, 135 sanctum 22, 71 mu-
 tatum plumis 28, 170 consumit 44,
 60 domus videt 52, 2 senes severi 7,
 128 cessere juventae 17, 18 lascivi 20,
 327 prisca tenunt 28, 548 senum
 cura 28, 557 vota 50, 28 senibus
 fluvii 36, 14 senior pater 29, 57
 seniore supinas repetente plagas 28,
 95

senilis animus curis gravibus 1, 154 se-
 nili gelu 44, 36 seniles artus 3, 144
 senium juris 8, 505 excludit luco Juvē-
 tas 10, 85 hunc mihi praeposit 30, 6
 avi 36, 21 luctu tractura 36, 259
 positura 44, 50 senii colorem 15, 209
 senio confectus 15, 416 ignoscant 20,
 369 iterum vernante 21, 316 neglecto
 squalent 28, 410

Senonum arva 3, 132 furiis 15, 126 li-
 gones 21, 92 sanguine 26, 291

sensus minaces 3, 98 corruptentia dona
 7, 187 adverte 15, 388 corporis dam-
 nat 17, 75 jungere 17, 161 tuos alien-
 ent 22, 49 caligine hebetat 22, 133
 pignora stimulant 26, 301 humanos
 expulsi 33, 5 pii 39, 4 audacia traxit
 74, 7 voxque Dei 95, 2 sensum de-
 traxerat 5, 48 intra legentis 21, 77
 sensu a nostro discedere possit 1, 173
 ambiguo 3, 18 dolor haeret in alto ab-
 ditus 5, 280 celeri 18, 361 nullo
 praetereunt 20, 117 reducto 20, 518
 vivo carentia membra 48, 54 carentia
 robora 26, 17 fraudata aetas 26, 521
 diurno 27, 1 celeri occurrere dolis 28,
 237 vigili prospicis 29, 229 sensibus
 nitidis 17, 193 figenda verba 22, 155
 libratur orbis 21, 10 mansuram tradite
 faciem 11, 17

sententia trahit mentem dubiam 3, 1
 anceps volvit dubias eventus 5, 199
 potior 15, 353 mentis 28, 292 requi-
 renti certa sedit 33, 121 vatis 12, 9
 sentit fastigia juris 28, 41 suspiria 35,
 271 verbera 11, 3 sentiat ardore 33,
 225 iras 37, 16 sensit necem 4, 12
 manum 39, 17 nova lumina 99, 9
 sentiet iratum agida 36, 60 fulminis
 ictum, ib. sentire nefas 20, 10 nullum
 laborem 24, 207 latebras mortales

- 101, 25
separat vis nulla tenorem 15, 207 *astris*
mortalia 35, 299 *confinia* 44, 71
sepes aurea circuit 10, 56
seposuisset eour 31, 2
septa intra luas 26, 594
septem scopulis 21, 135
septem geminas arces 12, 16
septena voce resultant 1, 176 *septeno*
gurgite 3, 185 *septenos montes* 15,
 104
septi bellis 20, 486
septimus lunaris globus 35, 298
sepulcro parvo proce 18, 458 *veteri*
 20, 232 *rupto prodire* 26, 443 *ingenti*
fata solatus 39, 18 *sepulcris paribus*
damnata 37, 59 *falsis* 44, 50
sepultus nusquam totiesque 5, 453 *sep-*
ultæ gentes 35, 326 *sepultum jure*
mancipium 18, 211 *sepultis viva ad-*
miscet 35, 221 *sepultos gemitus* 3,
 257 *meminisse desinit* 22, 50 *sepultas*
gentes 20, 118
sequitur viarum indicia 36, 440 *pars*
cetera pectus 101, 32 *sequimur quo-*
cunque vocaris 3, 170 *sequuntur*
prolem fata 1, 16 *plandentes* 10, 172
ducum mores 21, 169 *sequatur quæ*
tale conjugium 33, 119 *sequebar cau-*
sæ alterius viam 3, 15 *sequebatur*
facta livor 24, 38 *sequi amorem* 5,
 261 *invitat* 20, 236 *pone imperat* 22,
 453 *hunc digna tua virtus* 39, 21
sequentum flatu 28, 279 *secutus cælum*
 32, 11 *mundum sollicita ratione*
 48, 1 *secutæ præcepta* 1, 263 *secutam*
cursum ferroque 29, 169 *secuti lumen*
Magi 98, 18
Serena ire comes 28, 93 *minor natu* 29,
 118 *hoc poteris esse* 40, 34 *contenta*
 72, 14 *Serenæ fama* 10, 120 *sideres*
 10, 252 *meæ pignus* 15, 310 *thalamis*
 21, 73 *titulis* 29, 33 *scribentis voce*
 40, 47 *doctæ* 55, 3 *pietate* 70, 11
castæ manibus 73, 12 *Serenam redi-*
mere serto 29, 2 *post genitam* 29, 49
pulchram 29, 69
serenat aër aquæ terga 49, 36
serenus ingreditur 35, 312 *ager* 36, 232
respice 39, 33 *sereni fraus* 8, 425
serenum ver 1, 271 *perpetuum* 17,
 208 *conjuratum splendere* 26, 49 *tibi*
servatum 28, 542 *sereno tuo risit*
natura 8, 183 *curriculo* 22, 139 *lapsu*
 33, 13 *convexa patent* 35, 91 *serenos*
fratres 17, 167 *imbres* 47, 5
Seres tendent stamen 1, 179 *vellera da-*
bunt 7, 210 *te adorent* 8, 258 *tribuere*
subtemina 8, 601 *te vellere ditent* 18,
 226 *Serum velamina* 16, 211 *stamine*
 18, 304
serica oneri 20, 338 *rubra crispentur* 28,
 577 *fræna fucantem* 22, 350
sericum 1, 179
seria joci miscet 22, 165
series Curi 18, 457 *densior gestorum* 21,
 139 *Ælia* 29, 56 *extrema accipit* 36,
 12 *seriem gentis* 8, 21 *meditata rui-*
nis ira 26, 172 *pulchram* 28, 419
pugnarum 29, 221 *fatorum* 33, 52
sermo qui duceret aures 17, 20 *captatur*
 22, 163 *sermonis mella politi* 17, 251
fucati opem 28, 593 *sermone crebro*
 8, 269 *parentis fruitur* 10, 230 *longo*
 15, 325 *longe petito* 26, 384 *medio*
 28, 426 *blando* 29, 138 *tenero* 35,
 323 *sermonum permissa potestas* 5,
 74 *gratia mecum* 36, 205
serpens calcata 3, 228 *multus per nubila*
tumet iratus 7, 139 *complectitur an-*
trum 22, 428 *squamis viret, ib. ebria*
 21, 367 *serpentes necarunt* 101, 63
serpentum tothos hiatus 3, 66 *vago volata*
 5, 178 *virides spumas* 15, 173 *rietus*
 21, 262 *ossa* 36, 312 *serpentibus ful-*
vis 33, 199 *fessis* 35, 261 *imīs vivit*
 37, 89 *arnes Hydram* 101, 40
serpit per membra silex 37, 99 *languida*
 46, 4 *serpunt hedere* 35, 111
Serranus consul 3, 203 *dictator* 8, 415
Serrane, jugera scindis 18, 454
sertum Martia laurus erat 23, 20 *serto*
Pierio 29, 2 *serta dispersa* 10, 154
stellantia 10, 274 *spicea* 15, 137 *re-*
fundit 18, 91 *flaventia comarum* 36,
 126 *floreæ* 19, 10 *sertis calidis thala-*
mi 21, 5 *fragrantibus* 22, 471 *nostris*
cupiant ornari 35, 87 *insolitis mites-*
cere 35, 145 *regalibus* 44, 85 *tuīs*
tempora vincita 101, 7
servatis pœnam sceleris 20, 36 *servant*
vestigia 28, 174 *servant orbem stab-*
ilem 2, 17 *quos servavit amat* 28, 388
servaveris urbem 24, 69 *servare quie-*
tem 85, 5 *rigorem intactum vitio* 1, 41
servasse repertum 22, 326 *juvenear*
 21, 313 *servantia continuum simili*
lege tenorem fata 1, 17
servator juris 21, 163 *fœderis* 26, 496
servatorem videant 22, 391
servilis laurea 18, 503 *pubes* 18, 509
horror 26, 272 *servile gemens* 15,
 365 *servilis crimine* 18, 26 *servilibus*
regnis 20, 593 *arvis* 24, 126
Servilius egit 18, 217
servit Africa 21, 18 *cui machina rerum*
 35, 281 *ceu constricta* 51, 7 *serviat*
hoc genus 18, 832 *mare* 37, 33 *ser-*

- viret adhuc 18, 57 servirent legibus 21, 167 servire coacti 3, 194 tyranno 5, 390 ultra cupiat Barbarus 8, 485 cuperent 17, 165 famulo 20, 319 dati 26, 541 lupatis i, 82, lxxiii, 2 servisse ligones 24, 92 servitum ducor 35, 261 servitium (Eugenius) 1, 138 pati 11, 28 vetustum 18, 43 expulit 22, 325 sub principe credit 24, 114 servitii jugum 8, 260 ordo 18, 150 servitio pares 20, 352 subactus 21, 217 populos traxerat 26, 618
- serus munera offert 22, 151 redit 36, 168 sera fides veri 26, 554 seri transacta gemunt 20, 501 serum, quod instat, creditur 20, 53
- servus erit 18, 479 servi admissus in usum 18, 142 rabies 18, 184
- seta sævior aper 53, 2 setæ mentis cornua 46, 6 nigra se jungit 46, 15 per setam vis alta neat 46, 18 setis rigidum 24, 319 trifidis horrebant 101, 109 setas flavescentes (leonis) 26, 327
- seu tu vir, seu Numen 3, 171
- severa antra 2, 14 severam canitiem 33, 49 severas genas 3, 135
- Severi bellatores 28, 421
- sexus quid possit uterque 1, 201 hic imperat 18, 322 alter pepulit, nec suscipit alter 18, 467 alter in armis 20, 224 solus discrimina dabat 35, 29 sexum vicere 17, 151 virilem 20, 139 dominum mutasse 20, 552 fatetur 24, 246 sexu recepto 11, 34 utroque 22, 360 gemino splendida 29, 68 in debiliore 50, 18
- sibilet glaciale 22, 459
- sibilus vibratur 101, 33 sibila vulgi 5, 399 mentitur 7, 141 nota magistri 26, 409 minentur 28, 568
- Sibylla cæca 19, 38 Sibyllæ rabidæ delubra 8, 148 carmina innotata stant 15, 29 auguriis 24, 166
- sic (comparandi) 1, 49
- sic famuletur - timeat - fluat 1, 160 eat 20, 156 sic placida, sic severa mente 22, 66 non Æthiopum pererrare campos 74, 1 viribus vincor 37, 17
- Sicambri sparsere cæsariem 8, 116 comitentur 15, 373 gladios curvent 21, 222 flavente casarie 24, 18 Sicambri flavis 26, 419 Sicambros in medios 10, 279
- Sicambria detonsa 18, 383
- Sicani dixere 35, 112
- Sicania Marcelle ferox 18, 456 Sicaniam trifidam 17, 201 ferens 35, 160 quærit 36, 140
- Sicanos fines 33, 218
- sicca spicula 24, 269 sicco lumine 15, 130 siccum gladium 5, 235 ferrum 22, 16
- sicubi sederat olim 36, 161
- Siculus honos 50, 12 Sicula incude laborat 7, 192 Siculi juvenei mugitus 15, 187 Pelori 36, 255 Siculæ cavernæ 35, 173 Siculo tyranno 18, 165 Siculum æquor 4, 9 fretum 15, 81 Pelorum 28, 287 Siculis jugis 24, 314 terris 33, 139 arvis 36, 81 Siculos ad amores 21, 187 Siculas urbes 24, 142
- sicut erat 7, 163 erant 36, 382
- sidereus gener 17, 266 sidereæ acies 1, 23 Serenæ 10, 252 alumnæ 36, 178 sidereo gurgite 28, 177 supercilio 40, 58 sidereum onus 8, 570 siderei-jubis 3, 352 sidereos artus 31, 3 recessus 101, 88 sidereas aves 20, 330 in ulnas 29, 219 turres 37, 32
- Sidonii maris 8, 600 Sidoniæ matres 15, 191 Sidonio ostro v, 450, xxxiii, 273 Sidonias inter juvenas 10, 113 vestes 10, 212 chlamydes 22, 88
- sidus dulce ostendere Dei 3, 275 novum invitant 7, 172 avi reluxit 8, 190 sperant 20, 507 imperii 28, 23 cognatum 44, 18 sideris instar 26, 458 sidere adjecto 5, 3 Hyperboreo 5, 210 quo dextra regatur 5, 424 corusco 11, 1 corrupto 15, 40 sub gemino 19, 35 certo 20, 197 non fertur 20, 424 excusso 22, 272 humali 26, 322 clementi fovit 31, 129 medio lunæ 101, 120 ad sidera prolata moles 5, 136 nomen tollunt 24, 196 sidera cum proferrent partus 1, 146 donent 3, 112 pete 3, 363 nec semper pacem habent 26, 62 testor 5, 165 quid prosunt 8, 30 parturit æther 10, 275olvebat 15, 211 contusa 15, 496 septem 17, 103 oblectata polo, ib. liquidus 17, 171 vaga 21, 63 scribunt 22, 476 fœdavit 26, 217 respirant 29, 53 afflata 33, 2 damnavit luctu 35, 210 sunt altera nobis 35, 283 concussit 36, 66 famulantia 40, 35 Siria 101, 121 regit 68, 12 vaga Saturni 75, 2 cognoscere 76, 2 nova lustrantes 98, 16
- signat casus 22, 292 signant nubila 33, 180 signet titulos 26, 641 signabat jura 18, 380 signavit liquido tramite nubes 7, 163 Olympo 28, 169 signabitur annum 8, 653 signare cælum corona 10, 272 signatur tempora cornu 35, 51 vestem acu 44, 87 signatus flore juvenatæ 22, 351 signatum bene tempus 1, 266 signati ferro 20, 313 signandum annum 22, 152

- Signifer Zodiacus 1, 211 vergit in Austrum iii, 364. xvii, 120 timbavit 21, 115 sublimis Latiae aulae 28, 22 lætissinus 33, 102 mentitus 68, 9
- signifer nec ullus 10, 296 premitur nec ullo pondere 15, 119
- signum dat 1, 206 signa ruendi dedit 37, 60 rotarum 36, 431 Deis adversa tuli 35, 256 doloris 35, 123 impia tollis 33, 65 intulit Oceano 29, 40 verbere insonuit 28, 625 movet 28, 495 attollere 3, 86 Ægypti (magica) 3, 147 adversa furori 3, 266 communia canunt 3, 348 flexisset 7, 25 quid ferant apparet 8, 192 Mavortia 10, 187 obvia tulisset 15, 217 Martia 18, 505 præmittunt 20, 31 contra tot 20, 54 Romana 20, 225 mollescunt 20, 562 tremenda inferret 23, 10 anni prioris 26, 238 spirantia 26, 612 volantia nubibus 28, 46 cognata 28, 401 ad tua signa vocas 17, 176 ad signa revirescere laurus 38 signis privatis 5, 77 tot 5, 151 innumeris 7, 193 bellorum positis 8, 8 Hellespontiacis 18, 256 excitis 20, 406 tuis jungi 21, 231 junctis 21, 333 jubet 24, 85 undique properantibus 26, 405 salutatis 26, 462 collatis 45, 27 femineis 76, 6
- silentia aeterna 5, 490 rupere 8, 144 adhibere somno 18, 418 vasta 21, 228 suspensa 26, 457 flevērunt montes 34, 7 tenebrosa rumpunt 35, 329 nocturna 36, 404 quem habitura finem 42, 1
- Silenus clavum intorquet 24, 363
- silet pars stupefacta 36, 418 silent antra 28, 29 atria 33, 84 silenti populo 35, 237 silentes anni 17, 157 silentum rex 37, 45
- silex religiosa templi 33, 201 quæ per membra serpit 37, 99 anhela flagrat 48, 42 cocta 49, 20 prodigiosa 57, 4 mira 60, 7 membra ligat 87, 7
- similis monstratur 10, 107 sui 17, 212 similem consilio, vel Marte 17, 162 in similes clementia 18, 189 similes sibi conjunxit 18, 342 causas 47, 24
- simius simulator 18, 303
- Simois intremuit 21, 264 miratur 36, 372 Simoënta canit 9, 20
- simplex gratia 8, 283 pudor 28, 565 triplici in nomine 98, 28 simplice cultu 3, 217 simplices lacrymas 14, 4
- simul ira obruit virum, simul moror 5, 197
- simulacra pallida 3, 127 ferrea 5, 359 Martia 8, 539 pompæ 28, 374 viva 28, 573 certa mali 36, 69
- simulare fidem 3, 98 simulata Cynthia 68, 10 simulati juris 28, 7
- simulator oris humani 18, 303
- sincera bonorum sors 21, 25 sinceri sacri 95, 21
- singula ceu nondum transacta timet 36, 260 per singula cernens 28, 565
- singultus varios 26, 407
- Sinis (latro) 3, 252
- sinister factus 3, 29
- sinuatur in arcum 10, 149 in orbes 35, 15 mensa 94, 1 sinuantur curvo ductu 5, 375 sinuare molles fugas 8, 540 Oceanum 33, 268
- sinuosa draconum membra 33, 179 sinuosæ terræ 15, 517
- sinus laxus 1, 89 maternos 5, 68 in sacros 8, 127 tot curvare 8, 462 carbaeos 20, 183 cingit 20, 447 longos tentare 32, 7 cœruleus 35, 48 regales vincitura 35, 95 stellantes 35, 363 cincta 36, 377 in nostros fudit 37, 127 abstrusus 19, 42 relluos 60, 4 virginici tumuere 95, 8 virgineos habitare 98, 5 implescent venti 100, 6 in sinu reptavit 3, 94 sinu Ambrosio 10, 110 gestaverat 15, 394 in ipso bella nascuntur 20, 576 vasto 22, 427 consanguineo te recipit 33, 106 dulci ferre 36, 174
- Siren dulce malum pelago 100, 1 Sirenes requies 36, 205 Sirenum cantus tenaces 29, 23 Sirenas volucres abegit 36, 190
- Siria sidera 101, 124
- Sirius ardens iii, 241. lix, 5 allatret 22, 466 urit flores æstibus 29, 6 violis pepercit 31, 120 sævo igne nocet 49, 92 Sirium torrentiorem 11, 20
- sistit rapidas (mulas) 51, 12
- sistro Amazonio 18, 499 sistris sonat 8, 574
- sitiebant stamina 33, 259 sitiens plus 22, 112 haurire cruorem 26, 604 sitientes carmina rupes 34, 19 sitientia pila cruores 5, 232 sitientibus frustra agris 27, 9 hominum aras 36, 282 populis 47, 18
- sitis scelerata 3, 220 ista cruoris 5, 152 decepta 5, 510 consumit venas 48, 21 sitim prohibere fontibus 44, 14 dolia vincaat 77, 12 siti ardebit 3, 101
- situ exesos ligones 22, 195 fædo squallent 33, 81 campos horrere 36, 37
- situm mutavere 33, 142
- sive - seu 1, 80
- smaragdo virides loricas 22, 89 smaragdus virent 8, 586 trabibus 10, 88 sma-

- ragdlos virides lxx, 7. lxxiii, 8 inter Erythreas 28, 563
 Smayna dedit 29, 147
 soboles fulgentior 1, 240 magnorum regum 10, 253 sobolem promissam 22, 336 fratris amavit 29, 107 non tribuit Lucina secundam 33, 123
 sobria mens 18, 229
 socci risus 18, 299 socco pulpita personat 17, 314
 socer aqueus 9, 3 Augusti 13, 9 futurus 21, 78 docuit regnare 24, 120 soceri faces 15, 309 Augusti 22, 233 sanctum nomen 26, 304 obsequiis certant 72, 12 socero te felicit 22, 78 cum duce 28, 425 referente mercedem 29, 185 socerum Augusti 22, 166 fallente rota 29, 178 confessus 35, 230 soceros inflexit 40, 45
 socia corona stipant 35, 56 sociis venalibus 21, 64
 socias pudicas 24, 241
 sociat dextas 3, 223 flores 35, 140 sociarent Orphea 40, 1 sociare suprema circuitu 5, 373 catervas 21, 233 sociantur subitis furtis 48, 39
 socius suspectior hoste 28, 309 socium sprevere 18, 150 sumebat honorum 28, 66 socio te 8, 351 sociis liis fretus 15, 194 tot amissis 28, 130 socios patres admittere 8, 581 bella dabunt 20, 222 pejores legit 20, 558 apparet an hostes 26, 456
 Socratico ab ordine 17, 87
 socrus arida 18, 269
 sodalis Cyeni 28, 173 sodalem absens eloquio doce 41, 19 sodales unanimos turbare 3, 105 inter lætos 8, 376 Marti (fluvii) 26, 339 Boreæ, ib. auferret 28, 313
 Sol flammigeris mundum complexus habenis 1, 1 occurrit equis 8, 66 ardentior 8, 181 patiens cælum commune remisit 8, 191 quicquid imbuat 8, 389 occidat viii, 426. xv, 494 vel progrediens, vel occidens 21, 161 quantum igneus ambit 22, 60 tibi præparat animum 22, 423 infecerat igni genas 31, 42 dux auroræ 35, 46 medio institit altior axi 36, 234 oriere 41, 14 glaciali frigore victus 101, 125 solis orbita 5, 155 ante fidem 6, 2 vapores 7, 206 habentæ 15, 153 equos 21, 84 in ortus 21, 338 avem 22, 419 equi 22, 470 habentis 28, 192 et principis radiis 28, 539 purior fervor 44, 15 vapore 47, 17 soli tenebras indicat 17, 129 solem combibit vestis 8, 552 tardum discedere cupit 10, 288 ad utrumque 15, 18 condit 20, 239 levat, ib. æquore levat 29, 51 nasci fecerat 35, 44 didicere pati 35, 198 Elysium 35, 281 salutat 44, 45 pallescere 48, 3 sole perusta arundo 1, 218 cum roscio 7, 131 afflatus vicino 15, 348 refugio 15, 399 nimio 21, 250 vetito 26, 235 assiduo 33, 259 fruntur communi 35, 261 soles rapidos 8, 341 admittere 10, 250 geminos 18, 7 pati 20, 411 accensos sustinet 28, 215 torrentes temperat 35, 105 condit, reducit 52, 13 solibus torrida (Libya) 5, 42 ora pallidior 18, 260 effusos pulvere 21, 350 matutinis 35, 120 indomitum rigorem 58, 1
 solatia dabit 5, 19 tribuit 8, 93 clari fati feret 15, 381 propriæ sorti 18, 205 darent 20, 355 mortis sibi missurus 21, 339 ferat 28, 308 magni luctus restituens animo 29, 105 crepta sibi lugebant 34, 3
 solatur vulnura 10, 46 labores 22, 343 infantes gremio 35, 47 alumnum dictis 44, 19 dolorem 35, 276 solabor curas 33, 110 solabitur æstus 17, 196 solantia fauces carmina 43, 5 solatus fata sepulcro 39, 18
 solennis campus 28, 5 solenne secundis rebus vitium 22, 161 solennia omnia 8, 612 referunt Baccho 35, 67 sollicitas signa 18, 506 sollicitat pudorem 33, 132 sollicitavit aquas remis 32, 2 sollicitare me studium solet 27, 12 solitante die 60, 6 sollicitatur equis 44, 3 sollicitatus Athos 3, 336
 sollicitus sopor 3, 212 pudor 14, 3 æther 26, 379 solliciti scenæ 20, 339 pro te votis 22, 174 sollicitæ vitæ 35, 23 sollicito pollice 17, 127 cursu 33, 29 visu 98, 17 sollicitum pudorem 35, 325 sollicitis collibus 1, 50 sollicitas telas 72, 15
 solidatur culmen 33, 242 solidata terga Danubii 5, 27 solidatam galeam 15, 210
 solidis lymphis 101, 67
 solidis sex centus 92, 3
 solitum timoris 25, 15
 solium Cæsi 3, 198 Parthorum 8, 214 auroræ 28, 84 ante ducis 33, 49 solio pulsus 15, 409 pollentem 18, 213 avito 20, 457 fultus eburno xxiv, 199. xxviii, 588 rudi fultus 33, 79 generi 40, 59
 sollers hyems 56, 3
 solertia abdita 17, 41 juris 21, 32 Pæonia: cura 26, 121 fallat 29, 32 pariat artes 36, 32 artis 50, 23 mundi de-

- cepta 98, 13
 Solonem talem sentire 8, 507
 solstitio Meroëni tentabimus 1, 135
 solum pollutum 20, 38 scinde 20, 195
 nudum 20, 298 expositum calcare 26,
 428 fatale virtutis 26, 637 commune
 39, 56 putre 49, 15 soli effossi opera
 8, 332 vires 17, 178 jura 26, 10
 solo reddere cives 15, 200 lapsuro 21,
 340 pendenti 26, 348 victrici 28, 25
 solvis noxia pectora 98, 19 solvit equos
 1, 122 lites 5, 494 mare, ventos, ful-
 mina 10, 126 iluvio 18, 296 tumorem
 pectoris 48, 47 solvant praelia 15, 276
 cum solveret onus matris 4, 146 clas-
 sem 15, 485 obsessos 21, 115 massas
 21, 235 solvet lacrynis 5, 91 solveite
 Titanas vinclis 37, 28 solveite corda
 nectare 1, 247 solvitur in laticem 36,
 251 quo solvitur omnes 41, 101 solvi
 arcus imperat 5, 229 solutus stupris
 15, 416 subsidit 28, 341 soluti studi-
 is 20, 510 solutæ claustris leges 26,
 37 prelis tela 31, 101 solutis lacry-
 mis 5, 258 legibus 15, 140 nivibus
 26, 167 criminibus retro 36, 382
 somnia fingere possent 18, 172 Ægyptia
 18, 313 narrari 26, 228 non nobis
 26, 514 aurigæ currus 27, 5 irrita
 misit 27, 22 monent variis infausta
 figuris 36, 121 per somnia latur 15,
 329 vidi 36, 437
 somniferam virgam 33, 78
 somnus alternum rapiat anhelitum 14, 21
 fræna Lethæa regens 15, 213 tempora
 frustatur 22, 140 favet 27, 15 erat
 mecum 36, 206 non erit 36, 318
 somni inter præsepia ducti 18, 68 illi
 sub nivibus 26, 360 otia 29, 144
 unanimi consortia 35, 368 somno so-
 luti 8, 335 membra fessa resolveris 11,
 21 sacro 18, 418 longo excita 25, 1
 religata 28, 472 si placido cessissent
 lumina 29, 91 sparso 33, 271 longo
 torpentia antra 31, 51 omni perit Pro-
 serpina 36, 70 indulget 80, 1 som-
 num reliquum detergit pollice 31, 27
 excussere 36, 110 per somnos 15, 354
 in somnos labitur 5, 327 somnos reci-
 pit 5, 139 permisit inertes 7, 41 te-
 neros carpebat 15, 328 incestos ex-
 citet 15, 447 monitos imagine certa
 dignantur 22, 247 quæsiti 31, 1
 sonat regio 2, 11 plorabile verbis 18,
 261 turba 24, 357 parma grave 28,
 628 sonant convivia cantu 22, 142
 verbera 35, 323 templa numine 101,
 2 ora 101, 35 terga 45, 26 sonet pa-
 rentem 28, 493 sonuit rupes 1, 125
 sonuere quicquid atria 17, 87 sonare
 cornua rauca 5, 57 sonantibus arvis
 36, 423
 sonipes hostilis 5, 35 prætentet profun-
 dum 8, 347 calcaribus arsit 8, 546
 nobilis 10, 289 ignarus habenæ 15,
 439 illustret Circum 17, 281 Massy-
 lus 26, 148 depastus frondes 28, 240
 ambustus 28, 344 felix 73, 1
 sonitus accepit 1, 209 sonitu exhaustus
 inani 28, 262
 Sonno docet 21, 211
 sonorus Phlegethon 3, 119 sonora flati-
 bus subitis 15, 512 sonoras torrentum
 furias 7, 45
 fontes pariter justique 20, 508 fontibus
 hydrys 33, 39
 sonus attingit aurem 26, 412 fit 37, 6 so-
 nos hæriles 8, 67 ducis in orbe 34, 52
 barbaricos 51, 8
 Sophene venit in mercedem 18, 220
 sophos clarum repeto 71, 18
 sopierat cantus 21, 4 sopire labores 5,
 321 sopite artes 17, 261 sopito pec-
 tore 27, 2 sopitis cantibus 34, 1 so-
 pitos torpore populos 36, 22
 sopor nigras diffuderat alas 5, 325 irri-
 guus 27, 10 fingere nil potuit majus
 27, 25 ora decet 31, 6 ille bonus 36,
 276 soporis nube 21, 309 taciti fraude
 28, 477 sopori materno facies ingesta
 36, 81 soporem sollicitum curis ab-
 ruptura 3, 212 leto junxere 20, 437
 sopore æstivo jaceat 47, 41
 soporatis linguis 33, 281
 saporiferas vices 36, 401
 sordent tibi citharæ 31, 48 sordere tabo
 7, 82 sordenti alumno 26, 358
 sordibus purgatis 20, 383
 soror stirpe 10, 41 et uxor 20, 88 Au-
 gusta 28, 553 nata Jove 29, 123 so-
 roris fata 29, 187 nomen 36, 211
 munera 70, 1 per sororem testatur 18,
 263 sororem fidam 29, 113 fraudata
 sole 26, 235 sorores infernas vo-
 cat 3, 27 reduces (Musæ) 4, 1 fron-
 dæ 7, 125 Idaliæ 10, 100 Stygiæ
 20, 31 fronde mutatas 28, 171 Ho-
 noriades 29, 131 nunc hic 35, 119
 cupidus 35, 238 conjuravere 36, 198
 sororum numerosa turba 9, 3 præsidio
 36, 229 nobilium ramis 40, 11 pen-
 titalia 101, 3
 sors durissima 18, 71 sincera bonorum
 21, 26 aspera fati 28, 283 sortis diræ
 5, 90 privata contagia 8, 123 miræ
 munere 26, 445 supremæ 33, 100
 conscia 46, 8 sorti propriæ 18, 205
 sortem ducunt 1, 156 præbere 1, 157

- meam linque 3, 363 in tuam transtulit urbes 15, 259 paratam 28, 84 novam jaetantia flumina 28, 513 patriui 29, 124 alienam desere 35, 220 cognoscere 36, 298 sorte remota 10, 325 divina genitum 36, 61 patria florens 42, 18 parili 101, 63 sortes malignæ 26, 552 nec incertas versat urna 35, 332
 sortita animum 1, 151 Veneris figuram 91, 3
 sospitis patriæ 26, 131 sospite te 22, 201 me 26, 523 qua 36, 417
 spado consul 18, 296 Tiresias 18, 315 transibis 19, 33 succinctus 20, 62
 spargit coactas (mulas) 51, 11 colla (equus) 70, 10 sparsit nihil vigoris 20, 498 sparsere cesariem 8, 416 violas imbresque rosarum 31, 118 sparge diem meliore coma sol 1, 3 spargere glandes funda 7, 50 spargens rore pio 28, 327 spargentes flammæ 17, 325 spargitur turbidus aër 49, 35 sparguntur in omnes 21, 33 spargentur viæ flore 22, 400 sparsa comam 24, 303 sparsio somno 33, 271 sparsas (mulas) angustat 51, 11
 sparsiones theatrales 1, 43
 Spartacus congressus 26, 155 Spartace, lenis Rufino collatus eris 3, 255
 Spartanus procleet acervos 8, 471 fregit Athenas 21, 162 Spartane Eurota 1, 237 Spartanis matribus 17, 153
 Spatiale diadema ferebat 10, 167
 spatiosi tractus 2, 7 spatiosior India tradita Poro 39, 19
 spatium vix præbuit orbis 8, 478 naturæ 16, 11 meriti 24, 43 visus non capit 24, 132 morandi 26, 118 relictum supplebat aranea 36, 157 pugnae discriminat 37, 74 ætatis edax 59, 6 spatii multo æquore 5, 172 spatio indulget 10, 219 relinquit ventos 17, 207 debilitatur amor 41, 12 nil fallente modum 45, 33 ingenti fusus lacus 49, 29 spatiis cedentes 21, 48 parvis 28, 364 nigrantibus Erebi 33, 279 internigrantibus 45, 14 terræ 95, 14
 species celsa potestatis 10, 320 armati nitet 20, 73 Romana 22, 402 nec dissona cœtu 28, 6 levis Triviæ 35, 27 apparuit aulæ 36, 148 tales armentorum 54, 1 in speciem plantæ se figurat 15, 507 primæ 45, 15 speciem lætam præmittere fraudi 22, 35 inter aulæ 28, 558 fratris adempti sibi reddit 29, 110 specie amissa 8, 83 exigui fundi 15, 158
 spectacula impia 5, 63 totos consumant montes 17, 309 poscere 20, 365 illustrare 21, 239 debita reddit monti 28, 272 regia 62, 1
 spectata graviter salus 26, 111
 spectator socii 18, 450 vel causa agendi 28, 410
 specu gelido 11, 19
 speculatus ab arce 33, 212
 speculi vultus egebat iudicio 10, 106 speculo se damnare 18, 91
 speculis in fati restitit 15, 249 pendere 26, 570
 spelæa metuenda ferarum 26, 351
 spelunca tegebat 7, 77 immensi avi 22, 426
 sperat nihil 36, 141 sperate veni 5, 98
 Sperchius lavit comas 26, 183
 spernebat munera 3, 201 nec sprevit regina Deum 10, 23 sprevere patrem 28, 106 sperne artus seniles 3, 141 sprevisse potest 22, 183 semel 28, 366 sperni faciles 18, 426 spreto auxilio 21, 235
 spes anxia agit mentem 1, 66 votumque poli 7, 10 irrita valli concidit 7, 91 ægra 10, 14 fecunda 10, 294 unica 15, 62 suas commisit asylo 15, 391 sola mari 18, 215 nulla salutis 20, 276 non extat 20, 324 una in te 20, 591 improba nunquam lætata diu 26, 73 omnis abit 26, 281 vana 26, 388 prospera addita menti 26, 469 exenta Getæ, ib. Italas auget 28, 21 una Deæ 35, 138 spem fragilem vitæ tubor 5, 12 fovens 28, 447 spe nutrire 20, 433 captus inani 21, 345 elusa 22, 223 major 21, 6 lusit urbem 28, 367 propiore tori 28, 524 trepidante 29, 96
 spicea certa 15, 136
 spicis illustris 22, 256
 spicula direxit 3, 81 tendunt 5, 462 tendere cornu 7, 49 nostra tyrannum figant 8, 359 Gortynia tendis 8, 528 torquet 21, 354 Cyclopum 22, 27 poscit 21, 268 flammæ intendunt 31, 20 in illum rapis 101, 111 sparsisse 45, 2
 spira devehit (fluvium) 49, 55 spiram retorquens 26, 65 spiris tegeret montes 2, 3 remissis 5, 361 Zephyros tranant 33, 181 dilapsus in æquor 37, 114 tardantur 101, 32
 spiraminis actu 48, 36
 spirat figuris 8, 592 opus Minervam 22, 311 sulphur 33, 151 quicquid Panchaia 33, 81 solum ignem 49, 15 conjugium Dianæ 37, 40 spirant præ-

- sagia 28, 34 præcordia Phœbum 33, 6 altaria fumo 41, 96 spirent crateres 10, 197 spiravere Notis animæ 33, 240 spirans ruptas Alpes 28, 412 spirantia balsama 1, 252 signa 26, 612
- spiritus letifer 35, 202 oris 36, 151 ardet flammis 101, 123 famulatur inclusus 68, 7 insons 98, 27
- splendet Bosphorus 3, 175 gloria oris 26, 587 splendere ligones cogit 22, 195 serenum 26, 49 splendentior igni clypeus 37, 77
- splendor honore crescat 17, 15 suus est famulis 18, 30 hic juveni 31, 69 splendore vario cingant 33, 102 sanguineo induit 35, 92 nigro, ib. splendoribus tremulis 1, 123
- spoliat ditem 3, 299 spoliaverit æstas 47, 30 spoliatur amicis 39, 24
- spolium rapis 101, 98 spoliis viventibus Cæci 36, 347 agrestibus 35, 139 avitis 31, 71 justis 28, 406 Romæ 28, 192 micantes arcus 28, 50 Vindeliciis auctam 26, 415 vestita quercus 3, 339 onustus 8, 651 Indorum 10, 217 ditat 15, 197 Firmi jungantur Sildonis opima 15, 343 nec sufficit 18, 250 repletus 20, 228 gravis 20, 572 Alamannorum 21, 17 indutos arcus 24, 67 assuetum 26, 94
- spondebat ducem 21, 45 sponderet meliora mana 26, 268 sponderent prospera 20, 57 spondente fidem 18, 420 sponsa relicta mihi 10, 29
- sponte carina decidit in fluctus 8, 91 tuus florebit ager 33, 197 crematur 41, 57
- spumat (torrens) 3, 272 spumant oblivia 33, 281 spumet aper 35, 243 gemma 60, 3 spumavit veneno 2, 9 spumare tuis mavult lupatis 8, 564 spumantem arripis 101, 115 spumantia æquora 29, 124
- spumeus vapor 49, 64
- spumis furialibus undantes 3, 76 sanguineis 22, 350 ditibus æni 35, 96 infectæ arenæ 35, 203 perfunde 73, 8 spumas requirit serpentum virides 15, 172
- squalet inops pecudum 5, 19 squalent agri 18, 244 neglecto senio 28, 410 sceptrâ situ 33, 80 squalibat limes 33, 258 casaries 36, 86 squalabit Oriens 20, 566 squalere metallo 1, 182 squalentem clypeum 15, 24
- squalida mater 22, 425 nunc 36, 418 squalor Erebi 35, 331 squalore repletus carcer 18, 177 remoto 24, 123
- squameus auro 8, 524
- squamis vestit 18, 295 viret 22, 429 intermicat aurum 33, 183
- stabilis orbis 2, 17 stabili pro ditione rerum 8, 213 jure 31, 68 stabiles cursus 22, 435 portas 35, 143
- stabulum ceu mandat 20, 93 stabuli decus 35, 209 stabulo inani 36, 165 stabulis minari 7, 81 Nereidum 8, 555 notior 18, 61 paternis 18, 246 terribilem 18, 388 cum stabulis natantia armenta 47, 42
- stagnant corpora 1, 111 stagnantia vina 3, 383 stagnantibus antris 37, 117 scopulis 44, 106 stagnantior Ægæo (Nilus) 47, 38
- stagni patiens (sylva) 36, 369 stagna Tagi 1, 51 aurea Pactoli 3, 102 experta remos 5, 28 Timavi numerantur 7, 120 invia 8, 596 secare 15, 350 mansuescunt 15, 524 immissa spument 17, 332 Saturnia 21, 178 Charybdis armavit 29, 20 intemcerata paludis 33, 112 marcida Lethes 33, 280 per Tyrrhæna 36, 185 lacu hærent 49, 51 plenas æquantia ripas, ib. stagnis in iniis 24, 359 supremis Oceani 26, 640
- stamine micantes cinctus 1, 179 maligno fatorum 3, 177 gemmato 10, 214 pretioso 18, 304 fletus detergunt 20, 375 fati 28, 267 in moto Delos errat 35, 34 confuso 36, 155 letali 49, 93 resplendens balteus 71, 1 stamina gemmarum 8, 596 jungebat dictis 15, 203 nosse 18, 274 ad pristina restituum 20, 401 telæ relegens 29, 32 cui nostra laborant 33, 56 sistebant sole 33, 259 rupit Lachesis 35, 354 in te dura legunt Parææ 44, 109
- stat favor 17, 263 fides 22, 295 juvenus 36, 15 fines penetrare Noti 36, 323 subito 44, 49 eruer in venis 99, 16 stat omnia 20, 8 pulvere Syrtes 21, 257 mœnia ferro 33, 236 stes licet in populo 10, 318 stabat reverentia 22, 87 stabant ante fores 33, 285 staret turba cadentum 7, 101 stetit ante ducem Roma 1, 124 ira minor consilio 21, 335 Oceano 24, 148 obside fati 26, 318 steterat pene lapis 37, 98 stare pudicitiam credas 1, 195 fulmen coëgi 3, 158 licet Delo 101, 62 nihil prorsus putat 79, 4 diu pulchris negatur 91, 1
- statione vigili 5, 59 digna locavit 8, 238 humili 28, 21
- statuisse Deos hæc 49, 82
- stella audax 8, 185 dubitanda nihil, ib. languida crine retuso 8, 185 segnis

- languet 44, 37 stellæ pereant 24, 41
 pallescunt 37, 9 stellarum more 28,
 453 stellas fugat hūnitu Æthon 8,
 562 salubres optima edere fata 28, 18
 accendit in auro 33, 252 æquat 44, 11
 stellis futuris parat convexa 1, 212
 quibus esse sodalis dignetur 7, 174
 stellantis Olympi 7, 33 stellantes sinus
 35, 363 stellantia sarta 10, 274
 stellata rosis 35, 130 domus 36, 8 stel-
 lati crines 8, 209
 stelliger Eridanus 28, 175
 stemma Casareum 12, 24
 stemmata, quid 10, 214
 sterili sub consule 18, 496 steriles per
 æstus 24, 277 annos 33, 34 ornos
 36, 73
 sternebat colonos 101, 108 stravere Ge-
 tas 35, 65 stravissent omnia 5, 186
 sternere toros 18, 127 Martem 37, 38
 leto 101, 86 stravisse calent 39, 29
 strato Pythone 101, 39
 Steropes conum crispare festinat 7, 194
 construxit opus 33, 239
 Stilichon paratur ad bellum 3, 345 tur-
 mas agebat 3, 350 corda remitte lyrae
 4, 13 succurre patriæ 5, 95 Phœbi
 properabat ad ortus 5, 101 lætior
 hoste propinquo 5, 171 tentoria figet
 5, 246 tu mihi dux 5, 275 i nunc 5,
 301 hac petiit dextra 5, 402 bellipo-
 tens 7, 141 alio dellexerat actu 8,
 481 fateor 10, 33 promissa tibi vota
 peregit 10, 302 hic est 10, 319 co-
 mas nocte corona 13, 2 socer, pater
 est 13, 12 quid iniquum molitur 15,
 289 contra talia reddit 15, 379 pro-
 spicit orbi 17, 265 quid vincere
 differs 18, 500 memor imperii 20,
 126 dum regeret 20, 413 simul Au-
 roram agnovit 20, 531 oblatum Mar-
 tem arripuit 28, 210 fatalis semper
 28, 301 in quibus haud unquam ar-
 vis 28, 318 pulcher adventat 28,
 456 tibi persolvit laborum mercem
 28, 579 alio crescebat in axe 29, 83
 variis spectatus in armis 29, 179 pro-
 meruit jugalem coronam 29, 185 eli-
 gitur ductor 29, 208 elegit 31, 93
 Mavortia confert munera 72, 12 Stilichonis
 magnanimitas 3, 259 minas 5, 146
 iter 8, 458 animum 15, 318 habenis
 20, 544 cura 28, 100 Stilichone
 opposito 7, 162 tuo subnixus 8,
 431 socio 10, 220 cognato 15,
 323 relicto 20, 517 instante 28,
 320 misso 28, 431 in Stilichone sa-
 lus renidet 20, 502 cum Stilichone
 jungere sensus 17, 162 gener pacem
 Germanis dabat 18, 378 ceterum hoc
 nomen sæpe occurrit xxi et xxvi
 Stilichonia virgo 10, 177
 stillantia stagna rudibus venis 1, 51
 stimulat in arma 35, 207 stimulant sen-
 sus 26, 301 stimulo vulnus acer-
 bat 3, 182 stimulatus Rhodano Arar
 20, 269
 stimulator Martis 5, 501
 stimuli invidia 3, 25 stimulis amorum
 8, 252 immanibus 15, 349 ardet 17,
 226 Phœbi 20, 46 te movere 35,
 215 sollicitæ vitæ impellere 36, 23
 accensa tubarum agmina 45, 26 ma-
 lignis 24, 37 stimulos virtutum 7, 59
 Veneris 18, 468 patris 21, 121 justos
 præbent 26, 615 novercales 34, 29
 stipant socia corona 35, 56 volentem
 44, 76 stipavit te 8, 583 stipabant
 Flaminiam 22, 397 stipate Eutropium
 18, 172 stipante senatu 1, 231 latus
 caterva 8, 441 stipantibus æthra tem-
 plis 28, 47 stipatur curia 3, 40 sociis
 5, 76 stipantur campi 21, 257 Amores
 circum nuntius 22, 356 sæcula 35, 311
 stiptis recti tenorem 36, 362 stipite de
 molli 1, 179 inexhausto 18, 126
 stiria astringit setas 26, 327
 stirps: a stirpere cisis 3, 56 ima recisam 36,
 76 de stirpe Cereris 36, 329 stir-
 pibus cruentis 24, 353
 strages in cumulum crescent 1, 110
 præbeat 3, 361 barbaricas 72, 13
 strage Aretoa 7, 26 pudenda 26, 158
 dominorum 26, 618 civili 28, 118
 stragibus repletos cumulos 15, 40 Il-
 lyricis 20, 111 cruentis 21, 132
 strata surgunt 3, 211 mollia 26, 353
 stratis mollibus exsurgit 31, 29
 strepitus inanes viii, 280. xxiv, 28 ma-
 ligni 39, 5 tantus furit 45, 28 stre-
 pitum mutavit 51, 14 strepitu parvæ
 noxæ 22, 40 excita 31, 26 cornipe-
 dum 36, 236 cum nullo 49, 57
 strepuere chori 1, 175 strepuisse motu
 rebeli 28, 213
 stridor terroris 21, 109 stridorem
 consequitur 20, 174 stridore tenui
 umbrarum 3, 126 ferox 37, 90
 stridula fraxinus 3, 218 vestigia 37, 8
 stridunt Zephyri 1, 101 angues 33, 12
 rami 36, 399 stridens bruma 3, 242
 stridentes morbi 28, 323
 stringimus tela 33, 98 stringat te laurus
 37, 35 stringebat radiis Hæmum 5,
 336 stringebant vulnera 29, 175
 strinxerat capillum in orbem 20, 185
 stringere caesaricæ crinali cultu 1, 85
 stringentia latus æquora 28, 289

- stringitur hederæ æsculus 14, 19 nutu meo 15, 372 volatu 22, 274 strictas secures 1, 232
- struthio 20, 310
- struxere triumpho 24, 68 torum 37, 123 structa cubilia musco 1, 212
- Strymona fumantem 10, 310 permutant 15, 476 contentum saltu 26, 178
- studiosa relinquens partem neglectam 10, 105
- studium laborat 25, 13 Musarum 27, 11 studio videndi flagavit 21, 56 nititur eodem 22, 129 Musarum dedite 31, 46 flagrat cundi 36, 226 studiis Pieriis pollent 1, 150 incumbit 17, 65 satis indultum 17, 138 harere 18, 273 salutantum 20, 61 soluti 20, 510 talibus alternant 22, 269 popularibus 21, 47 communibus orment 21, 265 tantis patriæ 28, 339 flagrat 28, 601 finem fecere procellæ 29, 207 communibus 30, 5 levibus dextram laxat 35, 111 quantis procorum cingebar 36, 413 maternis 73, 14
- stupet acies 28, 51 stupuit orantem 17, 23 Mulciber 35, 174 stupuere mutati 20, 518 Symplegades 26, 8 te Libyci sinus 34, 45
- stupor plurimus annibus 24, 349
- supra ad feda 26, 81 stupris solutus 15, 416 advigilat 22, 140
- Stygia pestis 3, 304 Stygiæ nubes 3, 62 sorores 20, 31 Stygiæ negotia fori 5, 494 armenti 33, 283 canis 34, 34 Stygio tyranno 35, 264 Stygiis catenis 7, 185 Stygios recessus 33, 120 Stygiæ ad umbras 5, 167
- Stymphale memorande 45, 1
- Stymphalidas appetis arcu 34, 37
- Styx viventibus ambigit interfusa vadis 33, 22
- suaderent nil turpe 21, 167
- sub pro ad 1, 81
- sub nube ignota rapiet 1, 33 sub numine probet mores 29, 29 sub ærato dorso 28, 577
- subderet legibus 23, 8 subdidit sceptris Oceanum 8, 42 subdiderint vinclis 26, 69 subdita nullis manibus rura 10, 60 Geryoni tellus 54, 2
- subducit vela 20, 6 subducere morti 21, 74 subducitur labris aqua 35, 336 subductus mole 21, 116
- suberrant montibus 1, 251
- subicit Cybele 36, 131
- subigit ingenio 18, 367 subigat Medos 3, 374 subegi humeris terras pontumque 15, 114 subactus servit, io 21, 217 subactum quicquid vivit 3, 292
- subis voce dicturum plura 8, 352 subit torquere clavum 17, 46 loquentem 17, 173 nomen 20, 208 discrimen 21, 102 laudem belli 29, 228 subeant culpam 18, 477 subisti mancipii nomen 95, 16 subit par mihi Roma 15, 60 subire hominem 98, 11 subeunte freto urbes 1, 228 subitæ catenæ 15, 366
- subito æquore 17, 331 subitum votum 1, 230
- subjicit lascivior 18, 358 subjecta feræ prætereunt 39, 27
- subjugat hostes 28, 249
- subjungitur annis 44, 30
- sublevat ense 1, 59 flammea 22, 358 ratis vix unum 24, 358
- subligat casariam 22, 472
- sublimis patruus 29, 101 quam nuper eram 36, 412 subline certamen 3, 297 sublimes mole 20, 101 feruntur 50, 7 sublimior toto orbe ferchar 28, 277
- submiscere tiaram 28, 72 submissa phalanx 28, 631
- subnectens flammea gemmis 21, 83
- subnixus duplici vita 17, 334 subnixa cæno vada 20, 443 subnixas jugis aëdes 28, 49
- subrepat crinibus humor 36, 251 subrepsit in aulam 3, 177
- subrisit crudele 20, 108
- subsedit fluitante fide 15, 247 subsederit furto calliditas 29, 232
- subsidiis peditum 26, 597
- subsedit solutus 28, 345 tellus 37, 72 subsidunt rotis 20, 105 subsident omnia 8, 110 subsidere montes 26, 526 subsistere periculis 20, 368
- substringit amictus 10, 284 comam gemmis 28, 527
- subtemine rubro notat 33, 257
- subter effossi fundamina campi 35, 164
- subterluit Oriona 28, 178
- subtermeat pontes 49, 61
- subtrahimus te Latio 20, 599
- succedit novus 41, 70 succedant otia 4, 13 successit laurea 21, 5 Thessala fato 29, 13 succedent opibus 18, 223 succede meis enris 7, 152 succedente te 28, 102
- succendit pinum 3, 121 succedunt tædas 35, 347 succensa per genas purpura 33, 271 mens facibus pudoris 22, 221
- successus superant adversa Catonis 8, 411 novis successibus urgent 21, 2 prior 25, 7 tegit 29, 95 pro successu nimis 26, 118 successu lata 46, 10

- successibus patriis 8, 638 dederint
 omen 28, 11 crebris amens 28, 411
 succi arboribus fluentes 3, 150 succo
 arcano 36, 402 succos varios requirit
 15, 172 sparsos bibunt 26, 233
 succidere pinus 36, 359 succisa libido
 18, 191
 succidui gressus 36, 153
 succingit ministras 18, 95 succincta
 Ceraunia nullis nimbis 21, 174 suc-
 cinctior hoc magis 28, 299
 succrescit seges (jaculorum) 15, 13
 succumbunt regno 3, 195 succubuit
 dumnis 21, 111 succumbent terga 18,
 507 succumbere sibi cuncta poscit 5,
 153 signis 10, 191
 succurre patrie 5, 91 ruenti 20, 592 meo
 exitio 35, 271 precanti 37, 127 suc-
 currere morti 5, 151 proferat 28, 162
 sudas praelia 10, 111 sudant ale 29, 62
 sudent venae balsama 1, 252 sudabat
 aratro 3, 203 sudavere juveni 18,
 407 sudabit Suevus 8, 655 sudare
 doce sodales 20, 196 te non sudante
 7, 146 sudantes pondere fratres 50, 1
 sudantia cornua rivos 1, 221 sudata
 marito fibula 35, 16 zona Serenae ma-
 nibus 73, 12 sudatas vomere messes
 24, 94
 sudēs densae 26, 216 sudibus alternis 5,
 128
 sudor per membra calet 1, 117 hic me
 petit 20, 395 Hercules 53, 4 sudore
 aequali 8, 313 Palæstræ 8, 532 Deum
 testatus 8, 574 nostro receptam Liby-
 am 15, 331 multo parari 26, 537
 soceri 28, 354 tanto 33, 238 fessi 49,
 65 sudoribus ora rubent 24, 245
 Suēvus crinitus 8, 654 Suēvi frana 7,
 28 Suēvo tristi 18, 394 Suēvis flenda
 hausimus 15, 37 flavis 18, 380 Suēvos
 contudimus 21, 190
 sūfferre moras 101, 26 imperium 101,
 85 diem tuendo 101, 115
 sufficiunt odiis 3, 231 sufficeret natus 21,
 39 sufficit mandasse Deam 40, 43
 suffragia repetet 18, 438 tibi detulerant
 21, 50 augusta campi 28, 10 vera
 peregit 29, 210
 suffundit sanguine venas 17, 219
 suggererit quicquid ira 78, 4
 sui parvus tumor 45, 29 impavidus hor-
 ror 50, 11 ipse opus 98, 9 impatiens
 Morbus 3, 32 ipse nuntius 8, 101
 nuntia facies 36, 81 se pharetra, sese
 utitur arcu 45, 42
 sulcabat arenas 10, 148 sulcavit arundo
 Notos 31, 111 sulcavimus Istrum rota
 7, 150 sulcabit juga currus 20, 300
 sulcatus Addua socero 28, 189
 sulcator piger laueris 35, 310
 Sulcos Carthagine ductos 15, 518
 Sulcus quid xxxiii, 115, xxxv, 161
 sulcus findetur 3, 381 armiger 21, 321
 sulci grandes in pectore rubent 36,
 426 grandes saxa secant 19, 23 sulcos
 galeis virides 26, 25 sulcis dividuis 1,
 102 mollire novales 17, 177 genarum
 18, 110 omnibus adungit 36, 113
 sulfur inexhaustum spirat 33, 151 sulfu-
 ris in venas 19, 73 sulfure odore vitia-
 tus 1, 257 caraleo 28, 325 admissio
 36, 399
 sulfurei montis 33, 175 sulfurea plagæ
 49, 18 sulfureo dorso 35, 162
 Sulla quid tale gessisse carcere fertur 3,
 253
 sum : erat eernere 1, 46 jam totus quod
 timuit 37, 101 futuri caeca gaudia 20,
 545 notam 26, 253 caeca 33, 138
 futurum omne despicitur 29, 50 futura
 per somnos panduntur 15, 354
 sumeret nomen mariti 21, 6 sumsit te
 imperium 17, 18 praelia 21, 181 præ-
 conia pii 28, 117 cognouina ducum
 31, 82 sumserat moderamina mundi
 29, 47 sumite vires 3, 60 sumere ritus
 5, 83 sumenda fastigia juris 22, 313
 summa cadunt subito 91, 2 summo
 æquore 41, 1
 sumnota recessu ingenti regio 86, 1
 supellex Augusta 22, 93 spoliis quæsita
 26, 624
 super tulisset fastus 20, 192
 superas fulmen 18, 52 quod superat 49,
 53 superas culmina Pythia 22, 401
 superet virtute parentem 10, 338 su-
 perate vapores solis 7, 206 superare
 laborat 22, 44 tres duces 26, 143 su-
 perata vetustas 3, 283
 superbia adjuncta inquinat egregios mo-
 res 8, 305 ausa tentare mentem 17,
 244 longe discessit 22, 160 vitium
 rebus solenne secundis, ib. odiis regna
 vertit 21, 161 accensa 26, 520 grata
 matris 36, 416
 superbit victor 5, 116 fletibus vulgi 15,
 73 torus 21, 79 annus nomine 28,
 659 sylvæ exuviis 36, 337 celsa ditio-
 ne 41, 88
 superbus cæde 7, 35 natis paribus 8, 203
 superbi venire 28, 395 oris honos 36,
 88 superbum te dixisse convenit 42, 3
 superbos flectit 26, 93 superbis viri-
 bus 53, 1 superbior passu intrat 10,
 98 morte 11, 15
 supercilii umbra 10, 268 supercilio side-
 reo 40, 58

- supereminet marites 1, 200 agmen Cyane 35, 61
 superest quid damnis 39, 26 superesse nil ratus 26, 472 plus ex parvo 99, 8
 Superi curarent terras 3, 2 continuant gaudia 21, 1 cingunt 22, 209 meruere 35, 287 superum labes 5, 498 insidias 36, 200 crimen 7, 65 Superis par volucer 41, 11 spectantibus 101, 130 Superos infensos 20, 487 lacesunt 37, 7 convocat 37, 42 tetigere querelae 39, 9
 superinsultans Mavors 37, 83
 superna: in superna refer 36, 107 superna: justitiae 50, 27 superni curculi gesta 5, 480 supernis abstulit 35, 239 supernas plagas 28, 95
 superstes nato moriente 3, 248 mens busto 8, 231 sibi gens rara 8, 477 tantis populis 28, 227 parte 35, 23 manes 41, 108
 supinato lumine 101, 116
 supino crine 20, 360
 suppeditat tempora 22, 127
 supplebat spatium 36, 158
 supplex purpura 8, 47 Triviae 17, 291
 supplice crine 29, 224 cum vultu 33, 50 cantu 41, 16 supplicibus tuis minorem 15, 412 moveri 18, 364 populis 28, 37 pro ramis 39, 11
 supplicium miserabile pacis 15, 100 deforme 21, 377 exegere 26, 194 supplicii mora 20, 53 nomen subisti 95, 16 supplicis crudelibus fruitur 3, 235 cruentis 18, 45 utile mancipium 19, 30 fruitur 28, 112 terror 36, 102 festos 39, 33
 supposuit armos 15, 365
 suprema circuitu sociare parant 5, 372 supremæ sortis 33, 100
 suras compede signati 20, 342
 surdo remige 29, 22
 surgit de sede 3, 74 origo 8, 129 paries beryllo 10, 90 in altum 18, 181 semine 44, 23 in aurigam currus 87, 2 surgunt lumina 83, 1 cubilia floribus 48, 29 electra in columnas 33, 243 crimina 18, 397 herbæ 1, 116 ripæ 1, 229 strata 3, 211 pericula 5, 15 secures 21, 9 omina certius 28, 24 surgat inertia divitiis 22, 130 surgant elato temone jugales 1, 4 cubilia gazis 10, 226 surgebat bellum 21, 274 purpura violæ 29, 92 surge parens 26, 52 surgere cœperat nemus 2, 6 hastas videre 5, 177 surgens per nubila hasta 35, 24 surgentia inter smaragdos colla 28, 563
 surripit sese sequenti 10, 139 surripere nos leto 95, 17 surripuit se poenæ 21, 346
 sus dapibus devota futuris 20, 445 suis immundi pingues artus 5, 487 lanigeri pellem 10, 183 more 20, 445
 Susa pharetrata 15, 33
 Susanna sancta 77, 6
 suscipis in fratrem 15, 278 Hesperiam 28, 91 suscipiunt poenæ 18, 46 suscipiant te rostra 22, 390 susciperet rerum habenas 29, 112 suscepi gremio 3, 93 suscepere comitem 28, 424 antri gremio 31, 2 suscipe myrrham 99, 4 suscipitur regnis 18, 143 susceptum puerum 22, 345
 suscitatur enses 20, 281
 suspectus dubie non agas 8, 278 suspecta nobis ne foret (Cytherea) 36, 208
 suspendit cristas 3, 346 fata ruinæ 15, 74 onus diversum 18, 208 amictus gemma 35, 17 onus tantum 48, 34 suspendite lumina 10, 207 suspensus in oscula matris 10, 116 suspensa gaudia 1, 234 virgo 3, 282 agmina 8, 544 morte 15, 263 classe 15, 526 silentia 26, 457 haret Ceres 36, 260 alituum cohors 41, 77 suspensum amorem 22, 399 hostem rapturi faucibus 28, 568 suspensio principe 21, 70
 suspexere Deæ 36, 86
 suspirat moles 20, 444 populus 10, 67
 suspirat 18, 269 suspirant gemitus 3, 258 pharetræ 31, 12 fulmine pelles 36, 343 suspiravere calorem 21, 57
 suspiria pressam morantia vocem 5, 260 quid sibi vellent 10, 3 rupit tales in voces 15, 235 inter alta 20, 533 mulces 24, 211 primi amoris 35, 264 dolor laxavit 36, 179
 sustentat pedem 49, 48 sustentet peccatora 77, 3 sustentare procellas 18, 265
 sustinet nepotes 22, 238 arma 36, 348 sustinuerunt diem 6, 12 sustinuisse patrem læva 50, 16
 susurret leve calamis 12, 11
 susurro occulto 18, 87
 suis dum est Marsya 20, 266 suo contenta aspectu 37, 93
 Syenen per atram 47, 19
 syllaba nutat 79, 3
 Syllæ dolis 28, 383
 sylvæ lanigera 1, 180 pascebat leonem 3, 285 Gallica 17, 308 carinas texuit 21, 314 secuta chelyn 31, 8 favis undaret 36, 25 superbit 36, 337 longa fortis 36, 367 minax stat corpore toto 45, 11 sylvæ ferant mella 1, 250 loqui 28, 32 instar habet hasta 35, 25 fron-

dosæ penetralia 101, 70 devia 101,
90 sylvam cadere 8, 311 facilem
juvencis 101, 101 sylvarum decus
omne timorque 21, 319 sylvas tre-
pidas 5, 256 vastas opponite 8, 105
sic flagrasse 8, 170 involvant 17, 238
curvatas glacie 21, 128 nigrantes 22,
172 timidas inclinant 33, 206 ster-
riles 101, 101 ad sylvas redit 27, 1
sylvis fractis 8, 538 advectum del-
phina 18, 355 submissis 20, 173
exsectis 22, 198 dominaris 21, 237
securis 21, 283 sub horrendis 26, 359
vastis 26, 408 opacis 28, 518 thuri-
feris 35, 81 caris pepulit 36, 285
rudibus 36, 366

Sylvestres Deos 31, 19

Symplegada instabilem 20, 30 Sym-
plegades instabiles 3, 173 superbæ
26, 9 hærent, ib.

Synnada cedit 20, 273

Syphacem dirum 15, 91

Syracosius senex 68, 6

Syriæ tractus 5, 33 flos 18, 250 caput
20, 571 Syriam redemit 18, 200

Syrtes non cunctabitur 36, 322 Syrtes
Gætulæ 21, 257 intrabit Gætulas 8,
438 ratibus complere 21, 331 ad
anhelas 21, 276 resplendent 36, 446
Syrtribus laxatis 15, 113 prætentis 15,
315

T

Tabes morbi 28, 214

tabescente galea 28, 314

tabo sordere juvenei 7, 82 infecta ma-
palia 15, 360

Tabraca scit 18, 410 memoratur 19, 71
suscepit 21, 359

tabulæ infelices 8, 497 tabulis quæsi-
vultum 10, 24 notior 18, 61 tabulas
mutavit 18, 34 loquaces 26, 19 ho-
norum 31, 85 in tabulas secti dentes
24, 347

taces Sibylla 19, 38 taceat Nercida 1,
202 Auster 12, 35 Cornelia 29, 42
tacuit prælia 28, 400 livor 29, 212
voraga 35, 350 tacebunt delubra 35,
246 tacuisse partem 21, 13 tacendo
dixit 17, 90 taceri nequeunt umbra-
cula 36, 123 dignum 36, 312

tacitus prætereare 49, 8 tacita Arcos
1, 22 ambage 26, 552 taciti Fauni
36, 17 tacitæ artificis manus 50, 20
tacito lapsu 31, 40 veneno 36, 250
tacitum relinquere 49, 9

tactum Midæ 21, 232 tactu pulchro 3,
166 levi 17, 316 raro 18, 93 immi-

tis 49, 31

tæda felix 13, 1 tædæ junxere 3, 83

alienæ fœdera 10, 28 ardentes 21,
339 primæ lumina 40, 1 tædas felices
erexit 5, 97 levavit conjugio tuo 7,
155 festas 8, 613 parari 10, 229 si-
miles videat 10, 339 Eumenidum 20,
481 certantes 21, 88 trans caput ja-
culatur 28, 330 rapturas secum can-
tata piacula, ib. accendit 29, 188 pri-
mas attollere 31, 33 patiari mariti 35,
279 festas 35, 347 inflammatura 36,
331 tales tibi gestare 36, 407

tædia mensis latura 18, 121 longa subi-
rent 20, 99 tanta te coperant 20, 534
cepti subeunt 26, 478

Tanara intrat 35, 307

Tanario curru 33, 2

Tagus te stipavit 8, 582 intumescat auro
12, 26 satiavit 24, 311 Tagi stagna
1, 51 tempestas 3, 102 stagna splen-
dida 17, 286 ripa 29, 115 Tagum
micantem 22, 230 tumentem 29, 71

tale conjugium 33, 119 quid tale ferunt
20, 62

Tanais Nilusque 8, 41 irriget 26, 57
Tanaim trans gelidum 3, 321 per ex-
tremum 7, 291 superbum 26, 603 ri-
gentem 35, 66

Tanaquil præscia factorum 29, 16

tangunt levius communia 36, 197 tan-
getet astra 2, 4 tetigere locum 1, 101
fores 31, 116 superos querelæ 39, 9
tangere Cymothoën 29, 127

Tantaleis labris 35, 336

Tantalus lingua audax 5, 511 invenit
undas 35, 337

tantum hoc 36, 299

tantus eris 8, 379 erat 35, 310 tanti
militis 15, 299 nec fuit 26, 99 tanta
funera 3, 219 nomina 18, 61 tantæ
galeæ 28, 631 tanto milite 5, 299
tantum maris 10, 256 tantis annis 26,
490 excubiis 28, 43 tantos annos 22,
223

tardatur imagine formæ vitreæ 36, 268

tardantur spiris 101, 32 tardatus er-
roribus 1, 257 tardata Ceres 36, 357

tardus meatu 28, 196 tardæ compedis
19, 3 tardo ortu 101, 11 tardum so-
lem 10, 288

Tarenti Cebalii 17, 158

Targibilus simulate fugam 20, 432 tonat
20, 466 Targibilum aggreditur 20, 176
tumidum 20, 399

Tarpeia rupe 28, 15 Tarpeio Jovi xxviii,
375, liv. 1 Tarpeias arces xv, 30, xxv,
214

Tarquinius fastus 8, 310 Tarquinio mi-

- rante 28, 487 exule 29, 156 Tarquiniiis adempti fasces 18, 419 Tarquinius reducat 15, 124
- Tartarea bipenni 36, 79 aura 101, 33 Tartareo paratu 15, 189 regi 33, 215 verberare 74, 5 Tartaream tubam 20, 145 Tartareis e faucibus 26, 449 quadrigis 35, 217 Tartareos recessus 5, 525
- Tartarus edidit 22, 110 Tartara pigra 3, 122 patefacta cibo 33, 114 impia respirant 35, 334 flementia luctu, ib. conspirent 36, 61 resultant 36, 399 omnia complebat 37, 3
- Tartessia tigris 10, 161 Tartessiaci vado 41, 14 Tartessiaci arenis 3, 101
- Tauri margine 18, 216 Taurum ducat Hyas 15, 497 Tauro rupto 20, 468 taurina cornua 1, 220 tympana 21, 364 taurino viscere 45, 38
- Taurorum claustra 18, 249 taurus quatiens mugitibus urbes 31, 33 Dictaea possederat arva 101, 120 tauri opifex 18, 163 amati 54, 7 taurum dira minantem 101, 131 saevum cornu, ib. taurorum colla 24, 301 juga 26, 24 tauros alacres 22, 21 lavas 54, 3
- taxos pestiferas 36, 386
- Taygeti juga xvii, 291. xxxv, 244 de vertice 24, 259 culmina 26, 193
- tecto in omni 10, 107 per tecta vagum fluvium 15, 41 tecta parant epulis 1, 261 notissima 3, 138 majora tuis culminibus 3, 204 aspergere fontibus 10, 209 haec flagrant, haec natant 20, 35 quae candida lucent 22, 227 latere matribus 24, 63 Tonantis 28, 44 Gortynia 28, 634 ad sua te ferebat 29, 99 parentis visurae 29, 130 Cereis Cyclopum firmata manu 33, 235 tectorum in parte secreta 36, 170 tectis vacuis 26, 369 consurgere 28, 544
- Tegeae nepos Atlantis 33, 89
- Tegen tucmur 26, 576
- tegit successus 29, 96 tegunt sese commissa 5, 506 tegat manus 77, 10 tegeret montes 2, 3 texit draconem 21, 173 late cavernas 36, 395 nominis umbra pauperiem 40, 46 texere corda 95, 11 texerat urbem clypeo 28, 486 texisset te proditio 26, 517 texisse consilium 28, 236 tegens ramis 36, 335 tectura cicatrix vulnus 22, 205 tegi indignata Arcos 1, 27 alte secreta 26, 197
- tegmine excusso 6, 3 convexo 60, 1
- tela quærere victum 20, 371 tela solidæ 8, 595 nostræ 22, 338 nocturnæ stantia 29, 32 Dionææ 31, 102 consona fila 35, 42 labor illi 36, 204 telas vitreas percurrere 1, 225 pati 18, 274 contristat frigore 33, 263 semiratas 36, 155 sollicitas urget 72, 15
- Telephus sanus remeavit 39, 46
- tellus te cuncta loquitur 1, 278 communis erit 3, 380 nullis habitata colonis 5, 39 longissima 5, 302 redimita nuptiali vere 12, 2 vastata 15, 81 cepta coli 21, 25 gratissima 33, 192 colonis redditur 35, 185 quicquid alit 35, 295 conjuret 37, 55 subsidit sine culmine 37, 72 divisa suos in ratos, ib. telluris exiguae inops 5, 452 jam certus eras 17, 114 subeunte globo 26, 236 cur nullus honos 37, 19 tellure revulsa 1, 49 cuncta 17, 49 Emathia 26, 497 socia 33, 145 Phrygia 36, 114 edomita 44, 109 illidens 101, 59 purgata 95, 19 molitur ratem 36, 364
- telum nulli Deo jaculabile 20, 167 non esse recuso 37, 30 teli mortalis 28, 347 tela non retardant 28, 483 Scotica 22, 253 vibrantibus 21, 266 credit Leo 20, 453 parari 20, 308 rantia venenis 1, 188 movit 3, 262 trisulca 6, 14 revoluta 7, 94 Dicaea 8, 533 domitura Gigantas, ib. non ulla nocendi 10, 329 pati 18, 274 geras 20, 209 Pisae 29, 167 haeserunt medullis 31, 145 Cyclopia stringimus 33, 97 manibus fabricata Cyclopum 35, 251 notae exceptit 74, 14 telorum non prodiga ira 45, 30 in longe telis fiducia 15, 436 telis vibratis 5, 58 mixtis 8, 82 excepti 26, 252 adversis invadi 36, 71 paribus concurrere 39, 8 caelestibus 44, 59 tremendis 101, 71 propriis munitur 45, 40 tuis obnoxia saxa 48, 55 amoris 90, 1
- temerare delubra 26, 102 temeratus nube 17, 208 temerata vestitu profano membra 8, 126 temeratae Italiae 26, 560
- tennis Olympum 26, 511 tenunt prisca senes 28, 548 temnebat annes 28, 145 tennere Romam 26, 617
- temone elato 1, 4 ingenti 17, 199 recedunt 24, 332 jugales ligat 33, 278 obliquo 35, 196
- Tempe irrita 26, 181
- temperat arva 1, 260 Deos Amor 10, 75 ardua proræ 17, 44 pecus 20, 428 frigore soles 35, 106 præcordia 48, 48 tholos 49, 62 animos 50, 23

- temperet omnia 20, 348 a venatibus 21, 271
- temperies justa 10, 269 quid me juvit 15, 152 instruit 22, 107 benigna mentis 31, 65 mitis oberrat plagas 33, 261 habitanda viris, ib. temperiem servant 17, 218 calo belloque referret 26, 153
- tempestas pretiosa Tagi 3, 102 formidata tyranni 5, 269 ventique negabunt 15, 503 proditur oris 17, 220 prima reliquit 20, 579 prorupit 21, 217 circumstetit 26, 112 caput lasura pependit, ib. Cimbrica 26, 641 excita stagnis, ib. inmissa procubuit campis, ib. belli fremuit 29, 209 tempestate sub nulla 1, 134 cruenta campi 7, 76 salubri complet 44, 99 tempestates futuras 17, 44
- tempestiva relatu 10, 312
- templum Cecropium 33, 10 centum acclive columnis 41, 91 templi colendi religiosa silex 33, 200 delubra communia 48, 24 ad templa redis 28, 339 templa Inachia 1, 196 emuchi 18, 326 nubibus aequata 21, 67 aurea vovere 28, 1 Cirrhaea teneto 37, 35 Parnassia 101, 2 dicavit 50, 42 templis stipantibus aethera 28, 47 affuit 28, 597 Cybele digreditur 36, 137 Scythiae 36, 282
- tempora redimita Nymphæ 22, 345 velaret quercu 24, 72 florea vineta sertis 101, 8 exultus lauro 101, 19 temporibus levantur cornua 1, 221
- tempus bene signatum 1, 266 parare epulas 5, 311 agi promissa minasque 15, 428 nacta suum 20, 40 antevenis 22, 152 distulerat 22, 316 penetrabile nacti 26, 278 rem peragi 33, 218 meruit 47, 25 in tempus abusi 15, 267 temporis alieni 8, 157 tempore arrepto 20, 193 quanto 20, 563 tam parvo 21, 218 plus longo firmat 22, 38 uno 24, 141 tanto 29, 1 festo 34, 13 tempora commoda differt 3, 315 prospera sperantur 8, 619 in nomen ventura tuum, ib. auri prisca 17, 123 polluat consul 18, 286 trahimus 20, 394 dilata 21, 374 agendi 22, 140 suppeditat revocatque 22, 426 longæ via 24, 2 ventris 101, 21 contraria mundo vehit 47, 36 moderata 28, 550 temporibus variis 28, 394
- tenaces Sirenum cantus 29, 23
- tendis impavidus contra 3, 333 tendit præcordia spes 1, 66 in similes actus 19, 75 ad Italiam 20, 527 per talia loca 26, 348 ad penates 33, 178 per gramina 35, 37 per inane potestas 35, 281 manus in P^ula 37, 110 in orbem alienum 41, 71 tendunt claustra 1, 106 spicula 5, 162 oculos 20, 515 manus in verbera 31, 113 cristas 33, 11 tendebat ad arces 3, 172 vestigia 10, 146 prope littora 21, 129 onus Alcmenam 101, 22 tendit in geminos axes 21, 138 fugam 28, 320 tendere spicula cornu 7, 50 contum 8, 510 sagittas 11, 2 cursum xx, 166. xxviii, 291 palmas 36, 109 certum iter reditus 100, 7 tenditur in longum 15, 521 cursus 21, 276
- tenebrae dant locum 36, 389 tenebras (carcerem) parat 3, 235 soli indicat 17, 129 spissas efflant 37, 48 luce secat 41, 19 tenebris damnavit opes 1, 43 submersa virtus 8, 222 remeate 18, 459 discussis 22, 11 infernis 20, 231 mediis exuta 26, 36 pulsus emergere 26, 316 quantum præclarior lux 28, 480 lucem obducam 33, 115 cælum condentia nubila 47, 2 arenae 49, 40
- tenebrosus carcer 3, 57 tenebrosa silentia 35, 329
- tener fletus 3, 91 tenero avo 28, 421 sermone 35, 323 tenerum pudorem 33, 131 resultans 101, 16 teneris moribus 36, 227
- tenes collecta 21, 35 de genitore superbos animos 101, 55 tenet utrumque crimen 42, 4 materies cognata 87, 4 tenemus semper 35, 286 tenetis metas 1, 68 tenent animos exempla 29, 149 teneant Tritones 19, 67 tenebas conclusa 21, 108 tenebat pignora, nuntius, prædam 28, 298 astra 33, 117 tenebant segnius Istrum 28, 413 Deum 35, 171 cum teneret fræna Italiae 1, 59 tenerent opes, rura, domos 21, 297 tenere vocem 1, 235 fugam 19, 70 te oblivia 36, 99 te non longe fores 37, 15 sinus virginis 95, 8 tenebo humum 26, 530 tenebis omnia jure 8, 261 fortunatum autumnum 35, 292 tenebit mea vota 28, 363 tenebant me non frigora 36, 321 tenere benefacta 22, 425 tenuisse Lyciam 18, 204 tentura virum 46, 19 tenetur nullo prodigio 35, 9 nubibus 44, 37 tenetur sub jure 33, 51 tenebor reus 49, 7 teneri legibus 7, 202 vix poterat Germania 26, 425 Roma visa 26, 477 rabies dedignata 33, 149 tenorem servantia fata 1, 17 vestrum vis nulla separat 15, 206 justis flectere

- 17, 212 recti stipitis 36, 361 servat 45, 33
tentat se jactare parem 1, 18 moveri 35, 160 tentabat tramite montes 28, 230 modos 31, 37 tentaret afflicto ferro 26, 389 tentasti gressus 101, 69 tentabimus Istrum 1, 135 tentare urbem 28, 186 longos sinus 32, 7 aditu 33, 159 nocendo 37, 105 tentanda precibus 1, 165 non tentandas iras 26, 399
tentoria sequor 3, 318 larga ne redundant deliciis 8, 337 fixerat 21, 158 secuit 28, 469
tenuavit spatium ætatis 59, 6 tenuatus funere (Alaricus) 28, 128 tenuata furtim 45, 15
tenui dicto 36, 284 Maroni 11, 23
tepebat ensis 7, 103 tepentes equos 1, 122
tepescat Sol 101, 127
tepidus Notus 1, 271
tepor maternus 6, 4 inclusus 57, 5 teporem alternum 20, 95
ter sonuit rupes 1, 125
Tereus in volucrem se vertit 18, 293 fabula 20, 363
tergemini ducis 34, 39 tergemino Geriوني 54, 2
tergunt laquearia 22, 277 tersisse labem 22, 308
tergo verbera removit 8, 617 verbera cessavere 18, 100 pulsato 35, 197 excusso 45, 20 a tergo nil timet 18, 362 post terga mundum relinquam 5, 245 reductas vestes 20, 183 pendente sagittæ 35, 32 terga solidata Danubii 5, 26 squalentia murice vivo 10, 150 in libera 18, 184 conscia 18, 507 verbere defessi 20, 351 dat miles 20, 582 sagittis armatæ 24, 244 glacialia 26, 339 premor 28, 280 dabat bellis 28, 490 saucia revinctus 33, 153 maculosa 33, 182 vibrata sonant 45, 26 glauca aquæ 49, 36 iubere 70, 8 regia alipedis 71, 2
tergora prodigiosa Gigantum 36, 340 radiantia villis 101, 97
terit membra curru 37, 84 ævum 14, 12 teror supplicii 36, 102 teritur majestas 3, 229 gratia formæ 29, 225 cacumen 33, 160 teruntur arva 7, 119 terens quærecta 1, 259
terminus sortis 5, 89 odiis idem qui armis 8, 114 præscripsit 17, 43 immobilis hæret 20, 293 ditionis 24, 159
terna Gratia 29, 88 temas Illece variata figuras 33, 15 animas 37, 82
Terpsichore movit barbiton 9, 9
terra coronat dominum 1, 116 hospita 9, 2 perdidit nomen 17, 123 marique 20, 469 auguriis calcata sinistris 28, 274 informat equos 28, 571 pependit 33, 251 parens 37, 1 genitura nefas, ibi. quid potest 37, 17 fretumque 40, 36 levis natat 49, 46 sedula juit 50, 36 terræ sinuosa 15, 517 semper lapsuræ 17, 76 innumeræ 22, 218 pelagique labores 29, 26 trepidæ viscera 48, 5 Vulcania ubera 49, 17 spatiis 95, 11 terram aquilis cognoscere 16, 17 perurit 101, 123 terrarum pande vias 40, 59 terris eversis 5, 424 Eois 8, 215 quam bene dispositum 18, 157 quid fertile 18, 495 tutius aquor 19, 54 perreuntibus 20, 590 tibi commissis 21, 141 quibus orti 31, 53 ab iniis 33, 10 relictis 35, 263 cingentibus aquor clauditur 85, 4 terras ambitque velutque aër 8, 288 domui 15, 47 in quas transibis 19, 33 restituit 22, 199 sanguine quasitas 24, 186 proprias defendere 26, 176 linquere 32, 7 cognatas prohibent 33, 144
terrenis lacertis 28, 189
terret cornu 33, 228 nimium 36, 120 terrebant simulacra mali 36, 69 terrore Herculis ora 3, 79 Phaëthon 28, 187 terrebris jaculis 19, 55 nec territum decedam 5, 20
terribilis instat vivis 15, 165 terribili lucro 5, 438
terrificant Atlanta 24, 336
terrificum in agmen 37, 75 verberat 45, 23 terrificis molibus 33, 163
terrigenæ ferirent 21, 323 terrigenum regis 36, 351 terrigenas procubuisse 26, 31 viros 35, 167
terrisonus stridor 21, 109
territat luna labor 26, 233
terror severus 1, 92 omnes 3, 257 valuit pro vulnere 20, 453 gratus 100, 4 terroris minus habitura 18, 413 terrorem dolor augebat 33, 83 terrore finitimo Martis 5, 56 mixto 5, 143 nullo moveri 8, 514 tanto exempli recentis 20, 547 solo ruant 21, 189 in tanto rerum 21, 294 solo contentus 22, 25 nullo potuit pati 24, 193 solo 26, 422 remoto 28, 59 vano 28, 447 domanda 31, 133 terrorum expers ætas 26, 160 terroribus densis 20, 462
tessera felix legionibus iret 21, 331
teste cruore 4, 12 sub benigno 22, 121 Dea 29, 29 te 44, 101 sine teste creatus Nilus 47, 13 testes sibi jun-

- gere Musas 23, 5 flammæ 35, 231
 testor manes et sidera 5, 165 vos flumina 21, 132 primordia noctis 33, 111 amicitiam 43, 6 veteres honores 101, 9 testatur gaudia 1, 191 mentem 5, 81 se 10, 319 Mithram 21, 63 criminibus Istrum 31, 127 testatus sudore Deum 8, 571 testata Dei adventum 33, 9
 testudo protecta 8, 331 volat 18, 352 testudine blanda 17, 252 Apollinea 20, 257
 Tethys revoluta 3, 132 Hispana Germanaque 17, 50 spumavit 22, 252 Cimbrica 26, 335 Tethys ultima ligat 5, 148 mitior 18, 392 cunabula præbet 35, 16 Tethyos gremium 8, 597 Tethyos ambages 1, 35 alternæ 7, 58 Iberæ gremio 36, 320 pabula 41, 16
 tetrica Pallade 22, 275 tetricis legibus 14, 32
 tetricus fucata 22, 135
 Teutonicus vomer 18, 406 Teutonico furori 26, 292
 textit aurea sæcula 22, 335 cumulum 41, 43 texebat avenas cera 31, 35 munera matri 33, 215 chlamydes ostro et auro 72, 8 textit carinas 21, 315 munera manibus suis 70, 2 textentum carmina 20, 458 textitur ales litera 15, 477 turba malorum 20, 391 figura 94, 3 textuntur crimina 8, 495 textas fugas 28, 623
 texti margine 33, 267
 textilis arte mira balteus 71, 1
 textu in tali 8, 589 docto 10, 213 sacri-lego 36, 158
 thalami sacri 10, 131 claustris 20, 553 sertis 21, 5 jura 21, 262 expertes 29, 119 fores 31, 116 expertes 36, 279 festæque faces 36, 409 thalamo conferte triumphos 10, 227 pulsus 19, 22 thalamum componite 10, 213 acceptum reddit 10, 304 committere leonem 18, 130 enturos 29, 161 purpura velat 48, 30 per thalamum carmina (i. e. Epithalamium) 30, 1 in thalamum extollere vestes 35, 321 ducitur virgo 35, 362 surget Pelion 9, 1 thalamis genialibus 5, 96 intendere carmen 8, 650 variis 10, 26 attollens jubar 14, 1 instat adulter 15, 166 Arcadii 15, 226 ab imis 18, 156 femineis 20, 392 Serenæ 21, 73 regum necit 21, 53 futuris 29, 82 præfecit ducem 31, 32 prohibes 33, 103 thalamos herbis pallentes deserit 1, 212 consanguineos 7, 154 sparsos venenis 8, 37 servare pudicos 18, 99 caligantes 33, 3 virgineos 36, 76 ad navi rogare 40, 22
 Thalia doctæ subjecta catervæ 16, 2 fruitur choris 25, 2 Graia 42, 11 Thalia docili 10, 237
 Thamantida nimbis cinctam 36, 1
 theatrales sparsiones 1, 43
 theatri cuneos 5, 398 Erechthei 18, 292 theatra mira præbuerant 40, 6 theatris claris 17, 280 indulgere dies 20, 86
 Thebæo monte 41, 91
 Thebis truncibus 15, 286 cecidit 21, 163 Thebas sustentat 8, 132 deplorat 18, 291 reverse 20, 522
 Thecla prospera 77, 10
 Themis longæva cecinit 33, 217 Themidis antra severa 2, 14 Themis magnam 33, 197
 Theodore, nil relictum 17, 14 redi 17, 173
 Thermantia aurea 10, 339 arridet 22, 359 prior natu 29, 118 agnovit patris curam 29, 186
 Thermodontica secuti 35, 66
 Thermopylae ruptæ 26, 188
 Thero domat 21, 250 rimatur 21, 309
 Theseus fugeret Pirithoum 3, 107
 Thessala (Saga) 3, 116 casta 29, 13
 Thessaliæ pascua 73, 6 Thessaliam implet 5, 179 teneret 35, 179
 Thessalica remis 3, 171 Thessalicos crines 10, 19
 Thessalides pulchræ 20, 201 Thessalidas castra secutas 26, 237
 Thessalonica 5, 280
 Thessalus ager 5, 43 gemit 26, 182
 Thessala gens 8, 543
 Thetis exsilit antris 37, 118 te præfert 11, 7 Gætula 3, 148 Thetin reginam 9, 22 promeruisse 10, 175
 Theodosius 3, 51 uterque exultat 22, 421 privatus adhuc 29, 98 Theodosii seniorque minorque 15, 216 Theodosium colebas 22, 52
 thiasi terribiles 33, 201 thiasis raucis fruebar 36, 423 thiasos spectat 20, 280
 tholos temperat 49, 62
 Thomas pectora sustentet 77, 3
 thoraca necit 7, 195 thoracum nexus 5, 260 igneus horror 10, 192
 Thrace repulsis nubibus exiit 8, 179 angusta 8, 475 Thracen gelidam 21, 21 vastantia tot millia 21, 107
 Thracius Orpheus 10, 234 vates 31, 49 Thracia æstiva 15, 476 arva 20, 104 flumina 21, 132 Amphitrite 26, 337

- agmina 28, 473 belli tempestas 29, 208 arva 34, 10 rura 40, 2
- Thrax erat 28, 483 Thraces Thyri 20, 247 poterant fateri 26, 165 Thracum mania 5, 45 per ardua tendunt 5, 291 ruinae 20, 147 pruinas 20, 412 sudore 26, 537 finibus 28, 167 domitor 28, 483 Thraces defende tuos 3, 338
- Threicia in hasta 8, 525 Threicio solo 26, 171 Orphei 40, 33 Threiciis in oris 26, 574
- Thule impervia ratibus 7, 53 incaluit sanguine 8, 32 Thulen Hyperborae damnatae sidere 5, 240 cernere 24, 156 tremefecit 26, 204
- thure sacro vocata 1, 195 calentibus aris 22, 12 pro thure damus carmen 39, 42 thura suscipe Deus 99, 4
- thuriferis sylvis 35, 81 thuriferos saltus 7, 71
- Thyesteis mensis 1, 171 Mycenis 36, 388
- Thyestes natam duxisse cantatur 18, 289 Thyesten junxere 3, 84
- Thyestiadae penas 28, 113
- thymum Hyblaem raptura 35, 125
- Thyri Thraces 20, 247
- thyrsus Maonius 33, 19 thyrsis infectis sanguine 20, 523 thyrsos pampineos 8, 603 Lyai implorat 20, 295
- tiara Cræsi 3, 158 tiaram submisere 28, 71 tiaras barbarus consurgeret 8, 216
- tibia Ægyptia 8, 576 canat 10, 195 flatu pulsanda 17, 312 cecidit 20, 256 tibiae pervigiles 14, 30
- Ticinus pulcher 28, 195
- tigna pelire 24, 323
- Tigranem conferat 24, 370
- tigris Tartessia 10, 161 Parthica velat 33, 17 Caspia 36, 107 tigride mobilis 3, 90 cum varia 34, 27 tigres blandæ 8, 605 virgatas 21, 66 insolite mirantur 24, 369
- Tigris se dividit ab Hæmo 18, 196 tremebat 28, 415 Tigridis trans flumina 20, 484 Tigrin transgressus 21, 53 cum Tigride 28, 86 a Tigride quantum distant Gades 8, 43 victo 8, 316 de Achæmenio 10, 224 de flavo 44, 83
- Timavus novem in ora consurgens 28, 198 Timavi Phrygii stagna 7, 120 Timavo deploratum vulnus 26, 562
- timere, ne timere 21, 341 timet plus ipse qui terret 8, 290 eumeta 18, 182 nil a tergo 18, 362 singula 36, 261 pro domino natura 37, 62 mortali pietate 101, 46 nil 101, 53 timent transiluisse modum 49, 52 timent insignia 1, 162 te 20, 227 virgulta Booten 36, 225 timui vobis 15, 298 timuit veniens 21, 299 quod jam totus erat 37, 191 timens exitii 15, 17 timentes Macroen 1, 135 orbi 33, 48 timentum munera xx, 319. xxii, 181 timeri studeant 17, 230
- timidum me dixisse convenit 42, 3 timidus sylvas 33, 206
- timor oberat intra tecta 5, 94 nullus ab hoste 5, 298 pulcher cernenti 5, 364 Ægæi 10, 162 glacie alligat Istrum 20, 165 sylvarum 21, 319 pares effecerat 26, 41 ingenio loquax 26, 228 plurima fingi permittens credique, ib. impulit 28, 449 opifex 28, 533 iudex 29, 211 apparet subitus 35, 188 inde loco 36, 353 timoris solitum 25, 15 timorem ingeminant noctes 36, 69 indignum partu deponere 101, 51 timores pertulimus 26, 205 levare 35, 323 attoniti pecudum 98, 16
- tinere turpes 18, 114 tinceas pulvere respersus 18, 260
- tingis quid lumina 31, 137 tinxerit ostro 33, 273 tineta colorum alternantes vices 45, 14
- tinnitu revocare apes 28, 261
- Tiphys furtur 26, 4 Tiphyn gloria vexit 26, 11
- Tiresias spado 18, 315
- tirone tanto 21, 315
- Tiryntius alter 34, 49
- Tisiphone hydriis eriuia 33, 40
- Titan prosiluit stratis 5, 339 legit annum 22, 451 signavit 28, 169 Titana laecessit 1, 94 domas 10, 114 invalidum 35, 49 nondum luce gravem, ib. cristatum radiis, ib. colit 44, 90 Canis armat 47, 33
- Titanes habent eolum 36, 182 Titanum tenebras 5, 524 dolores 37, 2 minas 40, 28 Titanibus incestis 33, 66 Titanas solvite 37, 28
- Titanus ales 44, 7 Titania pubes 33, 44
- titabant succidui gressus 36, 153
- titulus crescit 22, 318 nobilior 26, 29 tituli adulantes 20, 79 titulo se prodatur 20, 345 crescere 22, 317 perenni 28, 373 titulum anni 18, 10 levem 22, 288 annuit 25, 9 titulus novis 21, 191 famulantibus 28, 651 Serenæ 29, 33 titulos duplices signet 26, 644 auferre labori 28, 353
- Tityos deliquit 5, 515 membra resolvat 7, 160 erigit artus 35, 338 Tityon quid dicam 37, 25
- Tindari Jovis 26, 18
- toga Latia 8, 16 majore 8, 651 onerare

- artus 18, 301 decuit 22, 367 radiante
 28, 372 togæ habitum 5, 84 decreto
 21, 330 Romanæ tutela 28, 598 La-
 tiæ 42, 14 togam emeritam 19, 59
 calcatam 22, 351 togas rigentes 1,
 206 æquales 15, 61 tremendas 18,
 463 femineas 20, 107 gemmatas 22,
 89
 togatus miles 8, 9 imperat bellaturo 24,
 85 togatum hunc redde 24, 215 toga-
 tis ducibus 28, 595
 tolerare vapores 1, 131 hoc genus 18,
 414 non tolerandus amor 89, 2 tole-
 randa non adeo quies 33, 111
 tollis signa 33, 65 tollebant capita 36,
 370 sustulit se fastu 18, 116 tolle ani-
 mum læta serenum 101, 49 tollere
 cautiem 50, 30 tollitur clamor 26,
 461 Ossa 37, 69 tolluntur in altum
 3, 22 humo 41, 40 tolli uno de limine
 fascies 1, 233 sublatus in æthera fra-
 gor 28, 615 sublata secundis colla 5,
 416 audacia 37, 107 sublata alis 36,
 255
 toni veteres 31, 70
 tonantis progenies 101, 10 iram 39, 39
 genibus procubuit 15, 26 iter 22, 437
 tecta 28, 44 obsequium 28, 349 ger-
 mina 35, 76 germane et gener 35, 367
 Tonanti adjuncta 1, 128 tenero rep-
 tata Creta 8, 131 Eleo 17, 290 placue-
 re 20, 293 non tanta segnitie 36, 131
 magno grata cubacula 101, 131 To-
 nantem junctum Bromio 7, 132 cogis
 mugire x, 112. xlviii, 53 placare 18,
 160 contra conjurant 33, 38 Tonante
 vivo 36, 183
 tonas Cicerona 41, 4 tonat clamore Ossa
 5, 182 Targibilus 20, 466 seu cælum,
 seu Roma 26, 511 talia ore 33, 84
 mons 36, 396 tonant civilia bella 7,
 64 tonent nubes 48, 7 tonuerunt omi-
 na nimbi 1, 208 cavernæ 35, 173
 tonnent Seres 1, 179
 tonitru sonoro cuncta concutiens 22, 27
 vanas deludimus aures 33, 98 falso 68,
 13 tonitrua elisa 5, 222 fracta 17,
 108 rauca calcat 17, 210
 tonsis lentandis 17, 42 insudant 21,
 364
 tormenta rotant scopulos 33, 169 hunc
 necant 39, 25 fatigant 5, 512 parari
 20, 308 tormentorum repertor 18,
 163
 torpedinis diræ artem 46, 1
 torpescere luxus 5, 186
 torpet dextera 24, 326 torpent membra
 fame 48, 20 torpuit Rhenus 3, 133
 ensis 18, 513 robur 20, 157 Hebrus
 34, 18 silex 57, 4 torpebimus inde-
 cores 3, 58 torpens frigore 1, 269
 torpentes plagas 33, 262
 torpor novus 20, 391 qui me ligat 37,
 99 torpore paterno sopitos 36, 22
 Torquati despuæ mores 8, 403 truces 18,
 452
 torque decoro evincta 22, 211
 torquet verberare curas 8, 252 spicula 21,
 355 Auster arenas 35, 310 mobile iter
 49, 60 torquent habenæ Solis bis cœnas
 hyemes 15, 151 torqueat annus vesti-
 gia nova 1, 6 fulmina 17, 112 ad su-
 peros axes Delon 37, 116 torquebas
 arcum 21, 68 torquebant curæ 3, 243
 torsisti tela 35, 250 torsit visus de-
 generes 6, 9 telum 20, 167 torserit
 missile 15, 137 torsisset fulminis alas
 35, 229 prope 37, 87 torquebit Ty-
 brin 28, 365 torquere laborem 1, 268
 clavum 17, 46 torquens lumina 36,
 261 torquetur pace futura 5, 138 tor-
 quentur in orbem 28, 636 torquebere
 votis 24, 1 torta hasta 35, 199 torti
 hiatus serpentum 3, 66 tortis anfracti-
 bus 28, 549
 torrens tumidus 3, 269 frangitur 3, 271
 torrentis Rhodani 51, 1 torrente fixo
 35, 350 torrentes immane fremant 17,
 237 torrentum sonoras furias 7, 47
 torrentes soles 35, 105 torrentiorem Si-
 rium 11, 20
 torrentius anime 35, 198
 torus superbit 21, 79 tori casti 21, 33
 lege 22, 76 spe propiore 28, 521 re-
 galis 29, 93 tanti fortuna 29, 161 au-
 gurium 35, 141 toro devota regina 8,
 645 madido 11, 28 fixus 15, 177
 tuendo 18, 81 membra reponit 27, 3
 vicina virginitas 33, 130 Tyrio 70, 8
 torum hunc legere 1, 202 strata de-
 dere 26, 353 nescire 33, 35 struxere
 37, 123 toris surgunt herbæ 1, 116
 fulgentibus surgunt strata 3, 211 Ne-
 reis 7, 116 purpureis 10, 151 augen-
 dis 40, 30 excussis 101, 93 toros jun-
 ge 10, 122 heriles 12, 3 sternere 18,
 127 eunuchi 19, 43 desertos 36, 164
 priores cœli 48, 32
 torvus dictis et vulnere 5, 401 torva vo-
 luptas frontis 8, 518 parens 33, 128
 Megara 36, 387
 tota arte 1, 95 toto ore 74, 20
 trabali vecte 17, 317 scepro 35, 172
 trabæ succedant armis 7, 5 accedunt 17,
 14 cinctu 28, 561 trabeam gerit 8, 12
 trabearum insignia 22, 218 trabæas
 auratas parat 1, 178 exul post 3, 249
 dabat 15, 97 accipit 18, 370 dedit

- 19, 10 induerat 20, 24 rogantes 22,
3 auro graves 22, 340 ultro dedit 24,
87 Bruti 28, 642 cum trabeis veneret
triumphi 8, 639 in trabeis cresceret
18, 119 de trabeis actum esset 20,
123 trabeis aspirant 18, 464 nasci
moras 22, 258 ultor 22, 322 secundis
22, 407 fulgentibus 24, 198 reparatur
majestas 28, 4
- trabeatus ingreditur 22, 370 adit delubra
28, 74 trabeata domus 17, 337 anus
18, 9 trabeato colono 8, 418
- trabes pietæ 17, 328 cingunt arva 28,
619 auræ 40, 42 trabibus sinaragdis
10, 88 ahenis 33, 242
- tractat regnorum numeros 31, 86 tractari
nescit 18, 423
- tractus tenues producit in aurum longum
1, 181 spatiosi 2, 7 amoni Syriæ 5,
33 in imos 8, 249 rutilos 17, 111 oleæ
felix 17, 179 ad bifidos 21, 199 tractum
tenuere secundum 36, 10 tractu
ab angusto 5, 348 vario 7, 141 algenti
7, 168 quarto 10, 148 placido 24,
172 perpetuo 28, 290 volucri 33, 180
rauco 36, 212 maxima 101, 31 segni
obnoxia 46, 3 rapido 47, 8 tractibus
occiduis 8, 73 insopitis 26, 23
- tradas desidie 22, 67 tradunt atavi 28,
334 se unius imperiis 29, 206 tradi-
derint se famulis 20, 517 tradere um-
bris 35, 252 tradente me dolos 3, 97
traderis populo silenti 35, 238 tradi-
mur heu 5, 261 tradetur genero 36,
63
- tragicos modos 20, 363
- trahit sibi quisque ducem 5, 225 hastam
15, 25 lucem 31, 72 comitem 34, 22
trahimus tempora 20, 394 trahunt es-
seda 51, 18 trahat nubes 17, 109 arte
procos 29, 31 trahebat augurium pe-
jore via 26, 262 traheret simul omnia
26, 115 traherent victos 20, 102 re-
ges 24, 22 traxi funera 3, 155 de crine
sagittas 7, 21 traxit audacia sensus
74, 7 sententia mentem dubiam 3, 1
quodcumque avaritia 15, 164 iter 17,
18 ad exemplum 22, 117 ab umbris
26, 449 plagas geminas 33, 262 vario
fortuna tumultu 52, 5 traxere moras
i, 103. xxi, 375 stamina 8, 595 pha-
langes planctu 15, 406 Palatia 18,
145 ruinam 36, 379 traxerat populos
servitio 26, 617 traxisse polo mentem
36, 41 Neptunum revinctum 37, 37
morem 45, 46 trahens cuncta secum
26, 202 tractura senium lucta 36, 259
quid trahor ulterius 18, 500 trahitur
cæca carina 3, 277 Delos 35, 35 de
- pectore vultus 35, 341 arcanis nodis
48, 37 limes 59, 2 trahi pignora 26,
85 tractus ab aula sanguis 13, 5
- Traiani gloria 8, 316 Trajanum tibi de-
bent 29, 56 Trajane, tui labores 21,
193
- trajecit Tybrin 28, 486 trajecerat latus
mucrone 7, 102
- tramite inopino 5, 29 liquido 7, 163 an-
gusto 20, 422 occulto 28, 230 securo
32, 6 flexo 35, 99
- tranant Zephyros 33, 184 tranavinus Is-
trum 26, 489 tranaverit Istrum 77, 7
tranare sonoras torrentum furias 7,
45
- tranquillus cursus 3, 45 tranquilla vis
animi 8, 513 potestas 17, 239 tran-
quilli Pii 28, 421
- trans Styga, trans Erebum 5, 523 Indos
Eurumque 44, 2
- Transalpina messe 18, 409
- transcribit in usus bellorum 18, 382
transcripsit sibi proprium 15, 161
- transcurrit gratia in prolem 22, 51 trans-
currite Bacchi metas 7, 208 transcur-
rere nimbos 44, 39 transcurrrens egit
21, 195
- transferat fontes 55, 1 transferret sese in
hostes 5, 133 transtulit urbes 15, 259
jura 68, 6 transtulerat nomen 21,
272 transferre bellum 28, 303
- transfluxere dies 42, 5
- transfuga fratris 15, 261 mundi 18, 15
frequens 28, 250
- transfundit secum Libyam 15, 282 trans-
funderet gentes 8, 51
- transgressa leanas animo 36, 98
- transigit ense 37, 80 transegit ævum 52,
1 transacta nondum 36, 261
- transilit uno volatu 20, 170 puellares
annos 29, 140 muros 35, 165
- transit nodos 46, 21 spectacula regia 62,
1 transistis in Latinos ritus 8, 487
- transire inter Barbaricas cohortes 7, 112
avidos cornipedes 35, 223 transisse
novercæ in mores 36, 40
- translucent pectore frodes 31, 7
- transmittit arenas cursu 20, 311 trans-
mittunt mella 29, 10 transmiserit Auster
24, 103 transmittere paro 15, 370
Tyrrhenum 21, 333 transmissæ vitæ
17, 141
- transtra ligant hederæ 24, 366
- transvehitur Tuscos 22, 273 transvecti
annem 21, 206
- transverberat latus ictu 5, 404
- Trebiam quinassent 26, 387 post Tre-
biam 24, 145
- tremebundus eques 36, 265 tremebunda

- monebas 29, 237
 tremefecit Thulen 26, 201 tremefacta
 atria 33, 84 insula 36, 235
 tremiscas insidias 101, 47 tremiscat, quem
 fregit clade 15, 413
 tremuit orbe corusco 22, 276 votum 33,
 132 tremebat insula monstrum 3, 291
 tremebant penas 20, 505 levius 28,
 414 tremuit Africa 21, 105 tremue-
 runt gaudia 15, 228 urbes 19, 47 tre-
 misse Jovem 26, 64 tremendus aper
 corpore 101, 106 tremendum gladio
 28, 176
 tremor bacchatus per operta 20, 27 quis
 tibi per membra 29, 213 vibrat ossa
 36, 152 fusus per metallum palluit
 50, 12
 tremulis splendoribus 1, 123 tremulos
 colores 5, 356 gradus 26, 483
 trepida pietate 21, 117 trepidæ carinæ
 3, 275 trepido ore 22, 358 trepidi
 duces 20, 65 trepidis muris 28, 413
 trepidas Alpes laxaverat 1, 74 sylvas
 5, 256
 trepidat nuptæ sollicitus pudor 14, 3
 trepidant humiles 21, 105 trepidare
 fuga 7, 201 trepidans acies 28, 52 tre-
 pidante spe 29, 96 trepidantibus offi-
 ciis 28, 523
 tribuit sobolem 33, 123 tribuat fruges
 36, 52
 tribunal sublime scandat v, 382. xviii,
 311 lætum 8, 611 celebrate 18, 472
 geminum 20, 587 conscedentem 22,
 267 Romanum stupuit 28, 338
 tribus ditandas vocavit 28, 73
 tributum debet 21, 279 tributui
 8, 496 tributa orbis possessi 17, 38
 tributis Illyricis 22, 207
 tridenti incumbas 20, 37
 trifida cuspide 35, 181 trifidis linguis
 101, 34 setis 101, 109
 Trinacria finis erit 15, 457 diffusa ponto
 26, 220 pars Italiæ 33, 140 tota de-
 crescit 33, 189 victa 35, 186 discessit
 hiatu, ib. cælet depositum 36, 119 de-
 derit 50, 43
 Trinacria deserta 36, 288
 Triones pigros 7, 201 gelidi 8, 429 Sey-
 thicos 8, 474 armati 21, 17 inter ge-
 minos 22, 458 patrios oblita 26, 169
 cingant splendore 33, 102 inoecidui
 37, 11 Trionibus Scythicis 20, 238
 triplex Geryones 3, 294 Gratia 31, 8
 triplici in nomine 98, 28 triplicem la-
 tratum 33, 85
 tripodas aura rotat 2, 12 repetens 28, 31
 Triptolemi angues 33, 12
 triremem in bellatricem 28, 135
 tristibus ne doleant aures 26, 206
 trisuleam Trinacriam 33, 145 trisuleis
 linguis 3, 95
 Triton sub fluctibusibat 10, 137 pectora
 appulerat 10, 180 innexus arundine
 28, 378 improbus 29, 127 Tritona
 rapidum 10, 129 Tritones teneant 19,
 67
 Triton proximus hortis Hesperidum 21,
 252 Tritona virgineum bibit 8, 36
 Tritonia memor 15, 129 colitur 18, 324
 faveat ceptis 20, 396 pectine duxit
 22, 332 velat Gorgone 21, 168 cassi-
 de Typhona gerit 35, 21 tibi rapuit
 pugnas 36, 286 virgo prosilit 37, 91
 Trivia supplex 17, 292 confert 29, 141
 species 35, 27 Triviam Latona monet
 10, 236 precatus 28, 328
 triviis calcandus spargitur 5, 417
 triumphat magna cervice 5, 291 in ani-
 mis hominum 21, 29 ultore nato 28,
 112 triumphet toties de una gente 15,
 345 cum triumpharet (Scipio) 23, 15
 triumphantem generum 28, 580 tri-
 umphati Istri 28, 648 triumphato ab
 Istro 7, 25 triumphatis regnis 1, 83
 triumphus Pauli Marique 26, 126 tri-
 umphi confirmavere iustitiam 8, 98
 veneri 8, 639 Pompeiani 18, 221 An-
 cyrani 20, 416 quicquid struxere 21,
 68 montani 21, 329 certi auspiciu
 26, 152 triumpho justo magnoque 15,
 429 tanto 22, 260 Getico 28, 202
 ingenti Manes ductura 35, 14 trium-
 phum insignem nostra de plebe canunt
 3, 54 quantum rapuit fortuna 5, 194
 merui 7, 146 præclarum ducite 36,
 329 magnum dei 77, 11 triumphis
 paribus 1, 139 felicibus apta 26, 636
 parvum induit 28, 67 Latiis 28, 507
 triumphos novos 4, 11 laurigeros 7,
 12 omnes thalamo conferte 10, 227
 vix numerat 12, 20 cecinit 21, 1 re-
 stituit 21, 385 secum crevisse 22, 65
 ingentes geminant 26, 295 fontes ab-
 solve 28, 406 Giganteos 33, 152 in-
 signes de vate 39, 53 Rhœni 72, 13
 Troada flentem 20, 405
 Trojæ funera 18, 291
 Trojanam Minervam 18, 328
 tropæum immane retulimus 10, 117
 commune 26, 614 vive nostrum 28,
 228 tropæi instar 21, 97 tropæa co-
 mitata secures 28, 15 tropæis me-
 ditat 3, 345 geminis fulgens 7, 57
 innumeris 8, 45 paribus 15, 367 iu-
 clytus 21, 81 tuis 21, 217 amicta 21,
 205 aluit 26, 31 iisdem 28, 120 ci-
 vilis dissensus 28, 394 Libycis 29, 13
 Latiis præcincte 35, 177 atheriis 36,
 351

- truces religione lucos 21, 230 Amores 31, 111
truculentior Auster 35, 308
trudis Avaritiam 22, 113 trumat nos ad bellum 15, 490 trusere penatibus 18, 131 truditur patria exul 8, 495 undique exul 39, 25 latex 49, 14
truncavit aquas socias 37, 70 truncantur artus 20, 18 truncatus manibus et armis 26, 89 truncato cornu 29, 176
truncus capiti superstes 26, 361 truncis immergere plantas 7, 76 affixæ facies 36, 341 truncos habiles 36, 361
tuba Australis sonuit 21, 248 civili 33, 65 nimborum sonuit 37, 60 tubæ Latiae 1, 198 stidore 15, 149 jussere 26, 582 tubam Mauri dignabere 15, 380 Tartaream inflare 29, 145 ante tubam servit 21, 192 tubarum clangore 10, 195 armorumque potens 35, 141 stimulis accensa 45, 26 tubas optatas 7, 75 inter frementes 11, 35 in medias 23, 12
tueris longum electos 8, 489 tanta mole 22, 282 hanc cum Superis 24, 174 tuetur fratrem cura 22, 78 tuemur Tegeen 26, 576 tuentur jura 3, 69 devota mente 21, 232 tuabor spem vitæ 5, 11 tuere neum locum 8, 386 tueri aurum 18, 128 longinqua 21, 311 Meroën 31, 73 pignora 36, 192 præsidio niro 45, 9 tuendo cogis sufferre diem 101, 115 tuens obliquis oculis 26, 519 tuentibus antrum Faunis 31, 19 adversa oculis 37, 109 tuendus magno 15, 239
tui ipse opus 98, 9 vestri reverentia 42, 7
Tulli exemplum 15, 254
tum (pro tunc) 5, 416
tumesceat Lydia 24, 61 virginitas matura 31, 125 Nilus 47, 29 gemma 56, 4 tumescunt animi 18, 176 tumere sinus virginei 95, 8 tumuisse lacte 35, 352
tument per nubila serpens 7, 139 molliter clivus 49, 12 tument post terga dracones 8, 545 fila 33, 255 in tua fata 101, 44 tumeant certamine 22, 96 tumebat rex 3, 165 tumerent vina fontibus 36, 25 tumens regale 5, 344 tanta prole 37, 5
tumidas torrens 3, 269 Euphrates 7, 69 sonipes 10, 291 ira 29, 135 regendo 41, 87 tumidum luminibus micat 29, 121 tumidas res 15, 293 in iras 33, 32
tumor durat adhuc sævitque 3, 72 præsens (ira) 5, 117 me impulserit 39, 7 parcus sui 45, 29 tumorem pectoris solvit 48, 47 tumore parvo 35, 101
tumulo arcuit umbras 15, 396 amici 21, 103 e tumulo resurgit 99, 11 tumulus dedit inferias 8, 96 tumulos tectura cupressus 35, 108
tumultus sedare 8, 255 molire 20, 146 redeunt in corda 26, 212 punire 26, 383 dubios agnovit 35, 151 tumultum abstulit 3, 20 sacrum sedare 15, 133 aulae 21, 308 veterem discrevit natura 33, 247 tumultu solito 5, 10 quatitur 15, 482 omnia concussa 19, 53 in vario vocum generumque 21, 162 magno 31, 112 rapido sæviret 35, 255 tanto res agitata 36, 7 vario traxit fortuna 52, 5
tundunt pectora 36, 129 tunditur procellis 3, 276 quicquid unda 17, 204
turba potens 37, 63 Briarcia 56, 188 cum paupere 35, 301 salutantum 3, 213 cadentum 7, 100 licentior 14, 31 reductus 15, 249 procax 18, 92 infelix 18, 466 dissona linguæ 21, 153 iners atque impia 22, 79 arecæ 26, 164 etlunditur 26, 462 verenda 27, 24 felix natorum 33, 108 victrix 35, 166 turbæ incautæ 8, 336 obscure 18, 153 una facies 28, 545 turbam dedisti 15, 104 tuam ingredior 101, 6
turbat agnina 35, 142 turbant fila 20, 375 turbet Hydaspem 1, 80 turbavit gaudia 39, 32 turbaverat Auster pluvis 28, 540 turbasset opus 28, 225 turbare odii 3, 105 Getas 37, 77 turbatur Lipare 35, 174 turbantur Manes 1, 112 turbata fides 7, 63 capillos 31, 28 nullo casu 36, 136
turbidus Orci janitor 3, 294 flamine crebro 7, 37 turbida novitas 21, 148 lamenta 35, 354
turbine medio rerum 3, 260 funesto rerum 5, 90 repulit hastas 7, 95 mixto 8, 50 saxi prærupti 17, 78 accito 20, 152 Ægæo 21, 287 vulgi 24, 200 sub pulvere 26, 458 rauco 33, 69 turbinibus mediis 15, 502
turget humus in herbas 35, 91 turgent cinnama 10, 94 mendacia monstis 18, 351
turgidus alloqueris 22, 159
turmæ similes 18, 255 equestri 26, 579 totæ discedere 28, 253 turnis discretis 5, 105 cristatis 7, 133 turnas fugatas 3, 350 in medias equitum 8, 319 equitum 21, 102 niveas ducit 35, 61 barbaricas 44, 83 in turmas ruunt 33, 38
turnalis buccina 15, 447
Turmo moriente 21, 97
turpat canitiem 19, 25
turpe fuit 20, 58 ferumque putes 22, 15

dictu 24, 83 nihil ducit 36, 278
 turrigere ripæ 1, 229 turrigeram Cybe-
 len 33, 179
 turris pericli 3, 265 e culmine 5, 62 por-
 rigitur 5, 469 aurea 20, 283 turris in
 arata 18, 82 turres semirutæ 1, 109
 Semiramia 1, 162 attollite 8, 101 per
 innocuas 17, 330 subitas erexit 28,
 535 pronas 33, 211 conligere 35,
 152 sidercas rescindite 37, 31 turribus
 invalidis 26, 214 ab alis 26, 456
 turruta genitrix 21, 170 Cybebe 36, 271
 Tusci collibus 28, 184 Tuscos transve-
 hitur 22, 273
 tuta querere 8, 78 tutum nihil nocenti
 8, 100 tutior alis 3, 279
 tutandos natos 22, 54
 tutela togæ 28, 598
 tuto narrare 29, 220 non vident cometen
 33, 232
 Tyberim ligat 17, 20
 Tyberina per ostia 18, 401 insula 24,
 173 Tyberino gramine 28, 183
 Tyberinus accepit sonitus 1, 209
 Tybrinas per undas 29, 17
 Tybris resonet 12, 11 nesciat hoc 18,
 436 vexit messes 24, 94 inaugurat
 annum 28, 12 te adoret 28, 425 cer-
 nit 28, 641 Tybridis soboles 8, 578
 in morem 22, 189 Tybride defenso 20,
 127 cum proprio 26, 505 salutato 28,
 520 Tybrin attonitum 18, 447 Tybrin
 patrem 26, 578 torquebit 28, 365 tra-
 jecit 28, 486 Tybri præcincte tropæis
 35, 178 Tybri in Romuleo 1, 226
 Tydiden attollant 28, 470
 tympana ad rauca 18, 278 convertit 20,
 301 taurina 24, 365 mugitum frænant
 33, 207 si quatiâ 36, 131 planctus
 reddunt, ib. ad tympana suscitât enses
 20, 281
 Typhœia cervix 36, 183
 Typhœus vinclis prosiliat 7, 159 victus
 27, 17 rapiat fulmen sceptrumque
 37, 32 Typhœo turbante Jovem 26,
 63
 Typhona casside cælatum 35, 22
 tyrannus tertius occubuit 15, 6 mollis
 19, 21 tyranni gemini 8, 72 muniti
 gladiis vivant septique venenis 8, 292
 secura 15, 147 domiti 20, 537 cæsi
 21, 140 periere 28, 398 facinus 29,
 155 duri imperium 101, 85 Argolici
 101, 117 tyranno nulli servire 5, 390
 Siculo 18, 165 libera rura 22, 190 di-
 cente 33, 84 Stygio 35, 264 tyran-
 num spicula figant 8, 358 debellatum
 8, 635 novum 28, 88 durum immi-
 tenque 36, 31 tyrannus geminis i,
 108. xxvi, 281 sors ista convenit 8,

290 funereis 15, 466 tyrannos pro-
 stratos 18, 313
 Tyria majestate 21, 79 veste 21, 179
 Tyrii Cadani 21, 318 agri 21, 341 Ty-
 rio in ostro 7, 15 sanguine 14, 26 po-
 tenti 15, 520 veneno 11, 20 toro 70,
 8 Tyrios fucos 3, 207 ornatus 18, 422
 Tyrias vires 23, 9 arenas 55, 3
 Tyrrhena unda 15, 455 ora xv, 482. xvii,
 204 rabies 33, 150 per stagna 36, 185
 Tyrrhenum transmittere 21, 333 Tyr-
 rhenam manum 28, 485 Tyrrhenas per
 undas 24, 356

U, V

Vacas numinibus votivæ 29, 224 vacat
 luxuriæ Venerique 10, 54 secura ty-
 ranni 15, 147 choris epulisque 20, 584
 nec nasci potuisse 101, 13 vacant epu-
 lis 35, 327 vacet mihi aula 10, 191
 vacent plectra laudi 24, 267 vacaret
 ignominia 18, 234 leto 20, 483 flau-
 ma 22, 176
 vacca leonum metuens 31, 6
 vaccinia induit nigro splendore 35, 92
 vacuus motus 3, 16 donis 20, 178
 vadis impiger 101, 89
 vado palustri 35, 59 vada in proxima
 mergi 5, 64 Caspia 7, 71 per adversa
 15, 489 per cunctantia 20, 143 vadis
 mutatis in vina 1, 251 sub imis 10,
 141 brevibus 20, 430 quinque 26, 337
 omnibus una natura 28, 512 liventi-
 bus 33, 23 vitreis xxxiii, 268. xlix, 32
 vagatur mors 35, 355 vagantur alta cer-
 vice 3, 53 confusi 20, 421 letius 20,
 511 vagari per fraudes 18, 139 vagan-
 di certa lege 28, 622
 vagina tegat gladios 10, 192
 vagitus audire putes 22, 347 vagitum fe-
 rocem 8, 153 vagitu despuat ignem
 35, 52
 vagus excurrans 8, 80 impune per tabu-
 las 17, 327 exultat pelago 32, 11
 fons 60, 2 amnis 36, 270 vaga con-
 vicia 39, 10 sidera 75, 2 vago mucro-
 ne 7, 55 crime 26, 247 lapsu 47, 15
 igne 49, 62 vage quercus 3, 158 vires
 18, 264 rupis 26, 7 vagas faces 50, 4
 alumnas 51, 2
 Valentis igne absunti 26, 610 Valenti
 fida dextera 21, 37
 valet memorare 29, 51 deprendere 48, 9
 valent inflectere 8, 300 quid valeant
 signa 3, 148 valere mereri 26, 90
 tantum strepitus maligni 39, 5 vale
 Phrygia tellus 20, 296 longum 35, 234
 Musa 41, 24 valete flumina 20, 298

- validus cestus 1, 238
 vallata mari rupes 26, 188 profundo
 rubro 36, 320 sagittis crinem gens
 47, 23
 vallis fraudi accommoda 8, 327 exiguae
 finibus 21, 108 Murcia 22, 404
 avitæ 26, 410 cavæ assensu 28, 615
 vallem profundam æquavere 1, 110
 flammæus ambit rivus 22, 468 liquidi
 fundi 49, 37 valle inia sedens 1, 210
 prærupta 28, 501 incurva 35, 72
 subgelida Cappadocum 73, 4 valles
 vincere saltu 7, 47 novas 8, 182 per
 Caucasias 20, 152 per ignotas 20,
 422 stragibus æquavit 21, 131 val-
 libus in Phrygiis 35, 267
 vallum non exsuperabile 5, 127 vallo
 præbenda vigil custodia 8, 324 inclusa
 gens 8, 479 advigilat 20, 419 calcato
 28, 446 vallis distantibus 5, 172
 vana umbra 36, 96 quid moraris 36,
 313 vanas aures 33, 98
 vanescit inanis impetus 33, 74 Cynthia
 44, 38 vanesceret in exiguum ignem
 26, 248
 vapor spumeus 49, 64 vaporis tanti
 secura 33, 166 innocui alimenta 41,
 16 vapore anni 28, 241 continuo so-
 lis 47, 17 vapores Libycos tolerare 1,
 131 solis superate 7, 206 Æthiopum
 21, 180 obducti nequeunt hære 36,
 398 coronatas 49, 45 vaporibus en-
 ses fluxere 28, 346
 vaporat aura ostia Nili 44, 100
 vapulat fascibus 19, 8
 varia Phœbe 3, 9 cum tigride 34, 27
 varii mundi 98, 13
 variabat ventum 31, 38 variarat clypeum
 1, 95 variantur gemmis 35, 94 vari-
 atavoluptas 3, 210 ternas figuras He-
 cate 33, 15 luce 47, 4
 vasta Æthiopum 8, 34
 vastant armenta 21, 337 vastabam quos
 omnibus annis 26, 541 vastabat sal-
 tum 3, 286 vastare penum 18, 194
 vastato profundo 28, 140 vastata
 pascua 36, 168
 vastator Austri et Boreæ 8, 29 gentis
 Achivæ 20, 214
 vates ignarus 1, 71 pervigilant 19, 40
 sinemore rapi 20, 45 in majus ferant
 26, 14 senior 26, 441 exercuit opus
 29, 11 lætatus 34, 13 vatis pectora
 16, 6 Cumanae 18, 11 pii 40, 24
 Cei 42, 9 vati præbuit 27, 25 suo
 40, 4 vatem veram probabis 22, 338
 tuum despicias 41, 11 vate se 18, 313
 noto 25, 4 de paupere 39, 53 vatium
 cura 23, 4 veterum carmina 29, 146
 doctorum munera 101, 8 parens 74,
 13 vatibus arma fabricata 21, 105
 ipsis nescia veri sera fides 26, 553
 uber (fertilitas) palmitis 26, 501
 uberis humani experts 20, 253 vitrei li-
 bamina potat 35, 53 ab ubere rapitur
 castrandus 18, 46 exudat sanguis
 36, 127 ubera quasivit 3, 95 prima
 dabant 29, 87 Vulcania terræ 49, 18
 uberibus solitum pasci 7, 78 sanctis
 creciscis 8, 159
 ubertim lacrymæ cadebant 29, 214
 uda Iris 60, 5 udæ Naides 36, 16
 vectes nulli poterant excludere 18, 81
 vecte imposito 8, 573 trabali 17, 318
 vectigal patrium solvere 22, 200 ignotum
 retulit 24, 98 ferri 26, 538 novum
 contulit 29, 63 connubiale 40, 18
 vector cæcula tentabo 17, 182
 velit aquas 47, 7 tempora 47, 36 pup-
 pes 28, 498 fama 1, 34 te penia 3,
 280 velant messes 22, 395 vexit
 urbem 17, 152 gloria 26, 12 Ossa
 Olympum 35, 257 vectus cursu equi
 3, 263 ad altum 31, 83 vecta per
 altum 10, 129 vecti per nubila 31,
 111
 Velos tolerare 15, 107
 velamenta asperat 8, 586 fulva 21, 260
 velamine scisso 3, 33 gramineo 41, 75
 velamina herbida 5, 109 Serum (i. e.
 serica) 10, 211 mira sumit 31, 102
 in tua 72, 15
 velat humeros 1, 224 lumina demissa
 5, 255 Gorgone 24, 168 honos cri-
 nem 28, 164 tigris 33, 17 velant
 favos examine 5, 465 conspectum 85,
 1 velavit arundine frontem 35, 359
 velari ostro credidit 5, 450
 veli in modum 20, 312 vela naufraga
 15, 222 ligant 15, 481 tremunt
 vento 18, 113 subducit procellæ 20,
 6 penetrassent vapores 21, 180 pan-
 dere Noto 32, 8 turgida 74, 4 velo-
 rum alis 28, 138 velis tegitur Ionium
 8, 461 Niliacis 15, 59 Judaicis 18,
 357 omnibus hære 20, 473 suc-
 currere 26, 275 tumidis 36, 367
 velit quod nolit 5, 314 voluisse visus
 15, 307 frustra aliquid dolebis 28,
 527
 velleris aurati 26, 23 vellere te Seres
 ditent 18, 226 vellera frondea 1, 180
 Seres dabunt 7, 211 pinguis 20, 385
 vitas 20, 460 mutavit 29, 73 fucan-
 tur 35, 95 velleribus murice tinctis
 3, 385
 vellit coralia 10, 169 portas et mœnia
 35, 113 ramos, dentes 47, 22 vel-
 lunt vultus et lumina 5, 410 vellite
 funem 15, 488 vellere Pelion 26, 74

- morsu 46, 14 vellitur fundo 33, 157
 vulso æthere 35, 228
 velox ad facinus 3, 240 victoria 7, 87
 semita lunæ 22, 438 velocior Euro
 1, 100
 vena vomit aurum 29, 77 venæ irriguæ
 sudent 1, 252 venam porrectam 59, 1
 in venis stat cruor 99, 16 venis ru-
 dibus stillantia stagna 1, 51 vacuis
 20, 17 purpureis 20, 273 venenatis
 46, 17 venas rimata sequaces 17,
 40 rabidas 17, 219 in meas disperge
 35, 85 sanguis inundat 44, 66 calore
 compescit 47, 31 sitis consumit aper-
 tas 48, 21 in sulfuris 49, 73 reserant
 49, 97
 venabula tendit 5, 397 premant 17, 295
 venales plausus 28, 606
 venari tuto liceat 21, 229 venantem du-
 cunt 22, 215 venantum vocibus 20,
 310 venata jugis 21, 314
 venator ligat saltus 5, 377 toro mem-
 bra reponit 27, 3
 venatrices pharetras 8, 161
 venatus atrox patuit 20, 524 venatu
 cingere saltus 15, 356 posito 35, 245
 venatibus certis 1, 187 sociis 21, 61
 a solitis 24, 270
 vendit honores iii, 180. xx, 561 patriam
 15, 267 vendere otia 21, 210 vendi-
 dum potuit 18, 38 venditus ipse
 vendere cuncta cupit 18, 206
 venditat perjuria 26, 567
 venditor improbe legum 5, 501 amittat
 20, 586
 venenum nigrum levat 101, 35 veneno
 vipereo spumavit 2, 9 mensa suspecta
 15, 181 invalido 17, 170 tacito læsa
 36, 250 Tyrio 44, 20 gelido 46, 5
 venena noxia effudit 3, 67 haurire 15,
 90 noxia miscere 15, 271 venenis
 nigris rorantia tela 1, 188 Gorgoneis
 8, 36 septi tyranni 8, 292 infusus
 10, 70 incestare lunare jubar 26, 237
 placidis 33, 181
 venerabilis illi vocor 15, 307 ibas 21,
 44 venerabilior sanguis 29, 36
 veneratus amicos vultus 17, 133 vene-
 rando pondere 50, 1
 Veneti montes 12, 6 Venetos amnes
 28, 194
 veniam posceret 5, 132 dant culpæ 20,
 597 das victis 22, 23 negant 25, 12
 leti 26, 90 præberet 26, 522 posco
 39, 12
 veni ipse 26, 461 veniunt in mercem
 18, 220 venerit ad summi fastigia iur-
 is 1, 59 veni sperate 5, 98 visura 36,
 108 venisse jam volunt 20, 506 veni-
 entem finibus Thracum 28, 107 ven-
 tura notant 20, 494 venturi præscia
 35, 109 venturum Jovem 75, 3
 ventilat patricius 18, 109 uvas 31, 5
 ventosa ratio favoris 26, 113 pabula 41,
 15
 ventris tempora 101, 21 ventrem invi-
 tant pretio 20, 329 ventre latebant 26,
 256
 ventus quateret puppes 3, 219 discur-
 rens 33, 171 furit, ib. discussit arbo-
 re nidum 36, 141 venti recedentis
 vestigia 3, 73 dum feriant littora 5,
 527 conjurati 7, 98 laborant 8, 161
 pulsare timent 10, 53 diversi 15, 55
 cupiant te mergere 19, 69 frænantur
 et undæ 31, 17 irrita dicta ferant 36,
 131 non indiga 47, 6 unde duant 48,
 5 impulsu 49, 35 de puppe ferentes
 implescent sinus 100, 6 vento ingesto
 8, 553 citatas favillas 20, 472 citatis
 júbis 24, 335 jactatur et unda 28, 140
 rejectæ chlamydes 50, 15 ventum dis-
 similem variabat 31, 38 ventis aspera
 1, 270 perustis 3, 303 repulsum 21,
 358 dubiis 22, 255 horrea ditescant
 22, 396 fluitent 28, 567 ventos spa-
 tio relinquit 17, 207 nunciat ratibus
 33, 234
 venum dari 3, 179 redibat 18, 37
 Venus promta 8, 265 aurea 10, 74 solio
 subnixæ corusco 10, 99 navigat 10, 152
 stupefacta 10, 211 spernat Adonidem
 11, 16 accendit magis quæ refugit 14,
 12 vino calefacta 15, 182 invecia co-
 lumbis 22, 354 susceperat gremio an-
 tri 31, 1 accelerat præcepta 33, 227
 dolo gaudens 35, 12 prima ingerit 36,
 220 laxat in otia curas 48, 23 et Luna
 76, 6 Veneris auras clementes 7, 165
 adventu 10, 181 stimulos 18, 468 ad
 partes ingeniumque redi 19, 60 do-
 num 31, 15 prato xxxi, 119. xl, 9
 artes 35, 266 figuram 91, 3 Veneri
 vacat 10, 51 vigilat noctes 15, 450
 servire 18, 345 nudat penetralia men-
 tis 33, 213 inaccensum pectus 33, 224
 junctæ 36, 281 in Venerem vivunt fron-
 des 10, 65 Venerem cinxere 10, 171
 quærat Dione 36, 433 sibi promittit
 37, 40 gemma figurat magnetica 48,
 26 consule 69, 6
 ver serenum 1, 272 pratis tepingat 1, 273
 percudit hostem 15, 16 fertile 22, 461
 viridem monti reparavit amictum 26,
 168 toties cursibus actum 44, 28 flore
 notat 52, 12 veris æterni patet indul-
 gentia 10, 55 æterno honore 29, 7
 pater Zephyre 35, 73 germina 35, 132

- vere nuptiali 12, 1 coronatis quadrigis 22, 423 rubentes calathos 31, 116
verax fabula 26, 142
verberat lacertos planctu 35, 249 leones 36, 49 terrificum 45, 23 urbes cuspidem 48, 22
verbero Tartareo pulsus 74, 5 alterno movens 36, 139 insonuit 28, 625 cogis equum 28, 226 torquet curas 8, 251 assiduo undarum 15, 220 audito 18, 507 defessi terga 20, 354 ad verbera transmittit 5, 479 in verbera proni tendunt manus 31, 113 sub verbera torpuit 18, 513 verbera inania 3, 49 tua posceret Arion 8, 554 tergo removit 8, 618 non audit 17, 187 poscis 17, 223 tergo cessavere 18, 100 nota timet 19, 2 aquarum 21, 289 senserunt 35, 197 nulla sonant 35, 333 vicina sentit 41, 3
verbi in semina 98, 4 verbo inclusum 95, 7 in verba iret adhuc dolor 15, 201 verba spirantia virus 15, 285 figenda sensibus 22, 156 regant pecudes 51, 20 communia negant Musæ 81, 3 verbis quæ dissersis 8, 356 fractis sonat plorabile 18, 261
verborum transitive positorum exempla 1, 52
verecundis causis 22, 222
vereri desiste 36, 304 verendus nigra majestate 33, 79 verenda turba 27, 21 verendum chaos 35, 195 verendos bellis annisque 26, 480
vergit in Austrum iii, 361. v. 348 iudex 18, 209 vergentis Scythiæ in ortus 3, 323 verna nutritus 20, 353
vernant in gramina rupes 3, 152 cristæ fulgure 35, 147 pascua 49, 19 vernabant lanugine vultus 8, 200 vernans tori regalis imago 29, 93 vernante semio 21, 316
vernus rubor 35, 90
Verona adiungis cunilum 28, 202 proxima 52, 17
verris humum crine 29, 225 verrit vestigia 22, 248 verrunt quicquid salis æquora 35, 295 verrat marmora 20, 360 verrebant brachia crines 10, 145
versat onus 61, 2 versavit nomen 22, 300 versabere vomeris ictu 33, 196
versiculos notavi 74, 9 laceras 79, 2
versus meos ne laceres lxxvii, 2, 14 claudicat 79, 3
vertex Ossæus 35, 183 vertice toto luxuriat 1, 217 flavo v. 110. x, 242 Phrygio 8, 195 lacero 15, 137 Hæmi 20, 106 crinigero 21, 203 in summo rupis 21, 210 proximus astris 26, 470
 de herboso 35, 71 meo conceptum 36, 59 socio despectant lucum 36, 375 rutilo 41, 18
vertigine molli 20, 359
vertit imperium 5, 53 vocabula 18, 34 in proprium caput 23, 2 regna 24, 161 in se barbariem 28, 221 præsepia 34, 11 vertunt in eadem 18, 251 in se furis 22, 212 jugales ad pascua 35, 319
vertere in pestem 36, 257 verte faces trans æquora 20, 150 vertere mortalia 18, 142 vertitur in se omen 19, 11 quo vertimur 37, 98 vertetur dies in ortus 1, 172 verti oppida 35, 153
verubus figat 20, 448
verus ductor 26, 468 vera pavoris 20, 470 scrutari 26, 258 juvenus 26, 467 si referunt 26, 506 non fuisse gaudet 36, 111 veri sera fides 26, 554 duxere figuram 35, 43 si quid deprendere valet 48, 8 verum nersum latebris educere 8, 512 videri pernegat 17, 75 contexere 17, 86 veris nil aequale dabunt 26, 27 veros in principis annos 15, 303 verior genitor 24, 122
vesana delubra 33, 204
vescitur ferri rigore 48, 17
Vesevi jugi compage fracta 36, 184
Vesta colitur 18, 324 faces transtulit 24, 169 Vestæ sanctæ 15, 129
Vestalis virginitas 18, 329
vestibulo patenti 18, 202
vestigat Honos virtutem 17, 7
vestigare fretum glaciale 21, 177 domum Borææ 36, 324
vestigia lassa venti 3, 73 pressa calcate sanguine tingi 5, 432 firmasti recto gressu 7, 39 indolis magnæ 8, 373 hispida 10, 146 veteris recti 17, 136 pendula figat 17, 324 nulla starent 20, 125 clara sonent 20, 313 verrit 22, 248 fixit 26, 170 mea relegam 26, 529 servant 28, 173 ebria firmat 33, 19 condunt culmi 33, 187 sub tua venient 35, 300 lambit fons 26, 253 indignantes arenas 36, 385 quæ me ducent 36, 429 stridula volventes 37, 8 parva catuli 45, 8
vestis solem combibit 8, 552 odoratæ studium 20, 335 Gortynia 35, 33 poplite fusa tenus, ib. vesti custodes dabantur 18, 417 vestem Getarum 5, 83 pendere vetant 24, 247 murice perfusam 44, 86 contingit 99, 15 veste apprensam increpat 5, 381 fulva 22, 230 Tyria 21, 179 vestes purpureas 1, 183 connexuit angue 3, 118 picturata 3, 208 Sidonias 10, 212 Tyrio sanguine fulgidas 14, 26 rescissæ 15,

- 136 post terga reductas 20, 184 per varias transit 26, 605 et cingula comit 28, 525 explicat 29, 142 collectæ nodantur 35, 40 cultas 35, 321 mutatas nigrescere 36, 72 vestibus reductis 18, 87 humeros ambit 22, 365
- vestisquamis 18, 295 littus oliva 26, 319 iter seges 33, 188 obur atria 33, 242 victoria nemus 36, 338 vestiat ora ridenti lanugine atas 1, 70 vestire gelu 26, 167 pluma 44, 68 figura corporca 95, 5 vestita hyemis nives 1, 270 diem croceum Aurora 20, 529 ara cibis 46, 12 vestitos gramine campos 36, 231
- vestitus par equis 5, 361 necos calcari 18, 491 vestitu profano 8, 126
- vestium lacerandarum mos 3, 33
- vetat domari 3, 314 calor 49, 34 vetarent rupes 5, 184 vetuere minas 33, 48 invetum ruit 20, 52 vetito æquore 35, 189 mari 41, 16
- veteris Probinii facta 1, 29 veteres ornantur 17, 93
- vetustas rapiet sub nube ignota 1, 33 Graia 1, 198 superata 3, 383 Romana et Graia 8, 398 falsis elusa auspicii 15, 121 cuncta xvii, 91. xx, 251 exacta 18, 287 derisa rueret 20, 124 defensa 22, 321 canit 26, 121 vitiosa arripuit 44, 35
- vetusto ære floreat 1, 18
- vexat alnum turbine 21, 287 urbem 24, 219 vexasset fulmina 33, 47 vexare fidem rerum 3, 65 pacem 5, 10 animum curis 35, 278 smaragdus 70, 7 vexari pios 3, 14 vexatum corpus 22, 202
- vexillum navale dares 21, 173 vexilla veneranda 5, 366 Quirini 8, 8 moveri festinant 15, 420 peditum 18, 254
- Ufens tardatus erroribus 1, 257
- via causæ alterius 3, 15 difficilis 8, 328 fit 20, 168 pejore 26, 263 sacra 28, 603 via eundæ vitandæque 20, 420 spargentur flore 22, 401 longæ tempora 24, 3 instruit 26, 550 Flaminiae 41, 8 plus habet 52, 22 inter dura 84, 4 viam laxavit 5, 24 ferre per cœcula freti 7, 199 inveniet virtute 15, 320 fatis aperire 18, 140 vix terendam pandunt 26, 342 clauserat 28, 457 admittit 28, 503 molitur 33, 276 viarum spatio 5, 137 dura 8, 435 fidem 35, 188 indicia 36, 440 vias regione remotas 3, 241 longas egit 8, 102 longas peregit 10, 98 incestare 20, 77 centum meditata nocendi 20, 175 plebe latere 24, 63 morantur 24, 328 in astra negatas munire 26, 70
- Delph. et Var. Clas. Ind. Claud.*
- per solitas 26, 287 subitas exquirere 28, 232 præbuit arte 32, 4 longas inchoat 36, 406 terrarum pande 40, 59 mille retorserit 44, 27 limosas perforat unda 49, 16 in patulas plumbi 49, 56 certas adeant 51, 4 varias itque reditque 59, 4 corporis arcu inire 98, 6
- viator requiesce 84, 1
- vibrat radios 8, 180 rabies 20, 26 fulmina 24, 167 tremor ossa 36, 152 securim xxxvi, 358. xxii, 376 vibravit ardor in undis 35, 2 vibrare colores 5, 356 secures 18, 465 faces 31, 97 vibrans ignobile jaculum 26, 461 vibratur sibilus 101, 33 vibrata membra 20, 359 serica 28, 576 terga 45, 25 vibrati nimbi 1, 208 vibrato ferro 5, 230 vibratis erinibus 5, 108 in altum clypeis 28, 628 radicibus 35, 153 vibranda tibi tentatur cornus avita 8, 521
- vicem jaculi implevit 20, 454 quantam rependit 28, 613 fractorum agit 51, 10 vice patris 26, 493 mira 28, 533 vices mutare 1, 12 lucis noctisque 3, 6 gratæ rediere 10, 303 rerum fatique 26, 83 Martis 28, 283 nostras tibi impletet 28, 132 nascendi 33, 58 soporiferas explicuere 36, 405 caras dabit 42, 2 natales 44, 51 alternantes colorum 45, 14 iniquas ætatis sentire 98, 10 vicibus (vicissim, per vices) sermonum permissa facultas 5, 74 gratis fornare loquentes 17, 85 nullis 20, 418
- vicina Leoni sedes 21, 209 toro virginittas 33, 130
- vicinus gravis auxilio 20, 513
- victima par mitigat umbras 8, 94 trahitur 15, 414 expiet 18, 20
- victor superbit 5, 116 securus 5, 168 prosilias toro 14, 28 Gradivus 22, 368 Eridanus 26, 195 regno tenebo humum 26, 530 ab hoste redis 34, 40 ornabere opinis 39, 54 victoris decus 21, 7 victori sese daturus 15, 252 favent 21, 233 secuto 28, 297 victorem post fata petit 37, 91 fama sparserat 101, 118 pro victore redit 18, 254 victores Probi (patris) 1, 62 victoribus prada fuit 26, 86 sacras undas Clitumni 28, 506
- victoria non est tanti 5, 249 velox 7, 87 sapius nocuit 8, 336 sequitur fascēs 8, 640 nullis hæsīt nodis 15, 10 fregit 18, 213 te nobis eripuit 20, 538 nulla clarior 21, 368 advexit secum Musas 23, 19 totis exurgens ardua pennis 24, 204 egit te placidis moribus 24,

- 216 plena datur 26, 132 pacem sancit 26, 573 nulla est major 28, 248 ales 28, 597 tutela togæ, ib. auspex 28, 653 vestit nenus 36, 338 præstat mundum 37, 15
- victoriolæ sceptris impositæ 21, 210
- victrix cucurri 15, 48 turba 35, 166 victrici solo 28, 25 victricem manum 20, 532 victrices rates 10, 178 victricia castra 1, 137 fata 24, 127 classica 29, 218 victricibus aquilis 7, 16 hederis 8, 609
- victum communem querere 20, 371 victu fædo 17, 191 Chaonio 36, 42 videt quem non ipsa 20, 316 quodcumque videtis 37, 14 vident res ante 20, 500 non tuto, non impune cometen 33, 233 viderem moriens te Roma 28, 295 vidi per somnia 36, 437 vidisti quodcumque fuit 44, 104 vidistis in illo me quoque 28, 433 videbo te talem 36, 436 vidisse semel satis est 37, 94 visu obstupuit 1, 234 videndo perire 37, 113 visura veni 36, 108 videbar fecunda 36, 415 videndam se Roma obtulit 28, 530
- viduatur honos armati 101, 113 viduata remigibus puppis 28, 136 viduatis montibus 101, 81 viduatas iudice leges 17, 117
- viget ima parte 35, 23 vigeat sæcula revocata 3, 358 vigeat mos 20, 211 vigerent libertate 26, 105
- vigil avarus 27, 8 vigili sensu 29, 229 vigiles noctes 7, 48 primos excierant 28, 455
- vigilat Veneri noctes 15, 450 vigilet Mallius 80, 4 vigilantia excubiis lumina 28, 234 vigilantibus curis 18, 362
- vigor redit 15, 209 se diffudit in membra 26, 437 per membra volutus 44, 65 vigoris ætherii 20, 498 vigorem secretum servant 48, 19 amissum reparant 49, 99
- villis amur 3, 282 vile virentes ramos 8, 37 putat 101, 89 viles iras 35, 213 villia arma 26, 397 villior ultra privates paterere lares 10, 256
- villa pactus 18, 199
- villis flavi comis 101, 97
- vimen erat 10, 170 vimine texta 35, 138 vimina sicca 10, 95
- vincit amicos meritis 22, 45 amor 22, 412 copia pluviam 24, 231 latex flumina 60, 7 vincat ratione metus 17, 99 amor 42, 8 vincant pœnas 5, 519 vinceret matribus 29, 68 vicit manu 26, 144 vicere patrem nati 1, 61 zarde, vinci pœne fuit 21, 375 vince
- tuum pudorem 22, 329 vincite prælia 26, 570 vincere ascensu montes 7, 46 planitiem cursu, ib. differs 18, 500 vicisse nunquam, decorum 28, 402 Deos 37, 37 vincendi modum 26, 119 vincer sic viribus ullis 37, 18 vincitur fletu 35, 274 vincamur in munere 8, 276 vinci obvia 8, 484 causa, non robore 15, 431 didicere 26, 11 docuit 26, 140 miserum 28, 302 patiare rogatus 31, 136 imperio majore 35, 236 copisse pudet 101, 28 mirantem 101, 116 victus animi 3, 170 odit 5, 116 sol frigore 101, 125 ambitus 29, 211 lustrorum numero 44, 31 victa malo Creta 101, 120 victi acie 19, 17 victis piam servavit laurum 21, 217 victos recepit 21, 150 vincendum sibi nil relinqui 8, 377
- vincla muta ferarum 5, 483 ingesta 15, 365 vinclis prosiat 7, 160 punire 21, 239 subdiderint 26, 69 laxatis 33, 44 solvite 37, 28 nec famulæ 51, 15
- vincturo mentes carmine 26, 21
- vinctus hærens 17, 323
- vincula cognate 10, 262 poscat 11, 30 necite 11, 18 lucratur 18, 137 dissolvi patitur 22, 40 mentis 26, 311 rigidi ferri 36, 94 vix aptanda feris, ib. post Lemnia 36, 275 in vincula cogit 24, 315 sub vincula irent 8, 605
- Vindelicis spoliis 26, 415 Vindelicos saltus 26, 365
- vindemia quales tegeret colles 17, 180
- vindex patris 23, 16 juvenus 26, 150 tardior patriæ 26, 431 vindicis annum 22, 413 quo vindice 1, 167
- vindicat te civem 8, 131 se ira 21, 84 flumina 26, 195 campus 26, 573 sibi clavum regendum 29, 203 sibi brumam 35, 106 tepor undas securas 57, 5 qui vindicet ibit 8, 109 leges 20, 158
- Vindice deductum morem 8, 613
- vindicta pia 8, 363 mundi 20, 21 quæstus fuit 21, 99 manebat 21, 341 quæ prior 26, 93 plena rediit 26, 639 reddita parenti 28, 121 vindictam mandasse 15, 384 legum præstare 17, 225 vinca fraudarit colonum 21, 164
- vino madentes excubiæ 10, 79 calefacta Venus 15, 182 in vina mutatis vadis 1, 251 vina stagnantia fluent 3, 381 spumea 9, 8 petit 18, 271 lucens 22, 264 bibunt Eumenides 35, 344 tunc erent fontibus 36, 25 in liquentia permutat lymphas 99, 5
- violæ non æquant crines 10, 266 purpura surgebat 29, 92 violis prætexite fontem 1, 219 interscit algas 10, 157

- fuscis 35, 129 violas sparsere 31, 118
 collectas Veneris prato, ib. dulci fer-
 rugine pingit 35, 93
 violaria sparsos bibunt succos 36, 233
 violavit rore genas 33, 190 violare diem
 3, 63 Minervam 37, 11 violasse lac-
 tatus 26, 508 violati maluerunt reddere
 22, 57
 violentia fati 26, 382
 violentius Austris 3, 90
 viperea Medusa 3, 281 vipereæ pharetra
 21, 263 vipereo veneno 2, 9
 vir seu Numen 3, 171 redit in currum
 87, 5 viri hic mansere 28, 117 ferrati
 28, 571 viro digno nectenda 10, 276
 timido nimiumque remisso 20, 203
 uni concessa 21, 26 in uno 26, 375
 ardente 29, 152 cum proprio 29, 226
 toto moriens 37, 89 virum pejorem
 mirata 3, 138 te faciet 11, 10 similem
 consilio vel Marte 17, 163 da quem-
 cumque 18, 29 profuerat mansisse 18,
 56 natæ adiunxit 21, 91 ordiri 22,
 75 in suos migrare annos 29, 11 time-
 ret commotum 29, 137 monebas 29,
 237 tentura 46, 19 virorum decus 18,
 297 laude censeri 29, 66 funera 101, 79
 calcantum oneri 49, 17 viris nuper
 peremtis 15, 186 fortibus 17, 268
 undare 28, 516 viros audaces 17, 294
 deesse 18, 243 delevit ad terram 19,
 74 cessisse 20, 58 similes 20, 133
 tantos 21, 76
 virago venata 24, 314 Hippolyte 35, 63
 Virbium reductum 11, 17
 vires consuetas sumite 3, 60 magicæ 3,
 145 Romanas 3, 307 per tuorum
 ducum 8, 476 contingant juventæ 10,
 326 geminas libavit 15, 250 soli
 nosse 17, 178 murmure confessus 17,
 233 abstulit hosti 18, 54 vagas 18,
 264 frangendas 20, 309 mutata 20,
 415 armati 21, 17 fractas resumpsit 21,
 317 Tyrias fracturus 23, 9 amissas
 recepit 21, 80 exercere 26, 108 nos-
 tras occupat 26, 279 imperii sparsas
 constringit in unum 31, 86 nobis tulit
 33, 91 pertulerat 39, 17 novas præ-
 statura 44, 47 tibi suppeditat 44, 102
 augebat 101, 78 nomine merito signa-
 tas 46, 2 proprias renovat 48, 18 alte-
 rius pati 49, 78 indomitæ 52, 19 tibi
 det 77, 6 viribus fulmineis impellens
 hostem 1, 73 fuscis, collectis 8, 79
 collectis 17, 92 magnis quasitæ exu-
 via 20, 199 validis 21, 73 cognatis
 28, 220 totis 36, 379 sic ullis vincor
 37, 17 superbis 53, 2
 virescunt atria 10, 86 cum viresceret
 prima parte ævi 1, 63
 viret squamis 22, 429 lucus 41, 2 herba
 49, 22 virent renata nobilitate 1, 16
 Smaragdis 8, 587 viscera felle 49, 96
 virebat proles 33, 122 virens hydra 3,
 290 virentes notæ 33, 182 virentibus
 maculis 36, 266
 vireta decorent Batini 12, 25
 virga regit 15, 110 moderantur equos 21,
 259 virgam somniferam quatens 33,
 78
 virgatas tigres 21, 66
 Virgilius non accusat 74, 15
 virgineus cruor 11, 27 virginei sinus 95,
 8 virgineo agmine 24, 263 crine 29,
 18 more 35, 151 ludo 36, 162 virgi-
 neum Tritona 8, 36 virgineos thalamos
 36, 75 sinus 98, 5
 virginitas Vestalis 18, 329 cruda 24,
 217 matura tumescit 31, 126 vicina
 toro 33, 131 communis 35, 208 cœ-
 lumque negatur 35, 262 virginitatis
 honos 36, 280 virginitate salva 99, 2
 virgo fraudis adhuc experta 10, 16 redi-
 mitur astris 10, 273 exit 21, 81 ignara,
 cui simplex calet ore pudor 28, 564
 nova dotetur 31, 52 ducitur in thala-
 mum 35, 362 limina linquere non
 audebat 36, 202 virginis suspensæ
 amor 3, 282 ora fulgentia 17, 132
 maturæ 21, 69 colla 48, 11 pro vir-
 gine certant 33, 133 virginibus raptor
 instat 15, 166 optantur flores 24, 56
 Virgo gemina maturet 22, 465 custos
 imperii 24, 206
 virgulta strata 24, 310 factu pubescant
 35, 79 verna 36, 225 per virgulta
 vagantur 31, 13
 viridantia membra 28, 561
 viridis adulter 17, 305 avis 20, 331
 viridi milite 21, 321 jaspide 28, 526
 metallo 35, 291 viridem juvenem 10,
 164 virides equos 7, 197 spumas ser-
 pentum 15, 173 pardus 21, 345 galeis
 sulcos 26, 25 manus 26, 260
 virilis lingua 51, 10 viriles minime mun-
 ditæ 20, 336
 virtus laurum meruit 28, 355 Romula
 emicat 26, 261 tertia Scipiadæ 26,
 110 gaudet 23, 5 in quo tua maxima
 22, 296 eventus sibi latura secundos
 24, 285 obruta paupertate 22, 121
 fessa 24, 281 una desudet 20, 602
 pura 20, 75 provida 18, 102 unica 18,
 98 reducit 17, 116 objectet membra
 sui divisa 17, 97 fracta metu 3, 260
 intumuit 5, 183 inflammata 5, 231
 digna legi 8, 17 major et utilior fato
 conjuncta potenti 8, 221 vile latens 8,
 222 tenebris submersa, ib. amula 15,
 319 ipsa sibi pretium 17, 1 secuta

- fortunæ, ib. laudis nil indiga 17, 4
 animo crescat 17, 15 major in adver-
 sis micuit 21, 284 pervigil contra
 fata, ib. meritis obnoxia 28, 387 mu-
 tua tegit 28, 417 tua digna sequi hunc
 39, 21 nullum reticenda per avum
 101, 87 nec vulnera timet 101, 113
 virtutis iudicium 21, 74 fatale solum
 26, 637 femineæ opus 29, 12 virtu-
 tem vestigat Honos 17, 7 virtute sola
 emittit potestas 7, 188 patris 8, 377
 inveniet viam 15, 320 reliquit invidiæ
 fines 24, 39 renati 26, 43 pia flamma-
 tus 28, 167 non minori 29, 158 para-
 vit dotes regni 29, 180 inferior pur-
 pura 31, 79 paternæ ne confidas 31,
 132 tanta 50, 31 virtutes crescite 17,
 261 variæ 28, 584 virtutum stimulos
 7, 59 ingrata comes superbia 22, 162
 virtutibus cani avi 24, 106 obvia invidiæ
 rabies 29, 230
 virus spirantia verba 15, 285 furiale 20,
 188 in alto condere 22, 34
 vis Hydræ 3, 296 tranquilla animi 8,
 514 quæ animaverit astra 17, 101
 sua non tutata diu 26, 566 extincta
 28, 304 quæ tanta cavernas glomerat
 33, 170 improba ferri impedit 36, 109
 quæ Sirenas abegit 36, 190 alta 46,
 18 vi poscere 31, 77
 viscere taurino 45, 38 viscera invadit
 ferro 5, 403 felle canduerint 17, 225
 post matris 18, 46 rupis 28, 503 fessa
 hæserunt infecunda 33, 121 montis
 33, 175 nudata fodit 35, 210 telis
 invadi 36, 71 nascuntur 37, 26 terræ
 conculcat 48, 5 languida 49, 96 com-
 pleti partu 95, 9 per viscera duxit
 hyemes 46, 7 post viscera dignus credi
 numen 101, 11 visceribus mersit fer-
 rum 18, 446 in mediis 26, 577
 visimus ædes 17, 278 visere cura fuit 28,
 508 saltus 36, 203 visura veni 36,
 108
 visis obrigit 36, 111
 visus degeneres 6, 9 dirige 20, 133 non
 capit spatium 24, 132 inoffensos sub
 gurgite ducit 35, 116 visu severo lus-
 trat 5, 496 non solito 15, 19 solo
 cognoscere 33, 158 refugio 33, 189
 dubio agnoscere 36, 91 obstupuit 1,
 234 letifero 37, 97 eruentus 101, 92
 sollicito lustrant 98, 17
 vita concessa dolori 3, 237 regentis 8,
 301 dum maneret 15, 306 traxit iter
 17, 17 duplici subnixus 17, 333 spon-
 dente fidem 18, 120 sylvestribus ab-
 dita lustris 36, 11 indiscreta feris, ib.
 vite licentia 1, 152 spem fragilem 5,
 12 a limine prima 7, 10 ferre pado-
 rem 15, 451 pars nulla perit 17, 64
 transmissæ 17, 141 ambiguus 18,
 51 pudori 19, 5 barbaricæ te red-
 dere 20, 226 in limine 22, 63 princi-
 pium finemque 26, 32 rudem 28, 65
 quies 28, 151 commissæ 35, 304 so-
 licitæ stimulis 36, 23 geminæ confin-
 tia 41, 70 servandæ 45, 31 nostræ
 industria 45, 11 plus habet 52, 22 cri-
 mina 95, 1 vitam metitur 5, 138 post
 emeritum 5, 473 librat 15, 72 commi-
 sit asylo 15, 391 nocentem efflat 20,
 454 debere armis 24, 77 freto tueri
 26, 219 dedit anguis 26, 446 debet
 amor 28, 610 letumque regis 33, 59
 objectare procellis 36, 364 jube rever-
 ti 39, 41 alternam petit 44, 26 mern-
 it ferro 18, 16 porrigis 49, 1 remane-
 re jubes 98, 21 reddere 98, 30
 vitali fulgore 44, 57 vitales plagas 33,
 260 vitalibus sectis 26, 123
 vitas tua vellera 20, 460 vitant impen-
 dentia 20, 199 vitasse te non dolemus
 28, 226
 vites disponat 20, 197 vitibus densis li-
 gatur 20, 271 conserit 22, 199 intexti
 antri 31, 2
 vitiantur arenæ 35, 203 vitiatum sulfure
 1, 256
 vitiosa vetustas 44, 35
 vitium solenne 22, 161 vitiis a stirpe
 recisis 3, 56 regalibus 8, 273 distan-
 tibus inter se 15, 163 domandis 17, 97
 cæcus inest amor 20, 50 pigris 20,
 207
 vitrei uberis 35, 53 vitreo mundo 75,
 1 vitreæ telæ 1, 225 formæ 36, 268
 vitreis sub antris xii, 34. xxviii, 147
 vadis xlix, 32. xxxiii, 267
 vitro in parvo 68, 1
 vittas nullas meriti 18, 330
 vitulam ambit 33, 127
 vitulus audax 8, 385
 vividus æquat stellas 44, 11 vivida fron-
 det 1, 219
 vivit opus 8, 591 nihil afflatum 36, 240
 serpentibus imis 37, 90 vivunt in Ve-
 nerem frondes 10, 65 fixis legibus 22,
 435 vivat quo motu machina 17, 102
 licentia 18, 499 vixerit domino uno
 18, 31 vivite concordēs 31, 130 vive-
 re caste 8, 264 fontes 28, 32 recte 36,
 273 vixisse rapto 20, 205 cavernis
 26, 224 victura funera 3, 156 victuri
 cineres 44, 67 vivitur exiguo melius
 3, 215 sub teste benigno 22, 125
 vivus color 26, 137 viva voluptas prati
 3, 209 simulacra 28, 574 sepultis ad-
 mices 35, 221 scena 49, 45 pocula
 60, 4 vivo sanguine 26, 257 arcu 28

- 502 de punice 35, 103 sensu 48, 54
ad vivum penetrant 20, 16 vivum o-
pus 68, 8 vivis annexus amor 22, 50
complexibus 48, 35 aquis 56, 4 vivos
retentus 5, 438
ulcera alte suffusa 20, 13 tractat 26,
121
ulmos in summas 31, 16 pampinus induit
35, 111
ulnis lenibus sustulit 8, 167 niveis 20,
187 fortibus 101, 136 ulnas in side-
reas excipere 29, 219 duplices colli-
git in nodum 50, 17
Ulpia progenies 8, 19 fora 28, 616
Ulpus belli potens 28, 335
ulta pudicitiam 29, 157 ultum furias iret
22, 84
ulterius moraris 36, 314
ultima regna 33, 222
ulior debitus imminet 3, 369 cum ten-
deret 10, 179 serus 20, 142 trabecis
22, 322 primævus 23, 8 patriæ 26,
434 exercitus xxxvii, 27, xxi, 326 ul-
torem cinge floribus 4, 6 te rogat 15,
403 exulis se promitteret 21, 243 ul-
tore nato 28, 112
ultra quid 28, 293
ultrices genas 22, 136 furias 39, 14 pha-
retas 69, 5 ultricibus rotis 21, 98
ultra volentem rogas 1, 161 acceptis om-
nibus 8, 124 servire 8, 481 parebitur
jussis 15, 321 pacem implorantibus
18, 378
ululantia Dindyma Gallis 35, 269 ulu-
lata aula puerperis 8, 110 Phœbe 26,
234
ululatus conjugis 26, 625 ululatu ter-
rifico 3, 130 ululatibus insanis 15,
134 sacris 20, 302 baccharum 33,
205
Ulysses 3, 121 Ulyssem expavit 29,
145
umbone vasto 20, 387 late corusco 21,
128 minaci 35, 224 umbonum fremitu
repulsusque 15, 434 pulsu 28,
629
umbra flava prætenditur 1, 93 gravat
lacus infernos 5, 156 Rowani nomi-
nis 8, 59 superciliis 10, 268 animosa
18, 452 fedatam reddidit 20, 256
clypei 22, 274 quo quemque vocavit
31, 11 vana fallimur 36, 96 ab sacra
36, 356 fretis annatat 36, 414 nomi-
nis tui textit 40, 46 sub populea 101,
20, nominis veteris 92, 1 umbone Ery-
mantheæ 8, 468 urbanae 20, 409 va-
cant epulis 35, 327 umbram nati con-
spicit 10, 109 in qualem fluximus 15,
45 meam fugiet 15, 338 infastam
18, 131 lanuginis 18, 343 legitimam
regni prætenderat 21, 273 Latii 26,
198 dubiam lanuginis 31, 12 umbra-
rum stridore volantium 3, 126 potens
33, 56 umbras ad Stygias 5, 167 aï-
ras alludere videt 5, 328 Augustas 8,
95 cognatas 15, 396 similes corporis
ostendat 28, 512 quas tulit autum-
nus 11, 29 ad umbras remeantem 29,
150 ab umbris traxit 26, 147 umbris
crudelibus 35, 251
umbrabat laurus thalamos 36, 76 um-
bravere caput rami 28, 161 umbratus
rosis 15, 111
umbracula defensura calorem 8, 341 ges-
tant 18, 161 nequeunt nostra taceri
36, 123
umbrosa abies 36, 349 umbrosæ fores
37, 45 umbroso Averno 33, 116
unanimes fratres 1, 231 sodales 3, 105
equi 87, 3
unanimi fratres 7, 189 somni 35, 368
unda illisa 3, 272 retulit notas 1, 10
Garumna retro perniciosa 5, 113 vilior
promeruit 8, 20 recurrens 8, 631 ra-
tem ferat 19, 66 cœunte 26, 334
Aganippea 29, 8 pulset utrumque la-
tus 29, 201 obmutuit 31, 108 diem
merserat 33, 274 conclusa 19, 16 quatit
Petrum 99, 13 densa mucronum
45, 23 undæ mitescent 26, 273 Cas-
talie 28, 27 Pæoniae 49, 67 undam
per tenuem 15, 521 puram bibis 101,
74 undarum verbere 15, 220 flammæ
49, 75 undis nostris celebrabitur 1,
261 refluxis incertius 3, 91 processerat
10, 170 mirantibus 20, 161 in tantis
bellorum 20, 507 laudum obruimur
21, 139 se credidit 32, 5 tacitis 33,
87 in tremulis 35, 2 spumantibus 37,
86 in prægelidis 101, 68 undas in
piscosas 5, 489 fregit remis 7, 56 in
vitreas 10, 128 laborantes 17, 318
sulcandas 20, 126 aggerat 20, 439
celerem vincebat 21, 200 scissas inci-
tat 28, 458 Clitumnæ 28, 506 relaben-
tes 29, 79 fuderit elatas 41, 106 pro-
dixerit 47, 27 securas viadicat, paca-
tas remouet Aquilonibus 85, 3 per
fractas 86, 3 per undas vectum 21, 172
undant populis penates 1, 46 undaret
sylva favis 36, 25 undare sinus ma-
ternos cruore 5, 68 opulencia linguæ
17, 21 viris 28, 515 undasse divitiis
29, 71 Coeyton Lyco 35, 353 undan-
tem urnam 35, 70 flammæ huius
36, 395 undantes spumis iræ 3,
76 angulibus hystas 5, 177
undatim ventilat avas 31, 5
unde datæ populis leges 33, 50
undosa domo 28, 147 undosi crines 10,

- 145 undosam fidem 26, 48
 ungue pedes crescere sensit 7, 79 genas
 secat 20, 193 ab tenero 28, 79 duro
 saucius cortex 31, 122 ungues auratos
 33, 18 unguibus saevis ferit 6, 10 sae-
 viat 14, 6 ingesta vincla 15, 366 piis
 22, 416 infensus 31, 135 viscera fodit
 35, 210
 unguenta redolent 15, 183 unguentis
 marcidus ibit 15, 115
 ungula culmos proterat 7, 200 non sen-
 tit arcnas 8, 548
 unica tantum despicior 36, 100
 unus toties 98, 28 una mihi haec 36, 309
 uno cruce 29, 156 metu 20, 285 lap-
 su 1, 103 in uno v, 315. xxviii, 641.
 xxxix, 47 unum ab omnibus docebo
 28, 437 posse necari 101, 38 in unum
 constringit 31, 86
 vocabula meritis Felix 15, 421 quanta
 vertit 18, 34 pulchra praetentat 20,
 296 illusa dubiis fatiis 26, 557 germa-
 na nato addidit 29, 109
 vocat ad limina 3, 28 ad sua tecta 20,
 326 qua usus 28, 217 vocabant fata
 26, 172 vocavit quo umbra 31, 10
 vocatus tantis studiis 28, 339 vocati
 donis precibusve 21, 204 vocatam
 thure Junonem 1, 195
 volat trans aequora 10, 47 testudo 18,
 352 pulverulenta 20, 313 volant di-
 vini ignes 26, 510 carmina non redi-
 tura 43, 8 cuncta 78, 3 volans sublimis
 10, 182 volantes animae 22, 432 sal-
 tus 26, 216 volantia nubibus signa 28,
 46
 volatus per inane 8, 142 geminos 16, 15
 volatum implumem 94, 3 volatu vago
 serpentum 5, 178 celeri 17, 270 uno
 18, 376 uno transilit 20, 169 stringi-
 tur 22, 273 vulturis intercepto 26,
 265 meliore 31, 114 inferiore secant
 arva 33, 184 colorato 36, 3 trepido
 37, 47 vulnifico 45, 2
 volitat gens 5, 149 volitare rumor 18,
 347
 volucer Junonius 35, 97 par Superis 41,
 11
 volucris equi 3, 262 volucris tractu 33,
 180 volucrum sub pectore pascis 37,
 21 volucres impletura 20, 408 cunc-
 tae ex orbe 22, 418 undique concur-
 runt 31, 105 picturata 10, 3 tuas,
 Stymphale 45, 1 puellae 100, 1 volu-
 crum equorum 5, 31
 volvis omnia 18, 23 quid plurima volvis
 anxius 5, 330 volvit (sol) saecula 1,
 2 nemus 3, 270 sententia anceps du-
 bios eventus 5, 199 mundum 68, 11
 volvunt quod fluvii 35, 296olvebat
 curas 28, 149 volvere annales 24, 183
 volventes vestigia 37, 8 volvimur fatiis
 36, 111 voluntur vota 27, 1 volvi ca-
 ligrine 3, 12 volutus per colla 3, 91
 vertice criminalis murus 20, 283 volutam
 pisce (Nereida) 10, 160
 volumina moritura 8, 538
 voluntas mutata 36, 280
 voluptas viva prati 3, 209 variata 3, 210
 immensa 5, 68 metuenda 5, 364 torva
 frontis 8, 518 non secura 10, 82 tu
 prima, tu postrema mihi 36, 411 ipsa
 dabat mortem 100, 9 voluptatum ha-
 mis 22, 138
 volutat secum 33, 118
 vomer Teutonicus 18, 406 vomeris im-
 patiens 15, 150 rigidi versaberis ie-
 tu 33, 196 opus 49, 26 vomere adun-
 co 3, 381 presso 18, 112 sub offenso
 21, 135 Cadmi 21, 318 sudatas mes-
 ses 21, 94 proscindit terras 47, 1
 vomit aula lucem 19, 11 vena aurum 29,
 77 nimbos 33, 161 vomerent praelia
 8, 52 vomens aurea dona manus praec-
 ceptis 1, 49
 vorago tacuit 35, 350
 vorat caudam 22, 430 Istrum 26, 337
 morsu 93, 2
 vortice hyberno 3, 269 spumoso 17, 238
 vorticibus anhelis 33, 21
 votum subitum 1, 230 damnavit 3, 169
 spesque poli 7, 10 completur 8, 430
 tremis 33, 132 voti permissi 8, 618
 tanti miracula 22, 379 avari famem
 21, 229 ignarus 29, 83 arcani conscia
 29, 95 tanti calida 35, 11 voto lon-
 go spes tendit praecordia 1, 66 quan-
 to pectora flagrabant 7, 74 pavido 15,
 67 moras auferre 22, 226 peracto 36,
 211 vota non tua te moveant, sed
 publica 8, 295 secura cave remittas
 8, 333 Romana moratur 8, 522 con-
 grua 9, 12 socer cunctatur 10, 21
 promissa peregit 10, 302 pati possent
 18, 172 mariti celebrabat 20, 90 ple-
 bica 21, 50 voluntur 27, 1 fefellit
 eventus 28, 87 publica caluisse 28,
 334 mea tenebit 28, 363 communia
 matrum 36, 408 debita canant 40, 62
 in tua 101, 77 prospera 49, 6 senum
 50, 28 pia 54, 4 votorum nuncia 17,
 270 votis regalibus annue 10, 121
 domini lata 12, 18 ignavis 20, 394
 optatior victoria 21, 369 veris et non
 fallacibus 22, 174 jussit adesse suis
 23, 21 dubiis torquere 21, 4 annue
 21, 213 incertis 26, 46 vanis 26, 273
 nimis obstat 26, 631 omnibus arripu-
 it 28, 211 favens acris 28, 537 incertis
 crexerat aulam 29, 160 vacas 29, 224

- hoc poteris esse meis 10, 34 majoribus
invidet 40, 55 aptissimus orbis 101,
55 omnibus exposcite 80, 3
- vox hæc insonet 14, 35 per mare tran-
seat, ib. una nunciat 15, 12 tenuis
15, 21 nec ulla capit laudem 24, 133
clara edita 26, 545 humana 29, 51
jucunda 31, 26 non redidit 36, 151
blanda carinas alligat 36, 257 sensus-
que Dei 95, 2 una ratem ligebat 100,
7 vocis acuta 18, 340 diversæ 26,
617 voci præclusæ frama remisit 28,
265 vocem oppressam tenere 1, 235
inoffensam servat 17, 217 exponit
anhelum 20, 390 tribuant mutis 19, 3
voce septena resultant 1, 176 subis
dicturum plura 8, 353 avida 8, 498
cum tali sequuntur 10, 172 non fero-
ci 10, 320 tremula 18, 263 tremente
19, 28 inani 20, 515 se invicem re-
gunt 26, 411 magna ciet 28, 195 ma-
jore 28, 510 movens talia 33, 192 pla-
cida 35, 276 tali compellat 36, 113
blanda canens 40, 26 scribentis Sere-
næ 40, 17 regente 51, 4 non cauta
74, 9 cum voce exultant 35, 365 ves-
ces extortas 5, 170 notabat 15, 202
in tales suspiria rupit 15, 235 innu-
meras moderatus 17, 316 tales profert
22, 230 centenas 22, 185 rabidas rupit
26, 520 tales dedit 35, 233 vocum
discrimina 5, 107 vario tumultu 21,
162 vocibus rabidis 3, 11 mansuris
17, 27 venantum 20, 310
- ranie redimita comas 17, 271
ranus noverat 75, 1
- rbem ad penetrabis 26, 547 ad fluvium
26, 555
- urbs annula Romæ 5, 51 aquæva polo
26, 51 clara 14, 90 urbis dilecta 28,
79 preces 28, 357 vicina 52, 9 urbi
attonitæ 15, 83 Eoæ 15, 226 obses-
sæ 15, 275 dederit 26, 600 quicquid
præmittitur 28, 522 urbem per me-
diam 7, 129 vexit carinis 17, 151
unam concedimus 20, 39 ingreditur
22, 369 servaveris 21, 69 trepidam
vexat 24, 219 Marte petivit 26, 507
tentare Deorum 28, 185 terreat 37,
49 urbe in obsessa 5, 61 capta 26,
199 concessa 26, 299 triumphantem
28, 580 urbes Phrygiæ 36, 103 dubi-
as nutant 33, 157 famulas auroræ
29, 116 per tot eucurri 26, 531 per
arisonas 26, 234 Siculas 24, 112 ig-
narus Martis 20, 567 accensas 20, 171
securas 20, 275 geminas interfuit 1,
227 placidas cum cerneret 3, 26 ab-
surde 5, 215 quas quisque petat, quas
devoret 5, 323 per Meonias 8, 602
- placida 12, 38 revinxit legibus 15, 17
subsident 15, 113 numerosas 15, 259
inter placidas 17, 172 condit 18, 337
in geminas 20, 28 pateant 20, 210
urbibus inter se congressis 26, 392
agris 26, 137 hostes nunciat 33, 234
urges te proclivior 7, 178 electos crebris
succeedentibus 8, 190 urget mandata
17, 240 amor 26, 195 sic Atropos 33,
216 opus motibus 68, 8 urgent suc-
cessus 21, 2 urgebat curas 21, 70 tes-
las 72, 15 urgerent majora licet 26,
391 urge te manus festinas 3, 344 ur-
gere puellas 18, 275 damnis 37, 20
urgetur procellis 5, 169
- urit frigoribus Boreas 29, 6 Sirius æsti-
bus, ib. urunt maculis 18, 429 urat
æstas 22, 461 urere cuncta dolis 33,
221
- urna projecta 3, 133 aurata 20, 172
luditur 28, 5 tulta sub gremio 28,
169 Minora 35, 332 urnæ madidæ
prodigus 22, 461 ad urnam judicis
trahunt 5, 159 urnam commendat
herilem 1, 213 commovet 22, 363
undantem declinat 35, 70
- ursa frigore srevat 22, 159 dura educat
26, 135 clara mihi se proluet 11, 16
- ursi conveniunt 17, 298 ursis ingerit
truculentos 5, 183 ursos informes 21,
310 frigore sequens, ib.
- usque adeone 1, 166. xxii, 246. xxxix,
1 usque adeone puer 8, 362
- usus sensum detraxerat 5, 18 proclivior
in pejora 8, 262 provocat 8, 344
quocumque vocaverit 10, 201 fortior
naturâ 17, 185 in bellorum 18, 382
in diversos 22, 102 in meos vertere
coëgi 26, 538 rerum sic admonet
28, 129 qua vocat 28, 217 in varios
aptantur 29, 59 nutriat artes 36, 32
in usum servi admissus 18, 112 do-
minandi excitat 21, 108 usum rapi-
endi 22, 118 non vilem commodat
31, 98 varium sylvæ accomodat
36, 366 fragilem corporis 19, 85 usu
exerior 8, 356 haud unquam tanto
mihi venerit 10, 130 assiduo 17, 45
longo lassatus 18, 62
- ut pereat 18, 411 provocet animos 36,
30 audax arguar 12, 11
- uterus felix 1, 201 crescat Mariæ 10,
340 uteri caros labores 33, 191 im-
memor 36, 427 utero relecto 26, 260
inclusum 95, 7 uterum nobiliorem 17,
304 equi 70, 1 ex utero editus cæcus
99, 9
- utile magis factu 15, 387 supplicis
mancipium 19, 30 utilibus præponere
rectum 22, 103

utitur se pharetra, sese jaculo, sese arcu 45, 42
 utraque virgo ruunt 35, 20
 uva passa rugosior 18, 111 uvis madentibus ambiat 1, 274 gravidis 22, 466 uvas ventilat 31, 5
 Vulcania ubera terre 49, 17 Vulcanius annis 33, 170
 Vulcani cum lare 37, 86
 vulgavit iter 26, 285 vulgaverit rumor 20, 305
 vulgus mobile mutatur 8, 302 ignobile 18, 513 captivum 26, 616 convexum gradibus circi 28, 614 innumerus famulantur Avernii mers 33, 21 sacrum 35, 71 vulgi copia 15, 143 taciti suffragia 21, 49 quæ nulla 22, 397 densi turbine 24, 200 pavidi pectora 26, 314 concordia 28, 604 ignavi domitor 35, 214
 vulnerat cornipedes 3, 311 fugiens 45, 22
 vulnifico volatu 45, 2
 vulnus accerbat 3, 182 fixit Amor 10, 7 continuum 20, 571 Romanum 22, 205 deploratum 26, 563 in vulnus aberrat mens 10, 7 vulneris certi petitor 8, 529 pro vulnere terror valuit 20, 453 vulnere largo satiatur 3, 353 subito percussus 5, 65 casti 18, 468 chartæ 19, 19 peracto 20, 4 Alpino 21, 317 famæ 22, 380 nullo territa 24, 145 proprio 29, 154 pingui 31, 123 languidus 36, 62 vulnera recentia 5, 116 solatur 10, 46 nocturni prælii 14, 29 ad obvia 17, 302 in regia 20, 482 geminata venenis 21, 352 nati lavit 28, 172 stringebant 29, 175 cognatæ invidiæ 36, 200 virtus non timet 101, 113 vulnere sanant 49, 97 in vulnera sævit 78, 3 vulneribus sacris 11, 14 quesita arva 15, 76 mederis 24, 207 pars nulla vacat 26, 586 ora fatiscunt 36, 426 gravibus medere 39, 44
 vulpem vetulam 18, 145 vulpibus addit fallaces 5, 484
 vultur mansurus 5, 511 cornua profert 18, 352 lateris sulcator invitus trahitur de pectore 35, 311 vulturis volatu 26, 266 vulture sub sævo 37, 25
 Vulturinus rapax 1, 256
 vultus radiant in casside 1, 118 cæcus 3, 34 ante patrum 3, 217 populi quis erat 5, 86 avidos 5, 410 in suos rediere 8, 84 nondum vernabant lanugine 8, 200 iratos attollit 8, 427 speculi egebat iudicio 10, 106 dignior aula 10, 264 verendos 10, 321 notos ostendere 15, 337 amicos 17, 133

novi infantum 20, 42 conti 20, 337 honestat 21, 26 reos fracturum 21, 362 dilectos 22, 179 exsangues 28, 156 confessa coruscus 28, 359 niveos infecit purpura 33, 270 quis equorum 36, 219 ostentare suos 36, 275 attollunt 50, 5 faber divisit 50, 26 innumeros dedit 57, 1 vultum tabulis quæsi 10, 21 flammea aurora 20, 528 certum mentique parem componere 22, 36 præclarum 26, 357 pulchrum addebant 28, 531 attollens gurgite flentem 39, 57 Dei veneratus herilem 44, 93 vultu hirsuto nitent 1, 211 impavido 7, 113 præsentia damnet 15, 174 conjugis 20, 181 supplice captivoque 21, 212 sereno 22, 10 decoro 22, 431 dilecto 24, 197 roranti 28, 162 mortali 28, 191 madido 29, 215 cum supplice 33, 50 toto fluunt incendia 35, 316 certo mansurum 36, 13 invito flumina prorumpunt 36, 128 hæc aspice tanto 101, 50 mollire 48, 45 vultibus addunt flammea 35, 324
 uxor neverat 1, 224 sic, sic mater eris 31, 137 uxoris decus 18, 73
 uxorius Mulciber 10, 59

X

Xanthus sprevisset Achillem 8, 557 Xanthum voluerem 72, 9 Xerxen secutus exercitus 5, 120 xylum 1, 179

Z

Zephyrus perdominetur annum 12, 36 se prodat ab Indis 26, 58 veris pater 35, 73 irrorat flatibus annum, ib. Zephyri stridunt 1, 101 per metas 8, 647 teporem alternum 20, 95 sedibus 29, 115 Zephyro colono 10, 61 marito mobilior 36, 266 Zephyrum in valle sedentem 35, 73 Zephyris frangi 1, 218 bruma remitti cœpta 5, 101 cursu non cessura 24, 252 melioribus halant 35, 288 Zephyros faventes 15, 526 impetus excessit 28, 476 tranant 33, 184 illapsa 36, 3 antevolant 44, 21
 Zona Saturnia 7, 168 rubens 15, 148 cinge uterum equi 70, 4 te liget 73, 11 variata colorum floribus ib. Zone flammigeræ 47, 9 Zonan rubentem 21, 337 Jovis incoluit 22, 7 Zonas septem Olympi 24, 135

INDEX

VOCABULORUM OMNIUM GRÆCORUM,

QUÆ IN

CLAUDIANI

OPERIBUS LEGUNTUR.

Prior numerus carmen, posterior versum designat.

A

Ἄγε 64, 1
Ἀγγελικαῖς 96, 10
ἄγγελον 38, 2
ἄγκας ἔχοντα 63, 3
ἄγλαΐη 66, 6
ἄγλαΐην 38, 2
ἄγρην 38, 8
ἀενάοιο 96, 1
ἀθανάτοιο 97, 3
αἰδώς 66, 5
αἰὲν 97, 2
αἰθέρος 96, 9
αἰῶνος 96, 12
ἀκηρασίοιο 63, 2
ἀκτίσι 66, 4
ἄλγεσιν 38, 10
ἄλλα 38, 1
ἀμφιβέβηκας 96, 9
ἀνάγκη 67, 4
ἀνάγκην 96, 2
ἀνάσσω 96, 12
ἀνέρος 63, 1
ἀνευάζουσα 66, 1
ἄνθεα 38, 7
ἀνυμφεύτων 96, 6
ἄοιδας 67, 3
ἀπλεκέας 38, 3

ἀράσσει 66, 2
ἀρρήτοισι 96, 10
ἀρτιφανές 97, 1
ἀσημάντοιο 96, 1
ἀσκηθεῖσα 63, 1
ἀσπίδα 38, 9
Ἀσσυρίης 96, 7
αὐδὴν 38, 2
αἶρη 66, 4
αὐτῇ, 38, 8
αὐτῇ 38, 10
αὐτοτέλεστον 96, 6
ἄχρους 66, 5

B

Βάλη 38, 11
βαρύκτυπον 63, 3
βέλος xxxviii, 1, 9
βίου xcvi, 3, 12
Βορέης 64, 2

Γ

Γὰρ xxxviii, 2, s. lxx, 6
γείτονα 66, 3
γενεῆς 96, 7
γόνον, 96, 6

Δ

Δὲ xxxviii, 1, 5, 10. lxvi, 5. xcvi, 8
 δεῖξεν 63, 2
 δέδηκτο 38, 11
 διεκρίνατο 38, 3
 δίζυγα 66, 2
 δόρυ 38, 9

E

Ἐβλήθης 65, 2
 ἐγκύμονα 96, 5
 ἔδρην 67, 1
 ἔθελε 67, 3
 εἰ 38, 10
 εἰδῶλων 96, 8
 εἰκόνα 63, 2
 εἴμασιν 38, 7
 εἰπὲ 64, 1
 εἰς 38, 8
 εἶχε 38, 8
 ἐκόμιζεν 38, 1
 Ἐλικῶνος 67, 1
 ἔλυσε 64, 2
 ἐμβεβαῶς 96, 2
 ἐν xxxviii, 10. xcvi, 10
 ἔνδοθι 63, 3
 ἐπὶ, et ἐφ' xxxviii, 2. lxv, 2. lxvii, 1.
 xcvi, 9
 ἐπιβάθρον 67, 3
 ἐπτάζωνον 96, 9
 ἐρατοὺς 38, 5
 ἐρύθημα 66, 5
 ἔρωτος 65, 2
 ἐστήκει 67, 2
 ἔσφιγξε 38, 4
 ἐτερόφρονα 96, 7
 εὐανέμοιο 38, 6
 εὐκροτάλοισιν 66, 1
 ἔχοντα 63, 3

H

*H 64, 2
 ἡλεμάτοις 66, 4

Θ

Θαάσων 96, 10
 θέλγητρον 38, 10
 θεμένη 38, 2
 θεωρήτοιο 96, 3
 θεράπων 67, 2
 Θεοῦ 96, 1, 11

θοὰ 65, 1
 θώρηξεν 67, 4

I

Ἰλαθι lxv, 1. xcvi, 11
 ἰδν 67, 4

K

Kαὶ xxxviii, 4. xcvi, 6. xcvi, 3
 κάλλος 38, 9
 καθοὺς 38, 5
 κατέγραψεν 66, 5
 κεκαλυμμένα 66, 6
 κενεῶν 96, 8
 κόρυν 38, 9
 κόσμοιο 96, 2
 κόσμον 63, 2
 κρύπτεν 38, 7
 κρύσταλλε 64, 1
 κρύσταλλος 63, 1
 Κύπρις 38, 1

Λ

Λεπτὰς 38, 6
 λίθω 64, 1
 λύσας 96, 8
 λύσαν 96, 7

M

Μαζὸν 38, 9
 μαζῶν 38, 7
 μαχλὰς 66, 1
 μέγα 96, 5
 μέλη 38, 10
 μεμαρπῶς 67, 2
 μὲν xxxviii, 3. lxvi, 3
 μερόπων 96, 12
 μεῦ 67, 4
 μῆλα 66, 6
 μητρώων 96, 5
 μογέοντι 67, 3
 μοῖ 65, 1
 μοίρης 66, 3

N

Νεεοττὲ 97, 1
 νόθη 66, 6
 Νότος 61, 2
 νώτοιο 67, 2

O

Ὅϊστροις 65, 2
 ὄμμα xxxviii, 11. xcvi, 11
 ὄμμασιν 38, 2
 ὄμματος xxxviii, 8. lxxvi, 4
 ὄμοις 97, 3
 ὁμόχρονοι 97, 3
 ὄπλα 38, 10
 ὄπλον 38, 1
 ὄργια 96, 8
 ὄς, 96, 5
 οὐ 38, 7
 οὐδὲ 67, 3
 οὐρανὸν 63, 3
 οὔτε et οὐθ' 38, 1
 ὀφθαλμῶν 38, 5
 ὀφρῦν 38, 9
 ὀχῆα 96, 9

Π

Παγγενέταο 96, 11
 παλαιγενὲς 97, 1
 παλινδίνητον 96, 2
 παλλομένοισι 66, 2
 πάμπαν 97, 3
 πανάλολον 63, 2
 πατὴρς xcvi, 4. xcvi, 3
 πεπνυκασμένον 64, 1
 περιπλέγματι 38, 4
 περόνη 38, 3
 πηγὴ 96, 3
 πήξεν 64, 2
 πλέγμα 38, 9
 πλεκτὰς 38, 4
 πολίην 66, 3
 πολιοῦχε 97, 1
 πολύμητις 67, 4
 πόντον 63, 3
 πορεῖν 67, 3
 πορφυρέων 38, 7
 πρεσβήϊον 96, 11
 προεῶν 97, 2
 προθύροις 67, 1
 πρῶτα 38, 3
 πρωτόσπορες 96, 4
 πτερύγεσσιν 96, 10
 πυκνῶ 38, 4
 πυρὸς 96, 1

Ρ

ῥαφὰς 38, 6

Σ

Σειρὰς 38, 4
 σοφὴν 96, 1
 στέψασα 66, 6
 στήσας 96, 7
 στίλβει 38, 5
 σὺν 65, 1
 σῶτερ 96, 12

Τ

Τὲ 97, 2
 τῆς 66, 3
 τινάγμασι 66, 2
 τίς (interrog.) 64, 2 bis
 τίς (aliquis) 67, 2
 τιταίνων 65, 1
 τοκετῶν 96, 5
 τόξα 65, 1
 τοῦνεκα 67, 4
 τρίχα 66, 3

Υ

ὔδωρ 64, 1
 υἷς 97, 1
 ὑμεναίων 96, 6
 ὑπὲρ 67, 2
 ὑπέρτατε 97, 2
 ὑπὸ et ὑφ' xxxviii, 7. lxxiii, 1. lxxv, 2
 ὑπεγράψατο 38, 5
 ὑποκλέπτων 66, 3
 ὕστατε 97, 2

Φ

Φέρεν 38, 1
 φίλε 65, 1
 Φοῖβε 65, 1
 φόρτον 96, 5
 φρουρὲ 96, 12
 φωνή 96, 4
 φυλάσσων 96, 1
 φυσίζοις 96, 3

Χ

Χαίτας 38, 3
 χαλάσασα 38, 6
 χαλκεόπεζαν 67, 1
 χαλκὸν 66, 2

χαράσσεται 66, 4

χιονέη 63, 1

χιτῶνος 38, 6

χορείαις 66, 1

Χριστὲ xcvi, 3. xcvi, 2

ψευδώνυμα 96, 8

Ω

^τΩ 96, 1

ᾠδῖνα 96, 1

ᾠκυπόροισιν 65, 2

ᾠπλισμένη 38, 8

Ψ

Ψευδομένων 66, 5

FINIS OPERUM CL. CLAUDIANI.

11
117
11
11
V. 1.

William, Edwin
Opera House

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

